IGRA PRIJESTOLJA
George R.R. Martin

Knjiga prva iz ciklusa "Pjesma Leda i Vatre"

PROLOG

Morali bismo krenuti natrag", Gared ih je požurivao dok je šumu sve više obavijao mrak. "Divljaci su mrtvi."
"Bojiš se mrtvih?" upita Ser Waymar Royce s jedva primjetnim osmijehom.
Gared nije zagrizao mamac. Bio je star čovjek, prešao je pedesetu, i vidio vlastelinčiće kako dolaze i prolaze. "Mrtvi su mrtvi", rekao je. "Nemamo nikakva posla s mrtvima."
"Jesu li mrtvi?" tiho upita Royce. "Kakav dokaz imamo?"
"Will ih je vidio", reče Gared. "Ako on kaže da su mrtvi, to je za mene dovoljan dokaz."
Will je znao da će ga uvući u prepirku prije ili kasnije. Želio je da to radije bude kasnije negoli prije. "Moja mi je majka rekla da mrtvi ne pjevaju", dodao je.
"Moja je dojilja govorila isto, Wille", odvrati Royce. "Nikad ne vjeruj onomu što čuješ na ženskoj sisi. Ima stvari koje se mogu naučiti čak i od mrtvih." Njegov glas odjekne, prebučan u tamnoj šumi.
"Dugo je jahanje pred nama", istakne Gared. "Osam dana, možda devet. A pada noć."
Ser Waymar Royce ravnodušno baci pogled prema nebu. "To se događa svakoga dana otprilike u ovo vrijeme. Bojiš li se mraka, Garede?" Will je mogao vidjeti napetost oko Garedovih usana i jedva suspregnut gnjev u njegovim očima pod debelom, crnom kapuljačom njegova plašta. Gared je proveo četrdeset godina u Noćnoj straži, kao muškarac i kao dječak, te nije navikao da ga olako shvaćaju. Ipak, bilo je tu još nečega. Ispod ranjenog ponosa, Will je osjećao nešto drugo u starijem čovjeku. Gotovo je mogao okusiti napetost koja se opasno bližila strahu. Will je dijelio njegovu nelagodu. Četiri je godine proveo na Zidu. Kad su ga prvi put poslali na onu stranu, sve stare pripovijesti vratile su mu se u sjećanje, a njegova se crijeva pretvorila u vodu. Poslije se tomu smijao. Dosad je već bio veteran stotina pohoda, a beskrajna mračna divljina koju su južnjaci nazivali ukletom šumom više ga nije imala čime plašiti.
Sve do ove noći. Nešto je noćas bilo drugačije. Ova je tama imala oštrinu od koje mu se dizala kosa na glavi. Devet su dana jahali, na sjever i sjeverozapad i opet na sjever, sve dalje i dalje od Zida uporno tragajući za četom divljih jahača. Svaki je dan bio gori od onog prethodnog. Današnji je dan bio najgori od svih. Sa sjevera je puhao hladan vjetar od kojeg je drveće šuštalo poput živih stvorova. Cijeloga dana Will se osjećao kao da ga nešto promatra, nešto hladno i neumoljivo što ga nije voljelo. Gared je isto osjećao to nešto. Will ništa nije toliko želio koliko odjahati glavom bez obzira u sigurnost Zida, ali to nije bio osjećaj koji je mogao podijeliti sa svojim zapovjednikom. Pogotovo ne sa zapovjednikom kao što je ovaj. Ser Waymar Royce bio je najmlađi potomak drevne obitelji s previše nasljednika. Bio je naočit osamnaestogodišnjak, sivook, otmjen i vitak poput bodeža. Sjedeći na svom velikom crnom bojnom konju, vitez se isticao pokraj Willa i Gareda na njihovim manjim brdskim konjićima. Nosio je crne kožne čizme, crne vunene hlače, crne rukavice od krtičje kože i vrstan dobro skrojen kaput od blistavih, crnih, metalnih prstena preko slojeva crne vune i uškrobljene kože. Ser Waymar bio je Prisegnuti brat Noćne straže manje od pola godine, ali nitko nije mogao reći da se nije pripremao za svoj poziv. Barem što se njegove odjeće tiče.
Njegov plašt predstavljao je njegovu krunsku slavu; bio je od samurovine, debeo, crn i mekan poput grijeha.
"Kladim se da ih je sve sam poubijao, nego što", rekao je Gared vojnicima uz vino, "zavrnuo im glavice, naš silni ratnik." Svi su se nasmijali.

Teško je primati zapovijedi od čovjeka kojeg ste ismijavali uz čašu vina, razmišljao je Will dok je drhtureći sjedio na svome riđanu. Gared je sigurno osjećao isto.
"Mormont je rekao da ih moramo slijediti i to smo učinili", reče Gared. "Oni su mrtvi. Više nas neće uznemirivati. Tegobno je jahanje pred nama. Ne sviđa mi se ovo vrijeme. Bude li sniježilo, trebat će nam četrnaest dana da se vratimo, a snijeg je ono najbolje čemu se možemo nadati. Jeste li ikad vidjeli ledenu oluju, moj gospodaru?"
Mladi plemić se doimao kao da ga nije čuo. Proučavao je sve dublji sumrak napola se dosađujući, a napola rastreseno. Will je jahao s vitezom dovoljno dugo da shvati kako ga je najbolje ostaviti na miru dok tako izgleda. "Ispričaj mi opet što si vidio, Wille. Svaku pojedinost. Ništa ne izostavi."
Will je bio lovac prije nego što se pridružio Noćnoj straži. Zapravo, zvjerokradica. Mallisterovi slobodni jahači uhvatili su ga na djelu u Mal-listerovim šumama dok je derao kožu s jednog od Mallisterovih srndaća pa mu se izbor sveo na to da odjene crno ili izgubi ruku. Nitko se šumom nije mogao kretati tiše od Willa, a crnoj braći nije dugo trebalo da otkriju njegov dar.
"Logor je dvije milje dalje, preko onoga grebena, u blizini potoka", reče Will. "Približio sam se koliko god sam se usudio. Ima ih osmero, muškaraca i žena zajedno. Djecu nisam vidio. Podigli su zaklon uza stijenu. Snijeg ga je dotad već bio dobrano prekrio, ali još sam ga mogao razaznati. Vatra nije gorjela, ali se ognjišna jama vidjela jasno kao dan. Nitko se nije micao. Dugo sam promatrao. Nijedan živ čovjek ne leži tako mirno."
"Jesi li vidio išta krvi?" "Pa, nisam", prizna Will. "Jesi li vidio kakvo oružje?"

"Pa bilo je mačeva, nešto lukova. Jedan je čovjek imao sjekiru. Masivna izgleda, dvostruke oštrice, opasan komad željeza. Ležala je na zemlji pokraj njega, tik uz njegovu ruku."
"Jesi li uočio položaj tijela?"
Will slegne ramenima. "Nekoliko ih je sjedilo uz stijenu. Većina ih je bila na tlu. Kao da su mrtvi."
"Ili spavaju", dobaci Royce.

"Mrtvi", ostao je pri svome Will. "Jedna je žena bila na željez-drvu, napola skrivena među granama. Dalekovidnica." Lako se osmjehne. "Pobrinuo sam se da me ne opazi. Kad sam se približio, vidio sam da se ni ona ne miče." Protiv svoje volje, zadrhti.
"Je li ti hladno?" upita Royce.
"Malko", promrmlja Will. "Od vjetra, gospodaru."
Mladi vitez se okrene prema svom sjedokosom oklopniku. Smrznuto lišće šušteći je padalo oko njih, a Rovceov se bojni konj uznemireno pomakne. "Što misliš, stoje moglo ubiti te ljude, Garede?" upita Ser Waymar nehajno. Popravio je nabor svoga dugog plašta od samurovine.
"Hladnoća", reče Gared čvrsto uvjeren. "Vidio sam kako su se ljudi smrznuli prošle zime, i jedne prije, kad sam bio napola dječak. Svi pripovijedaju o snijegu gotovo četrdeset stopa dubokom i o ledenom vjetru koji urličući dolazi sa sjevera, ali pravi je neprijatelj hladnoća. Prikrade vam se nečujnije od Willa i u početku drhturite i zubi vam cvokoću, tapkate nogama i sanjarite o kuhanu vinu i ugodnoj toploj vatrici. Ona peče, eto što. Ništa ne peče toliko kao hladnoća. Ali tek neko vrijeme. Onda se uvuče u vas i počne vas ispunjavati i ubrzo nakon toga nemate snage boriti se s njom. Lakše je sjesti ili zaspati. Kažu da pri kraju ne osjećate bol. Najprije ste slabi i pospani i sve počne blijedjeti, a onda kao da tonete u more toplog mlijeka. Nekako spokojno."
"Kakve li rječitosti, Garede", primijeti Ser Waymar. "Nisam ni slutio da je imaš u sebi."
"Preživio sam smrzavanje, mladi vlasteline", Gared povuče natrag kapuljaču, omogućivši Ser Waymaru pogled na mjesto gdje su nekoć bile njegove uši. "Dva uha, tri nožna prsta i mali prst lijeve ruke. Dobro sam prošao. Pronašli smo mog brata smrznuta na straži s osmijehom na licu."
Ser Waymar slegne ramenima. "Trebao bi se toplije odijevati, Garede."
Gared se zapilji u mladog plemića, dok su se ožiljci oko njegovih usnih duplji zacrvenjeli od gnjeva na mjestu gdje je meštar Aemon odrezao uši. "Vidjet ćemo koliko se toplo možete odjenuti kad dođe zima." Navukao je svoju kapuljaču i zgrbio se nad svojim riđanom, mučaljiv i mrk.
"Ako Gared kaže da je hladnoća..." započne Will. "Je li te zapala koja straža prošlog tjedna, Wille?"
"Jest, gospodaru." Nije bilo tjedna kad ga nije zapao tucet prokletih straža. Na što je čovjek ciljao?
"I kakav si Zid zatekao?"
"Vlažan", reče Will, nabirući čelo. Sad je vidio posve jasno, sad kada je mladi plemić na to upozorio. "Nisu se mogli smrznuti. Ne ako je Zid bio vlažan. Nije bilo dovoljno hladno."
Royce klimne. "Bistar dečko. Imali smo nekoliko blažih mrazova prošlog tjedna i kratkotrajan nalet snijega tu i tamo, ali sigurno ne i hladnoću dovoljno oštru da ubije osmero odraslih ljudi. Ljudi odjevenih u krzno i kožu, da vas podsjetim, sa skloništem nadomak ruke i drvom za loženje vatre." Vitezov osmijeh bio je samouvjeren. "Wille, povedi nas onamo. Hoću na svoje oči vidjeti te mrtvace."
I onda se više ništa nije moglo učiniti. Zapovijed je bila izdana, a čast ih je obvezivala da se pokore.
Will se uputi naprijed dok je njegov čupavi mali riđan oprezno tražio put kroz šipražje. Lagani snijeg pao je noć prije i pokrio kamenje, korijenje i kaljuže, vrebajući bezbrižne i neoprezne. Ser Waymar Royce ga je slijedio dok je njegov golemi crni bojni konj nestrpljivo frktao. Ratni konj bio je pogrešna vrsta za istraživačke pohode, ali pokušajte to reći tek stasalom plemiću. Gared je bio na začelju. Stari je oklopnik jahao mrmljajući sebi u bradu.
Noć se sve više spuštala. Vedro nebo postalo je tamnogrimizno, boje stare modrice, a onda prešlo u crno. Pojavile su se zvijezde. Izašao polumjesec. Will je bio zahvalan na svjetlu.
"Možemo se kretati brže od ovog, zasigurno", reče Royce kada je mjesec posve izašao.
"Ne s ovim konjem", reče Will. Strah ga je učinio drskim. "Možda bi moj gospodar htio prijeći na čelo?"
Ser Waymar Royce ne udostoji se odgovoriti.
Negdje u dubini šume oglasio se vuk.
Will povuče svog riđana pod staro, čvornato željezdrvo i sjaše.
"Zašto si stao?" upita Ser Waymar.
"Bolje je ostatak puta prijeći pješice, gospodaru. Još samo preko onoga grebena."

Royce zastane na trenutak, zureći u daljinu, zamišljena lica. Hladan vjetar šaputao je kroz drveće. Njegov veliki plašt od samurovine pomakne se za njim poput nečega napola živo.
"Ovdje nešto nije u redu", promrmlja Gared. Mladi mu vitez dobaci preziran osmijeh. "Zaista?" "Osjećate li?" upita Gared. "Osluhnite tamu."
Will je osjećao. Četiri godine u Noćnoj straži i nikad se nije toliko bojao. Što je to bilo?
"Vjetar. Šum drveća. Vuk. Koji te zvuk toliko prestrašio, Garede?" Kad Gared nije odgovorio, Royce ljupko sklizne iz svoga sedla. Čvrsto priveže vranca za nisku granu, podaleko od drugih konja i isuče mač iz korica. Dragulji su svjetlucali na njegovu balčaku, a mjesečina se razlijevala po blistavu čeliku. Bilo je to sjajno oružje, prekovano u zamku i izgledom novonovcato. Will je sumnjao da je itko ikad njime u gnjevu zamahnuo.
"Drveće je ovdje gušće ", upozori Will. "Zaplest ćete se o njega mačem, gospodaru. Bolji je bodež."
"Bude li mi potreban savjet, sam ću ga zatražiti", reče mladi plemić. "Garede, ostani tu. Pripazi na konje."
Gared sjaše. "Potrebna nam je vatra. Pobrinut ću se za nju."
"Kolika si ti budala, starce? Ako je u ovoj šumi neprijatelj, vatra je zadnje što nam treba."
"Ima neprijatelja koje će vatra držati podalje", reče Gared. "Medvjede i vukove i... i druga bića..."
Ser Waymarove usne postadoše tanka crta. "Bez vatre." Garedu je kapuljača zasjenjivala lice, ali je Will mogao vidjeti okrutan bljesak u njegovim očima dok je zurio u noć. Na trenutak se pobojao da će stariji čovjek posegnuti za mačem. Bio je to kratak, ružan predmet, drška izblijedjela od znoja, oštrice nazubljene od duge uporabe, ali Will ne bi dao ni groša za život mladog plemića da ga je Gared izvukao iz korica.
Konačno Gared spusti pogled. "Bez vatre", promrmlja tiho.
Royce to shvati kao pristanak i okrene mu leđa. "Vodi me", reče lu.
_Will im je prokrčio put kroz šipražje, a onda se počeo uspinjali padinom do niskoga grebena gdje je bio pronašao svoj povoljni položaj pod stražaricom. Pod tankim slojem snijega tlo je bilo mokro, blatno i sklisko, s kamenjem i skrivenim korijenjem o koje si mogao zapeti. Will nije stvarao nikakav zvuk dok se penjao. Za leđima je čuo tih metalan šum plemićeve žičane košulje, šuštanje lišća i mrmljanje psovki dok su ispružene grane sezale za njegovim mačem i povlačile mu blistavi plašt od samurovine.
Velika je stražarica bila upravo ondje na vrhu grebena, gdje je Will znao da će biti, s najnižim granama jedva stopu udaljenima od tla. Will sklizne pod nju, ispruživši se na trbuh u snijegu i blatu te pogleda dolje na praznu krčevinu pod sobom.
Srce mu stade u prsima. Na trenutak se nije usudio disati. Mjesečina je obasjavala krčevinu, pepeo u ognjišnoj jami, snijegom prekriven zaklon, veliku stijenu, mali, napola smrznuti potok. Sve je bilo upravo onako kao prije nekoliko sati. Oni su nestali. Sva su tijela nestala.
"Bogovi!" začuo je iza sebe. Mačje zasjekao granu kada se Ser Waymar Royce domogao vrha grebena. Stajao je ondje pokraj stražarice, s mačem u ruci, dok mu se plašt nadimao iza leđa na vjetru koji se podigao, uzvišeno ocrtan spram zvijezda i naočigled sviju.
"Sagnite se!" brzo šapne Will. "Nešto nije u redu."
Royce se nije pomaknuo. Gledao je dolje na praznu krčevinu i nasmijao se. "Čini se da su tvoji mrtvaci premjestili logor, Wille."
Willa ostavi glas. Tražio je riječi koje mu nisu dolazile na usta. Nije moguće. Njegove oči preletješe amo-tamo napuštenim logorom i zaustaviše se na sjekiri. Golema ratna sjekira dvostruke oštrice ležala je još uvijek tamo gdje ju je posljednji put vidio, netaknuta. Vrijedno oružje...
"Na noge, Wille", zapovjedi Ser Waymar. "Ovdje nema nikoga. Neću dopustiti da se skrivaš pod grmom."
Nevoljko, Will posluša.
Ser Waymar ga promotri s otvorenim negodovanjem. "Neću se sa svog prvog pohoda vratiti u Crni dvorac kao gubitnik. *Pronaći* ćemo te ljude." Osvrne se oko sebe. "Na drvo. Požuri se. Potraži vatru."
Will mu bez riječi okrene leđa. Nije bilo svrhe prepirati se. Vjetar je jačao. Prodirao mu je kroz kosti. Otišao je do drveta, nadsvođene, sivozelene stražarice i počeo se penjati. Ubrzo su mu ruke bile ljepljive od smole, a on nestane među iglicama. Strah mu ispuni utrobu poput jela koje nije mogao probaviti. Prošapće molitvu bezimenim šumskim bogovima i oslobodi bodež iz korica. Metnuo ga je među zube kako bi oslobodio obje ruke za penjanje. Okus hladnog željeza u ustima pruži mu utjehu.
Dolje ispod drva, mladi plemić iznenada vikne: "Tko ide?" Will je osjetio nesigurnost u tom izazovu. Prestao se penjati; slušao je; promatrao je.
Šuma odgovori šuštanjem lišća, žuborom potoka, dalekim hukom snježne sove.
Drugi nisu stvarali zvuk.
Will krajičkom oka opazi pokret. Blijede spodobe promicale su šumom. Osvrne se i načas spazi bijelu sjenu u tami. Onda je nestade. Grane se lagano pomaknu na vjetru, očešavši jedna drugu drvenim prstima. Will otvori usta kako bi doviknuo upozorenje, ali mu se riječi slediše u grlu. Možda je bio u krivu. Možda je ono bila samo ptica, odsjaj na snijegu, varka mjesečine. Što je on to vidio, na kraju krajeva?
"Wille, gdje si?" povikne odozdo Ser Waymar. "Vidiš li išta?" Okretao se u malom krugu, najednom oprezan, s mačem u ruci. Sigurno ih je osjetio, kao što ih je Will osjetio. Ništa se nije vidjelo. "Odgovori!

Zašto je tako hladno?"
I bilo je hladno. Drhteći, Will se još čvršće uhvati za svoju granu. Njegovo je lice bilo snažno pritisnuto o deblo stražarice. Mogao je osjetiti slatku ljepljivu smolu na svom obrazu.
Sjena izroni iz šumske tame. Zaustavi se pred Rovcom. Bijaše visoka, tanka i tvrda poput stare kosti, s mesom bijelim poput mlijeka. Njezin je oklop naizgled mijenjao boje dok se kretala; ovdje je bio bijel poput netom palog snijega, ondje crn poput sjene, a posvuda išaran tamnom sivozelenom bojom drveća. Šare su se prelijevale poput mjesečine na vodi sa svakim njezinim korakom.
Will je čuo kako je Ser Waymar Royce jednim dugim siktajem ispustio dah. "Ne prilazi bliže", upozori plemić. Njegov je glas pucao poput glasa dječaka. On zbaci dugi plašt od samurovine sa svojih ramena kako bi oslobodio ruke za borbu i dohvati mač objema rukama. Vjetar utihne. Bilo je vrlo hladno.
Drugi klizne naprijed nečujnim korakom. U njegovim rukama nalazio se mač kakav Will nikad dotad nije vidio. Nijedna čovjeku znana kovina nije korištena pri kovanju te oštrice. Bila je gotovo živa na mjesečini, providna, poput kristalne krhotine tako tanke da se, gledana sa strane, doimala gotovo nevidljivom. Ljeskala se nekim blijedoplavim, sablasnim svjetlom koje je plesalo oko njezinih rubova, i Will je nekako znao da je oštrija od svake britve.
Ser Waymar ga hrabro dočeka. "Onda zapleši sa mnom." Izazivački podigne svoj mač visoko iznad glave. Ruke mu zadrhtaše od njegove težine ili možda od hladnoće. Ipak, pomisli Will, on više nije dječak, već jedan od muževa Noćne straže.
Drugi zastane. Will mu ugleda oči; modre, dublje i modrije od ljudskih očiju, modrine koja je pukla poput leda. Upiljile su se u mač koji je drhtao u zraku, promatrale mjesečinu čije se hladno svjetlo prelijevalo po kovini. U jednom se treptaju srca ponadao.
Oni nečujno izrone iz sjene, blizanci prvoga. Njih troje... četvero... petero... Ser Waymar je možda osjetio hladnoću koja ih je pratila, ali ih nije vidio, nije čuo. Will je morao povikati. Bila je to njegova dužnost. I njegova smrt, ako to učini. Zadrhti, obgrli stablo i ostane šuteći.
Blijedi mač drhtavo proleti zrakom.
Ser Waymar ga dočeka čelikom. Pri susretu oštrica nije se začuo zvuk kovine o kovinu; samo visok, tanak zvuk na rubu čujnosti, poput životinje koja cvili od boli. Royce zaustavi sljedeći udarac, i treći, a onda uzmakne jedan korak. Još jedan nalet udaraca i on ponovno uzmakne.
Iza njegovih leđa, zdesna, slijeva, svuda oko njega, stajali su promatrači, strpljivi, bezlični, tihi, dok su ih promjenjive šare na njihovim krhkim oklopima činile gotovo nevidljivima u šumi. Ipak nijednim se pokretom nisu umiješali.
Mačevi su se susretali sve dok Will nije poželio začepiti uši od čudnovata bolnoga jauka njihova sudara. Ser Waymar je sada dahtao od napora, a dah mu se pušio na mjesečini. Njegova se oštrica zabijeljela od inja; oštrica Drugog plesala je blijedoplavim svjetlom.
Onda Royce otkloni udarac trenutak prekasno. Blijedi mač zarije se u žičanu košulju pod njegovom rukom. Plemić krikne od boli. Krv izbije kroz metalne prstene. Pušila se na hladnoći, a kapljice su bile crvene poput vatre na mjestima gdje su dotaknule snijeg. Ser Waymarovi prsti otaru njegov bok. Kožna mu se rukavica vrati natopljena crvenim.
Drugi nešto reče na jeziku koji Will nije poznavao; njegov je glas bio nalik na pucanje leda na smrznutom jezeru, a riječi su bile podrugljive.

Ser Waymar se ponovno razbjesni. "Za Roberta!" povikne, te režeći nasrne, podigavši injem prekrit mač objema rukama i zavitlavši ga ploštimice, bočnim udarcem, svom težinom. Drugi je gotovo lijeno odbio udarac.
Kad su se oštrice dotaknule, čelik je puknuo.
Krik odjekne kroz šumsku noć, a mač se slomi u stotinu komadića, dok su se krhotine razasule poput kiše iglica. Royce vrišteći padne na koljena i pokrije oči. Krv je prodirala kroz njegove prste.
Promatrači se zajedno primaknuše naprijed, kao da im je bio dan kakav znak. Mačevi su se podizali i padali, sve u mrtvoj tišini. Bio je to hladnokrvno klanje. Blijede oštrice prolazile su kroz žičanu košulju kao da je od svile. Will zatvori oči. Duboko pod sobom čuo je njihove glasove i smijeh oštar poput ledenih svijeća.
Kad je skupio hrabrost da ponovno progleda, već je prošlo mnogo vremena i greben je pod njim bio pust.
Ostao je na drvetu, jedva se usuđujući disati, dok se mjesec polako šuljao crnim nebom. Na kraju, kada su mu se mišići već grčili, a prsti utrnuli od hladnoće, spusti se dolje.
Rovceovo tijelo ležalo je nauznak u snijegu, s ispruženom rukom. Debeo plašt od samurovine bio je rasječen na više mjesta. Dok je tako ležao mrtav, moglo se vidjeti koliko je bio mlad. Dječak.
Pronašao je što je ostalo od mača nekoliko stopa dalje, vrh razmrskan i savijen poput drveta pogođena munjama. Will klekne, oprezno se osvrne oko sebe i podigne ga. Slomljeni mač bit će njegov dokaz. Gared će iz toga znati nešto zaključiti, a ako ne on, onda zasigurno onaj stari medvjed Mormont ili meštar Aemon. Hoće li Gared još uvijek čekati s konjima? Morao se požuriti.
Will se uspravi. Ser Waymar Royce stajao je iznad njega.
Njegova krasna odjeća bila je u dronjcima, njegovo lice unakaženo. Krhotina mača probadala je slijepu bijelu zjenicu njegova lijevog oka.
Desno je oko bilo otvoreno. Zjenica je gorjela modro. Vidjela je.

Slomljeni mač ispadne iz mlitavih prstiju. Will sklopi oči u molitvi. Duge, otmjene ruke okrznu njegov obraz, a onda ga stegnu oko vrata. Bile su u najfinijoj koži i ljepljive od krvi, ali je njihov je dodir ipak bio hladan.
Jutro je svanulo vedro i hladno, sa svježinom koja je označavala kraj ljeta. Krenuli su u osvit da vide kako čovjeku odrubljuju glavu, njih dvadesetorica. Bran je jahao s njima, prepun uzbuđenja. Prvi put su ga držali dovoljno starim da zajedno sa svojim gospodinom ocem i svojom braćom prisustvuje izvršenju kraljevske presude. Bila je deveta godina ljeta i sedma Branova života.
Čovjeka su izveli iz male utvrde u brdima. Robb ga je držao divljakom čiji je mač bio zaklet Manceu Rayderu, Kralju-s-one-strane-Zida. Branu se koža ježila od same pomisli. Prisjećao se priča uz ognjište koje mu je kazivala Stara Nana. Divljaci su bili okrutni ljudi, govorila je, trgovci robljem, ubojice i lopovi. Družili su se s divovima i demonima, krali žensku djecu u gluho doba noći i pili krv iz ulaštenih rogova. A njihove su žene lijegale s Drugima u Dugoj noći kako bi rodile strašnu poluljudsku djecu.
No čovjek kojeg su zatekli privezana od glave do pete uza zid utvrde kako iščekuje kraljevu presudu bio je star i suhonjav, ne viši od Robba. Izgubio je oba svoja uha i prst od ozeblina. Bio je odjeven u crno poput brata Noćne straže, osim krzna koje je bilo otrcano i masno.
Dah ljudi i konja stapajući se isparavao na hladnom jutarnjem zraku dok je njegov otac naređivao da čovjeka spuste sa zida i dovuku pred njega. Robb i Jon sjedili su uspravno na svojim konjima, a Bran među njima na svom poniju, trudeći se izgledati stariji od sedam godina i pretvarati se kao da je sve ovo već vidio. Slab vjetar puhao je kroz dveri utvrde. Nad njihovim glavama lepršao je barjak Starkovih od Oštrozimlja: sivi vuk koji trči preko ledeno bijelog polja.
Branov otac dostojanstveno je sjedio na svome konju, dok mu je duga smeđa kosa vijorila na vjetru. Njegova kratko podrezana brada bila je prošarana sjedinama, čineći ga starijim od njegovih trideset i pet godina. Danas su mu oči bile stroge i nipošto nije sličio čovjeku koji predvečer običava sjediti uz vatru i tiho pripovijedati o vijeku junaka i Šumske djece. Skinuo je očinsko lice, pomisli Bran, i stavio lice kneza Starka od Oštrozimlja.
Postavljala su se pitanja i davali odgovori ondje na jutarnjoj studeni, ali se Bran poslije nije sjećao mnogo toga što je bilo rečeno. Konačno je njegov gospodin otac izdao naredbu, a dvojica njegovih stražara odvukla su čovjeka u dronjcima do panja željez-drva na sredini trga. Prisilili su ga da spusti glavu na tvrdo crno drvo. Knez Eddard Stark je sjahao, a njegov štićenik Theon Greyjoy iznio je mač. "Led", zvao se taj mač. Bio je širok poput muške ruke i duži čak i od Robba. Oštrica je bila od valyrijskog čelika, čarolijom prekovana i tamna poput dima. Ništa nije zadržavalo oštrinu poput valvrijskog čelika.
Njegov otac skine rukavice i preda ih Jorvju Casselu, kapetanu njegove dvorske straže. Obuhvati Led objema rukama i reče: "U ime Roberta od kuće Baratheon, Prvoga svoga imena, kralja Andala i Rhovnara i Prvih ljudi, gospodara Sedam kraljevina i kraljevskog Namjesnika, prema zapovijedi Eddarda od kuće Stark, gospodara Oštrozimlja i guvernera Sjevera, osuđujem te na smrt." Podigne veličanstveni mač visoko iznad glave.
Branov nezakoniti brat Jon Snow primakne se bliže. "Dobro obuzdaj svog ponija", šapne. "I ne odvraćaj pogled. Otac će znati učiniš li tako."
Bran dobro obuzda svog ponija i ne odvrati pogled.
Njegov otac odsiječe čovjeku glavu jednim sigurnim udarcem. Krv brižne po snijegu, crvena poput ljetnog vina. Jedan se od konja propne i morali su ga zadržati da ne pobjegne. Bran nije mogao odvojiti pogled od krvi. Snijeg oko panja žedno ju je upio, crveneći mu se pred očima. Glava odskoči od debelog vrata i otkotrlja se. Zaustavi se pred Greyjoyevim nogama. Theon je bio mršav, tamnokos devetnaestogodišnjak kojega je sve zabavljalo. On se nasmije, metne svoju čizmu na glavu i šutne je.
"Magarac", Jon promrmlja dovoljno tiho da ga Greyjoy ne čuje. Položi ruku na Branovo rame, a Bran pogleda svoga nezakonitog brata. "Bio si dobar", reče mu Jon ozbiljno. Jonu je bilo četrnaest i imao je iskustva s dijeljenjem pravde.
Činilo se hladnije na dugom povratku u Oštrozimlje, iako je dotad vjetar zamro, a sunce bilo visoko na nebu. Bran je jahao sa svojom braćom, daleko ispred glavne skupine, a njegov se poni poprilično naprezao da bi održao korak s njihovim konjima.
"Dezerter je umro junački", reče Robb. Bio je krupan i širok i rastao je svakoga dana, majčine puti, svijetle kože, crvenosmeđe kose i modrih očiju Tullvjevih od Rijekotoka. "Imao je barem hrabrosti."
"Ne", tiho reče Jon Snow. "Nije to bila hrabrost. Ovaj je bio mrtav od straha. Vidjelo mu se u očima, Stark." Jonove sive oči bile su tako tamne da su izgledale gotovo crne, ali je bilo malo onoga što nisu vidjele. Bio je Robbov vršnjak, ali nisu nalikovali jedan na drugoga. Jon je bio vitak gdje je Robb bio mišićav, tamnoput gdje je Rob bio svijetle puti, skladan i okretan tamo gdje je njegov polubrat bio snažan i brz.
Robb nije bio impresioniran. "Drugi mu odnijeli oči", prokune. "Umro je dobro. Tko će prije do mosta?"
"Može", reče Jon, podbovši konja. Robb opsuje i jurne za njim, te njih dvojica odgalopiraše stazom, Robb nasmijan i bučan, a Jon šutljiv i napet. Putem je pod kopitima njihovih konja frcao snijeg.
Bran ih nije ni pokušao slijediti. Njegov poni nije mogao držati korak. Vidio je oči čovjeka u dronjcima i sada je razmišljao o njima. Nakon nekog vremena, Robbov smijeh je prestao a šuma ponovno utihnula.
Toliko se zadubio u svoje misli da nije ni čuo ostatak čete sve dok mu se njegov otac nije približio i jahao usporedo. "Je li ti dobro, Brane?" upita, nipošto neljubazno.

"Jest, oče", odvrati mu Bran. Podigne pogled. Umotan u svoja krzna i kožu, sjedeći na svom golemom ratnom konju njegov gospodin otac uzdizao se iznad njega poput diva. "Robb kaže da je čovjek umro hrabro, ali Jon misli da se bojao."
"Što ti misliš?" upita njegov otac.
Bran porazmisli o tome. "Može li čovjek biti hrabar iako se boji?"
"To je jedini trenutak kada čovjek može biti hrabar", reče mu njegov otac. "Razumiješ li zašto sam to učinio?"
"On je bio divljak", reče Bran. "Oni otimaju žene i prodaju ih Drugima."
Njegov se gospodin otac nasmiješi. "Stara Nana opet ti je pripovijedala priče. Zapravo, taj je čovjek prekršio prisegu, dezertirao je iz Noćne straže. Nema opasnijeg čovjeka. Dezerter zna da mu je život izgubljen ako ga uhvate, stoga neće prezati ni pred kakvim zločinom, bez obzira na to kako opaki bili. Ali nisi me shvatio. Pitanje nije bilo zbog čega je čovjek morao umrijeti, nego zašto *ja* to moram izvršiti."
Bran nije znao odgovor. "Kralj Robert ima svoga krvnika", reče nesigurno.
"Ima", prizna njegov otac. "Kao i targarvenski kraljevi prije njega. Ipak, naš je običaj drevniji. Krv Prvih ljudi još uvijek teče žilama Starkovih i mi se držimo vjerovanja da čovjek koji izrekne presudu mora zamahnuti i mačem. Ako kaniš oduzeti čovjeku život, dužan si mu pogledati u oči i poslušati njegove zadnje riječi. A ako se ne možeš na to prisiliti, onda taj čovjek možda i ne zaslužuje smrt.
"Jednoga dana, Brane, bit ćeš Robbov vazal, branit ćeš vlastiti dvorac za svoga brata i svoj rod pa će i tebe zapasti dijeljenje pravde. Kada taj dan osvane, ne smiješ nipošto uživati u toj zadaći, ali joj ne smiješ ni okrenuti leđa. Vladar koji se skriva iza plaćenih ubojica ubrzo zaboravlja što je smrt."
U tom času Jon se pojavi na sljemenu brda pred njima. Mahne i povikne prema njima. *"Oče, Brane, dođite brzo, pogledajte što je Robb našao!"* Tada ponovno nestane.
Jory dojaše k njima. "Nevolja, moj gospodaru?"
"Nesumnjivo", reče njegov gospodin otac. "Dođi, hajdemo vidjeti kakvu su sad vragoliju izvela moja dva sina." On potjera svoga konja u kas. Jory, Bran i ostali pođoše za njim.
Zatekli su Robba na obali rijeke, sjeverno od mosta, s Jonom na konju pokraj sebe. Kasni ljetni snjegovi bili su učestali ovoga mjeseca. Robb je stajao do koljena u bijelom, zabačene kapuljače tako da mu je sunce sjalo u kosi. Nešto je zibao u svome naručju, dok su dječaci razgovarali tihim, uzbuđenim glasovima.
Jahači oprezno krenuše naprijed kroz nanose, tražeći čvrsto uporište u skrivenome, neravnom tlu. Jory Cassel i Theon Greyjoy prvi stigoše k dječacima. Greyjoy se smijao i šalio dok je jahao. Bran je čuo kako je zadržao dah. *"Bogovi!"* povikne, boreći se da obuzda konja dok je posezao za mačem.
Jorryjev mač već je bio vani. "Robbe, maknite se od njega!" povikne dok se konj propinjao pod njim.
Robb se osmjehne i podigne pogled sa zavežljaja u svojim rukama. "Ne može vam nauditi", reče. "Mrtva je, Jory."
Branje dotad već izgarao od znatiželje. Htio je podbosti ponija u trk, ali im je njegov otac naredio da sjašu pokraj mosta i približe se pješice. Bran skoči na zemlju i potrči.
Do tada su već Jon, Jory i Theon Greyjoy sjahali. "Tako mi sedam paklenih jama, što je to?" upitao je Greyjoy.
"Vučica", reče mu Robb.
"Čudovište", reče Greyjoy. "Pogledaj *kolika* je."
Branu je srce udaralo u prsima dok se probijao do struka visokim nanosom prema svojoj braći.
Napola zakopano u krvlju umrljanom snijegu, golemo tamno tijelo ležalo je mrtvo. Led se stvorio na njegovu čupavom sivom krznu, a blag miris truleži prianjao je uz njega poput ženskog miomirisa. Bran opazi slijepe oči koje su vrvjele larvama, široka usta puna požutjelih zuba. Ali njegova ga veličina natjera da zine od čuda. Bilo je krupnije od njegova ponija, dvostruko veće od najvećeg psa iz štenare njegova oca.
"To nije čudovište", mirno će Jon. "To je ženka strahovuka. Oni narastu veći od druge vrste."
Theon Greyjoy reče: "Strahovukovi nisu viđeni južno od Zida dvjesto godina."
"Upravo sada vidim jednu", odgovori Jon.
Bran otrgne pogled od nemani. Tada primijeti zavežljaj u Robbovim rukama. Ispusti usklik veselja i primakne se bliže. Mladunče bijaše sićušna lopta sivocrnoga krzna, još uvijek sklopljenih očiju. Njuškicu je slijepo gurkao u Robbova prsa dok gaje on zibao, tragajući za mlijekom među njegovim kožama, glasajući se tužnim slabim cvilećim zvukom. Bran oklijevajući ispruži ruku. "Hajde", reče mu Robb. "Možeš ga dotaknuti."
Bran brzo i nervozno pomiluje mladunče, a onda se okrene kad mu je Jon rekao: "Evo ti." Njegov mu polubrat položi još jednog strahovučića u naručje. "Pet ih je." Bran sjedne u snijeg i privije strahovučića uz lice. Osjećao je mekoću i toplinu njegova krzna na svom obrazu.
"Strahovukovi na slobodi u kraljevstvu, nakon toliko godina", promrmlja Hullen, glavni konjušar. "Ne sviđa mi se to."
"To je *znak",* reče Jory.
Otac nabere čelo. "To je samo mrtva životinja, Jory", reče. Ipak, izgledao je zabrinuto. Snijeg je škripao pod njegovim čizmama dok je obilazio tijelo. "Znamo li što ju je ubilo?"
"Nešto joj je u grlu", reče mu Robb, ponosan stoje pronašao odgovor prije nego što je njegov otac uopće postavio pitanje. "Ondje, tik ispod gubice."

Njegov otac klekne i počne rukom pipkati pod glavom zvijeri. Istrgne nešto i podigne to da svi vide. Stopu dug razmrskani rog, otrgnutih parožaka, posve vlažan od krvi.
Iznenadna tišina spusti se na četu. Ljudi su tjeskobno promatrali rog i nitko se nije usudio progovoriti. Čak je i Bran mogao osjetiti njihov strah, iako ga nije razumio.
Njegov otac odbaci rog i snijegom očisti ruke. "Čudim se da je živjela dovoljno dugo da se okoti", reče. Njegov glas razbije čaroliju.
"Možda i nije", reče Jory. "Čuo sam priče... možda je strahovučiča već bila mrtva kad su strahovučići došli na svijet."
"Okoćeni iz mrtvog tijela", ubaci drugi čovjek. "Zle li kobi." "Nema veze", reče Hullen. "I sami će uskoro uginuti." Bran se oglasi nijemim krikom očajnika.
"Što prije to bolje", složi se Theon Greyjoy. Isuče svoj mač. "Daj zvijer ovamo, Brane."
Malena životinja promeškolji se uz njega, kao daje čula i razumjela. *"Ne!"* Bran divlje povikne. "Moja je."
"Spusti mač, Greyjoy", reče Robb. Na trenutak je zvučao zapovjednički poput njihova oca, poput gospodara kojim će jednog dana postati. "Zadržat ćemo mladunčad."
"Ne možeš to učiniti, dečko", reče Hanvin koji je bio Hullenov sin. "Bila bi milost da ih ubijemo", reče Hullen.

Bran potraži pogledom spas u svoga gospodina oca, ali dobije samo mrk pogled i nabrano čelo. "Hullen govori istinu, sinko. Bolje brza smrt, nego teška od hladnoće i gladi."
"Ne!" Osjećao je kako mu suze naviru na oči pa stoga odvrati pogled. Nije htio plakati pred svojim ocem.
Robb se tvrdoglavo usprotivi. "Ser Rodrikova riđa kuja opet se okotila prošloga tjedna", reče. "Leglo nije veliko, samo dva živa mladunca. Imat će dovoljno mlijeka."
"Rastrgat će ih pokušaju li se nahraniti."
"Kneže Stark", reče Jon. Bilo je neobično čuti ga da se ocu obraća tako službeno. Bran ga pogleda u očajničkoj nadi. "Strahovučića je pet", reče ocu. "Tri mužjaka, dvije ženke."
"Pa što, Jone?"
"Imate petero zakonite djece", reče Jon. "Tri sina, dvije kćeri. Strahovuk je na grbu vaše obitelji. Vaša su djeca predodređena da dobiju ove strahovučiće, moj gospodaru."
Bran je vidio promjenu na očevu licu, vidio kako su drugi ljudi izmijenili poglede. Ljubio je Jona svim svojim srcem u tom trenutku. Čak i sa sedam godina, Bran je razumio što je njegov brat učinio. Račun je ispao dobar samo zato što je Jon izostavio sebe. Ubrojio je djevojčice, čak i Rickona, dojenče, ali ne i uzvanbračno dijete koje je nosilo prezime Snovv[1], ime koje se po običaju davalo svima onima na Sjeveru koji nisu imali dovoljno sreće da se rode pod vlastitim imenom.
Njihov je otac također razumio. "Ne želiš strahovučiće za sebe, Jone?" upita blago.
"Strahovuk resi barjak kuće Stark", istakne on. "Ja nisam Stark, oče." Njihov gospodin otac zamišljeno promotri Jona. Robb uleti u tišinu
koju je ovaj ostavio za sobom. "Sam ću ga hraniti, oče", obeća. "Natopit ću krpu mlijekom i dati mu daje siše."
"I ja!" ponovi za njim Bran.
Knez je odmjeravao svoje sinove dugim i pažljivim pogledom. "Lako Je reći, teže učiniti. Neću dopustiti da sluge troše vrijeme na ovo. Želite li strahovučiće, sami ćete ih hraniti. Je li jasno?"
Bran revno klimne. Mladunče se promeškolji u njegovu naručju i lizne mu lice toplim jezikom.
"Vi ćete ih također morati dresirati", reče njihov otac. "Morat ćete ih dresirati sami. Psetar se neće pačati u ove nemani, to vam obećavam. I neka vam bogovi pomognu ako ih zanemarite, ako podivljaju ili ako s njima budete okrutno postupali. Ovo nisu psi koji mole hranu ili se pokunjeno povlače pred udarcem. Strahovuk će čovjeku istrgnuti ruku s ramena jednako lako kao što će pas ubiti štakora. Jeste li sigurni da ovo želite?"
"Da, oče", reče Bran.
"Da", složi se Robb.
"Mladunčad možda ipak ugine, unatoč svemu što učinite."
"Neće uginuti", reče Robb. "Nećemo im *dopustiti* da uginu."
"Zadržite ih onda. Jorry, Desmonde, dovedi ostalu mladunčad. Vrijeme je da se vratimo u Oštrozimlje."
Tek kada su uzjahali i krenuli Bran se prepusti slatkom užitku pobjede. Dotad se njegov strahovučić već bio udobno ugnijezdio u njegovim kožama, grijao se uz njegovo tijelo i bio siguran pred dugim jahanjem kući. Bran se pitao kako će ga nazvati.
Na pola puta preko mosta, Jon se iznenada zaustavi. "Što je, Jone?" upita njihov gospodin otac. "Zar ne čujete?"
Bran je mogao čuti vjetar među drvećem, topot kopita po gredama od željez-drva, cviljenje svoga gladnog strahovučića, ali Jon je osluškivao nešto drugo.

"Ondje", Jon reče.
Okrene konja i odjaše punim kasom natrag preko mosta. Promatrali su ga kako je sjahao na mjestu gdje je ženka strahovuka ležala mrtva u snijegu, gledali ga kako je kleknuo. Trenutak poslije jahao im je ususret smiješeći se.
"Sigurno je odlutalo od ostalih", reče Jon.
"Ili su ga otjerali", reče njihov otac promatrajući šesto mladunče. Njegovo krzno bilo je bijelo, dok je ostatak okota bio siv. Njegove su oči bile crvene poput krvi čovjeka u dronjcima koji je umro toga jutra.
• držao čudnim da je jedino to mladunče otvorilo svoje oči dok su ostali još bili slijepi.
"Albino", reče Theon Greyjoy sa zlobnim osmijehom. "Ovo će uginuti još brže od ostalih."
Jon Snow dobaci štićeniku svog oca dug, leden pogled. "Mislim da neće, Greyjoy", reče. "Ovo pripada meni."

catelyn

Catelyn nikad nije voljela ovu božansku šumu.
Rođena je u obitelji Tully, u Rijekotoku daleko na jugu, na Crvenim rašljama Trozupca. Ondašnje božanske šume bile su vrtovi, svijetli i prozračni, gdje je mamutovac bacao pjegave sjene preko žuborećih potoka, gdje su ptice pjevale u skrivenim gnijezdima, a zrak bio prožet mirisom cvijeća.
Bogovi Oštrozimlja uzgajali su drugačiju vrstu šume. Bilo je to mračno, primitivno mjesto, tri jutra drevne šume netaknute deset tisuća godina oko koje se dizao sumoran zamak. Vonjala je po vlažnoj zemlji i truleži. Nijedan mamutovac nije rastao. Bila je to šuma tvrdoglavih stražarica naoružanih sivozelenim iglicama, golemih hrastova i željez-drveća starog poput samoga kraljevstva. Ovdje su se zajedno stiskala debela crna debla dok su savijene grane tkale nad njima gusti baldahin, a izobličeno se korijenje hrvalo pod zemljom. Bilo je to mjesto duboke tisine, pritisnuto sjenama, a bogovi koji su ondje živjeli nisu imali imena.
No ona je znala da će ondje noćas zateći svoga muža. Kad god bi nekom čovjeku oduzeo život, poslije je tražio spokoj u božanskoj šumi.
Catelyn su pomazali sa sedam ulja i nadjenuli joj ime pod dugom svjetla koja je ispunjavala septu Rijekotoka. Bila je jedna od Vjernika, poput svoga oca i djeda i njegova oca prije njega. Njezini su bogovi imali imena, a njihova su lica bila poznata poput lica njezinih roditelja. Bogoštovlje je bio sedmerostrani oltar i kadionik, miris tamjana, sedmero-strani kristal živ od svjetla, glasovi uzdignuti u pjesmi. Tullvjevi su uzgajali božansku šumu, kao i sve druge velike plemićke kuće, ali to je bilo samo mjesto za šetnju, čitanje ili ležanje na suncu. Bogoštovlje su ostavljali za septu.
Zbog nje Ned je podigao malu septu u kojoj je mogla pjevati sedmerim licima boga, ali je krv Prvih ljudi još uvijek tekla žilama Starkovih, a njegovi su vlastiti bogovi bili drevni, bezimeni, bezlični bogovi zelenšume koje su dijelili s iščezlom Šumskom djecom.
U središtu gaja drevno se usud-drvo uzdizalo nad malim jezercem čija je voda bila crna i hladna. "Drvo srca" zvao ga je Ned. Kora usud-drva bila je bijela poput kosti, njegovo lišće tamnocrveno, poput tisuću okrvavljenih ruku. U to veličanstveno drvo bilo je urezano lice, duguljastih i sjetnih crta, duboko usađenih očiju crvenih od osušene smole i neobično budnih. Bijahu stare, te oči; starije od samoga Oštrozimlja. Vidjele su kako je Brandon Graditelj postavio prvi kamen, ako su priče bile istinite; promatrale su kako se granitne zidine dvorca podižu oko njih. Kazano je da su Šumska djeca urezivala lica u drveće tijekom stoljeća osvita prije dolaska Prvih ljudi preko uskoga mora.
Na jugu su posljednje usud-šume bile posječene ili zapaljene prije tisuću godina, osim na Otoku lica gdje su zeleni ljudi držali svoju nijemu stražu. Ovdje gore bilo je drugačije. Ovdje je svaki dvorac imao svoju božansku šumu, a svaka božanska šuma svoje drvo srca, a svako drvo srca svoje lice.
Catelyn pronađe svog muža kako sjedi na mahovinom obraslu kamenu pod usud-drvom. Veličanstveni mač Led ležao mu je poprijeko u krilu, a on je čistio oštricu u onoj, poput noći crnoj vodi. Tisuću godina crnice ležalo je gusto na tlu božanske šume, kako bi progutalo zvuk njezinih koraka, ali su crvene oči usud-drva izgledale kao da je prate dok je prilazila. "Nede", tiho ga dozove.
On podigne glavu i pogleda je. "Catelyn", reče. Njegov glas bijaše hladan i služben. "Gdje su djeca?"
Uvijek bi je to pitao. "U kuhinji, prepiru se oko imena za strahovučiće." Ona rasprostre svoj plašt po šumskome tlu i sjedne pokraj jezerca, okrenuvši leđa usud-drvu. Osjećala je kako je oči promatraju, ali se svim silama trudila ne obazirati se na njih. "Arya je već zaljubljena, Šansa je očarana i susretljiva, ali Rickon još nije siguran."
"Boji li se?" upita Ned.
"Malo", prizna ona. "Tek su mu tri."
Ned se namršti. "Mora se naučiti suočiti sa svojim strahovima. Neće mu zauvijek biti tri. A zima dolazi."
"Da", složi se Catelyn. Od tih je riječi uhvati studen, kao i uvijek. Moto Starkovih. Svaka plemenita kuća imala je svoje riječi. Obiteljska gesla, načine kušnje, posebne molitve, koje su se hvalisale čašću i slavom, obećavale poštenje i istinu, prisezale vjeru i hrabrost. Sve osim kuće Starkovih. *Zima dolazi,* govorili su Starkovi. Ni prvi ni zadnji put ona pomisli kako su čudni ljudi bili ovi Sjevernjaci.
"Čovjek je umro hrabro, to ću mu priznati", reče Ned. Imao je komadić nauljene kože u jednoj ruci. Lako je prešao njime po oštrici veličanstvenog mača dok je govorio, lašteći kovinu do tamnoga sjaja. "Bilo mi je drago zbog Brana. Ponosila bi se Branom."

"Uvijek se ponosim Branom", odvrati Catelyn, promatrajući mač dok ga je on laštio. Mogla je vidjeti mreškanje duboko unutar čelika, gdje je kovina bila presavijena stotinu puta tijekom kovanja. Catelyn nije voljela mačeve, ali nije mogla poreći daje Led imao vlastitu ljepotu. Bio je iskovan u Valvriji, prije nego stoje Propast zatekla stari Slobodni posjed, kada su kovači osim čekićima obrađivali svoj metal čarolijama. Bio je star četiri stotine godina, a jednako oštar kao i prvoga dana kad je iskovan. Ime koje je nosio bilo je još starije, ostavština iz doba junaka, kada su Starkovi bili kraljevi na Sjeveru.
"Bio je četvrti ove godine", reče Ned mrko. "Siroti čovjek bio je napola mahnit. Nešto mu je toliko utjeralo strah u kosti da moje riječi do njega uopće nisu dopirale." Uzdahne. "Ben piše da su snage Noćne straže pale ispod tisuću. Ne radi se samo o dezertiranju. Gube ljude i na pohodima."
"Divljaci?" upita ona.
"Tko drugi?" Ned podigne Led, spusti pogled niz hladan čelik. "A bit će još gore. Možda će doći dan kada neću imati drugog izbora doli sazvati vitezove i odjahati na sjever kako bih izašao na kraj s ovim Kra-ijem-s-onu-stranu-Zida jednom zauvijek."
"S onu stranu Zida?" Catelyn zadrhti od same pomisli.

Ned primijeti stravu na njezinu licu. "Mancea Ravdera ne moramo se bojati."
"Ima i mračnijih stvari s one strane Zida." Ona se osvrne prema drvetu srca, blijede kore i crvenih očiju, koje je promatralo, slušalo, mislilo svoje duge, spore misli.
Njegov osmijeh bijaše nježan. "Previše slušaš priče Stare Nane. Drugi su pomrli poput Šumske djece, nema ih već osam stotina godina. Meštar Luwin će ti reći da nisu ni živjeli. Nijedan ih živ čovjek nikad nije vidio."
"Sve do jutros nijedan živ čovjek nikad nije vidio strahovuka", podsjeti ga Catelyn.
"Trebao sam znati da mi se ne valja prepirati s Tullyjevkom", reče on s pokajničkim smiješkom. Vrati Led u korice. "Nisi ovamo došla voditi obiteljski razgovor. Znam kako malo voliš ovo mjesto. Što je, moja gospo?"
Catelyn uzme svog muža za ruku. "Danas smo dobili tužne vijesti, moj gospodaru. Nisam te htjela uznemirivati dok se ne pročistiš." Nije bilo moguće ublažiti udarac, pa mu izravno reče: "Tako mi je žao, ljubavi moja. Jon Arryn je mrtav."
Njegove oči sretoše njezine te je mogla vidjeti koliko ga je to teško pogodilo, kao što je i sama znala da hoće. Svoje štićeništvo kao mladić Ned je proveo u Orlovom gnijezdu, a knez Arryn, koji nije imao potomaka, njemu je i njegovu suštićeniku, Robertu Bartheonu, postao drugi otac. Kada je Ludi kralj Aerys II Targarven zatražio njihove glave, knez Orlova gnijezda radije se pobunio podignuvši svoje barjake sa znakom mjeseca i sokola, negoli mu predao one koje je obećao štititi.
A jednoga dana prije petnaest godina, ovaj mu je drugi otac postao i brat, dok su on i Ned stajali rame uz rame u septi Rijekotoka kako bi se oženili dvjema sestrama, kćerima kneza Hostera Tulhyja.
"Jon..." reče. "Jesu li ove vijesti sigurne?"
"Pečat je bio kraljevski, a pismo napisano Robertovom rukom. Sačuvala sam ti ga. Rekao je da je kneza Arrvna bolest zahvatila iznenada. Čak je i meštar Pycelle bio nemoćan, ali donio je sa sobom makovo mlijeko, te Jon nije dugo patio od boli."
"I to je neka milost, pretpostavljam", reče on. Mogla je vidjeti tugu na njegovu licu, ali on je čak i u tom času najprije mislio na nju. "Tvoja sestra", reče. "I Jonov dječak. Ima li vijesti od njih?"

"U poruci je samo stajalo da su dobro i da su se vratili u Orlovo gnijezdo", reče Catelyn. "Bilo bi mi draže da su se vratili u Rijekotok. Orlovo gnijezdo penje se nebu pod oblake i samotno je, uvijek je bilo samo dom njezina muža, a ne njezin. Uspomena na kneza Jona opsje-dat će svaki kamen. Poznajem svoju sestru. Potrebna joj je utjeha obitelji i blizina prijatelja."
"Tvoj stric službuje u Dolini, zar ne? Čuo sam da ga je Jon imenovao vitezom dveri."
Catelyn klimne. "Brvnden će učiniti što može za nju i dječaka. To je neka utjeha, ali ipak..."
"Idi k njoj", predloži joj Ned. "Povedi djecu. Ispuni njezine zidove bukom, vikom i smijehom. Njezina dječaka treba okružiti djecom, a Lysa ne bi smjela ostati sama sa svojom tugom."
"Kad bih barem mogla", reče Catelyn. "U pismu je bilo i drugih novosti. Kralj jaše u Oštrozimlje da te potraži."
Nedu je trebao trenutak da shvati njezine riječi, a kad je to uspio, tama mu ostavi oči. "Robert dolazi ovamo?" Kada je kimnula, osmijeh mu ozari lice.
Catelyn poželi da može podijeliti s njim radost. Ali ona je čula razgovor u dvorištima; o mrtvome strahovuku u snijegu, o slomljenome rogu u njegovu grlu. Strava se ovila oko njezine utrobe poput zmije, ali ona se prisili nasmiješiti ovom čovjeku kojeg je ljubila, ovom čovjeku koji nije vjerovao u znakove. "Znala sam da će te to obradovati", reče. "Trebali bismo poslati glase tvomu bratu na Zidu."
"Da, naravno", složi se on. "Ben će htjeti doći. Reći ću meštru Luwi-nu da pošalje svoju najbržu pticu." Ned ustane i podigne je na noge. "Prokletstvo, koliko je godina prošlo? I ne daje nam nikakvu drugu obavijest osim ove? Je li u poruci stajalo koliko ih je u njegovoj četi?"

"Rekla bih najmanje stotinu vitezova pod punom pratnjom i gotovo jednako toliko slobodnih jahača. Cersei i djeca putuju s njima."
"Robert će se zbog njih kretati polako", reče. "Tim bolje. To će nam dati više vremena da se pripremimo."
"I kraljičina braća su u pratnji", reče mu ona.
Ned napravi grimasu. Bilo je malo ljubavi između njega i kraljičine obitelji, znala je Catelyn. Lannisterovi od Bacačeve hridi kasno su došli Robertu u pomoć, kada je pobjeda već bila gotovo sigurna i on im to nikad nije oprostio. "Pa, ako je cijena Robertova društva onečišćenost Lannisterovima, neka bude. Čini se da Robert dovodi pola svoga dvora."
"Kamo god kralj ide, kraljevstvo ga slijedi", reče ona.
"Bit će dobro vidjeti djecu. Najmlađi je još bio na Lannisteričinoj sisi kada sam ga posljednji put vidio. Sada mu je, koliko, pet?"
"Princu Tommenu je sedam", reče mu ona. "Branovih je godina. Molim te, Nede, pripazi na jezik. Lannisterica je naša kraljica, a njezin ponos, kažu, raste sa svakom novom godinom."
Ned joj stisne ruku. "Moramo prirediti gozbu s pjevačima, naravno, a Robert će htjeti u lov. Poslat ću Jorya na jug s počasnom gardom da ga presretne na kraljevskoj cesti i doprati ovamo. Bogovi, kako ćemo ih sve nahraniti? Već je na putu, kažeš? Proklet bio. On sam i njegova kraljevska debela koža."

Daenerys

Njezin brat podigne haljinu uvis da je ona može pregledati. "Ovo je prelijepo. Dotakni je. Hajde. Pomiluj tkaninu."
Dany je dotakne. Tkanina je bila tako glatka da joj se činilo kako joj klizi kroz prste poput vode. Nije se mogla sjetiti da je ikad nosila nešto tako mekano. To je prestraši. Povuče ruku. "Je li zaista moja?"
"Dar Magistra Illvrija", reče Viservs, smiješeći se. Njezin je brat večeras bio odlično raspoložen. "Boja će istaknuti ljubičasto u tvojim očima. A dobit ćeš i zlata i dragulja svake vrste. Uh/rio je obećao. Večeras moraš izgledati poput princeze."
Princeza, pomisli Dany. Zaboravila je kako je to bilo. Možda zapravo nikad nije ni znala. "Zašto nam toliko toga daruje?" upitala je. "Što hoće od nas?" Gotovo pola godine živjeli su u Magistrovoj kući, jeli njegovu hranu dok su im njegove sluge ugađale. Dany je imala trinaest godina i bila je dovoljno odrasla da zna kako takvi darovi imaju svoju cijenu, ovdje u slobodnome gradu Pentosu.
"Illyrio nije budala", reče Viserys. Bio je mršav mladić nervoznih ruku i grozničava pogleda svijetloljubičastih očiju. "Magister zna da neću zaboraviti svoje prijatelje kad naslijedim prijestolje."
Dany ne reče ništa. Magister Illyrio bio je trgovac začinima, dragim kamenjem, zmajevom kosti i drugim, manje ugodnim, stvarima. Govorilo se da ima prijatelje u svih Devet slobodnih gradova pa čak i dalje, u Vaes Dothraku i legendarnim zemljama iza Nefritskog mora. Govorilo se također kako nije postojao prijatelj kojeg on vedra srca ne bi prodao za pravu cijenu. Dany je slušala ulične razgovore i čula ove stvari, ali je znala da joj je bolje ništa ne pitati brata dok je ovaj pleo svoje sanjarske mreže. Njegov je bijes bio strašan kad bi se razgnjevio. Visevs ga je nazivao "buđenjem zmaja".
Njezin brat objesi haljinu pokraj vrata. "Ilh/rio će poslati robove da te okupaju. Dobro isperi sa sebe vonj konjušnica. *Khal* Drogo posjeduje tisuću konja, ali večeras želi zauzdati nešto posve drugo." Proučio ju je kritički. "Još uvijek se nemarno držiš. Uspravi se." Rukama joj povuče ramena unatrag. "Pokaži im da si sada ženske građe." Njegovi prsti lagano okrznuše njezine pupajuće grudi i stisnuše jednu bradavicu. "Noćas me nećeš razočarati. Učiniš li to, tim gore po tebe. Ne želiš probuditi zmaja, zar ne?" Njegovi je prsti okrenuše, a stisak bijaše okrutno čvrst kroz grubu tkaninu njezine gornje haljine. *"Zar ne?"* ponovio je.
"Ne", Dany će krotko.
Njezin se brat osmjehne. "Dobro." Dotakne joj kosu, gotovo s ljubavlju. "Kad budu pisali povijest moje vladavine, draga sestro, reći će da je započela večeras."
Kad je otišao, Dany se uputi k prozoru i čeznutljivo pogleda prema vodama zaljeva. Četvrtaste ciglene kule Pentosa bile su crni obrisi ocrtani spram zalazećega sunca. Dany je mogla čuti pjevanje crvenih svećenika, dok su palili svoje noćne vatre, i poklike sirotinjske djece, koja su se igrala izvan zidina posjeda. Na trenutak poželi da može biti ondje s njima, bosonoga i zadihana i odjevena u dronjke, bez prošlosti i budućnosti, i bez gozbe kojoj je morala prisustvovati na dvoru *khala* Droga.
Negdje s one strane sunčeva zalaska, preko uskog mora, ležala je zemlja zelenih brežuljaka, cvjetnih poljana i velikih brzih rijeka, gdje su se kule od tamnoga kamena uzdizale među veličanstvenim modrosivim gorama, a vitezovi oklopnici jahali u bitku pod barjacima svojih knezova. Dothraki su nazivali tu zemlju *Rhaesh Andahli,* Andalska zemlja. U Slobodnim su gradovima govorili o Zapadnjacima i Kraljevinama sutona. Njezin brat imao je jednostavnije ime. Nazivao ju je "Naša zemlja". Riječi su za njega bile poput molitve. Izgovori li ih dovoljno puta, bogovi će zasigurno čuti. "Naša po pravu krvi, uzeta od nas na prevaru, ali ipak naša, naša zauvijek. Ne krade se zmajevima, o ne. Zmaj ne zaboravlja."

I možda zmaj nije zaboravio, ali Dany jest. Ona nikad nije vidjela zemlju za koju je njezin brat tvrdio da je njihova, to kraljevstvo s one strane uskoga mora. Ta mjesta o kojima je govorio, Bacačeva hrid i Orlovo gnijezdo, Viseći vrt i

Arrynska dolina, Dorne i Otok lica, za nju su bile samo riječi. Viserys je bio osmogodišnjak kad su pobjegli iz Kraljeva grudobrana pred napredujućom uzurpatorovom vojskom, a Dae-nerys tek zametak u utrobi njihove majke.
Ipak, katkad bi Dany maštala o tome kako je nekoć bilo, toliko joj je često njezin brat pripovijedao priče. Ponoćni bijeg u Zmajev kamen, svjetlucanje mjesečine na crnim jedrima broda. Njezin brat Rhaegar dok se bori s Uzurpatorom u krvavim vodama Trozupca i umire za ženu koju je ljubio. Razaranje Kraljeva grudobrana od strane onih koje je Viserys nazivao Uzurpatorovim psima, knezovima Lannister i Stark. Princeza Elia od Dornea dok moli za milost u času kad joj Rhaegarova nasljednika otimaju iz naručja i ubijaju pred njezinim očima. Ulaštene lubanje posljednjih zmajeva dok slijepo bulje sa zidova prijestolne dvorane na Kraljosjeka koji otvara očevo grlo zlatnim mačem.
Ona se rodila na Zmajevu kamenu devet mjeseci nakon bijega, u času kada su divlje ljetne oluje prijetile razoriti otočnu tvrđavu. Govorili su daje oluja bila strašna. Targaryenska flota je uništena dok je bila usidrena, a gromade kamenja odvalile su se s ograda i popadale u divlju vodu uskoga mora. Njezina je majka umrla rađajući je, a to joj njezin brat Viserys nikad nije oprostio.
Nije se sjećala ni Zmajeva kamena. Ponovno su pobjegli, čas prije nego što je Uzurpatorov brat razvio jedra svoje netom izgrađene flote. Do tog časa samo je Zmajev kamen, drevni posjed njihove kuće, preostao od Sedam kraljevina koje su nekoć bile njihove. Ne bi dugo izdržao. Posada je bila spremna prodati ih Uzurpatoru, ali su jedne noći Ser Willem Darry i još četvorica vjernih ljudi provalili u dječju sobu i oteli ih oboje zajedno s njihovom dojiljom te otplovili pod okriljem mraka u sigurnost braavoske obale.
Nejasno se prisjećala Ser Willema, golema sivog medvjeda od čovjeka, napola slijepa, kako viče i urla zapovijedi iz svoga bolesničkog kreveta. Sluge su živjele u strahu od njega, ali on je uvijek bio ljubazan prema Dany. Zvao ju je "mala princeza", katkad i "moja gospo", a njegove su ruke bile mekane poput stare kože. Nikada, međutim, nije napuštao krevet, a zadah je bolesti prianjao uz njega dan i noć, vruć, vlažan, sladunjav vonj. To je bilo onda kada su živjeli u Braavosu, u velikoj kući s crvenim vratima. Dany je ondje imala vlastitu sobu s limunovim stablom pod prozorom. Nakon što je Ser Willem umro, sluge su im ukrale ono malo novca što im je preostalo te su ih ubrzo izbacile iz velike kuće. Dany je plakala kada su se crvena vrata zauvijek zatvorila za njima.
Otad su lutali od Braavosa do Myra, od Myra do Tyrosha i još dalje do Qohora, Volantisa i Lysa, nikad se ne zadržavajući dugo na jednome mjestu. Njezin brat to nije dopuštao. Tvrdio je da su im Uzurpatorovi unajmljeni bodeži bili za petama, iako Dany nije vidjela nijednog.
U početku su magistri, arhonti i trgovački knezovi bili sretni što mogu primiti posljednje Targaryenove u svoj dom i za svoje stol, ali kako su godine prolazile, a Uzurpator i dalje sjedio na Željeznome prijestolju, vrata su im se zatvarala, a život postajao sve bjedniji. Posljednjih godina bili su prisiljeni prodati nekoliko posljednjih dragocjenosti, a sada su čak i dukati koje su uzeli s majčine krune nestali. U uskim uličicama i vinskim rupama Pentosa njezina su brata nazivali "prosjačkim kraljem". Dany nije htjela znati kako nju zovu.
"Sve ćemo jednom dobiti natrag, draga sestro", obećavao joj je. Katkad su mu se ruke tresle dok je govorio o tome. "Dragulje i svilu, Zmajev kamen i Kraljev grudobran, Željezno prijestolje i Sedam kraljevina, sve što su nam uzeli, sve ćemo vratiti." Viserys je živio za taj dan. Sve što je Daenerys htjela vratiti bila je velika kuća s crvenim vratima, limunovo stablo pod njezinim prozorom, djetinjstvo koje nikad nije upoznala.
Začulo se lagano kucanje na njezinim vratima. "Naprijed", reče Dany, okrenuvši se od prozora. Uđu Illvrijove sluškinje, naklone se i bace se na posao. Bile su robinje, dar jednog od mnogih magistrovih do-thrakijskih prijatelja. Robovlasništvo nije postojalo u slobodnome gradu Pentosu. Unatoč tomu, robova je bilo. Starica, sitna i siva poput miša, nikad nije govorila ni riječi, ali je djevojka to nadoknađivala. Bila je Illvrijova miljenica, svjetlokosa, plavooka, šesnaestogodišnja djevojčura koja je neprestance brbljala dok je radila.
Napunili su joj kupelj toplom vodom donesenom iz kuhinje i namirisali je miomirisnim uljima. Djevojka povuče grubu pamučnu haljinu preko Danyne glave i pomogne joj ući u kupelj. Voda je bila kipu-ća, ali Daenerys nije ustuknula ni viknula. Voljela je vrućinu. Od nje se osjećala čistom. Osim toga, njezin joj je brat često govorio da jednom Targaryenu nikad nije prevruće. "Naša je kuća zmajevska", kazivao bi. "Vatra nam je u krvi."

Starica joj je prala dugu, srebrnobijelu kosu i nježno raščešljavala uvojke, posve u tišini. Djevojka joj je trljala leđa i noge i pripovijedala joj o tome koliku je imala sreću. "Drogo je toliko bogat da čak i njegovi robovi nose zlatne ogrlice. Stotinu tisuća muževa jaše u njegovoj *kha-lasari,* a njegova palača u Vaes Dothraku ima dvije stotine soba i vrata od čistoga srebra." Uslijedilo je još mnogo toga sličnog, o tome kako je *khal* naočit muškarac, visok i vatren, neustrašiv u bici, najbolji jahač koji je ikad uzjahao konja, demonski strijelac. Daenerys nije ništa rekla. Oduvijek je pretpostavljala da će se udati za Viserysa kad postane punoljetna. Stoljećima su se u Targaryena braća ženila sestrama, još otkad je Aegon Osvajač uzeo svoju sestru za nevjestu. Loza se mora održati čistom, rekao joj je Viserys tisuću puta; njihova je krv bila kraljevska, zlatna krv drevne Valyrije, krv zmajeva.
Zmajevi se nisu parili s poljskim zvijerima, a Targarvenovi nisu miješali svoju krv s onom slabijih ljudi. Međutim, sada je Viserys snovao da je proda jednom strancu, barbaru.
Kada je bila čista, robinje su joj pomogle izići iz vode i obrisale je ručnicima. Djevojka joj je češljala kosu sve dok se nije sjajila poput rasta-ljena srebra, dok ju je starica mazala mirodijsko-cvjetnim miomirisom dothrakijskih poljana, blagim dodirom na svako zapešće, iza ušiju, na vrhove grudi i posljednji, svjež na njezinim usnama, dolje između nogu. Odjenuli

su je u velove koje je poslao magistar Illyrio, a onda u haljinu od svile boje tamne šljive da istakne ljubičasto u njezinim očima. Djevojka joj natakne pozlaćene sandale na noge, dok joj je starica namještala tijaru na kosu i navlačila zlatne narukvice prekrivene ametistima oko ruku. Posljednja od svega stiže ogrlica, teška, zlatna i urešena drevnim valyrijskim gravurama.
"Sada izgledate poput prave princeze", zadihano će djevojka kad su bile gotove. Dany baci pogled na svoj odraz u posrebrenom zrcalu koje je Illyrio tako brižljivo pribavio. *Princeza,* pomisli, ali se prisjeti onog što je djevojka rekla, kako je *khal* Drogo toliko bogat da čak i njegovi robovi nose zlatne ogrlice. Osjeti iznenadnu studen, a koža joj se na golim rukama naježi.
Njezin ju je brat čekao u hladu ulazne dvorane, sjedeći na rubu bazena i rukom dodirujući vodu. Ustao je kad se pojavila i kritički je promotrio. "Stani onamo", reče joj. "Okreni se. Da. Dobro. Izgledaš..."
"Kraljevski", reče magistar Illyrio koračajući nadsvođenim prolazom. Kretao se iznenađujućom lakoćom za tako krupna čovjeka. Pod Prostranim haljama od vatreno obojene svile njihali su se, dok je išao, slojevi sala. Drago je kamenje svjetlucalo na svakome prstu, a njegov mu je sluga nauljio rašljastu žutu bradu sve dok se nije sjala poput pravoga zlata.
"Neka vam Gospodar svjetla udijeli blagoslove na ovaj najsretniji dan, princezo Daenervs", reče magister dok ju je uzimao za ruku. Naklonio je glavu pokazujući tanak bljesak iskrivljenih, žutih zuba kroz zlato svoje brade. "Ona je slika iz mašte, Vaša Milosti, slika iz mašte", reče njezinu bratu. "Drogo će biti očaran."
"Premršava je", reče Viservs. Njegova je kosa, iste srebrnoplave boje poput njezine, bila počešljana unatrag prema zatiljku i pričvršćena kopčom od zmajeve kosti. Imao je strog izgled koji je naglašavao oštre, upale crte njegova lica. Naslonio je ruku na balčak mača koji mu je posudio Illvrio i rekao: "Jesi li siguran da *khal* Drogo voli ovako mlade žene?"
"Naslijedila je svoju krv. Dovoljno je odrasla za *khala",* reče mu Illvrio, ne prvi put. "Pogledajte je. Ta srebrnozlatna kosa, te ljubičaste oči... u njoj je krv stare Valvrije, nema sumnje, nema sumnje... ovako plemenita roda, kći starog kralja, a sestra novog, ona će zasigurno očarati našeg Droga." Kad joj je pustio ruku, Daenervs otkrije da drhti.
"Pretpostavljam", sumnjičavo će njezin brat. "Divljaci imaju čudne ukuse. Dječake, konje, ovce..."
"Radije nemojte takvo što predložiti *khalu* Drogu", reče Illvrio.
Gnjev bljesne u ljubičastim očima njezina brata. "Držiš me budalom?"
Magister se lako nakloni. "Držim vas kraljem. Kraljevima manjka oprez običnih ljudi. Ispričavam se ako sam vas uvrijedio." Okrene se i pljesne rukama dozivajući svoje nosače.
Na ulicama Pentosa bilo je mračno kao u rogu kad su krenuli u IUvrijovoj bogato izrezbarenoj nosiljci. Dvojica slugu išli su naprijed da im osvijetle put, noseći kićene uljane svjetiljke s oknima od blijedoplavog stakla, dok su dvanaestorica snažnih muškaraca podigli motke na ramena. Unutra je bilo toplo i zagušljivo iza zavjesa. Dany je mogla nami-risati vonj Illvrijove blijede kože kroz njegove teške miomirise.
Njezin brat, izvaljen na jastucima pokraj nje, nije ga primjećivao. Njegove misli bile su daleko, preko uskoga mora. "Neće nam trebati čitava njegova *khalasara",* reče Viservs. Njegovi su se prsti igrali balčakom posuđena mača, iako je Dany znala da mač nikad nije uporabio u ozbiljne svrhe. "Deset tisuća, to će dostajati, mogao bih pomesti Sedam kraljevina s deset tisuća dothrakijskih drečavaca. Kraljevstvo će ustati za svoga zakonitog kralja. Tvrellijevi, Redwynovi, Darrvjevi, Greyjoyevi,
oni ništa manje ne vole Uzurpatora od mene. Dornijci izgaraju od želje da osvete Eliju i njezinu djecu. A i prosti će puk stati uz nas. Oni dozivaju svoga kralja." Zabrinuto pogleda Illyrija. "Dozivaju, zar ne?"
"Oni su vaš narod i veoma vas vole", ljubazno će Illyrio. "U utvrdama širom kraljevstva ljudi tajno nazdravljaju vašem zdravlju, dok žene vezu zmajevske bojanke i skrivaju ih do dana vašega povratka preko mora." Duboko slegne ramenima. "Ili bar tako kažu moji posrednici."
Dany nije imala posrednike, nikakav način na koji bi saznala što itko radi ili misli s one strane uskoga mora, ali nije vjerovala Illvrijovim slatkim riječima, kao što nije vjerovala ničemu u vezi s njim. Njezin brat je, međutim, žustro kimao glavom. "Sam ću ubiti Uzurpatora", obeća on, koji nikad nije ubio, "kao što je on ubio mog brata Rhaegara. I Lannis-tera također, Kraljosjeka, za ono što je učinio mom ocu."
"To bi bilo najprikladnije", reče magister Illyrio. Dany primijeti tračak osmijeha kako se poigrava oko njegovih punih usana, ali ga njezin brat ne zamijeti. Kimajući, odgrne zavjesu i zabulji se u noć, a Dany je znala da je ponovno vodio bitku na Trozupcu.
Dvorac s devet kula *khala* Droga ležao je pokraj voda zaljeva, a njegove su visoke ciglene zidine bile obrasle bijelim bršljanom. *Khalu* su ga darovali magisteri Pentosa, rekao im je Illyrio. Slobodni su gradovi uvijek bili velikodušni prema konjskim knezovima. "Nije da se bojimo ovih barbara", Illyrio bi objasnio s osmijehom. "Gospodar svjetla očuvao bi naše zidine pred milijun Dothraka, ili nam barem tako obećavaju crveni svećenici... ipak, čemu riskirati kad je prijateljstvo tako jeftino?"
Njihovu nosiljku zaustaviše pred dverima, a jedan od dvorskih stražara grubo razgrne zavjese. Imao je bakrenu kožu i tamnokestenjaste oči Dothraka, ali njegovo je lice bilo bez dlaka i nosio je Šiljastu brončanu kapu Neokaljanih. Hladno ih je promotrio. Magister Illyrio oštro mu reče nešto na grubom dothrakijskom jeziku; stražar odgovori istim tonom i mahne da ih propuste kroz dveri.
Dany primijeti da je ruka njezina brata bila čvrsto stisnuta oko balčaka posuđenog mača. Izgledao je gotovo isto toliko preplašen koliko i ona. "Drski eunuh", promrmlja Viservs dok je nosiljka teturala prema dvorcu.

Riječi magistra Ulyrija bile su med. "Mnogo će važnih ljudi biti večeras na gozbi. Takvi ljudi imaju neprijatelje. *Khal* mora zaštititi svoje goste, vas prvog među njima, Vaša Milosti. Nema sumnje da bi Uzurpator dobro platio za vašu glavu."

"O, da", mračno će Viservs. "Pokušao je, Illvrio, to vam se kunem. Njegovi unajmljeni bodeži slijede nas posvuda. Ja sam posljednji zmaj i on neće mirno spavati dok ja živim."

Nosiljka uspori i stane. Zavjese se razgrnu, a rob ponudi ruku Dae-nerys da joj pomogne izići. Njegova ogrlica, primijeti ona, bila je od obične bronce. Brat ju je slijedio, s jednom rukom još uvijek čvrsto stisnutom oko balčaka mača. Bila su potrebna dvojica snažnih muškaraca da magistera Illvrija ponovno postave na noge.

Unutar dvorca zrak je bio težak od mirisa začina, papra, slatkog limuna i cimeta. Otprate ih preko ulazne dvorane gdje je mozaik od obojena stakla prikazivao Propast Valvrije. Ulje je gorjelo u crnim, željeznim svjetiljkama svuda duž zidova. Ispod luka od isprepletena kamenog lišća jedan eunuh pjesmom najavi njihov dolazak. "Viservs iz kuće Tar-garven, Treći svoga imena", vikne visokim, ugodnim glasom, "kralj An-dala, Rhovnara i Prvih ljudi, gospodar Sedam kraljevina i kraljevski Namjesnik. Njegova sestra, Daenervs U-oluji-rođena, princeza Zmajeva kamena. Njihov poštovani domaćin, Illvrio Mopatis, meštar slobodnoga grada Pentosa."

Prošli su pokraj eunuha u opasano dvorište obraslo bijelim bršlja-nom. Mjesečina je obasjavala lišće nijansama boje kosti i srebra dok su se gosti okupljali među njima. Mnogi su bili dothrakijski konjski knezovi, krupni muškarci crvenosmeđe kože, obješenih brkova povezanih metalnim prstenima, crne kose nauljene i spletene u pletenice te urešene zvončićima. Ipak, među njima su se kretali unajmljeni ubojice i plaćeni mačevaoci iz Pentosa, Myra i Tosha, jedan crveni svećenik još deblji od Illvrija, dlakavi ljudi iz Ibbenske luke i plemići s Ljetnog otočja kože crne poput ebanovine. Daenerys ih je sve promatrala u čudu... i shvatila, iznenada se prenuvši od straha, da je ovdje jedina žena.

Illyrio im šapne. "Ona trojica ondje su Drogovi jahači-pobratimi", reče. "Pokraj stupa je *khal* Moro sa svojim sinom Rhogorom. Čovjek sa zelenom bradom brat je tvroshkog arhonta, a čovjek iza njega je Ser Jorah Mormont."

Posljednje ime iznenadi Daenervs. "Vitez?"

"Ni manje ni više." Illvrio se nasmiješi kroz svoju bradu. "Sam gaje vrhovni septon pomazao sa sedam ulja."

"Što će on ovdje?" izlane ona.

"Uzurpator želi njegovu glavu", reče im Ilhyrio. "Neka sitna uvreda. Prodao je nekoliko lovokradica tyroshkom robovlasniku umjesto da ih
preda Noćnoj straži. Smiješan zakon. Čovjek bi morao biti sposoban činiti što ga je volja sa svojom imovinom."

"Želim porazgovarati sa Ser Jorahom prije kraja večeri", reče njezin brat. Dany zateče samu sebe kako znatiželjno promatra viteza. Bio je postariji čovjek, imao je više od četrdeset i bio proćelav, ali još uvijek snažan i pristao. Umjesto svile i pamuka, nosio je vunu i kožu. Haljina $_m$u je bila tamnozelena, izvezena likom crnog medvjeda koji je stajao na dvije noge.

Još je promatrala tog stranog čovjeka iz domovine koju nije poznavala kad joj je meštar Illvrio položio vlažnu ruku na golo rame. "Onamo prijeko, slatka princezo", šapne, "ondje je *khal."*

Dany poželi pobjeći i sakriti se, ali njezin ju je brat promatrao i znala je da će probuditi zmaja, naljuti li ga. Uznemirena, ona se okrene i pogleda muškarca za kojeg se Viserys nadao da će je zaprositi prije kraja večeri.

Robinja nije bila posve u krivu, pomisli. *Khal* Drogo bio je za glavu viši od najvišeg muškarca u dvorani, no ipak nekako lagan na nogama i graciozan poput pantere iz Illyrijova zvjerinjaka. Bio je mlađi nego što je mislila, nipošto stariji od trideset. Njegova je koža bila boje ulaštena bakra, a gusti brkovi sputani zlatnim vrpcama i brončanim prstenima.

"Moram poći i iskazati mu svoje poštovanje", reče magister Illyrio. "Pričekajte ovdje. Dovest ću vam ga."

Njezin je brat uzme za ruku, kad se Illyrio odgegao *khalu,* stisnuvši je prstima tako čvrsto da ju je zaboljelo. "Vidiš li njegovu pletenicu, draga sestro?"

Drogova pletenica bila je crna poput ponoći i teška od mirisna ulja, urešena sićušnim zvonima koja su tiho zvonila dok se kretao. Njihala se ispod njegova pojasa, ispod same stražnjice, a njezin je vršak doticao stražnji dio njegovih bedara.

"Vidiš li koliko je duga?" upita Viserys. "Kad Dothraki dozive poraz u boju, oni nemilosrdno odrežu svoje pletenice, da bi svijet znao za njihovu sramotu. *Khal* Drogo nikad nije izgubio bitku. On je Aegon, gospodar zmajeva ponovno rođen, a ti ćeš biti njegova kraljica."

Dany pogleda u *khala* Droga. Njegovo je lice bilo oštro i okrutno, njegove oči hladne i tamne poput oniksa. Njezin ju je brat katkad znao povrijediti, kad bi probudila zmaja, ali je nije plašio kao što ju je ovaj čovjek plašio. "Ne želim biti njegova kraljica", čula je samu sebe kako govori tihim, tankim glasom. "Molim te, *molim te,* Viservse, ne želim to, želim poći kući."

"Kući?" glas je uspio zadržati tihim, ali ona je mogla osjetiti bijes u njegovu tonu. "Kako ćemo poći kući, draga sestro? Našu su nam kuću oteli!" Povuče je u sjenu, izvan vidokruga, a njegovi se prsti zariju u njezinu kožu. *"Kako ćemo poći kući?"* ponovi, misleći na Kraljev grudobran, Zmajev kamen i cijelo kraljevstvo koje su izgubili.

Dany je samo mislila na njihove sobe na Illvrijovu imanju, zasigurno ne njihov pravi dom, ali jedino što su imali. Međutim, njezin brat nije htio ni čuti o tome. Njemu ondje nije bio dom. Čak mu ni velika kuća s crvenim vratima nije bila dom. Njegovi se prsti čvrsto zariju u njezinu ruku, zahtijevajući odgovor. "Ne znam..." reče na koncu, dok joj se glas slamao. Suze su joj navrle na oči.

"Ja znam", on će oštro. "Poći ćemo kući s vojskom, draga sestro. S vojskom *khala* Droga, tako ćemo poći kući. A budeš li se zbog toga morala za nj udati i s njime leći, onda ćeš to i učiniti." Osmjehne joj se. "Dopustio bih da te cijela njegova *khalasara* pojebe ako treba, draga sestro, svih četrdeset tisuća ljudi i njihovi konji, ako bi mi to osiguralo vojsku. Budi zahvalna stoje to samo Drogo. S vremenom ćeš ga možda čak i naučiti voljeti. Sad obrisi suze. Ilh/rio ga dovodi ovamo, a on te *ne smije* vidjeti kako plačeš."
Dany se okrene i vidje da je to istina. Magister Ulyrio, sav u osmijesima i naklonima, pratio je *khala* Droga prema mjestu gdje su stajali. Nadlanicom obriše suze koje još nisu pale.
"Nasmiješi se", nervozno joj šapne Viservs, a ruka mu padne na balčak mača. "I uspravi se. Neka vidi da imaš sise. Bogovi znaju, ionako su ti premalene."
Daenervs se nasmiješi i uspravi.

Eddard
Gosti su navirali kroz dveri zamka u rijeci od zlata, srebra i ulaštena čelika, tri stotine njih, ponos vazala i vitezova, prisegnutih mačeva i slobodnih jahača. Nad njihovim glavama tucet zlatnih barjaka vijorio se naprijed i natrag na sjevernom vjetru, oslikanih grbom s okrunjenim jelenom Baratheonaca.
Ned je poznavao mnoge jahače. Odande je pristizao Ser Jaime Lan-nister, kose svijetle poput prekovana zlata, a odanle Sandor Clegane, stravično opečena lica. Visoki dječak uz njega morao je biti princ prijestolonasljednik, a onaj zakržljali čovječuljak za njima bio je zasigurno Vražićak, Tyrion Lannister.
Međutim, silan čovjek na čelu kolone, komu su s boka jahala dvojica vitezova u snježnobijelim plaštevima kraljevske straže, Nedu se učini gotovo poput stranca... sve dok nije skočio s leđa svoga ratnog konja s prepoznatljivim grohotom i zdrobio ga u zagrljaju od kojeg su pucale kosti. *"Nede!* Ah, kako je dobro vidjeti opet to tvoje ledeno lice." Kralj ga promotri od glave do pete i nasmije se. "Nimalo se nisi promijenio."
Kad bi barem Ned mogao reći isto. Petnaest godina prije, kada su odjahali da osvoje prijestolje, knez Krajoluje bio je obrijan, bistrook i mišićav poput djevojačkog sna. Viši od šest i pol stopa, isticao se među nižim ljudima, a kada bi stavio na sebe svoj oklop i veliku rogatu kacigu svoje kuće, postajao je pravi div. Imao je i divovsku snagu, a njegovo odabrano oružje bio je bodljikavi, željezni ratni malj koji je Ned jedva mogao podići. Tih je dana vonj kože i krvi prianjao uz njega poput miomirisa.
Sada je uz njega prianjao samo miomiris, a imao je obujam ravan svojoj visini. Ned je posljednji put vidio kralja prije devet godina, tijekom ustanka Balona Greyjoya, kada su se jelen i strahovuk udružili da dokrajče svojatanje samoproglašenog kralja Željeznog otočja. Od noći kada su stajali rame uz rame u Greyjoyevoj paloj tvrđavi, gdje je Robert prihvatio predaju pobunjenog kneza, a Ned uzeo njegova sina Theona za taoca i štićenika, kralj se udebljao najmanje pedeset kilograma. Brada, gruba i crna poput željezne žice, prekrivala je njegovu vilicu skrivajući mu podbradak i objesene kraljevske obraze, ali ništa nije moglo sakriti njegov trbuh i tamne kolobare pod očima.
Međutim, Robert je sada bio Nedov kralj, a ne samo prijatelj, te on samo reče: "Vaša Milosti, Oštrozimlje je vaše."
Dotad su i drugi već sjahali, a konjušari su dolazili po njihove konje. Robertova žena, Cersei Lannister, uđe pješice sa svojom mlađom djecom. Kuća na kotačima, u kojoj su se dovezli, golema dvokatna kočija od nauljene hrastovine i pozlaćene kovine koju je vuklo četrdeset teških brdskih konjića, bila je preširoka da prođe kroz dveri zamka. Ned klekne u snijeg da poljubi kraljičin prsten, dok je Robert zagrlio Cate-lyn poput davno izgubljene sestre. Onda su doveli djecu, predstavili ih i obostrano pohvalili.
Netom što su formalnosti pozdravljanja bile ispunjene, kralj reče svom domaćinu: "Odvedi me u svoju kriptu, Eddarde. Htio bih iskazati poštovanje."
Ned ga je u tom času volio, jer se nakon svih tih godina još uvijek sjećao kripti. Naredi da mu se donese svjetiljka. Nikakve druge riječi nisu bile potrebne. Kraljica počne prosvjedovati. Jahali su od zore, svi su bili umorni i prozebli, zasigurno bi se najprije morali osvježiti. Mrtvi će pričekati. Nije rekla više od toga; Robert ju je pogledao, a njezin brat blizanac Jaime tiho uzeo za ruku pa dalje nije govorila.
Spustili su se u kriptu zajedno, Ned i kralj kojega je jedva prepoznao. Zavojite kamene stube bile su uske. Ned pođe naprijed sa svjetiljkom. "Već sam mislio da nikad nećemo stići u Oštrozimlje", požali se Robert dok su silazili. "Kako neki na jugu govore o mojih Sedam kraljevina, čovjek zaboravi da je tvoj dio velik kao ostalih šest zajedno."
"Nadam se da vam je put bio ugodan, Vaša Milosti?"
Robert prezirno otpuhne. "Močvare, lugovi, polja i jedva jedno pristojno svratiste sjeverno od Prevlake. Nikad nisam vidio veće pustinje. Gdje ti je sav *narod?"*
"Vjerojatno su bili odveć stidljivi da se pokažu", našali se Ned. Osjećao je kako se studen uspinje stubištem, hladan dah iz dubine zemlje. "Kraljevi se rijetko viđaju na Sjeveru."
Robert otpuhne. "Vjerojatnije su se skrivali pod snijegom. *Snijegom,* Nede!" Kralj se prisloni rukom zid kako bi uhvatio ravnotežu dok su silazili.
"Kasni ljetni snjegovi prilično su uobičajeni", reče Ned. "Nadam se da vam nisu zadali muka. Obično su blagi."
"Odnijeli Drugi tvoje blage snjegove", prokune Robert. "Kakvo će tek ovo mjesto biti zimi? Tresem se od same pomisli."
"Zime su oštre", prizna Ned. "Ali Starkovi će izdržati. Uvijek smo izdržali."

"Trebao bi doći na jug", reče mu Robert. "Trebao bi okusiti ljeto prije nego što ga nestane. U Visećem vrtu nalaze se polja zlatnih ruža što se prostiru dokle pogled dopire. Voće je tako zrelo da ti se rastopi u ustima - lubenice, breskve, vatrene šljive, nikad nisi okusio nešto tako slatko. Vidjet ćeš, donio sam ti ih. Čak i u Krajoluji, s onim dobrim vjetrom iz zaljeva, dani su tako vrući da se jedva možeš pokrenuti. A trebao bi vidjeti gradove, Nede! Cvijeće posvuda, tržnice prepune hrane, ljetno vino tako jeftino i tako dobro da se možeš opiti samo udišući zrak. Svi su tusti, pijani i bogati." Nasmije se i pljesne dlanom po svom obilatom trbuhu. "A tek *djevojke,* Nede!" usklikne, a oči mu zaiskre. "Kunem ti se, žene izgube svu čednost na vrućini. Plivaju gole u rijeci, upravo pod zamkom. Čak i na ulicama je prokleto vruće za vunu i krzno, pa hodaju naokolo u nekakvim kratkim haljinama, svilenim ako imaju srebrnjaka, a pamučnim ako nemaju, ali to je svejedno kad se počnu znojiti i tkanina im se prilijepi za kožu, mogle bi biti i gole." Kralj se veselo nasmijao.
Robert Baratheon oduvijek je bio čovjek velikih apetita, čovjek koji je znao uživati. To nije bilo nešto za što si mogao optužiti Eddarda Star-ka. Ipak, Ned nije mogao a da ne primijeti kako su ta zadovoljstva uzimala svoj danak od kralja. Robert je teško disao u času kad su dospjeli na dno stubišta, a lice mu se crvenjelo na svjetlu uljanice kada su zakoračili u tamu kripte.
"Možda će mu, kad postane punoljetan, ta čast biti vraćena", reče Robert. "Moram misliti na ovu godinu i na sljedeću. Šestogodišnji dječak nije ratni vođa, Nede."
"U miru, naslov znači samo čast. Dopustite dječaku da ga zadrži. Zbog njegova oca, ako ne zbog njega samoga. Sigurno Jonu dugujete barem toliko za njegovu službu."
Kralj nije bio zadovoljan. Makne ruku s Nedovih ramena. "Jonova služba bila je dužnost koja ga je obvezivala prema njegovu feudalnom gospodaru. Nisam nezahvalan, Nede. Od svih ljudi barem bi ti to morao znati. Ali sin nije otac. Jedan dječak ne može braniti Istok." Tada mu se glas ublaži. "Dosta o tome. Postoji još važniji posao o kojem moramo razgovarati, a ne želim se s tobom prepirati." Robert uhvati Neda za lakat. "Potreban si mi, Nede."
"Tu sam da mi zapovijedate, Vaša Milosti. Uvijek." Bile su to riječi koje je morao izreći, pa ih stoga izreče, u strahu pred onim stoje moglo uslijediti.
Robert je izgledao kao da ga je jedva čuo. "One godine koje smo proveli u Orlovome gnijezdu... *bogovi,* to su bile dobre godine. Želim te ponovno imati uza se, Nede. Želim te dolje u Kraljevu grudobranu, ne ovdje gore, na kraju svijeta, gdje nikomu nisi ni od kakave koristi." Robert skrene pogled u tamu, na trenutak sjetan poput Starka. "Kunem ti se, sjediti na prijestolju tisuću je puta teže nego ga zadobiti. Zakoni su zamoran posao, a brojiti bakrenjake još je gore. A ljudi... nema im kraja. Sjedim na tom prokletom željeznom stolcu i slušam ih kako se žale sve dok mi se misli ne umrtve, a stražnjica ne zaboli. Svi hoće nešto, novac ili zemlju ili pravdu. Laži koje izgovore... a moji knezovi i kneginje nisu ništa bolji. Okružen sam laskavcima i budalama. Takvo što može dovesti čovjeka do ludila, Nede. Polovica njih ne usuđuje mi se reći istinu, a druga polovica ne može je dokučiti. Ima noći kada poželim da smo izgubili kod Trozupca. Ah ne, ne zapravo, ali..."
"Shvaćam", tiho će Ned.
Robert ga pogleda. "Mislim da shvaćaš. Ako je tako, onda si jedini, stari moj prijatelju." Nasmiješi se. "Kneže Eddarde Stark, želim vas imenovati Kraljevim Namjesnikom."
Ned se spusti na jedno koljeno. Ponuda ga nije iznenadila; kakav je drugi razlog Robert mogao imati da dođe ovako daleko? Biti Kraljev Namjesnik značilo je biti drugi najmoćniji čovjek u Sedam kraljevina. Govorio je kraljevim glasom, zapovijedao kraljevim vojskama, sastavljao kraljeve zakone. Ponekad je čak i sjedio na Željeznom prijestolju dijeleći kraljevu pravdu, kada je kralj bio odsutan, bolestan ili nekako drugačije spriječen. Robert mu je nudio odgovornost veliku poput samog kraljevstva.
Bila je to posljednja stvar na svijetu koju je želio. "Vaša Milosti", reče. "Nisam vrijedan te počasti."
Robert zastenje od dobroćudna nestrpljenja. "Da sam ti htio iskazati čast, poslao bih te u mirovinu. Namjeravam te natjerati da upravljaš kraljevstvom i vodiš ratove dok ja sebi jelom, pićem i ženama kopam grob." Pljesne se po trbuhu i osmjehne. "Znaš onu izreku, o kralju i njegovom Namjesniku?"
Ned je znao izreku. "Što kralj usni", reče, "Namjesnik izgradi."
"Jednom sam legao s piljaricom koja mi je rekla da to puk kaže na mnogo biraniji način. Kralj jede, kažu oni, a Namjesnik kupi govna." Zabaci glavu i grohotom se nasmije. Smijeh je odjeknuo tamom, a svud oko njih mrtvi Oštrozimljani izgledali su kao da ih promatraju hladnim i prijekornim pogledom.
Konačno se smijeh stiša i prestane. Ned je još uvijek klečao na jednom koljenu, uzdignutih očiju. "Prokletstvo, Nede", potuži se kralj. "Mogao bi mi barem ugoditi jednim osmijehom."
"Kažu da ovdje gore zimi biva tako hladno da se čovjeku smijeh zaledi u grlu i uguši ga", reče Ned jednoličnim glasom. "Možda zbog toga Starkovi imaju tako malo smisla za šalu."
"Dođi sa mnom na jug i ja ću te naučiti da se ponovno smiješ", obeća kralj. "Pomogao si mi zadobiti ovo prokleto prijestolje, a sad mi po-mozi da ga zadržim. Predodređeni smo da vladamo zajedno. Daje Lyan-na poživjela, bili bismo braća, povezani krvlju jednako kao ljubavlju. Pa, nije prekasno. Imam sina. Ti imaš kćer. Moj Joff i tvoja Šansa ujedinit će naše kuće, kao što smo jednom mogli Lyanna i ja."
Ova ga ponuda iznenadi. "Šansi je tek jedanaest."
Robert nestrpljivo odmahne rukom. "Dovoljno je odrasla za zaruke. Brak može pričekati nekoliko godina." Kralj se nasmiješi. "A sad ustani i reci da, prokletniče."

Ništa me ne bi toliko obradovalo, Vaša Milosti", odgovori Ned. Uijevao je. "Sve su ove počasti tako neočekivane. Mogu li dobiti malo vremena da razmislim? Moram reći svojoj ženi..."
"Da, da, naravno, reci Catelyn, ostavi odluku za sutra, ako baš moraš." Kralj se sagne, uhvati Neda za ruku i grubo ga podigne na noge. "Samo me nemoj pustiti da predugo čekam. Nisam najstrpljiviji čovjek na svijetu."
Na trenutak Eddarda Starka ispuni stravičan osjećaj slutnje. *Ovdje* je bilo njegovo mjesto, ovdje na Sjeveru. Promotri kamene figure svud oko njih i duboko uzdahne u studenoj tišini kripte. Mogao je osjetiti poglede mrtvih. Svi su osluškivali, znao je. A zima je dolazila.

Jon

Bilo je trenutaka - ne mnogo, ali nekoliko - kada je Jonu Snowu bilo drago stoje izvanbračni sin. Dok je još jednom punio svoj vinski kalež iz vrča koji je kružio dvoranom, padne mu na pamet da je ovaj trenutak bio jedan od njih.
Vrati se na svoje mjesto na klupi među mlađim štitonošama i ispije. Sladak, voćni okus ljetnog vina ispuni mu usta i izmami osmijeh na usne.
Velika dvorana Oštrozimlja bila je magličasta od dima i prepuna opojna mirisa pečenog mesa i vrućega kruha. Njezini sivi kameni zidovi bili su obloženi barjacima. Bijeli, zlatni, grimizni: Starkov strahovuk, Baratheonov okrunjeni jelen, Lannisterov lav. Pjevač je svirao harfu i recitirao baladu, ali se na ovom kraju dvorane njegov glas jedva mogao čuti od pucketanja vatre, zveketa kositrenih tanjura i kaleža, i tihog žamora stotina pripitih razgovora.
Bio je četvrti sat gozbe priređene u znak dobrodošlice kralju. Jono-va polubraća i polusestre bili su posjednuti s kraljevskom djecom, pred izdignutim podijem na kojem su knez i kneginja Stark gostili kralja i kraljicu. U toj bi prigodi, njegov gospodin otac dopustio svakom djetetu po jednu čašu vina, ali ne više od toga. Ovdje dolje na klupama nije bilo ni-koga tko bi spriječio Jona da popije onoliko koliko mu je trebalo da utaži žeđ.

JON

A on je otkrivao kako ima žeđ muškarca, na glasno zadovoljstvo mladića oko sebe, koji su ga nutkali svaki put kad bi ispio čašu. Bili su sjajno društvo, a Jon je uživao u pričama koje su kazivali, pričama o bitkama, ženama i lovu. Bio je siguran da su njegovi sugovornici bili zabavniji od kraljevih potomaka. Zadovoljio je svoju znatiželju prema gostima kada su ovi ušli. Povorka je prošla ni stopu od mjesta na klupi koje su mu odredili, pa ih je Jon sve mogao dobro promotriti.
Njegov gospodin otac išao je prvi, prateći kraljicu. Bila je lijepa kao što su ljudi govorili. Tijara od dragulja svjetlucala joj se na dugoj zlatnoj kosi, a smaragdi na njoj savršeno su se slagali sa zelenom bojom njezinih očiju. Njegov otac pomogao joj je da se popne na podij i poveo je do njezina stolca, ali ga se kraljica nijednom nije udostojala pogledati. Čak i s četrnaest godina, Jon je mogao prozreti njezin osmijeh.
Zatim je stigao sam kralj Robert, držeći pod ruku kneginju Stark. Kralj je Jonu predstavljao veliko razočaranje. Njegov je otac često govorio o njemu: nenadmašni Robert Baratheon, demon Trozupca, najžešći ratnik kraljevstva, div među prinčevima. Jon je vidio samo debelog muškarca, čije se lice crvenjelo pod bradom i koji se znojio pod svojim svilenim ruhom. Hodao je poput pripita čovjeka.
Za njima su išla djeca. Mali Rickon prvi, uspijevajući stupati dugim putem sa svim dostojanstvom koje je jedan trogodišnjak mogao prikupiti. Jon ga je morao potjerati naprijed kada je zastao da ga pozdravi. Njemu odmah za petama išao je Robb, u sivoj vuni urešenoj bijelim vrpcama, bojama Starkovih . Pod ruku je vodio princezu Mvrcellu. Ona je bila sitna djevojčica, od nepunih osam godina, kose poput slapa zlatnih uvojaka pod mrežicom od dragulja. Jon je primijetio stidljive poglede koje je dobacivala Robbu, dok su prolazili između stolova, i plahe osmijehe koje mu je upućivala. Ocijenio ju je kao osobu bez imalo duha. Robb nije imao čak ni toliko pronicavosti da shvati koliko je bila glupa; cerio se poput budale.
Njegove polusestre pratile su kraljevske prinčeve. Arya je bila u paru s punašnim, mladim Tommenom, čija je bijeloplava kosa bila duža od njezine. Šansa, dvije godine starija, izvukla je princa prijestolonasljednika, Joffrevja Baratheona. Imao je dvanaest godina, manje od Jona ili Robba, ali je, na Jonovo veliko zaprepaštenje, bio viši od obojice. Princ Joffrev imao je sestrinu kosu i tamnozelene oči svoje majke. Guštik plavih uvojaka padao mu je preko tijesne zlatne ogrlice i visoka baršunastog vratnika. Šansa je blistala dok je hodala uz njega, ali se Jonu nisu
svidjele Joffrevjeve napućene usne i preziran način na koji je promatrao Veliku dvoranu Oštrozimlja, iskazujući time svoju dosadu.
Više su ga zanimala dvojica koja su koračala za njim: kraljičina braća, Lannisterovi od Bacačeve hridi. Lav i Vražićak; nije bilo zabune koji je koji. Ser Jaime Lannister bio je blizanac kraljice Cersei; visok i zlato-kos, s blistavim zelenim očima i osmijehom koji je parao poput noža. Nosio je grimiznu svilu, visoke crne čizme, crni satenski plašt. Na tunici je na prsima imao zlatnom niti izvezena lava svoje kuće, koji je rikao svoj izazov. Pred njim su ga zvali lannisterski lav, a iza leđa šaputali Kraljo-sjek.
Jonu je bilo teško odvojiti pogled od njega. *Ovako bi jedan kralj morao izgledati,* pomislio je u sebi dok je čovjek prolazio.
Tada je ugledao drugog, koji se, napola skriven, gegao pokraj svoga brata. Tvrion Lannister, najmlađi potomak kneza Tywina, i najružniji. Sve što su bogovi darovali Cersei i Jaimeu, uskratili su Tvrionu. On je bio patuljak, bratu do pojasa i naprezao se da održi korak na zakržljalim nogama. Njegova je glava bila prevelika za njegovo tijelo, sa životinjski

sploštenim licem pod natečenim čelom nalik na plosnati greben. Jedno zeleno, a drugo crno oko zurilo je ispod glatkog slapa kose toliko plave da se činila bijela. Jon ga je opčarano promatrao.
Posljednji od visokog plemstva koje je ušlo bili su njegov stric, Benjen Stark od Noćne straže, i štićenik njegova oca, mladi Theon Grey-joy. Benjen je u prolazu dobacio Jonu topao osmijeh. Theon se na nj uopće nije obazreo, ali to nije bilo ništa novo. Kada su svi sjeli, počele su zdravice, zahvalnost se iskazala i uzvratila, a onda je gozba započela.
Jon je tada počeo piti i nije prestao.
Nešto se očeše o njegovu nogu pod stolom. Jon ugleda crvene oči kako zure odozdo u njega. "Opet si gladan?" upita. Na sredini stola bilo je još pola pileta s medom. Jon ispruži ruku da otkine batak, a onda mu na um padne nešto bolje. Nabode na nož cijeli komad i pusti ga da sklizne na pod između njegovih nogu. Duh zarije zube u nju divljim mukom. Njegovoj braći i sestrama nije bilo dopušteno da dovedu svoje strahovu-ciće na gozbu, ali je na ovoj strani dvorane bilo više pasa nego što ih je Jon mogao nabrojiti i nitko nije ni zucnuo u vezi s njegovim strahovuči-ćem. Rekao je samomu sebi da je i u tome imao sreće.
Oči su ga pekle. Jon ih divlje protrlja, proklinjući dim. Gutne još malo vina i stane promatrati svog strahovuka kako proždire piletinu.

Psi su se kretali između stolova, slijedeći trag sluškinja. Jedan od njih, crna mješanka duguljastih žutih očiju, nanjuši miris piletine. Zastane i zavuče se pod klupu kako bi uzela svoj dio. Jon je promatrao sukob. Kuja tiho zareži i primakne se bliže. Duh nijemo podigne pogled i upi-lji u psa svoje zarkocrvene oči. Kuja Ijutito i izazovno zareži zubima. Bila je triput veća od strahovučića. Duh se nije pomaknuo. Stajao je nad svojom nagradom i rastvorio gubicu, pokazujući očnjake. Kuja se trgne, ponovno zalaje, a onda odluči da je bolje propustiti ovu bitku. Okrene se i pokunjeno se odšulja, još jednom drsko zarežavši zubima da sačuva svoje dostojanstvo. Duh se vrati svom jelu.
Jon se osmjehne i posegne rukom pod stol da promrsi čupavo bijelo krzno. Strahovuk podigne pogled prema njemu, nježno mu gricne ruku, a onda nastavi jesti.
"Je li ovo jedan od strahovukova o kojima sam toliko čuo?" upita poznati glas iz blizine.
Jon radosno podigne pogled dok mu je stric Benjen stavljao ruku na glavu i mrsio kosu na sličan način kao što je Jon mrsio strahovučićevo krzno. "Da", reče. "Zove se Duh."
Jedan od štitonoša prekine bestidnu priču koju je pripovijedao ne bi li stvorio bratu svoga gospodara mjesta za stolom. Benjen Stark opkorači klupu svojim dugim nogama i uze vinski kalež iz Jonove ruke. "Ljetno vino", reče nakon što je okusio iz njega. "Ništa nije tako slatko. Koliko si kaleža ispio, Jone?"
Jon se osmjehne.
Ben Stark se nasmije. "Toga sam se i bojao. Ah, dobro. Vjerujem da sam bio mlađi od tebe kad sam se prvi put istinski napio." On dohvati prženi luk umočen u smeđi umak s obližnjeg pladnja i zagrize ga. Hrskao je.
Njegov stric imao je oštre crte lica i bio suhonjav poput gorskoga grebena, ali je uvijek postojao tračak smijeha u njegovim modrosivim očima. Odijevao se u crno, kako dolikuje pripadniku Noćne straže. Večeras je to bio bogat crni baršun s visokim kožnim čizmama i širokim pojasom sa srebrnom kopčom. Težak, srebrni lanac visio mu je oko vrata. Benjen je nasmijano promatrao Duha jedući svoj luk. "Vrlo tih strahovuk", primijeti.
"Nije poput ostalih", reče Jon. "Nikad ne zavija. Zato sam ga nazvao Duh. Zato, a i stoga što je bijel. Ostali su svi tamni, sivi ili crni."

"Još ima strahovukova s onu stranu Zida. Čujemo ih pri našim pohodima." Benjen Stark dobaci Jonu dug pogled. "Ne jedeš li ti inače za stolom sa svojom braćom?"
"Uglavnom", odvrati Jon ravnodušnim glasom. "Ali večeras je kne-ginja Stark držala da bi se kraljevska obitelj moga uvrijediti posjedne li se među njih nezakonitog potomka."
"Shvaćam." Njegov stric baci pogled preko ramena prema uzdignutom stolu na drugome kraju dvorane. "Moj brat večeras ne izgleda odveć raspoloženo."
Jon je također to primijetio. Kao izvanbračni sin morao je naučiti primjećivati stvari, čitati istinu koju su ljudi skrivali u očima. Njegov se otac pridržavao svih propisa, ali se u njemu osjećala neka napetost koju je Jon rijetko prije viđao. Govorio je malo, zureći preko dvorane poluzatvorenih očiju, ne videći ništa. Dva stolca dalje, kralj je mnogo pio cijele noći. Njegovo široko lice bilo je rumeno pod golemom, crnom bradom. Nazdravljao je, glasno se smijao svakoj šali i navaljivao na svako jelo poput izgladnjela vuka, a kraljica je pokraj njega izgledala hladna poput ledenog kipa. "Kraljica je također ljuta", reče Jon svom stricu tihim, mirnim glasom. "Otac je danas poslije podne odveo kralja u kriptu. Kraljica nije htjela ići."
Benjen dobaci Jonu ispitivački, odmjeravajući pogled. "Tebi ne promakne mnogo, zar ne, Jone? Dobro bi nam došao takav čovjek na Zidu."
Jon se nadme od ponosa. "Robb je jači kopljanik od mene, ali ja sam bolji na maču, a Hullen kaže da sjedim na konju bolje od ikoga u zamku."
"To su velika umijeća."
"Povedite me sa sobom kad se budete vraćali na Zid", Jon će naglo i neočekivano. "Otac će me pustiti ako ga vi zamolite, znam da hoće."

Stric Benjen pažljivo je proučavao njegovo lice. "Zid je surovo mjesto za jednoga dječaka, Jone."
"Ja sam gotovo odrastao muškarac", prosvjedovao je Jon. "Navršit cu petnaestu na svoj sljedeći imendan, a meštar Luwin kaže da nezakonita djeca odrastaju brže od obične djece."
"To je istina", reče Benjen objesivši usne. Uzme Jonov kalež sa stola i napuni ga svježim vinom iz obližnjeg vrča, te ga ispije u dugom gutljaju.
"Daeren Targarven imao je samo četrnaest godina kad je osvojio ", reče Jon. Mladi je zmaj bio jedan od njegovih junaka.

"Pobjeda koja je trajala samo jedno ljeto", istakne njegov stric. "Tvoj Kralj-dječak izgubio je deset tisuća ljudi osvajajući to mjesto i drugih pedeset braneći ga. Netko mu je trebao reći da rat nije igra." Otpije još jedan gutljaj vina. "Osim toga", reče, brišući usta, "Daeronu Targa-ryenu bilo je samo osamnaest kad je umro. Ili si zaboravio taj dio?"
"Ništa ne zaboravljam", pohvali se Jon. Vino ga je učinilo odvaž-nim. Pokuša sjesti vrlo uspravno, kako bi izgledao višim. "Želim služiti u Noćnoj straži, striče."
Dugo je i duboko o tome razmišljao, ležeći noću u postelji dok su braća spavala oko njega. Robb će jednoga dana naslijediti Oštrozimlje, zapovijedati velikim vojskama kao guverner Sjevera. Bran i Rickon bit će Robbovi vazali i vladati utvrdama u njegovo ime. Njegove sestre Arya i Šansa udat će se za nasljednike drugih velikih kuća i otići na jug kao gospodarice svojih vlastitih zamaka. A kakvom se nasljedstvu moglo nadati jedno kopile?
"Ne znaš što tražiš, Jone. Noćna straža je zakleto bratstvo. Nemamo obitelji. Nijedan od nas nikad neće biti otac. Naša žena je dužnost. Naša ljubavnica čast."
"Iako nisam zakoniti sin i ja mogu imati čast", reče Jon. "Spreman sam položiti vašu prisegu."
"Ti si četrnaestogodišnji dječak", reče Benjen. "Nisi muškarac, ne još. Dok ne upoznaš ženu, nećeš znati čega se odričeš."
"Nije me briga za to!" vatreno će Jon.
"Možda bi te bilo, da znaš na što mislim", reče Benjen. "Da znaš koliko će te prisega koštati, možda ne bi bio tako nestrpljiv platiti cijenu, sine."
Jon osjeti kako ga preplavljuje gnjev. "Ja nisam vaš sin."
Benjen Stark ustane. "Nažalost." Položi ruku na Jonovo rame. "Vrati mi se kad posiješ nekoliko svoje vlastite kopiladi, pa ćemo onda vidjeti kako ćeš razmišljati."
Jon zadršće. "Nikad neću sijati kopilad", reče oprezno. *"Nikad!"* Izgovorio je tu riječ kao da je ispljunuo otrov.
Iznenada shvati daje čitav stol utihnuo i da ga svi promatraju. Osjeti kako mu suze naviru na oči. Podigne se na noge. "Ispričavam se", reče s posljednjim ostacima dostojanstva. Okrene se na peti i pobjegne prije nego što su mogli opaziti da plače. Sigurno je popio više nego što je mislio. Noge su mu se zaplele dok je pokušavao otići te otetura postrance na jednu sluškinju i sruši vrč za vino koji se razbio na podu. Smijeh se prolomi svud oko njega, a Jon osjeti vruće suze na obrazima. Netko gaje pokušao uspraviti. On se istrgne iz nepoznata stiska i potrči, napola slijep, prema vratima. Duh ga je slijedio, van u noć.
Dvorište je bilo tiho i prazno. Usamljeni stražar stajao je visoko na kruništu unutrašnjeg zida, omotan potpuno plaštem da se zaštiti od hladnoće. Doimao se kao da se dosađuje i izgledao jadno, šćućurivši se gore sasvim sam, ali Jon se istog časa htio zamijeniti s njim. Inače je zamak bio mračan i pust. Jon je jednom vidio napuštenu utvrdu, turobno mjesto u kojem se ništa nije micalo osim vjetra, a kamenje je šutjelo o ljudima koji su ondje živjeli. Oštrozimlje gaje večeras podsjećalo na to.
Zvuči glazbe i pjesme prelijevali su se kroz otvorene prozore iza njegovih leđa. On obriše suze rukavom košulje, bijesan što je dopustio da padne, i okrene se da pođe.
"Dečko", dovikne mu neki glas. Jon se osvrne.
Tvrion Lannister sjedio je na izbočini iznad vrata Velike dvorane, izgledajući upravo poput jednog od kamenih čudovišta na oluku zamka. Patuljak mu se isceri odozgo. "Je li ta zvijer vuk?"
"Strahovuk", reče Jon. "Zove se Duh." Zurio je u čovječuljka, iznenada zaboravivši na svoje razočaranje. "Što radite tamo gore? Zašto niste na gozbi?"
"Prevruće je, prebučno i popio sam previše vina", reče mu patuljak. "Odavno sam naučio da se bljuvanje po vlastitom bratu drži nepristojnim. Mogu li pogledati tvog strahovuka izbliza?"
Jon je oklijevao, a onda polako klimne. "Možete li se spustiti ili da pođem po ljestve?"
"O, pusti to", reče čovječuljak. On se odbaci s izbočine u zrak. Jon zine od čuda, a onda sa strahopoštovanjem promotri kako se Tvrion Lannister zavrtio poput loptice i lako dočekao na ruke, a onda se prebacio natrag na noge.
Duh pred njim nesigurno uzmakne.
Patuljak sa sebe otrese prašinu i nasmije se. "Mislim da sam ti preplašio vuka. Ispričavam se."
"Ne boji se on", reče Jon. Klekne i pozove. "Duše, dođi. Hajde. Tako."

Vučić se nečujno približi i njuškicom dotakne Jonovo lice, ne skidajući oprezan pogled sa Tvriona Lannistera, a kad je patuljak ispružio ruku da ga pomiluje, on se povuče natrag i tiho zareži pokazujući svoje očnjake. "Stidljiv je, je li?" primijeti Lannister.
"Sjedi, Duše", naredi Jon. "Tako. Budi miran." Podigne pogled prema patuljku. "Sad ga možete dotaknuti. Neće se pomaknuti dok mu ne kažem. Dresirao sam ga."

"Vidim", reče Lannister. Promrsi snježnobijelo krzno između Duhovih ušiju i reče: "Dobar vuk."
"Da nisam ovdje, razderao bi vam grlo", reče Jon. To još nije bilo sasvim točno, ali bit će.
"U tom slučaju, ostani radije u blizini", reče patuljak. Nagne svoju preveliku glavu na jednu stranu i promotri Jona svojim različitim očima. "Ja sam Tvrion Lannister."
"Znam", reče Jon. Ustane. Stojeći, bio je viši od patuljka. Zbog toga se čudno osjećao.
"Ti se kopilan Neda Starka, zar ne?"
Jon osjeti kako ga oblijeva znoj. Stisne usne i ne reče ništa.
"Jesam li te uvrijedio?" uputa Lannister. "Oprosti. Patuljci ne moraju biti obzirni. Naraštaji skakutavih luda u šarenoj odjeći dali su mi pravo da se loše odijevam i kažem svaku prokletu stvar koja mi padne na pamet." Naceri se. "Ali, ti *jesi* kopilan."
"Knez Eddard Stark je moj otac", usiljeno će Jon.
Lannister mu je proučavao lice. "Da", reče. "Vidi se. Imaš u sebi više sjevernjačkog od svoje braće."
"Polubraće", ispravi ga Jon. Bio je zadovoljan patuljkovom primjedbom, ali to pokuša sakriti.
"Dopusti da ti dam jedan savjet, kopilane", reče Lannister. "Nikad ne zaboravi tko si, jer budi siguran da svijet neće. Učini to svojom snagom. Tada to nikad neće biti tvoja slabost. Oboružaj se time i to nikad neće biti uporabljeno da te povrijedi."
Jon nije bio raspoložen ni za čije savjete. "Što vi znate kako je to biti kopilan?"
"Svi su patuljci kopilad u očima svojih očeva." "Vi ste zakoniti sin svoje majke, sin Lannistera."
"Jesam li?" odvrati patuljak, zajedljivo. "Reci to mom gospodinu ocu. Moja je majka umrla rađajući me i on nikad nije bio posve siguran."
"Ja i ne znam tko je bila moja majka", reče Jon.
"Neka žena, nesumnjivo. Većina njih jest." On jednim tužnim osmijehom iskaže Jonu svoju naklonost. "Zapamti, dječače. Svi su patuljci možda kopilad, ali nisu sva kopilad patuljci." I na to se okrene te odlu-ta natrag na gozbu, zviždućući neku pjesmicu. Kad je otvorio vrata, svjetlo iznutra baci njegovu sjenu ravno preko dvorišta i samo na trenutak Tvrrion Lannister stajao je visok poput kralja.

cateLyn

Od svih odaja u glavnoj kuli Oštrozimlja, Catelynina spavaonica bila je najtoplija. Rijetko je kad morala upaliti vatru. Zamak je bio sagrađen iznad prirodnih ljekovitih vrela pa je vruća voda pretjecala njegovim zidovima i odajama kao krv ljudskim tijelom, tjerajući studen iz kamenih dvorana, puneći staklene vrtove vlažnom toplinom, čuvajući zemlju od smrzavanja. Otvorena jezerca isparavala su se danju i noću u dvanaestak malih dvorišta. To je bila sitnica ljeti, a zimi, razlika između života i smrti.
Catelynina kupelj bila je uvijek vruća i sparna, a njezini zidovi topli na dodir. Toplina ju je podsjećala na Rijekotok, na sunčane dane s Lysom i Edmurom, ali Ned nikad nije mogao podnijeti vrućinu. Starkovi su bili stvoreni za hladnoću, znao joj je reći, a ona bi se nasmijala i rekla da su u tom slučaju očigledno sagradili svoj zamak na krivom mjestu.
Kad su završili, Ned se otkotrljao u stranu i spustio s njezine postelje, kao što je prije učinio tisuću puta ranije. Prijeđe na drugu stranu sobe, razgrne teške vezene tapete i širom otvori visoke uske prozore, jedan za drugim, propuštajući noćni zrak u odaju.
Vjetar se u vrtlozima podigne oko njega dok je stajao gledajući u mrak, nag i praznoruk. Catelyn povuče krzna do brade i pogleda ga. Izgledao je nekako sitniji i ranjiviji, poput mladića za kojeg se udala u Ri

jekotoku, prije petnaest dugih godina. Slabine su je još boljele od žur-nosti njegove ljubavi. Bila je to ugodna bol. Mogla je osjetiti njegovo sjeme u sebi. Pomolila se da ondje oživi. Tri su godine prošle od Ricko-na. Nije bila prestara. Mogla mu je dati još jednog sina.
"Odbit ću ga", reče Ned okrenuvši se natrag prema njoj. Njegove oči bile su uznemirene, njegov glas promukao od sumnje.
Catelyn se uspravi na krevetu. "Ne možeš. *Ne smiješ."*
"Moje dužnosti leže ovdje na Sjeveru. Nemam želje biti Robertov Namjesnik."
"On to neće razumjeti. Sada je kralj, a kraljevi nisu poput drugih ljudi. Odbiješ li mu služiti, pitat će se zašto i prije ili kasnije počet će sumnjati da mu se suprotstavljaš. Ne shvaćaš li u kakvu bi nas to opasnost dovelo?"
Ned zatrese glavom, odbijajući povjerovati. "Robert nikad ne bi naudio ni meni ni ikomu od mojih. Bili smo bliži od braće. On me voli. Ako ga odbijem, urlat će, proklinjati i bjesnjeti, a za tjedan dana obojica ćemo se tomu smijati. Poznajem čovjeka!"
"Poznavao si čovjeka", reče ona. "Kralj ti je stranac." Catelyn nije zaboravila ženku strahovuka mrtvu u snijegu sa slomljenim rogom zari-venim duboko u njezino grlo. Morala ga je natjerati da progleda. "Ponos je kralju sve, moj gospodaru. Robert je prešao cijeli ovaj put da te vidi, da ti povjeri ove velike časti, ne možeš mu ih baciti natrag u lice."
"Časti?" gorko se nasmije Ned. "U njegovim očima, da", reče ona. "I u tvojima?"

"I u mojima", plane ona, sada gnjevna. Zašto ne progleda? "On našoj kćeri nudi brak sa svojim vlastitim sinom, kako bi drugačije to nazvao? Šansa možda jednoga dana bude kraljica. Njezini sinovi mogli bi vladati od Zida do Dornskoga gorja. Što je tako loše u tom?"
"Bogovi, Catelyn, Šansi je tek *jedanaest",* reče Ned. "A Joffrev... Joffrev je..."
Završila je umjesto njega. "... krunski princ i nasljednik Željeznoga prijestolja. A meni je bilo samo dvanaest kad me otac obećao tvomu bratu Brandonu."
Ned iskrivi usta u bolnu grimasu. "Brandon. Da. Brandon bi znao što treba učiniti. Uvijek je znao. Sve je bilo namijenjeno Brandonu. Ti, OŠtrozimlje, sve. On je bio rođen da bude Kraljev Namjesnik i otac kraljica. Nikad nisam tražio da mi se preda ovaj kalež."
"Možda nisi", reče Catelyn, "ali Brandon je mrtav, a kalež predan, i ti moraš piti iz njega, sviđalo se to tebi ili ne."
Ned se okrene od nje i zagleda se u noć. Stajao je zureći u tamu, promatrajući mjesec i zvijezde možda, ili možda stražu na zidinama.
Catelyn se tada smekša kako bi vidjela njegovu bol. Eddard Stark se oženio njome umjesto Brandona, kao stoje običaj nalagao, no sjena njegova mrtvog brata još je lebdjela između njih, kao i druga, sjena žene koju je odbijao imenovati, žene koja mu je rodila nezakonita sina.
Upravo mu je htjela prići kada se začulo kucanje na vratima, glasno i neočekivano. Ned se osvrne, mršteći se. "Što je?"
Desmondov glas dopre kroz vrata. "Moj gospodaru, meštar Luwin je vani i moli da ga hitno saslušate."
"Jesi li mu rekao da sam zapovjedio da me se ne uznemiruje?" "Da, moj gospodaru. On ne popušta." "Vrlo dobro. Pošalji ga unutra."
Ned zakorači do ormara i navuče teški ogrtač. Catelyn iznenada shvati koliko je postalo hladno. Uspravi se u krevetu i povuče krzna do brade. "Možda bismo mogli zatvoriti prozore", predloži.
Ned odsutno klimne. Meštra Luwina uvedoše u sobu.
Meštar je bio nizak sijed čovjek. Njegove oči bijahu sive i brze, a vidjele su mnogo. Njegova kosa bila je sijeda, ono malo što su mu godine ostavile. Njegova haljina bila je od sive vune, obrubljena bijelim krznom, bojama Starkovih. Njezini široki, mekani rukavi imali su unutra skrivene džepove. Luwin je u te rukave uvijek trpao stvari i iz njih vadio druge: knjige, poruke, neobične rukotvorine, igračke za djecu. Uza sve što je čuvao skriveno u svojim rukavima, Catelyn je bila iznenađena što je meštar Luwin uopće mogao podići svoje ruke.
Meštar pričeka da se vrata za njim zatvore, prije nego što je progovore "Moj gospodaru," reče Nedu, "oprostite mi što ometam vaš počinak. Ostavili su mi poruku."
Ned se doimao razdraženo. *"Ostavili?* Tko? Je li bio jahač? Nisam obaviješten."
"Nije bilo jahača, moj gospodaru. Samo izrezbarena drvena kutija, ostavljena na stolu moje zvjezdarnice dok sam drijemao. Moje sluge nikoga nisu vidjele, ali morao ju je donijeti netko iz kraljeve pratnje. Nismo imali drugih posjetitelja s juga."
"Drvenu kutiju, kažete?" reče Catelyn.
"Unutra je bio tanak, novi dalekozor za zvjezdarnicu, iz Myra prema njegovu izgledu. Optičari iz Myra nemaju premca."
Ned se namršti. Imao je malo strpljenja za ovakve stvari, znala je Catelyn. "Dalekozor", reče. "Kakve to veze ima sa mnom?"
"I ja sam se zapitao isto", reče meštar Luwin. "Očito je u pitanju nešto više nego što se čini."
Pod težinom krzna, Catelyn zadršće. "Dalekozor je sprava koja nam pomaže da vidimo."
"Zaista je tako." Opipa ogrlicu svoga reda; težak lanac čvrsto stegnut oko vrata ispod svoje haljine, čija je svaka karika bila načinjena od druge kovine.
Cateh/n osjeti kako se strava u njoj ponovno budi. "Stoje to što žele da jasnije vidimo?"
"I sebi sam postavio isto pitanje." Meštar Luwin izvuče čvrsto savijen papir iz rukava. "Pronašao sam pravu poruku skrivenu u lažnome dnu kada sam rastavio kutiju, u kojoj je stigao dalekozor, ali nije za moje oči."
Ned ispruži ruku. "Dajte mi je onda."
Luwin se ne pomakne. "Oprostite, moj gospodaru. Poruka nije ni za vas. Označena je izričito za oči kneginje Catelyn. Mogu li pristupiti?"
Catelyn klimne, ne usuđujući se prozboriti. Meštar položi papir na stol pokraj kreveta. Bio je zapečaćen grudicom modrog voska. Luwin se nakloni, htijući se povući.
"Ostanite", naredi mu Ned. Njegov glas bio je ozbiljan. Pogleda Catehyn. "Što je? Moja gospo, ti drhtiš."
"Bojim se", prizna ona. Posegne i uzme pismo u drhtave ruke. Krzno padne s njezinih golih ramena, zaboravljeno. U modrom vosku bio je pečat s mjesecom i sokolom kuće Arryn. "Od Lyse je." Catelyn pogleda svog muža. "Neće nas razveseliti", reče mu. "U ovoj poruci ima tuge, Nede. Osjećam je."
Ned nabere čelo, a lice mu se smrkne. "Otvori je." Catelyn strgne pečat.

67
Njez'ne oči Prelete riječima. Isprva joj se učini da nemaju smisla. A onda se sjeti. "Lysa nije riskirala. Kad smo bile djevojčice, imale smo svoj tajni jezik, ona i ja."

"Možeš li ga pročitati?"
"Mogu", prizna Catelyn.
"Reci nam onda."
"Možda bih se trebao povući", reče meštar Luwin.
"Ne", reče Catelyn. "Ustrebat će nam vaš savjet." Odgurne krzna i siđe s postelje. Noćni zrak na njezinoj koži bio je hladan kao u grobu dok je nečujno išla sobom.
Meštar Luwin odvrati oči. Čak je i Ned izgledao zaprepašteno. "Što to radiš?" upita on.
"Ložim vatru", reče mu Catelyn. Pronašla je ogrtač i omotala se njime, a onda kleknula nad hladno ognjište.
"Meštre Luwine..." počne Ned.
"Meštar Luwin porodio je svu moju djecu", reče Catelyn. "Ovo nije vrijeme za lažnu skromnost." Ugura papir među triješće i stavi težu cjepanicu na vrh.
Ned prijeđe sobu, uzme je za ruku i podigne na noge. Držao ju je ondje, svoje lice nekoliko palčeva od njezina. "Moja gospo, reci mi! Što je pisalo u poruci?"
Catelyn se ukoči u njegovu naručju. "Upozorenje", reče tiho. "Ako imamo pameti da ga čujemo."
Njegove oči istraživale su njezino lice. "Nastavi." "Lysa kaže da su Jona Arryna ubili." Njegovi prsti stisnu joj ruku. "Tko?" "Lannisterovi", reče mu ona. "Kraljica."
Ned joj ispusti ruku. Na koži joj ostadoše duboki otisci. "Bogovi", šapne. Njegov je glas bio promukao. "Tvoja je sestra bolesna od tuge. Ne zna što govori."
"Zna", reče Catelyn. "Lysa je nagla, da, ali ova je poruka pažljivo sastavljena, mudro skrivena. Znala je da će je snaći smrt dospije li ovo Pismo u krive ruke. Kad je toliko riskirala moralo se raditi o nečemu ve-"em od obične sumnje." Catelyn pogleda svoga muža. "Sada zaista nemamo izbora. Ti *moraš* biti Robertov Namjesnik. Moraš poći s njim na jug i doznati istinu."
Odmah je opazio da je Ned došao do sasvim drugog zaključka. "Jedine istine koje znam nalaze se ovdje. Jug je gnijezdo guja koje mi je bolje zaobići."
Luwin je prstima povlačio svoj ovratnik na mjestu gdje mu je nažuljao meku kožu vrata. "Kraljev Namjesnik ima veliku moć, moj gospodaru. Moć da otkrije istinu o smrti kneza Arrvna, da dovede njegove ubojice pred kraljev sud. Moć da zaštiti kneginju Arryn i njezina sina, ako se najgore pokaže točnim."
Ned se nemoćno obazre po spavaonici. Catelyn je srce vuklo k njemu, ali je znala da ga u ovome času ne može zagrliti. Najprije se pobjeda mora izvojevati, zbog njezine djece. "Kažeš da ljubiš Roberta kao brata. Bi li ostavio vlastitog brata okruženog Lannisterovima?"
"Neka vas Drugi oboje odnesu", promrmlja Ned mrko. Okrene im leđa i priđe prozoru. Ona je šutjela, meštar također. Čekali su u tišini dok se Eddard Stark nijemo opraštao od doma koji je ljubio. Kad se konačno okrenuo od prozora, njegov je glas bio umoran i prepun sjete, a vlaga se blago svjetlucala u kutovima njegovih očiju. "Moj je otac jednom otišao na jug, da odgovori na kraljeve pozive. Nikad se više nije vratio kući."
"Druga vremena", reče meštar Luwin. "Drugi kralj."
"Da", Ned će utučeno. Sjeo je na stolac pokraj ognjišta. " Catelyn, ti ćeš ostati ovdje u Oštrozimlju."
Njegove su riječi bile hladne poput noža zabijenog kroz njezino srce. "Ne", reče, iznenada preplašena. Je li to trebala biti njezina kazna? Da nikad više ne vidi njegovo lice, da ne osjeti njegove ruke na sebi?
"Da", reče Ned, riječima koje nisu trpjele prepirku. "Moraš upravljati Sjeverom umjesto mene, dok ja obavljam Robertove poslove. Star-kovih uvijek mora biti u Oštrozimlju. Robbu je četrnaest godina. Ubrzo će biti odrastao muškarac. Mora naučiti vladati, a ja neću biti tu uz njega. Upoznaj ga sa svojim odlukama. Mora biti spreman kad dođe vrijeme."
"Ako bogovi dadu, to neće biti još mnogo godina", promrmlja meštar Luvvin.

"Meštre Luvvine, vjerujem vam kao svomu rodu. Pomozite mojoj ženi svojim savjetom u svim stvarima, velikim ili malim. Naučite mog sina sve što treba znati. Zima dolazi."
Meštar Luvvin ozbiljno kimne. Tišina je potrajala sve dok Catelyn nije smogla hrabrosti i postavila pitanje čijeg se odgovora najviše užasavala. "Što će biti s ostalom djecom?"
Ned ustane, uzme je u naručje i pritisne svoje lice uz njezino. "Ri-ckon je vrlo mlad", reče nježno. "Trebao bi ostati ovdje s tobom i Rob-bom. Druge bih poveo sa sobom."
"To ne bih mogla podnijeti", reče Catelyn, drhteći.
"Moraš", reče on. "Šansa se mora udati za Joffrevja, to je sad posve jasno, ne smijemo im dati povoda za sumnju u našu odanost. A krajnje je vrijeme da Arya nauči običaje južnjačkog dvora. Za nekoliko godina i ona će biti dovoljno zrela za udaju."
Šansa će zablistati na jugu, pomisli u sebi Catelyn, a bogovi znaju da je Aryji potrebna profinjenost. Protiv volje, ona se u svom srcu oprosti od njih. Ali ne od Brana. Nikad od Brana. "Da", reče, "ali zaklinjem te, Nede, ljubavlju koju gajiš prema meni, dopusti Branu da ostane ovdje u Oštrozimlju. Tek mu je sedam."
"Meni je bilo osam kad me otac poslao na skrb u Orlovo gnijezdo", odvrati Ned. "Ser Roderick mi kaže da postoji nesloga između Robba i princa Joffrevja. To nije zdravo. Bran može premostiti tu udaljenost. On je mio dječak, brz na smijehu,

lako gaje zavoljeti. Pusti ga da odrasta među mladim prinčevima, pusti ga da postane njihovim prijateljem kao što je Robert postao mojim. Naša kuća bit će sigurnija."
Imao je pravo, znala je Catelyn. To joj nije pomoglo da lakše podnese bol. Izgubit će dakle svih četvero: Neda, obje djevojčice i svoga ljupkoga, milog Brana. Samo će joj Robb i mali Rickon preostati. Već se osjećala usamljeno. Oštrozimlje je bilo tako golemo mjesto. "Drži ga Podalje od zidova, u tom slučaju", ona će hrabro. "Znaš kako se Bran voli penjati."
Ned poljubi suze u njezinim očima prije nego što su skliznule. "Hvala ti moja gospo", šapne. "Ovo je teško, znam."
"Sto ćemo s Jonom Snovvom, moj gospodaru?" upita meštar Luwin.
Catelyn se trgne na spomen tog imena. Ned osjeti gnjev u njoj i povuče se.

Mnogi su muškarci priznavali izvanbračnu djecu. Catelyn je odrasla s tom spoznajom. Nije ju iznenadilo, u prvoj godini njihova braka, kad je saznala da je Ned posvojio dijete neke djevojke koju je slučajno susreo na ratnome pohodu. Imao je muške potrebe, naposljetku, a njih su dvoje proveli godinu dana odvojeno. Ned je otišao u rat na jug, a ona je ostala na sigurnom u očevu zamku kod Rijekotoka. Njezine misli više su bile zabavljene Robbom, dojenčetom na njezinim prsima, negoli mužem kojeg je jedva poznavala. Bila mu je slobodna bilo kakva utjeha koju je mogao pronaći između bitaka. A ako bi njegovo sjeme prokli-jalo, ona je očekivala da će se pobrinuti za potrebe tog djeteta.
On je učinio više od toga. Starkovi nisu bili poput drugih ljudi. Ned je doveo izvanbračno dijete sa sobom kući i zvao ga "sine" pred očima čitavog Sjevera. Kada su ratovi napokon prestali, a Catelyn odjahala u Oštrozimlje, Jon i njegova dojilja već su se ondje bili nastanili.
To ju je duboko pogodilo. Ned nije htio govoriti o majci, niti jedne riječi, ali zamak nije imao tajni, te je Catelyn čula kako njezine sluškinje prepričavaju priče koje su čule s usana vojnika njezina muža. Sapu-tale su o Ser Arthuru Davneu, Jutarnjem maču, najpogubnijem od sedam vitezova Aervsove kraljevske straže, i o tome kako ga je njihov mladi gospodar ubio u dvoboju. I pripovijedale su kako je poslije Ned vratio Ser Arthurov mač njegovoj prelijepoj mladoj sestri koja gaje čekala u zamku zvanom Zvjezdani Slap na obali Ljetnoga mora. Gospa Ashara Davne, visoka i bjeloputa, nezaboravnih ljubičastih očiju. Bilo joj je potrebno četrnaest dana da prikupi hrabrost, ali je na koncu, u postelji jedne noći, Catelyn upitala svog muža za istinu, upitala ga u lice. To je bilo jedini put tijekom svih njihovih zajedničkih godina da ju je Ned preplašio.. "Nikad me ne pitaj za Jona", rekao je, hladan poput leda. "On je moja krv, to je sve što trebaš znati. A sad želim saznati gdje si čula to ime, moja gospo." Obećala je poslušnost, rekla mu je, i od tog dana šaputanja su prestala, a ime Ashare Davne više se nije čulo u Oštrozimlju.
Tko god bila Jonova majka, Ned ju je morao žarko voljeti, jer ništa što je Catelyn rekla nije ga moglo nagovoriti da otjera dječaka. Bila je to jedina stvar koju mu nije mogla oprostiti. S vremenom je svim srcem zavoljela svog muža, ali se nikad nije mogla natjerati da voli Jona. Mogla mu je oprostiti tucet kopiladi, dokle god joj ne bi bili pred očima. Jon joj je uvijek bio pred očima, a kako je rastao, nalikovao je Nedu više od svih zakonitih sinova koje mu je ona rodila. A to je nekako samo pogoršalo stvari. "Jon mora otići", reče ona.

"On i Robb su bliski", reče Ned. "Nadao sam se..."
"Ne može ostati ovdje", reče Catelyn, prekinuvši ga. "On je tvoj sin, mO\ Ne želim ga." To je bilo okrutno, znala je, ali ništa manje isti-tn Ned dječaku ne bi učinio dobro djelo kad bi ga ostavio ovdje u Oš-trozimlju.
Pogled koji joj je Ned dobacio bio je prepun bola. "Znaš da ga ne mogu povesti na jug. Za njega neće biti mjesta na dvoru. Dječak-ko-pile... znaš što će reći za nj. Svi će ga se kloniti."
Catelyn naoruža svoje srce protiv nijemoga preklinjanja u muževim očima. "Govore daje tvoj prijatelj Robert i sam posinio hrpu kopiladi."
"I nijedno od njih nikad nije bilo viđeno na dvoru!" plane Ned. "Lannisterica se pobrinula za to. Kako možeš biti tako prokleto okrutna, Catelyn? On je samo dječak. On..."
Preplavi ga bijes. Mogao je reći više i gore, ali meštar Luvvin upadne. "Postoji još jedno rješenje", reče, tihim glasom. "Vaš brat Benjen obratio mi se u vezi s Jonom prije nekoliko dana. Čini se da dječak čezne odjenuti crno."
Ned je izgledao zaprepašteno. "Zatražio je da pristupi Straži?"
Catelyn ne reče ništa. Neka to Ned riješi u svojoj glavi; njezin glas sada ne bi bio dobrodošao. Ali rado bi u tom času bila poljubila meštra. Njegovo je rješenje bilo savršeno. Benjen Stark bio je prisegnuti brat. Jon bi mu bio poput sina, poput djeteta koje nikad neće imati. A nakon nekog vremena dječak će također položiti prisegu. Neće biti otac sinova koji bi se jednoga dana mogli natjecati za Oštrozimlje s Catelyninom vlastitom unučadi.
Meštar Luwin reče: "Velika je čast služiti na Zidu, moj gospodaru."
"A čak se i kopile može uzdići do visokog položaja u Noćnoj straži", prisjeti se Ned. Ipak, njegov je glas bio sumnjičav. "Jon je tako mlad. Da je ovo zatražio kao odrastao muškarac, bilo bi to nešto drugo, ali četrnaestogodišnji dječak..."
"Teška je to žrtva", složi se meštar Luwin. "Međutim, i vremena su teška, moj gospodaru. Njegov put nije ništa opasniji od vašeg ili knegi-njina."
Catelyn pomisli na troje djece koje će izgubiti. U tom času nije joj bilo lako šutjeti.
Ned im okrene leđa i zagleda se kroz prozor, njegovo duguljasto lice bijaše nijemo i zamišljeno. Konačno uzdahne i okrene se prema njima. "Vrlo dobro", reče meštru Luwinu. "Valjda će tako biti najbolje. Poraz-govarat ću s Benom."

"Kada ćemo reći Jonu?" upita meštar.
"Kad budem morao. Moramo se pripremiti za put. Proći će dva tjedna prije nego što budemo spremni za polazak. Neka Jon radije uživa u ovim posljednjim danima. Ljeto će uskoro završiti, djetinjstvo također. Kad dođe vrijeme, sam ću mu reći."

ARYA

Arnyjin vez opet je bio neravan.
Ona ih namrgođeno i obeshrabreno promotri te baci letimičan pogled prema mjestu gdje je njezina sestra Šansa sjedila s drugim djevojkama. Sansino vezivo bilo je prekrasno. Svi su to govorili. "Sansin ručni rad ljubak je poput nje", rekla je jednom septa Mordane njezinoj gospođi majci. "Ona ima tako nježne ruke." Kad je kneginja Catelyn upitala za Aryu, septa je prezirno otpuhnula. "Arya ima kovačke ruke."
Arya krišom preleti očima po sobi, u strahu da joj je septa Mordane možda pročitala misli, ali septa danas nije obraćala pažnju na nju. Sjedila je s princezom Mvrcellom, prepuna osmijeha i divljenja. Septa nema često povlasticu podučavati kraljevsku princezu ženskim umijećima, rekla je kad joj je kraljica dovela Mvrcellu da im se pridruži. Arya je držala daje i Mvrcellin vez malko iskrivljen, ali to se ne bi primijetilo iz načina na koji je septa Mordane gukala.
Ona ponovno prouči svoj rad, tražeći nekakav način da ga spasi, a onda uzdahne i odloži iglu. Zlovoljno pogleda sestru. Šansa je veselo brbljala radeći. Beth Cassel, Ser Rodrikova mala djevojčica sjedila je pokraj njezinih nogu, upijajući svaku riječ koju je izgovorila, a Jeyne Poole naginjala se da joj šapne nešto na uho.
"O čemu razgovarate?" iznenada upita Arya.
Jeyne joj dobaci preplašen pogled, a onda zahihoće. Beth porumeni. Nitko ne odgovori.
"Recite mi", reče Arya.
Jeyne baci pogled prema septi Mordane kako bi bila sigurna da je ova ne sluša. Mvrcella u tom času nešto reče, a septa se nasmije zajedno s ostalim gospođama.
"Razgovarali smo o princu", reče Šansa, glasom mekanim poput poljupca.
Arya je znala na kojeg je princa mislila: Joffrevja, naravno. Onog visokog, naočitog. Šansu je dopalo da sjedi s njim na gozbi. Arya je morala sjediti s onim malim debelim. Naravno.
"Joffrevju se sviđa tvoja sestra", šapne Javne, ponosna kao da ona ima nešto s tim. Bila je kći upravitelja Oštrozimlja i Sansina najmilija družica. "Rekao joj je da je vrlo lijepa."
"Oženit će se njome", sanjarski reče mala Beth, obgrlivši se. "Onda će Šansa biti kraljica cijelog kraljevstva."
Šansa je imala pristojnosti da porumeni. Porumenjela je ljupko. Sve radi ljupko, utučeno i zlovoljno pomisli Arya. "Beth, ne smiješ izmišljati priče", ispravi Šansa mlađu djevojčicu, nježno gladeći njezinu kosu kako bi ublažila strogost svojih riječi. Pogleda Aryju. "Što ti misliš o princu Joffu, sestro? Vrlo je otmjen, zar ne?"
"Jon kaže da izgleda poput djevojčice", reče Arya.
Šansa uzdahne dok je vezla. "Siroti Jon", reče ona. "Ljubomoran je jer je nezakonit."
"On je naš brat", reče Arya, preglasno. Njezin je glas prekinuo poslijepodnevnu tišinu kulske odaje.
Septa Mordane podigne pogled. Imala je koštunjavo lice, oštre oči i tanka usta bez usana, stvorena za mrštenje. I sada su se mrštila. "O čemu to razgovarate, djeco?"
"Naš polubrat", ispravi je Šansa, tiho i jasno. Osmjehne se septi. "Arya i ja smo spomenule koliko smo sretne što nam se danas pridružila princeza", reče.
Septa Mordane klimne. "Zaista. Velika čast za sve nas." Princeza Mvrcella se nesigurno nasmiješila pohvali. "Arya, zašto ne radiš?" upita septa. Podigne se na noge, a uškrobljene suknje zašuštaše dok je prolazila sobom. "Da vidim tvoj vez."
Arya htjede zavrištati. Bilo je baš slično Šansi da izazove septinu pažnju. "Izvolite", reče, predavši joj svoj rad.
Septa pregleda tkaninu. "Arya, Arya, Arya", reče. "Ovo nije dobro. Ovo nikako nije dobro."
Svi su je promatrali. To je bilo previše. Šansa je bila odveć dobro odgojena da bi se nasmiješila sestrinoj sramoti, ali se Jeyne smijuljila u njezino ime. Čak se i princeza Myrcella doimala kao da je sažalijeva. Arya osjeti kako joj suze naviru na oči. Skoči sa svog stolca i pobjegne prema vratima.
Septa Mordane povikne za njom. "Arya, vrati se ovamo! Ni korak dalje! Tvoja gospođa majka doznat će za ovo. I još pred našom kraljevskom princezom! Sve ćeš nas osramotiti!"
Arya se zaustavi pred vratima i vrati, grizući usnu. Sada su joj suze tekle niz obraze. Uspije se ukočeno nakloniti Myrcelli. "Ako mi dopustite, moja gospo."
Myrcella trepne i pogleda svoje gospođe tražeći savjet. Ali ako je ona bila nesigurna, septa Mordane nije. "Kamo ćeš, Arya?" htjela je znati septa.
Arya je bijesno pogleda. "Moram potkovati konja", ljupko će ona, nakratko se zadovoljivši zaprepaštenjem na septinu licu. Onda se okrene na peti i napusti sobu, trčeći niz stube koliko su je noge nosile.
Nije bilo pravedno. Šansa je imala sve. Šansa je bila dvije godine starija; možda u času kad se rodila za Aryju ništa nije preostalo. Često se tako osjećala. Šansa je umjela vesti, plesati i pjevati. Pisala je poeziju. Znala se odijevati. Svirala je visoku harfu *i* zvončiće. Još gore, bila je lijepa. Šansa je naslijedila visoke jagodice njihove majke i gustu kestenjas-tu kosu Tullvjevih. Arya je bila nalik na njihova gospodina oca. Njezina kosa bila je bez sjaja i smeđa, a lice duguljasto i

ozbiljno. Jeyne ju je običavala zvati Konjolika Arya i rzati kad god bi joj se ova približila. Boljelo ju je što je jedina stvar koju radi bolje od svoje sestre jahanje. Pa, i gospodarenje imanjem. Šansa nikad nije imala smisla za brojeve. Ako se ikad uda za princa Joffa, Arya se za njegovo dobro nadala da ima sposobna upravitelja.
Nymeria ju je čekala u stražarnici na dnu stubišta. Skočila je na noge čim je opazila Aryju. Arya se osmjehne. Mala strahovučica ju je voljela, premda nitko drugi nije. Svuda su išle zajedno, a Nvmeria je spavala u njezinoj sobi, na dnu kreveta. Da joj majka nije zabranila, Arya bi rado bila povela strahovučicu na ručni rad. Neka se *onda* septa Mordane pokuša potužiti na njezin vez.
Nvmeria joj željno gricne ruku dok ju je Arya odvezivala. Imala je žute oči. Kad bi uhvatile svjetlost sunca, blistale su poput dvaju zlatnih novčića. Arya joj je nadjenula ime prema ratničkoj kraljici Rhovne, koja je povela svoj narod preko uskoga mora. I to je bila velika sablazan. Šansa je, naravno, nazvala svoju vučicu "Dama". Arya načini grimasu i čvrsto zagrli strahovučicu. Nvmerja joj lizne uho, a ona zahihoće.
Dotad je septa Mordane već sigurno obavijestila njezinu gospođu majku. Ode li u svoju sobu, one će je ondje pronaći. Arya nije željela da je pronađu. Imala je bolju zamisao. Dječaci su vježbali u dvorištu. Željela je vidjeti kako Robb svaljuje otmjenog princa Joffrevja na leđa. "Dođi", šapne Nvmeriji. Ustane i potrči, a strahovučica joj je odmah bila za petama.
Na prekrivenom mostu između oružarnice i glavne kule nalazio se prozor odakle je pucao pogled na cijelo dvorište. Onamo su se uputile.
Stignu, rumene i zadihane, i zateknu Jona kako sjedi na prozorskoj dasci, s jednom nogom mlitavo podvučenom pod bradu. Toliko je zaokupljeno promatrao boj da se činilo kako nije zamijetio njezin dolazak sve dok im njegov bijeli strahovuk nije pošao u susret. Nvmeria mu se oprezno prikrade. Već sada krupniji od svoje male braće, Duh je onjuši, oprezno joj gricne uho i ponovno se vrati na svoje mjesto.
Jon je znatiželjno pogleda. "Ne bi li trebala raditi na svom vezu, sestrice?"
Arya mu se iskrevelji. "Htjela sam ih vidjeti kako se bore." On se osmjehne. "Onda dođi ovamo."
Arya se uspne na prozor i sjedne pokraj njega, praćena višeglasjem teških udaraca i stenjanja iz dvorišta pod njima.
Na njezino razočaranje, vježbali su mlađi dječaci. Bran je bio toliko obložen štitnicima da je izgledao kao da se opasao perinom, a princ Tommen, koji je i bez toga bio punašan, činio se posve okruglim. Puhali su, soptali i udarali jedan drugog obloženim drvenim mačevima pod budnim okom starog Ser Rodrika Cassela, vrhovnog oružnika, goleme bačve od čovjeka s veličanstvenim bijelim zaliscima. Hrpa promatrača, muškaraca i dječaka, bodrila ih je sa strane, a Robbov je glas bio najbučniji među njima. Opazila je Theona Greyjoya pokraj njega, s crnim prslukom urešenim grbom s orijaškom lignjom njegove kuće i kiselim izrazom prezira na licu. Oba su borca posrtala. Arya zaključi da su se borili već neko vrijeme.
"Za nijansu napornije od ručnog rada", primijeti Jon. "Za nijansu zabavnije od ručnog rada", odvrati mu Arya.
Jon se osmjehne, ispruži ruku i promrsi joj kosu. Arya porumeni. Oduvijek su bili bliski. Jon je imao očevo lice, kao i ona. Bili su jedini. Robb, Šansa, Bran pa čak i mali Rickon uvrgli su se na Tullvjeve, s neu-siljenim osmijesima i vatrom u kosi. Kad je Arya bila mala, bojala se ne znači li to da je i ona kopile. Jon je bio onaj komu se obratila u strahu i onaj koji ju je razuvjerio.
"Zašto nisi dolje u dvorištu?" upita ga Arya.
On joj dobaci poluosmijeh. "Nezakonitima nije dopušteno nauditi mladim prinčevima", reče. "Svaka modrica koju zadobiju vježbajući u dvorištu mora potjecati od čistokrvnih mačeva."
"Oh." Arya se osjećala zbunjeno. Trebala je pretpostaviti. Po drugi put tog dana, Arya pomisli kako je život nepravedan.
Promatrala je svog mlađeg brata kako tuče Tommena. "Mogla bih se tući jednako dobro kao Bran", reče ona. "Njemu je tek sedam. Meni je devet."
Jon je prouči svom svojom četrnaestogodišnjom pronicavošću. "Pre-mršava si", reče. Uhvati je za ruku da opipa njezine mišiće. Onda uzdahne i zatrese glavom. "Sumnjam da bi mogla podići mač, sestrice, a kamoli zamahnuti njime."
Arya istrgne ruku i prostrijeli ga pogledom. Jon joj ponovno promrsi kosu. Promatrali su Brana i Tommena kako kruže jedan oko drugoga.
"Vidiš li princa Joffrevja?" upita Jon.
Nije, ne na prvi pogled, ali kad je ponovno pogledala ugledala ga je u pozadini, u sjeni visokoga kamenog zida. Bio je okružen ljudima koje nije prepoznala, mladim, nepoznatim štitonošama u livreji Lannistera i Baratheona. Bilo je nekoliko starijih muškaraca među njima; vitezova, pretpostavljala je.
"Pogledaj grb na njegovu ogrtaču", reče Jon.
Arya pogleda. Jedan je kitnjasti štit bio izvezen na prinčevu podstavljenom ogrtaču. Grb je bio razdijeljen po sredini, s jedne strane nalazio se okrunjeni jelen kraljevske kuće, s druge lannisterski lav.
"Lannisterovi su ponosni", primijeti Jon. "Čovjek bi pomislio da mu je kraljevski grb dovoljan, ali ne. On izjednačuje čast majčine kuće s kraljevom."
"Žena je također važna!" prosvjedovala je Arya.
Jon se tiho nasmije. "Možda bi trebala učiniti istu stvar, sestrice. Ujedini i ti Tullvjeve i Starkove na svom grbu."
"Vuk s ribom u ustima?" To je natjera na smijeh. "Izgledalo bi glupo. Osim toga, ako se djevojke ne smiju boriti, zašto bi imale štit s grbom?"

Jon slegne ramenima. "Djevojke dobiju grb ali ne i mačeve. Kopilad dobije mačeve ali ne i grb. Nisam ja stvarao pravila, sestrice."
Začuo se povik odozdo iz dvorišta. Princ Tommen valjao se u prašini, pokušavajući ustati i ponovno padajući. Štitnici su ga činili sličnim kornjači na leđima. Bran je stajao nad njim s uzdignutim drvenim mačem, spreman ponovno ga udariti stane li na noge. Muškarci su se počeli smijati.
"Dosta!" povikne Ser Rodrik. Pruži princu ruku i snažno ga povuče na noge.
"Dobra bitka. Lew, Donnis, pomozite mi da ih oslobodim oklopa." Osvrne se. "Prinče Joffrev, Robbe, jeste li za još jednu rundu?"
Robb, već znojan od prijašnje borbe, željno iskorači. "Rado." Joffrev izađe na sunce odazvavši se Rodrikovim pozivima. Njegova
je kosa blistala poput zlatne žice. Izgledao je kao da se dosađuje. "Ovo
je igra za djecu, Ser Rodriče."
Theon Greyjoy naglo prasne u smijeh. "Vi i jeste djeca", reče podrugljivo.
"Robb je možda dijete", reče Joffrey. "Ja sam princ. I umoran sam od batinanja Starkovih mačevima za igru."
"Više si batina primio nego što si ih dao, Joffe", reče Robb. "Bojiš se?"
Princ Joffrey ga pogleda. "O, umirem od straha", reče. "Ti si toliko stariji." Neki su se od Lannisterovih ljudi nasmijali.
Jonn je promatrao prizor namrštena čela. "Joffrey je zaista pravo malo govno", reče Aryiji.
Ser Rodrik zamišljeno čupne svoje bijele zaliske. "Što predlažete?" upita princa.
"Živi čelik."
"Može", ispali Robb. "Požalit ćeš!"
Učitelj položi ruku na Robbovo rame da ga umiri. "Živi čelik je preopasan. Dopustit ću vam da se tucete turnirskim mačevima s tupim oštricama."
Joffrey ne reče ništa, ali jedan muškarac kojeg Arya nije poznavala, visoki vitez crne kose i s ožiljcima od opeklina na licu, progura se naprijed i stane pred princa. "On je vaš princ. Tko ste vi da mu branite mač s pravom oštricom, *Ser?"*
"Vrhovni oružnik Oštrozimlja, Clegane, i bilo bi vam bolje da to ne zaboravite."
"Poučavate li ovdje žene?" htio je znati opečeni muškarac. Bio je mišićav poput bika.
"Poučavam *vitezove",* oštro će Ser Rodrik. "Dobit će čelik kad budu spremni. Kad budu dovoljno odrasli."
Opečeni muškarac pogleda Robba. "Koliko ti je godina, dečko?" "Četrnaest", reče Robb.
"Ja sam ubio čovjeka s dvanaest. Budi siguran da to nije bilo tupim mačem."
Arya je mogla vidjeti kako se Robb nakostriješio. Njegov je ponos bio povrijeđen. Obratio se Ser Rodriku. "Dopustite mi to. Mogu ga pobijediti."
"Onda ga pobijedi turnirskom oštricom", reče Ser Rodrik.
Joffrey slegne ramenima. "Dođi me posjetiti kad budeš stariji, Stark. Ako tada ne budeš*prestar."* Začuje se smijeh Lannisterovih ljudi.
Robbove psovke odjeknuše dvorištem. Arya prekrije usta od zaprepaštenja. Theon Greyjoy zgrabi Robba za ruku da ga zadrži podalje od princa. Ser Rodrik od očaja čupne svoje zaliske.
Joffrey se pretvarao da zijeva i obratio se svom mlađem bratu. "Dođi, Tommene", reče. "Vrijeme igre je završilo. Prepusti djecu njihovim lakrdijama."
Ovo izazove još smijeha kod Lannisterovih i još psovki kod Robba. Ser Rodrikovo lice crvenjelo se od bijesa poput cikle pod bjelinom njegovih zalizaka. Theon je držao Robba u čvrstom zagrljaju sve dok prinčevi i njihova pratnja nisu bili na sigurnoj udaljenosti.
Jon ih je promatrao kako odlaze, a Arya je promatrala Jona. Njegovo lice bilo je nepomično poput jezera u srcu božanske šume. Na koncu, on se spusti s prozora. "Predstava je završila", reče. Sagne se da počeše Duha između ušiju. Bijeli strahovuk se podigne na noge i protrlja o njega. "Radije se požuri u svoju sobu, sestrice. Septa Mordane će sigurno vrebati na tebe. Što se duže budeš skrivala, to će veća biti kazna. Morat ćeš vesti čitavu zimu. Kad snijeg okopni na proljeće, pronaći će tvoje tijelo s iglom čvrsto stisnutom među smrznutim prstima."
Arya to nije smatrala smiješnim. "Mrzim ručni rad!" reče strastveno. "Nije pošteno!"
"Ništa nije pošteno", reče Jon. Ponovno joj promrsi kosu i udalji se, dok ga je Duh nečujno slijedio. Nvmeria također krene za njim, a onda stane i vrati se kad je shvatila da ih Arya ne slijedi.
Protiv svoje volje, ona pođe u suprotnome smjeru.
Bilo je gore nego što je Jon mislio. U njezinoj je sobi nije čekala septa Mordane. Čekale su je septa Mordane *i* njezina majka.

BRAN
Lovci su otišli u zoru. Kralj je htio divljeg vepra za večerašnju gozbu.
Princ Joffrev jahao je sa svojim ocem, pa su Robbu također dopustili da se pridruži lovcima. Stric Benjen, Jory, Theon Greyjoy, Ser Rodrik, pa čak i kraljičin smiješni mali brat izjahali su zajedno s njima. Bio je to posljednji lov. Sutra moraju krenuti na Jug.

Brana su ostavili zajedno s Jonom, djevojčicama i Rickonom. No Rickon je bio tek djetešce, a djevojčice samo djevojčice, dok Jonu i njegovu strahovuku nije bilo ni traga ni glasa. Bran ga nije dugo tražio. Mislio je da se Jon ljuti na njega. Jon je ovih dana izgledao kao da se ljuti na sve i svakoga. Bran nije znao zašto. Odlazio je sa stricem Benom na Zid da se pridruži Noćnoj straži. To je bilo gotovo jednako dobro kao otići na Jug s kraljem. Robb je bio jedini koga su ostavljali, nipošto Jon.

Danima je Bran nestrpljivo čekao da ode. Jahat će kraljevskom cestom na vlastitome konju, ne na poniju već na pravom konju. Njegov će otac postati kraljev Namjesnik, a oni su se selili u crveni zamak u Kraljevu grudobranu, zamak koji su izgradili Zmajevski knezovi. Stara Nana govorila je da ondje ima duhova i tamnica u kojima su počinjena strašna zlodjela, i zmajevih glava na zidovima. Bran je drhtao od same pomisli, ali nije se bojao. Kako se mogao bojati? S njim će biti njegov otac i kralj sa svim svojim vitezovima i prisegnutim mačevaocima.

Bran će i sam jednoga dana postati vitez, jedan od kraljevske straže. Stara je Nana govorila da su to bili najbolji mačevaoci u čitavome kraljevstvu. Bilo ih je samo sedam, a nosili su bijele oklope i nisu imali ni žena ni djece, već su živjeli samo zato da služe kralju. Bran je znao sve priče. Njihova su mu imena bila poput glazbe. Serwyn od Zrcalnoga štita. Ser Rvam Redwyne. Princ Aemon Zmajevski vitez. Blizanci Ser Erryk i Ser Arryk, koji su prije više stotina godina izdahnuli jedan drugomu na maču, kada se brat borio protiv sestre u ratu koji pjevači nazivaju Ples zmajeva. Bijeli Bik, Gerold Hightower. Ser Arthur Davne, Jutarnji Mač. Baristan Smjeli.

Dvojica iz kraljevske straže došli su na Sjever s kraljem Robertom. Bran ih je očarano promatrao, ne usuđujući se osloviti ih. Ser Boros je bio ćelav čovjek s velikim čeljustima, a Ser Meryn je imao umorne oči i bradu boje hrđe. Ser Jaime Lannister više je nalikovao na vitezove iz priča, a usto je i pripadao kraljevskoj straži, ali Robb je rekao da je on ubio staroga ludog kralja i više se u njih nije smio ubrajati. Najveći je živući vitez bio Ser Barristan Selmy, Barristan Smjeli, zapovjednik kraljevske straže. Otac je obećao da će susresti Ser Barristana kad stignu u Kraljev grudobran, a Bran je označavao dane na svome zidu, željan otići, vidjeti svijet o kojem je samo sanjao i započeti život koji je jedva mogao zamisliti.

Međutim, sada kad je taj dan osvanuo, Bran se iznenada osjetio izgubljenim. Oštrozimlje je bilo jedini dom koji je ikad poznavao. Njegov mu je otac rekao da bi se već danas morao oprostiti, a on je to i pokušao. Pošto su lovci izjahali, tumarao je zamkom zajedno sa svojim stra-hovukom, namjeravajući posjetiti one koje je napuštao, Staru Nanu, kuhara Gagea, Mikkena u njegovoj kovačnici, konjušara Hodora koji se previše smiješio, brinuo se o njegovu poniju i nije govorio ništa drugo osim "Hodor", čovjeka u staklenim vrtovima koji mu je dao borovnicu kada je došao u posjet...

Ali nije vrijedilo. Najprije je otišao u staju i obišao svog ponija u njegovu pregratku, samo što to više nije bio *njegov* poni, dobit će pravoga konja i ostaviti ponija. Odjednom je Bran htio samo sjesti i zaplakati. Okrenuo se i otrčao prije nego što su Hodor i ostali konjušari mogli vidjeti suze u njegovim očima. To bijaše kraj njegovih opraštanja. Umjesto toga, Bran je proveo jutro sam u božanskoj šumi, pokušavajući naučiti svog strahovučića da mu vrati bačeni štap ali nije uspijevao u tome. Strahovučić je bio pametniji od svih pasa u štenari njegova oca, a Bran bi se zakleo da je razumio svaku riječ koja mu je upućena, ali je pokazivao vrlo slabo zanimanje za donošenje štapa.

Još se uvijek pokušavao odlučiti za ime. Robb je svoga nazvao Sivi Vjetar zato što je trčao tako brzo. Šansa je svoju nazvala Dama, Arya je svoju nazvala po nekoj drevnoj vještičjoj kraljici iz pjesama, a mali je Rickon svoga zvao Kudrov, što je Bran držao prilično glupim imenom za strahovuka. Jonov vuk, onaj bijeli, bio je Duh. Branje želio da se toga prvi dosjetio, iako njegov vuk nije bio bijel. Izgovorio je na stotine imena u posljednjih četrnaest dana, ali nijedno nije zvučalo kako treba.

Na kraju se umorio od igre štapom te se je odlučio za penjanje. Nije se uspinjao na urušenu kulu već tjednima uslijed svega što se dogodilo, a ovo mu je mogla biti posljednja prigoda.

Potrčao je kroz božansku šumu, odabravši duži put kako bi izbjegao jezero pokraj kojeg je raslo drvo srca. Drvo srca uvijek gaje plašilo; drveće nije smjelo imati oči, mislio je Bran, niti lišće koje je nalikovalo rukama. Njegov se strahovuk približi jureći mu za petama. "Ti ostani ovdje", reče mu u podnožju stražarice pokraj zida oružarnice. "Lezi. Tako je. A sad *ostani."*

Strahovuk učini kako mu je rečeno. Bran ga počeše iza ušiju, a onda se okrene, skoči, dohvati nisku granu i popne se gore. Bio je već na pola puta do vrha drveta, lako se pomičući od grane do grane, kad se strahovuk podigao na noge i stao zavijati.

Bran pogleda dolje. Njegov strahovuk umukne, zureći u njega uskim žutim očima. Zahvati ga neobičan nemir. Ponovno se počne penjati. Još jednom strahovuk zatuli. "Tiho", povikne on. "Sjedni. Ostani. Gori si od majke." Zavijanje ga je pratilo čitavim putem do vrha drveta, sve dok na kraju nije skočio na krov oružarnice i nestao iz vidokruga.

Krovovi Oštrozimlja bili su Branov drugi dom. Njegova je majka često govorila da se Bran počeo penjati prije nego što je prohodao. Bran se nije mogao sjetiti kada je prvi put naučio hodati, ali se nije mogao sjetiti ni kada se počeo penjati, pa je pretpostavljao da je to bila istina.

Jednom dječaku Oštrozimlje je predstavljalo sivi, kameni labirint zidova i kula, dvorišta i podzemnih hodnika koji su se širili u svim smjerovima. U starijim dijelovima zamka, dvorane su ležale nakoso te niste čak mogli biti sigurni na kojem ste katu. Mjesto je raslo stoljećima poput kakva divovskog kamenog drveta, rekao mu je jednom meštar Luwin, a njegove su grane bile čvornate, guste i zavojite, njegovo korijenje utonulo duboko u zemlju.

Kad bi se izvukao ispod njega i popeo bliže nebu, Bran je mogao obuhvatiti čitavo Oštrozimlje jednim pogledom. Sviđalo mu se kako je izgledalo, prostrto pod njim, samo su ptice kružile nad njegovom glavom dok se čitav život zamka odvijao pod njim. Bran je mogao satima sjediti među bezobličnim, kišom ispranim čudovištima na oluku koja su ležala nad glavnom kulom, promatrajući sve: muškarce kako vježbaju s drvom i čelikom u dvorištu, vrtlare kako uzgajaju povrće u staklenome vrtu, neumorne pse kako trče naprijed-natrag u štenarama, tišinu božanske šume, djevojke kako čavrljaju pokraj zdenca za pranje rublja. Zbog toga se osjećao gospodarom zamka, na način koji čak ni Robb nikad neće upoznati.
To gaje naučilo i da Oštrozimlje ima svoje tajne. Graditelji nisu niti izravnali zemlju; bilo je brda i dolina unutar zidova Oštrozimlja. Bio je ondje prekriveni most koji je spajao četvrti kat zvonika s drugim katom prostorija za služinčad. Bran je znao za to. A znao je i da se moglo stupiti u unutarnji zid preko južnih vrata, uspeti se tri kata i pretrčati cijeli krug oko Oštrozimlja kroz uzani hodnik u kamenu, a onda izaći van *kroz prizemlje* na sjevernim vratima, sa stotinjak stopa zida nad glavom. Čak ni meštar Luvvin nije znao za *to,* Bran je bio uvjeren.
Njegova se majka pribojavala da će se Bran jednoga dana okliznuti sa zida i ubiti se. Rekao joj je da neće, ali mu ona nikad nije povjerovala. Jednom ga je natjerala da joj obeća da će ostati na tlu. Uspio je održati to obećanje gotovo dva tjedna, nesretan svakoga dana, sve dok jedne noći nije umaknuo kroz prozor spavaonice dok su njegova braća bila u dubokome snu.
Priznao je svoj prekršaj sljedećeg dana, u napadaju grižnje savjesti. Knez Eddard ga je uputio u božansku šumu da se pročisti. Postavili su stražu da pripazi da Bran ostane ondje sam cijele noći i dobro razmisli o svom neposluhu. Sljedećeg jutra Branu nije bilo ni traga. Na koncu su ga pronašli kako čvrsto spava među gornjim granama najviše stražarice u lugu.
Koliko god bio ljutit, njegov si otac nije mogao pomoći a da se ne nasmije. "Ti nisi moj sin", rekao je Branu kada su ga spustili na zemlju, "ti si vjeverica. Neka ti bude. Ako se moraš penjati, onda se penji, ali potrudi se da te tvoja majka ne vidi."
Bran se trudio najbolje što je mogao, premda nije mislio da ju je ikad zaista uspio prevariti. Budući da mu to njegov otac nije branio, ona se obratila drugima. Stara Nana ispripovijedala mu je priču o zločestome malom dječaku koji se popeo previsoko i kojeg je udarila munja, te kako su poslije došle vrane da mu iskljucaju oči. Brana se to nije dojmilo. Bilo je vraninih gnijezda na vrhu urušene kule, kamo nitko nije zalazio osim njega, i katkad bi napunio džepove kukuruzom prije nego što bi se popeo, a vrane bi mu ga pojele ravno iz ruke. Nijedna od njih nikad nije pokazivala ni najmanju želju da mu iskljuca oči.
Poslije, meštar Luvvin načinio je malog dječaka od gline i odjenuo ga u Branovu odjeću te ga bacio sa zida u dvorište pod njim, kako bi Branu pokazao što će mu se dogoditi padne li. To je bilo zabavno, ali je poslije Bran samo pogledao meštra i rekao: "Ja nisam načinjen od gline. I, uostalom, ja nikad ne padam."
Onda su ga neko vrijeme stražari proganjali kad god bi ga opazili na krovu i pokušavali ga spustiti na zemlju. To su bila najbolja vremena. Bilo je to poput igranja igara s njegovom braćom, samo što je Bran uvijek pobjeđivao. Nitko od stražara nije se mogao penjati ni upola tako dobro kao Bran, čak ni Jory. Većinu ga vremena uopće ne bi primijetili. Ljudi nikad nisu gledali uvis. To je bila druga stvar koju je volio kod penjanja; bilo je to gotovo kao da si nevidljiv.
Sviđao mu se i taj osjećaj, dok je plazio uza zid, kamen po kamen, ukopavajući prste ruku i stopala duboko u male pukotine između njih. Uvijek je izuvao svoje čizme i išao bosonog kad se penjao; zbog toga se osjećao kao da ima četiri ruke umjesto dvije. Sviđala mu se duboka, slatka bol koja je poslije ostajala u mišićima. Sviđalo mu se kakav je okus imao zrak gore u visinama, sladak i hladan poput zimske breskve. Sviđale su mu se ptice: vrane u urušenoj kuli, sićušne lastavice koje su se gnijezdile u pukotinama između kamenja, drevna sova koja je spavala u prašnjavu potkrovlju stare oružarnice. Bran ih je znao sve.
Najviše od svega, volio se kretati mjestima kojima nitko drugi nije išao i gledati sivi potez Oštrozimlja, onako kako ga nitko drugi nije gle-o. To ie ciieli zamak pretvaralo u Branovo taino skrovište.
kretati mjestima kojima nitko drugi nije
išao i gledati sivi potez Oštrozimlja, onako kako ga nitko drugi nije gledao. To je cijeli zamak pretvaralo u Branovo tajno skrovište.
Njegovo najomiljenije mjesto bila je urušena kula. Nekoć je to bila stražarska kula, najviša u Oštrozimlju. Jednom davno, stotinu godina prije nego što se čak i njegov otac rodio, munja je udarila u nju i zapalila je. Gornja trećina građevine se urušila, a kulu nikad poslije nisu obnovili. Katkad bi njegov otac poslao lovce na štakore u dno kule, da počiste leglo koje bi uvijek pronašli među kršem otpale žbuke, spaljenih i gnjilih greda. Ali nitko se sada nije uspinjao na zubati vrh građevine, osim Brana i vrana.
Poznavao je dva puta. Mogli ste se odmah uspeti po zidu same kule, ali je kamenje popuštalo, a žbuka koja ih je držala zajedno odavno se pretvorila u prah, te Bran nikad nije volio osloniti svoju težinu na njih.
Najbolje je bilo krenuti iz božanske šume, popeti se na visoku stra-žaricu, te preko oružarnice i stražarske dvorane bosonogi skakutati s krova na krov, kako straža ne bi čula ni šuma odozgo. To bi vas dovelo do slijepe strane glavne kule, najstarijeg dijela zamka, zdepaste, oble tvrđave koja je bila viša nego što se doimala. Samo su štakori i pauci sada živjeli ondje, ali je staro kamenje još uvijek bilo korisno za penjanje. Mogli ste se uspeti ravno na mjesto na kojem su se kamena čudovišta slijepo naginjala nad praznim prostorom i njihati se od jednoga do drugoga, ruku za rukom, oko sjeverne strane. Odatle, ako biste se zaista istegnuli, mogli ste doseći rukom urušenu kulu tamo gdje se naginjala i popeti se na nju.

Posljednji dio puta trebalo se uzverati pocrnjelim kamenjem do kruništa, ne više od deset stopa, a onda bi se vrane okupile da vide jeste li im donijeli štogod kukuruza.
Bran se kretao od čudovišta do čudovišta uvježbanom lakoćom kada je začuo glasove. Toliko se zaprepastio daje gotovo izgubio zahvat. Glavna kula bila je prazna cijeli njegov život.
"Ne sviđa mi se to", govorila je žena. Pod njim se nalazio niz prozora, a glas je dopirao s posljednjeg prozora na ovoj strani. *"Ti* bi trebao biti Namjesnik."
"Bogovi, sačuvajte nas", lijeno odvrati muškarčev glas. "To nije počast koju bih želio. Povlači za sobom previše posla."
Bran je visio, slušajući, bojeći se odjednom nastaviti dalje. Mogli bi opaziti njegove noge ako se pokuša zanjihati pokraj njih.
"Ne vidiš li u kakvu nas to opasnost dovodi?" reče žena. "Robert voli tog čovjeka kao brata."
"Robert jedva može smisliti svoju braću. Ne da mu to zamjeram. Stannis bi bio dovoljan da svakomu pokvari probavu."
"Ne govori gluposti. Stannis i Renly su jedno, a Eddard Stark je nešto sasvim drugo. Robert *će poslušati* Starka. Prokleti bili obojica. Trebala sam *ustrajati* na tvom imenovanju, ali bila sam sigurna da će ga Stark odbiti."
"Trebali bismo se smatrati sretnima", reče muškarac. "Kralj je isto tako mogao imenovati jednog od svoje braće, ili čak Maloprstog, bogovi nam pomogli. Daj mi radije časne neprijatelje nego one slavohlepne i mirnije ću spavati noću."
Razgovarali su o ocu, shvatio je Bran. Htio je čuti više. Još nekoliko palčeva... ali oni će ga vidjeti zanjiše li se pred prozorom.
"Morat ćemo ga pomno motriti", reče žena.
"Radije bih motrio tebe", reče muškarac. Zvučao je kao da se dosađuje. "Vrati se ovamo."
"Kneza Eddarda nikada nije zanimalo ništa što se događa južnije od Prevlake", reče žena. "Nikada. Kažem ti, on namjerava poduzeti nešto protiv nas. Zašto bi inače ostavljao prijestolje svoje moći?"
"Zbog stotinu razloga. Dužnosti. Časti. Možda čezne ispisati svoje ime velikim slovima u knjizi povijesti, pobjeći od svoje žene, ili oboje. Možda samo želi da mu barem jednom u životu bude toplo."
"Njegova je žena sestra kneginje Arryn. Pravo je čudo što Lysa nije bila ovdje da nas dočeka sa svojim optužbama."
Bran spusti pogled. Ispod prozora se nalazila uzana izbočina, tek nekoliko palčeva široka. Pokuša se spustiti prema njoj. Predaleko. Nikad je ne bi mogao doseći.
"Previše se uzrujavaš. Lysa Arryn je preplašena krava." "Ta je preplašena krava dijelila postelju s Jonom Arrvnom."
"Da je išta znala, otišla bi Robertu prije nego što je pobjegla iz Kraljeva grudobrana."
"Kada je već pristao odgajati onog njezina slabunjavog sina na Ba-cačevoj hridi? Ne mislim tako. Znala je da će djecakov život biti jamac njezinoj šutnji. Možda sad postane smjelija kada je on siguran na vrhu Orlova gnijezda."
"Majke." Iz čovjekovih usta ta je riječ zvučala poput psovke. "Mislim da rađanje utječe na vaše umove. Sve ste lude." Nasmijao se. Bio je to opor smijeh. "Neka se kneginja Arryn osmjeli koliko god hoće. Što god ona zna, što god misli da zna, nema za to nikakva dokaza." Zastane na trenutak. "Ili ima?"
"Misliš li da će kralj zahtijevati dokaz?" upita žena. "Kažem ti, on me ne voli."
"A čija je to krivnja, draga sestro?"
Bran je proučavao izbočinu. Mogao se pustiti dolje. Bilo je preusko da na nju skoči, ali ako bi je mogao dohvatiti dok pada, povući se gore... samo što je to moglo stvoriti buku, privući ih prozoru. Nije shvaćao što sluša, ali je znao da to nije bilo namijenjeno njegovim ušima.
"Slijep si poput Roberta", govorila je žena.
"Ako time misliš da vidimo istu stvar, jesam", reče muškarac. "Vidim čovjeka koji će radije umrijeti nego izdati svog kralja."
"Već je jednog izdao, ili si zaboravio?" reče žena. "O, ne poričem da je odan Robertu, to je očito. Što će se dogoditi kad Robert umre, a Joff preuzme prijestolje? A čim prije se *to* dogodi, svi ćemo biti sigurniji. Moj muž iz dana u dan postaje sve nespokojniji. Bude li Stark uz njega to će ga samo učiniti gorim. Još uvijek je zaljubljen u njegovu sestru, dosadnu, malu mrtvu šesnaestogodišnjakinju. Koliko će vremena proći prije nego što me odbaci zbog neke nove Lvanne?"
Bran se iznenada prestraši. Ništa nije toliko želio nego vratiti se putem kojim je došao i pronaći svoju braću. Samo što bi im rekao? Moram se približiti, shvati Bran. Moram vidjeti tko razgovara.
Muškarac uzdahne. "Trebala bi manje misliti na budućnost, a više na užitke pred sobom."
"Prekini s tim!" reče žena. Bran je začuo iznenadan pljesak mesa o meso, a onda muškarčev smijeh.
Bran se povuče uvis, uspne se preko kamenog čudovišta i uspuže na krov. Ovo je bio lakši put. Primakne se preko krova sljedećem čudovištu, upravo nad prozorom sobe u kojoj su razgovarali.
"Cijeli ovaj razgovor postaje vrlo zamoran, sestro", reče muškarac. "Dođi ovamo i budi tiho."
Bran uzjaše čudovište, obuhvati ga nogama, zanjiše se i objesi naglavačke. Visio je na svojim nogama i polako istezao glavu prema prozoru. Svijet je izgledao neobično naglavačke. Dvorište je vrtoglavo plivalo pod njim, njegove kamene ploče bijahu još vlažne od otopljenoga snijega.
Bran pogleda kroz prozor.
U odaji su se hrvali muškarac i žena. Oboje su bili goli. Bran nije mogao odgonetnuti tko su. Muškarčeva leđa bila su okrenuta prema njemu, a njegovo je tijelo zaklanjalo ženu od pogleda dok ju je gurao prema zidu.

Čuli su se meki, vlažni zvuči. Bran shvati da se ljube. Promatrao je, raširenih očiju i preplašen, daha stisnuta u grlu. Muškarčeva je jedna ruka bila među njezinim nogama i morao ju je ranjavati ondje, jer je žena počela ječati, tiho u svom grlu. "Prestani", govorila je, "prestani, prestani. O, *molim te..."* Ali njezin je glas bio tih i slabašan i nije ga odgurnula od sebe. Njezine su se ruke žarile u njegovu kosu, njegovu zamršenu zlatnu kosu, a lice mu je privukla na svoje grudi.
Bran joj ugleda lice. Njezine su oči bile sklopljene, a usta otvorena, ječeći. Njezina se zlatna kosa njihala amo-tamo dok joj se glava pomicala naprijed-natrag, ali je ipak prepoznao kraljicu.
Sigurno je načinio zvuk. Njezine su se oči odjednom otvorile i ona je zurila ravno u njega. Kriknula je.
Tada se sve dogodilo u isti mah. Žena divlje odgurne muškarca, vičući i upirući prstom. Bran se pokuša povući gore, presavivši se na dvoje dok je sezao prema čudovištu. Bio je u prevelikoj žurbi. Njegova je ruka beskorisno grebala po glatkom kamenu, a noge su mu se u panici okliznule i on iznenada počne padati. Zahvatila ga je trenutna vrtoglavica, grč mučnine dok je prozor bljesnuo pokraj njega. Ispruži ruku, dograbi izbočinu, izgubi je, ponovno je dohvati drugom rukom. Snažno se zanjiše uz zgradu. Udar mu oduzme dah. Bran je visio, na jednoj ruci, stenjući.
Lica su se pojavila na prozoru iznad njega.
Kraljica. A sada Bran prepozna čovjeka pokraj nje. Nalikovali su jedno drugomu kao odrazi u zrcalu.
"Vidio nas je", vrištala je žena. "Tako je", reče muškarac.
Branovi prsti počeše kliziti. On zgrabi izbočinu drugom rukom. Nokti su mu se žarili u tvrdi kamen. Muškarac posegne za njim. "Uzmi moju ruku", reče. "Prije nego što padneš."
Bran uhvati njegovu ruku i stisne je svom snagom. Muškarac ga snažno povuče na izbočinu. "Što radiš?" htjela je znati žena.
Muškarac se ne osvrne na nju. Bio je vrlo snažan. Postavi Brana na prozorsku dasku. "Koliko ti je godina, dečko?"
"Sedam", reče Bran, drhteći od olakšanja. Njegovi su prsti duboko izbrazdali muškarčevu podlakticu. Plaho ju je pustio.
Muškarac pogleda prema ženi. "Što sve činim iz ljubavi", reče s gnušanjem. Snažno odgurne Brana.
Kriknuvši, Bran poleti natraške kroz prozor, u prazan zrak. Nije bilo ničeg za što se mogao uhvatiti. Dvorište mu je hitalo ususret.
Negdje u daljini, zavijao je vuk. Vrane su kružile nad urušenom kulom, čekajući kukuruz.

TYRON

Negdje u golemu, kamenom labirintu Oštrozimlja, zavijao je strahovuk. Zvuk je visio nad zamkom poput žalobna barjaka.
Tyrion Lannister podigne pogled sa svojih knjiga i zadrhti, iako je knjižnica bila udobna i topla. Nešto je u zavijanju strahovuka izvuklo bi čovjeka iz sadašnjosti i ostavljalo ga u mračnoj šumi uma, kako trči gol pred čoporom.
Kad je strahovuk ponovno počeo zavijati, Tvrion sklopi teške, kožom umotane korice knjige koju je čitao, stotinu godina stare rasprave nekog davno umrlog meštra o mijenjanju godišnjih doba. On prikrije zi-jevanje nadlanicom ruke. Njegova je svjetiljka za čitanje treperila, njezino ulje gotovo dogorjelo, dok je svjetlo zore curilo kroz visoke prozore. Bio je na poslu cijelu noć, ali to nije bilo ništa novo. Tvrion Lannister nije bio veliki spavalica.
Njegove noge bile su ukočene i bolne kada se polako spustio sa klupe. Utrljao je nešto života u njih i teško odšepao do stola gdje je sep-ton tiho hrkao, glave položene na otvorenu knjigu pred sobom. Tvrion baci pogled na naslov. Život velikog meštra Aethelmura, nije ni čudo. "Chavle", reče tiho. Mladić se trgne uvis, žmirkajući, zbunjen, dok se kristal njegova reda divlje njihao na svom srebrnom lancu. "Idem prekinuti post. Pobrini se da vratiš knjige na police. Budi nježan s valvrijskim svicima, pergament je vrlo suh. Avrmidonovi *Ratni strojevi* prilično su rijetki, a tvoj je jedini potpuni primjerak koji sam ikad vidio." Chavle je zurio u njega, još u polusnu. Strpljivo, Tvrion ponovi svoje upute, onda potapše septona po ramenu i ostavi ga njegovim zadacima.
Vani, Tvrion napuni pluća hladnim jutarnjim zrakom i započne svoj tegobni silazak niz strme kamene stube, koje su se obavijale oko vanjske strane knjižnične kule. Napredovanje je bilo sporo; stube su bile visoko uklesane i uske, dok su njegove noge bile kratke i krive. Izlazeće sunce još nije očistilo zidove Oštrozimlja, ali su ljudi već daleko odmakli s poslom dolje u dvorištu. Kreštavi glas Sandora Cleganea dopre do njega. "Dječaku treba dugo da umre. Želio bih da se malo požuri."
Tvrion baci pogled dolje i ugleda Psa kako stoji s mladim Joffrevjem dok su se štitonoše jatile oko njih. "Barem umire tiho", odvrati princ. "Strahovuk je taj koji stvara buku. Jedva sam usnuo prošle noći."
Clegane je bacao dugačku sjenu preko tvrdog sloja zemlje dok je njegov štitonoša spuštao crnu kacigu preko njegove glave. "Mogu ušutkati stvorenje, ako želite", reče kroz svoj otvoreni vizir. Njegov mu momak položi mač u ruku. On mu okuša težinu, režući hladni jutarnji zrak. Iza njega, dvorište je odzvanjalo udarima čelika o čelik.
Prijedlog je naizgled oduševio princa. "Pošalji psa da ubije psa!" uskliknuo je. "Oštrozimlje je toliko preplavljeno strahovukovima, da Starkovi neće primijetiti da im jedan nedostaje."
Tvrion skoči s posljednje stube na dvorište. "Ne bih se mogao s tobom složiti, nećače", reče. "Starkovi znaju brojiti dalje od šest. Za razliku od nekih prinčeva koje bih mogao imenovati."
Joffrev je imao pristojnosti da barem porumeni.
"Glas niotkuda", reče Sandor. Gledao je kroz svoju kacigu zirkajući sad tamo sad amo. "Orlovi dusi!"

Princ se nasmije kao što se uvijek smijao kad bi njegov tjelohranitelj izvodio ovu lakrdijašku pantomimu. Tvrion je navikao na to. "Ovdje dolje."
Visoki čovjek pogleda prema tlu i stane se pretvarati da ga je primijetio. "Mali kneže Tvrione", reče. "Ispričavam se. Nisam vidio da ondje stojite."
"Danas nisam raspoložen za tvoju drskost." Tvrion se obrati svomu nećaku. "Joffrev, krajnje je vrijeme da posjetiš kneza Eddarda i njegovu gospu i ponudiš im utjehu."

Joffrev se durio kako se samo princ dječak može duriti. "Kakva im korist od moje utjehe?"
"Nikakva", reče Tvrion. "Ali ona se od tebe očekuje. Tvoja je odsutnost zamijećena."
"Starkov dječak ne znači mi ništa", reče Joffrev. "Ne mogu podnijeti ženske jadikovke."
Tvrion Lannister podigne ruku i snažno pljusne svog nećaka po licu. Dječakov obraz pocrveni.
"Jedna riječ", reče Tvrion, "i opet ću te udariti."
"Tužit ću te majci!" uzvikne Joffrev.
Tvrion ga ponovno udari. Sada su oba obraza gorjela.
"Tuži me svojoj majci", reče mu Tvrion. "Ali ćeš najprije otići knezu i kneginji Stark, pasti na koljena pred njima i reći im koliko ti je žao i da si im na usluzi postoji li i najmanja sitnica koju možeš učiniti za njih i njihove u ovom tužnom času, i da su sve tvoje molitve s njima. Jesi li razumio? *Jesi li?"*
Dječak je izgledao kao da će zaplakati. Umjesto toga uzmogne nemoćno kimnuti. Onda se okrene i pobjegne glavom bez obzira iz dvorišta, držeći se za obraz. Tvrion ga je promatrao dok je trčao.
Sjena padne preko njegova lica. On se okrene i ugleda Cleganea kako stoji nad njim poput litice. Njegov je pepeljasti oklop naizgled zaklanjao sunce. Preko kacige je imao spušten vizir. Bio je načinjen u obliku režećeg crnog psa, naoko strašnog, ali ga je Tvrion oduvijek držao velikim poboljšanjem naspram Cleganeova stravično opečena lica.
"Princ će se toga sjećati, mali kneže", upozori ga Pas. Kaciga pretvori njegov smijeh u muklu tutnjavu.
"Nadam se da hoće", odgovori Tvrion Lannister. "Zaboravi li, budi dobar pas i podsjeti ga." Osvrne se po dvorištu. "Znaš li gdje bih mogao naći svog brata?"
"Prekida post s kraljicom."
"Ah", reče Tvrion. Kratko kimne Sandoru Cleganeu i žustro se uputi dalje koliko su ga njegove zakržljale noge nosile, zviždeći. Žalio je viteza koji će se danas prvi okušati u boju sa Psom. Taj je čovjek zaista imao naglu ćud.

Hladan, neveseo objed služio se u jutarnjoj sobi Gostinske kuće. Jaime je sjedio za stolom s Cersei i djecom, razgovarajući tihim, prigušenim glasovima.
"Je li Robert još u postelji?" upita Tvrion kad je, nepozvan, sjeo za stol.
Njegova mu sestra dobaci brz pogled s onim istim izrazom blagoga gađenja koji je nosila od dana njegova rođenja. "Kralj uopće nije spavao", reče mu. "S knezom Eddardom je. Njihovu je tugu duboko primio k srcu."
"U njega je veliko srce, u našeg Roberta", reče Jaime s lijenim osmijehom. Bilo je malo toga stoje Jaime uzimao zaozbiljno. Tvrion je znao da mu je brat takav i opraštao mu. Tijekom svih užasnih, dugih godina njegova djetinjstva, samo mu je Jaime katkad pokazao najmanju mjeru ljubavi ili poštovanja, a za to mu je Tvrion bio voljan oprostiti gotovo sve.
Sluga pristupi. "Kruha", reče mu Tvrion, "i dvije onakve ribice, i vrč onog dobrog crnog piva da ih zalijem. O, i malo slanine. Pecite je dok ne pocrni." Čovjek se nakloni i udalji. Tvrion se okrene svomu bratu i sestri. Blizanci, muško i žensko. Jutros su izgledali vrlo u skladu sa svojim ulogama. Oboje su odabrali tamnozeleno koje im se slagalo s očima. Njihovi plavi uvojci bili su u otmjenu neredu, a zlatni ukrasi sjali se na njihovim zglobovima, prstima i vratovima.
Tvrion se upita kako bi bilo imati blizanca i odluči da to radije ne želi saznati. Bilo je dovoljno loše suočiti se sa samim sobom u zrcalu svakog dana. Još netko nalik na njega predodžba je previše stravična da bi o njoj razmišljao.
Princ Tommen progovori. "Ima li vijesti o Branu, ujače?"
"Posjetio sam bolesničku sobu prošle noći", objavi Tvrion. "Nije bilo promjene. Meštar je to držao dobrim znakom."
"Ne bih htio da Brandon umre", Tommen će plašljivo. Bio je drag dječak. Ne kao njegov brat, ali u tom slučaju ni Jaime i Tvrion nisu baš nalikovali jedan drugomu kao jaje jajetu.
"Knez Eddard je također imao brata Brandona", zamišljeno će Jaime. "Bio je jedan od talaca koje je ubio Targarven. Čini se da je to ime nesretno."
"O, ne baš toliko nesretno, zasigurno", reče Tvrion. Sluga mu donese njegov tanjur. On otrgne komad crnoga kruha.
Cersei ga je pomno promatrala. "Što time misliš?"

Tvrion joj dobaci iskrivljen osmijeh. "Pa, tek to da će se Tommenu možda ispuniti želja. Meštar drži da će dječak poživjeti."
Myrcella sretno uzdahne, a Tommen se nervozno osmjehne, ali Tyrjon nije promatrao djecu. Pogled koji su izmijenili Jaime i Cersei nije trajao od sekunde, ali nije mu promaknuo. Onda njegova sestra spusti pogled na stol. "To nije nikakva milost. Ovi su Sjeverni bogovi okrutni kad dopuštaju da dijete vene u tolikoj boli."
"Koje su točno bile meštrove riječi?" upita Jaime.

Slanina je hrskala kad ju je zagrizao. Tyrion je trenutak zamišljeno žvakao, a onda reče: "On misli da bi dječak, da umire, to već učinio. Prošla su četiri dana bez promjene."
"Hoće li Bran ozdraviti, ujače?" upita mala Mvrcella. Posjedovala je svu majčinu ljepotu, ali ništa od njezine prirode.
"Njegova su leđa slomljena, malena", reče joj Tvrion. "U padu je također smrskao noge. Održavaju ga na životu pomoću meda i vode, inače bi umro od gladi. Možda će, ako se probudi, biti sposoban jesti pravu hranu, ali više nikad neće hodati."
"Ako se probudi", ponovi Cersei. "Je li to vjerojatno?"
"Samo bogovi znaju", reče joj Tvrion. "Meštar se nada." Odgrize još kruha. "Mogao bih se zakleti da dječaka na životu drži onaj njegov stra-hovuk. Stvorenje danonoćno zavija pod njegovim prozorom. Svaki put kad ga otjeraju, on se vrati. Meštar kaže da su jednom zatvorili prozor, da priguše buku, ali se Bran doimao kao da slabi. Kada su ga opet otvorili, njegovo je srce snažnije tuklo."
Kraljica zadrhti. "Nešto je neprirodno u tim životinjama", reče. "Opasne su. *Neću* dopustiti da ijedna od njih pođe s nama na Jug."
Jaime reče: "Teško ćeš ih uspjeti zadržati, sestro. One posvuda slijede djevojčice."
Tvrion se lati ribe. "Dakle, odlazite li skoro?"
"Ne dovoljno skoro", reče Cersei. Onda se namršti. *"Odlazimo* li?" ponovila je mehanički. "A ti? Bogovi, nemoj mi reći da ostaješ *ovdje?"*
Tvrion slegne ramenima. "Benjen Stark se vraća Noćnoj straži s bratovim kopilanom. Naumio sam poći s njim i vidjeti taj Zid o kojem svi toliko slušamo."
Jaime se osmjehne. "Nadam se da nam ne namjeravaš odjenuti crno, dragi brate."
Tyrion se nasmijao. "Što, ja, pa neženja? Kurve bi otišle prosjačiti od Dornea do Bacačeve hridi. Ne, ja se samo želim popeti na Zid i popisati se s ruba svijeta."
Cersei naglo ustane. "Djeca ne moraju slušati te prostote. Tommene, Myrcella, dođite." Dugim je koracima žustro napustila jutarnju sobu, vukući za sobom svoju povlaku i svoje mlade.
Jaime Lannister zamišljeno, onim hladnim zelenim očima, promotri svoga brata. "Stark nikad neće pristati napustiti Oštrozimlje dok mu sin leži na rubu smrti."
"Hoće ako mu Robert zapovjedi", reče Tvrion. "A Robert će to *zapovjediti.* Uostalom, knez Eddard ne može ništa učiniti za dječaka."
"Mogao bi mu skratiti muke", reče Jaime. "Ja bih, daje moj sin. Bila bi to milost."
"Savjetujem ti da ne odlaziš knezu Eddardu s tim prijedlogom, dragi brate", reče Tvrion. "On ga ne bi milostivo primio."
"Čak i ako dječak pozivi, ostat će bogalj. Gori od bogalja. Groteska. Radije mi dajte dobru, čistu smrt."
Tvrion odvrati slijeganjem koje naglasi iskrivljenost njegovih ramena. "Govoreći u ime groteski", reče, "moram priznati da se ne slažem. Smrt je tako užasno konačna, dok je život prepun mogućnosti."
Jaime se osmjehne. "Ti si mali pokvareni vražićak, zar ne?"
"O da", prizna Tvrion. "Nadam se da će se dječak probuditi. Jako bi me zanimalo što će možda ispripovijedati."
Osmijeh se sledi na usnama njegova brata. "Tvrione, moj dragi brate", reče mračno, "ima dana kada mi daješ povoda da se upitam na čijoj si strani."
Tvrionova usta bila su puna kruha i ribe. On otpije gutljaj jakog, crnog piva da sve to zalije i iskesi vučje zube na Jaimea. "Ali, Jaime, moj dragi brate", reče, "nanosiš mi bol. Ti znaš koliko volim svoju obitelj."

jon

Jon se polako uspinjao stubama, pokušavajući ne misliti da to čini možda posljednji put. Duh je nečujno tapkao pokraj njega. Vani, snijeg je u vrtlozima ulazio kroz dveri zamka, dvorište je bilo prepuno buke i meteža, a unutar debelih kamenih zidova još uvijek je bilo toplo i tiho. Pretiho za Jonov ukus.
Stigao je na odmorište i ondje dugo stajao, preplašen. Duh mu onjuši ruku. To mu dade hrabrosti. Isprsi se i stupi u sobu.
Kneginja Stark bila je ondje uz njegov krevet. Bila je ondje, danju i noću, gotovo četrnaest dana. Ni za trenutak nije ostavljala Brana samoga. Naredila je da joj se tamo donosi jelo i noćna posuda, te mali tvrdi krevet na kojem bi spavala, iako se pripovijedalo da gotovo uopće nije sklapala oka. Sama ga je hranila smjesom meda, vode i ljekovita bilja, koja ga je održavala na životu. Nijednom nije napustila sobu. Stoga ju je Jon izbjegavao.
Ali sada više nije bilo vremena.
Stajao je trenutak na vratima, bojeći se progovoriti, bojeći se približiti. Prozor je bio otvoren. Pod njim, zavijao je strahovuk. Duh ga začuje i pridigne glavu.
Kneginja Stark se osvrne. Na trenutak se doimala kao da ga ne prepoznaje. Konačno trepne. "Što *ti* radiš ovdje?" upita neobično monotonim i ravnodušnim glasom.
"Došao sam vidjeti Brana", reče Jon. "Da se pozdravim."
Na njezinu licu nije bilo promjene. Njezina duga kestenjasta kosa bila je bez sjaja i zamršena. Izgledala je kao daje ostarjela dvadeset godina. "Pozdravio si se. Sad idi."

Dio njega jedino je želio pobjeći, ali znao je da, učini li to, više nikad neće vidjeti Brana. On nervozno zakorači u sobu. "Molim vas", reče.
Nešto hladno pomakne joj se u očima. "Rekla sam ti da odeš", reče. "Ne želimo te ovdje."
Nekoć bi ga to natjeralo u bijeg. Nekoć bi ga to čak natjeralo u plač. Sada ga je samo razljutilo. Uskoro će postati prisegnutim bratom Noćne straže i suočiti se s većim opasnostima od Catelyn Tully Stark. "On je moj brat", reče.
"Moram li pozvati stražu?"
"Pozovite", Jon će prkosno. "Ne možete me spriječiti da ga vidim." On prijeđe sobu, pazeći da postelja ostane između njih, i spusti pogled na Brana koji je ležao.
Ona gaje držala za jednu ruku. Izgledala je poput pandže. Ovo nije bio Bran kakvog se sjećao. Sve je meso nestalo s njega. Njegova se koža čvrsto zatezala preko kostiju nalik na štapove. Pod vunenim pokrivačem, njegove su se noge svijale na način od kojeg se Jonu smučilo. Njegove su oči bile upale duboko u crnim jamama; otvorene, ali ništa nisu vidjele. Pad ga je nekako smanjio. Izgledao je prepolovljen poput lista, kao da ga prvi jači vjetar može otpuhnuti u grob. Ipak, pod krhkim kavezom onih razmrskanih rebara, njegova su se prsa dizala i spuštala sa svakim plitkim dahom.
"Brane", reče on, "žao mi je što te nisam posjetio prije. Bojao sam se." Mogao je osjetiti kako mu se suze kotrljaju niz obraze. Jona više nije bilo briga. "Nemoj umrijeti, Brane. Molim te. Svi čekamo da se probudiš. Ja i Robb i djevojčice, svi..."
Kneginja Stark je promatrala. Nije podigla uzbunu. Jon to shvati kao pristanak. Vani pod prozorom, strahovuk opet zatuli. Strahovuk kojem Bran nije imao vremena nadjenuti ime.
"Moram sada ići", reče Jon. "Stric Benjen me čeka. Idem na sjever, na Zid. Moramo otputovati danas, prije nego što padnu snjegovi."
Sjetio se koliko je Bran bio uzbuđen u iščekivanju putovanja. Bilo je više nego što je mogao podnijeti, sama pomisao da ga ovakvoga napusti- Jon obriše suze, sagne se i nježno poljubi brata u usta.
"Htjela sam da ostane ovdje sa mnom", tiho će kneginja Stark.
Jon ju je promatrao, oprezan. Nije čak ni gledala u njega. Obraćala mu se, ali jedan dio nje nije primjećivao da je on u sobi.
"Molila sam se za to", sumorno će ona. "Bio je moj poseban dječak. Otišla sam u septu i sedam se puta pomolila sedmerim božjim licima da Ned promijeni svoj naum i ostavi ga ovdje sa mnom. Katkad se molitve uslišaju."
Jon nije znao što bi rekao. "Niste vi krivi", uspio je izustiti nakon neugodne tišine.
Njezine ga oči pronađu. Bile su pune otrova. "Ne treba mi tvoj oprost, kopile."
Jon spusti pogled. Ona je zibala jednu Branovu ruku. On uzme drugu, stisne je. Prsti bijahu poput ptičjih kostiju.
"Zbogom", reče.
Bio je na vratima kad ga je pozvala. "Jone", rekla je. Trebao je nastaviti dalje, ali ona ga nikad prije nije zvala njegovim imenom. Okrenuo se i zatekao je kako promatra njegovo lice, kao da ga vidi prvi put.
"Da?" reče.
"Ovo si trebao biti ti", reče mu. Onda se okrene Branu i počne plakati, dok se njezino čitavo tijelo treslo od jecaja. Jon je nikad prije nije vidio da plače.
Dug je put bio do dvorišta.
Vani su posvuda vladali buka i metež. Kola su se krcala, ljudi su vikali, konji se uprezali, sedlali i izvodili iz staja. Počinjao je padati lagani snijeg i svi su željeli poći što prije.
Robb je stajao u središtu svega toga, dovikujući zapovijedi kao daje jedan od njih. Doimao se kao da je odnedavno porastao, kao da su ga Branov pad i majčin slom nekako ojačali. Sivi vjetar bio je uz njega.
"Traži te stric Benjen", reče Jonu. "Namjeravao je otići još prije sat vremena."
"Znam", reče Jon. "Uskoro." Obazre se na buku i zbrku. "Odlazak je teži nego što sam mislio."
"I meni", reče Robb. Imao je snijega u kosi koji se otapao od topline njegova tijela. "Jesi li ga vidio?"
Jon kimne, bojeći se da ga ne izda glas. "Neće umrijeti", reče Robb. "Znam to."
"Vas je Starkove teško ubiti", složi se Jon. Njegov je glas bio monoton i umoran. Posjet mu je oduzeo svu snagu.
Rob osjeti da nešto nije u redu. "Moja majka..." "Bila je... vrlo ljubazna", reče mu Jon.
Robb je izgledao kao da mu je laknulo. "Dobro." Osmjehnuo se. "Sljedeći put kad te vidim, bit ćeš sav u crnom."
Jon se prisili da mu uzvrati osmijeh. "To je oduvijek bila moja boja. Što misliš kada će to biti?"
"Vrlo skoro", obeća Robb. Privuče Jona sebi i čvrsto ga zagrli. "Zbogom, Snow."
Jon mu uzvrati zagrljaj. "I tebi, Stark. Pripazi na Brana."
"Hoću." Odvoje se i pogledaju jedan drugoga u neprilici. "Stric Be-njen mi je rekao da te pošaljem u staje ako te vidim", reče na koncu Robb.
"Moram se još od nekog oprostiti", reče mu Jon.
"Onda te nisam vidio", odvrati Robb. Jon ga ostavi stajati ondje u snijegu, okružena kolima, vucima i konjima. Kratka šetnja dijelila ga je od oružarnice. On pokupi svoj zavežljaj i prijeđe po prekrivenom mostu u glavnu kulu.
Arya je bila u svojoj sobi, i slagala stvari u ulašteni kovčeg od željez--drva, koji je bio veći od nje. Nvmeria je pomagala. Arya je samo morala uprijeti prstom i strahovučica bi odskakutala preko sobe, dohvatila kakav smotuljak svile u svoju gubicu i donijela joj ga. Ali kada je nanjušila Duha, sjela je na svoja stegna i zaštektala na njega.

Arya se osvrne, ugleda Jona i skoči na noge. Ovije svoje mršave ruke čvrsto oko njegova vrata. "Bojala sam se da si otišao", reče, dok joj je dah zastajao u grlu. "Nisu me pustili van da se pozdravimo."
"Što si sada radila?" zabavljao se Jon.
Arya se izvije iz zagrljaja i napravi grimasu. "Ništa. Već sam se bila spakirala i sve ostalo." Pokaže na golemi kovčeg, ne više od trećinu ispunjen, i na odjeću koja je bila razbacana svud po sobi. "Septa Morda-ne kaže da sve moram učiniti ispočetka. Moja odjeća nije bila složena kako valja, kaže ona. Prava južnjačka gospođica ne baca svoje stvari u kovčeg poput starih krpa, kaže ona."
'Zar si to činila, sestrice?"
'Pa, ionako će se sve izgužvati", reče ona. "Koga briga kako je slo-
ženo?
"Septu Mordane", reče joj Jon. "Mislim da joj se ne bi svidjelo ni to da ti Nvmeria pomaže." Strahovučica ga nijemo pogleda svojim tamnim, zlaćanim očima. "I bolje je tako. Donio sam ti nešto da poneseš sa sobom, a mora se vrlo pažljivo spremiti."
Njezino se lice ozari. "Dar?"
"Možeš ga tako nazvati. Zatvori vrata."
Oprezna ali uzbuđena, Arya provjeri predvorje. "Nvmeria, ovamo. Stražari." Ona ostavi strahovučicu vani da je upozori na uljeze i zatvori vrata. Dotad je Jon već skinuo platno u koje ga je umotao. Pruži joj ga.
Arvjine se oči raširе. Tamne oči, poput njegovih. "Mač", izusti ona kratkim, prigušenim dahom.
Korice su bile od podatne, sive kože, meke poput grijeha. Jon polako isuče oštricu, tako daje mogla vidjeti tamnoplavi odsjaj čelika. "Ovo nije igračka", reče joj. "Pazi da se ne porežeš. Rubovi su dovoljno oštri da se možeš brijati."
"Djevojčice se ne briju", reče Arya.
"Možda bi trebale. Jesi li vidjela septine noge?"
Ona zahihoće. "Tako je tanak."
"I ti si", reče joj Jon. "Naredio sam Mikkenu da ovoga posebno načini. Najamnici rabe ovakve mačeve u Pentosu i Myru i drugim slobodnim gradovima. Neće čovjeku odrubiti glavu, ali može u njemu izbosti mnogo rupa, ako si dovoljno brza."
"Mogu biti brza", reče Arya.
"Morat ćeš vježbati njime svaki dan." Položi joj mač u ruke, pokaže joj kako ga mora držati i koraknе natrag. "Kako ti leži? Odgovara li ti težina?"
"Mislim da mi odgovara", reče Arya.
"Prva lekcija", reče Jon. "Probadaš ih zašiljenim krajem."
Arya ga svojom oštricom ploštimice pljesne po ruci. Udarac je za-pekao, ali Jon zatekne samoga sebe kako se ceri poput budale. "Znam koji se kraj rabi", reče Arya. Sumnjičav izraz preleti joj licem. "Septa Mordane će mi ga oduzeti."
"Neće ako ne zna da ga imaš", reče Jon. "S kim ću vježbati?"
"Već ćeš nekoga pronaći", obeća joj Jon. "Kraljev grudobran je pra-vi-pravcati grad, tisuću puta veći od Oštrozimlja. Dok ne pronađeš partnera, promatraj kako se bore u dvorištu. Trči, jaši, prikupljaj snagu. I što god radila..."
Arya je znala što je slijedilo. Izgovorili su to zajedno.
"*... nemoj... reći... Šansi!"*
Jon joj promrsi kosu. "Nedostajat ćeš mi, sestrice."
Odjednom se ona doimala kao da će zaplakati. "Kad bi barem ti išao s nama."
"Različite ceste često vode do istog zamka. Tko zna?" Sada se bolje osjećao. Neće si dopustiti da bude tužan. "Bolje je da odem. Provest ću svoju prvu godinu na Zidu prazneći noćne posude, dopustim li stricu Benu da me dulje čeka."
Arya mu potrči u posljednji zagrljaj. "Najprije spusti mač", upozori je Jon, smijući se. Ona ga gotovo stidljivo položi sa strane i obaspe ga poljupcima.
Kada je krenuo prema vratima, ona gaje opet držala u rukama, okušavajući njegovu težinu. "Gotovo sam zaboravio", reče joj on. "Svi najbolji mačevi imaju imena."
"Kao Led", reče ona. Promotri oštricu u svojoj ruci. "Ima li ovaj ime? O, reci mi."
"Ne možeš li pogoditi?" zadirkivao ju je Jon. "Tvoja najomiljenija stvar."
Arya se isprva doimala zbunjeno. A onda joj sine. Bila je tako brza. Izgovorili su to zajedno.
"Igla!"
Uspomena na njezin smijeh grijala ga je pri dugom jahanju na sjever.

DAENERYS

Daenerys Targaryen vjenčala se s *khalom* Drogom u strahu i barbarskom sjaju na poljani izvan zidina Pentosa, jer su Dothraki vjerovali da se sve važnije stvari u čovjekovu životu moraju obaviti pod otvorenim nebom.
Drogo je pozvao svoju *khalasaru* da prisustvuje vjenčanju i oni su došli, četrdeset tisuća dothrakijskih ratnika i nebrojeno mnoštvo žena, djece i robova. Izvan gradskih zidina utaborili su se sa svojim golemim krdima, podižući palače od ispletene trave, jedući sve što im se našlo na putu čineći dobre ljude Pentosa, kako su dani promicali, sve nemirnijima.

"Moja braća magisteri podvostručili su broj gradskih stražara", rekao im je Illyrio nad patkom s medom i narančastim ljutim paprikama na tanjuru, jedne večeri u Drogovoj palači. *Khal* se pridružio svojoj *khalsari,* a njegov posjed bio je predan Daenervs i njezinu bratu do vjenčanja.
"Bolje da princezu Daenervs udarno prije nego što unajmljenim ubojicama i plaćenim mačevaocima predaju pola bogatstva Pentosa", našalio se Ser Jorah Mormont. Prognanik je ponudio njezinu bratu svoj mač one noći kada su Dany prodali *khalu* Drogu; Viservs je željno prihvatio. Mormont je otad bio njihov stalni pratilac.

Magister Ilyrio lako se nasmije kroz svoju rašljastu bradu, ali se Vi-serys i ne osmjehne. "Može je dobiti sutra, ako hoće", reče njezin brat. Zirne prema Dany, a ona spusti pogled. "Čim plati cijenu."
Illyrio mlitavom rukom mahne kroza zrak, a prstenje zasvjetluca na njegovim debelim prstima. "Rekao sam vam, sve je uređeno. Imajte povjerenja u mene. *Khal* vam je obećao krunu i vi ćete je imati."
"Da, ali kada?"
"Kada *khal* odluči", reče Illyrio. "Najprije želi djevojku, a nakon vjenčanja mora poći na svečani ophod preko ravnica i predstaviti je *dosh khaleeni* u Vaes Dothraku. Nakon toga, možda. Bude li znamenje sklono ratu."
Viserys je kiptio od nestrpljenja. "Pišam na dothrakijsko znamenje. Uzurpator sjedi na prijestolju moga oca. Koliko dugo moram čekati?"
Illvrio duboko slegne ramenima. "Čekali ste većinu svog života, Veliki kralju. Što je još nekoliko mjeseci, još nekoliko godina?"
Ser Jorah, koji je putovao na istok, u Vaes Dothrak, kimne slažući se. "Savjetujem vam da se strpite, Vaša Milosti. Dothraki poštuju svoja obećanja, ali ih izvršavaju kad im se prohtije. Manje vrijedan čovjek može *khala* moliti za uslugu, ali ne smije si dopustiti slobodu da ga kudi."
Viserys se nakostriješi. "Skrati jezik, Mormonte, ili ću ti ga iščupati. Ja nisam manje vrijedan, ja sam zakoniti gospodar Sedam kraljevina. Zmaj ne moli."
Ser Jorah s poštovanjem spusti pogled. Illyrio se zagonetno osmjehne i otrgne krilo s patke. Med i mast curili su mu niz prste i kapali po njegovoj bradi dok je grickao mekano meso. *Nema više zmajeva,* mislila je Dany, zureći u svog brata, iako se to nije usudila reći naglas.
Međutim, te je noći sanjala jednog. Viservs ju je tukao, ranjavajući je. Bila je gola, premrla od straha. Bježala je od njega, ali njezino je tijelo naoko bilo otečeno i nezgrapno. Ponovno ju je udario. Posrnula je i pala. "Probudila si zmaja", urlao je dok ju je udarao nogama. "Probudila si zmaja, probudila si zmaja." Njezina su bedra bila krvava. Zatvorila je oči i cviljela. Kao da joj odvraća, začuo se užasan *praskavi* zvuk i pucketanje neke velike vatre. Kada je ponovno otvorila oči, Viservsa je nestalo, golemi stupovi plamena uzdizali su se svud naokolo, a u sredini je stajao zmaj. Polako je okrenuo svoju golemu glavu. Kad su njegove plamene oči pronašle njezine, probudila se, drhteći i oblivena tankim slojem znoja. Nikad se nije tako bojala...
.sve dok na koncu nije došao dan njezina vjenčanja.
Obred je započeo u zoru i nastavio se sve do sumraka, beskonačan dan pijančenja, gošćenja i borbi. Veličanstvena zemljana rampa bila je podignuta medu travnatim palačama i ondje su posjeli Dany pokraj *khala* Droga, iznad uzavrelog Dothrakijskog mora. Nikad nije vidjela toliko ljudi na jednome mjestu, još manje toliko čudnih i zastrašujućih ljudi. Konjski knezovi možda su se omatali skupim tkaninama i slatkim miomirisima kada su posjećivali Slobodne gradove, ali vani pod otvorenim nebom, pridržavali su se starih običaja. I muškarci i žene nosili su obojene kožne prsluke preko golih prsa i gamaše od konjske dlake, opasane pojasovima od brončanih medaljona, a ratnici su nauljili svoje duge brade mašću iz izljevnih jama. Prežderavali su se pečenom konjetinom s medom i paprikama, nasmrt se opijali kiselim kobiljim mlijekom i Illyrijovim plemenitim vinima i dobacivali šale jedni drugima preko vatre, dok su njihovi glasovi bili grubi i strani u Danynim ušima.
Viserysa su posjeli upravo ispod nje, veličanstvena u novoj crnoj vunenoj tunici s grimiznim zmajem na prsima. Illyrio i Ser Jorah sjedili su pokraj njega. Njihovo bijaše mjesto visoke počasti, upravo ispod *khalovih* vlastitih jahača-pobratima, ali je Dany mogla vidjeti gnjev u bratovim blijedoljubičastim očima. Nije mu se svidjelo što je sjedio ispod nje, a razbjesnio se kada su robovi svako jelo najprije ponudili *khalu* i njegovoj nevjesti, a njega poslužili komadima koje su ovi odbili. Nije mogao ništa drugo doli hraniti svoj bijes, a i hranio gaje, dok je njegovo raspoloženje sa svakim satom i svakom uvredom bivalo sve mračnije.
Dany se nikad nije osjećala toliko usamljenom kao dok je sjedila u središtu toga velikog mnoštva. Njezin joj je brat zapovjedio da se smiješi i ona se smiješila sve dok je lice nije zaboljelo, a suze joj nepozvane navrle na oči. Pokušala ih je sakriti što je bolje mogla, znajući kako će se Viserys razgnjeviti opazi li da plače, užasnuta od same pomisli kako bi to moglo djelovati na *khala* Droga. Donosili su joj hranu, pušeće mesne butine, debele, crne kobasice i dothrakijske krvave pite, a poslije voće, varivo od slatke trave i slasne kolače iz kuhinja Pentosa, ali ona je na sve odmahivala rukom. Njezin se želudac stisnuo i znala je da ništa od toga ne bi mogla progutati.
Nije bilo nikoga s kime je mogla razgovarati. *Khal* Drogo dovikivao Je zapovijedi i šale svojim jahačima-pobratimima i smijao se njihovim odgovorima, ali se jedva osvrtao na Dany pokraj sebe. Nisu imali zajednički jezik. Dothrakijski joj je bio nerazumljiv, dok je *khal* poznavao [s]amo nekoliko riječi iskrivljenog valyrijskog jezika Slobodnih gradova, a uopće

ništa od zajedničkog jezika Sedam kraljevina. Bio bi joj dobrodošao razgovor s Illvrijem i njezinim bratom, ali oni su bili preduboko dolje da bi je čuli.
Stoga je sjedila u svojoj svilenoj vjenčanoj haljini, držeći u ruci ka-lež medena vina, bojeći se jesti, govoreći potiho sama sa sobom. *Ja sam zmajeva krv,* govorila je sebi. *Ja sam Daenerys U-oluji-rodena, princeza Zmajeva kamena, krv i sjeme Aegona Osvajača.*
Sunce je jedva prešlo četvrtinu svoje nebeske putanje kad je prvi put vidjela smrt nekog čovjeka. Bubnjevi su udarali dok su neke žene plesale za *khala.* Drogo ih je bezizražajno promatrao, ali njegove su oči slijedile njihove pokrete i s vremena na vrijeme dobacio bi ženama brončani medaljon da se potuku za njega.
Ratnici su također promatrali. Jedan od njih na kraju stupi u krug, zgrabi jednu plesačicu za ruku, gurne je na tlo i popne se na nju na licu mjesta, kao što se pastuh penje na kobilu. Illvrio ju je upozorio da bi se to moglo dogoditi. "Dothraki se pare poput životinja u svojim krdima. Nema skrovitosti u jednoj *khalasari,* a oni ne shvaćaju grijeh i stid onako kako ih mi shvaćamo."
Dany okrene glavu od parenja, preplašena kad je shvatila što se događa, međutim drugi ratnik zakorači naprijed, pa onda treći i uskoro nije imala kamo odvratiti oči. Tada dva muškarca dohvate istu ženu. Začula je povik, opazila guranje i u tren oka *arakhi* bijahu vani, dugačke britvama nalik oštrice, napola mačevi, napola kose. Ples smrti započne dok su ratnici kružili i zamahivali, skačući jedan prema drugome, vrteći oštrice oko svojih glava, vriskom izgovarajući uvrede pri svakom srazu. Nitko ih ni jednim pokretom nije pokušao rastaviti.
Skončalo je onako brzo kako je i započelo. *Arakhi* su se sukobljavali brže nego što ih je Dany mogla slijediti, jedan je čovjek krivo koraknuo, drugi zamahnuo svojom oštricom u vodoravnom luku. Čelik se zario u meso upravo nad Dothrakijevim strukom i rastvorio ga od kralježnice do pupka, prosipajući njegovu utrobu po prašini. Dok je gubitnik umirao, pobjednik dohvati najbližu ženu - čak ne onu zbog koje su se prepirali - i uzme je na licu mjesta. Robovi su odnijeli tijelo, a ples se nastavio.
Magister Illvrio i na to je također upozorio Dany. "Dothrakijsko vjenčanje bez barem tri smrti drži se dosadnim događajem", rekao joj je. Njezino je vjenčanje zasigurno bilo posebice blagoslovljeno; prije svršetka dana, poginulo je tucet muškaraca.

Kako su sati promicali, strava je rasla u Dany, sve dok se svim sila-ma nije morala truditi da ne zavrišti. Bojala se Dothraka, čiji su joj se običaji činili strani i grozoviti, kao da su zvijeri u ljudskoj koži, a ne pravi ljudi. Bojala se svoga brata, onoga što je mogao učiniti ako ga iznevjeri. Najviše od svega, bojala se onoga što će se dogoditi večeras pod zvijezdama, kada je brat preda krupnom divu koji je pijući sjedio pokraj nje, s licem nepomičnim i okrutnim poput brončane maske.
Ja sam zmajeva krv, ponovno je rekla sebi.
Kad je konačno sunce bilo nisko na nebu, *khal* Drogo pljesne rukama, a bubnjevi, povici i gošćenje iznenada prestanu. Drogo ustane i povuče Dany na noge pokraj sebe. Bilo je vrijeme za njezine svadbene darove.
A nakon darova, znala je, nakon što sunce zađe, doći će vrijeme za prvo jahanje i konzumaciju braka. Dany pokuša odagnati tu pomisao, ali ona je nije htjela ostaviti. Obgrli se, kako bi pokušala zaustaviti svoje drhtaje.
Njezin brat Viserys darovao joj je tri sluškinje. Dany je znala da ga nisu ništa stajale; djevojke je zasigurno pribavio Illvrio. Irri i Jhiqui bile su bakrenopute Dothrakijke s crnom kosom i očima poput lješnjaka, a Doreah svjetlokosa, plavooka Lysenka. "Ovo nisu obične sluškinje, draga sestro", reče joj brat dok su ih jednu po jednu dovodili. "Illyrio i ja odabrali smo ih osobno za tebe. Irri će te naučiti jahati, Jhiqui dot-hrakijskom jeziku, a Doreah će te uputiti u žensko umijeće ljubavi." Slabašno se osmjehne. "Vrlo je dobra, Illyrio i ja možemo se u to zakleti."
Ser Jorah Mormont ispriča se zbog svoga dara. "To je sitnica, moja princezo, ali sve što sije siromašni prognanik mogao priuštiti", reče dok je polagao nekoliko starih knjiga pred njezine noge. Bile su to pripovijesti i pjesme Sedam kraljevina, primijeti ona, napisane na zajedničkome jeziku. Ona mu zahvali svim svojim srcem.
Magister Illyrio promrmlja zapovijed, a četvorica kršnih robova pohitaše naprijed, noseći među sobom veliku škrinju od cedrovine okovanu broncom. Kad ju je otvorila, pronašla je hrpe najfinijeg baršuna i da-masta koje su Slobodni gradovi mogli proizvesti... a počivajući na vrhu, ugniježđena u mekoj tkanini, tri golema jaja. Dany zine od čuda. Bila su nešto najljepše što je ikad vidjela, svako drugačije od ostalih, išarana bojama tako živim da je najprije pomislila da su optočena draguljima, i tako velika da su joj bile potrebne obje ruke da uhvati jedno. Podigla ga je pažljivo, očekujući da će biti načinjeno od kakva nježna porculana ili fine cakline, ili čak puhanoga stakla, ali bilo je mnogo teže od toga, kao da je čitavo bilo od čvrsta kamena. Površina kore bila je prekrivena sićušnim ljuskama, a dok je okretala jaje među svojim prstima, one su svjetlucale poput ulaštene kovine na svjetlu zalazećega sunca. Jedno jaje bilo je tamnozeleno, s blistavim brončanim mrljicama koje su se pojavljivale i nestajale ovisno o tome kako bi ga Dany okrenula. Drugo bijaše žućkastobijelo, prošarano zlatnim. Posljednje je bilo crno, crno poput ponoćnog mora, no oživljeno grimiznim valićima i virovima. "Stoje to?" upitala je prigušenim glasom ispunjenim čuđenjem.
"Zmajeva jaja iz Sjenovitih zemalja iza Asshaija", reče meštar Illvrio. "Eoni su ih pretvorili u kamen, ali još uvijek jasno plamte svojom ljepotom."

"Čuvat ću ih zauvijek." Dany je čula priče o takvim jajima, ali nikad nije vidjela ni jedno, niti je mislila da će ijedno vidjeti. Bio je to zaista raskošan dar, iako je znala kako je Illvrio sebi mogao priuštiti velikodušnost. Prikupio je bogatstvo u konjima i robovima za svoj udio u njezinoj prodaji *khalu* Drogu.
Khalovi jahači-pobratimi donesoše joj tri tradicionalna oružja, a bijahu to divna oružja. Haggo veličanstveni kožni bič sa srebrnim drškom, Cohollo veličanstveni *arakh* optočen zlatom, a Quotho dvostruko presavijen luk od zmajeve kosti viši od nje. Magister Illyrio i Ser Jorah naučili su je tradicionalnom odbijanju ovih darova. "Ovo je dar vrijedan velikog ratnika, o krvi moje krvi, a ja sam samo žena. Neka ih moj gospodin muž nosi u moje ime." Tako je *khal* Drogo također primio svoje "svadbene darove".
Bogatim su je darovima obasuli i ostali Dothraki: papučama, draguljima i srebrnim kopčama za njezinu kosu, pojasovima od medaljona, obojenim prslucima i mekim krznima, pješčanim svilama i posudama s mirisima, iglama, perjem i sićušnim bočicama od ljubičasta stakla i haljinom načinjenom od koža tisuća miševa. "Velikodušan dar, *khaleesi",* reče meštar Illyrio na koncu, nakon što joj je objasnio što je to bilo. "Imate sreću." Hrpe darova rasle su oko nje, bilo ih je više nego što je uopće mogla zamisliti, više darova nego što je mogla poželjeti ili iskoristiti.
A posljednji od svih, *khal* Drogo iznio joj je svoj svadbeni dar. Tišina iščekivanja proširila se iz središta tabora kada ju je on ostavio, rastući sve dok nije progutala cijelu *khalasaru.* Kada se vratio, velika se gužva dothrakijskih darivatelja razdvoji pred njim, a on povede konja do nje.

Bila je to mlada ždrebica, vatrena i krasna. Dany je dovoljno znala o konjima da prepozna kako ovo nije obična životinja. Bilo je nečega u njoj što je oduzimalo dah. Bila je siva poput zimskoga mora, s grivom nalik na srebrni dim.
Oklijevajući, ona ispruži ruku i pomiluje konjski vrat, prođe prstima kroz srebro njezine grive. *Khal* Drogo reče nešto na dothrakijskom, a meštar Illyrio prevede. "Srebro za srebro vaše kose, kaže *khal."*
"Prelijepa je", promrmlja Dany.
"Ona je ponos *khalsare",* reče Illyrio. "Običaj nalaže da *khaleesi* mora jahati konja dostojna svoga položaja uz *khala."*
Drogo zakorači naprijed i stavi svoje ruke oko njezina struka. Podigne je lako kao da je dijete i posjedne je na tanko dothrakijsko sedlo, mnogo manje od onih na koja je bila navikla. Dany je trenutak nesigurno sjedila. Nitko joj nije rekao za ovaj dio. "Sto da radim?" upita Illyrija.
Ser Jorah Mormont bio je onaj koji je odgovorio. "Uzmite uzde i jašite. Ne morate otići daleko."
Nervozno, Dany uzme uzde u svoje ruke i gurne noge u kratke stre-mene. Bila je samo prosječan jahač; provela je mnogo više vremena putujući brodom, kolima i u nosiljci nego na konju. Moleći se da ne padne
1 da se ne osramoti, ona svojim koljenima dotakne kobilu što je lakše i plašljivije mogla.
I prvi put nakon mnogo sati, zaboravila je na strah. Ili je to bilo prvi put uopće.
Srebrnosiva ždrebica pokrene se mekim i svilenim korakom, a mnoštvo se razdvoji da je propusti, očiju uprtih u njih. Dany se zatekne kako se kreće brže nego što je namjeravala, ali to je nekako bilo više uzbudljivo negoli zastrašujuće. Konj prijeđe u kas, a ona se nasmiješi. Dothraki su se gurali da joj oslobode put. Najmanji pritisak njezinih nogu, najlakši dodir na uzdama, i kobila bi reagirala. Ona je potjera u galop, a sada su Dothraki huktali, smijali se i dovikivali joj dok su joj skačući bježali s puta. Dok se okretala natrag, pred njom se pojavila ognjišna jama, upravo na njezinoj stazi. Bile su opkoljene s obje strane, bez prostora da se zaustave. Smionost kakvu nikad nije poznavala tada ispuni Dae-nerys i ona pusti ždrebici uzde.
Srebrni konj preskoči plamen kao da je imao krila.
Kada se zaustavila pred meštrom Illyrijom, reče: "Recite *khalu* Drogu da mi je poklonio vjetar." Debeli je Pentosijac gladio svoju žutu bradu dok je ponavljao riječi na dothrakijskom, a Dany je vidjela kako se njezin novi muž prvi put osmjehuje.
Posljednji tračak sunca nestane upravo tada za visokim zidinama Pentosa na zapadu. Dany je izgubila pojam o vremenu. Khal Drogo naredi svojim jahačima-pobratimima da izvedu njegova konja, mršavog riđeg pastuha. Dok je khal sedlao konja, Viserys se nečujno primakne k Dany na njezinu srebrencu, zarije svoje prste u njezinu nogu i reče: "Zadovolji ga, draga sestro ili ćeš, kunem ti se, vidjeti kako se zmaj budi kao što se nikad prije nije probudio."
Strah joj se ponovno vratio tada, s bratovim riječima. Ona se ponovno osjeti poput djeteta, od jedva trinaest godina i posve sama, nespremna na ono što će joj se dogoditi.
Izjahali su zajedno dok su zvijezde izlazile, ostavljajući khalasaru i travnate palače za sobom. Khal Drogo nije joj se obratio ni jednom riječju, već je gonio svog pastuha snažnim kasom kroz sve gušći sumrak. Sićušna srebrna zvona na njegovoj dugačkoj pletenici tiho su zvonila dok je jahao. "Ja sam zmajeva krv", glasno je govorila dok gaje slijedila, po-kušavajući sačuvati svoju hrabrost. "Ja sam zmajeva krv. Ja sam zmajeva krv." Zmaj se nikad nije bojao.
Poslije nije znala reći koliko su daleko ni koliko dugo jahali, ali bila je mrkla noć kad su se zaustavili na travnatu mjestu uz maleni potok. Drogo skoči sa svoga konja i spusti je s njezina. Osjetila se krhkom poput stakla u njegovim rukama, dok su njezini udovi bili slabi poput vode. Stajala je ondje bespomoćno, drhtureći u svojoj svilenoj vjenčanoj haljini dok je on vezivao konje, a kada se okrenuo daje pogleda, ona je zaplakala.
Khal Drogo zurio je u njezine suze, neobično bezizražajna lica. "Ne", reče. Podigao je svoje ruke i obrisao joj suze ogrubjelom kožom palca.
"Vi govorite zajednički jezik", Dany će u čudu. "Ne", ponovi on.

Možda je znao samo tu riječ, pomisli ona, ali bila je to riječ više nego što je mislila da zna i nekako se zbog toga osjećala malo bolje. Drogo joj lako dotakne kosu, puštajući da mu srebrnoplavi pramenovi klize kroz prste i mrmljajući tiho na dothrakijskom. Dany nije razumjela ni riječi, ali je u glasu bilo topline, nježnosti koju nije očekivala od ovog čovjeka.

111
On stavi svoj prst pod njezinu bradu i pridigne joj glavu, tako da mu je gledala ravno u oči. Drogo se uzdizao nad njom poput kule, kao što se uzdizao nad svima. Primivši je lako pod pazuha, on je podigne i posjedne na zaobljeni kamen pokraj potoka. Onda sjedne na tlo okrenuvsi se prema njoj, nogu prekriženih pod sobom, dok su njihova lica konačno bila na istoj razini. "Ne", reče on.

"Je li to jedina riječ koju poznajete?" upita ga ona.

Drogo ne odgovori. Njegova duga, teška pletenica savijala se u prašini pokraj njega. On je prebaci preko svog desnog ramena i počne skidati zvončiće iz svoje kose, jednog za drugim. Nakon nekog vremena, Dany se nagne da mu pomogne. Kada su bili gotovi, Drogo pokaže rukama. Ona shvati. Polako, oprezno, stane mu raspletati pletenicu.

Trebalo joj je mnogo vremena. Cijelo to vrijeme on je ondje tiho sjedio, promatrajući je. Kada je završila, protresao je glavom, a njegova se kosa raširila za njim poput rijeke mraka, nauljene i sjajne. Nikad nije vidjela kosu tako dugu, tako crnu, tako gustu.

Onda je došao red na njega. Počeo ju je svlačiti.

Njegovi su prsti bili vješti i neobično nježni. Skidao je njezine svilene haljine jednu za drugom, pažljivo, dok je Dany sjedila, nepomična, nijema, gledajući ga u oči. Kada je razotkrio njezina mala prsa, nije si mogla pomoći. Odvrati oči i pokrije se rukama. "Ne", reče Drogo. Povuče joj ruke s prsa, nježno ali čvrsto, a onda joj ponovno pridigne lice kako bi je natjerao da ga pogleda. "Ne", ponovi.

"Ne", ona mu odvrati poput jeke.

Podigne je na noge i privuče je k sebi kako bi skinuo njezinu posljednju svilenu haljinu. Noćni zrak bio je prohladan na njezinoj goloj koži. Ona zadrhti, a žmarci joj prekriju ruke i noge. Bojala se onoga što je imalo uslijediti, ali neko se vrijeme ništa nije zbivalo. Khal Drogo sjedio je prekriženih nogu, promatrajući je, upijajući njezino tijelo svojim očima.

Nakon nekog vremena stane je dodirivati. Lako u početku, a onda snažnije. Mogla je osjetiti divlju snagu u njegovim rukama, ali on je nikad nije pozlijedio. Uzeo je njezinu ruku u svoju i dodirnuo joj prste, jednog za drugim. Prešao je rukom nježno niz njezinu nogu. Pomilovao joj je lice, slijedeći krivulju njezinih ušiju, prolazeći prstom nježno oko njezinih usta. Metnuo je obje ruke u njezinu kosu i raščešljao je svojim prstima. Okrenuo ju je, masirao joj ramena, kliznuo zglobom prsta niz njezinu kralježnicu.

Činilo se da su protekli sati prije nego što su njegove ruke konačno dotakle njezina prsa. Gladio je meku kožu pod njima dok je nije počela žariti. Kružio je oko njezinih bradavica svojim palcima, ukliještio ih između palca i kažiprsta, a onda ih stao povlačiti, najprije polako, a potom čvršće, sve dok se njezine bradavice nisu ukrutile i zaboljele je.

Tada je prestao i povukao je sebi na krilo. Dany je bila crvena u licu i bez daha, dok joj je srce treperilo u grudima. Obuhvatio joj je lice svojim golemim rukama, a ona mu pogleda u oči. "Ne?" reče, a ona je znala da je to bilo pitanje.

Uzme njegovu ruku i privuče je dolje k vlažnom mjestu među svojim bedrima. "Da", prošapće i stavi njegov prst u sebe.

EDDARD

Poziv je stigao sat prije zore, kada je svijet još uvijek bio spokojan i siv.

Alyn ga grubo prodrma iz njegovih snova te Ned posrne u studen praskozorja, mamuran od spavanja, i zatekne svog konja osedlana, a kralja već u sedlu. Robert je nosio debele smeđe rukavice i težak krzneni plašt s kapuljačom, koja mu je pokrivala uši, i izgledao upravo poput medvjeda koji sjedi na konju. "Na noge, Stark!" zagrmi. "Na noge, na noge! Moramo razgovarati o državnim problemima."

"Svakako", reče Ned. "Uđite, Vaša Milosti." Alyn podigne šatorsko krilo.

"Ne, ne, ne", reče Robert. Njegov se dah pušio sa svakom riječju. "Tabor je prepun ušiju. Osim toga, želim izjahati i osjetiti ovu tvoju zemlju." Ser Boros i Ser Meryn čekali su za njegovim leđima s tucetom tjelesnih stražara, vidio je Ned. Nije bilo druge doli istrljati san iz očiju, odjenuti se i uzjahati.

Robert udari tempo, žestoko goneći svoga golemog vranca dok je Ned galopirao uz njega, pokušavajući održati korak. Dovikne mu pitanje dok su jahali, ali vjetar otpuhne njegove riječi, te ih kralj nije čuo. Nakon toga Ned je jahao u tišini. Uskoro su ostavili kraljevsku cestu i krenuli preko valovitih ravnica mračnih od magle. Do tada je straža već bila zaostala na maloj udaljenosti, pouzdano izvan domašaja zvuka, ali Robert još nije htio usporiti.

Zora je svanula kad su stigli na nizak greben i kralj se konačno zaustavio. Dotad su već bili miljama južnije od glavnine kraljeve svite. Robert je bio zajapuren i vedar kada je Ned zaustavio konja uz njega. "Bogovi," prokune, smijući se, "kako je dobro izaći i jahati onako kako bi čovjek trebao jahati! Kunem ti se, Nede, ovo je gmizanje dovoljno da čovjeka izludi." Nikad nije bio strpljiv čovjek, Robert Baratheon. "Ta prokleta kuća na kotačima, kako samo škripi i cvili, propinjući se sa svakom kvrgom na cesti kao daje gora... obećavam ti, polomi li ta nesretna stvar još jednu osovinu, užgat ću je sam, a Cersei neka ide pješice!"

Ned se nasmijao. "Rado ću zapaliti baklju za vas."
"Dobar si ti!" kralj ga potapše po ramenu. "Gotovo ih poželim sve ostaviti za sobom i krenuti dalje."
Osmijeh dotakne Nedove usne. "Vjerujem da to mislite ozbiljno."
"Mislim, mislim", reče kralj. "Što veliš Nede? Samo ti i ja, dva putujuća viteza na kraljevskoj cesti, naši nam mačevi uz bokove, a bogovi znaju stoje pred nama, i možda poljodjelčeva kći ili djevojčura iz krčme da nam noćas ugrije krevete."
"Kad bismo barem mogli", reče Ned, "ali sada imamo dužnosti, moj gospodaru... prema kraljevstvu, prema svojoj djeci, ja prema svojoj gospi ženi, a vi prema svojoj kraljici. Više nismo dječaci koji smo bili."
"Ti nikad nisi bio dječak koji si bio", progunđa Robert. "Na veliku žalost. Ali ipak, bio je onaj jedini put... kako se zvala, ta tvoja seljančica? Becca? Ne, ona je bila jedna od mojih, bogovi je čuvali, vrane kose i onih milih, krupnih očiju, mogao si se utopiti u njima. Tvoja je bila... Aleena? Ne. Rekao si mi jednom. Da nije Merrvl? Znaš na koju mislim, na majku tvog kopileta?"
"Njezino je ime bilo Wylla", odvrati Ned hladnom uljudnošću, "i radije ne bih o njoj govorio."
"Wylla. Da." Kralj se naceri. "Morala je to biti rijetka ptičica kad je mogla natjerati kneza Eddarda Starka da zaboravi na svoju čast, makar i na jedan sat. Nikad mi nisi rekao kako je izgledala..."
Nedova se usta stisnu od gnjeva. "I neću. Pustite to, Roberte, zbog ljubavi za koju velite daje gajite prema meni. Obeščastio sam i sebe Catelyn u očima bogova i ljudi."

"Bogovi smilujte se, ta jedva si poznavao Catelyn." "Uzeo sam je za ženu. Nosila je moje dijete."
"Prestrog si prema sebi, Nede. Oduvijek si bio. Prokletstvo, nijedna žena ne želi Baelora Blaženog u svojoj postelji." Pljesnuo se rukom po koljenu. "Dobro, neću te gnjaviti kad te to toliko dira, iako, kunem se, katkad i ti znaš tako pecnuti da bi trebao uzeti ježa za svoj grb."
Izlazeće sunce prodrlo je prstima od svjetla kroz blijede jutarnje maglice. Široka ravnica prostirala se pred njima, gola i smeđa, a njezinu su jednoličnost tu i tamo ublažavali dugački, niski brežuljci. Ned ih pokaže svomu kralju. "Humci Prvih ljudi."
Robert se namršti. "Zar smo izjahali na grobište?"
"Humaka ima posvuda na Sjeveru, Vaša Milosti", reče mu Ned. "Ovo je drevna zemlja."
"I hladna", promrmlja Robert, zamatajući se bolje svojim plaštem. Straža se zaustavi na pristojnoj udaljenosti za njima, na dnu grebena. "E pa, nisam te ovamo doveo da razgovaramo o grobovima ni da se prepi-remo zbog tvog kopileta. Noćas je ovdje bio jahač, od kneza Varysa iz Kraljeva grudobrana. Evo." Kralj izvuče svitak papira iz svog pojasa i pruži ga Nedu.
Varys eunuh bio je kraljev glavni uhoda. Sada je služio Robertu onako kako je nekoć služio Aervsu Targarvenu. Ned uznemireno raz-mota svitak, misleći na Lysu i njezinu strašnu optužbu, ali poruka se nije odnosila na kneginju Arryn.
"Koji je izvor ove obavijesti?"
"Sjećaš li se Ser Joraha Mormonta?"
"Kad bih ga barem mogao zaboraviti", bezobzirno će Ned. Mor-monti od Medvjeđeg otoka bili su drevna kuća, ponosna i plemenita, ali je njihova zemlja bila hladna, daleka i siromašna. Ser Jorah je pokušao napuniti obiteljske škrinje prodavši nekoliko zvjerokradica tyroshijskom trgovcu robljem. Budući da su Mormonti bili vazali Starkovih, njegov je zločin obeščastio Sjever. Ned je načinio dug put do Medvjeđeg otoka samo kako bi otkrio, kada je onamo stigao, da je Ser Jorah otplovio na svom brodu izvan domašaja Leda i kraljeve presude. Pet je godina prošlo odonda.
'Ser Jorah je sada u Pentosu, i žudi za kraljevskim oprostom koji bi mu dopustio da se vrati iz progonstva", objasni Robert. "Knez Varys dobro ga iskorištava."
"Tako je trgovac robljem postao uhoda", Ned će s gnušanjem. Vrati pismo. "Radije bih da je mrtav."
"Varys mi veli da su uhode korisnije od mrtvaca", reče Robert. "Pustimo Joraha, kako ti se čini njegov izvještaj?"
"Daenervs Targarven udala se za nekakvog dothrakijskog konjskog kneza. Pa što? Da pošaljemo svadbeni dar?"
Kralj se namršti. "Nož, možda. Dobar, oštar nož i smiona čovjeka koji bi njime zamahnuo."
Ned nije hinio iznenađenje; Robertova mržnja spram Targervenovih bila je poput mahnitosti u njemu. Sjećao se gnjevnih riječi koje su izmijenili kada je Tywin Lannister u znak odanosti darovao Robertu trupla Rhaegarove žene i djece. Ned je to nazvao ubojstvom; Robert je to zvao ratom. Kada je prosvjedovao da su mladi princ i princeza bili gotovo do-jenčad, njegov je netom-okrunjeni kralj odvratio: "Ja ne vidim nikakvu dojenčad. Samo leglo zmajeva." Čak ni Jon Arryn nije mogao umiriti tu oluju. Eddard Stark istog je dana odjahao bijesan, kako bi se na Jugu sam borio u posljednjim ratnim bitkama. Bila je potrebna još jedna smrt da ih izmiri; Lyannina smrt, i tuga koju su dijelili zbog njezina odlaska.
Ovaj put, Ned je odlučio ostati miran. "Vaša Milosti, djevojka je gotovo dijete. Vi niste Tywin Lannister da koljete nevine." Kazivalo se da je Rhaegarova mala djevojčica plakala dok su je izvlačili ispod njezine postelje da je sučele s mačevima. Dječak je bio tek dojenče na rukama, ali vojnici kneza Tywina ipak su ga otrgnuli s majčinih prsa i razbili mu glavu o zid.
"I koliko će dugo ona ostati nevina?" Robertova usta ogrubješe. "To će dijete uskoro raširiti svoje noge i početi kotiti zmajevu čeljad da me njima okuži."
"Unatoč tomu", reče Ned, "ubojstvo djece... bilo bi opako... nepojmljivo..."
"Nepojmljivo?" zaurla kralj. "Ono što je Aerys učinio tvomu bratu Brandonu bilo je nepojmljivo. Ono kako je umro tvoj otac, to je bilo nepojmljivo. A Rhaegar... što misliš koliko je puta silovao tvoju sestru? Koliko stotina puta?" Njegov je

glas postao toliko bučan da mu je konj pod njim nervozno zanjištao. Kralj snažno povuče uzde, umiri životinju i gnjevan uperi prst u Neda. "Ubit ću svakog Targarvena kog se domog-nem, sve dok ne budu mrtvi poput njihovih zmajeva, a onda ću se popisati na njihove grobove."
Ned je znao kako mu je bolje da mu se ne suprotstavlja dok njime lađa srdžba. Ako godine nisu utažile Robertovu žeđ za osvetom, nika-i^e riječi s njegove strane nisu mogle pomoći. "Ove se ne možeš domoći, zar ne?" reče tiho.
Kraljeva se usta iskriviše u gorku grimasu. "Ne mogu, prokleti bili bogovi. Nekakav kozičavi pentoshijski trgovac sirom zazidao je njezina brata i nju na svom imanju i okružio ih šiljastokapim eunusima, a sad ih je predao Dothrakima. Trebao sam ih oboje davno ubiti, kada ih se bilo lakše dočepati, ali Jon je bio još gori od tebe. A ja sam budala, jer sam ga slušao."
"Jon Arryn bio je mudar čovjek i dobar Namjesnik."
Robert prezirno otpuhne. Ljutnja gaje ostavljala jednako naglo kao što ga je obuzimala. "Za ovog khala Droga govore da ima stotinu tisuća ljudi u svom plemenu. Što bi Jon rekao na to?"
"Rekao bi da ni milijun Dothraka nisu prijetnja kraljevstvu, dokle god su na drugoj strani uskoga mora", mirno odvrati Ned. "Barbari nemaju brodove. Mrze otvoreno more i boje ga se."
Kralj se neudobno pomakne na svome sedlu. "Možda. Međutim, brodovi se mogu nabaviti u Slobodnim gradovima. Velim ti, Nede, ne sviđa mi se ovaj brak. Još ih ima u Sedam kraljevina koji me nazivaju Uzurpatorom. Zaboravljaš li koliko se kuća u ratu borilo za Targarve-nove? Sada čekaju pravo vrijeme, ali dopustiš li im i najmanju priliku, umorit će me u vlastitoj postelji, zajedno s mojim sinovima. Preplovi li prosjački kralj more s dothrakijskom hordom za svojim leđima, izdajnici će mu se pridružiti."
"Neće ga preploviti", obeća Ned. "A ako kakvim nesretnim slučajem to i učini, bacit ćemo ga natrag u more. Kad konačno izaberete novoga guvernera Istoka..."
Kralj zastenje. "Posljednji put ti velim, neću imenovati Arrvnova dječaka za guvernera. Znam da ti je dečko nećak, ali kad se Targarveni uspinju u istu postelju s Dothrakima, bila bi ludost položiti četvrtinu kraljevstva na pleća boležljiva djeteta."
Ned je bio spreman na to. "Ipak, moramo imati guvernera Istoka. Ako Robert Arryn ne zadovoljava, imenujte jednog od svoje braće. Sta-nis se iskazao u opsadi Krajoluje, zasigurno."
On dopusti da to ime za trenutak visi u zraku. Kralj se namršti i ne reče ništa. Izgledao je kao da mu je neugodno.
"To jest", završi Ned tiho, promatrajući ga, "ako već niste obećali tu čast nekom drugom."
Na trenutak je Robert imao pristojnosti zadobiti zaprepašten izraz. Jednako brzo, taj se izraz pretvori u zlovolju. "Pa što i da jesam?"
"Jaimeu Lannisteru, zar ne?"
Robert podbode konja i jurne niz greben prema humcima. Ned ga je pratio u stopu. Kralj je jahao dalje, uperivši oči ravno preda se. "Da", reče na koncu. Jedna jedina oštra riječ trebala je zaključiti stvar.
"Kraljosjeka", reče Ned. Glasine su, dakle, bile točne. Sada je jahao po opasnu tlu, znao je. "Sposoban i odvažan čovjek, nesumnjivo", reče oprezno, "ali njegov je otac guverner Zapada, Roberte. Nakon nekog vremena Ser Jaime će naslijediti tu čast. Nijedan čovjek ne bi smio držati pod svojom vlašću i Istok i Zapad." On ostavi neizrečenu svoju pravu zabrinutost; da će imenovanje predati polovicu kraljevske vojske u ruke Lannisterovih.
"Vojevat ću tu bitku kad se neprijatelj pojavi na polju", tvrdoglavo će kralj. "U ovom času, knez Tywin stoji trajan poput Bacačeve hridi, te sumnjam da će ga Jaime tako skoro naslijediti. Ne dosađuj mi time, Nede, kamen je već postavljen."
"Vaša Milosti, mogu li iskreno govoriti?"
"Čini se da te u tome ne mogu spriječiti", progunda Robert. Jahali su kroz visoku smeđu travu.
"Možete li vjerovati Jaimeu Lannisteru?"
"On je blizanac moje žene, Prisegnuti brat Kraljevske straže, njegov život, blagostanje i čast vezani su uz mene."
"Kao što su bili vezani uz Aervsa Targarvena", istakne Ned.
"Zašto mu ne bih vjerovao? Učinio je sve što sam ikad zatražio od njega. Njegov mač pomogao je zadobiti prijestolje na kojem sjedim."
Njegov mač pomogao je okaljati prijestolje na kojem sjedite, pomisli Ned, ali ne dopusti da mu te riječi prijeđu preko usana. "Prisegnuo je da će štititi život svog kralja svojim vlastitim životom. A onda je tom istom kralju mačem rasporio vrat."
"Sedam mi pakala, netko je morao ubiti Aervsa!" reče Robert, potežući uzde i naglo zaustavljajući svog konja pokraj drevnog humka. "Da to nije učinio Jaime, morali bismo ili ti ili ja."

"Mi nismo bili Prisegnuta braća kraljevske straže", reče Ned. Došlo •e vrijeme da Robert čuje cijelu istinu, odluči tu i tada. "Sjećate li se Trozupca, Vaša Milosti?"
"Ondje sam izvojevao svoju krunu. Kako bih ga mogao zaboraviti?"
"Rhaegar vas je ranio", podsjeti ga Ned. "Pa kada se targarvenska sila raspala i dala se u bijeg, predali ste potjeru u moje ruke. Ostatak Rhaegarove vojske pobjegao je natrag u Kraljev grudobran. Mi smo ih slijedili. Aerys je bio u Crvenoj utvrdi s nekoliko tisuća svojih pristaša. Očekivao sam da ću dveri zateći zatvorene."
Robert nestrpljivo zatrese glavom. "Umjesto toga otkrio si da su naši ljudi već bili zauzeli grad. Pa što?"
"Ne naši ljudi", strpljivo će Ned. "Lannisterovi ljudi. Lannisterski lav vijorio se na bedemima, a ne okrunjeni jelen. A oni

su zauzeli grad s pomoću izdaje."
Rat je bjesnio gotovo godinu dana. Kneževi, mali i veliki, okupili su se pod Robertovim barjacima; drugi su ostali vjerni Targarvenu. Moćni Lannisterovi od Bacačeve hridi, guverneri Zapada, nisu se miješali u borbu, ne obazirući se na pozive na oružje ni pobunjenika ni od strane kraljevih pristaša. Aerys Targarven zasigurno je pomislio da su mu bogovi uslišili molitve kada se knez Tywin Lannister pojavio pred dverima Kraljeva grudobrana s dvanaest tisuća vojnika, iskazujući mu svoju vjernost. Stoga je ludi kralj zapovjedio izvršenje svog posljednjeg ludog čina. Otvorio je svoj grad lavovima pred dverima.
"Izdaja je bila novac koji su Targarvenovi dobro poznavali", reče Robert. Gnjev je u njemu ponovno rastao. "Lannisterovi su im platili dug u naravi. Nisu zaslužili ništa manje. Neće me zbog toga mučiti nesanica."
"Vi niste bili ondje", reče Ned s gorčinom u glasu. Nesanica mu nije bila nepoznata. Živio je sa svojim lažima četrnaest godina, no one su ga još uvijek dolazile proganjati ga noću. "U toj pobjedi nije bilo časti."
"Drugi ti odnijeli čast!" prokune Robert. "Što je ikoji Targarven ikad znao o časti? Spusti se u svoju kriptu i upitaj Lyannu o zmajevoj časti!"
"Osvetili ste Lyannu kod Trozupca", reče Ned, zaustavivši se pokraj kralja. Obećaj mi, Nede, šaputala je.
"To je nije vratilo natrag." Robert odvrati pogled i zabulji se u sivu daljinu. "Prokleti bili bogovi. Šuplju su mi pobjedu dali. Krunu... a djevojka je bila ta za koju sam ih molio. Tvoja sestra, na sigurnom... i ponovno moja, kao što je trebala biti. Pitam te, Nede, kakva je korist nositi krunu? Bogovi se jednako izruguju molitvama kraljeva i kravara."
"Ne mogu odgovarati za bogove, Vaša Milosti... samo za ono što sam zatekao kad sam tog dana ujahao u prijestolnu dvoranu", reče Ned. "Aerys je ležao mrtav na podu, utopljen u vlastitoj krvi. Njegove su zmajeve lubanje buljile sa zidova. Lannisterovih je ljudi bilo posvuda. Jaime je nosio bijeli plašt kraljevskog stražara preko svoga zlatnog oklopa. Još ga i sad vidim. Čak je i njegov mač bio pozlaćen. Sjedio je na Željeznome prijestolju, visoko iznad svojih vitezova, noseći kacigu načinjenu u obliku lavlje glave. Kako se samo sjajio!"
"To je dobro poznato", potuži se kralj.
"Još sam bio na svome konju. U tišini sam projahao dvoranom, između dugih redova zmajevih lubanja. Nekako, imao sam osjećaj kako me promatraju. Zaustavio sam se pred prijestoljem, podigavši pogled prema njemu. Njegov mu je zlatni mač ležao preko nogu, a vrh mu se crvenio od kraljeve krvi. Moji su ljudi nahrupili u sobu za mnom. Lannisterovi ljudi su se povukli. Nisam rekao ni riječi. Gledao sam ga dok je sjedio na prijestolju i čekao. Na kraju Jaime se nasmijao i ustao. Tada je skinuo kacigu i ovako mi rekao: "Ne boj se Stark. Samo sam ga grijao za našeg prijatelja Roberta. Bojim se da ovo nije baš udoban stolac."
Kralj zabaci glavu i grohotom se nasmije. Njegov smijeh preplaši jato vrana u visokoj smeđoj travi. One poletješe u zrak udarajući divlje krilima. "Ti misliš da ne bih smio vjerovati Lannisteru zato što je nekoliko časaka sjedio na mome prijestolju?" Ponovno se zatrese od smijeha. "Jaimeu je bilo jedva sedamnaest godina, Nede. Bio je gotovo dječak."
"Dječak ili muškarac, na to prijestolje nije imao pravo."
"Možda je bio umoran", primijeti Robert. "Ubijanje kraljeva iscrpljujući je posao. Bogovi znaju, u toj prokletoj sobi nema drugoga mjesta na kojem možeš odmoriti stražnjicu. A govorio je istinu, to zaista jest strahovito neudoban stolac. Zbog više razloga." Kralj zatrese glavom. "Eto, sada znam Jaimeov mračni grijeh i možemo ga zaboraviti. Iskreno, zlo mi je od tajni, prepirki i državnih poslova, Nede. Sve je to jednako dosadno kao brojenje bakrenjaka. Dođi, jašimo, nekad si znao kako. Želim ponovno osjetiti vjetar u kosi." On podbode konja u trk i odgalopira preko humka, odbacujući zemlju za sobom.
Za trenutak Ned ga nije slijedio. Ponestalo mu je riječi, a ispunio ga je neizmjeran osjećaj nemoći. Ne prvi put, pitao se što tu radi i zašto je došao. On nije bio Jon Arryn koji bi ukrotio neobuzdanost svoga kralja i naučio ga mudrosti. Robert će činiti što ga je volja, kao što je oduvijek jinio, i ništa što je Ned mogao reći ili učiniti neće to promijeniti. On je pripadao Oštrozimlju. Mjesto mu je uz Catelyn u njezinoj tuzi i uz Brana.
Međutim, čovjek nije uvijek mogao biti ondje gdje je pripadao. Iz-mirivši se s time, Eddard Stark čizmama podbode konja i pođe za kraljem.

TYRION

Sjever se nastavljao unedogled.
Tyrion je poznavao zemljopisne karte bolje od ikoga, ali su ga dva tjedna na divljoj stazi koja se izdavala za kraljevsku cestu, naučila da je zemljopisna karta jedno, a zemlja nešto sasvim drugo.
Ostavili su Oštrozimlje istog dana kad i kralj, usred meteža kraljevskog odlaska, jašući uz povike ljudi i konjskog frktanja, uz tandrkanje kola i cviljenje kraljičine goleme kuće na kotačima, dok je lagani snijeg lepršao oko njih. Kraljevska cesta pružala se odmah iza zamka i grada. Ondje su barjaci, kola i kolone vitezova i slobodnih jahača skretali prema jugu, odnoseći vrevu sa sobom, dok se Tyrion okrenuo prema Sjeveru zajedno s Benjenom Starkom i njegovim nećakom. Nakon toga postalo je hladnije i znatno tiše.
Zapadno od ceste protezala su se kremenita brda, siva i krševita, s visokim stražarskim kulama na svojim stjenovitim vrhuncima. Na istoku zemlja je bila niža, tlo splošteno u valovitu ravnicu koja se protezala dokle god je pogled sezao. Kameni mostovi spajali su obale brzih, uskih rijeka, dok su se malena gospodarstva prostirala u krugovima oko utvrda

ograđenih drvom i kamenom. Cesta je bila prilično prometna, a noću su odmor mogli pronaći u neuglednim svratištima. Međutim, nakon tri dana jahanja od Oštrozimlja obradiva zemlja ustupila je mjesto gustoj šumi, a kraljevska je cesta opustjela. Kremenita brda bivala su sve viša i nepristupačnija sa svakom novom miljom, sve dok se petoga dana nisu pretvorila u gore, hladne modrosive divove sa zupčastim predbrežjem i snijegom na svojim plećima. Kad je vjetar puhao sa sjevera, dugačke su se perjanice od ledenih kristala vijorile na visokim vrhuncima poput barjaka.
S gorskim zidinama na zapadu, cesta je zakretala na sjever-sjeverois-tok kroz šumu, golemu dubravu hrastova, zimzelenog drveća i crnog vrijesa, koja se činila starija i mračnija nego ikoja koju je Tyrion vidio. "Vučja šuma", nazivao ju je Benjen Stark, i zaista njihove su noći oživjele od zavijanja udaljenih čopora, a nekih i ne tako udaljenih. Albino strahovuk Jona Snowa, naćulio bi uši u smjeru noćnog zavijanja, ali nikad nije podigao glas da mu odgovori. Bilo je nečeg vrlo uznemirujućeg u vezi s tom životinjom, mislio je Tyrion.
Do tada ih je bilo osmero u četi, ne ubrajajući strahovuka. Tyrion je putovao s dvojicom svojih ljudi, kako dolikuje Lannisterovima. Benjen Stark vodio je sa sobom samo svog nećaka i nekoliko svježih konja za Noćnu stražu, ali su na rubu vučje šume proveli noć za drvenim zidovima šumske utvrde, i ondje im se pridružio još jedan od crne braće, pod imenom Yoren. Yoren je imao pognuto držanje i mrk izraz, a lice mu je skrivala brada crna poput njegova ruha, ali se činio žilavim poput starog korijena i čvrstim poput stijene. S njim su bila dva dronjava seoska momčića iz Prstiju. "Silovatelji", rekao je Yoren pogledavši hladno svoje štićenike. Tyrion shvati. Govorilo se da je život na Zidu težak, ali nesumnjivo poželjniji od škopljenja.
Pet muškaraca, tri dječaka, strahovuk, dvadeset konja i krletka s gavranom koju je Benjenu Starku predao meštar Luvvin. Nesumnjivo su činili neobičnu družinu za kraljevsku cestu, a k tome i za bilo koju drugu.
Tyrion je primijetio daje Jon Snow promatrao Yorena i njegove neljubazne suputnike s neobičnim izrazom na licu koji je neugodno nalikovao obeshrabrenosti. Yoren je imao iskrivljeno rame i opor vonj, kosa i brada bile su mu zamršene, masne i pune ušiju, njegovo ruho staro, zakrpano i rijetko prano. Njegova dva mlada novaka vonjali su još gore i doimali se jednako tupoglavima koliko su bili okrutni.
Nije bilo sumnje daje dječak načinio pogrešku misleći kako Noćnu stražu čine ljudi poput njegova strica. Ako je tako, onda su mu Yoren i njegovi suputnici prilično grubo otvorili oči. Tyrionu je bilo žao dječaka. Izabrao je težak život... ili je možda trebao reći kako su mu izabrali težak život.
Bio je znatno manje sklon stricu. Benjen Stark dijelio je naizgled bratovo gnušanje spram Lannistera te nije bio zadovoljan kada ga je Tyrion obavijestio o svojim namjerama. "Upozoravam te, Lannisteru, na Zidu nećeš zateći konačište", rekao je, gledajući ga s visine.
"Zasigurno ćete pronaći mjesto kamo me možete ugurati", odvratio je Tyrion. "Kao što ste možda primijetili, ja sam sitan."
Čovjek nije govorio ne kraljičinu bratu, naravno, stoga je to sredilo stvar, ali Stark nije bio sretan. "Neće vam se svidjeti jahanje, to vam obećavam", rekao je osorno, i od trenutka kada su krenuli činio je sve što je bilo u njegovoj moći da ispuni to obećanje.
Do kraja prvog tjedna, Tyrionova stegna bila su puna rana od žestokoga jahanja, njegove noge hvatali su teški grčevi, a i prozebao je do kosti. Nije se potužio. Bio bi proklet kada bi Benjenu Starku dopustio to zadovoljstvo.
U neku mu se ruku osvetio u pitanju njegova jahaćeg krzna, pohabane medvjede kože, stare i sa zadahom plijesni. Stark mu ju je bio ponudio u napadu noćnostražarskog viteštva, nesumnjivo očekujući da će je ovaj uljudno odbiti. Tyrion ju je primio s osmijehom. Sa sobom je ponio svoju najtopliju odjeću kada su izjahali iz Oštrozimlja, ali ubrzo je otkrio kako nije ni približno topla. Ovdje gore bilo je hladno, a postajalo je sve hladnije. Noću su temperature bile daleko ispod točke lediš-ta, a kada je puhao vjetar bio je poput noža koji je sjekao ravno kroz njegovo najtoplije vuneno ruho. Dotad se Stark nesumnjivo pokajao zbog svog viteškog zanosa. Možda ga je to nečemu naučilo. Lannisterovi nikad nisu odbijali, ni uljudno ni drugačije. Lannisterovi su uzimali ponuđeno.
Gospodarstva i utvrde bivali su rjeđi i manji dok su nastavljali svoj put prema Sjeveru, sve dublje u tamu vučje šume, dok na koncu više nije bilo krovova pod koje su se mogli skloniti, i bili su prepušteni sebi samima.
Tyrion nikad nije bio od velike koristi pri podizanju logora ni pri njegovu rušenju. Odviše malen, odviše šepav, odviše svima-na-smetnji. Stoga je, dok bi Stark, Yoren i ostali muškarci podizali grube zaklone, timarili konje i pripremali vatru, običavao uzeti svoje krzno i vinsku mje-šinu te otići nekamo čitati.
Osamnaeste noći njihova putovanja, vino je bilo rijetka, slatka amb-ra s Ljetnog otočja koju je se sobom nosio čitavim putem na Sjever iz Bacačeve hridi, a knjiga razmatranje o povijesti i osobinama zmajeva. S dopuštenjem kneza Eddarda Starka, Tyrion je posudio nekoliko rijetkih svezaka iz knjižnice Oštrozimlja i spremio ih za put na Sjever.
Pronašao je udoban komadić zemlje, upravo izvan dosega logorske buke, pokraj brzog žuborećeg potoka s vodom bistrom i hladnom poput leda. Groteskno drevan hrast osiguravao je zaklon od britka vjetra. Tyrion se umotao u svoje krzno leđima naslonjen na deblo, otpio gutljaj vina i počeo čitati o svojstvima zmajeve kosti. Zmajeva kost je crna zbog velikog sadržaja željeza, reče mu knjiga. Čvrsta je poput čelika, ali lakša i znatno savitljivija, te, naravno, krajnje otporna na vatru. Lukove od zmajeve kosti visoko cijene Dothraki, a nije ni čudo. Strijelac tako naoružan može svojim dometom prebaciti bilo koji drveni luk.
Tyrion je bio bolesno opsjednut zmajevima. Kada je prvi put došao u Kraljev grudobran na sestrino vjenčanje s Robertom Baratheonom, utuvio si je u glavu da će potražiti zmajeve lubanje koje su visjele u Tar-garvenovoj prijestolnoj dvorani.

Kralj Robert zamijenio ih je barjacima i tapiserijama, ali je Tyrion ustrajao sve dok lubanje nije pronašao u vlažnom hladnom podrumu kamo su bile pohranjene.
Očekivao je da će ga se one duboko dojmiti, možda čak i prestrašiti. Nije očekivao da će ih držati prelijepima. No, to su bile. Crne poput oniksa i glatko ulaštene, te se činilo da se kost ljeska na svjetlu njegove baklje. Voljele su vatru, osjećao je. Gurnuo je baklju u usta jedne od većih lubanja, od čega su sjene poskočile i zaplesale na zidu iza njega. Zubi bijahu dugi, svinuti bodeži od crnoga dijamanta. Plamen baklje nije im značio ništa; nekoć su se kupali u vrućini daleko moćnijih vatri. Dok se udaljavao, Tyrion se mogao zakleti da su prazne zvjerinje očne duplje promatrale njegov odlazak.
Bilo je devetnaest lubanja. Najstarijoj bijaše više od tri tisuće godina; najmlađoj samo stoljeće i pol. Najsvježije su bile i najmanje; jednak par ne veći od glave buldoga i neobično izobličen, sve što je preostalo od posljednjih dvoje mladih rođenih na Zmajevu kamenu. Bili su posljednji od targarvenskih zmajeva, možda posljednji zmajevi uopće, i nisu živjeli dugo.
Dalje je veličina lubanja ravnomjerno rasla sve do triju veličanstvenih čudovišta iz pjesama i priča, zmajeva koje su Aegon Targarven i njegove sestre davno odaslali u Sedam kraljevina u davnini. Pjesnici su im nadjenuli imena bogova: Balerion, Meraxes, Vhaghar. Tyrion je stajao pred njihovim razjapljenim raljama, zanijemio i ispunjen strahopoštovanjem. Mogli ste projahati na konju niz Vhagharovo ždrijelo, premda ne biste više dojahali natrag. Meraxes je bio još veći. A najveći od njih, Balerion, Crna Prepast, mogao je progutati čitavog tura, ili čak jednog od dlakavih mamuta za koje se govorilo da lutaju hladnim pustarama za Ibbenskom lukom.
Tyrion je dugo stajao u vlažnom hladnom podrumu, zureći u Bale-rionovu golemu, praznooku lubanju sve dok mu baklja nije dogorjela, pokušavajući pojmiti stvarnu veličinu životinje, zamisliti kako je morala izgledati kada bi raširila svoja velebna, crna krila i prohujala nebesima, rigajući vatru.
Njegov vlastiti daleki predak, kralj Loren od Hridi, pokušao se suprotstaviti toj vatri kada se pridružio kralju Mernu od Ravni da se zajedno odupru targarvenskim osvajačima. To je bilo prije gotovo tri stotine godina, kada su Sedam kraljevina bile kraljevine, a ne samo pokrajine jednog velikog kraljevstva. Dva su kralja između sebe imala šest stotina vijorećih barjaka, pet tisuća vitezova konjanika i deset puta toliko slobodnih jahača i oklopnika. Aegon Gospodar zmajeva imao je možda petinu tog broja, kazivali su ljetopisci, a većina njih bili su regruti iz redova posljednjeg kralja kojeg je ubio, te je njihova vjernost bila kolebljiva.
Vojske su se sukobile na širokim poljanama Ravni, usred mora zlatnoga žita zreloga za žetvu. Kada su dva kralja udarila u juriš, targarvenska je vojska zadrhtala, rasula se i stala bježati. Na nekoliko trenutaka, pisali su ljetopisci, osvajačima bijaše kraj... ali samo na tih nekoliko trenutaka, prije nego što su se Aegon Targarven i njegove sestre priključili bici. Bilo je to jedino doba kada su Vhaghar, Meraxes i Balerion bili pušteni u isti mah. Pjesnici su to nazvali Vatrenim poljem. Gotovo četiri tisuće ljudi izgorjelo je tog dana, među njima i kralj Mern od Ravni. Kralj Loren je uspio pobjeći i živio dovoljno dugo da se preda, prisegne na vjernost Targarvenovima i začne sina, na čemu mu je Tyrion bio propisno zahvalan.
"Zašto toliko čitate?"
Tyrion podigne pogled prema mjestu odakle je dopirao glas. Jon Snow stajao je nekoliko stopa dalje, znatiželjno ga promatrajući. On preklopi knjigu preko prsta i reče: "Pogledaj me i reci mi što vidiš."
Dječak ga sumnjičavo promotri. "Je li to neka smicalica? Vidim vas. Tyriona Lannistera."
Tyrion uzdahne. "Ti si neobično uljudan zajedno kopile, Snow. Ono što vidiš jest patuljak. Koliko ti je godina, dvanaest?"
"Četrnaest", reče dječak.
"Četrnaest, a viši si nego što ću ja ikad biti. Moje su noge kratke i iskrivljene, i krećem se s naporom. Potrebno mi je posebno sedlo da ne padnem s konja. Sedlo koje sam izumio, ako te zanima. Bilo je ili to ili jahati ponija. Moje su ruke dovoljno snažne, ali opet prekratke. Nikad od mene neće postati mačevalac. Da sam se rodio kao seljak, možda bi me ostavili vani da umrem ili me prodali u zbirku groteski kakva trgovca robljem. Nažalost, rodio sam se kao Lannister od Bacačeve hridi, a zbirke groteski zbog toga su siromašnije. Od mene se nešto očekuje. Moj je otac bio Kraljev Namjesnik dvadeset godina. Moj brat je poslije, kako je proizašlo, ubio tog istog kralja, ali život je prepun takvih malih ironija. Moja se sestra udala za novog kralja, a moj će odbojni nećak postati kraljem nakon njega. Moram ispuniti svoju dužnost u čast svoje kuće, ne slažeš li se s tim? Ali kako? Pa, moje su noge možda prekratke za moje tijelo, ali je moja glava prevelika, iako radije držim da je upravo dovoljno velika za moj um. Imam realistično shvaćanje svojih vlastitih moći i slabosti. Moj um je moje oružje. Moj brat ima svoj mač, kralj Robert svoj ratni malj, a ja imam svoj um... a umu su potrebne knjige kao što je maču potreban brus, želi li zadržati svoju britkost." Tyrion kvrcne po kožnatim koricama knjige. "Zbog toga toliko čitam, Jone Snow."
Dječak sve to upije u tišini. Imao je lice Starkovih, kad već nije ime: duguljasto, ozbiljno, oprezno, lice koje ništa nije odavalo. Tko god bila njegova majka, ostavila je malo traga na svome sinu. "O čemu čitate?" upitao je.
"O zmajevima", reče mu Tyrion.
"Kakve koristi od toga? Zmajeva više nema", reče dječak s čvrstim uvjerenjem mladosti.
"Tako vele", Tyrion odvrati. "Žalosno, zar ne? Kad sam bio tvojih godina, sanjao sam da imam vlastitog zmaja."
"Zaista?" sumnjičavo će dječak. Možda je mislio da Tyrion s njim zbija šalu.
"O, da. Čak i zakržljao, izobličen, ružan dječak može gledati na svijet s visine kad sjedi na zmajevim leđima." Tyrion odgurne medvjeđu kožu u stranu i podigne se na noge. "Nekoć sam znao paliti vatru u utrobi Bacačeve hridi i satima zuriti

u plamen, pretvarajući se daje zmajeva vatra. Kadikad bih zamišljao svog oca kako gori. Kadikad svoju sestru." Jon Snow je zurio u njega, pogledom u isti mah užasnutim i opčinjenim. Tyrion prasne u smijeh. "Ne gledaj me tako, kopile. Znam ja tvoju tajnu. Sanjao si iste snove."
"Ne", Jon Snow će užasnut. "Ne bih..."
"Ne? Nikada?" Tyrion nadigne obrvu. "Pa, Starkovi su nesumnjivo bili strahovito dobri prema tebi. Siguran sam da kneginja Stark s tobom postupa kao s jednim od svoje vlastite djece. A tvoj brat Robb, uvijek je bio tako ljubazan, a zašto i ne bi? On dobiva Oštrozimlje, a ti dobivaš Zid. A tvoj otac... sigurno je imao dobre razloge što te otpremio u Noćnu stražu..."
"Prestanite", reče Jon Snow, njegovo lice bilo je crveno od gnjeva. "Noćna straža je plemenito zvanje!"
Tyrion se nasmije. "Odviše si pametan da u to vjeruješ. Noćna straža je smetlište za sve izrode ovog kraljevstva. Vidio sam kako gledaš Yo-rena i njegove momke. To su tvoja nova braća, Jone Snow, kako ti se sviđaju? Kivni seljaci, dužnici, krivolovci, nasilnici, tati i kopilad poput tebe, svi oni završe na Zidu, vrebajući na kvrgavce i snarkove i sva ostala čudovišta na koja te upozorila tvoja dojilja. Dobra strana je da kvr-gavci i snarkovi ne postoje, pa to gotovo da i nije opasan posao. Loša strana je da ti se smrznu muda, ali budući da ti razmnožavanje ionako nije dopušteno, valjda to i nije tako važno."
"Prestanite!" krikne dječak. Učini korak naprijed, svijajući dlanove u šake, na rubu suza.
Najednom, bez ikakva smisla, Tyrion osjeti krivnju. Učini korak naprijed, htijući dječaka utješno potapšati po ramenu ili promrmljati koju riječ isprike.
Uopće nije primijetio strahovuka, ni gdje je bio ni kako ga je napao. U jednom trenutku hodao je prema Snowu, u idućem je ležao ispružen na leđima na tvrdom stjenovitom tlu, knjiga mu je odletjela iz ruke dok je padao, dah ga je ostavio od iznenadna udara, a usta mu se napunila prašinom, krvlju i trulim lišćem. Dok je pokušavao ustati, leđa mu zahvati bolan grč. Sigurno ih je bio iščašio u padu. Zaškripio je zubima od muke, dograbio nekakav korijen i pridignuo se u sjedeći položaj. "Po-mozi mi", reče dječaku, pružajući ruku.
I odjednom se između njih našao strahovuk. Nije režao. Prokleto biće nije načinilo zvuka. Samo ga je gledalo onim svijetlim, crvenim očima i pokazalo mu svoje zube, a to je bilo više nego dovoljno. Tyrion se stenjući spusti natrag na tlo. "Nemoj mi pomoći, onda. Sjedit ću ovdje dok ne odeš."
Jon Snow pogladi Duhovo gusto bijelo krzno, sada se smiješeći. "Lijepo me zamolite."
Tyrion Lannister osjeti kako se u njemu skuplja gnjev, no on ga priguši s iskrenim zadovoljstvom. Nije mu bilo prvi put u životu da ga po-nižavaju, a neće mu biti ni posljednji. Možda je ovo čak i zaslužio. "Bio bih vrlo zahvalan na tvojoj ljubaznoj pomoći, Jone", reče krotko.
"Dolje, Duše", reče dječak. Strahovuk sjedne na svoja stegna. One crvene oči nisu nijednom ostavile Tyriona. Jon mu pristupi s leđa, pro-vuče šake pod njegova pazuha i lako ga postavi na noge. Onda podigne knjigu i vrati mu je.
"Zašto me napao?" upita Tyrion zirnuvši postrance u strahovuka. Nadlanicom otare krv i zemlju sa svojih usta.
"Možda je mislio da ste kvrgavac."
Tyrion mu dobaci oštar pogled. Onda se nasmijao, neskrivenim brektajem veselja koji mu je izletio kroz nos bez ikakva dopuštenja. "O, bogovi", reče, gušeći se od smijeha i tresući glavom, "pretpostavljam da zaista pomalo nalikujem jednom kvrgavcu. Što li tek čini snarkovima?"
"Bolje vam je da ne znate." Jon pokupi vinsku mješinu i doda je Tyrionu.
Tyrion izvuče čep, nakrivi glavu i istisne dugačak mlaz u svoja usta. Vino bijaše poput ledene vatre dok mu je klizilo niz grlo i zagrijavalo utrobu. Pruži mješinu Jonu Snowu. "Hoćeš li malo?"
Dječak prihvati mješinu i pokuša oprezno gucnuti. "Istina je, zar ne?" reče kad je završio. "Ono što ste rekli o Noćnoj straži."
Tyrion klimne.
Jon Snow stisne svoja usta u strogu crtu. "Kakva bila, da bila."
Tyrion mu se naceri. "Tako treba, dječače. Većina ljudi radije bi porekla okrutnu istinu, nego se s njome suočila."
"Većina ljudi", reče dječak. "Ali ne i vi."
"Ne", prizna Tyrion, "ne i ja. Više gotovo i ne sanjam zmajeve. Zmajeva nema." Dograbi palu medvjeđu kožu. "Dođi, bolje nam je da se vratimo u logor prije nego što tvoj stric podigne barjake."

Šetnja je bila kratka, ali je tlo pod stopalima bilo grubo te su njegove noge hvatali teški grčevi još i prije nego što su se vratili. Jon Snow ponudi svoju ruku da mu pomogne preko gusto isprepletena korijenja, ali je Tyrion otrese. Sam si je htio probiti put, kao što je činio cijeli svoj život. Ipak, logor je bio dobrodošao prizor. Zakloni su bili prebačeni uz ruševan zid davnonapuštene utvrde, štita protiv vjetra. Konji bijahu na-hranjeni, a vatra naložena. Yoren je sjedio na kamenu, derući krzno s vjeverice. Ugodan miris variva ispuni Tyrionove nosnice. Dovuče se do mjesta na kojem se njegov sluga Morrec vrtio oko lonca s varivom. Bez riječi, Morrec mu pruži kutlaču. Tyrion okusi i vrati je natrag. "Još papra", reče.
Benjen Stark izađe iz zaklona koji je dijelio sa svojim nećakom. "Tu si. Jone, prokletstvo, nemoj tek tako otići na svoju ruku. Već sam pomislio da su te dograbili Drugi."
"Nisu oni, nego kvrgavci", reče mu Tyrion, smijući se. Jon Snow se nasmiješi. Stark dobaci zbunjen pogled prema Yorenu. Starac progun-đa, slegne ramenima i vrati se svomu krvavom poslu.

Vjeveričje meso je poboljšalo kakvoću variva, i oni su ga te noći jeli s crnim kruhom i tvrdim sirom oko vatre. Tyrion je dodavao ukrug svoju mješinu s vinom sve dok se čak i Yoren nije smekšao. Jedan za drugim, družina se otputila do svojih zaklona i utonula u san, svi osim Jona Snowa, kojeg je zapala prva noćna straža.
Tyrion se, kao i uvijek, posljednji povukao na počinak. Dok je ulazio u zaklon koji su za njega načinili njegovi sluge, zastao je i osvrnuo se natrag prema Jonu Snowu. Dječak je stajao pokraj vatre, mirna i stroga lica, zureći zamišljeno u plamen.
Tyrion Lannister se tužno osmjehne i pođe spavati.

Catelyn

ned i djevojčice bili su odsutni osam dana kada ju je meštar Luwin posjetio jedne noći u Branovoj bolesničkoj sobi, noseći svjetiljku za čitanje i knjige obračuna. "Odavno smo već morali pregledati iznose, moja gospo", reče. "Sigurno će vas zanimati koliko nas je stajao ovaj kraljevski posjet."
Catelyn pogleda Brana na njegovoj bolesničkoj postelji i odmakne mu kosu sa čela. Jako je narasla, shvati. Morat će je ubrzo odrezati. "Nema potrebe da pregledavam iznose, meštre Luwine", reče mu, ne skidajući oči s Brana. "Znam koliko nas je stajao taj posjet. Odnesite knjige."
"Moja gospo, kraljevska pratnja imala je zdrav tek. Moramo popuniti naše smočnice prije nego..."
Ona ga prekine. "Rekla sam da odnesete knjige. Upravitelj će se pobrinuti za naše potrebe."
"Nemamo upravitelja", podsjeti je meštar Luwin. Poput malog sivog štakora, pomisli ona, nije htio popustiti. "Poole je otišao na jug da uredi kućanstvo kneza Eddarda u Kraljevu grudobranu."
Catelyn odsutno kimne. "O da. Sjećam se." Bran je bio tako blijed. Pitala se mogu li pomaknuti krevet pod prozor kako bi uhvatio jutarnje sunce.
Meštar Luwin položi svjetiljku u izbu pokraj vrata i stane petljati oko njezina fitilja. "Više je imenovanja koja zahtijevaju vašu izravnu pažnju, moja gospo. Uz upravitelja, potreban nam je zapovjednik straže koji bi popunio Jorvjevo mjesto, novi glavni konjušar..."
Njezine oči oštro se osvrnu i pronađu ga. "Glavni konjušar?" Njezin glas bio je poput biča.
Meštar je bio potresen. "Da, moja gospo. Hullen je odjahao na jug s knezom Eddardom, pa..."
"Moj sin leži ovdje slomljen i na samrti, Luwine, a vi želite razgovarati o novom glavnom konjušaru? Mislite li da mi je stalo do toga što se događa u štalama? Mislite li da mi je i trunku stalo? Rado bih svojim rukama udarila sve konje u Oštrozimlju kada bi to otvorilo Branove oči, razumijete li to? Razumijete li?"
On pogne glavu. "Da, moja gospo, ali imenovanja..." "Ja ću obaviti imenovanja", reče Robb.
Catelyn nije čula kad je ušao, no on je stajao na vratima, gledajući je. Vikala je, shvati s iznenadnim rumenilom stida. Što joj se to događalo? Bila je tako umorna, a glava ju je cijelo vrijeme boljela.
Meštar Luwin prebaci pogled s Catelyn na njezina sina. "Pripremio sam popis onih koje bismo mogli uzeti u obzir za slobodne službe", reče, pružajući Robbu papir koji je izvukao iz rukava.
Njezin sin preleti pogledom po imenima. Došao je izvana, opazi Catelyn; njegovi obrazi bili su crveni od hladnoće, njegova kosa kuštrava od vjetra. "Dobri ljudi", reče. "Razgovarat ćemo o njima sutra." Vrati mu popis imena.
"Vrlo dobro, moj gospodaru." Papir nestane u njegovu rukavu.
"Ostavite nas sada", reče Robb. Meštar Luwin se nakloni i ode. Robb zatvori vrata za njim i okrene se prema njoj. Nosio je mač, opazi ona. "Majko, što to radite?"
Catelyn je oduvijek mislila kako Robb nalikuje njoj; poput Brana, Rickona i Šanse, imao je tullvjevsku put, kestenjastu kosu, modre oči. Međutim sada je prvi put opazila nešto od Eddarda Starka na njegovu licu, nešto strogo i oštro poput Sjevera. "Što ja radim?" ponovila je, začuđeno. "Kako me možeš to pitati? Što ti misliš da ja radim? Brinem se o tvome bratu. Brinem se o Branu."

"Tako to nazivate? Niste napustili ovu sobu otkako je Bran stradao. Niste čak ni izašli pred dveri kada su otac i djevojčice odlazili na jug."
"Oprostila sam se s njima ovdje i promatrala ih s onog prozora kad su izjahali." Molila je Neda da ne ode, ne sada, ne nakon onog što se dogodilo; sve se sada izmijenilo, zar to nije mogao vidjeti? Nije bilo koristi. On nije imao izbora, rekao joj je, a onda je otišao, izabravši. "Ne mogu ga ostaviti, čak ni za trenutak, ne kada bi mu svaki trenutak mogao biti posljednji. Moram biti uz njega, ako... ako..." Uzela je mlitavu ruku svog sina, isprepleivši njegove prste sa svojima. Bio je tako slabašan i mršav, bez imalo snage u svojoj ruci, ali još je mogla osjetiti toplinu života kroz njegovu kožu.
Robbov glas se smekša. "On neće umrijeti, majko. Meštar Luwin kaže da je vrijeme najveće opasnosti minulo."
"A što ako je meštar Luwin u krivu? Što ako Branu budem potrebna, a ne budem tu?"
"Rickonu ste potrebni", oštro će Robb. "Samo su mu tri, ne razumije što se događa. Misli da su ga svi napustili, pa me slijedi po čitav dan, hvatajući me za nogu i plačući. Ne znam što bih s njim." Zastane na trenutak, grizući svoju donju usnu onako kako je činio kad je bio mali. "Majko, i meni ste potrebni. Trudim se, ali ne mogu... ne mogu sve raditi sam." Njegov se glas slomio od iznenadne provale osjećaja, a Catelyn se sjetila da mu je samo četrnaest godina. Željela je ustati i prići mu, ali Bran ju je još uvijek držao za ruku i nije se mogla pomaknuti.

Izvan kule, strahovuk je počeo zavijati. Catelyn zadrhti, samo na trenutak.
"Branov." Robb otvori prozor i pusti noćni zrak u zagušljivu kulsku odaju. Zavijanje postane glasnije. Bilo je to hladno i usamljeno zavijanje, puno sjete i očaja.
"Nemoj", reče mu ona. "Branu je potrebna toplina."
"Njemu je potrebno čuti ih kako pjevaju", reče Robb. Negdje vani u Oštrozimlju, drugi strahovuk stane zavijati u zboru s prvim. Onda treći, negdje blizu. "Kudrov i Sivi vjetar", reče Robb dok se njihovo zavijanje zajedno uzdizalo i padalo. "Možete ih razlikovati ako pažljivo slušate."
Catelyn se tresla. Bijaše to od tuge, hladnoće, zavijanja strahovu-kova. Noćima i noćima, zavijanje i hladni vjetar i sivi pusti zamak, nastavljali su se sve dalje i dalje, nikad se ne mijenjajući, a njezin je dječak ležao ondje slomljen, najmilije od njezine djece, najnježniji, Bran koji se volio smijati i penjati i koji je sanjao o viteštvu, sve je to sada nestalo, ona ga više nikad neće čuti kako se smije. Jecajući, ona izvuče ruku iz njegove i pokrije uši pred onim strahotnim zavijanjem. "Natjeraj ih da prestanu!" krikne. "Ne mogu to podnijeti, natjeraj ih da prestanu, natjeraj ih da prestanu, ubij ih ako moraš, samo ih natjeraj da prestanu!"
Nije se sjećala padanja na pod, ali ondje se našla, a Robb ju je podizao, držeći je u snažnim rukama. "Ne bojte se, majko. Oni mu nikad ne bi naudili." Pomogne joj do njezine uzane postelje u kutu bolesničke sobe. "Sklopite oči", reče nježno. "Otpočinite. Meštar Luwin mi kaže da ste jedva spavali od Branova pada."
"Ne mogu", jecala je. "Bogovi, oprostite mi, Robbe, ne mogu, što ako on umre dok ja spavam, što ako umre, što ako umre..." Vukovi su i dalje zavijali. Ona je zavrištala i ponovno pokrila uši. "O bogovi, zatvori prozor!"
"Ako mi obećate da ćete zaspati." Robb ode do prozora, ali dok je posezao za kapcima drugi se zvuk pridruži žalobnom zavijanju straho-vukova. "Psi", reče, osluškujući. "Svi psi laju. Nikad to prije nisu činili..." Catelyn je čula kako mu dah zastaje u grlu. Kada je podigla pogled, njegovo je lice bilo blijedo na svjetlu svjetiljke. "Vatra", šapne.
Vatra, pomisli ona, a odmah zatim, Bran! "Pomozi mi", reče žurno, uspravivši se. "Pomozi mi s Branom."
Robb je naizgled nije čuo. "Kula knjižnice gori", reče.
Catelyn je sada mogla vidjeti treperavu crvenkastu svjetlost kroz otvoren prozor. Uzdahnula od olakšanja. Branje bio na sigurnome. Knjižnica se nalazila s one strane dvorišta zamka, nije bilo puta kojim je vatra mogla doprijeti do njih. "Hvala bogovima", prošapuće.
Robb je pogleda kao da je pomahnitala. "Majko, ostanite ovdje. Vratit ću se čim ugasimo vatru." Onda otrči. Čula gaje kako doziva stražu pred odajom, čula je kako silaze zajedno u divljem naletu, preskačući po dvije ili tri stube istodobno. Izvana su dopirali povici "Vatra!" u dvorištu, krici, trčeći koraci, njiš-tanje prestravljenih konja i nezaustavljiv lavež domaćih pasa. Zavijanje je prestalo, shvatila je dok je osluškivala nesklad zvukova. Strahovuci su utihnuli.
Catelyn izreče tihu molitvu zahvalnosti sedmerim božjim licima dok je prilazila prozoru. S druge strane dvorišta, dugački platneni jezici sukljali su kroz prozore knjižnice. Promatrala je kako se dim penje u nebo i žalosno pomislila na sve knjige koje su Starkovi bili prikupili tijekom stoljeća. Zatvorila je kapke.
Kada se okrenula od prozora, s njom je u sobi bio muškarac.
"Vi niste trebali bit' ovdje", promrmljao je ogorčeno. "Nitko nije trebao bit' ovdje."
Bio je sitan, prljav čovjek u prljavoj, smeđoj odjeći, i vonjao je po konjima. Catelyn je poznavala sve ljude koji su radili u njihovim štalama, a on nije bio jedan od njih. Bio je mršav, s beživotnom plavom kosom i blijedim očima, duboko utonulim u koštunjavo lice, a u ruci je imao bodež.
Catelyn pogleda bodež, a onda Brana. "Ne", reče. Riječ joj zastane u grlu, jedva čujan šapat.
On ju je zasigurno čuo. "To je milost", reče. "Ionako je već mrtav."
"Ne", reče Catelyn, sada glasnije kad je ponovno pronašla svoj glas. "Ne, ne možete." Okrene se natrag prema prozoru kako bi zazvala upomoć, ali se čovjek pomakne brže nego što bi mogla povjerovati. Jedna joj ruka pritisne usta i povuče glavu unatrag, druga prinese bodež k njezinu dušniku. Njegov smrad bio je omamljujući.
Ona posegne uvis objema rukama i zgrabi bodež svom snagom, povlačeći ga dalje od svog vrata. Čula je kako joj psuje u uho. Njezini prsti bijahu skliski od krvi, ali ona nije ispuštala bodež. Ruka preko njezinih usta stisne se još čvršće, prekidajući joj dovod zraka. Catelyn izvije glavu i uspije utjerati djelić njegova mesa među svoje zube. Snažno zagrize u njegov dlan. Čovjek zastenje od boli. Ona još jače stisne zube i trgne glavom, a on je najednom pusti. Okus njegove krvi ispuni joj usta. Ona uvuče zrak i krikne, on je zgrabi za kosu i gurne dalje od sebe, a ona posrne i padne, dok je on stajao nad njom, teško dišući i tresući se. Bodež je još uvijek bio čvrsto stisnut u njegovoj desnoj ruci, obliven krvlju. "Vi niste trebali bit' ovdje", ponovi tupo.
Catelyn ugleda sjenu kako klizi kroz otvoreni prozor iza njega. Začu se tiho krulenje, tiše od rezanja, puki šapat prijetnje, ali on je zasigurno nešto čuo, jer se počeo okretati upravo u času kad je strahovuk skočio.
Pali su zajedno, napola se izvalivši preko Catelyn na mjestu gdje je pala. Strahovuk ga je držao ispod čeljusti. Muškarčev krik trajao je manje od sekunde prije nego što mu je zvijer naglo zakrenula glavom, odnoseći sa sobom polovicu njegova vrata.
Njegova krv bila je nalik na toplu kišu dok joj je prskala po licu.
Strahvuk ju je promatrao. Njegova gubica bila je crvena i vlažna, a njegove su oči tinjale zlatnim sjajem u tamnoj sobi. Bio je to Branov strahovuk, shvati. Naravno, bio je to on. "Hvala ti", prošapuće Catelyn, slabašnim i tankim glasom. Podigne ruku, drhteći. Strahovuk joj se nečujno približi, onjuši njezine prste, a onda poliže krv svojim mokrim, hrapavim

jezikom. Kada je polizao svu krv s njezine ruke, nečujno se okrenuo i skočio na Branovu postelju te legao pokraj njega. Catelyn se počela histerično smijati.
Takvu su je zatekli Robb, meštar Luwin i Ser Rodrik kada su upali u sobu s polovicom straže Oštrozimlja. Kada je smijeh konačno zamro u njezinu grlu, umotali su je u tople pokrivače i odveli je natrag u glavnu kulu, u njezine odaje. Stara Nana ju je razodjenula i pomogla joj ući u vrelu kupelj, te mekim platnom oprala s nje krv.
Poslije je došao meštar Luwin da joj previje rane. Posjekotine na njezinim prstima bile su duboke, gotovo do kosti, a njezino je tjeme bilo ranjeno i krvarilo na mjestu s kojeg joj je iščupao pramen kose. Meštar joj reče kako bol sada tek počinje, i dade joj makovo mlijeko da joj pomogne da zaspi.
Naposljetku, ona sklopi oči.
Kada ih je ponovno otvorila, rekoše joj daje spavala četiri dana. Catelyn kimne i uspravi se u postelji. Sada joj se sve činilo poput noćne more, sve od Branova pada, stravičan san o krvi i tuzi, ali osjećala je bol u svojim rukama koji ju je podsjećao kako je sve to bilo stvarno. Osjećala se slabom i ošamućenom, no ipak neobično odlučnom, kao da je s nje bio podignut veliki teret.
"Donesite mi malo kruha i meda", naredi slugama, "i odnesite vijest meštru Luwinu da moje zavoje valja promijeniti."
Iznenađeno su je pogledali i pohitali da izvrše njezinu zapovijed.
Catelyn se sjećala kakva je bila prije, i stidjela se toga. Sve ih je razočarala, svoju djecu, svog muža, svoju kuću. To se više neće dogoditi. Pokazat će ovim Sjevernjacima koliko jaki Tullvjevi od Rijekotoka mogu biti.
Robb stiže prije njezine hrane. Rodrik Cassel dođe s njim, i štićenik njezina muža Theon Greyjoy, te na koncu Hallis Mollen, mišićavi stra-žar s četvrtastom, smeđom bradom. On je bio novi zapovjednik straže, reče Robb. Njezin sin bio je odjenut u uškrobljenu kožu i žičanu košulju, opazi ona, a mač mu je visio o boku.
"Tko je on bio?" upita ih Catelyn.
"Nitko mu ne zna ime", reče joj Hallis Mollen. "Nije bio Oštrozim-ljanin, moja gospo, ali neki govore da su ga posljednjih nekoliko tjedana viđali ovdje i u okolici zamka."
"Jedan od kraljevih ljudi, dakle", reče ona, "ili jedan od Lanniste-rovih. Možda je ostao ovdje kada su drugi otišli."
"Možda", reče Hal. "Uz puste strance koji su u zadnje vrijeme ispunili Oštrozimlje, nije moguće znati komu je pripadao."
"Skrivao se u vašim štalama", reče Greyjoy. "To se na njemu dalo namirisati."
"Ali kako je mogao ostati nezamijećen?" oštro će ona.
Hallis Mollen izgledao je smeteno. "Bez konja koje je knez Eddard poveo na Jug i onih koje smo poslali na sjever u Noćnu stražu, štale su bile napola prazne. Nije predstavljalo veliku mudroliju sakriti se od ko-njušara. Moguće je da ga je Hodor vidio, govori se da se taj dečko u posljednje vrijeme čudno ponaša, ali onako bezazlen kakav je..." Hal zatrese glavom.
"Pronašli smo gdje je spavao", ubaci Robb. "Imao je devedeset srebrnih jelenjaka u kožnoj torbi skrivenoj u slami."
"Dobro je znati da život mog sina nije prodan jeftino", gorko će Ca-telyn.
Hallis Mollen je pogleda, zbunjen. "Molim za Vašu Milost, moja gospo, vi tvrdite da je namjeravao ubiti vašeg dječaka?"
Greyjoy bijaše sumnjičav. "To je ludost."
"Došao je po Brana", reče Catelyn. "Neprestance je mrmljao kako ja nisam trebala biti ondje. Potpalio je knjižnicu misleći da ću ja pojuriti gasiti je i povesti svu stražu sa sobom. Da nisam bila napola luda od tuge, to bi se i dogodilo."
"Zašto bi itko želio ubiti Brana?" upita Robb. "Bogovi, on je samo maleni dječak, bespomoćan, usnuo..."
Catelyn dobaci svom prvorođencu izazivački pogled. "Ako namjeravaš vladati na Sjeveru, moraš se domisliti tim stvarima, Robbe. Odgovori sam na svoje pitanje. Zašto bi itko htio ubiti usnulo dijete?"
Prije nego što je mogao odgovoriti, sluge su se vratile s pladnjem svježe hrane iz kuhinje. Donijele su mnogo više nego što je zatražila: vrućeg kruha, maslaca i meda i pekmeza od kupina, jednu krišku slani-
iviui uri
ne i meko kuhano jaje, komad sira, lončić čaja od metvice. A s njima je stigao i meštar Luwin.
"Kako je momu sinu, meštre?" Catelyn promotri svu hranu i shvati kako nema teka.
Meštar Luwin spusti pogled. "Bez promjene, moja gospo." Bio je to odgovor koji je očekivala, ni manje ni više. Njezine ruke podrhtavale su od boli, kao da je oštrica još uvijek bila u njoj, duboko zarivena. Ona otpremi sluge i ponovno pogleda Robba. "Imaš li već odgovor?"
"Netko se boji da će se Bran probuditi", reče Robb, "boji se onoga što bi mogao reći ili učiniti, boji se nečega što on zna."
Catelyn je bila ponosna na njega. "Vrlo dobro." Obrati se novom kapetanu straže. "Moramo držati Brana na sigurnome. Ako se našao jedan ubojica, možda će ih biti još."
"Koliko stražara želite, moja gospo?" upita Hal.
"Dokle god je knez Eddard odsutan, moj sin je gospodar Oštrozim-lja", reče mu ona.
Robb se malko uspravi. "Stavite jednog čovjeka u bolesničku sobu, noću i danju, jednog pred vrata, dvojicu na dno stubišta. Nitko ne smije vidjeti Brana bez mog ili majčinog dopuštenja."
"Kako želite, moj gospodaru."
"Učinite to odmah", predloži Catelyn.
"I neka njegov strahovuk ostane s njim u sobi", doda Robb.
"Da", reče Catelyn. A onda ponovno: "Da."

Hallis Mollen se nakloni i ostavi sobu.
"Kneginjo Stark", reče Ser Rodrik kad je stražar otišao, "jeste li slučajno zamijetili bodež koji je imao ubojica?"
"Okolnosti mi nisu dopustile da ga pobliže pregledam, ali mogu jamčiti daje bio oštar", odvrati Catelyn sa sarkastičnim osmijehom. "Zašto pitate?"
"Kada smo pronašli nož, bio je još uvijek u zločinčevoj šaci. Učinio mi se, sve u svemu, preotmjenim oružjem za takvog čovjeka, pa sam ga dugo i pomno proučavao. Oštrica je od valvrijskog čelika, držak od zmajeve kosti. Takvo oružje nema što tražiti u rukama nekog kao što je on. Netko mu ga je dao."
Catelyn kimne, zamišljena. "Robbe, zatvori vrata." On je čudno pogleda, ali učini kako mu je naredila.
"Ono što ću vam sada reći ne smije izaći iz ove sobe", reče im ona. "Želim da mi se zakunete na to. Ako je makar i djelić onoga u što sumnjam istinit, tada su Ned i moje djevojčice odjahali u smrtnu opasnost, a jedna riječ u krivim ušima mogla bi značiti njihove živote."
"Knez Eddard moj je drugi otac", reče Theon Greyjoy. "Prisežem."
"Imate moju riječ", reče meštar Luwin.
"I moju, moja gospo", ponovi za njim Ser Rodrik.
Ona pogleda svog sina. "A ti, Robbe?"
On klimne u znak pristanka.
"Moja sestra Lysa vjeruje da su Lannisterovi ubili njezina muža, kneza Arryna, Kraljeva Namjesnika", reče im Catelyn. "Sada se sjećam da se Jaime Lannister nije pridružio lovu onoga dana kada je Bran pao. Ostao je ovdje u zamku." U sobi zavlada mrtva tišina. "Mislim da Bran nije pao s one kule", prekinula je muk. "Mislim da je gurnut."
Nevjerica je bila očita na njihovim licima. "Moja gospo, to je čudovišna pomisao", reče Rodrik Cassel. "Čak bi i Kraljosjek prezao od ubojstva nevina djeteta."
"O, bi li?" upita Theon Greyjoy. "Pitam se."
"Nema granica lannisterskom ponosu i lannisterskom častohleplju", reče Catelyn.
"Dječak je u prošlosti uvijek bio sigurnih ruku", zamišljeno će meštar Luwin. "Poznavao je svaki kamen u Oštrozimlju."
"Bogovi", prokune Robb, lica crvena od gnjeva. "Ako je to istina, platit će za to." Isuče svoj mač i zamahne njime kroz zrak. "Sam ću ga ubiti."
Ser Rodrik se naljuti na njega. "Spremi to! Lannisterovi su stotinu milja daleko. Nikad ne izvlači svoj mač ako ga ne kaniš uporabiti. Koliko ti puta moram reći, nerazboriti dječače?"
Posramljen, Robb vrati mač u korice, postavši ponovno dječak. Ca-telyn reče Ser Rodriku: "Vidim da moj sin sada nosi čelik."
Stari vrhovni oružnik reče: "Pomislio sam da je vrijeme."
Robb je uznemireno pogleda. "Krajnje vrijeme", reče ona. "Oš-trozimlju će uskoro možda ustrebati svi njegovi mačevi, i bolje bi bilo da nisu načinjeni od drveta."
Theon Greyjoy položi ruku na balčak svoga mača i reče: "Moja gospo, ako dođe do toga, moja kuća mnogo duguje vašoj."
Meštar Luwin stade cupkati svoj željezni ovratnik na mjestu gdje mu je žuljao vrat. "Sve što imamo jest pretpostavka. Onaj kojeg kanimo optužiti kraljičin je ljubljeni brat. Ona to neće primiti dobrostivo. Moramo imati dokaz, ili zauvijek šutjeti o tome."
"Vaš je dokaz u bodežu", reče Ser Rodrik. "Otmjena oštrica poput te neće proći nezamijećena."
Postojalo je samo jedno mjesto na kojem se može doznati istina, shvati Catelyn. "Netko mora otići u Kraljev grudobran."
"Ja ću", reče Robb.
"Ne", reče mu ona. "Tvoje mjesto je ovdje. U Oštrozimlju uvijek mora biti Starkovih." Ona pogleda Ser Rodrika s njegovim golemim bijelim zaliscima, meštra Luwina u njegovim sivim haljama, mladog Grey-joya, vitkog, tamnoputog i neobuzdanog. Koga poslati? Komu se moglo vjerovati? Tada spozna. Catelyn s mukom odgurne pokrivače, dok su njezini zavijeni prsti bili ukočeni i tvrdi poput kamena. Spusti se s postelje. "Moram poći sama."
"Moja gospo", reče meštar Luwin, "je li to mudro? Zasigurno će Lannisterovi sumnjičavo dočekati vaš dolazak."
"A što s Branom?" upita Robb. Siroti je dječak sada izgledao posve zbunjeno. "Ne mislite ga valjda ostaviti?"
"Učinila sam sve što sam mogla za Brana", reče ona, polažući ranjenu ruku na njegov mišić. "Njegov život je u rukama bogova i meštra Luvvina. Kao što si me i sam podsjetio, Robbe, imam ja i drugu djecu na koju sada moram misliti."
"Trebat će vam jaka pratnja, moja gospo", reče Theon. "Poslat ću Hala s četom stražara", reče Robb.
"Ne", odvrati Catelyn. "Velika pratnja privlači nepoželjnu pažnju. Ne želim da Lannisterovi doznaju za moj dolazak."
Ser Rodrik prigovori. "Moja gospo, dopustite barem meni da vas otpratim. Kraljevska cesta može biti opasna za samotnu ženu."

"Neću poći kraljevskom cestom", odvrati Catelyn. Razmislila je na trenutak, a onda kimnula u znak pristanaka. "Dva jahača mogu se kretati jednako brzo kao jedan, i mnogo brže od dugačke povorke opterećene kolima i kućama na kotačima. Rado primam vaše društvo, Ser Rodriče. Slijedit ćemo Bijeli bodež do mora i unajmiti brod u Bijeloj luci. Snažni konji i jaki vjetrovi trebali bi nas dovesti u Kraljev grudobran mnogo prije Neda i Lannistera.'M onda, pomisli ona, vidjet ćemo što ćemo vidjeti.
šansa

eddard Stark otišao je prije zore, septa Mordane obavijesti Šansu dok su prekidale svoj post. "Kralj je poslao po njega. Još jedan lov, vjerujem. Rečeno mije da se u ovim krajevima još uvijek mogu naći divlji turi."
"Nikad nisam vidjela jednog tura", reče Šansa, hraneći pod stolom Damu komadićem slanine. Strahovučica ga uzme iz njezine ruke, ljupko poput kraljice.
Septa Mordane smrkne od negodovanja. "Plemenita gospođa ne hrani pse za svojim stolom", reče, otkidajući još jedan komad saća i puštajući da med kaplje po njezinu kruhu.
"Ona nije pas, ona je strahovučica", istakne Šansa dok joj je Dama oblizivala prste hrapavim jezikom. "Uostalom, otac je rekao da ih možemo držati uza se ako želimo."
Septu to nije umirilo. "Ti si dobra djevojčica, Šansa, ali prisežem, kad je u pitanju to stvorenje jednako si svojeglava kao tvoja sestra Arya." Namršti se. "A gdje je Arya jutros?"
"Nije bila gladna", reče Šansa, znajući vrlo dobro da se njezina sestra vjerojatno iskrala u kuhinje satima ranije i na prijevaru iznudila doručak od kuhareva dječaka.
"Podsjeti je, molim te, da se danas lijepo odjene. U sivi baršun, možda. Svi smo pozvani na vožnju s kraljicom i princezom Mvrcellom u kraljevskoj kući na kotačima, i moramo izgledati najbolje što možemo."
Šansa je već izgledala najbolje što je mogla. Četkala je svoju dugu kestenjastu kosu dok se nije zasjajila, i odabrala svoju najljepšu modru svilenu haljinu. Iščekivala je ovaj dan dulje od tjedna. Bila je velika čast voziti se s kraljicom, a osim toga, princ Joffrev će možda biti tamo. Njezin zaručnik. Samo razmišljajući o tome osjećala je neobično treperenje u sebi, iako se još godinama neće vjenčati. Šansa zapravo još uvijek nije poznavala Joffrevja, ali je u njega već bila zaljubljena. Bio je sve ono o čemu je sanjala da jedan princ mora biti, visok, naočit i snažan, kose poput zlata. Radovala se svakoj mogućnosti da provede vrijeme s njim, koliko god je takvih bilo malo. Jedino čega se bojala u vezi s današnjim danom bila je Arya. Arya je imala običaj sve upropastiti. Nikad niste znali što će učiniti. "Reći ću joj", nesigurno će Šansa, "ali ona će se odjenuti onako kako običava." Nadala se da to neće biti odveć neprikladno. "Smijem li se udaljiti?"
"Smiješ." Septa Mordane se posluži s još malo kruha i meda, a Šansa sklizne s klupe. Dama joj je išla za petama dok je istrčavala iz zajedničke sobe u svratištu.
Vani, ona zasta na trenutak među povicima, psovkama i škripom drvenih kotača dok su ljudi rušili šatore i paviljone te tovarili kola za novi dnevni marš. Svratiste bijaše duguljasta trokatna građevina od blijedog kamena, najveća koju je Šansa ikad vidjela, pa ipak, u njega se moglo smjestiti manje od trećine kraljevske pratnje, koja je narasla na više od četiri stotine ljudi s dodatkom domaćinstva njezina oca i slobodnih jahača koji su im se pridružili na putu.
Zatekla je Aryju na obali Trozupca, kako pokušava držati Nvmeriju mirnom dok je četkom skidala osušeno blato s njezina krzna. Straho-vučica nije uživala u tom postupku. Arya je nosila isto kožno jahaće odijelo koje je nosila jučer i dan prije toga.
"Moraš odjenuti nešto lijepo", reče joj Šansa. "Septa Mordane je tako rekla. Danas se vozimo s princezom Mvrcellom u kraljičinoj kući na kotačima."
"Ja ne", reče Arya, pokušavajući raščešljati skorenu grudu dlake iz Nvmerijina čupavog, sivog krzna. "Mycah i ja idemo jahati uzvodno i tražiti rubine kod gaza."
"Rubine", izgubljeno će Šansa. "Kakve rubine?"
Arya joj dobaci pogled kao da je bila toliko glupa. "Rhaegarove rubine. Na tom ga je mjestu kralj Robert ubio i zadobio krunu."
Šansa pogleda svoju mršavu, malu sestru u nevjerici. "Ne možeš tražiti rubine, princeza nas očekuje. Kraljica nas je obje pozvala."
"Boli me briga", reče Arya. "Kuća na kotačima nema čak ni prozore, ne možeš ništa vidjeti."
"Što bi htjela vidjeti?" upita Šansa, uzrujano. Bila je oduševljena pozivom, a njezina će glupa sestra sve pokvariti, baš kao što se i bojala. "To su ionako sve sama polja, gospodarstva i utvrde."
"Nije tako", tvrdoglavo će Arya. "Da koji put ideš s nama, vidjela bi sama."
"Mrzim jahanje", gorljivo će Šansa. "Od njega se samo zaprljaš, is-prašnjaviš i nažuljaš."
Arya slegne ramenima. "Mirno stani," izdere se na Nvmeriju, "ovo te ne može boljeti." A onda reče Šansi: "Dok smo prelazili Prevlaku, izbrojila sam trideset šest cvjetova koje nikad dosad nisam vidjela, a Mycah mi je pokazao lava-guštera."
Šansa zadrhti. Trebalo im je dvanaest dana da prijeđu Prevlaku, štropoćući niz krivudavi nasip kroz beskonačnu crnu močvaru, i ona je mrzila svaki njihov trenutak. Zrak je bio vlažan i ljepljiv, nasip tako uzak da noću nisu mogli ni podići pravi logor, morali su se zaustaviti na samoj kraljevskoj cesti. Zbijeni guštici napola potopljena drveća pritiskali su ih sa svih strana, dok su im se s grana cijedili zastori od bljedunjavih gljiva. Golemi cvjetovi cvali su u blatu i plutali u jezercima voda stajaćica, ali ako ste bili dovoljno glupi da ostavite nasip i pođete ih ubrati, bio je tu živi pijesak koji je samo čekao da vas proguta, zmije koje su vrebale s drveća i gušteri-lavovi koji su plutali napola uronjeni u vodu, poput crnih klada s očima i zubima.
Naravno, ništa od toga nije zaustavilo Aryju. Jednoga se dana vratila osmjehujući se svojim konjskim osmijehom, kose posve zamršene, a odjeće prekrivene blatom, stišćući u šaci čupavu kiticu ljubičastog i zelenog cvijeća za oca. Šansa se nadala da će on upozoriti Aryju da bude Pristojna i da se vlada poput gospođe visoka roda kojom je trebala biti, ali on to nije učinio, samo ju je zagrlio i zahvalio joj na cvijeću. To ju je samo učinilo još gorom.

Onda se ispostavilo da se ljubičasto cvijeće zove otrovni poljupci, pa Je Arya dobila osip po rukama. Šansa je pomislila da će je to naučiti pa-
iviuinn
meti, ali Arya se na to samo nasmijala, a sljedećeg je dana cijele ruke natrljala blatom poput kakve neuke močvarne žene samo zato što joj je njezin prijatelj Mycah rekao da će to zaustaviti svrbež. Imala je također masnice na rukama i ramenima, tamnoljubičaste otiske udaraca i izblijedjele zelene i žute mrlje; Šansa ih je vidjela kada se njezina sestra svlačila prije spavanja. Kako ih je zadobila samo je sedam bogova znalo.
Arya je i dalje govorila, četkajući Nvmerijino spleteno krzno i brbljajući o stvarima koje je vidjela na putu prema jugu. "Prošlog tjedna pronašli smo jednu stražarsku kulu koju su opsjedali duhovi, a dan prije smo naganjali krdo divljih konja. Trebala si ih vidjeti kako su trčali kad su nanjušili Nvmeriju." Strahovučica se uzvrpolji u njezinu naručju, a Arya je ukori. "Prestani s tim, moram završiti i drugu stranu, sva si blatnjava."
"Ne smiješ napuštati povorku", podsjeti je Šansa. "Otac je tako rekao."
Arya slegne ramenima. "Nisam išla daleko. Uostalom, Nvmeria je bila sa mnom čitavo vrijeme. A baš i ne odem svaki put. Katkad je zabavno samo jahati uz kola i razgovarati s ljudima."
Šansa je dobro poznavala vrstu ljudi s kojima je Arya voljela razgovarati: štitonoše, konjušari, sluškinje, starci i gološava dječica, surovi slobodni jahači sumnjiva roda. Arya se mogla sprijateljiti s bilo kime. Ovaj Mycah bio je najgori od sviju; mesarev pomoćnik, trinaestogodišnjak i divlji, spavao je u mesarskim kolima i zaudarao po klaonici. Samo pogled na nj bio je dovoljan da se Šansi smuči, ali je Arya čini se više voljela njegovo društvo od njezina.
Šansi je sada ponestajalo strpljenja. "Moraš poći sa mnom", ona odlučno reče svojoj sestri. "Ne smiješ odbiti kraljicu. Septa Mordane te očekuje."
Arya se nije osvrtala na nju. Snažno trgne rukom u kojoj je imala četku. Nvmeria zareži i izmigolji se, uvrijeđena. "Vrati se ovamo!"
"Bit će kolača od limuna i čaja", nastavi Šansa, sva odrasla i razumna. Dama se otare o njezinu nogu. Šansa joj počeše uši onako kako je voljela, a Dama sjedne pokraj nje, promatrajući kako Arya lovi Nvmeriju. "Zašto bi htjela jahati smrdljiva, starog konja i sva se nažuljati i oznojiti kad možeš ležati na pernatim jastucima i jesti kolače s kraljicom?"
"Ne sviđa mi se kraljica", Arya će usputno. Šansa uvuče dah, zaprepaštena da bi čak i Arya mogla reći takvo što, ali njezina sestra nastavi brbljati, ne mareći za to. "Čak mi ne dopušta da povedem Nvmeriju." Zatakne četku za pojas i stane se prikradati svojoj strahovučici. Nvmeria ju je oprezno promatrala.
"Kraljevska kuća na kotačima nije mjesto za strahovito " reče Šansa. "A princeza Mvrcella ih se boji, znaš to."
"Myrcela je malo dijete." Arya zgrabi Nvmeriju oko vrata, ali netom što je ponovno izvukla četku, strahovuk se izmigolji i pobjegne. Izigrana Arya odbaci četku. "Zločesta strahovučica!" povikne.
Šansa si nije mogla pomoći a da se ne nasmiješi. Psetar joj je jednom rekao da životinje oponašaju svoga gospodara. Ona brzo i lako zagrli Damu. Dama joj lizne obraz. Šansa zahihoće. Arya je začuje i okrene se na peti, sijevajući očima. "Nije me briga što govoriš, idem jahati." Njezino duguljasto konjsko lice zadobilo je tvrdoglav izgled koji je značio da će učiniti što je naumila.
"Bogovi, Arya, katkad se zaista ponašaš poput pravog djeteta", reče Šansa. "Ići ću sama, onda. Tako će biti puno ljepše. Dama i ja pojest ćemo sve kolače s limunom i izvrsno se zabavljati bez tebe."
Okrenula se da se udalji, ali Arya povikne za njom: "Ni tebi neće dopustiti da povedeš Damu." Nestala je prije nego što se Šansa mogla domisliti odgovoru, jureći za Nvmerijom niz rijeku.
Sama i ponižena, Šansa pođe dužim putem prema svratištu, gdje je znala da je septa Mordane očekuje. Dama je tiho tapkala pokraj nje. Bila je gotovo u suzama. Jedino što je željela bilo je da sve bude dobro i lijepo, onako kako je bilo u pjesmama. Zašto Arya nije mogla biti mila, nježna i ljubazna, poput princeze Myrcelle? Voljela bi imati takvu sestru.
Šansa nije mogla shvatiti kako dvije sestre, rođene u razmaku od samo dvije godine, mogu biti tako različite. Bilo bi lakše da je Arya bila kopile, poput njihova polubrata Jona. Ona je čak izgledala poput Jona, s duguljastim licem i smeđom kosom Starkovih, i ničim od njihove majke na svome licu ili puti. A Jonova je majka bila niska roda, ili su barem tako šaputali ljudi. Jednom, dok je bila manja, Šansa je čak upitala majku nije li to bila neka pogreška. Možda su kvrgavci ukrali njezinu pravu sestru. Ali majka se samo nasmijala i rekla ne, Arya je bila njezina kći i Sansina rođena sestra, krv njihove krvi. Šansa se nije mogla dosjetiti zbog čega bi njezina majka željela lagati u vezi s tim, pa je pretpostavila da je to bila istina.
Kad se približila središtu logora, nažalost ubrzo je zaboravila. Gomila se okupila oko kraljičine kuće na kotačima. Šansa je čula uzbuđe-ne glasove kako zuje poput roja pčela. Vrata bijahu širom otvorena, vidjela je, a kraljica je stajala na vrhu drvenih stuba, smiješeći se nekomu
s visine. Čula ju je kako govori: "Vijeće nam iskazuje veliku čast, dobra moja gospodo."
"Što se događa?" upita ona jednog štitonošu kojeg je poznavala.
"Vijeće je poslalo jahače iz Kraljeva grudobrana da nas otprate ostatak puta", reče joj on. "Počasnu stražu za kralja."
Želeći je vidjeti, Šansa dopusti Dami da joj prokrči put kroz gomilu. Ljudi su se užurbano sklanjali pred strahovukom. Kada se približila, ugledala je dva viteza kako kleče pred kraljicom, u oklopima tako sjajnima i bogato urešenima da je zatreptala očima.
Jedan je vitez nosio zamršeno odijelo od bijelih ocakljenih ljuski, blistavo poput polja netom palog snijega, sa srebrnim

rezbarijama i kopčama koje su svjetlucale na suncu. Kada je skinuo kacigu, Šansa vidje da je star čovjek s kosom bijelom poput njegova oklopa, no doimao se snažnim i otmjenim unatoč tomu. S njegovih je ramena visio blistavobi-jeli plašt kraljevske straže.
Njegov pratilac bio je muškarac blizu dvadesete čiji je oklop bila čelična ploča tamne šumskozelene boje. Bio je najpristaliji muškarac kojeg je Šansa ikad vidjela; visok i snažne građe, kose crne poput ugljena koja mu je padala po ramenima i uokvirivala izbrijano lice, i nasmiješenih zelenih očiju koje su se slagale s njegovim oklopom. Pod jednom rukom držao je rogatu kacigu, čija je veličanstvena mreža blistala zlatom.
Isprva Šansa nije primijetila trećeg stranca. On nije klečao s ostalima. Stajao je postrance, uz njihove konje, mršav, mrk čovjek koji je redoslijed događaja promatrao u tišini. Njegovo lice bijaše kozičavo i bez-brado, s duboko usađenim očima i upalim obrazima. Iako nije bio star, preostalo mu je tek nekoliko pramenova kose što su nicali iznad njegovih ušiju, ali oni koje je imao narasli su dugi kao u žene. Njegov oklop bio je željeznosiva žičana košulja prebačena preko slojeva uškrobljene kože, jednobojne i jednostavne, a zborila je o svojem vijeku i čestoj uporabi. Iznad njegova desnog ramena bio je vidljiv zamrljani, kožni balčak mača pričvršćena za njegova leđa; golema mača za obje ruke, preduga da bi ga nosio o boku.
"Kralj je otišao u lov, ali znam da će biti zadovoljan što vas vidi kad se vrati", govorila je kraljica dvojici vitezova koji su klečali pred njom, ali Šansa nije mogla skinuti oči s trećega čovjeka. Činilo se daje on osjetio težinu njezina pogleda. Polako okrene glavu. Dama zareži. Užas sil-niji od ičega što je Šansa ikad osjetila iznenada je ispuni. Zakorači natrag i udari u nekoga.
Snažne ruke uhvate je za ramena, i za trenutak Šansa pomisli da je to njezin otac, ali kada se okrenula, ugledala je oprljeno lice Sandora Cleganea koje je gledalo dolje u nju, njegova usta iskrivljena u groznoj lakrdiji smijeha. "Treseš se djevojko", reče, hrapavim glasom. "Zar te toliko strašim?"
Strašio ju je, a to je činio otkako je prvi put ugledala ožiljke koje je vatra načinila na njegovu licu, iako joj se sada činilo da nije bio ni upola toliko strašan kao onaj drugi. Ipak, Šansa mu se istrgne iz ruku, Pas se nasmije, a Dama stane između njih, režeći opomenu. Šansa padne na koljena kako bi ovila ruke oko strahovučice. Svi su se okupili oko nje zureći, mogla je osjetiti njihove poglede na sebi, a tu i tamo čula je pokoju promrmljanu primjedbu i hihotanje.
"Vuk", reče jedan čovjek, a netko drugi primijeti: "Sedam mi pakala, to je strahovuk", a prvi čovjek upita: "Što radi u logoru?" dok Pse-tov hrapavi glas odvrati: "Starkovi ih rabe umjesto dojilja", a Šansa shvati da su dva nepoznata viteza gledala dolje u nju i Damu, s mačevima u rukama, te se ona ponovno uplaši i postidi. Suze joj nahrupiše u oči.
Čula je kraljicu kako govori: "Joffrev, pođi k njoj." I njezin je princ bio tu.
"Ostavite je na miru", reče Joffrev. Stajao je nad njom, prelijep u modroj vuni i crnoj koži, dok su se njegovi zlatni uvojci sjali na suncu poput krune. Pruži joj svoju ruku i povuče je na noge. "Što je, mila gospo? Zašto se bojite? Nitko vam neće nauditi. Spremite mačeve, svi vi. Vuk je njezin ljubimac, to je sve." Pogleda Sandora Cleganea. "A ti, Psu, makni se odatle, plašiš moju zaručnicu."
Pas se, uvijek vjeran, nakloni i tiho izgubi u gomili. Šansa se s naporom pokuša umiriti. Osjećala se neizmjerno glupom. Bila je Stark od Oštrozimlja, plemenita gospoda, a jednog dana bit će kraljica. "Nije on, moj slatki prinče", pokuša objasniti. "Bio je to onaj drugi."
Dva nepoznata viteza izmijeniše poglede. "Payne?" tiho se nasmijao mladi čovjek u zelenom oklopu.
Stariji čovjek u bijelom blago se obrati Šansi. "Ser Ilyn često me i samog zna preplašiti, slatka gospo. Strašno izgleda."
"Kao što bi i trebao." Kraljica je sišla iz kuće na kotačima. Promatrači su se razdvojili da joj načine prolaz. "Ako se zlikovci ne boje kraljeve pravde, onda ste pogrešna čovjeka postavili u tu službu."
Šansa konačno pronađe prave riječi. "U tom ste slučaju nesumnjivo odabrali pravog, Vaša Milosti", reče, a bura smijeha izbije svud oko nje.
"Dobro rečeno, dijete", reče starac u bijelome. "Kao što dolikuje kćeri Eddarda Starka. Počašćen sam što sam vas upoznao, koliko god neprilična bio način našeg susreta. Ja sam Ser Barristan Selmy, od Kraljevske straže." On se nakloni.
Šansa je znala ime, a sada joj se vratila uljudnost kojoj ju je septa Mordane godinama podučavala. "Vitez zapovjednik kraljevske straže", reče ona, " i savjetnik Roberta našeg kralja i Aervsa Targarvena prije njega. Čast pripada meni, dobri viteže. Čak i na dalekom Sjeveru, pjevači hvale djela Barristana Smjelog."
Zeleni vitez ponovno se nasmije. "Barristana Starog, želiš reći. Nemoj mu odveć medeno laskati, dijete, ionako ima previsoko mišljenje o sebi." On joj se osmjehne. "A sada, vučja djevojčice, budeš li znala i meni nadjenuti ime, morat ću priznati da si zaista kći naše ruke."
Joffrev se ukoči pokraj nje. "Pripazite kako oslovljavate moju zaručnicu."
"Mogu odgovoriti", brzo će Šansa, kako bi obuzdala gnjev svoga princa. Osmjehne se zelenom vitezu. "Vaša kaciga nosi zlatne rogove, moj viteže. Jelen je znamen kraljevske kuće. Kralj Robert ima dva brata. Prema vašoj iznimnoj mladosti, možete biti jedino Renly Baratheon, knez Krajoluje i kraljev savjetnik, i time vas imenujem."
Ser Barristan se tiho nasmije. "Prema njegovoj iznimnoj mladosti, može biti jedino razmetljivi nevaljalac, i time gaja imenujem."
Začuo se sveopći smijeh, predvođen samim knezom Renlvjem. Napetosti od prije nekoliko trenutaka je nestalo, a Šansa se počela osjećati ugodno... sve dok Ser Ilyin Payne nije odgurnuo dvojicu ljudi, i stao pred nju, ne smiješeći se. Nije rekao ni riječi. Dama ogoli svoje zube i počne režati, tihu grmljavinu punu prijetnje, ali ovaj put Šansa umiri strahovuka nježno

mu položivši ruku na glavu. "Žao mi je ako sam vas uvrijedila, Ser Ilyne", reče.
Čekala je odgovor, ali nikakav nije došao. Dok ju je krvnik promatrao, njoj se učini da joj njegove blijede, bezbojne oči skidaju odjeću, a zatim kožu, ostavljajući pred njim njezinu razgolićenu dušu. Još uvijek nijem, on se okrene i ode.
Šansa nije shvaćala. Pogleda svog princa. "Zar sam rekla nešto pogrešno, Vaša Milosti? Zašto ne želi sa mnom govoriti?"
"Ser Ilyn se ne osjeća razgovorljivo posljednjih četrnaest godina", primijeti knez Renly s podmuklim osmijehom.
Joffrey dobaci svom stricu pogled krajnjeg gnušanja, a onda uzme Sansinu ruku u svoju. "Aerys Targeryen naredio je da mu se vrućim kliještima iščupa jezik."
"On je, međutim, vrlo rječit na svome maču", reče kraljica, "a njegova odanost našem kraljevstvu je neprijeporna." Onda se ljubazno nasmiješi i reče: "Šansa, dobri savjetnici i ja moramo razgovarati prije nego što se vrati kralj s tvojim ocem. Bojim se da ćemo morati odgoditi tvoj dan s Myrcellom. Molim te, prenesi svojoj ljupkoj sestri moju ispriku. Joffrev, bi li možda bio tako ljubazan da danas zabavljaš našu gošću."
"Bit će mi zadovoljstvo, majko", reče Joffrey vrlo službeno. Uzeo je Šansu za ruku i poveo je od kuće na kotačima, a njezino se raspoloženje vinulo u visine. Čitav dan sa svojim princem. Zurila je u Joffreyja s obožavanjem. Bio je neustrašiv, mislila je. Kako ju je samo spasio od Ser Ilyna i Psa, pa, bilo je to gotovo kao u pjesmama, kao nedavno kada je Serwyn od Zrcalnog štita spasio princezu Daeryssu od divova, ili kada je princ Aemon Vitez-Zmaj obranio čast kraljice Naerys pred klevetama opakog Ser Morgila.
Od dodira Joffrevjeve ruke na njezinu rukavu srce joj je brže zakucalo. "Što biste željeli raditi?"
Biti s tobom, pomisli Šansa i reče: "Što god želite raditi, moj prinče." Joffrey porazmisli trenutak. "Mogli bismo poći jahati." "O, obožavam jahati", reče Šansa.
Joffrey se osvrne prema Dami, koja ih je slijedila u stopu. "Vaš vuk može preplašiti konje, a moj pas čini se plaši vas. Ostavimo ih oboje za sobom i uputimo se sami, što velite?"
Šansa je oklijevala. "Ako želite", reče nesigurno. "Pretpostavljam da bih mogla svezati Damu." Međutim, nije sasvim razumjela. "Nisam znala da imate psa..."
Joffrey se nasmije. "On je pas moje majke, zapravo. Dala mu je zadatak da me čuva, a on to i čini."
"Mislite na Psa", reče ona. Željela se udariti po čelu jer je tako sporo shvaćala. Njezin je princ nikad neće voljeti bude li se doimala glupom. "Je li sigurno ostaviti ga za sobom?"
Princ Joffrev izgledao je ozlovoljen što je uopće pitala. "Nemajte straha, gospo. Ja sam gotovo odrastao muškarac i ne borim se drvom poput vaše braće. Sve što mi treba jest ovo." Isuče svoj mač i pokaže joj ga; mač vješto smanjen kako bi odgovarao dječaku od dvanaest godina, blistav modri čelik, u zamku prekovan i dvostruke oštrice, s kožnim drškom i zlatnom jabukom u obliku lavlje glave. Šansa usklikne od divljenja nad njim, a Joffrev se doimao zadovoljnim. "Zovem ga Lavlji zub", reče.
I tako su ostavili njezina strahovuka i njegova tjelesnog čuvara za sobom, odlutavši na istok duž sjeverne obale Trozupca bez ičijeg društva, osim Lavljeg zuba.
Bio je veličanstven, čaroban dan. Zrak je bio topao i otežao od mirisa cvijeća, a lugovi su u ovom kraju posjedovali nježnu ljepotu koju Šansa nikad nije vidjela na Sjeveru. Konj princa Joffrevja bio je čistokrvni dorat trkač, brz poput vjetra, a on je jahao bezobzirno mu se pre-pustivši, tako brzo daje Šansa morala dobro uprijeti kako bi ga slijedila na svojoj kobili. Bio je dan za pustolovine. Istraživali su špilje uz riječnu obalu, i slijedili sjenovitu mačku do njezina legla, a kada su ogladnjeli, Joffrev je pronašao utvrdu po njezinu dimu i naredio im da iznesu hranu i vino za njihova princa i njegovu gospu. Ručali su pastrvu svježe ulovljenu u rijeci, a Šansa je popila više vina nego ikad prije. "Moj nam otac dopušta samo jedan kalež, i to samo na gozbama", priznala je svomu princu.
"Moja zaručnica može piti koliko god želi", reče Joffrev, puneći joj kalež.
Kretali su se sporije nakon što su jeli. Joffrev joj je pjevao dok su ja-hali, glasom visokim, milozvučnim i čistim. Šansi se malko vrtjelo od vina. "Ne bismo li se trebali vratiti?" upitala je.
"Uskoro", reče Joffrev. "Bojno polje je upravo pred nama, tu gdje rijeka nestaje iz vida. Ondje je moj otac ubio Rhaegara Targarvena, znate. Polomio mu je prsa, krv, ravno kroz oklop." Joffrev zamahne zamišljenim ratnim maljem kako bi joj pokazao kako je to bilo učinjeno. "Onda je moj ujak Jaime ubio starog Aervsa, a moj je otac bio kralj. Kakav je to zvuk?"
I Šansa ga je čula, plovio je kroz šumu, neka vrsta drvenog klepeta, splat splat splat. "Ne znam", reče ona. Činio ju je nervoznom. "Joffrev, vratimo se."
"Želim vidjeti što je to." Joffrev okrene konja u smjeru zvukova, a Šansa nije imala drugog izbora nego ga slijediti. Šumovi su postajali glas-njji i izraženiji, klak drva po drvu. Dok su se približavali čuli su i teško disanje, a kadikad i duboko stenjanje.
"Netko je tamo", uznemireno će Šansa. Zatekla je samu sebe kako misli na Damu, želeći da je strahovučica s njom.
"Sigurni ste sa mnom." Joffrev isuče svoj Lavlji zub iz korica. Zvuk čelika po koži natjera je da zadrhti. "Ovuda", reče on, jašući kroz gusta stabla.
S one strane, na čistini s pogledom na rijeku, nabasali su na dječaka i djevojčicu kako se igraju vitezova. Njihovi mačevi bili su drveni štapovi, prema njihovu izgledu dršci metli, a oni su trčali po travi, snažno zamahujući jedno na drugo. Dječak je bio stariji, za glavu viši i mnogo jači, i on je vodio napad. Djevojčica, mršavo stvorenje u blatnu kožnom odijelu, izmicala je i uspijevala svojim štapom zaustaviti većinu dječako-vih udaraca, ali ne sve. Kad je pokušala nasrnuti na njega, on dohvati njezin štap svojim, odbaci ga u stranu, i teško spuzne svojim drvom po njezinim prstima. Ona krikne

i izgubi svoje oružje.
Princ Joffrev se nasmije. Dječak pogleda oko sebe, raširenih očiju i preplašen, te ispusti svoj štap na travu. Djevojčica ih je bijesno promatrala, sišući zglobove svojih prstiju kako bi ublažila bol, a Šansa je bila užasnuta. "Arya?" poviknula je u nevjerici.
"Odlazite", dovikne im Arya, s gnjevnim suzama u očima. "Što radite ovdje? Ostavite nas na miru."
Joffrev preleti pogledom s Aryje na Šansu i natrag. "Vaša sestra?" Ona kimne, porumenjevši. Joffrev je proučavao dječaka, nezgrapna momčića surova, pjegava lica i guste crvene kose. "Tko si, dječače?" upita zapovjednim glasom koji se nije obazirao na činjenicu da je ovaj bio godinu dana stariji.
"Mycah", promrmlja dječak. Prepozna princa i odvrati oči. "Moj gosp'aru."
"On je mesarev pomoćnik", reče Šansa.
"On je moj prijatelj", oštro će Arya. "Ostavite ga na miru."
"Mesarev pomoćnik koji želi biti vitez, zar ne?" Joffrev skoči s konja, s mačem u ruci. "Podigni svoj mač, mesarski pomoćnice", reče, očiju blistavih od smijeha. "Da vidimo koliko si dobar."
Mycah je stajao na mjestu, skamenjen od straha.
Joffrev pođe prema njemu. "Hajde, podigni ga. Ili se tučeš samo s malim djevojčicama?"
"Ona me mol'la, moj gosp'aru", reče Mycah. "Ona me mol'la." Šansa je trebala samo zirnuti prema Aryji i vidjeti rumenilo na licu svoje sestre kako bi znala daje dječak govorio istinu, ali Joffrey nije bio raspoložen za slušanje. Vino ga je učinilo divljim. "Hoćeš li podići svoj mač?"
Mycah zatrese glavom. "To je samo štap, moj gosp'aru. Nije to mač, to je samo štap."
"A ti si samo mesarev pomoćnik, a ne vitez." Joffrey podigne Lavlji zub i postavi njegov vršak Mycahu pod oko, dok je mesarev pomoćnik stajao drhteći. "To je bila sestra moje gospe koju si udarao, znaš li?" Jarki pupoljak krvi procvao je na mjestu gdje je njegov mač pritiskao Mvcahovo meso, a polagana crvena pruga potekla je niz dječakov obraz.
"Prestanite!" krikne Arya. Dograbi svoj štap koji joj je ispao.
Šansa se bojala. "Arya, ne miješaj se u ovo."
"Neću ga ozlijediti... jako", reče princ Joffrey Aryji, ne skidajući oči s mesareva pomoćnika.
Arya nasrne na njega.
Šansa klizne sa svoje kobile, ali prekasno. Arya zamahne objema rukama. Začu se glasan krak dok se drvo lomilo na prinčevu potiljku, a onda se sve dogodi odjednom pred Sansinim užasnutim očima. Joffrey posrne i okrene se na peti, urlajući psovke. Mycah potrči prema drveću što su ga noge brže nosile. Arya ponovno zamahne prema princu, ali ovaj put Joffrey zaustavi udarac Lavljim zubom, te joj izbaci polomljeni štap iz ruke u zrak. Njegov je potiljak bio sav krvav, a oči su mu plam-tjele. Šansa je vrištala: "Ne, ne, prestanite, prestanite, oboje, sve kvarite", ali nitko nije slušao. Arya zgrabi kamen i zavitla ga prema Joffrevje-voj glavi. Umjesto njega pogodi mu konja, a čistokrvni se dorat propne i odgalopira za Mycahom. "Prestanite, nemojte, prestanite!" vrištala je Šansa. Joffrey zasiječe mačem prema Aryji, urlajući prostote, strašne riječi, prljave riječi. Arya jurne natrag, sada preplašena, ali Joffrey ju je slijedio, goneći je prema šumi, satjeravši je uz jedno drvo. Šansa nije znala što bi učinila. Promatrala je bespomoćno, gotovo slijepa od suza. Tada siva mrlja bljesne pokraj nje, i odjednom je Nymeria bila ondje, skačući, sklapajući ralje oko Joffrevjeve ruke s mačem. Čelik is-padne iz njegovih prstiju dok ga je strahovuk zbacivao s nogu, a oni su
se kotrljali u travi, strahovuk režeći i grizući ga, a princ vrišteći od boli. "Maknite ga", urlao je. "Maknite ga!"
Aryjin glas zapucketa poput biča. "Nymeria!"
Strahovuk pusti Joffrevja i pođe k Aryji. Princ je ležao u travi, cvileći, pritisnuvši na prsa svoju razderanu ruku. Njegova je košulja bila natopljena krvlju. Arya reče: "Nije vas ozlijedila... jako." Podigne Lavlji zub s mjesta gdje je pao, i stane nad njim, držeći mač objema rukama.
Joffrey se oglasi prestrašenim cmizdravim glasom dok je podizao pogled prema njoj. "Nemoj," reče, "nemoj me ozlijediti. Reći ću majci."
"Ostavi ga na miru!" Šansa krikne svojoj sestri.
Arya se zavrti i baci mač u zrak, uloživši svu snagu svoga tijela u zamah. Modri čelik bljesne na suncu dok se mač okretao nad rijekom. Padne u vodu i nestane uz pljusak. Joffrey zastenje. Arya potrči do svog konja, dok je Nymeria grabila za njom.
Pošto su otišle, Šansa priđe princu Joffreyju. Njegove oči bijahu sklopljene od boli, njegov dah isprekidan. Šansa klekne uz njega. "Jof-frey", jecala je. "O, pogledajte što su učinili, pogledajte što su učinili. Moj jadni prinče. Ne bojte se. Odjahat ću do utvrde i dovesti vam pomoć." Nježno ispruži ruku i odmakne mu meku, plavu kosu s čela.
Njegove oči naglo se otvore i pogledaju je, a u njima nije bilo ničeg doli gnušanja, ničeg doli najdubljeg prezira. "Onda idi", žestoko joj reče. "I ne diraj me."

EDDARD

Pronašli su je, moj gospodaru." Ned hitro ustane. "Naši ljudi ili Lannisterovi?"

"Bio je to Jory", odvrati njegov upravitelj Vayon Poole. "Nije ozlijeđena."
"Hvala bogovima", reče Ned. Njegovi su ljudi tragali za Aryom već četiri dana, ali su i kraljičini sluge također bili u lovu. "Gdje je? Reci Jo-ryju da je odmah dovede ovamo."
"Žao mije, moj gospodaru", reče mu Poole. "Stražari na vratima bili su Lannisterovi ljudi te su obavijestili kraljicu kada ju je Jory uveo. Smještaje odvedena pred kralja..."
"Prokleta ta žena!" reče Ned, idući dugim koracima prema vratima. "Pronađi Šansu i dovedi je u dvoranu za primanje. Njezin će glas možda biti potreban." Spustio se stubama kule u paklenom bijesu. Sam je vodio potragu prva tri dana i jedva odspavao sat vremena otkad je Arya nestala. Ovog jutra bio je toliko potišten i klonuo daje jedva mogao stajati, ali sada ga je zahvatila srdžba, ispunjavajući ga snagom.
Ljudi su ga dozivali dok je prelazio dvorište zamka ali se Ned nije obazirao na njih u svojoj žurbi. Bio bi i potrčao, ali je još uvijek bio Kra-
ljev Namjesnik, a Namjesnik mora zadržati svoje dostojanstvo. Bio je svjestan očiju koje su ga slijedile, prigušenih glasova koji su se pitali što će učiniti.
Zamak je bio skroman posjed pola dana jahanja južno od Trozup-ca. Kraljevska povorka nametnula se nepozvana njegovu gospodaru, Ser Ravmunu Darrvju, dok je potjera za Aryom i mesarevim pomoćnikom trajala na obje strane rijeke. Nisu bili dobrodošli gosti. Ser Ravmun je preživio zahvaljujući kraljevom pomilovanju no, njegova se obitelj borila pod Rhaegarovim zmajevskim barjacima kod Trozupca, a njegova su tri starija brata izdahnula ondje, činjenica koju ni Robert ni Ser Ravmun nisu zaboravili. S kraljevim ljudima, Darrvjevim ljudima, Lannis-terovim ljudima, i Starkovim ljudima, svima natrpanima u zamak više nego premalen za njih, napetosti su plamtjele vruće i teške.
Kralj je prisvojio Ser Ravmunovu dvoranu za primanje, i ondje ih je Ned zatekao. Soba je bila ispunjena kada je banuo u nju. Odveć ispunjena, pomisli; ostavljeni nasamo, on i Robert možda bi uspjeli riješiti stvar prijateljski.
Robert je sjedio zavaljen u Darrvjevu visokom stolcu na drugom kraju dvorane, lica bezizražajna i mrka. Cersei Lannister i njezin sin stajali su uz njega. Kraljica je svoj dlan držala na Joffrvjevu ramenu. Debeli svileni zavoji još uvijek su pokrivali dječakovu ruku.
Arya je stajala u sredini sobe, sama osim Jorvja Cassela, a sve su oči bile na njoj. "Arya", glasno dozove Ned. Uputi se k njoj, dok su mu čizme odzvanjale po kamenom podu. Kada ga je ugledala, krikne i stane jecati.
Ned se spusti na jedno koljeno i uzme je u naručje. Drhtala je. "Žao mi je", jecala je, "žao mi je, žao mi je."
"Znam", reče on. Doimala se tako sićušnom u njegovim rukama, ništa više doli mršave male djevojčice. Bilo je teško shvatiti kako je izazvala tako mnogo nevolja. "Jesi li ozlijeđena?"
"Nisam." Lice joj je bilo prljavo, a suze su ostavljale ružičaste tragove niz njezine obraze. "Malo gladna. Pojela sam nešto bobica, ali nije bilo ničeg drugog."
"Uskoro ćemo te nahraniti", obeća Ned. Ustane kako bi se suočio s kraljem. "Što ovo treba značiti?" Njegove oči preletješe dvoranom, tražeći prijateljska lica. Ali, osim njegovih vlastitih ljudi, bilo ih je vrlo malo. Ser Ravmun Darry dobro je skrivao svoj pogled. Poluosmijeh kneza Renlvja mogao je značiti bilo što, a stari je Ser Barristan bio oz-
bilian; ostatak su činili Lannisterovi ljudi, neprijateljski raspoloženi. Njihova jedina dobra sreća bila je da su i Jaime Lannister i Sandor Clega-ne bili odsutni, vodeći potragu sjeverno od Trozupca. "Zašto nisam bio obaviješten da je moja kći pronađena?" zahtijevao je Ned, a glas mu je odzvanjao. "Zašto je smjesta nisu doveli preda me?"
Obraćao se Robertu, ali je Cersei Lannister bila ona koja je odgovorila. "Kako se usuđujete obraćati svom kralju na taj način!"
Na to se kralj oglasio. "Tiho, ženo", reče oštro. Uspravi se na svojem stolcu. "Žao mi je, Nede. Nisam namjeravao prestrašiti djevojčicu. Činilo se najboljim dovesti je ovamo i posao obaviti što prije."
"A koji je to posao?" Ned unese leda u svoj glas.
Kraljica zakorači naprijed. "Vrlo dobro znate, Stark. Ova vaša djevojčica napala je mog sina. Ona i njezin mesarev pomoćnik. Ona njezina životinja pokušala mu je otrgnuti ruku."
"To nije istina", glasno će Arya. "Samo ga je malo ugrizla. On je ranio Mvcaha."
"Joff nam je rekao što se dogodilo", reče kraljica. "Ti i mesarev pomoćnik prebili ste ga toljagama, a ti si na nj nahuškala i svog vuka."
"Nije tako bilo", reče Arya, ponovno na rubu suza. Ned metne ruku na njezino rame.
"Bilo je!" princ Joffrev ostajao je pri svome. "Oboje su me napali, a ona je bacila Lavlji zub u rijeku!" Ned opazi da Aryju nije ni okrznuo pogledom dok je govorio.
"Lažljivče!" povikne Arya. "Umukni!" uzvrati joj princ.
"Dosta!" rikne kralj, ustajući sa svoga stolca, a glas mu bijaše pro-mukao od srdžbe. Zavlada tišina. Mrko je zurio u Aryju kroz svoju gustu bradu. "Sad ćeš mi, dijete, ti reći što se dogodilo. Ispričaj sve, i ispričaj istinu. Veliki je zločin lagati kralju." Onda prebaci pogled na svog sina. "Kad ona završi, doći će red na tebe. Dotad, jezik za zube."
Dok je Arya započinjala svoju priču, Ned začu kako se vrata otvaraju za njim. Osvrne se i ugleda Vavona Poolea kako ulazi sa Šansom. Stajali su tiho u pozadini dvorane dok je Arya govorila. Kada je došla do dijela u kojem je bacila Joffrevjev mač sred Trozupca, Renly Barat-heon počne se smijati. Kralj se nakostriješi. "Ser Barristane, ispratite mog brata iz dvorane prije nego što se uguši."
Knez Renly priguši smijeh. "Moj brat je odveć ljubazan. Mogu sam pronaći vrata." Nakloni se Joffrevju. "Možda ćete mi

poslije ispripovje-diti kako vas je devetogodišnja djevojčica veličine mokrog štakora uspjela razoružati drškom metle i baciti vaš mač u rijeku." Dok su se vrata zatvarala za njim, Ned začu kako govori, "Lavlji zub", i kako se ponovno grohotom smije.
Princ Joffrev bio je blijed dok je započinjao svoj posve drukčiji prikaz događaja. Kada je njegov sin završio, kralj teško ustane sa svog sjedala, doimajući se poput čovjeka koji je želio biti bilo gdje samo ne tu. "Što bih, tako mi svih sedam pakala, ja trebao zaključiti iz svega ovog? On veli jednu stvar, ona veli drugu."
"Oni nisu bili jedini prisutni", reče Ned. "Šansa, dođi ovamo." Ned je čuo njezin prikaz one noći kad je Arya nestala. Znao je istinu. "Reci nam što se dogodilo."
Njegova najstarija kći zakoraknula je naprijed oklijevajući. Bila je odjevena u modri baršun obrubljen bijelim, sa srebrnim lancem oko vrata. Njezina gusta kestenjasta kosa bila je četkana sve dok se nije sjajila. Trepnula je prema svojoj sestri, a onda prema mladome princu. "Ne znam", reče plačljivo, doimajući se kao da želi pobjeći. "Ne sjećam se. Sve se dogodilo tako brzo, nisam vidjela..."
"Ti pokvarena!" Arya krikne. Poleti prema svojoj sestri poput strijele, rušeći Šansu na pod, udarajući je šakama. "Lažljivice, lažljivice, laž-ljivice, lažljivice."
"Arya,prestani!" povikne Ned. Jorry je odvuče sa sestre, a ona se ritala. Šansa je bila blijeda i drhtala je dok ju je Ned podizao natrag na noge. "Jesi li ozlijeđena?" upita, ali ona je zurila u Aryju, i činilo se da ne čuje.
"Djevojčica je jednako divlja kao i ona njezina prljava životinja", reče Cersei Lannister. "Roberte, želim je kazniti."
"Sedam mi pakala", prokune Robert. "Cersei, pogledaj je. Onaje^ dijete. Što bi željela da učinim, da je šibam ulicama grada? Prokletstvo, djeca se tuku. Gotovo je. Nikakvo dugotrajno zlo nije načinjeno."
Kraljica je bjesnjela. "Joff će imati ove ožiljke do kraja života."
Robert Baratheon pogleda svog najstarijeg sina. "Tako je. Možda će ga to naučiti pameti. Nede, pobrini se da tvoja kći bude kažnjena. Ja ću učiniti isto sa svojim sinom."
"Rado, Vaša Milosti", reče Ned s golemim olakšanjem.
Robert se spremao otići, ali kraljica još nije bila završila. "A što sa trahovukom?" dovikne za njim. "Što sa zvijeri koja je ugrizla tvoga
sina?
Kralj zastane, okrene se natrag, namršti se. "Zaboravio sam na prokletog vuka."
Ned je mogao vidjeti kako se Arya ukočila u Jorvjevim rukama. Jory brzo progovori. "Nismo pronašli ni traga strahovuku, Vaša Milosti."
Robert nije izgledao nesretno. "Ne? Dobro onda."
Kraljica povisi glas. "Stotinu zlatnih zmajeva čovjeku koji mi donese njegovu kožu!"
"Skupocjen ljubimac", progunđa Robert. "Ne želim imati udjela u ovome, ženo. Slobodno kupuj svoje prokleto krzno lannisterskim zlatom."
Kraljica ga hladno promotri. "Nisam te držala tako škrtim. Kralj za kojeg sam mislila da se udajem prekrio bi vučjom kožom moju postelju prije nego što sunce zađe."
Robertovo lice potamni od gnjeva. "To bi bila dobra majstorija, bez vuka."
"Imamo vuka", reče Cersei Lannister. Njezin glas bijaše vrlo tih, ali njezine su zelene oči pobjednički blistale.
Trebao im je svima trenutak da shvate njezine riječi, ali kada su uspjeli, kralj razdraženo slegne ramenima. "Kako hoćeš. Neka se Ser Ilyn pobrine za to."
"Roberte, ne možete zaista tako misliti", prosvjedovao je Ned.
Kralj nije bio raspoložen za daljnje prepirke. "Dosta, Nede, ne želim čuti ni riječi više. Strahovuk je divlja zvijer. Prije ili kasnije okomio bi se na tvoju djevojčicu kao što se onaj drugi okomio na mog sina. Nabavi joj psa, donijet će joj više sreće."
Tada je, činilo se, Šansa konačno shvatila. Njezine su oči bile preplašene kada su potražile oca. "On ne misli na Damu, zar ne?" Vidjela je istinu na njegovu licu. "Ne", reče. "Ne, ne Damu, Dama nije nikoga ugrizla, ona je dobra..."
"Dama nije bila ondje", gnjevno povikne Arya. "Ostavite je na miru!"
"Spriječite ih", molila je Šansa, "ne dajte im da to učine, molim vas, molim vas, nije to bila Dama, bila je Nvmeria, Arya je to učinila, ne mo-
zete, nije to bila Dama, ne dajte im da ozlijede Damu, ja ću je natjerati da bude dobra, obećavam, obećavam..." Počela je plakati.
Sve stoje Ned mogao učiniti bilo je uzeti je u naručje i držati je dok je ridala. Pogledao je preko sobe u Roberta. Njegov stari prijatelj, bliži od ikojeg brata. "Molim te, Roberte. Tako ti ljubavi koju osjećaš za mene. Tako ti ljubavi koju si osjećao prema mojoj sestri. Molim te."
Kralj ih je promatrao časak, a onda okrene oči prema svojoj ženi. "Prokleta bila, Cersei", reče s gnušanjem.
Ned ustane, nježno se oslobađajući iz Sansina zagrljaja. Vrati mu se sav umor od posljednja četiri dana. "Barem imaj hrabrosti učiniti to sam."
Robert pogleda Neda mutnim, mrtvim očima i ode bez riječi, koracima teškim poput olova. Tišina ispuni dvoranu.
"Gdje je strahovuk?" Cersei Lannister upita kada je njezin muž otišao. Pokraj nje, princ Joffrev se smiješio.
"Zvijer je zavezana pred vratarevom kućicom, Vaša Milosti", odvrati Ser Barristan Selmy protiv volje.

"Pošaljite po Ilyna Pavnea."
"Ne", reče Ned. "Jory, odvedi djevojčice u njihove odaje i donesi mi Led." Riječi su imale okus žuči u njegovu grlu, ali on ih silom izusti. "Ako mora biti učinjeno, ja ću to učiniti."
Cersei Lannister pogleda ga sumnjičavo. "Vi, Stark? Je li to varka? Zašto biste vi učinili takvo što?"
Svi su zurili u njega, ali Sansin je pogled bio onaj koji je bolio. "Ona je od Sjevera. Zaslužuje bolje od jednog mesara."
Napustio je odaju dok su ga oči pekle, a jauci njegove kćeri odzvanjali mu u ušima, te pronađe štene strahovuka ondje gdje su ga prive-zali. Ned je neko vrijeme sjedio uz njega. "Dama", reče, izgovarajući ime. Nikad nije obraćao mnogo pozornosti na imena za koja su se djeca odlučila, ali dok ju je sada promatrao, znao je da je Šansa dobro izabrala. Bila je najmanja od legla, najljupkija, najnježnija i puna povjerenja. Promatrala ga je svijetlim zlaćanim očima, a on je mrsio njezino gusto sivo krzno.
Ubrzo, Jory mu donese Led.
Kada je bilo gotovo, on reče: "Izaberi četiri čovjeka i naredi im da odnesu tijelo na Sjever. Zakopajte ga u Oštrozimlju."
"Čitav taj put?" reče Jory, zaprepašten.
"Čitav taj put", potvrdi Ned. "Lannisterica nikad neće dobiti ovu
Hodao je natrag prema kuli kako bi se konačno predao snu kada su njor Clegane i njegovi jahači stali udarati na vrata zamka, vrativši se iz lova.
Nešto je bilo prebačeno preko leđa njegova vranca, teška spodoba
motana u krvavi plašt. "Ni traga tvojoj kćeri, Namjesnice", osorno će
Pas s visine, "ali dan nije bio u cijelosti protraćen. Uhvatili smo njezina
malog ljubimca." Segne iza svojih leđa i odgurne teret, a ovaj uz mukao
udarac padne pred Neda.
Saginjući se, Ned pridigne plašt, užasavajući se riječi koje će morati pronaći za Aryju, ali to ipak nije bila Nvmeria. Bio je to mesarev pomoćnik, Mycah, tijela prekrivena osušenom krvi. Bio je presječen gotovo napola od ramena do struka nekakvim strahovitim udarcem zadanim odozgo.
"Sustigli ste ga jašući", reče Ned.
Pseće su se oči naoko krijesile kroz čelik one ogavne psoglave kacige. "Trčao je." Pogleda Nedovo lice i nasmije se. "Ali ne jako brzo."

»milo se kao da je padao godinama.
Leti, prošapće glas u tami, ali Bran nije znao letjeti, pa je jedino mogao padati. Meštar Luwin načinio je malog dječaka od gline, pekao ga sve dok nije postao krut i loman, odjenuo ga u Branovo ruho i bacio ga s krova. Bran se sjećao kako se razmrskao. "Ali ja nikad ne padam", reče, padajući.
Tlo je bilo tako daleko pod njim da ga je jedva mogao nazreti kroz sive magle koje su se munjevito vrtjele oko njega, ali mogao je osjetiti koliko brzo pada, i znao je što ga čeka ondje dolje. Čak ni u snovima, nisi mogao padati zauvijek.
Probudit će se trenutak prije nego što udari
0 tlo, znao je. Uvijek se probudiš trenutak prije nego što udariš o tlo.
A što ako se ne probudiš? upita glas.
Tlo je sada bilo bliže, još uvijek daleko, daleko, tisuću milja daleko, ali bliže nego što je bilo. Bilo je hladno ovdje u tami. Nije bilo ni sunca, ni zvijezda, samo tlo pod njim koje se penjalo da ga razbije, i sive magle,
1 šaputavi glas. Htio je plakati.
Ne plakati. Letjeti.
"Ne mogu letjeti", reče Bran. "Ne mogu, ne mogu..."
Kako znaš? Jesi li ikad pokušao?
Glas bijaše visok i tanak. Bran pogleda oko sebe da vidi odakle dolazi. Vrana se spuštala u spirali zajedno s njim, upravo izvan dohvata, prateći ga dok je padao. "Pomozi mi", reče on.
Pokušavam, odvrati vrana. Hej, imaš li štogod kukuruza?
Bran segne u svoj džep dok se tama vrtoglavo okretala oko njega. Kada je izvukao ruku, zlatno zrnje klizne kroz njegove prste u zrak. Padalo je zajedno s njim.
Vrana mu sleti na ruku i počne jesti.
"Jesi li ti zaista vrana?" upita Bran.
Padaš li ti zaista? uzvrati vrana pitanjem.
"Ovo je samo san", reče Bran.
Je li? upita vrana.
"Probudit ću se kad udarim o tlo", reče Bran ptici.
Umrijet ćeš kad udariš o tlo, reče vrana. Nastavila je jesti kukuruz.
Bran pogleda dolje. Sada je mogao vidjeti planine, njihove vrhunce bijele od snijega, i srebrne niti rijeka u mračnim šumama. Sklopio je oči i počeo plakati.
To ti neće puno pomoći, reče vrana. Rekla sam ti, odgovor je letenje, ne plakanje. Kako teško može biti? Ja to činim.
Vrana uzleti i zaleprša oko Branove ruke.

"Ti imaš krila", istakne Bran.
Možda ih imaš i ti.
Bran opipa duž svojih ramena, oprezno tražeći perje.
To je drugačija vrsta krila, reče vrana.
Bran je zurio u svoje ruke, svoje noge. Bio je tako mršav, samo koža zategnuta preko kostiju. Je li oduvijek bio tako tanak? Pokuša se prisjetiti. Lice dopluta do njega iz sive magle, blistajući svjetlom, zlatno. "Što sve činim iz ljubavi", reče.
Bran vrisne.
Vrana uzleti, grakćući. Ne to, kričala je na njega. Zaboravi to, ne treba ti sada, ostavi ga na stranu, odloži ga negdje. Sleti na Branovo rame, i kljucne ga, a blistavo zlatno lice nesta.
Bran je padao brže nego ikad. Sive magle obavijale su se oko njega dok je jurio ususret zemlji pod sobom. "Što mi to činiš?" upita vranu, u suzama.
Učim te letjeti.
"Ne mogu letjeti!"
Letiš upravo sada.
"Padam!"
Svaki let započinje padom, reče vrana. Pogledaj dolje.
"Bojim se..."
Pogledaj dolje
Bran pogleda dolje, i osjeti kako mu se utroba pretvara u vodu. Tlo je sada hitalo prema njemu. Čitav svijet prostirao se pod njim, tapiserija od bijelog i smeđeg i zelenog. Mogao je vidjeti sve tako jasno da se za trenutak zaboravio bojati. Mogao je vidjeti čitavo kraljevstvo, i svakoga u njemu.
Vidio je Oštrozimlje onako kako ga orlovi vide, visoke kule koje su se činile zbijene i zdepaste iz visine, zidine zamka poput pukih crtarija u blatu. Vidio je meštra Luvvina na njegovu balkonu, kako proučava nebo kroz ulaštenu brončanu cijev i mršti se zapisujući bilješke u knjigu. Vidio je svog brata Robba, višeg i snažnijeg nego što ga se sjećao, kako vježba mačevanje u dvorištu, s pravim čelikom u ruci. Vidio je Ho-dora, bezazlena diva iz štala, kako nosi nakovanj u Mikkenovu kovačnicu, dižući ga na ramena s jednakom lakoćom kojom bi drugi čovjek dizao balu sijena. U srcu božanske šume, veliko bijelo usud-drvo nadvi-jalo se nad svojim odrazom u crnom jezercu, dok je njegovo lišće šum-jelo na studenom vjetru. Kada je osjetilo da ga Bran promatra, podiglo je svoje oči s mirne vode i stalo zuriti u njega pogledom prepunim značenja.
Pogledao je na istok, i vidio galiju kako hita preko voda Ugriza. Vidio je svoju majku kako sjedi sama u kabini, promatrajući krvlju obliven nož na stolu pred sobom, dok su veslači zamahivali svojim veslima, a Ser Rodrik se naginjao preko ograde, drhteći i stenjući. Oluja se podizala pred njima, golema mračna rika bičevana munjama, ali oni je nekako nisu mogli vidjeti.
Pogledao je na jug, i vidio veličanstvenu modrozelenu bujicu Trozupca. Vidio je svog oca kako preklinje kralja, lica u koje se urezala tuga. Vidio je Šansu kako se plačem uspavljuje noću, i vidio je Aryju kako sve to promatra u tišini i čuva svoje tajne duboko u srcu. Bilo je sjena svud oko njih. Jedna je sjena bila tamna poput pepela, sa strahotnim licem psa. Druga bijaše oklopljena poput sunca, zlatna i prelijepa. Nad njima objema nadvijao se div u oklopu načinjenu od kamena, ali kada je podigao svoj vizir, unutra nije bilo ničeg osim tame i guste crne krvi.
Podigao je pogled i vidio jasno preko uskoga mora, do Slobodnih gradova i zelenog Dothrakijskog mora i još dalje, do Vaes Dothraka pod njegovom gorom, do u pričama slavljenih zemalja Nefritskog mora, do Asshaija pokraj Sjene, gdje su se zmajevi budili s izlaskom sunca.
A na kraju pogleda na Sjever. I vidje Zid kako blista poput modra kristala, i svog polubrata Jona kako spava sam u hladnoj postelji, kože koja je postajala blijeda i tvrda, dok je uspomena na sve stoje toplo nestajala iz njega. Pa pogleda preko zida, preko beskrajnih šuma zavijenih u snijeg, preko zaleđene obale i golemih modrobijelih rijeka leda i mrtvih ravnica gdje ništa nije raslo ni živjelo. Na Sjever, na Sjever i još dalje na Sjever je gledao, do zavjese svjetla na kraju svijeta, a potom i iza te zavjese. Pogleda duboko u srce zime, a tada krikne, prestravljen, i vrućina njegovih suza opeče mu obraze.
Sada znaš, prošapće vrana dok mu je sjedala na rame. Sada znaš zašto moraš živjeti.
"Zašto?" reče Bran, ne shvaćajući, padajući, padajući. Zato što zima dolazi.
Bran pogleda vranu na svome ramenu, a vrana mu uzvrati pogled. Imala je tri oka, a treće je oko bilo puno strašne spoznaje. Bran pogleda dolje. Pod njim sada nije bilo ničega osim snijega, hladnoće i smrti, zaleđene pustoši u kojoj su škrbasti modrobijeli šiljci leda čekali da ga zagrle. Poletjeli su prema njemu poput kopalja. Vidio je kosti tisuća drugih sanjara nabodene na njihove vrške. Očajnički se bojao.
"Može li čovjek i dalje biti hrabar iako se boji?" čuo je svoj vlastiti glas kako govori, slabašan i dalek.
A glas njegova oca mu odgovori. "To je jedini trenutak kada čovjek može biti hrabar."
Sada, Brane, požurivala ga je vrana. Izaberi. Leti ili umri. Smrt posegne za njim, urličući. Bran raskrili ruke i poleti.

Nevidljiva krila ispijala su vjetar, ispunjavala ga i povlačila uvis. Strašne igle leda gubile su se pod njim. Nebo se otvorilo

iznad. Bran se vinuo. Bilo je bolje od penjanja. Bilo je bolje od ičega. Svijet je postajao sićušan pod njim.
"Ja letim!" usklikne od užitka.
Primijetila sam, reče trooka vrana. Uzletjela je, lamatajući mu krilima u lice, usporavajući ga, zasljepljujući ga. On se pokoleba u zraku dok su vršci njezinih krila udarali o njegove obraze. Njezin ga kljun divlje ubode, a Bran osjeti iznenadnu zasljepljujuću bol posred čela, između očiju.
"Što to činiš?" krikne.
Vrana rastvori kljun i zagrakće na nj, rezak vrisak straha, a sive magle zadršću i zavrte se oko njega te se pretrgnu poput vela, a on spozna da je vrana zapravo bila žena, sluškinja duge crne kose, koju je on poznavao odnekud, iz Oštrozimlja, da, tako je, sada se je sjećao, i istom shvati daje u Oštrozimlju, u postelji, visoko u nekoj studenoj odaji kule, a crnokosa žena ispusti zdjelu vode koja se razbila o pod te potrči niz stube, vičući: "Probudio se, probudio se, probudio se."
Bran dotakne svoje čelo između očiju. Mjesto gdje ga je vrana bila kljucnula još uvijek je gorjelo, ali ondje nije bilo ničega, ni krvi, ni rane. Osjećao se slabim i omamljenim. Pokuša ustati iz postelje, ali ništa se ne dogodi.
A tada uz postelju nasta komešanje, i nešto lako skoči na njegove noge. On ne osjeti ništa. Par žutih očiju zagleda se u njegove, blistajući poput sunca. Prozor bijaše otvoren te je u sobi bilo hladno, ali toplina koja je izbijala iz strahovuka obavi ga poput vruće kupelji. Njegov vučić, shvati Bran... ili možda ne? Bio je tako velik sada. Ispruži ruku da ga pomiluje, a on je drhtao poput lista.
Kada je Branov brat Robb banuo u odaju, bez daha od jurnjave uz stube kule, strahovuk je oblizivao Branovo lice. Bran mirno podigne pogled. "Njegovo ime je Ljetnik", reče.
catelyn
tići ćemo u Kraljev grudobran za sat vremena."
Catelyn se okrene od ograde i prisili se na osmijeh. "Vaši su nam veslači dobro služili, kapetane. Svaki od njih dobit će srebrni jelenjak u znak moje zahvalnosti. "
Kapetan Moreo Tumitis iskaže joj počast lakim naklonom. "Odviše ste velikodušni, kneginjo Stark. Čast što su prevozili visoku gospođu poput vas dovoljna im je nagrada."
"Ali uzet će srebrnjak unatoč tomu."
Moreo se osmjehne. "Kao što velite." Govorio je zajedničkim jezikom glatko, s gotovo neznatnim prizvukom tvroshijskog naglaska. Plovio je uzduž i poprijeko uskoga mora trideset godina, rekao joj je, kao veslač, dočasnik i na koncu kapetan vlastitih trgovačkih galija. Olujna plesačica bila je njegov četvrti brod, i njegov najbrži, galija s dva jarbola i šezdeset vesala.
Ona je zaista bila najbrži brod na raspolaganju u Bijeloj luci kada su Catelyn i Ser Rodrik dospjeli onamo nakon strmoglava galopa niz rijeku. Tvroshijci su bili poznati po svojoj škrtosti, te je Ser Rodrik bio za to da unajme ribarsku šalupu kod Triju sestara, ali Catelyn je inzistirala na galiji. To se pokazalo boljim. Vjetrovi su bili protiv njih veći dio puta,
te bi bez vesala galije još uvijek utirali put mimo Prstiju, umjesto hita-nja prema Kraljevu grudobranu i svršetku puta.
Tako blizu, mislila je. Pod lanenim zavojima, njezini su prsti još uvijek bridjeli na mjestu gdje ih je bodež zagrizao. Bol je bila njezina pokora, osjećala je Catelyn, kako ne bi zaboravila. Nije mogla saviti posljednja dva prsta na lijevoj ruci, a ni ostali nikad više neće biti spretni. Ipak, bila je to mala cijena za Branov život.
Ser Rodrik je izabrao taj trenutak da se pojavi na palubi. "Moj dobri prijatelju", reče Moreo kroz svoju rašljastu zelenu bradu. Tvroshijci su voljeli žive boje, čak i na dlačicama lica. "Tako je lijepo vidjeti da bolje izgledate."
"Da", složi se Ser Rodrik. "Nisam poželio umrijeti gotovo čitava posljednja dva dana." Nakloni se Catelyn. "Moja gospo."
Zaista je izgledao bolje. Tračak mršaviji nego što je bio kada su se otisnuli iz Bijele luke, ali gotovo opet onaj stari. Jaki vjetrovi na Ugrizu i nemirno usko mora nisu mu odgovarali, i gotovo se prevalio preko ograde kada ih je oluja neočekivano zahvatila nedaleko od Zmajeva kamena, ali držao se nekako zajedno uže sve dok ga trojica Moreovih ljudi nisu mogla spasiti i odnijeti ga neozlijeđena u potpalublje.
"Kapetan mi je upravo govorio kako se naše putovanje bliži svome kraju", reče ona.
Ser Rodrik joj uspije dobaciti iskrivljen osmijeh. "Tako skoro?" Izgledao je neobično bez svojih golemih bijelih zalizaka; sitniji nekako, manje okrutan, i deset godina stariji. Ipak, natrag na Ugrizu činilo se razboritim podvrći se britvi člana posade, nakon što su njegovi zalisci postali beznadno ukaljani po treći put dok se on naginjao preko ograde i pokušavao povratiti u vrtloge vjetra.
"Ostavit ću vas da raspravljate o svom poslu", reče kapetan Moreo. Nakloni se i oprosti od njih.
Galija je letjela nad vodom poput vilin konjica, dok su se njezina vesla podizala i spuštala u savršenom ritmu. Ser Rodrik se uhvatio za ogradu i gledao prema obali uz koju su prolazili. "Nisam se pokazao najhrabrijim zaštitnikom."
Catelyn dotakne njegovu ruku. "Ovdje smo, Ser Rodriče, i čitavi. To je jedino što je zaista važno." Ruka joj je tapkala pod plaštem, prstiju ukočenih i nespretnih. Bodež joj je i dalje bio o boku. Otkrila je da ga je od vremena do vremena morala dotaknuti, kako bi se umirila. "Sada ćemo stići kraljevu vrhovnom oružniku, i moliti se da se u njega možemo pouzdati."
"Ser Aron Santagar je tašt, ali pošten čovjek." Ser Rodrik priđe rukom k licu kako bi pogladio zaliske i još jednom otkrije da ih više nema. Izeledao je zbunjeno. "On će možda prepoznati oštricu, da... ali, moja gospo, od trenutka kad stupimo na obalu bit ćemo izloženi pogibelji. A ima ih na dvoru koji će vas prepoznati na prvi pogled."
Catelynina usta se stisnu se. "Maloprsti", promrmlja ona. Njegovo lice dolebdi pred nju; dječakovo lice, iako on više nije

bio dječak. Njegov je otac umro prije nekoliko godina, te je on sada bio knez Baelish, ipak i dalje su ga zvali Maloprsti. Njezin brat Edmure nadjenuo mu je to ime, prije mnogo godina u Rijekotoku. Skromne utvrde njegove obitelji nalazile su se na najmanjem od Prstiju, a Petyr je bio slabašan i nizak za svoje godine.
Ser Rodrik pročisti grlo. "Knez Baelish jednom, ah..." Njegova se misao izgubi nesigurno u potrazi za uljudnom riječi.
Catelyn je zaboravila obzirnost. "Bio je štićenik mog oca. Odrasli smo zajedno u Rijekotoku. Smatrala sam ga svojim bratom, ali njegovi osjećaji prema meni bili su... više nego bratski. Kada je bilo objavljeno da će se vjenčati s Brandonom Starkom, Petyr je zatražio pravo na moju ruku. Bila je to ludost. Brandonu je bilo dvadeset, Petvru jedva petnaest. Morala sam moliti Brandona da poštedi Petvrov život. Ostavio mu je samo ožiljak. Poslije ga je moj otac otjerao. Otada ga nisam vidjela." Podigne svoje lice prema morskoj prašini, kao da joj je oštar vjetar mogao otpuhati uspomene. "Pisao mi je u Rijekotok nakon stoje Brandon bio ubijen, ali ja sam spalila pismo nepročitano. Dotad sam znala da će se Ned oženiti mnome umjesto svog brata."
Ser Rodrikovi prsti još su jednom pipajući potražili nepostojeće zaliske. "Maloprsti sada sjedi u malom vijeću."
"Znala sam da će se uzdignuti visoko", reče Catelyn. "Uvijek je bio pametan, čak i kao dječak, ali jedno je biti pametan, a drugo biti mudar. Pitam se što su mu godine učinile."
Visoko gore, promatrač se oglasio s promatračnice na jarbolu. Kapetan Moreo stiže žureći se preko palube, dijeleći naloge, a svud oko njih Olujna plesačica bukne frenetičnom aktivnošću dok se Kraljev grudobran klizeći pojavljivao na vidiku navrh svoja tri visoka brda.
Tri stotine godina prije, znala je Catelyn, te je visove prekrivala šuma, a samo je šačica ribara živjela na sjevernoj obali Bujice Crnovode gdje
je ta duboka, brza rijeka utjecala u more. Onda je Aegon Osvajač doplovio sa Zmajeva kamena. Na tom se mjestu njegova vojska iskrcala na obalu, i on je na najvišem brdu sagradio svoju prvu grubu poljsku utvrdu od drva i zemlje.
Sada je grad pokrivao obalu dokle god je Catelynin pogled sezao; vile, sjenice i žitnice, ciglena skladišta, drvena svratišta i trgovački šatori, krčme, groblja i javne kuće, sve poredano jedno na drugo. Mogla je čuti buku s ribarnice čak i s ove udaljenosti. Između građevina protezale su se široke ceste obrubljene drvećem, lutajuće grbave uličice, i prolazi tako uski da dva čovjeka nisu mogla hodati usporedo. Visenvno brdo bijaše okrunjeno Velikom septom Baelora sa svojih sedam kristalnih kula. Na suprotnoj strani grada, na Rhaenvsovu brdu stajale su pocrnjele zidine Zmajevske jame, čija je golema kupola ležala u ruševinama, a brončana vrata bila zatvorena jedno stoljeće. Ulica sestara pružala se između njih, ravna poput strijele. Gradske zidine uzdizale su se u daljini, visoke i čvrste.
Stotinu molova obrubljivalo je dokove, a luka je bila prepuna brodova. Ribarski čamci za duboku vodu i riječni krijumčarski čunovi dolazili su i odlazili, brodari su se motkama otiskivali amo-tamo preko Bujice Crnovode, trgovačke galije istovarivale su robu iz Braavosa, Pentosa i Lysa. Catelyn opazi kraljičinu kićenu barku, privezanu uz trbušastog kitolovca iz ibbenske luke, čiji je trup bio crn od katrana, dok se uzvodno tucet tankih zlatnih ratnih brodova odmarao u svojim sidrištima, spuštenih jedara, sa strašnim željeznim ovnovima koje su zapljuskivali valovi.
A iznad svega toga, mrgodeći se s Aegonova visokog brda, nalazila se Crvena utvrda; sedam golemih bačvastih kula okrunjenih željeznim kruništima, golema odbojna stražarnica, nadsvođene dvorane i natkriveni mostovi, vojarne, tamnice i žitnice, masivni zastrti zidovi posuti streljačkim gnijezdima, načinjeni od blijedocrvena kamena. Aegon Osvajač zapovjedio je njezinu izgradnju. Njegov sin Maegor Okrutni vidio je njezino dovršenje. Poslije je odrubio glave svim klesarima, drvorescima i graditeljima koji su radili na njoj. Samo će zmajeva krv znati tajne tvrđave koju su zmajevi knezovi sagradili, prisegnuo je.
Međutim, sada su barjaci što su lepršali s njezinih kruništa bili zlatni, a ne crni, a ondje gdje je troglavi zmaj jednoć rigao vatru sada se pro-pinjao okrunjeni jelen kuće Baratheon.
Labuđa lađa visokih jarbola s Ljetnog otočja krčila je svoj put iz luke, bijelih jedara nabreklih od vjetra. Olujna plesačica promakne pokraj nje, veslajući čvrsto prema obali.
"Moja gospo," reče Ser Rodrik, "dok sam ležao u postelji, razmišljao sam koje je korake najbolje poduzeti. Vi ne smijete stupiti u zamak. Ja ću poći umjesto vas i dovesti vam Ser Arona na neko sigurno mjesto."
Proučavala je starog viteza dok se galija približavala jednom molu. Moreo je vikao na pučkom valvrijskom Slobodnih gradova. "Bili biste izloženi jednakoj pogibelji kao ja."
Ser Rodrik se osmjehne. "Mislim da ne bih. Promotrio sam svoj odraz u vodi i jedva sam se prepoznao. Moja mati bila je posljednja osoba koja me vidjela bez zalizaka, a ona je četrdeset godina mrtva. Vjerujem da sam ovako dovoljno siguran, moja gospo."
Moreo zaurla zapovijed. Kao jedno, šezdeset vesala izdiglo se iz vode, a onda se okrenulo i zaveslalo unatrag. Galija uspori. Još jedan povik. Vesla skliznu unutar trupa. Dok su muklo udarali o dok, tvroshi-jevski su mornari iskočili da je privežu. Moreo se užurbano uspeo, sav u osmijesima. "Kraljev grudobran, moja gospo, kako ste zapovjedili, a nikad brod nije prešao ovaj put brže ni sigurnije. Hoće li vam trebati pomoć da prenesete svoje stvari u zamak?"
"Ne idemo u zamak. Možda biste nam mogli predložiti kakvo svratiste, neko mjesto čisto i udobno, a koje nije predaleko od rijeke."
Tvroshijac je cupkao svoju rašljastu zelenu bradu. "Dakle tako. Poznajem nekoliko svratišta koja bi mogla odgovarati vašim potrebama. Međutim, prije svega, ako mogu biti tako smion, tu je i pitanje druge polovice isplate oko koje smo se pogodili. Te, naravno, dodatni srebrnjaci koje ste tako ljubazno obećali. Šezdeset jelenjaka, vjerujem da je bilo."

"Za veslače", podsjeti ga Catelyn.
"O nedvojbeno", reče Moreo. "Iako bi možda bilo bolje da im ih ja pričuvam dok se ne vratimo u Tvrosh. Iz obzira prema njihovim ženama i djeci. Date li im srebro odmah, moja gospo, prokockat će ga ili potrošiti na noćne užitke."
"Ima i gorih stvari na koje se troši novac", dobaci Ser Rodrik. "Zima dolazi."
"Čovjek mora izabrati sam", reče Catelyn. "Zaradili su srebrnjake. Kako će ih potrošiti nije moja briga."
"Kako velite, moja gospo", odvrati Moreo, klanjajući se i smiješeći se.
Kako bi bila sigurna, Catelyn sama isplati veslače, po jelenjak svakom i bakrenjak dvojici koji su joj odnijeli kovčege na pola puta uz vyse-nijsko brdo do svratišta koje je Moreo bio predložio. Bijaše to nepravilna stara kuća u Jeguljinu prolazu. Žena koja ga je posjedovala bila je mrzovoljna krezuba starica nemirnih očiju koja ih je sumnjičavo promotrila od glave do pete te zagrizla novčić koji joj je Catelyn ponudila, kako bi se uvjerila da je pravi. Njezine su odaje, međutim, bile prostrane i prozračne, a Moreo se zakleo daje njezin gulaš bio najslasniji u svih Sedam kraljevina. Najbolje od svega, uopće je nisu zanimala njihova imena.
"Mislim da bi bilo najbolje kada biste se držali podalje od zajedničke sobe", reče Ser Rodrik kad su se smjestili. "Čak i u mjestu kao stoje ovo, čovjek nikad ne zna tko bi sve na njega mogao vrebati." Nosio je žičanu košulju, bodež i mač pod tamnim plaštem s kapuljačom koju je mogao navući preko glave. "Vratit ću se prije sumraka, sa Ser Aronom", obeća. "A sad otpočinite, moja gospo."
Catelyn je bila umorna. Put bijaše dug i naporan, a ona više nije bila mlada kao nekad. Prozori njezine odaje otvarali su se na uličicu i krovove, s pogledom na Crnovodu iza njih. Promatrala je Ser Rodrika kako odlazi, žustro koračajući dugim koracima kroz uličnu vrevu sve dok se nije izgubio u gomili, a onda je odlučila prihvatiti njegov savjet. Postelja je bila ispunjena slamom umjesto perjem, ali ona nije imala teškoća usnuti.
Probudila ju je lupa na vratima.
Catelyn se naglo uspravi. Pred prozorom, krovovi Kraljeva grudobrana bijahu crveni na svjetlu zalazećeg sunca. Spavala je duže nego što je namjeravala. Šaka ponovno zabubnja po njezinim vratima, a glas povikne: "Otvarajte, u ime kralja."
"Trenutak", odazva se ona. Zamota se u svoj plašt. Bodež je ležao na stoliću pokraj kreveta. Zgrabi ga prije nego što je otkračunala teška drvena vrata.
Muškarci koji su nahrupili u sobu nosili su crne žičane košulje i zlatne plašteve gradske straže. Njihov vođa osmjehne se bodežu u njezinoj ruci i reče, "To vam nije potrebno, moja gospojo. Moramo vas otpratiti u zamak."
"Po čijem nalogu?" upita ona.
On joj pokaže vrpcu. Catelyn osjeti kako joj dah zastaje u grlu. Pečat bijaše drozd, u sivom vosku. "Petyr", reče ona. Tako brzo. Nešto se
lo dogoditi Ser Rodriku. Pogleda zapovjednika straže. "Znate li tko sam ja?"
"Ne, moja gospojo", reče on. "Moj gosp'ar Maloprsti rekao je samo vas dovedem k njemu, i pobrinem se da se s vama ne postupa ružno."
Catelyn klimne. "Možete pričekati vani dok se odjenem." Oprala je ruke u lavoru i zamotala ih u čisto platno. Njezini prsti bijahu debeli i nezgrapni dok se naprezala da sveže prsluk i zauzla mrki plašt oko vrata. Kako je Maloprsti mogao znati da je bila ovdje? Ser Rodrik mu nikad ne bi rekao. Možda je bio star, ali bio je tvrdoglav, i odan do srži. Zar su stigli prekasno, zar su se Lannisterovi domogli Kraljeva grudobrana prije nje? Ne, da je to bila istina, Ned bi također bio ovdje, i zasigurno bi došao k njoj. Kako...?
Onda se dosjeti, Moreo. Tvroshijac je znao tko su i gdje su, proklet bio. Nadala se da je dobro naplatio tu obavijest.
Doveli su joj konja. Svjetiljke su se palile duž ulica dok su kretali, a Catelyn osjeti oči grada na sebi dok je jahala, okružena stražom u zlatnim plaštevima. Kada su stigli pred Crvenu utvrdu, željezne rešetke bijahu spuštene, velike dveri zatvorene za noć, a prozore zamka oživljavalo je treperavo svjetlo. Stražari su ostavili svoje konje pred zidinama i otpratili je kroz uzana pokrajnja vrata, potom beskonačnim stubama do kule.
Bio je sam u odaji, sjedio je za teškim drvenim stolom, s uljanicom pokraj sebe i pisao. Kada su je uveli unutra, on odloži pero i pogleda je. "Cat", reče tiho.
"Zbog čega su me doveli ovamo na ovakav način?"
On ustane i osornom kretnjom otjera stražu. "Ostavite nas." Vojnici su otišli. "Nisu s vama ružno postupali, vjerujem", reče pošto su otišli. "Dao sam izričite naredbe." Primijeti njezine zavoje. "Vaše ruke..."
Catelyn se ne obazre na natuknuto pitanje. "Nisam navikla da me se poziva poput sluškinje djevojčure", ona će ledeno. "Kao dječak, uvijek ste poznavali značenje uljudnosti."
"Razgnjevio sam vas, moja gospo. To mi nikad nije bila namjera." Doimao se skrušenim. To je dozvalo sjećanja u Catelyn. Bio je vragolasto dijete, ali se nakon svojih nestašluka uvijek doimao skrušenim, bio je to dar koji je imao. Godine ga nisu mnogo izmijenile. Petyr je bio sitan dječak, te je izrastao u sitnog muškarca, nekoliko plačeva nižeg od Catelyn, vitkog i okretnog, s oštrim crtama lica kojih se sjećala, te istim
nasmijanim sivozelenim očima. Sada je imao malenu zašiljenu bradicu, i srebrne vlasi u tamnoj kosi, iako je još uvijek bio nadomak tridesetoj. One su se dobro slagale sa srebrnim drozdom koji mu je pričvršćivao plašt. Čak i kao dijete, volio je srebro.
"Kako ste znali da sam u gradu?" upita ga ona.
"Knez Varys zna sve", reče Petyr s lukavim smiješkom. "Uskoro će nam se pridružiti, ali htio sam vas najprije vidjeti

nasamo. Previše je vremena prošlo, Cat. Koliko godina?"
Catelyn se ne obazre na njegovu prisnost. Bilo je mnogo važnijih pitanja. "Dakle, kraljev pauk je onaj koji me pronašao."
Maloprsti se trgne. "Ne smijete ga tako nazivati. Vrlo je osjetljiv. Ta osjetljivost potječe od toga stoje eunuh, pretpostavljam. Ništa se ne događa u ovom gradu bez Varysova znanja. Kadikad zna za nešto prije nego što se uopće i dogodi. Ima doušnike posvuda. Svoje ptičice, tako ih naziva. Jedna od njegovih ptičica dočula je za vaš posjet. Na svu sreću, Varys je najprije došao k meni."
"Zašto k vama?"
On slegne ramenima. "Zašto ne k meni? Glavni sam rizničar i kraljev osobni savjetnik. Selmy i knez Renly odjahali su na Sjever u susret Robertu, a knez Stannis otišao je na Zmajev kamen, ostavivši samo meštra Pycella i mene. Ja sam bio očigledan izbor. Uvijek sam bio prijatelj vaše sestre Lyse, Varys to zna."
"Znali Varysiza..."
"Knez Varys zna sve... osim zašto ste tu." Nadigne obrvu. "Zašto ste tu?"
"Ženi je dopušteno da čezne za mužem, a ustreba li majci blizina njezinih kćeri, tko joj može reći ne?"
Maloprsti se nasmije. "O, vrlo dobro, moja gospo, ali molim vas, ne očekujte od mene da u to povjerujem. Predobro vas poznajem. Kako je ono glasilo tullvjevsko geslo?"
Grlo joj bijaše suho. "Obitelj, Dužnost, Čast", ukočeno izrecitira. Zaista ju je predobro poznavao.
"Obitelj, Dužnost, Čast", ponovi on. "Sve to zahtijevalo je vaš ostanak u Oštrozimlju, gdje vas je naš Namjesnik ostavio. Ne, moja gospo, nešto se dogodilo. Ovaj vaš iznenadni dolazak nagovještava stanovitu hitnost. Molim vas, dopustite mi da vam pomognem. Stari, dragi prija-
. nikacj ne bi smjeli oklijevati da se oslone jedan na drugoga." Začulo se tiho kucanje na vratima. "Naprijed", odazove se Maloprsti.
čovjek koji je stupio kroz vrata bijaše debeljuškast, namirisan, nagizdan i ćelav poput jajeta. Nosio je prsluk s utkanim zlatnim nitima
Preko lepršave haljine od grimizne svile, a na njegovim nogama bijahu šiliene papuče od meka baršuna. "Kneginjo Stark", reče, uzimajući njezinu ruku u svoje, "vidjeti vas ponovno nakon toliko godina velika je radost." Njegova koža bila je meka i vlažna, a dah mu je mirisao na ljiliane "O, vaše sirote ruke. Jeste li se opekli, slatka gospo? Prsti su tako nježni... Naš dobri meštar Pycelle pripravlja izvrsnu ljekovitu mast, hoću li poslati po ćup?"
Catelyn izvuče svoje prste iz njegovih. "Hvala vam, kneže, ali moj se meštar Luvvin već pobrinuo za moje rane."
Varys klimne glavom. "Bilo je strahovito tužno čuti za vašega sina. A tako je mlad. Bogovi su okrutni."
"U tome se slažemo, kneže Varys", reče ona. Naslov je bio uljudnost na koju je imao pravo kao član vijeća; Varys nije bio knez ničega doli paukove mreže, ničiji gospodar doli svojih uhoda.
Eunuh raširi svoje meke ruke. "U više od toga, nadam se, draga gospo. Izuzetno cijenim vašeg muža, našeg novog Namjesnika, i znam da obojica volimo kralja Roberta."
"Da", bila je prisiljena reći. "Nedvojbeno."
"Nijedan kralj nije bio toliko voljen kao naš Robert", naruga se Maloprsti. Lukavo se osmjehne. "Barem dokle čuju uši kneza Varysa."
"Dobra gospo", Varys će s velikom zabrinutošću. "Ima ljudi u Slobodnim gradovima s čudesnim liječničkim sposobnostima. Recite samo riječ, i poslat ću po jednog za vašeg voljenog Brana."
"Meštar Luvvin čini sve što je moguće za Brana", reče mu ona. Nije htjela govoriti o Branu, ne ovdje, ne s ovim ljudima. Maloprstom je vjerovala samo malo, a Varysu nimalo. Nije im htjela dopustiti da vide njezinu tugu. "Knez Baelish mi veli da vama moram zahvaliti što sam dovedena ovamo."
Varys zahihoće poput djevojčice. "O da. Pretpostavljam da sam ja kriv. Nadam se da mi opraštate, ljubazna gospo." Spusti se na sjedalicu 1 sastavi ruke. "Pitam se možemo li vas zamoliti da nam pokažete bodež?"
Catelyn Stark zurila je u eunuha u nevjerici. On je zaista pauk, pomisli divlje, čarobnjak, ili gore. Zna stvari koje nitko zapravo nije mogao znati, osim ako... "Što ste učinili Ser Rodriku?" zahtijevala je.
Maloprsti je bio izgubljen. "Osjećam se pomalo poput viteza koji stiže u bitku bez svog koplja. O kojem to bodežu govorimo? Tko je Ser Rodrik?"
"Ser Rodrik Cassel je vrhovni oružnik u Oštrozimlju", obavijesti ga Varys. "Uvjeravam vas, kneginjo Stark, uopće se ništa nije dogodilo vašem dobrom vitezu. On je zaista došao ovamo ovog poslijepodneva. Posjetio je Ser Arona Santagara u oružarnid, i razgovarali su o izvjesnom bodežu. Prije zalaska sunca napustili su zamak zajedno i pješice otišli u onu groznu potleušicu u kojoj ste odsjeli. Još uvijek su tamo, piju u zajedničkoj sobi, čekajući vaš povratak. Ser Rodrik je bio veoma očajan kad je otkrio da ste otišli."
"Kako možete znati sve to?"
"Šaputanja ptičica", reče Varys, smiješeći se. "Ja znam mnogo toga, slatka gospo. Takva je priroda moje službe." Slegne ramenima. "Vi imate bodež kod sebe, zar ne?"
Catelyn ga izvuče ispod svog plašta i baci na stol pred njim. "Evo. Možda će vaše ptičice šapnuti ime čovjeka kojemu pripada."
Varys podigne nož s pretjeranom pažljivošću i prođe palcem duž njegova ruba. Krv šikne, a on cikne i ispusti nož natrag na stol.

"Pažljivo," reče mu Catelyn, "oštar je."
"Ništa ne zadržava oštrinu poput valvrijskog čelika", reče Maloprsti dok je Varys sisao svoj krvavi palac i promatrao Catelyn s namrgođenim upozorenjem. Maloprsti podigne nož lako u svojoj ruci, okušavajući zahvat. Baci ga u zrak i ponovno ga dohvati svojom drugom rukom. "Kakva ljupka ravnoteža. Želite pronaći vlasnika, je li to razlog ovog posjeta? Za to vam ne treba Ser Aron, moja gospo. Trebali ste doći k meni."
"A da jesam," reče ona, "što biste mi rekli?"
"Rekao bih vam da postoji samo jedan nož poput ovog u Kraljevu grudobranu." Uhvati mu oštricu između palca i kažiprsta, povuče ga natrag preko svog ramena, i baci preko sobe s uvježbanim trzajem zgloba. On pogodi vrata i zabije se duboko u hrastovinu, drhteći. "Moj."
"Vaš?" To nije imalo smisla. Petyr nije bio u Oštrozimlju.
"Sve do turnira na imendan princa Joffrevja", reče on, prelazeći kako bi izvukao bodež iz drveta. "Kladio sam se na Ser Jaimea u Vecanju zajedno s ostatkom dvora." Petvrov smeteni osmijeh učini T je ponovno izgledao gotovo kao dječak. "Kad gaje Loras Tyrell zba-do s konja, mnogi od nas postali su za svoticu siromašniji. Ser Jaime je °zeubio stotinu zlatnih zmajeva, kraljica je izgubila smaragdni privjesak, ja sam izgubio svoj nož. Njezina je Milost dobila natrag privjesak, ali pobjednik je zadržao ostalo.
"Tko?" zahtijevala je Catelyn, usana suhih od straha. Njezini prsti bridjeli su uspomenom na bol.
"Vražićak", reče Maloprsti dok je knez Varys promatrao njezino lice. "Tyrion Lannister."
jon
vorište je odzvanjalo zveketom mačeva.
Pod crnom vunom, uškrobljenom kožom i oklopom, ledeni je znoj kapao niz Jonova prsa dok je hrlio u napad. Grenn posrne natrag, nespretno se braneći. Kada je podigao svoj mač, Jon se provuče poda nj širokim udarcem koji zvekne po stražnjoj strani noge drugoga dječaka te on zatetura. Na Grennov niski udarac odgovori visokim zamahom koji je ulubio njegovu kacigu. Kada je ovaj pokušao zamahnuti s boka, Jon je pomaknuo svoju oštricu i tresnuo oklopljenom podlakticom u njegova prsa. Grenn je izgubio tlo pod nogama i sjeo tvrdo u snijeg. Jon je jakim udarcem izbio mač iz njegovih prstiju, stoje prouzročilo bolan krik.
"Dosta!" reče Ser Alliser Thorne oštrim glasom poput valvrijskog čelika.
Grenn privuče svoju ruku. "Kopile mi je slomilo zglob."
"Kopile ti je prerezalo tetivu koljena, raskolilo ti praznu lubanju i odrubilo glavu. Ili bi to učinilo, da ovi mačevi imaju oštricu. Imaš sreću što su Straži potrebni konjušari jednako kao i izviđači." Ser Alliser rukom dozva Jerena i Žapca. "Postavite Tura na noge, mora obaviti pogrebne pripreme."
Jon skine svoju kacigu dok su drugi dječaci podizali Grenna na noge. Studeni jutarnji zrak djelovao je ugodno na njegovu licu. Osloni se na svoj mač, duboko udahne i dopusti si na trenutak uživati u pobjedi.
"To je mač, a ne starački štap", oštro će Ser Alliser. "Bole li vas noge, kneže Snow?"
Jon je mrzio to ime, sprdnju koju mu je Ser Alliser nabio na vrat od prvog dana kad je došao vježbati. Dječaci su ga prihvatili, i sad gaje čuo posvuda. Uvuče mač natrag u korice. "Ne", odgovori.
Thorne pođe dugim koracima prema njemu, a ruho od krute crne kože tiho je šuštalo dok se kretao. Bio je nabijen muškarac od pedeset godina, nizak rastom i žilav, sa sjedinama u crnoj kosi i očima poput krhotina oniksa. "Van s istinom", naredi.
"Umoran sam", prizna Jon. Ruka mu je gorjela od težine mača, a počinjao je osjećati modrice sada kad je borba bila gotova. "Nisi, nego slab." "Pobijedio sam." "Nisi. Tur je izgubio."
Jedan od ostalih dječaka prigušeno se zasmijulji. Jon je znao da mu ne valja odgovoriti. Pobijedio je svakoga koga mu je Ser Alliser postavio za protivnika, međutim time ništa nije stekao. Vrhovni oružnik obasipao ga je jedino porugama. Thorne ga je mrzio, Jon je to shvatio; no ostale je dječake mrzio još više.
"To bi bilo sve", reče im Thorne. "Mogu probaviti samo određenu količinu nesposobnosti u jednome danu. Dođu li ikad Drugi po nas, molit ću se da imaju strijelce, jer svi vi niste dobri ni za što drugo nego da budete meta njihovim strijelama."
Jon je slijedio ostale natrag u oružarnicu, hodajući sam. Ovuda je često hodao sam. Bilo ih je gotovo dvadesetero u skupini s kojom je vježbao, no nikoga od njih nije mogao nazvati prijateljem. Većina je bila dvije ili tri godine starija, međutim, nitko nije bio ni upola onakav borac kakav je Robb bio sa svojih četrnaest. Daeron je bio brz ali se plašio udaraca. Pyp je rukovao mačem kao bodežom, Jeren je bio slab poput djevojčice, Grenn spor i nespretan. Halderovi udarci bili su divlje nesmiljeni ali bi ulijetao ravno na oštricu mača u napadu. Što je više vremena provodio s njima, Jon ih je sve više prezirao.
Unutra, Jon objesi mač i korice o kuku u kamenom zidu, ne obazirući se na ostale oko sebe. Polako stane svlačiti sa sebe svoj oklop, kožu,
izn
oiem natopljeno vuneno ruho. Veliki komadi ugljena gorjeli su u že-
nim žeravnicima na oba kraja dugačke sobe, ali je Jon otkrio kako d hti Studen je ovdje uvijek bila uz njega. Za nekoliko godina zaboravit će kako je to osjećati se toplo.
Umor gaje zahvatio iznenada, dok je oblačio grubo crno sukno koje im je bilo svakidašnjom odjećom. Sjedne na klupu, dok su mu prsti nespretno petljali oko kopče na njegovu plastu. Tako hladno, pomisli, sjećajući se toplih dvorana u

Oštrozimlju, gdje je vruća voda tekla zidovima kao krv ljudskim tijelom. Oskudna je bila toplina koja se mogla naći u Crnom zamku; zidovi su ovdje bili hladni, a ljudi još hladniji.
Nitko mu nije rekao da će Noćna straža biti imalo nalik ovomu; nitko osim Tyriona Lannistera. Patuljak mu je rekao istinu na putu na Sjever, ali je tad već bilo prekasno. Jon se pitao je li njegov otac znao kako je na Zidu. Morao je znati, pomisli; to je samo pojačavalo njegovu bol.
Čak gaje i njegov stric napustio na ovome hladnom mjestu na kraju svijeta. Ovdje gore, vedri Benjen Stark kojeg je poznavao postao je druga osoba. Bio je Prvi izvidnik i provodio dane i noći s glavnim zapovjednikom Mormontom, meštrom Aemonom i ostalim visokim časnicima, dok je Jon bio predan na nimalo nježnu brigu Ser Alliseru Thorneu.
Tri dana nakon njihova dolaska, Jon je dočuo da je Benjen Stark trebao predvoditi pola tuceta ljudi u izvidnicu po ukletoj šumi. Te noći potražio je svog strica u velikoj drvetom obloženoj zajedničkoj dvorani i preklinjao ga da pođe s njim. Benjen ga je otresito odbio. "Ovo nije Oštrozimlje", rekao mu je dok je rezao meso vilicom i bodežom. "Na Zidu, čovjek dobije samo ono što zaradi. Ti nisi izviđač, Jone, već nezreo dječak na kojem se još može osjetiti miris ljeta."
Glupo, Jon prigovori. "Bit će mi petnaest godina na imendan", rekao je. "Gotovo sam odrastao čovjek."
Benjen Stark se namršti. "Ti si dječak, i to ćeš ostati sve dok Ser Alliser ne kaže da si sposoban postati pripadnik Noćne straže. Ako si mislio da će ti tvoja starkova krv donijeti povlastice, bio si u krivu. Odričemo se svojih drevnih obitelji kad položimo našu prisegu. Tvoj otac će uvijek imati mjesto u mome srcu, ali ovo su sada moja braća." Pokazao je bodežom prema ljudima oko njih, sve ogrubjelim, hladnim muškarcima u crnom.
Jon je ustao u zoru sljedećeg dana kako bi promatrao stričev odlazak. Jedan od njegovih izviđača, krupan ružan čovjek, pjevao je prostu
pjesmicu dok je sedlao svog riđana, a dah mu se pušio na hladnom jutarnjem zraku. Ben Stark smiješio se tomu, ali nije imao smiješka za svog nećaka. "Koliko ti puta moram reći ne, Jone? Razgovarat ćemo kad se vratim."
Dok je promatrao strica kako vodi svog konja u prokop, Jon se sjećao onoga što mu je Tyrion Lannister rekao na kraljevskoj cesti, i u mislima je vidio Bena Starka kako leži mrtav, a njegova se krv crveni na snijegu. Od te mu se pomisli smučilo. Što je to postajao? Poslije je potražio Duha u samoći svoje ćelije, i zario lice u njegovo gusto bijelo krzno.
Mora li biti sam, načinit će od samoće svoj oklop. Crni zamak nije imao božansku šumu, već samo malu septu i pripita septona, ali se Jon nije mogao prisiliti na molitvu ijednom bogu, starom ili novom. Ako su postojali, mislio je, bili su jednako okrutni i neumoljivi poput zime.
Nedostajala su mu njegova prava braća: mali Rickon, čije su svijetle oči blistale dok je molio slatkiš; Robb, njegov takmac, najbolji prijatelj i vjeran pratilac; Bran, tvrdoglav i znatiželjan, uvijek željan slijediti Jona i Robba u svemu što su radili i pridružiti im se ako treba. Nedostajale su mu također djevojčice, čak i Šansa, koja ga nikad nije zvala drugačije doli "moj polubrat", budući da je bila dovoljno zrela da shvati značenje riječi kopile. I Arya... nedostajala mu je još više od Robba, koštunjava mrvica kakva je bila, sve sama ogrebena koljena, raščupana kosa i raz-derana odjeća, tako žestoka i svojeglava. Arya naizgled nikad nikamo nije pripadala, ništa više od njega... međutim, uvijek gaje mogla natjerati na smijeh. Dao bi sve da sada može biti s njom, ponovno joj mrsiti kosu i gledati je kako se krevelji, slušati je kako završava rečenicu zajedno s njim.
"Slomio si mi zglob, kopile."
Jon podigne oči prema neugodnu glasu. Grenn se nadvijao nad njim, debela vrata i crvena lica, s trojicom svojih prijatelja uza se. Poznavao je Toddera, niskog ružnog dječaka s neugodnim glasom. Novaci su ga svi zvali Žabac. Druga dvojica bijahu oni koje je Yoren poveo sa sobom na Sjever, sjeti se Jon, silovatelji uhvaćeni u Prstima. Zaboravio je njihova imena. Jedva im se obraćao, ako si nije mogao pomoći. Bili su gru-bijani i svadljivci, bez trunke časti među sobom.
Jon ustane. "Slomit ću ti i drugi ako me ljubazno zamoliš." Grenn je imao šesnaest godina i bio je za glavu viši od Jona. Sva četvorica bila
su krupnija od njega, ali ih se nije bojao. Pobijedio ih je sve do jednog u dvorištu.
"Možda ćemo mi slomiti tebe", reče jedan od silovatelja.
"Pokušajte." Jon posegne za mačem, ali ga jedan od njih zgrabi za ruku i svine mu je iza leđa.
"Činiš nas da svi izgledamo loše", potuži se Žabac.
"Izgledali ste loše još prije nego što sam vas sreo", reče mu Jon. Dječak koji mu je držao ruku trzajem je, žestoko, povuče uvis. Bol poput koplja prođe kroza nj, ali Jon nije kriknuo.
Žabac korakne bliže. "Mali knežević ima jezičinu", reče. Imao je praseće oči, male i blistave. "Je li ti to mamina jezičina, kopile? Što je ona bila, neka kurva? Reci nam njezino ime. Možda sam je imao jednom ili dvaput." Nasmijao se.
Jon se izvije poput jegulje i tresne petom preko svoda stopala dječaka koji ga je držao. Začu se iznenadan krik bola, i on je bio slobodan. Poleti prema Žapcu, srušivši ga na leđa preko klupe, i obori mu se na prsa s objema rukama na njegovu vratu, tresnuvši mu glavom o tvrdo tlo.
Dvojica iz Prstiju povukoše ga natrag, grubo ga bacivši na tlo. Grenn ga stade tući nogom. Jon se kotrljao podalje od udaraca kada je bučni glas presjekao polumrak oružarnice. "PREKINITE S TIM! ODMAH!"
Jon se podigne na noge. Donal Noye stajao je mrko ih gledajući. "Dvorište je za borbu", reče oružar. "Držite svoje prepirke podalje od moje oružarnice, ili ću vaše prepirke učiniti svojima. To vam se neće svidjeti."
Žabac sjedne na pod, oprezno pipajući svoj zatiljak. Prsti mu se vra-tiše okrvavljeni. "Pokušao me ubiti."
"Istina je. Vidio sam", dobaci jedan od silovatelja.

"Slomio mi je zglob", ponovno će Grenn, ispruživši ga Noyeu na pregled.
Oružar dobaci ponuđenom zglobu najkraći mogući pogled. "Modrica. Možda uganuće. Meštar Aemon će ti dati melem. Idi s njim, Todderu, valja se pobrinuti za tu glavu. Vi ostali, vratite se u svoje ćelije. Ti ne, Snow. Ti ostani."
Jon teško sjedne na dugu drvenu klupu dok su ostali odlazili, nesvjestan pogleda koje su mu dobacivali, nijemih obećanja buduće odmazde. U ruci mu je bubnjalo.
"Straži je potreban svaki čovjek kojeg može dobiti", reče Donal Noye kada su ostali sami. "Čak i čovjek poput Žapca. Nećeš si osvjetlati obraz ako ga ubiješ."
Jonov gnjev se rasplamsa. "Rekao je daje moja majka..." "... kurva. Čuo sam ga. Pa što?"
"Knez Eddard Stark nije bio čovjek koji bi spavao s kurvama", ledeno će Jon. "Njegova čast..."
"... nije ga sprečavala da posvoji kopile. Zar ne?" Jon je bio leden od bijesa. "Mogu li otići?" "Otići ćeš kad ti ja kažem da odeš."
Jon se mrko zabulji u dim što se uzdizao iz žeravnika, sve dok ga Noyle nije uhvatio ispod brade, i tustim mu prstima okrenuo glavu prema sebi. "Gledaj me dok govorim s tobom, dječače."
Jon pogleda. Oružar je imao prsa nalik na bačvicu piva i trbušinu koja je uz njih pristajala. Nos mu bijaše plosnat i širok, i uvijek se činio kao da mu je potrebno brijanje. Lijevi rukav njegove crne vunene tunike bio je pričvršćen kod ramena srebrnom kopčom u obliku mača. "Riječi neće učiniti tvoju majku kurvom. Bila je što je bila, i ništa što Žabac kaže ne može to promijeniti. Znaš, imamo ljudi na Zidu čije su majke bile kurve."
Ne i moja majka, mislio je Jon tvrdoglavo. Ništa nije znao o svojoj majci; Eddard Stark nije htio govoriti o njoj. Ipak, često ju je sanjao, tako često daje gotovo mogao vidjeti njezino lice. U njegovim snovima, bila je lijepa i plemenita roda, a njezine oči bile su tople.
"Misliš da si izvukao deblji kraj jer si kopile plemenitog kneza?" nastavi oružar. "Onaj dečko Jeren septonov je okot, a Cotter Pyke nezakoniti je sin djevojčure iz krčme. Sada zapovijeda Istočnom stražarni-com pokraj Mora."
"Nije me briga", reče Jon. "Nije me briga za njih i nije me briga za vas ili za Thornea ili Benjena Starka, ni za što. Mrzim ovo mjesto. Previše je... hladno je."
"Da. Hladan, mučan i opasan, takav je Zid, a takvi su i ljudi koji po njemu hodaju. Nimalo slični pričama koje ti je tvoja dojilja kazivala. Pa, pišam na priče i pišam na tvoju dojilju. Ovako stvari stoje, i ovdje si za cijeli život, jednako kao i mi ostali."
"Život", gorko ponovi Jon. Oružar je mogao govoriti o životu. Imao a ie Odjenuo je crno tek nakon što je izgubio ruku u opsadi Krajoluje. Prije toga radio je kao kovač za Stannisa Baratheona, kraljeva brata. Vidio je Sedam kraljevina uzduž i poprijeko, gostio se, kurvao i borio u stotine bitaka. Govorili su da je upravo Donal Noye bio onaj koji je is-kovao ratni malj kralju Robertu, onaj isti koji je izbio život iz Rhaega-ra Targaryena na Trozupcu. Učinio je sve ono što Jon nikad neće, a onda kad je ostario, dobrano prešao tridesetu, zadobio je letimičan udarac sjekirom, a rana mu se gnojila sve dok mu se čitava ruka nije morala odrezati. Tek tada, obogaljen, Donal Noye je stigao na Zid, kada je njegov život već bio gotovo završen.
"Da, život", reče Noye. "Dug ili kratak, to ovisi o tebi, Snow. Putem kojim si krenuo, jedan će ti od tvoje braće jedne noći prerezati grlo."
"Oni nisu moja braća", obrecne se Jon. "Mrze me jer sam bolji od njih."
"Ne. Mrze te jer se ponašaš kao da si bolji od njih. Gledaju te i vide kopile odgojeno u zamku koje je umislilo da je knežević." Oružar se nagne bliže. "Ti nisi knežević. Upamti to. Ti si Snow, a ne Stark. Ti si kopile i nasilnik."
"Nasilnik?" Jon se gotovo zagrcnuo čuvši tu riječ. Optužba je bila toliko nepravedna da mu je oduzela dah. "Oni su prvi pošli na mene. Njih četvorica."
"Četvorica koju si ponizio u dvorištu. Četvorica koja te se vjerojatno boje. Promatrao sam kako se boriš. S tobom to nije vježbanje. Stavi dobru oštricu na svoj mač, i bit će mrtvo meso; ti to znaš, i oni to znaju. Ništa im ne ostavljaš. Posramljuješ ih. Čini li te to ponosnim?"
Jon je oklijevao. Osjećao se ponosnim kad je pobjeđivao. Zašto ne bi? Ali oružar mu je i to oduzimao, zvučeći kao daje činio neko zlo. "Svi su oni stariji od mene", reče braneći se.
"Stariji, veći i jači, to je istina. Međutim, kladio bih se da te tvoj vrhovni oružnik u Oštrozimlju naučio boriti se s ljudima većim od tebe. Tko je on bio, kakav stari vitez?"
"Ser Rodrik Cassel", umorno će Jon. Ovdje negdje ležala je stupica. Osjećao je kako se zatvara oko njega.
Donal Noye nagne se naprijed, unoseći se Jonu u lice. "A sada se zamisli nad ovim, dečko. Nijedan od ovih ostalih nikad nije upoznao vrhovnog oružnika do Ser Allisera. Njihovi očevi bili su poljodjelci, kočijaši i zvjerokradice, kovači, rudari i veslači na trgovačkoj galiji. Ono što znaju o borbi naučili su između paluba, u uličicama Starigrada i Lannis--luke, u javnim kućama uz putove i krčmama na kraljevskoj cesti. Možda su ukrstili nekoliko štapova prije nego što su došli ovamo, ali kunem ti se, niti jedan između njih dvadesetorice nije bio dovoljno bogat da posjeduje pravi mač." Njegov pogled bijaše strog. "I kako vam se sad sviđa okus vaših pobjeda, kneže Snow?"
"Ne zovite me tako!" oštro će Jon, ali žestine je nestalo iz njegova gnjeva. Iznenada se osjetio posramljen i kriv. "Ja nikad... Nisam mislio..."
"Radije počni razmišljati", upozori ga Noye. "To, ili spavaj s bodežom uz krevet. Sad idi."
U trenutku kad je Jon napustio oružarnicu bilo je gotovo podne. Sunce se probilo kroz oblake. On mu okrene leđa i

podigne pogled prema Zidu što je blistao modar i kristalan na sunčevu svjetlu. Čak i nakon svih ovih tjedana, još uvijek se ježio od pogleda na nj. Stoljeća vjetrom nanesene zemlje nagrdila su ga i isprala, prekrivši ga poput opne, i često se činio blijedo sivim, boje oblačna neba... ali kada bi ga sunce jasno obasjalo za vedra dana, sjajio se, živ od svjetla, divovska modrobijela litica koja je ispunjala polovicu neba.
Najveća građevina ikad izgrađena ljudskom rukom, rekao je Benjen Stark Jonu na kraljevskoj cesti kada su prvi put ugledali Zid u daljini. "I nesumnjivo najbeskorisnija", dodao je Tyrion Lannister sa smiješkom, ali čak je i Vražićak utihnuo dok su mu se približavali jašući. Moglo ga se vidjeti miljama daleko, blijedomodru prugu duž sjevernog obzorja što se pružala na istok i zapad te nestajala u daljini, neizmjerna i neprekinuta. Ovo je kraj svijeta, činilo se da kazuje.
Kada su konačno opazili Crni zamak, njegove drvene utvrde i kamene kule izgledale su ništa više doli šačice kockica za igru razbacanih u snijegu, pod golemim ledenim zidom. Drevna tvrđava crne braće nije bila nikakvo Oštrozimlje, nimalo nalik na pravi zamak. Budući da su joj manjkale zidine, nije je se moglo braniti, ni s juga, ni istoka, ni zapada; ali samo je Sjever zanimao Noćnu stražu, a na Sjeveru se uzdizao Zid. Stajao je gotovo sedam stotina stopa visok, triput veći od najviše kule tvrđave koju je štitio. Njegov mu je stric rekao da je vrh zida bio dovoljno širok da tucet oklopljenih vitezova može projahati usporedo. Sumorni obrisi golemih katapulta i čudovišnih drvenih kranova držali su stražu ondje gore, poput kostura veličanstvenih ptica, a među njima hodali su ljudi u crnom sitni poput mrava.
Dok je stajao pred oružarnicom gledajući uvis, Jon je osjećao gotovo jednako divljenje kao onog dana na kraljevskoj cesti, kada ga je prvi put ugledao. Zid je bio takav. Katkad je gotovo mogao zaboraviti daje bio tu, kao što zaboravljate na nebo ili zemlju pod nogama, ali bilo je drugih trenutaka kada se činilo da osim njega ničega drugog na svijetu nema. Bio je stariji od Sedam kraljevina, a kada bi Jon stajao pod njim i gledao uvis, zavrtjelo bi mu se u glavi. Mogao je osjetiti golemu težinu sveg tog leda kako ga pritišće, kao da će se svakog trena svaliti, i nekako je Jon znao da će, padne li, čitav svijet pasti zajedno s njim.
"Tjera te da se zapitaš što leži iza njega", reče poznati glas.
Jon se osvrne. "Lannisteru. Nisam vidio - hoću reći, mislio sam da sam sam."
Tyrion Lannister bio je umotan u krzna toliko čvrsto da je nalikovao medvjediću. "Mnogo se toga dobrog može reći o hvatanju ljudi na prepad. Nikad ne znaš što sve možeš doznati."
"Od mene nećete doznati ništa", reče mu Jon. Malo je viđao patuljka otkako je njihovo putovanje završilo. Kao kraljičin brat, Tyrion Lannister bio je počasni gost Noćne straže. Vrhovni zapovjednik smjestio gaje u odaje u Kraljevoj kuli - takozvanoj, iako je nijedan kralj stotinama godina nije posjetio - a Lannister je objedovao za Mormontovim stolom i provodio dane jašući po Zidu, a noći kockajući i pijući sa Ser Alliserom, Bowenom Marshom i drugim visokim časnicima.
"O, ja čujem svašta, kamo god pođem." Čovječuljak pokaže prema Zidu kvrgavim crnim štapom za šetnju. "Kao što sam govorio prije... zbog čega, kad jedan čovjek sagradi zid, drugi smjesta želi znati što je na drugoj strani?" Nagnuo je glavu i pogledao Jona svojim neobičnim različitim očima. "Ti želiš znati što je na drugoj strani, zar ne?"
"Ondje nema ničeg posebnog", reče Jon. Želio je jahati s Benjenom Starkom na njegovim pohodima, duboko u tajne uklete šume, želio se boriti s divljacima Mancea Rvdera i braniti kraljevstvo od Drugih, ali bilo je bolje ne govoriti o stvarima koje je želio. "Izviđači vele da su tamo samo šume, planine i smrznuta jezera, s puno snijega i leda."
"I kvrgavci i snarkovi", reče Tyrion. "Nemojmo ih zaboraviti, kneže Snow, inače čemu bi ta golema stvarca služila?"
"Ne zovite me kneže Snow."
Patuljak podigne obrvu. "Radije bi da te zovu Vražićak? Dopusti im vidjeti kako te njihove riječi diraju, i više se nikad nećeš moći osloboditi
poruge. Ako ti žele nadjenuti ime, primi ga, učini ga svojim. Tada te njime više neće moći povrijediti." Pokaže svojim štapom. "Hajde, pođi sa mnom. Dosad su već poslužili kakav nazovi gulaš u zajedničkoj dvorani, a dobro bi mi došla zdjela nečeg toplog."
Jon je također bio gladan, te prista poći s Lannisterom i uspori hod kako bi se prilagodio patuljkovim nezgrapnim, gegavim koracima. Vjetar se podigao, i mogli su čuti kako stare drvene građevine škripe pod njim, a u daljini lupa težak prozorski kapak, iznova i iznova, zaboravljen. Jednom se začuo prigušen pljas kada je pokrivač snijega skliznuo s krova i pao blizu njih.
"Ne vidim tvog strahovuka", reče Lannister dok su hodali.
"Vezujem ga lancem u stare staje dok vježbamo. Sada sve konje zatvaraju u istočne staje, pa ga nitko ne uznemiruje. Ostatak vremena boravi sa mnom. Ćelija u kojoj spavam je u Hardinovoj kuli."
"To je ona s urušenim kruništem, ne? Razmrskanim kamenjem dolje u dvorištu, i nagibom sličnom onomu u našeg kralja Roberta nakon duge noći pijančenja? Mislio sam da su sve te zgrade napuštene."
Jon slegne ramenima. "Nikoga nije briga gdje spavaš. Većina starih utvrda je prazna, možeš izabrati koju god ćeliju želiš."
Nekoć je Crni zamak udomljivao pet tisuća ratnika zajedno sa svim njihovim konjima, slugama i oružjem. Sada je bio dom desetini tog broja, a neki su se njegovi dijelovi pretvarali u ruševine.
Smijeh Tyriona Lannistera pušio se na hladnome zraku. "Neću zaboraviti reći tvomu ocu da uhiti još kojeg zidara, prije nego što se tvoja kula sruši."
Jon je osjećao porugu u ovome, ali istinu nije bilo moguće zanijekati. Straža je izgradila devetnaest velikih tvrđava duž Zida, ali samo su tri još uvijek bile naseljene: Istočna stražarnica na svojoj sivoj, vjetrovitoj obali, Sjenovita kula pod samim planinama gdje je Zid završavao, i Crni zamak između njih, na kraju kraljevske ceste. Ostale utvrde, davno

napuštene, bile su samotna, ukleta mjesta, na kojima su hladni vjetrovi fijukali kroz crne prozore, a duhovi mrtvih opskrbljivali posadom njihove branike.
"Bolje je da sam sam", tvrdoglavo će Jon. "Ostali se boje Duha."
"Mudri momci", reče Lannister. Onda promijeni temu. "Priča se da tvoj stric predugo izbiva."
Jon se sjeti želje koju je zaželio u svome gnjevu, vizije Benjena Star-mrtva u snijegu, i brzo skrene pogled. Patuljak je imao sposobnost ^slućivanja stvari, a Jon nije htio da mu opazi krivnju u očima. "Rekao nada će se vratiti do mog imendana", prizna. Njegov imendan je došao fprošao, nezamijećen, prije dva tjedna. "Išli su u potragu za Ser Way-marom Rovceom, njegov otac je vazal kneza Arrvna. Stric Benjen je rekao da će možda tragati sve do Sjenovite kule. To je daleko gore u planinama."
"Čujem da je velik broj izviđača nestao u posljednje vrijeme", reče Lannister dok su se uspinjali stubama u zajedničku dvoranu. Iskesi se i otvori vrata. "Možda su kvrgavci ovo ljeto gladni."
Unutra, dvorana bijaše golema i puna hladnog propuha, unatoč vatri koja je plamtjela na njezinu velikom ognjištu. Vrane su se gnijezdile među gredama u visokom potkrovlju. Jon je čuo njihove krike nad glavom dok je prihvaćao zdjelu gulaša i okrajak crnog kruha iz ruku današnjih kuhara. Grenn, Žabac i nekolicina ostalih sjedili su na klupi najbližoj vatri, smijući se i zafrkavajući jedan drugog promuklim glasovima. Jon ih je trenutak zamišljeno promatrao. Tada odabere mjesto na udaljenom kraju dvorane, daleko od ostalih koji su objedovali.
Tyrion Lannister sjedne prekoputa njega, sumnjičavo mjerkajući gulaš. "Ječam, luk, mrkva", promrmlja. "Netko bi trebao reći kuharima da repa nije meso."
"Gulaš je od ovčetine." Jon skine rukavice i ugrije ruke na pari što se dizala iz zdjele. Od mirisa mu porastoše zazubice.
"Snow."
Jon prepozna glas Allisera Thornea, ali u njemu osjeti neobičan prizvuk koji ranije nije čuo. Osvrne se.
"Vrhovni zapovjednik želi te vidjeti. Sada."
Na trenutak, Jon je osjetio preveliki strah da se pomakne. Zašto bi ga vrhovni zapovjednik htio vidjeti? Dočuli su nešto o Benjenu, pomisli divlje, bio je mrtav, vizija se ostvarila. "Radi li se o mom stricu?" izlane. "Je li se vratio neozlijeđen?"
'Vrhovni zapovjednik nije navikao na čekanje", bio je Ser Alliserov odgovor. "A ja nisam navikao da na moje zapovijedi kopilad postavlja pitanja."
Tyrion Lannister okrene se na klupi i ustane. "Prestanite, Thorne. Plašite dječaka."
"Ne pačajte se u stvari koje vas se ne tiču, Lannisteru. Ovdje vam nije mjesto."
"Mjesto mi je na dvoru", reče patuljak, smiješeći se. "Jedna riječ u pravo uho i umrijet ćete kao čangrizav starac prije nego što izvježbate još jednog dječaka. A sad recite Snowu zašto ga Stari medvjed želi vidjeti. Ima li vijesti o njegovu stricu?"
"Nema", reče Ser Alliser. "Radi se o nečem posve drugom. Ptica je jutros stigla iz Oštrozimlja, s porukom koja se odnosi na njegova brata." Ispravi se. "Njegova polubrata."
"Bran", dahne Jon, nespretno se podižući na noge. "Nešto se dogodilo Branu."
Tyrion Lannister položi ruku na njegovu nadlakticu. "Jone", reče. "Iskreno mi je žao."
Jon ga je jedva čuo. Odgurne Tyrionovu ruku i dugim koracima prijeđe dvoranu. Pojurio je i prije nego što se bacio na vrata. Jurio je prema Zapovjednikovoj utvrdi, posrćući kroz nanose starog snijega. Kada su ga stražari mimoišli, preskakivao je po dvije stube kule odjednom. Do časa kad je banuo pred vrhovnog zapovjednika, Jonove su čizme bile promo-čene, a on plahook i zadihan. "Bran", reče. "Sto vele za Brana?"
Jeor Mormont, vrhovni zapovjednik Noćne straže, bio je mrk starac goleme ćelave glave i čupave sive brade. Imao je gavrana na ruci i hranio ga kukuruznim zrnjem. "Rečeno mije da umiješ čitati." Otrese gavrana, a on zaleprša krilima i odleti na prozor, gdje je sjedio promatrajući kako Mormont izvlači svitak papira iz svog pojasa i pruža ga Jonu.
"Kukuruz", progunda kreštavim glasom. "Kukuruz, kukuruz."
Jonov prst ocrta obris strahovuka u bijelome vosku razbijena pečata. Prepozna Robbov rukopis, ali činilo se da slova iščezavaju i bježe dok ih je pokušavao čitati. Shvati da plače. A tada, kroz suze, pronađe smisao u riječima, i podigne glavu. "Probudio se", reče. "Bogovi su ga vratili."
"Osakaćena", reče Mormont. "Žao mi je, dječače. Pročitaj ostatak pisma."
Gledao je riječi, ali one više nisu bile važne. Ništa više nije bilo važno. Bran će živjeti. "Moj brat živi", reče Mormontu. Vrhovni zapovjednik zatrese glavom, sakupi šaku kukuruza i zazviždi. Gavran mu sleti na rame, kričeći: "Živi! Živi!"
T n potrči niz stube, s osmijehom na licu i Robbovim pismom u ruci. • brat živi", reče stražarima. Oni izmijeniše pogled. Potrčao je na-u zajedničku dvoranu, gdje je zatekao Tyriona Lannistera kako Opravo dovršava svoj objed. Zgrabio je čovječuljka pod pazuha, povukao a uvis, i zavrtio ukrug. "Bran će živjeti!" viknuo je. Lannister je izgledao zaprepašteno. Jon ga spusti na tlo i turne mu papir u ruke. "Evo, čitajte", reče.
Drugi su se okupljali oko njih i znatiželjno ga gledali. Jon primijeti Grenna nekoliko stopa dalje. Debeo vuneni zavoj bijaše mu omotan oko iedne ruke. Izgledao je uznemireno i kao da mu je nelagodno, nipošto ne prijeteće. Jon mu pođe ususret. Grenn zakorači natrag i podigne ruke. "Dalje od mene, ti kopile."
Jon mu se osmjehne. "Žao mi je zbog tvog zgloba. Robb je jednom uporabio isti potez na meni, samo s drvenom oštricom. Boljelo je kao sedam pakala, ali tebi je sigurno gore. Čuj, ako želiš, mogu ti pokazati kako se možeš obraniti."
Alliser Thorne ga je čuo. "Knez Snow sada želi zauzeti moje mjesto." Prezirno se isceri. "Bit će mi lakše naučiti vuka da žonglira nego tebi uvježbati ovog tura."

"Prihvaćam tu okladu, Ser Alliseru", reče Jon. "Volio bih vidjeti Duha kako žonglira."
Jon začu Grenna kako uvlači dah, zaprepašten. Zavlada tišina.
A tada Tyrion Lannister prasne u smijeh. Trojica crne braće pri-ključiše mu se s obližnjeg stola. Smijeh se proširio uzduž i poprijeko klupa, sve dok mu se čak i kuhari nisu priključili. Ptice su se uskomešale među rožnicama, a na koncu je čak i Grenn počeo hihotati.
Ser Alliser ni u jednom trenutku nije skidao pogled s Jona. Dok se smijeh orio oko njega, njegovo lice je tamnjelo, a njegova se desnica savijala u šaku. "Ovo vam je bila velika pogreška, kneže Snow", reče na koncu jetkim glasom neprijatelja.

EDDARD

eddard Stark projahao je kroz visoka brončana vrata Crvene utvrde izranjavan, umoran, gladan i razdražljiv. Još je bio na konju, sanja-reći o dugoj toploj kupki, pečenoj živadi i postelji od perja, kada mu je kraljev upravitelj rekao daje veliki meštar Pycelle sazvao hitan sastanak malog vijeća. Prisutnost Namjesnika zahtijevala se prvom mogućom prigodom.
"Prigode će biti i sutra", okosi se Ned sjahavši.
Upravitelj se nakloni vrlo duboko. "Prenijet ću vijeću vašu ispriku, moj kneže."
"Ne, prokletstvo", reče Ned. Ne bi valjalo uvrijediti vijeće prije nego stoje uopće i započelo. "Poći ću k njima. Molim, dajte mi nekoliko trenutaka da se presvučem u nešto pristojnije."
"Kako želite, moj kneže", reče upravitelj. "Dodijelili smo vam prijašnje odaje kneza Arrvna u Namjesnikovoj kuli, ako se slažete. Nare-dit ću da se vaše stvari odnesu onamo."
"Zahvaljujem", reče Ned strgnuvši svoje jahaće rukavice i zataknuvši ih o pojas. Ostatak njegove svite pristizao je kroz dveri za njim. Ned ugleda Vavona Poolea, svog osobnog upravitelja, i vikne: "Čini se da sam vijeću hitno potreban. Pobrini se da mi kćeri pronađu svoje spavaće odaje, i reci Jorvju da ih zadrži ondje. Arya ne smije otići istraživati." Poole se nakloni. Ned se ponovno okrene kraljevskom upravitelju. "Moja kola se još uvijek vuku ulicama grada. Bit će mi potrebna odgovarajuća odjeća."
"Bit će mi veliko zadovoljstvo", reče upravitelj.
I tako je Ned stigao dugim koracima u vijećnicu, mrtav-umoran i odjeven u posuđeno ruho, zatekavši četiri člana malog vijeća kako ga čekaju.
Odaja bijaše bogato namještena. Mvrijski sagovi prekrivali su pod umjesto rogoza, a u jednom kutu stotinu je mitskih zvijeri skakutalo u jarkim bojama na izrezbarenu zaslonu s Ljetnog otočja. Na zidovima su visjele tapiserije iz Norvosa, Quohora i Lysa, a par je valvrijskih sfingi stajao sa svake strane vrata, očiju od ulaštenog granata što su tinjale na crnim mramornim licima.
Vijećnik kojeg je Ned najmanje volio, eunuh Varys, oslovio gaje čim je ušao. "Kneže Stark, neizmjerno su me ražalostile vijesti o vašim nevoljama na kraljevskoj cesti. Svi smo posjećivali septu kako bismo zapalili svijeće za princa Joffrevja. Molim se za njegov oporavak." Njegova ruka ostavila je tragove pudera na Nedovu rukavu, a on je mirisao jednako odvratno i slatko poput grobnog cvijeća.
"Vaši su vas bogovi čuli", odvrati Ned, hladno ali uljudno. "Princu se vraća snaga iz dana u dan." Oslobodio se eunuhova zahvata i uputio se preko sobe do mjesta gdje je knez Renly stajao pokraj zaslona, razgovarajući tiho s niskim čovjekom koji je mogao biti jedino Maloprsti. Renly je bio osmogodišnji dječak kada je Robert stupio na prijestolje, ali je izrastao u muškarca toliko nalik na svoga brata daje Ned to držao zbunjujućim. Kad god bi ga ugledao, činilo se kao da su se godine povukle, kao da Robert stoji pred njim, svjež nakon pobjede na Trozupcu.
"Vidim da ste sretno stigli, kneže Stark", reče Renly.
"I vi također", odvrati Ned. "Morate mi oprostiti, ali katkad ste slika i prilika svoga brata Roberta."
"Samo blijeda kopija", reče Renly sliježući ramenima.
"Iako mnogo bolje odjevena", podrugne se Maloprsti. "Knez Renly na odjeću troši više nego polovica dvorskih gospođa."
To je zaista bila istina. Knez Renly bio je odjeven u tamnozeleni baršun, s tucetom zlatnih jelenova izvezenih na prsluku. Kratki ogrtač od zlatnoga sukna bio mu je nemarno prebačen preko jednog ramena, pričvršćen smaragdnom kopčom.
"Ima i gorih zločina", Renly će smijući se. "Ono kako se vi odijevate, naprimjer."
Maloprsti se ne obazre na bockanje. Promatrao je Neda s osmije-m na usnama koji je graničio s drskošću. "Već se godinama nadam da ću vas upoznati, kneže Stark. Kneginja Stark vam je nesumnjivo govorila o meni."
"Da" odvrati Ned hladnim glasom. Prepredena bahatost te primjedbe izjedala ga je. "Pretpostavljam da ste također poznavali i mog brata Brandona."
Renly Baratheon se nasmijao. Varys se dogegao bliže kako bi čuo.
"I predobro, rekao bih", reče Maloprsti. "Još uvijek nosim dokaz njegova poštovanja. Je li i Brandon govorio o meni?"
"Često, i s mnogo žara", reče Ned, nadajući se da će na tome završiti. Nije imao strpljenja za ovu igru koju su igrali, ovaj dvoboj riječima.
"Mislio sam da vrućina vama Starkovima ne godi ", reče Maloprsti. "Ovdje na jugu vele da ste svi vi načinjeni od leda i da se otapate čim odjašete niže od Prevlake."
"Ne namjeravam se tako skoro otopiti, kneže Baelish. Možete računati na to." Ned se primaknuo stolu za vijećanje i

rekao: "Meštre Pycelle, nadam se da ste dobro."
Veliki meštar blago se osmjehne sa svoga visokog stolca na dnu stola. "Dovoljno dobro za čovjeka mojih godina, moj kneže", odvrati, "ali ipak se lako umaram, bojim se." Čupavi pramenovi bijele kose ob-rubljivali su široku ćelavu kupolu njegova čela iznad ljubazna lica. Meš-trov ovratnik nije bio jednostavna metalna stvarca kakvu je nosio Luvvin, već dva tuceta teških lanaca omotanih zajedno u glomaznu metalnu ogrlicu koja ga je pokrivala od vrata do prsa. Karike bijahu načinjene od svih kovina poznatih čovjeku: crnog željeza i crvenog zlata, svijetlog bakra i mrkog olova, čelika, kositra i blijedog srebra, mjedi, bronce i platine. Granati, ametisti i crni biseri resili su ovratnik, te pokoji smaragd ili rubin.
"Možda bismo mogli uskoro početi", reče Veliki meštar, is-preplevši ruke na svome širokom trbuhu. "Bojim se da ću usnuti budemo li dulje čekali."
"Kako želite." Kraljev stolac bio je prazan na čelu stola, s okrunjenim jelenom Baratheoneovih, izvezenim zlatnim nitima na njegovim jastucima. Ned zauzme stolac do njega, kao kraljeva desna ruka. "Moja gospodo", reče svečano, "žao mi je što sam vas pustio čekati."
"Vi ste Kraljev Namjesnik", reče Varys. "Služiriao kako je vama drago, kneže Stark."
Dok su ostali zauzimali svoja uobičajena mjesta, Eddarda Starka obuzeo je snažan osjećaj da ne pripada ovamo, ovoj sobi, ovim ljudima. Sjetio se što mu je Robert rekao u kripti pod Oštrozimljem. Okružen sam laskavcima i budalama, tvrdio je kralj. Ned pogleda duž stola za vijećanje i upita se koji su od njih laskavci a koji budale. Pomisli kako već zna. "Samo nas je petero", istakne.
"Knez Stannis povukao se u Zmajev kamen nedugo nakon što je kralj otišao na Sjever", reče Varys, "a naš hrabri Ser Barristan nesumnjivo jaše uz kralja dok ovaj prolazi gradom, kao što dolikuje vrhovnom zapovjedniku Kraljevske straže."
"Možda bi bilo bolje pričekati da nam se Ser Barristan i kralj pridruže", predloži Ned.
Renly Baratheon glasno se nasmijao. "Budemo li čekali da nas moj brat počasti svojom kraljevskom prisutnošću, moglo bi to biti dugo zasjedanje."
"Naš dobri kralj Robert ima mnogo briga", reče Varys. "Neke od manjih prepušta nama, da si olakša posao."
"Ono što knez Varys želi reći jest da je sav ovaj posao s novcem, urodom i pravdom mom bratu doboga dosadan", reče knez Renly, "te nas stoga zapada upravljati kraljevstvom. Istina, on nam s vremena na vrijeme pošalje pokoju zapovijed." Izvuče čvrsto smotani papir iz svog rukava i položi ga na stol. "Ovog jutra zapovjedio mi je da odjašem naprijed što je brže moguće i zatražim od velikog meštra Pycella da smjesta sazove ovo vijeće. Ima hitan zadatak za nas."
Maloprsti se osmjehne i preda papir Nedu. Nosio je kraljevski pečat. Ned razbije vosak svojim palcem i izravna pismo kako bi razmotrio kraljevu hitnu zapovijed, čitajući riječi s rastućom nevjericom. Zar Ro-bertovoj ludosti nije bilo kraja? A počiniti je u njegovo ime, bilo je poput dodavanja soli na ranu. "Bogovi, smilujte se", reče.
"Ono što knez Eddard želi reći", oglasi se knez Renly, "jest da nam Njegova Milost naređuje da priredimo veliki turnir u čast njegova imenovanja Kraljevim Namjesnikom."
"Koliko?" upita Maloprsti, blago.
Ned pročita odgovor iz pisma. "Četrdeset tisuća zlatnih zmajeva prvaku. Dvadeset tisuća čovjeku koji bude drugi, drugih dvadeset dobitniku kreševa, i deset tisuća pobjedniku u streličarstvu."
"Devedeset tisuća zlatnika", uzdahne Maloprsti. "A ne smijemo za-mariti ni ostale troškove. Robert će zahtijevati obilnu gozbu. To znači kuhare, tesare, sluškinje, pjevače, žonglere, lude..."
"Luda imamo više nego dovoljno", reče knez Renly.
Veliki meštar Pycelle pogleda Maloprstog i upita: "Hoće li kraljevska riznica podnijeti trošak?"
"Kakva kraljevska riznica?" upita Maloprsti iskrivivši usne. "Pošte-dite me gluposti, meštre. Znate jednako dobro kao i ja da je riznica već godinama prazna. Morat ću posuditi novac. Lannisterovi će nam nesumnjivo pomoći. Dugujemo knezu Tywinu u ovom času kakvih tri milijuna zmajeva, što znači još koja stotina tisuća?"
Ned je bio osupnut. "Tvrdite li da je Kruna dužna tri milijuna zlatnika?"
"Kruna je dužna više od šest milijuna zlatnika, kneže Stark. Lannis-terovima većinu, a posuđivali smo i od kneza Tvrella, Željezne banke Braavosa i nekolicine tyroshijskih trgovačkih kartela. Nedavno sam se morao obratiti Vjeri. Vrhovni septon cjenka se gore od dornijskog trgovca ribom."
Ned je bio užasnut. "Aerys Targaryen ostavio je riznicu prepunu zlata. Kako ste mogli dopustiti da se ovo dogodi?"
Maloprsti slegne ramenima. "Glavni rizničar pronalazi novac. Kralj i Namjesnik ga troše."
"Ne mogu vjerovati da je Jon Arryn dopustio Robertu da kraljevstvo dovede na prosjački štap", žestoko će Ned.
Veliki meštar Pycelle zatrese svojom velikom ćelavom glavom, dok su mu lanci tiho zveckali. "Knez Arryn bio je razborit čovjek, ali bojim se da se Njegova Milost ne obazire uvijek na mudre savjete."
"Moj kraljevski brat voli turnire i gozbe", reče Renly Baratheon, "a prezire ono što naziva brojenjem bakrenjaka."
"Razgovarat ću s Njegovom Milosti", reče Ned. "Ovaj turnir rasipnost je koju si kraljevstvo ne može priuštiti."
"Govorite s njim ako želite," reče knez Renly, "ali bolje nam je da ipak napravimo planove."
"Drugom prigodom", reče Ned. Možda preoštro, ako je vjerovati pogledima koje su mu dobacili. Morat će upamtiti da više nije u Oš-trozimlju, gdje je samo kralj stajao iznad njega; ovdje, bio je prvi među
jednakima. "Oprostite mi, moja gospodo", reče blažim glasom. "Umoran sam. Prekinimo za danas i nastavimo kad budemo svježiji." Nije zatražio njihov pristanak, već je naglo ustao, kimnuo im svima u znak pozdrava i uputio se prema vratima.

Vani su kola i jahači još uvijek prolazili kroz vrata zamka, a dvorište je bilo metež blata, konjskih tjelesa i ljudi koji su vikali. Kralj još nije stigao, rečeno mu je. Od neugodna događaja na Trozupcu, Starkovi i njihova posluga jahali su daleko ispred glavne povorke, kako bi se bolje odvojili od Lannistera i rastuće napetosti. Roberta se jedva viđalo; govorilo se da putuje u golemoj kući na kotačima, češće pijan nego trijezan. Ako je tako, mogao bi satima zaostajati, ali opet bi ovdje bio prebrzo za Nedov ukus. Morao je samo pogledati Sansino lice da osjeti kako ga ponovno obuzima bijes. Posljednjih četrnaest dana njihova putovanja bili su muka. Šansa je okrivljavala Aryju i govorila joj da je Nvmeria trebala biti ubijena, a ne Dama. A Arya je bila izgubljena nakon što je čula što se dogodilo njezinu mesarskom pomoćniku. Šansa se plačući uspavljivala, Arya se čitave dane nijemo prepuštala mračnim mislima, a Eddard Stark je sanjao o smrznutom paklu namijenjenom Starkovima od Oštrozimlja.
Pregazio je vanjsko dvorište, prošao ispod željeznih rešetki na dve-rima u unutarnje dvorište zamka, i upravo hodao prema onome za što je mislio da je bila kada se Maloprsti pojavio pred njim. "Idete pogrešnim putem, Stark. Pođite sa mnom."
Oklijevajući, Ned ga je slijedio. Maloprsti ga povede u kulu, niz stube, preko malog udubljenog dvorišta, i niz pusti hodnik gdje su prazni viteški oklopi čuvali stražu duž zidova. Bijahu to ostaci Targarvena, od crnoga čelika sa zmajevim ljuskama koje su ovjenčavale njihove kacige, sada prašnjavi i zaboravljeni. "Ovo nije put do mojih odaja", reče Ned.
"Zar sam rekao da jest? Vodim vas u tamnicu da vam prerežem vrat i sakrijem vaše tijelo iza Zida", odvrati Maloprsti, glasom s kojeg se cijedio sarkazam. "Nemamo vremena za ovo, Stark. Vaša vas žena očekuje."
"Kakvu to igru igrate, Maloprsti? Catelyn je u Oštrozimlju, stotinama milja odavde."
"O?" Sivozelene oči Maloprstog iskrile su se od smijeha. "U tom slučaju izgleda da je nekome uspio zaprepašćujući preobražaj. Posljednji put vam velim, dođite. Ili nemojte, a ja ću je zadržati za sebe." On pohita niz stube.
Ned ga je oprezno slijedio, pitajući se hoće li ovaj dan ikad završiti. Nije bio sklon ovakvim spletkama, ali je počinjao shvaćati da su one bile meso i medovina čovjeku poput Maloprstog.
Na dnu stubišta bila su teška vrata od hrastovine i željeza. Petyr Bae-lish podigne zapor i rukom pozove Neda kroz njih. Iskoračili su van u crvenkasti odsjaj sutona, na krševitu strminu visoko iznad rijeke. "Nalazimo se izvan zamka", reče Ned.
"Vi ste čovjek kojeg je teško prevariti, Stark", reče Maloprsti srniju-ljeći se. "Je li vam to odalo sunce, ili nebo? Slijedite me. U liticu su urezane udubine. Pokušajte se ne sunovratiti u svoju smrt, Catelyn ne bi nikad shvatila." S tim riječima prebacio se s one strane litice, spuštajući se brzo poput majmuna.
Ned je na trenutak proučavao krševito lice strmine, a onda ga stane slijediti znatno polaganije. Udubine su bile tamo, kao što je Maloprsti rekao, plitki urezi koji bi bili nevidljivi odozdo, osim ako ne biste znali gdje ih valja tražiti. Rijeka bijaše duga, vrtoglavo daleka dubina. Ned je držao svoje lice pritisnuto uz liticu i pokušavao ne gledati dolje više nego što je morao.
Kad je konačno dosegao dno, usku, blatnjavu stazu duž ruba vode, Maloprsti je ljenčario uz stijenu i jeo jabuku. Pojeo ju je gotovo do koštice. "Postajete stari i spori, Stark", reče, bacajući ogrizak nehajno u nemirnu vodu. "Nije važno, jahat ćemo ostatak puta." Dva su ih konja čekala. Ned uzjaše i potjera konja u kas za njim, niz stazu i u grad.
Konačno Baelish pritegne uzde pred trošnom zgradom, trokatnicom, obloženom drvetom, s prozorima blistavim od svjetlosti svjetiljki u sve gušćem sumraku. Zvukovi glazbe i razuzdana smijeha dopirali su van i plovili preko vode. Uz vrata njihala se kićena uljanica na teškom lancu, s kuglom od olovom prevučena crvenog stakla.
Ned Stark sjaše u bijesu. "Javna kuća", reče dok je grabio Maloprstog za rame i okretao ga prema sebi. "Vodili ste me cijelim ovim putem samo da me dovedete u javnu kuću."
"Vaša žena je unutra", reče Maloprsti.
Ovo bijaše posljednja uvreda. "Brandon je bio odveć milostiv prema vama", reče Ned tresnuvši malim čovjekom o zid i prislonivši mu svoj bodež pod malu šiljastu bradicu.
"Moj gospodaru, ne", žurno povikne neki glas. "On govori istinu." Za leđima mu se začuše koraci.
Ned se okrene, s nožem u ruci, dok je neki stari bjelokosi čovjek hitao prema njemu. Bio je odjeven u smeđu grubu tkaninu, a meka je koža pod njegovom bradom drhtala dok je trčao. "Ovo nisu tvoji posli", počne Ned; uto ga, iznenada, prepozna. Spusti bodež, zaprepašten. "Ser Rodrik?"
Rodrik Cassel klimne. "Vaša gospođa vas očekuje gore."
Ned je bio osupnut. "Catelyn je zaista ovdje? Ovo nije neka čudna šala Maloprstog?" Vrati oštricu u korice.
"Kad bi barem bila, Stark", reče Maloprsti. "Slijedite me, i pokušajte izgledati mrvicu raskalašenije i mrvicu manje nalik na Kraljevog Namjesnika. Ne bi valjalo da vas prepoznaju. Možda biste mogli pomilovati par njedara, samo u prolazu."
Ušli su unutra, kroz prepunu zajedničku sobu gdje je neka debela žena pjevala prostačke pjesmice dok su se ljupke mlade djevojke u platnenim košuljama i krpicama od obojene svile stiskale uz svoje ljubavnike i zibale na njihovim krilima. Nitko na Neda nije obratio ni najmanju pozornost. Ser Rodrik čekao je dolje dok je Maloprsti vodio Neda na treći kat, duž hodnika, i kroz jedna vrata.
Unutra, čekala je Catelyn. Kriknula je kad gaje ugledala, i divlje ga zagrlila.
"Moja gospo", prošapće Ned u čudu.
"O, vrlo dobro", reče Maloprsti, zatvarajući vrata. "Prepoznali ste je."
"Bojala sam se da nikad nećeš doći, moj gospodaru", prošaputala je na njegovim prsima. "Petyr mi je donosio vijesti. Rekao mi je o tvojim nevoljama s Aryom i mladim princem. Kako su moje djevojčice?"

"Obje u tuzi, i prepune gnjeva", reče joj. "Cat, ne razumijem. Što ti radiš u Kraljevu grudobranu? Što se dogodilo?" upita Ned svoju ženu. "Radi li se o Branu? Zar je..." Mrtav bila je riječ koja mu je došla na usne, ali je nije mogao izgovoriti.
"Radi se o Branu, ali ne onako kako misliš", reče Catelyn.
Ned je bio izgubljen. "Kako onda? Zbog čega si ovdje, ljubavi moja? Kakvo je ovo mjesto?"
"Upravo onakvo kakvim se i čini", reče Maloprsti, spuštajući se na rozorsku klupicu. "Javna kuća. Možete li zamisliti manje vjerojatno mjesto na kojem biste zatekli jednu Catelyn Tully?" Osmjehne se. "Sluga! je htio da baš ja posjedujem ovu osobitu ustanovu, te smo se lako sporazumjeli. Jako mije stalo da Lannisterovi ne saznaju daje Cat ovdje u Kraljevu grudobranu."
"Zašto?" upita Ned. Tada opazi njezine ruke, nespretan način na koji ih je držala, svježe crvene ožiljke, ukočenost dvaju posljednjih prstiju na njezinoj ljevici. "Ozlijedila si se." Uzme njezine ruke u svoje, pregleda ih. "Bogovi. Ovo su duboke posjekotine... rane od mača ili... kako se ovo dogodilo, moja gospo?"
Catelyn izvuče bodež ispod svog plašta i položi ga u njegovu ruku. "Ova oštrica poslana je da rastvori Branovo grlo i prolije njegovu životnu krv."
Nedova glava se trgne uvis. "Ali... tko... zašto... bi..."
Ona stavi prst na njegove usne. "Dopusti mi da sve ispripovjedim, ljubavi moja. Tako će ići brže. Čuj me."
I tako je on slušao, a ona mu je ispripovjedila sve, od požara u kuli knjižnice do Varysa, stražara i Maloprstog. Kada je završila, Eddard Stark sjedio je omamljen pokraj stola, s bodežom u ruci. Branu je vuk spasio život, mislio je tupo. Što je ono Jon rekao kada su pronašli stra-hovučiće u snijegu? Vaša djeca su predodređena da dobiju ove strahovučiće, moj gospodaru. A on je ubio Sansina, i zbog čega? Je li krivnja bila ovo što je osjećao? Ili strah? Ako su bogovi poslali ove strahovukove, kakvu je to glupost počinio?
Bolno, Ned prisili svoje misli da se vrate bodežu i onomu što je značio. "Vražićkov bodež", ponovi. Nije imalo smisla. Njegova se ruka savije oko glatkog drška od zmajeve kosti, te on zabije oštricu u stol, i osjeti kako je zagrizla u drvo. Stajala je ondje rugajući mu se. "Zbog čega bi Tyrion Lannister želio Branovu smrt? Dječak mu nikad nije učinio ništa nažao."
"Zar vi Starkovi nemate ništa osim snijega među ušima?" upita Maloprsti. "Vražićak nikad ne bi djelovao sam."
Ned ustane i stane koračati gore-dolje po sobi. "Ako je kraljica imala udjela u ovome ili, bogovi sačuvajte, sam kralj... ne, odbijam vjerovati u to." Ipak čak i dok je izgovarao te riječi, sjetio se onog stude-n°g jutra na grobištu i Robertova govora o slanju plaćenih ubojica na
targarvensku princezu. Sjetio se Rhaegarova malodobnog sina, crvene razvaline u njegovoj lubanji, i načina na koji je kralj okrenuo leđa, kao što ih je okrenuo u Darrvevoj dvorani za primanje ne tako davno. Još uvijek je mogao čuti Sansino preklinjanje, kao što je nekoć preklinjala Lyanna.
"Najvjerojatnije kralj nije znao", reče Maloprsti. "Ne bi bilo prvi put. Naš dobri Robert izvježban je u zatvaranju očiju pred stvarima koje radije ne bi vidio."
Ned na to nije imao odgovora. Lice mesareva pomoćnika doplovi mu pred oči, raskoljeno gotovo napola, a poslije kralj nije rekao ni riječi. U glavi mu je bubnjalo.
Maloprsti besciljno došeta do stola, istrgne nož iz drveta. "Optužba je izdaja u oba slučaja. Optužite kralja i plesat ćete s Ilvnom Pavneom prije nego što vam riječi prijeđu preko usana. Kraljicu... ako uspijete pronaći dokaz, i ako uspijete natjerati Roberta da vas posluša, onda možda..."
"Imamo dokaz", reče Ned. "Imamo bodež."
"Ovo?" Maloprsti nehajno prebaci nož s jednog kraja na drugi. "Ljubak komadić čelika, ali siječe na obje strane, moj kneže. Vražićak će se nesumnjivo zakleti da je oštrica bila izgubljena ili ukradena dok je bio u Oštrozimlju, a sa smrću njegova plaćenika, tko ga može uhvatiti u laži?" Lako dobaci nož Nedu. "Moj je savjet da ga bacite u rijeku i zaboravite da je ikad bio iskovan."
Ned ga hladno pogleda. "Kneže Baelish, ja sam Stark od Oštrozim-lja. Moj sin leži osakaćen, možda na samrti. Umro bi, a i Catelyn s njime, da nije bilo strahovučjeg maldunčeta koje smo pronašli u snijegu. Ako zaista vjerujete da bih mogao zaboraviti na to, onda ste jednako velika budala danas kao što ste bili onda kada ste podigli mač na mog brata."
"Budala možda jesam, Stark... ali još uvijek sam tu, dok vaš brat trune u svom zaleđenom grobu već dobrih četrnaest godina. Ako ste tako nestrpljivi da trunete uz njega, ne pada mi na pamet da vas od toga odvraćam, ali radije ne bih htio biti uključen u to društvo, hvala lijepa."
"Vi biste bili posljednji čovjek kojeg bih svojevoljno uključio u bilo koje društvo, kneže Baelish."
"Duboko me vrijeđate." Maloprsti položi ruku na svoje srce. "Sa svoje strane oduvijek sam vas Starkove držao zamornom partijom, ali Cat vam je čini se postala privržena, iz meni neshvatljivih razloga. Pokušat ću vas održati na životu zbog nje. Jalov trud, priznat ćete, ali vašoj ženi nikad ništa nisam mogao odbiti."
"Rekla sam Petvru o našim sumnjama vezanim uz smrt Jona Ar-rvna" reče Catelyn. "Obećao je da će ti pomoći otkriti istinu."
Ovo nisu bile novosti koje je Eddard Stark rado primio, ali bila je istina da im je pomoć trebala, a Cat je Maloprsti nekoć bio gotovo brat. Ne bi bilo prvi put da je Ned bio prisiljen pronaći zajednički jezik s čovjekom kojeg je prezirao. "U redu", reče, zataknuvši bodež za pojas. "Govorili ste o Varysu. Je li eunuh doznao za sve ovo?"
"Ne iz mojih usta", reče Catelyn. "Nisi se oženio budalom, Eddar-de Stark. Ali Varys posjeduje načine na koje doznaje

stvari koje nijedan čovjek ne bi mogao znati. On ima nekakve mračne moći, Nede, kunem se."
"Ima svoje uhode, to je dobro znano", reče Ned, odbacivši ovu pomisao.
"I više od toga", uporno je tvrdila Catelyn. "Ser Rodrik govorio je sa Ser Aronom Santagarom u najvećoj tajnosti, no Pauk je ipak nekako doznao za njihov razgovor. Bojim se tog čovjeka."
Maloprsti se osmjehne. "Prepustite kneza Varysa meni, draga gospo. Ako mi dopustite malu nepristojnost - a gdje ćete pronaći bolje mjesto za to negoli ovdje - držim muda tog čovjeka u šaci." On savije prste, smiješeći se. "To jest držao bih ga, da je on muškarac, ili da ima muda. Vidite, ako je pita načeta, ptičice počinju pjevati, a Varysu se to ne bi svidjelo. Na vašem mjestu, više bi me zabrinjavali Lannisterovi, a manje eunuh."
Ned je to znao i bez Maloprstog. U mislima se vratio danu kada su pronašli Aryju, izrazu kraljičina lica kad je rekla Imamo vuka, tako meko i tiho. Razmišljao je o dječaku Mvcahu, o iznenadnoj smrti Jona Arrvna, o Branovu padu, o starom ludom Aervsu Targarvenu kako umire na podu svoje prijestolne dvorane dok mu se crvena krv suši na pozlaćenoj oštrici. "Moja gospo", reče, obraćajući se Catelyn, "ovdje više ništa ne možeš učiniti. Želim da se smjesta vratiš u Oštrozimlje. Ako je postojao jedan ubojica, možda postoje i drugi. Tko god da je naredio Branovu smrt uskoro će doznati da je dječak još uvijek živ."
"Nadala sam se da ću vidjeti djevojčice..." reče Catelyn.
"To bi bilo vrlo nerazumno", dobaci Maloprsti. "Crvena utvrda puna je znatiželjnih očiju, a djeca brbljaju."
"On govori istinu, ljubavi moja", reče joj Ned. Zagrli je. "Povedi Ser Rodrika i odjaši u Oštrozimlje. Ja ću paziti na djevojčice. Vrati se našim sinovima i zadrži ih na sigurnome."
"Kako kažeš, moj gospodaru", Catelyn podigne svoje lice, a Ned je poljubi. Njezini ranjeni prsti utisnu se u njegova leda očajničkom snagom, kao da su ga zauvijek htjeli zadržati u zagrljaju njezinih ruku.
"Žele li se knez i kneginja poslužiti spavaćom sobom?" upita Maloprsti. "Trebao bih vas upozoriti, Stark, ovdje obično naplaćujemo za takve stvari."
"Trenutak nasamo, to je sve što tražim", reče Catelyn.
"U redu." Maloprsti odšeta do vrata. "Nemojte predugo. Krajnje je vrijeme da se Namjesnik i ja vratimo u zamak, prije nego što primijete našu odsutnost."
Catelyn pođe k njemu i uzme njegove ruke u svoje. "Neću zaboraviti pomoć koju ste mi pružili, Petvre. Kad su vaši ljudi došli po mene, nisam znala vode li me prijatelju ili neprijatelju. Pronašla sam u vama više od prijatelja. Pronašla sam brata kojeg sam držala izgubljenim."
Petyr Baelish se osmjehne. "Očajnički sam sentimentalan, draga gospo. No nemojte to nikomu reći. Proveo sam godine uvjeravajući dvor da sam zao i okrutan, i mrzilo bi me vidjeti da je sav taj trud bio uzaludan."
Ned mu nije povjerovao ni riječi od ovoga, ali glas mu je zvučao uljudno dok je govorio, "Imate također moju zahvalnost, kneže Baelish."
"O, kakva li blaga", reče Maloprsti, izlazeći.
Kad su se vrata zatvorila za njim, Ned se okrene svojoj ženi. "Kad stigneš kući, pošalji glase Helmanu Tallhartu i Galbartu Gloveru pod mojim pečatom. Imaju podići po stotinu strijelaca svaki i utvrditi Jarak Cailin. Dvije stotine odlučnih strijelaca trebalo bi obraniti Prevlaku od vojske. Naredi knezu Manderhyju da ojača i popravi sve svoje utvrde u Bijeloj luci, i pobrine se da budu dobro opskrbljene ljudstvom. I od danas pa nadalje, želim da se oprezno nadzire Theon Greyjoy. Bude li rata, itekako će nam biti potrebna flota njegova oca."
"Rata?" Strah se pojavi na Catelynu licu.
"To se neće dogoditi", obeća joj Ned, moleći se da to bude istina. Ponovno je uzme u naručje. "Lannisterovi nemaju milosti prema slabosti, što je Aerys Targaryen spoznao, na svoju žalost, ali ne bi se usunasti Sjever bez sveukupne sile kraljevstva za sobom, a to neće dob'ti Moram odigrati ovu budalastu maškaradu kao da se ništa nije prolo Sjeti se zbog čega sam došao ovamo, ljubavi moja. Pronađem li dokaz da su Lannisterovi ubili Jona Arryna..."
Osjeti kako je Catelyn zadrhtala u njegovu naručju. Njezine ranjene ruke čvrsto su ga stegnule. "Ako", reče, "što tad, ljubavi moja?"
To bijaše najopasniji dio, znao je Ned. "Sva pravda proistječe iz kra-lia" reče joj on. "Kad doznam istinu, morat ću poći Robertu." / moliti se da je čovjek kakav mislim da jest, završi nijemo, a ne čovjek kakav se bojim da je postao.
Jeste li sigurni da morate tako brzo otići?" upita ga vrhovni zapovjednik.
"Više nego siguran, kneže Mormont", odvrati Tyrion. "Moj brat Jai-me pitat će se što mi se dogodilo. Možda dođe do zaključka kako ste me uvjerili da odjenem crno."
"Kad bih barem mogao." Mormont dohvati rakovu štipaljku i zdrobi je u šaci. Iako je bio star, vrhovni je zapovjednik još uvijek imao snagu medvjeda. "Lukav ste čovjek, Tyrione. Potrebni su nam ljudi vašeg kova na Zidu."
Tyrion se isceri. "Onda ću pretražiti Sedam kraljevina u potrazi za patuljcima i sve vam ih otpremiti, kneže Mormont." Dok su se smijali, on isiše meso iz rakova kraka i posegne za drugim. Rakovi su pristigli iz Istočne stražarnice istom tog jutra, u bačvi snijega, i bili su sočni.
Ser Alliser Thorne bio je jedini čovjek za stolom koji se nije osmjehnuo. "Lannister nam se ruga."
"Samo vama, Ser Alliser", reče Tyrion. Ovaj put smijeh oko stola imao je usplahiren, nesiguran zvuk.
Thorneove crne oči upilje se u Tyriona s gnušanjem. "Imate oštru jezičinu za nekog tko nije ni upola čovjek. Možda bismo vi i ja trebali zajedno otići u dvorište."

"Zašto?" upita Tyrion. "Rakovi su ovdje."
Primjedba je ponovno izazvala salve smijeha. Ser Alliser ustane, a usne mu bijahu tanka crta. "Dođite i izmišljajte svoje lakrdije s čelikom u ruci."
Tyrion značajno pogleda svoju desnu ruku. "Pa, ja imam čelik u ruci, Ser Alliseru, iako izgleda poput vilice za rakove. Hoćemo li u dvoboj?" On skoči na svoj stolac i stane bockati Thornea u prsa sićušnom vilicom. Grohotan smijeh ispuni sobu kule. Komadići rakova mesa izletješe iz usta vrhovnoga zapovjednika kad je počeo soptati i gušiti se. Čak se i njegov gavran pridružio, grakćući glasno nad prozorom. "Dvoboj! Dvoboj! Dvoboj!"
Ser Alliser Thorne napusti sobu tako ukočeno da se činilo kao da ima bodež u stražnjici.
Mormont je još uvijek hvatao dah. Tyrion ga pljesne po leđima. "Pobjednicima pripada plijen", povikne. "Prisvajam Thorneov dio rakova."
Konačno se vrhovni zapovjednik oporavi. "Zao ste čovjek, kad tako izazivate našeg Ser Allisera", poče ga prekoravati.
Tyrion sjedne i otpije gutljaj vina. "Ako čovjek naslika metu na svojim prsima, mora očekivati da će prije ili kasnije netko na nj odapeti strijelu. Viđao sam mrtvace s više smisla za šalu od vašeg Ser Allisera."
"Nije tako", prigovori glavni upravitelj, Bovven Marsh, čovjek okru-gao i crven poput mogranja. "Trebali biste čuti šaljiva imena što ih je nadjenuo momčićima koje uvježbava."
Tyrion je čuo nekoliko tih šaljivih imena. "Kladim se da su i momčići njemu nadjenuli nekoliko imena", reče. "Istopite led s očiju, dobra moja gospodo. Ser Alliser Thorne trebao bi čistiti vaše staje, a ne uvježbavati oružju vaše mlade ratnike."
"Straži ne manjka konjušara", promrmlja knez Mormont. "Čini se da nam ovih dana šalju jedino njih. Konjušare, džepare i nasilnike. Ser Alliser je vitez pomazanik, jedan od rijetkih koji je odjenuo crno otkako sam ja vrhovni zapovjednik. Hrabro se borio kod Kraljeva grudobrana."
"Na pogrešnoj strani", suho primijeti Ser Jaremv Rvkker. "Ja bih trebao znati, bio sam ondje na bedemima uz njega. Tywin Lannister dao
e sjajan izbor. Odjenuti crno, ili vidjeti svoje glave na šiljcima prije večeri. Ne zamjerite, Tyrione."
"Ne pada mi na pamet, Ser Jaremv. Mom se ocu veoma sviđaju na-h dene elave posebice onih ljudi koji su ga na neki način ozlovoljili. A Hce plemenito poput vašeg, no dakle, on vas je nesumnjivo već vidio tako resite gradske zidine ponad kraljevskih dveri. Mislim da biste izgledali vrlo dojmljivo ondje gore."
"Hvala vam", odgovori Ser Jaremv uz zajedljiv osmijeh.
Vrhovni zapovjednik Mormont pročisti grlo. "Katkad se bojim da vas je Ser A'liser prozreo, Tyrione. Vi se zaista rugate nama i našoj plemenitoj svrsi."
Tyrion slegne ramenima. "Svima nam je potrebno da nam se s vremena na vrijeme rugaju, kneže Mormont, kako ne bismo počeli imati odveć visoko mišljenje o sebi. Još vina, molim." Podigne svoj kalež.
Dok mu ga je Rvkker punio, Bowen Marsh reče: "Jako ste žedni za tako malog čovjeka."
"O, ja mislim da je knez Tyrion prilično velik čovjek", reče meštar Aemon s udaljenog kraja stola. Govorio je tiho, no visoki časnici Noćne straže ipak utihnuše, kako bi bolje čuli što starac ima reći. "Mislim da je on div što je stigao među nas, ovdje na kraju svijeta."
Tyrion blago odgovori: "Nazivali su me mnogim imenima, moj gospodaru, ali div je rijetko bilo jedno od njih."
"Unatoč tomu", reče meštar Aemon dok su njegove zasjenjene, mli-ječnobijele oči tražile Tyrionovo lice, "mislim da je to istina."
Ovaj put, Tyrion Lannister je otkrio kako mu je uzmanjkalo riječi. Mogao je jedino uljudno prignuti glavu i reći: "Odveć ste ljubazni, meš-tre Aemone."
Slijepac se osmjehne. Bio je sićušan čovjek, naboran i ćelav, stisnut pod teretom svojih stotinu godina te mu je meštrovski ovratnik sa svojim raznolikim metalnim karikama labavo visio oko vrata. "Nazivali su me mnogim imenima, moj kneže", reče, "ali ljubazan je rijetko bilo jedno od njih." Ovaj put sam je Tyrion prednjačio u smijehu.
Poslije, kad je ozbiljna zadaća jedenja bila dovršena a ostali otišli, Mormont ponudi Tyrionu stolac uz vatru i kalež začinjenog pića tako jakog da su mu suze navrle na oči. "Kraljevska cesta može biti opasna ovako daleko na sjeveru", reče mu vrhovni zapovjednik dok su pili.
"Imam Jycka i Morreca", reče Tyrion, "a Yoren ponovno jaše na jug."
"Yoren je samo jedan čovjek. Straža će vas otpratiti u Oštrozimlje", objavi Mormont glasom koji nije trpio raspravu. "Tri čovjeka trebala bi biti dovoljna."
"Ako baš želite, moj kneže", reče Tyrion. "Mogli biste poslati mladog Snowa. Veselila bi ga mogućnost da vidi svoju braću."
Mormont se namršti kroz svoju gustu sivu bradu. "Snow? O, Star-kovo kopile. Mislim da ne bih. Mladi moraju zaboraviti živote koje su ostavili za sobom, braću, majke i sve to. Posjet domu samo bi probudio osjećaje koje je bolje ostaviti na miru. Znam te stvari. Moja vlastita rodbina... moja sestra Maege sada vlada Medvjeđim otokom, otkad se momu sinu dogodila sramota. Imam nećake koje nikad nisam vidio." Otpio je gutljaj. "Osim toga, Jon Snow je samo dječak. Dobit ćete tri jaka mačevaoca, da vas čuvaju putem."
"Dirnut sam vašom brigom, kneže Mormont." Od jakog se pića Tyrion osjećao ošamućenim, ali ne toliko pijanim da ne shvati kako Stari medvjed nešto želi od njega. "Nadam se da mogu nečim platiti vašu ljubaznost."
"Možete", Mormont će bez uvijanja. "Vaša sestra sjedi uz kralja. Vaš brat slavni je vitez, a vaš otac najmoćniji knez u

Sedam kraljevina. Razgovarajte s njima u naše ime. Ispričajte im o našoj ovdašnjoj nevolji. Vidjeli ste na svoje oči, moj kneže. Noćna straža polako nestaje. Naše snage u ovom času imaju manje od tisuću ljudi. Šest stotina ovdje, dvije stotine u Sjenovitoj kuli, još manje u Istočnoj stražarnici, a jedva dovoljna trećina njih su ratnici. Zid je dug stotine milja. Razmislite o tome. Dođe li do napada, imam tri čovjeka za obranu svake milje zida."
"Tri i jednu trećinu", reče Tyrion zijevnuvši.
Činilo se da ga je Mormont jedva čuo. Starac je grijao ruke na vatri. "Poslao sam Benjena Starka u potragu za sinom Yohna Rovcea, koji je nestao na svom prvom pohodu. Rovceov momak bio je zelen poput ljetne trave, ali je zahtijevao vlastito zapovjedništvo, tvrdeći kako na nj ima pravo kao vitez. Nisam htio uvrijediti njegova gospodina oca, pa sam popustio. Poslao sam ga s dvojicom ljudi koje sam držao ravnima bilo komu u Straži. Kakva sam bio budala."
"Budala", složi se gavran. Tyrion zirne uvis. Ptica je zurila u njega okruglim crnim očima, nakostriješivši svoja krila. "Budala", ponovno
..   j^jje bilo sumnje da bi mu stari Mormont zamjerio kada bi zadavio to stvorenje. Šteta.
Vrhovni zapovjednik nije se obazirao na dosadnu pticu. "Gared je bio star gotovo kao ja i još duže na Zidu", nastavio je, "pa ipak čini se da je prekršio prisegu i pobjegao. Nikad ne bih povjerovao tomu, ne od njega, ali knez Eddard mi je poslao njegovu glavu iz Oštrozimlja. O Rovceu nema vijesti. Jedan dezerter i dva izgubljena čovjeka, a sada je i Ben Stark nestao." Duboko uzdahne. "Koga ću poslati da traga za niim? Za dvije godine bit će mi sedamdeset. Odveć star i odveć umoran za teret koji nosim, no ako ga ja odložim, tko će ga podići? Alliser Thor-ne? Bovven Marsh? Trebao bih biti slijep poput meštra Aemona kad ne bih vidio što su oni. Noćna straža postala je vojska mrzovoljnih dječaka i umornih staraca. Izuzevši ljude za mojim stolom večeras, imam možda dvadesetoricu koji umiju čitati, a još manje onih koji umiju razmiš-ljati, ili planirati, ili voditi. Nekoć je Straža provodila ljeta gradeći, a svaki je vrhovni zapovjednik ostavljao zid višim nego što bi ga zatekao. Jedino što sad možemo učiniti jest preživjeti."
Bio je mrtav-ozbiljan, shvati Tyrion. Osjeti se pomalo smetenim pred starcem. Knez Mormont proveo je dobar dio svog života na Zidu, i trebao je vjerovati kako su te godine imale barem neko značenje. "Obećavam, kralj će doznati za vašu nevolju", reče Tyrion ozbiljno, "a ja ću također razgovarati sa svojim ocem i bratom Jaimeom." I hoće. Tyrion Lannister bio je čovjek od riječi. Ostalo nije izrekao; da se kralj Robert neće ni obazreti na njega, da će ga knez Tywin upitati je li sišao s uma, a da će se Jaime samo nasmijati.
"Vi ste mlad čovjek, Tyrione", reče Mormont. "Koliko ste zima doživjeli?"
On slegne. "Osam, devet. Ne sjećam se točno." "A svaka je od njih bila kratka."
"Kao što velite, moj kneže." Rodio se usred zime, jedne od strahovito oštrih za koju su meštri govorili daje trajala tri godine, ali Tyriono-ve najranije uspomene bile su o proljeću.
"Kad sam bio dječak, govorilo se da dugo ljeto uvijek označava dugu zimu koja ga slijedi. Ovo ljeto trajalo je devet godina. Tyrione, a deseta će uskoro biti pred nama. Razmislite o tome."
"Kad sam ja bio dječak", odvrati Tyrion, "moja mi je dojilja govorila da će jednoga dana, ako ljudi budu dobri, bogovi podariti svijetu
ljeto bez kraja. Možda smo bili bolji nego što mislimo, a Veliko je ljeto konačno pred nama." Isceri se.
Vrhovni zapovjednik nije se doimao zabavljenim. "Niste tolika budala da u to vjerujete, moj kneže. Dani već postaju kraći. Ne može biti pogreške, Aemon je dobio pisma iz Citadele, njihova su otkrića u skladu s njegovim. Kraj ljeta zuri nam u lice." Mormont se nagne i čvrsto zgrabi Tyriona za ruku. "Morate ih prisiliti da shvate. Velim vam, moj kneže, tama dolazi. Ima divljih stvorenja u šumama, strahovukova, mamuta i snježnih medvjeda veličine turova, a vidio sam i mračnijih spodoba u svojim snovima."
"U svojim snovima", ponovi Tyrion, misleći kako bi mu dobro došlo još jedno žestoko piće.
Mormont bijaše gluh na osornost u njegovu glasu. "Ribari u blizini Istočne stražarnice primijetili su bijele šetače na obali."
Tyrion nije mogao držati jezik za zubima. "Ribari iz Lannis-luke često znaju vidjeti vodene vilenjake."
"Denys Mallister piše da se planinski narod seli na jug, odlazeći dalje od Sjenovite kule u grupama većim nego ikad prije. Oni bježe, moj kneže... ali pred čime?" Knez Mormont primakne se prozoru i zabulji se u noć. "Ovo su stare kosti, Lannisteru, ali nikad nisu osjetile studen sličnu ovoj. Prenesite kralju ovo što govorim, molim vas. Zima zaista dolazi, a kad padne Duga noć, samo će Noćna straža stajati između kraljevstva i tame koja dolazi sa Sjevera. Neka nam bogovi svima pomognu ne budemo li spremni."
"Neka bogovi pomognu meni, ako se ne naspavam noćas. Yoren je nakanio izjahati s prvim svjetlom." Tyrion se podigne na noge, pospan od vina i umoran od zlih proročanstava. "Hvala vam na svakoj susretljivosti koju ste mi iskazali, kneže Mormont."
"Recite im, Tyrione. Recite im i natjerajte ih da povjeruju. To je jedina hvala koju trebam." Zazviždi, a njegov gavran doleti i spusti mu se na rame. Mormont se osmjehne i ponudi ptici nešto kukuruza iz svog džepa, te ga Tyrion takvog napusti.
Vani je bilo nesnosno hladno. Čvrsto umotan u svoja krzna, Tyrion Lannister navukao je svoje rukavice i kimnuo sirotim smrznutim bijednicima koji su stajali na straži pred Zapovjednom utvrdom. Uputi se preko dvorišta u svoje odaje u kraljevoj kuli, hodajući što su njegove noge žustrije mogle. Krpice snijega škripale su mu pod nogama dok su njegove čizme razbijale noćnu koru, a njegov je dah lelujao pred njim

t barjaka. Gurne ruke ispod pazuha i ubrza hod, moleći se da se Morrec sjetio utopliti mu postelju vrućim ciglama iz vatre.
Pod kraljevom kulom, Zid je svjetlucao na mjesečevu svjetlu, beskrajan i tajanstven. Tyrion zastane na trenutak kako bi ga pogledao. Noge su ga boljele od hladnoće i žurbe.
Najednom gaje obuzela čudna mahnitost, čežnja da još jednom baci pogled s kraja svijeta. Bit će mu to posljednja prilika, pomisli; sutra će odjahati na jug, a nije mogao zamisliti zbog čega bi se ikad više htio vratiti u ovu zaleđenu pustoš. Kraljeva kula bijaše pred njim, sa svojim obećanjem topline i mekog kreveta, no Tyrion se ipak zatekao kako prolazi mimo nje, ususret golemoj blijedoj ogradi od kolja samog Zida.
Drveno stubište uspinjalo se južnom stranom, usidreno na golemim, grubo istesanim gredama uronjenima duboko u led i zamrznutima na mjestu. Naprijed i natrag u cik-caku, grabilo je svojim putem uvis zavi-nuto poput bljeska munje. Crna braća uvjeravala su ga daje mnogo čvršće nego što se čini, no Tyrionove su se noge grčile odveć bolno da bi ikad i pomislio na uspon. Stoga on uđe u željezni kavez pokraj zdenca, mučno se uspne unutra, i snažno povuče uže zvona, trima kratkim trzajima.
Morao je čekati, činilo se, čitavu vječnost, stojeći ondje iza rešetaka sa Zidom za leđima. Dovoljno dugo da se Tyrion počne pitati zašto je ovo činio. Upravo je odlučio zaboraviti ovaj iznenadni hir i poći u krevet kada se kavez trgnuo i počeo uspinjati.
Kretao se uvis polagano, grčevito i trzavo u početku, a onda s manje zapinjanja. Tlo je propadalo pod njim, kavez se njihao, a Tyrion je obavio svoje ruke oko željeznih sipki. Mogao je osjetiti hladnoću kovine čak i kroz rukavice. Morrec je naložio vatru u njegovoj sobi, primijeti s odobravanjem, ali je kula vrhovnog zapovjednika bila mračna. Stari medvjed je imao više razuma od njega, činilo se.
Onda se našao iznad kula, još uvijek se polako uspinjući. Crni zamak ležao je pod njim, obasjan mjesečinom. Odozgo se moglo vidjeti koliko je bio pust i prazan; utvrde bez prozora, ruševni zidovi, dvorišta zatrpana smrvljenim kamenjem. Nešto dalje, mogao je vidjeti svjetla Krtograda, seoceta pola lige južnije niz kraljevsku cestu, a ovdje-ondje bliještav sjaj mjesečine na vodi gdje su se ledeni potoci spuštali s gorskih visova i presijecali doline. Ostatak svijeta bio je gola pustoš vjetrovitih brda i krševitih polja išaranih snijegom.
Konačno mukao glas iza njega reče: "Sedam mi pakala, pa to je patuljak", a kavez se s trzajem naglo zaustavi i osta visjeti ondje, ljuljajući se polako naprijed-natrag, uz škripu užadi.
"Unesi ga, prokletstvo." Začu se gunđanje i glasno cviljenje drveta dok je kavez klizio u stranu, a onda se Zid nađe pod njim. Tyrion je pričekao da ljuljanje prestane prije nego što je odgurnuo vrata kaveza i iskočio na led. Krupna prilika u crnome naslanjala se na vitlo, dok je druga pridržavala kavez rukom u rukavici. Njihova lica bila su umotana u vunene šalove te su im se jedino oči nazirale, a bili su debeljuškasti od slojeva vune i kože, crno na crnom. "A što biste željeli, u ovo doba noći?" upita onaj pokraj vitla.
"Posljednji pogled."
Muškarci izmijene zlovoljne poglede. "Gledajte koliko hoćete", reče onaj drugi. "Samo pripazite da ne padnete, čovječuljče. Stari medvjed bi nam oderao kožu." Mala drvena koliba stajala je ispod golemoga krana, a Tyrion opazi prigušen sjaj žeravnika i osjeti kratak udar topline kada su vitlari otvorili vrata i vratili se unutra. A onda je bio sam.
Hladnoća je ovdje gore bila britka, a vjetar mu je povlačio odjeću poput uporne ljubavnice. Vrh Zida bio je širi nego stoje kraljevska cesta kadikad znala biti, te Tyrion nije imao straha od padanja, iako je tlo bilo skliskije nego što je želio. Braća su rasula smrvljeno kamenje po putelj-cima, ali je težina nebrojenih koraka otapala Zid pod njima, te je led naizgled rastao oko šljunka, gutajući ga, sve dok puteljak ponovno ne bi bio gol i dok ne bi došlo vrijeme da se smrvi još kamenja.
Ipak, to nije bilo nešto s čime se Tyrion nije mogao nositi. On pogleda na istok i zapad, prema Zidu koji se protezao pred njim, širokoj bijeloj cesti bez početka i kraja i mračnome ponoru s obje strane. Na zapad, odluči, bez nekog posebnog razloga, i uputi se tim smjerom, slijedeći stazu bliže sjevernom rubu, gdje je šljunak izgledao najsvježiji.
Njegovi goli obrazi bijahu rumeni od studeni, a noge su mu se sa svakim novim korakom sve glasnije tužile, ali Tyrion se nije obazirao na to. Vjetar se uskovitlao oko njega, šljunak je škripao pod njegovim čizmama, dok je pred njim bijela vrpca slijedila liniju brda, uspinjući se sve više i više, sve dok se nije gubila za zapadnim obzorom. Prošao je pokraj glomaznog katapulta, visokog poput gradskih zidina, čiji je temelj bio utonuo duboko u Zid. Bacački krak bio je skinut kako bi se popravio, a onda se na nj zaboravilo; ležao je ondje poput polomljene igračke, napola usađen u led.
Na udaljenoj strani katapulta, prigušen glas dovikne stražarski poziv. »Tko ide? Stoj!"
Tyrion se zaustavi. "Budem li odveć dugo stajao smrznut ću se u mjestu, Jone", reče dok je čupava blijeda prilika nečujno klizila prema njemu'i njušila njegova krzna. "Zdravo, Duše."
Jon Snow se približi. Doimao se višim i krupnijim u svojim slojevima krzna i kože, s kapuljačom plašta navučenom preko lica. "Lanniste-ru" reče, olabavivši šal kako bi otkrio usta. "Ovo je posljednje mjesto na kojem bih vas očekivao vidjeti." Nosio je teško koplje sa željeznim vrškom, više od sebe, a mač mu je visio o boku u kožnim koricama. Preko grudi imao je blistav crni ratnički rog, prevučen srebrom.
"Ovo je posljednje mjesto na kojem bih očekivao biti viđen", prizna Tyrion. "Zarobljenik sam jednog hira. Dotaknem li Duha, hoće li mi od-gristi ruku?"
"Ne dok sam ja tu", obeća Jon.
Tyrion počeška bijelog vuka iza ušiju. Crvene su ga oči ravnodušno gledale. Zvijer mu je sada sezala do prsa. Još koju godinu, i, Tyrion je imao tužan predosjećaj, morat će podizati pogled prema njemu. "Što ti radiš gore večeras?" upita.

"Osim što smrzavaš svoju muškost..."
"Izvukao sam noćnu smjenu", reče Jon. "Ponovno. Ser Alliser je ljubazno poduzeo korake da se zapovjednik straže počne posebno zanimati za mene. On čini se drži da ću, budu li me držali budna pola noći, zaspati tijekom jutarnje vježbe. Dosad sam ga razočarao."
Tyrion se naceri. "A je li Duh već naučio žonglirati?"
"Nije", reče Jon, smiješeći se, "ali Grenn se jutros uspješno obranio od Haldera, a Pyp više ne ispušta svoj mač onoliko često kao prije."
"Pyp?"
"Pypar mu je pravo ime. Sitan dječak s velikim ušima. Vidio me kako vježbam s Grennom i zatražio pomoć. Thorne mu nije ni pokazao kako se pravilno drži mač." Okrenuo se kako bi pogledao na sjever. "Imam milju Zida nad kojom moram stražariti. Hoćete li se prošetati sa mnom?"
"Budeš li hodao polako", reče Tyrion.
"Zapovjednik straže veli da moram hodati kako mi se krv ne bi smrz-nula, ali nikad ne kaže kojom brzinom."
Upute se, s Duhom koji je hodao uz Jona poput bijele sjene. "Sutra odlazim", reče Tyrion.
"Znam." Jon je zvučao neobično sjetno.
"Kanim se zaustaviti u Oštrozimlju na putu prema jugu. Imaš li kakvu poruku koju bi želio da prenesem..."
"Recite Robbu da ću uskoro zapovijedati Noćnom stražom i čuvati ga na sigurnom, pa se slobodno može uhvatiti vezenja s djevojčicama i narediti Mikkenu da rastali svoj mač za potkove."
"Tvoj je brat viši od mene", Tyrion će uz smijeh. "Odbijam prenijeti ikakvu poruku koja me može stajati glave."
"Rickon će pitati kad se vraćam kući. Pokušajte mu objasniti kamo sam otišao, ako možete. Recite mu da može uzeti sve moje stvari dok izbivam, to će mu se svidjeti."
Ljudi su čini se danas zahtijevali mnogo toga od mene, pomisli Tyrion Lannister. "Mogao bi sve ovo staviti u pismo, znaš."
"Rickon još ne umije čitati. Bran..." Naglo se zaustavi. "Ne znam kakvu bih poruku poslao Branu. Pomozite mu, Tyrione."
"Kakvu mu pomoć ja mogu pružiti? Nisam meštar da olakšam njegovu bol. Nemam čini koje bi mu vratile noge."
"Meni ste pružili pomoć kad mi je bila potrebna", reče Jon Snow. "Ništa ti nisam pružio", reče Tyrion. "Osim riječi."
"Onda i Branu pružite svoje riječi."
"Tražiš od šepava čovjeka da bogalja nauči plesati", reče Tyrion. "Koliko god iskrena bila pouka, posljedica će vjerojatno biti groteskna. Ipak, znam kako je to voljeti brata, kneže Snow. Pružit ću Branu kako god malu pomoć budem imao u svojoj moći."
"Hvala vam, moj kneže od Lannistera." Skine rukavicu i pruži svoju golu ruku. "Prijatelju."
Tyrion se zatekne neobično dirnutim. "Većinu mog roda čini kopilad", reče s iskrivljenim osmijehom, "ali ti si prvi kojeg imam za prijatelja." Skine rukavicu zubima i uhvati Snowa za ruku, kožom na kožu. Dječakov stisak bio je čvrst i snažan.
Kada je ponovno navukao svoju rukavicu, Jon Snow se naglo okrenuo i primaknuo niskoj, ledenoj sjevernoj ogradi. Pod njim Zid je strmo propadao; pod njim su bile samo tama i divljina. Tyrion ga je slijedio, i jedan uz drugog stajali su na rubu svijeta.

Noćna straža nije dopuštala šumi da se primakne bliže od pola milje sjevernoj strani Zida. Guštici željez-drva, stražarica i hrasta, koji su nekoć ondje rasli, posječeni su prije mnogo godina, kako bi se stvorila široka prosjeka kroz koju nijedan neprijatelj nije mogao proći nezamijećen niti se tomu nadati. Tyrion je čuo da je drugdje duž Zida, između triju tvrđava, divlja šuma tijekom desetljeća dopuzala natrag, da je bilo mjesta na kojima su sivozelene stražarice i blijedobijela usud-drva pustila korijenje u sjeni samog Zida, ali je Crni zamak imao čudesan tek za ogrjevno drvo, te su ovdje šumu još uvijek odbijale sjekire crne braće.
Međutim, ona nikad nije bila daleko. Tyrion ju je odavde mogao vidjeti, tamno drveće uzdizalo se nakon dijela otvorenog prostora, poput drugog zida izgrađenog usporedo s prvim, zida noći. Malo je sjekira ikad zamahnulo u toj crnoj dubravi, gdje čak ni mjesečina nije mogla prodrijeti kroz drevnu mrežu korijenja, trnja i pohlepnih grana. Ondje je drveće izraslo golemo, a izviđači su govorili da se činilo kao da se bavi mračnim mislima i da ne poznaje ljude. Nije bilo čudno što ju je Noćna straža prozvala ukletom šumom.
Dok je stajao ondje i promatrao svu tu tamu, u kojoj nigdje nisu gorjele vatre, s vjetrom koji je puhao i studeni nalik na koplje u njegovoj utrobi, Tyrion Lannister je osjećao da gotovo može povjerovati pričama o Drugima, o neprijatelju u noći. Njegove šale o kvrgavcima i snarkovi-ma više se nisu činile tako zabavne.
"Moj stric je ondje", tiho će Jon Snow, oslonivši se na svoje koplje dok je zurio u tamu. "Prve noći kada su me poslali gore, pomislio sam, stric Benjen dojahat će noćas natrag, a ja ću ga prvi vidjeti i puhnuti u rog. No, on nije došao. Ni te noći, niti ikoje druge."
"Daj mu vremena", reče Tyrion.
Daleko na Sjeveru, vuk stane zavijati. Drugi je prihvatio njegov zov, a potom još jedan. Duh naćuli uši i stane slušati.
"Ako se ne vrati", obeća Jon Snow, "Duh i ja poći ćemo u potragu za njim." Položi svoju ruku na strahovukovu glavu.
"Vjerujem ti", reče Tyrion, ali ono što je pomislio bilo je A tko će poći u potragu za tobom? On zadrhti.

ARAYA

Njezin se otac ponovno prepirao s vijećem. Arya je to mogla vidjeti na njegovu licu kada je došao za stol, ponovno kasneći, kao što je tako često činio. Prvo jelo, gusta slatka juha načinjena od tikava već je bila odnesena kada je Ned Stark dugačkim koracima stupio u Malu dvoranu. Tako su je nazivali kako bi je razlikovali od Velike dvorane, u kojoj je kralj mogao ugostiti tisuću ljudi, no ovo je bila dugačka soba s visokim nadsvođenim stropom i prostorom s klupama za dvije stotine ljudi oko stolova na nogarima.

"Moj gospodaru", reče Jory kada je otac ušao. Podigne se na noge, a ostatak straže ustane s njim. Svaki je čovjek nosio novi plašt od teške sive vune s bijelim satenskim obrubom. Ruka od prekaljena srebra stiskala je vunene nabore svakog plašta i obilježavala njihove nositelje kao muževe obiteljske straže Kraljeva Namjesnika. Bilo ih je samo pedese-torica, te je većina klupa bila prazna.

"Sjednite", reče Eddard Stark. "Vidim da ste započeli bez mene. Drago mi je znati da u ovom gradu još ima razumnih ljudi." Dade znak da se objed nastavi. Sluge stadoše iznositi pladnjeve rebara, pečenih u kori od češnjaka i začinskih trava.

"Priča se u dvorištu da ćemo imati turnir, moj gospodaru", reče Jory dok je ponovno sjedao. "Vele da će doći vitezovi iz svih rubova kraljev-
stva da se nadmeću i gozbuju u čast vašeg imenovanja Kraljevim Namjesnikom."

Arya je mogla vidjeti kako njezin otac nije bio najsretniji zbog toga. "Kažu li i kako je to posljednja stvar na svijetu koju bih želio?"

Sansine oči postaše velike poput tanjura. "Turnir", izusti. Sjedila je između septe Mordane i Jeyne Poole, onoliko daleko od Aryje koliko se usudila a da je otac ne prekori. "Hoće li nam biti dopušteno prisustvovati, oče?"

"Znaš što mislim, Šansa. Čini se da moram prirediti Robertove igre i pretvarati se kako sam počašćen zbog njega. To ne znači da moram i svoje kćeri podvrgnuti ovoj ludosti."

"O, molim vas", reče Šansa. "Želim vidjeti."

Septa Mordane se oglasi. "Princeza Mvrcella će biti ondje, moj gospodaru, a ona je mlađa od kneginjice Šanse. Sve dvorske gospođe očekuju se na tako velikom događaju poput ovog, a kako je turnir u vašu čast, bilo bi neobično da mu vaša obitelj ne prisustvuje."

Otac je izgledao povrijeđen. "Valjda je tako. Vrlo dobro, priredit ću mjesto za tebe, Šansa." Opazi Aryju. "Za vas obje."

"Nije me briga za njihov glupi turnir", reče Arya. Znala je da će princ Joffrev biti tamo, a ona je mrzila princa Joffrevja.

Šansa podigne glavu. "Bit će to veličanstven događaj. Nećeš nam nedostajati."

Ljutnja preleti očevim licem. "Dosta, Šansa. Nastavi tako i predomi-slit ću se. Nasmrt sam umoran od ovog beskonačnog rata koji vas dvije vodite. Sestre ste. Očekujem od vas da se ponašate poput sestara, je li to jasno?"

Šansa se ugrize za usnicu i kimne. Arya spusti glavu i mrko se zabulji u svoj tanjur. Mogla je osjetiti kako joj suze peku oči. Obriše ih ljuti-to, odlučna da ne zaplače.

Jedini zvuk bio je zveket noževa i vilica. "Molim ispričajte me", objavi njezin otac okupljenima. "Večeras nemam teka." Napustio je prostoriju.

Nakon što je otišao, Šansa je počela izmjenjivati uzbuđene šaptaje s Jeyne Poole. Na dnu stola Jory se nasmijao nekoj šali, a Hullen se uhvatio konjskih pripovijesti. "Vaš bojni konj, no, on možda nije najbolji za nadmetanje. Nije to ista stvar, o ne, nipošto nije ista." Muškarci su
prije čuli; Desmond, Jacks, i Hullenov sin Hanvin povicima su ga utišali, a Porther je zatražio još vina.

Nitko se nije osvrtao na Aryju. Ona nije marila. Sviđalo joj se ovako. Bila bi jela svoje obroke sama u spavaćoj odaji, kad bi joj to dopustili. Katkad jesu, kada je otac morao objedovati s kraljem ili kakvim knezom poslanicima iz ovog ili onog mjesta. Ostatak vremena, jeli su u njegovoj samici, samo on, Arya i Šansa. To je bilo doba kada su Aryji najviše nedostajala njezina braća. Željela je zadirkivati Brana i igrati se s malim Rickonom i izazivati Robba na smijeh. Željela je da joj Jon mrsi kosu i zove je svojom "sestricom" i završava njezine rečenice zajedno s njom. Ali svi su oni bili daleko. Nitko joj drugi nije preostao doli Šanse, a ona nije htjela ni razgovarati s njom, osim ako je otac ne bi natjerao.

Kod kuće u Oštrozimlju, jeli su u Velikoj dvorani gotovo polovicu vremena. Njezin je otac običavao govoriti kako knez mora jesti sa svojim podanicima, ako se nada da će ih zadržati. "Upoznaj ljude koji te slijede", čula ga je kako jednom govori Robbu, "i dopusti im da oni upoznaju tebe. Ne traži od svojih podanika da umru za stranca." U Oštrozimlju, uvijek je za svojim stolom imao postavljen stolac više, a svakog je dana drugi čovjek bio pozvan da mu se za njim pridruži. Jedne noći bio bi to Vayon Poole, a razgovaralo bi se o bakrenjacima, zalihama kruha i slugama. Sljedeći put bio bi to Mikken, a njezin bi ga otac slušao kako govori o oklopima, mačevima, o tome koliko vruć mora biti viganj i koji je najbolji način kaljenja čelika. Drugog dana mogao je to biti Hullen sa svojim beskonačnim pripovijedanjem o konjima, ili septon Chavle iz knjižnice, ili Jory, ili Ser Rodrik, ili čak Stara Nana sa svojim pričama.

Arya ništa toliko nije voljela koliko sjesti za očev stol i slušati ih kako razgovaraju. Voljela je slušati i ljude na klupama; slobodne jahače žilave poput stavljjene kože, uglađene vitezove i smjele mlade štitonoše, prosijede stare oklopnike. Nekoć ih je gađala snježnim grudama i pomagala im ukrasti pitu iz kuhinje. Njihove žene darivale su joj pogače, a ona je izmišljala imena njihovoj dojenčadi i igrala se nemani i djevica, skrivanja blaga i dođi u moj dvorac s njihovom djecom. Debeli Tom ju je običavao zvati "Arya Smetalica", jer je govorio da se uvijek nalazila tamo gdje najmanje treba. To joj se sviđalo mnogo više od "Arvje Konjolike".

Samo to je bilo Oštrozimlje, daleko, i na kraju svijeta, a sada se sve izmijenilo. Ovo je bilo prvi put da su objedovali s

očevim ljudima od doba u Kraljev grudobran. Arya je osjećala odvratnost. Sada je mrzila zvuk njihovih glasova, način na koji su se smijali, priče koje su kazivali. Nekoć su bili njezini prijatelji, osjećala se sigurno među njima, ali sada je znala da je sve to bila laž. Dopustili su kraljici da ubije Damu, to je bilo dovoljno užasno, ali potom je Pas pronašao Mvcaha. Jeyne Poole rekla je Aryji kako su ga izrezali na toliko komada da su ga predali mesaru u vreći, a siroti je čovjek isprva pomislio da su zaklali svinju. I nitko nije podigao glas ni isukao mač niti išta drugo, ni Hanvin koji je uvijek zborio tako smjelo, ni Alyn koji će postati vitezom, niti Jory koji je bio zapovjednik straže. Čak ni njezin otac.
"On je bio moj prijatelj", Arya šapne u svoj tanjur, tako tiho da nitko nije mogao čuti. Njezina rebarca ležala su ondje netaknuta, sada hladna, a tanki se sloj masti grušao pod njima na tanjuru. Arya ih pogleda i osjeti mučninu. Ustane od stola.
"Molim lijepo, što mislite kamo ste se uputili, mlada gospo?" upita septa Mordane.
"Nisam gladna." Arya otkrije da se morala potruditi kako ne bi zaboravila na uljudnost. "Smijem li otići, molim?" odrecitira ukočeno.
"Ne smiješ", reče septa. "Jedva si dotakla jelo. Sjest ćeš natrag i posjesti sve iz tanjura."
"Vi to pojedite!" Prije nego što ju je itko mogao zaustaviti, Arya jurne prema vratima dok su se muškarci smijali, a septa Mordane glasno vikala za njom, pri čemu joj je glas bivao sve viši i viši.
Debeli Tom bio je na svom mjestu, stražareći pred vratima što su vodila u Namjesnikovu kulu. Trepnuo je kada je ugledao Aryju kako hita prema njemu i čuo septine povike. "E pa sad, malena, stani malo", reče, pružajući ruke, ali Arya se provuče kroz njegove noge i potrči uz vijugave stube kule, a njezini su koraci odzvanjali po kamenu dok je Debeli Tom puhao i dahtao za njom.
Njezina spavaća odaja bila je jedino mjesto koje je Arya voljela u čitavom Kraljevu grudobranu, a ono što je u njoj najviše voljela bila su vrata, masivna tamna hrastova ploča s crnim željeznim okovima. Kada bi zatvorila ta vrata i spustila težak zasun, nitko nije mogao ući u njezinu sobu, ni septa Mordane ni Debeli Tom ni Šansa ni Jory niti Pas. Nitko! Sada ih zalupi.
Kada je kračun bio spušten, Arya se konačno osjeti dovoljno sigurnom da zaplače.
pođe do prozorske klupice i sjedne ondje, šmrcajući, mrzeći ih sve,
be najviše od svih. Sve je bila njezina krivnja, sve zlo koje se dogodilo. Šansa je tako rekla, i Jeyne također.
Debeli Tom kucao je na njezina vrata. "Arya, djevojčice, što se dogodilo?" vikao je. "Jesi li unutra?"
"Nisam!" vikne ona. Kucanje je prestalo. Trenutak poslije čula gaje kako odlazi. Debelog Toma uvijek je bilo lako prevariti.
Arva pode do škrinje na dnu svoje postelje. Klekne, otvori poklopac, i stane izvlačiti svoju odjeću objema rukama, grabeći pregršte svile, satena, baršuna i vune i bacajući ih na pod. Bila je ondje na dnu škrinje, gdje ju je sakrila. Arya je izvadi gotovo nježno i izvuče tanahnu oštricu jz njezinih korica.
Igla.
Ponovno pomisli na Mvcaha i njezine se oči napuniše suzama. Njezina krivnja, njezina krivnja. Da ga barem nikad nije zamolila da se igra mačevanja s njom...
Začu se lupa na vratima, glasnija od prijašnje. "Arya Stark, smjesta otvori vrata, čuješ li me?"
Arya se okrene na peti, s Iglom u ruci. "Radije ne ulazite ovamo!" upozorila je. Zrak je divlje zarežao.
"Namjesnik će čuti o ovome!" bjesnjela je septa Mordane. "Nije me briga", kriknula je Arya. "Odlazite."
"Požalit ćeš ovo drsko ponašanje, mlada gospo, to ti obećavam." Arya je osluškivala na vratima dok nije začula zvuk septinih koraka kako se udaljavaju.
Vrati se prozoru, s Iglom u ruci, i pogleda dolje u dvorište. Da se samo može penjati poput Brana, pomisli; izašla bi kroz prozor i niz kulu, pobjegla iz ovog odvratnog mjesta, dalje od Šanse, septe Mordane i princa Joffrevja, dalje od sviju. Ukrala bi nešto hrane iz kuhinje, ponijela Iglu, svoje dobre čizme i topao plašt. Mogla bi pronaći Nvmeriju u divljim šumama pod Trozupcem, i zajedno bi se vratile u Oštrozimlje, ih pobjegle Jonu na Zid. Otkrila je kako želi da je Jon s njom u ovom času. Možda se tada ne bi osjećala tako usamljenom.
1 lho kucanje na vratima odvrati Aryu od prozora i njezinih snova o bijegu. "Aryja", zazvao ju je glas njezina oca. "Otvori vrata. Moramo razgovarati."
Arya prijeđe sobu i podigne zasun. Otac bijaše sam. Doimao se više žalosnim nego ljutitim. Zbog toga se Arya osjećala još gore. "Mogu li ući?" Arya kimne, a potom spusti pogled, posramljena. Otac zatvori vrata. "Čiji je to mač?"
"Moj." Arya je gotovo bila zaboravila na Iglu u svojoj ruci. "Daj mi ga."
Nevoljko, Arya preda svoj mač, pitajući se hoće li ga ikad više držati u ruci. Njezin ga otac okrene na svjetlu, proučavajući obje strane oštrice. Palcem je provjerio vrh. "Plaćenička oštrica", reče. "Pa ipak, čini mi se da poznajem znak ovog kovača. Ovo je Mikkenovo djelo."
Arya mu nije mogla lagati. Spustila je pogled.
Knez Eddard Stark uzdahne. "Moja devetogodišnja kći naoružana je mačem iz moje kovačnice, a ja ne znam za to. Od Kraljeva Namjesnika očekuje se da upravlja sa Sedam kraljevina, no čini se da ne mogu upravljati ni vlastitim domom. Kako to da posjeduješ mač, Arya? Od koga si ga dobila?"
Arya se ugrize za usnicu i ne reče ništa. Ne bi izdala Jona, čak ni njihovu ocu.
Nakon malo vremena, otac reče: "Pretpostavljam da nije važno, uistinu." Spusti mrk pogled na mač u svojim rukama.

"Ovo nije igračka za djecu, pogotovo ne za djevojčicu. Što bi septa Mordane rekla kada bi znala da se igraš s mačevima?"
"Nisam se igrala", bila je uporna Arya. "Mrzim septu Mordane."
"Dosta." Glas njezina oca bio je osoran i strog. "Septa ne čini ništa više nego što joj je dužnost, iako bogovi znaju da si zadala muka toj si-rotoj ženi. Tvoja majka i ja povjerili smo joj nemoguć zadatak da od tebe načini gospođicu."
"Ne želim biti gospođica!" prasne Arya.
"Trebao bih prelomiti ovu igračku na svom koljenu ovdje i sada, i staviti točku na ovu besmislicu."
"Igla se ne bi slomila", prkosno će Arya, ali glas joj iznevjeri riječi.
"Ima ime, dakle?" Njezin otac uzdahne. "Ah, Arya. Imaš divljinu u sebi, dijete. 'Vučja krv,' tako ju je moj otac nekoć nazivao. Lyanna je imala kap nje, a moj brat Brandon više od kapi. Odvela ih je oboje rano u grob." Arya je čula tugu u njegovu glasu; on nije često govorio o svom ocu, ni o bratu i sestri koji su umrli prije njezina rođenja. "Lyanna je osla baratati mačem, da joj je moj gospodin otac to dopustio. Katkad me podsjećaš na nju. Čak joj i nalikuješ."
"Lyanna je bila lijepa", reče Arya, potresena. Svi su tako govorili. To nije bilo nešto što se obično govorilo za Aryju.
"Bila je", složi se Eddard Stark, "lijepa, i svojeglava, i mrtva prije vremena." Podigne mač, postavi ga između njih. "Arya, što si mislila učiniti s ovom... Iglom? Koga si namjeravala probosti? Svoju sestru? Septu Mordane? Znaš li ti uopće išta o mačevanju?"
Jedino čega se mogla sjetiti bila je pouka koju joj je dao Jon. "Probadaš ih zašiljenim krajem", izlanula se.
Njezin otac dahne kako bi zaustavio smijeh. "To i jest njegova bit, pretpostavljam."
Arya je očajnički željela objasniti, natjerati ga da shvati. "Pokušala sam naučiti, ali..." Njezine se oči napuniše suzama. "Zamolila sam Mvcaha da vježba sa mnom." Tuga je najednom preplavi. Odvrati se od njega, drhteći. "Ja sam ga zamolila", plakala je. "Bila je to moja krivnja, ja sam kriva..."
Iznenada je obaviše ruke njezina oca. Držao ju je nježno dok se ona okretala prema njemu i jecala na njegovim prsima. "Ne, milo moje", promrmlja on. "Tuguj za svojim prijateljem, ali nikad ne krivi sebe. Nisi ti ubila maloga mesara. To se ubojstvo pripisuje Psu, njemu i okrutnoj ženi kojoj služi."
"Mrzim ih", povjeri se Arya, crvena lica, šmrcajući. "Psa i kraljicu, kralja i princa Joffrevja. Mrzim ih sve. Joffrev je lagao, nije bilo onako kako je rekao. Mrzim Šansu također. Ona se sjećala, samo je lagala kako bi se svidjela Joffrevju."
"Svi mi lažemo", reče njezin otac. "Zar si zaista mislila da ću povjerovati kako je Nvmeria utekla?"
Arya se zarumeni od krivnje. "Jory je obećao da neće reći."
"Jory je održao riječ", reče njezin otac s osmijehom. "Ima stvari koje mi drugi ne trebaju reći. Čak bi i slijepac mogao vidjeti da te taj stra-hovuk nikad ne bi ostavio svojevoljno."
"Morali smo je otjerati kamenjem", reče nesretno. "Rekla sam joj da bježi, da ode na slobodu, da je više ne želim. Bilo je drugih vukova s kojima se mogla igrati, čuli smo ih kako zavijaju, a Jory je rekao da su šume pune divljači, pa je mogla loviti srne. Samo, ona nas je i dalje slijedila pa smo je na koncu morali otjerati kamenjem. Dvaput sam je po-
godila. Zacviljela je i pogledala me, a ja sam se osjećala tako posramljenom, ali dobro sam učinila, zar ne? Kraljica bi je ubila."
"Dobro si učinila", reče njezin otac. "A čak i ta laž... nije bila nečasna." Bio je položio Iglu na stranu kada je pošao k Aryji da je zagrli. Sada ponovno podigne oštricu i ode do prozora, gdje je stajao trenutak, gledajući van preko dvorišta. Kada se okrenuo natrag, njegove su oči bile zamišljene. Sjeo je na prozorsku klupicu, s Iglom preko koljena. "Arya, sjedni. Moram ti pokušati objasniti neke stvari."
Ona se zabrinuto spusti na rub svog kreveta. "Premlada si da te opteretim svim svojim brigama", reče joj, "ali si također Stark od Oštrozimlja. Poznaješ naše riječi."
"Zima dolazi", prošapće Arya.
"Teška okrutna vremena", reče njezin otac. "Okusili smo ih na Tro-zupcu, dijete, i kada je Bran pao. Ti si se rodila u dugom ljetu, milo moje, nikad nisi upoznala ništa drugo, ali sada zima zaista dolazi. Sjeti se grba naše kuće, Arya."
"Strahovuk", reče, misleći na Nvmeriju. Privuče koljena na prsa, iznenada prestrašena.
"Dopusti da ti ispričam nešto o vukovima, dijete. Kad pada snijeg i pusu bijeli vjetrovi, vuk samotnjak umire, ali čopor preživljava. Ljeto je vrijeme za prepirke. Zimi, moramo štititi jedni druge, držati jedni druge na toplome, dijeliti svoju snagu. Pa ako moraš mrziti, Arya, mrzi one koji nam zaista čine zlo. Septa Mordane dobra je žena, a Šansa... Šansa je tvoja sestra. Možda ste različite poput sunca i mjeseca, ali ista krv teče u vašim žilama. Potrebna ti je, a ti si potrebna njoj... a meni ste potrebne obje, neka mi bogovi pomognu."
Zvučao je tako umorno da se Arya rastužila. "Ne mrzim Šansu", reče mu. "Ne zapravo." Bila je to samo napola laž.
"Ne želim te prestrašiti, ali neću ti ni lagati. Stigli smo na mračno opasno mjesto, dijete. Ovo nije Oštrozimlje. Imamo neprijatelje koji nam žele zlo. Ne možemo ratovati među sobom. Ova tvoja svojeglavost, bježanje, gnjevne riječi, neposluh... kod kuće, bili su samo ljetne igrarije jednog djeteta. Ovdje i sada, sa zimom uskoro pred nama, oni su druga stvar. Vrijeme je da počneš odrastati."
"Hoću", svečano obeća Arya. Nikad ga nije toliko voljela kao u tom času. "Mogu biti i jaka. Mogu biti jaka poput Robba."
On joj pruži Iglu, prvo balčak. "Evo."
Ona pogleda mač s čuđenjem u očima. Na trenutak ga se bojala do-knuti u strahu da će joj, segne li za njim, ponovno biti oduzet, ali tada njezin otac reče: "Hajde, tvoj je", i ona ga uzme u ruku.
"Mogu li ga zadržati?" upita. "Zaista?"

"Zaista." On se osmjehne. "Ako ga oduzmem, nesumnjivo ću za četrnaest dana pod tvojim jastukom pronaći topuz. Potrudi se da ne probodeš svoju sestru, čime god bila izazvana."
"Neću. Obećavam." Arya privije Iglu čvrsto na svoja prsa dok je njezin otac odlazio.
Sljedećeg jutra, dok su prekidali post, ona se ispriča septi Mordane i zatraži njezin oprost. Septa sumnjičavo pogleda prema njoj, ali otac kimne glavom.
Tri dana poslije, u podne, upravitelj njezina oca Vayon Poole pošalje Aryju u Malu dvoranu. Stolovi na nogarima bijahu rastavljeni, a klupe gurnute uza zidove. Dvorana se činila praznom, sve dok nepoznat glas nije rekao: "Kasniš, dječače." Sitan čovjek ćelave glave i nosa slična velikom kljunu iskorači iz sjene, držeći par vitkih drvenih mačeva. "Sutradan ćeš ovdje biti u podne." Imao je naglasak, pjevajući način govora Slobodnih gradova, Braavosa možda, ili Myra.
"Tko ste vi?" upita Arya.
"Ja sam tvoj učitelj plesa." Dobaci joj jednu drvenu oštricu. Ona naglo posegne za njom, promaši, i začu kako štropoće po podu. "Sutradan ćeš je uhvatiti. Sada je podigni."
To nije bio običan štap, već pravi drveni mač upotpunjen drškom, štitnikom i jabukom. Arya ga podigne i nervozno ščepa objema rukama, držeći ga ispružena pred sobom. Bio je teži nego što se doimao, mnogo teži od Igle.
Ćelavi čovjek škljocne zubima. "Ne tako, dječače. Ovo nije dugačak mač koji se mora držati objema rukama. Uzet ćeš oštricu u jednu ruku."
"Preteška je", reče Arya.
"Teška je onoliko koliko je potrebno da ojačaš, i za ravnotežu. Šupljina unutar njega ispunjena je olovom, upravo tako. Jedna ruka u ovom času je sve što ti treba."
Arya odmakne svoju desnu ruku s drška i obriše znojavi dlan o svoje hlače. Držala je mač u lijevoj ruci. On je čini se odobravao. "Ljevica je dobra. Sve je izokrenuto, učinit će tvoje neprijatelje nespretnijima. Sada,
stojiš nepravilno. Okreni svoje tijelo na bok, da, tako. Mršav si poput drška koplja, znaš li? I to je također dobro, meta je manja. Sada, zahvat. Da vidim." Primakne se bliže i zagleda se u njezinu ruku, razdvajajući joj prste, premještajući ih. "Upravo tako, da. Ne stišći ga tako čvrsto, ne, zahvat mora biti okretan, nježan."
"Što ako ga ispustim?" upita Arya.
"Čelik mora biti dio tvoje ruke", reče joj ćelavac. "Možeš li ispustiti dio svoje ruke? Ne. Devet je godina Syrio Forel bio prvi mačevalac morskog kneza Braavosa, on zna ove stvari. Poslušaj ga, dječače."
Bijaše to treći put što ju je nazvao "dječakom". "Ja sam djevojčica", prigovori Arya.
"Dječak, djevojčica", reče Syrio Forel. "Ti si mač, to je sve." Škljoc-ne zubima. "Upravo tako, to je zahvat. Ne držiš bojnu sjekiru, držiš..."
"...Iglu", Arya završi umjesto njega, odvažno.
"Upravo tako. Sada ćemo započeti ples. Zapamti dijete, ovo nije željezni ples Zapadnjaka koji učimo, ples vitezova, komadanje i čekićanje, ne. Ovo je ples plaćenika, vodeni ples, brz i iznenadan. Svi su ljudi načinjeni od vode, znaš li to? Kada ih probušiš, voda iscuri i oni umru." On učini korak natrag, podigne svoju drvenu oštricu. "Sada me pokušaj udariti."
Arya ga pokuša udariti. Pokušavala je četiri sata, sve dok svaki mišić u njezinu tijelu nije bio ranjiv i bolan, a Syrio Forel škljocao je zubima i kazivao joj što mora činiti.
Sljedećeg dana započeo je njihov pravi posao.

DAENERYS

Dothrakijsko more", reče Ser Jorah Mormont dok je zaustavljao konja pokraj nje na vrhu grebena.
Pod njima, ravnica se protezala neizmjerna i prazna, golemo jednolično prostranstvo koje je sezalo do udaljenog obzora i dalje. To je zaista bilo more, pomisli Dany. Dalje od ovog mjesta nije bilo ni bregova, ni gora, ni drveća, ni gradova, ni cesta, samo beskrajna trava, visoke vlati što su se mreškale poput valova kaj bi zapuhali vjetrovi. "Tako je zeleno", reče.
"Na ovome mjestu i u ovome času jest", složi se Ser Jorah. "Ali, trebali biste ga vidjeti kad procvjeta, posvuda samo tamnocrveno cvijeće od obzora do obzora, poput mora krvi. Kad dođe doba suše, svijet zadobije boju stare bronce. A ovo je samo hrana, dijete. Ondje vani su stotine vrsta trava, trava žutih poput limuna i tamnih poput indiga, modrih trava, narančastih trava i trava nalik na dugu. Dolje u Sjenovitim zemljama za Asshaijem, vele, nalaze se nepregledna polja sablasne trave, više od čovjeka na konju s vlatima blijedim poput mutnog stakla. Ona ubija svu drugu travu i u mraku tinja dušama prokletih. Dothraki tvrde da će jednog dana sablasna trava prekriti cijeli svijet, a onda će svemu živomu doći kraj."
Od te se pomisli Dany naježi. "Ne želim o tome sada govoriti", reče. "Ovdje je tako lijepo, ne želim misliti kako sve umire."
"Kako želite, khaleesi", Ser Jorah će s poštovanjem.
Čula je zvuke glasova i okrenula se da pogleda za sobom. Ona i Mormont bili su odmakli svojoj pratnji, te su se ostali sada uspinjali grebenom za njima. Njezina sluškinja Irri i mladi strijelci njezine khase miljeli su poput kentaura, ali se Vvseris još uvijek borio s kratkim stremenima i plosnatim sedlom. Njezin je brat ovdje bio nesretan. Nije ni trebao poći. Magister Illvrio nagovarao ga je da pričeka u Pentosu, ponudio mu gostoprimstvo u svojoj palači, ali Vvseris nije htio ništa od toga. Htio je ostati uz Droga sve dok dug ne bude isplaćen, sve dok ne dobije krunu koja mu je bila obećana. "A

pokuša li me prevariti, naučit će na svoju žalost što znači probuditi zmaja", zakleo se Vvseris, položivši ruku na svoj posuđeni mač. Illvrio je na to samo trepnuo i poželio mu mnogo sreće.
Dany shvati kako u ovom času ne želi slušati nikakve pritužbe njezina brata. Dan je bio presavršen za to. Nebo je bilo tamnomodro, a visoko nad njima kružio je jastreb u lovu. More trave zibalo se i uzdisalo sa svakim daškom vjetra, zrak joj je grijao lice, a Dany se osjećala smirenom. Neće dopustiti Vyserisu da to pokvari.
"Pričekajte ovdje", reče Dany Ser Jorahu. "Recite im da se zaustave. Recite im da ja to zapovijedam."
Vitez se osmjehne. Ser Jorah nije bio pristao muškarac. Imao je vrat i ramena poput bika, a grube su crne dlake prekrivale njegove ruke i prsa tako gusto da nijedna nije preostala za njegovu glavu. Ipak, njegovi su osmijesi pružali Dany utjehu. "Učite zboriti poput kraljice, Daenerys."
"Ne kraljice", reče Dany. "Khaleesi." Okrenula je konja i sama od-galopirala niz greben.
Spust bijaše strm i krševit, ali Dany je jahala neustrašivo, a užitak i opasnost samog pothvata bili su pjesma u njezinu srcu. Cijeloga života Vyseris joj je govorio da je princeza, no sve dok nije uzjahala svoju sre-brenku Dany se nije tako osjećala.
Isprva nije išlo glatko. Khalasara je podigla tabor jutro nakon njezina vjenčanja, krenuvši na istok prema Vaes Dothraku, a do trećeg dana Dany je mislila da će umrijeti. Rane od sedla rastvorile su joj se na stražnjici, teške i krvave. Njezina bedra bila su oderana do krvi, njezine ruke nažuljane od uzda, mišići njezinih nogu i leđa toliko izmučeni od boli ija je jedva mogla sjediti. U trenutku kada bi pao sumrak, njezine su joj sluškinje morale pomagati da sjaše s konja.
Čak ni noći nisu donosile olakšanje. Khal Drogo na nju se nije obazirao dok su jahali, upravo kao što se nije obazirao na nju tijekom njihova vjenčanja, već je provodio svoje večeri pijući sa svojim ratnicima i jahačima-pobratimima, utrkujući svoje najvrednije konje, promatrajući žene kako plešu i muškarce kako umiru. Za Dany nije bilo mjesta u ovim dijelovima njegova života. Ostavljao ju je da večera sama, ili sa Ser Jo-rahom i njezinim bratom, a poslije da se plačući uspavljuje. No svake bi noći, u neko doba prije zore, Drogo dolazio u njezin šator i budio je u tami, da bi je jahao nemilosrdno kao što je jahao svog pastuha. Uvijek ju je uzimao s leđa, na dothrakijski način, na čemu je Dany bila zahvalna; tako njezin gospodin muž nije mogao vidjeti suze koje su vlažile njezino lice, a ona je mogla u jastuku prigušiti bolne krikove. Kada je bio gotov, sklopio bi oči i stao tiho hrkati, a Dany bi ležala pokraj njega, tijela modra i ranjava, odveć bolnog da bi mogla usnuti.
Dan je slijedio dan, a noć je slijedila noć, sve dok Dany nije postala svjesna da neće izdržati ni trenutka više. Radije će se ubiti nego nastaviti, odlučila je jedne noći...
No kada je te noći usnula, ponovno je sanjala zmajeve. Vyserisa ovaj put nije bilo u snu. Bili su ondje samo ona i zmaj. Njegove ljuske bile su crne poput noći, vlažne i glatke od krvi. Njezine krvi, osjetila je Dany. Njegove oči bijahu jezera rastopljene magme, a kada je otvorio gubicu, plamen je sunuo van u vrućemu mlazu. Mogla ga je čuti kako joj pjeva. Raskrililа je ruke prema vatri, obujmila je, dopustila joj da je proguta čitavu, dopustila joj daje pročisti, prekali i ispere. Mogla je osjetiti svoju kožu kako se prži, crni i povlači, mogla je osjetiti svoju krv kako ključa i pretvara se u paru, pa ipak boli nije bilo. Osjećala se snažnom, novom i neustrašivom.
A sljedećeg dana, začudo, činilo joj se daje nije toliko boljelo. Bijaše to kao da su je bogovi čuli i smilovali se. Čak su i njezine sluškinje zamijetile promjenu. "Khaleesi", upitala je Jhigui, "što se dogodilo? Jeste li bolesni?"
"Bila sam", odvratila je, stojeći nad zmajskim jajima koje joj je Illyrio bio poklonio kad se udavala. Dotaknula je jedno, najveće od triju, pomičući svoju ruku polako preko ljuske. Cmo-i-grimizno, pomislila je, poput zmaja iz mog sna. Kamen se činio neobično topao pod njezinim prstima... ili je još uvijek sanjala? Nervozno je povukla ruku natrag.

Od tog trenutka svaki je dan bio lakši od prethodnog. Njezine su noge jačale; njezini žuljevi pucali, a ruke postale bešćutne; njeziija su meka bedra otvrdnula, postala gipka poput životinjske kože.
Khal je naredio sluškinji Irri da nauči Dany jahati na dothrakijski način, ali je ždrebica bila njezina prava učiteljica. Konj je naizgled poznavao njezina raspoloženja, kao da su dijelili jedan um. Sa svakim sljedećim danom, Dany se osjećala sigurnijom u svome sedlu. Dothraki su bili okrutan i bezosjećajan narod, i nije im bio običaj nadijevati imena svojim životinjama, te je Dany o njoj razmišljala samo kao o srebrenki. Nikad ništa nije toliko voljela.
Kako je jahanje postajalo manje naporno, Dany je počela primjećivati ljepotu zemlje oko sebe. Jahala je na čelu khalasare s Drogom i njegovim jahačima-pobratimima, te je u svaki predio stupala svježe i neiskvareno. Za njima je velebna horda mogla razrovati zemlju, zamutiti rijeke i podići oblake zagušujuće prašine, ali polja pred njima bila su uvijek zelena. Prešli su duguljasta brda Norvosa, pokraj terasastih gospodarstava i malih zaselaka u kojima su stanovnici uznemireno stražarili navrh bijelih zidova prevučenih žbukom. Pregazili su tri široke mirne rijeke i četvrtu koja je bila brza, uska i opasna, utaborili se pokraj visokog modrog slapa, projahali uz rub povaljenih ruševina golemoga mrtvoga grada u kojem su, kazivalo se, duhovi jaukali među pocrnjelim mramornim stupovima. Sjurili su se niz valyrijske ceste tisuću godina stare i ravne poput dothrakijske strelice. Pola su mjeseca jahali kroz qohorsku šumu, gdje je lišće činilo zlatan baldahin visoko nad njima i gdje su debla stabala bila široka poput gradskih vrata. U toj je šumi bilo velebnih losova i pjegavih tigrova i lemura sa srebrnim krznom i krupnim ljubičastim očima, ali svi su oni bježali pred prolaskom khalasare, te ih Dany nije opazila.
Dotad su njezine patnje bile uspomena koja je blijedjela. Još uvijek bi nakon dugog dana jahanja trpjela bol, ali ona je sad bila nekako slađa, a svakog se jutra dobrovoljno penjala u svoje sedlo, željna doznati koja je sve čuda očekuju u krajevima ispred. Počela je pronalaziti užitak čak i u svojim noćima, pa ako je još uvijek vrištala kada bi je Drogo uzeo, to nije

uvijek bilo od boli.
Na dnu grebena, trava se uzdigla oko nje, visoka i gipka. Dany uspori u kas i izjaše na ravnicu, izgubivši se u zelenilu, blaženo sama. U khala-sari nikad nije bila sama. Khal Drogo dolazio joj je tek nakon što bi sunce zašlo, ali njezine su je sluškinje hranile, kupale i spavale pred vratima njezina šatora, Drogovi jahači-pobratimi i muževi njezine klase kad nisu bili daleko, a njezin joj je brat bio nemila sjena, danju i noću. Dany ga je mogla čuti na vrhu grebena, a njegov je glas bio piskutav od gnjeva dok je urlao na Ser Joraha. Ona nastavi jahati, uranjajući dublje u Dothrakijsko more.
Zelenilo je proguta. Zrak bijaše bogat mirisima zemlje i trave, pomiješan s vonjem konjske kože, Danyna znoja i ulja u njezinoj kosi. Dothrakijski mirisi. Činilo se da i pripadaju ovamo. Dany ih je sve udisala, smijući se. Iznenada je zahvati želja da osjeti zemlju pod sobom, da zarije svoje nožne prste u to gusto crno tlo. Skočivši iz sedla, pustila je srebrenku da pase dok je ona izuvala svoje visoke čizme.
Vyseris nabasa na nju neočekivano poput ljetne oluje, a njegov se konj propne pod njim dok je prejako pritezao uzde. "Ti se usuđuješ!" zaurla na nju. "Meni zapovijedaš? Meni?" Skoči s konja, posrnuvši kad se dočekao. Njegovo lice oblije rumenilo dok se nespretno podizao na noge. Zgrabi je i protrese. "Zar si zaboravila tko si? Pogledaj se. Pogledaj se!"
Dany se nije trebala pogledati. Bila je bosonoga, nauljene kose, nosila je dothrakijsko jahaće kožno odijelo i šareni prsluk koji je dobila kao vjenčani dar. Izgledala je kao da pripada ovamo. Vyseris je bio blatnjav i zaprljan u gradskoj svili i žicanoj košulji.
Još uvijek je urlao. "Ti ne možeš zapovijedati zmaju. Razumiješ li? Ja sam gospodar Sedam Kraljevina, ne želim slušati zapovijedi obične drolje konjskog kneza, čuješ li me?" Njegove ruke uvuku se pod njezin prsluk, a prsti mu se bolno zariju u njezina prsa. "Čuješ li me?"
Dany ga svom snagom odgurne od sebe.
Vyseris se zabulji u nju, s nevjericom u ljubičastim očima. Nikad mu nije prkosila. Nikad se nije branila. Gnjev izobliči njegove crte. Znala je da je sada želi povrijediti, žarko.
Krak.
Bič je zvučao poput grmljavine. Navoj dohvati Vyserisa oko vrata i naglo ga potegne unatrag. On se svali na travu, osupnut, gušeći se. Dothrakijski jahači prijezirno se okose na nj dok se pokušavao osloboditi. Onaj s bičem, mladi Jhogo, promuklo izusti pitanje. Dany nije razumjela njegove riječi, ali dotad je već Irri bila ondje, i Ser Jorah, i ostatak njezine khase. "Jhogo vas pita želite li ga mrtva, khaleesi", reče Irri.
"Ne", odvrati Dany. "Ne."
Jhogo je ovo razumio. Jedan od ostalih nešto primijeti, a Dothraki se nasmijaše. Irri joj reče, "Quaro drži da mu trebate uzeti jedno uho kako biste ga naučili poštovanju."
Njezin je brat bio na koljenima, prsti su mu zadirali pod kožnate navoje, nesuvislo je vapio, boreći se za dah. Bič bijaše čvrsto stisnut oko njegova dušnika.
"Reci im da ga ne želim ozlijeđena", reče Dany.
Irry ponovi njezine riječi na dothrakijskom. Jhogo trgne bičem, naglo zavrtjevši Vyserisa oko njegove osi poput lutke na koncu. On se ponovno sruši, oslobođen kožnatog zagrljaja, s tankom prugom krvi pod bradom, na mjestu gdje je bič duboko zarezao.
"Upozorio sam ga na to što će se dogoditi, moja gospo", reče Ser Jorah Mormont. "Rekao sam mu da ostane na grebenu, kao što ste zapovjedili."
"Znam da jeste", odvrati Dany, promatrajući Vyserisa. Ležao je na tlu, bučno usisući zrak, crvena lica i jecajući. Bio je kukavan stvor. Oduvijek je bio kukavan stvor. Kako to nikad prije nije primijetila? Na mjestu gdje je nekoć bio njezin strah ostala je samo praznina.
"Uzmite mu konja", Dany zapovjedi Ser Jorahu. Vyseris se zablenuo u nju. Nije mogao vjerovati što je čuo; niti je Dany posve mogla vjerovati što je govorila. Ipak riječi su pristizale. "Neka moj brat hoda za nama do khalasare." Među Dothrakima, čovjek koji ne jaše nije bio čovjek, već najniži od najnižih, bez časti i ponosa. "Neka svi vide kakav je zapravo."
"Ne!" krikne Vvseris. Okrene se Ser Jorahu, preklinjući ga na zajedničkom jeziku riječima koje jahači nisu mogli razumjeti. "Udarite je, Mormonte. Povrijedite je. Vaš kralj vam zapovijeda. Ubijte ove dothra-kijske pse i pokažite joj."
Prognani vitez prebaci pogled s Dany na njezina brata; ona bijaše bosonoga, sa zemljom među nožnim prstima i uljem u kosi, on sa svojim svilama i čelikom. Dany je mogla vidjeti odluku na njegovu licu. "Hodat će, khaleesi", reče. Povede konja njezina brata dok se Dany uspinjala na svoju srebrenku.
Vyseris se zablene u nj, te sjedne na zemlju. Šutio je, ali nije se htio pomaknuti, a oči su mu bile pune otrova dok su se oni jašući udaljavali. Ubrzo su ga izgubili u visokoj travi. Kad ga više nisu mogli vidjeti, Danyja je obuzeo strah. "Hoće li pronaći put natrag?" upita Ser Joraha dok su jahali.
"Čak bi i čovjek slijep poput vašeg brata trebao biti sposoban slijediti naš trag", odvrati on.
"On je ponosan. Možda će se odveć stidjeti da bi se vratio."
Jorah se nasmije. "Kamo bi drugamo mogao poći? Ne uzmogne li pronaći khalasaru, khalasara će zasigurno pronaći njega. Teško se utopiti u Dothrakijskome moru, dijete."
Dany je u tome vidjela istinu. Khalasara je bila poput grada na pohodu, ali grada koji nije koračao naslijepo. Izviđači su neprestano češljali krajeve daleko ispred glavne povorke, na oprezu pred bilo kakvim znakom divljači, plijena ili

neprijatelja, dok su granični jahači čuvali njihova krila. Ništa im nije promicalo, ne ovdje, u ovoj zemlji, mjestu odakle su potekli. Ove ravnice bile su dio njih... a sada i nje.
"Udarila sam ga", reče ona, s čuđenjem u glasu. Sada kad je sve bilo gotovo, činilo se poput kakva čudnovatog sna koji je sanjala. "Ser Jorah, mislite li... bit će tako bijesan kad se vrati..." Ona zadrhti. "Probudila sam zmaja, zar ne?"
Ser Jorah prijezirno frkne. "Možete li probuditi mrtve, djevojko? Vaš brat Rhaegar bio je posljednji zmaj, a on je umro na Trozupcu. Vyseris je manji od zmijske sjene."
Njegove iskrene riječi je prestraše. Činilo se da je sve u što je dotad vjerovala iznenada bilo stavljeno u pitanje. "Vi... vi ste mu zavjetovali svoj mač..."
"Učinio sam to, djevojko", reče Ser Jorah. "A ako je vaš brat sjena zmije, kakvima to onda čini njegove sluge?" Glas mu bijaše opor.
"On je još uvijek zakoniti kralj. On je..."
Jorah zaustavi konja i pogleda je. "Recite istinu. Biste li željeli vidjeti Vyserisa na prijestolju?"
Dany razmisli o ovom. "On ne bi bio baš dobar kralj, zar ne?"
"Bilo je i gorih... ali ne mnogo." Vitez podbode petama svog konja i ponovno krene.
Dany je jahala tik do njega. "Ipak", reče ona, "narod ga očekuje. Magister Illyrio veli da šivaju zmajske barjake i mole se da se Vyseris vrati preko uskoga mora i oslobodi ih."
"Narod se moli za kišu, zdravlje djece, i ljeto koje nikad ne jenjava", reče joj Ser Jorah. "Svejedno im je igraju li plemenita gospoda svoju igru prijestolja, dokle god njih ostavljaju na miru." Slegne ramenima. "A kraljevi to nikada ne čine."
Dany je neko vrijeme jahala u tišini, premećući njegove riječi poput slagalice. Držati da je narodu jedva stalo do toga vlada li nad njima zakonit kralj ili uzurpator protivilo se svemu što joj je Vvseris ikad rekao. Ipak, što je više razmišljala o Jorahovim riječima, to su one više odzvanjale istinom.
"Za što se vi molite, Ser Jorah?" upita ga ona.
"Za povratak domu", reče on. Njegov glas bijaše promukao od čežnje.
"I ja se molim za povratak domu", reče mu ona, vjerujući u to. Ser Jorah se nasmijao. "Onda pogledajte oko sebe, khaleesi."
Ali u tom času ravnice nisu bile ono što je Dany vidjela. Bili su to Kraljev grudobran i veličanstvena Crvena utvrda koju je sagradio Aegon Osvajač. Bio je to Zmajev kamen u kojem se rodila. U njezinoj mašti oni su gorjeli tisućama svjetiljki, vatra je plamtjela iz svakog prozora. U njezinoj mašti, sva su vrata bila crvena.
"Moj brat nikad neće vratiti Sedam kraljevina", reče Dany. Znala je to već dugo, shvatila je. Znala je to cijeli život. Samo što sebi nikad nije dopustila izreći riječi, čak ni šapatom, ali sada ih je govorila da ih Jorah Mormont i čitav svijet mogu čuti.
Ser Jorah je odmjeri pogledom. "Vi dakle mislite da neće."
"On ne bi mogao povesti vojsku čak ni kad bi mu je moj gospodin muž dao", reče Dany. "Nema novca, a jedini vitez koji ga slijedi drži ga manjim od zmije. Dothraki ismijavaju njegovu slabost. Nikad nas neće odvesti kući."
"Mudro dijete." Vitez se osmjehnuo.
"Nisam dijete", reče mu ona žestoko. Njezine pete utisnu se u sre-brenkine bokove, tjerajući je u galop. Jurila je sve brže i brže, ostavljajući Joraha, Irri i ostale daleko za sobom, s toplim vjetrom u svojoj kosi i crvenilom zalazećeg sunca na svome licu. U času kad je stigla do kha-lasare, već je bio sumrak.
Robovi su podigli njezin šator na obali izvorom napajanog jezerca. Mogla je čuti grube glasove iz pletena travnatog dvorca na brdu. Ubrzo začuti smijeh, kada muževi njezine khase budu pripovijedali ono što se danas dogodilo među travom. Do časa kad se Vyseris šećući vrati medu njih, svaki će ga muškarac, žena i dijete u taboru prepoznati kao hodača. U khalasari nije bilo tajni.
Dany preda srebrenku na timarenje robovima i stupi u svoj šator. Pod svilom je bilo svježe i mračno. Dok je spušala šatorsko krilo za sobom, Dany opazi prst prašnjava crvenog svjetla kako se pruža preko šatora u želji da dotakne njezina zmajska jaja. Na trenutak tisuću kapljica grimiznog plamena zapleše pred njezinim očima. Trepne, a one nestanu.
Kamen, reče samoj sebi. Ona su samo kamen, čak je i Illyrio tako rekao, svi su zmajevi mrtvi. Položi dlan na crno jaje, prstiju nježno raširenih preko krivulje ljuske. Kamen bijaše topao. Gotovo vruć. "Sunce", prošapuće Dany. "Sunce ih je ugrijalo dok smo jahali."
Sluškinjama je naredila da joj prirede kupku. Doreah je naložila vatru pred šatorom, a Irri i Jhiqui prenesu veliku mjedenu kadu - još jedan vjenčani dar - s mjesta gdje su stajali brdski konjići i donesu vodu iz jezera. Kad je kupka uzavrela, Irry joj pomogne ući u nju pa se uspne za njom.
"Jesi li ikad vidjela zmaja?" upita dok joj je Irry trljala leđa, a Jhiqui ispirala pijesak iz kose. Čula je da su prvi zmajevi došli s istoka, iz Sje-novitih zemalja za Asshaijem i otočja u Nefritskome moru. Možda su neki još ondje živjeli, u čudesnim i divljim kraljevstvima.
"Zmajeva je nestalo, khaleesi", reče Irri.
"Uginuli su", složi se Jhiqui. "Davno, davno prije."
Vyseris joj je rekao da su posljednji targaryenski zmajevi uginuli prije manje od stoljeća i pol, za vladavine Aegona III, kojeg su nazivali Zmajskom Propasti. To se Dany nije činilo tako davno. "Posvuda?" reče, razočarana. "Čak i na istoku?"

Čarolija je umrla na zapadu kad je Zla kob pala na Valyriju i Zemlje dugog ljeta, te je ni čarobni mačevi, ni olujni pjevači, ni zmajevi nisu mogli zadržati, ali Dany je oduvijek slušala daje na istoku bilo drugačije. Govorilo se da su mantikore vrebale otocima Nefritskoga mora, da su baziliscima vrvjele džungle Yi Tija, da su vračevi, vješci, i aeromanti javno iskazivali svoja umijeća u Asshaiju, ak su istjerivači duhova i krvožedni čarobnjaci izvodili strašne čarolije u mrkloj noći. Zašto ne bi bilo i zmajeva?
"Nema zmaja", reče Irri. "Hrabri su ih ljudi ubili, jer zmaj je strašna opaka zvijeri. To je poznato."
"To je poznato", složi se Jhiqui.
"Trgovac iz Quartha jednom mi je rekao da su zmajevi došli s mjeseca", reče plavokosa Doreah dok je grijala ručnik nad vatrom. Jhiqui i Irri bile su Danvne vršnjakinje, dothrakijske djevojke porobljene kada je Drogo uništio khalasaru njihova oca. Doreah je međutim bila starija, gotovo dvadesetogodišnjakinja. Magister Ulirvo pronašao ju je u javnoj kući u Lysu. Srebrnovlažna kosa padne joj preko očiju dok je Dany okretala glavu, radoznala. "S mjeseca?"
"Rekao mi je da je mjesec jaje, khaleesi", reče lvsenska djevojka. "Nekoć su na nebu bila dva mjeseca, ali je jedan odlutao preblizu suncu i raspuknuo se od vrućine. Na tisuće i tisuće zmajeva izašlo je iz njega i ispilo sunčevu vatru. Zbog toga zmajevi rigaju plamen. Jednog će dana i drugi mjesec poljubiti sunce i tada će prepući, a zmajevi će se vratiti."
Dvije dothrakijske djevojke počeše se hihotati i smijati. "Ti si glupa slamnatokosa ropkinja", reče Irri. "Mjesec nije jaje. Mjesec je bog, sunčeva supruga. To je poznato."
"To je poznato", složi se Jhiqui.
Danvna koža bila je rumena i ružičasta kada je izašla iz kade. Jhiqui je polegne kako bi joj nauljila tijelo i sastrugala prljavštinu iz pora. Poslije ju je Irri poprskala mirisnim cvijetom i cimetom. Dok joj je Doreah češljala kosu sve dok se nije počela sjajiti poput srebrne pređe, ona je razmišljala o mjesecu, jajima i zmajevima.
Njezina večera bio je jednostavan obrok od voća, sira i pržena kruha, s vrčem medena vina da ga zalije. "Doreah, ostani i jedi sa mnom", zapovjedi Dany kada je otjerala druge sluškinje. Lysenska djevojka imala je kosu boje meda, i oči poput ljetnoga neba.
Te je iste oči spustila kada su ostale same. "Iskazujete mi čast, Khaleesi", reče, ali to nije bila čast, samo služba. Dugo nakon što je mjesec izašao, one su sjedile zajedno, razgovarajući.
Te noći, kad je khal Drogo došao, Dany ga je čekala. Zaustavio se na vratima njezina šatora i iznenađeno je pogledao. Ona je polako ustala, raskopčala svoju svilenu noćnu košulju i pustila je da padne na pod. "Ove noći moramo poći van, moj gospodaru", reče mu, jer Dothraki vjeruju da se sve važnije stvari u čovjekovu životu moraju obaviti pod otvorenim nebom.
Khal Drogo slijedio ju je van na mjesečinu, dok su zvonca u njego-• w si tiho zveckala. Nekoliko stopa od njezina šatora bio je ležaj od v trave i ondje ga Dany povuče na tlo. Kad ju je pokušao okrenuti, ona položi'ruku na njegova prsa. "Ne", reče. "Ove noći želim gledati
tvoje lice."
Nema osame u srcu khalasare. Dany je na sebi osjećala oči dok ga . sviačila čula tihe glasove dok je činila ono što joj je Doreah rekla da Čini Oni joj nisu ništa značili. Nije li bila khaleesi? Njegove su oči jedine bile važne, a kad gaje uzjahala vidjela je u njima nešto što nikad prije nije opazila. Jahala ga je vatrenije nego što je ikad jahala svoju srebren-ku, a kada je trenutak njegova zadovoljstva došao, khal Drogo zazvao je njezino ime.
Bili su daleko od Dothrakijskog mora kada je Jhiqui svojim prstima dotaknula meku izbočinu Danyna trbuha i rekla: "Khaleesi, vi nosite dijete."
"Znam", reče joj Dany.
Bio je to njezin četrnaesti imendan.

BRAN
Dolje u dvorištu, Rickon je trčao s vukovima.
Bran ga je promatrao sa svoje prozorske klupice. Kamo god je dječak išao, Sivi vjetar bio je ondje prvi, grabeći naprijed da mu presiječe put, sve dok ga Rickon ne bi ugledao, vrisnuo od radosti, i pohitao u drugom smjeru. Kudrov je za njim trčao u stopu, vrteći se i režeći gubicom ako bi se ostali strahovukovi odviše približili. Njegovo je krzno tam-njelo sve dok čitav nije bio crn, a njegove oči bijahu zelena vatra. Bra-nov strahovučić Ljetnik trčao je posljednji. Bio je srebrn i siv poput dima, s očima od žutoga zlata koje su vidjele sve što se moglo vidjeti. Manji od Sivog vjetra, i mnogo oprezniji. Bran ga je držao najpametnijim u leglu. Mogao je čuti bratov zadihani smijeh dok je Rickon jurcao preko tvrde, razgažene zemlje malenim dječjim nogama.
Oči su ga pekle. Htio je biti ondje dolje, smijati se i trčati. Gnjevan na tu pomisao, Bran zglobovima prstiju obriše suze prije nego što su mogle poteći. Njegov osmi imendan došao je i prošao. Bio je sada gotovo odrastao muškarac, prestar da plače.
"Bila je to samo laž", reče gorko, prisjećajući se vrane iz svoga sna. "Ne mogu letjeti. Ne mogu ni trčati."
"Sve vrane su lažljivice", složi se Stara Nana, sa stolca na kojem je sjedila i vezla. "Znam jednu priču o vrani."
"Dosta mi je priča", prasne Bran, razdražljivim glasom. Nekoć je volio Staru Nanu i njezine priče. Nekad. Ali sada je bilo drugačije. Sada su ga ostavljali s njom po čitav dan, da ga čuva, kupa i pazi da ne bude usamljen, ali ona je samo pogoršavala stvar. "Mrzim tvoje glupe priče."

Stara mu se žena krezubo osmjehne. "Moje priče? Ne, moj mali kneže, ne moje. Priče postoje, prije mene i nakon mene, prije tebe također."
Bila je jako ružna starica, pomisli Bran zlobno; upala i izborana, gotovo slijepa, preslaba da se uspne stubama, sa samo nekoliko čuperaka bijele kose preostalih da pokriju prošarano ružičasto tjeme. Nitko zapravo nije znao koliko je stara bila, ali njegov je otac govorio da su je zvali Stara Nana čak i kada je on bio dječak. Bila je najstarija osoba u Sedam Kraljevina. Nana je došla u zamak kao dojilja Brandona Starka čija je majka umrla rađajući ga. On je bio stariji brat kneza Rickarda, Branova djeda, ili možda mlađi brat, ili brat Rickardova oca. Katkad je Stara Nana to pripovijedala na jedan način, kadšto na drugi. U svim je pričama dječačić umro u trećoj godini od ljetne zimice, ali Stara je Nana ostala u Oštrozimlju s vlastitom djecom. Izgubila je oba sina u ratu kada je kralj Robert zadobio prijestolje, a unuka su joj ubili na zidinama Pykea tijekom pobune Balona Greyjoya. Njezine kćeri odavno su se udale, odselile se i umrle. Sve što je preostalo od njezina roda bio je Hodor, slabouman div koji je radio u stajama, ali je Stara Nana samo nastavljala živjeti, vezući i pripovijedajući svoje priče.
"Nije me briga čije su to priče", reče joj Bran, "mrzim ih." Nije želio priče i nije želio Staru Nanu. Želio je svoju majku i oca. Želio je trčati s Ljetnikom koji bi grabio uz njega. Želio se uspinjati urušenom kulom i hraniti vrane kukuruzom. Želio je ponovno jahati svog ponija sa svojom braćom. Želio je da sve bude onako kako je bilo.
"Znam priču o dječaku koji je mrzio priče", reče Stara Nana sa svojim glupavim malim smiješkom, dok su se njezine igle cijelo vrijeme pomicale, klik klik klik, sve dok Bran nije bio spreman zaurlati na nju.
Nikad neće biti onako kako je bilo, znao je. Vrana ga je na prevaru navela da leti, ali kada se probudio bio je slomljen, a svijet se izmijenio. Svi su ga ostavili, njegov otac, njegova mati, njegove sestre, pa čak i njegov polubrat Jon. Otac mu je obećao da će jahati pravog konja do Kraljeva grudobrana, ali otišli su bez njega. Meštar Luwin poslao je pticu za knezom Eddardom s porukom, drugu majci, a treću Jonu na Zidu, odgovora nije bilo. "Često se ptice izgube, dijete", rekao mu je meštar. "Mnogo je milja i mnogo sokolova odavde do Kraljeva grudobrana, tarmka irn možda nije stigla." No Branu se činilo da su svi oni umrli dok P Davao ili je možda Bran umro, a oni ga zaboravili. Jory, Ser Rodrik i Vayon Poole također su otišli, zajedno s Hullenom, Harvvinom, Debelim Tomom i četvrtinom straže.
Samo su Robb i mali Rickon još bili ovdje, a Robb se izmijenio. Sada je bio knez Robb, ili je to pokušavao biti. Nosio je pravi mač i nikad se nije smiješio. Dane je provodio muštrajući stražu i vježbajući mačevanje od čega je dvorište odzvanjalo zvucima čelika dok je Bran, napušten', sve to promatrao sa svog prozora. Noću se zatvarao s meštrom Luvvinom, razgovarajući ili pregledavajući knjige obračuna. Katkad bi izjahao s Hallisom Mollenom i izbivao danima, posjećujući udaljene utvrde. Kad god bi izbivao dulje od dana, Rickon bi plakao i pitao Brana hoće li se Robb ikad vratiti. Čak i kada je bio kod kuće u Oštrozimlju, knez Robb naizgled je imao više vremena za Hallisa Mollena i Theona Greyjoya nego za vlastitu braću.
"Mogla bih ti ispripovjediti priču o Brandonu Graditelju", reče Stara Nana. "Ta ti je oduvijek bila najmilija."
Prije tisuće i tisuće godina, Brandon Graditelj podigao je Oštrozim-lje, a neki vele i Zid. Bran je znao priču, ali ona nikad nije bila njegova najmilija. Možda je neki od drugih Brandona volio tu priču. Katkad bi mu se Nana obraćala kao da je njezin Brandon, djetešce koje je dojila prije toliko godina, a kadšto ga je brkala s njegovim stricom Brando-nom, kojeg je ubio Ludi kralj prije nego što se Bran uopće rodio. Živjela je tako dugo, majka mu je jednom rekla, da su svi Brandoni Starkovi u njezinoj glavi postali jedna te ista osoba.
"Ta nije moja najmilija", reče on. "Moje najmilije su one strašne." Čuo je nekakvo komešanje vani i okrenuo se natrag k prozoru. Rickon je trčao dvorištem prema stražarnici, dok su ga strahovukovi slijedili, ali je kula gledala u krivom smjeru da bi Bran mogao vidjeti što se događa. Lupi pesnicom o svoje bedro od razočaranja i ne osjeti ništa.
"O, slatko moje ljetno dijete", tiho će Stara Nana, "što ti znaš o strahu? Strah je za zimu, maleni moj kneže, kad snijeg napada stotinu stopa dubok i ledeni vjetar počne zavijati sa sjevera. Strah je za duge noći, kad sunce godinama skriva svoje lice, a mala se djeca rađaju, žive i umiru u tami dok strahovukovi bivaju ispijeni i gladni, a bijeli šetači prolaze šu-mama."
"Misliš Drugi", Bran će mrzovoljno.
"Drugi", potvrdi Stara Nana. "Prije tisuću i tisuću godina, došla je zima koja je bila hladna, oštra i beskonačna, dulja od pamtivijeka. Pala je noć koja je trajala čitavo jedno pokoljenje, a kraljevi su drhtali i umirali u svojim zamcima jednako kao svinjari u svojim šupama. Žene su gušile svoju djecu da ih ne gledaju kako gladuju, i plakale, i ćutjele kako im se suze lede na obrazima." Njezin glas i igle utihnu, a ona pogleda u Brana blijedim, zastrtim očima i upita: "Dakle, dijete. Ovakvu vrstu priče želiš?"
"Pa", Bran će oklijevajući, "da, samo..."
Stara Nana klimne. "U toj tami, prvi put su došli Drugi", reče dok su se njezine igle oglašavale s klik klik klik. "Bijahu studeni stvorovi, mrtvi stvorovi, što su mrzili željezo, vatru i sunčev dodir, i svako biće vruće krvi u svojim venama. Prohujali su utvrdama, gradovima i kraljevstvima, sasjekli junake i vojske na tucete, jašući na svojim blijedim mrtvim konjima i predvodeći mnoštvo ubijenih. Nijedan ljudski mač nije mogao zaustaviti njihov prodor, a čak ni djevice ni dojenčad u njima nisu budili samilost. Lovili su djevojke po smrznutim šumama, i hranili svoje mrtve sluge mesom ljudske djece."
Njezin glas postane vrlo tih, gotovo šapat, a Bran zatekne samog sebe kako se naginje naprijed da bi bolje čuo.
"Međutim, to su bili dani prije nego što su došli Andali, i davno prije nego što su žene pobjegle preko uskoga mora iz

gradova Rhovne, a stotine kraljevina tog vremena bile su kraljevine Prvih ljudi, koji su oteli ove zemlje Šumskoj djeci. No tu i tamo u bespućima šuma Djeca su još uvijek živjela u svojim drvenim gradovima i šupljim brdima, a lica u drveću čuvala su stražu. I tako, dok su studen i smrt ispunjavale zemlju, posljednji se junak odlučio potražiti Djecu, u nadi da će njihove drevne čarolije uspjeti vratiti ono što su ljudske vojske izgubile. Uputio se u mrtve zemlje s mačem, konjem, psom, i tucetom suputnika. Godinama je tragao, sve dok nije izgubio svaku nadu da će ikad pronaći Šumsku djecu u njihovim skrivenim gradovima. Jedan za drugim njegovi su prijatelji pomrli, potom njegov konj, te na koncu čak i njegov pas, a njegov se mač zaledio do te mjere da je oštrica prepukla kada ju je pokušao rabiti. A Drugi su nanjušili vruću krv u njemu, i prikrali se njegovu tragu, odaslavši na nj čopore mliječnobijelih pauka velikih poput lovačkih pasa..."
Vrata su se otvorila s praskom, a Branovo je srce skočilo u grlo od iznenadna straha, ali bio je to samo meštar Luwin, s Hodorom koji se lZ mahao na stubištu za njim. "Hodor!" najavi konjušar, kao što je bio njegov običaj, široko se osmjehujući svima.
Meštar Luwin nije se smiješio. "Imamo posjetitelje", najavio je, "a vaša se prisutnost zahtijeva, Brane."
"Upravo slušam priču", potuži se Bran.
"Priče mogu čekati, moj mali kneže, a kad im se vratite, one će i dalje biti tu", reče Stara Nana. "Posjetitelji nisu toliko strpljivi, i počesto sa sobom donose vlastite priče."
"Tko je došao?" upita Bran meštra Luwina.
"Tyrion Lannister, i neki ljudi iz Noćne straže, s glasom od vašeg brata Jona. Robb se upravo nalazi s njima. Hodore, hoćeš li pomoći Branu da se spusti u dvoranu?"
"Hodor!" Hodor veselo pristane. Sagne se kako bi provukao svoju veliku čupavu glavu kroz vrata. Bio je visok gotovo sedam stopa i bilo je teško povjerovati da je bio iste krvi kao Stara Nana. Bran se pitao hoće li se smežurati i smanjiti poput njegove prabake kad ostari. To se nije činilo vjerojatnim, čak i kada bi Hodor doživio tisućitu.
Hodor podigne Brana lako kao da je bio bala sijena, i privije ga na svoja golema prsa. Uvijek je blago mirisao po konjima, ali to nije bio neugodan miris. Ruke su mu bile mišićave i prekrivene čupavom smeđom dlakom. "Hodor", ponovno reče. Theon Greyjoy jednom je primijetio kako Hodor nije znao mnogo toga, ali nije bilo sumnje daje znao svoje ime. Stara Nana kokodaknula je poput kvočke kada joj je Bran to rekao, i priznala kako je Hodorovo pravo ime bilo Walder. Nitko nije znao odakle je potjecalo ime "Hodor", rekla je, ali kada ga je stao govoriti, oni su ga počeli tako zvati. Bila je to jedina riječ kojom je raspolagao.
Ostavili su Staru Nanu u odaji kule s njezinim iglama i uspomenama. Hodor je nemelodično pjevušio dok je nosio Brana niz stube i kroz galeriju, s meštrom Luvvinom koji ih je slijedio, hitajući kako ne bi zaostao za konjušarevim dugim koracima.
Robb je sjedio na očevu visokom stolcu, u žicanoj košulji, uškroblje-nom kožnom ruhu i sa strogim izrazom kneza Robba. Theon Greyjoy i Hallis Mollen stajali su pokraj njega. Tucet stražara poredao se duž sivih kamenih zidova pod visokim uskim prozorima. U sredini sobe stajao je
patuljak sa svojim slugama, i četvoricom stranaca u crnome ruhu Noćne straže. Bran je mogao osjetiti gnjev u dvorani čim ga je Hodor uni-jeo kroz vrata.
"Svaki je muž Noćne straže dobro došao u Oštrozimlje koliko god želi ostati", govorio je Robb glasom kneza Robba. Mač mu je bio položen na koljena, čelična oštrica ogoljena naočigled cijeloga svijeta. Čak je i Bran znao što je značilo pozdraviti goste s mačem izvan korica.
"Svaki muž Noćne straže", ponovi patuljak, "ali ne i ja, ako sam te dobro shvatio, dječače?"
Robb ustane i uperi u čovječuljka svoj mač. "Ovdje sam ja gospodar dok moji majka i otac izbivaju, Lannisteru. Nisam vaš dječak."
"Ako ste gospodar, mogli biste se naučiti uljudnosti", odvrati čovječuljak, zanemarujući vršak mača pred svojim licem. "Čini se da je vaš polubrat naslijedio sve vrline vašeg oca."
"Jon." Bran protisne iz Hodorova naručja.
Patuljak se okrene da ga pogleda. "Dakle istina je, dječak živi. Jedva sam mogao povjerovati. Vas je Starkove teško ubiti."
"A na vama je Lannisterovima da to dobro upamtite", reče Robb, spuštajući mač. "Hodore, donesi mog brata ovamo."
"Hodor", reče Hodor, i doskakuta naprijed smiješeći se, te položi Brana na visoki stolac Starkovih, na kojem su knezovi Oštrozimlja sjedili od vremena kada su se nazivali kraljevima na Sjeveru. Stolac bijaše studeni kamen, ulašten nebrojenim stražnjicama; isklesane glave straho-vukova režale su na krajevima njegovih glomaznih naslona za ruke. Bran ih sjedajući obuhvati, dok su se njegove beskorisne noge njihale. Zbog veličine stolca, osjećao se gotovo malenim djetetom.
Robb metne ruku na njegovo rame. "Rekli ste da imate posla s Branom. Pa, on je ovdje, Lannisteru."
Bran je osjećao nelagodu pogleda Tyriona Lannistera. Jedno mu je oko bilo crno, a drugo zeleno, i oba su ga promatrala, proučavajući ga, odmjeravajući ga. "Rečeno mi je da si bio izvrstan penjač, Brane", reče konačno čovječuljak. "Reci mi, kako se dogodilo da si baš tog dana pao?"
"Nisam", uporno je tvrdio Bran. Nije pao, nije nije nije.
"Dijete se ne sjeća ničega o padu, niti o usponu koji mu je prethodio", blago će meštar Luwin.
»Neobično", reče Tyrion Lannister.
"Moj brat nije ovdje da odgovara na pitanja, Lannisteru", otresito će Robb. "Obavite svoj posao i idite svojim putem."
"Imam dar za tebe", reče patuljak Branu. "Voliš li jahati, dječače?"

Meštar Luvvin istupi. "Moj kneže, dijete se više ne služi nogama. Ne može sjediti na konju."
"Glupost", reče Lannister. "Uz pravog konja i pravo sedlo, čak i bogalj može jahati."
Riječ bijaše nož u Branovo srce. Osjeti kako mu nezvane suze naviru na oči. "Nisam bogalj."
"Onda ja nisam patuljak", reče patuljak, izvivši usne. "Mom će ocu biti drago kad to čuje." Greyjoy se nasmije.
"Kakvu vrstu konja i sedla predlažete?" upita meštar Luwin.
"Pametnog konja", odvrati Lannister. "Dječak ne može svojim nogama upravljati životinjom, te stoga morate konja prilagoditi jahaču, naučiti ga da sluša uzde, glas. Ja bih započeo s neukroćenim jednogo-dišnjakom, koji se ne bi morao odučiti od prijašnjeg vježbanja." Izvuče svitak papira iz svog pojasa. "Dajte ovo vašem sedlaru. On će se pobrinuti za ostalo."
Meštar Luvvin prihvati papir iz patuljkove ruke, neobične poput male sive vjeverice. Razmota ga, prouči. "Shvaćam. Lijepo crtate, moj kneže. Da, ovo bi trebalo djelovati. Morao sam se i sam toga dosjetiti."
"Meni je bilo lakše, meštre. Nije posve različito od mog sedla."
"Hoću li zaista moći jahati?" upita Bran. Želio im je vjerovati, ali se bojao. Možda je ovo bila još jedna laž. Vrana mu je obećala da će moći letjeti.
"Hoćeš", reče mu patuljak. "I kunem ti se, dječače, na konju nećeš biti ništa manji od drugih."
Robb se doimao zbunjenim. "Je li ovo neka zamka, Lannisteru? Što je vama Bran? Zašto biste mu htjeli pomoći?"
"Vaš brat Jon me zamolio. A ja u svom srcu nosim slabost prema bogaljima, kopiladi i slomljenim stvarima." Tyrion Lannister položi ruku na srce i iskesi se.
Vrata prema dvorištu naglo se otvore. Sunce se prelije dvoranom kada je Rickon banuo u nju, bez daha. Strahovuci bijahu s njim. Dječak zastane kraj vrata, širom otvorenih očiju, ali vukovi nastaviše dalje. Njihove su oči pronašle Lannistera, ili možda uhvatile njegov miris., Ljetnik je prvi počeo režati. Sivi vjetar mu se pridružio. Nečujno dotapkaju do čovječuljka, jedan zdesna, a drugi slijeva.
"Strahovukovima se ne sviđa vaš miris, Lannisteru", primijeti Theon Greyjoy.
"Možda je vrijeme da odem", reče Tyrion. Učini korak natrag... a Kudrov se pojavi iz sjene iza njegovih leđa, iskesivši zube. Lannister ustukne, a Ljetnik nasrne na nj s druge strane. On zatetura, nestabilan na nogama, a Sivi vjetar režeći zagrize u njegovu ruku, zubima rasparavši njegov rukav i otrgnuvši komadić tkanine.
"Ne!" povikne Bran s visokog stolca dok su Lannisterovi sluge posezali za svojim čelikom. "Ljetnik, ovamo. Ljetnik, k meni!"
Strahovuk začu glas, pogleda prema Branu, a potom prema Lannisteru. Povuče se natrag, dalje od čovječuljka, i spusti se pod Branove nji-hajuće noge.
Robb je čitavo vrijeme susprezao dah. Ispustio ga je s uzdahom i doviknuo: "Sivi vjetre." Njegov mu strahovuk priđe, brz i nečujan. Sada je ondje bio samo Kudrov, režeći na čovječuljka, dok su mu oči plamtjele poput zelene vatre.
"Rickone, dozovi ga", viknuo je Bran svom mlađem bratu, a Rickon se pribrao i viknuo: "K nozi, Kudrove, k nozi odmah." Crni strahovuk se posljednji put iskesio na Lannistera i odskakutao k Rickonu, koji ga je čvrsto zagrli oko vrata.
Tyrion Lannister razvezao je svoj šal, obrisao čelo, i rekao bezvuč-nim glasom. "Kako zanimljivo."
"Jeste li dobro, moj gospodaru?" upita jedan od njegovih slugu, s mačem u ruci. Dobacivao je nervozne poglede prema strahovukovima dok je govorio.
"Moj rukav je razderan, a hlače neobjašnjivo vlažne, ali ništa nije povrijeđeno osim mog ponosa."
Čak je i Robb izgledao potreseno. "Strahovukovi... ne znam zašto su to učinili..."
"Nesumnjivo su me zabunom zamijenili za večeru." Lannister se ukočeno nakloni Branu. "Zahvaljujem vam što ste ih opozvali, mladi vi-teže. Vjerujte mi, bio bih im posve neprobavljiv. A sada ću zaista otići."
"Trenutak, moj kneže", reče meštar Luwin. Priđe Robbu, a oni se stisnu jedan uz drugog, šapćući. Bran je pokušavao čuti što govore, ali njihovi su glasovi bili pretihi.
Robb Stark konačno vrati mač u korice. "Ja... možda sam bio nepromišljen prema vama", reče. "Učinili ste Branu dobro djelo i, pa..." Robb se s naporom smiri. "Gostoljubivost Oštrozimlja je vaša ako je želite, Lannisteru."
"Poštedi me svoje lažne uljudnosti, dječače. Ti me ne voliš i ne želiš me ovdje. Primijetio sam svratiste izvan tvojih zidova, u zimskom gradu. Ondje ću si pronaći postelju, pa ćemo obojica bezbrižnije spavati. Za nekoliko bakrenjaka mogao bih čak pronaći i pristalu djevojčuru da mi ugrije krevet." Obrati se jednom od crne braće, starcu povijenih leđa i zamršene brade. " Yorene, u zoru krećemo na jug. Nesumnjivo ćeš me zateći na cesti." S tim se riječima povukao, s naporom prošavši dvoranom na svojim kratkim nogama, pokraj Rickona i kroz vrata. Njegovi su ga sluge slijedili.
Četvorica iz Noćne straže ostadoše. Robb im se nesigurno obrati. "Priredio sam odaje, te vam neće manjkati tople vode da isperete prašinu od puta. Nadam se da ćete nas večeras počastiti svojom prisutnoš-ću za stolom." Izgovorio je riječi toliko nespretno daje to čak i Bran primijetio; bijaše to govor koji je naučio, ne riječi koje su dolazile iz srca, ali mu crna braća svejedno zahvališe.
Ljetnik ih je slijedio uz stube kule dok je Hodor nosio Brana natrag u postelju. Stara Nana usnula je u svome stolcu. Hodor reče: "Hodor", podigne svoju prabaku, i odnese je odatle, dok je ona tiho hrkala, a Bran ležao razmišljajući. Robb je obećao da će moći prisustvovati gozbi s noćnom stražom u Velikoj dvorani. "Ljetnik", dozove. Strahovuk skoči na postelju. Bran ga zagrli tako čvrsto daje mogao osjetiti njegov vrući dah na svom obrazu. "Sada mogu jahati", prošapće svom prijatelju. "Uskoro ćemo moći u lov po šumama, samo čekaj pa ćeš vidjeti." Nakon nekog vremena usne.

U snu se ponovno penjao, uspinjući se prastarom kulom bez prozora, dok su mu se prsti silom uvlačili u pukotine između pocrnjelog kamenja, a noge strugale za uporištem. Sve više i više se penjao, kroz oblake i u noćno nebo, a kula se i dalje uzdizala nad njim. Kada je zastao da pogleda dolje, u glavi mu se zavrti i on osjeti kako mu prsti klize. Bran krikne i pripije se uz kulu spašavajući goli život. Zemlja bijaše tisuću milja daleko pod njim, a on nije mogao letjeti. Nije mogao letjeti. Pričeka dok mu srce nije prestalo lupati, dok nije povratio dah, a tada se ponovno stane penjati. Nije bilo drugog puta osim gore. Daleko nad sobom, ocrtane spram golema blijedog mjeseca, učini mu se kako vidi obrise kamenih čudovišta na odljevu. Njegove ruke bile su ranjive i bolne, ali nije se usuđivao otpočinuti. Prisili se da se brže penje. Čudovišta su promatrala njegov uspon. Njihove oči žarile su se crveno poput vrućih komada ugljena u žeravniku. Možda su nekoć bili lavovi, ali sada su bili izopačeni i groteskni. Bran ih je mogao čuti kako šapuću jedan drugomu tihim kamenim glasovima, strašnima za slušanje. Ne smije slušati, reče samom sebi, ne smije čuti, dokle god ne bude čuo bit će na sigurnom. Ali kada su se čudovišta iščupala iz kamena i nečujno se spustila niz kulu do mjesta uz koje se pripijao Bran, znao je kako ipak nije na sigurnom. "Nisam čuo", jecao je dok su oni prilazili sve bliže i bliže, "Nisam, nisam."
Probudio se teško dišući, izgubljen u tami, i ugledao golemu sjenu kako se nadvija nad njim. "Nisam čuo", prošapće, drhteći od straha, no uto sjena reče "Hodor", a svijeća se upali uz postelju. Bran uzdahne od olakšanja.
Hodor ispere s njega znoj toplom, vlažnom krpom i odjene ga vještim i nježnim rukama. Kada je došao čas, odnio ga dolje u Veliku dvoranu, gdje je dugi stol na nogarima bio postavljen u blizini vatre. Knežev stolac na čelu stola bio je prazan, Robb je sjedio desno od njega, s Branom prekoputa. Jeli su odojka te večeri, i golublju pitu, i repu umočenu u maslac, a kasnije je kuhar obećao saća. Ljetnik je iz Branove ruke grabio ostatke sa stola, dok su se Sivi vjetar i Kudrov borili oko kosti u kutu. Psi Oštrozimlja nisu se više usuđivali približiti dvorani. Branu je to isprva bilo čudno, ali se počeo navikavati na to.
Yoren bijaše najstariji među crnom braćom, te ga je upravitelj posjeo između Robba i meštra Luwina. Starac je imao opor miris, kao da se dugo nije prao. Trgao je meso zubima, lomio rebarca kako bi isisao moždinu iz kosti, i slijegao ramenima na spomen Jona Snowa. "Ser Al-liserova propast", promrsio je, a dvojica njegovih suputnika nasmijala su se nečemu što Bran nije razumio. Ali kad je Robb upitao za vijesti o njihovu stricu Benjenu, crna braća zlokobno zašutješe.
"Što se dogodilo?" upita Bran.
Yoren obriše prste o svoj prsluk. "Vijesti su loše, gospodo kneževi, i njima bismo vam na okrutan način naplatili za ovo meso i medovinu, ali onaj koji postavlja pitanje treba podnijeti i odgovor. Stark je nestao."
Jedan od ljudi reče: "Stari medvjed ga je poslao u potragu za Waymarom Royceom, a on kasni s povratkom, moj kneže."
"Odviše", reče Yoren. "Najvjerojatnije je mrtav."
"Moj stric nije mrtav", viknuo je Robb Stark, s gnjevom u glasu. Ustao je s klupe i položio ruku na balčak svoga mača. "Čujete li me? Moj stric nije mrtav!" Glas mu odjekne kamenim zidovima, a Brana iznenada zahvati strah.
Stari Yoren oporo vonjajući podigne pogled k Robbu, krajnje ravnodušno. "Kako god velite, moj kneže", reče. Sisao je komad mesa između zubi.
Najmlađi od crne braće nelagodno se promeškolji na stolcu. "Nema čovjeka na Zidu koji ukletu šumu ne poznaje bolje od Benjena Starka. On će pronaći put natrag."
"Pa", reče Yoren, "možda hoće, a možda i neće. Mnogi su dobri ljudi ušli u te šume prije njega, i nikad nisu izašli."
Sve čega se Bran mogao sjetiti bila je priča Stare Nane o Drugima i posljednjem junaku, kojeg su bijelim šumama proganjali mrtvi ljudi i pauci veliki poput lovačkih pasa. Preplašio se na trenutak, sve dok se nije sjetio kako ta priča završava. "Djeca će mu pomoći", izlanuo je, "Šumska djeca!"
Theon Greyjoy zahihoće, a meštar Luwin reče: "Brane, Šumska djeca su mrtva, nestala su prije tisuću godina. Jedino što je od njih ostalo su lica u drveću."
"Ovdje dolje, to je možda istina, meštre," reče Yoren, "ali s one strane Zida, tko će ga znati? Ondje gore, čovjek ne može uvijek razaznati što je živo, a što mrtvo."
Te noći, nakon što su tanjuri bili pospremljeni, Robb je sam odnio Brana u postelju. Sivi vjetar predvodio ih je na putu, a Ljetnik ga je slijedio u stopu. Njegov brat bio je snažan za svoju dob, a Bran je bio lagan poput zavežljaja, no stube su bile strme i mračne, te je Robb teško disao kada su stigli na vrh.
On položi Brana u postelju, pokrije ga gunjevima i ugasi svijeću. Neko je vrijeme Robb sjedio uz njega u tami. Bran je želio razgovarati s njim, ali nije znao što bi rekao. "Pronaći ćemo konja za tebe, obećavam", Robb konačno prošapće.
"Hoće li se oni ikad vratiti?" upita ga Bran.
"Hoće", reče Robb s takvom nadom u glasu da je Bran znao kako čuje svog brata a ne samo kneza Robba. "Majka će se uskoro vratiti. Možda ćemo joj moći izjahati ususret kad bude dolazila. Ne bi li se iznenadila da te vidi u sedlu?" Čak i u mračnoj odaji, Branje mogao osjetiti bratov osmijeh. "A poslije, odjahat ćemo na Sjever da vidimo Zid. Nećemo čak ni reći Jonu da dolazimo, samo ćemo se pojaviti ondje jednog dana, ti i ja. Bit će to pustolovina."
"Pustolovina", čeznutljivo ponovi Bran. Čuo je brata kako jeca. Odaja bijaše tako mračna da nije mogao vidjeti suze na Robbovu licu, pa ispruži ruku i pronađe njegovu. Njihovi se prsti isprepletoše.

EDDARD

Smrt kneza Arrvna bila je velika nesreća za sve nas, moj kneže", reče Veliki meštar Pycelle. "Iznimno bi mi bilo drago izvijestiti vas o načinu njegova preminuća. Sjednite, molim. Izvolijevate li kakvu okrepu? Malo datulja, možda? Imam

također nešto vrlo ukusnih draguna. Vino više ne odgovara mojoj probavi, bojim se, ali mogu vam ponuditi šalicu ledenog mlijeka, zaslađena medom. Nalazim ga vrlo osvježavajućim po ovoj vrućini."
Nije se moglo zanijekati vrućinu; Ned je osjećao kako mu svilena tunika prianja uz grudi. Gust, vlažan zrak prekrivao je grad poput mokre vunene ponjave, a stanje na obali rijeke postalo je neobuzdano otkako je sirotinja pobjegla iz svojih vrućih, zagušljivih kunićnjaka da se nateže za spavaća mjesta u blizini vode, gdje se jedino mogao pronaći dašak vjetra.
"To bi bilo vrlo ljubazno", reče Ned, dok je sjedao.
Pycelle podigne sićušno srebrno zvonce palcem i kažiprstom i lako ga protrese. Vitka mlada sluškinja dohita u dnevnu odaju. "Ledeno mlijeko za Kraljeva Namjesnika i mene, ako bi bila tako ljubazna, dijete. Dobro zaslađeno."
Dok je djevojka odlazila po njihovo piće, veliki meštar ispreplete v°je prste i položi ruke na trbuh. "Puk veli daje posljednja godina ljeta Jvijek najvruća. To nije točno, ali počesto se čini da je tako, zar ne? U danima poput ovog, zavidim vama Sjevernjacima na vašim ljetnim sni-jezima." Težak, draguljima optočen lanac oko starčeva vrata lako zvec-ne dok se on migoljio na svome stolcu. "Dakako, ljeto kralja Maekara bilo je vruće od ovog, i gotovo jednako dugo. Bilo je budala, čak i u Ci-tadeli, koje su mislile da je ono označavalo dolazak Velikog ljeta, ljeta koje nikad ne jenjava, ali sedme se godine iznenada prekinulo, te smo imali kratku jesen i strašnu, dugu zimu. Ipak, vrućina je bila žestoka dok je trajala. Starigrad se isparavao i skapavao od žege danju, a oživljavao samo noću. Šetali bismo vrtovima uz rijeku i vodili prepirke o bogovima. Sjećam se vonja tih noći, moj kneže - miomirisa i znoja, dinja zrelih do pucanja, bresaka i mogranja, noćne sjene i mjesec-cvata. Bio sam mladić u to vrijeme, još uvijek sam kalio svoj lanac. Vrućina me nije iscrpila kao što to sada čini." Pycellove oči imale su tako teške kapke da se činilo kao da napola spava. "Ispričavam se, kneže Eddarde. Niste ovamo došli slušati budalasta naklapanja o ljetu zaboravljenom prije nego što se vaš otac rodio. Oprostite jednom starcu njegova lutanja, ako možete. Umovi su slični mačevima, bojim se. Oni stari zahrđaju. Ah, evo našeg mlijeka." Sluškinja položi pladanj između njih, a Pycelle joj dobaci osmijeh. "Ljupko dijete." Podigne šalicu, okusi, kimne. "Hvala. Možeš ići."
Kad je djevojka otišla, Pycelle se zagleda u Neda blijedim, vodnjikavim očima. "No, gdje smo stali? O, da. Pitali ste za kneza Arrvna..."
"Jesam." Ned uljudno srkne ledeno mlijeko. Bilo je ugodno hladno, ali odveć zaslađeno za njegov ukus.
"Istini za volju, bivši Namjesnik se duže vrijeme nije doimao posve svojim", reče Pycelle. "Sjedili smo zajedno u vijeću mnogo godina, on i ja, a znaci su bili očigledni, međutim ja sam ih pripisao teškim teretima koje je dugo tako savjesno nosio. Ona široka ramena tištile su brige kraljevstva, i još mnogo više od toga. Njegov sin uvijek je bio boležljiv, a nje-gova gospa supruga do te mjere zabrinuta da je jedva ispuštala dječaka iz vida. To je dostajalo da izmori čak i snažna čovjeka, a knez Jon nije bio mlad. Nije ni čudo što se doimao sjetnim i umornim. Ili sam barem ja tako mislio u to vrijeme. Ipak, sada sam manje siguran." Teško zaki-ma glavom.
"Što mi možete reći o njegovoj konačnoj boljci?"
Veliki meštar raširi ruke kretnjom nemoći i tuge. "Došao mi je jednog dana tražeći određenu knjigu, čio i zdrav kao uvijek, iako mi se činilo da je duboko zabrinut. Sljedećeg jutra previjao se od boli, odveć bolestan da bi ustao iz postelje. Meštar Colemon držao je da se radi o
hladi trbuha. Vrijeme nije bilo vruće, a Namjesnik je često rashlađuje Svoje vino, što može naškoditi probavi. Kako je knez Jon i dalje Tabio, pošao sam k njemu sam, ali bogovi mi nisu udijelili moć da ga spasim."
"Čuo sam da ste otjerali meštra Colemona."
Veliki meštar kimne polako i promišljeno poput ledenjaka. "Jesam, i bojim se da mi kneginja Lysa to nikad neće oprostiti. Možda sam pogriješio, ali u to sam vrijeme svoj potez držao ispravnim. Meštar Colemon mi je poput sina, i ne zaostajem ni za kim u pohvalama njegovih sposobnosti, ali on je mlad, a mladi počesto ne razumiju krhkost starijeg tijela. Pročišćavao je kneza Arrvna napicima za probavu i sokom od paprika, a ja sam se bojao da bi ga to moglo ubiti."
"Je li vam knez Arryn išta rekao u svojim posljednjim trenucima?"
Pycelle nabere čelo. "U konačnom stadiju svoje groznice, Namjesnik je zazvao ime Robert nekoliko puta, no je li pitao za svog sina ili za kralja ne bih znao reći. Kneginja Lysa nije dopuštala dječaku da uđe u bolesničku sobu, iz straha da bi se i on mogao razboljeti. Kralj je došao, i satima sjedio uz postelju, razgovarajući i šaleći se o davno prošlim vremenima u nadi da će knezu Jonu podići raspoloženje. Žar njegove ljubavi bio je očit."
"Nije bilo ničeg drugog? Nikakvih posljednjih riječi?"
"Kad sam vidio daje sva nada izgubljena, dao sam Namjesniku makovo mlijeko da ne pati. Časak prije nego što je sklopio oči posljednji put, prošaputao je nešto kralju i svojoj gospi, blagoslov za njihova sina. Sjeme je jako, rekao je. Na koncu je toliko gutao riječi da ga se nije razumjelo. Smrt nije došla sve do sljedećeg jutra, ali je knez Jon bio spokojan nakon toga. Više nije progovorio."
Ned otpi još jedan gutljaj mlijeka, pokušavajući ne zagrcnuti se zbog njegove slatkoće. "Je li vam se što činilo neprirodnim u vezi sa smrću kneza Arrvna?"
"Neprirodnim?" Glas ostarjelog meštra bio je tanak poput šapta. Ne, ne bih mogao reći. Žalosnim, svakako. Ipak na svoj način, smrt je nešto najprirodnije od svega, kneže Eddarde. Jon Arryn sada počiva u miru, njegovi ga tereti više ne tište."
Ta bolest koja ga je uzela", reče Ned. "Jeste li ikad prije vidjeli nešto slično, kod drugih ljudi?"
"Gotovo četrdeset godina bio sam veliki meštar Sedam kraljevina", odvrati Pycelle. "Pod našim dobrim kraljem Robertom, i Aervsom Tar-garvenom prije njega, te njegovim ocem Jaehaervsom Drugim prije njega, i čak na nekoliko

kratkih mjeseci pod Jaehaervsovim ocem, Aegonom Sretnim, Petim svoga imena. Vidio sam više boleština nego što se želim prisjetiti, moj kneže. Reći ću vam ovo: svaki slučaj je drugačiji, i svaki slučaj je sličan. Smrt kneza Jona nije bila ništa neobičnija od dru-gih."
"Njegova žena mislila je drugačije."
Veliki meštar kimne. "Sad se sjećam, udovica je sestra vaše plemenite žene. Ako se starcu mogu oprostiti njegove izravne riječi, dopustite mi primijetiti kako tuga može poremetiti čak i najsnažnije i najdiscipli-niranije umove, a kneginja Lysa nikad nije bila jedna od njih. Od rođenja njezina posljednjeg mrtvorođenčeta, vidjela je neprijatelje u svakoj sjeni, a smrt njezina gospodina muža ostavila ju je skrhanom i izgubljenom."
"Dakle, posve ste sigurni daje Jon Arryn umro od iznenadne bolesti?"
"Jesam", ozbiljno odvrati Pycelle. "Ako nije bolest, moj dobri kneže, što bi drugo moglo biti?"
"Otrov", tiho primijeti Ned.
Pycellove pospane oči trzajem se rastvore. Ostarjeli meštar nelagodno se promeškolji na svom stolcu. "Uznemirujuća pomisao. Nismo u Slobodnim gradovima, gdje su takve stvari uobičajene. Veliki meštar Aethelmure pisao je kako svi ljudi nose ubojstvo u svojim srcima, no unatoč tomu, trovatelji nisu vrijedni čak ni našeg prijezira." Ušuti na trenutak, očiju izgubljenih u mislima. "Ono što mislite moguće je, moj kneže, ali držim kako nije vjerojatno. Svaki najobičniji travar poznaje osnovne otrove, a knez Arryn nije pokazivao nijedan od njihovih znakova. Usto, Namjesnika su voljeli svi. Kakvo bi se čudovište u ljudskom tijelu usudilo ubiti tako plemenita kneza?"
"Čuo sam govoriti da je otrov oružje žena."
Pycelle zamišljeno pogladi bradu. "Tako vele. Žena, kukavica... i eunuh." Pročisti grlo i ispljune ugrušak sluzi u rogoz. Nad njima, gavran glasno zagrakće u svom gnijezdu. "Knez Varys rodio se kao rob u Lysu, jeste li znali? Ne poklanjajte svoje povjerenje paucima, moj kneže."
To se Nedu gotovo i nije trebalo reći; bilo je nečeg u Varysu od čega su ga prolazili trnci. "Zapamtit ću to, meštre. I hvala vam na vašoj pomoći. Oduzeo sam vam dovoljno vremena." Ustane.
Veliki meštar Pycelle odgurne se polako sa svog stolca i otprati Neda rata "Nadam se da sam vam na neznatan način pomogao rastjerati one. Ako postoji kakva služba koju bih mogao izvršiti, trebate mi
samo reći."
"Jedna stvar", reče mu Ned. "Rado bih pogledao knjigu koju ste posudili Jonu dan prije nego što se razbolio."
"Bojim se da vam neće biti baš zanimljiva", reče Pycelle. "Bio je to težak svezak velikog meštra Malleona o podrijetlu velikih kuća."
"Ipak, želio bih ga vidjeti."
Starac otvori vrata. "Kako želite. Imam ga ovdje negdje. Kad ga pronađem, poslat ću ga istom u vaše odaje."
"Bili ste vrlo susretljivi", reče mu Ned. Tada, gotovo kao primisao, on doda: "I posljednje pitanje, ako biste bili tako ljubazni. Spomenuli ste da je kralj bio uz postelju kneza Arrvna kad je ovaj umirao. Zanima me, je li kraljica bila s njim?"
"O, ne", reče Pycelle. "Ona i djeca otputovali su na Bacačevu stijenu, u društvu njezina oca. Knez Tywin doveo je svitu u grad na turnir u čast imendana princa Joffrevja, nesumnjivo se nadajući da će vidjeti svog sina Jaimea kako osvaja pobjedničku krunu. U tome se teško razočarao. Mene je zapalo poslati kraljici vijest o iznenadnoj smrti kneza Arrvna. Nikad nisam žalosnijeg srca odaslao pticu."
"Crna krila, crne vijesti", promrmlja Ned. Bijaše to izreka koju gaje Stara Nana naučila u djetinjstvu.
"Tako vele ribarske žene," složi se Veliki meštar Pycelle, "ali mi znamo da nije uvijek tako. Kada je ptica meštra Luvvina donijela glase o vašem Branu, poruka je obradovala svako odano srce u zamku, zar ne?"
"Kao što velite, meštre."
"Bogovi su milosrdni." Pycelle pogne glavu. "Posjetite me kad god želite, kneže Eddarde. Tu sam da služim."
Da, pomisli Ned dok su se vrata zatvarala, ali komu?
Na povratku u svoje odaje, nabasa na svoju kćer Aryju na zavojitim stubama Namjesnikove kule, kako maše rukama poput vjetrenjače boreci se da održi ravnotežu na jednoj nozi. Grub kamen ogulio joj je kožu na golim stopalima. Ned se zaustavi i promotri je. "Arya, što to radiš?"
Syrio kaže da plesačica na vodi može satima stajati na nožnom prstu.' Njezine ruke zamlataraše zrakom kako bi se primirila.
Ned se morao osmjehnuti. "Kojem nožnom prstu?" zadirkivao ju je. "Bilo kojem", reče Arya, ozlojeđena pitanjem. Skoči s desne noge na lijevu, opasno se zaljuljavši prije nego što je uhvatila ravnotežu.
"Moraš li to izvoditi ovdje?" upita on. "Dug je i težak pad niz ove stube."
"Syrio kaže da plesačica na vodi nikad ne pada." Spusti svoju nogu kako bi stajala na objema. "Oče, hoće li Bran sada doći živjeti s nama?"
"Neće za dugo vremena, mila", reče joj on. "Treba vratiti svoju snagu."
Arya se ugrize za usnicu. "Što će Bran raditi kad postane punoljetan?"
Ned klekne pokraj nje. "Pred njim su godine da dozna taj odgovor, Arya. Za sada, dovoljno je znati da će živjeti." One noći kada je stigla ptica iz Oštrozimlja, Eddard Stark poveo je djevojčice u božansku šumu zamka, jutro brijestova, johe i crnog drveta pamučike s pogledom na rijeku. Drvo srca bijaše veličanstveni hrast, njegove prastare grane obrasle penjačicama dimovke; kleknuli su pred njim da ponude svoju zahvalnost, kao da je usud-drvo. Šansa je usnula s izlaskom

mjeseca, Arya nekoliko sati poslije, sklupčavši se na travi pod Nedovim plaštem. Tijekom sati mraka on je i dalje bdio sam. Kad je zora svanula nad gradom, tamnocrveni cvjetovi zmajeva daška okružiše djevojčice gdje su ležale. "Sanjala sam Brana", prošaputala mu je Šansa. "Vidjela sam ga kako se smiješi."
"Trebao je postati vitezom", govorila je sada Arya. "Vitezom kraljevske straže. Može li još uvijek biti vitez?"
"Ne", reče Ned. Nije vidio potrebe da joj laže. "No jednog će dana možda postati gospodarem velike utvrde i sjediti u kraljevskom vijeću. Možda izgradi dvorove poput Brandona Graditelja, ili otplovi na brodovima preko Suton-mora, ili prijeđe na vjeru tvoje majke te postane vrhovni septon." Ali nikad više neće trčati pokraj svog vuka, pomisli s tugom predubokom za riječi, ni leći sa ženom, niti držati vlastitog sina u naručju.
Arya naheri glavu na jednu stranu. "Mogu li ja bit kraljev savjetnik i graditi dvorove i postati vrhovni septon?"
"Ti ćeš se", reče Ned, lako je poljubivši u čelo, "udati za kralja i vladati njegovim dvorom, a tvoji će sinovi biti vitezovi, prinčevi, knezovi i, da, možda čak i vrhovni septoni."
Arva iskrivi lice. "Ne", reče, "to je Šansa." Izvije svoju desnu nogu i nastavi balansirati. Ned uzdahne i ostavi je ondje.
U svojim odajama, on svuče znojem natopljenu svilu te polije mlaz hladne vode po glavi iz umivaonika pokraj postelje. Alyn uđe dok je bri-' lice "Moj gospodaru," reče, "knez Baelish je vani i moli za audijenciju."
"Odvedi ga u moju dnevnu odaju", reče Ned, sežući za čistom tunikom, najtanjim lanenim platnom koje je mogao naći. "Odmah ću ga primiti."
Maloprsti je sjedio na prozorskoj klupici kad je Ned ušao, promatrajući vitezove kraljevske straže kako vježbaju mačevanje u dvorištu. "Kad bi barem um starog Selmvja bio okretan poput njegove oštrice", reče čeznutljivo, "naši bi vijećnički sastanci bili mnogo živahniji."
"Ser Barristan je jedan od najhrabrijih i najčasnijih ljudi u Kraljevu grudobranu." Ned je počeo osjećati duboko poštovanje prema ostarjelu, bjelokosom vrhovnom zapovjedniku kraljevske straže.
"I jedan od najzamornijih," doda Maloprsti, "iako se usuđujem reći da će dobro proći na turniru. Lani je iz sedla zbacio Psa, a prije samo četiri godine bio je prvak."
Pitanje tko bi mogao pobijediti na turniru Eddarda Starka nimalo nije zanimalo. "Postoji li razlog ovom posjetu, kneže Petvre, ili ste ovdje kako biste jednostavno uživali u pogledu s mog prozora?"
Maloprsti se osmjehne. "Obećao sam Cat da ću vam pomoći u istrazi, a to sam i učinio."
To Neda osupne. Obećanje ili ne, nije se mogao prisiliti da vjeruje knezu Petvru Baelishu, koji ga se dojmio kao odveć pametan za svoju korist. "Imate li što za mene?"
"Nekog", ispravi Maloprsti. "Njih četvero, istinu rečeno. Je li vam palo na um ispitati sluge bivšeg Namjesnika?"
Ned se namršti. "Kad bih barem mogao. Kneginja Arryn povela je svoje podanike natrag u Orlovo gnijezdo." Lysa mu u tom smislu nije učinila uslugu. Svi koji su bili bliski njezinu mužu otišli su s njom kad je pobjegla: Jonov meštar, njegov upravitelj, zapovjednik straže, njegovi vitezovi i pratnja.
"Većinu podanika," reče Maloprsti, "ne sve. Nekolicina ih je ostala, rudna kuhinjska pomoćnica koja se u hitnji udala za jednog od konjušara kneza Renlyja, stajski momak koji se priključio gradskoj straži, nosač posude otpušten iz službe zbog krađe i štitonoša kneza Arrvna."
"Njegov štitonoša?" Ned je bio ugodno iznenađen. Čovjekov štitonoša često je znao mnogo o njegovim kretanjima.
"Ser Hugh od Doline", predstavi ga Maloprsti. "Kralj je mladića učinio vitezom nakon smrti kneza Arrvna."
"Poslat ću po njega", reče Ned. "I po druge."
Maloprsti se trgne. "Moj kneže, primaknite se prozoru, ako biste bili tako ljubazni."
"Zašto?"
"Dođite, i pokazat ću vam, moj kneže."
Mršteći se, Ned priđe prozoru. Petyr Baelish neodređeno mahne rukom. "Onamo, preko dvorišta, na vratima oružarnice, vidite li dječaka kako sjedi podvinutih nogu brusеći mač nauljenim kamenom?"
"Što je s njim?"
"On podnosi izvještaje Varysu. Pauk se vrlo zanima za vas i sve što radite." Promeškolji se na prozorskoj klupici. "Sada bacite pogled na zidine. Dalje prema zapadu, iznad staja. Stražar koji se naslanja na branike?"
Ned opazi čovjeka. "Još jedan eunuhov doušnik?"
"Ne, ovaj pripada kraljici. Vidite li kako ima lijep pogled na vrata ove kule, da bolje zabilježi tko vas posjećuje. Ima i drugih, za mnoge čak ni ja ne znam. Crvena utvrda puna je očiju. Zbog čega mislite da sam Cat sakrio u javnu kuću?"
Eddard Stark nije imao sklonosti prema ovakvim spletkama. "Sedam mu paklenih odaja", prokune. Zaista se činilo da ga čovjek na zidinama promatra. Iznenada uznemiren, Ned se odmakne od prozora. "Zar je svatko nečiji doušnik u ovom prokletom gradu?"
"Jedva", reče Maloprsti. Izbroji na prste svoje ruke. "Pa, tu sam ja, vi, kralj... iako, kad malo bolje promislim, kralj kraljici povjerava previše toga, a ni u vas baš nisam siguran." Ustane. "Postoji li čovjek u vašoj službi kojemu potpuno i do kraja vjerujete?"
"Da", reče Ned.
"U tom slučaju, posjedujem prekrasnu palaču u Valvriji koju bih vam rado prodao", reče Maloprsti s podrugljivim smiješkom. "Mudar odgovor bio bi ne, moj kneže, ali što se može. Pošaljite tog svog uzora d čovjeka Ser Hughu i ostalima. Vaša kretanja bit će praćena, no čak ij Pauk Varys ne može uhoditi svakog čovjeka u vašoj službi u svako doba

dana." Krene prema vratima.
"Kneže Petvre", povikne Ned za njim. "Ja... zahvalan sam vam na pomoći. Možda sam pogriješio što sam u vas sumnjao." Maloprsti opipa svoju malu šiljastu bradu. "Sporo učite, kneže Ed-darde. To što ste u mene sumnjali najmudrija je stvar koju ste učinili otkako ste sjahali sa svog konja."

JON
Jon je pokazivao Dareonu kako se najbolje izvodi bočni udarac kada je novak stupio u dvorište za vježbu.
"Noge moraš više raširiti", isticao je. "Ne želiš valjda izgubiti ravnotežu. Tako je dobro. Sad se okreni dok izvodiš udarac, upri svom svojom težinom na oštricu."
Daeron prekine ono što je činio i podigne svoj vizir. "Sedam mi bogova", promrmlja. "Pogledaj ovo, Jone."
Jon se okrene. Kroz proreze svoje kacige, ugleda najdebljeg dječaka kojeg je ikad vidio, kako stoji na vratima oružarnice. Na prvi pogled, morao je težiti više od dva mjerova. Krzneni ovratnik njegove izvezene surke gubio se pod njegovim podbratkom. Svijetle oči nervozno su se pomicale na golemu licu nalik na puni mjesec, a bucmasti se znojni prsti brisali o baršun njegova prsluka. "Oni... rekli su mi da moram doći ovamo zbog... zbog vježbanja", reče nikomu posebno.
"Kneževič", primijeti Pyp Jonu. "Južnjak, vjerojatno iz blizine Vi-sovrta." Pyp je proputovao Sedam kraljevina s glumačkom trupom, i hvalisao se daje mogao pogoditi tko ste i gdje ste rođeni samo po zvuku va§ega glasa.
Lovac u hodu bio je izrađen grimiznim koncem na prednjici krznom ukrašene surke debelog dječaka. Jon nije prepoznao grb. Ser Alliser Thorne promotri svog novog štićenika i reče, "Čini se da im je dolje na jugu ponestalo zvjerokradica i lopova. Sada nam šalju svinje da njima štitimo Zid. Jesu li krzno i baršun vaš pojam oklopa, moj kneže Šunkovački?"
Ubrzo se otkrilo da je novak donio vlastiti oklop; podložen prsnjak, uškrobljenu kožu, žičanu košulju, prsni oklop i kacigu, pa čak i veliki dr-veno-kožni štit oslikan grbom s onim istim hodajućim lovcem, koji je nosio na svojoj surki. Međutim, kako ništa od toga nije bilo crno, Ser Alliser je zahtijevao da se opremi odjećom i opremom iz oružarnice. To je oduzelo pola jutra. Njegov obujam tražio je od Donala Noyea da rastavi oklop od okova i proširi ga četvrtastim kožnim poljima sa strane. Da bi mu natakniuo kacigu na glavu, oružar je morao odvojiti vizir. Njegovo kožno ruho omatalo mu se tako čvrsto oko nogu i pod rukama da se jedva mogao micati. Odjeven za bitku, novi je dječak izgledao poput prekuhane kobasice koja će se svakog časa raspasti. "Nadajmo se da nisi toliko nespretan kao što izgledaš", reče Ser Alliser. "Haldere, provjeri što Ser Pajcek može."
Jon Snow se trgne. Halder se rodio u kamenolomu i naukovao za ka-menoresca. Bio je šesnaestogodišnjak, visok i mišićav, a njegovi su udarci bili među najjačima što ih je Jon ikad osjetio. "Ovo će biti gadnije od kurvine guzice", promrmlja Pyp; i bilo je.
Borba je trajala kraće od minute prije nego što je debeli dječak bio na tlu, a čitavo mu tijelo drhtalo dok je krv curila kroz njegovu razmrskanu kacigu i kroz zdepaste prste. "Predajem se", vrisnuo je. "Ne više, predajem se, ne udaraj me." Rast i nekolicina ostalih dječaka se nasmijaše.
Čak i tada, Ser Alliser nije htio proglasiti svršetak. "Na noge, Ser Pajcek", vikne. "Podigni svoj mač." Kako je dječak ostao prilijepljen za tlo, Thorne mahne rukom Halderu. "Udaraj ga ploštimice sve dok ne pronađe noge." Halder izvede pokusni udarac po uzdignutim obrazima svoga protivnika. "Ti znaš udarati jače od toga", podrugivao mu se Thorne. Halder uhvati svoj mač objema rukama i spusti ga takvom snagom daje udarac rasjekao kožu, čak i ploštimice. Novi dječak krikne od bola.
Jon Snow iskorakne naprijed. Pyp položi oklopljenu ruku na njegov mišić. "Jone, ne", sitni dječak prošapće zirnuvši tjeskobno prema Ser Alliseru Thorneu.
"Na noge", ponovi Thorne. Debeli dječak s naporom pokuša ustati,
klizne se, i ponovno teško padne. "Ser Pajcek počinje shvaćati zamisao", primijeti Ser Alliser. "Ponovno."
Halder podigne mač na drugi udarac. "Odreži nam komad šunke!" podbode ga Rast, smijući se.
Jon otrese Pvpovu ruku. "Haldere, dosta."
Halder pogleda Ser Allisera.
"Kopile zbori, a seljaci áršću", reče oružnik onim svojim oštrim, hladnim glasom. "Podsjećam vas da sam ovdje oružnik ja, kneže Snow."
"Pogledaj ga, Haldere", uvjeravao gaje Jon, zanemarujući Thornea što je bolje mogao. "Nema časti u batinanju oborenog protivnika. Predao se." Kleknuo je uz debelog dječaka.
Halder spusti mač. "Predao se", ponovio je poput jeke.
Ser Alliserove oči boje oniksa bijahu uperene u Jona Snowa. "Čini se da se naše kopile zaljubilo", reče dok je Jon pomagao debelom dječaku ustati. "Pokažite mi svoj mač, kneže Snow."
Jon isuče svoj mač. Usuđivao se prkositi Ser Alliseru samo do određene granice, a bojao se da ju je u ovom času bio dobrano prešao.
Thorne se osmjehne. "Kopile želi braniti svoju ljubu, pa ćemo od toga načiniti vježbu. Štakore, Prištiću, pomozite amo našem Kameno-glavom." Rast i Albett pristupe kako bi se pridružili Halderu. "Vas trojica trebali biste dostajati da gospa Gica zaskviči. Sve što trebate učiniti jest mimoići kopile."
"Ostani iza mene", reče Jon debelom dječaku. Ser Alliser je često slao dvojicu protivnika na njega, ali nikad trojicu. Znao je da će noćas vjerojatno usnuti isprebijan i krvav. Prikupi snagu za napad.

Iznenada se Pyp nađe uz njega. "Trojica protiv dvojice čine igru zanimljivijom", veselo će sitni dječak. Spustio je vizir i isukao mač. Prije nego što je Jon i pomislio prosvjedovati, Gren se primaknuo i bi ih trojica.
Dvorištem zavlada mrtva tišina. Jon je mogao osjetiti Ser Alliserov pogled. "Sto čekate?" upita Rasta i ostale glasom koji je postao varljivo blag, ali Jon je bio onaj koji se prvi pomaknuo. Halder je jedva uspio podići mač na vrijeme.
Jon ga potjera natraške, napadajući ga svakim udarcem, držeći sta-riJeg dječaka na petama. Upozna] svog protivnika, Ser Rodrik ga je jednom naučio; Jon je poznavao Haldera, surovo snažnog ali s nedostatkom strpljenja, bez sklonosti obrani. Osujeti ga, i ostavit će se otvorenim, pouzdano poput zalaska sunca.
Zveket čelika odjekivao je dvorištem dok su se drugi pridruživali boju oko njega. Jon zapriječi divlji zasjek prema svojoj glavi, a drhtaji sraza poletješe mu uz mišić dok su mačevi tresnuli jedan o drugoga. Raspali bočni udarac u Halderova rebra, i bi nagrađen prigušenim bolnim stenjanjem. Protuudarac zahvati Jona po ramenu. Žičana košulja zaškripi, a bol mu se proširi po vratu, no na trenutak Halder izgubi ravnotežu. Jon mu pokosi lijevu nogu, te on pade s psovkom i treskom.
Gren je uspijevao ne uzmicati onako kako ga je Jon naučio, zada-jući Albettu više udaraca nego što ih je ovaj očekivao primiti, ali Pyp se nalazio u škripcu. Rast je imao dvije godine i četrdeset libri prednosti. Jon mu zakorači iza leda i zvekne po silovateljevu šljemu poput zvona. Kad je Rast zateturao, Pyp se provuče kroz njegovu obranu, sruši ga na tlo, te uperi oštricu u njegov vrat. Dotad je Jon već bio drugdje. Suočen s dvama mačevima, Albett je uzmaknuo. "Predajem se", povikao je.
Ser Alliser Thorne odmjeravao je poprište s gađenjem. "Glumačka lakrdija danas je potrajala dovoljno dugo." Udaljio se. Sat se bližio svomu kraju.
Dareon pomogne Halderu ustati. Kamenoreščev sin strgne šljem sa sebe i baci ga preko dvorišta. "Na trenutak sam pomislio da sam te konačno pobijedio, Snow."
"Na trenutak, jesi", odvrati Jon. Pod svojim oklopom i kožnim ruhom, osjećao je u ramenu bolno kucanje. Vratio je mač u korice i pokušao skinuti kacigu, ali kad je podigao ruku, bol ga natjera da zaškripi zubima.
"Dopusti meni", reče glas. Debeloprste ruke otkopčaju kacigu s vratnog štitnika i pažljivo je podignu. "Je li te ozlijedio?"
"Već sam i prije bio pretučen." Dotakne svoje rame i tržne se od boli. Dvorište se praznilo oko njih.
Krv je ulijepila kosu debeloga dječaka na mjestu gdje mu je Halder raskolio kacigu. "Moje ime je Samwell Tarly, od Roga..." Zaustavi se i ovlaži usne. "Hoću reći, bio sam od Roškog brijega, sve dok... nisam otišao. Došao sam odjenuti crno. Moj otac je knez Randvll, vazal Tvrello-vih od Visovrta. Nekoć sam bio njegov nasljednik, samo što..." Glas mu utihne.
"Ja sam Jon Snow, kopile Neda Starka, od Oštrozimlja."
Samvvell Tarly klimne. "Ja... ako želiš, možeš me zvati Sam. Moja majka me zove Sam."
"Njega možeš zvati knez Snow", reče Pyp dok je prilazio da im se pridruži. "Ne želiš znati kako ga njegova majka zove."
"Ova dvojica su Grenn i Pypar", reče Jon.
"Grenn je onaj ružni", reče Pyp.
Grenn se namrgodi. "Ti si ružniji od mene. Ja barem nemam uši poput šišmiša."
"Hvala vam svima", ozbiljno će debeli dječak.
"Zašto nisi ustao i borio se?" htio je znati Grenn.
"Htio sam, zaista. Samo... nisam mogao. Nisam želio da me više udara." Pogleda u tlo. "Ja... Bojim se da sam kukavica. Moj gospodin otac uvijek je tako govorio."
Grenn se doimao kao gromom ošinut. Čak ni Pyp nije na to imao odgovor, a Pyp je inače imao odgovor na sve. Kakav to čovjek proglašava sebe kukavicom? Samvvell Tarly vjerojatno im je pročitao misli na licima. Njegove oči sretoše Jonove i odmah skrenuše, brzo poput prestrašenih životinja. "Ja... žao mije", reče. "Ne želim... biti ovakav." Pođe teškim koracima prema oružarnici.
Jon povikne za njim. "Ozlijeđen si", reče. "Sutra će ti ići bolje."
Sam ih žalosno pogleda preko ramena. "Neće", reče, trepćući kako bi odagnao suze. "Nikad mi neće ići bolje."
Kad je otišao, Gren se namršti. "Nitko ne voli kukavice", reče meš-koljeći se. "Da mu barem nismo pomogli. Što ako tko pomisli da smo i mi kukavice?"
"Ti si preglup da bi bio kukavica", reče mu Pyp. "Nisam", reče Grenn.
"Jesi, i te kako. Da te medvjed napadne u šumi, ne bi imao dovoljno pameti da pobjegneš."
"Imao bih", uporno je tvrdio Grenn. "Trčao bih brže od tebe." Iznenada umukne, pa se namrgodi, ugledavši Pypov osmijeh i shvativši što je upravo rekao. Njegov široki vrat obli tamnocrvena boja. Jon ih ostavi da se svađaju, a on se vrati u oružarnicu, objesi mač i svuče svoj oštećeni oklop.
Život u Crnome zamku slijedio je određene zakonitosti; jutra bijahu za mačevanje, poslijepodneva za rad. Crna braća zadavala su novacima različite zadatke, kako bi otkrili njihove vještine. Jon je uživao u rijetkim poslijepodnevima kada bi ga poslali van, s Duhom kao izvidnicom, da donese divljač za stol vrhovnoga zapovjednika, ali za svaki dan proveden u lovu odradio bi tucet drugih Donalu Noyeu u oružarnici, okrećući točilo dok bi jednoruki kovač oštrio sjekire otupjele od uporabe, ili napuhujući mijehove dok bi Noye čekićem izravnavao novi mač. Ostatak je vremena prenosio poruke, držao stražu, iznosio gnoj iz staja, izrađivao strelice, pomagao meštru Aemonu oko njegovih ptica ili Bowenu Marshu u njegovim računima i inventarima.
Tog poslijepodneva, zapovjednik straže poslao ga je do kaveza na vitlu s četiri bačve svježe zdrobljena kamenja, da

prospe šljunak po zaleđenim puteljcima navrh Zida. Bijaše to samotan i dosadan posao, čak i u Duhovu društvu, ali je Jon otkrio da mu ne smeta. Za vedra dana mogao si vidjeti pola svijeta s vrha Zida, a zrak je uvijek bio studen i okrepljujući. Ondje je mogao razmišljati, pa se zatekao kako razmišlja o Samwellu Tarlvju... i, začudo, o Tyrionu Lannisteru. Pitao se kakvo bi mišljenje Tyrion imao o debelom dječaku. Većina ljudi radije bi porekla okrutnu istinu, nego se s njome suočila, rekao mu je patuljak, cereći se. Svijet je bio prepun kukavica koji su se pretvarale da su junaci; bila je potrebna čudna vrsta hrabrosti da bi se priznao kukavičluk onako kako je to Samvvell Tarly učinio.
Njegovo bolno rame usporavalo ga je u poslu. Bilo je kasno poslijepodne kad je Jon završio s posipanjem puteljaka. Zadržao se u visinama da pogleda kako sunce zalazi, prelijevajući zapadno nebo bojom krvi. Konačno, dok se suton spuštao na Sjever, Jon otkotrlja prazne bačve natrag u kavez i dade znak vitlarima da ga spuste.
Večernji obrok bio je gotovo završen kada su on i Duh stupili u zajedničku dvoranu. Skupina crne braće bacala je kocku nad začinjenim vinom pokraj ognjišta. Njegovi prijatelji sjedili su na klupi najbližoj zapadnom zidu, smijući se. Pyp je bio usred pripovijesti. Sin putujućeg glumca s velikim ušima bio je rođeni lažljivac sa stotinu različitih glasova, i nije toliko pripovijedao svoje priče koliko ih je proživljavao, tumačeći sve uloge prema potrebi, kralja u jednom trenutku, a svinjara u drugome. Kada se preobražavao u pivničarku ili princezu djevicu, rabio je neprirodno visok falset od kojeg su svima na oči navirale suze od nezaustavljiva smijeha, a njegovi eunusi uvijek su bili jezovito besprijekorne karikature Ser Allisera. Jon je uživao u Pypovim lakrdijama kao i svi međutim, te im je večeri okrenuo leđa i umjesto toga pošao na kraj klupe, gdje je Samwell Tarly sjedio sam, onoliko daleko od ostalih koliko je to bilo moguće.
Dovršavao je posljednju pitu od svinjetine koju su kuhari poslužili Za večeru kada je Jon sjeo prekoputa njega. Oči debelog dječaka su se raširile kad je ugledao Duha. "Je li to vuk?"
"Strahovuk", reče Jon. "Ime mu je Duh. Strahovuk je znamen kuće mog oca."
"Naš je lovac koji hoda", reče Samwell Tarly.
"Voliš li loviti?"
Debeli dječak zadrhti. "Mrzim." Doimao se kao da će ponovno zaplakati.
"Što ti je sad?" upita ga Jon. "Zašto si uvijek tako preplašen?"
Sam se zabulji u ostatke svoje svinjske pite i nemoćno zatrese glavom, odveć preplašen da bi govorio. Prasak smijeha ispuni dvoranu. Jon začu Pypa kako ciči visokim glasom. Ustane. "Pođimo van."
Okruglo debelo lice uzdigne se prema njemu, prepuno sumnje. "Zašto? Što ćemo raditi vani?"
"Razgovarati", reče Jon. "Jesi li vidio Zid?"
"Možda sam debeo, ali nisam slijep", reče Samvvell Tarly. "Naravno da sam ga vidio, visok je više od sedam stotina stopa." No on ustane unatoč tomu, prebaci krznom obrubljeni ogrtač preko svojih ramena, te krene za Jonom iz zajedničke dvorane, i dalje na oprezu, kao da sumnja da ga vani u mraku čeka kakva okrutna smicalica. Duh je nečujno tapkao uz njih. "Nikad nisam pomislio da će biti ovako", reče Sam dok su hodali, a riječi mu se pretvoriše u paru na studenome zraku. Već je puhao i dahtao pokušavajući ne zaostajati. "Sve se zgrade urušavaju, i tako je... tako..."
'Hladno?" Težak mraz obavijao je zamak, a Jon je mogao čuti tiho pucketanje sivog korova pod njihovim čizmama.
Sam žalosno klimne. "Mrzim hladnoću", reče. "Prošle noći probu-!o sam se u mraku, a vatra se ugasila i bio sam uvjeren da ću se smrznuti do jutra."
'Mora da je tamo odakle dolaziš bilo toplije."
Nikad nisam vidio snijeg do prošlog mjeseca. Prelazili smo zemljom grobnih humaka, ja i ljudi koje je moj otac poslao da me otprate na Sjever, kad je ta bijela tvar počela padati, poput blage kiše. Isprva sam mislio da je tako lijepa, poput perja koje se gomila s neba, ali ona je padala i padala, sve dok se nisam smrznuo do kosti. Muškarci su imali korice od snijega na bradama i još više na ramenima, a on je i dalje padao. Bojao sam se da nikad neće prestati."
Jon se osmjehne.
Zid se nadvijao nad njima, trepereći blijedo na svjetlu polumjeseca. Gore na nebu, zvijezde su gorjele jasno i oštro. "Hoće li me oni natjerati da odem gore?" upita Sam. Izraz na njegovu licu bio je kiseo poput staroga mlijeka dok je promatrao goleme drvene stube. "Umrijet ću budem li se morao popeti uz ono."
"Postoji vitlo", reče Jon, pokazujući prstom. "Mogu te povući gore u kavezu."
Samwell Tarly šmrcne. "Ne volim visine."
Ovo je bilo previše. Jon se namršti, ne vjerujući. "Zar se bojiš svega?" upita. "Ne razumijem. Ako si zaista takva kukavica, zašto si ovdje? Zašto bi se kukavica htjela pridružiti Noćnoj straži?"
Samwell Tarly gledao gaje dugo vremena, a njegovo se okruglo lice naizgled urušavalo pod njegovim pogledom. Sjeo je na mrazom prekriveno tlo i zaplakao, velikim jecajima koji su ga gušili i od kojih mu se čitavo tijelo trzalo. Jon Snow mogao je samo stajati i promatrati. Poput snijega nad zemljom grobnih humaka, činilo se da suze nikad neće prestati.
Duh je bio onaj koji je znao što mu je činiti. Nečujan poput sjene, bijeli strahovuk primakne se bliže i stane lizati tople suze s lica Samvvella Tarh/ja. Debeli dječak krikne, zaprepašten... i nekako, u jednom otkucaju srca, njegovi se jecaji pretvoriše u smijeh.
Jon Snow nasmijao se s njim. Poslije su sjeli na zaleđeno tlo, umotani u svoje plašteve s Duhom u sredini. Jon je pripovijedao o tome kako su on i Robb pronašli okoćene vučiće u kasnoljetnim snijezima. U tom času činilo se da se to dogodilo prije tisuću godina. Ubrzo se zatekao kako pripovijeda o Oštrozimlju.
"Katkad ga sanjam", reče. "Hodam nekom dugačkom praznom dvoranom. Moj glas odjekuje posvuda, ali nitko mu ne

odvraća, pa stanem hodati brže, otvarajući vrata, izvikujući imena. Čak i ne znam koga tražim. Većinu noći to je moj otac, ali katkad je to Robb umjesto njega, ili moja sestrica Arya, ili moj stric." Pomisao na Benjena Star ka rastuži ga; njegov se stric još uvijek smatrao nestalim. Stari medvjed poslao je izviđaće u potragu za njim. Ser Jaremy Rykker predvodio je dva pohoda, a Oorin Poluruki pošao je u potragu iz Sjenovite kule, ali nisu pronašli išta doli nekoliko ureza u drveću kojima je njegov stric obilježio svoj u krševitim visovima na sjeverozapadu, znakovi su naglo prestajali svaki je trag Bena Starka iščezao.
"Susretneš li ikad nekog u svome snu?" upita Sam.
Jon zatrese glavom. "Nikog. Zamak je uvijek prazan." Nikad nikomu nije kazivao o snu, i nije znao zbog čega je sada rekao Samu, no u neku ruku bilo je dobro razgovarati o tome. "Čak su i gavrani napustili svoja gnijezda, a staje su pune kostiju. To me uvijek prestraši. Tada počinjem trčati, silom otvarajući vrata, uspinjući se kulom i preskačući tri stube odjednom, vrišteći za nekim, za bilo kim. A onda se nađem pred vratima kripte. Unutra je crno, i mogu vidjeti stube kako se zavojito spuštaju. Nekako znam da moram ići dolje, ali ne želim. Bojim se što me tamo može sve čekati. Dolje su stari kraljevi Zime, sjede na svojim prijestoljima s kamenim vukovima pod nogama i željeznim mačevima na svojim krilima, ali nisu oni ono čega se bojim. Urlam kako nisam Stark, kako to nije moj dom, ali ne vrijedi, moram poći unatoč tomu, pa krenem dolje, pipajući zidove dok silazim, bez baklje da mi osvijetli put. Postaje sve tamnije i tamnije, sve dok ne poželim vrisnuti." Zaustavio se, namršten, posramljen. "Tada se uvijek probudim." Njegova je koža hladna i vlažna, drhtureći u mraku njegove ćelije. Duh bi skočio pokraj njega, a njegova bi ga toplina tješila poput osvita dana. Ponovno bi usnio lica zarivena u strahovučje čupavo bijelo krzno. "Sanjaš li ti o Roškom brijegu?" upita Jon.
"Ne." Samova usta su se stisnula i ogrubjela. "Bilo mi je grozno ondje." Počeška Duha iza uha, udubljen u misli, a Jon se prepusti tišini. Nakon nekog vremena Samwell Tarly stane govoriti, a Jon Snow je nijemo slušao, i doznao kako se samoproglašena kukavica zatekla na Zidu.
Tarh/jevi bijahu drevna plemenita obitelj, vazali Macea Tyrella, kneza Visovrta i guvernera na jugu. Kao najstariji sin kneza Randylla Taryja, Samwell je bio nasljednik bogatih posjeda, jake utvrde, i legendarnog dvoručnog mača zvanog Srcotrov, iskovanog od valyrijskog čelika i prenošenog s oca na sina gotovo pet stotina godina.
Ponos, koji je njegov gospodin otac mogao osjećati pri Samwellovu rođenju, nestao je kad je dječak izrastao punašan, mekoput i nezgrapan. Samwell je volio slušati glazbu i stvarati vlastite pjesme, nositi mekani baršun, igrati se u kuhinji zamka pokraj kuhara, upijati bogate mirise dok je krao kolače od limuna i pite od borovnice. Njegove strasti bijahu knjige, mačići i ples, nespretan kakav je i sam bio. Ali razbolio bi se kada bi vidio krv, i plakao kada bi prisustvovao čak i klanju pilića. Desetak oruž-nika došlo je i otišlo iz Roškoga brijega, pokušavajući pretvoriti Sam-vvella u viteza kakvog je njegov otac želio. Dječak je bio proklinjan i šiban, ispljuskan i izgladnjivan. Jedan gaje čovjek tjerao da spava u svojoj žicanoj košulji kako bi ga učinio robusnijim. Drugi gaje odijevao u majčine haljine i pokazivao ga na vanjskom zidu zamka kako bi ga sramoćenjem naučio junaštvu. Međutim, on je bivao sve deblji i uplašeniji, sve dok se razočaranje kneza Randvlla nije pretvorilo u gnjev, a potom u prijezir. "Jednom", povjeri Sam, utišavši glas do šapta, "dva su čovjeka došla u zamak, vješci iz Qartha bijele kože i modrih usana. Zaklali su mužjaka tura i natjerali me da se okupam u vrućoj krvi, ali to me nije učinilo hrabrim kao što su obećali. Bilo mi je zlo i povraćao sam. Otac ih je dao bičevati."
Konačno, nakon tri djevojčice u isto toliko godina, kneginja Tarly rodila je svom plemenitom mužu drugoga sina. Od toga dana, knez Randyl ignorirao je Sama, posvećujući čitavo vrijeme mlađem dječaku, divljem, bučnom djetetu koje je bilo više po njegovu ukusu. Samwell je doživio nekoliko godina ugodnog spokoja uz svoju glazbu i knjige.
Sve do osvita svoga petnaestog imendana, kada se probudio zate-kavši svog konja osedlana i spremna. Trojica oklopnika otpratila su ga u šumu u blizini Roškog brijega, gdje je njegov otac derao srnu. "Sada si gotovo odrastao muškarac, i moj nasljednik", rekao je knez Randyll Tarly svom najstarijem sinu, derući s lešine kožu svojim dugim nožem dok je govorio. "Nisi mi pružio povod da te se odreknem, ali neću dopustiti da naslijediš zemlju i naslov koji bi trebali biti Dickonovi. Srcotrov mora pripasti čovjeku koji je dovoljno snažan da njime barata, a ti ne zavrjeđuješ dotaknuti njegov balčak. Stoga sam odlučio da ovog dana objaviš kako želiš odjenuti crno. Odreći ćeš se svih prava na bratovo nasljedstvo i krenuti na Sjever prije večeri.
Ne učiniš li to, sutra ćemo prirediti lov, i negdje u ovim šumama tvoj će konj posrnuti, a ti ćeš biti zbačen iz sedla i umrijeti... ili ću barem tako reći tvojoj majci. Ona ima žensko srce i u njemu pronalazi ljubavi čak i za tebe, te joj ne želim nanijeti bol. Molim te ne pomišljaj da će zaista biti tako lako, odlučiš li mi se suprotstaviti. Ništa mi neće pružiti toliko užitka kao hajka za tobom, debelom svinjom." Ruke su mu bile crvene do laktova dok je odlagao nož. "Eto. To je tvoj izbor. Noćna straža
-Uvukao je ruku u srnu, iščupao joj srce, i držao ga u šaci, crveno i krvavo ili ovo."
Sam je pripovijedao priču mirnim, beživotnim glasom, kao da je to nešto što se dogodilo nekomu drugom, a ne njemu. I začudo, polio ie Jon nije zaplakao, čak ni jednom. Kada je završio, sjedili su ijedno i neko vrijeme osluškivali vjetar. Drugog zvuka nije bilo na čitavome svijetu.
Konačno Jon reče: "Trebali bismo se vratiti u zajedničku dvoranu."
"Zašto?" upita Sam.
Jon slegne ramenima. "Ondje ima vruće jabukovače za piće, ili začinjena vina ako ti se ono više sviđa. Nekih nam večeri Daeron pjeva, ako ga raspoloženje ponese. Bio je pjevač, prije... pa, ne zapravo, ali gotovo, naukovao je za pjevača."
"Kako je došao ovamo?"

"Knez Rowan od Zlatnog luga zatekao ga je u postelji sa svojom kćeri. Djevojka je bila dvije godine starija, a Daeron se kune kako mu je pomogla da se uspne kroz prozor, no pod očevom prinudom ona ga je proglasila silovateljem, i eto ga tu. Kad gaje meštar Aemon čuo kako pjeva, rekao je kako je njegov glas medom preliven grom." Jon se osmjehne. "I Žabac katkad pjeva, ako se to može nazvati pjevanjem. Napitnice koje je naučio u očevu vinskom slivniku. Pyp kaže da je njegov glas pišalinom preliven prdac." Obojica se tomu nasmijaše.
"Volio bih ih čuti obojicu," prizna Sam, "ali oni me ne bi željeli ondje." Lice mu je bilo zabrinuto. "On će me sutra ponovno natjerati da se borim, zar ne?"
"Hoće", Jon je bio prisiljen reći.
Sam se nespretno digne na noge. "Bilo bi bolje da pokušam usnuti." Omotao se u plašt i otklipsao.
Ostali su još uvijek bili u zajedničkoj dvorani kad se Jon vratio sam, izuzevši Duha. "Gdje si ti bio?" upita Pyp.
"Pričao sa Samom", reče on.
"On je zaista kukavica", reče Grenn. "Za večerom je još bilo mjesta na klupi kad je uzeo svoju pitu, ali odviše se bojao sjesti s nama."
"Knez Šunkovački drži kako je predobar da bi jeo s ovakvima kao sto smo mi", primijeti Jeren.
"Vidio sam ga kako jede svinjsku pitu", reče Žabac, smijuljeći se. "Mislite li da mu je to bio brat?" Počne roktati poput svinje.
"Prestani!" ljutito prasne Jon.
Ostali dječaci utihnuše, osupnuti njegovim iznenadnim gnjevom. "Poslušajte me", Jon prekine tišinu, i reče im kako će od sada biti. Pyp ga podrži, kao što je znao da hoće, ali kada se Halder oglasio, bijaše to ugodno iznenađenje. Gren je isprva bio uznemiren, ali Jon je znao riječi kojima će ga ganuti. Jedan za drugim i ostali se pridružiše. Jon je neke uvjeravao, nekima laskao, druge posramljivao, prijetio ondje gdje su prijetnje bile potrebne. Na koncu svi su se složili... svi osim Rasta.
"Vi djevojčice radite kako hoćete," reče Rast, "ali ako me Thorne pošalje na gospu Gicu, odrezat ću si krišku slanine." Nasmijao se Jonu u lice i ostavio ih ondje.
Nekoliko sati poslije, dok je zamak spavao, njih trojica posjetiše ga u njegovoj ćeliji. Gren je držao njegove ruke dok mu je Pyp sjedio na nogama. Jon je mogao čuti Rastovo ubrzano disanje kada mu je Duh skočio na prsa. Strahovučje oči plamtjele su crvene poput žeravice dok su njegovi zubi lako zagrizli u meku kožu dječakova vrata, upravo onoliko koliko je dostajalo da iscuri krv. "Zapamti, znamo gdje spavaš", tiho je rekao Jon.
Sljedećeg jutra Jon je čuo Rasta gdje govori Albettu i Žapcu kako mu je britva iskliznula iz ruke dok se brijao.
Od tog dana, ni Rast niti itko drugi nije se usuđivao ozlijediti Sam-wella Tarlvja. Kad ih je Ser Alliser slao na njega, stajali bi na mjestu i odbijali njegove spore, nespretne udarce. Ako bi oružnik urlanjem naredio napad, plešući bi mu se približili i lako kvrcnuli Sama po oklopu za prsa, kacigi ili nozi. Ser Alliser je bjesnio, prijetio, nazivao ih kukavicama, ženama i gorim, ali Sam je ostajao neozlijeđen. Nekoliko noći poslije, na Jonov nagovor, pridružio im se pri večernjem obroku, zauzevši mjesto na klupi uz Haldera. Prošlo je drugih četrnaest dana prije nego što je pronašao hrabrosti da se pridruži njihovu razgovoru, ali ubrzo se smijao Pvpovu kreveljenju i zadirkivao Grenna s ostalima.
Možda je bio debeo, nespretan i preplašen, ali Samvvell Tarly nije bio budala. Jedne noći posjetio je Jona u njegovoj ćeliji. "Ne znam što si učinio," rekao je, "ali znam da si to bio ti." Stidljivo skrene pogled. "Nikad dosad nisam imao prijatelja."
"Mi nismo prijatelji", reče Jon. Položi ruku na Samovo široko rame. "Mi smo braća."

A to su i bili, pomisli u sebi kad gaje Sam ostavio. Robb, Bran i Ri-bili su sinovi njegova oca, i on ih je još uvijek volio, no Jon je znao tko zapravo nikad nije bio jedan od njih. Catelyn Stark pobrinula se to Sive zidine Oštrozimlja i dalje su mogle opsjedati njegove snove, Crni zamak bio je sada njegov život, a njegova su braća bili Sam, r enn Halder, Pyp i ostali izopćenici koji su nosili crninu Noćne straže. "Moj stric je govorio istinu", prošapće Duhu. Pitao se hoće li ikad više vidjeti Benjena Starka, da mu to kaže.

EDDARD

turnir u čast Kraljeva Namjesnika je uzrok svemu nemiru, moja gospodo", požalio se zapovjednik Gradske straže Kraljevu vijeću.
"Kraljev turnir", ispravi Ned, trgnuvši se. "Uvjeravam vas, Namjesnik ne želi imati udjela u njemu."
"Nazovite ga kako vam drago, moj kneže. Vitezovi dolaze iz svih krajeva kraljevstva, a uz svakog viteza dobivamo po dva slobodna jahača, tri zanatlije, šest oklopnika, tucet trgovaca, dva tuceta kurvi, i više lopova nego što se usuđujem nagađati. Za početak, od ove proklete vrućine polovica grada je u vrućici, a sada sa svim ovim posjetiteljima... prošle noći imali smo jedno utapanje, izgred u krčmi, tri tučnjave noževima, jedno silovanje, dva požara, bezbrojne pljačke, i pijanu konjsku utrku niz Ulicu sestara. Noć prije ženska glava pronađena je u Velikoj septi, kako pluta u duginu jezercu. Nitko, čini se, ne zna kako je tamo dospjela ni komu pripada."
"Kako užasno", reče Varys zadrhtavši.
Knez Renly Baratheon bio je manje suosjećajan. "Ako ne možete očuvati Kraljev mir, Janos, možda bi gradskom stražom trebao zapovijedati netko tko može."

Krupan i velike čeljusti, Janos Slynt nadme se poput gnjevne žabe, a ćelavo mu tjeme pocrveni. "Sam Zmaj Aegon ne bi mogao očuvati mir, kneže Renly. Trebam više ljudi."
"Koliko?" upita Ned, nagnuvši se naprijed. Kao i uvijek, Robert se nije potrudio prisustvovati sastanku vijeća, te je Namjesnika zapalo da govori u njegovo ime.
"Koliko ih god možemo dobiti, kneže Namjesnice."
"Unajmite pedeset novih ljudi", reče mu Ned. "Knez Baelish pobrinut će se da dobijete novac."
"Hoću li?" upita Maloprsti.
"Hoćete. Pronašli ste četrdeset tisuća zlatnih zmajeva za pobjednikovu novčarku, zasigurno možete skucati nekoliko bakrenjaka za očuvanje kraljeva mira." Ned se obrati Janosu Slyntu. "Također ću vam dati dvadeset dobrih mačevalaca iz moje obiteljske garde, da služe sa Stražom sve dok se gomila ne raziđe."
"Velika hvala, kneže Namjesnice", reče Slynt, naklonivši se. "Obećavam vam, iskoristit ću ih u dobre svrhe."
Kad se zapovjednik povukao, Eddard Stark se obrati ostatku vijeća. "Što prije ovu budalaštinu privedemo kraju, to će mi biti milije." Kao da trošak i nemiri nisu bili dovoljno neugodni, svi su uporno dosipavali sol na Nedovu ranu nazivajući turnir "Namjesnikovim", kao da mu je on bio uzrok. A Robert je, čini se, iskreno mislio da će se on osjećati počašćenim!
"Kraljevstvu pogoduju ovakvi događaji, moj kneže", reče veliki meštar Pycelle. "Plemenitima donose mogućnost da se proslave, a priprostima odmor od njihovih briga."
"Usto stavljaju novac u mnoge džepove", doda Maloprsti. "Sva su svratišta u gradu puna, a kurve hodaju iskrivljenih nogu i zveckaju sa svakim korakom."
Knez Renly se nasmijao. "Imamo sreću što moj brat Stannis nije s nama. Sjećate li se vremena kada je predlagao da zakonom zabranimo javne kuće? Kralj ga je upitao bi li mu se možda svidjelo zabraniti i jedenje, sranje i disanje kad je već kod toga. Istinu govoreći, često sam se pitao kako je Stannis uopće dobio onu svoju ružnu kćer. On odlazi u bračnu postelju kao čovjek koji stupa na bojno polje, mrka pogleda i odlučan da obavi svoju dužnost."
Ned se nije priključio smijehu. "I ja se pitam za vašeg brata Stanni-
pitam se kada namjerava privesti kraju svoj posjet Zmajevu kamenu i ponovno zauzeti svoj stolac u ovom vijeću."
"Nesumnjivo čim mi šibama otjeramo sve kurve u more", odvrati Maloprsti, izazvavši još smijeha.
"Čuo sam više nego dovoljno o kurvama za jedan dan", reče Ned, ustajući. "Do sutra."
Hanvin je bio na vratima kada se Ned vratio u Namjesnikovu kulu. "Pozovi Joryja u moje odaje i reci svom ocu da mi osedla konja", reče mu Ned, odveć otresito.
"Kako izvolijevate, moj gospodaru."
Crvena utvrda i "Namjesnikov turnir" dražili su ga do krvi, razmišljao je Ned dok se penjao. Čeznuo je za utjehom Catelyninih ruku, za zvucima Robba i Jona dok ukrštaju mačeve u dvorištu za vježbu, za svježim danima i hladnim noćima Sjevera.
U svojim je odajama svukao vijećničko svileno ruho i sjeo na trenutak s knjigom, dok je čekao Jorryjev dolazak. Podrijetlo i povijest velikih kuća Sedam kraljevina, s opisima mnogih visokih knezova, plemenitih gospa i njihove djece, napisao veliki meštar Maellon. Pycelle je govorio istinu, bilo je to teško štivo. No, Jon Arryn se raspitivao za nj, a Ned je bio uvjeren da ima svoje razloge. Nešto je bilo ovdje, neka istina zakopana među ovim krhkim žućkastim stranicama, kada bi je on barem mogao vidjeti. Ali što? Svezak je bio više od stoljeća star. Jedva da je ikoji sada živ čovjek bio rođen kada je Malleon sastavljao svoje prašnjave popise vjenčanja, rođenja i smrti.
Ponovno je otvorio knjigu na poglavlju kuće Lannister, i počeo polaganije okretati stranice, nadajući se, unatoč bezizglednosti položaja, da će mu nešto upasti u oči. Lannisterovi bijahu drevna obitelj, s korijenima koji su sezali sve do Lanna Lukavoga, varalice iz Vremena junaka koji je nesumnjivo bio jednako legendaran kao Bran Graditelj, premda znatno manje mio pjesnicima i pripovjedačima. U pjesmama, Lann je bio svat koji je istjerao Casterh/jeve iz Bacačeve stijene bez ikakva drugog oružja osim svoje dosjetljivosti, te ukrao zlato suncu kako bi osvijetlio svoju kovrčastu kosu. Ned poželi da je sada ovdje, da iščeprka istinu iz ove proklete knjige.
Oštro kucanje na vratima najavilo je Joryja Cassela. Ned zaklopi Malleonov svezak i zamoli ga da uđe. "Obećao sam gradskoj straži dvadesetoricu svojih stražara dok turnir ne završi", reče mu. "Oslanjam se na tvoj izbor. Predaj Alynu zapovjedništvo, i natjeraj ljude da shvate kako su potrebni da zaustave nemire, a ne da ih započnu." Ustajući, Ned otvori kovčeg od cedrovine i izvuče laganu lanenu tuniku. "Jesi li pronašao konjušara?"
"Stražara, moj gospodaru", reče Jory. "Zaklinje se kako nikad više neće dotaknuti drugog konja."
"Što je imao reći?"
"Tvrdi da je dobro poznavao kneza Arrvna. Odmah su se sprijateljili, njih dvojica." Jory podrugljivo frkne. "Namjesnik je uvijek poklanjao momcima bakrenjak za njihove imendane, kaže on. Znao je postupati s konjima. Nikad ih nije žestoko tjerao, i donosio im je mrkve i jabuke te su uvijek bili zadovoljni što ga vide."
"Mrkve i jabuke", ponovi Ned. Zvučalo je kao da će ovaj momak biti od još manje koristi nego ostali. A bio je posljednji od četvorice koje je pronašao Maloprsti. Jory je sam razgovarao sa svakim posebno. Ser Hugh je bio osoran i škrt na riječima, te drzak kao što samo novopečeni vitez može biti. Ako je Namjesnik želio razgovarati s njim, bit će mu drago primiti ga, ali neće ga ispitivati običan zapovjednik straže... čak i ako je dotični zapovjednik deset godina stariji i stotinu puta bolji mače-valac. Sluškinja je barem bila ljubazna. Rekla je da je knez Jon čitao više nego što je bilo dobro za nj, da je bio zabrinut i sjetan radi sinove krhkosti, i osoran prema svojoj plemenitoj ženi. Nosač posude, sada postolar, nikad nije

izmijenio ni riječ s knezom Jonom, ali bio je prepun mrvica kuhinjskih naklapanja: knez se prepirao s kraljem, knez je jedva kušao svoju hranu, knez je namjeravao odgojiti sina na Zmajevu kamenu, knez se počeo iznenada zanimati za uzgoj lovačkih pasa, knez je posjetio majstora oružara kako bi naručio novi oklop od ploča, sav izrađen od svijetlog srebra s modrim sokolom od jaspisa i mjesecom od školjke bisernice na prsima. Kraljev vlastiti brat pošao je s njime kako bi mu pomogao odabrati nacrt, rekao je nosač posude. Ne, ne knez Renly, onaj drugi, knez Stannis.
"Je li se naš promatrač prisjetio još čega važnog?"
"Momak se kune daje knez Jon bio snažan kao čovjek dvaput mladi od njega. Često je znao izjahati s knezom Stannisom, veli."
Opet Stannis, pomisli Ned. Držao je to neobičnim. Jon Arryn i on bili su u srdačnim odnosima, ali nikad u prijateljskim. A dok je Robert jahao na Sjever u Oštrozimlje, Stannis se preselio u Zmajev kamen, tar-garvensko otočno uporište koje je osvojio u bratovo ime. Nije obavijes-
'koea o času svog povratka. "Kamo su odlazili na tim jahanjima?" upita Ned.
"Momak veli da su posjećivali neku javnu kuću."
"Javnu kuću?" upita Ned. "Knez Orlova gnijezda i Kraljev Namjesnik posjećivao je javnu kuću sa Stannisom Baratheonom?" Zatrese glavom, u nevjerici, pitajući se što bi knez Renly pomislio na ovu poslasticu Robertova požuda bila je predmetom bestidnih napitnica po cijelom kraljevstvu, ali Stannis je bio drugačija vrsta čovjeka; jedva godinu mlađi od kralja, no nimalo sličan njemu, strog, bez smisla za šalu, zlopamtilo, ozbiljan u shvaćanju svojih dužnosti.
"Dječak uporno tvrdi da je to istina. Namjesnik je sa sobom poveo trojicu stražara, a dječak veli da su se smijali tomu kada im je poslije odvodio konje."
"Koju javnu kuću?" upita Ned.
"Dječak nije znao. Stražari bi znali."
"Šteta što ih je Lysa odvela u Dolinu", suho će Ned. "Bogovi čine najbolje što mogu kako bi nas mučili. Kneginja Lysa, meštar Colemon, knez Stannis... svi koji bi zaista mogli znati istinu o onome što se dogodilo Jonu Arrynu tisuću su liga daleko."
"Hoćete li narediti knezu Stannisu da se vrati iz Zmajeva kamena?"
"Još ne", reče Ned. "Neću sve dok ne budem imao bolju predodžbu o čemu se radi i gdje je on u svemu tome." Problem ga je izjedao. Zašto je Stannis otišao? Je li igrao neku ulogu u ubojstvu Jona Arryna? Ili se bojao? Nedu je bilo teško zamisliti što je moglo preplašiti Stannisa Baratheona, koji je nekoć upravljao obranom Krajoluje za godinu dana duge opsade, preživljavajući na štakorima i koži čizama dok su knezovi Tvrell i Redwyne sjedili vani sa svojim vojskama, gosteći se nadomak njegovih zidina.
"Donesi mi moj prsluk, ako možeš. Onaj sivi, sa znamenom straho-vuka. Hoću da ovaj oružar zna tko sam. Možda će ga to učiniti susret-
'Knez Renly brat je kneza Stannisa jednako
Jory ode do ormara, kao kralj."
'Pa ipak, čini se da ga nisu zvali na ova jahanja." Ned nije bio siguran kako protumačiti Renlyja, sa svim njegovim prijateljskim postupci-ma' bezbrižnim osmijesima. Nekoliko dana prije, odveo je Neda u stra-nu kako bi mu pokazao prekrasan medaljon od ružičastog zlata. U njemu je bila minijatura ljupke mlade djevojke golubinjih očiju i slapa meke smeđe kose, naslikana živim mvrijskim stilom. Renly je, činilo se, gorljivo htio saznati je li ga djevojka podsjećala na nekoga, a kad je Ned odgovorio samo slijeganjem ramena, činio se razočaranim. Djevica bijaše sestra Lorasa Tvrella Margarevja, priznao je, ali bilo je onih koji su govorili kako nalikuje Lyanni. "Ne", rekao mu je Ned, smeten. Je li bilo moguće daje knez Renly, koji je toliko nalikovao mladom Robertu, skrivao ljubavni zanos prema djevojci za koju je mislio da nalikuje mladoj Lyanni? To mu se činilo više nego čudnim.
Jory pruži prsluk, a Ned provuče šake kroz otvore za ruke. "Možda će se knez Stannis vratiti na Robertov turnir", reče dok je Jory vezivao odjeću na leđima.
"Bio bi to sretan slučaj, moj gospodaru", reče Jory.
Ned prikopča mač. "Drugim riječima, to je prokleto nemoguće." Njegov osmijeh bijaše turoban.
Jory prebaci Nedov plašt preko njegovih ramena i pričvrsti ga na vratu Namjesnikovom značkom službe. "Oružar živi iznad svoje trgovine, u velikoj kući na vrhu Čelične ulice. Alyn zna put, moj gospodaru."
Ned kimne. "Neka bogovi pomognu ovom nosaču posude ako me je poslao u lov na sjene." Bio je to prilično tanak štap na koji se moglo osloniti, ali Jon Aryn, kakvog je Ned poznavao, nije bio osoba koja bi nosila oklop optočen draguljima i srebrom. Čelik je bio čelik; bio je namijenjen za zaštitu, ne za ukras. Mogao je promijeniti mišljenje, zasigurno. Teško da bi bio prvi čovjek koji je počeo drugačije promatrati stvari nakon nekoliko godina na dvoru... ali promjena je bila dovoljno izrazita da se Ned počne pitati.
"Postoji li još koja služba koju bih mogao izvršiti?"
"Pretpostavljam kako bi bilo najbolje da počneš posjećivati javne kuće."
"Teške li dužnosti, moj gospodaru", iskesi se Jory. "Momci će mi rado pomoći. Porther je već dobrano odmakao."
Nedov omiljeni konj bio je osedlan i čekao ga u dvorištu. Varly i Jacks pratili su ga dok je jahao dvorištem. Pod njihovim čeličnim klobucima i žicanim košuljama moralo im je biti sparno, ali nisu izrekli ni riječi pritužbe. Dok je knez Eddard izlazio kroz Kraljeve dveri u smrad grada, a njegov mu sivi i bijeli plašt lepršao na ramenima, opazio je poglede sa svih

strana i potjerao svog konja u kas. Njegova gaje straža slijedila.
Često se osvrtao za sobom dok su napredovali prepunim gradskim ulicama. Tomard i Desmond napustili su zamak rano tog jutra kako bi zauzeli mjesta na putu kojim su morali proći, i promatrali slijedi li ih tko, ali usprkos tomu, Ned je bio nesiguran. Sjena kraljeva Pauka i njegovih ptičica činila ga je nervoznim poput djevice u prvoj bračnoj noći.
Čelična ulica počinjala je od trga pokraj Riječnih vrata, kako su ih nazivali na kartama, ili Blatnih vrata, kako su ih nazivali u narodu. Glumac na hoduljama probijao se kroz gomilu poput kakva golema kukca, s čoporom bosonoge djece za sobom, koja su mu zviždala. Drugdje, dva dječaka u dronjcima ne starija od Brana dijelila su megdan štapovima, uz glasno odobravanje jednih i bijesne psovke drugih. Neka starica okončala je borbu nagnuvši se sa svog prozora i ispraznivši vjedro prljave vode po glavama takmaca. U sjeni zida, stajali su poljodjelci uz svoja kola, derući se: "Jabuke, najbolje jabuke, jeftino dvije za cijenu jedne", "Crvene lubenice, slatke k'o med" i "Repa, luk, korijenje, izvolite ovdje, izvolite, repa, luk, korijenje, izvolite ovdje."
Blatna vrata bijahu otvorena, a četa gradske straže stajala je pod željeznim rešetkama u svojim zlatnim plaštevima, oslanjajući se na koplja. Kada se kolona jahača pojavila sa zapada, stražari skočiše na noge, uzvikujući zapovijedi i upućujući kola i pješački promet u stranu kako bi propustili viteza i njegovu pratnju. Prvi jahač koji je projahao kroz vrata nosio je dugačak crni barjak. Svila se mreškala na vjetru poput živog stvora; preko tkanine bijaše izvezen grb u obliku noćnog neba presječena ljubičastom munjom. "Sputa knezu Bericu!" povikne jahač. "Sputa knezu Bericu!" I odmah za njim stiže sam mladi knez, pristala pojava na crnom trkaćem konju, crvenozlatne kose i s crnim plaštem od satena posutim zvijezdama. "Došli ste se boriti na Namjesnikovu turniru, moj kneže?" dovikne mu stražar. "Došao sam pobijediti na Namjesnikovu turniru", povikne knez Beric uz klicanje gomile.
^Ned je skrenuo s trga ondje gdje je započinjala Čelična ulica i počeo slijediti njezinu vijugavu putanju uz duguljast brijeg, pokraj kovača sto su radili u otvorenim kovačnicama, slobodnih jahača što su se cjen-kali oko žicanih košulja, i sijedih trgovaca željeznom robom što su prodavali stare oštrice i britve sa svojih kola. Što su se dalje uspinjali, zgrade su postajale sve veće. Čovjek kojeg su tražili bio je sasvim na vrhu njega, u golemoj kući od drva i žbuke čiji su se gornji katovi nadvijali °ad uskom ulicom. U dvostrukim vratima od ebanovine i usud-drva bio je izrezbaren prizor iz lova. Par kamenih vitezova stajao je na straži kod ulaza, u maštovitim oklopima od ulaštena čelika koji su ih preobražavali u grifona i jednoroga. Ned ostavi svog konja s Jacksom i progura se unutra.
Vitka mlada sluškinja odmah je zamijetila Nedovu značku i grb na njegovu prsluku, te je majstor hitajući izašao, sav u osmijesima i naklonima. "Vina za Kraljeva Namjesnika", reče djevojci, pokazujući rukom Nedu prema ležaljci. "Ja sam Tobho Mott, moj kneže, molim, molim, osjećajte se kao kod svoje kuće." Nosio je crn baršunast kaput s čekićima izvezenim svilenom niti na rukavima. Oko njegova vrata visio je težak srebrni lanac i safir velik kao golubinje jaje. "Ako vam je potrebno novo oružje za Namjesnikov turnir, došli ste u pravu trgovinu." Ned ga se nije potrudio ispraviti. "Moj rad je skupocjen, i ne ispričavam se zbog toga, moj kneže", reče dok je punio dvije jednake srebrne kupe. "Nećete pronaći umijeće ravno momu nigdje u Sedam kraljevina, prisežem vam. Posjetite svaku kovačnicu u Kraljevu grudobranu ako želite, i sami usporedite. Svaki seoski kovač može iskovati žičanu košulju; moj rad je umjetnost."
Ned je pio vino i pustio čovjeka da govori. Vitez cvijeća kupovao je svu svoju opremu ovdje, hvalisao se Tobho, i mnogi plemeniti vitezovi, oni koji su prepoznavali pročišćeno srebro, pa čak i knez Renly, kraljev vlastiti brat. Možda je Namjesnik vidio novi oklop kneza Renlvja, zelenu ploču sa zlatnim rogovima? Nijedan drugi oružar u gradu nije mogao proizvesti tako tamnu zelenu boju; on je poznavao tajnu stavljanja pigmenta u samo srebro, dok su se u boju i caklinu pouzdavali samo nadničari. Ili je možda Namjesnik izvolijevao mač? Tobho je naučio obrađivati valyrijski čelik u quohorskim kovačnicama kao dječak. Samo čovjek koji poznaje čini mogao je uzeti staro oružje i ponovno ga prekovati. "Strahovuk je znamen kuće Stark, zar ne? Mogao bih izraditi kacigu u obliku strahovuka tako stvarnu da bi djeca pred vama bježala na ulici", prisegne.
Ned se osmjehne. "Jeste li načinili kacigu u obliku sokola za kneza Arrvna?"
Tobho Mott zastane na trenutak i odloži svoje vino. "Bivši Namjesnik me zaista posjetio, s knezom Stannisom, kraljevim bratom. Nažalost, moram reći, nisu me počastili svojim pokroviteljstvom."
Ned ravnodušno promotri čovjeka, ne rekavši ništa, čekajući. Otkrio je tijekom godina kako tišina katkad otkriva mnogo više od ispitivanja. Tako je bilo i ovaj put.
"Htjeli su vidjeti dječaka", reče oružar, "pa sam ih odveo u kovačnicu."
"Dječaka", ponovi Ned. Nije imao pojma tko je taj dječak mogao biti. "I ja bih želio vidjeti dječaka."
Tobho Mott uputi mu hladan, oprezan pogled. "Kako želite, moj kneže", reče bez traga svoje prijašnje srdačnosti. Povede Neda kroz stražnja vrata i preko uskoga dvorišta, natrag do prostrane kamene suše gdje se obavljao posao. Kada je oružar otvorio vrata, kroz njih zapuhne val vrućeg zraka od kojeg se Nedu učini kao da ulazi u zmajevo ždrijelo. Unutra, plamtio je po jedan viganj u svakome kutu, a zrak zaudarao po dimu i sumporu. Oružari nadničari dizali su pogled sa svojih maljeva i kliješta dovoljno dugo da otaru znoj sa čela, dok su goloprsi šegrti napuhivali mjehove.
Majstor pozove visokog momka otprilike Robbovih godina, čije su ruke i prsa bili isprepleteni mišićima. "Ovo je knez Stark, novi Kraljev Namjesnik", reče mu dok je dječak promatrao Neda namrgođenim modrim očima i prstima uklanjao znojem namočenu kosu. Gustu kosu, čupavu, zapuštenu i crnu poput tinte. Sjena nove brade potamnila je njegovu vilicu. "Ovo je Gendrv. Jak za svoju dob, i vrijedan u poslu. Pokaži Namjesniku kacigu koju si načinio, momče." Gotovo stidljivo, dječak ih povede do svoje klupe, i do čelične kacige oblikovane poput bikove glave, s dva velika savijena roga.

Ned je okretao kacigu u svojim rukama. Bijaše to neobrađen čelik, neulašten ali vješto oblikovan. "Ovo je osobit rad. Bilo bi mi drago kad bi mi dopustio da ga kupim."
Dječak istrgne kacigu iz njegovih ruku. "Nije na prodaju."
Tobho Mott doimao se prestravljenim. "Dječače, pred tobom je Kraljev Namjesnik. Ako njegovo gospodstvo želi kacigu, daruj mu je. Počastio te zatraživši je."
"Načinio sam je za sebe", tvrdoglavo će dječak.
"Stotinu isprika, moj kneže", žurno će njegov gospodar Neđu. "Dječak je grub poput mladog čelika, a kao svakom mladom čeliku koristilo 1 mu batinanje. Ta kaciga je u najboljem slučaju rad najamnika. Oprostite mu, i obećavam da ću vam izraditi kacigu kakvu dosad niste vidjeli."
Nije učinio ništa što bi zahtijevalo moj oprost. Gendrv, kad te knez ryn Posjetio, o čemu ste razgovarali?"
"Postavljao mi je pitanja, to je sve, moj gosp'aru," "Kakvu vrstu pitanja?"
Dječak slegne ramenima. "Kako sam, postupaju li dobro sa mnom, sviđa li mi se posao, stvari o mojoj majci. Tko je bila i kako je izgledala i ostalo."
"Što si mu rekao?" upita Ned.
Dječak odgurne nov slap crne kose s čela. "Umrla je kad sam bio mali. Imala je žutu kosu, i sjećam se da mi je katkad pjevala. Radila je u pivnici."
"Je li te knez Stannis također ispitivao?"
"Onaj ćelavi? Ne, on nije. Nije izrekao ni riječi, samo je zurio u mene, kao da sam silovatelj koji mu je ubio kćer."
"Pripazi na svoj prljavi jezik", reče majstor. "Ovo je Kraljev Namjesnik." Dječak spusti pogled. "Pametan dječak, ali tvrdoglav. Ova kaciga... ostali je nazivaju bikoglavom, pa im ju je bacio u zube."
Ned dotakne dječakovu glavu, opipavši gustu crnu kosu. "Pogledaj me, Gendrv." Šegrt podigne lice. Ned je proučavao oblik njegove vilice, oči poput modrog leda. Da, pomisli, vidim je. "Vrati se svom poslu, momče. Oprosti što sam te omeo." Vratio se u kuću s majstorom. "Tko je platio dječakovo šegrtovanje?" upitao je ravnodušno.
Mott se doimao srditim. "Vidjeli ste dječaka. Tako snažan dječak. One njegove ruke, one su ruke kao stvorene za maljeve. Toliko je obećavao, uzeo sam ga bez plaće."
"Želim istinu", požurivao ga je Ned. "Ulice su pune snažnih dječaka. Dan kad uzmete šegrta bez plaće bit će dan kada će se srušiti Zid. Tko je platio za njega?"
"Neki plemić", protiv volje će majstor. "Nije ostavio ime, i nije nosio grb na svom kaputu. Platio je u zlatu, uobičajenu svotu, i rekao kako istovremeno plaća za dječaka i za moju šutnju."
"Opišite ga."
"Bio je krupan, zaobljenih ramena, ne tako visok kao vi. Smeđe brade, ali bilo je malko crvenog u njoj, kunem se. Nosio je bogat plašt, toga se sjećam, težak grimizni baršun izvezen srebrnom niti, ali kapuljača mu je bacala sjenu na lice te ga nikad nisam jasno vidio." Oklijevao je na trenutak. "Moj kneže, ne želim nikakve neugodnosti."
"Nitko od nas ne želi neugodnosti, ali bojim se da su ovo neugodna vremena, majstore Mott", reče Ned. "Vi znate tko je onaj dječak."
"Ja sam samo oružar, moj kneže. Znam što mi se kaže."
"Vi znate tko je onaj dječak", strpljivo ponovi Ned. "To nije pitanje."
"Dječak je moj šegrt", reče majstor. Pogleda Neda u oči, tvrdoglav poput starog željeza. "Tko je bio prije nego što je došao k meni, to nije moja briga."
Ned klimne. Zaključio je kako mu se sviđa Tobho Mott, majstor oružar. "Osvane li ikad dan kad bi Gendrv radije vitlao mačem nego ga kovao, pošaljite ga k meni. Ima izgled ratnika. Dotad, imate moju zahvalnost, majstore Mott, i moje obećanje. Poželim li ikad kacigu kojom ću plašiti djecu, ovo će biti prvo mjesto koje ću posjetiti."
Njegov stražar čekao je vani s konjima. "Jeste li pronašli štogod, moj gospodaru?" upita Jacks dok se Ned penjao u sedlo.
"Jesam", reče mu Ned, pitajući se, što je Jon Arryn smjerao s kraljevim kopiletom i zašto ga je to stajalo života.

CATELYN

Moja gospo, trebali biste pokriti glavu", reče joj Ser Rodrik dok su njihovi konji klipsali prema Sjeveru. "Prehladit ćete se."
"To je samo voda, Ser Rodriče", odvrati Catelyn. Njezina kosa bila je mokra i teška, sa slobodnim pramenom prilijepljenim za čelo, te je mogla zamisliti kako je jadno i divlje izgledala, ali prvi put nije marila za to. Južna kiša bila je blaga i topla. Catelyn ju je voljela osjećati na svome licu, nježnu poput majčinih poljubaca. Vraćala ju je u djetinjstvo, u duge sive dane u Rijekotoku. Sjećala se božanske šume, grana klonulih od teške vlage, i zvuka bratova smijeha dok ju je lovio kroz hrpe vlažnog lišća. Sjećala se pravljenja pita od blata s Lysom, njihove težine, i kako je blato bilo glatko i smeđe među njezinim prstima. Poslužile su ih Maloprstom, hihoćući, a on je pojeo toliko blata da je bio bolestan cijeli tjedan. Kako su tada bili mladi.
Catelyn je gotovo zaboravila. Na Sjeveru, kiša je padala hladna i teška, a katkad se noću pretvarala u led. Bilo je vjerojatnije da će uništiti usjev negoli ga napojiti, a odrasle bi ljude natjerala u bijeg do prvog zakona. To nije bila kiša po kojoj su se djevojčice mogle igrati.
» Sav sam mokar", potužio se Ser Rodrik. "Čak su mi i kosti mokre." me su ih pritiskale sa svih strana, a jednolično

pljuštanje kiše po lišću pratili su tihi zvuči bljuzganja koje su stvarali njihovi konji dok su im se kopita izvlačila iz blata. "Trebat će nam ognjište večeras, moja gospo, a topao obrok oboma bi nam dobro došao."
"Jedno je konačište naprijed, na raskrižju", reče mu Catelyn. Prespavala je mnoge noći ondje u svojoj mladosti, putujući s ocem. Knez Hoster Tully u naponu svoje snage bio je nespokojan čovjek, i uvijek je nekamo jahao. Još se sjećala krčmarice, debele žene po imenu Masha Heddle koja je danonoćno žvakala ljutu travu i naizgled imala beskrajnu zalihu osmijeha i slatkih kolača za djecu. Slatki kolači bijahu natopljeni medom, izdašni i gnjecavi na jeziku, no Catelyn se užasavala krčmariči-nih osmijeha. Ljuta trava umrljala bi Mashine zube tamnocrvenom bojom, i učinila od njezina osmijeha krvavu strahotu.
"Konačište", čeznutljivo ponovi Ser Rodrik. "Da bar... ali ne usuđujem se izložiti nas opasnosti. Želimo li ostati nepoznati, mislim kako nam je najbolje potražiti kakvu malu utvrdu..." Utihnuo je kada su začuli zvuke duž ceste; pljuskanje vode, zveket oklopa od pločica, njišta-nje konja. "Jahači", upozori on, a ruka mu padne na balčak mača. Čak i na kraljevskoj cesti, oprez nije bio naodmet.
Slijedili su zvuke oko blagog zavoja ceste i ugledali ih; povorku naoružanih ljudi kako bučno prelaze nabujali potok. Catelyn pritegne uzde kako bi ih pustila da prođu. Barjak u ruci prvog jahača ovjesio se natopljen i mlitav, ali stražari su nosili indigo plašteve, a na njihovim ramenima lebdio je srebrni orao Morske straže. "Mallisterovi", došapne joj Ser Rodrik, kao da nije znala. "Moja gospo, radije navucite kapuljaču."
Catelyn se ne pomakne. Knez Jason Mallister jahao je s njima, okružen svojim vitezovima, sa sinom Patrekom s boka i njihovim štitonoša-ma za petama. Jahali su prema Kraljevu grudobranu i turniru kraljevog Namjesnika, znala je. Tijekom posljednjeg tjedna, putnici na kraljevskoj cesti bijahu brojni poput muha; vitezovi i slobodni jahači, pjevači sa svojim harfama i bubnjevima, teška kola natrpana plodovima hmelja, kukuruzom ili bačvama meda, trgovci i zanatlije i kurve, svi su se oni kretali na jug.
Smjelo je proučavala kneza Jasona. Kad ga je posljednji put vidjela, izmjenjivao je pošalice s njezinim stricem na gozbi u čast njezina vjenčanja; Mallisteri su bili vazali Tullvjevih, a njegovi su darovi bili raskošni. Njegova smeđa kosa sada je bila protkana sijedima, lice suhonjavo od zuba vremena, ali godine nisu dotakle njegov ponos. Jahao je poput čovjeka koji se nije bojao ničega. Catelyn mu je zavidjela na tome; nju je u posljednje vrijeme plašilo toliko mnogo toga. Dok su jahači prolazili, knez Jason kimne odsječno na pozdrav, ali bila je to samo uljudnost plemenitog kneza prema neznancima koje je slučajno sreo na cesti. Nije bik) prepoznavanja u onim hladnim očima, a njegov sin nije se ni udostojio pogledati ih.
"Nije vas prepoznao", reče poslije Ser Rodrik, čudeći se.
"Vidio je par blatom poprskanih putnika uz cestu, mokrih i umornih Nikad mu ne bi palo na pamet da posumnja kako je jedna od njih kći njegova lenskoga gospodara. Mislim da ćemo biti dovoljno sigurni u konačištu, Ser Rodriče."
Gotovo je pao mrak kad su prispjeli u prenoćište, na raskrižju sjeverno od velikog stjecišta triju rijekaTrozupca. Masha Heddle bila je deblja i imala više sjedina nego što se Catelyn sjećala, još uvijek je žvakala svoju ljutu travu, ali im je uputila samo letimičan pogled, s naznakom njezina sablasno crvenog osmijeha. "Dvije sobe na vrhu stuba, to je jedino slobodno", reče žvačući cijelo vrijeme. "Pod zvonikom su, pa nećete propustiti objed, iako neki misle da stvara odviše buke. Nema tu pomoći. Puni smo, ili uistinu vrlo blizu toga. Možete izabrati ili one sobe ili cestu."
Izabrali su sobe, niske, prašnjave potkrovnice na vrhu pritiješnjena uskog stubišta. "Ostavite svoje čizme dolje", reče im Masha kad je uzela njihov novac. "Dječak će ih očistiti. Neću dopustiti da načinite blatnjavu stazu po mojim stubama. Pripazite na zvono. Oni koji zakasne na objed neće biti posluženi." Nije bilo osmijeha, ni spomena o slatkim kolačima.
Kad se oglasilo zvono za večeru, zvuk je bio zaglušujući. Catelyn se presvukla u suhu odjeću. Sjedila je uz prozor, promatrajući kako se kiša slijeva niz okno. Staklo je bilo mutno i puno mjehurića, a vani se spuštao mokar suton. Catelyn je upravo mogla razaznati blatnjavo križanje na kojem su se spajale dvije velike ceste.
Raskrižje je načas pokoleba. Skrenu li odavde na zapad, uskoro bi mogh dojahati u Rijekotok. Otac jojje uvijek davao mudre savjete kad ih je najviše trebala, a ona je čeznula za razgovorom s njim, za tim da ga upozori na nadolazeću oluju. Ako se Oštrozimlje moralo pripremati za rat, kako ne bi i Rijekotok, toliko bliži Kraljevu grudobranu, s moćnom Bacačevom hridi koja se poput sjene uzdizala na zapadu. Da je Tar,?m nJezin otac bio snažniji, možda bi se bila odvažila, ali Hoster je bio je već dvije godine prikovan za postelju, a Catelyn ga u ovom casu nije željela opterećivati.

Istočna cesta bila je divlja i opasnija, uspinjući se krševitim pobrđem i gustim šumama u Mjesečevo gorje, pokraj planinskih prijevoja i dubokih ponora do Arrvnske doline i kamenitih Prstiju za njom. Nad Dolinom je stajalo Orlovo gnijezdo uznosito i neosvojivo, a njegove su kule sezale k nebu. Ondje bi pronašla svoju sestru... i, možda, neke od od-govora koje je Ned tražio. Zasigurno je Lysa znala više nego što se usudila napisati u svojem pismu. Možda je imala sam dokaz koji je Nedu bio potreban da Lannisterove gurne u propast, a ako dođe do rata, trebat će im Arrvni i ostali plemići s istoka koji su im dugovali službu.
Ipak, gorska je cesta bila opasna. Crni risovi vrebali su u onim prolazima, odroni kamenja bili su Česti, a gorska plemena bila su četice neobuzdanih hajduka, koje su se spuštale s visina kako bi robile i ubijale, a otapale se poput snijega kad god bi vitezovi izjahali iz Doline u potrazi za njima. Čak je i Jon Arryn, jedan od najmoćnijih knezova koje je Orlovo gnijezdo ikad imalo, uvijek putovao s pojačanom pratnjom kada je prelazio gorje. Catelynina jedina pratnja bio je postariji vitez, oboružan vjernošću.
Ne, pomisli ona, Rijekotok i Orlovo gnijezdo morat će pričekati. Njezin put vodio je na Sjever u Oštrozimlje, gdje su je

čekali njezini sinovi i njezina dužnost. Čim budu na sigurnoj udaljenosti od Prevlake, moći će se razotkriti kojem od Nedovih vazala, te poslati brze jahače naprijed s nalogom da se postavi straža na kraljevskoj cesti.
Kiša je sakrila polja za raskrižjem, ali Catelyn je taj kraj vidjela dovoljno jasno u svome sjećanju. Sajmište se nalazilo točno nasuprot, a selo milju dalje, pola stotine bijelih koliba koje su okruživale malu kamenu septu. Sada će ih biti više; ljeto je bilo dugo i spokojno. Sjeverno odavde kraljevska cesta prolazila je duž Zelenih rašlji Trozupca, kroz plodne doline i zelene šume, pokraj rastućih gradova, postojanih utvrda i zamaka riječnih knezova.
Catelyn ih je sve poznavala: Blackwoodove i Brackenove, vječite neprijatelje, čije je prepirke njezin otac bio primoran izgladiti; kneginju Whent, posljednju od svojeg roda, koja je živjela sa svojim duhovima u špiljastim grobnicama Harenhala; raspaljivog kneza Freya, koji je nad-živio sedam žena i ispunio svoje zamke blizancima, unučadi i praunuča-di, kopiladi i njihovom djecom također. Svi su oni bili vazali Tullvjevih, njihovi mačevi prisegnuti na službu Rijekotoku.
Catelyn se pitala hoće li to dostajati, dođe li do rata. Njezin otac bio je najtvrdokorniji čovjek koji je ikad živio, i nije sumnjala da će htjeti okupiti svoje vazale... ali hoće li vazali doći? Darrysovi, Rygerovi i Mootonsi također su pri-li Rijekotoku, no oni su se borili uz Rhaegara Targaryena na Tro-dok je knez Frey stigao sa svojom okupljenom vojskom dobrano nakon što je bitka bila završila, ostavljajući mjesta sumnji kojoj se vojsci namjeravao pridružiti (njihovoj, ozbiljno je uvjeravao pobjednike nakon boja, ali otad gaje njezin otac uvijek zvao Zakašnjeli knez Frey). Ne smije doći do rata, vatreno je razmišljala Catelyn. Ne smiju to dopustiti.
Ser Rodrik je došao po nju upravo kada je zvono utihnulo. "Radije pohitajmo, želimo li danas objedovati, moja gospo."
"Možda će biti sigurnije ako ne budemo vitez i kneginja sve dok ne prođemo Prevlaku", reče mu ona. "Obični putnici privlače manje pozornosti. Otac i kći koje je na put odveo kakav obiteljski posao, recimo."
"Kako izvolijevate, moja gospo", složi se Ser Rodrik. Tek kad se nasmijala shvatio je što je učinio. "Stare navike teško umiru, moja - moja kćeri." Pokušavši čupnuti svoje nestale zaliske, uzdahne od ogorčenja.
Catelyn ga uzme za ruku. "Dođite, oče", reče. "Držim da ćete otkriti kako Masha Heddle dobro kuha, ali pokušajte je ne hvaliti. Zaista ne biste željeli vidjeti njezin osmijeh."
Zajednička soba bila je duga i izložena propuhu, s nizom golemih drvenih bačvi najednom kraju i ognjištem na drugom. Niski sluga trčkarao je naprijed-natrag s ražnjićima mesa dok je Masha točila pivo iz bačvi, žvačući svoju ljutu travu cijelo vrijeme.
Klupe su bile prepune, građani i ratari općili su otvoreno, prema običaju pravih putnika. Raskrižje je pridonosilo stvaranju neobičnih suputnika; bojitelji crnih i grimiznih ruku dijelili su klupu s riječnim ribarima što su zaudarali na ribu, kovač željeza jakih mišića stiskao se uz smežurana starog septona, tvrdokorni plaćeni mačevaoci i ljubazni punašni trgovci izmjenjivali su novosti poput prisnih ortaka.
Družina je imala više mačeva nego što se Catelyn svidjelo. Trojica uz ognjište nosili su značku s crvenim pastuhom Brackena, a tu je bila i velika družina u modrim čeličnim žicanim košuljama i kratkim ogrtačima bez rukava, srebrnosive boje. Na njihovim ramenima bio je još jedan poznati grb, kule blizanke kuće Frey. Proučavala je njihova lica, ali bili su premladi da bi je poznavali. Najstariji među njima nisu bili stariji od »rana kada je odlazila na Sjever.
Ser Rodrik im pronađe slobodno mjesto na klupi blizu kuhinje. Na suprotnoj strani stola naočit mladić prebirao je po drvenoj harfi. "Sedam vas bogova blagoslovilo, dobri ljudi", reče im dok su sjedali. Prazan vinski krčag stajao je na stolu pred njim.
"I vas, pjevaču", odvrati Catelyn.
Ser Rodrik zatraži kruha, mesa i piva glasom koji je značio odmah. Pjevač, mladić od kojih osamnaest godina, smjelo ih promotri i upita kamo idu, te odakle su došli, kakve novosti donose, odapinjući pitanja brzo poput strelica i nikad ne zastajkujući radi odgovora. "Otišli smo iz Kraljeva grudobrana prije četrnaest dana", odvrati Catelyn, odgovarajući na najsigurnije od njegovih pitanja.
"A ja upravo tamo putujem", reče mladić. Kao što je pretpostavljala, više ga je zanimalo pripovijedati vlastitu priču nego slušati njezinu. Pjevači ništa nisu toliko voljeli kao zvuk svog glasa. "Namjesnikov turnir znači bogate plemiće s debelim novčarkama. Posljednji put vratio sam se s više srebrnjaka nego što sam mogao nositi... ili bih se vratio, da ih nisam sve izgubio kladeći se na pobjedu Kraljosjeka."
"Bogovi prijeko gledaju na kockare", strogo će Ser Rodrik. Bio je Sjevernjak, i dijelio starkovsko mišljenje o turnirima.
"Na mene su prijeko gledali, tu nema sumnje", reče pjevač. "Vaši okrutni bogovi i Vitez cvijeća udružili su se kako bi me upropastili."
"To vam je nesumnjivo bila pouka", reče Ser Rodrik. "I bila je. Ovaj put moj će novac podržati Ser Lorasa."
Ser Rodrik pokuša čupnuti zaliske kojih nije bilo, ali prije nego što se mogao dosjetiti kakvu prijekoru stigao je, hitajući, maleni sluga. Položio je pladnjeve kruha pred njih i napunio ih komadima smeđeg mesa s ražnja, iz kojih je kapao vruć umak. Drugi je ražnjić držao sićušan luk, ljute papričice i debele gljive. Ser Rodrik je počeo slasno jesti dok je momčić otrčao da im donese pivo.
"Moje ime je Marillion", reče pjevač, trznuvši žicu na svojoj drvenoj harfi. "Nesumnjivo ste me negdje čuli svirati?"
Njegovo vladanje natjera Catelyn na osmijeh. Malo se putujućih pjevača ikad osmjelilo poći na Sjever do Oštrozimlja, ali ona je upoznala njemu slične za svog djevojaštva u Rijekotoku. "Bojim se da nisam", reče mu ona. On izmami tugaljiv akord iz svoje drvene harfe. "Šteta za vas", reče. "Tko je najbolji pjevač kojeg ste ikad čuli?"
"Alia od Braavosa", smjesta odvrati Ser Rodrik.

"O ja sam mnogo bolji od tog starog klipana", reče Marillion. "Ako imate srebrnjak za pjesmu, rado ću vam pokazati."
"Možda imam bakrenjak ili dva, ali radije bih ga hitnuo u bunar negoli njime platio tvoje zavijanje", progunđa Ser Rodrik. Njegovo mišljenje o pjevačima bilo je dobro znano; glazba je bila ljupka stvar za djevojke, ali on nije mogao shvatiti zašto bi ikoji zdrav mladić zaposlio svoje ruke harfom kada bi mogao uzeti u njih mač.
"Vaš djed ima tešku narav", Marillion reče Catelyn. "Htio sam vas počastiti. Iskazati poštovanje vašoj ljepoti. Istinu govoreći, stvoren sam da bih pjevao kraljevima i plemenitim knezovima."
"O, to se vidi", reče Catelyn. "Čujem da je knez Tully naklonjen pjesmi. Nesumnjivo ste već bili u Rijekotoku?"
"Stotinu puta", razmetljivo će pjevač. "Čuvaju odaju za mene, a mladi knez mi je poput brata."
Catelyn se osmjehne, pitajući se što bi Edmure na to pomislio. Neki je drugi pjevač jednom spavao s djevojkom o kojoj je njezin brat sanjario; otad je mrzio njihov soj. "A Oštrozimlje?" upita ga ona. "Jeste li putovali na Sjever?"
"Zašto bih?" upita Marillion. "Tamo jedino ima snježnih mećava i medvjeđih koža, a Starkovi ne poznaju druge glazbe doli zavijanja vukova." U daljini, bila je svjesna lupanja otvorenih vrata na suprotnome kraju sobe.
"Krčmarice," slugin glas povikne za njezinim leđima, "imamo konje koje valja smjestiti u staju, a moj gospodar Lannister traži sobu i toplu kupku."
"O, bogovi", reče Ser Rodrik prije nego što je Catelyn ispružila ruku da ga utiša, a njezini se prsti čvrsto stisnuli oko njegove podlaktice..
Masha Heddle klanjala se i smiješila svojim užasnim osmijehom. "Zao mi je, moj gosp'aru, zaista, puni smo, svaka soba."
Bila su ih četvorica, opazi Catelyn. Starac u crnome ruhu Noćne straže, dvojica slugu... i on, stojeći ondje sitan i smjeliji nego ikad. "Moji sluge spavat će u vašoj staji, a što se mene tiče, pa, ne zahtijevam veliku udobnost Sami možete vidjeti." Zubi mu bljesnuše podrugljivim osmijehom. "Dokle god je vatrica topla, a slama umjereno lišena buha, ja sam sretan čovjek."
Masha Heddle bila je izvan sebe. "Moj gosp'aru, nema ničeg, turnir J ' nema tomu pomoći, o..."
Tyrion Lannister izvuče novčić iz svoje novčarke i odbaci ga uvis iznad glave, uhvati ga, i ponovno baci. Čak i na suprotnoj strani sobe gdje je Catelyn sjedila, bljesak zlata bio je očit.
Slobodni jahač u izblijedjelu modrom plastu posrćući se digne na noge. "Slobodno se poslužite mojom sobom, moj gosp'aru."
"Evo mudra čovjeka", reče Lannister bacivši novčić preko sobe. Slobodni jahač zgrabi ga u zraku. "A k tome još i okretna." Patuljak se obrati Mashi Heddle. "Moći ćete se pobrinuti za hranu, vjerujem?"
"Što god želite, moj gospa'ru, što god želite", obeća krčmarica. I neka se udavi u njoj, pomisli Catelyn, ali umjesto njega vidjela je Brana kako se davi, utapajući se u vlastitoj krvi.
Lannister baci pogled prema najbližim stolovima. "Moji sluge zadovoljit će se čime god ste poslužili ove ljude. Dvostruke obroke, jahali smo dugo i naporno. Ja ću uzeti pečenu perad - pile, patku, goluba, nije važno. I pošaljite gore vrč svog najboljeg vina. Yorene, hoćete li večerati sa mnom?"
"Da, moj gosp'aru, hoću", odvrati crni brat.
Patuljak nije ni pogledao prema udaljenom kraju sobe, i Catelyn je upravo razmišljala koliko je bila zahvalna zbog prepunih klupa između njih kadli Marillion iznenada skoči na noge. "Moj kneže Lannisteru!" povikne. "Rado bih vas zabavljao dok jedete. Dopustite mi da vam otpjevam baladu o slavnoj pobjedi vašeg oca kod Kraljeva grudobrana!"
"Ništa mi ne bi toliko pokvarilo večeru", suho će patuljak. Njegove različite oči nakratko odmjere pjevača, stanu se udaljavati... i pronađu Catelyn. Gledao ju je na trenutak, začuđeno. Ona okrene lice od njega, ali prekasno. Patuljak se smiješio. "Kneginjo Stark, neočekivana li zadovoljstva", reče. "Bilo mi je žao što vas nisam zatekao u Oštrozimlju."
Marillion se zabulji u nju, a zabuna mu ustupi mjesto ozlojeđenosti dok je Catelyn polako ustajala. Čula je kako Ser Rodrik psuje. Da se barem taj čovjek zadržao na Zidu, pomisli ona, da barem...
"Kneginja... Stark?" protisne Masha Heddle.
"Još sam bila Catelyn Tully kad sam posljednji put ovdje noćila", reče ona krčmarici. Mogla je čuti mrmljanje, osjetiti sve oči na sebi. Catelyn preleti pogledom po sobi, po licima vitezova i prisegnutih mačeva, i duboko uzdahne kako bi usporila divlje udaranje svoga srca. Bi li se usudila staviti sve na kocku? Nije bilo vremena za premišljanje, samo trenutak i zvuk njezina vlastita glasa već joj je odzvanjao u ušima. "Vi u kutu" reče starijem čovjeku kojeg dotad nije bila zamijetila. "Nije li to mi šišmiš Harrenhala, kojeg vidim izvezena na vašoj surki, ser?"
Muškarac ustane. "Jest, moja gospo."
"A nije li kneginja Whent iskrena i poštena prijateljica mog oca, kneza Hostera Tullvja od Rijekotoka?"
"Jest", odvažno će čovjek.
Ser Rodrik tiho ustane i olabavi mač u koricama. Patuljak trepne prema njima, bezizražajna lica, sa zabunom u svojim različitim očima.
"Crveni pastuh uvijek je rado viđen u Rijekotoku", reče trojci uz vatru. "Moj otac ubraja Jonosa Brackena među svoje najstarije i najvjernije vazale."
Trojica oklopnika izmijeniše nesigurne poglede.
"Naš gospodar počašćen je njegovim povjerenjem", oklijevajući reče jedan od njih.
"Zavidim vašem ocu na ovim divnim prijateljima", primijeti zajedljivo Lannister, "ali ne vidim svrhu ovoga, kneginjo Stark."

Ona se ne obazre na nj, obraćajući se velikoj skupini u modrom i sivom. Oni su bili srž stvari; bilo ih je više od dvadeset. "Poznajem vaš grb također: Freveve kule blizanke. Kako vaš dobri gospodar, gospodo?"
Njihov zapovjednik ustane. "Knez Walder je dobro, moja gospo. Namjerava uzeti novu ženu na svoj devedeseti imendan, i zamolio je vašeg oca da počasti vjenčanje svojom prisutnošću."
Tyrion Lannister prigušeno zahihoće. U tom času Cateh/n je znala da je bio njezin. "Ovaj čovjek došao je kao gost u moju kuću, i ondje kovao zavjeru da mi ubije sina, sedmogodišnjeg dječaka", objavila je čitavoj sobi, upirući prstom. Ser Rodrik joj se primakne, s mačem u ruci. U ime kralja Roberta i dobrih knezova kojima služite, pozivam vas da ga uhvatite i pomognete mi da ga vratim u Oštrozimlje gdje će dočekati kraljevu presudu."
Nije znala što joj je pružilo više zadovoljstva: zvuk tuceta mačeva isukanih kao jedan ili izraz na licu Tyriona Lannistera.

SANSA
Sansa se uputila na Namjesnikov turnir sa septom Mordane i Jeyne Poole, u nosiljci sa zastorima od žute svile tako tankima daje mogla vidjeti kroz njih. Činili su čitav svijet zlatnim. Izvan gradskih zidina, stotinu paviljona bilo je podignuto pokraj rijeke, a narod je dolazio u tisućama kako bi gledao igre. Sjaj svega toga oduzimao je Šansi dah; blistavi oklopi, golemi bojni konji s pokrivačima od srebra i zlata, povici gomile, barjaci koji su odzvanjali na vjetru... i sami vitezovi, vitezovi najviše od svega.
"Bolje je nego u pjesmama", prošaputala je kada su pronašli mjesta koja joj je njezin otac obećao, među plemenitim knezovima i kneginja-ma. Šansa je bila krasno odjevena tog dana, u zelenu haljinu koja je isticala njezinu crvenkastokestenjastu kosu, i znala je da je svi gledaju i smiješe se.
Promatrali su junake stotina pjesama dok su jahali naprijed, svaki carobniji od onog prije. Sedam vitezova kraljevske straže stupilo je na poljanu, svi osim Jaimea Lannistera, u oklopima od pločica boje mlijeka, s plaštevima bijelim poput svježe palog snijega. Ser Jaime je također nosio bijeli plašt, ali pod njim je blistao zlatom od glave do pete, s kacigom u obliku lavlje glave i zlatnim mačem. Ser Gregor Clegane, Jašući Gorostas, protutnjao je pokraj njih poput lavine. Šansa se sjećala kneza Yohna Rovcea, koji je bio gost Oštrozimlja dvije godine ranije.
"Njegov oklop je brončan, tisuće i tisuće godina star, izrezbaren čarobnim runama koje ga štite od zla", došapnula je Jeyne. Septa Mordane je pokazala na kneza Jasona Mallistera, u indigu optočenom srebrom s krilima orla na svojoj kacigi. Sasjekao je trojicu Rhaegarovih vazala na Trozupcu. Djevojčice su hihotale gledajući ratničkog svećenika Thorosa od Myra, s njegovim lepršavim crvenim haljama i izbrijanom glavom sve dok im septa nije rekla kako je jednom jurišao na zidine Pykea s plamtećim mačem u ruci.
Ostale jahače Šansa nije poznavala; bili su to putujući vitezovi iz Prstiju i Visovrta te Dornskog gorja, neopjevani slobodni jahači i novopečeni štitonoše, mladi sinovi plemenitih knezova i nasljednici siromašnijih kuća. Mlađi muškarci, od kojih većina još nije učinila kakvo veliko djelo, ali Šansa i Jeyne su se složile da će jednog dana Sedam kraljevina odzvanjati zvukom njihovih imena. Ser Balon Swann. Knez Bryce Caron od Pograničja. Nasljednik Brončanog Yohna, Ser Andar Royce, i njegov mlađi brat Ser Robar, njihove posrebrene čelične ploče na oklopima urešene broncom i onim istim drevnim runama koje su štitile njihova oca. Blizanci Ser Horas i Ser Hobber, čiji su štitovi imali grb s grozdom grožđa Redwyneovih, burgundsko crven na modrome. Patrek Mallister, sin kneza Jasona. Šest Frevevaca od Raskrižja: Ser Jared, Ser Hosteen, Ser Danvvell, Ser Emmon, Ser Theo, Ser Perwyn, sinovi i unuci starog kneza Waldera Freya, i njegov izvanbračni sin Martyn Rivers također.
Jeyne Poole priznala je kako se boji izgleda Jalabhara Xhoa, princa prognanog s Ljetnog otočja, koji je nosio zeleni plašt i grimizno perje preko kože tamne poput noći, ali kad je ugledala mladog kneza Berica Dondarriona, s kosom poput crvena zlata i crnim štitom ispresijecanim munjama, izjavila je kako je spremna smjesta se udati za njega.
I Pas je stupio na borilište, a s njim i kraljev brat, naočiti knez Renly od Krajoluje. "Jory nalikuje prosjaku među ostalima", frknula je septa Mordane kada se on pojavio. Šansa se jedino mogla složiti. Jorvjev oklop bio je modrosiva metalna ploča bez uzorka i ukrasa, a tanak sivi plašt visio je s njegovih ramena poput prljava dronjka. Ipak se držao dobro, zbacivši Horasa Redwynea u svom prvom dvoboju a jednog od Frevevaca u drugom. Pri trećem natjecanju, triput je jurišao na slobodnog jahača zvanog Lothor Brune čiji je oklop bio jednako sumoran poput njegova. Nijedan čovjek nije bio izbačen iz sedla, ali je Brunovo koplje bilo sigurnije, a njegovi udarci bolje postavljeni, te je kralj njemu dodijelio pobjedu. Alyn i Hanvin nisu prošli tako dobro; Hanvina je u nasrtaju zbacio Ser Meryn iz kraljevske garde, dok je Alyn pao na Ser Balona Swanna.
Natjecanje je potrajalo čitav dan do sumraka, a kopita veličanstvenih ratnih konja odzvanjala su borilištem sve dok poljana nije postala "neravna pustoš izrovane zemlje. Bezbroj su puta Jeyne i Sansa kriknule na čas kad su se jahači sudarili, a koplja rasprsnula u stotinu komadića dok je puk povicima bodrio svoje miljenike. Jeyne je pokrivala oči kad eod bi koji čovjek pao, poput prestrašene djevojčice, ali Sansa je bila načinjena od tvrđe grade. Gospođa plemenita roda treba znati kako se valja ponašati na turnirima. Čak je i septa Mordane primijetila njezinu sabranost te kimnula s odobravanjem.
Kraljosjek je sjajno jahao. Zbacio je Ser Andara Roycea i pograničnog kneza Brycea Carona tako lako kao da je jurišao na kolutove, a onda pobijedio u teško izborenom megdanu a bjelokosim Barristanom Selmyjem, koji je osvojio svoja prva dva juriša protiv muškaraca trideset i četrdeset godina mlađih od sebe.
Sandor Clegane i njegov golemi brat, Ser Gregor Gorostas, također su se doimali nezaustavljivima, divlje obarajući

jednog protivnika za drugim. Najstrašniji trenutak dana dogodio se tijekom Ser Gregorova drugog dvoboja, kada je njegovo koplje dojurilo i zahvatilo mladog viteza iz Doline ispod vratnog štitnika takvom silinom da mu se žarilo u grlo, usmrtivši ga na mjestu. Mladić je pao niti deset stopa od mjesta gdje je sjedila Šansa. Vršak Ser Gregorova koplja prelomio se u njegovu vratu, a još vrela mu je krv curila u sporim mlazovima, od kojih je svaki sljedeći bio slabiji od prethodnog. Njegov oklop bio je blistav i nov; jarka vatrena pruga tekla mu je niz ispruženu ruku kada god bi čelik pogodile zrake svjetla. Uto se sunce sakrilo iza oblaka, i nje je nestalo. Njegov plašt bio je modar, boje neba za vedra ljetnog dana, opšiven rubom od mjesečevih srpova, ali kako se njegova krv cijedila na nj, tkanina je bivala sve tamnija, a mjeseci, jedan za drugim, postajali crveni.
Jeyne Poole plakala je tako histerično da ju je septa Mordane konačno morala odvesti da se smiri, no Šansa je sjedila ruku sklopljenih u knlu, promatrajući prizor s neobičnom očaranošću. Nikad prije nije vidjela čovjeka kako umire. Trebala je i sama plakati, pomisli, ali suze nisu navirale. Možda ih je sve potrošila na Damu i Brana. Bilo bi drugačije a se radilo o Jorvju, ili Ser Rodriku, ili ocu, reče sebi. Mladi vitez u modrome plaštu nije joj ništa značio, bio je tek stranac iz Arrynske čije je ime zaboravila čim ga je čula. A sada će i svijet zaboraviti nje-0 me, shvati Šansa; o njemu se neće pjevati pjesme. To bijaše tužno.
Kad su odnijeli tijelo, dječak s lopatom dotrčao je na poljanu i posuo zemljom mjesto na kojem je pao vitez, da prekrije krv. Nakon toga viteški su se dvoboji nastavili.
Ser Balon Swan također je pao pred Gregorom, a knez Renly pred Psom. Renly je bio zbačen tako silovito da se činilo kako leti natraške sa svoga bojnog konja, s nogama u zraku. Njegova glava udarila je o tlo s čujnim krc od kojeg je gomili zastao dah, ali bio je to samo zvuk zlatnog jelenjeg roga na njegovoj kacigi. Jedan od parožaka slomio se pod njim. Kada se knez Renly osovio na noge, puk je divlje klicao, jer je pristali mlađi brat kralja Roberta bio veliki miljenik. Predao je slomljeni paro-žak pobjedniku s ljupkim naklonom. Pas je frknuo i bacio slomljeni rog u svjetinu, pri čemu se puk počeo udarati i otimati oko komadića zlata, sve dok knez Renly nije ušetao među njih i uspostavio mir. Do tada se septa Mordane vratila, sama. Jeyne se osjećala loše, objasnila je; pomogla joj je da se vrati u zamak. Šansa je gotovo zaboravila na Jeyne.
Poslije, neki se putujući vitez u šarenom plastu osramotio ubivši konja Berica Dondarriona, i bio proglašen gubitnikom. Knez Beric premjestio je svoje sedlo na novog konja, kako bi ga samo trenutak poslije oborio Thoros od Myra. Ser Aron Santagar i Lothor Brune tri su puta nasrtali jedan na drugoga bez rezultata; Ser Aron je poslije pao od ruke kneza Jasona Mallistera, a Brune od ruke mlađeg sina Yohna Roy-cea, Robara.
Na koncu se sve svelo na četvoricu, Psa i njegova čudovišnog brata Gregora, Jaimea Lannistera Kraljosjeka, i Ser Lorasa Tyrella, mladića kojeg su zvali Vitez Cvijeća.
Ser Loras je bio najmlađi sin Macea Tyrella, kneza Visovrta i guvernera Juga. S nepunih šesnaest, bio je najmlađi jahač na poljani, a ipak je zbacio tri viteza kraljevske garde u svoja tri dvoboja toga jutra. Šansa nikad nije vidjela nekog tako lijepog. Njegova metalna ploča bila je zakučasto oblikovana i pocakljena u stručak tisuću različitih cvjetova, a njegov snježnobijeli pastuh bio je prekriven pokrivačem od crvenih i bijelih ruža. Nakon svake pobjede, Ser Loras bi skinuo svoju kacigu i polako projahao duž ograde, te konačno otrgnuo jednu bijelu ružu s pokrivača i dobacio je nekoj lijepoj djevojci u gomili.
Njegovo posljednje natjecanje tog dana bilo je protiv mlađeg Roy-cea. Ser Robarove pradjedovske rune pokazale su se slabom zaštitom kada je Ser Loras raskolio njegov štit i zbacio ga sa sedla te je sa silnim treskom pao u blato. Robar je stenjući ležao dok je pobjednik napravio krug poljanom. Konačno su poslali po nosiljku i odnijeli ga u njegov šator ošamućena i nepomična. Šansa to nije ni opazila. Njezine oči vidjele su Ser Lorasa. Kada se bijeli konj zaustavio pred njom, mislila je da će joj srce prepući.
Drugim je djevojkama darovao bijele ruže, ali ona koju je otrgnuo za nju bila je crvena. "Ljupka gospo," reče on, "nijedna pobjeda nije ni pola tako lijepa kao vi." Šansa plaho prihvati cvijet, ostavši bez riječi pred njegovom kavalirštinom. Njegova kosa bila je masa nemarnih smeđih kovrčica, njegove oči poput tekućega zlata. Udahnula je sladak miomiris ruže i sjedila stišćući je dugo nakon što je Ser Loras odjahao.
Kad je Šansa konačno podigla pogled, neki je čovjek stajao pred njom, zureći. Bio je nizak, zašiljene bradice i sa srebrnim pramenom u kosi, gotovo očevih godina. "Vi ste zasigurno jedna od njezinih kćeri", reče joj. Imao je sivozelene oči koje se nisu smiješile zajedno s njegovim usnama. "Imate tullvjevski izgled."
"Ja sam Sansa Stark", reče ona, osjećajući nelagodu. Muškarac je nosio težak plašt s krznenim ovratnikom, pričvršćen srebrnom pticom rugalicom, a vladao se ležerno poput visokog plemića, ali ona ga nije poznavala. "Nisam imala tu čast, moj gospodaru."
Septa Mordane brzo joj je pritekla u pomoć. "Drago dijete, ovo je knez Petyr Baelish, iz kraljeva malog vijeća."
"Vaša mati nekoć je bila moja kraljica ljepote", tiho reče čovjek. Njegov dah mirisao je na metvicu. "Imate njezinu kosu." Njegovi joj prsti dotaknuše obraz dok joj je milovao crvenkasti uvojak. Posve naglo on se okrene i udalji.
Dotad je mjesec već bio visoko, a svjetina umorna, pa Kralj odredi da se posljednja tri natjecanja održe sljedećeg jutra, prije kreševa. Dok je narod išao kući, prepričavajući megdane tog dana i dvoboje koji će se održati sutradan, dvor se premjestio na obalu rijeke kako bi započeo s gozbom. Šest čudovišno golemih turova peklo se satima, polako se okrećući na drvenim ražnjevima dok su ih kuharski pomoćnici polijevali maslacem i začinskim biljem, sve dok meso nije počelo pucketati i ključati. Stolovi i klupe bili su podignuti ispred paviljona, visoko prenatrpani slatkom travom, jagodama i

svježe pečenim kruhom.
Šansa i septa Mordane dobile su počasna mjesta s lijeve strane izdignuta podija, na kojem je sjedio sam kralj pokraj svoje kraljice. Kada joj je princ Joffrey sjeo zdesna, osjetila je kako joj se grlo stišće. On joj nije uputio ni jedne riječi još od strašnoga događaja, a ona mu se nije usuđivala obratiti. Isprva je mislila da ga mrzi zbog onoga što su učinili Dami, ali nakon što je Šansa isplakala svoje oči, rekla je samoj sebi kako to nije bilo Joffreyjevo djelo, ne zapravo. Kraljica je to učinila; nju je trebalo mrziti, nju i Aryju. Ništa se loše ne bi dogodilo da nije bilo Aryje.
Noćas nije mogla mrziti Joffrevja. Bio je odviše lijep da se mrzi. Nosio je tamnomodri prsluk ukrašen dvostrukim redom zlatnih lavljih glava, a oko čela tanku krunu načinjenu od zlata i safira. Njegova kosa bila je svijetla poput same kovine. Šansa ga pogleda i zadrhti, u strahu da će je zanemariti ili, još gore, ponovno postati mrzak i otjerati je u suzama od stola. Umjesto toga, Joffrev joj se nasmiješio i poljubio ruku, pristao i udvoran kao bilo koji princ iz pjesama, te rekao: "Ser Loras ima istančano oko za ljepotu, ljupka gospo."
"Bio je odveć ljubazan", stidljivo će ona, pokušavajući ostati skromna i mirna, iako je njezino srce pjevalo. "Ser Loras je pravi vitez. Mislite li da će sutra pobijediti, moj gospodaru?"
"Neće", reče Joffrev. "Moj Pas će ga satrti, ili možda moj ujak Jaime. A za nekoliko godina, kada budem dovoljno odrastao da stupim u borilište, ja ću satrti njih." Podigao je ruku kako bi pozvao slugu s vrčem ledenog ljetnog vina, te napuni njezin kalež. Ona je zabrinuto pogledavala septu Mordane, sve dok se Joffrev nije nagnuo te napunio i septin kalež, na što je ona kimnula, ljubazno mu zahvalila i više nije prozborila ni riječi.
Sluge su cijelu noć pazile da kaleži budu puni, pa ipak Šansa se poslije nije mogla sjetiti je li kušala vino. Ono joj nije bilo potrebno. Bila je opijena čarolijom noći, omamljena blještavilom, zanesena krasotama o kojima je sanjala čitavog života, a koje se nikad nije nadala upoznati. Pjevači su sjedili pred kraljevim paviljonom, ispunjavajući suton glazbom. Neki je žongler prebacivao u zraku niz plamtećih buktinja. Kraljeva dvorska luda, slaboumnik okrugla lica zvan Mali Luna, plesao je uokolo na hoduljama, sav u šarenoj odjeći, ismijavajući svakog na tako spretno-okrutan način da se Šansa zapitala je li uopće slabouman. Čak je i septa Mordane bila bespomoćna pred njim; kada je zapjevao svoju pjesmicu o vrhovnom septonu, smijala se tako glasno da je prolila vino po sebi.
A Joffrev je bio duša od uljudnosti. Cijelu je noć razgovarao sa Šansom, obasipajući je laskavim riječima, nasmijavajući je, dijeleći mrvice dvorskih ogovaranja, objašnjavajući doskočice Malog Lune. Šansa je
toliko opčinjena da je posve zaboravila na lijepo ponašanje i nije se opće obazirala na septu Mordane, koja joj je sjedila slijeva.
Za sve to vrijeme jela su donošena i odnošena. Gusta juha od ječma • divljači. Salate od slatke trave, špinata i šljiva, posute smrvljenim ora-ima Puževi u medu i češnjaku. Šansa nikad prije nije okusila puževe; Joffrev joj je pokazao kako će izvaditi puža iz kućice, i sam je nahranio prvim slatkim zalogajem. Tada je stigla svježa pastrva iz rijeke, pečena u glini; njezin princ pomogao joj je razbiti tvrdi ovoj i razotkriti pahuljasto bijelo meso iznutra. A kada su iznijeli jela s mesom, sam ju je poslužio, odrezavši kraljevski komad butine, smiješeći se dok gaje stavljao na njezin tanjur. Mogla je vidjeti po načinu na koji se kretao da ga je desna ruka još uvijek boljela, ali on nije izustio ni riječi o tome.
Poslije su pristigli slatki kruščići i golublja pita, te pečene jabuke koje su mirisale na cimet i kolači od limuna posuti šećerom, ali dotad se Šansa toliko najela da nije mogla pojesti više od dva mala kolača od limuna, koliko god ih je voljela. Upravo se pitala ne bi li mogla pokušati s trećim kada je kralj počeo vikati.
Kralj Robert postajao je sve glasniji sa svakim novim jelom. S vremena na vrijeme Šansa ga je mogla čuti kako se smije ili urla zapovijedi kako bi nadglasao glazbu i zveket tanjura i jedaćeg pribora, ali bili su predaleko da bi razumjela riječi.
Sada su ga svi čuli. "Ne", zagrmio je glasom koji je zaglušio svaki drugi razgovor. Šansa se užasnula kada je vidjela kralja na nogama, kako tetura crvena lica. Imao je pehar vina u jednoj ruci, i bio pijan koliko čovjek može biti. "Nećeš mi ti govoriti što ću učiniti, ženo", zaurlao je na kraljicu Cersei. "Ja sam ovdje kralj, razumiješ li? Ja ovdje vladam, pa ako ja kažem da ću se sutra boriti, onda ću se boriti!"
Svi su zurili. Šansa opazi Ser Barristana, kraljeva brata Renh/ja, i niskog muškarca koji je tako neobično razgovarao s njom i dotaknuo joj kosu, ali nijedan od njih nije se pomaknuo da posreduje. Kraljičino lice bilo je maska, toliko beskrvno da je moglo biti isklesano iz snijega. Ustala je od stola, skupila oko sebe svoje haljine, te odjurila u tišini praćena slugama.
Jaime Lannister je stavio ruku na kraljevo rame, ali gaje kralj snažno odgurnuo. Lannister se spotaknuo i pao. Kralj se nasmijao grohotom. Slavni viteže. Još te mogu oboriti na zemlju. Zapamti to, Kraljosječe." dari se u prsa draguljima ukrašenim peharom, prolivši vino po satenskoj tunici. "Dajte mi moj malj i nema čovjeka u kraljevstvu koji bi mi se mogao suprotstaviti!"
Jaime Lannister ustane i otrese prašinu sa sebe. "Kao što velite, Vaša Milosti." Glas mu je bio ukočen.
Knez Renly istupi, smiješeći se. "Prolio si svoje vino, Roberte. Dopusti da ti donesem novi pehar."
Šansa se prenula kad je Joffrev položio ruku na njezinu nadlakticu. "Postaje kasno", reče princ. Imao je čudan izraz lica, kao da je uopće nije vidio. "Trebate li pratnju do zamka?"
"Ne", počne Šansa. Potražila je pogledom septu Mordane, i neugodno se iznenadila kada ju je zatekla s glavom na stolu, kako tiho i otmjeno hrče. "Hoću reći... da, hvala, to bi bilo vrlo ljubazno. Zaista sam umorna, a put je tako mračan. Rado bih prihvatila kakvu zaštitu."
Joffrey povikne: "Psu!"
Činilo se da se Sandor Clegane stvorio iz samog mraka, tolikom se brzinom pojavio. Zamijenio je svoj oklop crvenom

vunenom tunikom s kožnom psećom glavom prišivenom na prednjici. Na svjetlosti baklji njegovo se izgoreno lice sjajilo tamnocrvenom bojom. "Da, Vaša Milosti?" reče.
"Odvedi moju zaručnicu u zamak, i pobrini se daje ne pogodi kakvo zlo", otresito mu reče princ. I bez ijedne riječi pozdrava, Joffrev se dugim koracima udalji, ostavljajući je ondje.
Šansa je mogla osjetiti kako je Pas promatra. "Zar ste mislili da će vas Joff sam odvesti?" On se nasmije. Smijeh mu je nalikovao rezanju pasa u jami. "To je malo vjerojatno." Povukao ju je bez otpora na noge. "Dođite, niste jedini kojoj je potreban san. Popio sam previše, a sutra ću možda morati ubiti svoga brata." Ponovno se nasmijao.
Iznenada prestravljena, Šansa gurne septu Mordane u rame, nadajući se da će je probuditi, ali ona samo zahrče glasnije. Kralj Robert posrćući se povukao, i pola je klupa iznenada bilo prazno. Gozba je bila gotova, a predivan je san završio zajedno s njom.
Pas dograbi baklju da im osvijetli put. Šansa ga je slijedila. Tlo je bilo kamenito i neravno; pod treperavim svjetlom činilo se da se premješta i pomiče pod njom. Držala je oči spuštene, pazeći kamo stavlja noge. Hodali su između paviljona, od kojih je svaki imao izvješen barjak i oklop vani, a tišina je sa svakim korakom postajala sve teža. Šansa nije mogla podnijeti da ga pogleda, toliko ju je plašio, no u svom je odgoju
upoznata sa svim običajima koje je nalagala uljudnost. Prava ple-nita gospođa ne bi ni primijetila njegovo lice, reče samoj sebi. "Da-^as ste neustrašivo jahali, Ser Sandore", natjera se da kaže.
Sandor Clegane zareži na nju. "Poštedite me svojih ispraznih malih kania djevojko... i vaših naslova. Ja nisam vitez. Pljujem na njih i na njihove zavjete. Moj brat je vitez. Jeste li ga danas vidjeli kako jaše?"
"Jesam", prošapuće Šansa, drhteći. "Bio je..." "Neustrašiv?" završi Pas.
Ruga joj se, shvatila je. "Nitko mu se nije mogao oduprijeti", uspije konačno izreći, ponosna na sebe. To nije bila laž.
Sandor Clegane se naglo zaustavio usred mraka i praznog polja. Nije imala drugog izbora nego se zaustaviti pokraj njega.
"Neka vas je septa dobro naučila. Vi ste poput onih ptica s Ljetnog otočja, zar ne? Ljepušna brbljava ptičica, koja ponavlja sve ljepušne male riječi koje su je naučili recitirati."
"To nije ljubazno." Šansa je mogla osjetiti kako joj srce treperi u grudima. "Plašite me. Želim ići, odmah."
"Nitko mu se nije mogao oduprijeti", muklo izusti Pas. "To je zaista istina. Nitko se nikad nije mogao oduprijeti Gregoru. Onaj momak danas, njegov drugi protivnik, o, to je bio lijep poslić. Vidjeli ste to, zar ne? Glupan, nije imao što tražiti u ovakvoj družini. Bez novca, bez šti-tonoše, bez ikog tko bi mu pomogao s onim oklopom. Onaj vratni štitnik nije bio pravilno pričvršćen. Mislite da Gregor to nije zamijetio? Mislite da je Ser Gregorovo koplje doletjelo slučajno, zar ne? Ljepušna mala brbljava djevojčice, ako vjerujete u to, tada ste uistinu jednako praznoglavi poput one ptičice. Gregorovo koplje ide kamo Gregor želi da ide. Pogledajte me. Pogledajte me!" Sandor Clegane stavi golemu ruku pod njezinu bradu i prisili je da podigne lice. Čučne pred nju, i približi baklju. "Evo vam ljupka prizora. Dobro pogledajte. I sami znate da želite. Gledao sam vas kako okrećete glavu čitavim putem niz kraljevsku cestu. Pišam ja na taj pogled. Pogledajte sad dobro."
Njegovi su prsti držali njezinu vilicu čvrsto poput željezne stupice. Njegove oči promatrale su njezine. Pijane oči, prkosne od gnjeva. Morala je pogledati.
Desna strana njegova lica bila je suhonjava, s oštrim jagodičnim kostima i sivim okom pod gustom obrvom. Njegov nos bio je dug i zavinut,
kosa tanka, tamna. Nosio ju je dugu i češljao na stranu, jer ona nije rasla na drugoj strani njegova lica.
Lijeva strana njegova lica bila je spaljena. Njegovo je uho izgorjelo; od njega ništa nije preostalo osim rupice. Oko mu je još bilo zdravo, ali ga je okruživala zamršena hrpa ožiljaka, glatko crno meso tvrdo poput stavljene kože, izrovano kraterima i prekriveno dubokim pukotinama koje su svjetlucale crveno i vlažno dok se kretao. Niže uz njegovu vilicu, mogao se zamijetiti trag kosti gdje je meso bilo sprženo.
Šansa počne plakati. On je tada pusti, i ugasi baklju na tlu. "Na ovo nemate lijepih riječi, djevojko? Nikakva sitnog komplimenta koji vas je naučila vaša septa?" Kako nije bilo odgovora, on nastavi. "Većina njih misli kako mi je ovo od bitke. Od kakve opsade, zapaljene kule, neprijatelja s bakljom. Jedna budala upitala me je li mi to od zmajeva daha." Njegov je smijeh ovaj put bio tiši, ali jednako gorak. "Reći ću vam što je bilo, djevojko", reče, glas u noći, sjena koja se sada naginjala tako blizu da je mogla namirisati kiseo smrad vina u njegovu dahu. "Bio sam mlađi od vas, imao sam šest, možda sedam godina. Neki je drvodjelja otvorio trgovinu u selu pod tvrđavom mog oca, i da bi kupio njegovu naklonost poslao nam je darove. Starac je izrađivao čudesne igračke. Ne sjećam se što sam ja dobio, ali Gregorov je dar bio onaj koji sam želio. Drvenog viteza, oličena od glave do pete, sa svakim zglobom odvojeno pričvršćenim klinom i prikvačenim koncem, tako da si ga mogao namjestiti da se bori. Gregor je bio pet godina stariji od mene, igračka mu ništa nije značila, već je bio štitonoša, gotovo šest stopa visok i mišićav poput bika. Stoga sam ja uzeo njegova viteza, ali u tome nije bilo veselja, kažem vam. Čitavo vrijeme sam se bojao, i, istini za volju, on me razotkrio. U odaji se nalazio zeravnik. Gregor nije izustio ni riječi, samo me podignuo s tla i metnuo pod ruku te zario jednu stranu mog lica u gorući ugljen i držao me onako dok sam ja vrištao i vrištao. Vidjeli ste koliko je jak. Čak i tada, bila su potrebna trojica odraslih ljudi da ga otrgnu od mene. Septoni propovijedaju o sedam pakala. Sto oni znaju? Samo čovjek koji je bio opečen zaista zna kako pakao izgleda.
Moj je otac svima rekao kako se moja posteljina zapalila, a naš me je meštar liječio mastima. Mastima! I Gregor je također dobio svoje masti. Četiri godine poslije, pomazali su ga sa sedam ulja, pa je odrecitirao svoje viteške zavjete i

Rhaegar Targarven gaje potapšao po ramenu i rekao: 'Ustani, Ser Gregore'."
Promukao glas utihne. Nijemo je čučao pred njom, zdepasta crna pojava obavijena tamom, skrivena od njezinih očiju. Šansa je mogla čuti
njegovo nepravilno disanje. Bila je žalosna zbog njega, shvatila je. Nekako, straha je nestalo.
Tišina je trajala sve dulje i dulje, toliko dugo da se ponovno počela bojati ali sada se bojala za njega, ne za sebe. Pronašla je njegovo široko rame svojom rukom. "On nije bio pravi vitez", prošapće mu ona.
Pas zabaci glavu i grohotom se nasmije. Šansa posrne unatrag, dalje od njega, ali on je uhvati za ruku. "Ne," zareži na nju, "ne, ptičice, on nije bio pravi vitez."
Ostatak puta do grada, Sandor Clegane nije prozborio ni riječi. Odveo ju tamo gdje su kola čekala, rekao kočijašu da ih odveze natrag u Crvenu utvrdu, i uspeo se za njom. Provezli su se u tišini kroz Kraljevske dveri i bakljama osvijetljene gradske ulice. Otvorio je stražnja vrata i poveo je u zamak, dok se njegovo izgoreno lice trzalo, a oči mu se gubile u mračnim mislima. Bio je korak iza nje dok su se uspinjali stubama kule. Doveo ju je neozlijeđenu cijelim putem do hodnika pred njezinom spavaćom odajom.
"Hvala vam, moj viteže", krotko će Šansa.
Pasje uhvati za nadlakticu i prigne se bliže. "Ono što sam vam rekao večeras", reče, a glas mu je zvučao još grublje nego inače. "Ako ikad ispričate Joffrevju... svojoj sestri, svom ocu... ikomu od njih..."
"Neću", prošapuće Šansa. "Obećavam."
Ovo nije bilo dovoljno. "Ako ikad rečete ikomu", završi on, "ubit ću vas.

EDDARD
Bio sam jedini prisutan na njegovu posljednjem bdjenju", reče Ser Barristan Selmy dok su promatrali tijelo na stražnjem dijelu kola. "Nije imao nikoga drugog. Majku u Dolini, tako mi je rečeno."
Na blijedom jutarnjem svjetlu, mladi se vitez doimao kao da spava. Nije bio naočit, ali je smrt izgladila grubo isklesane crte njegova lica, a nijeme sestre odjenule su ga u njegovu najbolju baršunastu tuniku, s visokim ovratnikom da prekrije ranu koju je koplje napravilo na njegovu vratu. Eddard Stark pogleda u njegovo lice i upita se nije li on skrivio mladićevu smrt. Umorio ga je Lannisterov vazal prije nego što je Ned mogao razgovarati s njim; je li to bio puki slučaj? Pretpostavljao je kako nikad neće saznati.
"Hugh je četiri godine bio štitonoša Jona Arrvna", nastavi Selmy. "Kralj ga je učinio vitezom prije nego što je odjahao na Sjever, u sjećanje na Jona. Mladić je to očajnički želio, ali bojim se da nije bio spreman."
Ned je loše spavao prošle noći i osjećao je umor koji je premašivao njegove godine. "Nitko od nas nije spreman", reče. "Na vitešku čast?"
"Na smrt." Ned nježno pokrije mladića njegovim plaštem, krvlju omašćenim modrim skutom obrubljenim polumjesecima. Kad njegova
majka bude pitala zastoje njezin sin umro, pomisli ogorčeno, reći će joj da se borio u čast Kraljeva Namjesnika, Eddarda Starka. "Ovo nam nije trebalo. Rat ne bi smio biti igra." Ned se okrenuo prema ženi pokraj kola, umotanoj u sivo i skrivena lica, osim očiju. Nijeme su sestre pripremale ljude za grob, i bila je zla kob pogledati u lice smrti. "Pošaljite oklop u njegov dom u Dolini. Majka će ga htjeti imati."
"Vrijedi pošten komad srebra", reče Ser Barristan. "Dečko gaje dao posebno iskovati za turnir. Jednostavan rad, ali dobar. Ne znam je li uspio do kraja isplatiti kovača."
"Platio je jučer, moj viteže, i platio je skupo", odvrati Ned. A nijemoj sestri reče: "Pošaljite oklop majci. Ja ću se obračunati s tim kovačem." Ona pogne glavu.
Nakon toga Ser Barristan pođe s Nedom u kraljev paviljon. Taborište se počinjalo komešati. Tuste kobasice cvrčale su i pucketale iznad ognjišnih jama, začinjajući zrak mirisima češnjaka i papra. Mladi štito-noše žurno su obavljali sitne poslove, dok su se njihovi gospodari budili, zijevajući i rastežući se, da dočekaju dan. Neki sluga s guskom pod rukom savio je koljeno kada ih je ugledao. "Moji gospodari", promumljao je dok je guska gakala i pokušavala mu kljucati prste. Štitovi izloženi pred svakim šatorom otkrivali su njihove stanare: srebrni orao Morske straže, polje slavuja Brvcea Carona, grozd grožđa Redwyne, prugasti vepar, crveni lisac, goruće drvo, bijeli ovan, trostruka spirala, ljubičasti jednorog, mlada plesačica, crna guja, kule blizanke, rogata sova i, konačno, čisti bijeli grbovi kraljevske straže, koji su blistali poput zore.
"Kralj se namjerava tući u današnjem boju", reče Ser Barristan dok su prolazili pokraj Ser Mervnova štita, čiju je boju okaljala duboka posjekotina na mjestu gdje je koplje Lorasa Tvrella ostavilo brazgotinu na drvu kad ga je ovaj zbacio sa sedla.
"Da", mrko će Ned. Jory ga je probudio prošle noći kako bi mu donio te vijesti. Nije bilo ni čudo što je tako loše spavao. Ser Barristanov izraz bio je zabrinut. "Vele da ljepota noći izblijedi u zoru, a plodova vina čovjek se često odrekne na jutarnjem svjetlu."
"Tako vele", složi se Ned, "ali to ne vrijedi za Roberta." Drugi ljudi bi možda preispitali riječi izgovorene u pijanu razmetanju, ali Robert Baratheon bi ih se sjećao i, sjećajući ih se, nikad ne bi popustio.
Kraljev paviljon bio je u blizini vode, te su ga jutarnje maglice s rijeke obavile pramenovima sivila. Bio je sav od zlatne svile, najveća i najotmjenija građevina u taborištu. Pred ulazom, Robertov je ratni malj izložen pokraj golema željeznog

štita okićena grbom s okrunjenim jelenom kuće Baratheon.
Ned se nadao da će kralja zateći još u postelji u vinom natopljenu, ali ga sreća nije služila. Pronašli su Roberta kako pije pivo iz ulaštena roga i urla od nezadovoljstva na dvojicu mladih štitonoša koji su mu pokušavali zakopčati oklop. "Vaša Milosti," govorio je jedan, gotovo u suzama, "premalen je, neće pristajati." Prsti su mu se zapetljali, pa je ovratnik koji je pokušavao namjestiti oko Robertova tustog vrata pao na zemlju.
"Sedam mu pakala!" prokune Robert. "Moram li ovo učiniti sam? Pišam na obojicu. Podigni ga. Nemoj samo stajati i blejati, Lancel podigni ga!" Momčić skoči, a kralj opazi svoje društvo. "Pogledaj ove klipane, Nede. Moja žena je zahtijevala da ovu dvojicu uzmem za štitonoše, a posve su beskorisni. Ne mogu čak ni navući oklop na čovjeka kako valja. Štitonošama ih zovu. Ja velim da su svinjari odjeveni u svilu."
Nedu je bio dovoljan letimičan pogled da shvati u čemu je bila teškoća. "Nije krivnja u momcima", reče kralju. "Odveć ste debeli za svoj oklop, Roberte."
Robert Baratheon otpi dug gutljaj piva, baci prazan rog na svoju krznenu posteljinu, obriše usta nadlanicom, i mračno reče: "Debeo? Debeo, je li? Tako razgovaraš sa svojim kraljem?" Prasne u smijeh, iznenadno poput oluje. "Ah, proklet bio, Nede, zašto si uvijek u pravu?"
Štitonoše su se nervozno smješkali sve dok kralj nije navalio na njih. "Vi. Da, obojica. Čuli ste Namjesnika. Kralj je predebeo za svoj oklop. Pronađite Ser Arona Santagara. Recite mu da trebam napravu za rastezanje prsnog oklopa. Odmah! Što čekate?"
Momčići se spotakoše jedan o drugoga žureći se da napuste šator. Robert je uspio zadržati strogo lice sve dok nisu otišli. Onda se baci na stolac, tresući se od smijeha.
Ser Barristan Selmy smijuckao se s njim. Čak se i Eddard Stark uspio osmjehnuti. Međutim, uvijek bi mu se prišuljale ozbiljnije misli. Nije mogao ne zamijetiti dvojicu štitonoša: naočite dječake, svjetlokose i stasite. Jedan je bio Sansinih godina, s dugim zlatnim uvojcima; drugi možda petnaestogodišnjak, riđokos, s čuperkom brkova i smaragdnozelenim kraljičinim očima.
"Ah, kad bih barem mogao vidjeti Santagarovo lice", reče Robert. Nadam se da će imati razuma da ih pošalje nekomu drugom. Trebali bismo ih pustiti da trčkaraju okolo cijeli dan!"
"Ti dječaci", upita ga Ned. "Lannisterovi?"
Robert kimne, brišući suze iz očiju. "Bratići. Sinovi brata, kneza Tywina. Jednog od onih pokojnih. Ili možda onog živućeg, kad malo bolje promislim. Ne sjećam se. Moja žena potječe iz vrlo brojne obitelji, Nede."
Vrlo častoljubive obitelji, pomisli Ned. Nije imao ništa protiv štitono-ša, ali nerviralo ga je gledati Roberta danonoćno okruženog kraljičinim rodom. Lannisterovska glad za položajima i častima, činilo se, nije poznavala granica. "Priča se da ste se vi i kraljica sinoć žestoko zavadili."
Veselje nesta s Robertova lica. "Ta mi je žena pokušala zabraniti da sudjelujem u kreševu. Sada se duri u zamku, prokleta bila. Tvoja me sestra nikad ne bi tako osramotila."
"Niste poznavali Lyannu kao ja, Roberte", reče mu Ned. "Vidjeli ste njezinu ljepotu, ali ne i ispod ljepote. Rekla bi vam da nemate što tražiti u kreševu."
"I ti?" Kralj se namršti. "Zlovoljan si čovjek, Stark. Predugo si na Sjeveru, svi su se sokovi u tebi zaledili. E pa, moji još uvijek teku." Pljesne se po prsima kao dokaz.
"Vi ste kralj", podsjeti ga Ned.
"Sjedim na prokletom željeznom stolcu kad moram. Znači li to da ne čeznem za istim stvarima kao ostali ljudi? Za kapljicom vina od zgode do zgode, cicanjem djevojke u postelji, kako je to osjetiti konja između nogu? Sedam mu pakala, Nede, želim odalamiti nekoga."
Ser Barristan Selmy se oglasi. "Vaša Milosti," reče, "kralju ne pristoji da jaše u kreševu. To ne bi bilo pošteno natjecanje. Tko bi vas se usudio udariti?"
Robert se doimao iskreno osupnutim. "Pa, svi oni, prokletstvo. Ako bi mogli. A posljednji čovjek koji ostane stajati..."
"... bili biste vi", dovrši Ned. Odmah je uvidio daje Selmy pogodio metu. Opasnosti kreševa Robertu su predstavljale užitak, ali ovo je vrijeđalo njegov ponos. "Ser Barristan je u pravu. Nema čovjeka u Sedam kraljevina koji bi se usudio izvrgnuti vašoj nemilosti tako da vas ozlijedi."
Kralj se digne na noge, zažarena lica. "Želiš li reći da će me one gizdave kukavice pustiti da pobijedim?"
"Zasigurno", reče Ned, a Ser Barristan Selmy pogne glavu u nijemoj suglasnosti.
Na trenutak Robert je bio toliko bijesan da nije mogao govoriti. Dubokim koracima prijeđe šator, okrene se na peti, pođe natrag, namrštena i gnjevna lica. Zgrabi svoj prsni oklop s tla i baci ga na Barristana Sylmyja u nijemom bijesu. Selmy izmakne. "Van", tada će kralj, hladno. "Van prije nego što vas ubijem."
Ser Barristan žurno ode. Ned ga je upravo htio slijediti kada kralj ponovno zavikne. "Ne ti, Nede."
Ned se vrati. Robert ponovno podigne svoj rog, napuni ga pivom iz bačve u kutu, i gurne ga Nedu u ruke. "Pij", reče otresito.
"Nisam žedan..."
"Pij. Tvoj kralj ti zapovijeda."
Ned prihvati rog i počne piti. Pivo je bilo crno i gusto, tako jako da su ga oči zapekle.
Robert ponovno sjedne. "Proklet bio, Nede Stark. Ti i Jon Arryn, volio sam vas obojicu. Što ste mi učinili? Ti si bio onaj

koji je trebao postati kraljem, ti ili Jon."
"Vaše je pravo bilo veće, Vaša Milosti."
"Rekao sam ti da piješ, a ne da prigovaraš. Učinio si me kraljem, možeš barem imati toliko pristojnosti da me saslušaš dok govorim, proklet bio. Pogledaj me, Nede. Pogledaj stoje kraljevanje učinilo od mene. O bogovi, predebeo sam za vlastiti oklop, kako je uopće došlo do toga?"
"Roberte..."
"Pij i šuti, kralj govori. Kunem ti se, nikad nisam bio toliko živ kao kad sam osvajao ovo prijestolje, niti toliko mrtav kao sada kad sam ga osvojio. A Cersei... Za nju moram zahvaliti Jonu Arrynu. Nisam imao želje za ženidbom nakon što su mi oduzeli Lyannu, ali Jon je rekao kako kraljevstvo treba nasljednika. Cersei Lannister bila bi dobra partija, rekao mi je, povezala bi kneza Tywina sa mnom u slučaju da Viserys Targarven ikad pokuša vratiti očevo prijestolje." Kralj zatrese glavom. "Volio sam tog starog, kunem se, ali sada mislim da je bio veća budala od Male Lune. O, Cersei je oku ugodna, zaista, ali hladna... kako samo čuva svoju pičku, čovjek bi pomislio da joj je sve zlato Bacačeve hridi među nogama. Ovamo, daj mi to pivo ako ga nećeš popiti." Uzeo je rog, nagnuo ga, podrignuo se, obrisao usta. "Žao mi je zbog tvoje curice, Nede. Iskreno. Zbog vuka, hoću reći. Moj sin je lagao, kladio bih se u svoju dušu. Moj sin... ti voliš svoju djecu, zar ne?"
"Svim srcem", reče Ned.
"Dopusti da ti povjerim tajnu, Nede. Više nego jednom, sanjao sam kako se odričem krune. Ukrcavam se na brod za Slobodne gradove sa svojim konjem i svojim maljem, provodim vrijeme ratujući i kurvajući se, za to sam bio stvoren. Najamni mačevalac i kralj, kako bi me pjevači voljeli. Znaš što me sprječava? Pomisao na Joffrevja na prijestolju, s Cersei kako stoji iza njega i šapuće mu na uho. Moj sin. Kako sam mogao napraviti takva sina, Nede?"
"On je samo dječak", nelagodno će Ned. Imao je malo ljubavi za princa Joffrevja, ali mogao je čuti bol u Robertovu glasu. "Zar ste zaboravili kako ste divlji bili u njegovim godinama?"
"Ne bi mi smetalo daje dječak divlji, Nede. Ne poznaješ ga kao ja." Uzdahne i zatrese glavom. "Ah, možda si u pravu. Jon je dovoljno često očajavao nada mnom, ali sam ipak izrastao u dobrog kralja." Robert pogleda Neda i namrgodi se na njegovu šutnju. "Sada bi se mogao oglasiti i složiti, znaš."
"Vaša Milosti..." počne Ned, oprezno.
Robert pljesne Neda po leđima. "Ah, reci da sam bolji kralj od Aerysa i završi s tim. Nikad nisi mogao lagati, ni iz ljubavi ni zbog časti, Nede Stark. Još sam uvijek mlad, a sada kad si ti uza me, stvari će biti drugačije. Učinit ćemo ovo kraljevstvo predmetom pjesama, i poslati Lannisterove u sedam pakala. Ćutim slaninu. Što misliš tko će danas biti pobjednik? Jesi li vidio dječaka Macea Tvrella? Vitez Cvijeća, zovu ga. E, to je sin kojeg bi svaki čovjek bio ponosan priznati za svoga. Na posljednjem turniru srušio je Kraljosjeka na njegovu zlatnu trticu, trebao si vidjeti izraz na Cerseinu licu. Smijao sam se sve dok me nisu zaboljele slabine. Renly kaže da ima sestru, četrnaestogodišnju djevicu, ljupku poput zore..."
Prekinuli su post na crnome kruhu i kuhanim guščjim jajima, te ribi prženoj s lukom i slaninom, na stolu s nogarima uz rub rijeke. Kraljeva sjeta istopila se s jutarnjom maglom, te je nedugo potom Robert jeo naranču i s radošću se prisjećao jednog jutra u Orlovome gnijezdu kad su bili djećaci. "... darovao Jonu bačvu naranača, sjećaš se? Samo što su sagnjile, pa sam svoju bacio preko stola i pogodio Dacksa posred nosa. Sjećaš se, Redfordova kozičavog štitonošu? Bacio je jednu prema meni, i prije nego stoje Jon mogao i prdnuti, naranče su letjele Visokom dvoranom u svim smjerovima." Bučno se smijao, a čak se i Ned osmjehnuo, prisjećajući se.
To ie bio dječak s kojim je odrastao, pomisli, to je bio Robert Batheon kojeg je znao i volio. Kada bi mogao dokazati da su Lanniste-vi stajali iza napada na Brana, dokazati da su umorili Jona Arrvna, ovaj čovjek bi ga saslušao. Tad bi Cersei pala, a Kraljosjek zajedno s njom, pa ako bi se knez Tywin usudio pobuniti zapad, Robert bi ga smlavio kao što je smlavio Rhaegara Targarvena na Trozupcu. Mogao je to vidjeti jasno kao dan.
Taj mu je doručak godio više nego išta stoje Eddard Stark ikad okusio te se poslije osmjehivao, lakše i češće, sve dok nije došlo vrijeme da se turnir nastavi.
Ned je pošao s kraljem na poljanu na kojoj se odigravao turnir. Obećao je Šansi da će posljednje bojeve gledati s njom; septa Mordane danas je bila bolesna, a njegova je kći bila odlučna ne propustiti kraj viteških dvoboja. Dok je pratio Roberta na njegovo mjesto, opazi da je Cersei Lannister odlučila izostati; mjesto uz kralja bilo je prazno. I to je Nedu dalo povoda nadi.
Progurao se do mjesta gdje je sjedila njegova kći i pronašao je dok je zvuk rogova označavao prvi dvoboj tog dana. Šansa je bila toliko zaokupljena da je jedva primijetila njegov dolazak.
Sandor Clegane bio je prvi jahač koji se pojavio. Nosio je maslinas-tozeleni plašt preko svog garavosivog oklopa. To, i njegova psoglava kaciga, bili su njegovi jedini ustupci uresima.
"Stotinu zlatnih zmajeva na Kraljosjeka", glasno objavi Maloprsti dok je Jaime Lannister stupao na borilište, jašući na otmjenom čistokrvnom riđanu. Konj je nosio pokrivač od pozlaćenih metalnih prstena, a Jaime je svjetlucao od glave do pete. Čak je i njegovo koplje bilo načinjeno od zlatnog drva s Ljetnog otočja.
"Prihvaćam", dovikne mu knez Renly. "Pas se jutros doima gladan i gladni psi imaju toliko pameti da neće odgristi ruku koja ih hrani", suho se oglasio Maloprsti.
Sandor Calegane je spustio vizir s čujnim zvenk i zauzeo svoje mjesto. Serr Jaime je dobacio poljubac nekoj ženi među

pukom, oprezno pustio svoj vizir, i odjahao na kraj borilišta. Oba su muškarca uperila svoja koplja.
Neda Starka ništa ne bi tako obradovalo kao kad bi ih obojicu vidio kako gube, ali Sansa je sve to promatrala žudno i vlažnih očiju. Na brzinu podignuta galerija podrhtavala je dok su konji naglo prelazili u galop. Pas se nagnuo naprijed dok je jahao, njegovo koplje bilo je nepomično poput stijene, ali je Jaime okretno promijenio svoj položaj trenutak prije sraza. Cleganeov vršak se bez pol muke odbio o zlatni štit s lavljim grbom, dok je njegov udario pod pravim kutom. Drvo se razmrskalo, a Pas zanjihao, boreći se da održi ravnotežu. Šansa zaustavi dah. Isprekidano klicanje začulo se iz puka.
"Pitam se kako ću potrošiti vaš novac", dovikne Maloprsti knezu Renhiju.
Pas je jedva uspio ostati u sedlu. Naglo je okrenuo svog konja i odjahao natrag do ograde za idući napad. Jaime Lannister odbaci svoje slomljeno koplje i dohvati novo, izmjenjujući šale sa svojim štitonošom. Pas podbode konja u žestoki galop. Lannister mu dojaše u susret. Ovaj put, kad je Jaime promijenio položaj, Sandor Clegane promijenio ga je zajedno s njim. Oba su koplja eksplodirala, i kada se iverje sleglo, čistokrvni riđan bez jahača otkasao je u potrazi za travom dok se Ser Jaime Lannister valjao u blatu, pozlaćen i ulupljen.
Šansa reče: "Znala sam da će Pas pobijediti."
Maloprsti ju je čuo. "Ako znate tko će pobijediti u sljedećem natjecanju, recite odmah prije nego što me knez Renly cijelog operuša", dovikne joj on. Ned se osmjehne.
"Šteta što Vražićak nije s nama", reče knez Renly. "Osvojio bih dvostruko više."
Jaime Lannister bio je ponovno na nogama, ali njegova se kićena lavlja kaciga okrenula naopako i ukipila pri padu te je sada nije mogao skinuti. Puk se podrugivao i upirao prstima, plemenita gospoda i gospođe pokušavali su prigušiti svoje smijuljenje, ali bez uspjeha, a ponad svega toga Ned je mogao čuti kako se kralj Robert smije, glasnije od sviju. Konačno su morali odvesti lannisterskog lava kovaču, slijepa i nesigurna na nogama.
Dotad je već Ser Gregor Clegane zauzeo svoj položaj na vrhu borilišta. Bio je golem, najveći čovjek kojeg je Eddard Stark ikad vidio. Robert Baratheon i njegova braća bili su odreda krupni muškarci, kao što je bio i Pas, a kod kuće u Oštrozimlju živio je slaboumni konjušar, zvan Hodor, pred kojim su svi oni bili patuljci, ali vitez kojeg su nazivali Jašućim Gorostasom nadvisio bi čak i Hodora. Bio je dobrano viši od sedam stopa, gotovo osam, s masivnim ramenima i rukama debelim poput panjeva malog drveća. Njegov bojni konj nalikovao je poniju među njegovim oklopljenim nogama, a koplje koje je nosio doimalo se Sušnim poput drška metle.
Za razliku od svoga brata, Ser Gregor nije živio na dvoru. Bio je sa-otan čovjek koji je rijetko napuštao svoju zemlju, osim u slučaju ratova i turnira. Bio je s knezom Tywinom kada je Kraljev grudobran pao, novopečeni vitez od sedamnaest godina, a čak se i tada isticao svojom visinom i neumoljivom okrutnošću. Neki su govorili da je Gregor bio onaj koji je razbio lubanju malom princu Aegonu Targarvenu o zid, i ša-putali daje poslije silovao majku, dornsku princezu Eliju, prije nego što ju je probo mačem. O ovim se stvarima nije govorilo u Gregorovoj blizini.
Ned Stark nije se mogao sjetiti da je ikad razgovarao s tim čovjekom, iako je Gregor jahao s njima za vrijeme pobune Balona Greyjoya, jedan vitez među tisućama. Promatrao ga je s tjeskobom. Ned je rijetko vjerovao govorkanjima, ali ono što se govorilo o Ser Gregoru bilo je više nego zloslutno. Uskoro se trebao oženiti po treći put, a posvuda su se mogla čuti mračna šaputanja o smrti njegovih prvih dviju žena. Govorilo se da je njegova utvrda bila mračno mjesto u kojem su sluge neobjašnjivo nestajale, a čak su se i psi plašili stupiti u predvorje. Bila je tu još i sestra koja je umrla mlada pod neobičnim okolnostima, vatra koja mu je unakazila brata, te nesreća u lovu koja je usmrtila njihova oca. Gregor je naslijedio utvrdu, zlato i obiteljska imanja. Njegov mlađi brat Sandor otišao je istog dana u službu kod Lannisterovih kao prisegnuti mač, a govorilo se da se nikad nije vratio, niti u posjet.
Kad se Vitez Cvijeća pojavio na poljani, žamor preleti gomilom, a on začu Sansin svesrdni šapat: "O, kako je lijep." Ser Loras Tyrell bijaše vitak poput trske, odjeven u ruho sačinjeno od fantastičnog srebrnog oklopa ulaštenog do zasljepljujućeg sjaja izrezbarenog isprepletenim crnim čokotima i sićušnim modrim potočnicama. Puk je istog časa kad i Ned shvatio da je modra boja cvjetova potjecala od safira; uzdah se izvio iz tisuću grla. S mladićevih ramena visio je težak plašt. Bio je satkan od potočnica, pravih potočnica, stotine svježih pupoljaka ušivenih u težak vuneni ogrtač. Njegov trkaći konj bio je vitak poput njegova jahača, bijaše to preljepa siva kobila, uzgojena za brzinu. Ser Gregorov golemi pastuh je zanjistao kada je uhvatio njezin vonj. Mladić iz Visovrta učini nešto svojim nogama, i njegov se konj propne postrance, okretno poput plesača.
Sansa stisne očevu ruku. "Oče, ne daj da ga Ser Gregor ozlijedi", reče.
Ned opazi da je nosila ružu koju joj je jučer darovao Ser Loras. Jory ga je i o tome obavijestio.
"Ovo su turnirska koplja", reče svojoj kćeri. "Načinjena su tako da se prelome pri sudaru, tako da nitko ne bude ozlijeđen." Međutim sjetio se mrtvog mladića na kolima i njegova plašta s polumjesecima, a riječi mu zapnu u grlu.
Ser Gregor je s naporom pokušavao obuzdati svog konja. Pastuh je njištao i udarao kopitima o tlo, tresući glavom. Gorostas je divlje odalamio životinju oklopljenom čizmom. Konj se propeo i gotovo ga zbacio.
Vitez Cvijeća je pozdravio kralja, odjahao na udaljeni kraj borilišta, i uperio svoje koplje, spreman. Ser Gregor doveo je svoju životinju do crte; boreći se s uzdama. I odjednom je počelo. Gorostasov pastuh dao se u žestok galop, divlje nasrćući, dok je kobila jurišala glatko poput mreškanja svile. Ser Gregor je trzajem namjestio svoj štit, poigravao se sa svojim kopljem, i sve vrijeme nastojao zadržati svog jogunastog konja u pravcu, no iznenada se Loras Tvrell pojavio pred njim, postavivši vršak svog koplja upravo ondje, i dok si trepnuo okom Gorostas pade. Bio je tako golem da je povukao svog konja za sobom u zapletaju čelika i mesa.

Ned začu pljesak, klicanje, zvižduke, uzdahe zaprepaštenja, uzbuđen žamor, a ponad svega hrapav i neobuzdan smijeh Psa. Vitez Cvijeća pritegne uzde na kraju borilišta. Njegovo koplje nije čak bilo ni slomljeno. Njegovi safiri svjetlucali su se na suncu dok je podizao svoj vizir, smiješeći se. Puk je pomahnitao za njim.
Na sredini poljane, Ser Gregor Clegane se otpetljao i razjareno skočio na noge. Strgnuo je svoju kacigu i tresnuo njome o tlo. Njegovo lice bijaše plavo od bijesa, a kosa mu je padala u oči. "Moj mač", doviknuo je svom štitonoši, a mladić mu ga trkom preda. Dotad je njegov pastuh također bio na nogama.
Gregor Clegane je ubio konja jedinim udarcem tako divljim da mu je napola presjekao vrat. Poklici se u trenutku pretvoriše u krikove. Pastuh je pao na koljena, njišteći dok je ugibao. Dotad je već Gregor dugim koracima gazio borilištem prema Ser Lorasu Tvrellu, stišćući u šaci krvavi mač. "Zaustavite ga!" povikne Ned, ali njegove se riječi izgubiše u urlicima. Svi su ostali također vikali, a Šansa je plakala.
Sve se dogodilo ujedan mah. Vitez Cvijeća povicima je zatražio svoj mač dok je Ser Gregor odgurnuo njegova štitonošu u stranu i pokušao
biti uz(je njegova konja. Kobila je nanjušila krv i propela se. Loras Tvrell je zadržao ravnotežu, ali jedvice. Ser Gregor je zamahnuo ma-v divljim udarcem s obje ruke koji je zahvatio mladića po prsima i oborio ga iz sedla. Trkaći je konj odjurio u panici, dok je Ser Loras ležao omamljen u prašini. I dok je Gregor podizao svoj mač na ubojiti udarac, hrapavi gaje glas upozorio, "Ostavi ga na miru", a u čelik oklop-ljena ruka otrgnula ga je od dječaka.
Gorostas se okrene u nijemu bijesu, zamahnuvši svojim mačem u ubojitom luku iza kojeg je ležala sva njegova neizmjerna snaga, ali Pas zaustavi udarac i odbije ga, te su nekoliko časaka, koji su se činili kao vječnost, dva brata stajala zamahujući jedan na drugog dok su omamljenom Lorasu Tvrellu pomagali da se skloni na sigurno. Triput je Ned vidio kako je Ser Gregor divljim udarcima ciljao na psoglavu kacigu, no Sandor nijednom nije zasjekao prema bratovu nezaštićenom licu.
Kraljev glas bio je taj koji je svemu stao na kraj... kraljev glas i dvadeset mačeva. Jon Arryn im je jednom rekao da je zapovjedniku potreban dobar bojišni glas, a Robert je dokazao koliko je to bilo istinito na Trozupcu. I sada je uporabio isti glas. "PREKINITE S OVOM LUDOSTI", zatutnjao je, "U IME VAŠEG KRALJA!"
Pas se spusti na koljeno. Ser Gregorov udarac zasiječe zrak, no razum mu se na koncu povrati. Ispusti svoj mač i zabulji se u Roberta, okruženog kraljevskom stražom i tucetom drugih vitezova i stražara. Bez riječi se okrenuo i udaljio dugim koracima, proguravši se pokraj Barristana Selmvja. "Pustite ga da ode", reče Robert, i u tren oka, sve je bilo gotovo.
"Je li Pas sada pobjednik?" Šansa upita Neda.
"Nije", reče joj on. "Bit će još jedan, konačni, dvoboj, između Psa i Viteza Cvijeća."
Ali Šansa je naposljetku imala pravo. Nakon nekoliko časaka Ser Loras Tvrell vratio se pješice na poljanu u jednostavnom lanenom prsluku i rekao Sandoru Cleganeu: "Dugujem vam svoj život. Dan je vaš, Ser."
"Nisam ja nikakav Ser", odvrati Pas, ali prihvati pobjedu, i prvako-vu novčarku, i, možda prvi put u svome životu, ljubav puka. Klicali su mu dok je napuštao borilište vraćajući se u svoj paviljon.
Dok je Ned koračao sa Šansom prema streličarskoj poljani, Maloprsti, knez Renly i još neki im se pridruže. "Tvrell je morao znati da se
obila tjera", govorio je Maloprsti. "Zakleo bih se da je dječak isplani-
rao cijelu stvar. Gregor je oduvijek bio sklon golemim, neobuzdanim pastusima s više duha nego razuma." Činilo se da ga ta zamisao zabavlja.
Međutim ona nije zabavljala Ser Barristana Selmvja. "Mala čast počiva u smicalicama", kruto će starac.
"Mala čast i dvadeset tisuća zlatnika." Knez Renly se osmjehne.
Tog poslijepodneva mladić po imenu Anguy, nenajavljeni pučanin s dornske međe, pobijedio je u streličarskom natjecanju, nadvladavši Ser Balona Svvanna i Jalabhara Xhoa na udaljenosti od stotinu koraka, nakon što su ostali strijelci otpali na kraćim udaljenostima. Ned je poslao Alyna da ga potraži i ponudi mu službu u Namjesnikovoj gardi, ali mladića su zagrijali vino, pobjeda i nesanjano bogatstvo, te je odbio.
Kreševo je potrajalo tri sata. Sudjelovalo je gotovo četrdeset muškaraca, slobodnih jahača, putujućih vitezova i novopečenih štitonoša u potrazi za ugledom. Tukli su se tupim oružjima u metežu blata i krvi, malene su se čete borile zajedno, a potom se napadale međusobno, dok su se savezi stvarali i slamali, sve dok samo jedan čovjek nije ostao stajati. Pobjednik bijaše crveni svećenik, Thoros od Myra, luđak koji je obrijao glavu i borio se plamtećim mačem. Već je otprije znao osvajati kreševa; vatreni mač plašio je konje ostalih jahača, a ništa nije plašilo Thorosa. Konačna je bilanca bila: tri slomljena uda, smrskana ključna kost, tucet skrhanih prstiju, dva konja koja je trebalo usmrtiti, i više posjekotina, uganuća i modrica nego što se moglo prebrojiti. Ned je bio neizmjerno zadovoljan što Robert nije sudjelovao.
Te noći na gozbi, Eddard Stark imao je više razloga za nadu nego što je imao već dugo vremena. Robert je bio u izvrsnom raspoloženju, Lannisterovima nije bilo ni traga, a čak su se i njegove kćeri uljudno ponašale. Jory je doveo Aryju da im se pridruži, a Šansa se umilno obraćala svojoj sestri. "Turnir je bio veličanstven", uzdahnula je. "Trebala si doći. Kako ti je bilo na satu plesa?"
"Boli me cijelo tijelo", sretno izvijesti Arya, ponosno razotkrivši veliku ljubičastu modricu na svojoj nozi.
"Mora da si užasna plesačica", sumnjičavo će Šansa.
Poslije, kad je Šansa otišla slušati trupu pjevača kako izvode složeni slijed isprepletenih balada zvanih "Ples zmajeva", Ned sam pregleda modricu. "Nadam se da Forel nije odveć strog prema tebi", reče.

Arya se postavi na jednu nogu. To joj je sve bolje polazilo za rukom u posljednje vrijeme. "Syrio kaže da je svaka ozljeda pouka, a svaka te pouka čini boljim."
Ned se namršti. Čovjek Syrio Forel došao je sa sjajnim preporukama, a njegov kićeni braavosijski stil dobro je odgovarao Aryjinoj vitkoj oštrici, pa ipak... prije nekoliko dana lutala je uokolo s uzorkom crne svile vezanim preko očiju. Syrio ju je učio gledati ušima, nosom i kožom, rekla mu je. Prije toga, natjerao ju je da izvodi piruete i skokove unatrag. "Arya, jesi li sigurna da želiš ustrajati u ovome?"
Ona kimne. "Sutra idemo u lov na mačke."
"Mačke." Ned uzdahne. "Možda sam pogriješio što sam unajmio ovog Braavosijca. Ako želiš, zamolit ću Joryja da preuzme tvoje naukovanje. Ili bih mogao potajice razgovarati sa Ser Barristanom. On je bio najbolji mačevalac u Sedam kraljevina u svojoj mladosti."
"Ne želim njih", reče Arya. "Hoću Syrija."
Ned prođe prstima kroz kosu. Svaki pošteni oružnik mogao je Aryji dati osnove udaranja i pariranja bez besmislice s povezima, prevrtanja preko glave, i skakutanja naokolo na jednoj nozi, ali dovoljno je poznavao svoju najmlađu kćer da zna kako se nije valjalo prepirati s onom tvrdoglavo izbočenom vilicom. "Kako želiš", reče. Sigurno će se uskoro umoriti od ovoga. "Pokušaj biti opreznija."
"Hoću", ona ozbiljno obeća, spretno skočivši s desne noge na lijevu.
Poslije, nakon što je proveo djevojčice kroz grad i otpratio ih obje na sigurno u postelju, Šansu s njezinim snovima i Aryju s njezinim modricama, Ned se popeo u svoje odaje navrh Namjesnikove kule. Dan je bio topao, a soba zatvorena i zagušljiva. Ned priđe prozoru i otvori teške kapke kako bi propustio svjež noćni zrak. S druge strane Velikoga dvorišta primijetio je treperav odsjaj svijeće s Maloprstovih prozora. Bijaše dobrano prošla ponoć. Dolje uz rijeku, pijanka se tek sada počinjala stišavati i zamirati.
Izvadio je bodež i proučio ga. Maloprstova oštrica, koju je dobio Tyrion Lannister u turnirskoj okladi, poslana da ubije Brana u njegovu snu. Zašto? Zašto bi patuljak želio Branovu smrt? Zašto bi itko želio Branovu smrt?
Bodež, Branov pad, sve je to nekako bilo povezano sa smrću Jona Arryna, mogao je to osjetiti u svojoj utrobi, ali mu je istina o Jonovoj smrti ostajala obavijena tajnom kao na početku. Knez Stannis nije se vratio u Kraljev grudobran na turnir. Lysa Arryn nastavljala je sa svojom šutnjom iza visokih zidina Orlova gnijezda. Štitonoša je bio mrtav, a Jory je još uvijek pretraživao javne kuće. Što je još imao osim Robertova kopileta?
Da je oružarev prkosni šegrt bio kraljev sin, u to Ned nije sumnjao. Baratheonov izgled bio je utisnut na njegovo lice, na njegovu vilicu, oči, onu crnu kosu. Renly je bio odveć mlad da bi bio otac dječaku te dobi, Sannis odveć trijezan i ponosan na svoju čast. Gendrv je morao biti Ro-bertov.
Međutim, saznavši to, što je naučio? Kralj je imao druge neplemenite djece razasute po Sedam kraljevina. Otvoreno je priznao jedno od svoje kopiladi, dječaka Branovih godina, čija je mati bila visoka roda. Momčića je odgajao kaštelan kneza Renlvja u Krajoluji.
Ned se također sjećao Robertova prvog djeteta, kćeri rođene u Dolini kada je sam Robert bio jedva nešto više od dječaka. Ljupka mala djevojčica; mladi knez Krajoluje ludovao je za njom. Običavao je odlaziti u svakodnevne posjete kako bi se igrao s djetešcem dugo nakon što je izgubio zanimanje za majku. Neda je često odvlačio sa sobom radi društva, želio on to ili ne. Djevojčici bi sada bilo sedamnaest ili osamnaest, shvati; više nego stoje Robertu bilo kada joj je postao ocem. Čud-na pomisao.
Cersei sigurno nisu uveseljavala nezakonita djeca njezina plemenitog muža, međutim, na koncu nije bilo važno je li kralj imao jedno kopile ili stotinu. Zakon i običaj davao je izvanbračnoj djeci malo prava. Gendrv, djevojka iz Doline, dječak u Krajoluji, nitko od njih nije mogao zaprijetiti Robertovoj zakonitoj djeci...
Iz razmišljanja ga je prekinulo tiho kucanje na vratima. "Neki vas čovjek želi vidjeti, moj gospodaru", oglasio se Hanvin. "Odbija reći svoje ime."
"Pošalji ga unutra", reče Ned, čudeći se.
Posjetitelj bijaše krupan čovjek u napuklim, blatom obloženim čizmama i teškoj smeđoj halji od najgrubljega sukna, lica skrivena pod kukuljicom, ruku uvučenih u prostrane rukave.

Tko ste vi?" upita Ned.
"Prijatelj", reče zakukuljeni muškarac neobičnim, tihim glasom. "Moramo razgovarati nasamo, kneže Stark."
Znatiželja je bila jača od opreza. "Hanvine, ostavi nas", zapovjedi n Tek nakon što su ostali sami iza zatvorenih vrata njegov posjetitelj povuče natrag svoju kukuljicu.
"Kneže Varys?" zaprepašteno će Ned.
"Kneže Stark", uljudno će Varys, sjedajući. "Pitam se mogu li vas zamoliti piće?"
Ned napuni dva kaleža ljetnim vinom i pruži jednog Varysu. "Mogao sam proći na stopu udaljenosti od vas i ne bih vas prepoznao", reče, u nevjerici. Nikad nije vidio eunuha odjevena u nešto drugo osim svile, baršuna i najbogatijeg damasta, dok je ovaj čovjek vonjao po znoju umjesto po ljiljanima.
"To mi je bila najveća nada", reče Varys. "Ne bi bilo dobro da određeni ljudi doznaju kako smo razgovarali u četiri oka. Kraljica vas pomno promatra. Ovo je vino pravi izbor. Hvala vam."
"Kako ste prošli pokraj mojih ostalih stražara?" upita Ned. Porther i Cayn bili su na straži pred kulom, a Alyn na stubištu.

"Crvena tvrđava ima prolaze za koje znaju samo duhovi i pauci." Varys se pokajnički osmjehne. "Neću vas dugo zadržavati, moj kneže. Postoje neke stvari koje morate znati. Vi ste Kraljev Namjesnik, a kralj je budala." Eunuhova odvratno sladunjava boja glasa je iščezla; sada je njegov glas bio tanak i oštar poput biča. "Vaš prijatelj, znam, ali budala unatoč tomu... i osuđen na propast, ako ga vi ne spasite. Danas se to umalo ostvarilo. Nadali su se da će ga ubiti tijekom kreševa."
Na trenutak Ned nije imao riječi od zaprepaštenja. "Tko?"
Varys je pijuckao svoje vino. "Ako vam zaista to moram reći, onda ste veća budala od Roberta a ja sam na krivoj strani."
"Lannisterovi", reče Ned. "Kraljica... ne, odbijam povjerovati u to, čak i od Cersei. Ona ga je preklinjala da se ne bori!"
"Ona mu je zabranila da se bori, pred njegovim bratom, njegovim vitezovima i polovicom dvora. Recite mi iskreno, znate li za sigurniji način na koji biste kralja Roberta otjerali u okršaj? Pitam vas."
Ned osjeti mučninu u želucu. Eunuh je pogodio istinu; recite Robertu da ne može, ne treba, ili ne smije učiniti nešto, i stvar je gotovo riješena. "Čak i da se borio, tko bi se usudio udariti kralja?"
Varys slegne ramenima. "Bilo je četrdeset jahača u kreševu. Lannisterovi imaju mnogo prijatelja. Sred sve te zbrke, s konjima koji su njištali, kostima što su se slamale i Thorosom od Myra koji se razmahivao onim svojim smiješnim plamenim mačem, tko bi mogao proglasiti ubojstvo ako bi kakav slučajan udarac oborio Njegovu Milost?" Pođe do vrča i napuni svoj kalež. "Nakon što bi djelo bilo učinjeno, ubojica bi bio izvan sebe od tuge. Gotovo ga mogu čuti kako jauče. Tako žalosno. Ali nesumnjivo bi se dobrostiva i samilosna udovica sažalila, podigla jadnog nesretnika na noge i blagoslovila ga nježnim poljupcem oprosta. Dobri kralj Joffrev ne bi imao drugog izbora nego da ga pomiluje." Eunuh se pogladi po obrazu. "Ili bi možda Cersei dopustila Ser Ilynu da mu odrubi glavu. Bio bi to manji rizik za Lannisterove u tom slučaju, ali i neugodno iznenađenje za njihova malog prijatelja."
Ned osjeti kako gnjev u njemu raste. "Znali ste za tu urotu, pa ipak niste učinili ništa."
"Zapovijedam uhodama, ne ratnicima." "Mogli ste ranije doći k meni."
"O da, priznajem. A vi biste smjesta odjurili kralju, da? Pa kada bi Robert dočuo za ovu pogibelj, pitam se što bi učinio?"
Ned promisli o tome. "Sve bi ih poslao u pakao, i borio se unatoč svemu, kako bi im pokazao da ih se ne boji."
Varys raširi ruke. "Još ću vam nešto priznati, kneže Eddarde. Mučila me znatiželja da vidim što ćete učiniti. Zašto niste pošli k meni? pitate, a ja moram odgovoriti: E pa, stoga što vam nisam vjerovao, moj kneže."
"Meni niste vjerovali?" Ned je bio iskreno zaprepašten.
"Crvena tvrđava utočište je dvjema vrstama ljudi, kneže Eddarde", reče Varys. "Onima koji su odani kraljevstvu, i onima koji su odani jedino sebi. Sve do današnjeg jutra nisam znao kojima od njih pripadate... pa sam čekao i promatrao... i sada znam, posve sigurno." Osmjehne se punašnim nategnutim smiješkom, i na trenutak njegovo privatno lice i javna krinka bijahu jedno. "Počinjem shvaćati zašto vas se kraljica toliko boji. O, da."
"Vi ste taj kojeg bi se trebala bojati", reče Ned.
"Ne. Ja sam ono što jesam. Kralj se mnome koristi, ali se toga stidi. Vrlo moćan ratnik je naš Robert, a čovjek tolike muževnosti ima malo ljubavi prema zmijama, uhodama i eunusima. Dođe li dan kada će Cersei šapnuti, 'Ubij tog čovjeka,' Uyn Payne će mi skinuti glavu u tren oka, a tko će onda oplakivati jadnog Varysa? Ni na Sjeveru ni na Jugu ne pje-u se pjesme o paucima." Posegne i dotakne Neda mekom rukom. "Ali vi, kneže Stark... ja mislim... ne, ja znam... on vas neće ubiti, čak ni za svoju kraljicu, i tu je možda naš spas."
Ovo je bilo previše. Na trenutak Eddard Stark ništa na svijetu nije toliko želio nego vratiti se u Oštrozimlje, u čistu jednostavnost Sjevera, edje su neprijatelji bili zima i divljaci iza Zida. "Zasigurno Robert ima drugih vjernih prijatelja", pobuni se. "Svoju braću, svoju..."
" .ženu?" završi Varys, s osmijehom koji je rezao. "Njegova braća mrze Lannisterove, istina, ali mrziti kraljicu i voljeti kralja nije uvijek iedno te isto, zar ne? Ser Barristan voli svoju čast, veliki meštar Pycelle voli svoj položaj, a Maloprsti voli Maloprstog."
"Kraljevska straža..."
"Baršunasti štit", reče eunuh. "Pokušajte se ne doimati toliko zaprepaštenim, kneže Stark. Sam Jaime Lannister prisegnuti je brat Bijelih mačeva, a svi znamo koliko vrijedi njegova prisega. Vrijeme kada su ljudi poput Ryama Redwynea i princa Aemona Viteza-zmaja nosili bijeli plašt pretvorilo se u prah i pjesmu. Od ove sedmorice, samo je Ser Barristan Selmy načinjen od pravoga čelika, a Selmy je star. Ser Boros i Ser Meryn kraljičini su ljudi do srži, a duboko sumnjam u ostale. Ne, moj kneže, kada se jednom mačevi zaista isuču, bit ćete jedini iskreni prijatelj kojeg će Robert Baratheon imati."
"Moramo reći Robertu", reče Ned. "Ako je ovo što velite istina, ako je makar i djelić toga istina, kralj mora znati za to."
"A kakav ćemo mu dokaz podastrijeti? Moju riječ protiv njihove? Moje ptičice protiv kraljice i Kraljosjeka, protiv njegove braće i njegova vijeća, protiv guvernera Istoka i Zapada, protiv čitave moći Bacačeve stijene? Molim, pošaljite po Ser Ilyna istog trena, uštedjet ćemo na vremenu. Znam gdje cesta završava."
"No ako je ovo što velite istina, oni će i dalje čekati povoljan čas i pokušati ponovno."
"I te kako će pokušati," reče Varys, "i to prije ranije negoli kasnije, bojim se. Vi ih neizmjerno zabrinjavate, kneže Eddarde. Ali moje će ptičice osluškivati, i zajedno ćemo ih možda uspjeti spriječiti, vi i ja." Ustao je i navukao svoju kukuljicu tako da mu je lice ponovno bilo skriveno. "Zahvaljujem vam na vinu. Ponovno ćemo razgovarati. Kada me sljedeći put vidite u vijeću, pokušajte se odnositi prema meni sa svojim uobičajenim prijezirom. To vam ne bi trebalo biti teško."

Bio je na vratima kada Ned dovikne: "Varyse." Eunuh se osvrne. "Kako je Jon Arryn umro?"
"Pitao sam se kada ćemo doći na to." "Recite mi."
"Lyske suze, tako ih zovu. Rijetka i skupa stvarčica, bistra i slatka poput vode, i ne ostavlja traga. Molio sam kneza Arrvna da uzme kuša-ča, u ovoj istoj sobi sam ga molio, ali nije htio ni čuti. Samo bi onaj koji je manji od čovjeka ikad pomislio na takvo što, rekao mi je."
Ned je znao ostalo. "Tko mu je dao otrov?"
"Nesumnjivo nekakav drag, mio prijatelj s kojim je često dijelio meso i medovinu. O, ali koji? Bilo je mnogo takvih. Knez Arryn bio je ljubazan čovjek pun povjerenja." Eunuh uzdahne. "Postojao je jedan mladić. Sve što je imao, dugovao je Jonu Arrvnu, ali kada je udovica pobjegla u Orlovo gnijezdo sa svojim podanicima, on je ostao u Kraljevu grudobranu i uznapredovao. Uvijek me od srca veseli vidjeti mlade kako uspijevaju na ovom svijetu." Bič ponovno bijaše u njegovu glasu, svaka riječ udarac. "Morao je biti otmjena pojava na turniru, u svom blistavom novom oklopu, s onim polumjesecima na plastu. Šteta što je umro prerano, prije nego što ste mogli razgovarati s njime..."
Ned se sam osjećao napola zatrovanim. "Stitonoša", reče. "Ser Hugh." Kotačići unutar kotačića unutar kotačića. U Nedovoj je glavi bubnjalo. "Zbog čega? Zbog čega upravo sada? Jon Arryn bio je Namjesnik četrnaest godina. Što je učinio da su ga morali ubiti?"
"Postavljao pitanja", reče Varys, šmugnuvši van kroz vrata.

TYRION
Dok je stajao na studeni praskozorja promatrajući kako Chiggen kolje njegova konja, Tyrion Lannister je pripisao još jedan dug Starkovima. Para se izdizala iz unutrašnjosti lešine kada je zdepasti najamni mačevalac konju rastvorio trbuh svojim nožem za deranje. Njegove ruke kretale su se vješto, s nijednim uludo potrošenim potezom; posao se morao obaviti brzo, prije nego što vonj krvi privuče sjenovite risove s visina.
"Nitko od nas neće ostati gladan večeras", reče Bronn. I sam je već bio gotovo sjena; poput kosti mršav i poput kosti čvrst, s crnim očima, crnom kosom i čekinjastom bradom.
"Neki će od nas možda ostati", reče mu Tyrion. "Ne mili mi se jesti konjetinu. Pogotovo ne vlastitog konja."
"Meso je meso", reče Bronn slegnuvši ramenima. "Dothraki vole konjetinu više od govedine ili svinjetine."
"Smatraš me Dothrakom?" kiselo upita Tyrion. Dothraki su jeli konjetinu, istina; no također su nakaznu djecu ostavljali divljim psima koji su trčali za njihovim khalasarama. Dothrakijski običaji nimalo mu se nisu činili privlačnima.
Chiggen otkine tanak trak krvavog mesa s lešine i podigne ga kako bl ga proučio. "Želiš li kušati, patuljče?"
"Moj brat Jaime darovao mi je tu kobilu za moj dvadeset treći imendan", reče Tyrion bezbojnim glasom.
"Onda mu zahvali u naše ime. Ako ga ikad vidiš."
Chiggen se isceri, pokazujući žute zube, te proguta sirovo meso u dva zalogaja. "Ima dobro uzgojen okus."
"Bilo bi bolje da ga popržiš s lukom", dobaci Bronn.
Bez riječi, Tyrion odšepesa odatle. Studen se nastanila duboko u njegovim kostima, a noge su ga toliko boljele da je jedva hodao. Možda je njegova mrtva kobila bila sretnica. Pred njim su bili sati jahanja, za kojima će slijediti nekoliko zalogaja hrane i kratak, hladan san na tvrdom tlu, a potom još jedna noć istog, pa još jedna, i još jedna, i samo su bogovi znali kako će ovo završiti. "Prokleta bila", promrmlja dok se s mukom uspinjao cestom kako bi se ponovno pridružio svojim otmičarima, sjećajući se, "prokleta bila i ona i svi Starkovi."
Uspomena je još bila gorka. Jednog trenutka naručivao je večeru, a treptaj oka poslije suočio se s prostorijom naoružanih ljudi, s Jvckom koji je posezao za mačem i debelom krčmaricom koja je vrištala: "Ne vadite mačeve, ne ovdje, molim vas, moji gosp'ari."
Tyrion je žurno povukao Jvckovu ruku prema dolje, prije nego što su ih obojicu izrezali na komade. "Gdje ti je uljudno ponašanje, Jyck? Naša dobra domaćica rekla je da ne vadimo mačeve. Učini kako je tražila." Natjerao se na osmijeh koji je morao izgledati jednako neugodno kako se osjećao. "Činite žalosnu pogrešku, kneginjo Stark. Nisam imao udjela ni u kakvom napadu na vašeg sina. Na moju čast..."
"Lannistersku čast", bilo je sve stoje rekla. Podigla je uvis svoje ruke naočigled cijele prostorije. "Njegov bodež ostavio je ove ožiljke. Oštrica koju je poslao da rastvori grlo mog sina."
Tyrion je osjećao gnjev svud oko sebe, nabit i zadimljen, nahranjen dubokim posjekotinama na Starkovičinoj ruci. "Ubijte ga", prosiktala je neka pripita djevojčura iz pozadine, a ostali glasovi prihvatili su poziv, brže nego stoje mogao povjerovati. Stranci do jednog, prilično prijateljski raspoloženi samo trenutak prije, sada su pak zahtijevali njegovu krv poput pasa na tragu divljači.
Tyrion glasno progovori, pokušavajući zaustaviti drhtaje u svome glasu. "Ako kneginja Stark vjeruje da moram odgovarati za nekakav zločin, poći ću s njom i braniti se."
Bio je to jedini mogući put. Pokušaj da se odatle izvuku mačevima bio bi sigurna pozivnica u rani grob. Dobrih tucet mačeva odazvalo se Starkovičinoj molitvi za pomoć: ljudi iz Harrenhala, trojica Brackena, nekoliko neuglednih najmljenih mačevalaca koji su se doimali kao da bi ga ubili od šale, i nekoliko budalastih radnika na poljima koji vjerojat-no nisu imali pojma što čine. Nasuprot tomu, što je imao Tyrion? Bodež o svom pojasu, i dvojicu ljudi. Jyck je prilično dobro baratao mačem, ali Morrec gotovo da i nije vrijedio; bio je napola konjušar, napola kuhar, napola tjelesni sluga, i nikakav vojnik. Što se Yorena ticalo, kakvi god bili njegovi osjećaji, crna braća zaklela su se da se neće upletati u prepirke

kraljevstva. Yoren ne bi učinio ništa.
I zaista, crni se brat bez riječi odmakne u stranu kada je stari vitez pokraj Catelyn Stark rekao: "Oduzmite im oružje", a najmljeni mače-valac Bronn stupi naprijed kako bi izvukao mač iz Jyckovih prstiju i oslobodio ih njihovih bodeža.
"Dobro", reče starac dok je napetost u zajedničkoj sobi osjetno opadala, "odlično." Tyrion prepozna opor glas; oružnik Oštrozimlja obrijanih zalizaka.
Grimizno obojena pljuvačka izletjela je iz usta debele krčmarice dok je preklinjala Catelyn Stark: "Nemojte ga ubiti ovdje!"
"Nemojte ga uopće ubiti", molio je Tyrion.
"Odvedite ga negdje drugdje, ne prolijevajte krv ovdje, moja gospo, ne trebaju mi prepirke visokih knezova."
"Vodimo ga natrag u Oštrozimlje", reče ona, a Tyrion pomisli -Pa, možda... Do tada je imao vremena da se osvrne po sobi i dobije bolju predodžbu o položaju u kojem se našao. Nije bio posve razočaran onim što je vidio. O, Starkovica je bila pametna, u to nije bilo sumnje. Prisiliti ih da javno potvrde prisegu koju su njezinu ocu dala gospoda kojoj služe, te ih potom pozvati u pomoć, njoj kao jednoj ženi, da, to je bilo ljupko. Međutim, njezin uspjeh nije bio tako potpun kao što je možda priželjkivala. Bilo je gotovo pedeset ljudi u zajedničkoj sobi po njegovu grubom računu. Molba Catelyn Stark podigla je na noge jedva tucet njih; ostali su izgledali ili zbunjeno, ili preplašeno, ili neljubazno. Samo su se dvojica Freyevaca uskomešala, primijetio je Tyrion, a vrlo su brzo sjeli natrag kada se njihov zapovjednik nije pomakao. Bio bi se osmjehnuo da se usuđivao.
"U Oštrozimlje, dakle", reče umjesto toga. Bit će to dug put, kao što Je i sam mogao posvjedočiti, budući da je upravo projahao njime u suprotnom smjeru. Toliko se toga moglo dogoditi u međuvremenu. "Moj
će se otac pitati što mi se dogodilo", doda, uhvativši pogled mačevaoca koji mu je htio prepustiti svoju sobu. "Platit će bogatu nagradu čovjeku koji mu donese glas o onom što se danas ovdje dogodilo." Knez Tywin ništa takvo neće učiniti, naravno, ali Tyrion bi to nadoknadio ako bi se dočepao slobode.
Ser Rodrik zirne prema svojoj gospodarici, zabrinuta pogleda, kakav je i morao biti. "Njegova će pratnja poći s njim", objavi stari vitez. "A vama ostalima bit ćemo zahvalni budete li šutjeli o onome što ste ovdje vidjeli."
Tyrion se jedva suzdržao od smijeha. Šutjeli? Stara budala. Osim ako sa sobom ne povede cijelu krčmu, vijesti će se proširiti čim odu. Slobodni jahač sa zlatnim novčićem u džepu poletjet će na Bacačevu hrid poput strijele. Ako ne on, onda netko drugi. Yoren će odnijeti novost na Jug. Onaj budalasti pjevač možda će spjevati baladu o njoj. Frevevci će podnijeti izvješće svom gospodaru, a samo bogovi znaju što će on poduzeti. Knez Walder Frey možda je položio prisegu Rijekotoku, ali bio je oprezan čovjek koji je dugo poživio, osiguravši se da uvijek bude na pobjedničkoj strani. U najmanju ruku strelimice će odaslati svoje ptice na jug u Kraljev grudobran, a možda će se usuditi učiniti i više od toga.
Catelyn Stark nije gubila vrijeme. "Moramo odjahati smjesta. Potrebni su nam svježi konji, i zalihe za put. Vi ljudi, znajte da imate vječnu zahvalnost kuće Stark. Odluči li itko od vas pomoći nam nadzirati naše zatočenike i odvesti ih zdrave i čitave u Oštrozimlje, obećavam vam da ćete biti bogato nagrađeni." Samo je to bilo dovoljno; one su budale u isti mah istupile. Tyrion je proučavao njihova lica; zaista će biti bogato nagrađeni, zakleo se samom sebi, ali možda ne onako kako su zamišljali.
Čak i dok su ga vani vezivali, sedlali konje na kiši, i sputavali mu ruke komadom gruba užeta, Tyrion Lannister nije bio istinski preplašen. Nikad ga neće odvesti u Oštrozimlje, na to se mogao okladiti. Jahači će krenuti za njima za manje od dana, ptice će poletjeti, a jedan od riječnih knezova zasigurno će se dostatno htjeti ulagivati njegovu ocu da se uplete. Tyrion je upravo čestitao samom sebi na svojoj domišljatosti kad mu je netko povukao kapuljaču preko očiju i podigao ga na sedlo.
Krenuli su kroz kišu žestokim galopom, i nedugo zatim Tyrionova su se stegna stala grčiti i bridjeti, a u stražnjici je osjećao bolne otkucaje. Čak i kada su bili na sigurnoj udaljenosti od svratišta, a Catelyn Stark im naredila da uspore u kas, bilo je to bijedno, drmusavo putovanje po grubom zemljištu, koje je pogoršavalo njegovo sljepilo. Svaki okret i zavoj dovodio ga je u opasnost da padne s konja. Kukuljica je zaglušila zvukove, te nije mogao razabrati što se govorilo oko njega, a kiša je promočila njezinu tkaninu pa mu je ona prianjala uz lice, sve dok mu čak i disanje nije postalo borba. Uže mu je do krvi nažuljalo zglobove te se činilo daje postajalo sve čvršće kako je noć odmicala. Upravo sam se htio opustiti uz toplu vatricu i pečenu perad, a onda je onaj nesretni pjevač morao otvoriti svoju gubicu, pomislio je žalosno. Nesretni je pjevač pošao s njima. "Iz ovoga može nastati veličanstvena pjesma, a ja sam onaj koji će je spjevati", rekao je Catelyn Stark kada je objavio svoju nakanu da jaše s njima kako bi vidio kako će se "sjajna pustolovina" završiti. Tyrion se pitao hoće li mladić držati pustolovinu tako sjajnom kada ih sustignu lannisterski jahači.
Kiša je konačno stala, a svjetlo zore probijalo se kroz vlažno sukno koje mu je prekrivalo oči kad im je Catelyn Stark zapovjedila da sjašu. Grube ruke spustile su ga s konja, povezale spone oko zglobova i strg-nule kukuljicu s glave. Kad je ugledao usku kamenitu cestu, pobrđa koja su se uzdizala visoka i divlja svud oko njih, te zupčaste snijegom prekrivene vrhunce na dalekom obzoru, sva ga nada ostavi u hipu. "Ovo je gorska cesta", dahnuo je dobacivši optužujući pogled kneginji Stark. "Istočna cesta. Rekli ste da jašemo u Oštrozimlje."
Catelyn Stark nagradila ga je jedva primjetnim osmijehom. "Više puta i na sav glas", složila se. "Nesumnjivo će vaši prijatelji odjahati tim putem kad krenu za nama. Neka im je sa srećom."
Čak i sada, mnogo dana poslije, ta ga uspomena ispuni ogorčenjem i gnjevom. Cijelog života Tyrion se dičio svojom lukavošću, jedinim darom kojim su ga se bogovi udostojali obdariti, međutim ova ga je se-dam-puta-prokleta vučica

Catelyn Stark uspijevala nadmudriti na svakom koraku. Ta mu spoznaja bijaše mrskija od njegove otmice.
Zaustavili su se tek onoliko koliko je dostajalo da nahrane i napoje konje, a onda su ponovno krenuli. Ovaj put Tyriona su poštedjeli kukuljice. Nakon druge noći nisu mu više vezali ruke, a kada su se konačno domogli visina gotovo da i nisu stražarili nad njime. A zašto i bi? Ovdje gore zemlja je bila gruba i divlja, a gorska cesta jedva nešto više od kamenite staze. Čak i kad bi bježao, koliko bi daleko mogao dospjeti, sam 1 bez zaliha hrane? Sjenoviti risovi učinili bi zalogaj od njega, a klanovi koji su živjeli u gorskom bespuću bili su razbojnici i ubojice koji se nisu Pokoravali nijednom zakonu osim maču.
Međutim, Starkovica ih je i dalje neumorno tjerala naprijed. Znao je kamo smjera. Znao je to od onog časa kad su mu strgnuli kukuljicu. Ova 8°rja bila su posjed kuće Arryn, a udovica pokojnog Namjesnika bila je Tullyjevka, sestra Catelyn Stark... i nipošto prijatelj Lannisterovih. Ty-rion je površno upoznao kneginju Lysu tijekom godina koje je provela u Kraljevu grudobranu, i nije se radovao obnavljanju tog poznanstva.
Njegovi su se otmičari okupili oko potoka na maloj udaljenosti od gorske ceste. Konji su se do mile volje napili ledene vode, i sada brstili busene smeđe trave što je rasla iz pukotina u stijenama. Jyck i Morrec zgurili su se jedan uz drugog, namrgođeni i zlovoljni. Mohor je stajao nad njima, oslanjajući se na svoje koplje i noseći okruglu željeznu kapu, koja se činila kao da ima zdjelicu na glavi. U blizini je sjedio pjevač Ma-rillion, premazujući uljem svoju drvenu harfu, tužeći se na to što je vlaga činila njegovim žicama.
"Moramo malko otpočinuti, moja gospo", putujući vitez Ser Willis Wode upravo je govorio Catelyn Stark kad se Tyrion približio. Bio je sluga kneginje Whent, uporan i trom, te prvi koji je ustao pomoći Catelyn Stark u svratištu.
"Ser Willis zbori istinu, moja gospo", reče Ser Rodrik. "Ovo je treći konj kojeg smo izgubili..."
"Izgubit ćemo više od konja ako nas Lannisterovi sustignu", podsjeti ih ona. Njezino lice bijaše vjetrom išibano i upalo, ali nije izgubilo ništa od svoje odlučnosti.
"Ovdje su za to slabi izgledi", dobaci Tyrion.
"Gospa nije zatražila tvoje mišljenje, patuljče", prasne Kurleket, krupan debeli klipan kratko podšišane kose i praseće njuške. Bio je jedan od Brackenovih, oklopnik u službi kneza Jonosa. Tyrion se posebno potrudio upamtiti sva njihova imena, kako bi im poslije mogao zahvaliti na ljubaznom ophođenju. Lannister je uvijek vraćao svoje dugove. Kurleket će to jednoga dana naučiti, kao i njegovi prijatelji Lharys i Mohor, te dobri Ser Willis i najamni mačevaoci Bronn i Chiggen. Namjerio je posebno oštru pouku Marillionu, onomu s drvenom harfom i umilnim tenorom, koji se tako junački trudio rimovati vražićka sa šepavkom i beskičmenjakom kako bi mogao načiniti pjesmu o ovoj sramoti.
"Pustite ga neka govori", naredi kneginja Stark.
Tyrion Lannister sjedne na kamen. "U ovom času naša potjera vjerojatno već hita preko Prevlake, goneći vašu laž po kraljevskoj cesti... pretpostavimo li da potjera/?cwto/7, što ni u kom slučaju nije sigurno. O, vijest je nesumnjivo već doprla do moga oca... ali moj otac me odveć ne ljubi, i nipošto nisam siguran da će se uznastojati požuriti." Bijaše ovo tek napola laž; knez Tywin Lannister ne bi dao ni pišljiva boba za svog nakaznog sina, ali ne trpi da bilo tko omalovažava čast njegove kuće. "Ovo je okrutna zemlja, kneginjo Stark. Nećete naći pomoć u nevolji sve dok ne dospijete u Dolinu, a svaki konj kojeg izgubite više će opteretiti ostale. Još gore, izvrgavate se opasnosti da izgubite mene. Sitan sam i nejak, pa ako umrem, koja je svrha svega ovoga?" Ovo pak ni u kom pogledu ne bijaše laž; Tyrion nije znao koliko će još dugo izdržati ovaj tempo.
"Moglo bi se reći kako vaša smrt i jest svrha, Lannisteru", odvrati Catelyn Stark.
"Mislim da nije", reče Tyrion. "Da ste me željeli mrtva, trebali ste samo izreći riječ i jedan bi mi od vaših vjernih prijatelja rado podario crveni osmijeh." Uputi pogled Kurleketu, ali je čovjek bio preglup da bi osjetio porugu.
"Starkovi ne ubijaju ljude u njihovim posteljama."
"Ni ja", reče on. "Ponovno vam velim, nisam imao udjela u pokušaju ubojstva vašega sina."
"Ubojica je bio naoružan vašim bodežom."
Tyrion osjeti kako mu srce zadobiva krila. "To nije bio moj bodež", ustraje on. "Koliko puta moram prisegnuti na to? Kneginjo Stark, što god vi mislili o meni, ja nisam glup čovjek. Samo budala bi naoružala običnog cestovnog razbojnika vlastitom oštricom."
Samo na trenutak, pomislio je da vidi tračak sumnje u njezinim očima, ali ono što je rekla bilo je: "Zašto bi mi Petyr lagao?"
"Zašto medvjed sere po šumi?" upita on. "Zato što mu je to u naravi. Čovjeku kakav je Maloprsti laganje ide od ruke kao i disanje. Vi biste to trebali znati, vi od svih ljudi."
Ona zakorakne prema njemu, napeta lica. "A što to znači, Lannisteru?"
Tynon naheri glavu. "Pa, svaki je muž na dvoru čuo kako govori da vam je oduzeo djevičanstvo, moja gospo."
"To je laž!" reče Catelyn Stark. O podli mali vraže", reče Marillion, zaprepašten.
Kurleket isuče svoj nož, oštar komad crnog željeza. "Samo recite riječ moja gospo, i bacit ću vam njegov lažljivi jezik pred noge." Njego-Praseće očice bijahu vlažne od uzbuđenja pred tom mogućnošću.
Catelyn Stark zurila je u Tyriona s ledenim izrazom na licu kakav nikad prije nije vidio. "Petyr Baelish me nekoć ljubio. Bio je tek dječak. Njegova strast predstavljala je tragediju za sve nas, ali ona je bila iskrena i čista, a ne predmet poruge. Htio je zaprositi moju ruku. To je sva istina. Vi ste zaista zao čovjek, Lannisteru."
"A vi ste zaista budala, kneginjo Stark. Maloprsti nikad nikog nije ljubio osim Maloprstog, a kunem vam se kako nije vaša

ruka ono čim se hvali, već ova vaša zrela njedra, ova slatka ustašca i vatra među vašim nogama."
Kurleket zgrabi rukovet kose i povuče mu glavu natrag snažnim trzajem, razgolitivši mu vrat. Tyrion osjeti studeni poljubac čelika pod svojom bradom. "Da mu pustim krv, gospodarice?"
"Ubij me i istina umire sa mnom", dahne Tyrion. "Pustite ga da govori", zapovjedi Catelyn Stark. Kurleket ispusti Tyrionovu kosu, skanjujući se.
Tyrion duboko uzdahne. "Što vam je Maloprsti rekao o tome kako sam došao do tog njegova bodeža? Odgovorite mi na to."
"Osvojili ste ga u okladi, za vrijeme turnira na imendan princa Jof-frevja."
"Kad je mog brata Jaimea s konja zbacio Vitez Cvijeća, to je bila njegova priča, zar ne?
"Bila je", izusti ona. Bora joj nabere čelo. "Jahači!"
Krik dopre s vjetrom isklesana grebena nad njima. Ser Rodrik je poslao Lharvsa da se popne uz stijenu kako bi pazio na cestu dok su se odmarali.
Nekoliko časaka, i nitko se nije pomaknuo. Catelyn Stark prva je reagirala. "Ser Rodriče, Ser Willise, uzjašite", povikne. "Postavite ostale konje iza nas. Mohore, čuvaj zarobljenike..."
"Naoružajte nas!" Tyrion poskoči na noge i uhvati je za nadlakticu. "Trebat će vam svaki mač."
Znala je da ima pravo, Tyrion je to mogao vidjeti. Gorski klanovi ne haju za neprijateljstva velikih kuća; zaklali bi jednog Starka i jednog Lannistera jednakim žarom, kao što su se klali među sobom. Možda bi poštedjeli samu Catelyn; bila je još dovoljno mlada da rađa sinove. Ipak, ona je oklijevala.
"Čujem ih!" krikne Ser Rodrik. Tyrion je okrenuo glavu da osluhne, ondje je čuo topot kopita, tucet konja ili više, kako se sve više približava. Najednom se svi pokrenu, posegnu za oružjem, potrče k svojim konjima.
Šljunak ih zapljusne dok je Lharvs skakao i klizio niz greben. Spustio se bez daha pred Catelyn Stark, čovjek nezgrapna lika s divljim čupercima kose boje hrđe koji su stršili iz čunjolike čelične kape. "Dvadeset muškaraca, možda dvadeset pet", reče zapuhano. "Mliječne zmije ili Mjesečeva braća, po mome mišljenju. Sigurno imaju izvidnicu, moja gospojo... skrivene uhode... znaju da smo ovdje."
Ser Rodrik Cassel već je uzjahao, s mačem u ruci. Mohor je čučao iza kamene gromade, s objema rukama na koplju sa željeznim vrškom, i bodežom među zubima. "Ti, pjevaču", povikne Ser Willis Wode. "Pomozi mi s ovim prsnim oklopom." Marillion je sjedio kao skamenjen, stežući u rukama svoju drvenu harfu, lica blijeda poput vapna, ali Tyrionov sluga Morrec hitro skoči na noge i primakne se da pomogne vitezu s njegovim oklopom.
Tyrion je i dalje stiskao Catelyn Stark za ruku. "Nemate izbora", reče joj. "Nas trojica, i četvrti čovjek protraćen stražareći nad nama... četvero ljudi može biti razlika između života i smrti ovdje gore."
"Dajte mi svoju riječ da ćete ponovno spustiti mačeve kad borba bude gotova."
"Moju riječ?" Topot kopita sada je bio jači. Tyrion se iskrivljeno naceri. "O, imate je, moja gospo... na moju čast kao Lannistera."
Na trenutak pomisli da će ona pljunuti na nj, ali umjesto toga ona oštro zapovjedi: "Naoružajte ih", i u sljedećem trenutku već je bila daleko. Ser Rodrik dobaci Jycku njegov mač i korice, pa okrene konja kako bi se sučelio s neprijateljem. Morrec se sam posluži lukom i tobol-cem za strijele, te klekne na jedno koljeno pokraj ceste. Bio je on bolji strijelac nego mačevalac. A Bronn dojaše kako bi ponudio Tyrionu sjekiru s dvostrukim sječivom.
"Nikad se nisam borio sjekirom." Oružje se činilo nezgrapnim i neprirodnim u njegovim rukama. Imalo je kratak držak, tešku glavu, opak šiljak na vrhu.
"Pretvarajte se da siječete cjepanice", reče Bronn, izvlačeći svoj mač iz korica na leđima. Otpljune i otkasa kako bi se postrojio uz Chiggena 1 Ser Rodrika. Ser Willis je uzjahao da im se pridruži, boreći se sa svo-
jom kacigom, metalnim loncem s uskim prorezom za oči i dugim crnim svilenim perom.
"Cjepanice ne krvare", reče Tyrion nikomu posebno. Osjećao se golim bez oklopa. Osvrnuo se u potrazi za stijenom te potrčao onamo gdje se skrivao Marillion. "Pomakni se."
"Odlazite!" zaurla mladić na njega. "Ja sam pjevač, ne želim udjela u ovoj bici!"
"Što, izgubio si smisao za pustolovinu?" Tyrion stane udarati mladića sve dok ovaj nije skliznuo u stranu, ni trenutka prerano. Otkucaj srca poslije, jahači su ih napali.
Nije bilo glasnika, ni barjaka, ni rogova, ni bubnjeva, tek brujanje žica na lukovima dok su ih Morrec i Lharvs odapinjali. Pripadnici klana stigli su iznebuha uz tutnjavu iz zore, mršavi tamnoputi ljudi u uškrob-ljenoj koži i nejednakim oklopima, lica skrivenih za rešetkastim poluka-cigama. U rukavicama su stezali sve vrste oružja: mačeve i koplja i naoš-trene kose, toljage sa šiljcima, bodeže i teške željezne batine. Na njihovu čelu jahao je visoki muškarac u prugastom plastu od sjenovitog risa, naoružan golemim dvoručnim mačem.
Ser Rodrik vikne: "Oštrozimlje!" i odjaše mu ususret, s Bronnom i Chiggenom uza se, koji su urlali nekakav nerazumljivi bojni poklič. Ser Willis Wode ih je slijedio, vitlajući topuzom oko svoje glave. "Harren-hall! Harrenhall!" pjevao je. Tyrion osjeti iznenadnu želju da skoči, zamahne svojom sjekirom i zatuli: "Bacačeva hrid!" ali bezumlje ga brzo ostavi te on čučne još niže.
Čuo je njištanje preplašenih konja i sraz kovine s kovinom. Chigge-nov mač zastruže po ogoljenom licu oklopljenog konjanika, a Bronn se obruši na pripadnike klana poput vihora, sijekući neprijatelja zdesna i slijeva. Ser Rodrik udari po krupnome čovjeku u plastu od sjenovitog risa, a njihovi konji zaplesaše jedan oko drugog dok su oni izmjenjivali udarce.

Jyck se baci na neosedlana konja i odgalopira u sukob. Tyrion ugleda strelicu kako niče iz vrata čovjeka u plastu od sjenovitog risa. Kad je ovaj otvorio usta da krikne, iz njih izađe samo krv. U času kad je pao, Ser Rodrik se već tukao s nekim drugim.
Najednom Marillion vrisne, pokrivši glavu svojom drvenom harfom kad je konj preskočio njihovu stijenu. Tyrion se osovio na noge dok se jahač okretao u namjeri da se vrati k njima, podižući batinu punu šilja-ka. Tyrion zamahne sjekirom objema rukama. Oštrica zahvati jurišaju-ćeg konja u vrat s mesnatim thud, zaokrenuvši prema gore, pa je Tyrio-umalo ispala dok je životinja njištala i rušila se. Uspio je osloboditi 'ekiru i nespretno odšepesati s puta. Marillion bijaše lošije sreće. Konj jahač u zapletaju ljosnuše na tlo povrh pjevača. Tyrion je doplesao natrag dok je razbojniku noga još bila pričepljena pod njegovim palim konjem, te zabije sjekiru u muškarčevu šiju, upravo iznad lopatica.
Dok se mučio da izvuče oštricu, začuje kako Marillion stenje pod tijelima. "Neka mi netko pomogne", soptao je pjevač. "Bogovi smilujte se, krvarim."
"Mislim da je to konjska krv", reče Tyrion. Pjevačeva ruka dogmiže ispod mrtve životinje, koprcajući se u prašini poput pauka s pet nogu. Tyrion metne svoju petu na pjevačeve prste i oćuti zadovoljavajuće hrskanje. "Sklopi oči i pretvaraj se da si mrtav", posavjetuje pjevača prije nego što je podigao sjekiru i ostavio ga.
Nakon toga, stvari su se događale jedna za drugom. Zoru su ispunili urlici i krikovi te je otežala od vonja krvi, a svijet se pretvorio u metež. Strelice su siktale pokraj njegova uha i uz zveket se odbijale od litica. Vidio je Bronna zbačenog s konja, kako se bori s mačem u svakoj ruci. Tyrion se zadržavao na rubovima bitke, pužući od stijene do stijene i hrleći iz sjene poput sulice kako bi sasjekao noge konja u prolazu. Pronašao je ranjenog pripadnika klana i ostavio ga da umre, poslužįvši se pritom muškarčevom polukacigom. Bila mu je premala, ali Tyrion se radovao makar kakvoj zaštiti. Jycka su oborili s leđa dok je probadao čovjeka pred sobom, a poslije je Tyrion posrnuo preko Kurleketova tijela. Praseće lišće bijaše ulupljeno buzdovanom, ali Tyrion prepozna nož dok ga je čupao iz čovjekovih mrtvih prstiju. Upravo ga je zavlačio pod svoj pojas kad je začuo ženski krik.
Catelyn Stark našla se u stupici između krševitog brda i trojice muškaraca oko sebe, jednog još uvijek na konju a druge dvojice na nogama. Bodež je nezgrapno stiskala u svojim osakaćenim rukama, ali leđa je imala okrenuta prema litici dok su je oni zatvarali s triju strana. Neka samo uzmu kuju, pomisli Tyrion, slobodna što se mene tiče, međutim i dalje se kretao naprijed. Dohvatio je prvog muškarca po unutrašnjoj strani koljena prije nego što su uopće znali daje ondje, a teška je sjekira raspolutila meso i kost poput trulog drveta. Cjepanice koje krvare, pomisli Tyrion isprazno dok mu se drugi čovjek približavao. Tyrion se naglo sagne pod njegovim mačem, nemilice osine sjekirom, čovjek zatetura unatrag... a Catelyn Stark iskorači iza njega te mu rastvori grlo. Konjanik se prisjeti prečeg posla na nekome drugom mjestu i naglo odgalopira.
Tyrion se ogleda oko sebe. Neprijatelj bijaše ili nadvladan ili nestao. Borba je nekako prestala dok nije gledao. Ugibajući konji i ranjeni ljudi ležali su naokolo, jaučući i stenjući. Na njegovo golemo zaprepaštenje, on nije bio jedan od njih. Rastvorio je prste i pustio sjekiru nek tresne o kamen. Ruke mu bijahu ljepljive od krvi. Mogao se zakleti da su se borili pola dana, ali sunce se jedva bilo pomaklo.
"Vaša prva bitka?" upita Bronn poslije dok se sagibao nad Jyckovim tijelom, izuvajući mu čizme. Bijahu to dobre čizme, kako je dolikovalo jednom sluzi kneza Tywina; od teške kože, nauljene i gipke, mnogo otmjenije od onih koje je nosio Bronn.
Tyrion kimne. "Moj će otac biti tako ponosan", reče. Noge su mu hvatali tako jaki grčevi da je jedva stajao. Čudno, nijednom nije zamijetio bol tijekom bitke.
"Sad vam je potrebna žena", reče Bronn dok su mu se crne oči caklile. Ugura čizme u svoje bisage. "Ništa bolje od žene kad se čovjek omasti krvlju, vjerujte mi na riječ."
Chiggen je prestao pljačkati mrtve razbojnike dovoljno dugo da frkne kroz nos i obliže usnice.
Tyrion zirne prema mjestu gdje je kneginja Stark povezivala Ser Rodrikove rane. "Ja sam voljan ako je i ona", reče. Slobodni jahači pras-nuše u smijeh, a Tyrion iskesi zube i pomisli: I ovo je početak.
Poslije je kleknuo uz potok i isprao krv s lica u vodi hladnoj poput leda. Dok je šepao natrag k ostalima, ovlaš je promotrio umorene. Mrtvi pripadnici klana bijahu mršavi, odrpani ljudi, njihovi konji suhonjavi i manji od prosječne veličine, a svako im se rebro jasno isticalo. Ono malo oružja što su im Bronn i Chiggen ostavili nije bilo posebno dojmljivo. Buzdovani, toljage, kosa... Prisjeti se visokog čovjeka u plastu od sjeno-vitog risa koji se tukao u dvoboju sa Ser Rodrikom dvoručnim golemim mačem, ali kada je pronašao njegovo truplo izvaljeno na kamenitu tlu, taj se čovjek pokazao ne toliko velikim, plašt je nestao, a Tyrion opazi da je oštrica bila prilično nazubljena, njezin jeftini čelik prepun mrljica hrđe. Nije bilo dakle čudo što su pripadnici klana ostavili devet tjelesa na zemlji.
Oni su pak imali samo trojicu mrtvih; dva oklopnika kneza Brackena, Kurleketa i Mohora, te njegova čovjeka Jycka, koji im je pružio tako smion prizor svog juriša na neosedlanu konju. Budala je ostao do kraja, pomislio je Tyrion.
"Kneginjo Stark, uporno vas molim da požurite dalje, svom hitnjom", reče Ser Willis Wode, a njegove oči pomno ispitivahu vrhunce orebena kroz prorez na njegovoj kacigi. "Odbili smo ih na neko vrijeme, ali neće otići daleko."
"Moramo pokopati svoje mrtve, Ser Willis", ona će. "Bijahu to hrabri ljudi. Neću ih valjda ostaviti vranama i sjenovitim risovima."
"Tlo je previše krševito za kopanje", reče Ser Willis. "Onda ćemo sakupiti kamenje za humke."
"Sakupite kamenja koliko hoćete," reče joj Bronn, "ali učinite to bez mene i Chiggena. Imam boljih stvari na pameti od

gomilanja kamenja po mrtvim ljudima... disanje, na primjer." Prijeđe pogledom po ostalim preživjelima. "Svi među vama koji se nadate ostati živi do sumraka, ja-šite s nama."
"Moja gospo, bojim se da govori istinu", oprezno će Ser Rodrik. Stari vitez bijaše ranjen u boju, dubokom posjekotinom na lijevoj ruci i udarcem koplja koje mu je okrznulo vrat, te su mu u glasu zazvučale njegove godine. "Ostanemo li ovdje dulje, nesumnjivo će nas ponovno napasti, a možda nećemo preživjeti drugi udar."
Tyrion je mogao vidjeti gnjev na Catelyninu licu, ali ona nije imala izbora. "Neka nam onda bogovi oproste. Krećemo odmah."
Sada nije manjkalo konja. Tyrion prebaci svoje sedlo preko Jycko-va pjegavog skopča, koji se doimao dovoljno snažnim da izdrži barem još tri ili četiri dana. Upravo je kanio uzjahati kad mu Lharis pristupi i reče: "Ja ću sada uzeti taj nož, patuljče."
"Neka ga zadrži." Cateh/n Stark spusti pogled sa svog konja. "I po-brini se da dobije natrag svoju sjekiru. Možda nam ustreba ako nas iznova napadnu."
"Imate moju zahvalnost, gospo", reče Tyrion, uspevši se na konja.
"Sačuvajte je za drugu priliku", otresito će ona. "Ne vjerujem vam ništa više nego prije." Nestala je prije nego što je mogao uobličiti odgovor.
Tyrion namjesti svoju ukradenu kacigu i prihvati sjekiru od Bronna. Sjetio se kako je ovo putovanje započelo, zavezanih zglobova i s kukuljicom navučenom preko glave, te zaključio kako je sigurno ovo bio napredak. Kneginja Stark je mogla zadržati svoje povjerenje; dokle god je on mogao zadržati sjekiru, smatrao je da ima prednost u ovoj igri.
Ser Willis ih je poveo s tog mjesta. Bronn je preuzeo začelje, s kne-ginjom Stark na sigurnom u sredini, i Ser Rodrikom nalik na sjenu pokraj nje. Marillion je neprestano dobacivao neljubazne poglede prema Tyrionu dok su jahali. Pjevač je bio polomio nekoliko rebara, svoju drvenu harfu i sva četiri prsta na ruci kojom je svirao, međutim dan mu nije posve propao; odnekud je pribavio veličanstven plašt od sjenovitog risa, gusto crno krzno ispresijecano bijelim prugama. Zgurio se nijemo među njegovim naborima i barem jednom nije imao što reći.
Začuli su za sobom duboko rezanje sjenovitog risa prije nego što su prešli pola milje, a potom divlju riku zvijeri koje su se borile nad truplima što su ih ostavili za sobom. Marillion je vidljivo problijedio. Tyrion je dokasao do njega. "Kukavica ", reče, "rimuje se lijepo s lopužica." Pod-bode konja i mimoiđe pjevača, idući dalje prema Ser Rodriku i Catelyn Stark. Ona ga promotri, čvrsto stisnutih usana.
"Kao što rekoh prije nego što su nas onako grubo prekinuli," započe Tyrion, "u Maloprstovoj se pripovijesti krije jedna ozbiljna pogreška. Što god vi mislili o meni, kneginjo Stark, jedno vam prisežem - nikad se ne kladim protiv svoje obitelji."

ARYA
Jednouhi crni mačak izvije šiju i zasikće na nju.
Arya je bešumno krenula prolazom, zadržavši ravnotežu na jagodicama prstiju svojih bosih nogu, osluškujući treptaje svog srca, udišući zrak sporim dubokim udisajima. Nečujna poput sjene, reče u sebi, laka poput perca. Mačak ju je promatrao kako dolazi, opreznih očiju.
Lov na mačke bio je naporan. Njezine ruke bijahu prekrivene napola zaraslim brazgotinama, a oba koljena puna krasta koje je do krvi iz-grebla pri padovima. Isprva joj je čak i kuhareva golema debela kuhinjska mačka uspijevala umaknuti, međutim Syrio ju je danonoćno tjerao da vježba. Kad mu je dotrčala okrvavljenih ruku, rekao je: "Tako spora? Budi brža, djevojko. Tvoji će ti neprijatelji zadati mnogo više od ogrebotina." Očistio joj je rane mvrishkom vatrom, koja je pekla tako jako da je morala zagristi usnicu da ne krikne. Potom ju je poslao u hajku za novim mačkama.
Crvena tvrđava bila ih je puna: od lijenih starih maca koje su drijemale na suncu, hitrih sitnih mačića s pandžama nalik na igle, gospodskih mačaka počešljanih i lakovjernih, pa sve do olinjalih koje su vrebale iz hrpa smeća. Jednu za drugom Arya je progonila, lovila i ponosno donosila Svriju Forelu... sve osim ove, ovog jednouhog crnog vraga od mačka. "Ono ti je ondje istinski kralj ovog zamka", rekao joj je jedan od zlatnih plašteva. "Stariji od grijeha i dvostruko opakiji. Jednom je kralj ugostio kraljičina oca, a ovo je crno kopile skočilo na stol i zgrabilo pečenu jarebicu iz samih prstiju kneza Tywina. Robert se toliko smijao da se malne nije raspukao. Drži se podalje od njega, dijete."
Natjerao ju je da za njim pretrči polovicu zamka; dvaput oko Nam-jesnikove kule, preko unutrašnjeg dvorišta, kroz staje, niz zmijolike stube, pokraj male kuhinje, svinjskog obora i baraka zlatnih plašteva, duž podnožja riječnih zidina i uz još stuba te naprijed i natrag preko Iz-dajnikove staze, i potom ponovno dolje, kroz dveri, oko zdenca, kroz nepoznate zgrade i izvan njih, sve dok Arya više nije znala gdje se nalazi.
Sad je konačno bio njezin. Visoki zidovi pritisnuli su ga s obje strane, a pred njim se uzdizala opustjela gomila kamenja bez ijednog prozora. Nečujna poput sjene, ponovi ona, klizeći naprijed, laka poput perca. Kad je bila tri koraka udaljena od njega, mačak je nasrnuo. Lijevo, pa desno, jurio je, a desno, pa lijevo, hitala je Arya, zatvarajući mu prolaz. On ponovno zasikće i pokuša joj jurnuti kroz noge. Hitra poput zmije, pomisli ona. Njezine se ruke oviju oko njega. Ona ga privuče na svoja prsa, vrteći se oko sebe i smijući se glasno dok su njegove pandže stru-gale po prednjici njezina kožnog haljetka. Nevjerojatnom brzinom, ona ga poljubi točno između očiju, pa onda trgne glavu natrag trenutak prije nego što su mu pandže pronašle njezino lice. Mačak zatuli i puhne.
"Što li on čini onoj mački?"

Zatečena, Arya ispusti mačku i okrene se prema glasu. Mačak nestade u tren oka. Na završetku prolaza stajala je djevojčica s gomilom zlatnih uvojaka, odjevena ljupko poput lutke u modri saten. Uz nju je stajao punašan, sitan plavokosi dječak s propetim jelenom izvezenim bi-serjem na prednjici njegova prsluka te minijaturnim mačem o pojasu. Princeza Myrcella i princ Tommen, pomisli Arya. Septa golema poput brdskog konjića nadvila se nad njima, a iza nje dvojica visokih muškaraca u grimiznim plaštevima, lannisterska obiteljska straža.
"Što si činio toj mački, dječače?" ponovi Mvrcela, strogo. Svom bratu međutim reče: "Kako je odrpan ovaj dječak, zar ne? Ta pogledaj ga samo." I ona zahihoće.
"Odrpani, prljavi, smrdljivi dječak", složi se Tommen.
Ne prepoznaju me, shvati Arya. Ne vide čak ni da sam djevojčica. Nije bilo ni čudo; bila je bosonoga i prljava, kose zamršene od duge jurnjave zamkom, odjevena u haljetak poderan mačjim pandžama i u smeđe hlače od grubog tkanja, odrezane nad njezinim krastavim koljenima. Ne nose se suknje i svila kad se ide u lov na mačke. Ona hitro pogne glavu i spusti se na jedno koljeno. Možda je ipak neće prepoznati. Učine li to, nikad neće čuti kraja ovomu. Septa Mordane smrtno će se uvrijediti, a
Šansa neće više s njom progovoriti ni riječi od puste sramote.
Stara debela septa primakne se bliže. "Dječače, kako si dospio ovamo? Nemaš što tražiti u ovom kraju zamka."
"Njegovu je vrstu nemoguće istjerati", reče jedan od crvenih plašteva. "To je kao da pokušavate istjerati štakore."
"Čiji si, dječače?" htjela je znati septa. "Odgovori mi. Što ti je, zar si nijem?"
Arvjin je glas zastao u grlu. Da odgovori, Tommen i Mvrcella bi je smjesta prepoznali.
"Godwyne, dovedi ga ovamo", reče septa. Viši stražar pođe niz prolaz.
Panika ju je zgrabila za vrat poput divovske ruke. Arya nije mogla prozboriti - čak ni da joj je život ovisio o tome. Mirna poput vode stajaćice, prošapće nečujno.
Kad je Godwyn posegnuo za njom, Arya se pomaknula. Hitra poput zmije. Nagnula se ulijevo, dopustivši da joj njegovi prsti okrznu nadlakticu, zavrtjevši se oko njega. Glatka poput ljetne svile. U času kad se dospio okrenuti, ona je već trčala niz prolaz. Brza poput srne. Septa zakriješti na nju. Arya klizne između bedara, tustih i bijelih poput mramornih stupova, skoči na noge, otkotrlja se u princa Tommena i preskoči ga kad je ovaj svom težinom sjeo na zemlju i rekao "Uf, u okretu izbjegne drugog stražara, te ih tada mimoiđe sve, i svom brzinom udari u trk.
Čula je povike, potom topot koraka, kako se primiču za njom. Bacila se na zemlju i otkotrljala. Čovjek u crvenom plastu maknuo se pokraj nje, nagnuvši se i posrnuvši. Opet je skočila na noge. Iznad sebe je ugledala prozor, visok i uzak, jedva nešto veći od otvora za strijelce. Arya skoči uvis, dohvati se prozorskog praga i povuče se gore. Dok je migoljila kroz prozor, zadržala je dah. Skliska poput jegulje. Kad je pala na tlo pred zaprepaštenom sluškinjom, koja je ribala podove, skoknula je u zrak, otresla prašinu s odjeće i ponovno se dala u trk, kroz neka vrata i niz dugačak hodnik, niz stubište, preko skrivenog dvorišta, za ugao i preko zida te kroz nizak, uzani prozor u podrum gdje je bilo mračno kao u rogu. Zvukovi su sve više i više zamirali za njom.
Arya bijaše bez daha i temeljito izgubljena. Čekala ju je lijepa kaša ako su je prepoznali, ali držala je da nisu. Kretala se previše brzo. Brzo poput srne.
Čučnula je u mraku uz vlažan kameni zid i počela osluškivati potjeru, ali jedini zvuči bijahu otkucaji njezina srca i udaljeno kapanje vode. Nečujna poput sjene, reče u sebi. Pitala se gdje je. Kad su tek bili došli u Kraljev grudobran, često je imala noćne more u kojima bi se izgubila u zamku. Otac je govorio da je Crvena utvrda manja od Oštrozimlja, ali u njezinim snovima bila je golema, beskrajni kameni labirint sa zidovima koji su se naoko premještali i mijenjali iza njezinih leđa. Zatjecala bi se kako tumara mračnim dvoranama pokraj izblijedjelih tapiserija, kako silazi beskrajnim kružnim stubištima, strelimice prelijeće dvorištima i preko mostova, a njezini povici odjekuju bez odgovora. U nekim sobama crveni kameni zidovi doimali su se kao da iz njih kaplje krv, a nigdje nije mogla pronaći prozor. Kadikad bi začula glas svog oca, ali uvijek iz velike daljine, i ma kako brzo trčala za njim, postajao bi slabiji i slabiji, sve dok ne bi posve iščeznuo, a Arya ostala sama u mraku.
Bilo je vrlo mračno sada, shvatila je. Privila je svoja gola koljena čvrsto na prsa i zadrhtala. Odlučila je čekati u tišini i brojiti do deset tisuća. Dotad će se moći bez opasnosti išuljati van i pronaći put kući.
Do časa kad je nabrojila do osamdeset sedam, odaja se počela rasvjetljavati kako su se njezine oči prilagođavale tami. Obrisi oko nje polako su poprimali oblik. Goleme prazne oči zurile su u nju gladno kroz mrak, a nejasno je vidjela škrbaste sjene dugačkih zuba. Pogriješila je u brojenju. Sklopila je oči, zagrizla usnicu i otjerala strah. Kad ponovno pogleda, čudovišta će nestati. Nikad ih neće ni biti. Pretvarala se da je Syrio kraj nje u tami, šapuće joj na uho. Mirna poput vode stajaćice, reče samoj sebi. Jaka poput medvjeda. Divlja poput vučice. Ponovno otvori oči.
Čudovišta su još bila ondje, ali straha je nestalo.
Arya se podigne na noge, oprezno se krećući. Glave bijahu svud oko nje. Ona dotakne jednu, znatiželjna, pitajući seje li stvarna. Vrhovi njezinih prstiju okrznu krupnu vilicu. Činila se dovoljno stvarnom. Kost bijaše glatka pod njezinom rukom, hladna i tvrda na dodir. Prijeđe prstima niz jedan zub, crn i oštar, bodež načinjen od mraka. Natjera je da zadrhti.
"Mrtvo je", reče glasno. "To je samo lubanja, ne može me ozlijediti." Ipak, čudovište je nekako znalo daje ondje. Mogla je oćutjeti njegove prazne oči kako je promatraju kroz tamu, a bilo je nečeg u toj "noi odaji što je nije voljelo. Odmaknula se od lubanje i zabila leđima u drugu, krupniju od prve. Na trenutak mogla je osjetiti kako joj njezini zubi prodiru u rame, kao da žele zalogaj njezina mesa. Arya se okrene na peti, osjeti kako se koža zadijeva i para dok je golemi očnjak grizao

njezin haljetak, a onda potrči. Druga lubanja pomoli se pred njom, čudovište najveće od sviju, ali Arya nije usporila. Preskočila je erebe'n crnih zuba visokih poput mačeva, jurnula kroz gladne ralje i bacila se na vrata.
Njezine su ruke pronašle težak željezni prsten umetnut u drvo, te ga ona povuče. Vrata su odolijevala trenutak, prije nego što su se polako stala otvarati prema unutra, uz škripu tako glasnu da je Arya bila uvjerena kako se čuje u cijelome gradu. Otvorila je vrata tek toliko koliko je dostajalo da se provuče kroz njih, u hodnik iza.
Ako je soba s čudovištima bila mračna, hodnik bijaše najcrnja jama u sedam pakala. Mirna poput vode stajaćice, Arya reče samoj sebi, ali čak i kada je očima dopustila trenutak da se prilagode, nije se moglo vidjeti ništa osim nejasna obrisa vrata kroz koja je prošla. Micala je amo--tamo prstima pred svojim licem, osjetila strujanje zraka, ali ništa nije vidjela. Bila je slijepa. Vodena plesačica vidi svim svojim osjetilima, podsjeti samu sebe. Sklopi oči i umiri dah jedan dva tri, upije muk, ispruži obje ruke.
Njezini prsti okrznu grub nedovršen kamen s njezine lijeve strane. Slijedila je zid, rukom letimice dotičući površinu, koračajući malim kli-zećim koracima kroz tamu. Svi hodnici nekamo vode. Gdje ima puta unutra, ima i puta van. Strah reže dublje od mačeva. Arya je odlučila da se neće bojati. Činilo se da je prešla dug put kad je zid naglo završio, a dašak joj studenog zraka puhnuo niz obraz. Raspušteni uvojci uskomešali su se slabašno po njezinoj koži.
Odnekud, duboko pod sobom, čula je buku. Škripu čizama, udaljene glasove. Treperavo je svjetlo jedva primjetno okrznulo zid, a ona vidje da stoji na rubu veličanstvenog crnog zdenca, okna dvadeset stopa u promjeru koje je poniralo duboko pod zemlju. Golemo kamenje bilo je umetnuto u zaobljene zidove poput stuba, spuštajući se u spirali sve niže i niže, crno poput stuba u pakao o kojima im je Stara Nana nekoć pripovijedala. A nešto se uspinjalo iz tame, iz utrobe zemlje...
Arya proviri preko ruba i osjeti hladan crni dah na svome licu. Duboko dolje, opazi svjetlo jedne jedine baklje, sićušno poput plamena svijeće. Dva muškarca, nazre ona. Njihove sjene previjale su se na zidovima zdenca, visoke poput divova. Mogla je čuti njihove glasove, kako odjekuju iz okna.
"... pronašao jedno kopile", jedan je govorio. "Ostali će stići ubrzo. Za dan, dva dana, dva tjedna..."
"A kad dozna istinu, što će učiniti?" upita drugi glas čistim naglaskom Slobodnih gradova.
"Samo bogovi znaju", reče prvi glas. Arya je mogla vidjeti tanak sivi dim kako se izvija iz baklje, vijugajući poput zmije dok se uzdizao. "Budale su pokušale ubiti njegova sina, a što je gore, učinili su od toga glumačku farsu. On nije čovjek koji će takvo što zanemariti. Upozoravam vas, vuk i lav ubrzo će se međusobno rastrgati, željeli mi to ili ne."
"Prerano, prerano", potuži se glas s naglaskom. "Kakva je korist od rata sada? Nismo spremni. Odugovlačite."
"Mogli ste me isto tako zamoliti da zaustavim vrijeme. Držite li me za čarobnjaka?"
Drugi se tiho nasmije. "Ni manje ni više." Plamičci su oblizivali studeni zrak. Visoke sjene bile su gotovo povrh nje. Trenutak poslije čovjek koji je držao baklju uspeo se u njezin vidokrug, sa suputnikom pokraj sebe. Arya se puzeći udalji od zdenca, spusti se na trbuh i opruzi uza zid. Zadrži dah kad su muškarci dospjeli na vrh stuba.
"Što želite da učinim?" upita nositelj baklje, krupan čovjek u kožnom kratkom plastu. Čak i u teškim čizmama, njegove su se noge činile kao da nečujno klize po tlu. Okruglo lice s brazgotinama i strnište tamne brade pokazivali su se pod njegovom čeličnom kapom, a nosio je oklop preko uškrobljene kože, te nož i kratak mač o pojasu. Aryji se činilo nešto neobično poznato na njemu.
"Ako jedan Namjesnik može umrijeti, zašto ne bi i drugi?" odvrati čovjek s naglaskom i rašljastom žutom bradom. "Plesali ste taj ples otprije, moj prijatelju." Nije bio nitko koga je Arya prije vidjela, bila je sigurna u to. Iznimno debeo, ipak činilo se da hoda lako, noseći svoju težinu na stopalima nogu onako kako to čine vodeni plesači. Njegovo prstenje svjetlucalo je na svjetlu baklje, od crvenog zlata i bijelog srebra, optočeno rubinima, safirima, uzanim žutim tigrovim očima. Svaki je prst nosio prsten; neki su imali dva.
"Ono što je bilo prije nije sada, a ovaj Namjesnik nije poput drugog", reče čovjek s brazgotinama kad su iskoračili u hodnik. Nepomična poput kamena, reče Arya samoj sebi, nečujna poput sjene. Zaslijep-
ljeni žarom vlastite baklje, nisu je vidjeli priljubljenu svom dužinom uz kamen, jedva nekoliko stopa dalje.
"Možda je tako", odvrati rašljasta brada, zastavši kako bi povratio dah nakon duga uspona. "Unatoč tomu, moramo dobiti na vremenu. Princeza čeka dijete. Khal se neće pokrenuti dok mu se ne rodi sin. Znate kakvi su, ti divljaci."
Čovjek s bakljom je nešto odgurnuo. Arya je začula tih štropot. Golema kamena ploča, crvena na svjetlu baklje, skliznula je sa stropa s od-jekujućim praskom od kojeg je malne kriknula. Na ulazu u zdenac nije bilo ničeg osim kamena, čvrstog i cjelovitog.
"Ako se ubrzo ne pokrene, moglo bi biti prekasno", reče krupni čovjek u čeličnoj kapici. "Ovo više nije igra za dvojicu igrača, ako je to ikad i bila. Stannis Baratheon i Lysa Arryn pobjegli su izvan mog dosega, a uhode vele kako oko sebe okupljaju mačeve. Vitez Cvijeća poslao je dopis u Visovrt, nagovarajući oca da pošalje njegovu sestru na dvor. Djevojka je četrnaestogodišnja djevica, dražesna, lijepa i poslušna, a knez Renly i Ser Loras nakanili su da Robert s njom spava, oženi se njome i učini je novom kraljicom. Maloprsti... samo bogovi znaju kakvu igru igra Maloprsti. Ipak knez Stark je onaj koji mi ometa san. Ima kopile, ima knjigu i uskoro će imati istinu. A sad je njegova žena otela Tyriona Lannistera, zahvaljujući petljanju Maloprstog. Knez Tywin držat će to teškom uvredom, a Jaime gaji neobičnu ljubav prema Vražićku. Podu li Lannisterovi na Sjever, to će također uplesti i Tullvjeve. Odugovlačite, velite vi. Požurite, odvraćam ja. Čak i najvještiji žongleri ne mogu zauvijek održati stotinu kuglica u zraku."
"Vi ste više od žonglera, stari prijatelju. Vi ste pravi vještac. Sve što tražim jest da vaša čarolija potraje trenutak dulje."

Upute se niz hodnik u smjeru iz kojeg je došla Arya, pokraj odaje s čudovištima.
"Sto budem mogao učiniti, učinit ću", tiho će onaj s bakljom. "Moram imati zlata, i drugih pedeset ptica."
Pustila ih je da odmaknu daleko naprijed, a potom se počela šuljati za njima. Nečujna poput sjene.
Toliko mnogo?" Glasovi su bivali sve slabiji kako se svjetlo gubilo Pred njom. "One koje trebate teško je naći... tako mlade, da znaju svoja P^ma... možda starije... ne umiru tako lako..."
Ne. Mlađe su sigurnije... ophodite se nježno s njima..." budu li držali jezik za zubima..."
"...rizik..."
Dugo nakon što su njihovi glasovi iščezli, Arya je još mogla vidjeti svjetlo baklje, zadimljenu zvijezdu koja ju je molila daje slijedi. Dvaput se činilo da je nestala, ali ona je i dalje išla naprijed, i u oba se slučaja našla na vrhu strmih, uskih stuba, dok je baklja treperila duboko pod njom. Požurila se za njom, sve niže i niže. Jednom je posrnula preko kamena i sudarila se sa zidom, a njezina je ruka pronašla sirovu zemlju poduprtu gredama, dok je prije tunel bio obložen kamenom. Sigurno se za njima šuljala miljama. Konačno su nestali, ali ona nije imala kamo osim naprijed. Ponovno je pronašla zid i slijedila ga, slijepa i izgubljena, pretvarajući se da Nvmeria tapka pokraj nje u tami. Na koncu se zatekla u do koljena smrdljivoj vodi, želeći da može plesati na njoj kao Syrio, i pitajući se hoće li ikad više ugledati svjetlo. Bilo se posve smračilo kad je Arya konačno izašla na noćni zrak.
Našla se na otvoru odvodnog kanala na mjestu gdje se ulijevao u rijeku. Zaudarala je tako strašno da se odmah svukla do gola, ispustivši prljavu odjeću na riječnu obalu dok je zaranjala u duboku crnu vodu. Plivala je sve dok se nije osjetila čistom, te drhtureći otpuzala van. Nekoliko je jahača prošlo riječnom cestom dok je Arya prala svoju odjeću, ali ako su i opazili koštunjavu golu djevojčicu kako pere svoje dronjke na mjesečini, nisu se obazirali na nju.
Bila je miljama daleko od zamka, ali s bilo kojeg mjesta u Kraljevu grudobranu trebalo je samo pogledati uvis da bi se vidjela Crvena utvrda na Aegonovu brijegu, te nije bilo opasnosti da se izgubi. Njezina je odjeća bila gotovo suha u času kad je stigla do vratareve kućice. Željezna rešetka bijaše spuštena, a dveri zakračunate, pa ona pođe na pokrajnja vrata. Zlatni plaštevi koji su držali stražu podsmjehnuše se kad im je rekla da je puste unutra. "Gubi se", reče jedan. "Kuhinjskih ostataka je nestalo, a ne trpimo prosjačenje nakon mraka."
"Nisam prosjak", reče ona. "Živim ovdje."
"Rekao sam, gubi se. Treba li te klepnuti po uhu da bolje čuješ?"
"Želim vidjeti svog oca."
Stražari izmijene poglede. "Ja želim jebati kraljicu, iako mi od toga nikakve koristi", reče mlađi.
Stariji se namršti. "Tko je taj tvoj otac, dječače, gradski istrebljivač štakora?"
"Kraljev Namjesnik", reče mu Arya.
Obojica se nasmijaše, a stariji uto zamahne šakom na nju, usputno, kao kad čovjek udara psa. Arya je vidjela udarac prije nego što je i za-v otplesala mu je s puta, netaknuta. "Nisam dječak", obrecnula se «ja sam Arya Stark od Oštrozimlja, i položite li ruku na mene rnoj će vam gospodin otac obojici nataknuti glave na šiljak. Ne vjerujete li mi, dozovite Jorvja Cassela ili Vavona Poolea iz Namjesnikove kule." Stavi ruke na bokove. "A sad mi otvorite dveri, ili vas treba klepnuti po uhu da bolje čujete?"
Njezin je otac bio sam u dnevnoj odaji kada su je Hanvin i Debeli Tom uveli, a uljanica je blago treperila pokraj njegova lakta. Bio je sagnut nad najvećom knjigom koju je Arya ikad vidjela, golem debeo svezak s napuklim žućkastim stranicama nečitljiva rukopisa, uvezen u izblijedjele kožne korice, ali ju je zaklopio kako bi počuo Hanvinov izvještaj. Njegovo je lice bilo strogo kada je otpustio ljude uz zahvalu.
"Shvaćaš li da sam polovicu svoje straže poslao u potragu za tobom?" reče Eddard Stark kada su ostali sami. "Septa Mordane je izvan sebe od straha. Moli se u septi za tvoj sigurni povratak. Arya, ti znaš da ne smiješ stupiti izvan gradskih zidina bez mog dopuštenja."
"Nisam izašla kroz dveri", izlane ona. "Hoću reći, nisam namjeravala. Bila sam dolje u tamnicama, samo što su se one pretvorile u taj tunel. Sve je bilo mračno, a nisam imala baklju ili svijeću da bolje vidim, pa sam ga morala slijediti. Nisam se mogla vratiti putem kojim sam došla poradi čudovišta. Oče, govorili su da će te ubiti! Ne čudovišta, dva muškarca. Nisu me vidjeli, bila sam nepomična poput stijene i nečujna poput sjene, ali ja sam čula njih. Rekli su da imaš knjigu i kopile i da ako je jedan Namjesnik mogao umrijeti, zašto ne bi i drugi? Je li to ta knjiga? Jon je kopile, kladim se."
"Jon? Arya, o čemu govoriš? Tko je to rekao?"
"Oni", reče mu ona. "Bio je jedan debeli s prstenjem i rašljastom žutom bradom, i drugi u oklopu i čeličnoj kapi, a debeli je rekao da moraju odugovlačiti, ali mu je drugi rekao da ne može dulje žonglirati i da ce vuk i lav pojesti jedan drugog i daje to glumačka farsa." Pokušala se prisjetiti ostalog. Nije posve razumjela sve stoje čula, i sada se sve izmiješalo u njezinoj glavi. "Debeli je rekao da princeza čeka dijete. Onaj u čeličnoj kapi, on je imao baklju, on je rekao da se moraju požuriti. Mi-snm da je bio čarobnjak."
"Čarobnjak", reče Ned, ne smiješeći se. "Je li imao dugu bijelu đu l Vls°k zašiljen šešir posut zvijezdama?"
"Ne! Nije bilo kao u pričama Stare Nane. Nije izgledao kao čarobnjak, ali je debeli rekao da jest."
"Upozoravam te, Arya, ako si isprela priču ni od čega..."
"Ne, rekla sam vam, to je bilo u tamnicama, pokraj mjesta s tajnim zidom. Lovila sam mačke i, pa..." Iskrivi lice. Prizna li da je oborila princa Tommena na zemlju, on će se ozbiljno naljutiti na nju. "... pa, ušla sam kroz neki prozor. Ondje sam pronašla čudovišta."

"Čudovišta i čarobnjaci", reče njezin otac. "Čini se da si doživjela pravu pustolovinu. Oni muškarci koje si čula, veliš da su govorili o žon-gliranju i glumi?"
"Da," prizna Arya, "samo..."
"Arya, to su bili glumci", reče joj njezin otac. "Najmanje je tucet trupa u ovom trenutku u Kraljevu grudobranu, pristiglih da otmu štogod novca turnirskoj svjetini. Nisam siguran što su ta dvojica radila u zamku, ali možda je kralj zatražio predstavu."
"Ne." Tvrdoglavo je zatresla glavom. "Nisu bili..."
"U svakom slučaju ne smiješ uokolo slijediti i uhoditi ljude. Niti mi se sviđa ideja da se moja kći penje kroz nepoznate prozore u potrazi za mačkama skitnicama. Pogledaj se, mila. Ruke su ti prekrivene ogrebotinama. Ovo je potrajalo dovoljno dugo. Reci Svriju Forelu da želim razgovarati s njim..."
Prekinulo ga je kratko, neočekivano kucanje. "Kneže Eddarde, ispričavam se," vikne Desmond, odškrinuvši vrata, "ali ovdje je crni brat koji moli audijenciju. Kaže da je stvar hitna. Pomislio sam da biste željeli znati."
"Moja su vrata uvijek otvorena Noćnoj straži", reče otac.
Desmond uvede čovjeka. Bio je zgrbljen i ružan, s neurednom bradom i neopranom odjećom, no otac ga srdačno pozdravi i upita za ime.
"Yoren, ako vam je po volji gosp'aru. Ispričavam se radi ure." Nakloni se Aryiji. "A ovo je zasigurno vaš sin. Nalikuje vam."
"Ja sam djevojčica", reče Arya, očajna. Ako se starac spustio sa Zida, morao je doputovati preko Oštrozimlja. "Poznajete li moju braću?" upita uzbuđeno. "Robb i Bran su u Oštrozimlju, a Jon je na Zidu. Jon Snow, on je također u Noćnoj straži, morate ga znati, ima strahovuka, bijelog s crvenim očima. Je li Jon već izviđač? Ja sam Arya Stark." Starac u svojoj smrdljivoj crnoj odjeći čudno ju je promatrao, ali činilo se
Arva ne može prestati govoriti. "Kad odjašete natrag na Zid, hoćete podnijeti Jonu pismo ako ga napišem?" Željela je daje Jon sada ovdje. O bi joj povjerovao za tamnice i čovjeka s rašljastom bradom i čarobnjaka u čeličnoj kapi.
"Moja kći često zaboravlja na uljudno ponašanje", reče Eddard Stark s nemoćnim osmijehom koji je ublažavao njegove riječi. "Molim vas da nam oprostite, Yorene. Je li vas moj brat Benjen poslao?"
"Nitko me nijeposl'o, moj gosp'aru, osim starog Mormonta. Ovdje sam da pronađem ljude za Zid, a kad Robert sljedeći put otvori vrata svog dvora, savit ću koljeno i zavapiti upomoć, vidjeti nemaju li kralj i njegov Namjesnik kakvog ološa po tamnicama kojeg bi se rado riješili. No, mogli biste reći da je Benjen Stark razlog što sad razgovaramo. U njemu je tekla crna krv. Učinila ga mojim bratom k'o što je bio vaš. Poradi njega sam doš'o. Jah'o sam žestoko, vjerujte, umalo sam ubio konja kako sam ga tjer'o, ali ostavio sam druge daleko za sobom."
"Druge?"
Yoren pljune. "Najamne mačevaoce, slobodne jahače i slično smeće. Ono ih je svratiste bilo puno, i vidio sam kako su nanjušili trag. Trag krvi ili trag zlata, na kraju svi nanjuše isto. A nije se baš ni svaki od njih uputio u Kraljev grudobran. Neki su odgalopirali prema Bacačevoj hridi, a Hrid leži bliže. Knez Tywin je dosad već dobio vijest, možete računati na to."
Otac se namršti. "Kakvu to vijest?"
Yoren promotri Aryju. "Onakvu o kojoj je bolje govoriti u četiri oka, moj gosp'aru, ako mi oprostite."
"Kao što velite. Desmonde, otprati moju kćer u njezine odaje." Poljubio ju je u čelo. "Završit ćemo naš razgovor sutradan."
Arya je stajala prikovana u mjestu. "Ništa se loše nije dogodilo Jonu, zar ne?" upita Yorena. "Ili stricu Benjenu?"
"Pa, što se Starka tiče, ne bih znao reći. Dečko Snow bio je dovoljno dobro kad sam napuštao Zid. Nisu oni ti koji me zabrinjavaju."
Desmond je primi za ruku. "Pođite, moja gospo. Čuli ste svog plemenitog oca."
Arya nije imala drugog izbora nego poći s njim, priželjkujući da je
na njegovu mjestu Debeli Tom. S Tomom bi se možda mogla zadržati
a Vratima pod kakvom izlikom i čuti što Yoren govori, ali Desmond je bio odveć lukav da se prevari. "Koliko stražara ima moj otac?" upita ga ona dok su silazili u njezine spavaće odaje.
"Ovdje u Kraljevu grudobranu? Pedeset."
"Nikomu ne biste dopustili da ga ubije, zar ne?" upita ona.
Desmond se nasmije. "Što se toga tiče nemate se čega bojati, mala gospo. Nad knezom Eddardom se stražari noću i danju. Neće ga zateći zlo."
"Lannisterovi imaju više od pedeset ljudi", istakne Arya.
"Tako je, ali svaki Sjevernjak vrijedi za desetoricu ovih južnjačkih mačeva, pa možete spokojno spavati."
"Što ako pošalju čarobnjaka da ga ubije?"
"Pa, u tom slučaju", odvrati Desmond, isukavši svoj mač, "čarobnjaci umiru kao i svi drugi ljudi, kad im jednom odrežeš glavu."

EDDARD

Roberte, preklinjem vas", molio je Ned, "čujte što govorite. Razglabate o umorstvu djeteta."
"Kurva je trudna!" Kraljeva šaka tresne o vijećnički stol bučno poput udarca groma. "Upozorio sam te da će se to dogoditi, Nede. Ondje na grobištima, upozorio sam te, ali nisi htio slušati. Pa, čut ćeš sada. Hoću ih mrtve, majku i dijete zajedno, i onu budalu Vvserisa također. Je li ti to dovoljno jasno? Hoću ih mrtve."
Ostali vijećnici pokušavali su se pretvarati što su bolje mogli da su negdje drugdje. Nesumnjivo, bili su mudriji od njega. Eddard Stark rijetko se kad osjećao tako samim. "Zauvijek ćete obeščastiti samog sebe učinite li to."
"Neka padne na moju dušu, glavno da bude učinjeno. Nisam toliko slijep da ne vidim sjenu sjekire kad visi nad mojim vratom."
Sjekire nema", reče Ned svom kralju. "Samo sjena sjene, dvadeset godina udaljena... ako uopće i postoji."
Ako?" tiho upita Varys, stišćući napudrane ruke. "Moj kneže, činite mi krivo. Zar bih ja donio laži kralju i vijeću?"
Ned hladno pogleda eunuha. "Vi biste nam donijeli šaputanja izdajnika s one strane svijeta, moj kneže. Možda je Mormont u krivu. Možda laže."
"Ser Jorah se ne bi usudio prevariti me", reče Varys s podmuklim osmijehom. "Možete se uzdati u to, moj kneže. Princeza čeka dijete."
"Tako velite vi. Ako ste u krivu, nemamo se čega bojati. Ako djevojka pobaci, nemamo se čega bojati. Ako rodi kćer umjesto sina, nemamo se čega bojati. Ako dijete umre u povojima, nemamo se čega bojati."
"Ali ako bude dječak?" ustraje Robert. "Ako pozivi?"
"Usko će more još uvijek ležati između nas. Bojat ću se Dothraka onog dana kad svoje konje nauče trčati po vodi."
Kralj otpije gutljaj vina i mrko se zabulji u Neda preko vijećničkog stola. "Dakle, ti bi mi savjetovao da ne poduzimam ništa sve dok zma-jev skot ne pristane sa svojom vojskom na mojim obalama, je li tako?"
"Ovaj 'zmajev skot' nalazi se u majčinoj utrobi", reče Ned. "Čak ni Aegon nije kretao u osvajačke pohode prije nego što se odbio od prsiju."
"Bogovi! Tvrdoglav si poput tura, Stark." Kralj se obazre na ostale vijećnike. "Jeste li vi ostali zametnuli svoje jezike? Zar nitko neće privesti pameti ovu nedokazanu budalu?"
Varys uputi kralju ganutljiv osmijeh i položi meku ruku na Nedov rukav. "Shvaćam vašu grižnju, kneže Eddarde, zaista shvaćam. Nije me veselilo donijeti ove žalosne vijesti vijeću. Strahotan je to čin koji razmatramo, podao čin. Pa ipak, mi koji se usuđujemo vladati moramo činiti podlosti za dobrobit kraljevstva, koliko god nas to boljelo."
Knez Renly slegne ramenima. "Meni se stvar čini prilično jednostavnom. Trebali smo Vvserisa i njegovu sestru davno dati umoriti, ali Njegova Milost moj brat pogriješio je slušajući Jona Arrvna."
"Milost nikad nije pogreška, kneže Renly", odvrati Ned. "Na Tro-zupcu, ovdje prisutni Ser Barristan sasjekao je hrpu dobrih ljudi, Rober-tovih i mojih prijatelja. Kad su ga doveli pred nas, teško ranjena i na pragu smrti, Roose Bolton nagovarao nas je da mu prerežemo vrat, ali vaš je brat rekao: 'Neću umoriti čovjeka zato što je ostao vjeran, niti zato što se dobro borio, te je poslao vlastitog meštra da vida Ser Barris-tanove rane." Uputi kralju dug, hladan pogled. "Što bih dao da je taj čovjek danas ovdje."
Robert je imao dovoljno stida da porumeni. "To nije bilo isto", potuži se. "Ser Barristan je bio vitez kraljevske straže."
"Dok je Daenervs četrnaestogodišnja djevojčica." Ned je znao daje dobrano prešao granicu mudrosti, ali nije mogao šutjeti. "Roberte, pitam vas, zbog čega smo ustali protiv Aervsa Targarvena, ako ne da prekinemo ubijanje djece?"
"Da stanemo na kraj Targaryenovima!" zareži kralj.
"Vaša Milosti, nikad vas nisam vidio da se bojite Rhaegara." Ned se borio da mu glas ne zazvuči prezirno, ali nije uspio. "Zar su vam godine oduzele toliko hrabrosti da drhtite pred sjenom nerođena djeteta?"
Robert zadobije grimiznu boju. "Dosta je, Nede", upozori, upirući prstom. "Ni riječi više. Zar si zaboravio tko je ovdje kralj?"
"Nisam, Vaša Milosti", odvrati Ned. "A vi?"
"Dosta!" zagrmi kralj. "Sit sam razgovora. Završit ću s ovim, ili neka sam proklet. Što velite svi vi?"
"Treba je ubiti", objavi knez Renly.
"Nemamo izbora", promrmlja Varys. "Nažalost, nažalost..."
Ser Barristan Selmy podigne svoje blijede plave oči od stola i reče: "Vaša Milosti, časno je suočiti se s neprijateljem na bojnom polju, ali ne i umoriti ga u utrobi njegove majke. Oprostite mi, ali moram stati uz kneza Eddarda."
Veliki meštar Pycelle pročisti grlo, postupak koji je, činilo se, trajao nekoliko minuta. "Moj red služi kraljevstvu, ne vladaru. Jednoć sam savjetovao kralja Aerysa jednako vjerno kao što danas savjetujem kralja Roberta, te prema ovom ženskom djetetu ne gajim nikakvu mržnju. No pitam vas jedno - dođe li ponovno do rata, koliko će vojnika izginuti? Koliko će gradova izgorjeti? Koliko će djece biti otrgnuto od svojih majki da izdahnu na vršku koplja?" Pogladi svoju raskošnu bijelu bradu, neizmjerno tužan, neizmjerno umoran. "Nije li mudrije, milostivije čak, da Daenerys Targaryen umre sad kako bi deseci tisuća mogli živjeti?"
"Milostivije", reče Varys. "O, dobro i iskreno rečeno, Veliki meštre. To je tako točno. Podare li bogovi u svom hiru Daenerys Targaryen sina, kraljevstvo će morati proliti krv."
Maloprsti bijaše posljednji. Kad gaje Ned pogledao, knez Petyr prigušivao je zijevanje. "Kad se zatečeš u postelji s ružnom ženom, najbolje što možeš učiniti jest sklopiti oči i nastaviti s poslom", izjavi on. "Češ učiniti jest sklopiti oči i nastaviti s poslom, i an je neće učiniti djevu ljepšom. Poljubi je i završi s tim.

Poljubi je?" ponovi Ser Barristan, užasnut.
"Čeličnim poljupcem", reče Maloprsti.
Robert se okrene svom Namjesniku. "E pa, eto ti ga, Nedc ti i Selmy ste sami u ovoj stvari. Jedino pitanje koje preostaje jest, koga možemo pronaći da je ubije?"
"Mormont žudi za kraljevim oprostom", podsjeti ih knez Renly.
"Očajnički", reče Varys, "Međutim, još više žudi za životom. U ovom času, princeza se približava Vaes Dothraku, gdje je smrtonosno isukati oštricu. Kažem li vam što bi Dothraki učinili sirotom čovjeku koji bi je podigao na khaleesi, nijedan od vas noćas ne bi usnuo." Pogladio je napudran obraz. "Međutim, otrov... lyske suze, recimo. Khal Drogo nikad ne mora doznati da smrt nije bila prirodna."
Pospane oči velikog meštra Pycella širom se raširiše. On sumnjičavo zaškilji prema eunuhu.
"Otrov je kukavičko oružje", potuži se kralj.
Ned je čuo dovoljno. "Šaljete plaćeničke bodeže da umore četrnaestogodišnju djevojčicu i još se nabacujete riječima o časti?" Odgurne svoj stolac i ustane. "Obavite taj posao sami, Roberte. Čovjek koji izriče presudu trebao bi i zamahnuti mačem. Pogledajte joj u oči prije nego što je umorite. Upamtite njezine suze, poslušajte njezine posljednje riječi. Dugujete joj barem toliko."
"O bogovi", prokune kralj, a riječi izlete iz njega kao da je jedva mogao obuzdati svoj bijes. "Ti zaista to i misliš, proklet bio." Posegne za vrčem vina uz svoj lakat, pronađe ga praznog, i baci ga od sebe da ga razbije o zid. "Nestalo mi je vina i strpljenja. Dosta je bilo. Samo to obavite."
"Ne želim imati udjela u umorstvu, Roberte. Činite kako hoćete, ali ne tražite od mene da na vaša djela stavim svoj pečat."
Na trenutak se činilo da Robert ne shvaća što Ned govori. Prkos nije bio jelo koje je često kušao. Njegovo se lice polako mijenjalo kako mu se sposobnost shvaćanja vraćala. Njegove se oči suziše, a rumen mu dopuže uz vrat ponad baršunasta ovratnika. On gnjevan uperi prst u Neda. "Kraljev ste Namjesnik, kneže Stark. Učinit ćete kako vam zapovijedam, ili ću si pronaći Namjesnika koji hoće."
"Želim mu mnogo uspjeha." Ned otkopča tešku sponu koja je pridržavala nabore njegova plašta, kićenu srebrnu ruku koja bijaše značka njegove službe. Položi je na stol pred kralja, ožalošćen uspomenom na čovjeka koji mu ju je pričvrstio, prijatelja kojeg je ljubio. "Držao sam vas
boljim čovjekom, Roberte. Mislio sam da smo stvorili plemenitijeg kralja."
Robertovo lice bijaše grimizno. "Van", zakreštao je, gušeći se od bijesa. "Van, proklet bio, završio sam s tobom. Što čekaš? Idi, bježi natrag u Oštrozimlje. I pobrini se da ti više nikad ne vidim lice, inače će, kunem ti se, tvoja glava završiti na kolcu!"
Ned se nakloni i okrene na peti bez ijedne riječi. Mogao je osjetiti Robertov pogled na svojim leđima. Dok je dugim koracima napuštao vi-ječničke odaje, rasprava se nastavila gotovo bez stanke. "Na Braavosu postoji društvo zvano Ljudi bez lica", reče veliki meštar Pycelle.
"Imate li pojma koliko su oni skupi?" upita Maloprsti. "Mogli biste unajmiti vojsku običnih plaćenika za pola cijene, i to samo za trgovca. Ne usudim se pomisliti što bi mogli zatražiti za jednu princezu."
Zatvaranje vrata za njim utiša glasove. Ser Boros Blount bio je na položaju pred odajom, noseći dug bijeli plašt i oklop kraljevske straže. Dobacio je Nedu brz, znatiželjan pogled krajičkom oka, ali ništa nije pitao.
Dan mu se činio oblačnim i sparnim dok je prelazio bedem na povratku u Namjesnikovu kulu. Mogao je osjetiti prijetnju kiše u zraku. Ned bi je pozdravio. Možda bi mu pomogla da se osjeća malko manje nečistim. Kad je stupio u svoju privatnu odaju, dade pozvati Vayona Poolea. Upravitelj stiže istog trena. "Poslali ste po mene, moj kneže Namjesnice?"
"Nisam više Namjesnik", reče mu Ned. "Kralj i ja smo se posvađali. Vraćamo se u Oštrozimlje."
"Istom ću početi s pripremama, moj gospodaru. Bit će nam potrebna dva tjedna da priredimo sve za put."
"Možda nećemo imati dva tjedna. Možda nećemo imati ni jedan dan. Kralj je spomenuo nešto o mojoj glavi na kolcu."
Ned nabere čelo. Nije iskreno vjerovao da bi mu kralj nanio zlo, ne Robert. Sada je bio gnjevan, ali kad mu se Ned makne s očiju, ohladit će se kao što je uvijek činio.
Uvijek? Iznenada, nelagodno, on se zateče kako doziva u pamet Rhaegara Targaryena. Petnaest je godina mrtav, pa ipak Robert ga mrzi više nego ikad. Bijaše to uznemirujuća pomisao... a tu je bila i druga stvar, posao s Catelyn i patuljkom na koji ga je Yoren upozorio minule noći. I to će se uskoro objelodaniti, sigurno kao što će i sunce sutradan
svanuti, a dok je kralj ovako užasno bijesan... Robert možda ne bi dao pišljiva boba za Tyriona Lannistera, ali njegov bi ponos bio povrijeđen dok se ni pretpostaviti ne može što bi kraljica mogla učiniti.
"Možda će biti najsigurnije da ja pođem naprijed", reče on Pooleu. "Povest ću svoje kćeri i nekoliko stražara. Vi ostali možete nas slijediti kad budete spremni. Obavijesti Jorvja, ali ne govori nikomu drugom, i ne poduzimaj ništa dok djevojčice i ja ne odemo. Zamak je pun očiju i ušiju, a ja bih radije da se za moje nakane ne sazna."
"Na vašu zapovijed, moj gospodaru."
Kad je otišao, Eddard Stark pođe do prozora i sjedne obuzet mračnim mislima. Robert mu nije ostavio drugi izbor. Trebao bi mu zahvaliti. Bilo bi dobro vratiti se u Oštrozimlje. Nikad nije smio otići. Njegovi sinovi čekali su ga ondje. Možda će on i Catelyn zajedno napraviti novog sina kad se vrati, još uvijek nisu bili tako stari. A odnedavno se često znao zateći kako sanjari o snijegu, o dubokoj tišini vučje šume noću.
Pa ipak, pomisao na odlazak ga je srdila. Toliko toga još nije bilo učinjeno. Robert i njegovo vijeće kukavica i laskavaea

dovest će kraljevstvo na prosjački štap ako se ne zauzdaju... ili, još gore, prodat će ga Lannisterovima u zamjenu za njihove zajmove. A istina o smrti Jona Arrvna i dalje mu je izmicala. O, otkrio je nekoliko djelića, dovoljno da se uvjeri kako je Jon zaista bio umoren, ali oni ne bijahu ništa više doli tragovi životinje po šumskome tlu. Još uvijek nije ugledao samu zvijer, iako ju je osjećao ondje, pritajenu, skrivenu, podmuklu.
Iznenada mu padne na um da bi se mogao vratiti u Oštrozimlje preko mora. Ned nije bio pomorac, i obično je davao prednost kraljevskoj cesti, ali kada bi otputovao brodom mogao bi se zaustaviti na Zma-jevu kamenu i razgovarati sa Stannisom Baratheonom.
Pycelle je poslao gavrana preko vode, s uljudnim pismom u kojem je Ned tražio da se knez Stannis vrati u malo vijeće. Do ovog časa nije bilo odgovora, ali šutnja je samo produbljivala njegove sumnje. Knez Stannis dijelio je tajnu zbog koje je Jon Arryn umro, bio je siguran u to. Istina za kojom je tragao možda ga čeka upravo na toj drevnoj otočnoj tvrđavi kuće Targarven.
A kad je budeš imao, što tada? Neke je tajne sigurnije držati skrivene. Neke je tajne odveć opasno podijeliti, čak i s onima koje voliš i kojima vjeruješ. Ned iz korica o svome pojasu izvuče bodež koji mu je donijela Catelyn. Vražićkov nož. Zašto bi patuljak želio Branovu smrt? Da ga ušutka, zasigurno. Još jedna tajna, ili tek druga nit iste paukove mreže?
Je li moguće da je Robert bio umiješan? Nije mogao vjerovati da jest, ali nekoć isto tako nije vjerovao da bi Robert mogao narediti ubojstvo žene i djeteta. Catelyn ga je pokušala upozoriti. Poznavao si čovjeka, rekla je. Kralj ti je stranac. Što prije napusti Kraljev grudobran, to bolje. Kad bi kakva lađa plovila na Sjever sutradan, bilo bi dobro biti na njoj.
Ponovno dozove Vavona Poolea i pošalje ga na dokove da se raspita, nenapadno ali brzo. "Pronađi mi brzu brodicu s vještim kapetanom", naredi upravitelju. "Nije važna veličina njezinih kabina ni vrsnoća njezina namještaja, dokle god je brza i sigurna. Želim otići smjesta."
Tek što se Poole oprostio, Tomard je najavio posjetitelja. "Knez Baelish vas želi vidjeti, moj gosp'aru."
Ned se našao u poluiskušenju da ga otjera, ali se predomislio. Još uvijek nije bio na slobodi; sve dok ne bude, morat će igrati po njihovim pravilima. "Uvedi ga, Tome."
Knez Petyr ušeta u dnevnu odaju kao da tog jutra ništa nije pošlo po zlu. Nosio je baršunast prsluk s izrezom žućkastobijele i srebrne boje, siv svileni plašt obrubljen krznom crne lisice, i svoj uobičajeni podrugljivi osmijeh.
Ned ga hladno pozdravi. "Mogu li upitati razlog ovog posjeta, kne-že Baelish?"
"Neću vas dugo zadržavati, upravo idem na večeru kneginji Tande. Pita od zmijuljica i pečeni odojak. Već neko vrijeme nakanila me oženiti svojom mlađom kćeri, pa je njezin stol uvijek raskošan. Istinu govoreći, radije bih se oženio svinjom, ali nemojte joj to reći. Zaista volim pitu od zmijuljica."
"Ne bih vam htio zapriječiti put k vašim jeguljicama, moj kneže", Ned će s ledenim prijezirom. "U ovom času, ne mogu se sjetiti osobe čije društvo želim manje od vašeg."
"O, siguran sam, kad biste napeli mozak, da bi vam iskrsnulo nekoliko imena. Varys, recimo. Cersei. Ili Robert. Njegova Milost jako je ljuta na vas. Govorio je o vama malo pobliže nakon što ste se jutros oprostili od nas. Riječi drskost i nezahvalnost iskrsavale su često, ako se dobro sjećam."
Ned ovo nije počastio odgovorom. Niti je ponudio gostu stolac, ali je Maloprsti unatoč tomu zauzeo jedan. "Nakon što ste onako divlje izjurili, mene je zapalo da ih uvjerim da ne unajme Ljude bez lica", nastavio je vedro. "Umjesto toga, Varys će nenapadno razglasiti kako ćemo učiniti plemićem bilo koga tko umori Targarvenku."
Ned je bio ogorčen. "Dakle, sada dodjeljujemo titule plaćenim ubojicama."
Maloprsti slegne ramenima. "Titule su jeftine. Ljudi bez lica su skupi. Istinu govoreći, učinio sam Targarvenki više dobra nego vi sa svim svojim govorima o časti. Neka je neki najamni mačevalac opijen vizijama o plemstvu pokuša ubiti. Vjerojatno će od toga načiniti loš posao, i poslije će Dothraki biti oprezniji. Da smo poslali na nju Ljude bez lica, već bi bila pod zemljom."
Ned se namršti. "Sjedite u vijeću i govorite o ružnim ženama i čeličnim poljupcima, a sad očekujete od mene da vam vjerujem kako ste pokušali zaštititi djevojku? Kakvom me to budalom smatrate?"
"Pa, prilično velikom, zapravo", reče Maloprsti, smijući se. "Uvijek nalazite ubojstvo tako zabavnim, kneže Baelish?"
"Ne nalazim ubojstvo zabavnim, kneže Stark, već vas. Vladate se poput čovjeka koji pleše na tankom ledu. Usuđujem se reći da ćete plemenito propasti. Vjerujem da sam prvo pucketanje čuo ovog jutra."
"Prvo i posljednje", reče Ned. "Sit sam svega." "Kada se kanite vratiti u Oštrozimlje, moj kneže?" "Čim prije uzmognem. Što se to vas tiče?"
"Ne tiče me se... ali ako slučajno još uvijek budete ovdje kad padne večer, sa zadovoljstvom ću vas odvesti u onu javnu kuću za kojom je vaš sluga Jory tako bezuspješno tragao." Maloprsti se osmjehne. "I čak to neću spomenuti kneginji Catelyn."

CATELYN

kneginjo, trebali ste poslati glase o svome dolasku", rekao joj je Ser Donnel Waynwood dok su im se konji uspinjali klancem. "Poslali bismo vam pratnju. Gorska cesta više nije sigurna kao nekoć, za družinu malobrojnu poput vaše."
"Doznali smo to na našu žalost, Ser Donnel", reče Catelyn. Kadi-kad se osjećala kao da joj se srce pretvorilo u kamen; šest hrabrih ljudi poginulo je da bi je doveli dovde, a ona se nije mogla prisiliti ni da zaplače za njima. Čak su i njihova imena blijedjela. "Pripadnici klana mučili su nas danju i noću. Izgubili smo tri čovjeka u prvom napadu, još dvojicu u

drugom, a Lannisterov sluga umro je od groznice kad su se njegove rane zagnojile. Kad smo čuli vaše ljude kako se približavaju, pomislila sam da smo zasigurno propali." Bili su se postrojili za posljednji očajnički boj, s oštricama u rukama i leđima uz stijenu. Patuljak je oš-trio rub svoje sjekire i pripovijedao neku zajedljivu šalu kad je Bronn opazio barjak koji su jahači nosili pred sobom, mjesec i sokol kuće Arryn, nebeskoplav i bijel. Catelyn nikad nije vidjela radosniji prizor.

"Klanovi su postali smjeliji otkako je knez Jon umro", reče Ser Donnel. Bio je zdepast mladić od dvadesetak godina, ozbiljan i neugledan, široka nosa i busena guste smeđe kose. "Daje do mene, poveo bih stotinu ljudi u goru, iskorijenio ih iz njihove utvrde, i očitao im dvije-tri oštre ukvice, ali vaša je sestra to zabranila. Nije čak dopustila svojim vitezovima da se tuku na Namjesnikovu turniru. Želi sve svoje mačeve zadržati blizu kuće, da brane Dolinu... od čega, nitko točno ne zna. Od sjena, neki vele." Dobaci joj uznemiren pogled kao da se iznenada sjetio tko je. "Nadam se da nisam izrekao nešto neprimjereno, moja gospo. Nisam htio uvrijediti."

"Iskrene riječi me ne vrijeđaju, Ser Donnel." Catelyn je znala čega joj se sestra bojala. Ne sjena, Lannisterovih, pomisli u sebi, osvrnuvši se prema mjestu gdje je patuljak jahao uz Bronna. Njih dvojica postali su prisni prijatelji otkako je Chiggen poginuo. Čovječuljak je bio lukaviji nego što joj se sviđalo. Kad su stupili u planine, bio je njezin zarobljenik, privezan i bespomoćan. Što je bio sada? I dalje njezin zarobljenik, no jahao je s nožem o pojasu i sa sjekirom sapetom remenima o svoje sedlo, noseći plašt od sjenovitog risa koji je osvojio bacajući kocku s pjevačem i oklop od okova koji je skinuo s Chiggenova trupla. Dva tuceta ljudi jahali su uz bok patuljku i ostatku njezine odrpane čete, vitezovi i oklopnici u službi njezine sestre Lyse i mladog sina Jona Arrvna, pa ipak Tyrion nije pokazivao ni trunke straha. Zar je moguće da griješim? pitala se Catelyn, ne prvi put. Je li moguće daje on naposljetku ipak nevin, za Brana i Jona Arrvna i za sve ostalo? A, ako je bio, u što ju je to pretvaralo? Šest je ljudi umrlo da bi ga dovela ovamo.

Odlučna, ona odbaci svoje sumnje. "Kad stignemo u vašu tvrđu, bilo bi mi milo kada biste smjesta poslali po meštra Colemona. Ser Rodrik ima groznicu zbog svojih rana." Više nego jednom bojala se da plemeniti stari vitez neće preživjeti put. Pred kraj je jedva mogao sjediti na svome konju, a Bronn ju je nagovarao da ga prepusti sudbini, ali Catelyn nije htjela ni čuti. Umjesto toga svezali su ga za sedlo, a ona je naredila pjevaču Marillionu da pripazi na nj.

Ser Donnel je oklijevao prije nego stoje odgovorio. "Kneginja Lysa naredila je meštru da boravi u Orlovu gnijezdu u svako doba, kako bi se brinuo o knezu Robertu", reče. "Imamo septona na dverima koji njeguje naše ranjene. On se može pobrinuti za ozljede vašeg čovjeka."

Catelyn je imala više vjere u meštrov nauk nego u septonove molitve. Upravo je to kanila reći kad je opazila kruništa bedema pred sobom, duge branike usađene na obje strane u same litice gora. Na mjestu gdje se klanac sužavao u uzani prolaz jedva dovoljan da četvorica projašu usporedo, dvije stražarske kule blizanke privijale su se uz krševite obronke, spojene natkrivenim mostom od trošna sivog kamena, koji se svijao nad cestom. Nijema lica promatrala su ih kroz otvore za strijelce na kuli, bedemima i mostu. Kad su se uspeli gotovo na vrh, neki im vitez izjaše ususret. Njegov konj i oklop bijahu sivi, ali njegov plašt bijaše namreškana modrocrvena tkanina Rijekotoka, a sjajna crna riba, izrađena od zlata i opsidijana, pričvršćivala mu je njegove nabore o rame. "Tko želi prijeći Krvave dveri?" dovikne on.

"Ser Donnel Waynwood, s kneginjom Catelyn Stark i njezinom pratnjom", odvrati mladi vitez.

Vitez dveri podigne svoj vizir. "Pomislio sam da gospa izgleda poznato. Daleko si od doma, mala Cat."

"I vi, striče", ona će, smiješeći se unatoč svemu kroz što je prošla. Ponovno začuvši taj mukli, zamagljeni glas vratila se dvadeset godina unatrag, u dane svoga djetinjstva.

"Moj dom mi je na leđima", on će otresito.

"Vaš dom je u mom srcu", reče mu Catelyn. "Skinite kacigu. Htjela bih vam ponovno vidjeti lice."

"Godine ga nisu poljepšale, bojim se", reče Brynden Tully, ali kada je podigao kacigu, Catelyn je vidjela da je lagao. Njegovo lice bilo je naborano i ogrubjelo, a vrijeme je otelo crvenkastu boju njegovoj kosi te ostavilo samo sivu, ali osmijeh je bio isti, zajedno s čupavim obrvama debelim poput gusjenica, i smijehom u njegovim dubokim modrim očima. "Zna li Lysa da dolaziš?"

"Nije bilo vremena da pošaljem glase", reče mu Catelyn. Ostali su pristizali za njom. "Bojim se da jašemo pred olujom, striče."

"Smijemo li stupiti u Dolinu?" upita Ser Donnel. Waynwoodovi su uvijek voljeli ceremoniju.

"U ime Roberta Arryna, kneza Orlova gnijezda, branitelja Doline, zakonitog guvernera Istoka, pozivam vas da uđete slobodno, i naređujem vam da očuvate njegov mir", odvrati Ser Brynden. "Dođite."

I tako je odjahala za njim, pod sjenom Krvavih dveri gdje se tucet vojski međusobno razmrskao na komade za Doba junaka. Na udaljenoj strani kamenih zidina, gore su se naglo rastvarale nad vidikom zelenih Polja, modrog neba i snijegom prekrivenih planina koji joj je oduzeo dah. Arrynska dolina kupala se na jutarnjem svjetlu.

Žala se Prec* nJima na maglovit istok, spokojna zemlja bogatog tmurnog tla, širokih sporih rijeka, i na stotine malih jezera što su se blistala poput zrcala na suncu, zakriljena sa svih strana njezinim vrhuncima koji je štitili. Žito, kukuruz i ječam rasli su visoko na njezinim njivama, a čak ni u Visovrtu nije bilo većih tikava ni slađeg voća nego ondje. Stajali su na zapadnome kraju doline, gdje je gorska cesta premostila posljednji prijevoj i započinjala svoj zavojiti put nizbrdo do donje krajine, dvije milje ispod. Dolina je ovdje bila uska, jedva pola dana jahanja s jedne strane na drugu, a sjeverno se gorje činilo tako blizu da je Catelyn gotovo mogla ispružiti ruku i dodirnuti ga. Pomaljajući se iznad njega bijaše zupčasti

vrhunac zvan Orijaševo koplje, gora prema kojoj su čak i druge planine podizale pogled, glave izgubljene u ledenim maglama tri i pol milje iznad dna doline. Preko njegovih masivnih zapadnih ramena tekla je sablasna bujica Ahyssinih suza. Čak i s ove daljine, Ca-telyn je mogla nazreti blistavu srebrnu nit, sjajnu naspram tamnog kamena.
Kad je njezin stric opazio da je zastala, približio se na svome konju i uperio prstom. "Ondje je, pokraj Alvssinih suza. Sve što se odavde može vidjeti jest bljesak bjeline s vremena na vrijeme, ako pomno motriš, a sunce obasja zidine kako valja."
Sedam kula, rekao joj je Ned, poput bijelih bodeža zarivenih u trbuh neba, tako visokih da možeš stajati na kruništima i promatrati odozgo oblake. "Koliko valja jahati?" upita ona.
"Možemo doseći goru do večeri", reče stric Brvnden, "ali za uspon će nam trebati još jedan dan."
Ser Rodrik Cassel javi se otraga. "Moja gospo," reče, "bojim se da danas ne mogu dalje." Njegovo se lice objesilo pod njegovim čupavim, ponovno izraslim zaliscima, a doimao se tako umornim da se Catelyn pobojala da će pasti s konja.
"Niti biste trebali", reče ona. "Učinili ste sve što sam tražila od vas, i još stotinu puta više. Moj stric će me otpratiti ostatak puta do Orlova gnijezda. Lannister mora poći sa mnom, ali nema razloga da vi ne ostanete i otpočinete ovdje kako biste vratili snagu."
"Bit će nam čast primiti ih u goste", reče Ser Donnel ozbiljnom uljudnošću mladih. Uz Ser Rodrika, samo su Bronn, Ser Willis Wode i pjevač Marillion preostali od skupine koja je izjahala s njom iz svratista na raskrižju.
"Moja gospo", Marillion će, jašući naprijed. "Molim vas da mi dopustite da vas otpratim u Orlovo gnijezdo, kako bih vidio kraj priče kao što sam vidio njezin početak." Mladić je zvučao oronulo, ali neobično odlučno; imao je grozničav sjaj u očima.
Catelyn nikad nije zatražila od pjevača da jaše s njima; to je bio njegov izbor, a kako je uspio preživjeti putovanje, kada su toliki odvažniji
ležali mrtvi i nepokopani za njima, ona nikad neće znati. Ipak, biočuperkom brade pod kojim se gotovo doimao muškarcem. Mož-dVmuje dugovala nešto jer je dospio ovako daleko. "Vrlo dobro", reče mu ona.
"I ja ću poći", objavi Bronn.
To joj se manje sviđalo. Bez Bronna nikad ne bi stigla u Dolinu, znala je; plaćenik je bio najvatreniji borac kojeg je ikad vidjela, a njegov im je mač pomogao prokrčiti put na sigurno. Ipak, uza sve to, Catelyn se taj čovjek nije sviđao. Imao je hrabrost i snagu, ali u njemu nije bilo dobrote, a vjernosti vrlo malo. A viđala ga je kako jaše uz Lannistera prečesto, razgovarajući s njime prigušenim glasom i smijući se nekoj privatnoj šali. Bilo bi joj draže razdvojiti ga od patuljka ovdje i sada, ali kako se složila da Marillion može nastaviti put u Orlovo gnijezdo, nije mogla pronaći ljubazan način da to isto pravo uskrati Bronnu. "Kako želite", reče, iako je primijetila da on zapravo nije zatražio njezino dopuštenje.
Ser Willis Wode ostao je sa Ser Rodrikom, dok se slatkorječivi sep-ton uzvrtio oko njihovih rana. I konje su također ostavili za sobom, jadna odrpana stvorenja. Ser Donnel je obećao poslati ptice naprijed u Orlovo gnijezdo i Mjesečeve dveri s glasima o njihovu dolasku. Svježe konje doveli su iz staja, gorski rod sigurnih nogu i kudrave dlake, i za manje od sata već su krenuli dalje. Catelyn je jahala uz svog strica kad su se počeli spuštati u dolinu. Za njima su išli Bronn, Tyrion Lannister, Marillion i šestorica Brvndenovih ljudi.
Tek kad su se spustili trećinu puta niz gorsku stazu, daleko od ušiju ostalih, Brynden Tully se okrenuo k njoj i izustio: "Dakle, dijete. Pripovijedaj mi o toj svojoj oluji."
"Nisam dijete već mnogo godina, striče", reče Catelyn, ali unatoč tomu poče mu pripovijedati. Trebalo joj je dulje nego što bi povjerovala da sve ispriča, o Lvsinu pismu i Branovu padu, ubojičinu bodežu, Maloprstu i svome slučajnom susretu s Tyrionom Lannisterom u svratištu na raskrižju.
Njezin stric slušao je nijemo, a teške obrve zasjenjivale su mu oči kako mu se čelo sve više mrgodilo. Brynden Tully je uvijek znao slušati... svakoga osim njezina oca. Bio je brat kneza Hostera, pet godina mlađi, ali njih su dvojica bili zavađeni otkako je Catelyn znala za sebe. Tijekom jedne od njihovih bučnijih svađa, kad je Catelyn bilo osam, knez Hoster nazvao je Brvndena "crnom ovcom tulhyjevskog stada".
Smijući se, Brvnden je upozorio na to da je znamen njihove kuće pastrva koja iskače iz vode, pa bi on trebao biti crna riba prije nego crnaovca i od tog dana uzeo ju je za svoj osobni heraldički znak.
Rat između njih dvojice nije prestao sve do dana kada su se ona i Lysa udale. Na njihovoj svadbenoj gozbi Brvnden je rekao svom bratu da napušta Rijekotok kako bi stupio u službu Lyse i njezina novog muža, kneza Orlova gnijezda. Knez Hoster otad nije izgovorio bratovo ime kako joj je Edmure pisao u svojim rijetkim pismima.
Unatoč tomu, tijekom svih godina Catehynina djevojaštva, Brvnden Crna-riba bio je onaj kojemu su djeca kneza Hostera trčala sa svojim suzama i svojim pričama, kada je otac bio prezaposlen, a majka jako bolesna. Catelyn, Lysa, Edmure... da, čak i Petyr Baelish, očev štićenik... on bi ih sve saslušao strpljivo, kao stoje slušao sada, smijući se njihovim pobjedama i suosjećajući s njihovim djetinjim nesrećama.
Kad je završila, njezin stric ostao je nijem dugo vremena, dok je njegov konj svladavao strmu, kamenitu stazu. "Otac ti mora znati za ovo", reče na koncu. "Krenu li Lannisterovi u pohod, Oštrozimlje je daleko, a Dolina zazidana iza svojih gorja, ali Rijekotok im leži ravno na putu."
"I ja se bojim toga", prizna Catelyn. "Zatražit ću od meštra Cole-mona da pošalje pticu kad stignemo u Orlovo gnijezdo." Imala je i drugih poruka koje je htjela poslati; zapovijedi koje joj je Ned dao za njegove vazale, da pripreme obranu Sjevera. "Kakvo raspoloženje vlada u Dolini?" upita ona.
"Gnjev", prizna Brynden Tully. "Knez Jon bio je vrlo omiljen, a uvredu su svi žestoko oćutjeli kad je kralj imenovao

Jaimea Lannistera vršiteljem one dužnosti koju su Arrynovi obavljali gotovo tri stotine godina. Lysa nam je naredila da njezinoga sina zovemo zakonitim guvernerom Istoka, ali nitko nije zavaran. Niti je tvoja sestra jedina koja je radoznala o uzroku Namjesnikove smrti. Nitko se ne usuđuje reći da je Jon ubijen, ne otvoreno, ali sumnje bacaju dugačke sjene." Dobacio je Catelyn pogled, stisnutih usana. "A tu je i dječak."
"Dječak? Što je s njim?" Sagnula je glavu dok su prolazili ispod niske izbočene stijene, i oko oštrog zavoja.
Glas njezina strica bijaše zabrinut. "Knežević Robert", uzdahne. "Šestogodišnjak, boležljiv, i sklon zaplakati ako mu oduzmeš njegove lutke. Zakoniti nasljednik Jona Arryna, tako mi svih bogova, ali ima onih koji vele da je preslab da sjedi na očevu stolcu. Nestor Royce vr-
Niovni je upravitelj posljednjih četrnaest godina, dok je knez Jon službo-Kraljevu grudobranu, i mnogi šapuću da bi trebao vladati sve dok dječak ne postane punoljetan. Drugi vjeruju da bi se Lysa morala ponovno udati, i to što prije. Prosci se već jate poput vrana na bojištu. Orlovo gnijezdo ih je puno."
"Mogla sam to i očekivati", reče Catelyn. Nije ni čudo; Lysa je još uvijek bila mlada, a kraljevina Gore i Doline bila je velikodušan svadbeni dar. "Hoće li Lysa uzeti drugog muža?"
"Ona veli da hoće, pronađe li čovjeka koji joj odgovara", reče Brvnden Tully, "ali već je odbila kneza Nestora i tucet drugih prikladnih muževa. Kune se da će ovaj put ona izabrati svog plemenitog muža."
"Barem joj vi od svih ljudi ne biste smjeli to zamjerati."
Ser Brynden prezirno otpuhne. "Ne zamjeram, ali... čini mi se da se Lysa samo igra prosidbe. Ta joj se razbibriga sviđa, ali vjerujem da tvoja sestra kani vladati sama sve dok njezin sin ne bude dovoljno star da postane knezom Orlova gnijezda u zbilji, a ne samo imenom."
"Žena može vladati jednako mudro kao muškarac", reče Catelyn.
"Prava žena može", njezin će stric pogledavši je iskosa. "Ne zavaravaj se, Cat, Lysa nije kao ti." Oklijevao je trenutak. "Istinu govoreći, bojim se da nećeš zateći svoju sestru... od tolike pomoći koliku bi htjela."
Bila je zbunjena. "Što želite reći?"
"Lysa koja se vratila iz Kraljeva grudobrana nije ista djevojka koja je otišla na jug kad joj je muž imenovan Namjesnikom. Te su godine bile teške za nju. Moraš znati. Knez Arryn bio je dobar suprug, ali njihov je brak sklopljen radi politike, ne strasti."
"Kao i moj."
Počeli su jednako, ali tvoj je kraj bio sretniji od sestrina. Dva mrtvorođena djeteta, dvaput toliko pobačaja, smrt kneza Arryna... Cateyn, bogovi su Lysi dali jedno dijete, a on je sve za što tvoja sestra sada • ' Siroti dečko. Nije ni čudo što je radije utekla nego ga gledala prepuštenog Lannisterovima. Tvoja sestra živi u strahu, dijete, a Lannisterovi su ono čega se najviše boji. Pobjegla je u Dolinu, iskravši se iz Crene tvrđave poput tata u noći, a sve kako bi ga istrgnula iz lavljih ralja... a sada si ti dovela lava pred njezina vrata."
"U lancima", reče Catelyn. Provalija u ledu zjapila je s njezine desne strane, propadajući u tamu. Povukla je uzde i stala oprezno pipati put korak po korak.
"O?" Njezin se stric osvrne prema mjestu gdje se Tyrion Lannister polako spuštao za njima. "Vidim sjekiru na njegovu sedlu, nož za pojasom, i najamnog mačevaoca koji ga prati poput gladne sjene. Gdje su lanci, dragana?"
Catelyn se nelagodno promeškolji u sedlu. "Patuljak je ovdje, i to ne svojom voljom. Lanci ili ne, on je moj zarobljenik. Lysa će htjeti da odgovara za svoje zločine ništa manje nego ja. Njezina su plemenitog muža umorili Lannisterovi, a njezino nas je pismo prvo upozorilo na njih."
Brynden Crna-riba dobaci joj umoran osmijeh. "Nadam se da si u pravu, dijete", uzdahne, glasom koji je govorio da je u krivu.
Sunce je bilo dobrano na zapadu kada se strmina počela ravnati pod kopitima njihovih konja. Cesta se raširila i postala ravna, i prvi put Catelyn opazi divlje cvijeće i travu. Kad su dospjeli na dno doline, kretanje je bilo brže te su odmicali dobrim tempom, lagano galopirajući kroz zimzelene šume i usnula mala seoca, pokraj voćnjaka i zlatnih žitnih polja, pljuskajući preko tuceta suncem obasjanih potočića. Njezin je stric poslao naprijed zastavnika, a dvostruki je barjak lepršao s njegova stijega; mjesec i sokol kuće Arryn na vrhu, a pod njim njegova crna riba. Ratarska kola, trgovačka kola i jahači iz manjih kuća sklanjali su se da ih propuste.
Unatoč tomu, bila je mrkla noć kada su stigli do čvrstog zamka u podnožju Orijaševa koplja. Baklje su treperile na njegovim bedemima, a mjesečev srp plesao po tamnim vodama njegova jarka. Pokretni most bijaše podignut, a rešetke spuštene, ali Catelyn opazi svjetla kako gore u stražarnici i prelijevaju se s prozora četvrtastih kula nad njom.
"Mjesečeve dveri", reče njezin stric kad je četa zaustavila konje. Njegov zastavnik dojaše do ruba jarka da pozdravi ljude u stražarnici. "Posjed kneza Nestora. Trebao bi nas očekivati. Pogledaj gore."
Catelyn podigne pogled, sve više i više. Isprva je jedino vidjela kamenje i drveće, masu goleme planine koja se nadvijala nad njom zavijena u plašt noći, crna poput neba bez zvijezda. Tada opazi sjaj udaljenih vatri dobrano nad njima; kulu utvrde, podignutu na strmoj strani gore, čija su svjetla poput narančastih očiju zurila dolje s visine. Iznad nje bila je druga, viša i udaljenija, a još dalje treća, ne veća od treperave iskre na nebu. A na koncu, gore gdje su lebdjeli sokoli, bljesak bjeli-
na mjesečini. Vrtoglavica ju je obuzela dok je zurila uvis prema blijedim kulama, tako daleko gore.
"Orlovo gnijezdo", začu kako Marillion mrmlja, preplavljen strahopoštovanjem.

Prekinuo ih je oštar glas Tyriona Lannistera. "Arrvnovcima se izgleda društvo odviše ne mili. Kanite li nas natjerati da se uspnemo gore po mraku, radije bih da me ubijete ovdje."
"Provest ćemo noć ovdje i uspeti se sutra", reče mu Brvnden.
"Jedva čekam", odvrati patuljak. "Kako ćemo dospjeti gore? Nemam iskustva u jahanju koza."
"Mazgi", Brvnden će, smiješeći se.
"Stube su uklesane u goru", reče Catehyn. Ned joj je rekao za njih kada je pripovijedao o svojoj mladosti ondje s Robertom Baratheonom i Jonom Arrvnom.
Njezin stric klimne. "Odveć je tamno da biste ih vidjeli, ali stube su ondje. Prestrme i uske za konje, ali mazge ih mogu svladati većinu puta. Stazu čuvaju tri odmorišna zamka, Kamen, Snijeg i Nebo. Mazge će nas ponijeti do Neba."
Tyrion Lannister sumnjičavo pogleda uvis. "A dalje?"
Brvnden se osmjehne. "Dalje, staza je prestrma čak i za mazge. Uspinjat ćemo se pješice ostatak puta. Ili biste se možda radije vozili u košari. Orlovo gnijezdo prianja uz goru upravo iznad Neba, a u njegovim podrumima nalazi se šest velikih vitala s dugačkim željeznim lancima kojima se odozdo podižu namirnice. Ako vam je draže, moj kneže Lan-nisteru, mogu urediti da se dovezete gore zajedno s kruhom, pivom i jabukama."
Patuljak ispusti salvu smijeha. "Kad bih barem bio bundeva", reče. Nažalost, moj bi plemeniti otac nesumnjivo bio ožalošćen kada bi njegov sin od Lannistera otišao u svoju smrt poput tovara repe. Ako se vi uspinjete pješice, bojim se da ću i ja morati isto. Mi Lannisterovi imamo stanovit ponos."
Ponos?" prasne Catelyn. Njegov podrugljivi ton i neusiljeni nastup razgnjevili su je. "Bahatost, neki bi to mogli nazvati. Bahatost, škrtost i žudnja za moći."
"Moj brat je nesumnjivo bahat", odvrati Tyrion Lannister. "Moj je otac duša škrtosti, a moja slatka sestra Cersei žudi za moći svakim svojim dahom. Ja sam, međutim, nevin poput janješca. Hoćete li da vam zablejim?" Iskesio se.
Pokretni most počeo se škripeći spuštati prije nego što je mogla odgovoriti, a začuli su zvuk podmazanih lanaca dok su se rešetke podizale. Oklopnici iznesoše upaljene luči da im osvijetle put, a njezin ih stric povede preko jarka. Knez Nestor Royce, vrhovni upravitelj Doline i čuvar Mjesečevih dveri, čekao je u dvorištu da ih pozdravi, okružen svojim vitezovima.
"Kneginjo Stark", reče, klanjajući se. Bio je krupan muškarac, prsa nalik na bačvu, a njegov naklon bio je nespretan.
Catelyn sjaše pred njega. "Kneže Nestore", reče. Znala je čovjeka samo po čuvenju; bratić Brončanog Yohna, iz manje plemenite loze kuće Royce, no ipak po svemu dojmljiv knez. "Put je bio dug i zamoran. Zamolila bih noćas za gostoprimstvo vašeg krova, ako mogu."
"Moj krov je vaš, moja gospo," odvrati knez Nestor otresito, "ali vaša sestra, kneginja Lysa, poslala je glase iz Orlova gnijezda. Želi vas odmah vidjeti. Ostatak vaše pratnje bit će smješten ovdje i poslan gore s prvim svjetlom."
Njezin stric skoči sa svog konja. "Kakva je ovo ludost?" reče bez uvijanja. Brynden Tully nikad nije bio čovjek koji je tupio oštrice svojih riječi. "Noćni uspon, a mjesec nije ni pun? Čak bi i Lysa morala znati da je to pozivnica za slomljeni vrat."
"Mazge poznaju put, Ser Brynden." Žilava djevojka od kojih sedamnaest, osamnaest godina istupi pokraj kneza Nestora. Njezina tamna kosa bila je ošišana kratko i ravno oko njezine glave, a nosila je kožno jahaće odijelo i laku košulju od srebrnih pločica. Naklonila se Catelyn, ljupkije od svoga gospodara. "Obećavam vam, gospo, neće vam se dogoditi ništa nažao. Bila bi mi čast odvesti vas gore. Svladala sam mračan uspon stotinu puta. Mychel veli da je moj otac vjerojatno bio jarac."
Zvučala je tako samosvjesno da se Catelyn morala osmjehnuti. "Imaš li ime, dijete?"
"Mya Stone, ako vam je po volji, gospo", reče djevojka.
Nije joj bilo po volji; Catelyn se morala potruditi da zadrži osmijeh na licu. Stone bijaše ime kopiladi u Dolini, kao što je Snow bilo na Sjeveru, a Flowers u Visovrtu; u svakoj od Sedam kraljevina, običaj je oblikovao prezime djece rođene bez vlastita imena. Catelyn nije imala ništa protiv djevojke, ali iznenada nije mogla ne pomisliti na Nedovo kopile
Zidu a ta ju je pomisao natjerala da se osjeća gnjevnom i krivom, u vrijeme. Borila se da pronađe riječi kojima bi odgovorila.
Knez Nestor ispuni tišinu. "Mya je pametna djevojka, pa ako se ona zaklinje da će vas pouzdano dovesti kneginji Lysi, ja joj vjerujem. Dosad me nije iznevjerila."
"Onda se stavljam u tvoje ruke, Mya Stone", reče Catelyn. "Kneže Nestore, zadužujem vas da strogo čuvate mog zarobljenika."
"A ja vas zadužujem da donesete zatvoreniku vrč vina i fino hrskava kopuna, prije nego što umre od gladi", reče Lannister. "Kakva djevojka bi isto tako bila dobrodošla, ali pretpostavljam da bih u tom slučaju od vas tražio previše."
Najamni mačevalac Bronn glasno se nasmije.
Knez Nestor nije se obazreo na bockanje. "Kako ste rekli, moja gospo, tako će biti učinjeno." Tek tada pogleda patuljka. "Otpratite našeg kneza od Lannistera u ćeliju u kuli, i donesite mu mesa i medovine."
Catelyn se oprostila od svoga strica i ostalih dok su Tyriona Lannistera odvodili, a potom slijedila djevojku kroz zamak. Dvije mazge čekale su na gornjem dvorištu, osedlane i spremne. Mya joj pomogne popeti se u sedlo dok je stražar u nebeskomodrom plastu otvarao uske stražnje dveri. Za njima bijaše gusta šuma borova i smreke, i gora nalik na crni zid, no stube su bile ondje, uklesane duboko u liticu, uspinjući se u nebo. "Nekim je ljudima lakše ako zatvore oči", reče Mya dok je vodila mazge kroz dveri u mračnu šumu. "Kad se prepadnu ili osjete vrtoglavicu, katkad se odveć čvrsto uhvate za

mazgu. One to ne vole."
"Po rođenju sam Tullvjevka, a udana sam za Starka", reče Catelyn. "Ne plašim se olako. Kaniš li upaliti baklju?" Stube su bile crne poput pakline.
Djevojka se namršti. "Baklje vas samo oslijepe. Po vedroj noći poput ove, mjesec i zvijezde su dovoljni. Mychel veli da imam oči sove." Uzjaše i potjera mazgu uz prvu stubu. Catelynina životinja slijedila ju je svojom voljom.
"Spomenula si Mychela maloprije", reče Catelyn. Mazge su odredile korak, spor ali siguran. Bila je potpuno zadovoljna time.
"Mychel je moja ljubav", objasni Mya. "Mychel Redfort. On je štitonoša Ser Lyna Corbraya. Vjenčat ćemo se čim postane vitezom, sljedeće godine ili godinu poslije."
Zvučala je toliko nalik na Sansu, tako sretna i bezazlena sa svojim snovima. Catelyn se osmjehne, ali osmijeh bijaše prožet tugom. Redorti su bili drevno ime u Dolini, znala je, s krvlju Prvih ljudi u svojim
i ama. Ona je možda bila njegova ljubav, ali nijedan se Redfort ne bi oženio kopilankom. Njegova će mu obitelj ugovoriti prikladniji brak, s Corbravkom, Waynwoodkom ili Rovceicom, ili možda s kćeri kakve plemenitije kuće izvan Doline. Ako Mvchel Redford ikad bude lijegao s ovom djevojkom, bit će to na pogrešnoj strani ponjave.
Uspon bijaše lakši nego što se Catelyn usudila nadati. Drveće ih je pritiskalo s obiju strana, nadvijajući se nad stazom kako bi stvorilo šuštav zeleni krov koji je skrivao čak i mjesec, te se činilo da se uspinju dugim crnim tunelom. Ali mazge su bile sigurnih nogu i neumorne, a Mya Stone se zaista doimala blagoslovljenom noćnim očima. Klipsale su uzbrdo, vijugajući putem s jedne strane na drugu, gorske padine kako su se stube svijale i zakretale. Debeo sloj otpalih iglica pokrivao je stazu poput saga, te su kopita njihovih mazgi stvarala tek najtiši zvuk po kamenju. Tišina ju je umirivala, a od blagog se zibajućeg gibanja Catelyn stala ljuljuškat! u svom sedlu. Nedugo zatim borila se sa snom.
Možda je zaista na trenutak zadrijemala, jer su najednom goleme željezom okovane dveri iskrsnule pred njima. "Kamen", Mya raspoloženo objavi, sjahavši. Željezni šiljci bijahu postavljeni duž vrhova silnih kamenih zidova, a dvije široke okrugle kule nadvisivale su utvrdu. Dveri se rastvore na Myjin povik. Unutra, pozamašan vitez koji je zapovijedao odmorišnim zamkom pozdravi Myju imenom i ponudi ih ražnjićima pougljenjenoga mesa i lukovica netom dignutih s vatre. Catelyn nije bila svjesna koliko je gladna. Jela je stojeći u dvorištu, dok su konjušari premještali njihova sedla na svježe mazge. Vrući sokovi tekli su joj niz bradu i kapali po plastu, ali bila je odveć izgladnjela da bi marila za to.
Potom je slijedilo uspinjanje na novu mazgu i ponovno van na svjetlo zvijezda. Drugi dio uspona Catelyn se činio nesigurnijim. Staza je bila strmija, stube istrošenije i ovdje-ondje posute oblucima i odronjenim kamenjem. Mya je morala sjahati šest puta kako bi odstranila kamenje s puta. "Svakako ne biste htjeli da vam mazga ovdje gore slomi nogu", rekla je. Catelyn je bila prisiljena složiti se. Sada je mogla jasnije osjećati visinu. Drveće je ovdje gore bilo rjeđe, a vjetar puhao snažnije, oštrim udarima koji su joj navlačili odjeću i tjerali vlasi u oči. S vremena na vrijeme stube su se penjale u serpentinama, te je pod sobom mogla vidjeti Kamen, i još dalje Mjesečeve dveri s bakljama ne sjajnijim od svijeća.
Snijeg bijaše manji od Kamena, jedna jedina utvrđena kula i drvena zgrada sa stajom skrivena iza niska zida od neožbukana kamena. Pa ipak, gnijezdila se uz Orijaševo koplje na takav način da se s nje pružao pogled na cijelo kameno stubište iznad nižeg odmorišnog zamka. Neprijatelj s namjerom da napadne Orlovo gnijezdo morao bi izboriti svoj put od Kamena korak po korak, dok bi kamenje i strelice pljuštali na nj odozgo sa Snijega. Zapovjednik, gorljiv mladi vitez kozičava lica, ponu-do ih je kruhom i sirom te mogućnošću da se ogriju na njegovoj vatri, ali Mya je odbila. "Trebali bismo nastaviti put, gospo", rekla je. "Kako želiš", kimnula je Catelyn.
Ponovno su im dali svježe mazge. Njezina je bila bijela. Mya se osmjehnula kad ju je vidjela. "Bjelka je dobra mazga, gospo. Sigurnih nogu, čak i na ledu, ali trebate biti oprezni. Ritnut će se ako joj se ne svidite."
Bijeloj se mazgi izgleda svidjela Catelyn; nije bilo ritanja, hvala bozima. Nije bilo ni leda, na čemu je također bila zahvalna. "Moja majka veli da je prije stotinu godina upravo ovdje počinjao snijeg", reče joj Mya. "Iznad ovog mjesta sve je uvijek bilo bijelo, a led se nikad nije otapao." Slegnula je ramenima. "Ne sjećam se da sam ikad vidjela snijeg ovako nisko u gori, ali možda ga je nekoć bilo, u drevnim vremenima."
Tako mlada, pomisli Catelyn, pokušavajući se prisjetiti je li ikad bila poput nje. Djevojka je pola svog života proživjela u ljetno doba, i ono je bilo sve što je znala. Zima dolazi, dijete, željela joj je reći. Riječi su joj bile na usnama; gotovo ih je izrekla. Možda je konačno postajala Stark.
Iznad Snijega, vjetar bijaše živi stvor, zavijao je oko njih poput vuka u pustoši, a potom jenjavao kao da ih je želio namamiti u spokoj. Zvijezde su se činile sjajnije ovdje gore, tako blizu da ih je gotovo mogla dodirnuti, a mjesečev srp bio je golem na vedrome crnom nebu. Dok su se uspinjale, Catelyn je otkrila kako je bilo bolje gledati gore nego dolje. Stube su bile napukle i slomljene od stoljeća zaleđivanja i kopnjenja i koraka nebrojenih mazgi, te su joj čak i u mraku visovi tjerali srce u grlo. Kad su došle do visoka sedla između dvaju kamenih šiljaka, Mya sjaše. "Najbolje je prevesti mazge prijeko", reče. "Vjetar ovdje može biti pomalo zastrašujući, gospo."
Catelyn se ukočena koraka popela iz sjena i pogledala na puteljak pred sobom; dvadeset stopa dug i gotovo tri stope širok, ali sa strmoglavim padom s obiju strana. Mogla je čuti zvižduk vjetra. Mya lako isko-rakne, a njezina ju je mazga slijedila tako mirno kao da su prelazile dvo-nste. Došao je red na nju. Jedva je učinila prvi korak kad je strah ščepao (-atelyn u svoje ralje. Mogla je osjetiti prazninu, goleme crne bezdane zraka koji su zjapili oko nje. Zastane, drhteći, bojeći se pomaknuti. Vje-ar je urlao na nju i otimao joj plašt, pokušavajući je povući preko ruba. Latelvn pomakne nogu unatrag, najplašljiviji korak, ali mazga je bila iza

nje, te nije mogla uzmaknuti. Poginut ću ovdje, pomisli. Mogla je osjetiti hladan znoj kako joj kaplje niz leđa.
"Kneginjo Stark", povikala je Mya preko bezdana. Djevojka je zvučala tisuću milja daleko. "Jeste li dobro?"
Catelyn Tully Stark proguta ono što je ostalo od njezina ponosa. "Ja... ne mogu ovo, dijete", dovikne ona.
"Možete", reče djevojka. "Znam da možete. Pogledajte kako je staza široka."
"Ne želim pogledati." Činilo se da se svijet okreće oko nje, gora nebo i mazge, vrteći se poput dječjeg zvrka. Catelyn sklopi oči kako bi umirila isprekidano disanje.
"Vraćam se po vas", reče Mya. "Ne mičite se, gospo."
Micanje je bilo otprilike nešto posljednje stoje Catelyn smjerala učiniti. Osluškivala je fijukanje vjetra i struganje kože po kamenu. Uto je Mya bila ondje, uzimajući je nježno za ruku. "Ostavite oči sklopljene ako vam je drago. Pustite sad uže, Bjelka će se pobrinuti za sebe. Vrlo dobro, gospo. Povest ću vas prijeko, lako je, vidjet ćete. Sada učinite korak. Tako je, pomaknite nogu, samo je povucite naprijed. Vidite. Sad drugu. Lako je. Mogli biste pretrčati prijeko. Još jednom, haj'te. Da." I tako, nogu za nogom, korak za korakom, nezakonita je djevojka prevela Catelyn prijeko, slijepu i drhtavu, dok je bijela mazga spokojno išla za njima.
Odmorišni zamak zvan Nebo bio je tek visok zid u obliku polumjeseca od neožbukana kamena podignut na obronku gore, ali ni visoke kule Valyrije nisu mogle izgledati ljepše za Catelyn Stark. Ovdje je konačno počinjala snježna kruna; trošno kamenje Neba bilo je okovano mrazom, a duga ledena koplja visjela su s padina iznad.
Zora je svitala na istoku kad je Mya Stone svojim oooj dozvala stražare; a vrata se otvorila pred njima. Unutar zidina nalazio se samo niz rampi i golema hrpa kamenja i stijena svih veličina. Odavde bi nesumnjivo bilo najlakše na svijetu započeti lavinu. Otvor je zjapio ria naličju stijene pred njima. "Staje i vojarne su unutra", reče Mya. "Posljednji dio je u gori. Zna biti pomalo mračno, ali barem ste zaklonjeni od vjetra. Ovo je najdalje dokle mazge mogu ići. Dalje od ovog, pa, nalazi se neka vrsta dimnjaka, više nalik na kamene ljestve nego na prave stube, ali nije tako strašno. Još koji sat i bit ćemo tamo."
Catelyn podigne pogled. Ravno gore, blijede na svjetlu zore, mogla vidjet temelje Orlova gnijezda. Nisu mogli biti više od šest stotina je vidjeti. Ozdo su nalikovali malom bijelom saću. Sjetila se što je njezin stric rekao o košarama i vitlima. "Lannisterovi možda imaju svoj ponos ali mi Tullyjevi rođeni smo s više razuma. Jahala sam cijeli dan i bolju polovicu noći. Reci im da spuste košaru. Vozit ću se s repom."
Sunce je bilo prilično visoko kad je Catelyn Stark konačno stigla u Orlovo gnijezdo. Zdepast, sjedokosi Čovjek u nebeskomodrom plastu i okovanom prsnom oklopu s mjesecom i sokolom pomogao joj je da iziđe iz košare; Ser Vardis Egen, kapetan obiteljske straže Jona Arryna. Uz njega stajao je meštar Colemon, tanak i plah, s premalo kose i previše vrata. "Kneginjo Stark," reče Ser Vardis, "zadovoljstvo je i golemo i neočekivano." Meštar Colemon lako kimne glavom složivši se. "Zaista jest; moja gospo; zaista jest. Poslao sam glase vašoj sestri. Ostavila je zapovijed da je probudimo čim stignete."
"Nadam se da je noćas dobro otpočinula", reče Catelyn s prikrivenom zajedljivošću u glasu, koji je naizgled ostao nezamijećen.
Muškarci su je otpratili iz odaje s vitlom duž zavojita stubišta. Orlovo gnijezdo bio je malen zamak prema mjerilu velikih kuća; sedam vitkih bijelih kula gusto zbijenih poput strelica u tobolcu o ramenu veličanstvene gore. Nisu mu bile potrebne staje ni kovačnice ni štenare, ali je Ned govorio kako je njegova žitnica velika poput one u Oštrozimlju, a da njegove kule mogu udomiti pet stotina ljudi. Pa ipak Catelyn se činio neobično pustim dok je prolazila njime, a njegovi blijedi kameni hodnici odzvanjali, prazni.
Lysa je čekala sama u svojoj dnevnoj odaji, još uvijek odjevena u svoje noćne haljine. Njezina duga crvenkastosmeđa kosa slobodno joj je padala po golim bijelim ramenima i niz leđa. Sluškinja je stajala iza nje, češljajući noćne zapletaje, ali kada je Catelyn ušla, njezina se sestra podigla na noge, smiješeći se. "Cat", rekla je. "O, Cat, kako je dobro što te vidim. Moja slatka sestro." Potrčala je preko odaje i ovila ruke oko svoje sestre. "Koliko je vremena prošlo", Lysa promrmlja uz nju. "O, koliko mnogo, mnogo vremena."
Prošlo je pet godina, zapravo; pet okrutnih godina, za Lysu. One su uzele svoj danak. Njezina sestra bila je dvije godine mlađa, no sada se doimala starijom. Niža od Catelyn, Lysa se udebljala, a lice joj postalo blijedo i podbuhlo. Imala je modre oči Tullvjevih, ali njezine su bile bljeunjave i suzne, nikad mirne. Njezina mala usta dobila su razdražljiv izraz. Dok ju je Catelyn držala u naručju, prisjetila se vitke djevojke čvrstih prsa koja je čekala uz nju onog dana u septi Rijekotoka. Kako je ljupka i puna nade bila. Sve što je preostalo od sestrine ljepote bio je veličanstven slap guste kestenjaste kose koji joj je padao do struka.
"Izgledaš dobro," lagala je Catelyn, "ali... umorno."
Njezina sestra prekine zagrljaj. "Umorno. Da. O, da." Tek tada je činilo se, zamijetila druge; svoju sluškinju, meštra Colemona, Ser Vardisa. "Ostavite nas", reče im. "Želim govoriti sa svojom sestrom nasamo." Držala je Catelyninu ruku dok su se povlačili...
... i ispustila je čim su se vrata zatvorila. Catelyn opazi kako joj se lice izmijenilo. Bilo je to kao da se sunce skrilo iza oblaka. "Jesi li izgubila razum?" Lysa prasne na nju. "Dovela si ga ovamo, bez ijedne riječi pristanka, bez ičeg što bi makar nalikovalo upozorenju, samo da nas uvučeš u svoje zavade s Lannisterovima..."
"Moje zavade?" Catelyn je jedva mogla vjerovati što čuje. Velika vatra plamtjela je na ognjištu, ali u Lvsinu glasu nije bilo ni tračka topline. "To su najprije bile tvoje zavade, sestro. Ti si mi poslala ono prokleto pismo, ti si pisala da su ti

Lannisterovi ubili muža."
"Kako bih te upozorila da ih se kloniš! Nisam mislila da se protiv njih boriš! Bogovi, Cat, znaš li što si učinila?"
"Majko?" reče neki glasić. Lysa se okrene na peti, a njezina se teška haljina zavrti oko nje. Robert Arryn, knez Orlova gnijezda, stajao je na dovratku, stišćući poderanu suknenu lutku, i promatrajući ih krupnim očima. Bio je bolesno mršavo dijete; malen za svoju dob i boležljiv cijeloga svog života, a s vremena na vrijeme bi stao drhtati. Bolest trešnje, nazivali su je meštri. "Čuo sam glasove."
Nije ni čudo, pomisli Catelyn; Lysa je gotovo vikala. Još uvijek ju je pogled njezine sestre gađao strelicama. "Ovo je tvoja tetka Catelyn, djetešce. Moja sestra, kneginja Stark. Sjećaš se?"
Dječak joj dobaci prazan pogled. "Mislim da se sjećam", reče, trep-ćući, iako mu je bilo manje od godinu dana kad ga je Catelyn posljednji put vidjela.
Lysa je sjela blizu vatre i rekla: "Dođi majci, milo moje." Popravila je njegovo noćno ruho i prošla prstima kroz njegovu tanku smeđu kosu. "Nije li prelijep? Snažan također, ne vjeruj onomu što čuješ. Jon je znao. Sjeme je jako, rekao mije. Njegove zadnje riječi. Neprestano je dozivao Robertovo ime, i zgrabio me za ruku tako čvrsto da je ostavio otiske. Reci im sjeme je jako. Njegovo sjeme. Htio je da svi znaju kakav će dobar snažan dječak moje djetešce postati."
"Lvsa," reče Catelyn, "ako si u pravu za Lannisterove, to je još jedan razlog zašto moramo djelovati brzo. Mi..."
"Ne pred djetešcem", reče Lysa. "Ono je osjetljive ćudi, zar ne, milo moje
"Dječak je knez Orlovog gnijezda i branitelj Doline", podsjeti je Catelyn "a ovo nisu vremena za osjetljivost. Ned misli da bi moglo doći do rata."
"Tiho! " otrese se na nju Lysa. "Plašiš dječaka." Mali Robert brzo virne preko ramena u Catelyn i stane drhtati. Njegova je lutka pala u zaborav, a on se privio uz svoju majku. "Ne boj se, milo moje djetešce", prošapće Lysa. "Majka je ovdje, nitko ti neće nauditi." Ona rastvori svoje haljine i izvuče blijedu, tešku dojku, crvena vrška. Dječak je gorljivo zgrabi, zarije svoje lice u njezina prsa, i stane sisati. Lysa ga je gladila po kosi.
Catelyn je ostala bez riječi. Sin Jona Anyna, pomisli u nevjerici. Sjeti se svog djetešca, trogodišnjeg Rickona, upola mlađeg od ovog dječaka i tri put neustrašivijeg. Nije ni čudo što su plemići Doline bili nemirni. Prvi je put razumjela zašto je kralj pokušao odvojiti dijete od majke i poslati ga na odgoj Lannisterovima...
"Ovdje smo sigurni", govorila je Lysa. Njoj ili dječaku, Catelyn nije bila sigurna.
"Ne budi glupa", reče Catelyn, dok je u njoj rastao gnjev. "Nitko nije siguran. Ako misliš da će te Lannisterovi zaboraviti budeš li se skrivala ovdje, grdno se varaš:"
Lysa rukom pokrije dječakovo uho. "Čak i ako bi uspjeli prevesti vojsku preko gorja i kroz Krvave dveri, Orlovo gnijezdo je neosvojivo. Sama si vidjela. Nikakav nas neprijatelj ovdje gore ne može doseći."
Catelyn ju je poželjela pljusnuti. Stric Brynden pokušao ju je upozoriti, shvatila je. "Nijedan zamak nije neosvojiv."
"Ovaj jest", uporno nastavi Lysa. "Svi to vele. Jedino ne znam što cu učiniti s ovim Vražićkom kojeg si mi dovela?"
"Je li on zao čovjek?" upita knez Orlova gnijezda, a majčina mu dojka iskoči iz usta, s vlažnom i crvenom bradavicom.
"Vrlo zao čovjek," reče mu Lysa dok se omatala, "ali majka mu neće dopustiti da naudi momu malenom djetešcu."
"Učinimo da poleti", Robert će gorljivo.
Lysa pogladi kosu svoga sina. "Možda i hoćemo", promrmlja. "Možda ćemo upravo to učiniti."

EDDARD

Pronašao je Maloprstoga u zajedničkoj odaji javne kuće, kako ljubazno čavrlja s visokom, otmjenom ženom koja je preko kože crne poput tinte nosila halju ukrašenu perjem. Pokraj ognjišta, Heward i jedra djevojčura igrali su se zaloga. Kako je izgledalo, on je dosad izgubio svoj pojas, kabanicu, žičanu košulju i desnu čizmu, dok je djevojka bila prisiljena otkopčati svoju košulju do struka. Jory Cassel stajao je uz kišom išarano okno s kiselim osmijehom na licu, promatrajući kako Hevvard okreće pločice i uživajući u vidiku.
Ned zastane na dnu stubišta i navuče rukavice. "Vrijeme je da se oprostimo. Moj je posao ovdje gotov."
Heward zatetura na noge, užurbano skupljajući svoje stvari. "Na zapovijed, moj gospodaru", reče Jory. "Pomoći ću Wylu da dovede konje." Dugim koracima uputio se prema vratima.
Maloprsti se nije žurio sa svojim opraštanjem. Poljubio je ruku crnoj ženi, prošaptao neku šalu koja ju je natjerala da se glasno nasmije, i besciljno došetao k Nedu. "Vaš posao," reče nehajno, "ili Robertov? Vele a Namjesnik sanja kraljeve snove, govori kraljevim glasom, i vlada kraljevim mačem. Znači li to da također jebete kraljevim..."
Kneže Baelish," prekine ga Ned, "previše si toga dopuštate. Nisam zahvalan na vašoj pomoći. Godinama bismo tragali za ovom javnom
kućom da nije vas. To ne znači da kanim trpjeti vašu porugu. Uostalom više nisam kraljev Namjesnik."
"Vuk je zasigurno bodljikava zvijer", reče Maloprsti s prepredenim osmijehom.
Topla kiša bubnjala je s crnog oblačnog neba dok su koračali prema stajama. Ned je navukao kukuljicu svog plašta. Jory je izveo njegova konja. Mladi Wyl stigao je odmah za njim, vodeći Maloprstovu kobilu jednom rukom, dok je drugom petljao oko svoga pojasa i gajtana na svojim hlačama. Bosonoga kurva naginjala se kroz stajska vrata, hihoćući.
"Vraćamo li se sada u zamak, moj gospodaru?" upita Jory. Ned kim-ne i baci se u sedlo. Maloprsti uzjaše pokraj njega. Jory i ostali su ih slijedili.

"Chatava vodi vrsnu ustanovu", reče Maloprsti dok su jahali. "Gotovo sam je odlučio kupiti. Otkrio sam da je pametnije ulagati u javne kuće nego u brodove. Kurve rijetko tonu, a kada ih osvoje gusari, e pa, gusari plate valjanim novcem kao i svi drugi." Knez Petyr tiho se nasmijao svojoj domišljatosti.
Ned ga je pustio da govori u vjetar. Nakon nekog vremena, zanijemio je te su jahali u tišini. Ulice Kraljeva grudobrana bijahu mračne i puste. Kiša je sve potjerala pod krovove. Bubnjala je po Nedovoj glavi, ' topla poput krvi i neumoljiva poput starih grijeha. Krupne kapljice vode slijevale su mu se niz lice.
"Robert se nikad neće zadržati u jednoj postelji", rekla mu je Lyan-na u Oštrozimlju, jedne davne noći kada je njihov otac obećao njezinu ruku mladom knezu Krajoluje. "Čujem da je napravio dijete nekoj djevojci u Dolini." Ned je držao nedonošče u naručju; jedva ga je mogao zanijekati, nije htio lagati svojoj sestri, ali pokušao ju je uvjeriti kako ono što je Robert činio prije njihovih zaruka nije važno, da je dobar i plemenit čovjek koji će je ljubiti svim svojim srcem. Lyanna se samo osmjehnula: "Ljubav je lijepa stvar, najdraži Nede, ali ne može izmijeniti ljudsku ćud."
Djevojka iz javne kuće je bila tako mlada da se Ned nije usuđivao upitati za njezinu dob. Nesumnjivo je bila djevica; bolje javne kuće uvijek su mogle pronaći djevicu, ako je novčarka bila dovoljno debela. Imala je svijetlocrvenu kosu i sitne pjegice na hrptu nosa, a kad je oslobodila jednu dojku kako bi njezinu bradavicu ponudila djetetu, opazio je da su joj i grudi pjegave. "Nazvala sam je Barra", rekla je dok je dijete sisalo. "Toliko mu nalikuje, zar ne, gospodaru? Ima njegov nos, njegovu kosu...'
"Tako je." Eddard Stark dotaknuo je djetetovu tanku, tamnu kosu. Klizila je kroz njegove prste poput crne svile. Robertovo prvo dijete imalo je istu tanku kosu, činilo mu se da se sjeća.
"Recite mu to kad ga vidite, gospodaru, ako... ako vam je po volji. Recite mu kako je lijepa."
"Hoću", obeća joj Ned. Bilo je to njegovo prokletstvo. Robert bi se zakleo na vječitu ljubav i zaboravio na to prije večeri, ali Ned Stark je ispunjavao svoje zavjete. Sjetio se onog što je obećao Lyanni dok je ležala na samrti, i cijene koju je platio kako bi održao obećanje.
"I recite mu da ni s kim drugim nisam bila. Kunem se, gospodaru, bogovima starim i novim. Chatava je rekla da mogu dobiti pola godine, za dijete, i zato što se nadam da će se vratiti. Stoga mu recite da ga čekam, hoćete li? Ne želim dragulje niti što drugo, samo njega. Uvijek mi je bio dobar, zaista."
Bio ti je dobar, Ned tupo pomisli. "Reći ću mu, dijete, i obećavam ti, Barri ništa neće nedostajati."
Ona se tada osmjehnula, osmijehom tako drhtavim i umilnim da mu je kidao srce iz prsa. Jašući kroz kišnu noć, Ned je pred sobom vidio lice Jona Snovva, tako nalik na mlađi prikaz njegova vlastitog. Ako su bogovi poprijeko gledali na kopilad, pomisli utučeno, zašto su ispunjavali ljude tolikom požudom? "Kneže Baelish, što znate o Robertovoj kopiladi?"
"Pa, za početak, ima ih više nego što ih vi imate." "Koliko?"
Maloprsti slegne ramenima. Potočići kišnice krivudali su niz poleđinu njegova plašta. "Zar je to važno? Spavate li s dovoljno žena, neke će vam nešto i darovati, a Njegova Milost nikad nije bila stidljiva po tom pitanju. Znam da je priznao onog dječaka u Krajoluji, onog kojeg je napravio one noći kad se knez Stannis ženio. Nije ni mogao drugačije. Mati mu je bila Florentinka, nećakinja kneginje Selvse, jedna od njezinih prateljica. Renly veli daje Robert odnio djevojku uza stube, i načeo bračnu postelju dok su Stannis i njegova nevjesta još plesali. Knez Stannis je izgleda držao kako je to bila ljaga na časti kuće njegove žene, pa je dječaka kad se ovaj rodio otpremio Renlyju. Pogledao je Neda preko oka Također sam čuo glasine da je Robert napravio par blizanaca nekoj sluškinji na Bacačevoj hridi, prije tri godine kada je otišao na zapad na turnir kneza Tywina. Cersei je djecu dala ubiti, a majku prodala trgovcu robljem koji se ondje zatekao. Bila je to prevelika uvreda lannis-terskom ponosu, tako blizu njihova doma."
Ned Stark je napravio grimasu. Ružne priče poput ove pripovijedale su se o svakom velikom knezu u kraljevstvu. Spremno je vjerovao da je Cersei Lannister bila sposobna učiniti takvo što... ali zar bi kralj stajao sa strane i pustio da se to dogodi? Robert kojeg je poznavao ne bi, ali Robert kojeg je poznavao nikad nije bio tako izvježban u zatvaranju očiju pred stvarima koje nije želio vidjeti. "Zašto se Jon Arryn najednom počeo zanimati za kraljevu nezakonitu djecu?"
Niski je muškarac slegnuo promočenim ramenima. "Bio je Kraljev Namjesnik. Nesumnjivo je Robert zatražio od njega da se pobrine za njih."
Ned bijaše promočen do kosti, a duša mu je postala hladna. "Moralo je biti više od toga, inače čemu ga ubiti?"
Maloprsti je otresao kišu sa svoje kose i nasmijao se. "Sad shvaćam. Knez Arryn je doznao daje Njegova Milost napunila trbuhe nekih kurvi i ribarica, te ga je zbog toga trebalo ušutkati. Nije ni čudo. Dopusti takvom čovjeku da živi, i u sljedećem će času izlanuti da sunce izlazi na istoku."
Nije bilo drugog odgovora koji je Ned Stark mogao na to dati osim mrkog pogleda. Prvi put u godinama, zatekao se kako se prisjeća Rhae-gara Targarvena. Pitao se je li Rhaegar posjećivao javne kuće; nekako je mislio da nije.
Kiša je sada padala jače, peckajući oči i bubnjajući po tlu. Rijeke crne vode tekle su niz brijeg kada je Jory poviknuo: "Gospodaru", glasom promuklim od zebnje. U jednom trenutku, ulica je bila puna vojnika.
Ned nazre žičane košulje na kožnom ruhu, dugačke rukavice i štitnike za potkoljenice, čelične kacige sa zlatnim lavovima na perjanicama. Njihovi plaštevi prilijepili su im se za leđa, natopljeni kišom. Nije ih imao vremena prebrojiti, ali bilo ih je najmanje deset, poredanih u nizu, pješaci, zakrčili su ulicu, s mačevima i kopljima sa željeznim vršpima. "Za leđima!" čuo je Wylov krik, a kad je okrenuo konja bilo ih je još više iza njih, presjekavši im izlaz. Jorvjev mač pjevajući poleti iz svojih korica. "S puta ili u smrt!"
"Vuci zavijaju", reče njihov vođa. Ned je mogao vidjeti kako mu kiša teče niz lice. "No čopor je malobrojan."

Maloprsti podbode konja naprijed, korak za opreznim korakom.
"Što ovo treba značiti? On je Kraljev Namjesnik."
"Bio je Kraljev Namjesnik." Blato je prigušivalo kopita riđeg pastu-Stroj vojnika razdvojio se pred njim. Na zlatnom prsnom oklopu, Lanisterski je lav rikao svoj izazov. "Sada, istinu rečeno, nisam siguran što je."
"Lannisteru, ovo je ludost", reče Maloprsti. "Pustite nas da prođe-mo. Očekuju nas u zamku. Znate li uopće što činite?"
"On zna što čini", mirno će Ned.
Jaime Lannister se osmjehnuo. "Točno. Tražim svog brata. Sjećate se mog brata, zar ne, kneže Stark? Bio je s nama u Oštrozimlju. Svijetle kose, nejednakih očiju, oštra jezika. Nizak čovjek."
"Dobro ga se sjećam", odvrati Ned.
"Čini se da je doživio nesreću na putu. Moj plemeniti otac vrlo je uznemiren. Imate li možda kakvu predodžbu o tome tko bi momu bratu želio zlo?"
"Vaš brat je uhvaćen na moju zapovijed, kako bi odgovarao za svoje zločine", reče Ned Stark.
Maloprsti je zastenjao od očaja. "Moja gospodo..."
Ser Jaime istrgne svoj mač iz korica i potjera pastuha naprijed. "Pokažite mi svoj čelik, kneže Eddarde. Zaklat ću vas kao Aervsa ako moram, ali radije bih da umrete s mačem u ruci." Dobaci Maloprstom hladan, prezriv pogled. "Kneže Baelish, otišao bih odavde u velikoj žurbi ako ne bih želio umrljati krvlju svoje skupocjeno ruho."
Maloprstog nije trebalo nagovarati. "Dovest ću gradsku stražu", obeća Nedu. Red lannisterovaca se razmaknuo da ga propusti, i zatvorio se za njim. Maloprsti je podbo svoju kobilu i nestao iza ugla.
Nedovi ljudi isukali su svoje mačeve, ali bili su trojica protiv dvadesetorice. Oči su promatrale s obližnjih prozora i vrata, ali nitko se nije spremao umiješati. Njegova četa bila je na konjima, Lannisterova na nogama osim samog Jaimea. Juriš bi im možda izvojevao slobodu, ali Ed-dardu Starku se činilo da imaju pouzdaniju, sigurniju taktiku. "Ubijte me", upozori Kraljosjeka, "i Catelyn će jamačno umoriti Tyriona."
Jaime Lannister uperi u Nedova prsa pozlaćen mač koji je prolio krv posljednjeg Zmajskog kralja. "Hoće li? Plemenita Catelyn Tully od Ri-jekotoka usmrtit će taoca? Mislim da... neće." Uzdahne. "Ali nisam se voljan bratovim životom okladiti na žensku čast." Jaime vrati zlatni mač u korice. "Stoga ću vas pustiti da otrčite natrag Robertu i ispričate mu kako sam vas preplašio. Pitam se hoće li ga to dirnuti." Jaime odgurne mokru kosu prstima i okrene svog konja. Kad se našao iza stroja mače-valaca, osvrnuo se na svog zapovjednika. "Tregare, pobrini se da nikakvo zlo ne pogodi kneza Starka."
"Na zapovijed, moj gosp'aru."
"Ipak... ne bismo htjeli da odavde ode posve nekažnjen, stoga", kroz noć i kišu, nazreo je bljesak Jaimeova osmijeha, "ubij njegove ljude."
"Ne!" krikne Ned Stark, grabeći svoj mač. Jaime je već galopirao niz ulicu kad je začuo Wylov povik. Ljudi su ih zatvorili s obje strane. Ned jašući sruši jednog, vitlajući mačem na prikaze u crvenim plaštevima koje su se razbježale pred njim. Jory Cassel podbode konja i jurne. Čelikom potkovano kopito dohvati Lannisterova stražara po licu s odvratnim hrsk. Drugi je čovjek oteturao u stranu i na trenutak Jory je bio slobodan. Wyl opsuje dok su ga povlačili s njegova umirućeg konja, sijekući mačevima na kiši. Ned odgalopira k njemu, spuštajući svoj mač na Tre-garovu kacigu. Od jačine udarca zaškripali su mu zubi. Tregar je pao na koljena, njegova lavlja perjanica odstrižena je nadvoje, dok mu je krv tekla niz lice. Heward je udarao po rukama koje su sezale za njegovim uzdama kad ga je koplje zahvatilo po trbuhu. Iznenada je Jory ponovno bio među njima, a crvena je kiša frcala s njegova mača. "Ne!" zaurla Ned. "Jory, natrag!" Nedov se konj posklizne pod njim i sruši u blato. Na trenutak on osjeti zasljepljujuću bol i krv u ustima.
Vidio ih je kako su sasjekli noge Jorvjevu konju te ga povukli na zemlju, a mačevi su se dizali i spuštali dok su se okupljali oko njega. Kad se Nedov konj teturavo osovio na noge, on pokuša ustati, samo kako bi ponovno pao, gušeći se vlastitim krikom. Mogao je vidjeti slomljenu kost kako izviruje iz lista njegove noge. Bilo je to posljednje što je vidio neko vrijeme. A kiša je padala i padala i padala.
Kad je ponovno otvorio oči, knez Eddard Stark bio je sam sa svojim mrtvima. Njegov mu se konj približio, osjetio oduran vonj krvi, i pobjegao propinjući se. Ned se stao vući kroz blato, škripeći zubima zbog boli u svojoj nozi. Činilo se daje to trajalo godinama. Lica su ga promatrala s osvijetljenih prozora, a ljudi stali izvirati iz uličica i vrata, ali nitko se nije pomaknuo da mu pomogne.
Maloprsti i gradska straža pronašli su ga ondje na ulici, kako ziba tijelo Jorvja Cassela u svome naručju.
Zlatni plaštevi su negdje pronašli nosiljku, ali je povratak u zamak . zamagljen patnjama, a Ned je izgubio svijest više nego jednom. Sje-se daje vidio Crvenu tvrđavu kako se pomalja pred njim na prvom tom svjetlu zore. Kiša je potamnila svijetloružičasti kamen masivnih zidina u boju krvi.
Uto se veliki meštar Pycelle nadvijao nad njim, držeći kalež i šapći. "pijte, kneže. Evo. Makovo mlijeko, za vašu bol." Sjećao se gutanja pycei'le je nekomu govorio da ugrije vino dok ne uzavre i donese mu čistu svilu, i to je bilo posljednje čega se sjećao.

DAENERYS

konjske dveri Vaes Dothraka bijahu načinjene od dvaju divovskih brončanih pastuha, koji su se propinjali, a njihova se kopita spajala stotinu stopa iznad ceste kako bi tvorila šiljasti luk.

Dany nije znala zbog čega su gradu bile potrebne dveri kad nije imao zidova... i nikakvih građevina koje je mogla vidjeti. No ondje su stajale, goleme i krasne, a veličanstveni su konji uokvirivali ljubičastu goru u daljini. Brončani pastusi bacali su dugačke sjene preko valovitih trava kad je khal Drogo proveo khalasaru pod njihova kopita i niz božanski put, sa svojim jahačima-pobratimima uza se.
Dany je slijedila na svojoj srebrenki, praćena Ser Jorahom Mormon-tom i svojim bratom Vyserisom, koji je ponovno bio na konju. Nakon dana u travi kada gaje ostavila da se pješice vrati u khalasaru, Dothraki su ga podsmješljivo nazvali KhalRhae Mhar, Kralj Ranjenih Nogu. Khal Drogo mu je ponudio mjesto na taljigama sljedećeg dana, a Vyseris je prihvatio. U svojoj tvrdoglavoj neukosti, nije čak ni znao da su mu se rugali; taljige su bile za eunuhe, sakate, rodilje, iznimno mlade i iznimno stare. To mu je zaradilo još jedno ime: Khal Rhaggat, Kralj Taljiga. Njezin je brat mislio da je to bio khalov način isprike za nepravdu koju mu je Dany nanijela. Preklinjala je Ser Joraha da mu ne reče istinu, kako se ne bi osjećao postidenim. Vitez je odvratio da bi kralju dobro došlo malo stida... no ipak je učinio kako je tražila. Bilo je potrebno mnogo opravdavanja i sve smicalice u postelji koje ju je Doreah naučila, prije nego što je Dany uspjela smekšati Droga a ovaj dopustio Vvserisu da im se pridruži na čelu povorke.
"Gdje je grad?" upitala je dok su prolazili ispod brončanog luka. Nije bilo nikakvih građevina na vidiku, nikakvih ljudi, samo trava i cesta, obrubljena drevnim spomenicima iz svih zemalja koje su Dothraki stoljećima pljačkali.
"Naprijed", odvrati Ser Jorah. "Pod gorom."
Za konjskim dverima, zaplijenjeni bogovi i oteti junaci pomaljali su se na obje strane. Zaboravljena božanstva mrtvih gradova vitlala su svojim slomljenim gromovima prema nebu dok je Dany jahala na svojoj srebrenki pokraj njihovih nogu. Kameni kraljevi promatrali su je sa svojih prijestolja, oljuštenih i umrljanih lica, a čak su i njihova imena bila izgubljena u maglama vremena. Gipke mlade djevice plesale su po mramornim pločama, zaogrnute jedino u cvijeće, ili izlijevale zrak iz razmrskanih krčaga. Čudovišta stajahu u travi pokraj ceste; crni željezni zmajevi s draguljima umjesto očiju, ričući grifoni, mantikore s bodljikavim repovima spremnim na udar, i druge zvijeri kojima nije znala imena. Neki kipovi bijahu tako lijepi da joj je zastajao dah, drugi tako nakazni i strašni da ih se Dany jedva usuđivala pogledati. Ti su, rekao je Ser Jorah, potjecali iz Sjenovitih zemalja za Asshaijem.
"Toliko ih je," rekla je dok je njezina srebrenka polagano gazila naprijed, "i iz toliko mnogo krajeva."
Vyserisa se oni nisu toliko dojmili. "Smeće mrtvih gradova", podsmjehne se. Iz opreza je govorio na zajedničkom jeziku, koji je malo Dothraka razumjelo, no unatoč tomu Dany se zatekla kako se osvrće prema muškarcima svoje khase, kako bi se uvjerila da ga nisu čuli. On pak veselo nastavi. "Jedino što ovi divljaci znaju učiniti jest oteti ono što su bolji ljudi stvorili... i ubijati." Nasmijao se. "Zaista znaju ubijati. Inače, uopće mi ne bi bili od koristi."
"Oni su sada moj narod", reče Dany. "Ne bi ih smio nazivati divljacima, brate."
"Zmaj govori kako mu se hoće", reče Vyseris... na zajedničkom jeziku. Osvrne se preko ramena na Agga i Rakhara, koji su jahali za njima, i počasti ih podrugljivim osmijehom. "Vidiš, divljacima nedostaje pameti da bi razumjeli govor prosvijećenih ljudi." Mahovinom nagrizen kameni monolit ukazao se nad cestom, pedeset stopa visok. Vyseris se za-gledao u nj s dosadom u očima. "Koliko se dugo još moramo zadržavati među ovim ruševinama prije nego mi Drogo preda moju vojsku? Postajem umoran od čekanja."
"Princeza mora biti predstavljena dosh khaleenama..." "Staricama, da", upadne njezin brat, "a potom će uslijediti nekakva 1 mačka predstava od proročanstva za mladunče u njezinu trbuhu, kli ste Što se to mene tiče? Umoran sam od jedenja konjetine i zlo mi je od smrada ovih divljaka." Omirisao je širok, labav rukav tunike, gdje je običavao pohranjivati vrećicu s mirisom. Nije mu mogla biti od velike pomoći. Tunika bijaše prljava. Sva svila i teška vuna koju je Vyse-ris na sebi donio iz Pentosa bila je iznošena od naporna puta i smrdljiva od znoja.
Ser Jorah Mormont reče: "Na Zapadnoj tržnici pronaći ćete više hrane po svome ukusu, Vaša Milosti. Trgovci iz Slobodnih gradova dolaze onamo prodavati svoju robu. Khal će ispuniti svoje obećanje u svoje vrijeme."
"I bolje mu je", mrko će Vyseris. "Obećana mi je kruna, i namjeravam je dobiti. Zmaja ne ismijavaju." Opazivši bestidan portret žene sa šest dojki i glavom tvora, odjahao je kako bi ga proučio iz blizine.
Dany je laknulo, no još uvijek je bila zabrinuta. "Molim se da ga moje Sunce-i-zvijezde ne puste da odveć dugo čeka", reče ona Ser Jorahu kada je njezin brat bio izvan čujnog polja.
Vitez sumnjičavo pogleda za Vyserisom. "Vaš je brat trebao čekati svoj čas u Pentosu. Nije mu mjesto u khalasari. Ilyrio gaje pokušao upozoriti."
"Otići će čim dobije svojih deset tisuća. Moj plemeniti muž obećao mu je zlatnu krunu."
Ser Jorah zastenje. "Da, khaleesi, ali... Dothraki na ove stvari gledaju drugačije od nas na Zapadu. Upozorio sam ga na to, kao što ga je i Hyirio upozorio, ali vaš se brat oglušio. Konjski knezovi nisu trgovci. Vyseris misli da vas je prodao, i sada želi svoju cijenu. Međutim, khal Drogo bi mogao reći kako vas je dobio na dar. ZauTNizi će i Vyserisu nešto darovati, da... u svoje vrijeme. Dar se ne smije zahtijevati, barem ne od khala. Ništa se ne smije zahtijevati od khala."
"Nije u redu pustiti ga da čeka." Dany nije znala zbog čega brani svog brata, ali to je činila." Vyseris veli da bi mogao pomesti Sedam kraljevina s deset tisuća dothrakijskih vrištavaca."
Ser Jorah otpuhne. "Vvseris ne bi mogao pomesti staju s deset tisuća metli."
Dany se nije mogla pretvarati da je iznenađuje prezir u njegovu glasu. "Što... što ako to ne bude Vvseris?" upita. "Što ako se nađe netko drugi tko će ih voditi? Netko silniji? Bi li Dothraki zaista mogli pokoriti Sedam kraljevina?"
Ser Jorahovo lice postade zamišljeno dok su njihovi konji zajedno gazili božanskim putem. "Kad sam prvi put otišao u

progonstvo, promotrio sam Dothrake i vidio tek polugole barbare, divlje poput njihovih konja. Da ste me onda to isto upitali, princezo, rekao bih vam kako bi tisuću dobrih vitezova bez ikakvih teškoća natjerali u bijeg stotinu puta toliko Dothraka."
"A ako vas upitam sada?"
"Sada", reče vitez, "više nisam toliko siguran. Bolji su jahači od ikojeg viteza, krajnje neustrašivi, a njihovi lukovi imaju duži domet od naših. U Sedam kraljevina, većina strijelaca gađa stojeći, iza zida štitova ili barikada od naoštrenih kolaca. Dothraki gađaju iz sedla, napadajući ili povlačeći se, nije važno, jednako su opasni... a toliko ih je mnogo, moja gospo. Samo vaš plemeniti muž ima četrdeset tisuća ratnika jahača u svojoj khalasari."
"Je li to zaista tako mnogo?"
"Vaš brat Rhaegar doveo je isto toliko ljudi na Trozubac", prizna Ser Jorah, "ali od tog broja, tek desetina bijahu vitezovi. Ostatak su činili strijelci, slobodni jahači, i pješaci naoružani kopljima i helebarda-ma. Kad je Rhaegar pao, mnogo ih je odbacilo oružje i uteklo s bojišta. Što mislite koliko bi dugo takva rulja izdržala pred jurišom četrdeset tisuća vrištavaca koji vape za krvlju? Koliko bi ih dobro štitili haljetci od uškrobljene kože i žičane košulje kada bi strelice padale poput kiše?"
"Ne zadugo," reče ona, "ne dobro."
Kimnuo je. "Pazite, princezo, budu li knezovi Sedam kraljevina imali onoliko pameti koliko su je bogovi dali guski, do toga neće doći. Jahači nisu naklonjeni umijećima opsade. Sumnjam da bi mogli osvojiti čak i najslabiji zamak Sedam kraljevina, ali ako je Robert Baratheon tolika budala da ih izazove na bitku..."
"Je li?" upita Dany. "Budala, želim reći?"
Ser Jorah razmisli o tome na trenutak. "Robert se trebao roditi kao Dothraki", reče na koncu. "Vaš khal bi vam rekao da se samo kukavica skriva iza kamenih zidova umjesto da se suoči s neprijateljem s mačem u ruci. Uzurpator bi se složio. On je snažan čovjek, hrabar... i dostatno nagao da se suoči s hordom Dothraka na otvorenome polju. Ali ljudi "ko njega, pa, njihovi svirači udaraju u drugačije žice. Njegov brat Stannis knez Tywin Lannister, Eddard Stark..." On pljune.
"Mrzite tog kneza Starka", reče Dany.
"Oduzeo mi je sve što sam volio, radi nekolicine ušljivih krivolovaca i njegove ljubljene časti", gorko će Ser Jorah. U njegovu je glasu mogla osjetiti kako ga gubitak još uvijek boli. Brzo je promijenio temu razgovora. "Eno", objavi, pokazujući prstom. "Vaes Dothrak. Grad konjskih knezova."
Khal Drogo i njegovi jahači-pobratimi povedoše ih prostranim pazarom Zapadne tržnice, niz široke ceste za njim. Dany im je bila za petama na svojoj srebrenki, zureći u neobičan prizor oko sebe. Vaes Dothrak bijaše istovremeno najveći i najmanji grad koji je ikad vidjela. Pomislila je kako je morao biti deset puta veći od Pentosa, prostranstvo bez zidina i granica, čije su široke vjetrom pometene ulice bile popločene travom i blatom, i posute sagom od divljega cvijeća. U Slobodnim gradovima zapada, kule, palače, kolibe, mostovi, trgovine i trijemovi gomilali su se jedni na druge, ali Vaes Dothrak protezao se tromo, pržeći se na toplome suncu, drevan, bahat i pust.
Čak su se i građevine činile neobične u njezinim očima. Vidjela je izrezbarene kamene paviljone, palače od pletene trave goleme poput za-maka, klimave drvene kule, stepenaste piramide obložene mramorom, duge trijemove otvorene k nebu. Umjesto zidova, neki su dvori bili okruženi trnovitom živicom. "Nijedan od njih ne sliči drugomu", rekla je.
"Vaš je brat djelomice rekao istinu", prizna Ser Jorah. "Dothraki nisu graditelji. Tisuću godina prije, kada su htjeli načiniti kuću, iskopali bi jamu u zemlji i prekrili je krovom ispletenim od trave. Građevine koje vidite podigli su robovi dovedeni iz zemalja koje su opustošili, a svaki je gradio prema običaju svoga naroda."
Većina trijemova, čak i oni najveći, doimali su se napuštenima. Gdje su ljudi koji ovdje žive?" upita Dany. Tržnica bijaše puna djece koja su trčala i muškaraca koji su vikali, ali drugdje je vidjela tek nekoliko eunuha kako idu za svojim poslom.
"Samo starice iz reda dosuh khaleena trajno borave u svetom gradu, one i njihovi robovi i sluge", odvrati Ser Jorah, "no Vaes Dothrak je dovoljno velik da udomi svakog čovjeka iz svake khalasare, dogodi li se da se sve klase najednom vrate Majci. Starice su prorekle da će se jednog dana to i dogoditi, te stoga Vaes Dothrak mora biti pripravan prigrliti svu svoju djecu."
Khal Drogo im konačno naredi da se zaustave u blizini Istočne tržnice, kamo su dolazile trgovati karavane iz Yi Tia, Asshaija i Sjenovitih zemalja, s Majkom svih gora koja se nadvijala nad njom. Dany se osmjehne prisjetivši se ropkinje magistera Illvrija i njezinih priča o palači s dvije stotine odaja i vratima od čistoga srebra. "Palača" je bila špiljasta drvena dvorana za svetkovine, čiji su se grubo istesani drveni zidovi uzdizali do stropa, a čiji je krov sašiven od svile, bio prostran valoviti šator, koji se mogao podignuti da zaštiti od rijetkih kiša, ili spustiti da propusti beskonačno nebo. Oko dvorane nalazila su se široka travnata konjska dvorišta ograđena visokom živicom, ognjišnim jamama, i stotinama okruglih zemljanih kuća što su stršale iz tla poput minijaturnih brežuljaka, prekrivenih travom.
Mala vojska robova pošla je naprijed da sve priredi za khal Drogov dolazak. Kako bi svaki jahač skliznuo sa svog sedla, tako je otkopčavao svoj arakh i pružio ga robu koji je čekao, kao i sve drugo oružje koje je nosio. Čak ni sam khal Drogo nije bio iznimka. Ser Jorah je objasnio da je bilo zabranjeno unositi oštricu u Vaes Dothrak, ili proliti krv slobodna čovjeka. Čak su i ratujuće khalasare ostavljale po strani svoje razmirice te međusobno dijelile meso i medovinu kad bi se našle nadomak Majke svih gora. Na ovom su mjestu, tako odrediše starice dosh khalee-na, svi Dothraki bili iste krvi, jedna khalasare, jedno stado.
Cohollo priđe Dany dok su joj Irri i Jhiqui pomagale da se spusti sa svoje srebrenke. Bio je najstariji od trojice Drogovih

jahača-pobratima, zdepast ćelavac savijena nosa i usta punih slomljenih zuba, koje je smrskao buzdovan prije dvadeset godina, kada je spasio mladog khalakka od najamnih mačevalaca koji su ga kanili prodati neprijateljima njegova oca. Njegov je život bio vezan uz Drogov od dana kada se Danyn plemeniti muž rodio.
Svaki khal imao je svoje jahače-pobratime. Isprva ih je Dany smatrala nekom vrstom dothrakijske kraljevske garde, zaklete da štiti svoga gospodara, ali bilo je to više od toga. Jhiqui ju je naučila da je jahač-po-bratim više od stražara; bili su khalova braća, njegove sjene, njegovi najodaniji prijatelji. "Krv moje krvi", nazivao ih je Drogo, a tako je i bilo, dijelili su isti život. Drevni običaji konjskih knezova tražili su da khalovi jahači-pobratimi umru zajedno s njim, kako bi jahali uz njega u zemljama noći. Ako bi khal umro od ruke kakva neprijatelja, živjeli su dovoljno da ga osvete, a potom ga radosno slijedili u grob. U nekim khalonmia rekla je Jhiqui, jahači-pobratimi dijelili su s khalom njegovo vino" njegov šator, pa čak i njegove žene, ali nikad njegove konje. Čovjekov konj bio je čovjekov konj.
Daenerys je obradovalo što se khal Drogo nije pridržavao tih drevnih načina. Ne bi joj se svidjelo da je s nekim dijeli. I dok se stari Cohollo prema njoj vladao prilično ljubazno, ostali su je plašili; Haggo, eolem i tih, često je mrko buljio u nju kao da je zaboravljao tko je ona, a Quotho je imao okrutne oči i hitre ruke koje su voljele ozlijediti. Ostavljao je modrice na Doreahinoj mekoj bijeloj koži kad god bije taknuo, a kadikad je zbog njega Irri jecala noću. Činilo se da ga se čak i njegovi konji boje.
No oni bijahu vezani uz Droga u životu i smrti, te Daenerys nije imala drugog izbora nego ih prihvatiti. A kadikad bi nesvjesno poželjela da su njezina oca štitili takvi ljudi. U pjesmama, bijeli su vitezi kraljevske garde uvijek bili plemeniti, junačni i čestiti, pa ipak je kralja Ae-rysa umorio jedan od njih, naočit dječak kojeg su sada zvali Kraljosjek, a drugi, Ser Barristan Smjeli, prešao je na stranu Uzurpatora. Pitala se jesu li svi ljudi u Sedam kraljevina bili jednako prijetvorni. Kad njezin sin sjedne na Željezno prijestolje, ona će se pobrinuti da ima vlastite ja-hače-pobratime koji će ga zaštititi od izdaje u njegovoj kraljevskoj gardi.
"Khaleesi", reče joj Cohollo, na dothrakijskom. "Drogo, koji je krv moje krvi, naređuje mi da vas obavijestim kako se noćas mora uspeti na Majku svih gora, da prinese žrtvu bogovima radi svog sigurnog povratka."
Samo je muškarcima bilo dopušteno stupiti na Majku, znala je Dany. Khalovi jahači-pobratimi ići će s njim, i vratiti se u zoru. "Recite mom suncu-i-zvijezdama da sanjam o njemu i željno iščekujem njegov povratak", odvrati ona, zahvalno. Dany se sve češće umarala kako je dijete u njoj raslo; zapravo, noć odmora bi joj dobro došla. Činilo se da je njezina trudnoća raspalila Drogovu želju za njom, te su je odnedavno njegovi zagrljaji ostavljali iscrpljenom.
Doreah ju je poveo do šupljeg brijega, koji bijaše pripravljen za nju i njezina khala. Unutra je bilo svježe i mračno, poput šatora načinjena od zemlje. "Jhiqui, kupku, molim", naredila je, kako bi isprala prašinu od puta sa svoje kože i namočila umorne udove. Bilo je ugodno znati da ce se ovdje neko vrijeme zadržati, da sutradan neće ponovno morati uzjahati svoju srebrenku.
Voda je bila kipuća, kako je voljela. "Bratu ću večeras predati njegove darove", odlučila je dok joj je Jhiqui prala kosu. "Mora izgledati poput kralja u svetome gradu. Doreah, pohitaj i pronađi ga te ga pozovi da večera sa mnom." Vvseris je bio ljubazniji prema lvsenki nego prema njezinim dothrakijskim sluškinjama, možda zbog toga što mu je meštar Uh/rio u Pentosu dopustio da s njome spava. "Irri, pođi na tržnicu i kupi voća i mesa. Bilo što osim konjetine."
"Konjetina je najbolja", reče Irri. "Konjetina daje čovjeku snagu." "Vvseris mrzi konjetinu." "Kako kažete, khaleesi." Donijela je kozji but i košaru voća i povrća. Jhiqui je ispekla meso sa slatkom travom i vatrenim mahunama, zalijevajući ga medom dok se peklo, a bilo je i dinja, mogranja, šljiva i nekog neobičnog istočnjačkog voća koje Dany nije poznavala. Dok su njezine sluškinje spremale jelo, Dany je prostrla odjeću koju je dala načiniti po bratovoj mjeri: tuniku i gamaše od krutog bijelog platna, kožne sandale koje su se vezivale ispod koljena, brončani pojas s medaljonima, kožni prsluk s naslikanim zmajevima što su rigali vatru. Dothraki će ga više poštovati bude li manje nalik na prosjaka, nadala se, a on će joj možda oprostiti što gaje posramila onog dana u travi. Još uvijek je bio njezin kralj, naposljetku, i njezin brat. Oboje su bili zmajeva krv.
Upravo je pripremala posljednji od njegovih darova - plašt od grube svile, zelen poput trave, sa svijetlosivim porubom koji će istaknuti srebro u njegovoj kosi - kadli stiže Vvseris, vukući Doreah za ruku. Njezino oko bilo je crveno na mjestu gdje ju je udario. "Kako se usuđuješ poslati ovu kurvu da mi zapovijeda", reče i grubo gurne sluškinju na sag.
Njegov je gnjev posve iznenadio Dany. "Samo sam htjela... Doreah, što si mu rekla?"
"Khaleesi, ispričavam se, oprostite mi. Pošla sam k njemu, kako ste tražili, i rekla mu kako zapovijedate da vam se pridruži na večeri."
"Nitko ne zapovijeda zmaju", zareži Vyseris. "Ja sam tvoj kralj! Trebao sam ti natrag poslati njezinu glavu!"
Lysenka je počela drhtati, ali ju je Dany umirila jednim dodirom. "Ne boj se, neće te ozlijediti. Dragi brate, molim te, oprosti joj, djevojka se pogrešno izrazila, rekla sam joj da te zamoli da večeraš sa mnom, ako je po volji Vašoj Milosti." Uzela ga je za ruku i odvukla ga preko sobe. "Pogledaj. Ovo je za tebe."
Vvseris se sumnjičavo namršti. "Što je sve to?"
"Novo odijelo. Dala sam ga načiniti za tebe." Dany se stidljivo osmjehnula.
On je pogleda i naruga joj se. "Dothrakijske krpe. Sad me se još usuđuješ i odijevati?"
"Molim te... bit će ti svježije i udobnije, i pomislila sam... kad bi se odijevao poput njih, možda bi te Dothraki..." Dani nije znala kako da to izgovori, a da ne probudi zmaja.
"Uskoro ćeš mi htjeti splesti kosu u pletenice."

"Ne bih nikad..." Zašto je uvijek morao biti tako okrutan? Samo mu je htjela pomoći. "Ne bi imao pravo na pletenicu, još nisi izvojevao nijednu pobjedu."
Bilo je pogrešno to reći. Srdžba mu je zablistala u ljubičastim očima, no nije se usuđivao udariti je, ne dok su ih njezine sluškinje promatrale, a ratnici njezine khase stajali pred vratima. Vyseris je podigao plašt i omirisao ga. "Ovo smrdi po gnoju. Možda ću ga rabiti kao pokrivač za konja."
"Doreah ga je posebno sašila za tebe", rekla mu je, uvrijeđena. "Ovo ruho dostojno je khala."
"Ja sam gospodar Sedam kraljevina, ne nekakav travom umrljani divljak sa zvončićima u kosi", sikne Vyseris na nju i zgrabi je za ruku. "Zaboravljaš se, droljo. Misliš li da će te taj veliki trbuh zaštititi ako probudiš zmaja?"
Njegovi prsti bolno se zariše u njezinu nadlakticu i na trenutak se Dany ponovno osjeti poput djeteta, koje je drhtalo pred njegovim bijesom. Ispružila je drugu ruku i zgrabila prvo što je dohvatila, pojas koji mu je htjela darovati, težak lanac od kićenih brončanih medaljona. Za-mahnula je njime svom snagom.
Lanac ga je zahvatio posred lica. Vyserisju je ispustio. Krv je potekla niz njegov obraz ondje gdje gaje brid jednog medaljona rasjekao. "Ti si taj koji se zaboravljaš", reče mu Dany. "Zar ništa nisi naučio onog dana u travi? Odlazi, prije nego što pozovem moju khasu da te odvuče. I moli e a ^a' Drogo ne dočuje za ovo, inače će ti rasporiti trbuh i nahraniti te vlastitim iznutricama."
vyseris se osovi na noge. "Kad ponovno zadobijem svoje kraljev-s o, požalit ćeš ovaj dan, droljo." Otišao je, pridržavajući svoje razdrano lice i ostavljajući za sobom njezine darove.
Kapljice njegove krvi poprskale su krasan plašt od grube svile. Danv pritisne meku tkaninu uz svoj obraz i sjedne prekriženih nogu na svoje prostirače za spavanje.
"Vaša večera je spremna, khaleesi", objavi Jhiqui.
"Nisam gladna", tužno će Dany. Bila je odjednom vrlo umorna. "Podijelite jelo među sobom, i pošaljite nešto Ser Jorahu, ako želite." Trenutak poslije je dodala: "Molim, donesite mi jedno od zmajevih jaja."
Irri donese jaje tamnozelene ljuske, čije su brončane pjegice svjetlucale dok ga je okretala u svojim malim rukama. Dany se sklupča na boku, prebacivši na sebe plašt od grube svile i zibajući jaje u udubini između svog nabreklog trbuha i malih nježnih prsa. Voljela ih je držati. Bila su tako lijepa, a kadikad se samo od njihove blizine osjećala snažnijom, hrabrijom, kao da je nekako crpla snagu iz okamenjenih zmajeva zaključanih unutra.
Ležala je ondje, držeći jaje, kad je osjetila da se dijete u njoj pomaklo... kao daje ispružilo ruku, kao brat svomu bratu, kao krv svojoj krvi. "Ti si zmaj," šapne mu Dany, "istinski zmaj. Znam to. Znam." Osmjehnula se i zaspala snivajući o domu.

BRAN

Padao je slab snijeg. Bran je mogao osjetiti pahulje na svome licu, koje su se otapale kad bi dotakle njegovu kožu poput najblaže kiše. Sjedio je uspravno na svome konju, promatrajući kako se podižu željezne rešetke na dverima. Koliko god je pokušavao zadržati mir, srce mu je treptalo u grudima.
"Jesi li spreman?" upita Robb.
Bran kimne, trudeći se da ne pokaže strah. Nije stupio izvan Oš-trozimlja od svog pada, ali je čvrsto odlučio izjahati ponosno poput svakog drugog viteza.
"Onda, jašimo." Robb zarije pete u svog velikog sivobijelog škopca, a konj kroči pod rešetke.
"Hajde", prošapće Bran vlastitom konju. Lako joj dotakne vrat, a sitna riđa ždrebica krene naprijed. Bran ju je zvao Plesačica. Bile su joj dvije godine, a Joseth je govorio da je pametnija negoli je ikoji konj imao pravo biti. Posebno su je dresirali kako bi reagirala na uzde, glas i dodir. Dosad, Bran ju je samo jahao po dvorištu. Isprva su je vodili Joepn ili Hodor, dok je Bran sjedio privezan za njezina leđa na prevelikom sedlu što mu ga je iscrtao Vražićak, ali posljednjih ju je četrnaest dana Jahao samostalno, tjerajući je kasom okolo naokolo, i bivajući smioniji svakim novim krugom.

Prošli su ispod stražarnice, preko pokretnog mosta, kroz vanjske zidine. Ljetnik i Sivi Vjetar grabili su uz njih, njušeći vjetar. Za petama im je bio Theon Greyjoy, sa svojim dugačkim lukom i tobolcem strelica širokih vršaka; naumio je uloviti srnu, rekao im je. Slijedila su ga četvorica stražara u žicanim košuljama i uskim kapama, te Joseth, poput štapa mršav stajski sluga kojeg je Robb imenovao glavnim konjušarom dok je Hullen izbivao. Meštar Luwin bio je posljednji, jašući na magarcu Branu bi bilo milije da su on i Robb otišli sami, samo njih dvojica, ali Hal Mollen nije htio ni čuti za to, a meštar Luwin ga je podržao. Ako Bran padne s konja ili se ozlijedi, meštar je čvrsto odlučio biti uz njega.
Iza zamka je bila tržnica, čije su drvene klupe sada zjapile prazne. Projahali su blatnjavim ulicama sela, pokraj uredno poredanih kućica od trupaca i neobrađena kamena. Tek je jedna od pet bila nastanjena, a tanke vitice dima izvijale su se iz njihovih dimnjaka. Ostale će se napuniti jedna za drugom čim zahladi. Kad padne snijeg, a ledeni vjetar za-fijuče sa sjevera, govorila je Stara Nana, ratari će ostaviti svoja zaleđena polja i udaljene tvrđe, nakrcati kola, i tada će zimski gradić oživjeti. Bran to nikad nije vidio, ali meštar Luwin je kazivao kako je taj dan sve bliži. Konac dugog ljeta bio je na vidiku. Zima dolazi.
Nekoliko seljana zabrinuto je odmjeravalo vukove dok su jahači prolazili pokraj njih, a neki je čovjek ispustio drva koja je nosio, ustuknuvši od straha, no većina je mještana bila navikla na prizor. Savili su koljena kad su opazili dječake, a Robb je svakog od njih pozdravio kneževskim naklonom glave.
Kako nogama nije bio sposoban obuhvatiti konja, isprva se zbog njegova kolebljivoga gibanja Bran osjećao nesigurnim,

ali ga je golemo sedlo sa svojim debelim rogom i visokim naslonom utješno zibalo, dok mu remeni oko njegovih prsiju i bedara nisu dopuštali da padne. Nakon nekog vremena ritam je postao gotovo prirodan. Njegove je zabrinutosti nestalo, a drhtavi mu se osmijeh prikrao na lice.
Dvije sluškinjice stajale su ispod znaka Goruće cjepanice, domaće pivnice. Kad im je Theon Greyjoy doviknuo pozdrav, mlađa je djevojka porumenjela i sakrila lice. Theon podbode konja kako bi se primaknuo Robbu. "Slatka Kyra", reče uz smijeh. "Previja se poput lasice u postelji, ali kad joj uputim riječ na ulici, zarumeni se poput djevice. Jesam li ti ikad pričao o noći kad su ona i Bessa..."
"Ne gdje te moj brat može čuti, Theone", upozori ga Robb pogledavši prema Branu.

Bran odvrati pogled pretvarajući se da nije čuo, ali mogao je osjetiti Greyjoyev pogled na sebi. Nesumnjivo se smješkao. Smješkao se često, kao da je svijet bio tajnovita šala koju je samo on mogao razumjeti. Robb se naizgled divio Theonu i uživao u njegovu društvu, ali Bran se nikad nije zagrijao za očeva štićenika.
Robb dojaše bliže. "Dobro ti ide, Brane."
"Htio bih ići brže", odvrati Bran.
Robb se osmjehne. "Kako želiš", reče i potjera svog škopca u kas. Stra-houkovi poletješe za njim. Bran oštro pucne uzdama, a Plesačica ubrza korak. Začuo je povik Theona Greyjoya, i topot ostalih konja za sobom.
Branov plašt se nadme, mreškajući se na vjetru, a njemu se učini da mu je snijeg pohrlio u lice. Robb je bio dobrano sprijeda, osvrćući se povremeno kako bi se uvjerio da ga Bran i ostali slijede. On ponovno zapucketa uzdama. Glatko poput svile, Plesačica je prešla u galop. Udaljenost se smanjivala. U času kada je dostigao Robba na rubu vučje šume, dvije milje od zimskoga grada, ostale su bili ostavili daleko za sobom. "Mogu jahati!" vikne Bran, smiješeći se od uha do uha. Bilo je gotovo isto tako dobro kao letenje.
"Utrkivao bih se s tobom, ali bojim se da ćeš me pobijediti." Rob-bov glas bio je vedar i šaljiv, no Bran je mogao nazreti kako nešto muči njegova brata ispod tog osmijeha.
"Ne želim se utrkivati." Bran se osvrne za vukovima. Oba su nestala u šumi. "Jesi li čuo kako je Ljetnik zavijao prošle noći?"
"I Sivi je Vjetar bio nemiran", reče Robb. Njegova kestenjasta kosa postala je čupava i neuredna, a crvenkaste čekinje prekrivale su mu vilicu, čineći ga starijim od njegovih petnaest ljeta. "Kadikad pomislim da znaju stvari... osjećaju stvari..." Robb uzdahne. "Nikad ne znam koliko bih ti toga rekao, Brane. Želio bih da si stariji."
"Sad mi je osam godina!" reče Bran. "Osam nije puno manje od petnaest, a ja sam nasljednik Oštrozimlja, poslije tebe."
i jesi." Robb je zvučao sjetno, pa čak i malo preplašeno. "Brane, noram ti nešto reći. Sinoć je stigla ptica. Iz Kraljeva grudobrana. Meštar Luwin me probudio."
Bran osjeteti iznenadan strah Crna krila crni Glasi' uvijek je govorila Stara Nana a odnedavna su gavrani glasnici počeli dokazivati istinitost te izreke. Kada je Robpisao Vrnovnom zapovjedniku Noćne straže, ptica koja se vratila donijela je vijest da strica Benjena još nisu pronašli.
Potom je pristigla poruka iz Orlova gnijezda, od majke, ali ni to nisu bile dobre vijesti. Nije rekla kada se kani vratiti, tek da je uhvatila i zarobila Vražićka. Branu se donekle sviđao taj čovječuljak, no ime Lannister tjeralo mu je ledene žmarce niz leđa. Bilo je nečeg u vezi s Lan-nisterovima, nečega čega se morao sjećati, ali kad god se pokušao sjetiti čega, osjetio bi vrtoglavicu, a utroba bi mu se stegnula čvrsto poput kamena. Robb je većinu tog dana proveo iza zaključanih vrata s meštrom Luvvinom, Theonom Greyjoyem i Hallisom Mollenom. Poslije su otpo-slali jahače na brzim konjima, koji su raznosili Robbove zapovijedi cijelim Sjeverom. Bran je načuo govorkanja o Jarku Cailin, drevnoj utvrdi koju su Prvi ljudi podigli na vrhu Prevlake. Nitko mu nije kazivao što se događa, no znao je da nije bilo ništa dobro.
A sada drugi gavran, druga poruka. Bran se ponada. "Je li ptica od majke? Dolazi li kući?"
"Poruka je bila od AIyna iz Kraljeva grudobrana. Jory Cassel je mrtav. Wyl i Heward također. Umorio ih je Kraljosjek." Robb izloži lice snijegu, a pahulje mu se istopiše na obrazima. "Neka im bogovi dadu pokoj."
Bran nije znao što bi rekao. Osjećao se kao da su ga udarili šakom. Jory je bio kapetan obiteljske straže u Oštrozimlju prije nego što se Bran rodio. "Ubili su Joryja?" Sjetio se svakog puta kad ga je Jory natjerivao po krovovima. Mogao gaje vidjeti kako dugim koracima gazi dvorištem u žicanoj košulji i oklopu, ili kako sjedi na svom uobičajenom mjestu na klupi u Velikoj dvorani, šaleći se dok jede. "Zašto bi itko ubio Joryja?"
Robb je nijemo zatresao glavom, a bol mu se vidjela u očima. "Ne znam, i... Brane, to nije sve. Otac se u bijegu našao ukliješten ispod palog konja. Alyn kaže da mu je noga slomljena, a... meštar Pycelle mu je dao makovo mlijeko, no nisu sigurni kada... kada će..." Topot kopita natjera ga da se osvrne niz cestu, odakle su pristizali Theon i ostali. "Kada će se probuditi", završi Robb. Tada položi ruku na držak svog mača, te nastavi dostojanstvenim glasom kneza Robba. "Brane, obećavam ti, što god se dogodilo, neću dopustiti da ovo padne u zaborav."
Nešto je u njegovu glasu još više prestrašilo Brana. "Što ćeš učiniti?" upitao je dok je Theon Greyjoy zaustavljao konja pokraj njih.
"Theon misli da bih trebao sazvati vazale", reče Robb.
"Krv se krvlju plaća." Prvi put Greyjoy se nije nasmiješio. Njegovo mršavo, tamnoputo lice imalo je gladan izraz, a crna kosa padala mu je preko očiju.
»Samo knez može sazvati vazale", reče Bran dok je snijeg lepršaooko njih.

Umre li tvoj otac," reče Theon, "Robb će biti knez Oštrozimlja."
"On neće umrijeti!" Bran vrisne na nj.
Robb uzme njegovu ruku. "Neće umrijeti, ne otac", mirno će on. "I k čast sjevera sad je u mojim rukama. Kad se naš plemeniti otac opraštao, rekao mi je da budem jak zbog tebe i Rickona. Gotovo sam odrastao čovjek, Brane."
Bran zadrhti. "Htio bih da se majka vrati", reče nesretan. Osvrne se za meštrom Luvvinom; njegov se magarac vidio na velikoj udaljenosti, kako klipše uzvišicom. "Je li i meštar Luwin rekao da sazoveš vazale?"
"Meštar je strašljiv poput starice", reče Theon. "Otac je uvijek slušao njegov savjet", podsjeti Bran svog brata. "Majka također."
"Slušam ga", ustraje Robert. "Slušam svakoga."
Radost koju je u Branu pobudilo jahanje nestala je, istopila se poput pahuljica na njegovu licu. Ne tako davno, pomisao da će Robb sazvati vazale i odjahati u rat ispunila bi ga uzbuđenjem, ali sada je osjećao jedino užas. "Možemo li se sad vratiti?" upita. "Studeno mi je."
Robb se osvrne oko sebe. "Trebali bismo pronaći vukove. Možeš li izdržati još malo?"
"Mogu izdržati koliko i ti." Meštar Luwin upozorio ga je da ne jaše dugo, zbog straha da ga sedlo ne nažulja, ali je Bran odbijao priznati slabost pred svojim bratom. Bio je sit prevelike pažnje koju su mu svi iskazivali, pitajući ga za zdravlje.
"Onda ulovimo lovce", reče Robb. Rame uz rame, skrenuše svoje konje s kraljevske ceste i zađoše u vučju šumu. Theon je zaostao i slijedio ih na povećoj udaljenosti, razgovarajući i šaleći se sa stražarima.
Bilo je lijepo pod drvećem. Bran je Plesačicu tjerao kasom, lagano pridržavajući uzde i ogledavajući se oko sebe. Poznavao je ovu šumu, ali toliko je dugo bio ograničen na Oštrozimlje da se osjećao kao da je vidi prvi put. Mirisi mu ispune nosnice; oštar svjež vonj borovih iglica, zem-'jani zadah mokrog trulog lišća, tragovi životinjskog mošusa i dalekih °gnjišnih vatri. Načas spazi crnu vjevericu kako promiče snijegom prekrivenim granama hrasta, te zastane kako bi proučio srebrnu mrežu carskog pauka.
Theon i ostali sve su više zaostajali, i nakon nekog vremena Bran više nije mogao čuti njihove glasove. Sprijeda je dopirao slabašan zvuk vode tekućice. Pojačavao se sve dok nisu dospjeli na potok. Suze ga štipnu za oči.
"Brane?" upita Robb. "Što ti je?"
Bran zatrese glavom. "Samo sam se prisjećao", reče. "Jory nas je jednom doveo ovamo, u lov na pastrve. Tebe, mene i Jona. Sjećaš se?"
"Sjećam", Robb će tihim, sjetnim glasom.
"Ništa nisam ulovio," reče Bran, "ali Jon mi je na povratku u Oštro-zimlje dao jednu svoju ribu. Hoćemo li ikad više vidjeti Jona?"
"Vidjeli smo strica Benjena kad je kralj došao u posjet", istakne Robb. "Jon će nas također posjetiti, vidjet ćeš."
Potok je nabujao i tekao brzo. Robb sjaše i povede svog škopca preko gaza. Na najdubljem dijelu prijelaza, voda mu je dopirala do bedara. Svezao je konja o drvo na suprotnoj strani, i vratio se po Brana i Plesačicu pregazivši potok. Struja se pjenila oko kamenja i korijenja, a Bran je mogao osjetiti vodenu izmaglicu na svome licu dok ga je Robb vodio preko. To mu je vratilo osmijeh na lice. Na trenutak se ponovno osjeti snažnim i zdravim. Podigne pogled k drveću i stane sanjariti kako se penje po njemu, ravno na vrh, a cijela se šuma prostire pod njim.
Bili su na suprotnoj strani kad začuše urlik, dug jecaj koji je bivao sve viši i nadirao kroz drveće poput studenog vjetra. Bran podigne glavu i osluhne. "Ljetnik", reče. Jedva to izreče kadli se drugi glas pridruži prvomu.
"Uhvatili su plijen", reče Robb dok se penjao na konja. "Bolje će biti da odem po njih i dovedem ih natrag. Pričekaj ovdje, Theon i ostali uskoro će te dostići."
"Želim ići s tobom", reče Bran.
"Sam ću ih brže pronaći." Robb podbode svog škopca i nesta među drvećem.
Kad je nestao, činilo se da je šuma opkolila Brana. Snijeg je sad padao jače. Gdje je doticao tlo otapao se, ali svud oko njega kamenje, korijenje i grane nosili su tanak bijeli pokrivač. Dok je čekao, bivao je svjestan nelagode koju je osjećao. Nije osjećao noge koje su beskorisno visjele o stremenima, ali je remen oko njegovih prsiju bio zategnut i žuljao ga, dok je snijeg što se otapao promočio njegove rukavice te su mu ruke ozeble. Pitao se što je zadržalo Theona, meštra Luvvina, Josetha ostale.
Kad je začuo šuštanje lišća, Bran povodcem natjera Plesačicu da se okrene, očekujući da će vidjeti svoje prijatelje, ali odrpani ljudi koji stu-piše na'obalu potoka bijahu neznanci.
"Dobar vam dan", reče nervozno. Jedan pogled, i Bran je znao da to nisu ni šumari ni ratari. Najednom postane svjestan raskoši svog ruha. Njegova surka bila je nova, od tamnosive vune sa srebrnim gumbima, a teška je srebrna igla pričvršćivala njegov krznom opšiven plašt na ramenima. Njegove čizme i rukavice također bijahu obrubljene krznom.
"Posve sam, je 1'?" reče najveći od njih, ćelav muškarac oguljena, vjetrom išibana lica. "Izgubljen u vučjoj šumi, siroti dečko."
"Nisam izgubljen." Branu se nije sviđao način na koji su ga neznanci promatrali. Izbrojio ih je četvoricu, ali kad je okrenuo glavu, opazio je još dvojicu za sobom. "Moj brat je odjahao časkom prije, a moja straža samo što nije ovdje."
"Tvoja straža, je 1'?" reče drugi muškarac. Sijede čekinje prekrivale su njegovo upalo lice. "A nad čime stražare, moj plemeniti gospodinči-ću? Vidim li to srebrnu iglu na tvom plastu?"
"Ljupko", reče ženski glas. Jedva je nalikovala ženi; visoka i suhonjava, s jednakim ogrubjelim licem poput ostalih, kose

skrivene pod polukacigom u obliku zdjele. Koplje koje je držala bilo je duže od sedam stopa i od crne hrastovine, s vrškom od zahrđala čelika.
"Pogledajmo", reče krupni ćelavac.
Bran ih je uznemireno promatrao. Muškarčeva odjeća bila je prljava, gotovo u dronjcima, mjestimice zakrpana smeđim, pa modrim, a na drugom mjestu tamnozelenim, te posvuda izblijedjela u sivu boju, no nekoć je taj plašt mogao biti crn. Sijed čekinjast muškarac također je nosio crne dronjke, opazi on prestrašivši se. Iznenada, Bran se sjeti vje-rolomnika kojem je njegov otac odrubio glavu onog dana kada su pronašli vučje mladunče; i taj je muškarac nosio crno, a otac je rekao da je dio odbjegli pripadnik iz Noćne straže. Nema opasnijeg čovjeka, sjeti se a je knez Eddard rekao. Onaj koji odbjegne zna da mu je život izgubljen alio ga uhvate, te stoga neće prezati ni pred kakvim zločinom, bez obzira na to kako podao ili okrutan bio.
Iglu, dečko", reče onaj krupni. Ispruži svoju ruku.
"Uzet ćemo i konja", reče jedna od njih, žena niža od Robba, široka plosnata lica i glatke žute kose. "Silazi, i požuri se." Nož joj iz rukava klizne u ruku, brida nazubljena poput pile.
"Ne", izlane Bran. "Ne mogu..."
Onaj krupni zgrabi povodac prije nego što se Bran sjetio okrenuti Plesačicu i odgalopirati odatle. "Možeš, plemićiću... i hoćeš, ako znaš što je dobro za tebe."
"Stiv, pogledaj kako je svezan." Visoka žena pokaže kopljem. "Može bit' da govori istinu."
"Remeni, je l'?" reče Stiv. Izvuče bodež iz korica o svom pojasu. "Postoje načini na koji se dade izaći na kraj s remenima."
"Ti si neka vrsta bogalja?" upita niska žena.
Bran se razjari. "Ja sam Brandon Stark od Oštrozimlja, i radije pustite mog konja, inače ću vas sve pobiti."
Suhonjav muškarac lica prekrivena sijedim čekinjama se nasmije. "Dečko je Stark, u to nema sumnje. Samo bi Stark bio tolika budala da prijeti kada bi pametniji ljudi preklinjali za milost."
"Odrežite mu njegova malog kokotića i nabijte mu ga u usta", predloži niska žena. "To će ga ušutkati."
"Glupa si koliko si ružna, Hali", reče visoka žena. "Dječak ništa ne vrijedi mrtav, ali živ... prokleti bogovi, pomislite što bi Mance dao da ima krv Benjena Starka za taoca!"
"Prokleti Mance", opsuje onaj krupni. "Želiš se onamo vratiti, Osha? Glupo od tebe. Misliš li da će bijeli hodači mariti za tvog taoca?" Okrene se Branu i zareže u remen oko njegova bedra. Koža se s olakšanjem razdvoji.
Rez je bio brz i nepažljiv i dubok. Spustivši pogled, Bran nazre blijedu kožu gdje se vuna njegovih gamaša razdvojila. Na to poteče krv. Gledao je kako se crvena mrlja širi, osjećajući se ošamućeno, neobično otupjelo; nije bilo boli, čak ni naznaka osjećaja. Onaj krupni iznenađeno progunđa.
"Spustite svoje mačeve odmah, i obećavam vam da će vas zateći brza i bezbolna smrt", povikne Robb.
Bran podigne pogled u očajničkoj nadi, i ugleda ga. Snaga njegovih riječi bila je umanjena načinom na koji je njegov glas bio promukao od
ora Nalazio se na konju, s krvavim losom prebačenim preko pleća njegova konja, te mačem u ruci s rukavicom.
"Brat", reče muškarac lica obrasla sijedim čekinjama.
"Taj je neustrašiv, nema što", podrugljivo će niska žena. Hali, zvali su je. "Kaniš se tući s nama, dječače?"
"Ne budi glup, dečko. Jedan si protiv šestorice." Visoka žena, Osha, uperi koplje u nj. "Sidi s konja, i odbaci mač. Ljubazno ćemo ti zahvaliti na konju i divljači, a ti i tvoj brat možete poći svojim putem."
Robb zazviždi. Začuše tih zvuk mekih koraka po mokrom lišću. Šip-ražje se razdvoji, dok su se povijene grane odricale svojih nakupina snijega, a Sivi Vjetar i Ljetnik iskrsnuše iz grmlja. Ljetnik onjuši zrak i zareži.
"Vuci", dahne Hali.
"Strahovuci", reče Bran. Još uvijek napola izrasli, bili su krupni poput bilo kojeg vuka što su ga ikad vidjeli, ali razliku je bilo lako uočiti, ako ste znali što tražiti. Meštar Luvvin i psetar Farlen naučili su ga. Strahovuk je imao veću glavu i duže noge spram svog tijela, a njegova njuška i čeljust bile su znatno mršavije i istaknutije. Bilo je nečeg sablasnog i strahotnog u njima dok su stajali ondje usred blagog snijega. Svježa krv išarala je točkicama njušku Sivog Vjetra.
"Psi", prezrivo reče ćelavac. "Ipak, netko mi je rekao kako nema ničeg bolje od vučjeg krzna da čovjeka noću ugrije." Oštro zamahne rukom. "Uhvatite ih."
Robb krikne: "Oštrozimlje!" i podbode konja. Škopac se sjuri niz obalu dok su ih odrpanci opkoljavali. Muškarac sa sjekirom navali, urlajući i neoprezno. Robbov ga mač zahvati posred lica uz mučan hrsk i mlaz svijetle krvi. Muškarac ispijena, čekinjama obrasla lica pokuša zgrabiti povodac, i na pola sekunde ga je držao... a tada je Sivi Vjetar bio na njemu, oborivši ga na tlo. Pao je natraške u potok s pljuskom i krikom, mlatarajući divlje nožem dok mu je glava zaranjala. Vuk skoči za njim, a bijela se voda zarumeni na mjestu gdje su nestali.
Robb i Osha izmjenjivali su udarce posred potoka. Njezino dugačko koplje bijaše čelikoglava zmija, koja je munjevito nasrtala na njegova prsa, jednom, dvaput, tri puta, ali Robb je svaki udarac odbio svojim mačem, skrenuvši vršak u stranu. Za četvrtog ili petog udarca, visoka žena odviše se istegne i izgubi ravnotežu, samo na tren. Robb nasrne i sruši je na tlo.

Nešto dalje, Ljetnik jurne i zareži zubima na Hali. Nož mu se zari-je u bok. Ljetnik se povuče, režeći, i ponovno napadne. Ovaj put njegova se čeljust zatvorila oko lista njezine noge. Držeći nož u objema rukama, sitna žena zamahne njime, ali

vuk kao daje osjetio nailazak oštrice. Otrgnuo se na trenutak, gubice pune kože, sukna i krvava mesa. Kad je Hali posrnula i pala, ponovno nasrne na nju, srušivši je na zemlju, trgajući joj zubima utrobu.
Šesti čovjek pobjegao je od pokolja... ali ne daleko. Dok se uspinjao suprotnom stranom obale, Sivi Vjetar je izronio iz potoka, mokar do kože. Otrese vodu sa sebe i skoči za bjeguncem, rasjekavši mu tetivu koljena jednim škJjocajem svojih zuba, i obarajući se na vrat dok je čovjek vrišteći klizio prema vodi.
A tada nitko nije preostao osim onog krupnog, Štiva. On prereze Branov prsni remen, zgrabi ga za ruku, i povuče. Odjednom Bran padne. Izvali se na tlo, nogu zapletenih pod sobom, jednog stopala u potoku. Nije osjećao studen vode, ali je osjetio čelik kada je Stiv pritisnuo svoj bodež uz njegovo grlo. "Natrag," upozori čovjek, "ili ću rastvoriti dječa-kov dušnik, kunem se."
Robb zaustavi konja, teško dišući. Srdžba mu iščezne iz očiju, a ruka u kojoj je držao mač klone.
U tom času Bran je vidio sve. Ljetnik je razdirao Hali, izvlačeći sjajne modre zmije iz njezina trbuha. Njezine oči bile su širom otvorene i ukočene. Bran nije znao je li živa ili mrtva. Sjedokosi čovjek s čekinjama i onaj sa sjekirom ležali su nepomično, ali Osha bijaše na koljenima, pužući prema svom odbačenom koplju. Sivi Vjetar joj se stade nečujno približavati, mokar do kože. "Pozovi ga!" povikne onaj krupni. "Pozovi obojicu, ili će bogalj istom umrijeti!"
"Sivi Vjetre, Ljetniče, k meni", reče Robb.
Vukovi se zaustaviše, okrenuvši glave. Sivi Vjetar doskakuta k Rob-bu. Ljetnik ostane na mjestu, očiju uprtih u Brana i čovjeka pokraj njega. Zareži. Njegova gubica bila je vlažna i crvena, a oči su mu plamtjele.
Osha se uz pomoć debljeg kraja svog koplja uspravila na noge. Krv joj je curila iz rane na nadlaktici gdje ju je Robb zarezao. Bran je mogao vidjeti kako znoj kaplje niz lice krupnog muškarca. Stiv je bio jednako uplašen kao on, shvati.
"Starkovi," promuca čovjek, "prokleti Starkovi." Nadigne glas. "Osha, ubij vukove i uzmi mu mač."
"Ubij ih sam", odvrati ona. "Neću se približiti tim čudovištima."
Na trenutak Stiv je bio u nedoumici. Ruka mu zadršće; Bran osjeti
Hicu krvi gdje mu se nož utisnuo u vrat. Zadah muškarca ispuni mu nosnice; vonjao je na strah. "Ti", dovikne Robbu. "Imaš li ime?"
"Ja sam Robb Stark, nasljednik Oštrozimlja."
"Ovo ti je brat?"
"Jest."
"Želiš li ga živa, učini što velim. S konja."
Robb je trenutak oklijevao. Onda polako i oprezno sjaše i uspravi se s mačem u ruci.
"Sad ubij vukove."
Robb se ne pomakne.
"Učini to. Vukovi ili dječak."
"Ne!" krikne Bran. Učini li Robb kako su tražili, Stiv će ih svejedno obojicu ubiti, kada vukovi konačno budu mrtvi. Ćelavac ga slobodnom rukom zgrabi za kosu i okrutno je povuče, sve dok Bran nije zaječao od boli. "Začepi gubicu, bogalju, čuješ me?" Povuče još jače. "Čuješ li me?"
Tih zvenk dopre iz luga za njima. Stiv ispusti prigušen uzdah kad se pola stope strijele širokog vrška nalik britvi najednom žarilo u njegova prsa. Strijela bijaše svijetlocrvena, kao da je obojena krvlju.
Bodež odskoči s Branova vrata. Krupan se čovjek zanjiše i sruši, licem u potok. Strijela se prelomi pod njim. Bran je gledao kako mu život iščezava u virovima vode.
Osha se osvrne oko sebe dok su se očevi stražari pojavljivali pod dr-većem, s čelikom u ruci. Ona odbaci svoje koplje. "Milost, moj gos-p'aru", povikne Robbu.
Stražari su imali čudan, blijed izraz na svojim licima dok su pogledima prolazili mjestom pokolja. Nesigurno su pogledavali prema vukovima, a kad se Ljetnik vratio Halinu truplu da se nahrani, Joseth ispusti svoj nož i dotetura u grmlje, da se izbljuje. Čak se i meštar Luwin doimao zaprepaštenim pojavivši se iza jednog drveta, ali samo za časak. Tad kimne glavom i pregazi potok, idući k Branu. "Jesi li ozlijeđen?"
Porezao mi je nogu", reče Bran, "ali ništa nisam osjetio."
Kad je meštar kleknuo da pregleda ranu, Bran odvrati pogled, heon Greyjoy stajao je pokraj stražarice, s lukom u ruci. Smiješio se.
Uvijek nasmiješen. Pola tuceta strijela bilo je zabodeno u meko tlo pod njegovim nogama, ali dostajala je samo jedna. "Mrtav neprijatelj je najbolji neprijatelj", objavi on.
"Jon je oduvijek govorio da si magarac, Greyjoy", glasno će Robb "Trebao bih te okovati u dvorištu i dopustiti Branu da na tebi vježba gađanje."
"Trebao bi mi zahvaljivati što sam ti bratu spasio život."
"Što da si promašio?" reče Robb. "Što da si ga samo ranio? Što da mu je ruka poskočila, ili da si umjesto njega pogodio Brana? Koliko si znao, čovjek je mogao nositi prsni oklop, sve što si mogao vidjeti bio je stražnji dio njegova plašta. Što bi se tada dogodilo mom bratu? Jesi li ikad pomislio na to, Greyjoy?"
Theonov osmijeh iščezne. Mrzovoljno slegne ramenima i stane čupati strijele iz zemlje, jednu za drugom.
Robb bijesno pogleda svoje stražare. "Gdje ste bili?" zahtijevao je od njih. "Bio sam siguran da ste u blizini."
Muškarci izmijene nesretne poglede. "Slijedili smo vas, gosp'aru", reče Quent, najmlađi među njima, čiju su bradu činile

meke smeđe dlačice. "Samo smo najprije pričekali meštra Luwina i njegova, da 'prostite, magarca, a onda, pa, dogodilo se daje..." Pogleda prema Theonu i hitro odvrati pogled, smeten.
"Uvrebao sam jednog purana", reče Theon, ozlovoljen pitanjem. "Kako sam mogao znati da ćeš ostaviti dječaka samog?"
Robb okrene glavu kako bi ponovno pogledao Theona. Bran ga nikad nije vidio tako gnjevna, međutim ništa nije rekao. Na koncu klekne pokraj meštra Luwina. "Koliko je teško ranjen moj brat?"
"Ne više od porezotine", reče meštar. Namočio je sukno u potoku kako bi očistio ranu. "Dvojica od njih nose crno", reče Robbu dok je radio.
Robb se obazre onamo gdje je Stiv ležao izvaljen u potoku, a njegov se traljavi crni plašt na mahove pomicao kako su ga vodene struje natezale. "Dezerteri iz Noćne straže", reče mrko. "Morali su biti budale, kad su došli tako blizu Oštrozimlja."
"Glupost i očaj često je teško razlikovati", reče meštar Luwin. "Hoćemo li ih pokopati, moj gosp'aru?" upita Quent.
"Oni ne bi pokopali nas", reče Robb. "Odrežite im glave, i poslat jn natrag na Zid. Ostalo ostavite vranama strvinarkama."
"A ovu?" Quent pokaže palcem prema Oshi.
Robb joj priđe. Bila je za glavu viša od njega, ali je pala na koljena pred njegovim dolaskom. "Darujte mi život, moj gosp'aru od Starka, i ja sam vaša."
"Moja? Što ću s vjerolomkom?"
"Nisam prekršila nikakvu zakletvu. Stiv i Wallen utekli su sa Zida, ne ja. Među Crnim vranama nema mjesta za žene."
Theon Greyjoy priđe bliže. "Daj je vucima", nagovarao je Robba. Ženine oči polete k Halinim ostacima, i jednako se brzo odvrate. Zadrhtala je. Činilo se da je čak i stražarima bilo mučno.
"Ona je žena", reče Robb.
"Divljakinja", reče mu Bran. "Rekla je da me trebaju ostaviti na životu kako bi me odveli Manceu Rayderu."
"Imaš li ime?" upita je Robb.
"Osha, ako je po volji knezu", ona kiselo promrmlja.
Meštar Luwin ustane. "Možda će nam koristiti da je ispitamo."
Bran je mogao vidjeti olakšanje na bratovu licu. "Kao što velite, meštre. Wayn, veži joj ruke. Vratit će se u Oštrozimlje s nama... i živjeti ili umrijeti prema istinitosti svojih riječi."

i hoće jesti?" upita Mord, zureći mrko. Držao je tanjur kuhanoga graha u jednoj zdepastoj ruci kratkih prstiju.
Tyrion Lannister bio je izgladnio, ali je odbijao dopustiti ovoj životinji da ga vidi kako puže. "Janjeća noga bila bi mi po volji", reče s hrpe prljave slame u uglu ćelije. "Možda tanjur graška i luka, malo svježe pečena kruha s maslacem, i vrč kuhana vina da sve to zalijem. Ili piva, ako je jednostavnije. Trudim se da ne budem odveć izbirljiv."
"Je grah", reče Mord. "Evo." Pruži mu tanjur.
Tyrion uzdahne. Tamničara je činilo gotovo tri mjerova prostačke gluposti, smeđih trulih zuba i malih tamnih očiju. Lijeva strana njegova lica bila je glatka od ožiljka gdje mu je sjekira odsjekla uho i dio obraza. Bio je predvidiv koliko i ružan, ali Tyrion je zaista bio gladan. On Posegne za tanjurom.
Mord ga naglo povuče prema sebi, cereći se. "Je tu", reče, držeći ga izvan Tyrionova dosega.
Patuljak se ukočeno osovi na noge, osjećajući bol u svakome zglo-• Moramo li igrati uvijek istu budalastu igru sa svakim novim obrom-" Pokuša ponovno dohvatiti jelo.
Mord uzmakne gegajući se i cereći kroz svoje trule zube. "Je tu, patuljak." Držao je tanjur u ispruženoj ruci, nad rubom gdje je ćelija završavala, a nebo počinjalo. "Ti neće jesti? Evo. Dođe uzeti."
Tyrionove ruke bile su prekratke da bi dohvatile tanjur, a nije se kanio toliko primaknuti rubu. Bio bi dovoljan tek jedan brz stisak Mor-dove teške bijele trbušine, i skončao bi kao ljigava crvena mrlja na kamenim pločama Neba, poput tolikih zatočenika Orlova gnijezda tijekom stoljeća. "Kad malo bolje promislim, zapravo i nisam gladan", izjavi povlačeći se u kut svoje ćelije.
Mord progunđa i rastvori svoje zdepaste prste. Vjetar odnese tanjur, prevrćući ga pri padu. Šaka graha poleti k njima dok im se hrana gubila iz vida. Tamničar se nasmijao, a trbuh mu se zatresao poput zdjele pudinga.
Tyrion osjeti žalac bijesa. "Ti jebeni sine kozičave pizde", pljunuo je. "Nadam se da ćeš umrijeti od dizenterije."
Na to ga Mord udari nogom, zarivši pri povratku čelični vršak čizme u Tyrionova rebra. "Povlačim riječ!" on dahne presavivši se nadvoje u slami. "Sam ću te ubiti, kunem se!" Teška željezom okovana vrata s treskom se zalupiše. Tyrion začu zveket ključeva.
Za malenog čovjeka, bogovi su ga prokleli opasno velikim ustima, pomisli dok je puzao u svoj kutak onog što su Arrvni u šali nazivali njihovom tamnicom. Sklupčao se pod tankim gunjem koji mu bijaše jedinim ležajem, zureći u sjaj praznoga modrog neba i daleke planine koja se naizgled nastavljala unedogled, želeći da još uvijek ima plašt od sje-novitog risa koji je dobio od Marilliona na kocki, nakon što gaje pjevač ukrao s tijela hajdučkog poglavice. Kožuh je mirisao na krv i plijesan, ali bio je topao i debeo. Mord mu ga je oduzeo čim ga je vidio.
Vjetar je navlačio njegov gunj zapusima oštrim poput čaporaka. Njegova ćelija bila je bijedno malena, čak i za patuljka. Niti pet stopa dalje, gdje je trebao biti zid, gdje bi zid i bio u pravoj tamnici, završavao je pod i započinjalo nebo. Imao je obilje svježeg zraka i sunca, te mjeseca i zvijezda noću, ali Tyrion bi sve to u trenu zamijenio za najvlažniju, najmračniju jamu u utrobi Bacačeve hridi.

"Ti letjeti", obećao mu je Mord, kad ga je uveo u ćeliju. "Dvadeset dan, trideset, pedeset možda. Onda ti letjeti."
Arrvni su držali jedinu tamnicu u kraljevstvu odakle su zatvorenici mogli slobodno pobjeći kad su htjeli. Prvog dana, nakon što je satima skupljao hrabrost, Tyrion je legao na trbuh i otpuzao do ruba, kako bi digao glavu i pogledao dolje. Nebo bijaše šesto stopa niže, a od njega PrOg di:eifla samo praznina. Kad bi istegnuo vrat što je mogao dalje, usgaevao je vidjeti druge ćelije slijeva i zdesna te iznad. Bio je pčela u kamenom saću, a netko mu je otkinuo krila.
U ćeliji bijaše studeno, vjetar je zavijao i noću i danju, a najgore od pod je bio nagnut. Jedva primjetno, no ipak dovoljno. Bojao se sklopiti oči, bojao se da bi se mogao otkotrljati u snu i probuditi se iznenada užasnut, u času kad bude klizio s ruba. Nije bilo čudo što su nebeske ćelije ljude tjerale u ludilo.
Bogovi spasite me, neki je prijašnji stanar napisao na zidu nečim što je nesumnjivo nalikovalo na krv, plavetnilo zove. Isprva se Tyrion pitao tko je to bio, i što je postalo od njega; poslije je odlučio da radije ne želi znati.
Da je samo začepio usta...
Sve je zakuhao onaj kukavni dječak, gledajući ga s visokog prijestolja od izrezbarenog usud-drva pod barjacima mjeseca i sokola kuće Arryn. Tyriona Lannistera gledali su s visine cijelog njegova života, ali rijetko su to činili sluzavooki šestogodišnjaci koji su morali nagurati debele jastuke pod svoje stražnjice da bi ih uzdigli do visine čovjeka. "Je li on zao čovjek?" upitao je dječak, stežući svoju lutku.
"Jest", rekla je kneginja Lysa s nižeg prijestolja pokraj njega. Bila je sva u modrom, naprašena i namirisana za prosce koji su joj ispunili dvor.
"Tako je malen", rekao je knez Orlova gnijezda, hihoćući.
"To je Tyrion Vražićak, od kuće Lannister, koji je usmrtio tvog oca." Podigla je glas tako da se pronio duž cijele Visoke dvorane Orlova gnijezda, odzvanjajući od mliječnobijelih zidova i vitkih stupova, tako da ga je svaki čovjek mogao čuti. "On je umorio Kraljeva Namjesnika!"
"O, zar sam i njega ubio?" upitao je Tyrion, poput budale.
To je bio vrlo dobar trenutak da drži zatvorena usta i pogne glavu. Sada je to mogao vidjeti; sedam pakala, vidio je to i nedavno. Visoka dvorana Arrvnovaca bila je duga i jednostavna, s odbojno hladnim zidovima od modrobijelog mramora, ali su lica oko njega bila mnogo hladnija. Moć Bacačeve hridi bila je daleko, a lannisterskih prijatelja nije bilo u Arrvnskoj dolini. Poniznost i šutnja bili bi njegova najbolja obrana.
Ah Tyrionovo raspoloženje bilo je toliko loše da nije znao za razum. a SVOJU sramotu, bio je posustao tijekom posljednjeg dijela njihova cjelodnevnog uspona na Orlovo gnijezdo, a njegove ga zakržljale noge nisu mogle ponijeti ni stopu više. Bronn ga je nosio ostatak puta, a poniženje je dolilo ulje na vatru njegova gnjeva. "Čini se da sam bio vrijedan momčić", reče s gorkom zajedljivošću. "Pitam se kada sam pronašao vremena da izvršim sve te zločine i umorstva."
Trebao se prisjetiti s kirnje imao posla. Lysa Arryn i njezin maloumni bolećivi sin nisu bili poznati na dvoru po ljubavi spram duhovitosti posebice kad je bila upravljena protiv njih.
"Vražićku," hladno je rekla Lysa, "pripazit ćete na taj svoj podrugljivi jezik i uljudno se obraćati momu sinu, inače vam obećavam da ćete imati razloga za kajanje. Sjetite se gdje ste. Ovo je Orlovo gnijezdo, a ovi vitezovi iz Doline, koje vidite oko sebe, odani su ljudi koji su ljubili Jona Arrvna. Svaki od njih umro bi za mene."
"Kneginjo Arryn, pogodi li me kakvo zlo, moj će se brat Jaime rado pobrinuti da to i učine." Dok je još kroz zube izgovarao te riječi, Tyrion je znao da su bile ludost.
"Znate li letjeti, moj kneže Lannisteru?" upitala je kneginja Lysa. "Ima li patuljak krila? Ako nema, bilo bi vam mudrije progutati sljedeću prijetnju koja vam padne na um."
"Nisam izustio nikakvu prijetnju", rekao je Tyrion. "Ovo je bilo obećanje."
Mali knez Robert na to je skočio na noge, toliko uzrujan daje ispustio svoju lutku. "Ne možete nam nauditi", kriknuo je. "Nitko nam ovdje ne može nauditi. Recite mu, majko, recite mu da nam ovdje nitko ne može nauditi." Dječak se stao trzati.
"Orlovo gnijezdo je neosvojivo", objavila je Lysa Arryn mirno. Privukla je svog sina k sebi, držeći ga na sigurnome u krugu svojih punašnih bijelih ruku. "Vražićak nas pokušava uplašiti, slatko djetešce. Svi su Lannisterovi lažljivci. Nitko nam neće nauditi, moj dragi dječače."
Najgore od svega bilo je to što je nesumnjivo imala pravo. Vidjevši što je sve bilo potrebno da dospije ovamo, Tyrion je mogao zamisliti kako bi bilo vitezu koji bi pokušao izboriti put do vrha u oklopu, dok bi se kamenje i strelice slijevali odozgo, a neprijatelji se natezali s njime za svaki pedalj. Noćna mora jedva je dostajala da to opiše. Nije bilo čudo što Orlovo gnijezdo nikad nije bilo osvojeno.
Ipak, Tyrion se nije mogao prisiliti na šutnju. "Ne neosvojivo," rekao je, "tek nezgodno za osvajanje."
Mladi Robert uperio je u njega prst, a ruka mu je drhtala. "Vi ste
Majko, želim ga vidjeti kako leti." Dvojica stražara u nebeskoplaštev'ima zgrabila su Tyriona za ruke, podižući ga od tla. Samo bogovi znaju što bi se dogodilo da nije bilo Catelyn Stark.
stro " poviknula je s mjesta na kojem je stajala ispod prijestolja, "zaklinj'em te da se prisjetiš, ovaj je čovjek moj zarobljenik. Neću dopustiti da mu se naudi."
Lvsa Arryn dobacila je načas hladan pogled svojoj sestri, a potom ustala i oborila se na Tyriona, dok su joj se duge suknje vukle za njom. Na trenutak se bojao da će ga udariti, ali umjesto toga ona je zapovjedila da ga puste. Njezini su ga ljudi gurnuli na pod, noge su mu posustale, i Tyrion je pao.

Mora da je žalosno izgledao dok se s mukom podizao na koljena, samo kako bi osjetio grč u desnoj nozi, koji gaje ponovno svalio na pod. Smijeh se prolomio s jednog na drugi kraj Visoke dvorane Arrynovih.
"Mali gost moje sestre preumoran je da bi stajao", objavila je kneginja Lysa. "Ser Vardis, odvedite ga u tamnicu. Počinak u jednoj od naših nebeskih ćelija činit će mu dobro."
Stražari su ga podigli uvis. Tyrion Lannister ljuljao se između njih, nemoćno trzajući nogama, lica crvena od stida. "Zapamtit ću ovo", rekao im je svima dok su ga odnosili.
I zapamtio je, makar mu to nije bilo od velike koristi.
Isprva se tješio kako ovo zatočeništvo neće dugo potrajati. Lysa Arryn željela ga je poniziti, to je sve. Ponovno će poslati po njega, i to skoro. Ako ne ona, onda će ga Catelyn Stark htjeti ispitati. Ovaj put bolje će pripaziti na svoj jezik. Oni se neće usuditi ubiti ga bez okolišanja; ipak je još uvijek bio Lannister od Bacačeve hridi, pa ako mu pro-liju krv, to će značiti rat. Ili je barem tako sebe uvjeravao.
Sada više nije bio toliko siguran.
Možda su ga njegovi tamničari samo kanili pustiti da ovdje istrune, ali bojao se kako neće imati snage da dugo trune. Iz dana u dan bio je sve slabiji, i neće proći mnogo vremena prije nego što mu Mordovi udarci i pljuske ozbiljno ne naude, pod uvjetom da ga uzničar najprije na smrt ne izgladni. Još nekoliko noći studeni i gladi, i plavetnilo će i nJega početi dozivati.
Pitao se što se događalo daleko od zidova (kakvi god već bili) njegove ćelije. Knez Tywin sigurno je poslao jahače kad je vijest stigla do
njega. Jaime je možda već sada vodio vojsku kroz Mjesečevo gorje, osim ako umjesto toga nije jahao na Sjever prema Oštrozimlju. Je li itko izvan Doline uopće slutio kamo gaje Catelyn Stark odvela? Pitao se što će Cersei učiniti kad čuje. Kralj bi mogao narediti da ga oslobode, ali hoće li Robert poslušati svoju kraljicu ili Namjesnika? Tyrion nije gajio iluzije o kraljevoj ljubavi prema njegovoj sestri.
Zadrži li Cersei prisebnost, zahtijevat će da sam kralj sudi Tyrionu. Čak ni Ned Stark neće moći tomu prigovoriti, a da ne dovede u pitanje kraljevu čast. A Tyrion će drage volje prihvatiti svoje izglede na sudu. Kakva mu god umorstva budu pripisali, Starkovi nemaju nikakvih dokaza, koliko je mogao vidjeti. Neka pokušaju dokazati da su u pravu pred Željeznim prijestoljem i plemićima zemlje. Bio bi to njihov kraj. Kad bi barem Cersei bila dovoljno pametna da to uvidi...
Tyrion Lannister uzdahne. Njegova sestra posjedovala je svojevrsnu dozu prepredenosti, ali njezin ju je ponos zasljepljivao. U ovome bi vidjela uvredu, ne priliku. A Jaime je bio još gori, nagao, tvrdoglav i lako raspaljiv. Njegov brat nikad nije odriješio uzao ako bi ga mogao presjeći svojim mačem.
Pitao se tko je od njih poslao cestovnog razbojnika da ušutka malog Starka, i jesu li zaista snovali smrt kneza Arrvna. Ako je stari Namjesnik zaista bio umoren, to je bilo učinjeno spretno i domišljato. Muškarci njegove dobi umirali su od iznenadne bolesti svakodnevno. Nasuprot tomu, poslati nekakva klipana s ukradenim nožem na Brandona Starka činilo mu se nevjerojatno nespretnim. A nije li upravo to bilo čudno, kad se malo bolje promisli...
Tyrion zadrhti. E to je bila gadna sumnja. Možda vuk i lav nisu bile jedine zvijeri u šumi, a ako je to istina, netko ga je koristio kao žrtvu. Tyrion Lannister mrzio je da ga iskorištavaju.
Morat će se izvući odavde, i to brzo. Njegovi izgledi da nadvlada Morda bili su gotovo nikakvi, a nitko mu nije kanio prokrijumčariti šesto stopa dugo uže, pa je morao riječima izvojevati slobodu. Njegova jezičina dovela gaje u ovu ćeliju; prokletstvo, mogla gaje isto tako izvući iz nje.
Tyrion se osovi na noge, trudeći se što je bolje mogao da zanemari nagib poda pod sobom, s njegovim jedva zamjetljivim odvlačenjem prema rubu. Zalupa na vrata šakom. "Morde!" povikne. "Ključaru! Morde, trebam te!" Morao je lupati dobrih deset minuta prije nego što
aćuo korake. Tyrion se odmakne trenutak prije nego što su se vrata Otvorila s treskom.
»Praviti buku", zareži Mord, zakrvavljenih očiju. Iz njegove mesnate ruke ljuljao se kožni remen, širok i debeo, presavijen nadvoje u njegovoj Šaci.
Nikad im ne pokazuj da se bojiš, podsjeti se Tyrion. "Kako bi ti se svidjelo da si bogat?" upita.
Mord ga udari. Zamahnuo je remenom preko ruke, lijeno, ali je koža zahvatila Tyriona ravno po podlaktici. Od siline udarca posrnuo je, a bol ga natjera da zaškripi zubima. "Skrati jezičina, patuljak", upozori ga Mord.
"Zlato", reče Tyrion, glumeći osmijeh. "Bacačeva hrid puna je zlata... ahhhh..." Ovaj put udarac bijaše punim zamahom ruke, od čega je koža zapucketala i poskočila. Zahvatila je Tyriona po rebrima i srušila ga na koljena, cvileći. Prisilio se da podigne pogled prema tamničaru. "Bogat kao Lannisterovi", zakriješti. "Tako govore, Morde..."
Mord promumlja. Remen zvizne kroz zrak i raspali Tyriona posred lica. Bol je bila tolika da se nije sjećao padanja, ali kada je ponovno otvorio oči nalazio se na podu svoje ćelije. U uhu mu je zvonilo, a usta mu bijahu puna krvi. Pipkajući tražio je uporište kako bi se podigao, a prsti mu okrznuše... ništa. Tyrion trgne ruku natrag kao da je opečena, i svom silinom pokuša ne disati. Pao je ravno na rub, nekoliko pedalja od plavetnila.
"Još za reći?" Mord je držao remen između svojih šaka i oštro ga povukao. Prasak natjera Tyriona da poskoči. Tamničar se nasmije.
Neće me gurnuti prijeko, Tyrion je očajnički kazivao samomu sebi dok je puzao dalje od ruba. Catelyn Stark želi me živa, on me se ne usuđuje ubiti. Obrisao je krv s usana nadlanicom ruke, nacerio se i rekao: "Ta ti je bila jaka Morde."
Tamničar zaškilji u nj, pokušavajući odgonetnuti ruga li mu se. "Dobro bi mi došao snažan čovjek poput tebe." Remen

poleti prema njemu, ali ovaj je put Tyrion uspio otpuzati dalje. Dobio je tek letimičan udarac po ramenu, ništa više.
"Zlato," ponovi, mileći natraške poput raka, "više zlata nego što ćeš ovdje vidjeti za života. Dovoljno da kupiš zemlju, žene, konje... mogao bi biti knez. Knez Mord." Tyrion iskašlje grumen krvi i sluzi i ispljune ga u nebo.
"Nema zlato", reče Mord.
On sluša! pomisli Tyrion. "Oteli su mi novčarku kada su me zarobili, ali zlato je još uvijek moje. Catelyn Stark može zarobiti čovjeka, ali nikad se ne bi ponizila i opljačkala ga. To ne bi bilo časno. Pomozi mi i sve zlato je tvoje." Mordov remen palucne, ali bio je to bezvoljan, ne-suvisao zamah, spor i pun prezira. Tyrion uhvati kožu rukom i zadrži je zatočenu. "Nećeš se izložiti opasnosti. Sve što trebaš učiniti jest prenijeti jednu poruku."
Tamničar istrgne svoj kožni remen iz Tyrionova zahvata. "Poruku" reče, kao da nikad prije nije čuo tu riječ. Njegov mrki pogled izdubi duboke bore u njegovu čelu.
"Čuo si me, moj kneže. Samo prenesi moje riječi svojoj gospodarici. Reci joj..." Što? Što bi na ovom svijetu moglo natjerati Lysu Arryn da popusti? Nadahnuće iznenada zahvati Tyriona Lannistera. "... reci joj da želim priznati svoje zločine."
Mord podigne ruku, a Tyrion se pripremi na novi udarac, ali ključar je oklijevao. Sumnja i pohlepa ratovali su u njegovim očima. Htio je to zlato, međutim bojao se prijevare; izgledao je poput čovjeka kojeg su često varali. "Je laž", promrmlja mračno. "Patuljak prevariti mene."
"Svoje ću obećanje staviti na papir", zakune se Tyrion.
Neki nepismeni pismo su omalovažavali; drugi su naizgled praznovjerno štovali pisanu riječ, kao da je bila neka vrsta čarolije. Nasreću, Mord je bio jedan od ovih drugih. Ključar spusti remen. "Na papir puno zlata. Puno zlata."
"O,puno zlata", uvjeravao gaje Tyrion. "Novčarka je samo zalogaj, prijatelju moj. Moj brat nosi oklop od čistog zlata." Zapravo, Jaimeov oklop bio je od pozlaćena čelika, ali ovaj klipan nikad neće prepoznati razliku.
Mord zamišljeno opipa remen, ali na koncu popusti i ode po papir i crnilo. Kada je pismo bilo napisano, tamničar ga sumnjičavo promotri. "Sad prenesi moju poruku", nagovarao ga je Tyrion.
Drhtao je u svom snu kada su došli po njega, kasno te noći. Mord je otvorio vrata, ali je šutio. Ser Vardis Egen probudio je Tyriona vrškom svoje čizme. "Na noge, Vražićku. Moja gospodarica te želi vidjeti."
Tyrion obriše san iz očiju i namakne grimasu koju je jedva osjećao. "Nema sumnje da želi, ali zbog čega mislite da ja želim vidjeti nju?"
Ser Vardis se namršti. Tyrion ga se dobro sjećao iz godina koje je proveo u Kraljevu grudobranu kao kapetan Namjesnikove obiteljske straže. Četvrtasto, neugledno lice, srebrna kosa, krupan stas, i nimalo smisla za humor. "Vaše želje nisu moja briga. Na noge, inače ću narediti da vas ponesu."
Tyrion nezgrapno ustane. "Studena noć," reče usputno, "a Visoka dvorana tako je izložena propuhu. Ne bih se htio prehladiti. Morde, budi tako dobar i donesi mi moj plašt."
Tamničar zaškilji u njega, lica otupjela od sumnje.
"Moj plašt", ponovi Tyrion. "Onaj od sjenovitog risa koji si mi uzeo na čuvanje. Sjećaš se."
"Donesi mu prokleti plašt", reče Ser Vardis.
Mord se nije usuđivao prigovoriti. Dobacio je Tyrionu divlji pogled koji je obećavao buduću odmazdu, no ipak je otišao po plašt. Kad gaje ogrnuo oko zatočenikova vrata, Tyrion se osmjehne. "Hvala. Mislit ću na tebe kad god ga budem nosio." Prebacio je kraj dugog krzna koji se vukao preko desnog ramena, i osjetio toplinu prvi put nakon niza dana. "Pokažite put, Ser Vardis."
Visoka dvorana Arrvnovih bila je obasjana svjetlom pedeset baklji, koje su gorjele u svijećnjacima duž zidova. Kneginja Lysa nosila je crnu svilu, s mjesecom i sokolom izvezenim biserjem na prsima. Kako nije izgledala od one vrste koja bi pristupila Noćnoj straži, Tyrion je jedino mogao zamisliti kako je odlučila da je crnina prikladna odora za priznanje. Njezina duga crvenkasta kosa, ispletena u složenu pletenicu, padala joj je preko lijevog ramena. Više prijestolje pokraj nje bilo je prazno; nesumnjivo je mali knez Orlova gnijezda drhtao u snu. Tyrion je barem na tome bio zahvalan.
Naklonio se duboko i dopustio si trenutak da se osvrne po dvorani. Kneginja Arryn sazvala je svoje vitezove i vazale da počuju njegovo priznanje, kao što se nadao. Ugledao je izbrazdano lice Ser Brvndena Tullyja i ono nabusito kneza Nestora Roycea. Uz Nestora je stajao mlađi muškarac s vatrenim crnim zaliscima, koji je jedino mogao biti njegov nasljednik, Ser Albar. Većina najvažnijih kuća Doline bila je zastupljena.Tynon opazi Ser Lyna Corbraya, vitka poput mača, kneza Huntera s njegovim kostobolnim nogama, obudovjelu kneginju Waynwood okruženu sinovima. Ostale istaknute grbove nije prepoznao; slomljeno koplje zelenu ljuticu, goruću kulu, krilati kalež.
Među knezovima Doline bilo je nekoliko njegovih suputnika s gorte Ser Rodrik Cassel od napola zaraslih rana, stajao je sa Wodeom pokraj sebe. Pjevač Marillion pronašao je novu
drvenu harfu. Tyrion se osmjehne; što god da se dogodi ovdje večeras nije želio da se dogodi u potaji, a nitko poput pjevača ne prenosi priču nadaleko i naširoko.
U dnu dvorane, Bronn je ljenčario ispod stupa. Crne oči slobodnog jahača bile su uprte u Tyriona, a ruka mu je lako počivala na dršku mača. Tyrion mu dobaci dug pogled, pitajući se...
Catelyn Stark progovori prva. "Želite priznati svoje zločine, rečeno nam je."
"Želim, moja gospo", odvrati Tyrion.
Lysa Arryn osmjehne se svojoj sestri. "Nebeske ih ćelije uvijek slome. Bogovi ih ondje mogu vidjeti, a nema tame u kojoj

bi se skrili."
"Ne izgleda mi slomljeno", reče kneginja Cateh/n.
Kneginja Lysa ne obazre se na nju. "Recite što želite", naredi Tyrionu.
A sada valja baciti kocku, pomisli dobacivši još jedan brz pogled Bronnu. "Odakle da počnem? Ja sam opak čovječuljak, priznajem. Mojim zločinima i grijesima nema broja, moja gospodo i gospođe. Lije-gao sam s kurvama, ne jednom već stotinu puta. Priželjkivao sam smrt svoga oca, i svoje sestre, naše milostive kraljice, također." Za njegovim leđima, netko priguši smijeh. "Svojim slugama nisam uvijek iskazivao dobrotu. Kockao sam se. Čak sam i varao, priznajem na svoju sramotu. Izgovorio sam mnogo okrutnih i zlobnih riječi o našoj plemenitoj gospodi i gospođama na dvoru." Ovo izazove glasan smijeh. "Jednom sam..."
"Tišina!" Blijedo okruglo lice Lyse Arryn postalo je razjareno ružičasto. "Što to činite, patuljče?"
Tyrion naheri glavu na jednu stranu. "Pa, priznajem svoje zločine, moja gospo."
Catelyn Stark zakorači naprijed. "Optuženi ste da ste poslali plaćenog ubojicu da umori mog sina Brana u njegovoj postelji, i da ste snovali da umorite kneza Jona Arrvna, Kraljeva Namjesnika."
Tyrion nemoćno slegne ramenima. "Te zločine ne mogu priznati, bojim se. Ne znam ništa ni o kakvim umorstvima."
Kneginja Lysa ustane sa svog prijestolja od usud-drva. "Ne dopuštani da mi se izruguju. Izveli ste svoju malu šalu, Vražićku. Vjerujem da ste u njoj uživali. Ser Vardis, odvedite ga natrag u tamnicu... ali ovaj put pronađite mu manju ćeliju, sa strmijim podom."
"Zar se ovako istjeruje pravda u Dolini?" rikne Tyrion, tako glasno Ser Vardis na trenutak ukočio. "Zar čast završava kod Krvavih H eri? Optužujete me za zločine, ja ih poričem, a vi me bacate u otvo-nu ćeliju da se smrznem i umrem od gladi." Pridigne glavu, kako bi rm svima pružio dobar pogled na modrice koje je Mord ostavio na nje-' ovu licu. "Gdje je kraljeva pravda? Zar Orlovo gnijezdo nije dio Sedam kraljevina? Stojim optužen, velite. Vrlo dobro. Zahtijevam suđenje! Do-pustite mi da govorim, i dopustite da se o mojoj čestitosti ili nepoštenju sudi otvoreno, naočigled bogova i ljudi."
Tihi žamor ispuni Visoku dvoranu. Imao ju je, znao je Tyrion. Bio je plemenita roda, sin najmoćnijeg kneza u kraljevstvu, kraljičin brat. Nije mu moglo biti uskraćeno suđenje. Stražari u nebeskomodrim plaš-tevima pođoše prema Tyrionu, ali im Ser Vardis naredi da stanu i pogleda kneginju Lysu.
Njezina mala usta trzala su se u razdražljivu osmijehu. "Budu li vam sudili i proglase li vas krivim za zločine za koje vas optužuju, tada ćete prema kraljevim vlastitim zakonima, morati platiti svojim životom. U Orlovome gnijezdu nema krvnika, moj kneže od Lannistera. Otvorite Mjesečeve dveri."
Gomila promatrača se razdvoji. Uska vrata od usud-drva stajala su između dva mramorna stupa, s polumjesecom izrezbarenim u bijelome drvu. Oni koji su im stajali najbliže povukoše se natrag, dok je par stra-žara stupao prolazom. Jedan čovjek ukloni teške brončane zasune; drugi povuče vrata prema sebi. Njihovi modri plaštevi uzdignu se pucketajući s njihovih ramena, zahvaćeni u iznenadnom naletu vjetra koji je zavijao kroz otvorena vrata. Za njima bijaše praznina noćnog neba, posuta hladnim dalekim zvijezdama.
"Evo kraljeve pravde", reče Lysa Arryn. Plamenovi baklji treperili su poput barjaka duž zidova, a tu i tamo poneka je baklja dogorjela.
"Lysa, mislim da ovo nije mudro", reče Catelyn Stark dok je crni vjetar u vrtlozima obilazio dvoranom.
Njezina se sestra nije osvrnula na nju. "Želite suđenje, moj kneže od Lannistera. Vrlo dobro, suđenje ćete i imati. Moj sin će poslušati sve što budete htjeli reći, a vi ćete čuti njegovu presudu. Potom možete otići... kroz jedna vrata ili kroz druga."
Doimala se zadovoljna sobom, pomisli Tyrion, a nije ni čudo. Kako je suđenje moglo ugroziti, kada je njezin slabašni sin bio sudac?
ynon dobaci pogled njezinim Mjesečevim dverima. Majko, želim ga vidjeti kako leti! rekao je dječak. Koliko je ljudi šmrkavi mali bijednik već poslao kroz ta vrata?
"Zahvaljujem vam, moja dobra gospo, ali ne vidim potrebe da uz-nemiravate kneza Roberta", uljudno će Tyrion. "Bogovi znaju da sam nedužan. Želim njihov sud, ne sud ljudi. Zahtijevam presudu dvobojem."
Iznenadan smijeh ispunio je Visoku dvoranu Arrvnovih. Knez Nestor Royce prezirno je frknuo, Ser Willis je zahihotao, Ser Lyn Corbray prasnuo u grohotan smijeh, a ostali zabacili svoje glave i urlali sve dok im suze nisu potekle niz lica. Marillion nespretno tržne veselu notu na svojoj novoj drvenoj harfi prstima slomljene ruke. Činilo se da čak i vjetar podrugljivo zviždi dok je fijukao kroz mjesečeve Dveri.
Vodenaste plave oči Lyse Arryn doimale su se nesigurno. Uhvatio ju je nespremnu. "Imate to pravo, dakako."
Mladi vitez sa zelenom ljuticom na surki iskorači naprijed i spusti se na koljeno. "Moja gospo, molim da mi iskažete dobrotu i dopustite da se borim za vašu stvar."
"Ta čast bi trebala pripasti meni", reče stari knez Hunter. "Zbog ljubavi koju sam gajio prema vašem plemenitom mužu, dopustite mi da osvetim njegovu smrt."
"Moj otac služio je kneza Jona vjerno kao Vrhovni upravitelj Doline", zatutnji glas Ser Albara Roycea. "Pustite da služim njegova sina u ovom."
"Bogovi štite pravednika," reče Ser Lyn Corbray, "no često se pokaže da je to čovjek najsigurnijeg mača. Svi znamo tko je taj." Skromno se osmjehne.
Tucet drugih muškaraca progovori uglas, vičući kako bi se čuli. Tyrion otkrije koliko je obeshrabrujuće bilo shvatiti da ga

je toliko ne-znanaca jedva čekalo ubiti. Možda ovo ipak nije bio tako mudar plan.
Kneginja Lysa podignutom rukom zatraži tišinu. "Zahvaljujem vam, moja gospodo, kao što znam da bi vam moj sin zahvalio da je medu nama. U Sedam kraljevina nema smionijih ni poštenijih muževa od vitezova Doline. Kad bih vam barem svima mogla udijeliti ovu čast. No mogu odabrati samo jednog." Pokaže rukom. "Ser Vardis Egen, oduvijek ste mom plemenitom mužu bili desna ruka. Vi ćete biti naš junak."
Ser Vardis je bio iznimno tih. "Moja gospo," reče ozbiljno, spuštajući se na koljeno, "molim vas dajte ovaj teret nekom drugom, nije mi
volji Onaj čovjek nije ratnik. Pogledajte ga. Patuljak, upola manji od P° j šepav. Bilo bi sramotno umoriti takvog čovjeka i nazivati to pravdom."
O izvrsno, pomisli Tyrion. "Slažem se."
Lvsa ga bijesno pogleda. "Zahtijevali ste presudu dvobojem."
"A sada zahtijevam junaka, onakva kakva ste i sami izabrali za se. Moj brat Jaime rado će preuzeti moju zadaću, znam."
"Vaš ljubljeni Kraljosjek stotine je milja daleko", prasne Lysa Arryn.
"Pošaljite pticu po njega. Rado ću pričekati njegov dolazak."
"Suočit ćete se sa Ser Vardisom sutradan."
"Pjevaču," reče Tyrion, obraćajući se Marilionu, "kad o ovome budeš spjevao baladu, ne zaboravi spomenuti kako je kneginja Lysa uskratila patuljku pravo na junaka, i poslala ga posrćućeg, šepava i isprebijana, da se suoči s njezinim najboljim vitezom."
"Ne uskraćujem vam ništa!" reče Lysa Arryn, glasom svadljivim i reskim od ljutnje. "Imenujte svog junaka, Vražićku... ako držite da možete pronaći čovjeka koji bi umro za vas."
"Ako vam je svejedno, radije bih potražio onog koji bi ubio za mene." Tyrion se obazre po dugačkoj dvorani. Nitko se ne pomakne. Dug se trenutak pitao nije li sve to bila velika zabluda.
Tada se začu komešanje u dnu odaje. "Ja ću se boriti za patuljka", povikne Bronn.

EDDARD

Sanjao je stari san, o trojici vitezova u bijelim plaštevima, o davno paloj kuli, i Lyanni u njezinoj postelji od krvi.
U snu njegovi su prijatelji jahali s njim, kao što su to činili za života. Ponositi Martvn Cassel, Jorvjev otac; vjerni Theo Wull, Ethan Glover, koji je bio Brandonov štitonoša; Ser Mark Ryswell, blag na riječima i meka srca; Jezeranin, Hovvland Reed; knez Dustin na svom golemom crvenom pastuhu. Ned im je nekoć znao lica kao što je znao svoje, ali s godinama čovjekove uspomene blijede, čak i one koje se zakleo da nikad neće zaboraviti. U snu oni su bili tek sjene, sive utvare na konjima načinjenim od magle.
Bilo ih je sedmorica, nasuprot trojici. U snu kao što bijaše u životu. Ipak, ono nisu bila obična trojica. Čekali su ispred okrugle kule, s crvenim Dornskim gorjem za leđima, a njihovi su se bijeli plaštevi nadimali na vjetru. I ne bijahu sjene; njihova su se lica blistala jasno, čak i sada. aer Arthur Davne, Jutarnji Mač, imao je osmijeh na usnama. Balčak ve-ličanstvena mača Zore virio je iznad njegova desnog ramena. Ser Oswel nent klečao je najednom koljenu, bruseći svoj mač. Nad njegovom bijelo ocakljenom kacigom, crni je šišmiš njegove kuće širio svoja krila. Između njih stajao je neustrašivi stari Ser Gerold Hightower, Bijeli Bik, vrhovni zapovjednik kraljevske garde.
"Tražio sam vas na Trozupcu", reče im Ned. "Nismo bili ondje", odvrati Ser Gerold. "Jao si ga Uzurpatoru da smo bili", reče Ser Oswel. "Kad je Kraljev grudobran pao, Ser Jaime je ubio vašeg kralja zlatnim mačem, a ja sam se pitao gdje ste."
"Daleko," reče Ser Gerold, "inače bi Aerys još uvijek sjedio na Željeznome prijestolju, a naš prijetvorni brat gorio bi u sedam pakala."
"Sišao sam do Krajoluje da okončam opsadu," reče im Ned, "a knezovi Tvrell i Redwyne spustili su svoje barjake na pozdrav, i svi su njihovi vitezovi savili koljeno zaklinjući se na vjernost. Bio sam uvjeren da ćete biti među njima."
"Naša se koljena ne svijaju lako", reče Ser Arthur Davne. "Ser Willem Darry utekao je na Zmajev kamen, s vašom kraljicom i princem Viserysom. Pomislio sam da ste možda otplovili s njim." "Ser Willem je dobar i častan čovjek", reče Ser Oswell. "Ali nije kraljev stražar", istakne Ser Gerold. "Kraljev stražar ne bježi."
"Ni onda ni sada", reče Ser Arthur i natakne svoju kacigu. "Položili smo prisegu", objasni stari Ser Gerold. Nedove utvare primaknuše mu se bliže, sa sjenovitim mačevima u rukama. Bilo ih je sedmorica protiv trojice.
"A sada sve počinje", reče Ser Arthur Davne, Jutarnji Mač. Isuče Zoru i obuhvati je objema rukama. Oštrica bijaše blijeda poput mliječnog stakla, oživjela na svjetlu.
"Ne", reče Ned s tugom u glasu. "Ovdje sve završava." Dok su se susretali u zamasima čelika i sjena, mogao je čuti kako Lyanna vrišti. "Eddarde!" dozivala je. Oluja ružinih latica prohuja krvlju proparanim nebom, modrim poput očiju smrti.
"Kneže Eddarde", iznova je dozivala Lyanna. "Obećavam", prošaputao je. "Lya, obećavam ti..." "Kneže Eddarde", ponovi muškarac iz mraka. Stenjući, Eddard Stark otvori oči. Mjesečina se prelijevala kroz visoke prozore Namjesnikove kule.
"Kneže Eddarde?" Sjena je stajala nad posteljom.

"Kako... kako dugo?" Plahte bijahu zgužvane, njegova noga stavlje-udlagu i obložena melemom. Tup udar boli prostruji njegovom lijevom stranom.
"Šest dana i sedam noći." Glas je pripadao Vavonu Pooleu. Upravitelj prisloni kalež na Nedove usne. "Pijte, moj kneže."

"Što...?"
"Samo vodu. Meštar Pycelle je rekao da ćete biti žedni."
Ned ispije. Usne mu bijahu suhe i ispucane. Voda je bila slatka poput meda.
"Kralj je ostavio naredbe", reče mu Vayon Poole kad je kalež bio prazan. "Želi govoriti s vama, moj kneže."
"Sutra", reče Ned. "Kad ojačam." Sada se nije mogao suočiti s Ro-bertom. San ga je ostavio slaba poput mačića.
"Moj kneže," reče Poole, "naredio nam je da vas pošaljemo k njemu čim otvorite oči." Upravitelj se zaposli paljenjem svijeće uz postelju.
Ned tiho opsuje. Robert nikad nije bio poznat po svojoj strpljivosti. "Reci mu da sam preslab da dođem k njemu. Ako želi govoriti sa mnom, rado ću ga primiti ovdje. Nadam se da ćeš ga probuditi iz duboka sna. I pozovi..." Upravo se spremao iećiJoryja kada se prisjetio. "Pozovi zapovjednika moje straže."
Alyn stupi u spavaonicu nekoliko časaka nakon što je upravitelj otišao. "Moj gospodaru."
"Poole mi veli daje prošlo šest dana", reče Ned. "Moram znati kako stvari stoje."
"Kraljosjek je pobjegao iz grada", reče mu Alyn. "Govorka se da je odjahao natrag na Bacačevu hrid kako bi se pridružio svom ocu. O tome kako je kneginja Catelyn zarobila Vražićka priča se na sva usta. Postavio sam još stražara, ako vam je po volji."
"Jest", uvjeri ga Ned. "Moje kćeri?"
"One su s vama svaki dan, moj gospodaru. Sansa se tiho moli, ali rva..." Oklijevao je. "Nije prozborila ni riječi otkako su vas doveli, je žestoka mrvica, moj kneže. Nikad nisam vidio toliko gnjeva u Jednoj djevojčici."
"što god se dogodilo," reče Ned, "želim da moje kćeri budu na sigurnome. Bojim se da je ovo tek početak."
"Neće im se dogoditi nikakvo zlo, kneže Eddarde", reče Alyn. "Jamčim vam svojim životom."
"Jory i ostali..."
"Predao sam ih nijemim sestrama, da ih pošalju na Sjever u Oštrozimlje. Jory bi želio ležati pokraj svoga djeda."
To je morao biti njegov djed, jer Jorvjev je otac bio pokopan na Jugu Martvn Cassel poginuo je s ostalima. Ned je poslije dao porušiti kulu i od njezina krvavoga kamenja podigao osam humaka na grebenu. Govorilo se da je Rhaegar nazivao to mjesto kulom radosti, ali Nedu je ona bila gorka uspomena. Bilo ih je sedmorica protiv trojice, no samo su dvojica preživjela kako bi odjahala odatle; Eddard Stark i jezeranin, Howland Reed. Držao je lošim znakom što je ponovno sanjao taj san nakon tolikih godina.
"Dobro si učinio, Alyne", govorio je Ned kada se Vayon Poole vratio. Upravitelj se duboko nakloni. "Njegova je Milost pred vratima, moj kneže, a kraljica je s njim."
Ned se pridigne, trgnuvši se kad mu je noga zadrhtala od boli. Nije očekivao da će Cersei doći. To nije slutilo na dobro. "Uvedi ih, i ostavi nas. Ono što ćemo reći ne smije izaći odavde." Poole se tiho povuče.
Robert je iskoristio priliku da se odjene. Nosio je prsluk od crnoga baršuna s okrunjenim baratheonskim jelenom, izvezenim na prsima zlatnom niti, i zlatnu kabanicu s plaštem od crnih i zlatnih četverokuta. Vrč vina bio mu je u ruci, a lice mu se već rumenjelo od pića. Cersei Lannister ušla je za njim, s tijarom od dragulja u kosi.
"Vaša Milosti", reče Ned. "Oprostite mi, ne mogu ustati."
"Nije važno", grubo će kralj. "Malo vina? Iz Arbora je. Dobra berba."
"Mali kalež", reče Ned. "Glava mi je još teška od makova mlijeka."
"Čovjek na vašem mjestu trebao bi se smatrati sretnim što mu je glava još uvijek na ramenima", izjavi kraljica.
"Tiho, ženo", prasne Robert. Prinio je Nedu kalež vina. "Boli li te još noga?"
"Malo", reče Ned. U glavi mu se vrtjelo, ali nije valjalo priznati slabost pred kraljicom.
"Pycelle se kune da će potpuno zacijeljeti." Robert se namršti. "Koliko sam shvatio, ti znaš što je Catelyn učinila?"
"Znam " Ned uzme mali gutljaj vina. "Moja plemenita žena je ne Vaša Milosti. Sve što je učinila, učinila je na moju zapovijed." 1 "Nisam zadovoljan, Nede", progunđa Robert.
"Kojim ste se pravom usudili položiti ruke na moj rod?" htjela je znati Cersei. "Što mislite, tko ste?"
"Kraljev Namjesnik", reče joj Ned s ledenom uljudnošću. "Vaš pleme-iti muž zadužio me da održim kraljev mir i nametnem kraljevu pravdu." "Bili ste Namjesnik," počne Cersei, "ali sada..." "Tišina!" vikne kralj. "Postavila si mu pitanje i on je odgovorio na nj " Cersei popusti, bijesna od gnjeva, a Robert se okrene Nedu. "Održati kraljev mir, veliš. Zar ovako održavaš moj mir, Nede? Sedmorica muževa su mrtvi..."
"Osmorica", ispravi ga kraljica. "Tregar je jutros umro, od udarca koji mu je zadao knez Stark."
"Otmica na kraljevskoj cesti i pijani pokolj na mojim ulicama", reče kralj. "Ja to neću trpjeti, Nede."
"Catelyn je imala dobar razlog stoje zarobila Vražićka..."
"Velim, ja to neću trpjeti! Do vraga s njezinim razlozima. Zapovje-dit ćeš joj da smjesta pusti patuljka, a ti ćeš se pomiriti s Jaimeom."
"Trojica mojih ljudi zaklani su pred mojim očima, jer me Jaime Lannister želio kazniti. Zar to moram zaboraviti?"
"Moj brat nije bio uzrok tom sukobu", reče Cersei kralju. "Knez Stark se vraćao pijan iz javne kuće. Njegovi ljudi napali su Jaimea i njegovu pratnju, baš kao što je njegova žena napala Tyriona na kraljevskoj cesti."
"Poznajete me dovoljno dobro da znate kako to nije istina, Rober-te , reče Ned. "Upitajte kneza Baelisha ako mi ne vjerujete. On je bio ondje."
"Razgovarao sam s Maloprstim", reče Robert. "On tvrdi kako je odvajao po zlatne plašteve prije nego što je sukob

započeo, ali priznaje da ste se vraćali iz neke javne kuće."
vidno javne kuće? Proklete vam oči, Roberte, otišao sam onamo da v. . vasu kćer! Mati joj je nadjenula ime Barra. Nalikuje prvoj djevojčici otkako postali otac kada smo zajedno odrastali u Dolini." Promatrajući Barricu dok je govorio; njezino je lice bilo krinka, mirno i blijedo ne odajući ništa.
Robert porumeni. "Barra", progunđa. "I to bi me trebalo veseliti? Prokleta djevojka. Mislio sam da ima više pameti."
"Ne može joj biti više od petnaest, i kurva je, a vi ste mislili da ima pameti?" reče Ned, u nevjerici. Noga ga je počela nemilice boljeti. Bilo mu je teško sačuvati mir. "Budalasto je dijete zaljubljeno u vas Roberte."
Kralj dobaci pogled Cersei. "Ovo nije prikladan razgovor za kraljičine uši."
"Njezinoj se Milosti neće svidjeti ništa što imam reći", odvrati Ned. "Rečeno mije daje Kraljosjek napustio grad. Dopustite mi da ga dovedem pred sud."
Kralj je okretao vino u svom kaležu, izgubljen u mračnim mislima. Otpio je gutljaj. "Ne", reče. "Dosta mije ovog. Jaime je ubio trojicu tvojih ljudi, ti petoricu njegovih. Ovdje to završava."
"Je li to vaše poimanje pravde?" razjari se Ned. "Ako je tako, drago mi je što više nisam vaš Namjesnik."
Kraljica pogleda svog supruga. "Da se ikoji čovjek usudio obraćati jednom Targarvenu kao što on razgovara s tobom..."
"Smatraš me Aervsom?" upadne Robert.
"Smatrala sam te kraljem. Jaime i Tyrion tvoja su braća, prema svim zakonima braka i sponama koje dijelimo. Starkovi su otjerali jednog, a zatočili drugog. Ovaj te čovjek obeščašćuje svakim svojim dahom, a ti svejedno tu krotko stojiš, ispitujući boli li ga noga i želi li malo vina."
Robertovo lice bilo je plavo od gnjeva. "Koliko ti puta moram reći da držiš jezik za zubima, ženo?"
Cerseino lice bilo je slika prezira. "Kakvu su lakrdiju bogovi učinili od nas dvoje", ona će na to. "Po pravdi, ti bi trebao nositi suknju, a ja oklop."
Crven od bijesa, kralj zamahne šakom, zadavši joj žestok udarac nadlanicom po licu. Spotaknula se o stol i srušila, no Cersei Lannister nije ispustila krika. Njezini tanahni prsti okrznuli su obraz, gdje se blijeda glatka koža već crvenjela. Sutradan će joj modrica prekrivati polovicu lica. "Nosit ću ovo kao biljeg časti", objavi ona.
"Nosi ga u tišini, inače ću te ponovno počastiti", priprijeti joj Robert. Povikom pozove stražara. Ser Meryn Trant stupi u sobu, visok i
u svome bijelom oklopu. "Kraljica je umorna. Otprati je u nje-t^nuranavaonicu_» Vitez pomogne Cersei ustati i izvede je bez riječi.
bert posegne za vrčem i ponovno napuni svoj kalež. "Vidiš što mi fx-nj Nede." Kralj sjedne, zibajući u naručju svoj kalež vina. "Moja fhliena žena. Majka moje djece." Bijes gaje sad napustio; u njegovim " a Ned opazi nešto žalosno i preplašeno. "Nisam je smio udariti. To CI to nije bilo dostojno kralja." Zurio je u vlastite ruke, kao da nije Kgve znao što su učinile. "Uvijek sam bio jak... nitko mi se nije mogao Uprotstaviti, nitko. Kako se možeš boriti protiv nekog ako ga ne možeš udariti?" Zbunjen, kralj zatrese glavom. "Rhaegar... Rhaegar je pobijedio proklet bio. Ubio sam ga, Nede, zario sam mu šiljak ravno kroz onaj crni oklop u crno srce, i umro mije pod nogama. Spjevali su pjesme o tome. Pa ipak, on je nekako pobijedio. On sada ima Lyannu, a ja imam nju." Kralj iskapi svoj kalež.
"Vaša Milosti", reče Ned Stark, "moramo razgovarati..."
Robert vršcima prstiju pritisne svoje sljepoočice. "Nasmrt sam umoran od razgovora. Sutra ću poći u kraljevsku šumu u lov. Što god mi imaš reći može pričekati moj povratak."
"Budu li bogovi milostivi, nećete me ovdje zateći na svom povratku. Zapovjedili ste mi da se vratim u Oštrozimlje, sjećate se?"
Robert ustane, zgrabivši jedan stup kreveta kako bi se podupro. "Bogovi su rijetko kad milostivi, Nede. Evo, ovo je tvoje." Izvuče tešku srebrnu kopču u obliku ruke iz džepa na porubu svoga plašta i baci ga na postelju. "Sviđalo ti se to ili ne, ti si moj Namjesnik, proklet bio. Zabranjujem ti da odeš."
Ned podigne srebrnu kopču. Nije mu bio dan nikakav izbor, činilo se. U nozi mu je bridjelo, i osjećao se bespomoćno poput djeteta. "Targarvenka..."
Kralj zastenje. "Sedam mu pakala, ne počinji opet s tim. S tim je svršeno, ne želim više slušati o tom."
"Zašto me želite za Namjesnika, ako odbijate poslušati moj savjet?"
"Zašto?" Robert se nasmije. "Zašto ne? Netko mora vladati ovim prokletim kraljevstvom. Stavi svoju značku, Nede. Pristaje ti. I ako mi je ikad više baciš u lice, kunem ti se, prikvačit ću tu prokletu stvarcu Jaimeu Lannisteru."

CATELYN
Istočno nebo bijaše ružičasto i zlatno kad je sunce zasjalo nad Ar-rvnskom dolinom. Catelyn Stark promatrala je kako se svjetlo širi, a ruke su joj počivale na fino isklesanu kamenu balustrade pred njezinim prozorom. Pod njom, svijet je prelazio iz crnog u indigo te u zeleno dok se zora šuljala preko polja i lugova. Blijeda, bijela maglica izdizala se ponad Alvssinih suza, gdje se sablasna voda obrušavala preko pleća planine kako bi započela svoj dugi pad niz površinu Orijaševa koplja. Catelyn je mogla osjetiti blag dodir vodene prašine na svome licu.
Alvssa Arryn vidjela je smrt svoga muža, svoje braće i sve svoje djece, pa ipak za života nikad nije ispustila suzu. Tako su joj bogovi odredili da u smrti ne nade spokoja dok njezin plač ne natopi crnu zemlju Doline, u kojoj su bili pokopani muškarci koje je voljela. Alvssa bijaše mrtva već šest tisuća godina, ali još uvijek nijedna kap bujice nije dosegla okolno

doline. Catelyn se pitala koliki će slap njezine suze načiniti kad ona umre. "Recite mi ostalo", rekla je.
Kraljosjek okuplja vojsku kod Bacačeve hridi", odvrati Ser Rodrik
Cassel iz odaje za njezinim leđima. "Vaš brat piše da je poslao jahače na Hrid, zahtijevajući od kneza Tywina da objelodani svoju nakanu, ali da čuvaju, ali nije dobio odgovora. Edmure je naredio knezu Vanceu i knezu Piperu čuvaju prolaz ispod Zlatnoga zuba. Zaklinje vam se da neće predati
ni stope tullvjevske zemlje, a da je prije ne poškropi lannisterskom krvlju."
Catelyn odvrati pogled od izlazećeg sunca. Ljepota svitanja malo je pomogla da joj razvedri raspoloženje; činilo se okrutnim da jedan dan može osvanuti tako lijep i završiti tako gnusan kao stoje ovaj obećavao "Edmure je poslao jahače i položio prisege," reče ona, "ali Edmure nije knez Rijekotoka. Što je s mojim plemenitim ocem?"
"U poruci nije bilo spomena o knezu Hosteru, moja gospo." Ser Rodrik stane cupkati svoje zaliske. Izrasli su bijeli poput snijega i bodljikavi poput trnja dok se oporavljao od svojih rana; gotovo je izgledao kao nekad.
"Moj otac ne bi povjerio obranu Rijekotoka Edmureu, osim ako nije ozbiljno bolestan", rekla je, zabrinuta. "Trebali ste me probuditi čim je ova ptica stigla."
"Vaša plemenita sestra držala je kako je bolje pustiti vas da spavate, tako mi je rekao meštar Colemon."
"Trebali ste me probuditi", bila je uporna.
"Meštar mi veli kako vaša sestra kani razgovarati s vama nakon dvoboja", reče Ser Rodrik.
"Ona i dalje kani ići do kraja s ovom farsom?" Catelyn načini grimasu. "Ona pleše kako patuljak svira, a odveć je gluha da bi čula napjev. Što god se dogodilo ovog jutra, Ser Rodriče, krajnje je vrijeme da se oprostimo. Moje mjesto je u Oštrozimlju uz moje sinove. Ako ste dovoljno ojačali da putujete, zatražit ću od Lyse da nam ustupi pratnju do Galebgrada. Odande možemo nastaviti brodom."
"Opet brodom?" Ser Rodrik se doimao za nijansu zeleniji, no uspio je zadržati drhtaj. "Na zapovijed, moja gospo."
Stari je vitez čekao pred njezinim vratima dok je Catelyn pozvala sluškinje koje joj je dala Lysa. Porazgovara li sa sestrom prije dvoboja, možda će je uspjeti razuvjeriti, pomislila je dok su je odijevale. Lvsina stajališta mijenjala su se s njezinim raspoloženjem koje se pak mijenjalo svakog sata. Stidljiva djevojčica koju je poznavala u Rijekotoku izrasla je u ženu koja je naizmjence bila ponosna, bojažljiva, okrutna, sanjiva, nesmotrena, plaha, tvrdoglava, tašta, i, iznad svega, nestalna. Kad ih je onaj njezin opaki ključar došao obavijestiti kako Tyrion Lannister želi priznati, Catelyn je nagovarala Lysu da patuljka prime
otajno, ali ne, ništa je drugo nije moglo zadovoljiti nego da ga pokaže polovici Doline. A sad ovo...
"Lannister je moj zarobljenik", rekla je Ser Rodriku kad su sišli stubama kule i uputili se kroz hladne bijele hodnike Orlova gnijezda. Catelyn je nosila jednostavnu sivu vunenu haljinu s posrebrenim pojasom. "Moju sestru valja podsjetiti na to."
Pred vratima Lvsinih odaja, susreli su njezina strica koji je upravo bijesan izlazio. "Ideš se pridružiti svetkovini luđaka?" prasnuo je Ser Brvnder. "Rekao bih ti da zaušnicama pokušaš dovesti svoju sestru pameti, kada bih mislio da bi od toga bilo koristi, ali samo bi nažuljala ruku."
"Iz Rijekotoka je stigla ptica," počne Catelyn, "pismo od Edmurea..."
"Znam, dijete." Crna riba koja je pridržavala njegov plašt bila je Bryndonov jedini ustupak glede uresa. "Morao sam to čuti od meštra Colemona. Zatražio sam od tvoje sestre dopuštenje da uzmem tisuću priučenih ljudi i odjašem u Rijekotok svom brzinom. Znaš li što mi je rekla? Dolina ne može ustupiti tisuću mačeva, čak ni jedan jedini, striče, rekla je. Vi ste Vitez od dveri. Vaše je mjesto ovdje. Salva djetinjeg smijeha dopre kroz otvorena vrata za njim, a njezin se stric mrko obazre preko ramena. "E pa, rekao sam joj da prokletinja može potražiti novog viteza od dveri. Crna riba ili ne, još uvijek sam Tully. Polazim u Rijekotok prije sumraka."
Catelyn se nije mogla pretvarati da je iznenađena. "Sami? Znate jednako dobro kao i ja da nikad nećete preživjeti gorsku cestu. Ser Rodrik i ja vraćamo se u Oštrozimlje. Pođite s nama, striče. Dat ću vam vaših tisuću ljudi. Rijekotok neće bojevati sam."
Brynden razmisli na trenutak, potom otresito kimnuvši potvrdi nagodbu. "Kako hoćeš. To je dulji put kući, ali veća je vjerojatnost da onamo stignem. Pričekat ću te dolje." Ode dugim koracima, dok se plašt vijorio za njim.
Catelyn izmijeni pogled sa Ser Rodrikom. Pođoše kroz vrata ususret visokom, nervoznom zvuku djetinjeg hihota.
Lvsine odaje gledale su u malen vrt, krug zemlje i trave zasađen modrim cvijećem i sa svih strana okružen visokim bijelim kulama. Graditelji su ga namijenili božanskoj šumi, ali Orlovo je gnijezdo počivalo na CVrstome kamenu planine, i bez obzira na to koliko su zemlje dovukli z Doline, nisu mogli natjerati usud-drvo da ondje pusti korijen. Stoga u knezovi Orlova gnijezda zasadili travu i razbacali kipove između niskih, cvatućih grmova. Ondje će se dva junaka susresti kako bi položili svoje živote, i onaj Tyriona Lannistera, u ruke bogova.
Lysa, svježe okupana i odjevena u žućkastobijeli baršun s uzetom od safira i mjesečeva kamena oko svog mliječnobijelog vrata, presjedala je dvorom na terasi s vidikom na poprište borbe, okružena svojim vitezovima, vazalima, plemićima velikim i malim. Većina njih još se nadala da će se oženiti njome, odvesti je u postelju, i vladati Arrvnskom dolinom zajedno s njom. Iz onog što je Catelyn vidjela tijekom svog boravka u Orlovome gnijezdu, nada im je bila jalova.
Drvena platforma bila je izgrađena kako bi podignula Robertov stolac; ondje je sjedio knez Orlova gnijezda, hihoćući i pljeskajući rukama dok je grbavi lutak u šarenoj, modrobijeloj odjeći činio da dva drvena viteza udaraju i zamahuju mačem jedan na drugog. Vrčevi gustoga vrhnja i košare kupina bijahu izneseni, a gosti su iz izrezbarenih srebrnih kaleža pijuckali

slatko vino, koje je mirisalo na naranče. Svetkovina luđaka, nazvao ju je Brvnden, a nije ni čudo.
Na drugome kraju terase, Lysa se veselo smijala nekoj šali kneza Huntera i grickala kupinu s vrha bodeža Ser Lyna Corbraya. Oni bijahu prosci koji su uživali Lysinu najveću naklonost... barem danas. Ca-telyn gotovo da i nije mogla odrediti koji je od dvojice muškaraca manje prikladan. Eon Hunter bio je stariji čak i od Jona Arryna, napola una-kažen gušom, i kažnjen trima svadljivim sinovima, jednim pohlepnijim od drugoga. Ser Lyn bio je drugačija vrsta ludosti; vitak i naočit, nasljednik drevne ali osiromašene kuće, no tašt, nesmotren, nagao... i, šapu-talo se, zloglasno ravnodušan na skrivene ženske čari.
Kad je Lysa opazila Catelyn, pozdravila ju je sestrinskim zagrljajem i vlažnim poljupcem u obraz. "Nije li jutro prelijepo? Bogovi nam se smiješe. Popij kalež vina, draga sestro. Knez Hunter bio je tako ljubazan da pošalje po njega, iz njegovih je vlastitih podruma."
"Ne bih, hvala ti. Lysa, moramo razgovarati." "Poslije", obeća njezina sestra, okrećući joj leđa.
"Odmah." Catelyn je to izrekla glasnije nego što je kanila. Muškarci se osvrnuše. "Lysa, ne misliš valjda nastaviti s ovom ludosti. Živ, Vražićak ima vrijednost. Mrtav, samo je hrana za vrane. A ako njegov junak ovdje pobijedi..."
"Mali su izgledi za to, moja gospo", uvjeravao ju je knez Hunter, potapšavši njezino rame rukom posutom staračkim pjegama. "Ser Vardis je srčan borac. Brzo će dokrajčiti najamnog mačevaoca."
"Hoće li, moj kneže?" hladno će Catelyn. "Pitam se." Vidjela je
nna u borbi na gorskoj cesti; nije slučajno preživio put, dok su ostali Tuđi poginuli. Kretao se poput pume, a onaj njegov ružni mač činio se dijelom njegove ruke.
Lvsini prosci okupljali su se oko njih poput pčela oko pupoljka. "Žene slabo razumiju u te stvari", reče Ser Morton Waynwood. "Ser Vardis vitez slatka gospo. Ovaj drugi svat, e pa, njegova sorta je do jednog kukavička u srcu. Dovoljno su korisni u bici, s tisuću svojih drugova oko sebe ali sukobite se s njima nasamo i sva muževnost u tren oka nestane iz njih."
"Recimo, tada, da imate pravo", reče Catelyn s uljudnošću od koje su je boljela usta. "Što ćemo dobiti patuljkovom smrću? Mislite li da će Jaime dati pišljiva boba zato što smo njegovu bratu sudili prije nego što smo ga bacili s planine?"
"Odrubite mu glavu", predloži Ser Lyn Corbray. "Kad Kraljosjek dobije Vražićkovu glavu, to će mu biti upozorenje."
Lysa nestrpljivo zatrese svojom do pojasa dugom crvenosmeđom kosom. "Knez Robert ga želi vidjeti kako leti", reče, kao da to zaključuje pitanje. "A Vražićak može za to okriviti samo sebe. Sam je tražio presudu dvobojem."
"Kneginja Lysa nije ga mogla časno odbiti, čak i da je htjela", usiljeno će knez Hunter.
Ne obazirući se na njih, Catelyn sve svoje snage usmjeri prema sestri. "Podsjećam te, Tyrion Lannister je moj zarobljenik."
"A ja podsjećam tebe, patuljak je ubio mog plemenitog muža!" Njezin glas se povisi. "Otrovao je Kraljeva Namjesnika i ostavio moje milo djetešce bez oca, a sada ga kanim natjerati da plati!" Okrenuvši se na peti, dok su se njezine suknje zavrtjele oko nje, Lysa dugim koracima prijeđe terasu. Ser Lyn, Ser Morton i ostali prosci oprostiše se hladnim kimanjem glave i pođoše za njom.
"Mislite li da jest?" tiho upita Ser Rodrik kada su ponovno ostali sami. "Umorio kneza Jona, hoću reći? Vražićak to još uvijek niječe, i to oštro..."
"Vjerujem da su Lannisterovi ubili kneza Arryna," odvrati Catelyn, "no je li to bio Tyrion, ili Ser Jaime, ili kraljica, ili svi oni zajedno, ne bih znala reći." Lysa je imenovala Cersei u pismu koje je poslala u Oš-trozimlje, ali sada joj se čini daje Tyrion sigurno ubojica... možda stoga stoje patuljak bio tu, dok je kraljica bila na sigurnom iza zidina Crvene utvrde, stotinama milja južnije. Catelyn je gotovo zažalila što nije spalila sestrino pismo prije nego što ga je pročitala.
Ser Rodrik stane cupkati svoje zaliske. "Otrov, pa... to bi moglo biti patuljkovo djelo, istina. Ili Cerseino. Vele daje otrov žensko oružje, ako ćete mi oprostiti, moja gospo. Kraljosjek, e pa sad... ne sviđa mi se taj čovjek, ali on nije od te vrste. Odveć voli vidjeti krv na onom svom zlatnom maču. Je li to bio otrov, moja gospo?"
Catelyn se namršti, osjećajući neodređenu tjeskobu. "Kako su drugačije mogli izvesti da to izgleda poput prirodne smrti?" Za njezinim leđima, knez Robert krikne od užitka kad je jedna od vitezovih lutaka presjekla drugu napola, prolijevajući bujicu crvene piljevine po terasi. Pogledala je prema svome nećaku i uzdahnula. "Dječak je posve bez stege. Nikad neće biti dovoljno jak da vlada, osim ako ga na vrijeme ne oduzmu majci."
"Njegov plemeniti otac složio bi se s vama", reče glas kod njezina lakta. Okrenula se i ugledala meštra Colemona, s kaležom vina u ruci. "Kanio je poslati dječaka u Zmajev kamen na odgoj, znate... o, ali rekao sam što nisam smio." Jabučica u njegovu grlu nelagodno je skakutala pod labavim meštrovim lancem. "Bojim se da sam popio previše izvrsnog vina kneza Huntera. Očekivanje krvoprolića pojelo mi je živce..."
"Griješite, meštre", reče Catelyn. "Radilo se o Bacačevoj hridi, ne o Zmajevu kamenu, a te su pripreme tekle nakon Namjesnikove smrti, bez pristanka moje sestre."
Meštar trgne glavom tako živahno na kraju svoga smiješno dugog vrata daje i sam napola nalikovao lutki. "Ne, molim za vaše oproštenje, moja gospo, ali upravo je knez Jon bio taj koji..."
Zvono glasno odjekne pod njima. Visoki plemići i sluškinje podjednako prekinuše sa svojim poslovima i primaknuše se ogradi. Ispod, dva stražara u nebeskomodrim plaštevima izvela su Tyriona Lannistera. Punašan septon Orlova gnijezda otprati ga do kipa u središtu vrta, uplakane žene isklesane u bijelome mramoru prošaranom žilama, a koja je nesumnjivo predstavljala Alvssu.

"Zločesti čovječuljak", reče knez Robert, hihoćući. "Majko, mogu li ga natjerati da poleti? Želim ga vidjeti kako leti."
"Poslije, slatko moje djetešce", obeća mu Lysa.
"Prvo suđenje," otegnuto izgovori Ser Lyn Corbrav, "potom smaknuće."

Trenutak poslije dvojica se junaka pojaviše na suprotnim stranama Viteza su opsluživala dva mlada štitonoše, najamnog mačevaoca glavni oružnik Orlova gnijezda.
Ser Vardis Egen bio je u čeliku od glave do pete, obložen teškim klopima preko žičane košulje i podstavljene surke. Krupni okrugli diskovi ocakljeni krem i modro s grbom mjeseca i sokola kuće Arryn, štitili su ranjivu dodirnu točku ruku i grudi. Suknja od metala nalik na jastogovu ljusku pokrivala ga je od struka do polovice bedara, dok je masivni ovratnik štitio njegov vrat. Sokolova krila nicala su iz sljepoočnica njegove kacige, a njegov je vizir bio šiljast metalni kljun s uskim prorezom za oči.
Bronn je bio tako lako oboružan da se gotovo činio golim pokraj viteza. Nosio je samo košulju od crnih nauljenih prstena preko uškroblje-ne kože, okruglu čeličnu polukacigu sa štitnikom za nos, i žičanu tijesno pripijenu kapu. Visoke kožne čizme s čeličnim štitnicima za goljenicu pružale su djelomičnu zaštitu njegovim nogama, a diskovi od crnog željeza bili su zašiveni u prste njegovih rukavica. No, Catelyn zamijeti da je najamni mačevalac stajao pola ruke viši od svog protivnika, s duljim dosegom... a Bronn je bio petnaest godina mlađi, ako je ona bila ikakav sudac.
Kleknuše u travu pod uplakanom ženom, sučelice jedan drugomu, s Lannisterom između sebe. Septon izvuče izbrušenu kristalnu kuglu iz meke suknene vreće o pojasu. Podigne je visoko iznad glave, a svjetlost se prelomi. Duge zaplesaše po Vražićkovu licu. Visokim, ozbiljnim, pijevnim glasom, septon zamoli bogove da pogledaju dolje i posvjedoče, da pronađu istinu u duši ovog čovjeka, da mu podare život i slobodu ako je nevin, smrt ako je kriv. Njegov glas odjekne okolnim kulama.
Kad je posljednja jeka zamrla, septon spusti kuglu i ubrzano se povuče. Tyrion se nagne i šapne nešto Bronnu na uho prije nego što su ga stražari odvukli. Najamni mačevalac ustane smijući se i otare vlat trave sa svoga koljena.
Robert Arryn, knez Orlova gnijezda i branitelj Doline, nestrpljivo se vrpoljio na svom uzdignutom stolcu. "Kad će se početi boriti?" upita plačno.
Ser Vardisu jedan od njegovih štitonoša pomogne ustati. Drugi mu donese trokutast štit visok gotovo četiri stope, od teške hrastovine posute željeznim čavlima. Privezali su ga za njegovu lijevu podlakticu. Kad Je Lysin glavni oružnik ponudio Bronnu sličan štit, najamni je mačevalac pljunuo i odbio ga zamahom ruke. Trodnevni izrast zamršene crne brade prekrivao je njegovu vilicu i obraze, ali to što se nije obrijao nije bilo zbog manjka britve; brid njegova mača imao je opasan odsjev čelika koji je svakog dana satima brusio, sve dok nije postao preoštar za dodir.
Ser Vardis ispruži ruku u rukavici, a njegov štitonoša položi lijepi mač s dvostrukim bridom u njegovu šaku. Oštrica bijaše izrezbarena finim srebrnim uzorkom gorskoga neba; njezin držak bijaše sokolova glava, njezin štitnik izrađen u obliku krila. "Taj sam mač dala načiniti za Jona u Kraljevu grudobranu", ponosno će Lysa svojim gostima dok su promatrali kako Ser Vardvs vježba zamah. "Nosio ga je kad god je sjedio na Željeznome prijestolju umjesto kralja Roberta. Nije li to ljupka stvarca? Držala sam kako je prikladno da naš junak osveti Jona njegovom oštricom."
Izrezbarena srebrna oštrica bila je nesumnjivo lijepa, ali Catelyn se činilo da bi Ser Vardisu bilo lakše s vlastitim mačem. No ne reče ništa; bila je umorna od nepotrebnih prepirki sa svojom sestrom.
"Neka se bore!" povikne knez Robert.
Ser Vardis okrene lice knezu Orlova gnijezda i podigne svoj mač na pozdrav. "Za Orlovo gnijezdo i Dolinu!"
Tyriona Lannistera posjeli su na balkon prekoputa vrta i okružili stražarima. Bronn mu se okrenuo s površnim pozdravom.
"Čekaju tvoju zapovijed", reče kneginja Lysa svom plemenitom sinu. "Borite se!" vikne dječak, a ruke mu zadršću dok su stiskale stolac.
Ser Vardis se zavrti na peti, podižući svoj teški štit. Bronn stane pred njega. Njihovi mačevi zazvečaše uglas, jednom, dvaput, za probu. Najamni mačevalac ustukne korak. Vitez krene za njim, držeći svoj štit pred sobom. Pokuša zamahnuti, ali Bronn se trgne unatrag, upravo izvan domašaja, a srebrna oštrica propara zrakom. Bronn stane kružiti nadesno. Ser Vardis krene za njim, držeći štit između njih. Vitez navali naprijed, oprezno polažući stopala po neravnu tlu. Najamni je mačevalac uzmicao, dok mu je blag osmijeh lepršao na usnama. Ser Vardis napadne, zamahujući mačem, ali Bronn odskoči od njega, lako preskočiv-ši nizak, mahovinom prekriven kamen. Sad je najamni mačevalac kružio ulijevo, dalje od štita, prema vitezovoj nezaštićenoj strani. Ser Vardis pokuša zasjeci u njegove noge, ali nije ih mogao dosegnuti. Bronn ot-pleše dalje na svoju lijevu stranu. Ser Vardis se okrene u mjestu.
"Taj čovjek je strašljivac", objavi knez Hunter. "Stani i bori se, kukavice!" Drugi glasovi ponoviše njegove riječi.
Catelyn pogleda Ser Rodrika. Njezin glavni oružnik odriješito zatre-lavom. "Želi natjerati Ser Vardisa da ga goni. Težina oklopa i štita i^morit će i najsnažnijeg čovjeka."
Gledala je muškarce kako vježbaju mačevanje gotovo svakog dana nea života, vidjela pola stotine turnira u svoje vrijeme, ali ovo bijaše ešto drugačije i smrtonosno: ples u kojem je najmanji pogrešan korak čio smrt i dok je promatrala ovaj, sjećanje na jedan dvoboj iz drugog vremena vratilo se Catelyn Stark, jasno kao da se zbio jučer.
Sukobili su se u donjem dvorištu Rijekotoka. Kad je Brandon vidio da Petyr nosi samo kacigu, prsni oklop i žičanu košulju, svukao je većinu svog oklopa. Petyr ju je molio za dar koji bi mogao nositi, ali ona ga je odbila. Njezin plemeniti otac bio ju je obećao Brandonu Starku, te je njemu dala svoj znak, svijetlomodri šal na kojem je izvezla rijekotočku

pastrvu. Dok mu gaje tiskala u ruku, preklinjala gaje. "On je samo budalasti dječak, ali voljela sam ga poput brata. Ražalostilo bi me da umre." A njezin ju je budući pogledao hladnim sivim očima Starkovih i obećao da će poštedjeti dječaka koji ju je ljubio.
Taje borba bila gotova tek stoje započela. Brandon je bio odrastao muškarac, te je tjerao Maloprstog cijelim putem preko donjeg dvorišta i niz vodene stube, zasipajući ga čelikom na svakom koraku, sve dok dječak nije počeo posrtati i krvariti iz niza rana. "Predaj se!" povikao je, više nego jednom, ali Petyr bi samo zatresao glavom i nastavio borbu, ne popuštajući. Kad je rijeka stala zapljuskivati njihove gležnjeve, Brandon je konačno dokrajčio boj surovim udarcem preko ruke koji je zarezao kroz Petyrove prstenove i kožu u meko meso pod rebrima, tako duboko da je Catelyn bila sigurna kako je rana smrtonosna. Pogledao ju je dok je padao i promrmljao "Cat" dok je svijetla krv šiktala između njegovih oklopljenih prstiju. Mislila je da je na to zaboravila.
Bilo je to posljednji put kad mu je vidjela lice... sve do dana kada su je doveli pred njega u Kraljevu grudobranu.
Četrnaest je dana prošlo prije nego stoje Maloprsti bio dovoljno jak da napusti Rijekotok, ali njezin joj je plemeniti otac zabranio da ga posjećuje u kuli gdje je ležao. Lysa je pomogla njihovu meštru da ga njeguje; bila je nježnija i stidljivija u tim danima. Edmure ga je također kanio posjetiti, ali Petyr ga je otjerao. Njezin je brat bio Brandonov štitonoša u dvoboju, a Maloprsti mu to nije mogao oprostiti. Čim je bio dovoljno jak za put, knez Hoster Tully poslao je Petyra Baelisha u zatvorenoj nosiljci da dovrši svoje liječenje na Prstima, vjetrovitu kamenom rtu gdje je bio rođen.
Zvonak dodir čelika o čelik trgne Catelyn natrag u stvarnost. Ser Vardis je žestoko navaljivao na Bronna, potiskujući ga i štitom i mačem Najamni mačevalac polako je uzmicao, zaustavljajući svaki udarac, koračajući okretno preko kamenja i korijenja, dok mu oči nikad nisu ostavljale protivnika. Bio je brži, vidjela je Catelyn; vitezov srebrni mač nikad nije prilazio tako blizu da bi ga dotakao, dok je njegova ružna siva oštrica zasjekla rovaš na Ser Vardisovu oklopljenu ramenu. Kratak žar borbe prestao je jednako naglo kao što je i započeo kad se Bron izmaknuo i kliznuo iza kipa uplakane žene. Ser Vardis je zamahnuo prema mjestu gdje se nalazio, zapalivši iskru na blijedom mramoru Alvssina stegna.
"Ne bore se dobro, majko", potuži se knez Orlova gnijezda. "Želim da se bore."
"Hoće, slatko djetešce", tješila ga je njegova majka. "Najamni mačevalac ne može bježati cijeli dan."
Neki su plemići na Lvsinoj terasi stali zbijati podmukle šale dok su vinom punili svoje kaleže, ali na drugoj strani vrta, raznobojne oči Tyriona Lannistera promatrale su ples junaka kao da ništa drugo nije postojalo na svijetu.
Bronn se pomoli iza kipa naglo i brzo, još uvijek se pomičući ulijevo, ciljajući objema rukama u vitezovu nezaštićenu desnu stranu. Ser Vardis zapriječi udarac, ali nespretno, te oštrica najamnog mačevaoca sijevne uvis prema njegovoj glavi. Metal zvekne, a sokolovo se krilo sruši uz štropot. Ser Vardis ustukne pola koraka kako bi skupio snagu, podigne svoj štit. Hrastovo iverje letjelo je dok je Bronnov mač sjekao drveni zid. Najamni mačevalac ponovno korakne ulijevo, dalje od štita, i dohvati Ser Vardisa preko trbuha, dok je poput britve oštar brid njegova mača ostavio svijetlu posjekotinu na mjestu gdje je zagrizao u vitezov oklop.
Ser Vardis iz uzmaka nasrne naprijed, a njegova se srebrna oštrica spusti u divljem luku. Bronn je tresne u stranu i otpleše dalje. Vitez se zabije u uplakanu ženu, poljuljavši je na njezinu postolju. Ošamućen, on korakne natrag, a glava mu se okretala tamo-amo dok je tražio svog protivnika. Uzak vizir njegove kacige sužavao mu je vidik.
"Iza vas, ser!" povikne knez Hunter, prekasno. Bronn objema rukama zamahne mačem, zahvativši Ser Vardisa u lakat ruke u kojoj je držao mač. Tanak metal, nalik na jastogovu ljusku koji je štitio zglob, zas-kripi. Vitez je zastenjao i okrećući se trgnuo svoje oružje uvis. Ovaj put
Bronn je stajao u mjestu. Mačevi su letjeli jedan na drugog, a njihova če-Ična pjesma ispunila je vrt i odzvanjala bijelim kulama Orlova gnijezda.
'Ser Vardis je ozlijeđen", reče Ser Rodrik, ozbiljna glasa.
Catelyn to nije trebalo reći; imala je oči, mogla je vidjeti svijetle tra-ove krvi koja je curila niz vitezovu podlakticu, vlagu unutar lakata. Svako pariranje bilo je malko sporije i malko niže od onog prijašnjeg. Ser Vardis okrene bok svome protivniku, pokušavajući zaustaviti udarce svojim štitom, ali Bronn klizne oko njega, hitro poput mačke. Najamni je mačevalac naizgled bivao sve jači. Njegovi su udarci sada ostavljali tragove. Duboke sjajne rasjekline blistale su posvuda na vitezovu oklopu, na njegovu desnom bedru, njegovu kljunastom viziru, križajući se na njegovu prsnom oklopu, jedna dugačka duž prednje strane njegove ogrlice. Disk s mjesecom i sokolom iznad Ser Vardisove desnice bio je glatko prerezan napola i visio o remenu. Mogli su ga čuti kako isprekidano krklja kroz zračne otvore na viziru.
Koliko god zaslijepljeni svojom bahatošću, čak su i vitezovi i knezovi Doline mogli vidjeti što se događa pod njima, no njezina sestra nije. "Dosta, Ser Vardis!" poviknula je kneginja Lysa odozgo. "Dokrajčite ga smjesta, moje djetešce postaje umorno."
I mora se reći za Ser Vardisa Egena da je bio vjeran zapovijedi svoje gospodarice, čak i do samoga kraja. Jednog je trenutka teturao natrag, napola zgrbljen pod svojim zaderanim štitom; idućeg je napadao. Iznenadan nasrtaj poput bika uhvati Bronna nespremnog. Ser Vardis se zabio u nj i bubnuo najamnog mačevaoca rubom svog štita po licu. Umalo, umalo, Bron izgubi tlo pod sobom... posrne natrag, zapne preko kamena, i uhvati se za uplakanu ženu kako bi zadržao ravnotežu. Odbacivši svoj štit, Ser Vardis otetura za njim, objema rukama podižući svoj mač. Njegova je desnica bila u krvi od lakta do prstiju, pa ipak njegov bi posljednji očajnički udarac bio rastvorio Bronna od vrata do pupka... da je najamni mačevalac ustao da ga primi.
Međutim, Bronn se trgne natrag. Prelijepi izrezbareni srebrni mač ona Arryna odbije se od mramornog lakta uplakane

žene i glatko pukne po trećini oštrice. Bronn prisloni svoje rame uz leđa kipa. Trošni lik •ysse Arryn zaljulja se i sruši uz velik tresak, a Ser Vardis Egen poklekne Pod njim.
Bron se našao na njemu u tren oka, gurnuvši u stranu ono što je među ruke i prsnog oklopa. Ser Vardis je ležao na boku priklješten pod slomljenim torzom uplakane žene. Catelyn je čula kako je vitez zastenjao kad je najamni mačevalac podignuo svoju oštricu objema rukama i zamahnuo njome svom snagom, zarivši je ispod ruke i kroz rebra Ser Vardis Egen zadrhti i umiri se.
Tišina se spustila na Orlovo gnijezdo. Bronn snažno istrgne svoju polukacigu i pusti je da padne na travu. Njegova je usna bila rasječena i krvava na mjestu gdje gaje zahvatio štit, a njegova kao ugljen crna kosa bila je natopljena znojem. Ispljunuo je slomljeni zub.
"Je li gotovo, majko?" upita knez Orlova gnijezda. Ne, htjela mu je reći Catelyn, sada tek počinje.
"Da", zlovoljno će Lysa, glasom hladnim i mrtvim poput kapetana njezine straže.
"Mogu li sada natjerati čovječuljka da poleti?"
Na suprotnoj strani vrta, Tyrion Lannister se podigne na noge. "Ne ovog čovječuljka", reče. "Ovaj čovječuljak silazi u dizalu za repu, hvala lijepa."
"Vi predmnijevate..." počne Lysa.
"Predmnijevam da kuća Arryn pamti svoje geslo", reče Vražićak. "Visoki poput časti."
"Obećali ste da ću ga moći natjerati da leti", knez Orlova gnijezda krikne na svoju majku. Počeo se tresti.
Lice kneginje Lyse bijaše rumeno od srdžbe. "Bogovi su ga odlučili proglasiti nevinim, dijete. Nemamo drugog izbora nego ga osloboditi." Ona povisi glas. "Stražari. Odvedite mi kneza od Lannistera i njegova... stvora s očiju. Otpratite ih do Krvavih dveri i pustite na slobodu. Pobrinite se da dobiju konje i dovoljno namirnica da prispiju u Trozubac, i uvjerite se da su im sva dobra i oružje vraćeni. Zatrebat će im na gorskoj cesti."
"Gorska cesta", reče Tyrion Lannister. Lysa dopusti samoj sebi gotovo neprimjetan smiješak zadovoljstva. Bila je to drugačija vrsta smrtne osude, shvati Catelyn. Tyrion Lannister je to također morao znati. Pa, ipak, patuljak počasti kneginju Arryn podrugljivim naklonom. "Na vašu zapovijed, moja gospo", reče. "Vjerujem da znam put."

JON

Vi ste najbeznadniji dječaci koje sam ikad vježbao", objavi Ser Alliser Thorne kad su se svi okupili u dvorištu. "Vaše su ruke stvorene za vile za gnojivo, ne za mačeve, i da je do mene, do jednog bih vas poslao da čuvate svinje. Ali sinoć mi je rečeno da Gueren vodi petoricu novih dječaka kraljevom cestom. Jedan ili dva mogli bi čak vrijediti pol pišljiva boba. Kako bih načinio mjesta za njih, odlučio sam vas osmoricu prepustiti vrhovnom zapovjedniku da čini s vama što ga je volja." Prozove imena jedno za drugim. "Žabac. Kamena Glava. Tur. Ljubavnik. Prištić. Majmun. Ser Protuha." Na koncu, pogleda Jona. "I kopile."
Pyp ispusti jedan živio i baci mač u zrak. Ser Alliser ga je prikovao pogledom gmaza. "Sada će vas zvati muževima Noćne straže, ali bit ćete veće budale od ovog ovdje Glumčeva majmuna, ako u to povjerujete. Još uvijek ste dječaci, zeleni ste i zaudarate na ljeto, a kad dođe zima pomrijet ćete kao muhe." S tim ih je riječima Ser Alliser Thorne napustio.
Ostali se dječaci okupiše oko prozvane osmorice, smijući se, psujući i čestitajući. Halder pljesne Žapca po stražnjici plosnatom stranom svog mača i povikne: "Žabac, od Noćne straže!" Urlajući kako crni brat treba konja, Pyp skoči na Grennova ramena, i oni se svališe na pod, prevrćući se šakajući se i hučući. Dareon pohita u oružarnicu i vrati se s mješinom opora plavca. Dok su dodavali vino iz ruke u ruku, cereći se poput budala, Jon opazi Samvvela Tarlvja kako stoji sam pod ogoljelim mrtvim stablom u kutu dvorišta. Jon mu ponudi mješinu. "Gutljaj vina?"
Sam zatrese glavom. "Ne hvala, Jone." "Je li ti dobro?"
"Jako dobro, zaista", lagao je debeli dječak. "Tako sam sretan zbog svih vas." Njegovo okruglo lice drhtalo je dok se prisiljavao na osmijeh "Postat ćeš prvi izvidnik jednog dana, baš kao što je bio i tvoj stric."
"Kao što jest", ispravi ga Jon. Odbijao je prihvatiti da je Benjen Stark mrtav. Prije nego stoje mogao reći više, Halder povikne: "Hej, kaniš sve to popiti sam?" Pyp mu istrgne mješinu iz ruke i otpleše dalje, smijući se. Dok gaje Grenn hvatao za ruke, Pyp stisne mješinu, a tanak mlaz plavca poprska Jona po licu. Halder zatuli negodujući zbog prolijevanja dobrog vina. Jon se zagrcne i pokuša istrgnuti. Matthar i Jeren popeše se na zid i stadoše ih sve gađati grudama snijega.
U času kad se uspio osloboditi stiska, sa snijegom u kosi i mrljama vina na svojoj surki, Samvvell Tarly je otišao.
Te noći, Troprsti Hobb priredio je dječacima posebno jelo da proslave odlazak. Kad je Jon stigao u zajedničku dvoranu, sam ga je knez Steward poveo do klupe u blizini vatre. Stariji su ga muškarci u prolazu tapšali po ruci. Osmorica skorašnje braće gostila su se janjećom vratinom zapečenom u kori od luka i začina, obloženoj grančicama metvice, i okruženoj pireom od žute repe koji je plivao u maslacu. "Sa stola vrhovnoga zapovjednika", reče im Bovven Marsh. Bilo je salate od špinata, slanutka i repina lišća, a poslije zdjela hladnih kupina i slatkog vrhnja.
"Mislite li da će nas ostaviti zajedno?" pitao se Pyp dok su se radosno prejedali.
Žabac načini grimasu. "Nadam se da neće. Muka mi je više gledati te tvoje uši."
"Oho", reče Pyp. "Čujte kako se sova ruga sjenici. Ti ćeš sigurno biti izviđač, Žapce. Htjet će da si što dalje od zamka, koliko je moguće. Ako Mance Ryder napadne, podigni vizir i pokaži mu svoje lice, i on će pobjeći vrišteći."
Svi su se nasmijali, osim Grenna. "Nadam se da ću;a biti izviđač."
"Ti i svi ostali", reče Matthar. Svaki muškarac koji je nosio crno hodao je Zidom, i od svakog se muškarca očekivalo da će

podići mač u njegovu obranu, no izviđači su bili pravo borbeno srce Noćne straže. Upravo su se oni usuđivali jahati s one strane Zida, krstariti ukletom šumi Henim eorskim vrhuncima zapadno od Sjenovite kule, boriti se divljacima, divovima i čudovišnim snježnim medvjedima.
"Ne svi", reče Halder. "Ja bih u graditelje. Kakva bi korist bila od izviđača kad'a bi Zid pao?"
Red graditelja osiguravao je zidare i tesare koji su popravljali utvrde i kule, rudare koji su kopali tunele i drobili kamenje za ceste i putove drvosječe koji su uklanjali novo raslinje gdje god bi se šuma odviše približila Zidu. Jednom, govorilo se, iskopali su goleme blokove leda iz zaleđenih jezera duboko u ukletoj šumi, odvukavši ih sanjkama na jug tako da bi Zid mogli podići još više. Ti su dani bili stoljećima daleko. Međutim, sada, jedino što su mogli učiniti bilo je jahati uza zid od istočne stražarnice do Sjenovite kule, tražeći pukotine ili znakove otapanja te popravljajući ono što su mogli.
"Stari medvjed nije budala", primijeti Dareon. "Ti ćeš sigurno postati graditelj, a Jon će sigurno postati izviđač. On je najbolji mačevalac i najbolji jahač od nas, a njegov je ujak bio prvi prije nego što je..." Naglo utihne, shvativši što je umalo izustio.
"Benjen Stark je još uvijek prvi izviđač", reče mu Jon Snow, igrajući se svojom zdjelom borovnica. Ostali su možda izgubili svaku nadu u siguran povratak njegova strica, ali ne i on. Odgurnuo je bobice, jedva dotaknute, te ustao s klupe.
"Zar ih nećeš pojesti?" upita Žabac.
"Tvoje su." Jon je jedva okusio nešto od Hobbove velike gozbe. "Ne mogu pojesti više ni zalogaja." Uzeo je svoj ogrtač s kuke blizu vrata i progurao se van.
Pyp ga je slijedio. "Jone, što ti je?"
"Sam", prizna on. "Večeras nije bio za stolom."
"On nikad ne propušta objed", zamišljeno će Pyp. "Misliš li da se razbolio?"
Boji se. Ostavljamo ga." Sjetio se dana kad je napustio Oštrozimlje, svih gorko-slatkih oproštaja; Brana koji je ležao slomljen, Robba sa snijegom u kosi, Aryjine kiše poljubaca nakon što joj je darovao Iglu.
Kad jednom izgovorimo našu prisegu, svi ćemo imati dužnosti koje ćemo obavljati. Neke od nas možda će poslati odavde, u Istočnu stražarnicu ih Sjenovitu kulu. Sam će nastaviti s vježbom, s tipovima poput
Rasta i Cugera i onim novim dečkima koji stižu kraljevskom cestom.
Samo bogovi znaju kakvi će oni biti, ali možeš se kladiti da će ih Ser Al-liser nahuškati na nj, prvom zgodom koju bude imao."
Pyp načini grimasu. "Učinio si sve što si mogao." "Sve što smo mogli nije se pokazalo dovoljnim", reče Jon. Zahvatio ga je dubok nemir dok se vraćao u Hardinovu kulu po Duha. Strahovuk je hodao uz njega do staja. Neki od ćudljivijih konja stadoše se ritati u svojim pregradama i spustiše uši kad su ušli. Jon ose-dla svoju kobilu, uzjaše, i odjaše iz Crnog zamka, na jug kroz mjesečinom obasjanu noć. Duh jurne ispred njega, leteći preko tla, i nestane u tren oka. Jon ga pusti da ide. Vuk je morao loviti.
Nije imao određenog cilja. Želio je jedino jahati. Slijedio je rječicu neko vrijeme, osluškujući ledeno rominjanje vode po kamenju, potom je presjekao preko polja prema kraljevskoj cesti. Pružala se pred njim, uska, kamenita i prošarana korovima, cesta koja nije mnogo obećavala, no pogled na nju ispuni Jona Snowa neizmjernom čežnjom. Oštrozim-lje se nalazilo niz tu cestu, a za njim Rijekotok, Kraljev grudobran, Orlovo gnijezdo i toliko mnogo drugih mjesta; Bacačeva hrid, Otočje lica, crveno Dornsko gorje, stotine otoka Braavosa na moru, zadimljene ruševine stare Valvrije. Sva mjesta koja Jon nikad neće vidjeti. Svijet je bio niz tu cestu... a on je bio ovdje.
Kad jednom položi prisegu, Zid će postati njegov dom sve dok ne bude star poput meštra Aemona. "Nisam je još položio", promrmlja. Nije bio razbojnik, prisiljen odjenuti crno ili platiti kaznu za svoje zločine. Došao je ovamo slobodno, i mogao je slobodno otići... sve dok ne prisegne. Trebao je samo nastaviti jahati, i mogao bi sve ovo ostaviti za sobom. Kad mjesec ponovno bude pun, bit će već u Oštrozimlju sa svojom braćom.
Tvojom polubraćom, podsjeti ga unutrašnji glas. I kneginjom Stark, koja ti neće izraziti dobrodošlicu. Za njega nije bilo mjesta u Oštrozimlju, niti u Kraljevu grudobranu. Čak ni njegova majka nije imala mjesta za nj. Pomisao na nju ražalosti ga. Pitao se tko je ona, kako izgleda, zašto ju je njegov otac napustio. Zato stoje bila kurva i preljubnica, budalo. Netko mračan i nečasan, zbog čega bi se knez Eddard inače stidio govoriti o njoj?
Jon Snow okrene leđa kraljevskoj cesti kako bi pogledao iza sebe. Baklje Crnoga zamka bijahu skrivene iza brijega, ali Zid je bio ondje, blijed pod mjesecom, neizmjeran i hladan, pružajući se od obzora do obzora.
Okrene svog konja i uputi se kući.
Duh se vratio u času kad je dosegao vrh uzvisine i opazio dalek sjaj ietiljke iz kule vrhovnoga zapovjednika. Vuku je gubica bila crvena od krvi dok je trčao uz konja. Jon se zateče kako misli na Samwella Tarlvja • na povratku. Kada je stigao do staja, znao je što mora učiniti.
Odaje meštra Aemona bijahu u čvrstoj drvenoj utvrdi ispod spavaonica. Star i slabašan, meštar je dijelio svoje odaje s dvojicom mlađih upravitelja, koji su ga dvorili i pomagali mu pri njegovim dužnostima. Braća su se šalila da je dobio dvojicu najružnijih muževa u Noćnoj straži- budući daje bio slijep, nije ih morao gledati. Clvdasje bio nizak, ćelav i bez brade, s malim ružičastim očima nalik na krticu. Chett je imao gušu na svom vratu veličine golubljeg jajeta, i lice crveno od prišteva. Možda se zbog toga uvijek činio tako gnjevan.
Chett je bio onaj koji je odgovorio na Jonovo kucanje. "Moram govoriti s meštrom Aemonom", reče mu Jon.
"Meštar je u postelji, kao što bi i ti morao biti. Vrati se sutra i možda te primi." Počinjao je zatvarati vrata.

Jon ih zaglavi svojom čizmom. "Moram razgovarati s njim smjesta. Ujutro će biti kasno."
Chett se namršti. "Meštar nije navikao da ga bude usred noći. Znaš li koliko je star?"
"Dovoljno star da se odnosi prema posjetiteljima s više uljudnosti od vas", reče Jon. "Prenesite mu moju ispriku. Ne bih mu bio ometao odmor da se ne radi o nečem važnom."
"A ako odbijem?"
Jonova je čizma bila čvrsto uklij eštena između vrata. "Mogu ovdje stajati cijelu noć ako moram."
Crni brat ispusti zvuk gađenja i otvori vrata da ga propusti. "Priče-kaj u knjižnici. Ondje ima drva. Naloži vatru. Neću dopustiti da se meštar zbog tebe prehladi."
Jonove cjepanice već su veselo pucketale kad je Chett uveo meštra Aemona. Starac je bio u spavaćoj košulji, a oko vrata je imao metalni ovratnik svoga reda. Pravi ga meštar nije skidao ni u snu. "Stolac uz vatru bio bi udoban", reče kad je osjetio toplinu na svom licu. Kad gaje udobno smjestio, Chett pokrije njegove noge krznom i pođe stajati kraj vrata.
"Žao mi je što sam vas probudio, meštre", reče Jon Snow.
"Nisi me probudio", odvrati meštar Aemon. "Nalazim da mije potrebno manje sna kako bivam stariji, a sada sam vrlo star. Često provedem polovicu noći s duhovima, prisjećajući se događaja od prije pedeset godina, kao da su se zbili jučer. Tajna ponoćnog posjetitelja dobrodošla je razbibriga. Stoga mi reci, Jone Snow, zašto si me došao posjetiti u ovaj neobičan sat?"
"Da vas zamolim da se Samwell Tarly poštedi vježbanja i primi kao brat u Noćnu stražu."
"To nije briga meštra Aemona", potuži se Chett.
"Naš je vrhovni zapovjednik predao uvježbavanje novaka u ruke Ser Allvsera Thornea", blago će meštar. "Samo on može odrediti kada je dječak spreman položiti prisegu, kao što sigurno znaš. Zašto si došao k meni?"
"Vrhovni zapovjednik vas sluša", reče mu Jon. "A ranjeni i bolesni članovi Noćne straže povjereni su vama na brigu."
"A je li tvoj prijatelj Samwel ranjen ili bolestan?" "Bit će", obeća Jon, "ako vi ne pomognete."
Ispričao im je sve, čak i dio u kojem je nahuškao Duha na Rastov vrat. Meštar Aemon slušao je nijemo, slijepih očiju uprtih u vatru, ali Chettovo je lice tamnjelo sa svakom riječju. "Ako mi ne budemo pazili na njega, Sam neće imati izgleda", završi Jon. "Beznadan je s mačem. Moja sestra Arya mogla bi ga rastrgati, a njoj nije ni deset godina. Ako ga Ser Alliser potjera u borbu, samo je pitanje dana kada će se ozlijediti ili poginuti."
Chett nije mogao podnijeti više. "Vidio sam tog debelog dječaka u zajedničkoj dvorani", reče. "On jest svinja, a usto je i beznadan strašljivac, ako je istina što govoriš."
"Možda je tako", reče meštar Aemon. "Reci mi, Chette, kako bi ti postupio s takvim dječakom?"
"Ostavite ga gdje jest", reče Chett. "Zid nije mjesto za slabiće. Neka vježba dok ne bude spreman, bez obzira na to koliko će mu godina za to trebati. Ser Alhyser će od njega učiniti čovjeka ili ga ubiti, kako bogovima bude po volji."
"To je glupo", reče Jon. Udahne duboko kako bi prikupio svoje misli" "Sjećam se da sam jednom upitao meštra Luwina zašto nosi lanac oko vrata."
Meštar Aemon lako dotakne vlastiti ovratnik, a njegovi koštunjavi, naborani prsti pogladiše teške metalne karike. "Nastavi."
"Rekao mi je da je meštrov ovratnik načinjen od lanaca kako bi ga podsjetio da je prisegao na službu", reče Jon, prisjećajući se. "Upitao sam ga zbog čega je svaka karika od drugačije kovine. Srebrni lanac bolje bi pristajao njegovim sivim haljama, rekao sam. Meštar Luwin se nasmijao. Meštar kuje svoj lanac u skladu sa svojim naukom, rekao mi je. Različite kovine predstavljaju drugačiju vrstu učenja, zlato nauk o novcu i računima, srebro o liječenju, željezo o ratnim vještinama. A rekao je i daje bilo i drugih značenja. Ovratnik bi trebao podsjećati meštra na kraljevstvo kojem služi, nije li tako? Knezovi su zlato, a vitezovi čelik, ali dvije karike ne mogu načiniti jedan lanac. Trebate također srebro, željezo i olovo, kositar, bakar, broncu i ostalo, a to su ratari, kovači, trgovci i slično. Lancu su potrebne sve vrste kovina, a zemlji su potrebne sve vrste ljudi."
Meštar se nasmiješi. "Dakle?"
"Noćnoj straži su također potrebne sve vrste. Zašto uostalom imamo izviđače, upravitelje i graditelje? Knez Randvll nije od Sama mogao načiniti ratnika, a neće ni Ser Alliser. Ne možete kositar prekovati u željezo, bez obzira na to koliko ga jako udarali, ali to ne znači da je kositar beskoristan. Zašto Sam ne bi bio upravitelj?"
Chett se gnjevno namršti. "Upravitelj sam ja. Misliš da je to lagan posao, stvoren za kukavice? Red upravitelja drži Stražu na životu. Lovimo i žanjemo, timarimo konje, muzemo krave, prikupljamo drvo za potpalu, kuhamo jelo. Što misliš tko ti šije odjeću? Tko donosi namirnice s juga? Upravitelji."
Meštar Aemon bio je blaži. "Je li tvoj prijatelj lovac?" "Mrzi lov", morao je priznati Jon.
"Umije li izorati polje?" upita meštar. "Umije li upravljati kolima ili kormilariti brodom? Bi li mogao zaklati kravu?"
"Ne."
Chett se zlobno nasmije. "Vidio sam što se događa mekoputim plemićima kad se natjeraju na rad. Naredite im da stapaju maslac, a ruke
im dobiju žuljeve i počnu krvariti. Date im sjekiru da cijepaju klade i odsijeku si vlastitu nogu."
"Znam jednu stvar koju bi Sam mogao obavljati bolje od ikoga." "Da?" ponuka ga meštar Aemon.
Jon oprezno pogleda u Chetta, koji je stajao kraj vrata, prepun crvenih čireva i gnjevan. "Mogao bi vam pomoći", izusti brzo. "Zna zbrajati, umije čitati i pisati. Znam da Chett ne zna čitati, a Clvdas ima slabe oči. Sam je pročitao sve knjige u

očevoj knjižnici. Bio bi također dobar s gavranima. Čini se da ga životinje vole. Duh se s njime zbližio isti čas. Mnogo je toga što bi on mogao raditi, osim bojevanja. Noćna straža treba svakog čovjeka. Zašto ubiti jednog, bez svrhe? Bolje ga je učiniti korisnim."
Meštar Aemon sklopi oči, i za trenutak Jon se pobojao daje zaspao. Konačno on prozbori: "Meštar Luwin dobro te naučio, Jone Snow. Tvoj um je okretan poput tvog mača, čini se."
"Znači li to...?"
"To znači da ću razmisliti o tom što si rekao", odlučno će meštar. "A sad, vjerujem da sam spreman za spavanje. Chette, isprati našeg mladog brata do vrata."

TYRION
našli su zaklon u jasikovu šumarku nešto dalje od gorske ceste. Tyrion je skupljao suho granje dok su njihovi konji pili vodu iz gorskoga potoka. Sagnuo se da pokupi odlomljenu granu i pregledao je kritički. "Hoće li ovo dostajati? Nisam vješt u paljenju vatre. Morrec je to obavljao umjesto mene."
"Vatra?" reče Bronn, pljunuvši. "Zar ste toliko gladni smrti, patulj-če? Ili vas je potpuno napustio razum? Vatra će na nas privući plemena miljama daleko. Kanim preživjeti ovo putovanje, Lannisteru."
"A kako se nadaš to učiniti?" upita Tyrion. Gurne granu pod pazuho i stane razgrtati rijetko šipražje, tražeći druge. Leđa su ga boljela od naporna saginjanja; jahali su od praskozorja, kada ih je Ser Lyn Corbray kamena lica proveo kroz Krvave dveri i zapovjedio im da se nikad ne vrate.
"Nemamo izgleda da se bojujući probijemo natrag," reče Bronn, "ali dvojica mogu prevaliti dulji put od desetorice, i privući manje pozornosti. Sto manje dana provedemo u ovim gorama, to je vjerojatnije da ćemo dospjeti u riječne krajeve. Jašimo žestoko i brzo, kažem ja. Putuj-mo noću i skrivajmo se po dupljama danju, izbjegavajmo cestu gdje možemo, ne stvarajmo buku i ne palimo vatru."
Tyrion uzdahne. "Sjajan plan, Bronne. Pokušaj ga provesti, ako želiš... ali oprosti mi ako se ne zadržim da te pokopam."
"Mislite da ćete me nadživjeti, patuljče?" Najamni se mačevalac isceri. Imao je mračnu pukotinu u svom osmijehu gdje mu je rub štita Ser Vardisa Egena okrhnuo polovicu zuba.
Tyrion slegne ramenima. "Jašući žestoko i brzo noću siguran je način da se strovalite niz planinu i smrskate lubanju. Radije ću odabrati spor i lagan prijelaz. Znam da voliš okus konjetine, Bronne, ali ako ovaj put naši konji uginu pod nama, pokušavat ćemo osedlati sjenovite risove... i, istinu govoreći, mislim da će nas plemena pronaći bez obzira na to što činili. Njihove su oči svud oko nas." Preleti rukom u rukavici po visokim, vjetrom isklesanim liticama koje su ih okruživale.
Bronn načini grimasu. "Onda smo mrtvi ljudi, Lannisteru."
"Ako je tako, radije bih umro udobno", odvrati Tyrion. "Vatra nam je potrebna. Noći su ovdje hladne, a vruća hrana ugrijat će nam trbuhe i podići raspoloženje. Misliš li da bismo se mogli domoći kakve divljači? Kneginja Lysa ljubazno nas je opskrbila pravom pravcatom gozbom od posoljene govedine, tvrdog sira i suhog kruha, ali ne bih želio slomiti zub tako daleko od najbližeg meštra."
"Mogao bih pronaći meso." Pod slapom crne kose, Bronnove tamne oči sumnjičavo promotre Tyriona. "Trebao bih vas ostaviti ovdje s vašom budalastom vatrom. Kad bih vam uzeo konje, imao bih dvostruko više izgleda da izvučem živu glavu. Što biste onda učinili, patuljče?"
"Umro bih, najvjerojatnije." Tyrion se sagne da pokupi još jedan štap.
"Ne mislite da bih to učinio?"
"Učinio bi to istog časa, ako bi ti o tome ovisio život. Nije ti trebalo mnogo da ušutkaš svog prijatelja Chiggena kad je dobio onu strelicu u trbuh." Bronn je povukao čovjeka za kosu, zabacivši mu glavu i zario mu vršak svog noža ispod uha, te poslije rekao Cateh/n Stark kako je drugi najamni mačevalac umro od svoje rane.
"Već je ionako bio napola mrtav", reče Bronn, "a njegovo stenjanje ih je privlačilo na nas. Chiggen bi učinio isto za mene... a nije mi bio prijatelj, tek čovjek s kojim sam jahao. Ne zavaravajte se, patuljče. Borio sam se za vas, ali vas ne volim."
"Trebala mi je tvoja oštrica," reče Tyrion, "ne tvoja ljubav." Baci naramak granja na tlo.
Bronn se isceri. "Smjeli ste poput najamnog mačevaoca, to vam priznajem. Kako ste znali da ću stati na vašu stranu?"
"Znao?" Tyrion nezgrapno čučne na svoje zakržljale noge kako bi naložio vatru. "Bacio sam kocku. Ondje u svratištu, ti i Chiggen pomogli te da me uhvate. Zašto? Ostali su držali to svojom dužnošću, radi časti knezova kojima su služili, ali ne vas dvojica. Vi niste imali gospodara, ni dužnosti, a vraški malo časti, zbog čega ste se dakle potrudili umiješati?" Izvadio je svoj nož i odrezao nekoliko tankih traka kore s jednog štapa koje je prikupio, kako bi poslužili za potpalu. "E pa, zbog čega najamni mačevaoci uopće nešto čine? Zbog zlata. Pomišljali ste da će vas kneginja Catelyn nagraditi za pomoć, možda čak uzeti u svoju službu. Evo, ovo će dostajati, nadam se. Imaš)i kremen?"
Bronn uvuče dva prsta u vrećicu duhana o svome pojasu i dobaci mu kremen. Tyrion ga uhvati u zraku.
"Hvala", reče. "Stvar je u tome što niste poznavali Starkove. Knez Eddard je ponosan, častan i pošten čovjek, a njegova plemenita žena još je gora. O, ona bi nesumnjivo našla novčić ili dva za vas kad bi sve ovo završilo, i utisnula vam ga u šaku s ljubaznom riječju i pogledom gnušanja, ali to bi bilo najviše čemu ste se mogli nadati. Starkovi traže hrabrost, vjernost i čast u ljudima koje odabiru da im služe, a, istinu govoreći, ti i Chiggen bili ste običan ološ." Tyrion kresne kremenom o svoj bodež, pokušavajući zapaliti iskru. Ništa.

Bronn prezrivo frkne. "Imate oštar jezik, čovječuljče. Jednog dana netko će vam ga vjerojatno odrezati i natjerati vas da ga pojedete."
"Svi mi to govore." Tyrion pogleda u najamnog mačevaoca. "Jesam li te uvrijedio? Ispričavam se... ali t\jesi ološ, Bronne, u to nema sumnje. Dužnost, čast, prijateljstvo, što je to tebi? Ne, ne muči se, obojica znamo odgovor. Ipak, ti nisi glup. Kad smo jednom dospjeli u Dolinu, kneginji Stark više nisi bio potreban... ali meni jesi, a jedina stvar koje Lannisterovima nikad nije nedostajalo jest zlato. Kad je došao trenutak da bacim kocku, računao sam na to da ćeš biti dovoljno pametan da spoznaš gdje se krije tvoj najveći probitak. Na moju sreću, jesi." Ponovno udari kremenom o čelik, uzalud.
"Evo", reče Bronn, čučnuvši. "Ja ću." Uzme nož i kremen iz Tyrio-novih ruku i dobi iskru iz prvog pokušaja. Vitica kore poče tinjati.
"Bravo", reče Tyrion. "Možda jesi ološ, ali si nepobitno koristan, a s mačem u ruci gotovo si jednako dobar kao moj brat Jaime. Što želiš, Bronne? Zlato? Zemlju? Žene? Sačuvaj me na životu, i imat ćeš ih."
Bronn lagano puhne u vatru, a plameni poskočiše uvis. "A ako umrete?"
"Onda ću barem imati jednog ožalošćenog čija će tuga biti iskrena" reče Tyrion, osmjehujući se. "Zlatu će biti kraj kad i meni."
Vatra se lijepo rasplamsala. Bronn ustane, gurne kremen natrag u svoju vrećicu s duhanom, i dobaci Tyrionu njegov bodež. "Pošteno" reče. "Moj mačje vas, onda... ali ne tražite od mene da savijam koljeno i govorim vam mojgosp'aru svaki put kad se poserete. Nisam ničiji ulizica."
"Niti ičiji prijatelj", reče Tyrion. "Ne sumnjam da bi me izdao jednako brzo kao kneginju Stark, ako bi u tome vidio kakvu korist. Dođe li ikad dan kada bi me pokušao prodati, zapamti ovo, Bronne - ponudit ću ti istu cijenu, kakva god ona bila. Ja volim živjeti. A sada, misliš li da bi nam mogao pronaći štogod za večeru?"
"Pobrinite se za konje", reče Bronn, isukavši dugi nož koji je nosio o boku. Krupnim koracima zađe pod drveće.
Sat poslije konji su bili istimareni i nahranjeni, vatra je veselo pucketala, a but mlade koze okretao se nad plamenom, prskajući i cvrčeći. "Sve što nam sada nedostaje jest malo dobrog vina da zalijemo naše jare", reče Tyrion.
"To, žena, i još tucet mačeva", reče Bronn. Sjedio je prekriženih nogu uz vatru, brušeći oštricu svog mača brusnim kamenom namočenim u ulje. Bilo je nečeg neobično umirujućeg u zvuku struganja koji je stvarao dok ga je povlačio niz čelik. "Uskoro će biti mrkla noć", istakne plaćenik. "Ja ću uzeti prvu stražu... makar nam to neće mnogo pomoći. Možda bi bilo milosrdnije pustiti ih da nas ubiju u snu."
"O, držim da će biti ovdje davno prije nego što usnemo." Od mirisa pečena mesa Tyrionu su rasle zazubice.
Bronn ga je promatrao preko vatre. "Imate plan", reče odlučno, uz struganje čelika po kamenu.
"Nadu, recimo", reče Tyrion. "Još jedno bacanje kocke." "A ulog su naši životi?"
Tyrion slegne ramenima. "Kakav izbor imamo?" Nagne se nad vatru i odreže tanki komad mesa s ražnja. "Aaaaah", uzdahne sretno dok je žvakao. Mast mu poteče niz bradu. "Malo žilavije nego što volim, a nedostaje mu i začina, ali neću se preglasno tužiti. Da sam ostao u Orlovu gnijezdu, sada bih plesao nad provalijom nadajući se kuhanu grahu."
"A ipak ste dali ključaru vrećicu zlatnika", reče Bronn. \"Lannisterovi uvijek plaćaju svoje dugove."
Čak je i Mord jedva mogao povjerovati kad mu je Tyrion dobacio kožnu novčarku. Tamničareve oči postale su velike poput kuhanih jaja kad je odriješio vrpcu i ugledao ljeskajuće zlato. "Zadržao sam srebro," rekao mu je Tyrion s iskrivljenim smiješkom, "ali tebi je obećano zlato, i eto ti ga." Bilo je tu više nego što se čovjek poput Morda mogao nadati da će zaraditi zlostavljanjem zatvorenika tijekom svog cijelog životnog vijeka. "I sjeti se što sam rekao, ovo je tek zalogaj. Umoriš li se ikad od službe kneginji Arryn, pojavi se u Bacačevoj hridi, i platit ću ti ostatak koji ti dugujem." Dok su mu zlatni zmajevi ispadali iz ruku, Mord je pao na koljena i obećao da će učiniti upravo to.
Bronn istrgne svoj nož i odmakne meso s vatre. Stade rezati debele komade zagorjela mesa s kosti dok je Tyrion dubio dva okrajka suhoga kruha da im posluže kao pladnjevi. "Ako stignemo do rijeke, što ćete tada?" upita plaćenik dok je rezao.
"O, uzet ću kurvu, ležaj od perja i vrč vina, za početak." Tyrion pruži svoj pladanj, a Bronn ga napuni mesom. "A potom u Bacačevu hrid ili Kraljev grudobran, mislim. Imam nekoliko pitanja koja zahtijevaju odgovor, a tiču se izvjesnog bodeža."
Najamni mačevalac sažvače i proguta. "Dakle, govorili ste istinu? To nije bio vaš nož?"
Tyrion se suho osmjehne. "Izgledam li ti poput lašca?"
Kad su napunili trbuhe, zvijezde su već bile izašle, a polumjesec se pomaljao iznad planina. Tyrion rasprostre svoj plašt od sjenovitog risa po tlu i ispruži se sa sedlom pod glavom umjesto jastuka. "Našim se prijateljima zaista ne žuri."
"Da sam na njihovu mjestu, bojao bih se stupice", reče Bronn. "Zašto bismo inače bili ovako izloženi, osim ako ih ne kanimo namamiti?"
Tyrion se tiho nasmije. "Onda bismo trebali zapjevati i natjerati ih u bijeg." Zazviždao je neki napjev.
"Vi ste ludi, patuljče", reče Bronn dok je nožem čistio mast ispod noktiju.
"Gdje ti je ljubav prema glazbi, Bronne?" Ako ste htjeli glazbu, trebali ste uzeti pjevača da se bori za vas."
Tyrion se naceri. "To bi bilo zabavno. Već ga vidim kako suzbija Ser Vardisa svojom drvenom harfom." Nastavio je zviždukati. "Znaš li ovu pjesmu?" upita.
"Može se čuti ovdje-ondje, po svratištima i javnim kućama."
"Mvrijska. Vrijeme moje ljubavi. Ljupka i sjetna, ako razumiješ riječi Prva djevojka s kojom sam legao običavala ju je

pjevati, i ja je nikad nisam uspio izbiti iz glave." Tyrion se zagleda u nebo. Noć je bila vedra i hladna, a zvijezde su sjale nad gorjem jasno i nemilosrdno poput istine. "Susreo sam je u noći poput ove", čuo je samog sebe kako govori. "Jaime i ja jahali smo iz luke Lannis kad smo začuli krik, a ona je istrčala na cestu s dvojicom muškaraca za petama, koji su joj urlajući prijetili. Moj brat je isukao mač i krenuo za njima, dok sam ja sjahao da zaštitim djevojku. Bila je jedva godinu starija od mene, tamnokosa, vitka, s licem koje bi ti slomilo srce. U svakom slučaju, slomilo je moje. Niska roda, napola izgladnjela, neoprana... pa ipak lijepa. Bili su joj napola strgnuli dronjke s leđa, pa sam je umotao u svoj plašt dok je Jaime gonio muškarce u šumu. Kad je dokaskao natrag, već sam joj bio doznao ime i priču. Bila je kći sitnog zakupnika, ostala je siroče kad joj je otac umro od groznice, na putu u... pa, nikamo, zapravo.
Jaime je sav zapjenjen htio uhvatiti te ljude. Razbojnici se nisu često usuđivali vrebati na putnike tako blizu Bacačeve hridi, te je on to protumačio kao uvredu. Međutim, djevojka je bila odveć preplašena da bismo je poslali dalje samu, pa sam se ponudio da je odvedem u najbliže svratiste i nahranim je dok je moj brat odjahao u Hrid po pomoć.
Bila je gladnija nego što bih mogao povjerovati. Dokrajčili smo dva cijela pileta i pola trećeg, i ispili vrč vina, razgovarajući. Bilo mi je samo trinaest, i vino mi je udarilo u glavu, bojim se. U idućem trenutku zatekao sam se kako s njom dijelim postelju. Ako je ona bila stidljiva, ja sam bio još stidljiviji. Nikad neću znati otkuda mi hrabrosti. Kad sam joj uzeo nevinost, plakala je, ali poslije me poljubila i zapjevala svoju pjesmicu, i do jutra sam već bio zaljubljen."
"Vi?" Bronnov glas bio je zaigran.
"Smiješno, zar ne?" Tyrion ponovno stane zviždukati onu pjesmu. "Oženio sam se njome", konačno prizna.
"Lannister od Bacačeve hridi uzeo je za ženu kćer sitnog zakupnika", reče Bronn. "Kako ste to uspjeli?"
"O, iznenadilo bi te što sve dječak može postići s nekoliko laži, pedeset srebrnjaka, i pijanim septonom. Nisam se usuđivao dovesti svoju nevjestu kući u Bacačevu hrid, pa sam je smjestio u kolibu koju sam joj kupio i četrnaest smo se dana igrali muža i žene. A onda se septon otrijeznio i priznao sve knezu, mom ocu." Tyriona iznenadi utučenost koju nJ osjetio kad je to rekao, čak i nakon svih tih godina. Možda je samo bio umoran. "Bio je to konac mog braka." Uspravi se i zabulji u vatru koja se gasila, trepereći na svjetlu.
"Otjerao je djevojku?"
"Učinio je više od toga", reče Tyrion. "Prvo je natjerao mog brata da mi kaže istinu. Djevojka je bila kurva, vidiš. Jaime je uredio cijelu stvar, cestu, razbojnike, sve. Pomislio je kako je bilo krajnje vrijeme da si nađem ženu. Platio je dvostruko za djevicu, znajući da bi mi bilo prvi put.
Nakon što je Jaime sve priznao, kako bi mi što bolje utuvio pouku u glavu, knez Tywin je doveo moju ženu i predao je svojoj straži. Platili su joj pošteno. Srebrnjak za svakog muškarca, koliko kurvi može zatražiti tako visoku cijenu? Posjeo me u kut vojarne i naredio mi da gledam, a ona je na koncu imala toliko srebrnjaka da su joj novčići klizili kroz prste i kotrljali se po tlu, ona..." Dim gaje štipao za oči. Tyrion pročisti grlo i okrene leđa vatri, kako bi zurio u tamu. "Knez Tywin poslao me k njoj posljednjeg", reče tihim glasom. "I dao mi je zlatnik da joj platim, jer sam bio Lannister, i vrijedio više."
Nakon nekog vremena ponovno je začuo zvuk, struganje čelika po kamenu dok je Bronn oštrio svoj mač. "S trinaest, trideset ili tri, ubio bih čovjeka koji bi mi to učinio."
Tyrion se okrene da ga pogleda. "Možda dobiješ tu mogućnost jednog dana. Zapamti što sam ti rekao. Lannister uvijek plaća svoje dugove." Zijevne. "Mislim da ću pokušati usnuti. Probudi me ako nam se sprema smrt."
Umota se u plašt od sjenovitog risa i sklopi oči. Tlo bijaše kamenito i studeno, ali nakon nekog vremena Tyrion Lannister je spavao. Sanjao je nebesku ćeliju. Ovaj put on je bio tamničar, a ne zatočenik, golem, s
remenom u ruci, i udarao je svog oca, tjerajući ga natrag, prema bezdanu...
Tyrione." Bronnovo upozorenje bilo je tiho i užurbano, ivrion se probudi u tren oka. Vatra je dogorjela, a sjene su se šu- e oko njih. Bronn se podigao na koljeno, s mačem u jednoj ruci, a nožem u drugoj. Tyrion podigne ruku: ne miči se, govorila je. "Dođite s ma PodiJeliti oganj, noć je hladna", povikne sjenama koje su se šuljale. "Bojim se da vam ne možemo ponuditi vina, ali izvolite se poslužiti našom kozom."
Svako gibanje stane. Tyrion opazi bljesak mjesečine na kovini. "Naša gora", dovikne glas iz drveća, dubok, grub i neprijateljski. "Naša koza."
"Vaša koza", složi se Tyrion. "Tko ste vi?"
"Kad sretnete svoje bogove", odvrati drugi glas, "recite im da je Gunthor sin Gurnov od Kamenih vrana bio taj koji vas je poslao k njima." Grana pukne pod nogama kada je zakoračio na svjetlo; mršav čovjek u rogatoj kacigi, naoružan dugim nožem.
"I Shagga sin Dolfov." Bijaše to prvi glas, dubok i smrtonosan. Veliki se kamen pomakne njima slijeva, ustane i pretvori se u čovjeka. Krupan, spor i snažan na prvi pogled, odjeven od glave do pete u kožu, s toljagom u desnoj ruci, a sjekirom u lijevoj. Tresnuo je jednom o drugu dok im je tromo prilazio.
Drugi glasovi povikaše druga imena, Conn, Torrek i Jaggot i ostala koja je Tyrion zaboravio čim ih je čuo; najmanje deset. Nekolicina je imala mačeve i noževe; drugi su mahali vilama, kosama i drvenim kopljima. Pričekao je da završe s izvikivanjem svojih imena prije nego što im je ponudio odgovor. "Ja sam Tyrion sin Tywinov, iz klana Lannistera, Lavova od Hridi. Rado ćemo vam platiti za kozu koju smo pojeli."
"Što nam nudiš, Tyrione sine Tywinov?" upita onaj koji se zvao Gunthor, a koji se činio njihovim poglavicom.
"Ima srebra u mojoj novčarki", reče im Tyrion. "Ovaj oklop koji nosim prevelik je za mene, ali lijepo bi pristajao Connu,

a ratna sjekira koju nosim odgovarala bi Shagginoj moćnoj ruci mnogo bolje od te sjekire za drva koju nosi."
"Polučovjek nam želi platiti našim novcem", reče Conn.
"Conn govori istinu", reče Gunthor. "Tvoje srebro je naše. Tvoji konji su naši. Tvoj oklop, tvoja ratna sjekira i nož o tvom pojasu, i to je naše. Ništa nam ne možeš dati osim svog života. Kako bi želio umrijeti, Tyrione Tywinov sine?"
"U vlastitoj postelji, s trbuhom punim vina i ustima djevice oko mog kokota, u osamdesetoj godini", odvrati on.
Onaj golemi, Shagga, nasmije se prvi i najglasnije. Ostali su se doimali manje zabavljenima. "Conn, uzmi im konje", naredi Gunthor. "Ubij drugog i ščepaj polučovjeka. Može musti koze i nasmijavati majke."
Bronn skoči na noge. "Koji će umrijeti prvi?"
"Ne!" oštro će Tyrion. "Gunthore Grunov sine, počuj me. Moja je ća bogata i moćna. Ako nas Kamene vrane provedu zdrave i čitave kroz ovo gorje, moj će vas plemeniti otac zasuti zlatom."
"Zlato nizinskog kneza bezvrijedno je poput polučovjekovih obećanja", reče Gunthor.
"Možda jesam pola čovjeka," reče Tyrion, "no imam hrabrosti suočiti se sa svojim neprijateljima. A što drugo rade Kamene vrane, nego se skrivaju iza stijena i drhte od straha dok vitezovi iz Doline jašu pokraj njih?"
Shagga ispusti urlik gnjeva i tresne toljagom o sjekiru. Jaggot uperi Tyrionu u lice plamenom otvrdnut vršak dugačkog drvenog koplja. Dao je sve od sebe da ne ustukne. "Je li ovo najbolje oružje koje ste mogli ukrasti?" upita. "Dovoljno dobro za ubijanje ovaca, možda... ako ovce ne pruže otpor. Kovači mog oca mogu posrati bolji čelik."
"Mali mužiću," rikne Shagga, "hoćeš li se rugati mojoj sjekiri kad ti odsiječem tvoju muškost i bacim je kozama?"
Gunthor podigne ruku. "Ne. Želim čuti njegove riječi. Majke gladuju, a čelik može napuniti usta više od zlata. Što ćeš nam dati za vaše živote, Tyrione sine Tywinov? Mačeve? Koplja? Oklope?"
"Sve to, i još više, Gunthore sine Gurnov", odvrati Tyrion Lannis-ter, smiješeći se. "Dat ću vam Arrvnsku dolinu."

EDDARD

kroz visoke uske prozore špiljolike prijestolne odaje Crvene utvrde, svjetlost sutona prosipala se po podu, prostirući tamnocrvene pruge po zidovima na kojima su nekoć visjele glave zmajeva. Sada je kamen bio prekriven visećim tapiserijama, živih zelenih, smeđih i modrih boja, no Nedu Starku se ipak činilo da je jedina boja u dvorani boja krvi.
Sjedio je visoko na golemu drevnom prijestolju Aegona Osvajača, željeznoj grozoti od šiljaka, nazubljenih bridova i groteskno savinuta metala. Bio je to, kako ga je Robert upozorio, vraški neudoban stolac, nikad toliko kao sada, kad ga je njegova slomljena noga svake minute sve više boljela. Kovina pod njim bivala je tvrđa iz sata u sat, a zubati čelik za njegovim leđima onemogućavao mu je da se nasloni. Kralj nikad ne smije lagodno sjediti, rekao je Aegon Osvajač, kada je zapovjedio svojim kovačima da iskuju veličanstveno prijestolje od mačeva koje su položili njegovi neprijatelji. Neka je proklet Aegon zbog svoje bahatosti, pomisli Ned mrzovoljno, i neka su prokleti Robert i njegov lov također.
"Jeste li posve sigurni da ovo nisu bili obični razbojnici?" tiho upita Varys s vijećničkog stola pod tronom. Veliki meštar Pycelle nelagodno se promeškolji kraj njega, dok se Maloprsti igrao perom. Bili su jedini prisutni vijećnici. Bijeli jelen bio je opažen u kraljevskoj šumi, te su se knez Renly i Ser Barristan pridružili kralju da ga ulove, zajedno s princem Joffreyjem, Sandorom Cleganeom, Balonom Swannom i polovicom dvora. Stoga je Ned morao sjediti na Željeznome prijestolju u njegovoj odsutnosti.
Barem je mogao sjediti. Osim vijećnika, ostali su morali učtivo stajati, ili klečati. Molitelji zbijeni blizu visokih vrata, vitezovi, visoki plemići i plemkinje pod tapiserijama, puk na galeriji, oklopljeni stražari u plaštevima, zlatnim ili sivim: svi su stajali.
Seljani su klečali: muškarci, žene i djeca, jednako pohabani i krvavi lica napetih od straha. Tri viteza, koja su ih dovela ovamo da svjedoče stajala su iza njih.
"Razbojnici, kneže Varyse?" iz glasa Ser Ravmuna Darrvja cijedio se prezir. "O, bili su to razbojnici, nesumnjivo, lannisterski razbojnici."
Ned je mogao osjetiti nelagodu u dvorani, dok su plemeniti knezovi i sluge podjednako naprezali uši. Nije se mogao pretvarati daje iznenađen. Zapad bijaše kutija za triješće za potpalu otkako je Catelyn zatočila Tyriona Lannistera. I Rijekotok i Bacačeva hrid sazvali su svoje vazale, a vojske su se okupljale u klancu pod Zlatnim zubom. Bilo je samo pi-tanje vremena kada će poteći krv. Jedino pitanje koje je preostalo bilo je kako najbolje ublažiti rane.
Tužnooki Ser Karyl Vance, koji bi bio naočit da mu biljeg boje vina nije nagrđivao lice, pokaže rukom na seljane koji su klečali. "Ovo je sve što je preostalo od utvrde Sherrer, kneže Eddarde. Ostali su mrtvi, zajedno s narodom grada Wendish i Glumčeva gaza."
"Ustanite", zapovjedi Ned seljanima. Nikad nije vjerovao onomu što kaže čovjek na koljenima. "Svi vi, na noge."
Po jedan ili u paru, ljudi iz utvrde Sherrer s mukom se podigoše na noge. Jednom je starcu valjalo pomoći, a mlada djevojka u okrvavljenoj haljini ostala je na koljenima, zureći bezizražajno u Ser Arysa Oakhear-ta, koji je stajao kraj podnožja trona u bijelom oklopu kraljevske straže, spreman da štiti i brani kralja... ili, Ned je predmnijevao, Kraljeva Namjesnika.
"Joss", reče Ser Ravmun Darry punašnu proćelavom muškarcu u pivarskoj pregači. "Ispripovijedaj Namjesniku što se dogodilo kod Sherrera."
Joss kimne. "Ako je po volji Njegovoj Milosti..."

"Njegova Milost je u lovu s onu stranu Crnovode", reče Ned, čudeći se kako jedan čovjek može provesti čitav život na nekoliko dana jahanja od Crvene utvrde i još uvijek nemati pojma kako njegov kralj izgleda da je bio odjeven u bijeli laneni prsluk sa starkovskim strahovukom r njegov crni vuneni plašt bio je pričvršćen za ovratnik njegovu svilenom'srebr'nornslužbenom značkom. Crno, bijelo i sivo, sve nijanse ističe "Ja sam knez Eddard Stark, Kraljev Namjesnik. Reci mi tko si i što znaš o ovim pljačkašima."
"Držim... Držao sam... Držao sam pivnicu, moj gosp'aru, u Sherre-kraj kamenog mosta. Najbolje pivo južno od Prevlake, govorili su ' da 'prostite, moj gosp'aru. Sad je propalo zajedno sa svim ostalim, moj gosp'aru. Došli su i popili koliko su mogli, a ostalo prolili prije nego što su mi zapalili krov, a bili bi prolili i moju krv, da su me uhvatili. Moj gosp'aru."
"Istjerali su nas vatrom", reče poljodjelac za njegovim leđima. "Do-jahali su po mraku, dolje s juga, i zapalili i polja i kuće, ubijajući one koji su ih pokušali zaustaviti. Nisu to, međutim, bili pljačkaši, moj gosp'aru. Nisu kanili ukrasti naše blago, ne ovi, na mjestu su zaklali moju kravu muzaru i ostavili je muhama i vranama."
"Uhvatili su mog šegrta", reče zdepast muškarac s mišićima kovača i zavojem oko glave. Navukao je svoju najbolju odjeću da bi došao na dvor, ali njegove su hlače bile zakrpane, ogrtač prljav od puta i prašnjav. "Natjerivali su ga tamo-amo preko polja na njihovima konjima, gađali ga kopljima kao da je divljač, smijali se, a dečko je posrtao i vrištao sve dok ga onaj veliki nije na koncu probio."
Djevojka na koljenima istegne vrat k Nedu, visoko iznad nje na prijestolju. "Ubili su i moju majku, Vaša Milosti. I oni su... oni..." Glas joj zamre, kao da je zaboravila što je kanila reći. Počela je jecati.
Ser Ravmun Darry prihvati priču. "Kod grada Wendish, ljudi su potražili sklonište u njihovoj utvrdi, ali zidovi su bili od drveta. Pljačkaši su poslagali slamu uz drvo i žive ih zapalili. Kada je narod Wendisha otvorio svoje dveri da pobjegne od vatre, strijelama su ih pokosili kako su izlazili, čak i žene s dojenčadi."
"O, strašno", promrmlja Varys. "Zar ljudi mogu biti tako okrutni?"
„ Učinili bi i nama isto, da Sherrerska tvrđa nije načinjena od kamena , reče Joss. "Neki su nas htjeli istjerati dimom, ali onaj veliki je rekao da ima zrelijeg voća uzvodno, pa su se uputili ka Glumčevu gazu."
Ned je mogao osjetiti čelik pod svojim prstima dok se naginjao naprjed. Između svakog prsta bila je oštrica, vršci povijenih mačeva širili su se poput pandži iz naslona za ruke. Čak i nakon tri stoljeća, neki su alje bih dovoljno oštri da režu. Željezno prijestolje bilo je puno zamki za neoprezne. Pjesme su kazivale kako je bilo potrebno tisuću mačeva da se načini, zagrijanih do usijanja na vrućem dahu Baleriona, Crne groze. Kovanje je trajalo pedeset devet dana. Njegova posljedica bila je ova pogrbljena crna zvijer načinjena od oštrica nalik na britve, bodljika i traka oštrog metala; stolac koji je mogao ubiti čovjeka, i jest, ako se moglo vjerovati pričama.
Što čini sjedeći ondje, Eddard Stark nikad neće shvatiti, no ondje sjedi, a ovi ljudi od njega zahtijevaju pravdu. "Kakve dokaze imate da su to bili Lannisterovi?" upita, pokušavajući zadržati svoj gnjev pod nadzorom. "Jesu li nosili grimizne plašteve ili izvjesili lavlje barjake?"
"Čak ni Lannisterovi nisu toliko glupi", prasne Ser Marq Piper. Bio je razmetljiv i ratoboran mladi pjetlić, premlad i prezrele krvi za Nedov ukus, iako prisan prijatelj Catelynina brata, Edmurea Tullvja.
"Svaki čovjek među njima bio je na konju i u oklopu, moj kneže", mirno odvrati Ser Karyl. "Bili su naoružani kopljima s čeličnim vršcima i mačevima, ratnim sjekirama za klanje." Pokaže rukom prema jednom od odrpanih preživjelih. "Ti. Da, ti, nitko ti neće nauditi. Reci Namjesniku što si rekao meni."
Starac kimne glavom. "Sto se tiče njihovih konja," reče, "jahali su bojne konje. Mnogo sam godina radio u stajama starog Ser Willuma, pa znam razliku. Ni jedan od njih nije povukao plug, neka bogovi posvjedoče ako griješim."
"Dobro potkovani razbojnici", primijeti Maloprsti. "Možda su konje ukrali u posljednjem mjestu koje su opljačkali."
"Koliko je ljudi bilo u toj odmetničkoj družini?" upita Ned.
"Stotinu, najmanje", odvrati Joss, istog časa kad je zamotani kovač rekao, "Pedeset", a starica iza njega, "Stot'ne i stot'ne, moj gosp'aru, bila je to prava vojska."
"Ne znate koliko ste u pravu, dobra ženo", reče joj knez Eddard. "Velite da nisu izvjesili barjake. Što je s oklopom koji su nosili? Je li itko od vas zamijetio šare ili urese, znakove na štitu ili kacigi?"
Pivar Joss zatrese glavom. "Žalosti me, moj gosp'aru, ali nismo, oklop koji su nam pokazali bio je jednostavan, samo... onaj koji ih je vodio, bio je naoružan kao i ostali, ali svejedno ga se ni s kim drugim nije moglo zamijeniti. Bilo je to zbog njegove veličine, moj gosp'aru. Oni što vele da su svi orijaši mrtvi nikad nisu vidjeli ovog, kunem se. Bio je krupan poput vola, a glas je imao kao da kamen puca."
"Gorostas!" glasno će Ser Marq. "Može li tko u to sumnjati? Ovo je djelo GregoraCleganea."
Ned začu žamor pod prozorima i u dnu dvorane. Cak i na galeriji, • niivali su se nervozni šapati. Visoki plemići i puk podjednako su 3 što bi značilo da je Ser Marq upravu. Ser Gregor Clegane bio je vazal kneza Tywina Lannistera. Proučavao je preplašena lica seljana. Nije bilo čudo što su se toliko bojali- držali su da su ih ovamo dovukli kako bi kneza Tywina proglasili koljačem krvavih ruku pred kraljem koji mu je bio zet. Pitao se jesu li jm vitezovi dali izbora.
Veliki meštar Pycelle teško ustane od vijećničkog stola, dok mu je službeni lanac zveckao. "Ser Marq, s poštovanjem, ne možete znati da je ovaj odmetnik bio Ser Gregor. U kraljevstvu ima mnogo visokih ljudi."
"Visokih poput Gorostasa što jaše?" reče Ser Karyl. "Nikad ih nisam susreo."
"Niti je itko drugi ovdje", vatreno doda Ser Ravmun. "Čak i njegov brat uz njega izgleda poput šteneta. Moja gospodo, otvorite oči. Zar vam je potrebno vidjeti njegov pečat na mrtvima? Bio je to Gregor."

"Zašto bi Ser Gregor prešao u razbojnike?" upita Pycelle. "Milošću svoga lenskog gospodara, on vlada čvrstom utvrdom i vlastitim komadom zemlje. Taj je čovjek vitez pomazanik."
"Lažni vitez!" reče Ser Marq. "Bijesni pas kneza Tywina."
"Moj kneže Namjesnice," objavi Pycelle usiljenim glasom, "naređujem vam da podsjetite ovog dobrog viteza budući da je knez Tywin Lan-nister otac naše milostive kraljice."
"Hvala vam, Veliki meštre Pycelle", reče Ned. "Bojim se da smo to mogli zaboraviti da nam vi niste spomenuli."
Sa svog povoljnog položaja navrh prijestolja, mogao je vidjeti ljude kako neprimjetno izlaze kroz vrata u dnu dvorane. Krtice se vraćaju pod zemlju, pomisli... ili štakori odlaze grickati kraljičin sir. Načas spazi septu Mordane na galeriji, s njegovom kćeri Šansom uza se. Ned osjeti plamsaj gnjeva; ovo nije bilo mjesto za jednu djevojčicu. Ali septa nije mogla znati da će današnje primanje biti drugačije od uobičajena zamornog posla saslušavanja molbi, rješavanja prepirki između suparnič-
utvrda i dosuđivanja postavljanja graničnog kamenja.
Za vijećničkim stolom pod njim, Petyr Baelish izgubio je zanimanje za svoJe Pero i nagnuo se naprijed. "Ser Marq, Ser Karyl, Ser Ravmun
- mogu li vam postaviti pitanje? Ove utvrde bile su pod vašom zaštitom Gdje ste vi bili kad se ovaj pokolj i palež dogodio?"
Ser Karyl Vance odgovori. "Bio sam sa svojim plemenitim ocem u klancu pod Zlatnim zubom, kao i Ser Marq. Kad je glas o ovim zločinima dopro do Ser Edmurea Tullvja, on je poslao glas da okupimo malu četu ljudi kako bismo pronašli preživjele i doveli ih kralju."
Ser Ravmun Darry progovori: "Ser Edmure pozvao me u Rijekotok sa svim mojim snagama. Utaborio sam se na suprotnoj strani njegovih zidina, na drugoj strani rijeke, čekajući njegove zapovijedi, kad sam primio vijest. Kad sam se uzmogao vratiti u vlastiti kraj, Clegane i njegova gamad već su bili prešli Crvene rašlje, jašući prema Lannisterovim br-dima."
Maloprsti zamišljeno pogladi vršak svoje brade. "A ako se opet vrate, ser?"
"Ako se opet vrate, njihovom ćemo krvlju zaliti polja koja su spalili", vatreno izjavi Ser Marq Piper.
"Ser Edmure je odaslao ljude u svako selo i utvrdu na dan jahanja od granice", objasni Ser Karyl. "Idućem pljačkašu posao neće biti tako lak."
A to je možda upravo ono što knez Tywin želi, pomisli Ned u sebi, iscrpsti snagu Rijekotoka, nagnati dječaka da razbaca svoje mačeve. Brat njegove žene bio je mlad, i više odvažan nego mudar. Pokušat će zadržati svaki palac svoje zemlje, obraniti svakog muškarca, ženu i dijete koji su ga nazivali gospodarom, a Tywin Lannister bio je dovoljno oštrouman da to zna.
"Ako su vaša polja i utvrde sigurni od zla," govorio je knez Petyr, "što onda tražite od prijestolja?"
"Knezovi Trozupca čuvaju kraljev mir", reče Ser Ravmun Darry. "Lannisterovi su ga porušili. Tražimo dopuštenje da im odgovorimo, čelik za čelik. Tražimo pravdu za puk Sherrera, grada Wendish i Glumčeva gaza."
"Edmure se slaže, moramo vratiti Gregoru Cleganeu njegov krvavi novac," izjavi Ser Marq, "ali stari je knez Hoster naredio da najprije dođemo ovamo i zamolimo kraljevo dopuštenje prije nego što udarimo."
Onda, hvala bogovima na starom knezu Hosteru. Tywin Lannister bio je lisica jednako koliko i lav. Ako je zaista poslao Ser Gregora u palež i pljačku - a Ned nije sumnjao u to - pobrinuo bi se da ovaj jaše pod okri-
• noći bez barjaka, prerušen u obična razbojnika. Ako Rijekotok uz-t" udarac, Cersei i njezin otac tvrdit će da su upravo Tullvjevi prekidi kraljev mir, a ne Lannisterovi. Samo bogovi znaju u što bi Robert povjerovao.
Veliki meštar Pycelle ponovno je bio na nogama. "Moj kneže Namiesniče ako ovaj dobri narod vjeruje da se Ser Gregor odrekao svojih wetih zavjeta radi pljačke i grabeža, neka odu njegovu lenskom gospodaru i požale se. Ovi zločini ne tiču se prijestolja. Neka potraže pravdu kneza Tywina."
"Sve spada pod kraljevsku pravdu", reče mu Ned. "Sjever, Jug, Istok, Zapad, sve što činimo, činimo u Robertovo ime."
"Kraljevska pravda", reče Veliki meštar Pycelle. "Tako i jest, pa bismo trebali odgoditi ovo pitanje dok se kralj..."
"Kralj lovi s one strane rijeke i možda se neće vratiti danima", reče knez Eddard. "Robert me pozvao da sjedim ovdje na njegovu mjestu, slušam njegovim ušima, i zborim njegovim glasom. Kanim učiniti upravo to... iako se slažem da se mora obavijestiti." Opazi poznato lice ispod tapiserija. "Ser Robar."
Ser Robar Royce korakne naprijed i nakloni se. "Moj gospodaru."
"Vaš je otac u lovu s kraljem", reče Ned. "Hoćete li im odnijeti glas o onome što je ovdje danas rečeno i učinjeno."
"Odmah, moj gospodaru."
"Imamo li onda vaše dopuštenje da se osvetimo Ser Gregoru?" Marq Piper upita prijestolje.
"Osveta?" reče Ned. "Mislio sam da smo razgovarali o pravdi. Paljenjem Cleganeovih polja i pokoljem njegovih ljudi nećemo vratiti kraljev mir, samo vaš povrijeđeni ponos." Odvrati pogled prije nego što je mladi vitez mogao izustiti svoj uvrijeđeni prigovor i obrati se seljanima. "Narode Sherrera, ne mogu vam vratiti natrag vaše domove i vašu ljetinu, niti mogu vratiti vaše mrtve u život. Ali možda vam mogu podariti barem djelić pravde, u ime našeg kralja, Roberta."
Sve oči u dvorani bile su uprte u njega, čekajući. Polako, Ned s mukom ustane, odgurnuvši se s prijestolja snagom svojih ruku, dok je njegova slomljena noga vrištala u udlazi. Svim silama pokuša potisnuti bol; ovo nije bio čas da im dopusti da vide njegovu slabost. "Prvi ljudi su vjerovali da sudac koji zatraži smrt mora sam zamahnuti mačem, a roi na Sjeveru to i

dalje poštujemo. Ne volim slati drugog da ubija za
mene... ali čini se da nemam izbora." On pokaže rukom na svoju slomljenu nogu.
"Kneže Eddarde!" Povik je došao sa zapadne strane dvorane dok je naočit mladac smjelo iskoračio naprijed. Izvan svog oklopa, Ser Loras Tvrell doimao se još mlađim od svojih šesnaest ljeta. Nosio je svijetlo-modru svilu, opasanu lancem s karikama u obliku zlatnih ruža, grbom njegove kuće. "Molim da mi udijelite čast da se borim umjesto vas. Dajte mi ovaj zadatak, moj gospodaru, i kunem vam se da vas neću iznevjeriti."
Maloprsti se zasmijulji. "Ser Loras, ako vas pošaljemo sama, Ser Gregor će nam poslati natrag vašu glavu sa šljivom uguranom u ta vaša ljupka ustašca. Gorostas nije od vrste koja će pognute glave primiti ičiju pravdu."
"Ne bojim se Gregora Cleganea", oholo će Ser Loras.
Ned se polako spusti na tvrdo željezno sjedalo Aegonova nakaznog prijestolja. Njegove oči pogledavale su lica duž zidova. "Kneže Beric", povikne. "Thorosu od Myra. Ser Gladdene. Kneže Lothare." Prozvani muževi istupiše naprijed jedan za drugim. "Svaki od vas neka okupi dvadeset ljudi, kako biste prenijeli moje glase u Gregorovu utvrdu. Dvadeset mojih stražara poći će s vama. Kneže Beric Dondarrion, vi ćete biti zapovjednik, kao što dolikuje vašem činu."
Mladi knez crvenozlatne kose se nakloni. "Na vašu zapovijed, kneže Eddarde."
Ned podigne glas, te je dopirao do samoga kraja prijestolne odaje. "U ime Roberta od kuće Baratheon, Prvoga svog imena, kralja Anda-la, Rhovnara i Prvih ljudi, gospodara Sedam kraljevina i kraljevskog Namjesnika, prema zapovijedi Eddarda od kuće Stark, njegova Namjesnika, zapovijedam vam da odjašete u zapadnu krajinu svom brzinom, pregazite Crvene rašlje Trozupca pod kraljevskim barjakom i onamo odnesete kraljevu pravdu lažnom vitezu Gregoru Cleganeu i svima onima koji su imali udjela u njegovim zločinima. Javno ga optužujem i lišavam svih činova i naslova, svih zemljišta, primanja i posjeda, te ga osuđujem na smrt. Neka se bogovi smiluju njegovoj duši."
Kad je odjek njegovih riječi zamro, Vitez Cvijeća činio se zbunjen. "Kneže Eddarde, što je sa mnom?"
Ned spusti pogled k njemu. S visine, Loras Tvrell doimao se gotovo jednako mladim poput Robba. "Nitko ne sumnja u vaše junaštvo, Ser Lorase, ali ovdje smo da bismo izvršili pravdu, a ono što vi tražite je ta " Pogleda natrag u kneza Berica. "Izjašite s prvim svjetlom. Ove Stvari najbolje obaviti što prije." Podigne ruku. "Prijestolje oglašava da je danas završilo s molbama."
Alvn i Porther uspnu se strmim željeznim stubama kako bi mu pomogli da se spusti. Dok su silazili, mogao je osjetiti mrgodan pogled Lo-rasa Tvrella, ali dječak je dugim koracima izašao prije nego što je Ned dospio na pod prijestolne odaje.
Pri dnu Željeznoga prijestolja, Varys je skupljao spise s vijećničko-ea stola. Maloprsti i veliki meštar Pycelle već su bili otišli.
"Smjeliji ste čovjek od mene, moj kneže", tiho će eunuh.
"Kako to, kneže Varys?" upita Ned otresito. Noga mu je odzvanjala od bola, i nije bio raspoložen za igre riječima.
"Da sam ja bio gore, bio bih poslao Ser Lorasa. Toliko je želio ići... a čovjek koji ima Lannistere za svoje neprijatelje učinio bi dobro da se sprijatelji s Tvrellijima."
"Ser Loras je mlad", reče Ned. "Rekao bih da će prerasti svoje razočaranje."
"A Ser Ilyn?" Eunuh pogladi punašan, napršen obraz. "On jest kraljeva pravda, naposljetku. Poslati druge ljude da obave njegovu službu... neki bi mogli to protumačiti kao tešku uvredu."
"Nisam ga kanio omalovažavati." Istinu govoreći, Ned nije vjerovao nijemom vitezu, iako je to bilo možda jedino zbog toga što nije volio krvnike. "Podsjećam vas, Pavnei su vazali kuće Lannister. Držao sam kako je bolje odabrati ljude koji knezu Tywinu nisu dugovali vjernost."
"Vrlo mudro, nesumnjivo", reče Varys. "Ipak, slučajno sam opazio Ser Ilyna u dnu dvorane, kako zuri u nas onim svojim svijetlim očima, i moram reći, nije se doimao zadovoljnim, iako je to, dakako, teško vidljivo na našem tihom vitezu. Nadam se da će i on prerasti svoje razočaranje. On zaista voli svoj posao..."
I Šansa nije htio poslati Ser Lorasa", rekla je Šansa Javne Poole te noći dok su dijelile hladnu večeru uz svjetlo svijeća. "Mislim da je to učinio zbog njegove noge."
Knez Eddard je večerao u svojoj spavaćoj odaji s Alvnom, Hanvinom i Vavonom Pooleom, kako bi bolje odmorio svoju slomljenu nogu, a septa Mordane se potužila na bolne noge nakon cjelodnevnog stajanja u galeriji. Arya im se trebala pridružiti, ali kasnila je sa svog sata plesa.
"Njegove noge?" nesigurno reče Javne. Bila je ljepuškasta, tamnokosa djevojčica Sansinih godina. "Zar je Ser Loras ozlijedio nogu?"
"Ne njegove noge", reče Šansa, ljupko grickajući pileći batak. "Očeve noge, budalice. Toliko ga bole, da je zbog toga srdit. Sigurna sam da bi inače poslao Ser Lorasa."
Odluka njezina oca još uvijek ju je zbunjivala. Kad se Vitez Cvijeća oglasio, bila je sigurna da će vidjeti kako se ostvaruje jedna od priča Stare Nane. Ser Gregor je bio čudovište, a Ser Loras pravi junak koji će ga ubiti. Čak je izgledao poput pravog junaka, tako vitak i lijep, sa zlatnim ružama oko tanahna struka i gustom smeđom kosom koja mu je padala preko očiju. A onda ga je otac odbio! To ju je uzrujalo više nego što je očekivala. To je i rekla septi Mordane dok su se spuštale stubama
s galerije, ali septa joj je samo odvratila kako nije njezina dužnost da preispituje odluke njezina gospodina oca.
Upravo je tada knez Baelish rekao: "O, ne bih znao, septo. Neke bi odluke njezina gospodina oca mogle podnijeti malko

preispitivanja. Mlada je gospa jednako mudra i dražesna." Pozdravio je Šansu pretjeranim naklonom, toliko dubokim da nije bila posve sigurna laska li joj ili joj se ruga.
Septa Mordane bila je vrlo uzrujana kada je shvatila da ih je knez Baelish čuo. "Djevojčica je samo pričala, moj kneže", rekla je. "Nerazborite brbljarije. Nije ništa mislila tom primjedbom."
Knez Baelish je pogladio svoju malu zašiljenu bradu i rekao: "Ništa? Reci mi, dijete, bi li ti bila poslala Ser Lorasa?"
Šansa nije imala drugog izbora nego objasniti ono o junacima i čudovištima. Kraljev vijećnik se osmjehnuo. "Pa, to nisu razlozi koje bih sam predložio, ali..." Dotaknuo joj je obraz, lako opisujući svojim palcem liniju jagodične kosti. "Život nije pjesma, draga. Možda ćeš to naučiti jednog dana na svoju žalost."
Šansa nije imala volje sve to prepričati Javne, međutim; osjećala je nelagodu kad se toga prisjećala.
"Ser Uyn je kraljeva pravda, a ne Ser Loras", reče Javne. "Knez Ed-dard je trebao poslati njega."
Šansa zadrhti. Svaki put kad bi pogledala Ser Ilyna Pavnea naježila bi se. Budio je u njoj osjećaj kao da joj nešto mrtvo puže po goloj koži. "Ser Uyn je gotovo nalik na drugo čudovište. Drago mi je što otac nije izabrao njega."
"Knez Beric junak je ravan Ser Lorasu. Toliko je hrabar i odvažan."
"Valjda", sumnjičavo će Šansa. Beric Dondarrion bio je dovoljno naočit, ali strahovito star, gotovo dvadesetdvogodišnjak; Vitez Cvijeća bio bi puno bolji. Naravno, Javne je bila zaljubljena u kneza Berica otkako ga je prvi put ugledala u borilištu. Šansa ju je držala budalastom; Jeyne je ipak bila samo upraviteljeva kći, i bez obzira na to koliko maštala o njemu, knez Beric nikad neće pogledati nekog po staležu toliko nižeg od sebe, čak i da nije bila upola mlađa od njega. Bilo je neljubazno takvo što reći, međutim, Šansa je otpila gutljaj mlijeka i promijenila temu. "Usnila sam san da će Joffrey uloviti bijelog jelena", reče. Bila je to više želja, zapravo, ali zvučalo je bolje nazvati je snom. Svi su znali da su snovi proročanski. Bijeli jeleni držali su
iznimno rijetkima i čarobnima, a u svom srcu ona je znala da je njezin hrabri princ bio vredniji od svoga oca pijanca.
"San? Zaista? Je li mu princ Joffrey samo prišao i taknuo ga golom rukom, i nije mu naudio?"
"Ne" reče Šansa. "Ustrijelio gaje zlatnom sulicom i donio ga meni." U pjesmama, vitezovi nikad nisu ubijali čarobne zvijeri, samo bi im prišli i dotaknuli ih i ne bi im učinili zla, ali ona je znala da je Joffrey volio lov posebno onaj dio s ubijanjem. Samo životinja, međutim. Šansa je bila sigurna da njezin princ nije imao udjela u umorstvu Yoryja i onih drugih sirotih ljudi; to je bio njegov zli ujak, Kraljosjek. Znala je da je njezin otac još uvijek gnjevan zbog toga, ali nije bilo pošteno svaljivati krivnju na Joffa. To bi bilo kao kriviti nju za nešto što je učinila Arya.
"Vidjela sam vašu sestru ovog poslijepodneva", izlane Jeyne, kao da je čitala Sansine misli. "Hodala je kroz staje na rukama. Zbog čega čini takvo što?"
"Sigurna sam da ne znam zbog čega Arya išta čini." Šansa je mrzila staje, smrdljiva mjesta puna gnojiva i muha. Čak i kad je jahala, voljela je da joj konjušar osedla konja i izvede ga u dvorište. "Želiš li čuti o primanju ili ne?"
"Želim", reče Jeyne.
"Bio je tu i crni brat," reče Šansa, "tražeći ljude za Zid, samo bio je nekako star i zaudarao je." To joj se nimalo nije svidjelo. Oduvijek je zamišljala Noćnu stražu kao ljude nalik na strica Benjena. U pjesmama, zvali su ih crnim vitezovima Zida. Ali ovaj je čovjek bio grbav i gadan, a doimao se kao da ima uši. Ako je to bio primjer kako zaista izgleda Noćna straža, onda je žalila svog nezakonitog polubrata Jona. "Otac je pitao ima li vitezova u dvorani koji bi učinili čast svojim kućama odje-nuvši crno, ali nitko nije istupio, pa je dao ovom Yorenu najbolje iz kraljevih tamnica i poslao ga njegovim putem. A poslije su neka dva brata izašla pred njega, slobodni jahači iz dornskih međa, i zakleli svoje mačeve na službu kralju. Otac je prihvatio njihovu prisegu..."
Jeyne zijevne. "Ima li još kolača od limuna?"
Šansa nije voljela da je prekidaju, ali su, morala je priznati, kolači od limuna zvučali zanimljivije od većine onog što se događalo u prijes-tolnoj odaji. "Pogledajmo", reče.
Kuhinja nije ustupila nijedan kolač od limuna, ali pronašle su polovicu hladne pite od jagoda, a to je bilo gotovo podjednako dobro. Po-
jele su je na stubama kule, hihoćući, brbljajući i izmjenjujući tajne, a Šansa je pošla u postelju te noći osjećajući se gotovo jednako zločesto kao Arya.
Idućeg jutra probudila se prije prvog svjetla i sanjivo prišuljala svom prozoru da vidi kneza Berica kako okuplja ljudstvo. Izjahali su kad je zora svanula nad gradom, s tri barjaka ispred sebe; okrunjeni kraljevski jelen lepršao je s visokoga stijega, a vuk Starkovih i barjak kneza Berica s rašljastom munjom s kraćih koplja. Sve je bilo tako uzbudljivo, ostvarena pjesma, zveket mačeva, svjetlucanje baklji, barjaci koji su plesali na vjetru, konji koji su frktali i njištali, zlatan sjaj izlazećeg sunca na rešetkama pomičnih dveri dok su se podizale. Ljudi Oštrozimlja izgledali su posebno lijepo u svojim srebrnim oklopima i dugim sivim plaš-tevima.
Alyn je nosio barjak Starkovih. Kad ga je vidjela kako zaustavlja konja pokraj kneza Berica da izmijene riječ, Šansa se osjećala vrlo ponosnom. Alyn je bio naočitiji od Jorvja; jednog će dana postati vitez.
Namjesnikova kula činila se tako pustom kada su otišli da je Šansa čak bila zadovoljna što vidi Aryju kad je sišla da prekine post. "Gdje su svi?" htjela je znati njezina sestra dok je gulila koru s crvene naranče. "Je li ih otac poslao da uhvate Jaimea Lannistera?"
Šansa uzdahne. "Odjahali su s knezom Bericom, da odrube glavu Ser Gregoru Cleganeu." Obrati se septi Mordane, koja je jela zobenu kašu drvenom žlicom. "Septo, hoće li knez Beric pribiti Ser Gregorovu glavu na svoje dveri ili će je donijeti

kralju?" Ona i Jeyne Poole prepi-rale su se oko toga minule noći.
Septu obuze strava. "Plemenita gospođa ne razgovara o tim stvarima dok jede kašu. Kako se to ponašaš, Šansa? Kunem se, odnedavno si gotovo jednako nemoguća kao tvoja sestra."
"Što je Gregor učinio?" upita Arya.
"Zapalio je jednu utvrdu i ubio puno ljudi, žena i djece također."
Arya iskrivi lice u mrgodan izraz. "Jaime Lannister umorio je Jorvja, Hevvarda i Wyla, a Pas je ubio Mycaha. Netko bi trebao odrubiti glave njima."
"To nije isto", reče Šansa. "Pas je Joffrevjev zakleti štit. Tvoj mali mesar je napao princa."
"Lažljivice", reče Arya. Ruka joj stisne crvenu naranču tako čvrsto da je crveni sok probijao kroz njezine prste.
"Samo naprijed, zovi me kojim god imenima hoćeš", Šansa će ba-h "Nećeš se usuđivati kad se udam za Joffrevja. Morat ćeš mi se kla-a ri i zvati me Vaša Milosti." Vrisnula je kad je Arya hitnula naranču "reko stola. Pogodila ju je posred čela s mokrim praskom i bućnula joj u krilo.
"Imate soka na licu, Vaša Milosti", reče Arya.
Curio joj je niz nos i pekao joj oči. Šansa ga obriše ubrusom. Kad je vidjela stoje voće u njezinu krilu učinilo njezinoj prelijepoj svilenoj haljini boje bjelokosti, ponovno je vrisnula. "Ti si užasna", kriknula je na svoju sestru. "Trebali su ubiti tebe umjesto Dame!"
Septa Mordane naglo skoči na noge. "Vaš će gospodin otac čuti za ovo! Odlazite u svoje odaje, smjesta. Smjesta!"
"Zar i ja?" Suze nahrupiše Sansi na oči. "To nije pošteno." "Nemamo o čemu raspravljati. Idite!"
Šansa se udalji dugim koracima visoko podignute glave. Uskoro će postati kraljica, a kraljice ne plaču. Barem ne gdje ih ljudi mogu vidjeti. Kad je stigla u svoje spavaće odaje, zakračunala je vrata i svukla haljinu. Crvena naranča ostavila je okruglu crvenu mrlju na svili. "Mrzim je!" kriknula je. Smotala je haljinu u loptu i bacila je na hladno ognjište, navrh pepela od sinoćnje vatre. Kad je opazila da je mrlja pustila sok i po njezinoj podsuknji, stala je ridati usprkos svemu. Divlje je rasparala ostatak svoje odjeće, bacila se na postelju, i uspavala se suzama.
Bilo je podne kad je septa Mordane pokucala na njezina vrata. "Sansa. Tvoj te plemeniti otac želi odmah vidjeti."
Šansa se uspravi. "Dama", šapne. Za trenutak činilo se kao daje vuk u sobi i gleda je onim zlatnim očima, tužnim i pametnim. Sanjala je, shvati. Dama je bila s njom, i trčale su zajedno, i... i... pokušavala se sjetiti kako izgleda kada pokušaš uhvatiti kišu prstima. San je izblijedio, a Dama je ponovno bila mrtva.
"Šansa." Kucanje se ponovi, oštrije. "Čuješ li me?"
'Da, septo", odazove se ona. "Mogu li dobiti trenutak da se odje- molim?" Oči joj bijahu crvene od plača, ali potrudila se koliko je mogla da izgleda lijepo.
Knez Eddard bio je nagnut nad golemom u kožu uvezanom knjigom .. Ju Je septa Mordane uvela u dnevnu odaju, dok mu je noga u zavojima počivala ukočeno pod stolom. "Dođi ovamo, Sansa", reče, nimalo neljubazno, kada je septa otišla po njezinu sestru. "Sjedni uza me." Zatvorio je knjigu.
Septa Mordane vratila se s Aryom koja joj se pokušavala istrgnuti iz ruku. Šansa je imala krasnu haljinu od svijetlozelenog damasta i izraz grizodušja, ali njezina je sestra još uvijek bila odjevena u otrcanu kožu i grubo platno koje je nosila za doručkom. "Evo druge", najavi septa.
"Hvala vam, septo Mordane. Razgovarao bih sa svojim kćerima nasamo, ako biste bili tako ljubazni." Septa se naklonila i otišla.
"Arya je prva počela", brzo će Šansa, gorljivo želeći dobiti prva riječ. "Nazvala me lažljivicom i gađala narančom i upropastila mi haljinu, od svile boje bjelokosti, onu koju mi je kraljica Cersei darovala kad sani se zaručila s princem Joffrevjem. Ona mrzi što ću se udati za princa. Pokušava sve pokvariti, oče, ona ne može podnijeti da išta bude lijepo ili zgodno ili divno."
"Dosta, Šansa." Glas kneza Eddarda bio je oštar od nestrpljenja.
Arya podigne pogled. "Žao mi je, oče. Pogriješila sam i preklinjem svoju dragu sestru da mi oprosti."
Šansa je bila toliko zaprepaštena da je na trenutak ostala bez riječi. Konačno joj se glas vratio. "Što je s mojom haljinom?"
"Možda... bih je mogla oprati", nesigurno će Arya.
"Pranje neće pomoći", reče Šansa. "Makar ribala cijeli dan i noć. Svila je uništena."
"Onda ću ti... načiniti novu", reče Arya.
Šansa prezirno zabaci glavu. "Ti? Ti ne bi mogla sašiti haljinu pogodnu za čišćenje svinjca."
Njihov otac uzdahne. "Nisam vas ovamo pozvao da pričamo o haljinama. Šaljem vas obje natrag u Oštrozimlje."
Još jednom Šansa otkrije daje od zaprepaštenja izgubila dar govora. Osjetila je kako joj oči opet postaju vlažne.
"Ne možete", reče Arya.
"Molim vas, oče", protisne Šansa naposljetku. "Molim vas nemojte."
Eddard Stark pokloni svojim kćerima umoran osmijeh. "Konačno sam pronašao nešto u čemu se obje slažete."
"Nisam učinila ništa loše", branila se pred njim Šansa. "Ne želim se vratiti." Voljela je Kraljev grudobran; dvorsku pompu, visoke plemiće i
lemkinje u njihovim baršunima, svilama i dragom kamenju, veličan-P ra(j sa svim njegovim stanovnicima. Turnir je bio najčarobnije doba u cijelome njezinu životu, a toliko toga još nije vidjela, žetvene gozbe balove pod maskama i glumačke predstave. Nije mogla podnijeti pomisao da će sve to izgubiti. "Pošaljite Aryju, ona je prva započela, oče kunem se. Bit ću

dobra, vidjet ćete, samo me pustite da ostanem i obećavam da ću biti uglađena, plemenita i ljubazna poput kraljice."
Očeva usta čudno su se trzala. "Šansa, ne šaljem te odavde zbog tučnjave, iako bogovi znaju kako sam sit vašeg prepiranja. Želim vas u Oš-trozimlju radi vaše sigurnosti. Trojica mojih ljudi sasječeni su poput pasa ni milju dalje od mjesta gdje sjedimo, a što je Robert učinio? Otišao u lov."
Arya je grizla svoju usnu onim svojim odvratnim načinom. "Možemo li povesti Svrija s nama?"
"Koga briga za tvog glupog učitelja plesa?" ražesti se Šansa. "Oče, upravo sam se sjetila, ja ne mogu otići, udajem se za princa Joffrevja." Pokušala se hrabro nasmijati za njega. "Volim ga, oče, zaista je tako, volim ga kao što je kraljica Naervs voljela princa Aemona Zmajskog viteza, koliko je Jonquil voljela Ser Floriana. Želim biti njegova kraljica i roditi njegovu djecu."
"Mila," nježno će njezin otac, "počuj me. Kad budeš dovoljno stara, združit ću te s plemenitim knezom koji će te biti vrijedan, nekim hrabrim, nježnim i jakim. Ovaj brak s Joffrevjem strašna je pogreška. Taj dječak nije princ Aemon, moraš mi vjerovati."
"Jest!" bila je uporna Šansa. "Ne želim nekog hrabrog i nježnog, želim njega. Bit ćemo tako sretni, kao u pjesmama, vidjet ćeš. Darovat ću mu sina zlatne kose, i jednog će dana on biti kralj cijele zemlje, najveći kralj koji je ikad živio, hrabar poput vuka i ponosan poput lava."
Arya načini grimasu. "Ne ako mu Joffrev bude otac", reče. "On je lažljivac i kukavica i, uostalom, on je jelen, a ne lav."
Šansa osjeti suze u očima. "Nije! On nimalo ne nalikuje onom pijanom starom kralju", kriknula je na svoju sestru, zaboravivši se u svojoj boli.
Otac je neobično pogleda. "Bogovi," prokune tiho, "iz dječjih usta..." Glasno pozove septu Mordane. Djevojčicama reče: "Tragam za brzom trgovačkom galijom koja će nas odvesti kući. Ovih dana, more je sigurnije od kraljevske ceste. Otplovit ćete čim pronađem prikladan brod, sa septom Mordane i dijelom straže... i da, sa Svriom Forelom, ako se pokaže voljnim stupiti u moju službu. Ali ne govorite o ovom. Bolje je da nitko ne zna za našu nakanu. Razgovarat ćemo ponovno sutra."
Šansa je plakala dok ih je septa Mordane vodila niz stube. Sve su joj se spremali oduzeti; turnire i dvor i njezina princa, sve, spremali su je poslati natrag golim sivim zidovima Oštrozimlja i zaključati je zauvijek. Njezin je život bio svršen prije nego što je započeo.
"Prestani s tim jadikovanjem, dijete", strogo će septa Mordane. "Sigurna sam da tvoj gospodin otac zna što je najbolje za tebe."
"Neće biti tako loše, Šansa", reče Arya. "Plovit ćemo na galiji. Bit će to pustolovina, a onda ćemo ponovno biti s Branom i Robbom, i Starom Nanom, Hodorom i ostalima." Dotaknula joj je ruku.
"Hodorom!" vikne Šansa. "Ti bi se trebala udati za Hodora, posve si nalik na njega, glupa, dlakava i ružna!" Istrgnula se iz sestrinih ruku, odjurila u svoju spavaću odaju, i zakračunala vrata za sobom.

EDDARD

Bol je dar bogova, kneže Eddarde", reče mu veliki meštar Pycelle. * "Znači da kost zarasta, meso zacjeljuje. Budite zahvalni."
"Bit ću zahvalan kad me noga prestane boljeti."
Pycelle metne začepljenu plošku na stol pokraj postelje. "Makovo mlijeko, kada bol postane preteška."
"Ionako već previše spavam." "San je veliki liječnik." "Nadao sam se da ste to vi."
Pycelle se slabašno osmjehne. "Dobro vas je vidjeti tako srdita, moj kneže." Nagnuo se bliže i spustio glas. "Stigao je gavran ovog jutra, pismo za kraljicu od njezina plemenitog oca. Pomislio sam kako bi bilo bolje da znate."
"Crna krila, crni glasi", mrko će Ned. "Što s tim?"
Knez Tywin je vrlo ljutit zbog ljudi koje ste poslali na Ser Gregora Ueganea", povjeri meštar. "Bojao sam se toga. Sjetite se, to sam rekao 1 na vijećanju."
Neka se ljuti", reče Ned. Svaki put kad bi mu nogom protutnjala 0 ' sJetio se osmijeha Jaimea Lannistera, i mrtvog Jorvja na njegovim "kama. "Neka napiše kraljici koliko god pisama hoće. Knez Beric jaše
pod kraljevim barjakom. Ako knez Tywin pokuša omesti kraljevu pravdu, morat će odgovarati za to Robertu. Jedino u čemu Njegova Milost uživa više od lova jest ratovanje s knezovima koji mu prkose."
Pycelle uzmakne, a njegov meštrovski lanac zvekne. "Kako velite Navratit ću ponovno sutradan." Starac užurbano pokupi svoje stvari i oprosti se. Ned nije sumnjao da se uputio ravno u kraljevske odaje, kako bi šaputao s kraljicom. Pomislio sam kako bi bilo bolje da znate, zaista kao da ga Cersei nije uputila da prenese prijetnje njezina oca. Nadao se da će od njegova odgovora zacvokotati oni njezini savršeni zubi. Ned nije ni blizu bio toliko siguran u Roberta koliko se pretvarao, ali nije bilo razloga da Cersei to zna.
Kad je Pycelle otišao, Ned zatraži kalež medena vina. I ono je također smućivalo um, ali ne tako strašno. Bila mu je potrebna sposobnost razmišljanja. Tisuću puta upitao je samog sebe što bi Jon Arryn bio učinio, da je živio dovoljno dugo da djeluje u skladu s onim što je doznao. Ili možda jest djelovao, i umro zbog toga.
Bilo je neobično kako katkad dječje nevine oči mogu vidjeti stvari za koje su odrasli ljudi slijepi. Jednog dana, kad Šansa

odraste, reći će joj kako mu je sve razjasnila. On nimalo ne nalikuje onom starom pijanom kralju, izjavila je, gnjevna i ne znajući, a jednostavna istina tih riječi izvila se u njemu, hladna poput smrti. To bijaše mač koji je ubioJona Anyna, pomislio je tada Ned, a ubit će i Roberta, sporijom smrću ali potpuno sigurnom. Polomljene noge možda s vremenom zacijele, ali neke izdaje izjedaju i truju dušu.
Maloprsti je došao u posjet sat nakon što je veliki meštar otišao, odjeven u prsluk boje šljive s pticom rugalicom izvezenom na prsima crnom niti, i prugasti crno-bijeli plašt. "Ne mogu ostati dugo, moj kne-že", objavi. "Kneginja Tanda očekuje me na ručku. Nesumnjivo će mi ispeći utovljeno tele. Ako bude makar blizu utovljeno kao njezina kći, vjerojatno ću se rasprsnuti i umrijeti. A kako vaša noga?"
"Upaljeno i bolno, sa svrbežom koji me izluđuje."
Maloprsti podigne obrvu. "Ubuduće, pokušajte se potruditi da vam konji ne padaju na nju. Preporučio bih vam da brzo ozdravite. Kraljevstvo postaje nemirno. Varys je čuo zloslutne glasine sa zapada. Slobodni jahači i najamni mačevaoci sjatili su se na Bacačevoj hridi, i to ne radi mlakog zadovoljstva koje pruža razgovor s knezom Tywinom."
"Ima li vijesti od kralja?" zahtijevao je Ned. "Koliko dugo zapravo Robert kani loviti?"
"Da može birati, vjerujem da bi ostao u šumi sve dok vi i kraljica ne ete od starosti", odvrati knez Petyr s blagim osmijehom. "U nedostatku toga predmnijevam da će se vratiti čim nešto ubije. Pronašli su Ireloe jelena, čini se... ili barem, ono što je od njega preostalo. Neki su vuci pronašli prvi i ostavili Njegovoj Milosti jedva nešto više od papka ? Robert je bio bijesan, sve dok nije čuo priču o nekom čudovišnom vepru dublje u šumi. Onda ga ništa nije moglo zadovoljiti osim da a ulovi. Princ Joffrev vratio se jutros, s Rovceovima, Ser Balonom Svvannom i dvadesetak članova družine. Ostali su još uvijek s kraljem."
"Pas?" upita Ned, mršteći se. Od cijele lannisterske družine, Sandor Clegane bio je onaj koji ga je najviše zabrinjavao, sada kad je Ser Jaime pobjegao iz grada da se pridruži svom ocu.
"O, vratio se s Joffreyjem, i otišao ravno kraljici." Maloprsti se osmjehne. "Dao bih stotinu srebrnih jelenjaka da sam mogao biti uholaža u njegovu uhu kada je doznao daje knez Beric otišao odrubiti glavu njegovu bratu."
"Čak je i slijepac mogao vidjeti da Pas prezire svoga brata."
"A, ali Gregora on ima pravo prezirati, dok ga vi nemate pravo ubiti. Kad jednom Dondarrion odreže vrh s našeg Gorostasa, Cleganeove zemlje i prihodi pripast će Sandoru, ali ne bih zadržavao dah čekajući njegovu hvalu, ne od takvoga. A sada me morate ispričati. Kneginja Tanda čeka sa svojom ulovljenom teladi."
Na putu prema vratima, knez Petyr opazi masivan svezak velikog meštra Malleona na stolu i zastane kako bi lijeno podigao korice. "Podrijetlo i povijest velikih kuća Sedam kraljevina, s opisima mnogih visokih knezova, plemenitih gospa i njihove djece", pročita. "Evo zamornoga štiva ako sam ikad vidio jedno. Uspavljujući napitak, kneže?"
Na kratak trenutak Ned mu je poželio ispripovjediti sve, ali bilo je nečeg u Maloprstovim dosjetkama što gaje ljutilo. Čovjek je bio prepametan, podrugljiv osmijeh nikad daleko od njegovih usana. "Jon Arryn je proučavao ovaj svezak kada je obolio", reče Ned opreznim glasom, da vidi kako će ovaj reagirati.
A reagirao je kao uvijek: sarkastičnom primjedbom. "U tom slu-caju," reče, "smrt je morala doći kao blaženo izbavljenje." Knez Petyr Baelish se nakloni i udalji.
Eddard Stark si dopusti psovku. Osim vlastitim slugama, jedva je bilo čovjeka u ovom gradu kojem je vjerovao. Maloprsti je skrio Cateyn i pomogao Nedu pri njegovoj istrazi, međutim, njegova žurba da
spasi svoju kožu kad su Jaime i njegovi mačevi iskrsnuli iz kiše i dalje je boljela. Varys je bio još gori. Unatoč svim svojim izjavama vjernosti eunuh je znao previše, a činio premalo. Veliki meštar Pycelle sve se više činio Cerseinim stvorom sa svakim novim danom, a Ser Barristan je bio starac, i krut. On bi rekao Nedu da obavlja svoju dužnost.
Vremena je bilo opasno malo. Kralj će se uskoro vratiti iz lova, a čast će od Neda tražiti da ode k njemu sa svime što je doznao. Vayon Poole uredio je da Šansa i Arya isplove na Vještici vjetra iz Braavosa, za tri dana. Vratit će se u Oštrozimlje prije žetve. Ned više nije mogao svoje oklijevanje opravdavati svojom brigom za njihovu sigurnost.
Ipak, sinoć je sanjao Rhaegarovu djecu. Knez Tywin je položio njihova tijela podno Željeznoga prijestolja, umotana u grimizne plašteve njegove obiteljske straže. To je bilo mudro od njega; krv se nije toliko isticala naspram crvene tkanine. Mala princeza bila je bosonoga, još odjevena u spavaćicu, a dječak... dječak...
Ned nije mogao dopustiti da se to ponovi. Kraljevstvo neće podnijeti još jednog pomahnitalog kralja, još jedan krvavi i osvetnički ples. Morat će pronaći način da spasi djecu.
Robert je mogao biti milostiv. Ser Barristan nije bio jedini čovjek koga je pomilovao. Veliki meštar Pycelle, Varys Pauk, knez Balon Greyjoy; svaki se jednom ubrajao među Robertove neprijatelje, i svakomu je srdačno ponuđeno prijateljstvo i dopušteno zadržati časti i službu za jamstvo vjernosti. Dokle god je čovjek bio hrabar i pošten, Robert se odnosio prema njemu s čašću i poštovanjem koji pripadaju junačkom neprijatelju.
Ovo je bilo nešto drugo: otrov u mraku, nož zariven u srce. Ovo nikad ne bi mogao oprostiti, jednako kao što nije oprostio Rhaegaru. Ubit će ih sve, shvati Ned.
Pa ipak, znao je da ne može šutjeti. Imao je dužnost prema Rober-tu, prema kraljevstvu, prema sjeni Jona Arryna... i prema Branu, koji je sigurno nabasao na neki dio istine. Zašto bi ga inače pokušali ubiti?
Poslije tog popodneva pozvao je Tomarda, krupnog stražara riđih brkova kojeg su njegova djeca zvala Debeli Tom. Nakon Jorvjeve smrti i Alynova odlaska, Debeli je Tom zapovijedao njegovom obiteljskom stražom. Ta je pomisao ispunjala Neda neodređenim nemirom. Tomard je bio pouzdan čovjek; ljubazan, vjeran, neumoran, sposoban na ograničen

način, ali bližila mu se pedeseta, a čak ni u svojoj mladosti nikad nije bio energičan. Možda Ned nije smio tako brzopleto otposlati pola svoje straže, a među njima svoje najbolje mačevaoce.
"Bit će mi potrebna tvoja pomoć", reče Ned kad se Tomard poja-o izgledajući pomalo preplašeno, kao što je uvijek običavao kad bi ga V'ozvali pred gospodara. "Odvedi me u božansku šumu."
"Je li to mudro, kneže Eddarde? S vašom nogom i svim?"
"Možda nije. Ali je prijeko potrebno."
Tomard pozove Varlyja. S rukama oko njihovih ramena, Ned se uspio spustiti strmim stubama kule i odšepati preko dvorišta. "Želim da se straža podvostruči", reče Debelom Tomu. "Nitko ne smije ući u Nam-jesnikovu kulu ili otići iz nje bez mog dopuštenja."
Tom zatrepće. "Moj gosp'aru, s Alynom i ostalima odsutnima, već smo ionako pod pritiskom..."
"Bit će to samo kratko. Produlji stražarenje."
"Na zapovijed, moj gosp'aru", odvrati Tom. "Mogu li upitati zašto..."
"Bolje ne", odrješito će Ned.
Božanska šuma bijaše pusta, kao što je uvijek bila u ovoj citadeli južnjačkih bogova. Nedova je noga vrištala dok su ga spuštali na travu pokraj drveta srca. "Hvala vam." Izvukao je list iz rukava, zapečaćen grbom svoje kuće. "Budi ljubazan i smjesta ovo uruči."
Tomard pogleda ime koje je Ned ispisao na listu te nervozno obliže usne. "Moj gospodaru..."
"Učini kako te molim, Tome", reče Ned.
Koliko je čekao u tišini božanske šume, nije znao reći. Bilo je mirno ovdje. Debeli zidovi isključivali su buku zamka, te je mogao čuti pjev ptica, zujanje cvrčaka, šum lišća na blagom vjetru. Drvo srca bilo je hrast, smeđ i bez lica, no Ned Stark je osjetio prisutnost svojih bogova. Činilo se kako ga noga više ne boli toliko.
Došla mu je u suton, dok su se oblaci rumenjeli iznad zidina i kula. Došla je sama, kao što ju je molio. Ovaj put bila je odjevena jednostavno, u kožne čizme i zeleno lovačko odijelo. Kad je povukla kukuljicu svog smeđeg plašta, opazio je modricu na mjestu gdje ju je kralj udario. Upaljena boja šljive izblijedjela je u žutu, a oteklina je splasnula, ali nije se mogla zamijeniti ni za što drugo nego što je uistinu i bila.
Zašto ovdje?" upita Cersei Lannister dok je stajala nad njim. "Da bogovi mogu vidjeti."
Sjela je pokraj njega na travu. Svaki njezin pokret bio je skladan Njezina kovrčasta plava kosa pomicala se na vjetru, a oči joj bijahu zelene poput ljetnog lišća. Dugo je vremena prošlo otkako je Ned Stark gledao u njoj ljepotu, ali vidio ju je sada. "Znam istinu zbog koje je umro Jon Arryn", reče joj.
"Zaista?" Kraljica je promatrala njegovo lice, oprezna poput mačke. "Jeste li me zbog toga pozvali ovamo, kneže Stark? Da mi postavljate zagonetke? Ili je vaša nakana da me zarobite, kao što je vaša žena zarobila mog brata?"
"Da u to zaista vjerujete, ne biste bili došli." Ned blago dotakne njezin obraz. "Je li ovo činio prije?"
"Jednom ili dvaput." Izmakla je njegovoj ruci. "Nikad po licu. Jaime bi ga bio ubio, makar izgubio vlastiti život." Cersei ga pogleda prkosno. "Moj brat vrijedi stotinu puta više od vašeg prijatelja."
"Vaš brat?" reče Ned. "Ili vaš ljubavnik?"
"Oboje." Nije prezala od istine. "Otkako smo bili djeca. A zašto ne? Među Targarvenovima su se braća ženila sestrama tri stotine godina, da održe lozu čistom. A Jaime i ja smo mnogo više od brata i sestre. Mi smo jedna osoba u dva tijela. Dijelili smo materinu utrobu. Izašao je na ovaj svijet držeći me za nogu, govorio je naš stari meštar. Kad je u meni, osje-ćam se... potpunom." Dašak osmijeha zatreperi na njezinim usnama.
"Moj sin Bran..."
Na svoju čast, Cersei nije odvratila pogled. "Vidio nas je. Vi volite svoju djecu, zar ne?"
Robert mu je postavio isto pitanje, jutro prije kreševa. Dao je isti odgovor. "Svim svojim srcem."
"Ja volim svoju jednako toliko."
Ned pomisli: Ako bi došlo do toga, život nekog djeteta koje nisam poznavao, protiv Robba, Šanse, Aryje, Brana i Rickona, što bih učinio? Štoviše, što bi Catelyn učinila, da se radilo o Jonovu životu, protiv djece njezine krvi? Nije znao. Molio se da nikad ne dozna.
"Sve troje je Jaimeovo", reče on. Ovo nije bilo pitanje. "Hvala bozima."
Sjeme je jako, vikao je Jon Arryn na svojoj samrtnoj postelji, a tako je i bilo. Sva ona kopilad, sva s kosom crnom poput noći. Veliki meštar Malleon zabilježio je posljednje parenje između jelena i lava, prije nekih devedeset godina, kada se Tya Lannister udala za Gowena Baratheona,
sina vladajućeg kneza. Njihov jedini potomak, neimenovan djelTnisan u Malleonovoj knjizi kao krupan i jedar dječak glave pune crne i umro ie u djetinjstvu. Trideset godina prije toga muški je Lanniseo za ženu baratheonsku djevicu. Ona mu je rodila tri kćeri i sina, tef crnokose Bez obzira na to koliko je daleko Ned tragao među lomljivim žutim stranicama, uvijek je pronalazio kako zlato uzmiče pred ugljenom.
"Tucet godina", reče Ned. "Kako to da niste začeli nijedno kraljevo dijete?"
Podigla je glavu, izazovno. "Vaš Robert mi je jednom napravio dijete", reče, glasom punim prezira. "Moj brat je pronašao ženu da me očisti. Nikad nije doznao. Istinu govoreći, jedva podnosim da me dotakne, a nisam ga pustila u sebe godinama. Znam druge načine da ga zadovoljim, kad ostavi svoje kurve dovoljno dugo da dotetura u moju spavaonicu. Što god činili, kralj je obično toliko pijan da sve zaboravi do idućeg jutra."

Kako su svi mogli biti tako slijepi? Istina je bila pred njima cijelo vrijeme, ispisana na dječjim licima. Ned osjeti mučninu. "Sjećam se Ro-berta kakav je bio onog dana kad je zaposjeo prijestolje, cijelim bićem kralj", reče tiho. "Tisuću drugih žena moglo gaje ljubiti svim srcem. Što je učinio da ste ga toliko zamrzili?"
Oči su joj gorjele, zelena vatra u sumraku, poput lavova koji su bili njezin znak. "U noći našeg vjenčanja, prvi put kada smo dijelili postelju, zazvao me imenom vaše sestre. Bio je na meni, u meni, zaudarajući na vino, i šapnuo je Lyanna."
Ned Stark pomisli na svijetlomodre ruže, i na trenutak poželje zaplakati. "Ne znam koga bih od vas žalio više."
Kraljicu je to, čini se, zabavljalo. "Zadržite svoje sažaljenje za sebe, kneže Stark. Ne želim ga."
"Znate što moram učiniti."
"Morate?" Metnula je ruku na njegovu zdravu nogu, upravo nad koljenom. "Pravi čovjek čini što želi, ne što mora." Njezini prsti lako okrz-nu njegovo bedro, najnježnijim obećanjem. "Kraljevstvu je potreban jak Namjesnik. Joff još godinama neće biti punoljetan. Nitko ne želi još jedan rat, najmanje ja." Njezina mu ruka dotakne lice, kosu. "Ako se prijatelji mogu preobraziti u neprijatelje, neprijatelji mogu postati prijatelji. Vaša je žena tisuću milja daleko, a moj je brat pobjegao. Budite dobri prema meni, Nede. Kunem vam se, to nikad nećete požaliti."
"Jeste li isto ponudili Jonu Arrvnu?"
Pljusnula ga je.
"Nosit ću ovo kao biljeg časti", suho će Ned.
"Čast", protisne ona. "Kako se usuđujete izigravati plemenitog kneza preda mnom! Što vi mislite tko sam ja? Imate vlastito kopile, vidjela sam ga. Tko je bila majka, pitam se? Neka dornska seljanka koju ste silovali dok je njezina utvrda gorjela? Kurva? Ili je to bila ožalošćena sestra, kneginja Ashara? Bacila se u more, rečeno mi je. Zašto? Zaradi brata kojeg ste umorili, ili djeteta koje ste ukrali? Recite mi, moj časni kneže Eddarde, po čemu ste vi drugačiji od Roberta, mene ili Jaimea?"
"Za početak," reče Ned, "ja ne ubijam djecu. Bilo bi vam bolje da slušate, moja gospo. Reći ću ovo samo jednom. Kad se kralj vrati iz lova, kanim ga upoznati s istinom. Vi dotad morate otići. Vi i vaša djeca, sve troje, i to ne u Bacačevu hrid. Na vašem mjestu, uzeo bih brod za Slobodne gradove, ili još dalje, za Ljetno otočje ili Ibbensku luku. Koliko god daleko vjetrovi pusu."
"Izgon", reče ona. "Gorki kalež iz kojeg moram piti."
"Slađi kalež nego što ga je vaš otac poslužio Rhaegarovoj djeci," reče Ned, "i bolji nego što zaslužujete. Vaš otac i brat učinili bi dobro da pođu s vama. Zlato kneza Tywina kupit će vam udobnosti i unajmiti mačeve da vas štite. Bit će vam potrebni. Kunem vam se, bez obzira na to kamo pobjegnete, Robertov bijes će vas slijediti, i do nakraj onog svijeta, ako zatreba."
Kraljica ustane. "A stoje s mojim bijesom, kneže Stark?" upita tiho. Njezine su oči pretraživale njegovo lice. "Trebali ste uzeti kraljevstvo za sebe. Bilo vam je nadohvat ruke. Jaime mi je povjerio kako ste ga zatekli na Željeznom prijestolju, onog dana kad je Kraljev grudobran pao, i natjerali ga da odstupi. To je bio vaš čas. Sve što ste trebali učiniti bilo je uspeti se onim stubama i sjesti. Tako žalosna pogreška."
"Učinio sam više pogrešaka nego što biste mogli zamisliti," reče Ned, "ali to nije bila jedna od njih."
"O, bila je, moj kneže", uporno je tvrdila Cersei. "Kad igrate igru prijestolja, ili pobijedite ili umrete. Nema srednjeg puta."
Podigla je kukuljicu da sakrije natečeno lice i ostavila ga ondje u tami pod hrastom, usred tišine božanske šume, pod modrocrnim nebom. Zvijezde su izlazile.

DAENERYS

Srce se pušilo na svježem večernjem zraku kad gaje khal Drogo posložio pred nju, sirovo i krvavo. Njegove ruke bile su crvene do lakata. Iza njega, njegovi su jahači-pobratimi klečali na pijesku pokraj lešine divljeg pastuha, s kamenim noževima u rukama. Pastuhova krv izgledala je crna na treperavu narančastom sjaju baklji koje su okruživale visoke zidove jame načinjene od krede.
Dany dotakne meku izbočinu svog trbuha. Zrnca znoja orosila su joj kožu i klizila niz čelo. Mogla je osjetiti stare žene kako je promatraju, oronule starice Vaes Dothraka, s očima koje su sjale tamne kao ulašten kremen na njihovim naboranim licima. Ne smije ustuknuti niti izgledati preplašeno. Ja sam zmajeva krv, rekla je samoj sebi dok je uzimala pas-tuhovo srce objema rukama, podizala ga do svojih usana i zarila zube u tvrdo, žilavo meso.
Topla krv ispuni joj usta i poteče niz bradu. Okus je prijetio da će je ugušiti, ali natjerala se da sažvače i proguta. Srce pastuha učinit će njezina sina jakim, brzim i neustrašivim, ili su barem tako vjerovali Dothraki, ali samo ako ga je majka mogla pojesti cijelog. Ako bi se ugušila u krvi ili pokušala povratiti meso, znamenja su bila manje sklona; dijete bi moglo biti mrtvorođeno, ili se roditi slabo, deformirano, ili žensko.

Njezine sluškinje pomogle su joj da se pripremi za obred. Unatoč osjetljivu majčinskom želucu, koji ju je mučio posljednja dva mjeseca Dany je za večeru jela zdjele napola zgrušane krvi kako bi se privikla na okus, a Irri ju je natjerala da žvače trake suhog konjskog mesa sve dok je vilica ne bi zaboljela. Izgladnjivala se dan i noć prije obreda u nadi da će joj glad pomoći da probavi sirovo meso.
Srce divljeg pastuha bilo je veliki mišić, a Danny gaje morala izgristi svojim zubima i žvakati svaki zalogaj dugo

vremena. Čelik nije bio dopušten unutar svetih granica Vaes Dothraka, pod sjenom Majke svih Gora; morala je rastrgati srce zubima i noktima. Utroba joj se grčila i podizala, ali ona je i dalje jela, lica umrljana krvlju iz srca koje se kadi-kad činilo kao da eksplodira na njezinim usnama.
Khal Drogo stajao je nad njom dok je jela, lica kruta kao brončani štit. Njegova duga crna pletenica sjajila se od ulja. Nosio je zlatno prstenje na svom brku, zlatne zvončiće u svojoj pletenici i težak pojas od čistih zlatnih medaljona oko svoga struka, ali prsa su mu bila gola. Pogledala bi ga kad god bi joj ponestalo snage; pogledala ga, i žvakala i gutala, žvakala i gutala, žvakala i gutala. Pri kraju, Dani je pomislila kako je na tren opazila okrutan ponos u njegovim tamnim, bademastim očima, ali nije bila sigurna. Khalovo lice nije često pokazivalo unutrašnje misli.
I, konačno, bilo je gotovo. Njezini obrazi i prsti bili su ljepljivi dok se prisiljavala pojesti posljednji komad. Tek tada je svrnula oči k starim ženama, staricama dosh khaleena.
"Khalakka dothrae mr'anha!" objavila je na svom najboljem dothra-kijskom. Princ jaše u meni! Vježbala je rečenicu danima sa svojom sluškinjom Jhiqui.
Najstarija među staricama, povijen i smežuran štap od žene s jednim crnim okom, podigne ruke uvis. "Khalakka dothrae!" zakriješti. Princ jaše!
"On jaše!" odvrate ostale žene. "Rakh! Rakh!Rakh haj!" objave one. Dječak, dječak, snažan dječak.
Zvona se oglasiše iznenadnim zveketom brončanih ptica. Dugogrli ratnički rog javi se svojom dugom dubokom kajdom. Starice stadoše pjevati. Pod njihovim obojenim kožnim bluzama, njihove uvele sise zibale su se naprijed-natrag, sjajne od ulja i znoja. Eunusi koji su ih služili baciše zavežljaje suhih travki na golem brončani žeravnik, a oblaci mirisna dima uzdigoše se k mjesecu i zvijezdama. Dothraki su vjerovali kako zvijezde bile konji načinjeni od vatre, veliko krdo koje je noću galopiralo preko neba.
Dok se dim uspinjao, pjesma je zamirala, a oronula starica sklopila ote jedino oko, kako bi bolje zavirila u budućnost. Tišina koja je nasta, a bila je potpuna. Dany je mogla čuti daleki zov noćnih ptica, cikta-
nje i pucketanje baklji, blago zapljuskivanje vode u jezeru. Dothraki su zurili u nju očima noći, čekajući.
Khal Drogo položi svoju ruku na Danynu nadlakticu. Mogla je osjetiti napetost u njegovim prstima. Čak je i khal moćan kao Drogo znao za strah kada bi dosh khaleene zavirile u dim budućnosti. Iza njezinih leđa, njezine su se sluškinje uzbuđeno vrpoljile.
Konačno starica otvori svoje oko i podigne ruke. "Vidjela sam njegovo lice i čula grmljavinu njegovih kopita", objavi tankim, drhtavim glasom.
"Grmljavinu njegovih kopita!" ostali ponoviše u zboru.
"Brzo kao vjetar on jaše, a iza njega njegova khalasara prekriva zemlju, ljudi bez broja, s blistavim arakhima u rukama poput vlati britvoli-ke trave. Žestok poput oluje ovaj princ će biti. Njegovi neprijatelji drh-tat će pred njim, a njihove će žene roniti krvave suze i rastrgati svoja tijela u tuzi. Zvona u njegovoj kosi pjesmom će najavljivati njegov dolazak, a mljekari u kamenim šatorima bojat će se njegova imena." Stara žena zadrhti i pogleda Dany gotovo kao da se i sama boji. "Princ jaše, i bit će pastuh koji će uzjahati svijet."
"Pastuh koji će uzjahati svijet!" promatrači su vikali poput jeke, sve dok noć nije odzvanjala od zvuka njihovih glasova.
Jednooka starica zaškilji u Dany. "Kako će ga zvati, pastuha koji će uzjahati svijet?"
Ona ustane da odgovori. "Zvat će ga se Rhaego", reče, rabeći riječi kojima ju je naučila Jhiqui. Njezine ruke dotaknu izbočinu pod njezinim prstima zaštitnički, dok se urlik uzdizao iz grla Dothraka. "Rhaego", kričali su. "Rhaego, Rhaego, Rhaego!"
Ime joj je još uvijek odzvanjalo u ušima kad ju je khal Drogo poveo iz jame. Njegovi jahači-pobratimi slijedili su ih. Povorka je izašla za njima na božanski put, široku travnatu cestu koja je prolazila kroz srce Vaes Dothraka, od konjskih dveri do Majke svih gora. Starice dosh khaena išle su prve, sa svojim eunusima i robovima. Neke su se podupivisokim izrezbarenim štapovima, jedva se krećući na starim, drhtavim nogama, dok su druge išle ponosno poput konjskih knezova. Svaka je od starica nekoć bila khaleesi. Kad su njihovi plemeniti muževi umrli a novi khal preuzeo njihovo mjesto na čelu jahača, s novom khaleesi uza se na konju, njih su poslali ovamo, da kraljuju nad brojnim dothrakij-skim narodom. Čak se i najmoćniji khal klanjao mudrosti i ugledu dosh khaleena. Ipak, Dany se ježila od pomisli da će jednog dana i nju možda poslati da im se pridruži, željela to ili ne.
Iza mudrih žena išli su ostali; khal Ogo i njegov sin, khalakka Fogo, khal Jommo i njegove žene, vodeći ljudi Drogove khalasare, Danvne sluškinje, khalovi sluge i robovi, i ostali. Zvona su zvonila, a bubnjevi bubnjali u svečanom ritmu dok su stupali niz božanski put. Oteti junaci i bogovi mrtvih naroda mrko su ih promatrali iz mraka pokraj ceste. Uz bok povorke, robovi su lako trčali kroz travu s bakljama u rukama, a treperavi plamen stvarao je dojam da su veličanstveni spomenici gotovo oživjeli.
"Što je značenje, ime Rhaego?" upita khal Drogo dok su išli, govoreći zajedničkim jezikom Sedam kraljevina. Ona gaje podučavala nekim riječima kad je mogla. Drogo je učio brzo kad bi se potrudio, iako je njegov naglasak bio tako jak i barbarski da Ser Jorah i Viserys nisu razumjeli nijednu riječ koju bi rekao.
"Moj brat Rhaegar bio je neustrašiv ratnik, moje sunce-i-zvijezde", reče mu ona. "Umro je prije nego što sam se rodila. Ser Jorah veli da je bio posljednji od zmajeva."
Khal Drogo spusti pogled na nju. Njegovo je lice bilo bakrena maska, ali ispod dugih crnih brkova, klonulih pod težinom njihova zlatnog prstenja, pomislila je daje zamijetila sjenu osmijeha. "Je dobro ime, Dan Ares ženo, mjesece mog života",

reče on.
Jahali su prema jezeru koje su Dothraki nazivali Majčinom utrobom svijeta, obrubljenom trstikom, i s tihom i mirnom vodom. Tisuću godina prije, rekla joj je Jhiqui, prvi je čovjek izronio iz njegovih dubina, jašući na leđima prvog konja. Povorka je čekala na travnatoj obali dok se Dany svlačila i pustila da njezina umrljana odjeća padne na tlo. Gola, oprezno je zakoračila u vodu. Irri je govorila kako jezero nema dna, ali Dany je osjetila kako mekano blato prodire između njezinih nožnih prstiju dok se probijala kroz visoku trstiku. Mjesec je plutao na mirnoj crnoj vodi, razbivši se i ponovno se složivši dok su ga njezini valovi oplakivali. Žmarci joj se stvoriše na blijedoj koži kako se hladnoća prišuljala njezinim bedrima i
oliubila joj donje usne. Pastuhova krv osušila se na njezinim rukama i ko usta. Dany spoji prste u časku i podigne svetu vodu iznad svoje lave čisteći sebe i dijete u sebi dok su khal i ostali promatrali. Čula je tare žene iz reda dosh khaleena kako mrmljaju jedna drugoj dok su gledale, i pitala se što govore.
Kad je izašla iz jezera, drhtureći i cijedeći vodu sa sebe, njezina sluškinja Doreah pohita k njoj s haljinom od obojene svile, ali khal Drogo je rukom otjera. Promatrao je njezina nabrekla prsa i krivulju njezina trbuha s odobravanjem, a Dany je mogla vidjeti kako oblik njegove muš-kosti pritišće njegove hlače od konjske kože, pod teškim zlatnim medaljonima njegova pojasa. Pošla je k njemu i pomogla mu da se raskopča. Tada ju je njezin golemi khal uhvatio za bokove i podigao uvis, kao što bi podigao dijete. Zvona u njegovoj kosi tiho su se oglasila.
Dany je ovila svoje ruke oko njegovih ramena i utisnula svoje lice u njegov vrat dok je on prodirao u nju. Tri brza zamaha i bilo je gotovo. "Pastuh koji će zajahati svijet", promuklo šapne Drogo. Njegove su ruke još uvijek mirisale na konjsku krv. Ugrizao ju je za vrat, jako, u trenutku svog zadovoljstva, a kad ju je podigao, njegovo ju je sjeme ispunilo i kapalo niz unutrašnju stranu njezinih bedara. Tek tada je Doreah bilo dopušteno da je ogrne namirisanom grubom svilom, a Irri da navuče meke papuče na njezine noge.
Khal Drogo je svezao svoje vrpce i izrekao zapovijed, te su doveli konje na obalu jezera. Cohollo je imao čast pomoći khaleesi da se uspne na svoju srebrenku. Drogo podbode svog pastuha, i krene niz božanski put pod mjesecom i zvijezdama. Na svojoj srebrenki, Dany je lako održavala korak.
Svilena tkanina koja je prekrivala khal Drogovu dvoranu noćas je bila smotana, te ih je mjesec slijedio unutra. Plameni su skakali deset stopa uvis iz triju golemih kamenjem obrubljenih ognjišnih jama. Zrak je bio zasićen mirisom pečenoga mesa i kisela, uzavrelog kobiljeg mlilvorana bijaše prepuna i bučna kad su ušli, jastuci nakrcani onima čiji položaj i ime nisu dostajali da ih puste k obredu. Dok je Dany jahala pod nadsvođenim ulazom i duž središnje lađe, sve su oči bile na njoj. Dothraki su klicali primjedbe o njezinu trbuhu i prsima, pozdravljajući život u njoj. Nije mogla razumjeti sve što su vikali, ali jedna je rečenica »a jasna. "Pastuh koji će uzjahati svijet", čula je viku tisuća glasova.
Zvuči bubnjeva i rogova izvili su se u noć. Napola odjevene žene okretale su se i plesale po niskim stolovima, između mesnih butina i plitica nakrcanih šljivama, datuljama i mogranjima. Većina se muškaraca opila gustim kobiljim mlijekom, no Dany je znala da se arakhi noćas neće sudariti, ne ovdje u svetome gradu, gdje su oštrice i krvoprolića bili zabranjeni.
Khal Drogo sjaše i zauzme svoje mjesto na visokoj klupi. Khalu Jommu i khalu Ogu, koji su bili u Vaes Dothraku sa svojim khalasara-ma, kad su stigli dodijeljena su počasna mjesta uz Drogovu desnicu i ljevicu. Jahači-pobratimi triju khalsa sjedili su ispod njih, a još niže khal Jommove četiri žene.
Dany je sišla sa svoje srebrenke i predala uzde jednomu od robova. Dok su Doreah i Irri namještale njezine jastuke, ona je tražila svog brata. Čak i u golemoj nakrcanoj dvorani, Viserys je trebao biti uočljiv sa svojom blijedom kožom, srebrnom kosom i prosjačkim dronjcima, ali nigdje ga nije vidjela.
Njezin je pogled pretraživao pune stolove blizu zidova, gdje su muškarci čije su pletenice bile još kraće od njihove muškosti sjedili na izlizanim sagovima i plosnatim jastucima oko niskih stolova, ali sva lica koja je vidjela imala su crne oči i bakrenu put. Opazila je Ser Joraha Mor-monta u blizini središta dvorane, nedaleko od glavne ognjišne jame. Bilo je to mjesto poštovanja, ne visoke časti; Dothraki su cijenili vitezovu smjelost s mačem. Dany pošalje Jhiqui da ga dovede k njezinu stolu. Mormont je došao smjesta, i spustio se na koljeno pred njom. "Kha-leesi," reče, "vaš sam, zapovijedajte mi."
Potapšala je napunjen jastuk od konjske kože pokraj sebe. "Sjednite i razgovarajte sa mnom."
"Činite mi čast." Vitez sjedne prekriženih nogu na jastuk. Rob klekne pred njega, nudeći mu drvenu pliticu punu zrelih smokava. Ser Jorah uzme jednu i pregrize je napola.
"Gdje je moj brat?" upita Dany. "Trebao se već pojaviti, radi gozbe."
"Vidio sam Njegovu Milost ovog jutra", reče joj on. "Rekao mi je da ide na Zapadnu tržnicu, u potrazi za vinom."
"Vinom?" sumnjičavo će Dany. Vyseris nije mogao podnijeti okus kiselog kobiljeg mlijeka koje su pili Dothraki, znala je to, i često se ovih dana kretao po sajmovima, pijući s trgovcima koji su s velikim karavanama dolazili s istoka i zapada. Činilo se da je njihovo društvo nalazio ugodnijim od njezina.
"Vinom," potvrdi Ser Jorah, "a naumio je pojačati svoju vojsku na-. mnim mačevaocima koji čuvaju karavane." Sluškinja položi krvavu pitu pred njega, a on je zgrabi objema rukama.
"Je li to mudro?" upita ona. "On nema zlata da plati vojnike. Što ako ga prevare?" Karavanske stražare rijetko su mučile časne misli, a Uzurpator u Kraljevu grudobranu dobro bi platio za glavu njezina brata. "Trebali ste otići s njim, da pripazite na nj. Njegov ste zakleti mač."
"Mi smo u Vaes Dothraku", podsjeti je on. "Nitko ne smije ovdje nositi oštricu ni proliti čovječju krv."

"Pa ipak ljudi umiru", reče ona. "Jhogo mi je rekao. Neki trgovci vode sa sobom eunuhe, goleme muškarce koji dave lopove svilenim vrpcama. Tako se ne prolijeva krv, i bogovi se ne razjare."
"Onda se nadajmo da će vaš brat imati dovoljno mudrosti da nešto ne ukrade." Ser Jorah obriše mast s usana nadlanicom svoje ruke i nagne se bliže preko stola. "Kanio je uzeti vaša zmajevska jaja, sve dok ga nisam upozorio da ću mu odrezati ruku ako ih samo takne."
Za trenutak Dany je bila toliko zaprepaštena da nije imala riječi. "Moja jaja... ali ona su moja, meštar Illyrio mi ih je dao, vjenčani dar, zašto bi Viserys htio... ona su samo kamenje..."
"Isto se može reći za rubine, dijamante i vatrene opale, princezo... a zmajeva jaja su mnogo rjeđa. Oni trgovci s kojima je pio prodali bi vlastitu muškost za barem jedan od onih kamenova, a sa sva tri Viserys bi mogao kupiti najamnih mačevalaca koliko mu je potrebno."
Dany nije znala, nije niti sumnjala. "Onda... trebao bi ih imati. Ne mora ih ukrasti. Trebao je samo pitati. On je moj brat... i moj istinski kralj."
"On je vaš brat", potvrdi Ser Jorah.
"Vi ne shvaćate, ser", ona će. "Moja je mati umrla rađajući me, a moj otac i brat Rhaegar još prije toga. Nikad im ne bih znala imena da Viserysa nije bilo ondje da mi kaže. Jedini je on preostao. Jedini. On je sve što imam."
"Nekoć", reče Ser Jorah. "Ne više, khaleesi. Sada pripadate Dothra-kima. U vašoj utrobi jaše pastuh koji će uzjahati svijet." Podigne svoj ka-ez, a rob ga napuni uzavrelim kobiljim mlijekom, kisela mirisa i puna grudica.
. any odbije svoje mahnuvši rukom. Čak joj je od mirisa bilo mučno, a nije htJela riskirati da povrati konjsko srce koje se prisilila pojesti. "Što to znači?" upita. "Tko je taj pastuh? Svi mi uzvikuju njegovo ime, ali ja ne razumijem."
"Pastuh je khal nad khalovima obećan u drevnom proročanstvu, dijete. On će ujediniti Dothrake u jedinstvenu khalasaru i odjahati nakraj zemlje, ili je barem tako obećano. Svi ljudi na svijetu bit će njegovo stado."
"O", reče Dany tihim glasom. Njezina ruka izgladi haljinu preko iz-bočine njezina trbuha. "Nazvala sam ga Rhaego."
"Ime od kojeg će se Uzurpatoru slediti krv u žilama."
Iznenada Doreah je povuče za lakat. "Moja gospo", sluškinja žurno prošapuće, "vaš brat..."
Dany pogleda niz dugu dvoranu bez krova i ondje ga ugleda, kako grabi dugim koracima prema njoj. Po načinu na koji je teturao, mogla je odmah pogoditi da je Viserys pronašao vino koje je tražio... i nešto što se izdavalo za hrabrost.
Nosio je svoje grimizno svileno odijelo, blatnjavo i zamrljano od puta. Njegov plašt i rukavice bijahu od crnoga baršuna, izblijedjeli od sunca. Njegove su čizme bile suhe i napukle, srebrnoplava kosa zamršena i kuštrava. Mač duge oštrice visio mu je o pojasu u kožnim koricama. Dothraki su opazili mač dok je prolazio; Dany je čula kako se kletve i prijetnje te gnjevni žamor uzdižu svud oko nje, poput plime. Glazba zamre nervoznim zamuckivanjem bubnjeva.
Osjećaj užasa zahvati joj srce. "Idite k njemu", naredi Ser Jorahu. "Zaustavite ga. Dovedite ga ovamo. Recite mu da može dobiti zmajska jaja ako ih želi." Vitez se brzo podigne na noge.
"Gdje je moja sestra?" vikne Viserys, glasom muklim od vina. "Došao sam na njezinu gozbu. Kako se usuđujete jesti bez mene? Nitko ne jede prije kralja. Gdje je? Kurva se ne može sakriti pred zmajem."
Zaustavio se pokraj najveće od triju ognjišnih jama, zureći oko sebe u lica Dothraka. Bilo je pet tisuća ljudi u dvorani, ali samo šačica koja je znala zajednički jezik. No iako su njegove riječi bile nerazumljive, trebalo ga je samo pogledati da se vidi da je pijan.
Ser Jorah mu brzo priđe, šapćući mu nešto u uho, i uzme ga za ruku, ali Vvseris se istrgne. "Ruke s mene! Nitko ne dotiče zmaja bez dopuštenja."
Danv uznemireno pogleda uvis prema visokoj klupi. Khal Drogo je što govorio ostalim khalima pokraj sebe. Khal Jommo se isceri, a khal Ogo glasno prasne u smijeh.
Zvuk smijeha natjera Viserysa da podigne pogled. "Khal Drogo", - Drornuklo, gotovo uljudnim glasom. "Došao sam na gozbu." Posr-ćući se odmakne od Ser Joraha, kaneći se pridružiti trojici khalova na visokoj klupi.
Khal Drogo ustane, ispljune tucet riječi na dothrakijskom brže nego što je Dany mogla razumjeti, i pokaže rukom. "Khal Drogo veli da vaše mjesto nije na visokoj klupi", prevede Ser Jorah njezinu bratu. "Khal Drogo veli daje vaše mjesto ondje."
Viserys se obazre kamo je khal pokazivao. U dnu duge dvorane, u kutu kraj zida, duboko u sjeni kako ih bolji ljudi ne bi morali gledati, sjedili su najniži od najnižih; sirovi beskrvni dječaci, starci mutnih očiju i ukočenih udova, slaboumnici i osakaćeni. Daleko od mesa, i dalje od časti. "To nije mjesto za kralja", objavi njezin brat.
"Je mjesto", odvrati khal Drogo, na zajedničkome jeziku kojemu ga je Dany naučila, "za Kralja ranjavih nogu." Pljesne rukama. "Taljige! Donesite taljige za Khala Rhaggata!"
Pet tisuća Dothraka počelo se smijati i vikati. Ser Jorah je stajao kraj Viserysa, urlajući mu u uho, ali vika u dvorani bila je toliko gromoglasna da Dany nije mogla čuti što govori. Njezin brat viknuo je odgovor, a dvojica se muškaraca pograbiše, sve dok Mormont nije Vyserisa hrabro srušio na pod.
Njezin brat isuče mač.
Ogoljeli čelik blistao je strašnom crvenom bojom na plamenu ognjišnih jama. "Dalje od mene!" prosikće Viserys. Ser Jorah uzmakne korak, a njezin brat nesigurno skoči na noge. Zamahne mačem iznad glave, posuđenom oštricom koju mu je dao meštar Illyrio kako bi se doimao kraljevski. Dothraki su urlali na njega sa svih strana, izvikujući opake kletve. Dany ispusti nijemi krik užasa. Znala je što isukani mač znači ovdje, ali njezin brat nije znao.

Njezin glas natjera Viserysa da okrene glavu, i on je prvi put ugleda- "Eno je", reče, smiješeći se. Dugim koracima pođe prema njoj, za-mahujući mačem kroz zrak kao da je htio sasjeći prolaz kroz zid neprijatelja, iako mu nitko nije pokušao prepriječiti put.
"Oštrica... ne smiješ", molila gaje. "Molim te, Viseryse. Zabranjeno je. Spusti mač i podijeli sa mnom jastuke. Ima pića, jela... zmajev-ska jaja želiš? Možeš ih imati, samo baci mač."
"Učini kako ti govori, budalo," vikne Ser Jorah, "prije nego što svi izginemo."
Viserys se nasmije. "Ne mogu nas ubiti. Ne mogu proliti krv u ovom svetom gradu... ali ja mogu." On položi vršak svog mača između Da-nynih prsa i klizne njime niže, preko krivulje njezina trbuha. "Želim ono po što sam došao", reče joj. "Želim krunu koju mi je obećao. Kupio te, ali nije platio cijenu. Reci mu da želim ono za što sam se pogodio, ili te uzimam natrag. Tebe i jaja zajedno. Može zadržati svoje prokleto ždri-jebe. Izvadit ću ga iz tebe i ostaviti ga njemu."
Vršak mača probije njezinu svilu i bočne je u pupak. Viserys je plakao, opazi ona; plakao i smijao se, u isto vrijeme, ovaj čovjek koji je nekoć bio njezin brat.
Kao iz velike daljine, Dany je čula kako njezina sluškinja Jhiqui jeca od straha, kukajući kako se ne usuđuje prevesti, da će je khal svezati i vući za svojim konjem cijelim putem do Majke svih gora. Ona metne ruku oko djevojke. "Ne boj se", reče. "Ja ću mu reći."
Nije znala hoće li imati dovoljno riječi, ali kad je završila khal Drogo izgovori nekoliko otresitih rečenica na dothrakijskome, a ona je znala da je razumio. Sunce njezina života spusti se s visoke klupe. "Što je rekao?" čovjek koji je bio njezin brat upita je, ustuknuvši.
Postalo je tako tiho u dvorani da je mogla čuti zvona u khal Drogo-voj kosi, kako tiho odzvanjaju sa svakim njegovim korakom. Njegovi ja-hači-pobratimi slijedili su ga, poput triju bakrenih sjena. Daenervs zahvati studen po cijelome tijelu. "Rekao je da ćeš imati veličanstvenu zlatnu krunu, a ljudi će drhtati kad je vide."
Viserys se osmjehne i spusti mač. To je bilo najtužnije od svega, ono što ju je poslije izjedalo... način na koji se osmjehnuo. "To je sve što sam htio", reče. "Što mi je obećano."
Kad joj je sunce njezina života prišlo, Dany provuče jednu ruku oko njegova struka. Khal reče riječ, a njegovi jahači-pobratimi skočiše naprijed. Qotho zgrabi čovjeka koji je bio njezin brat za ruke. Haggo mu prelomi zglob jednim, oštrim stiskom svojih golemih ruku. Cohollo izvuče mač iz njegovih mlitavih prstiju. Čak i tada Viserys nije shvaćao. "Ne," vikne, "ne možete me taknuti, ja sam zmaj, zmaj, i bit ću okrunjen!"
Khal Drogo odveže svoj pojas. Medaljoni bijahu od čistoga zlata, masivni i urešeni, svaki velik poput ljudske ruke. On povikne zapovijed.
Kuhinjski robovi izvukoše težak željezni lonac iz ognjišne jame, iskre-uše gulaš na tlo, i vratiše lonac na vatru. Drogo ubaci svoj pojas i stane promatrati bezizražajno kako medaljoni postaju crveni i počinju gubiti svoj oblik. Mogla je vidjeti kako plameni plešu u oniksu njegovih očiju. Rob mu pruži par debelih rukavica od konjske dlake, a on ih navuče, niti se ne obazrevši na čovjeka.
Viserys ispusti visok, nijemi vrisak kukavice suočene sa smrću. Ritao se i izvijao, cvilio poput psa i plakao poput djeteta, ali Dothraki su ga čvrsto držali u rukama. Ser Jorah se uputi natrag k Dany. Metne ruku na njezino rame. "Odvratite pogled, moja princezo, molim vas."
"Ne." Prekrižila je ruke preko izbočine svoga trbuha, zaštitnički.
Na koncu, Viserys je pogleda. "Sestro, molim te... Dany, reci im... natjeraj ih... slatka sestro..."
Kad je zlato bilo napola otopljeno i počinjalo curiti, Drogo posegne u plamen, izvuče lonac. "Kruna!" rikne. "Evo. Kruna za Kralja taljiga!" I natakne lonac preko glave čovjeku koji je bio njezin brat.
Zvuk koji je Viserys Targaryen ispustio kada je ta užasna željezna kaciga prekrila njegovo lice nije nalikovao nijednom ljudskom zvuku. Njegove noge udarale su mahnitim ritmom po zemljanom podu, usporile, prestale. Guste kapljice rastopljenoga zlata kapale su po njegovim prsima, od čega je grimizna svila počela tinjati... no ni kap krvi nije se prolila.
On nije bio zmaj, pomislila je Dany, neobično mirna. Vatra ne može ubiti zmaja.

EDDARD

Hodao je kriptom podno Oštrozimlja, kao što je hodao tisuću puta prije. Kraljevi Zime promatrali su njegov prolazak ledenim očima, a strahovuci pokraj njihovih nogu okretali su svoje veličanstvene kamene glave i režali. Na samom kraju, stigao je do groba u kojem je spavao njegov otac, s Brandonom i Lyannom kraj sebe. "Obećaj mi, Nede", Lyannin kip šapne. Nosila je vijenac od blijedomodrih ruža, a njezine su oči plakale krv.
Eddard Stark se naglo uspravi, dok mu je srce udaralo, a pokrivači ležali zapleteni oko njega. U odaji bijaše mračno kao u rogu, a netko je lupao na vrata. "Kneže Eddarde", vikne neki glas.
"Trenutak." Pospan i gol, posrtao je kroz zatamnjenu sobu. Kad je otvorio vrata, zatekao je Tomarda podignute šake, i Cayna sa svijećom u ruci. Između njih stajao je kraljev upravitelj.
Muškarčevo lice moglo je biti isklesano u kamenu, tako malo je toga odavalo. "Moj kneže Namjesnice", izgovori pjevnim tonom. "Njegova Milost kralj zahtijeva vašu prisutnost. Odmah."
Dakle, Robert se vratio iz lova. Već je bilo vrijeme. "Trebat će mi nekoliko trenutaka da se odjenem." Ned ostavi čovjeka da čeka vani. Catlyn mu pomogne s odjećom, bijelom lanenom tunikom i sivim plašnlacama razrezanim duž njegove noge

u sadrenu povoju, njegovom službenom značkom, i posljednjim od svega, pojasom od teških srebrnih karika. Svezao je valvrijski bodež oko svoga struka.
Crvena utvrda bila je mračna i tiha dok su ga Cayn i Tomard pratili preko unutrašnjeg dvorišta. Mjesec je visio nisko ponad zidina, zrijući k uštapu. Stražar u zlatnome plastu bio je u ophodnji bedemima.
Kraljevske odaje bile su u Maegorovu uporištu, masivnoj četvrtastoj tvrđavi koja se gnijezdila u srcu Crvene utvrde iza zidina dvanaest stopa debelih i suhog jarka obrubljena željeznim šiljcima, zamka unutar zamka. Ser Boros Blount čuvao je udaljeni kraj mosta, poput utvare u bijelom čeličnom oklopu na mjesečini. Unutra, Ned mimoiđe druga dva viteza kraljevske garde; Ser Preston Greenfield stajao je na dnu stubišta, a Ser Barristan Selmy čekao pred vratima kraljeve spavaće odaje. Tri muškarca u bijelim plaštevima, pomisli, sjećajući se, a čudna mu studen prostruji tijelom. Lice Ser Barristana bijaše blijedo poput njegova oklopa. Ned ga je samo trebao pogledati da zna kako je nešto pošlo po zlu. Kraljev upravitelj otvori vrata. "Knez Eddard Stark, kraljev Namjesnik", najavi on.
"Dovedi ga ovamo", dozove Robertov glas, neobično muklo.
Vatra je plamtjela u dvama jednakim ognjištima na oba kraja spavaonice, ispunjavajući odaju sumornim crvenim sjajem. Vrućina je bila nesnosna. Robert je ležao na krevetu s baldahinom. Oko postelje se vrzmao veliki meštar Pycelle, dok je knez Renly neumorno šetao ispred zatvorenih prozora. Sluge su išle tamo-amo, hraneći vatru cjepanicama i kuhajući vino. Cersei Lannister sjedila je na rubu kreveta kraj svog muža. Njezina kosa bila je razbarušena, kao da je ustala iz sna, ali nije bilo ničeg sanjivog u njezinim očima. One su pratile Neda dok su mu Tomard i Cayin pomagali prijeći sobu. Činilo mu se da se kreće vrlo sporo, kao da je uvijek sanja.
Kralj je još uvijek nosio svoje čizme. Ned je mogao vidjeti suho blato i vlati trave što su prianjale uz kožu gdje je Robertova noga izvirivala ispod gunja koji ga je pokrivao. Zeleni prsluk ležao je na podu, razrezan i odbačen, tkanine posute crvenosmeđim mrljama. Odaja je vonjala po dimu, krvi i smrti.
"Nede", šapne kralj kad ga ugleda. Njegovo je lice bilo blijedo poput mlijeka. "Dođi... bliže."
Njegovi ga ljudi dovedoše bliže. Ned se podupre rukom o stup kreveta. Morao je samo spustiti pogled na Roberta da zna koliko je bilo loše. "Što...?" počne, stisnuta grla.
»Vepar." Knez Renly je još uvijek bio u svome zelenom lovačkom odijelu, plašta umrljana krvlju.
"Vrag", protisne kralj. "Moja krivnja. Previše vina, proklet bio. Promašio sam."
»A gdje ste bili vi ostali?" Ned je zahtijevao od kneza Renlvja. "Gdje su bili Ser Barristan i kraljeva garda?"
Renlvjeva se usta iskriviše. "Moj brat nam je naredio da stanemo postrance i pustimo ga da sam ulovi vepra."
Eddard Stark podigne gunj.
Učinili su što su mogli da ga zakrpaju, ali to ni približno nije dostajalo. Vepar je morao biti strahotna zvijer. Rasparao je kralja od slabina do pupka svojim kljovama. Vinom natopljeni zavoji, koje je veliki meštar Pycelle upotrijebio, već su bili crni od krvi, a zadah iz rana bio je užasan. Nedova utroba se prevrne. Pustio je gunj iz ruke.
"Smrdi", reče Robert. "Smrad smrti, nemoj misliti da ga ne osjetim. Lupež me dobro sredio, ha? Ali ja... ja sam mu jednako vratio, Nede." Kraljev je osmijeh bio užasan poput njegovih rana, zubi mu bijahu crveni. "Zario sam mu nož ravno u oko. Pitaj njih nije li tako. Pitaj ih."
"Istina je", promrmlja knez Renly. "Donijeli smo vepra sa sobom, prema zapovijedi mog brata."
"Za gozbu", šapne Robert. "Sad nas ostavite. Svi vi. Moram razgovarati s Nedom."
"Roberte, moj mili gospodaru..." počne Cersei.
"Rekoh odlazite", ustraje Robert s tračkom njegove stare žestine. "Koji dio toga ne razumiješ, ženo?"
Cersei pokupi svoje suknje i svoje dostojanstvo, te prva krene prema vratima. Knez Renly i ostali su je slijedili. Veliki meštar Pycelle zaosta-ne, a ruke mu zadrhte dok je nudio kralja kaležom guste bijele tekućine. "Makovo mlijeko, Vaša Milosti", reče. "Pijte. Za vašu bol." Robert sruši kalež nadlanicom ruke. "Gubite se. Neće dugo proći prije nego usnem, stara budalo. Odlazite."
Veliki meštar Pycelle dobaci Nedu povrijeđen pogled dok je stružući nogama napuštao odaju.
"Proklet bio, Roberte", reče Ned kad su ostali sami. U nozi ga je toliko trgalo da je bio gotovo slijep od boli. Ili je možda tuga zamaglila
njegove oči. Spustio se na postelju, pokraj svog prijatelja. "Zašto uvijek moraš biti tako tvrdoglav?"
"Ah, jebi se, Nede", promuklo će kralj. "Ubio sam lupeža, zar ne?" Uvojak slijepljene crne kose padne mu preko oka dok je zurio u Neda "Trebao sam isto učiniti i s tobom. Ne možeš pustiti čovjeka da lovi u miru. Ser Robar me pronašao. Gregorova glava. Gadna pomisao. Nisam rekao Psu. Pustio sam Cersei da ga iznenadi." Njegov se smijeh pretvori u stenjanje dok ga je zahvaćao grč bola. "Bogovi smilujte se", promrmlja, gutajući svoju patnju. "Djevojčica, Daenervs. Tek je dijete, imao si pravo... zbog toga, zbog djevojčice... bogovi su poslali vepra... poslali da me kazni..." Kralj zakašlje, grcajući krv. "Pogrešno, bilo je pogrešno, ja... tek djevojčica... Varys, Maloprsti, čak i moj brat... bezvrijedni... nikoga tko bi mi rekao ne osim tebe, Nede... samo ti..." Podigne ruku, pokretom punim boli i slabašnim. "Papir i crnilo. Ondje, na stolu. Piši što ti govorim."
Ned izgladi papir preko koljena i uzme pero. "Zapovijedajte, Vaša Milosti."
"Ovo je volja i riječ Roberta od kuće Baratheon, Prvoga svoga imena, kralja Andala i ostalog - ubaci proklete naslove, znaš kako ide. Ovim zapovijedam Eddardu od kuće Stark, knezu Oštrozimlja i Kraljevom Namjesniku, da obavlja službu vrhovnog Namjesnika i zaštitnika kraljevstva nakon moje... nakon moje smrti... da vlada umjesto... umjesto mene, sve dok

moj sin Joffrev ne postane punoljetan..."
"Roberte..." Joffrey nije tvoj sin, htio je reći, ali riječi nisu dolazile. Patnja je bila prejasno ispisana na Robertovu licu; nije ga mogao povrijediti još više. Stoga je Ned pognuo glavu i pisao, ali gdje je kralj rekao "moj sin Joffrev", on načrčka "moj nasljednik" umjesto toga. Radi te se prijevare osjećao prljavim. Laži koje govorimo iz ljubavi, pomisli. Neka mi bogovi oproste. "Što još želite da kažem?"
"Reci... što god budeš morao. Štiti i brani, tako ti bogova starih i novih, riječi ti ne nedostaje. Piši. Ja ću potpisati. Predaj to vijeću kad umrem."
"Roberte," reče Ned glasom promuklim od tuge, "ne smiješ ovo učiniti. Nemoj mi umrijeti. Kraljevstvo te treba."
Robert uzme njegovu ruku, čvrsto je stisnuvši prstima. "Ti si... tako loš lažljivac, Nede Stark", reče kroz svoju bol. "Kraljevstvo... kraljevstvo zna... kakav sam bijedan kralj bio. Loš kao Aerys, poštedite me bogovi."
"Ne " reče Ned svom umirućem prijatelju, "ne tako loš kao Aerys, Vaša Milosti. Ni blizu tako loš kao Aerys."
Robert uspije iskriviti usta u slabašan crveni osmijeh. "U krajnjem lučaju, barem će reći... ova zadnja stvar... to sam učinio kako treba. Ti me nećeš iznevjeriti. Ti ćeš sada vladati. Mrzit ćeš to, više od mene... ali obavljat ćeš to dobro. Jesi li završio s piskaranjem?"
"Jesam, Vaša Milosti." Ned pruži Robertu papir. Kralj načrčka svoj potpis naslijepo, ostavivši mrlju krvi preko pisma. "Pečatu bi netko trebao posvjedočiti."
"Posluži vepra za moju pogrebnu gozbu", proštenje Robert. "S jabukom u ustima, kože hrskavo pečene. Pojedite lopužu. Nije me briga ako se udavite u njemu. Obećaj mi, Nede."
"Obećavam." Obećaj mi, Nede, ponovi poput jeke Lyannin glas.
"Djevojčica", reče kralj. "Daenervs. Neka živi. Ako možeš, ako... nije prekasno... razgovaraj s njima... Varysom, Maloprstim... ne daj da je ubiju. I pomozi mom sinu, Nede. Učini ga... boljim od mene." On se trgne. "Bogovi smilujte se."
"Hoće, prijatelju moj", reče Ned. "Hoće."
Kralj je sklopio oči i doimao se opuštenim. "Nastradao od svinje", promrmlja. "Trebao bih se smijati, ali odveć me boli."
Ned se nije smijao. "Da ih pozovem natrag?"
Robert slabašno kimne glavom. "Kako želiš. Bogovi, zašto je ovdje tako hladno?"
Sluge pohitaše unutra i požuriše nahraniti vatru. Kraljica je bila otišla; to je barem bilo malo olakšanje. Da posjeduje imalo razuma, Cersei bi uzela svoju djecu i utekla prije osvita dana, pomisli Ned. Već je ionako predugo oklijevala. Kralju Robertu čini se nije nedostajala. Naredio je svom bratu Ren-tyju i velikom meštru Pycellu da budu svjedoci dok je utiskivao svoj pecat u vrući žuti vosak koji je Ned nakapao po njegovu pismu. "Sad mi dajte nešto protiv boli i pustite me da umrem."
Veliki meštar Pycelle mu žurno umiješa još jedan napitak od mako-a mlijeka. Ovaj put kralj je obilno pio. Njegova crna brada bila je posu a gustim bijelim kapljicama kada je bacio prazan kalež u stranu. Hoću li sanjati?"
Ned mu odgovori. "Hoćete, moj gospodaru."
"Dobro", reče on, osmjehujući se. "Izručit ću Lyanni tvoje najljepše pozdrave, Nede. Pobrini se za moju djecu umjesto mene."
Riječi se zariju u Nedov trbuh poput noža. Na trenutak je bio u nedoumici. Nije se mogao natjerati da laže. Onda se sjeti kopiiadi: male Barre na prsima svoje majke, Myje u Dolini, Gendrvja u njegovoj ko-vačnici, i svih ostalih. "Ja ću... štititi vašu djecu kao da su moja", reče polako.
Robert kimne i sklopi oči. Ned je gledao kako njegov stari prijatelj polako tone među jastuke dok je makovo mlijeko ispiralo bol s njegova lica. San ga je svladao.
Teški lanci tiho zazveckaše dok je veliki meštar Pycelle prilazio Nedu. "Učinit ću sve što je u mojoj moći, moj kneže, ali rana je smrtna. Trebala su im dva dana da ga dovedu natrag. U času kad sam ga vidio, bilo je prekasno. Mogu ublažiti patnje Njegove Milosti, ali samo ga bogovi sada mogu izliječiti."
"Koliko dugo?" upita Ned.
"Po pravdi, već bi trebao biti mrtav. Nikad nisam vidio da se čovjek tako žestoko drži života."
"Moj je brat uvijek bio snažan", reče knez Renly. "Ne mudar, možda, ali snažan." U omamljujućoj vrućini spavaonice, njegovo je čelo bilo glatko od znoja. Mogao je biti Robertov duh dok je stajao ondje, mlad, tamnokos i naočit. "Ubio je vepra. Crijeva su mu klizila iz utrobe, ali ipak je nekako ubio vepra." Njegov glas bijaše pun čuđenja.
"Robert nikad nije bio od onih koji ostavljaju bojište dok im je neprijatelj još na nogama", reče mu Ned.
Pred vratima, Ser Barristan Selmy još uvijek je čuvao stube kule. "Meštar Pycelle je dao Robertu makovo mlijeko", reče mu Ned. "Pobrinite se da nitko ne ometa njegov odmor bez mog dopuštenja."
"Vaš sam da mi zapovijedate, moj kneže." Ser Barristan se činio star za svoja ljeta. "Iznevjerio sam svoje sveto obećanje."
"Čak ni najčasniji vitez ne može zaštititi kralja od samog sebe", reče Ned. "Robert je volio loviti veprove. Vidio sam ga kako ih ubija na tisuće." Stajao bi u mjestu bez uzmicanja, raširenih nogu, s golemim kopljem u rukama, a često bi proklinjao vepra dok je ovaj navaljivao, i čekao do posljednje moguće sekunde, sve dok nije bio gotovo na njemu, prije nego što bi ga ubio jednim sigurnim i divljim udarcem. "Nitko nije mogao slutiti da će ga ovaj stajati glave."
"Ljubazno je od vas što to kažete, kneže Eddarde." \l sam je kralj to rekao. On je okrivljavao vino."
Bjelokosi vitez umorno kimne glavom. "Njegova se Milost ljuljala u edlu u času kada smo istjerali vepra iz njegova

brloga, no zapovjedio nam je svima da stanemo u stranu."
"Pitam se, Ser Barristane," upita Varys, vrlo tiho, "tko je kralju dao
to vino?"
Ned nije čuo eunuhov dolazak, ali kad se osvrnuo, ondje je stajao. Nosio je crnu baršunastu halju koja je doticala pod, a lice mu bijaše svježe napršeno.
"Vino je bilo iz kraljeve osobne mješine", reče Ser Barristan.
"Samo jedne mješine? Lov je tako žedan posao."
"Nisam ih brojio. Više od jedne, zasigurno. Njegov bi štitonoša donio svježu mješinu kad god bi je on zatražio."
"Tako poslušan dječak", reče Varys, "kad je htio osigurati da Njegovoj Milosti ne nedostaje osvježenja."
Ned je imao gorak okus u ustima. Sjetio se dvojice svjetlokosih dječaka koje je Robert poslao u potjeru za napravom za rastezanje prsnog oklopa. Kralj je svima ispripovjedio priču te noći na gozbi, smijući se sve dok se nije počeo tresti. "Koji štitonoša?"
"Stariji", reče Ser Barristan. "Lancel."
"Znam dobro tog momka", reče Varys. "Odlučan dječak, sin Ser Ke-vana Lannistera, nećak kneza Tywina i kraljičin bratučed. Nadam se da drago, dobro momče ne okrivljuje sebe. Djeca su tako ranjiva u nevinosti svoje mladosti, ako se dobro sjećam."
Očito je i Varys nekoć bio mlad. Ned je sumnjao da je ikad bio nevin. "Spomenuli ste djecu. Robert je promijenio mišljenje što se tiče Daenerys Targarven. Kakve god ste dogovore postigli, želim da ih razvrg-nete. Smjesta."
Jao", reče Varys. "Smjesta može biti prekasno. Bojim se da su ptice odletjele. Ali učinit ću što mogu, moj kneže. S vašim dopuštenjem." Naklonio se i nestao niz stube, a njegove su papuče mekih potplata ša-Putale po kamenu dok je silazio.
Cayn i Tomard pomagali su Nedu preko mosta kad je knez Renly »zašao iz Maegorova uporišta. "Kneže Eddarde," vikne za Nedom, "je-an tren"tak, ako biste bili tako ljubazni."
Ned zastane. "Izvolijevajte."
Renly priđe k njemu. "Udaljite svoje ljude." Sreli su se nasred mosta, sa suhim jarkom pod sobom. Mjesečina je posrebrila okrutne vrške bodljika koje su obrubljivale njegovo korito.
Ned mahne rukom. Tomard i Cayn pognu glave i udalje se s poštovanjem. Knez Renly se oprezno osvrne prema Ser Borosu na drugome kraju mosnog luka, na Ser Prestona u okviru vrata za njima. "Ono pismo." Nagne se bliže. "Je li to bilo regentstvo? Je li vas moj brat imenovao Namjesnikom?" Nije čekao na odgovor. "Moj kneže, imam trideset ljudi u osobnoj straži, a uz to i prijatelje, vitezove i knezove. Dajte mi sat vremena, i predat ću vam stotinu mačeva u ruke."
"A što mi je činiti sa stotinu mačeva, moj kneže?"
"Napasti! Sada, dok zamak spava." Renly se ponovno osvrne k Ser Borosu i snizi glas u žuran šapat. "Moramo udaljiti Joffreyja od njegove majke i uzeti ga pod svoje. Namjesnik ili ne, čovjek koji drži kralja, drži kraljevstvo. Trebali bismo zarobiti Myrcellu i Tommena također. Kad jednom budemo imali njezinu djecu, Cersei nam se neće usuditi suprotstaviti. Vijeće će potvrditi vaš položaj Namjesnika i učiniti Joffreyja vašim štićenikom."
Ned ga hladno pogleda. "Robert još nije mrtav. Bogovi bi ga mogli poštedjeti. Ako ne, sazvat ću vijeće da počuje njegove posljednje riječi i razmisli o pitanju nasljednika, ali neću obeščastiti njegove posljednje sate na zemlji prolijevajući krv u njegovim dvorima i izvlačeći preplašenu djecu iz njihovih postelja."
Knez Renly ustukne korak, napet poput luka. "Svaki vaš trenutak oklijevanja daje Cersei trenutak više da se pripremi. U času kad Robert umre, možda će biti prekasno... za nas obojicu."
"Onda bismo se trebali moliti da Robert ne umre." "Mali su izgledi za to", reče Renly. "Katkad su bogovi milostivi."
"Ali Lannisterovi nisu." Knez Renly se okrene i pođe natrag preko jarka, u kulu u kojoj je njegov brat ležao na samrti.
Kad se Ned vratio u svoje odaje, osjećao se umorno i potišteno, no nije dolazilo u obzir da ponovno usne, ne sada. Kad igrate igru prijestolja, ili pobijedite ili umrete, rekla mu je Cersei Lannister u božanskoj šumi. Zatekao je sebe kako se pita je li učinio dobro odbivši ponudu kneza Renlyja. Nije bio naklonjen ovakvim urotama, niti je bilo imalo
i ti u prijetnjama djeci, pa ipak... ako Cersei izabere borbu umjesto bTega, možda će mu zaista ustrebati Renlvjevih stotinu mačeva, i više od toga.
"Želim vidjeti Maloprstog", reče Caynu. "Ako nije u svojim oda-• ma uzmi onoliko ljudi koliko ti je potrebno i pretraži svaku krčmu i J'avnu kuću u Kraljevu grudobranu dok ga ne nađeš. Dovedi mi ga prije svitanja."
Cayn se nakloni i ode, a Ned se obrati Tomardu. "Vještica vjetra ot-plovit će na večernjoj plimi. Jeste li odabrali pratnju?"
"Deset muškaraca, s Portherom na čelu."
"Dvadeset, a vi ćete zapovijedati", reče Ned. Porther je bio hrabar muškarac, ali tvrdoglav. Htio je nekog pouzdanijeg i razboritijeg da čuva stražu nad njegovim kćerima.
"Kako želite, moj gosp'aru", reče Tom. "Ne mogu reći da će mi biti žao okrenuti leđa ovom mjestu. Nedostaje mi žena."
"Proći ćeš blizu Zmajeva kamena kad okrenete na Sjever. Trebaš mi isporučiti jedno pismo."
Tom se činio zabrinutim. "Na Zmajev kamen, gosp'aru?" Otočna tvrđava kuće Targaryen bila je na zlu glasu.
"Reci kapetanu Qosu da digne moj barjak čim doplovi u blizinu otoka. Možda će biti oprezni prema neočekivanim gostima. Ako bude oklijevao, ponudi mu što god zatraži. Dat ću ti pismo koje valja predati u ruke kneza Stannisa Baratheona. Nikoga drugog. Ne njegova upravitelja, ni kapetana njegove straže, niti njegove plemenite žene, već jedino kneza Stannisa osobno."

"Na zapovijed, gosp'aru."
Kad ga je Tomard ostavio, knez Eddard Stark je sjeo i zurio u plamen svijeće koja je gorjela na stolu kraj njega. Na trenutak, tuga ga je preplavila. Ništa drugo nije želio nego potražiti božansku šumu, kako bi kleknuo pred drvetom srca i pomolio se za život Roberta Baratheona, koji mu je bio više od brata. Ljudi će možda poslije šaputati da je Eddard Stark iznevjerio kraljevo prijateljstvo i razbaštinio njegove sinove; on se mogao jedino nadati da se bogovi neće dati zavarati, i da će Robert doznati istinu u zemlji s one strane groba.
Ned izvadi kraljevo posljednje pismo. Svitak krutog bijelog pergamenta zapečaćenog zlatnim voskom, nekoliko kratkih riječi i mrlja krvi. Kako je mala razlika između pobjede i poraza, između života i smrti.
Izvuče list čistog papira i umoči pero u bočicu s crnilom. Njegovoj Milosti, Stannisu od kuće Baratheon, napisao je. U času kada primite ovo pismo, vaš brat Robert, naš kralj ovih posljednjih petnaest godina, bit će mrtav. Ranio ga je vepar dok je lovio u kraljevskoj šumi...
Činilo se da se slova kvrče i savijaju na papiru kad se njegova ruka zaustavila. Knez Tywin i Ser Jaime nisu bili od onih koji krotko trpe sramotu; radije će se boriti nego pobjeći. Nesumnjivo je knez Stannis bio oprezan nakon umorstva Jona Arrvna, ali morao je smjesta otploviti u Kraljev grudobran sa svom svojom silom, prije nego što Lannisterovi krenu u pohod.
Ned je brižljivo birao riječi. Kad je završio, potpisao je pismo s Eddard Stark, knez Oštrozimlja, Kraljev Namjesnik i kraljev regent, osušio papir bugačicom, dvaput ga presavio, i istopio pečatni vosak na plamenu svijeće.
Moje regentstvo bit će kratka vijeka, pomislio je dok je mekšao vosak. Novi kralj izabrat će novog Namjesnika. Ned će biti slobodan da ode kući. Pomisao na Oštrozimlje izmami mu izmučen osmijeh na usne. Htio bi ponovno čuti Branov smijeh, ići u lov sokolovima s Robbom, promatrati Rickona u igri. Želio bi utonuti u san bez snova u vlastitoj postelji s rukama čvrsto ovijenim oko svoje gospe Catelyn.
Cayn se vratio u času kad je utiskivao pečat s vukom u mekan bijeli vosak. Desmond bijaše s njim, a između njih Maloprsti. Ned zahvali svojom stražarima i otpusti ih.
Knez Petyr bijaše odjeven u modru baršunastu tuniku s naboranim rukavima, a srebrnasti mu je plašt bio ukrašen uzorcima ptica rugalica. "Predmnijevam da vam valja čestitati", reče dok je sjedao.
Ned se namršti. "Kralj leži ranjen i na rubu smrti."
"Znam", reče Maloprsti. "Isto tako znam da vas je Robert imenovao kraljevskim regentom."
Nedove oči dotaknu kraljevo pismo na stolu ispred njega, neslom-ljena pečata. "A kako to znate, moj kneže?"
"Varys je nešto natuknuo," reče Maloprsti, "a vi ste to upravo potvrdili."
Nedova se usta iskrive od gnjeva. "Prokleti Varys i njegove ptičice. Catelyn je pravo govorila, taj čovjek pozna crnu magiju. Ne vjerujem mu."
"Izvrsno. Učite." Maloprsti se nagne naprijed. "No kladio bih se da me niste dovukli ovamo u gluho doba noći da razgovaramo o eunuhu."
"Ne", prizna Ned. "Znam tajnu zbog čijeg je očuvanja Jon Arryn ... Robert neće ostaviti nijednog čistokrvnog nasljednika iza sebe. "r ffrev i Tommen su kopilad Jaimea Lannistera, rođeni iz njegova ro-doskvrnuća s kraljicom."
Maloprsti nadigne obrvu. "Sablažnjivo", reče glasom koji je navješ-o kako uopće nije sablažnjen. "Djevojčica također? Nesumnjivo. Dakle, kada kralj umre..."
"Prijestolje po pravu prelazi na kneza Stannisa, starijeg od dvojice Robertove braće."
Knez Petyr pogladi svoju šiljastu bradicu dok je razmatrao stvar. "Tako se čini. Osim ako..."
"Osim ako, moj kneže? U ovome nema ničeg prividnog. Stannis je nasljednik. Ništa ne može to izmijeniti."
"Stannis ne može preuzeti prijestolje bez vaše pomoći. Ako ste mudri, omogućit ćete Joffrevju da naslijedi."
Ned mu dobaci kameni pogled. "Zar nemate ni trunke časti?"
"O, trunku, zasigurno", odvrati Maloprsti nehajno. "Počujte me. Stannis nije vaš prijatelj, niti je moj. Čak ga i njegova braća jedva mogu podnijeti. Taj čovjek je željezo, tvrd i nepopustljiv. Dat će nam novog Namjesnika i novo vijeće, to je sigurno. Nesumnjivo će vam zahvaliti što ste mu predali krunu, ali neće vas voljeti zbog toga. A njegov uspon značit će rat. Stannis ne može biti miran na prijestolju dok Cersei i njezina kopilad ne budu mrtvi. Mislite li da će knez Tywin sjediti prekriženih ruku dok glavi njegove kćeri uzimaju mjeru za kolac? Bacačeva hrid će ustati, a neće biti sama. Robert je imao srca pomilovati ljude koji su služili kralju Aerysu, dokle god su mu obećali vjernost. Stannis je manje milostiv. On neće zaboraviti opsadu Krajoluje, a ni knezovi Tyrell i Red-wyne neće se usuditi učiniti isto. Svaki čovjek koji se borio pod zmajevim barjakom ili ustao s Balonom Greyjoyem, imat će razloga za strah. Posjednite Stannisa na Željezno prijestolje i obećavam vam, kraljevstvo će prokrvariti.
Sad pogledajte naličje novčića. Joffreyju je tek dvanaest, a Robert je vama povjerio regentstvo, moj kneže. Vi ste kraljev Namjesnik i regent. Moć je vaša, kneže Stark. Sve što trebate učiniti jest posegnuti i uzeti je. Izmirite se s Lannisterovima. Oslobodite Vražićka. Neka se Jofrey vjenča s vašom Šansom. Vjenčajte svoju mlađu djevojčicu s princem ommenom, a svog nasljednika s Myrcellom. Proći će četiri godine prije lego što Joffrey postane punoljetan. Do tada će u vama gledati drugog
oca, a ako ne, pa... četiri su godine mnogo vremena, moj kneže. Dovoljno vremena da se riješite kneza Stannisa. Tada, ako se Joffrev pokaže nezgodnim, moći ćemo otkriti njegovu malu tajnu i staviti kneza Ren-lyja na prijestolje."
"Mi?" ponovi Ned.

Maloprsti slegne ramenima. "Trebat ćete nekog da podijeli s vama teret. Uvjeravam vas, moja će cijena biti skromna."
"Vaša cijena." Nedov je glas bio leden. "Kneže Baelish, ovo što predlažete je izdaja."
"Samo ako izgubimo."
"Zaboravljate", reče mu Ned. "Zaboravljate Jona Arrvna. Zaboravljate Jorvja Cassela. I zaboravljate ovo." On izvuče bodež i položi ga na stol između njih; komad zmajeve kosti i valvrijskog čelika, oštar poput razlike između dobra i zla, između istine i laži, između života i smrti. "Poslali su čovjeka da mome sinu prereze vrat, kneže Baelish."
Maloprsti uzdahne. "Bojim se da sam zaista to zaboravio, moj kneže. Molim oprostite mi. Na trenutak se nisam sjetio da razgovaram sa Starkom." Njegova se usta izviše. "Dakle, bit će to Stannis, i rat?"
"To nije izbor. Stannis je nasljednik."
"Daleko sam od toga da se prepirem s kraljevskim Namjesnikom. Sto biste onda izvolijevali od mene? Ne moju mudrost, zasigurno."
"Potrudit ću se svim silama da zaboravim vašu... mudrost", reče Ned s gađenjem. "Pozvao sam vas ovamo da vas zamolim za pomoć koju ste obećali Catelyn. Ovo je opasan čas za sve nas. Robert me imenovao protektorom, to je istina, ali u očima svijeta, Joffrey je još uvijek njegov sin i nasljednik. Kraljica ima tucet vitezova i stotinu oklopnika koji će učiniti sve što ona zapovjedi... dovoljno ih je da nadvladaju ono što je preostalo od moje obiteljske straže. A koliko je meni poznato, njezin brat Jaime možda već jaše u Kraljev grudobran dok ovo govorimo, s lan-nisterskom vojskom za leđima."
"A vi vojske nemate." Maloprsti se igrao s bodežom na stolu, okrećući ga polako jednim prstom. "Malo je ljubavi između kneza Renlyja i Lannistera. Bronačni Yohn Royce, Ser Balon Swan, Ser Loras, knegi-nja Tanda, Redwyneovi blizanci... svatko od njih ima svitu vitezova i zakletih mačeva ovdje na dvoru."
"Renly ima trideset ljudi u svojoj osobnoj straži, ostali još manje. To nije dovoljno, čak i kad bismo mogli biti sigurni da će mi svaki od njih
obećati vjernost. Moram imati zlatne plašteve. Gradska straža ima dvije tisuće, prisegli su da će obraniti zamak, grad, i kraljev mir."
"Ah, ali kad kraljica proglasi jednog kralja, a Namjesnik drugog, čiji će mir onda štititi?" Knez Petyr kvrcne bodež svojim prstom, natjeravši da se okreće u mjestu. Ukrug i ukrug je išao, kimajući se dok se okretao. Kad je na koncu usporio i stao, oštrica je pokazivala u Maloprstog. "Pa evo vam odgovora", reče, osmjehujući se. "Oni slijede čovjeka koji ih plaća " Nagne se naprijed i pogleda Neda ravno u lice, sivozelenim očima u kojima je blistala poruga. "Vi nosite svoju čast kao viteški oklop, Starku. Mislite da vas čuva, ali ona vas jedino opterećuje i sputava vam kretnje. Pogledajte se sada. Znate zašto ste me pozvali ovamo. Znate što me želite zamoliti da učinim. Znate da to mora biti učinjeno... ali to nije časno, pa vam stoga riječi zapinju u grlu."
Nedov vrat bijaše ukočen od napetosti. Na tren je bio toliko gnjevan da se nije usuđivao progovoriti.
Maloprsti se nasmije. "Trebao sam vas natjerati da mi sami kažete, ali bilo bi to okrutno... stoga nemajte bojazni, moj dobri kneže. Zbog ljubavi koju osjećam za Catelyn, poći ću Janosu Slyntu ovog časa i osigurati da gradska straža bude vaša. Šest tisuća zlatnika trebalo bi dosta-jati. Trećina za zapovjednika, trećina za časnike, trećina za vojnike. Možda ih uspijemo kupiti za upola manje, ali ne volim riskirati." Osmjehujući se, on podigne bodež i pruži ga Nedu, drškom prema naprijed.

JON

Jon je prekidao post kolačima od jabuka i kobasicom kad se Samvvell Tarly bacio na klupu. "Pozvan sam u septu", reče Sam uzbuđenim šapatom. "Oslobađaju me vježbanja. Učinit će me bratom zajedno s ostalima. Možeš li vjerovati?"
"Ne, zaista?"
"Zaista. Pomagat ću meštru Aemonu u knjižnici i s pticama. Treba nekog tko umije čitati i pisati slova."
"To će ti dobro ići", reče Jon, osmjehujući se.
Sam se zabrinuto osvrne oko sebe. "Je li vrijeme da pođemo? Ne smijem zakasniti, mogli bi promijeniti mišljenje."
Gotovo je skakutao dok su prelazili preko korovom obrasla dvorišta. Dan bijaše topao i sunčan. Potoci vode slijevali su se niz površinu Zida, te se led činio kao da svjetluca i sjaji.
^ U septi, veliki kristal lovio je jutarnju svjetlost dok se slijevala kroz južni prozor i prostirao je poput duge po oltaru. Pvpova usta su se razjapila kad je opazio Sama, a Žabac je bocnuo Grenna u rebra, ali nitko se mje usudio prozboriti ni riječi. Septon Celladar zamahivao je kandim lspunjavajući zrak mirisom tamjana koji je Jona podsjećao na malu P u kneginje Stark u Oštrozimlju. Ovaj put se septon doimao trijeznim.
Visoki časnici stigoše svi zajedno; meštar Aemon oslanjajući se na Clvdasa, Ser Alliser hladnook i mrk, vrhovni zapovjednik Mormont blistav u crnome vunenom prsluku sa srebrnim kopčama u obliku medvjeđih pandži. Za njima dođoše stariji članovi triju redova: glavni upravitelj crvena lica Bovven Marsh, prvi graditelj Othell Yarwyck i Ser Jaremv Rvkker, koji je zapovijedao izvidnicima u odsutnosti Benjena Starka.
Mormont stane ispred oltara, dok se duga sjajila na njegovoj širokoj ćelavoj glavi. "Došli ste k nama kao odmetnici," počne, "lovokradice, silovatelji, dužnici, ubojice i tatovi. Došli ste k nama kao djeca. Došli ste k nama sami, u lancima, bez prijatelja i bez časti. Došli ste k nama bogati, i došli ste k nama siromašni. Neki od vas nose imena ponosnih kuća. Drugi imaju samo imena kopiladi, ili uopće nemaju imena. To nije važno. Sve je to sada prošlost. Na Zidu, svi smo mi

jedna obitelj.
U predvečerje, dok sunce bude zalazilo, a mi se suočavali s nadolazećom noći, vi ćete položiti svoju prisegu. Od tog časa, bit ćete Prisegnuta braća Noćne straže. Vaši će zločini biti izbrisani, vaši dugovi zaboravljeni. Tako i vi morate zaboraviti drage osobe, zaboraviti svoje svađe, stare nepravde i stare ljubavi. Ovdje počinjete ispočetka.
Muž Noćne straže živi svoj život za kraljevstvo. Ne za kralja, ne za kneza, ni za čast ove ili one kuće, ni za zlato, ni za slavu, ni za ljubav žene, već za kraljevstvo, i sve ljude u njemu. Muž Noćne straže ne uzima žene niti postaje otac sinovima. Naša žena je dužnost. Naša ljubavnica je čast. A vi ste jedini sinovi koje ćemo ikad upoznati.
Naučili ste riječi prisege. Dobro promislite prije nego što je izgovorite, jer kad jednom odjenete crno, nema povratka. Kazna za dezerterstvo je smrt." Stari je medvjed zastao na trenutak prije nego što je rekao: "Ima li među vama onih koji bi željeli ostaviti naše društvo? Ako ima, idite sada, i nitko o vama neće misliti loše."
Nitko se ne pomakne.
"Dobro je i pravo", reče Mormont. "Možete ovdje položiti prisegu u predvečerje, pred septonom Celladarom i prvacima svoga reda. Svetkuje li tko od vas stare bogove?"
Jon ustane. "Ja, moj gospodaru."
"Predmnijevam da ćeš htjeti reći nekoliko riječi pred drvetom srca, kao što je tvoj stric učinio", reče Mormont.
"Da, moj gospodaru", reče Jon. Bogovi septe nisu imali ništa s njim; krv Prvih ljudi tekla je u žilama Starkovih.
Čuo je kako Grenn šapuće iza njega. "Ovdje nema božanske šume. Žar ne? Nisam vidio božansku šumu."
"Ti ne bi vidio krdo turova sve dok te ne bi pregazilo u snijegu", šapatom uzvrati Pyp.
"Bih", ustraje Grenn. "Vidio bih ga iz daljine."
Mormont sam potvrdi Grennove sumnje. "Crni zamak nema potrebe za božanskom šumom. S one strane Zida stoji ukleta šuma kao što sta;ala u Osvit dana, davno prije nego što su Andali donijeli Sedmoricu preko uskoga mora. Pronaći ćeš gaj usud-drveća pola milje odavde, a možda i svoje bogove."
"Moj gospodaru." Glas natjera Jona da se iznenada osvrne. Samwell Tarly bio je na nogama. Debeli dječak brisao je znojne dlanove o svoju tuniku. "Mogu li ja... mogu li i ja poći? Da ponudim svoje riječi tom dr-vetu srca?"
"Zar i kuća Tarly svetkuje stare bogove?" upita Mormont.
"Ne, moj gospodaru", odvrati Sam tankim, nervoznim glasom. Visoki časnici su ga plašili, znao je Jon, a Stari medvjed najviše od svih. "Ime sam dobio na svjetlu Sedmorice u septi na Rogatom brijegu, kao i moj otac, i njegov otac, i svi Tarlvjevi kroz tisuću godina."
"Zašto bi se odrekao bogova svog oca i svoje kuće?" upitao se Ser Jaremv Rvkker.
"Noćna straža je sada moja kuća", reče Sam. "Sedmorica nikad nisu uslišila moje molitve. Možda će ih uslišiti stari bogovi."
"Kako želiš, dječače", reče Mormont. Sam ponovno sjedne, kao i Jon. "Svakog od vas smjestili smo u određeni red, kako dolikuje vašim potrebama, vašoj snazi i vještini." Bowen Marsh stupi naprijed i doda mu papir. Vrhovni zapovjednik ga razmota i stane čitati. "Halder, graditeljima", počne. Halder ukočeno kimne glavom odobravajući. "Grenn, izvidnicima. Albett, graditeljima. Pypar, izvidnicima." Pypar pogleda preko u Jona i stane micati ušima. "Samvvell, upraviteljima." Sam slegne ramenima od olakšanja, otirući čelo komadićem svile. "Matthar, izvidnicima. Daeron, upraviteljima. Todder, izvidnicima. Jon, upraviteljima."
Upraviteljima? Na trenutak Jon nije mogao povjerovati u ono što je čuo. Mormont je sigurno krivo pročitao. Ustajući, otvorio je usta, zinuo da im kaže da se dogodila pogreška... a onda ugledao Ser Allisera kako ga odmjerava, sjajnih očiju poput dviju iskri opsidijana, i tada je znao.
Stari medvjed smota papir. "Vaši će vas čelnici poučiti vašim dužnostima. Neka vas bogovi očuvaju, braćo." Vrhovni zapovjednik počasti ih sve malim naklonom i ode. Ser Alliser pođe s njim, s tankim osmijehom na licu. Jon nikad nije vidio glavnog oružnika tako sretnog.
"Izvidnici za mnom", vikne Ser Jaremv Rvkker kad su otišli. Pyp je zurio u Jona dok se polako dizao na noge. Uši mu bijahu crvene. Činilo se da Grenn, široko se cereći, ne shvaća kako nešto nije u redu. Mart i Žabac uhvatiše korak s njima te izadoše sa Ser Jaremvjem iz septe.
"Graditelji", najavi Othell Yarwyck upalih obraza. Halder i Albett odoše za njim.
Jon se obazre oko sebe u mučnoj nevjerici. Slijepe oči meštra Ae-mona bijahu uzdignute k svjetlu koje nije mogao vidjeti. Septon je slagao kristale na oltaru. Samo su Sam i Daeron ostali na klupama; debeli dječak, pjevač... i on.
Glavni upravitelj Bowen Marsh trljao je punašne ruke. "Samwelle, ti ćeš pomagati meštru Aemonu u vranjem gnijezdu i knjižnici. Chett će poći u štenaru, da pomogne oko pasa. Dobit ćeš njegovu ćeliju, tako da noću i danju meštru budeš u blizini. Vjerujem da ćeš se dobro brinuti o njemu. On je vrlo star, ali nam je vrlo vrijedan.
"Daerone, rečeno mi je da si pjevao za mnogim stolovima visokih knezova i dijelio s njima meso i medovinu. Šaljemo te u Istočnu stražar-nicu. Možda će tvoje nepce biti od kakve pomoći Cotteru Pykeu kad trgovačke galije dođu trgovati. Preskupo plaćamo usoljenu govedinu i ribu, a kakvoća maslinova ulja koje dobivamo je sramotna. Javi se Bor-casu kad stigneš, on će ti dati posla između brodova."
Marsh uputi svoj osmijeh Jonu. "Vrhovni zapovjednik Mormont zatražio je da mu ti budeš osobni upravitelj, Jone. Spavat ćeš u ćeliji ispod njegovih odaja, u kuli vrhovnoga zapovjednika."
"A koje će biti moje dužnosti?" oštro upita Jon. "Hoću li posluživati vrhovnom zapovjedniku obroke, pomagati mu da se

odjene, donositi vruću vodu za njegovu kupku?"
"Naravno." Marsh se namršti na Jonov ton. "I prenosit ćeš mu poruke, održavati vatru u njegovim odajama, mijenjati mu plahte i gunjeve svaki dan, i činiti sve ostalo što vrhovni zapovjednik od tebe zatraži."
"Držite me za slugu?"
"Ne" reče meštar Aemon iz dna septe. Clvdas mu pomogne ustati. »n v li srno te za muža Noćne straže... ali možda smo se prevarili u
tome."
Ton se jedva uspio suzdržati da demonstrativno ne izađe. Zar se od • ea očekivalo da stapa maslac i šije prsluke kao djevojka do kraja svojih dana? "Mogu li ići?" upita ukočeno.
"Ako želiš", odvrati Bowen Marsh.
Daeron i Sam odoše s njime. Spustili su se u dvorište u tišini. Vani, Jon podigne pogled k Zidu koji je blistao na suncu, dok mu je istopljeni led milio niz bokove poput stotina tankih prstiju. Jonov bijes bio je tolik da bi ga bio razbio u trenu, i neka je svijet proklet.
"Jone", uzbuđeno će Samwell Tarly. "Čekaj. Ne vidiš li što su učinili?"
Jon se otrese na Samvvela u svojoj srdžbi. "Vidim Ser Alliserove proklete prste, eto što vidim. Htio me postidjeti, i uspio je."
Daeron mu dobaci pogled. "Upravitelji su dobri za ljude poput tebe i mene, Same, ali ne i za kneza Snowa."
"Bolji sam mačevalac i bolji jahač od svih vas", plane Jon. "Nijepo-šteno!"
"Pošteno?" Daeron se prezirno osmjehne. "Djevojka me čekala, gola kao od majke rođena. Uvukla me kroz prozor, a ti mi govoriš opoštenju?" Udaljio se.
"Nije sramota biti upravitelj", reče Sam.
"Misliš li da želim provesti ostatak života perući starčeve gaće?"
"Taj starac je vrhovni zapovjednik Noćne straže", podsjeti ga Sam. "Bit ćeš s njime danju i noću. Da, točit ćeš mu vino i brinuti se da mu posteljina bude čista, također ćeš nositi njegova pisma, pratiti ga na sastancima, biti mu štitonoša u bici. Bit ćeš mu blizak poput sjene. Znat ces sve, biti dio svega... a glavni upravitelj je rekao daje Mormont izričito tražio tebe! Kad sam bio mali, moj je otac obično zahtijevao da budem uz njega u odaji za primanja kad god je zasjedao dvor. Kad bi jahao u Visovrt da se pokloni knezu Tvrellu, tjerao me da pođem s njim. Poslije, međutim, počeo je voditi Dickona, a mene ostavljao kod kuće, i nije više mario sje-d'm li na njegovim primanjima, dokle god je Dickon bio ondje. Htio je vog nasljednika uza se, ne shvaćaš li? Da promatra, sluša i uči od svega
što je činio. Kladim se da je zbog toga knez Mormont zatražio tebe Jone. Što bi drugo moglo biti? Želi te izučiti za zapovjedništvo!"
Jon bijaše osupnut. Bila je istina, knez Eddard je često od Robba tražio da sudjeluje u njegovim vijećanjima u Oštrozimlju. Je li Sam mogao biti u pravu? Čak se i kopile moglo uzdići do visoka položaja u Noćnoj straži, govorili su.
"Nikad to nisam tražio", reče tvrdoglavo.
"Nitko od nas nije ovdje jer je to tražio", podsjeti ga Sam. Iznenada, Jon Snow se osjeti postiđenim.
Kukavica ili ne, Samwell Tarly je pronašao hrabrosti da prihvati svoju sudbinu poput muškarca. Na Zidu, čovjek dobije samo ono što zasluži, rekao je Benjen Stark posljednje noći kad ga je Jon vidio živa. Ti nisi izvidnik, Jone, već nezreo dječak na kojem se još dade oćutjeti miris ljeta. Čuo je druge govoriti kako kopilad odrasta brže od ostale djece; na Zidu, ili odrasteš ili umreš.
Jon ispusti dubok uzdah. "Imaš pravo. Izigravao sam dječaka." "Onda ćeš ostati i izgovoriti svoje riječi sa mnom?" "Stari nas bogovi već očekuju." Prisili se na osmijeh.
Uputili su se kasno tog poslijepodneva. Zid nije imao dveri kao takvih, ni ovdje u Crnom zamku niti igdje drugdje duž svojih tri stotine milja. Poveli su svoje konje uzanim tunelom kroz led, a hladni mračni zidovi pritiskivali su ih sa svih strana dok je prolaz zavijao i skretao. Triput su im prolaz zapriječile željezne rešetke, i morali su stati dok je Bowen Marsh izvlačio svoje ključeve i otključavao masivne lance koji su ih vezivali. Jon je mogao oćutjeti neizmjernu težinu koja gaje tištila dok je čekao glavnog upravitelja. Zrak bijaše hladniji nego u grobu, i znatno mirniji. Osjetio je neobično olakšanje kad su izišli na poslijepodnevno svjetlo na sjevernoj strani Zida.
Sam je treptao na iznenadnom blještavilu i zabrinuto se ogledavao oko sebe. "Divljaci... oni neće... oni se ne bi usudili doći ovako blizu Zida. Zar ne?"
"Nikad." Jon se popne u sedlo. Kad su Bowen Marsh i njihova iz-vidnička pratnja uzjahali, Jon stavi dva prsta u usta i zazviždi. Duh se pojavi grabeći iz hodnika.
Brdski konjić glavnog upravitelja propne se i ustukne pred straho-vukom. "Kaniš li povesti tu zvijer?"
"Da moj gospodaru", reče Jon. Duhova se glava podigne. Činilo se ša'zrak. U tren oka je nestao, jureći preko široka, korovom ugušena polja kako bi nestao među drvećem.
Kad su jednom zašli u šumu, našli su se u drugačijem svijetu. Jon je često lovio sa svojim ocem, Jorvjem, i bratom Robbom. Poznavao je vučiju šumu oko Oštrozimlja kao nitko. Ukleta šuma bila joj je prilično slična, no osjećaj koji je stvarala ipak je bio drugačiji.
Možda je sve ležalo u spoznaji. Odjahali su dalje od kraja svijeta; to e nekako mijenjalo sve. Svaka sjena činila se tamnijom, svaki zvuk prijetećim. Drveće je raslo gusto i zaklanjalo svjetlo zalazećega sunca. Tanka kora snijega pucketala

je pod kopitima njihovih konja, zvukom nalik na slamanje kostiju. Kad je vjetar zašuškao lišćem, bilo je to kao da studeni prsti slijede stazu niz Jonovu kralježnicu. Zid im bijaše za leđima, a samo su bogovi znali što je pred njima.
Sunce je tonulo za drvećem kad su stigli na cilj, malu čistinu u dubini šume gdje je devet usud-drva raslo u grubom krugu. Jon uvuče dah, i ugleda Sama Tarlvja kako zuri. Čak i u vučjoj šumi, nikad se ne bi naišlo na više od dva ili tri bijela drveta gdje rastu zajedno; gaj od takvih devet bio je nečuven. Šumsko tlo bijaše pokriveno sagom od otpalog lišća, krvavocrvenog iznad, crnog i istrunulog ispod. Široka glatka debla bijahu bijela poput kosti, a devet je lica zurilo u unutrašnjost kruga. Suha smola koja je koricom prekrila oči bila je crvena i tvrda poput rubina. Bowen Marsh im naredi da ostave konje izvan kruga. "Ovo je sveto mjesto, nećemo ga oskvrnuti."
Kad su stupili u gaj, Samwell Tarly polako se okrene promatrajući svako lice po redu. Ni jedno nije bilo posve nalik na ono drugo. "Gledaju nas", šapne. "Drevni bogovi."
"Da." Jon klekne, a Sam pokraj njega.
Izgovorili su riječi zajedno, dok je posljednje svjetlo iščezavalo na zapadu, a sivi dan postajao crna noć.
"Čujte moje riječi, i budite svjedocima moje prisege", odrecitiraše, a glasovi im ispuniše gaj u sumraku. "Noć pada, a moja straža sada počinje. Neće završiti do moje smrti. Neću uzeti ženu, posjedovati zemlju, biti otac djeci. Neću nositi krunu ni izvojevati slavu. Živjet ću i umrijeti na svome mjestu. Ja sam mač u tami. Ja sam promatrač na zidovima. Ja sam vatra koja gori spram studeni, svjetlo koje donosi zoru, rog koji budi spavače, štit koji čuva kraljevstvo ljudi. Zavjetujem svoj život i čast Noćnoj straži, ove noći i svih noći koje imaju doći."
Šuma utihne. "Kleknuli ste kao dječaci", Bowen Marsh svečano zapjevuši.
"listajte sada kao muževi Noćne straže."
Jon pruži ruku da povuče Sama na noge. Izvidnici se okupiše da im ponude osmijehe i čestitke, svi osim kvrgavog starog šumara Dywena. "Bolje bi bilo da krenemo natrag, moj gosp'aru", reče on Bovvenu Mar-shu. "Pada mrak, a ima nečeg u mirisu noći što mi se ne sviđa."
I iznenada Duh se vratio, projurivši nečujno između dva usud-drva. Bijelo krzno i crvene oči, shvati Jon, uznemireno. Poput drveća...
Vuk je imao nešto u gubici. Nešto crno. "Što to ima?" upita Bovven Marsh, mršteći se.
"K meni, Duše." Jon klekne. "Donesi."
Vuk dotrči k njemu. Jon je čuo kako Samwell Tarly oštro uvlači dah.
"Bogovi smilujte se", promuca Dywen. "To je Namjesnik."

EDDARD

Sivo svjetlo zore slijevalo se kroz prozor kad je grmljavina kopita probudila Eddarda Starka iz njegova kratkog, iscrpljujućeg sna. Podigao je glavu sa stola kako bi pogledao u dvorište. Ispod, muškarci u oklopima, koži i grimiznim plaštevima okupili su se na jutarnjem megdanu uz zvuke mačeva, rušeći na konjima lažne ratnike ispunjene slamom. Ned je promatrao Sandora Cleganea kako jaše preko utabane zemlje da bi zario koplje sa željeznim vrškom kroz glavu lutke. Platno se rasparalo, a slama rasprsnula dok su lannisterski stražari zbijali šale i proklinjali.
Je li ova hrabra predstava meni u korist? pitao se. Ako je tako, Cer-sei je bila veća budala nego što je mislio. Prokleta bila, pomisli, zašto ta žena nije pobjegla ? Dao sam joj jednu mogućnost za drugom...
Jutro bijaše oblačno i tmurno. Ned je prekinuo post sa svojim kćerima i septom Mordane. Šansa, još uvijek neutješna, mrko je zurila u svoju hranu i odbijala jesti, ali Arya je pojela sve što se stavilo pred nju. Syrio veli da imamo vremena za posljednju pouku prije nego što se ukrcamo na brod večeras", reče ona. "Mogu li, oče? Sve moje stvari su složene."
Kratku pouku, i pobrini se da si ostaviš vremena da se okupaš i presvučeš. Želim da budeš spremna za polazak do podneva, je li to jasno?"
"Do podneva", reče Arya.
Šansa podigne pogled s hrane. "Ako ona može imati sat plesa, zašto meni ne dopustite da se pozdravim s princem Joffrevjem?"
"Ja bih rado pošla s njom, kneže Eddarde", ponudi se septa Mordane. "Tako se neće dogoditi da propusti brod."
"Ne bi bilo mudro za tebe da baš sada odeš Joffrevju, Šansa. Žao mi je."
Sansine se oči napuniše suzama. "Ali zašto?"
"Šansa, tvoj plemeniti otac zna najbolje", reče septa Mordane. "Ne smiješ ispitivati njegove odluke."
"Nije pošteno!" Sansa se odgurne od stola, sruši svoj stolac i otrči plačući iz dnevne odaje.
Septa Mordane ustane, ali Ned joj rukom pokaže da sjedne. "Pustite je, septo. Pokušat ću je natjerati da shvati kad svi budemo na sigurnome u Oštrozimlju." Septa pogne glavu i sjedne da završi svoj doručak.
Sat poslije veliki meštar Pycelle došao je Eddardu Starku u njegovu privatnu dnevnu odaju. Njegova su se ramena povijala kao da je težina lanca velikog meštra oko njegova vrata postala prevelika da bi se mogla podnijeti. "Moj kneže," reče, "kralj Robert je preminuo. Bogovi dajte mu vječni mir."
"Ne", odvrati Ned. "Mrzio je mir. Bogovi dajte mu ljubavi i smijeha, veselja pravedne bitke." Bilo je čudno koliko se praznim osjećao. Očekivao je ovaj posjet, no zajedno s tim riječima, nešto je umrlo u njemu. Bio bi dao sve svoje naslove

da može slobodno zaplakati... ali bio je Robertov Namjesnik, a nastupio je čas kojeg se užasavao. "Budite tako dobri i sazovite članove vijeća u moju dnevnu odaju", reče Pycellu. Namjesnikova kula bila je onoliko sigurna koliko su je on i To-mard mogli osigurati; isto nije mogao reći za vijećničke odaje.
"Moj kneže?" Pycelle zatrepće očima. "Sigurno poslovi kraljevstva mogu pričekati do sutra, kad naša tuga ne bude tako svježa."
Ned je bio tih ali odlučan. "Bojim se da se moramo sastati istog trena."
Pycelle se nakloni. "Kako Namjesnik zapovijeda." Dozove svoje sluge i pošalje ih trkom, potom sa zahvalnošću prihvati stolac koji mu je ponudio Ned i kalež slatkog piva.
Ser Barristan Selmy bio je prvi koji je odgovorio na poziv, besprije-bijelome plastu s ocakljenim ljuskama. "Moja gospodo," reče, "moje mjesto je sada uz mladog kralja. Molim, dopustite mi da mu budem na usluzi."
"Vaše je mjesto ovdje, Ser Barristane", reče mu Ned.
Maloprsti je stigao, još uvijek odjeven u modri baršun i srebrni plašt nticama rugalicama, koji je nosio prošle noći, čizama prašnjavih od jahanja "Moja gospodo", reče, smiješeći se ničem posebno prije nego što se obratio Nedu. "Onaj mali zadatak koji ste mi postavili izvršenje, kneže Eddarde."
Varys je ušao obavijen oblakom lavande, ružičast od kupke, punašna lica izribanog i svježe naprašenog, u mekim papučama koje su bile gotovo bešumne. "Ptičice danas pjevaju žalobnu pjesmu", reče dok je sjedao. "Kraljevstvo plače. Hoćemo li početi?"
"Kad stigne knez Renly", reče Ned.
Varys mu dobaci tugaljiv pogled. "Bojim se daje knez Renly napustio grad."
"Napustio grad?" Ned je računao na Renh/jevu potporu.
"Otišao je kroz stražnje dveri sat prije zore, u pratnji Ser Lorasa Tyrella i koje pedesetorice vazala", reče mu Varys. "Kad su posljednji put viđeni, galopirali su na jug priličnom brzinom, nesumnjivo na putu u Krajoluje ili Visovrt."
Toliko o Renlyju i njegovih stotinu mačeva. Nedu se nije sviđalo na što je ovo mirisalo, ali ništa se nije moglo učiniti. On izvuče Robertovo posljednje pismo. "Kralj me pozvao k sebi prošle noći i zapovjedio mi da zabilježim njegove zadnje riječi. Knez Renly i veliki meštar Pycelle posvjedočili su kad je Robert zapečatio pismo, koje se imalo otvoriti na vijeću nakon njegove smrti. Ser Barristane, biste li bili tako ljubazni?"
Vrhovni zapovjednik kraljevske straže pregleda papir. "Pečat kralja Roberta, netaknut." Otvori pismo i pročita. "Knez Eddard Stark je ovdje imenovan zaštitnikom kraljevstva, da vlada kao regent sve dok nasljednik ne postane punoljetan."
A kako se potrefilo, on jest punoljetan, Ned pomisli, ali ne izusti misao. Nije vjerovao ni Pycellu ni Varysu, a Ser Barristan bijaše vezan čašću da štiti i brani dječaka kojeg je držao svojim novim kraljem. Stari vitez neće napustiti Joffreyja tako lako. Potreba za prijevarom ostavljala Je gorak okus u njegovim ustima, ali Ned je znao da ovdje mora biti oprezan, mora šutjeti i igrati igru sve dok se ne učvrsti kao regent. Tada će imati dovoljno vremena da se pozabavi pravom nasljedstva, kad Arya i Šansa budu na sigurnom u Oštrozimlju, a knez Stannis se vrati u Kraljev grudobran sa svom svojom silom.
"Zatražio bih od ovog vijeća da me potvrdi kao vrhovnog protektora, kao što je Robert želio", reče Ned, promatrajući njihova lica, pitajući se kakve su se misli krile za Pycellovim poluskopljenim očima, Maloprstovim lijenim polusmiješkom i nervoznim treperenjem Varyso-vih prstiju.
Vrata su se otvorila. Debeli Tom stupi u dnevnu odaju. "Oprostite, moja gospodo, kraljev upravitelj zahtijeva..."
Kraljevski upravitelj uđe i nakloni se. "Časna gospodo, kralj traži trenutačnu prisutnost njegova malog vijeća u prijestolnoj odaji."
Ned je očekivao da će Cersei udariti brzo; poziv ga nije iznenadio. "Kralj je mrtav," reče, "ali poći ćemo unatoč tomu. Tome, okupi pratnju, molim."
Maloprsti ponudi Nedu svoju ruku da mu pomogne niz stube. Varys, Pycelle i Ser Barristan išli su odmah iza njih. Dvostruka kolona oklop-nika u žicanim košuljama i čeličnim kacigama čekala je pred kulom, njih osmorica. Sivi plaštevi pucketali su na vjetru dok su ih stražari pratili preko dvorišta. Nigdje se nije mogao vidjeti lannisterski grimiz, ali Neda je umirio broj zlatnih plašteva vidljivih na bedemima i pred dverima.
Janos Slynt ih je presreo na vratima prijestolne dvorane, zaštićen ki-ćenim crno-zlatnim oklopom, kacige s visokom perjanicom pod rukom. Zapovjednik se ukočeno nakloni. Njegovi ljudi odgurnuše velika hrastova vrata, dvadeset stopa visoka i okovana broncom.
Kraljevski upravitelj uvede ih unutra. "Svi pozdravite Njegovu Milost, Joffrevja od kuće Baratheon i Lannister, Prvog njegova imena, kralja Andala, Rhovnara i Prvih ljudi, gospodara Sedam kraljevina i zaštitnika kraljevstva", zapjeva on.
Bijaše dug put do suprotnog kraja dvorane, gdje je Joffrev čekao na Željeznom prijestolju. Podupirući se o Maloprstog, Ned Stark polako je šepao i poskakivao prema dječaku koji se prozivao kraljem. Ostali su slijedili. Prvi put kad je prošao ovim putem, bio je na konju, s mačem u ruci, a targarvenski zmajevi promatrali su sa zidova kako prisiljava Jai-mea Lannistera da siđe s prijestolja. Pitao se hoće li i Joffrev sići tako lako.
Pet vitezova kraljevske garde - svi osim Ser Jaimea i Ser Barristana - stali su u polukrug oko podnožja prijestolja. Bijahu u punoj bojnoj opremi, ocakljenom čeliku od kacige do pete, dugim blijedim plaštevima reko ramena, s blistavim bijelim štitovima pričvršćenim remenima za njihove ljevice. Cersei Lannister i njezino dvoje mlađe djece stajali su iza Ser Borosa i Ser Mervna. Kraljica je nosila haljinu od morskozele-ne svile, obrubljenu mvrijskom čipkom blijedom poput pjene. Na

njezinu prstu bio je zlatan prsten sa smaragdom veličine golubljeg jajeta, na njezinoj glavi odgovarajuća tijara.
Iznad njih, princ Joffrev je sjedio usred bodljika i šiljaka, u prsluku od zlatne tkanine i crvenom plastu od satena. Sandor Clegane smjestio se u dnu strmih uzanih stuba prijestolja. Nosio je žičanu košulju i gara-vosiv prsni oklop te svoju režeću psoglavu kacigu.
Za prijestoljem, dvadesetorica Lannisterovih stražara čekala su s dugim mačevima koji su visjeli o njihovim pojasovima. Grimizni plaštevi obavijali su im ramena, a čelični im lavovi krunili kacige. Ali Maloprsti je održao svoje obećanje; posvuda duž zidova, pred Robertovim tapiserijama s njihovim scenama iz lova i bitki, redovi zlatnih plašteva gradske straže ukočeno su stajali u stavu mirno, a sve ruke stiskale su držak osam stopa dugog koplja s vrškom od crnoga željeza. Nadmašivali su brojem Lannistere pet prema jedan.
Nedova je noga sijevala od boli kad su se zaustavili. Zadržao je ruku na Maloprstovu ramenu kako bi podupro svoju težinu.
Joffrev ustane. Njegov plašt od crvenoga satena bio je prošaran zlatnom niti; pedeset ričućih lavova na jednoj strani, pedeset razigranih jelena na drugoj. "Naređujem vijeću da izvrši sve potrebne pripreme za moju krunidbu", objavi dječak. "Želim da me se okruni u roku od dva tjedna. Danas ću primiti prisege vjernosti svojih odanih vijećnika."
Ned predoči Robertovo pismo. "Kneže Varyse, budite tako ljubazni i pokažite ovo mojoj gospi od Lannistera."
Eunuh odnese pismo Cersei. Kraljica preleti pogledom po riječima. "Kraljevski protektor", pročita. "Ovo je trebalo predstavljati vaš štit, moj kneže? Komad papira?" Ona raspara pismo napola, raspara polovice na četvrtine, i pusti da komadići odlepršaju na pod.
"To su bile kraljeve riječi", reče Ser Barristan, zaprepašten.
"Sad imamo novog kralja", odvrati Cersei Lannister. "Kneže Eddar sad smo posljednji put razgovarali, dali ste mi jedan savjet. Dopustite da vam uzvratim ljubaznost. Savijte koljeno, moj kneže. Savijte koljeno i zakunite se na vjernost momu sinu, i dopustit ćemo vam da odstupite kao Namjesnik i prozivite ostatak svojih dana u sivoj pustari koju zovete domom."
"Kad bih barem mogao", mrko će Ned. Ako je bila tako odlučna nametnuti pitanje ovdje i sada, nije mu ostavljala izbora. "Vaš sin nema pravo na prijestolje na kojem sjedi. Knez Stannis je Robertov pravi nasljednik."
"Laže!" krikne Joffrev, a lice mu stane crvenjeti.
"Majko, što to znači?" princeza Mvrcella plačno upita kraljicu. "Nije li Joff sada kralj?"
"Osudili ste se vlastitim ustima, kneže Sta;k", reče Cersei Lannis-ter. "Ser Barristane, ščepajte izdajicu."
Vrhovni zapovjednik kraljevske garde je oklijevao. U tren oka bio je okružen starkovskim stražarima, ogoljelog čelika u njihovim oklop-ljenim šakama.
"A sada izdaja prelazi s riječi na djela", reče Cersei. "Mislite li da Ser Barristan stoji sam, moj kneže?" Uz prijeteću škripu kovine o kovinu, Pas isuče svoj mač. Vitezovi kraljevske garde i dvadesetorica lannis-terskih stražara u grimiznim plaštevima primakoše se da ga podupru.
"Ubijte ga!" krikne kralj dječak sa Željeznoga prijestolja. "Ubijte ih sve, ja zapovijedam!"
"Ne ostavljate mi drugog izbora", Ned reče Cersei Lannister. Dovikne Janosu Slyntu. "Zapovjednice, odvedite kraljicu i njezinu djecu u pritvor. Nemojte im nauditi, ali otpratite ih do kraljevskih odaja i zadržite ih ondje, pod stražom."
"Muževi straže!" vikne Janos Slynt, nataknuvši kacigu. Stotinu zlatnih plašteva uperilo je svoja koplja i primaknulo se.
"Ne želim krvoproliće", reče Ned kraljici. "Recite svojim ljudima da spuste mačeve, i nitko neće morati..."
Oštrim zamahom najbliži zlatni plašt zari svoje koplje u Tomardo-va leđa. Oštrica ispadne iz mlitavih prstiju Debelog Toma dok se vlažni crveni vršak probio kroz njegova rebra, probušivši kožu i žičanu košulju. Bio je mrtav prije nego što je njegov mač dotaknuo pod.
Nedov je povik stigao prekasno. Sam Janos Slynt prereze Varlvjevo grlo. Cayn se zavrti na peti, uz bljesak čelika, otjera najbližeg kopljanika na povlačenje tučom udaraca; na trenutak činilo se da će si uspjeti krčiti put odatle. Tada Pas nasrne na nj. Prvi udarac Sandora Cleganea odsjekao je kod zgloba Cavnovu ruku u kojoj je držao mač; drugi je bacio na koljena i rastvorio od ramena do prsne kosti.
Dok su njegovi ljudi umirali oko njega, Maloprsti izvuče Nedov bodež iz korica i gurne mu ga pod bradu. Njegov osmijeh bio je pokajnički "Upozorio sam vas da mi ne vjerujete, znate."

ARYA

Visoko", dovikne Syrio Forel, zamahnuvši prema njezinoj glavi. Drveni su mačevi klopotali dok je Arya parirala.
"Lijevo", vikne, a njegova se oštrica zaleti zviždeći. Njezina pohita da je presretne. Klopot ga natjera da škljocne zubima.
"Desno", govorio je, i "nisko", i "lijevo", pa opet "lijevo", sve brže i brže, pomičući se naprijed. Arya se povlačila pred njim, zaustavljajući svaki udarac.
"Iskorak", upozori on, a kad je zamahnuo, ona se izmakne, gurne njegovu oštricu u stranu i zasiječe u njegovo rame. Gotovo ga je dodirnula, gotovo, tako blizu da se morala naceriti. Pramen kose padao joj je u oči, ovješen od znoja. Ona ga odgurne nadlanicom ruke.
"Lijevo", zapjeva Syrio. "Nisko." Njegov je mač bio mrlja, a Mala dvorana odjekivala je klop klop klop. "Lijevo. Lijevo. Visoko. Lijevo. Desno. Lijevo. Nisko. Lijevo!"
Drvena oštrica zahvati je visoko po prsima, iznenadnim žestokim udarcem koji je bolio to više što je došao s pogrešne strane. "Joj", krikne ona. Imat će svježu modricu na tom mjestu prije nego što ode spavati, negdje na pučini. Modrica je

pouka, reče u sebi, a svaka nas pouka čini boljim.
Syrio ustukne korak. "Sada si mrtva."
Arya načini grimasu. "Varali ste", reče vatreno. "Rekli ste lijevo, a išli ste desno."
"Upravo tako. A sada si mrtva djevojčica." "Ali lagali ste!"
"Lagale su moje riječi. Moje oči i ruka vikale su istinu, ali ti nisi vidjela."
"Jesam", reče Arya. "Promatrala sam vas svake sekunde!"
"Promatrati nije isto što i vidjeti, mrtva djevojčice. Vodena plesačica vidi. Dođi, spusti mač, vrijeme je za slušanje."
Slijedila ga je do zida, gdje je sjeo na klupu. "Syrio Forel bio je prvi mač morskog kneza iz Braavosa, a je li ti poznato kako je došlo do toga?"
"Bili ste najbolji mačevalac u gradu."
"Tako je, ali zašto? Drugi su ljudi bili snažniji, brži, mlađi, zašto je Syrio Forel bio najbolji? Reći ću ti sada." Vrškom svog malog prsta blago dotakne očni kapak. "Vidjeti, istinski vidjeti, to je srž svega.
Počuj me. Braavoski brodovi plove dokle god vjetrovi pusu, u zemlje neobične i čudesne, a kad se vrate, njihovi kapetani donose čudnovate životinje za zvjerinjak morskog kneza. Takve životinje kakve nikad nisi vidjela, prugaste konje, goleme pjegama išarane stvorove s vratovima dugim poput hodulja, dlakave mišolike svinje krupne poput krava, bodljikave mantikore, tigrove koji nose mladunče u tobolcima, strahotne hodajuće guštere s kosama umjesto nogama. Syrio Forel je vidio ta stvorenja.
Onog dana o kojem govorim, prvi mač je upravo preminuo, a morski knez je poslao po mene. Mnogi najmljeni ubojice došli su k njemu, a isto ih je toliko bilo otjerano, nitko nije znao zašto. Kad sam stupio u njegovu blizinu, sjedio je, a u krilu mu bijaše debela žuta mačka. Rekao mi je da mu je jedan od njegovih kapetana donio tu zvijer, s jednog otoka s one strane sunčeva zalaska. 'Jesi li ikad vidio nešto slično njoj?' upitao me.
Ja sam mu rekao 'Svake noći u uličicama Braavosa vidim tisuće nalik na njega', a morski se knez nasmijao, i tog sam dana bio imenovan prvim mačem."
Arya naškubi usne. "Ne razumijem."
Syrio škljocne zubima. "Mačka je bila obična mačka, ništa više. Drugi su očekivali fantastičnu zvijer, te su to i vidjeli. Kako je velika, rekli su. Nije bila veća od bilo koje druge mačke, samo debela od lijenosti, jer morski ju je knez hranio sa svog stola. Kako neobično sitne uši, rekli su. Njezine uši bijahu odgrizene u tučnjavama mačića. A bio je to očito mačak, no morski knez je rekao 'ona', te su ga i ostali takvim vidjeli. Čuješ li?"
Arya promisli o tome. "Vi ste vidjeli ono što je bilo ondje."
"Upravo tako. Sve što je potrebno jest otvoriti oči. Srce laže, a glava se zna našaliti s nama, no oči vide istinu. Gledaj svojim očima. Slušaj svojim ušima. Kušaj svojim ustima. Miriši svojim nosom. Osjećaj svojom kožom. Tada dolazi razmišljanje, poslije, te na taj način spoznaja istine."
"Upravo tako", reče Arya, smješkajući se.
Syrio Forel si dopusti osmijeh. "Mislim da će, kad stignemo u to tvoje Oštrozimlje, doći čas da metnemo ovu iglu u tvoju ruku."
"Da!" gorljivo će Arya. "Čekajte kad pokažem Jonu..."
Iza nje golema se drvena vrata male dvorane naglo rastvoriše uz odjekujući tresak. Arya se okrene.
Vitez kraljevske straže stajao je pod lukom vrata s petoricom lannisterskih stražara postrojenih iza sebe. Bio je u punoj bojnoj opremi, ali njegov je vizir bio podignut. Arya se sjećala njegovih podbuhlih očiju i hrđavo obojenih zalizaka iz vremena kad je došao u Oštrozimlje s kraljem: Ser Meryn Trant. Crveni plaštevi nosili su žičane košulje preko uškrobljene kože i čelične kape s lavljim krestama. "Arya Stark," reče vitez, "pođi s nama, dijete."
Arya nesigurno zagrize usnicu. "Što hoćete?" "Tvoj te otac želi vidjeti."
Arya korakne naprijed, ali Syrio Forel je uhvati za ruku. "A kako to da knez Eddard šalje lannisterove ljude umjesto vlastitih? Čudi me."
"Brini se za svoj posao, učitelju plesa", reče Ser Meryn. "Ovo te se ne tiče."
"Moj otac ne bi poslao vas", reče Arya. Zgrabi svoj drveni mač. Lannisterovi se nasmijaše.
"Spusti štap, djevojčice", reče joj Ser Meryn. "Ja sam Prisegnuti brat kraljevske straže, Bijelih mačeva."
"To je bio i Kraljosjek kad je ubio starog kralja", reče Arya. "Ne moram poći s vama ako ne želim."
Ser Meryn Trant izgubi strpljenje. "Ščepajte je", reče svojim ljudima. Spusti vizir na svojoj kacigi.
Trojica njih krenuše naprijed, dok su im žičane košulje zveckale sa svakim korakom. Arya se iznenada uplaši. Strah siječe dublje od mačeva, reče samoj sebi, kako bi usporila lupanje svog srca.
Syrio Forel zakorači između njih, lako kvrcnuvši drvenim mačem po svojoj čizmi. "Zaustavit ćete se tu. Jeste li muškarci ili psi kad prijetite djetetu?"
"S puta, starce", reče jedan od crvenih plašteva.
Svriov štap poleti uz zvižduk uvis i zvekne po njegovoj kacigi. "Ja sam Syrio Forel, a ti ćeš mi se sada obraćati s više poštovanja."
"Ćelavo kopile." Muškarac trzajem isuče svoj mač. Stap se ponovno pokrene, zasljepljujuće brzo. Arya začu glasan tras dok je mač štropotao po kamenom podu. "Moja ruka", jaukne stražar, privijajući na grudi svoje slomljene prste.
"Brz si, za učitelja plesa", reče Ser Meryn. "A vi ste spori, za viteza", odvrati Syrio.

"Ubijte Braavosijca i dovedite mi djevojčicu", zapovjedi vitez u bijelom oklopu.
Četiri lannisterska stražara isukaše svoje mačeve. Peti, slomljenih prstiju, pljune i izvuče bodež svojom ljevicom.
Syrio Forel škljocne zubima, kliznuvši u stav vodenog plesača, izloživši samo jednu svoju stranu protivniku. "Arya dijete," dovikne, ne osvrćući se, ne skidajući očiju s Lannistera, "gotovi smo s plesom za danas. Radije sada idi. Trči svom ocu."
Arya ga nije htjela ostaviti, ali naučio ju je da čini kako on kaže. "Hitra poput srne", šapne.
"Upravo tako", reče Syrio Forel dok su se Lannisterovi primicali.
Arya se povuče, čvrsto stišćući vlastiti mač u ruci. Gledajući ga sada, shvati kako se Syrio samo poigravao s njom dok su mačevali. Crveni plaštevi navalili su na nj s triju strana s čelikom u rukama. Imali su žičane oklope preko prsa i ruku, i čelične štitnike za prepone zašivene na hlačama, ali samo kožu na nogama. Njihove su šake bile gole, a kacige koje su nosili imale su štitnike za nos, ali ne i vizir preko očiju.

Svrio nije čekao da ga dosegnu, već se zavrtio ulijevo. Arya nikad "e vidjela čovjeka koji se kretao tako brzo. Zaustavio je jedan mač svojim štapom, a okretom izbjegao drugi. Izgubivši ravnotežu, drugi je čovijek zateturao u prvog. Syrio položi čizmu na njegova leđa i crveni se plaštevi zajedno srušiše. Treći stražar ih preskoči, zamahujuci prema glavi vodenoga plesača. Syrio naglo sagne glavu i gurne mač uvis. Stražar padne vrišteći dok mu je krv liptala iz vlažne crvene rupe u kojoj je bilo njegovo lijevo oko.
Pali muškarci počeli su ustajati. Syrio udari jednog u lice i otme čeličnu kapu drugomu s glave. Muškarac s bodežom pokuša ga ubosti. Svrio primi udarac kacigom i polomi vrh muškarčeva koljena svojim štapom. Posljednji crveni plašt prokune i nasrne, mašući s objema rukama na svom maču. Syrio se otkotrlja udesno, a koljačev zamah dohvati muškarca bez kacige između vrata i ramena dok se ovaj s mukom podizao na koljena. Mač zaškripi kroz oklop, kožu i meso. Muškarac na koljenima vrisne. Prije nego što je njegov ubojica mogao istrgnuti svoju oštricu, Syrio ga ubode u jabučicu grla. Stražar ispusti krik gušenja i posrne natrag, ščepavši se za vrat, pocrnjela lica.
Petorica bijahu na zemlji, mrtva, ili na samrti kad je Arya stigla do stražnjih vrata koja su vodila u kuhinju. Čula je psovku Ser Meryna Tranta. "Proklete budale", prokune on, isukavši svoj dugi mač iz korica.
Syrio Forel ponovno zauzme svoj stav i škljocne zubima. "Arya dijete," vikne, i ne gledajući je, "odlazi sada."
Gledaj svojim očima, rekao je. Vidjela je viteza u njegovu blijedom oklopu od glave do pete, nogu, vrata i ruku obloženih kovinom, očiju skrivenih iza njegove visoke bijele kacige, s okrutnim čelikom u ruci. Nasuprot njemu Syria u kožnom prsluku, s drvenim mačem u ruci. "Syrio, bježite", vrisne.
"Prvi mač Braavosa ne bježi", zapjeva on dok je Ser Meryn zamahivao na nj. Syrio plešući izbjegne udarac, a njegov se štap pretvori u mrlju. U tren oka, njegovi su se udarci odbili o vitezovu sljepoočicu, lakat, i vrat, a drvo je odzvanjalo po kovini kacige, željezne rukavice i ogrlice. Arya je stajala kao skamenjena. Ser Meryn se približi; Syrio uzmakne. Zaustavi sljedeći udarac, u okretu izbjegne drugi, odvrati treći.
Četvrti raspoluti njegov štap, smrskavši drvo na iverje i zasjekavši kroz olovnu jezgru.
Jecajući, Arya se okrene i potrči.
,
Zaletjela se kroz kuhinje i smočnicu, slijepa od panike, provlačeći se između kuhara i momaka. Pekareva pomoćnica istupi pred nju, držeći drveni pladanj. Arya je obori, rasuvši mirisne hljepčiće svježe pečenog kruha po podu. Čula je povike za sobom dok je u okretu zaobilazila krupnog mesara koji je stajao zijajući na nju sa sjekiricom u šakama Ruke mu bijahu crvene do laktova.
Sve što ju je Syrio Forel naučio promicalo joj je jureći kroz glavu. Hitra poput srne. Nečujna poput sjene. Strah siječe dublje od mačeva. Brza poput zmije. Mirna poput vode stajaćice. Strah siječe dublje od mačeva. Snažna poput medvjeda. Divlja poput vučice. Strah siječe dublje od mačeva. Čovjek koji se boji poraza već je poražen. Strah siječe dublje od mačeva. Držak njezina drvenog mača bijaše sklizak od znoja, a Arya je teško disala kad se domogla stubišta tornjića. Na trenutak se ukipjela. Gore ili dolje? Gornji put doveo bi je na prekriveni most koji je spajao malu dvoranu s Namjesnikovom kulom, ali to bi bio put kojim su očekivali da će krenuti, zasigurno. Nikad ne čini ono što očekuju, rekao je jednom Syrio. Arya pođe dolje, ukrug i ukrug, preskačući uske kamene stube dvije ili tri iz puta. Izašla je u špiljast nadsvođeni podrum, okružena bačvama piva naslaganim dvadeset stopa uvis. Jedino svjetlo dopiralo je kroz uske nakrivljene prozore visoko u zidu.
Podrum je bio slijepa ulica. Nije bilo izlaza osim onog na koji je ušla. Nije se usuđivala vratiti onim stubama, ali isto tako nije mogla ostati ovdje. Morala je pronaći svog oca i reći mu što se dogodilo. Njezin će je otac zaštititi.
Arya provuče svoj drveni mač kroz pojas i stane se penjati, skačući s bačve na bačvu sve dok nije dosegla prozor. Zgrabivši kamen objema rukama, ona se povuče gore. Zid bijaše tri stope debeo, prozor tunel koji se naginjao uvis i van. Arya stane puzati prema svjetlu dana. Kad joj je glava dosegla razinu tla, ona proviri preko dvorišta prema Namjesnikovoj kuli.
Postojana drvena vrata visjela su raskomadana i slomljena, kao sjekirama. Mrtav čovjek izvalio se potrbuške na stubama, plašta zapletena pod sobom, leđa njegove žičane košulje bijahu natopljena crvenim. Plašt je bio od sive vune porubljene bijelim satenom, opazi ona s iznenadnim užasom. Nije mogla prepoznati tko je.
"Ne", šapne. Što se događalo? Gdje je njezin otac? Zašto su crveni plaštevi došli po nju? Sjetila se stoje rekao čovjek žute

brade, onog dana kad je pronašla čudovišta. Ako jedan Namjesnik može umrijeti, zašto ne bi i drugi? Arya osjeti suze u očima. Zadrži dah kako bi osluhnula. Čula je zvuke borbe, povike, krikove, zveket kovine o kovinu, kako dopiru kroz prozore Namjesnikove kule.
Nije se mogla vratiti. Njezin otac...
Arva sklopi oči. Na trenutak je bila odveć preplašena da se pomake Ubili su Joryja, Wyla i Hewarda, i onog stražara na stubama, tko god bio Mogli su ubiti i njezina oca, a i nju ako je uhvate. "Strah siječe dublje od mačeva", ona će naglas, ali nije joj se vrijedilo pretvarati da je vodena plesačica. Syrio je bio vodeni plesač, a bijeli ga je vitez vjerojatno ubio, i, uostalom, ona je bila samo mala djevojčica s drvenim štapom, sama i preplašena.
Ispuzala je u dvorište, oprezno se osvrnuvši oko sebe dok se podizala na noge. Zamak se doimao pustim. Crvena utvrda nikad nije bila pusta. Svi se ljudi vjerojatno kriju unutra, iza zakračunatih vrata. Arya s čežnjom zime prema svojoj spavaćoj odaji, onda se udalji od Namjesnikove kule, držeći se blizu zida dok je klizila od sjene do sjene. Pretvarala se da naganja mačke... samo što je sada ona bila mačka, a ako je uhvate, ubit će je.
Krećući se između zgrada i preko zidova, pazeći da joj je zid za leđima gdje god je bilo moguće kako je nitko ne bi iznenadio, Arya dospije do staja gotovo bez nemilih događaja. Tucet zlatnih plašteva u žicanim košuljama i prsnim oklopima protrčalo je mimo nje dok se šuljala preko unutrašnjeg dvorišta, ali ne znajući na čijoj su strani bili, ona se zgurila nisko u sjeni i pustila ih da prođu.
Hullen, koji je bio glavni konjušar Oštrozimlja dokle god je Aryjino sjećanje dopiralo, ležao je na zemlji kraj stajskih vrata. Bio je toliko izboden da se činilo kao da je njegov prsluk išaran uzorkom grimiznih cvjetova. Arya je bila sigurna da je mrtav, ali kad je dopuzala bliže, njegove se oči otvore. "Arya Smetalica," šapne on, "Moraš... upozoriti svog... svog plemenitog oca..." Pjenušava crvena pljuvačka pojavi se u mjehurićima iz njegovih usta. Glavni konjušar ponovno sklopi oči i više ne izusti ni riječi.
Unutra je bilo još tijela; konjušar s kojim se igrala i trojica iz obiteljske straže njezina oca. Kola, natovarena sanducima i škrinjama, stajala su napuštena u blizini stajskih vrata. Mrtvi su ih muškarci vjerojatno krcali za put do pristaništa kad su ih napali. Arya se prišulja bliže. Jedno od trupala bilo je Desmondovo, koji joj je pokazao svoj mač i obećao da ce zaštititi njezina oca. Ležao je na leđima, zureći slijepo u strop dok su mu muhe gmizale preko očiju. U njegovoj blizini bio je mrtvac u crvenom plaštu i kacigi s lavljom perjanicom Lannistera. Samo jedan, međutim. Svaki Sjevernjak vrijedi za desetoricu ovih južnjačkih mačeva, rekao joj je Desmond. "Ti lažljivče!" rekla je, udarivši mu tijelo nogom u iznenadnoj srdžbi.
Životinje u štalama bijahu nemirne, propinjale su se i njištale zbog vonja krvi. Arvjin jedini plan bio je da osedla konja i pobjegne, daleko od zamka i grada. Samo je trebala ostati na kraljevskoj cesti i ona bi je odvela natrag u Oštrozimlje. Skinula je uzde i ormu sa zida.
Dok je prolazila iza kola, oborena škrinja zapne joj za oko. Morala je biti srušena u borbi ili je ispala dok su je utovarivali. Drvo je napuklo, poklopac se otvorio te se sadržaj škrinje rasuo po tlu. Arya prepozna svilu, saten i baršun koje nikad nije nosila. Možda će joj ustrebati topla odjeća na kraljevskoj cesti, ipak... i uostalom...
Arya klekne na zemlju između razbacane odjeće. Pronađe tešku vunenu kabanicu, baršunastu suknju, svilenu tuniku i nešto rublja, haljinu koju joj je mati izvezla, srebrnu dječju narukvicu koju je mogla prodati. Odgurnuvši slomljeni poklopac da joj ne smeta, tapkala je po škrinji u potrazi za Iglom. Bila ju je skrila duboko na dno, ispod svega, ali njezine su se stvari sve ispremetale kad je škrinja pala. Na trenutak Arya se poboja da je netko pronašao mač i ukrao ga. Tada su njezini prsti osjetili tvrdoću kovine ispod satenske haljine.
"Tu je", prosikće glas tik iza nje.
Preplašena, Arya se okrene. Neki je stajski momak stajao iza nje, s glupim smiješkom na licu, a prljava mu je bijela potkošulja izvirivala ispod umrljanog kožnog kaputića. Čizme mu bijahu prekrivene gnojivom, a imao je vile u jednoj ruci. "Tko si ti?" upita ona.
"Ona me ne pozna," reče ona, "ali ja poznam nju, o, da. Vučja djevojčica."
"Pomozi mi da osedlam konja", zamoli ga Arya, posegnuvši u škrinju, pipkajući prstima za Iglom. "Moj otac je kraljev Namjesnik, on će te nagraditi."
"Otac je mrtav", reče dječak. Dogega se k njoj. "Kraljica je ta koja će me nagraditi. Dođi amo, djevojčice!"
"Dalje od mene!" Njezini su se prsti sklopili oko balčaka Igle. "Reko' sam, dođi." On je zgrabi za ruku, grubo.
Sve što ju je Syrio Forel ikad naučio nestalo je u otkucaju srca. U tom času iznenadnog užasa, jedina lekcija koje se Arya sjetila bila je ona koju joj je dao Jon Snow, ona najstarija.
Ubola gaje šiljastim krajem, zarivši oštricu prema gore divljom, neobuzdanom snagom.
Igla prođe kroz njegov kožni kaputić i bijelu kožu trbuha te izađe između njegovih lopatica. Dječak ispusti vile i načini mek zvuk, nešto između soptaja i uzdaha. Njegove se ruke sklopiše oko oštrice. "O, bogovi", prostenjao je, a njegova se potkošulja počinjala crvenjeti. "Izvuci ga."
Kad ga je izvukla, on je izdahnuo.
Konji su njištali. Arya je stajala nad tijelom, nepomična i preplašena pred licem smrti. Krv je nahrupila iz dječakovih usta dok se rušio, a još više je prodirala kroz raspor u njegovu trbuhu, stvarajući jezerce pod njegovim tijelom. Njegovi dlanovi bijahu rasječeni na mjestima gdje je zgrabio oštricu. Ona se polako povuče, s crvenom Iglom u ruci. Morala je umaknuti, nekamo daleko odavde, nekamo na sigurnu udaljenost od optužujućih očiju stajskog momka.

Ponovno je podigla uzde i ormu i potrčala prema svojoj kobili, ali dok je podizala sedlo na konjska leđa, Arya shvati s iznenadnom mučnom stravom da će dveri zamka biti zatvorene. Čak će i stražnja vrata vjerojatno biti čuvana. Možda je stražari neće prepoznati. Ako pomisle daje dječak, možda je propuste... ne, imat će zapovijedi da ne puste nikoga van, neće biti važno prepoznaju li je ili ne.
Ali postojao je još jedan izlaz iz zamka...
Sedlo sklizne iz Arvjinih prstiju i padne na tlo uz potmuo udarac i oblak prašine. Hoće li moći ponovno naći odaju s čudovištima? Nije bila sigurna, ali je znala da mora pokušati.
Pronašla je odjeću, skupila je i ogrnula se kabanicom, skrivajući Iglu među njezinim naborima. Ostale svoje stvari svezala je u zavežljaj i s njime pod rukom, odšuljala se na udaljeni kraj staje. Otkračunavši stražnja vrata, zabrinuto je provirila van. Mogla je čuti udaljen zvuk mačevanja, i drhtav jauk čovjeka koji je vrištao od boli na suprotnoj strani dvorišta. Trebat će se spustiti vijugavim stubama, pokraj male kuhinje i svinjskog dvorišta, tuda je prošla posljednji put, ganjajući crnog mača... samo to bi je dovelo ravno pred barake zlatnih plašteva. Nije mogla ici tim putem. Arya se pokuša prisjetiti drugog puta. Prijeđe li na drugu s ranu zamka, mogla se odšuljati duž riječnih zidina i kroz malu božansku šumu... ali najprije je morala prijeći dvorište, naočigled stražara na zidinama.
Nikad nije vidjela toliko ljudi na zidinama. Zlatni plaštevi, njih većina, naoružani kopljima. Neke je znala iz viđenja. Što bi učinili da je vide kako pretrčava dvorište? Izgledala bi tako sitno odozgo, bi li uspjeli razaznati tko je? Bi li marili? Moram otići odmah, rekla je samoj sebi, ali kad je trenutak došao, bila je odveć preplašena da se pomakne.
Mirna poput vode stajaćice, tihi glas šapne joj na uho. Arya se toliko zaprepastila da je umalo ispustila svoj zavežljaj. Divlje se obazre oko sebe, ali u stajama nije bilo nikog osim nje, i konja, i mrtvaca.
Nečujna poput sjene, čula je. Je li to bio njezin glas, ili Svriov? Nije mogla razaznati, no nekako je umirio njezine strahove.
Iskoračila je iz staje.
Bijaše to nešto najstrašnije što je ikad učinila. Htjela je pobjeći i sakriti se, ali natjerala se da hoda preko dvorišta, polako, mećući jednu nogu ispred druge kao da je imala sve vrijeme svijeta i ni jedan razlog da se ikoga boji. Mislila je da može osjetiti njihove oči, kako poput kukaca gmižu njezinom kožom ispod odjeće. Arya ni u jednom trenutku ne pogleda uvis. Da ih je ugledala kako promatraju, sva bi je njezina hrabrost ostavila, znala je, a ona bi ispustila zavežljaj odjeće i potrčala i plakala poput djeteta, a onda bije oni ščepali. Zadržala je pogled na tlu. Kad se domogla sjene kraljevske septe na suprotnoj strani dvorišta, Arya je bila mokra od znoja, ali nitko nije podigao ni viku ni hajku.
Septa bijaše otvorena i prazna. Unutra, pola stotine molitvenih svijeća gorjelo je u mirisnoj tišini. Arya je držala kako bogovima dvije neće nedostajati. Gurnula ih je u rukave, i otišla kroz stražnji prozor. Iskrasti se u uličicu u kojoj je stjerala u škripac jednouhog mačka bilo je lako, ali nakon toga se izgubila. Puzala je kroz prozore unutra i van, preskakivala zidove, pipkanjem tražila prolaz kroz mračne podrume, nečujna poput sjene. Jednom je začula ženski plač. Trebalo joj je više od sata da pronađe niski uzani prozor koji se naginjao prema tamnicama iz kojih su vrebala čudovišta.
Ubacila je kroza nj svoj zavežljaj i okrenula se te potrčala natrag da upali svijeću. To je bilo riskantno; vatra koje se sjećala da ju je vidjela izgorjela je do ugaraka, a čula je glasove dok je puhala da je razbukta. Zaklonivši prstima treperavu svijeću, izašla je kroz prozor dok su om ulazili na vrata, a da ni nakratko nije opazila tko su bili.
Ovaj put čudovišta je nisu prepala. Doimala su se gotovo poput stati oriiatelja. Arya podigne svijeću iznad glave. Sa svakim novim korali m sjene su se pomicale duž zidova, kao da su se okretale da je vide kako prolazi. "Zmajevi", šapne. Izvukla je Iglu ispod kabanice. Vitka oštrica činila se vrlo malena, a zmajevi vrlo veliki, pa ipak Arya se nekako osjećala bolje s čelikom u ruci.
Duga dvorana bez prozora, s one strane vrata, bila je jednako crna kao što se sjećala. Držala je Iglu u lijevoj ruci, svojoj ruci za mačevanje, svijeću u desnoj šaci. Vruć vosak prelijevao se preko zglobova njezinih prstiju. Ulaz u zdenac nalazio se slijeva, stoga Arya pođe desno. Djelić nje želio je potrčati, ali bojala se da će utrnuti svijeću. Čula je tihano cičanie štakora i nazrela par sićušnih blistavih očica na rubu svjetla, ali štakori je nisu plašili. Druge stvari jesu. Bilo bi tako lako sakriti se ovdje, kao što se sakrila pred čarobnjakom i muškarcem s rašljastom bradom. Gotovo je mogla vidjeti stajskog momka kako stoji uza zid, ruku zgrčenih u pandže, s krvlju koja se još uvijek cijedila iz dubokih posjekotina na njegovim dlanovima gdje ga je Igla porezala. Možda je čekao da je zgrabi dok bude prolazila. Opazit će primicanje njezine svijeće izdaleka. Možda bi joj bilo bolje bez svjetla...
Strah siječe dublje od mačeva, šapne tihi glas u njoj. Najednom se Arya sjeti kripti Oštrozimlja. Bile su puno strasnije od ovog mjesta, reče samoj sebi. Bila je tek mala djevojčica kad ih je prvi put vidjela. Njezin brat Robb poveo ih je dolje, nju, Šansu i malog Brana, koji nije bio stariji nego stoje Rickon sada. Imali su samo jednu svijeću između sebe, a Branove su oči postale velike poput tanjura dok je zurio u kamena lica kraljeva zime, s vukovima pod njihovim nogama i željeznim mačevima na krilima.
Robb ih je odveo cijelim putem do kraja, pokraj djeda, Brandona i Lvanne, kako bi im pokazao njihove grobove. Šansa je neprestano promatrala kusastu malu svijeću, zabrinuta da će se utrnuti. Stara Nana joj je rekla da ovdje dolje ima paukova i štakora velikih poput pasa. Robb se osmjehnuo kad je to rekla. "Ima gorih stvari od paukova i štakora", šapnuo je. "Ovdje hodaju mrtvi." Upravo su tada čuli zvuk, tih, dubok i drhtav. Mali Bran zgrabio je Arvjinu ruku.
Kad je duh iskoračio iz otvorenog groba, mrtvački blijed i vapeći za krvlju, Šansa je potrčala vrišteći prema stubama. Arya je ostala na svom mJestu i naglo udarila duha šakom. Bio je to samo Jon, prekriven brašnom. "Ti glupane," rekla mu

je, "preplašio si djetešce", ali Jon i Robb
su se samo smijali i smijali, te su se uskoro zatim Bran i Arya također stali smijati.
Uspomena natjera Aryju da se osmjehne, i nakon toga u tami više nije bilo ničeg što ju je plašilo. Stajski momak bio je mrtav, ona ga je ubila, a daje iskočio na nju ubila bi ga opet. Išla je kući. Sve će biti bolje kad opet jednom bude kod kuće, na sigurnom iza sivih granitnih zidina Oštrozimlja.
Tihi odjeci njezinih koraka hitali su pred njom dok je Arya zaranjala sve dublje u mrak.

ŠANSA
Došli su po Šansu trećega dana.
Izabrala je jednostavnu haljinu od tamnosive vune, obična kroja, ali bogato izvezenu na ovratniku i rukavima. Njezini su se prsti doimali debelima i nespretnima dok se borila sa srebrnim kopčama bez sluškinjine pomoći. Jeyne Poole bila je zatvorena zajedno s njom, ali Jeyne je bila beskorisna. Lice joj je bilo podbuhlo od plača, i činilo se da ne može prestati jecati za svojim ocem.
"Sigurna sam da ti je otac dobro", rekla joj je Šansa kad je konačno ispravno zakopčala haljinu. "Zamolit ću kraljicu da ti dopusti da ga vidiš." Mislila je da će ta ljubazna gesta podići Jevnino raspoloženje, ali djevojčica ju je samo pogledala crvenim, natečenim očima i počela plakati još jače. Bila je pravo dijete.
Šansa je također plakala, prvoga dana. Čak i između postojanih zidova Maegorova uporišta, s njegovim vratima zatvorenim i zakračunatim, bilo je teško ne bojati se kad je ubijanje započelo. Odrastala je uz zvuk čelika u dvorištu, i jedva je jedan dan njezina života protekao a da nije čula zveket mačeva, no spoznaja da je borba bila stvarna posve je mijenjalo stvar. Čula ga je kao nikad prije, a bilo je tu i drugih zvukova,
bolnoga stenjanja, gnjevnih kletvi, povika upomoć i jauka ranjenih i umirućih ljudi. U pjesmama, vitezovi nikad nisu vrištali ni molili za milost. Stoga je plakala, preklinjući ih kroz vrata da joj kažu što se događa zazivajući svog oca, septu Mordane, kralja, svoga junačkog princa. Ako su vojnici koji su je čuvali i čuli njezine molitve, nisu se oglasili. Jedini trenutak kad su se vrata otvorila bio je kasno te noći, kad su ugurali Jeyne Poole unutra, izudaranu i drhtavu. "Ubijaju sve živo", vrisnula je upraviteljeva kći. Nastavila je govoriti bez stanke. Pas je provalio njezina vrata ratnim maljem, rekla je. Vidjela je tijela na stubištu Namjesnikove kule, a stube su bile skliske od krvi. Šansa je obrisala svoje suze dok je pokušavala utješiti svoju prijateljicu. Zaspale su u istoj postelji, zagrljene kao sestre.
Sljedećeg je dana bilo još gore. Odaja u kojoj je Šansa bila zatočena nalazila se na vrhu najviše kule Maegorova uporišta. S prozora je mogla vidjeti da su teške željezne rešetke stražarnice bile spuštene, a pomični most podignut preko duboka suhog jarka koji je odjeljivao utvrdu-unutar-utvrde od većeg zamka koji ju je okruživao. Lannisterski stražari vrebali su na zidinama, s kopljima i samostrelima u rukama. Borba bijaše gotova, a grobna se tišina spustila na Crvenu utvrdu. Jedini zvuči bijahu beskonačan cvilež i jecanje Javne Poole.
Nahranili su ih - tvrdim sirom, svježe pečenim kruhom i mlijekom da prekinu njihov post, pečenim piletom i svježim povrćem u podne, te kasnom večerom od goveđeg i ječmenog gulaša - ali sluge koje su donijele obroke odbijale su odgovoriti na Sansina pitanja. Te večeri, neke su joj žene donijele odjeću iz Namjesnikove kule, i neke Jevnine stvari, ali činile su se gotovo jednako uplašenima kao Jeyne, pa kad je pokušala govoriti s njima, pobjegle su od nje kao da ima crnu kugu. Stražari pred vratima i dalje im nisu dopuštali da napuste odaju.
"Molim vas, moram ponovno govoriti s kraljicom", rekla im je Šansa, kao što je rekla svima koje je vidjela toga dana. "Ona će htjeti razgovarati sa mnom, znam da hoće. Recite joj daje želim vidjeti, molim vas. Ako ne kraljicu, onda princa Joffrevja, ako biste bili tako ljubazni. Nas dvoje ćemo se vjenčati kad budemo stariji."
U suton drugoga dana, veliko je zvono počelo zvoniti. Njegov zvuk bijaše dubok i milozvučan, a dugo sporo zvečanje ispunilo je Šansu osjećajem užasa. Zvonjava se nastavljala unedogled, a nakon nekog vremena čuli su kako mu druga zvona odvraćaju iz Velike septe Baelora na Vysenyjskom brijegu. Zvuk je protutnjao gradom poput grmljavine, na-govijesti oluje koja dolazi.
"Što je to?" upita Jeyne, pokrivši uši. "Zašto zvone zvona?"
"Kralj je mrtav." Šansa nije mogla reći odakle je to znala, ali znala je. Sporo, beskonačno zvečanje ispunilo je njihovu odaju, žalobno poput naricaljke. Je li kakav neprijatelj napao zamak i umorio kralja Roberta? Je li to bilo značenje borbe koju su čuli?
Utonula je u san pitajući se, nespokojna i preplašena. Je li njezin lijepi Joffrey sada kralj? Ili su i njega ubili? Bojala se za nj, i za svog oca. Kad bi joj barem rekli što se događa...
Te je noći Šansa sanjala Joffreyja na prijestolju, i sebe kako sjedi uz njega u haljini od tkanog zlata. Imala je krunu na glavi, i svi koje je ikad poznavala došli su pred nju, da saviju koljeno i iskažu svoje poštovanje.
Sljedećeg jutra, jutra trećega dana, Ser Boros Blount od kraljevske straže došao ju je otpratiti kraljici.
Ser Boros je bio ružan muškarac širokih prsa i kratkih, krivih nogu. Njegov nos bijaše spljošten, obrazi vrećasti s podvoljcima, kosa siva i oštra. Danas je nosio bijeli baršun, a njegov snježni plašt bio je pričvršćen lavljim brošem. Zvijer je imala meki sjaj zlata, a njezine oči bile su sićušni rubini. "Izgledate vrlo naočito i veličanstveno ovog jutra, Ser Boros", reče mu Šansa. Plemenita gospa nije zaboravljala uljudnosti, a ona je odlučila biti plemenitom gospom unatoč svemu.
"I vi, moja gospo", reče Ser Boros bezizražajnim glasom. "Njezina Milost čeka. Pođite sa mnom."
Bilo je stražara pred njezinim vratima, lannisterskih oklopnika u grimiznim plaštevima i kacigama s lavljom perjanicom.

Šansa se prisili da im se ljubazno nasmiješi, i poželi im dobro jutro dok je prolazila. Bilo je to prvi put što su joj dopustili da izađe iz odaje otkako ju je Ser Arys Oakheart uveo u nju dva jutra prije. "Da te čuvamo na sigurnom, zlato moje", rekla joj je kraljica Cersei. "Joffrey mi nikad ne bi oprostio kad bi se nešto dogodilo njegovoj najmilijoj."
Šansa je očekivala da će je Ser Boros otpratiti u kraljevske odaje, ali umjesto toga on ju je izveo iz Maegorova uporišta. Most je ponovno bio spušten. Neki radnici spuštali su čovjeka na užadi u dubinu suhoga jarka. Kad je Šansa provirila dolje, ugledala je tijelo nataknuto na goleme željezne šiljke na dnu. Brzo je odvratila oči, bojeći se upitati, bojeći se gledati dulje, bojeći se da je to možda netko koga je znala.
Zatekli su kraljicu Cersei u vijećničkoj komori, kako sjedi na čelu dugog stola nakrcana papirima, svijećama i valjcima pečatnog voska.
Odaja bijaše sjajnija od ikoje koju je Šansa prije vidjela. Zurila je sa strahopoštovanjem u izrezbareni drveni zaslon i sfinge blizanke kraj vrata.
"Vaša Milosti", reče Ser Boros kad ih je uveo unutra još jedan član kraljevske garde, Ser Mandon, neobično mrtva lica, "doveo sam djevojčicu."
Šansa se nadala da će Joffrev biti s njom. Njezin princ nije bio ondje, ali bila su trojica kraljevih vijećnika. Knez Petyr Baelish sjedio je kraljici slijeva, veliki meštar Pvcelle u dnu stola, dok se knez Varys vrpoljio oko njih, mirišuci poput cvijeta. Svi su bili odjeveni u crno, shvatila je s osjećajem strave. Odjeća za korotu...
Kraljica je nosila crnu svilenu haljinu s visokim ovratnikom i stotinu tamnocrvenih rubina ušivenih u njezin steznik, prekrivajući je od vrata do prsa. Bili su izrezani u obliku suza, kao da je kraljica plakala krv. Cersei se osmjehne kad ju je ugledala, a Šansa je pomislila kako je to bio najslađi i najtužniji osmijeh koji je ikad vidjela. "Šansa, drago moje dijete," reče ona, "znam da si pitala za mene. Žao mi je što nisam mogla poslati po tebe ranije. Stvari su bile nesređene, nisam imala vremena. Vjerujem da su se moji ljudi dobro brinuli o tebi?"
"Svi su bili vrlo dragi i ljubazni, Vaša Milosti, mnogo vam hvala što to pitate", uljudno će Šansa. "Samo, nitko ne želi razgovarati s nama ni reći nam što se dogodilo..."
"Nama?" Cersei se doimala zbunjenom.
"Smjestili smo upraviteljevu kćer s njom", reče Ser Boros. "Nismo znali što bismo drugo s njom."
Kraljica se smrkne. "Sljedeći put, pitat ćete", reče oštrim glasom. "Samo bogovi znaju kakvim je sve pričama napunila Sansinu glavu."
"Jeyne se boji", reče Šansa. "Ne prestaje plakati. Obećala sam joj da ću vas upitati može li vidjeti svog oca."
Stari veliki meštar Pycelle spusti pogled.
"Njezin otac je dobro, zar ne?" Šansa će zabrinuto. Znala je da se vodila borba, ali sigurno nitko ne bi naudio jednom upravitelju. Vayon Poole nije čak ni nosio mač.
Kraljica Cersei pogleda svakog vijećnika posebno. "Ne želim da se Šansa nepotrebno brine. Što ćemo učiniti s ovom njezinom malom prijateljicom, moja gospodo?"
Knez Petyr se nagne naprijed. "Ja ću pronaći mjesto za nju."
"Ne u gradu", reče kraljica.
"Držite li me za budalu?"
Kraljica zanemari ovo. "Ser Boros, otpratite tu djevojčicu u odaje kneza Petyra i uputite njegove ljude da je zadrže ondje dok on ne dođe po nju. Recite joj da će je Maloprsti odvesti da vidi oca, to bi je trebalo umiriti. Želim da ode prije nego što se Šansa vrati u svoje odaje."
"Na zapovijed, Vaša Milosti", reče Ser Boros. Duboko se pokloni, okrene na peti i ode, a njegov dugi bijeli plašt uskomeša zrak za njim.
Šansa je bila zbunjena. "Ne razumijem", reče. "Gdje je Jeynin otac? Zašto je Ser Boros ne može odvesti k njemu umjesto da to učini knez Petyr?" Obećala je sebi da će biti gospa, blaga poput kraljice i jaka poput svoje majke, kneginje Catelvn, ali odjednom se ponovno bojala. U jednoj je sekundi pomislila da će zaplakati. "Kamo je šaljete? Nije učinila ništa loše, ona je dobra djevojčica."
"Uznemirila te", blago će kraljica. "Ne možemo to dopustiti. Ni riječi više. Knez Baelish će se pobrinuti da Jeyne bude dobro zbrinuta, obećavam ti." Potapšala je stolac pokraj sebe. "Sjedni, Šansa. Želim razgovarati s tobom."
Šansa sjedne do kraljice. Cersei se opet osmjehne, ali od toga se nije osjećala ništa manje uznemirenom. Varys je kršio svoje meke ruke, veliki meštar Pycelle je držao svoje sanjive oči na papirima pred sobom, ali mogla je osjetiti kako Maloprsti zuri. Nešto u načinu na koji ju je maleni čovjek gledao tjeralo je Šansu da se osjeća kao da nema odjeće na sebi. Žmarci su joj prekrili kožu.
"Slatka Šansa", reče kraljica Cersei, polažući meku ruku na njezinu. "Tako lijepo dijete. Nadam se da znaš koliko te Joffrey i ja volimo."
"Zaista?" reče Šansa, bez daha. Maloprsti je bio zaboravljen. Njezin ju je princ ljubio. Ništa drugo nije bilo važno.
Kraljica se osmjehne. "Smatram te gotovo vlastitom kćeri. A znam koliku ljubav gajiš prema Joffrevju." Umorno zatrese glavom. "Bojim se da imam ozbiljnih vijesti o knezu, tvom ocu. Moraš biti hrabra, dijete."
Od njezinih riječi Šansa dobije zimicu. "Što je?" "Tvoj otac je izdajnik, mila", reče knez Varys.
Veliki meštar Pycelle podigne svoju staračku glavu. "Svojim sam ušima čuo kako se knez Eddard zaklinje našem voljenom kralju Robertu da će štititi mlade prinčeve kao da su njegovi sinovi. Pa ipak, netom što

je kralj umro, sazvao je malo vijeće kako bi princu Joffrevju oteo njegovo zakonito prijestolje."
"Ne", viknula je Šansa. "On ne bi učinio takvo što. Ne bi!"
Kraljica podigne jedno pismo. Papir bijaše iskidan i krut od suhe krvi, ali razbijeni pečat bio je onaj njezina oca, strahovuk utisnut u bijeli vosak. "Pronašli smo ovo kod kapetana vaše obiteljske straže, Šansa. To je pismo bratu moga pokojnog muža Stannisu, u kojem ga poziva da preuzme krunu."
"Molim vas, Vaša Milosti, to mora da je neka pogreška." Od iznenadne panike osjećala je vrtoglavicu i slabost. "Molim vas, pošaljite po mog oca, on će vam reći, on nikad ne bi napisao takvo pismo, kralj je bio njegov prijatelj."
"I Robert je tako mislio", reče kraljica. "Ova izdaja slomila bi mu srce. Bogovi su dobri, te nije poživio da to vidi." Ona uzdahne. "Šansa zlato, ti moraš shvatiti u kakav nas je strašan položaj ovo dovelo. Ti si nevina od svega zla, znamo to, no ti si ipak kći izdajnika. Kako mogu dopustiti da se udaš za mog sina?"
"Ali ja ga volim " zajauče Šansa, zbunjena i preplašena. Što su joj kanili učiniti? Sto su učinili njezinu ocu? Stvari se nisu smjele odvijati na ovakav način. Morala se udati za Joffrevja, bili su zaručeni, bio joj je obećan, čak je i sanjala o tome. Nije bilo pošteno oduzeti joj ga zbog nečeg što je možda počinio njezin otac.
"Kako dobro to znam, dijete", reče Cersei, glasom tako ljubaznim i slatkim. "Zašto bi inače došla k meni i rekla mi za nakanu tvog oca da te pošalje od nas, ako ne zbog ljubavi?"
"I bilo je zbog ljubavi", reče Šansa u žurbi. "Otac mi nije dao dopuštenje ni da se oprostim." Ona je bila dobra djevojčica, poslušna djevojčica, ali osjećala se zločesto poput Aryje tog jutra, dok se iskradala od septe Mordane, dok je prkosila svom ocu. Nikad prije nije učinila nešto tako svojeglavo, a ne bi bila učinila ni sada da nije toliko ljubila Joffrevja. "Htio me odvesti u Oštrozimlje i udati za kakva putujućeg viteza, iako je Joff bio taj koga sam htjela. Rekla sam mu to, ali nije htio slušati." Kralj je bio njezina zadnja nada. Kralj je mogao narediti ocu da joj dopusti da ostane u Kraljevu grudobranu i da se uda se za princa Joffrevja, Šansa je znala da je mogao, ali kralj ju je uvijek plašio. Bio je bučan, gruba glasa i češće pijan nego trijezan, te bi je najvjerojatnije samo poslao natrag knezu Eddardu, da su joj čak i dopustili da ga vidi. Stoga e otišla kraljici, i otvorila joj svoje srce, a Cersei ju je saslušala i ljupko joj zahvalila... međutim, tada ju je Ser Arys otpratio u njezine visoke odaje u Maegorovu uporištu i postavio stražu, a nekoliko sati poslije, bojevanje je započelo.
"Molim vas," završi ona, "morate mi dopustiti da se udam za Joffrevja. Bit ću mu tako dobra žena, vidjet ćete. Bit ću kraljica posve nalik na vas, obećavam."
Kraljica Cersei pogleda ostale. "Moji knezovi viječnici, što vi velite na njezinu molbu?"
"Siroto dijete", promrmlja Varys. "Ljubav tako istinita i nevina, Vaša Milosti, bilo bije okrutno zanijekati... pa ipak, što možemo učiniti? Njezin otac je osuđen." Njegove su ruke gladile jedna drugu pokretom nemoćne ožalošćenosti.
"Dijete rođeno iz izdajničkog sjemena otkrit će da mu prijevara urođeno leži", reče veliki meštar Pvcelle. "Ona je ljupko dijete sada, ali za deset godina, tko zna kakva će izdajstva snovati?"
"Ne", Šansa će užasnuta. "Ja nisam, ja ne bih nikad... ja ne bih prevarila Joffrevja, ja ga volim, kunem se, volim ga."
"O, kako je to bolno", reče Varys. "Pa ipak, zaista se veli kako krv vezuje jače od prisege."
"Ona me podsjeća na njezinu majku, ne na oca", tiho će knez Petyr Baelish. "Ta pogledajte je. Kosa, oči. Ona je slika i prilika Cat u njezinim godinama."
Kraljica je promotri, uznemirena, no Šansa je mogla vidjeti ljubaznost u njezinim bistrim zelenim očima. "Dijete," ona će, "kad bih zaista mogla povjerovati da nisi poput svog oca, tada me ništa ne bi toliko obradovalo nego vidjeti te udanu za mog Joffrevja. Znam da te on voli svim srcem." Uzdahne. "Pa ipak, bojim se da knez Varys i veliki meštar imaju pravo. Krv će proraditi. Trebam se samo sjetiti kako je tvoja sestra nahuškala svog vuka na mog sina."
"Ja nisam poput Aryje", viknula je Šansa. "Ona ima izdajničku krv, ne ja. Ja sam dobra, pitajte septu Mordane, ona će vam reći, ja samo želim biti Joffrevjeva vjerna i zaljubljena žena."
Osjetila je težinu Cerseina pogleda dok je kraljica proučavala njezino lice. "Vjerujem da to i misliš, dijete." Okrenula se ostalima. "Moji knezovi, čini mi se da bi, kad bi preostali njezin rod ostao vjeran u ovim strahotnim vremenima, to više nego napola umirilo naša strahovanja."
Veliki meštar Pvcelle pogladi svoju veliku meku bradu, a njegovo široko čelo izbrazdaše misli. "Knez Eddard ima tri sina."
"Tek dječake", reče knez Petyr slegnuvši ramenima. "Više bi me zabrinjavala kneginja Catelvn i Tullvjevi."
Kraljica uzme Sansinu ruku u obje svoje. "Dijete, umiješ li pisati?"
Šansa nervozno klimne. Znala je čitati i pisati bolje od sve svoje braće, iako je bila očajna u računu.
"Drago mi je to čuti. Možda ipak ima nade za tebe i Joffrevja..." "Što želite da učinim?"
"Moraš pisati svojoj plemenitoj majci, svom bratu, najstarijemu... kako mu je ime?"
"Robb."
"Glas o izdaji tvog oca, kneza, nesumnjivo će uskoro doprijeti do njih. Bilo bi bolje da potekne od tebe. Moraš im reći kako je knez Eddard prekršio prisegu kralju."
Šansa je očajnički željela Joffrevja, ali držala je kako nema hrabrosti učiniti to što kraljica traži. "Ali on nikad... ja ne... Vaša Milosti, ne bih znala što reći..."
Kraljica potapše njezinu ruku. "Mi ćemo ti reći što ćeš napisati, dijete. Najvažnije je da nagovoriš kneginju Catelvn i svog brata da očuvaju kraljev mir."
"Jao si ga njima ako to ne učine", reče veliki meštar Pvcelle. "Zbog ljubavi koju osjećaš za njih, moraš ih natjerati da pođu

putem mudrosti."
"Tvoja plemenita majka nesumnjivo će se strašno bojati za tebe", reče kraljica. "Moraš joj reći da si dobro i u našoj skrbi, da se nježno odnosimo prema tebi i ispunjavamo ti svaki prohtjev. Zamoli ih da dođu u Kraljev grudobran i zakunu se na vjernost Joffrevju kad preuzme prijestolje. Ako to učine... pa, tada ćemo znati da nema ljage u tvojoj krvi, i kad dosegneš cvijet svog djevojaštva udat ćeš se za kralja u Velikoj septi Baelora, pred očima bogova i ljudi."
... udat ćeš se za kralja... Riječi joj ubrzaše dah, no Šansa je ipak oklijevala. "Možda... kad bih mogla vidjeti oca, govoriti s njime o..."
"Izdaji?" natukne knez Varys.
"Razočarala si me Šansa", reče kraljica, očiju otvrdnulih poput kaena "Rekli smo ti za zločine tvog oca. Ako si zaista vjerna kako govoriš, zašto ga želiš vidjeti?"
"Ja... samo sam mislila..." Šansa osjeti kako joj oči postaju vlažne. "On nije... molim vas, nisu mu... naudili, ili... ili..."
"Knezu Eddardu nitko nije naudio", reče kraljica.
"Ali... što će biti s njim?"
"To je nešto o čemu odlučuje kralj", usiljeno reče veliki meštar Pvcelle.
Kralj! Šansa treptanjem odagna suze. Joffrev je sada kralj, pomisli. Njezin hrabri princ nikad ne bi naudio njezinu ocu, bez obzira na to što je ovaj možda učinio. Ako pođe k njemu i zamoli ga za milost, sigurno će je saslušati. Mora je saslušati, voli je, čak je i kraljica tako rekla. Joff će morati kazniti oca, knezovi to očekuju, ali možda bi ga mogao poslati u Oštrozimlje, ili ga prognati u jedan od Slobodnih gradova s one strane uskog mora. Trebalo bi to biti samo na nekoliko godina. Dotad će se ona i Joffrev vjenčati. Kad jednom bude kraljica, moći će uvjeriti Joffa da vrati oca i udijeli mu oprost.
Samo... ako majka i Robb učine nešto izdajničko, sazovu vazale ili odbiju prisegnuti na vjernost ili bilo što, sve će poći po zlu. Njezin je Joffrev bio dobar i ljubazan, znala je to u svom srcu, ali kralj mora biti strog prema pobunjenicima. Ona će ih morati natjerati da shvate, morat će!
"Ja ću... napisati pisma", reče im Šansa.
Sa smiješkom toplim poput sunca, Cersei Lannister se sagne bliže i nježno je poljubi u obraz. "Znala sam da hoćeš. Joffrev će biti tako ponosan kad mu kažem kakvu si hrabrost i zdrav razum ovdje danas pokazala."
Na kraju, napisala je četiri pisma. Svojoj majci, kneginji Catelvn Stark, i svojoj braći u Oštrozimlju, i svojoj tetki i djedu također, Lysi Arryn, kneginji od Orlova gnijezda, i Hosteru Tullvju, knezu od Rijeko-toka. Kad je završila, prsti su joj bili zgrčeni i kruti, te umrljani crnilom. Varys je imao pečat njezina oca. Zagrijala je blijedobijeli pčelinji vosak iznad svijeće, izlila ga pažljivo, i promatrala dok je eunuh utiskivao u svako pismo strahovuka kuće Stark.
Jeyne Poole i sve njezine stvari bile su nestale kad je Ser Mandon Moore vratio Šansu u visoku kulu Maegorova uporišta. Nema više placa, pomislila je zahvalno. No, nekako se sve činilo hladnijim bez Jeyne,
čak i kad je naložila vatru. Privukla je stolac bliže ognjištu, uzela jednu od svojih omiljenih knjiga i izgubila se u pričama o Florianu i Jonquili, o kneginji Shelli i Duginu vitezu, o junačkom princu Aemonu i njegovoj kobnoj ljubavi prema kraljici njegova brata.
Tek kasno te noći, dok je tonula u san, Šansa shvati daje zaboravila pitati za svoju sestru.

JON

Othor," objavi Ser Jaremv Rykker, "bez ikakve sumnje. A ovaj je bio Jafer Flowers." Prevrne truplo na drugu stranu nogom, a mrtvo se lice zabulji u naoblačeno nebo modrim, modrim očima. "Bili su ljudi Benjena Starka, obojica."
Ljudi mog strica, pomisli Jon obamrlo. Sjetio se kako je preklinjao da jaše s njima. O bogovi, bio sam tako zelen dječak. Da me poveo, mogao sam ja biti taj koji ovdje leži...
Jaferov desni zglob završavao je u ostacima rastrganog mesa i skrhane kosti koje su ostavile Duhove čeljusti. Njegova desnica plutala je u krčagu octa gore u kuli meštra Aemona. Ljevica, još uvijek na kraju ruke, bila je crna poput njegova plašta.
"Bogovi smilujte se", promrmlja Stari Medvjed. Sjahao je sa svog brdskog konjića, predavši uzde Jonu. Jutro je bilo neprirodno toplo; kapljice znoja osule su široko čelo vrhovnoga zapovjednika poput rose na lubenici. Njegov je konj bio nemiran, prevrtao očima, uzmicao pred mrtvacima koliko god su mu uzde to dopuštale. Jon ga povede nekoliko koraka dalje, boreći se da mu ne pobjegne. Konjima se nije sviđalo ovo mjesto. Što se toga tiče, nije se sviđalo ni Jonu.
Psima se sviđao najmanje od svih. Duh je pokazao put ovamo; čopor lovačkih pasa bio je nekoristan. Kad ih je glavni psetar Bass pokušao natjerati da onjuše otkinutu ruku, podivljali su, tuleći i lajući, boreći se da izmaknu. Čak i sada su režali i cviljeli naizmjence, povlačeći uzice dok ih je Chett nazivao huljama.
Ovo je samo šuma, rekao je Jon samomu sebi, a oni su samo mrtvaci. Viđao je mrtvace i ranije...
Prošle je noći opet sanjao Oštrozimlje. Lutao je pustim zamkom, tražeći svog oca, silazeći u kriptu. Samo ovaj put u snu je otišao dalje nego prije. U tami je čuo struganje kamena po kamenu. Kad se okrenuo vidio je kako se grobnice otvaraju, jedna za drugom. Dok su mrtvi kraljevi izlazili posrćući iz svojih hladnih crnih grobova, Jon se probudio u mrklome mraku, uz lupanje svog srca. Čak i kad je Duh skočio na krevet da mu onjuši lice, nije se mogao osloboditi dubokog osjećaja užasa. Nije se usuđivao ponovno usnuti. Umjesto toga uspeo se na Zid i šetao, neumoran, sve dok nije ugledao

svjetlo zore na istoku. Bio je to samo san. Ja sam sada brat Noćne straže, a ne bojažljivi dječak.
Samwell Tarly zgurio se pod drvećem, napola skriven iza konja. Njegovo okruglo debelo lice imalo je boju kiseloga vapna. Do tog časa još nije oteturao u šumu da povraća, ali isto tako nije ni okrznuo pogledom mrtvace. "Ne mogu gledati", šapnuo je nesretno.
"Moraš pogledati", reče mu Jon, održavajući glas tihim kako ostali ne bi čuli. "Meštar Aemon poslao te da budeš njegove oči, zar ne? Od kakve su koristi oči ako su zatvorene?"
"Da, ali... ja sam takva kukavica, Jone."
Jon položi ruku na Samovo rame. "S nama je tucet izvidnika, i psi, čak i Duh. Nitko ti neće nauditi, Same. Hodi naprijed i pogledaj. Prvi pogled je najteži."
Sam drhtavo kimne, skupljajući hrabrost s vidljivim naporom. Polako je okrenuo glavu. Njegove su se oči raširile, ali Jon ga je držao za ruku te nije mogao uzmaknuti.
"Ser Jaremv?" osorno upita Stari Medvjed. "Ben Stark imao je sa sobom šestoricu kad je odjahao sa Zida. Gdje su ostali?"
Ser Jaremv zatrese glavom. "Kad bih barem to znao."
Očito Mormont nije bio zadovoljan tim odgovorom. "Dvojica naše braće zaklana su gotovo nadomak Zidu, no vaši izvidnici ništa nisu čuli, ništa vidjeli. Zar je Noćna straža spala na to? Ove šume uvijek temeljito pročešljamo, zar ne?"
"Da, moj kneže, ali..."
"Šaljemo li ophodnje na konjima?"
"Da, ali..-"
"Ovaj čovjek nosi lovački rog." Mormont pokaže na Othora. "Moram li pretpostaviti da je umro, a da se nije oglasio? Ili su vaši izvidnici podjednako i oglušili i oslijepjeli?"
Ser Jaremv se naroguši, lica napeta od gnjeva. "Nikakav se rog nije oglasio, moj kneže, inače bi ga moji izvidnici čuli. Nemam dovoljno ljudi da šaljem onoliko jahača u ophodnju koliko bih htio... a otkako je Benjen nestao, ostali smo bliže Zidu nego što smo ikad prije morali, prema vašoj zapovijedi."
Stari Medvjed progunđa. "Da. Pa. Kako bilo da bilo." Nestrpljivo mahne rukom. "Recite mi kako su ubijeni."
Čučnuvši kraj mrtvaca koga je proglasio Jaferom Flowersom, Ser Jaremv ščepa njegovu glavu za skalp. Kosa mu ispadne kroz prste, krhka poput slame. Vitez prokune i odgurne lice nadlanicom ruke. Velika posjekotina sa strane vrata razjapi se poput usta, prekrivena koricom suhe krvi. Samo nekoliko niti blijede tetive još je pričvršćivalo glavu za vrat. "Ovo je učinjeno sjekirom."
"Ja", promrmlja Dywen, stari lugar. "Po svoj prilici sjekirom što ju je nosijo Othor, moj gosp'aru."
Jon je mogao osjetiti kako mu se doručak prevrće u želucu, ali stisne usne i prisili se da pogleda drugo tijelo. Othor je bio krupan ružan čovjek, a iza njega je ostalo krupno ružno truplo. Sjekire nije bilo nigdje. Jon se sjećao Othora; bio je to onaj koji je rikao bestidne pjesme kad bi izvidnici izjahali. Njegovi pjevački dani bili su gotovi. Njegova koža pobijeljela je poput mlijeka, posvuda osim po rukama. Ruke mu bijahu crne poput Jaferovih. Pupoljci krute ispucane krvi resili su smrtonosne rane koje su ga prekrivale poput osipa, po prsima, slabinama i vratu. No njegove su oči još uvijek bile otvorene. Zurile su gore u nebo, modre poput safira.
Ser Jaremv ustane. "I divljaci imaju sjekire."
Mormont ga izgrdi. "Dakle, vjerujete daje ovo djelo Mancea Rydera? Ovako blizu Zida?"
"Koga drugog, moj kneže?"
Jon im je mogao reći. Znao je, svi su znali, no nijedan od njih nije tio izustiti riječi. Drugi su samo priča, bajka od koje djeca drhte. Ako su *ad i živjeli, iščezli su prije osam tisuća godina. Čak ga je i sama pomisao tjerala da se osjeća glupo; sada je bio odrastao čovjek, crni brat Noćne straže, ne dječak koji je sjedio uz noge Stare Nane s Branom, Robbom i Aryom.
No vrhovni zapovjednik Mormont prezirno otpuhne. "Da su Bena Starka napali divljaci na pola dana jahanja od Crnog zamka, on bi se vratio po još ljudi, gonio ubojice kroz svih sedam pakala i donio mi natrag njihove glave."
"Osim ako i sam nije umoren", bio je uporan Ser Jaremv.
Riječi su boljele, čak i sada. Prošlo je toliko vremena, činilo se glupim nadati se daje Ben Stark još uvijek živ, no ako se išta moglo reći za Jona Snowa, to je da je bio tvrdoglav.
"Ima gotovo pola godine što nas je Benjen ostavio, moj kneže", nastavi Ser Jaremv. "Šuma je golema. Divljaci su se mogli oboriti na nj bilo gdje. Kladio bih se da su ova dvojica posljednji preživjeli od njegove čete, na povratku k nama... ali neprijatelj ih je uhvatio prije nego što su dospjeli u sigurnost Zida. Trupla su još svježa, ovi ljudi nisu mrtvi više od jednog dana..."
"Ne", cikne Samwell Tarly.
Jon se iznenadi. Samov nervozni, visoki glas bio je posljednje što je očekivao čuti. Debeli dječak bojao se časnika, a Ser Jaremv nije bio poznat po svome strpljenju.
"Nisam tražio tvoje mišljenje, dječače", hladno će Rvkker. "Pustite ga da govori, ser", vikne Jon.
Mormontove oči preletješe sa Sama na Jona i natrag. "Ako momče ima nešto reći, saslušat ću ga. Dođi bliže, dječače. Ne možemo te vidjeti iza tih konja."
Sam se progura mimo Jona i brdskih konjića, obilno se znojeći. "Moj kneže, ne može... ne može biti jedan dan ili... pogledajte... krv..."

"Da?" Mormont nestrpljivo zareži. "Krv, što s tim?"
"On se posere u gaće čim je vidi", doviknuo je Chett, a izvidnici su se nasmijali.
Sam obriše znoj sa čela. "Vi... vi možete vidjeti gdje je Duh... Jonov vuk... možete vidjeti gdje je otrgnuo ruku onom čovjeku, pa ipak... batrljak nije krvario, pogledajte..." Mahnuo je rukom. "Moj otac... k-knez Randvll, on, on me katkad tjerao da ga gledam kako dere životinje, kad... nakon..." Sam kimne glavom sjedne strane na drugu, a podbradak mu zadrhti. Sada kad je pogledao tijela, činilo se da nije mogao odvratiti pogled. "Svježe ubijenom... krv bi još uvijek tekla, moja gospodo. Poslije... poslije bi se zgrušala, poput... hladetine, gusta i... i..." Izgledao je kao da će povratiti. "Ovaj čovjek... pogledajte zglob, sav je... Ijuskav... suh... poput..."
Jon je odmah shvatio na što je Sam mislio. Mogao je vidjeti rastrgane vene u mrtvačevu zglobu, željezne crve na blijedom mesu. Njegova je krv bila crni prah. Unatoč tomu Jaremv Rvkker nije vjerovao. "Da su mrtvi duže od dana, do sada bi već istrunuli, dječače. A oni i ne zaudaraju."
Dywen, kvrgavi stari lugar koji se volio hvaliti kako može namirisati dolazak snijega, plaho se primakne truplima i onjuši. "Pa, nisu to nikakve maćuhice, ali... moj gosp'ar ima pravo. Nema smrada trupla."
"Oni... ne trunu." Sam pokaže rukom, a njegov je debeli prst zadrhtao samo malo. "Pogledajte, ondje... ondje nema larve ni... ni... crva niti ičeg... ležali su ovdje u šumi, ali nisu... nisu ih sažvakale ni pojele životinje... samo Duh... inače su... oni su..."
"Netaknuti", tiho će Jon. "A Duh je drugačiji. Psi i konji ne žele im se približiti."
Izvidnici izmijeniše poglede, mogli su vidjeti daje to bila istina, svaki od njih. Mormont se namrštio, prebacivši pogled s trupala na pse. "Chett, dovedi pse bliže."
Chett pokuša, psujući, trzajući uzice, ošinuvši jednu životinju svojom čizmom. Većina je pasa samo cviljela i ukopala se na mjestu. On pokuša dovući jednog. Kuja se opirala, režeći i vrpoljeći se kako bi utekla s uzice. Naposljetku se zaleti na nj. Chett ispusti uzicu i posrne natrag. Pas ga preskoči i odjuri među drveće.
"Ovo... ovo je posve krivo", gorljivo će Sam Tarly. "Krv... ima kapljica krvi na njihovoj odjeći, i... i njihovoj koži, suhih i krutih, ali... nema nijedne na tlu, niti... igdje. S onakvim... onakvim... onakvim..." Sam se prisili da proguta, udahne duboko. "S onakvim ranama... strašnim ranama... krvi bi trebalo biti posvuda. Zar ne?"
Dywen je cuclao svoje drvene zube. "Može bit' da nisu ubijeni ovdje. Može bit' da ih je netko donijo i ostavijo za nas. Kano nekakvo upozorenje." Stari lugar sumnjičavo zaškilji. "A može bit' da sam ja budala, ah ne znadem da je Othor ikad im'o plave oči."
Ser Jaremv se činio preneraženim. "Nije ni Flovvers", izlane, okrećući se kako bi buljio u mrtvaca.
Tišina se spusti na šumu. Na trenutak čulo se jedino Samovo teško disanje i vlažan zvuk Dywena koji je cuclao svoje zube. Jon čučne kraj Duha.
"Spalite ih", šapne netko. Jedan od izvidnika, Jon nije znao reći tko. "Da, spalite ih", potvrdi drugi glas.
Stari Medvjed tvrdoglavo zatrese glavom. "Ne još. Želim da ih meštar Aemon pogleda. Odnijet ćemo ih natrag na Zid."
Neke zapovijedi lakše je dati nego poslušati. Umotali su mrtvace u plašteve, ali kad su Hake i Dywen pokušali privezati jednoga za konja, životinja je pomahnitala, vrišteći i propinjući se, žestoko se ritajući kopitima, čak grizući Kettera kad je potrčao upomoć. Izvidnici nisu bili bolje sreće ni s drugim brdskim konjićima; čak ni najmirniji nije htio dio ovog tereta. Na koncu su bili prisiljeni odrezati grane i izraditi nosila kako bi trupla ponijeli pješice. Bilo je dobrano prošlo podne kad su krenuli natrag.
"Želim da se ove šume pretraže", naredi Mormont Ser Jaremvju kad su se uputili. "Svako drvo, svaki kamen, svaki grm, svaku stopu blatnjava tla unutar deset liga odavde. Upotrijebite sve ljude koje imate, a ako ih nemate dovoljno, zatražite, od upravitelja lovce i lugare. Ako su Ben i ostali ovdje, živi ili mrtvi, želim da se pronađu. A ako ima ikoga drugog u ovim šumama, želim znati o tome. Imate ih napasti i zarobiti, žive ako je moguće. Je li to jasno?"
"Jest, moj kneže", reče Ser Jaremv. "Bit će učinjeno."
Nakon toga, Mormont je jahao u tišini, zaokupljen mračnim mislima. Jon mu je bio za petama; kao upravitelju vrhovnog zapovjednika, to je bilo njegovo mjesto. Dan bijaše siv, vlažan, oblačan, vrsta dana zbog kojeg ste čeznuli za kišom. Nikakav vjetar nije komešao šumu; zrak je visio vlažan i težak, a Jonova je odjeća prianjala uz njegovu kožu. Bilo je toplo. Pretopio. Zid je obilno plakao, plakao danima, a kadikad se Jonu čak priviđalo da se smanjuje.
Starci su nazivali ovo vrijeme ljetom duhova, i govorili kako ono znači da godišnje doba konačno ispušta svoju dušu. Nakon ovoga doći će studen, upozoravali su, a dugo je ljeto uvijek značilo dugu zimu. Ovo je ljeto trajalo deset godina. Jon je bio dojenče kad je započelo.
Duh je trčao s njima neko vrijeme, a onda nestao među drvećem. Bez vuka, Jon se osjećao gotovo golim. Zatekao se kako se s nelagodom svrće za svakom sjenom. Nepozvane, saletjele su ga misli o pričama koje im je Stara Nana nekoć pripovijedala, dok je bio dječak u Oštrozimlju. Gotovo je mogao čuti njezin glas, i klik-klik-klik njezinih igala. U toj tami, Drugi dođoše jašući, znala je govoriti, spuštajući glas sve niže i niže. Studeni i mrtvi bijahu, a mrzili su željezo, vatru i sunčev dodir, i svako biće vruće krvi u svojim venama. Utvrde, gradovi, kraljevstva i ljudi, svi padoše na koljena pred njima, dok su se kretali na jug na bijelim mrtvim konjima, vodeći vojske ubijenih. Hranili su svoje mrtve sluge mesom ljudske djece...
Kad je načas opazio prvi odbljesak Zida koji je nadvisivao vrške drevnog čvornatog hrasta, Jon osjeti golemo olakšanje. Mormont iznenada povuče uzde i okrene se u sedlu. "Tarly," vikne, "dođi ovamo."

Jon ugleda trzaj straha na Samovu licu dok se tromo uspinjao na svojoj kobili; nesumnjivo je mislio da je u nevolji.
"Debeo jesi ali nisi glup, dječače", grubo će Stari Medvjed. "Bio si dobar ondje. I ti, Snow."
Sam porumeni vidljivim grimizom i zapetlja se o vlastiti jezik pokušavajući promucati nešto ljubazno. Jon se morao osmjehnuti.
Kad su izronili iz drveća, Mormont podbode svog žilavog konjića u kas. Duh stiže jureći kroz drveće da ih presretne, oblizujući sjekutiće, gubice crvene od plijena. Visoko gore, ljudi na Zidu opaziše kolonu kako se približava. Jon začu dubok, grlen zov stražareva velikog roga, kako odzvanja miljama daleko; jedan jedini dug prasak koji je zadrhtao kroz drveće i odbio se o led.
Zvuk se postupno izgubio i utihnuo. Jedno trubljenje označavalo je povratak izvidnika, a Jon pomisli: Bio sam izvidnik barem na jedan dan. Sto god da se dogodi, ne mogu mi to oduzeti.
Bowen Marsh je čekao kod prvih dveri dok su vodili svoje brdske konjiće kroz ledeni tunel. Glavni upravitelj bio je crven i uzrujan. "Moj gospodaru," reče Mormontu dok je ovaj podizao željezne rešetke, "stigla je ptica, morate odmah doći."
"Sto je, čovječe?" osorno će Mormont.
Začudo, Marsh dobaci pogled Jonu prije nego što odgovori. "Meštar Aemon dobio je pismo. Čeka vas u vašoj dnevnoj odaji."
"Vrlo dobro. Jone, pobrini se za mog konja, i reci Ser Jaremvju da metne mrtvace u spremnicu dok meštar ne bude spreman za njih." Mormont se dugim koracima udalji gunđajući.
Dok su vodili konje natrag u staje, Jon je s nelagodom bio svjestan ljudi koji su ga promatrali. Ser AIliser Thorne uvježbavao je svoje dječake u dvorištu, ali zaustavio se kako bi zurio u Jona, s blagim polusmiješkom na usnama. Jednoruki Donal Nove stajao je na vratima oružarnice. "Bogovi s tobom, Snow", dovikne.
Nešto nije u redu, pomisli Jon. Nešto zaista nije u redu.
Mrtvace su odnijeli u jednu od spremnica duž temelja Zida, mračnu i hladnu ćeliju uklesanu u ledu, u kojoj se obično čuvalo meso i žito, a katkad čak i pivo. Jon se pobrinuo da Mormontov konj bude nahranjen, napojen i istimaren prije nego što se okrenuo svomu. Poslije je potražio svoje prijatelje. Grenn i Žabac bili su na straži, ali je pronašao Pypa u zajedničkoj dvorani. "Što se dogodilo?" upita.
Pyp stiša glas. "Kralj je mrtav."
Jon je bio osupnut. Robert Baratheon izgledao je staro i debelo kad je posjetio Oštrozimlje, ali izgledao je dovoljno čio, i nije bilo ni govora o kakvoj bolesti. "Kako znaš?"
"Jedan od stražara čuo je kako Clvdas čita pismo meštru Aemonu." Pyp se nagne bliže. "Jone, žao mi je. Bio je prijatelj tvog oca, zar ne?"
"Nekoć su bili bliski poput braće." Jon se pitao hoće li Joffrev zadržati njegova oca na mjestu Kraljeva Namjesnika. To se nije činilo vjerojatnim. To je moglo značiti da će se knez Eddard vratiti u Oštrozimlje, a s njim i njegove sestre. Možda će mu čak biti dano da ih posjeti, s dopuštenjem kneza Mormonta. Bilo bi dobro ponovno vidjeti Arvjin smiješak i razgovarati s ocem. Pitat ću ga za moju majku, odluči. Sada sam muškarac, krajnje je doba da mi kaže. Makar bila kurva, nije me briga, želim znati.
"Čuo sam kako Hake govori da su mrtvaci bili ljudi tvog strica", reče Pyp.
"Da", odvrati Jon. "Dvojica od šestorice koju je poveo sa sobom. Bili su mrtvi duže vrijeme, ali... tijela su im čudna."
"Čudna?" Pyp je gorio od znatiželje. "Kako čudna?"
"Sam će ti reći." Jon nije htio govoriti o tome. "Moram vidjeti treba li me Stari Medvjed."
Odšetao je u kulu vrhovnoga zapovjednika sam, s neobičnim osjećajem strepnje. Braća na straži odmjerila su ga dostojanstveno dok se približavao. "Stari Medvjed je u svojoj dnevnoj odaji", jedan od njih objavi. "Pitao je za tebe."
Jon kimne. Trebao je doći ravno iz staje. Žurno se uspeo stubama kule. Želi vina ili vatru na ognjištu, to je sve, reče samomu sebi.
Kad je stupio u dnevnu sobu, Mormontov gavran zakriješti na nj. "Kukuruz!" kričala je ptica. "Kukuruz! Kukuruz! Kukuruz!"
"Ne vjeruj mu, upravo sam ga nahranio", zareži Stari Medvjed. Sjedio je kraj prozora, čitajući pismo. "Donesi mi kalež vina i natoči jedan sebi."
"Za mene, moj gospodaru?"
Mormont podigne pogled s pisma kako bi se zabuljio u Jona. Bilo je sažaljenja u tom pogledu; mogao ga je okusiti. "Čuo si me."
Jon natoči s pretjeranom pažnjom, maglovito svjestan da razvlači čin. Kad se kaleži napune, neće imati drugog izbora nego se suočiti s bilo čime što se nalazilo u tom pismu. Ipak prebrzo, oni bijahu puni. "Sjedni, dječače", naredi mu Mormont. "Pij."
Jon ostane stajati. "Radi se o mom ocu, zar ne?"
Stari Medvjed kvrcne pismo jednim prstom. "Tvom ocu i kralju", zagrmi on. "Neću ti lagati, vijesti su žalosne. Nisam mislio da ću dočekati novog kralja, ne u mojim godinama, s Robertom upola mlađim od mene i jakim poput bika." Otpije gutljaj vina. "Vele daje kralj volio lov. Ono što volimo uvijek nas dođe glave, momče. Zapamti to. Moj sin je volio onu svoju mladu suprugu. Tašta žena. Da nije nje, ne bi mu palo na pamet prodati one zvjerokradice."
Jon je jedva mogao pratiti što je govorio. "Moj gospodaru, ne razumijem. Što se dogodilo mom ocu?"

"Rekoh ti sjedni", zareži Mormont. "Sjedni", zakriješti gavran. "I napij se, proklet bio. To je zapovijed, Snow."
Jon sjedne i srkne vino.
"Knez Eddard je utamničen. Optužen je za izdaju. Govori se da je kovao urotu s Robertovom braćom da uskrate prijestolje princu Joffrevju."
"Ne", odmah će Jon. "To ne može biti. Moj otac nikad ne bi izdao kralja!"
"Kako bilo da bilo," reče Mormont, "ja ne mogu suditi o tome. A ni ti."
"Ali to je laž", ustraje Jon. Kako su mogli pomisliti daje njegov otac izdajnik, zar su svi poludjeli? Knez Eddard Stark nikad ne bi sebe obeščastio... ili bi?
Otac je kopiletu, tihi glas šapne u njemu. Gdje je čast u tome? A tvoja mati, što je s njome? Ne želi joj niti izustiti ime.
"Moj kneže, što će se dogoditi s njim? Hoće li ga ubiti?"
"Što se toga tiče, ne bih znao reći, momče. Kanim poslati pismo. Poznavao sam neke od kraljevih vijećnika u svojoj mladosti. Starog Pvcella, kneza Stannisa, Ser Barristana... Što god daje tvoj otac učinio, ili nije učinio, on je slavni knez. Mora mu se dopustiti da odjene crno i pridruži nam se ovdje. Bogovi znaju, trebaju nam ljudi Eddardovih sposobnosti."
Jon je znao da je drugim ljudima optuženima za izdaju u prošlim vremenima bilo dopušteno iskupiti čast na Zidu. Zašto ne i knezu Eddardu? Njegov otac ovdje. Bila je to čudna pomisao, neobično uznemirujuća. Bilo bi čudovišno nepravedno lišiti ga Oštrozimlja i prisiliti da odjene crno, no ako bi o tome ovisio njegov život...
A bi li Joffrev to dopustio? Sjećao se princa iz Oštrozimlja, načina na koji se izrugivao Robbu i Ser Rodriku u dvorištu. Samog Jona gotovo da i nije primijetio, kopilad je uvijek bila nedostojna čak i njegova prezira. "Moj gospodaru, hoće li vas kralj saslušati?"
Stari Medvjed slegne ramenima. "Dječak kralj... predmnijevam da će slušati svoju majku. Šteta što patuljak nije s njima. On je momčićev ujak, i vidio je našu nedaću kad nas je posjetio. Loša je stvar što ga je tvoja majka kneginja zarobila..."
"Kneginja Stark nije moja majka", podsjeti ga Jon oštro. Tvrion Lannister bio mu je prijatelj. Ako kneza Eddarda ubiju, ona će snositi jednaku krivnju kao kraljica. "Moj gospodaru, što je s mojim sestrama? Arya i Šansa, one su bile s mojim ocem, znate li..."
"Pvcelle ih ne spominje, ali nesumnjivo će se prema njima odnositi s blagošću. Pitat ću za njih kad mu budem pisao." Mormont zatrese glavom. "Ovo se nije moglo dogoditi u gori čas. Ako je ikad kraljevstvu trebao snažan kralj... pred nama su mračni dani i studene noći, osjećam to u svojim kostima..." Dobacio je Jonu dug, pronicav pogled. "Nadam se da ne misliš učiniti nekakvu glupost, dječače."
On je moj otac, htio je reći Jon, ali znao je da Mormont to ne želi čuti. Njegovo grlo bilo je suho. Prisili se još jednom srknuti vino.
"Tvoja dužnost je sada ovdje", podsjeti ga vrhovni zapovjednik. "Tvoj stari život završio je kad si odjenuo crno." Njegova ptica kreštavo ponovi. "Crno." Mormont se ne obazre. "Što god činili u Kraljevu grudobranu, to nije naša briga." Kako Jon nije odgovorio, starac ispije vino do dna i reče: "Slobodan si. Danas te više neću trebati. Sutra ćeš mi pomoći napisati ono pismo."
Jon se nije sjećao ustajanja ni napuštanja dnevne odaje. Sljedeće što je znao, silazio je stubama kule, razmišljajući: Radi se o mom ocu, mojim sestrama, kako da to ne bude moja briga?
Vani, jedan od stražara ga pogleda i reče: "Budi jak dječače. Bogovi su okrutni."
Znali su, shvati Jon. "Moj otac nije izdajnik", reče promuklo. Čak su mu se i riječi zalijepile za grlo, kao da ga žele ugušiti. Vjetar je jačao, i činilo se da je u dvorištu hladnije nego što je bilo kad je ušao. Ljeto duhova bližilo se kraju.
Ostatak poslijepodneva protekao je kao u snu. Jon nije znao kamo ide, što radi, s kim govori. Duh je bio uz njega, znao je toliko. Tiha prisutnost vuka pružala mu je utjehu. Djevojčice nemaju čak ni toliko, pomisli. Njihovi bi ih vukovi možda čuvali, ali Dama je mrtva, a Njmeria izgubljena, posve su same.
Sjeverni je vjetar stao puhati u času kad je sunce zalazilo. Jon ga je mogao čuti kako fijuče uza Zid i preko ledenih grudobrana dok je odlazio u zajedničku dvoranu na večernji obrok. Hobb je skuhao gulaš od divljači, bogat ječmom, lukom i mrkvom. Kad je nagrabio žlicom još jedan tanjur Jonu i dao mu hrskav okrajak kruha, znao je što to znači. On zna. Ogleda se po dvorani, opazi kako se glave brzo okreću, oči uljudno odvraćaju. Svi su znali.
Njegovi se prijatelji okupiše oko njega. "Zamolili smo septona da upali svijeću za tvog oca", reče mu Matthar. "To je laž, svi znamo da je laž, čak i Grenn zna da je laž", suglasi se Pyp. Grenn kimne, a Sam stisne Jonovu ruku. "Ti si mi sada brat, što znači da je on i moj otac", reče debeli dječak. "Ako želiš ići u usud-šumu i pomoliti se starim bogovima, poći ću s tobom."
Usud-šuma nalazila se s one strane Zida, no znao je da je Sam mislio što je rekao. Oni jesu moja braća, pomisli. Jednako kao Robb, Bran i Rickon...
A tada začu smijeh, oštar i okrutan poput biča, i glas Ser Allisera Thornea. "Ne samo kopile, već izdajnikovo kopile", govorio je ljudima oko sebe.
U tren oka, Jon skoči na stol, s bodežom u ruci. Pyp naglo posegne za njim, ali on istrgne svoju nogu, i u idućem trenutku već je trčao niz stol i nogom izbacio zdjelu iz Ser Alliserove ruke. Gulaš je poletio na sve strane, poprskavši braću. Thorne ustukne. Ljudi su vikali, ali Jon Snow ih nije čuo. Zaletio se bodežom prema Ser Alliserovu licu, zamahujući na njegove poput oniksa hladne oči, ali Sam se baci između njih i prije nego što ga je Jon uspio zaobići Pyp je već bio na njegovim leđima prilijepivši se poput majmuna, a Grenn ga je vukao za ruku dok je Žabac čupao nož iz njegovih prstiju.

Kasnije, mnogo kasnije, nakon što su ga odveli u njegovu spavaću ćeliju, Mormont se spustio da ga vidi, s gavranom na ramenu. "Rekao sam ti da ne činiš gluposti, dječače", reče Stari Medvjed. "Dječače", ponovi ptica u zboru. Mormont zatrese glavom, ogorčen. "Kad samo pomislim da sam polagao velike nade u tebe."
Oduzeli su mu nož i mač i nije smio napustiti svoju ćeliju sve dok se visoki časnici ne sastanu kako bi odlučili što će s njime. Onda su postavili stražara pred njegova vrata kako bi se uvjerili da je poslušao. Njegovim prijateljima nije bilo dopušteno da ga vide, ali Stari je Medvjed popustio i ostavio mu Duha, te nije bio posve sam.
"Moj otac nije izdajnik", rekao je vuku kad su svi otišli. Duh ga je gledao u tišini. Jon se skutrio uza zid, ruku obavijenih oko koljena, i zurio u svijeću na stolu pokraj svog uskog kreveta. Plamen je treperio i lelujao, sjene su se pomicale oko njega, činilo se da soba postaje tamnija i hladnija. Neću usnuti noćas, pomisli Jon.
No, vjerojatno je zadrijemao. Kad se probudio, noge su mu bile ukočene i zgrčene, a svijeća odavno dogorjela. Duh je stajao na stražnjim nogama, stružući po vratima. Jon se iznenadio kad je opazio koliko je visok postao. "Duše, što je?" tiho dozove. Vuk okrene glavu i pogleda dolje u njega, razgolitivši očnjake režeći tiho. Zar je pobjesnio? upita se Jon. "To sam ja, Duše", promrmlja, trudeći se da ne zvuči uplašeno. No drhtao je, divlje. Kad je postalo tako hladno?
Duh uzmakne od vrata. Na mjestima gdje je grebao po drvu ostali su duboki pragovi. Jon ga je promatrao s rastućim nemirom. "Nešto je vani, zar ne?" šapne. Čučnuvši, vuk se šuljao natrag, a bijelo mu se krzno podizalo na vratu. Stražar, pomisli, ostavili su čovjeka da čuva moja vrata. Duh ga je nanjušio kroz vrata, to je sve.
Polagano, Jon se digne na noge. Drhtao je nesavladivo, želeći da još uvijek ima svoj mač. Tri brza koraka dovela su ga k vratima. Zgrabio je ručku i povukao je prema sebi. Škripa šarki umalo ga natjera da skoči.
Njegov je stražar ležao kao bez kostiju izvaljen preko uskih stuba, zureći u nj. Zureći u nj, iako je ležao na trbuhu. Glava mu je bila posve iskrenuta.
To ne može biti, reče Jon samomu sebi. Ovo je kula vrhovnog zapovjednika, čuvana je danju i noću, ovo se nije moglo dogoditi, ovo je san, imam noćnu moru.
Duh klizne pokraj njega, kroz vrata. Vuk se uputi stubama, zastane, osvrne se prema Jonu. U tom trenutku ih je začuo; tiho struganje čizmama po kamenu, zvuk povlačenja zasuna. Zvuči su dopirali odozgo. Iz odaja vrhovnog zapovjednika. Možda je to bila noćna mora, ali nije sanjao.
Stražarev mač bio je u svojim koricama. Jon klekne i oslobodi ga. Težina čelika u njegovoj šaci učini ga smjelim. Uspne se stubama, dok je Duh nečujno tapkao ispred njega. Sjene su vrebale iza svakog zavoja na stubištu. Jon se oprezno šuljao, ispitujući svaku sumnjivu tamu vrškom svog mača.
Iznenada je čuo krik Mormontova gavrana. "Kukuruz", kreštala je ptica. "Kukuruz, kukuruz, kukuruz, kukuruz, kukuruz, kukuruz." Duh poleti naprijed, a Jon se popne za njim. Vrata Mormontove dnevne odaje bila su širom otvorena. Vuk se zaleti kroz njih. Jon se zaustavi na dovratku, s oštricom u ruci, dajući očima trenutak da se prilagode. Teški zastori bili su navučeni preko prozora, a tama bijaše crna poput tinte. "Tko je tamo?" vikne.
Tada je ugleda, sjenu među sjenama, kako klizi prema unutrašnjim vratima koja su vodila u Mormontovu spavaću ćeliju, ljudski oblik sav u crnom, ogrnut i zastrt kukuljicom... ali ispod kukuljice, oči su blistale ledenomodrim sjajem...
Duh sune. Čovjek i vuk srušiše se zajedno bez krika i rezanja, kotrljajući se, sudarajući se sa stolcem, rušeći stol nakrcan papirima. Mormontov gavran lepršao je nad njima, kričeći. "Kukuruz, kukuruz, kukuruz, kukuruz." Jon se osjećao slijepim poput meštra Aemona. Držeći zid za leđima, klizne prema prozoru i strgne zastore. Mjesečina preplavi odaju. On nazre crne ruke zarivene u bijelo krzno, nabrekle tamne prste kako se stežu oko vrata njegova vuka. Duh se izvijao i škljocao, ritajući se nogama po zraku, ali nije se mogao osloboditi.
Jon nije imao vremena za strah. Bacio se naprijed, vičući, spuštajući mač svom težinom. Čelik zasiječe kroz rukav, kožu i kost, no zvuk je nekako bio pogrešan. Vonj koji gaje obavio bio je tako čudan i hladan da se umalo ugušio. Vidio je ruku i šaku na podu, crnih prstiju što su se koprcali u bazenu mjesečine. Duh se istrgne iz druge ruke i pužući se udalji, dok mu je crveni jezik visio iz usta.
Čovjek u kukuljici podigne svoje blijedo mjesečevo lice, a Jon zamahne mačem na nj bez oklijevanja. Mač rastvori uljeza do kosti, odsjekavši mu pola nosa i otvorivši posjekotinu od obraza do obraza ispod onih očiju, očiju, očiju poput gorućih modrih zvijezda. Jon je znao to lice. Othor, pomisli, posrćući natrag. Bogovi, on je mrtav, on je mrtav. Vidio sam ga mrtva.
Osjeti kako mu nešto pipa gležanj. Crni prsti zakvačiše mu se za list. Ruka je miljela uz njegovu nogu parajući vunu i kožu. Vičući od gnušanja, Jon iščeprka prste svoje noge vrškom mača i odbaci stvar dalje od sebe. Ležala je koprcajući se, šireći i stišćući prste.
Truplo dotetura naprijed. Nije bilo krvi. Jednoruko, lica presječena gotovo napola, činilo se da ne osjeća ništa. Jon je držao mač ispred sebe. "Ne prilazi!" naredi, glasom koji je postao rezak. "Kukuruz", kreštao je gavran, "kukuruz, kukuruz." Odrezana ruka iskoprcala se iz svog rasparanog rukava, blijeda zmija crne petoprste glave. Duh se zaleti i dohvati je među zube. Kosti prstiju zaškripaše. Jon zasiječe u vrat trupla, osjeti kako je čelik zagrizao duboko i žestoko. Mrtav Othor zabije se u njega, obarajući ga s nogu.
Jonu izleti dah kad gaje oboren stol dohvatio između lopatica. Mač, gdje je mač? Izgubio je prokleti mač! Kad je otvorio usta da krikne, stvor utisne svoje crne mrtvačke prste u Jonova usta. Gušeći se, on ga pokuša odgurnuti sa sebe, ali mrtvac bijaše pretežak. Njegova ruka spuštala mu se sve dublje niz grlo, ledeno hladna, daveći ga. Njegovo lice bilo mu je nasuprot, ispunivši svijet. Mraz mu je prekrivao oči, iskričavo modre. Jon zagrebe hladno meso svojim noktima i ritne

stvorove noge. Pokuša ugristi, pokuša udariti šakom, pokuša disati...
Iznenada mrtvačeve težine nestade, a njegovi mu se prsti otrgoše s vrata. Sve što je Jon mogao učiniti bilo je prevrnuti se, grcajući i drhteći. Duh ga je ponovno dohvatio. Promatrao je kako strahovuk zariva zube u utrobu stvora i počinje je trgati i komadati. Promatrao je, samo napola svjestan, dugo prije nego što se konačno sjetio potražiti svoj
mač...
i ugledao kneza Mormonta, gola i mamurna od sna, kako stoji na dovratku s uljanicom u ruci. Oglodana i bez prstiju, ruka se bacakala po podu, pužući prema njemu.
Jon se pokuša vinuti, ali nestade mu glasa. S naporom se podigavši na noge, on udari ruku nogom i zgrabi svjetiljku iz prstiju Starog Medvjeda. Plamen zatreperi i umalo zgasne. "Gori!" grakne gavran. "Gori, gori, gori!"
Okrećući se, Jon opazi zastore koje je strgnuo s prozora. Baci svjetiljku na hrpu tkanine objema rukama. Metal je zaškripio, staklo se razmrskalo, ulje izbljuvalo, a draperije sunule uvis u velikoj buktinji. Vrućina na njegovu licu bila je slađa od ijednog poljupca koji je Jon ikad okusio. "Duše!" vikne.
Vuk se otrgne i primakne mu se dok je stvor s mukom ustajao, a tamne se zmije prosipale iz goleme rane na njegovu trbuhu. Jon zarije ruku u plamen, dograbi šaku plamtećih zavjesa, i baci ih na mrtvaca. Neka gori, molio se dok je tkanina obavijala truplo, bogovi, molim vas, molim vas, neka gori.

karstarkovi su stigli jednoga hladnog vjetrovitog jutra, dovodeći tri stotine konjanika i gotovo tisuću pješaka iz svog zamka kod Karholda. Čelični vršci njihovih kopalja svjetlucali su se na blijedu sunčevu svjetlu dok se kolona približavala. Čovjek je išao pred njima, udarajući spor, dubokogrli ritam koračnice po bubnju koji bijaše veći od njega, bum, bum, bum.
Bran ih je promatrao sa stražarskog tornjića na vrhu vanjskih zidina kako dolaze, pogledavajući kroz brončani durbin meštra Luvvina dok je sjedio na Hodorovim ramenima. Vodio ih je Rickard, dok su njegovi sinovi Harrion, Eddard i Torrhen jahali uz njega pod noćnocrnim barjacima ukrašenim bijelim sunčevim plamsajem njihove kuće. Stara Nana govorila je da su imali krvi Starkovih u sebi koja je kolala u njima više stotina godina, ali Branu nisu izgledali poput Starkovih. Bijahu krupni ljudi i divljeg izgleda, lica prekrivenih gustim bradama, kose raspuštene i ispod ramena. Njihove kabanice bijahu načinjene od kože, medvjeđeg, tuljanovog i vučjeg krzna.
Bijahu posljednji, znao je. Bran je čeznuo da odjaše s njima, da vidi zimske kuće dupkom pune, metež gomile na tržnici svakog jutra, ulice izbrazdane i izrovane kotačem i kopitom. Ali Robb mu je zabranio da napusti zamak. "Nemamo viška ljudi koji bi te čuvali", objasnio je njegov brat.
"Povest ću Ljetnika", prepirao se Bran.
"Ne izigravaj dječaka sa mnom, Brane", rekao je Robb. "Znaš bolje od toga. Samo dva dana prije jedan od ljudi kneza Boltona probo je nožem čovjeka kneza Cerwyna u Gorućoj cjepanici. Naša bi mi plemenita majka oderala kožu kad bih te izložio opasnosti." Rabio je glas kneza Robba kad je to rekao; Bran je znao kako to znači da nema mjesta pritužbi.
Bilo je to zbog onog što se dogodilo u vučjoj šumi, znao je. Uspomena mu je još uvijek rađala ružne snove. Bio je nemoćan poput djeteta, ništa sposobniji da se obrani nego što bi Rickon bio. Manje, čak... Rickon bi ih udario nogom, u najmanju ruku. To ga je postidjelo. Bio je samo nekoliko godina mlađi od Robba; ako je njegov brat bio gotovo odrastao muškarac, to je vrijedilo i za njega. Morao je biti sposoban da se zaštiti.
Prošle godine, prije, posjetio bi grad makar to značilo da se sam morao uspentrati preko zidova. Tih je dana mogao trčati niz stube, penjati se i silaziti sa svog ponija sam, i vitlati drvenim mačem dovoljno dobro da svali princa Tommena u blato. Sada je mogao samo gledati, zirkajući kroz cijev s lećama meštra Luvvina. Meštar ga je poučio svim barjacima: oklopljenoj šaci Glovera, srebrnoj na grimizu; crnom medvjedu kneginje Mormont; gadnom oderanom čovjeku koji je išao ispred Roosea Boltona od Strahotvrđe; mužjaku losa za Hornvvoode; bojnoj sjekiri za Cerwyne; trima stablima stražarnice za Tallharte i strahotnom grbu kuće Umber, ričućem divu u slomljenim lancima.
A ubrzo je naučio prepoznavati i lica, kad su knezovi i njihovi sinovi i vitezovi pratioci pristizali u Oštrozimlje na gozbu. Čak ni Velika dvorana nije bila dovoljno široka da ih sve primi odjednom, te je Robb posebno ugošćivao svakog vodećeg vazala. Branu je uvijek bilo dano časno mjesto uz bratovu desnicu. Neki od vazala dobacivali su mu čudne prodorne poglede dok je sjedio ondje, kao da su se pitali s kakvim je pravom zeleni dječak posjednut iznad njih, a usto i bogalj.
"Koliko ih je sada?" upita Bran meštra Luvvina dok su knez Karstark i njegovi sinovi jahali kroz dveri vanjskog zida.
"Dvanaest tisuća ljudi, ili toliko blizu tog broja da nije ni važno." "Koliko vitezova?"
"Prilično malo", reče meštar s tračkom nestrpljenja. "Da bi se postalo vitez, moraš proći bdjenje u septi, i biti pomazan sa sedam ulja kako bi se posvetili tvoji zavjeti. Na Sjeveru, tek nekoliko velikih kuća
v ie sedmoricu. Ostali slave stare bogove, i ne imenuju nikoga vitezs ali ti knezovi i njihovi sinovi i prisegnuti mačevi nisu ništa manje hrabri ni vjerni ni časni. Vrijednost čovjeka ne označava Ser ispred njegova imena. Kao što sam ti već rekao stotinu puta."
"Ipak," reče Bran, "koliko vitezova?"
Meštar Luwin uzdahne. "Tri stotine, možda četiri... između tri tisuće oklopljenih kopljanika koji nisu vitezovi."
"Knez Karstark je posljednji", zamišljeno će Bran. "Robb će ga pogostiti večeras."
"U to nema sumnje."
"Koliko će proći... prije nego što odu?"

"Mora marširati što prije, ili nikako", reče meštar Luwin. "Zimski je grad dupkom pun, a ova njegova vojska oglodat će pokrajinu do kosti bude li taborila ovdje imalo duže. Drugi čekaju da mu se pridruže duž kraljevske ceste, humski vitezovi, jezerani i knezovi Manderlv i Flint. Borba je započela u riječnim krajevima, a tvoj brat mora prijeći mnogo milja."
"Znam." Bran se osjećao jednako nesretno koliko je zvučao. Vratio je brončanu cijev meštru i primijetio koliko se Luvvinova kosa stanjila na vrhu. Mogao je vidjeti kako se ružičasta boja tjemena nazire kroz nju. Bio je čudan osjećaj promatrati ga ovako svisoka, ali kad si sjedio na Hodorovim plećima gledao si svisoka na svakoga. "Ne želim više gledati. Hodore, odvedi me natrag u utvrdu."
"Hodor", reče Hodor.
Meštar Luwin ugura cijev u rukav. "Brane, tvoj plemeniti brat neće imati vremena da te sada vidi. Mora pozdraviti kneza Karstarka i njegove sinove i poželjeti im dobrodošlicu."
"Neću smetati Robbu. Želim posjetiti božansku šumu." Metne ruku na Hodorovo rame. "Hodor."
Niz dlijetom uklesanih rukohvata činio je ljestve u granitu na unutrašnjem zidu kule. Hodor je nemelodično pjevuckao dok se spuštao rukom ispod ruke, a Bran poskakivao na njegovim leđima u sjedalici od vrbova pruća, koju mu je izradio meštar Luwin. Luwin je dobio ideju vidjevši košare u kojima su žene nekoć nosile drva za ogrjev na leđima; nakon toga bilo je jednostavno probiti rupe za noge i pričvrstiti nekoliko novih remena, kako bi se Branova težina ravnomjernije rasporedila. Nlje bilo tako dobro kao jahanje na Plesačici, ali postojala su mjesta na
koja Plesačica nije mogla zaci, a ovo nije postiđivalo Brana kao kad ga je Hodor nosio na rukama poput djetešca. Činilo se da se i Hodoru ovo sviđa, iako je, kad je on u pitanju, to uvijek bilo teško reći. Jedini škakljivi dio bila su vrata. Katkad je Hodor zaboravljao da ima Brana na leđima, i to je znalo biti bolno kada bi prošao kroz vrata.
U gotovo dva tjedna bilo je toliko dolazaka i odlazaka da je Robb naredio da se rešetke drže podignute, a pokretni most spušten između njih, čak i u gluho doba noći. Duga kolona oklopljenih kopljanika prelazila je jarak između zidova kad se Bran pojavio iz kule; Karstarkovi ljudi, koji su slijedili svoga gospodara u zamak. Nosili su crne željezne polukacige i crne vunene kabanice s uzorkom bijelog Sunčeva plamena. Hodor je kaskao uz njih, smiješeći se samomu sebi, dok su mu čizme odzvanjale po drvenom pokretnom mostu. Jahači su im dobacivali čudne poglede dok su prolazili, a u jednom je času Bran čuo kako je netko prasnuo u smijeh. Odbijao je dopustiti da ga to uznemiruje. "Ljudi će te gledati", upozorio ga je meštar Luwin prvog dana kad su pričvrstili remenjem košaru od pruća oko Hodorovih prsa. "Gledat će, i govoriti, a neki će ti se podsmjehivati." Neka se podsmjehuju, mislio je Bran. Nitko mu se nije podsmjehivao u njegovoj spavaćoj odaji, ali on je odbijao provesti život u postelji.
Dok su prolazili ispod rešetki stražarnice, Bran metne dva prsta u usta i zvizne. Ljetnik stiže grabeći preko dvorišta. Odjednom su se Karstarkovi kopljanici borili da zadrže kontrolu, dok su njihovi konji prevrtali očima i ritali se od očaja. Jedan pastuh se propeo, vrišteći, dok je njegov jahač psovao i očajnički se pridržavao. Vonj vuka otjerao je konje u bjesomučan strah jer nisu bili naviknuti na njega, ali umirit će se dovoljno brzo kad Ljetnik ode. "Božanska šuma", Bran podsjeti Hodora.
Čak je i Oštrozimlje bilo pretrpano. Dvorište je odzvanjalo od zvukova mača i sjekira, klopota kola, i laveža pasa. Vrata oružarnice bijahu otvorena, a Bran opazi Mikkena u njegovoj kovačnici, čekić mu je zvonio dok se znoj cijedio s njegovih golih prsa. Bran nikad nije vidio toliko stranaca za cijelog života, čak ni onda kada je kralj Robert došao posjetiti oca. Pokušao je ne ustuknuti dok se Hodor saginjao pod niskim vratima. Odšetali su niz dugačak mračan hodnik, a Ljetnik je lako tapkao pokraj njih. Vuk je podizao pogled od vremena do vremena, a oči su mu tinjale poput tekućega zlata. Bran bi ga volio dotaknuti, ali jahao je previsoko da bi ga njegova ruka mogla dosegnuti.
Božanska šuma bijaše otok mira u moru zbrke kojim je Oštrozimlje stalo, jjodor prokrči put kroz guste redove hrastova, željeznog drveta i stražarnica, do mirnog jezerca kraj drveta srca. Zastane pod čvornatim granama usud-drveta, pjevušeći. Bran podigne ruke iznad glave i izvuče se iz svoje sjedalice, provukavši mrtvu težinu svojih nogu kroz rupe u košari od pruća. Visio je na trenutak, njišući se, a tamnocrveno mu je lišće lako dodirivalo lice, sve dok ga Hodor nije podigao i spustio na glatki kamen pokraj vode. "Želim malo biti sam", reče. "Idi se smoči. Idi na jezerca."
"Hodor." Hodor odmaršira među drveće i nesta. Na drugoj strani božanske šume, pod prozorima Gostinske kuće, podzemni je vrući izvor napajao tri jezerceta. Para se izdizala iz vode danju i noću, a zid koji se nadvijao nad njima bio je obrastao mahovinom. Hodor je mrzio hladnu vodu, i borio bi se poput divlje mačke natjerane na drvo kada bi mu za-prijetili sapunom, ali rado je uranjao u najvruće jezerce i sjedio ondje satima, i glasnim podrigivanjem oponašao izvor kad god bi se koji mjehurić uzdigao iz tamnih zelenih dubina kako bi se rasprsnuo na površini.
Ljetnik se smjestio uz Brana i laptao vodu. On počeše vuka ispod čeljusti, i na trenutak i dječak i zvijer osjetiše spokoj. Bran je uvijek volio božansku šumu, čak i prije, ali odnedavno je otkrio kako ga ona sve više i više privlači. Čak ga ni drvo srca nije plašilo kao nekada. Prodorne crvene oči urezane u blijedo deblo i dalje su ga promatrale, no nekako je u njima sada pronalazio utjehu. Bogovi su gledali na njega, rekao je samomu sebi; stari bogovi, bogovi Starkovih i Prvih ljudi i Šumske djece, bogovi njegova oca. Osjećao se sigurnim pod njihovim pogledom, a duboka tišina drveća pomagala mu je razmišljati. Bran je mnogo razmišljao od svoga pada; razmišljao, i sanjao, i govorio s bogovima.
"Molim vas učinite da Robb ne ode", molio je tiho. Prošao je rukom kroz hladnu vodu, odaslavši valiće preko jezera. "Molim vas neka ostane. Ili ako mora otići, vratite ga kući živa i zdrava, s majkom, ocem i djevojčicama. I učinite... učinite tako da Rickon razumije."

Njegov mali brat bio je divlji poput zimske oluje otkako je saznao da se Robb sprema odjahati u rat, čas je jadikovao čas se ljutio. Odbijao je jesti, plakao i kričao većinu noći, čak i udario šakom Staru Nanu kad ga je pokušala uspavati pjesmom, a idućeg je dana nestao. Robb je poslao pola zamka u potragu za njim, a kad su ga konačno pronašli dolje u kripti, Rickon je zamahnuo na njih zahrđalim mačem koji je dograbio iz ruke mrtvoga kralja, a Kudrov je slineći dohitao iz tame poput zelenookog demona. Vuk bijaše gotovo jednako divlji kao Rickon; ugrizao je Gagea za ruku i otrgnuo komad mesa s Mikkenova bedra. Tek su ga sam Robb i Sivi Vjetar uspjeli smiriti. Farlen je sada crnog vuka držao svezana u štenari, a Rickon je plakao još više jer je bio bez njega.
Meštar Luwin savjetovao je Robbu da ostane u Oštrozimlju, a i Bran gaje preklinjao, zbog sebe jednako kao i zbog Rickona, ali njegov je brat samo tvrdoglavo zatresao glavom i rekao: "Ja ne želim ići. Ja moram."
Bijaše to samo napola laž. Netko je morao ići, obraniti Prevlaku i pomoći Tullvjevima protiv Lannisterovih, Bran je to shvaćao, ali to nije morao biti Robb. Njegov je brat mogao predati zapovjedništvo Halu Mollenu ili Theonu Greyjoyu, ili nekomu od svojih vazala. Meštar Luwin nagovarao ga je da učini upravo to, ali Robb nije htio ni čuti. "Moj plemeniti otac nikad ne bi poslao ljude u smrt dok bi on čučao poput kukavice iza zidina Oštrozimlja", rekao je, do srži knez Robb.
Robb se Branu sada činio napola strancem, preobraženim, zaista pravim knezom, iako još nije bio dočekao svoj šesnaesti imendan. Činilo se da su čak i vazali njihova oca to osjećali. Mnogi su ga pokušali iskušati, svaki na svoj način. Roose Bolton i Robett Glover obojica su zahtijevali čast vojnog zapovjedništva, prvi otresito, drugi uz osmijeh i šalu. Krepka, sjedokosa Maege Mormont, odjevena u oklop poput muškarca, rekla je Robbu izravno da je dovoljno mlad da joj bude unuk, i da nema pravo izdavati joj zapovijedi... ali kako se potrefilo, imala je unuku koju je bila voljna udati za njega. Blagoglagoljivi knez Cerwyn uistinu je doveo svoju kćer sa sobom, punašnu, neuglednu djevojku od trinaest ljeta, koja je sjedila uz očevu ljevicu i nikad nije podizala oči sa svog tanjura. Dobrodušni knez Hornwood nije imao kćeri, ali je donosio darove, konja jednog dana, but divljači drugog, srebrom urezan lovački rog dan poslije, i nije zatražio ništa zauzvrat... ništa doli određene utvrde koja bijaše oduzeta njegovu djedu, i prava na lov sjeverno od određenoga grebena, i dopuštenja da podigne nasip na Bijelome nožu, ako je knezu po volji.
Robb je svakomu uzvratio hladnom uljudnošću, tako nalik na oca, te ih nekako podčinio svojoj volji.
A kad je knez Umber, kojeg su njegovi ljudi nazivali Veliki Jon i koji je stajao visok poput Hodora i dvaput širi, zaprijetio da će odvesti svoje sile kući bude li smješten iza Hornvvooda ili Cerwyna u redoslijedu pohoda, Robb mu je rekao da mu je slobodno to učiniti. "A kad završimo s Lannisterovima", obećao je češkajući Sivog Vjetra iza uha, "odmarširat ćemo natrag na Sjever, iščupati vas iz vaše utvrde i objesiti kao vjerolomnika." Psujući, Veliki Jon je bacio vrč vina u vatru i viknuo kako će Robb tako zelen da sigurno piša travu. Kad je Hallis Mollen krenuo da ea obuzda, ovaj gaje srušio na tlo, prevrnuo stol i isukao najveći, najružniji mač koji je Bran ikad vidio. Posvuda duž klupa, njegovi sinovi, braća i prisegnuti mačevi skočili su na noge, posežući za svojim čelikom. No Robb je samo tiho prozborio riječ i, uz jedan režeći zvuk i za tren oka knez Umber bio je na leđima, mač mu se kotrljao po podu tri stope dalje, a iz ruke, s koje mu je Sivi Vjetar odgrizao dva prsta, kapala mu je krv. "Moj knez otac naučio me da ogoljeti čelik protiv lenskog gospodara znači smrt," reče Robb, "ali vi ste nesumnjivo samo htjeli raskomadati meso na mom tanjuru." Branu se utroba pretvorila u vodu dok je Veliki Jon s mukom ustajao, cuclajući crvene batrljke svojih prstiju... ali tada se, na iznenađenje svih, golemi čovjek nasmijao. "Vaše meso", riknuo je, "prokleto je tvrdo."
I nekako nakon toga Veliki Jon postao je Robbova desna ruka, njegov najpouzdaniji borac, glasno obavještavajući sve i svakoga daje dječak knez ipak jedan Stark, i da im je bolje saviti koljena ako ne žele da im ih odgrizu.
Ipak, te iste noći, Robb je došao u Branovu spavaću odaju blijed i potresen, nakon što su vatre dogorjele u Velikoj dvorani. "Mislio sam da će me ubiti", priznao je Robb. "Jesi li vidio kako je srušio Hala, kao da nije bio veći od Rickona? Bogovi, toliko sam se uplašio. A Veliki Jon nije najgori od njih, samo najglasniji. Knez Roose nikad ne izusti ni riječi, samo me gleda, a ja jedino mislim na onu odaju u Strahotvrđi, u koju Boltoni vješaju kože svojih neprijatelja."
"To je samo jedna od priča Stare Nane", rekao je Bran. Tračak sumnje prikrao mu se u glas. "Nije li?"
"Ne znam." Umorno je zatresao glavom. "Knez Cerwyn kani povesti svoju kćer s nama na jug. Kako bi mu kuhala, veli. Theon je uvjeren da ću jedne noći zateći djevojku u svojoj vreći za spavanje... Htio bih... htio bih daje otac ovdje..."
To je bila nešto u čemu su se mogli složiti, Bran, Rickon i knez Robb; svi su željeli da je otac ovdje. Ali knez Eddard bio je tisuću milja daleko, zatočenik u nekoj tamnici, progonjeni bjegunac koji je bijegom spašavao svoj život, ili čak mrtav. Nitko naizgled nije sigurno znao; svaki je putnik kazivao drugačiju priču, sve jednu strasniju od druge. Glave očevih stražara trunule su na zidovima Crvene utvrde, nataknute na šiljke. Kralj Robert pao je od očeve ruke. Baratheoni su opkolili Kraljev grudobran. Knez Eddard je pobjegao na jug s kraljevim opakim bratom Renlvjem. Aryju i Šansu umorio je Pas. Majka je umorila Tvriona Vražićka i objesila njegovo tijelo na zidine Rijekotoka. Knez Tywin Lannister krenuo je u pohod na Orlovo gnijezdo, paleći i koljući putem. Jedan vinom natopljen pripovjedač čak je tvrdio da se Rhaegar Targarven vratio iz mrtvih i okupljao golemu vojsku drevnih junaka na Zmajevu kamenu, kako bi vratio očevo prijestolje.
Kad je stigao gavran, donoseći pismo označeno očevim vlastitim pečatom i napisano Sansinom rukom, okrutna se istina činila ništa manje vjerojatnijom. Bran nikad neće zaboraviti izraz na Robbovu licu dok je zurio u riječi njihove sestre. "Ona kaže da je otac kovao izdaju s kraljevom braćom", pročitao je. "Kralj Robert je mrtav, a majka i ja pozvani smo u Crvenu utvrdu da prisegnemo vjernost Joffrevju. Ona veli da moramo biti odani, pa kad se ona uda za Joffrevja zauzet će se kod njega da našem knezu ocu poštedi život." Njegovi su se prsti stegnuli u šaku, gužvajući Sansino pismo. "A ne kaže ništa o Aryji, ništa, niti jedne jedine riječi. Prokleta bila! Sto je toj djevojci?"

Bran je osjetio studen u svojoj nutrini. "Izgubila je svog vuka", rekao je, slabašno, sjećajući se dana kad su se četvorica očevih stražara vratila s juga s Daminim kostima. Ljetnik, Sivi Vjetar i Kudrov počeli su tuliti prije nego što su pregazili pokretni most, izmučenim i očajnim zavijanjem. Pod sjenom Prve utvrde nalazilo se drevno groblje, čiji su nadgrobni kameni bili obrasli blijedim lišajevima, u koje su stari kraljevi zime polagali svoje vjerne sluge. Upravo su ondje zakopali Damu, dok su njezina braća tumarala između grobova poput neumornih sjena. Ona je otišla na jug, a samo su se njezine kosti vratile.
Njihov djed, stari knez Rickard, također je otišao sa svojim sinom Brandonom, koji je bio očev brat, i dvije stotine svojih najboljih ljudi. Nijedan se nikad nije vratio. I otac je pošao na jug, s Arvjom i Šansom, Jorvjem i Hullenom, Debelim Tomom i ostalima, a poslije su majka i Ser Rodrik otišli, a ni oni se isto tako nisu vratili. A sada je i Robb kanio ići. Ne u Kraljev grudobran, ne da prisegne vjernost, već u Rijekotok, s mačem u ruci. A ako je njihov plemeniti otac zaista bio zatočenik, to je gotovo sigurno značilo njegovu smrt. Toga se Bran bojao više nego što je mogao reći.
"Bude li Robb morao otići, bdijte nad njim", usrdno je Bran molio drevne bogove, dok su ga oni promatrali crvenim očima drveta srca, "a bdijte i nad njegovim ljudima, Halom, Quentom i ostalima, i knezom Umberom, kneginjom Mormont i ostalim knezovima. I Theonom također valjda. Pazite ih i čuvajte na sigurnom, ako vam je po volji, bogovi. Pomozite im da poraze Lannistere, spase oca i dovedu ga kući."
Slab vjetar dahne kroz božansku šumu, a crveno lišće uskomeša se i stane šaputati. Ljetnik ogoli zube. "Čuješ li ih, dječače?" upita glas.
Bran digne glavu. Osha je stajala na suprotnoj strani jezerca, pod drevnim hrastom, lica zasjenjena lišćem. Čak i u okovima, divljakinja se kretala nečujno poput mačke. Ljetnik optrči jezerce i onjuši ga. Visoka žena ustukne.
"Ljetnik, k meni", dozove Bran. Vuk još jednom ponjuši, okrene se i vrati skokom. Bran ovije ruke oko njega. "Što ti radiš ovdje?" Nije vidio Oshu otkako su je zarobili u vučjoj šumi, iako je znao da su je odredili za rad u kuhinji.
"Oni su moji bogovi također", reče Osha. "S one strane Zida, oni su jedini bogovi." Njezina je kosa izrasla, smeđa i čupava. To ju je činilo ženstvenijom, to i jednostavna haljina od smeđeg grubog sukna koju su joj dali kad su joj oduzeli njezin oklop i kožu. "Gage mi dopušta da se pomolim s vremena na vrijeme, kad osjetim potrebu, a ja ga puštam da radi što gaje volja pod mojom suknjom, kad osjeti potrebu. To mi ništa ne znači. Sviđa mi se miris brašna na njegovim rukama, a nježniji je od Štiva." Nezgrapno se naklonila. "Ostavit ću te. Valja mi izribati lonce."
"Ne, ostani", zapovjedi joj Bran. "Reci mi što si mislila, o slušanju bogova."
Osha gaje proučavala. "Ti si ih upitao, a oni odgovaraju. Otvori uši, poslušaj, čut ćeš."
Bran osluhne. "To je samo vjetar", reče nakon nekoliko trenutaka, nesiguran. "Lišće šumi."
"Što misliš tko šalje vjetar, ako ne bogovi?" Sjedne s one strane jezera, prekoputa njega, zveckajući tiho dok se kretala. Mikken je pričvrstio željezne lisičine za njezine gležnjeve, s teškim lancem između njih; mogla je hodati, dokle god su joj koraci bili kratki, ali ni u kom slučaju nije mogla potrčati, ni penjati se, ni uzjahati konja. "Oni te vide, dječače. Čuju kako govoriš. Taj šum, to ti oni odvraćaju."
"Što govore?"
"Tužni su. Tvoj brat neće dobiti pomoć od njih, ne ondje kamo je krenuo. Stari bogovi nemaju moć na jugu. Usud-šume sve su posječene, tisuću godina prije. Kako mogu bdjeti nad tvojim bratom kad nemaju oči?"
Bran se toga nije dosjetio. To ga je uplašilo. Ako čak ni bogovi ne mogu pomoći njegovu bratu, ima li uopće nade? Možda ih Osha nije dobro čula. On naheri glavu i pokuša ponovno osluhnuti. Učini mu se da sada može čuti tugu, ali ništa više od toga.
Suštanje posta glasnije. Bran začu prigušene korake i tiho mumljanje, a Hodor izađe spotičući se iz drveća, gol i nasmiješen. "Hodor?"
"Vjerojatno je čuo naše glasove", reče Bran. "Hodore, zaboravio si odjeću."
"Hodor", složi se Hodor. S njega se cijedila voda od vrata prema dolje, pušeći se na studenome zraku. Tijelo mu bijaše prekriveno smeđom dlakom, gustom poput krzna. Između nogu, njegova se muškost zibala duga i teška.
Osha ga odmjeri s gorkim osmijehom. "Evo velika čovjeka", reče. "Ako taj nema orijaške krvi u sebi, onda sam ja kraljica."
"Meštar Luwin veli da više nema orijaša. Veli da su svi mrtvi, kao i Šumska djeca. Sve što je od njih preostalo jesu stare kosti u zemlji koje ljudi iskopaju plugom s vremena na vrijeme."
"Neka meštar Luwin odjaše s one strane Zida", reče Osha. "Onda će pronaći orijaše, ili će oni pronaći njega. Moj brat je ubio jednu. Deset je stopa bila visoka, a k tome i zakržljala. Znaju narasti visoki do dvanaest i trinaest stopa. Usto su i strašni stvorovi, sama kosa i zubi, a žene imaju bradu poput svojih muževa, pa se ne mogu razlikovati. Žene uzimaju ljudske muške za ljubavnike, pa odatle potječu mješanci. Gore je sa ženama koje uhvate. Muškarci su toliko veliki da rastrgaju djevicu prije nego stoje oplode." Ona se iskesi na nj. "Ali ti ne znaš na što mislim, zar ne, dječače?"
"Znam", tvrdio je Bran. Razumio je parenje, vidio je pse u dvorištu i promatrao kad je pastuh opasao kobilu. Ali razgovor o tome uznemirivao ga je. Promotrio je Hodora. "Vrati se i donesi svoju odjeću, Hodore", reče. "Idi se odjenuti."
"Hodor." Vratio se putem kojim je došao, sagnuvši se pod niskom granom drveta.
Zaista je strašno visok, pomisli Bran dok ga je gledao kako odlazi. "Ima li zbilja orijaša s one strane Zida?" upita Oshu, nesigurno.
"Orijaša i gorih od njih, kneževiću. Pokušala sam reći tvom bratu kad je postavljao svoja pitanja, njemu, meštru i onom

smiješećem dječaku Greyjoyu. Studeni vjetrovi se dižu, a ljudi napuštaju svoja ognjišta i više se ne vraćaju... ili ako se vrate, više nisu ljudi, već samo utvare, modrih očiju i ledenih crnih ruku. Zašto misliš da sam utekla na jug sa Štivom, Hali i ostalim onim budalama? Mance drži da će se oni boriti, hrabri dragi tvrdoglavi čovjek, kao da bijeli hodači nisu ništa drugo nego izvidnici, ali što on zna? Može sebe nazivati Kraljem-s-one-strane-Zida koliko god hoće, ali je ipak samo još jedna crna vrana koja je sletjela sa Sienovite kule. Nikad nije doživio zimu. Ja sam se rodila gore, dijete, kao i moja majka i njezina majka prije nje i njezina majka prije nje, rodila se u Slobodnom narodu. Mi se sjećamo." Osha ustane, zveckajući lancima. "Pokušala sam reći tvom bratu kneževiću. Još jučer, kad sam ga vidjela u dvorištu. 'Moj gosp'aru Stark', zazvala sam ga, uljudno koliko hoćeš, ali samo je pogledao kroza me, a ona znojna bena Veliki Jon Umber odgurnuo me s puta. Neka bude. Nosit ću svoje okove i držati jezik za zubima. Čovjek koji ne želi slušati ne može čuti."
"Reci meni. Robb će poslušati mene, znam da hoće."
"Hoće li zaista? Vidjet ćemo. Reci mu ovo moj gosp'aru. Reci mu daje krenuo u pohod krivim putem. Na Sjever bi trebao voditi svoje mačeve. Na Sjever, ne na jug. Čuješ me?"
Bran kimne. "Reći ću mu."
Ali te noći, kad su se gostili u Velikoj dvorani, Robb nije bio s njima. Odnio je svoje jelo u dnevnu sobu kako bi s knezom Rickardom, Velikim Jonom i ostalim knezovima vazalima izradio konačne planove za dug marš koji ih je čekao. Branu je ostavljeno da popuni njegovo mjesto na čelu stola, i bude domaćin sinovima kneza Karstarka i poštovanim prijateljima. Oni su već bili na svojim mjestima kad je Hodor unio Brana u dvoranu na leđima, i kleknuo kraj visokog stolca. Dvojica slugu pomogli su ga podići iz njegove košare. Bran je mogao osjetiti oči svakog stranca u dvorani. Postalo je tiho. "Moja gospodo," najavi Hallis Mollen, "Brandon Stark od Oštrozimlja."
"Želim vam dobrodošlicu na naše ognjište", ukočeno će Bran, "i nudim vam meso i medovinu u čast našeg prijateljstva."
Harrion Karstark, najstariji od sinova kneza Rickarda, nakloni se, a njegova braća za njim, no dok su ponovno zauzimali svoja mjesta čuo je dvojicu mlađih kako govore tihim glasom, ponad zveckanja vinskih kaleža "... prije umro nego živio onako", mrmljao je jedan, imenjak njegova oca Eddarda, a njegov je brat Torrhen rekao kako je dječak vjerojatno slomljen i iznutra i izvana, prevelik kukavac da si oduzme život.

Slomljen, gorko pomisli Bran stežući svoj nož. Zar je to sada bio? Bran Slomljeni? "Ne želim biti slomljen", šapnuo je divlje meštru Luwinu, koji je sjedio njemu zdesna. "Hoću biti vitez."
"Ima nekih koji moj red nazivaju vitezovima uma", odvrati Luvvin. "Ti si izvanredno pametan dječak, ako se za to zanimaš, Brane. Jesi li ikad pomislio da bi mogao nositi meštrov lanac? Nema granica onomu što možeš naučiti."
"Želim naučiti čaroliju", reče mu Bran. "Vrana je obećala da ću letjeti."
Meštar Luwin uzdahne. "Mogu te naučiti povijesti, vidarstvu, travarstvu. Mogu te naučiti jeziku gavrana, i kako izgraditi zamak, i kako mornar kormilari brodom uz pomoć zvijezda. Mogu te naučiti brojiti dane i označavati godišnja doba, a u Citadeli u Starigradu mogu te naučiti još tisuću drugih stvari. Ali, Brane, nijedan čovjek ne može te naučiti čaroliji."
"Djeca su mogla", reče Bran. "Šumska djeca." To ga podsjeti na obećanje koje je dao Oshi u božanskoj šumi, te ispripovjedi Luwinu što mu je rekla.
Meštar uljudno sasluša. "Mislim da bi divljakinja mogla davati Staroj Nani pouke iz pripovijedanja priča", reče kad je Bran završio. "Razgovarat ću s njom ponovno ako želiš, ali bilo bi najbolje da ne dosađuješ bratu s ovim glupostima. Ima dovoljno toga na pameti da bi se još uzrujavao zbog orijaša i mrtvaca u šumama." Metne blagu ruku na Branovo rame. "Razmisli o tome što sam rekao, dijete."
Dva dana poslije, dok se crvena zora rađala na vjetrovitu nebu, Bran se zatekne u dvorištu ispod stražarnice, privezan remenima na leđa Plesačice dok se opraštao od svoga brata.
"Ti si sada knez Oštrozimlja", reče mu Robb. Uzjahao je kudrava sivog pastuha, štit mu je visio s konjskog boka; komad drveta optočen željezom, bijel i siv, a na njemu režeće lice vuka. Njegov je brat nosio sivu žičanu košulju preko izblijedjele kože, mač i bodež o pojasu, krznom obrubljen plašt preko ramena. "Moraš preuzeti moje mjesto, kao što sam ja preuzeo očevo, sve dok se ne vratimo kući."
"Znam", odvrati Bran nesretno. Nikad se nije osjećao tako malenim, tako usamljenim i tako uplašenim. Nije znao kako se postaje knez.
"Slušaj savjete meštra Luwina, i čuvaj Rickona. Reci mu da ću se vratiti čim borba završi."

Rickon je odbio sići. Bio je u svojoj odaji, crvenih očiju i prkosan. "Ne!" vrisnuo je kad ga je Bran upitao želi li se pozdraviti s Robbom. "NEMA pozdrava!"
"Rekao sam mu", reče Bran. "On veli da se nitko nikad ne vrati."
"Ne može ostati dijete zauvijek. On je Stark, i gotovo su mu četiri", uzdahne Robb. "Pa, majka će se ubrzo vratiti kući. A ja ću dovesti oca, obećavam."
Okrenuo je svog trkača i otkasao. Sivi Vjetar ga je pratio, poskakujući pokraj borbenog konja, vitak i brz. Hallis Mollen prošao je dverima ispred njih, noseći vijoreći bijeli barjak kuće Stark navrh visoka koplja od sivog jasena. Theon Greyjoy i Veliki Jon postrojiše se Robbu sa svake strane, a njihovi vitezovi načiniše dvostruku kolonu iza njih, s kopljima čeličnih vršaka koji su se svjetlucali na suncu.
S nelagodom, sjetio se Oshinih riječi. On stupa krivim putem, pomisli. Taj čas je htio odgalopirati za njim i doviknuti

upozorenje, ali kad je Robb nestao pod rešetkama, trenutak je prošao.
S one strane zidova zamka, prolomila se grmljavina glasova. Pješaštvo i građani klicali su Robbu dok je jahao mimo, znao je Bran; klicali su knezu Starku, knezu Oštrozimlja na njegovu veličanstvenom pastuhu, s plaštem koji se nadimao za leđima i Sivim Vjetrom koji je jurio uz njega. Njemu nikad neće tako klicati, shvati s tupom boli. Možda će biti knez u Oštrozimlju dok njegov brat i otac budu izbivali, ali još uvijek je bio Bran Slomljeni. Nije čak mogao sići s vlastitog konja, a da ne padne.
Kad su udaljeni poklici utihnuli, a dvorište konačno ostalo prazno, Oštrozimlje se doimalo napuštenim i mrtvim. Bran pogleda lica onih koji su ostali, žena, djece i staraca... i Hodora. Golemi konjušar imao je izgubljen i uplašen izraz lica.
"Hodor?" upita žalosno.
"Hodor", složi se Bran, pitajući se što to znači.

DAENERYS
Nakon što se zadovoljio, khal Drogo ustane s njihove spavaće prostirke kako bi se nadvio nad nju. Njegova je tamna koža blistala poput bronce na rumenu svjetlu iz zeravnika, najbljeđe crte starih ožiljaka vidljive na njegovim širokim prsima. Poput ugljena crna kosa, raspuštena i nesputana, prelijevala mu se preko ramena i niz leđa, dobrano ispod struka. Njegova muškost sjajila se vlažno. Khalova usta iskrive se mrko pod visuljcima njegovih dugih brkova. "Pastuhu koji će uzjahati svijet ne trebaju željezni stolci."
Dany se podupre o lakat kako bi ga pogledala, tako visoka i veličanstvena. Posebno je voljela njegovu kosu. Nikad nije bila podrezana; nikad nije spoznao poraz. "Prorečeno je da će pastuh odjahati na kraj svijeta", reče ona.
"Svijet završava kod crnog slanog mora", smjesta odvrati Drogo. Smočio je komad sukna u plitici tople vode kako bi obrisao znoj i ulje sa svoje kože. "Nijedan konj ne može pregaziti otrovnu vodu."
"U Slobodnim gradovima ima na tisuće brodova", reče mu Dany, kao što mu je rekla prije. "Drvenih konja sa stotinu nogu, koji lete preko mora na krilima punim vjetra."
Khal Drogo ovo nije htio čuti. "Nećemo više govoriti o drvenim konjima i željeznim stolcima." Odbacio je tkaninu i počeo se odijevati.
"Danas ću poći u travu i loviti, ženska suprugo", objavi dok je uvlačio ramena u šareni prsluk i zakapčao širok pojas s teškim medaljonima od srebra, zlata i bronce.
"Da, moje sunce-i-zvijezde", reče Dany. Drogo će voditi svoje jahače-pobratime i jahati u potrazi za hrakkarom, velikim bijelim lavom iz ravnica. Ako se vrate kao pobjednici, sreća njezina plemenitog muža bit će divlja, i možda će biti voljan saslušati je.
Divljih se zvijeri on nije bojao, niti ikojeg čovjeka koji je ikad disao, ali more je bilo druga stvar. Voda koju konj nije mogao popiti bila je Dothrakima nešto gnusno; uzbibane sivozelene ravnice oceana ispunjavale su ih praznovjernim užasom. Drogo je bio smioniji čovjek od ostalih konjskih knezova u pola stotine slučajeva, otkrila je ona... ali ne u ovom. Kad bi ga samo mogla dovesti na brod...
Pošto su khal i njegovi jahači-pobratimi izjahali sa svojim lukovima, Dany pozove svoje sluškinje. Njezino se tijelo sada činilo tako debelim i nezgrapnim da je rado prihvaćala pomoć njihovih snažnih ruku i vještih dlanova, dok je ranije često osjećala nelagodu zbog načina na koji su se vrzmale i oblijetale oko nje. Istrljale su prljavštinu s nje i odjenule je u sirovu svilu, meku i lepršavu. Dok joj je Doreah češljala kosu, ona posla Jhiqui da pronađe Ser Joraha Mormonta.
Vitez je odmah došao. Nosio je hlače od konjske dlake i šareni prsluk, poput jahača. Oštra crna dlaka prekrivala je njegova jaka prsa i mišićave ruke. "Moja princezo. Kako vam mogu služiti?"
"Morate razgovarati s mojim plemenitim mužem", reče Dany. "Drogo veli da će pastuh koji će uzjahati svijet vladati svim zemljama svijeta, i neće morati prelaziti otrovnu vodu. Govori da će odvesti svoju khala-saru na istok nakon Rhaegova rođenja, da pohara zemlje oko Nefritskog mora."
Vitez je izgledao zamišljeno. "Khal nikad nije vidio Sedam kraljevina", reče. "One mu ništa ne znače. Ako uopće i razmišlja o njima, nesumnjivo misli na otoke, nekoliko manjih gradova priljubljenih uz stijene poput Loratha ili Lysa, okružene olujnim morima. Bogatstva istoka moraju mu se činiti privlačnijim vidikom."
"Ali on mora jahati na zapad", reče Dany, očajavajući. "Molim vas, pomozite mi da ga uvjerim." Ni ona nikad nije vidjela Sedam kraljevina, ništa više od Droga, no osjećala je da ih poznaje iz priča koje joj je pripovijedao njezin brat. Vyseris joj je obećao tisuću puta da će je povesti natrag jednog dana, ali sada je bio mrtav, a njegova su obećanja umrla s njim.
"Dothraki će nešto učiniti samo kad im se prohtije, zbog vlastitih razloga", odvrati vitez. "Imajte strpljenja, princezo. Ne ponavljajte bratovu pogrešku. Otići ćemo kući, obećavam vam."
Kući? Ta je riječ rastuži. Ser Jorah je imao svoj Medvjeđi otok, ali što je bila njezina kuća? Nekoliko priča, imena izgovorena ozbiljno poput riječi molitve, izblijedjela uspomena na crvena vrata... hoće li Vaes Dothrak biti njezinim domom zauvijek? Kad je gledala starice dosh khaleena, je li gledala svoju budućnost?
Ser Jorah je morao vidjeti tugu na njezinu licu. "Velika karavana stigla je tijekom noći, khaleesi. Četiri stotine konja, iz Pentosa putem Norvosa i Quohora, pod zapovjedništvom trgovačkog kapetana Byana Votvrisa. Ulyrio je možda poslao pismo. Biste li željeli posjetiti Zapadnu tržnicu?"
Dany se prene. "Da", reče. "Voljela bih to." Tržnice su oživljavale kad bi karavana došla. Nikad ne znaš kakvo su blago

trgovci donijeli ovaj put, a bilo bi dobro opet čuti ljude koji govore valyrijski, kao što su to činili u Slobodnim gradovima. "Irri, neka pripreme nosiljku."
"Obavijestit ću vašu khasu", reče Ser Jorah, povlačeći se.
Da je khal Drogo bio s njom, Dany bi izjahala na svojoj srebrenki. Među Dothrakima, majke su ostajale na konjima gotovo do časa poroda, a ona nije željela izgledati poput slabića u očima svoga supruga. Ali skhalom u lovu, bilo je ugodno ispružiti se na mekim jastucima i biti nošena kroz Vaes Dothrak, sa crvenim svilenim zastorima koji su je skrivali od sunca. Ser Jorah je osedlao konja i jahao uz nju, s četirima mladićima iz njezine khase i njezinim sluškinjama.
Dan je bio topao i vedar, nebo tamnomodro. Kad je vjetar puhao, mogla je namirisati bogat vonj trave i zemlje. Dok je njezina nosiljka prolazila podno ukradenih spomenika, prešla je iz sunca u sjenu i opet natrag. Dany se zibala putem, proučavajući lica mrtvih junaka i zaboravljenih kraljeva. Pitala se mogu li bogovi spaljenih gradova još uvijek uslišiti molitve.
Da nisam zmajeva krv, pomisli čeznutljivo, ovo bi mi bio dom. Bila je khaleesi, imala je snažnog muža i brzog konja, sluškinje da je služe, ratnike da je čuvaju i počasno mjesto među dosh khaleenama koje ju je čekalo kad ostari... A u njezinoj je utrobi rastao sin koji će jednog dana objahati svijet. To bi bilo dovoljno svakoj ženi... ali ne i zmaju. Nakon Viservsove smrti, Daenerys je ostala posljednja, jedina. Bila je sjeme kraljeva i osvajača, kao i dijete u njoj. Ne smije to zaboraviti.
Zapadna tržnica bijaše veliki trg utabane zemlje okružen kunićnjacima od pečene cigle, životinjskim oborima, oličenim pivnicama. Humci su se uzdizali iz tla poput hrbata golemih podzemnih zvijeri što su probijali površinu, razjapljenih crnih usta što su vodila u hladne i špiljaste spremnice pod zemljom. Unutrašnjost trga bila je labirint klupa i grbavih prolaza, zasjenjenih ceradama od pletene trave.
Stotinu trgovaca i obrtnika iskrcavalo je svoju robu i smještalo je na klupe kad su stigli, no unatoč tomu velika se tržnica doimala tihom i pustom u usporedbi s krcatim tržnicama kojih se Dany sjećala iz Pentosa i ostalih Slobodnih gradova. Karavane su dolazile u Vaes Dothrak s istoka i zapada, ne toliko da prodaju Dothrakima koliko da trguju međusobno, objasnio je Ser Jorah. Jahači su ih puštali da dođu i odu neometano, dokle god bi čuvali mir svetoga grada, dok ne bi oskvrnuli Majku svih gora i Utrobu svijeta, te častili starice dosh khaleena tradicionalnim darovima: soli, srebrom i sjemenom. Dothraki nisu do kraja shvaćali ovaj posao kupovanja i prodavanja.
Dany se također sviđala neobičnost Istočne tržnice, sa svim njezinim čudnim prizorima, zvucima i mirisima. Često je ondje provodila jutra, grickajući jaja s drveća, pitu od skakavaca, zelene rezance, slušajući visoke jadikujuće glasove pjevača čarolija, zureći u mantikore u srebrnim kavezima, goleme sive slonove i prugaste crno-bijele konje iz Jogos Nhaija. Uživala je također promatrajući različite ljude: tamnopute uzvišene Asshaijce i visoke bjelopute Quartheence, svjetlooke ljude iz Yi Tija u šeširima s majmunskim repićima, ratničke djevice iz Bayasabhada, Shamvriana i Kayakayanaya sa željeznim prstenjem na njihovim bradavicama i rubinima na obrazima, čak i mrke, zastrašujuće Sjenovite ljude, koji su prekrivali ruke, noge i prsa tetovažama i skrivali lica iza maski. Istočna tržnica bila je mjesto čudesa i čarolije za Dany.
Ali Zapadna je tržnica mirisala na dom.
Dok su joj Irri i Jhiqui pomagale izići iz nosiljke, ona pomiriše i prepozna oštar vonj češnjaka i papra, mirise koji su je podsjećali na davno minule dane u uličicama Tyrosha i Myra i vraćali joj razdragan osmijeh na lice. Pod tim je namirisala opojne slatke miomirise Lysa. Vidjela je robove kako nose bale zakučaste myrijske čipke i tanke vune u tucetima žarkih boja. Karavanski stražari tumarali su između prolaza u bakrenim kacigama i do koljena dugim tunikama od prošivena žutog pamuka, dok su im se prazni tokovi njihali na pletenim kožnim pojasovima.
Na jednoj je klupi neki oružar izlagao čelične prsne oklope okovane zlatom i srebrom u kitnjastim uzorcima, i kacige izrađene u oblicima čudesnih zvijeri. Do njega je stajala ljupka mlada žena prodajući lannisportske ukrase od zlata, prstenje, broševe i ogrlice te izvanredno oblikovane medaljone pogodne za pojasove. Golem eunuh čuvao je njezinu klupu, nijem i ćelav, odjeven u znojem umrljan baršun i mrgodeći se na svakoga tko bi se približio. Prekoputa klupe, debeli se trgovac tkaninama iz Yi Tija pogađao s Pentoshijcem oko cijene neke zelene boje, a majmunski se repici na njegovoj kapi njihali amo-tamo dok je tresao glavom.
"Kad sam bila djevojčica, voljela sam se igrati na tržnici", reče Dany Ser Jorahu dok su lutali sjenovitim prolazom između klupa. "Bilo je tako živo ondje, svi su ljudi vikali i smijali se, toliko lijepih stvari koje su se mogle vidjeti... iako smo rijetko imali dovoljno novca da nešto kupimo... pa, osim kobasice tu i tamo, ili medenih prstiju... imaju li medenih prstiju u Sedam kraljevina, onakvih kakve peku u Tyroshu?"
"To su kolači, je li? Ne bih znao reći, princezo." Vitez se nakloni. "Ako me ispričate na neko vrijeme, potražit ću kapetana i vidjeti ima li pisama za nas."
"Vrlo dobro. Pomoći ću vam da ga nađete."
"Nema potrebe da se mučite." Ser Jorah se nestrpljivo osvrne. "Uživajte u tržnici. Pridružit ću vam se kad završim posao."
Čudno, pomisli Dany dok gaje promatrala kako se dugim koracima probija kroz gomilu. Nije shvaćala zašto nije smjela poći s njim. Možda je Ser Jorah kanio pronaći ženu nakon što se sastane s trgovačkim kapetanom. Kurve su često putovale s karavanama, znala je, a neki su ljudi bili neobično stidljivi po pitanju parenja. Slegnula je ramenima. "Haj-demo", rekla je ostalima.
Njezine su sluškinje išle za njom dok je Dany nastavljala svoju šetnju tržnicom. "O, gledaj," uzviknula je Doreahi, "ono su

kobasice na koje sam mislila." Pokazala je prema klupi na kojoj je smežurana sitna žena pržila meso i luk na užarenom kamenu. "Pripravljaju ih s mnogo češnjaka i vrućih papričica." Razdragana svojim otkrićem, Dany je zahtijevala da joj se ostali pridruže u kušanju kobasice. Njezine sluškinje svoje su halapljivo progutale, hihoćući i cereći se, no muškarci njezine khase sumnjičavo su omirisali pečeno meso. "Imaju drugačiji okus nego sto se sjećam", reče Dany nakon nekoliko zalogaja.
"U Pentosu ih pripravljam od svinjetine," reče starica, "ali sve su mi svinje uginule na Dothrakijskom moru. Ove su načinjene od konjetine khaleesi, ali začinila sam ih jednako."
"O." Dany osjeti razočaranje, ali Quaru se toliko svidjela kobasica daje odlučio uzeti još jednu, te gaje Rakharo morao nadmašiti i pojesti tri više, glasno podrigujući. Dany je počela hihotati.
"Niste se nasmijali otkako je vašeg brata khala Rhaggata okrunio Drogo", reče Irri. "Dobro je to vidjeti, khaleesi."
Dany se stidljivo osmjehne. Zaista je bilo slatko smijati se. Ponovno se osjećala gotovo poput djevojčice.
Lutali su pola jutra. Vidjela je prelijep pernati plašt s Ljetnog otočja, i uzela ga kao dar. Zauzvrat, dala je trgovcu srebrni medaljon sa svog pojasa. Tako se to radilo među Dothrakima. Prodavač ptica naučio je zeleno-crvenu papigu da izgovori njezino ime, i Dany se ponovno nasmijala, no ipak ju je odbila kupiti. Što bi činila sa zeleno-crvenom papigom u khalasari? No uzela je tucet ploški mirisnog ulja, miomirise svoga djetinjstva; morala je samo sklopiti oči i pomirisati ih i opet je mogla vidjeti veliku kuću s crvenim vratima. Kad je Doreah čeznutljivo pogledala talisman plodnosti u vračevu šatoru, Dany gaje također uzela i dala svojoj sluškinji, misleći kako bi sada također trebala pronaći nešto za Irri i Jhiqui.
Skrećući iza ugla, nabasali su na trgovca vinom koji je prolaznicima nudio svoju robu u kaležima veličine napršnjaka. "Slatka crvena," vikao je na tečnom dothrakijskom, "imam slatka crvena, iz Lysa, Volantisa i Sjenice. Bijela iz Lysa, ryroshijski kruškovac, vatreno vino, papreno vino, svijetlozelene nektare iz Myra. Smeđe vino dimljenih bobica i andalsko kiselo, imam ih, imam ih." Bio je nizak čovjek, vitak i naočit, lanene kose uvijene i namirisane po lvsijskoj modi. Kad je Dany zastala pred njegovom klupom, on se duboko nakloni. "Bi li khaleesi željela kušati? Imam slatko crveno iz Dornea, moja gospo, ono pjeva o šljivama, trešnjama i rodnom tamnom hrastu. Bačvu, kalež, gutljaj? Jedan gutljaj, i nazvat ćete svoje dijete po meni."
Dany se osmjehne. "Moj sin ima ime, ali kušat ću vaše ljetno vino", reče na valvrijskom, valvrijskom na kojem se govorilo u Slobodnim gradovima. Riječi su se činile čudnima na njezinu jeziku, nakon toliko vremena. "Samo gutljaj, ako biste bili tako ljubazni."
Trgovac ju je zasigurno smatrao Dothrakijkom, s njezinom odjećom, nauljenom kosom i preplanulom kožom. Kad je progovorila, zinuo je u
u od zaprepaštenja. "Moja gospo, vi ste... Tyroshijka? Zar je to moguće?"
«Moi govor je možda tyroshijski, a moje ruho dothrakijsko, ali ja sam iz Zapadne zemlje, iz Sedam kraljevina", reče mu Dany.
Doreah istupi kraj nje. "Imate čast obraćati se Daenerys od kuće Targaryen, Daenerys U-oluji-rođenoj, khaleesi naroda jahača i princezi Sedam kraljevina."
Trgovac vinom padne na koljena. "Princezo", reče, pognuvši glavu.
"Ustanite", zapovjedi mu Dany. "Još uvijek želim kušati ono ljetno vino o kojem ste govorili."
Čovjek skoči na noge. "Ono? Dornske splačine. Nije dostojno jedne princeze. Imam suho crveno iz Sjenice, oštro i slasno. Molim, dopustite da vam darujem bačvu."
Khal Drogovi posjeti Slobodnim gradovima podarili su mu okus za dobro vino, a Dany je znala da bi ga tako plemenita berba obradovala. "Činite mi čast, ser", umilno je promrmljala.
"Čast pripada meni." Trgovac je premetao po stražnjem dijelu svog šatora i iznio malu hrastovu bačvu. U drvu je bio utisnut grozd grožđa. "Grb Redwynovih", reče, pokazujući prstom, "iz Sjenice. Nema boljeg pića."
"Khal Drogo i ja zajedno ćemo ga podijeliti. Aggo, odnesi ovo u moju nosiljku, ako bi bio tako ljubazan." Prodavač vina ozari se kad je Dothrak odvagnuo bačvu.
Nije shvatila da se Ser Jorah vratio sve dok nije čula vitezove riječi: "Ne." Njegov glas bio je neobično naprasit. "Aggo, spusti tu bačvu."
Aggo pogleda Dany. Ona oklijevajući kimne glavom. "Ser Jorah, zar nešto nije u redu?"
"Žedan sam. Otvori je, trgovce vinom."
Trgovac se namršti. "Vino je za khaleesi, ne za ljude poput vas, ser."
Ser Jorah se primakne klupi. "Ne otvorite li je, razbit ću vam je o glavu." Nije nosio nikakva oružja u svetom gradu, osim svojih ruku - no njegove su ruke bile dovoljne, velike, grube, opasne, zglobova prekrivenih oštrom tamnom dlakom. Trgovac vinom oklijevao je trenutak, onda je podigao svoj čekić i izbio čep iz bačve.
"Natoči", zapovjedi Ser Jorah. Četiri mlada ratnika iz Danvne khase postrojiše se iza njega, namrgođeni, promatrajući svojim tamnim, bademastim očima.
"Bio bi zločin popiti ovako izdašno vino, a da ga se ne pusti odahnuti." Trgovac vinom nije spustio svoj čekić.
Jhogo segne za bičem smotanim o svome pojasu, ali Dany ga zaustavi lakim dodirom po ruci. "Učini kako Ser Jorah kaže", reče. Ljudi su zastajkivali gledajući.
Čovjek joj dobaci brz, zlovoljan pogled. "Kako princeza zapovijeda." Morao je odložiti čekić kako bi podignuo bačvu. Napunio je dva kaleža za kušanje veličine napršnjaka, točeći tako vješto da nije prolio ni kapljice.

Ser Jorah podigne kalež i omiriše vino, mršteći se.
"Slatko je, zar ne?" trgovac će, smiješeći se. "Ćutite li voće, ser? Miomiris Sjenice. Kušajte ga, moj gospodaru, i kažite mi nije li najbolje, najukusnije vino koje je ikad dotaknulo vaš jezik."
Ser Jorah mu ponudi kalež. "Vi kušajte prvi."
"Ja?" Čovjek se nasmije. "Ja nisam vrijedan ove berbe, moj gospodaru. A siromašan je trgovac vinom koji pije vlastitu robu." Njegov je osmijeh bio ljubazan, no mogla je vidjeti sjaj znoja na njegovu čelu.
"Pit ćete", reče Dany, hladna poput leda. "Ispraznit ćete kalež, inače ću im narediti da vas pritisnu na tlo sve dok vam Ser Jorah ne izlije cijelu bačvu u grlo."
Trgovac vinom slegne ramenima, posegne za kaležom... i umjesto njega zgrabi bačvu, bacajući je na nju objema rukama. Ser Jorah se zaleti u nju, odgurnuvši je s puta. Bačva se odbije o njegovo rame i razbije na tlu. Dany zatetura i izgubi tlo pod nogama. "Ne", vrisne, ispruživši ruke da ublaži pad... a Doreah je uhvati za ruku i povuče natrag, te se dočekala na noge, a ne na trbuh.
Trgovac preskoči klupu, pojurivši između Agga i Rakhara. Quaro segne za arakhom koji nije bio ondje dok ga je plavokosi čovjek gurao u stranu. Pohitao je niz prolaz. Dany je čula pucanj Jhogova biča, vidjela kako koža paluca i ovija se oko noge trgovca vinom. Čovjek se svalio licem u blato.
Tucet karavanskih stražara stiglo je trkom. S njima je bio sam gospodar, trgovački kapetan Bryan Votyris, majušan Norvoshijac, kože kao daje odavno stavljena i čekinjasta modrog brka koji mu je sezao do
ušiju Činilo se da je znao što se dogodilo, a da se nije izustila nijedna riječ "Odvedite ovoga da pričeka khalovu volju", zapovjedi, pokazujući na čovjeka na tlu. Dva stražara povuku trgovca vinom na noge. "Njegovu robu također darujem vama, princezo", nastavi trgovački kapetan. "Mali znak žaljenja, što je jedan od mojih učinio tako nešto."
Doreah i Jhiqui pomognu Dany da ustane. Otrovno vino curilo je iz razbijene bačve po zemlji. "Kako ste znali?" upitala je Ser Joraha, drhteći. "Kako?"
"Nisam znao, khaleesi, sve dok čovjek nije odbio piti, ali kad sam pročitao pismo meštra Illyrija, pobojao sam se." Njegove tamne oči prelete licima neznanaca na tržnici. "Pođimo. Bolje je da ovdje o tom ne razgovaramo."
Dany je bila na rubu suza dok su je nosili natrag. Okus u njezinim ustima bio je onaj što ga je otprije znala: strah. Godinama je živjela u strahu od Viserysa, bojeći se da će probuditi zmaja. Ovo je bilo još gore. Sada se nije bojala samo za sebe, već i za svoje dijete. Moralo je osjetiti njezin strah, jer se nemirno micalo u njoj. Dany je blago gladila izbočinu svog trbuha, želeći da ga može dosegnuti, taknuti, utješiti. "Ti si zmajeva krv, maleni", šapnula je dok se njezina nosiljka zibala putem, zastora navučenih do kraja. "Ti si zmajeva krv, a zmaj se ničeg ne boji."
Pod šupljim humkom zemlje koji joj bijaše dom u Vaes Dothraku, Dany naredi da odu svi osim Ser Joraha. "Recite mi", zapovjedi mu dok se spuštala na svoje jastuke. "Je li to bio Uzurpator?"
"Da." Vitez izvuče presavijeni pergament. "Pismo za Viserysa, od meštra Illyrija. Robert Baratheon nudi zemlje i plemstvo za vašu smrt, ili smrt vašeg brata."
"Mog brata?" Njezin jecaj bio je napola smijeh. "On još ne zna, zar ne? Uzurpator duguje Drogu plemstvo." Ovaj put njezin je smijeh bio napola jecaj. Ona se obgrli kao da se želi zaštititi. "I moju, rekli ste. Samo moju?"
"Vašu i djetetovu", reče Ser Jorah, strogo.
"Ne. On ne može dobiti mog sina." Neće plakati, odluči. Neće ni zadrhtati od straha. Uzurpator je sada probudio zmaja, reče samoj sebi... a oči joj pođu k zmajevim jajima koja su počivala u gnijezdu od tamnog baršuna. Nemirna svjetlost svijeća ocrtavala je njihove kamene ljuske, a treperave čestice prašine od nefrita, grimiza i zlata plivale su po zraku oko njih, poput dvorana oko kralja.
Je li ju mahnitost zahvatila tada, rođena iz straha? Ili neka čudnovata mudrost zakopana u njezinoj krvi? Dany nije znala. Čula je vlastiti glas kako izgovara: "Ser Jorah, zapalite žeravnik."
"Khaleesi?" Vitez je neobično pogleda. "Vruće je. Jeste li sigurni?"
Nikad nije bila tako sigurna. "Da. Ja... imam zimicu. Zapalite žeravnik."
On se nakloni. "Na vašu zapovijed."
Kad se ugljen razgorio, Dany otpusti Ser Joraha. Morala je biti sama kako bi učinila ono stoje morala. Ovo je ludost, rekla je samoj sebi dok je podizala crno-grimizno jaje s baršuna. Samo će pući i izgorjeti, a tako je lijepo, Ser Jorah će me nazvati budalom budem li ga uništila, pa ipak, pa ipak...
Zibajući jaje objema rukama, prinijela gaje vatri i gurnula među gorući ugljen. Činilo se da se crne ljuske sjaje dok su upijale vrućinu. Plamen je oblizivao kamen malim crvenim jezičcima. Dany položi druga dva jajeta pokraj crnog u vatru. Dok se odmicala od žeravnika, dah joj je drhtao u grlu.
Promatrala je sve dok se ugljen nije pretvorio u pepeo. Roj žeravice prelio se iz dimnog otvora. Vrućina je treperila u valovima oko zmajevih jaja. I to je bilo sve.
Vaš brat Rhaegar bio je posljednji zmaj, rekao je Ser Jorah. Dany je žalosno piljila u svoja jaja. Što je očekivala? Tisuću i tisuću godina prije živjela su, ali sada su bila tek ljupko kamenje. Nisu mogla stvoriti zmaja. Zmaj je bio zrak i vatra. Živo meso, ne mrtva stijena.
Žeravnik se ponovno ohladio kad se khal Drogo vratio. Cohollo je vodio brdskog konjića za sobom, s lešinom golemog bijelog lava prebačenom preko njegovih pleća. Visoko gore, zvijezde su izlazile. Khal se nasmijao dok je silazio sa svog pastuha, pokazujući joj ožiljke na svojoj nozi, gdje ga je hrakkar ogrebao kroz hlače. "Načinit ću ti plašt od njegove kože,

mjesece mog života", obeća.
Kad mu je Dany ispripovjedila što se dogodilo na tržnici, smijeh je prestao a khal Drogo postao vrlo tih.
"Ovaj trovač je prvi," upozori ga Ser Jorah Mormont, "ali ne i posljednji. Ljudi će mnogo toga staviti na kocku za plemićku čast."
Drogo je šutio neko vrijeme. Konačno prozbori: "Ovaj prodavač otrova trčao je pred mjesecom mog života. Bilo bi bolje da trči za njom. Tako će i biti. Jhogo, Jorah Andalski, obojici vam velim, izaberite kojeg
od konja hoćete iz mog krda, i vaš je. Bilo kojeg konja osim mog riđana i srebrenke koja je bila vjenčani dar mjesecu mog života. Darujem vas ovim za ono što ste učinili.
A Rhaegu, Drogovu sinu, pastuhu koji će uzjahati svijet, i njemu obećavam dar. Njemu ću darovati željezni stolac na kojem je sjedio otac njegove majke. Dat ću mu Sedam kraljevina. Ja, Drogo, khal, učinit ću to " Njegov glas se povisi, a on uzdigne šaku prema nebu. "Povest ću moju khalasaru na zapad, onamo gdje svijet završava, i jahati na drvenim konjima preko crne slane vode kao što nijedan khal nije učinio prije. Ubit ću ljude u željeznom ruhu i razoriti njihove kamene kuće. Silovat ću njihove žene, uzeti im djecu za robove i dovesti njihove slomljene bogove natrag u Vaes Dothrak da se poklone pred Majkom svih gora. Ovo prisežem, ja, Drogo Bharbov sin. Ovo prisežem pred Majkom svih gora, dok zvijezde gledaju odozgo kao svjedoci."
Njegova khalasara ostavila je Vaes Dothrak dva dana poslije, udarivši na jug i zapad preko ravnica. Khal Drogo vodio ju je na golemu riđem pastuhu, s Daenerys kraj sebe na njezinoj srebrenki. Trgovac vinom trčao je za njima, gol, pješice, okovana vrata i zglobova. Njegovi su lanci bili pričvršćeni o povodac Danyne srebrenke. Dok je jahala, on je trčao za njom, bosonog, posrćući. Nikakvo ga zlo neće zadesiti... dokle god bude držao korak.
catelyn
ilo je predaleko da bi se jasno razaznali barjaci, ali čak i kroz gustu 'maglu mogla je vidjeti da su bili bijeli, s tamnom mrljom u sredini koja je mogla biti jedino starkovski vuk, siv na njegovu ledenom polju. Kad gaje ugledala vlastitim očima, Catelvn zaustavi konja i pogne glavu u zahvali. Bogovi su bili dobri. Nije zakasnila.
"Iščekuju vaš dolazak, moja gospo," reče Ser Wylis Manderlv, "kao što je moj otac prisegao da hoće."
"Ne dopustimo im da čekaju dulje, ser." Ser Brvnden Tully podbode ostrugama svog konja i žustro otkaše prema barjacima. Catelvn je jahala uz njega.
Ser Wylis i njegov brat Ser Wendel slijedili su ih, predvodeći njihovu podignutu vojsku, gotovo petnaest stotina ljudi: nekih dvadesetak vitezova i jednako toliko štitonoša, dvije stotine jahača kopljanika, mačevalaca i slobodnih jahača, te pješaka, naoružanih kopljima, kolcima i trozupcima. Knez Wyman zaostao je da se pobrine za obranu Bijele luke. Čovjek od šezdesetak godina, postao je predebeo da bi sjedio na konju. "Da sam mislio da ću vidjeti još jedan rat za svoga života, bio bih pojeo puno manje jegulja", rekao je Catelyn kad je dočekao njezin brod, pljesnuvši se po svom golemom trbuhu objema rukama. Prsti mu bijahu tusti poput kobasica. "Moji će vas dječaci, međutim, dovesti zdravu i čitavu vašem sinu, nemajte straha."
Njegovi su "dječaci" bili stariji od Catelvn, a ona je poželjela da toliko ne sliče svom ocu. Ser Wylisu je tek nekoliko jegulja nedostajalo da bude nesposoban uspeti se na konja; žalila je sirotu životinju. Ser Wendel, mlađi sin, bio bi najdeblji čovjek kojeg je ikad vidjela, kad bi zanemarila susret s njegovim ocem i bratom. Wylis je bio tih i ukočen, Wendel bučan i neobuzdan; obojica su imala raskošne morževske brkove i glave glatke poput dječje guze; činilo se da nijedan nije posjedovao komad odjeće koji nije bio posut mrljama hrane. Ipak, prilično su joj se sviđali; doveli su je njezinu Robbu, kao što je njihov otac obećao, i ništa drugo nije bilo važno.
Bilo joj je drago vidjeti da je njezin sin poslao izvidnice, čak i na istok. Lannisterovi će doći s juga kad dođu, ali bilo je dobro stoje Robb oprezan. Moj sin predvodi vojsku u rat, pomisli, još uvijek napola ne vjerujući. Očajnički se bojala za njega, i za Oštrozimlje, no nije mogla zanijekati i određen ponos. Godinu dana prije bio je dječak. Što je sada? pitala se.
Predvodnica opazi manderlvjevske barjake - bijelog morskog čovjeka s trozupcem u ruci, koji je izranjao iz modrozelenog mora - i srdačno ih pozdrave. Poveli su ih do mjesta gdje je bilo nešto višeg tla, dovoljno suhog za tabor. Ser Wylis ondje naredi da se zaustave i zaostane sa svojim ljudima kako bi nadzirao loženje vatri i timarenje konja, dok je njegov brat Wendel odjahao naprijed s Catelvn i njezinim stricem da izrazi štovanje svoga oca njihovu lenskom gospodaru.
Tlo pod konjskim kopitima bijaše meko i mokro. Kosina je blago padala pod njima dok su jahali pokraj zadimljenih tresetnih vatri, redova konja, kola teško natovarenih tvrdim kruhom i usoljenom govedinom. Na krševitu komadu zemlje, višem od okolnog kraja, prošli su pokraj kneževskog paviljona sa zidovima od teškog platna za jedra. Catelvn prepozna barjak Hornwoodovih, mužjak losa na tamnonarančastom polju.
Odmah za njim, kroz maglu, nazrela je zidine i kule Jarka Cailin... ili što je ostalo od njih. Golemi komadi crnog bazalta, svaki velik poput kolibe malog zakupnika, ležali su razasuti i porušeni poput dječjih drvenih kockica, napola utonuli u meko močvarno tlo. Ništa drugo nije preostalo od baražnog zida koji je jednoć stajao visok poput onog u Oštrozimlju. Drvena utvrda posve je nestala, istrunula tisuću godina prije, bez ijedne daščice koja bi označavala gdje je stajala. Sve što je preostalo od veličanstvene tvrđave Prvih ljudi bijahu tri kule... tri gdje ih je nekoć bilo dvadeset, ako je vjerovati pripovjedačima.
Stražarska kula doimala se dovoljno očuvanom, i čak se dičila s nekoliko stopa uspravna zida sa svake strane. Pijančeva kula, dublje u baruštini gdje su se južni i zapadni zid nekoć spajali, naginjala se poput čovjeka koji se spremao izbljuvati pun želudac vina u jarak. A visoka, vitka Kula djece, u kojoj su, kako je legenda kazivala, Šumska djeca nekoć zazivala

svoje bezimene bogove da im pošalju topot kiše, izgubila je pola svog kruništa. Činilo se kao daje kakva velika zvijer odgrizla bastione duž vrha kule, i ispljunula ih po baruštini. Sve tri kule bijahu zelene od mahovine. Jedno je drvo raslo među kamenjem sjeverne strane Stražarske kule, njegove čvornate grane ovjenčane vlaknastim bijelim gunjevima duhokože.
"Bogovi smilujte se", uzvikne Ser Brvnden ugledavši što leži pred njima. "Ovo je Jarak Cailin? Pa ovo je..."
"... smrtonosna klopka", završi Catelvn. "Znam kako izgleda, striče. Pomislila sam isto prvi put kad sam ga vidjela, ali Ned me uvjerio da je ova ruševina opasnija nego što se čini. Tri preživjele kule nadziru nasip sa svih strana, a svaki neprijatelj mora proći između njih. Ovdašnje baruštine su neprobojne, pune pijeska vijavca, živog blata i vrve zmijama. Kako bi napala bilo koju od kula, vojska mora pregaziti do struka dubok crni gnoj, prijeći jarak pun lavljih guštera i uspeti se zidovima sluzavim od mahovine, cijelo se vrijeme izlažući vatri strijelaca iz drugih kula." Dobacila je stricu mrk osmijeh. "A kad padne noć, vele da ima utvara, hladnih osvetničkih duša sa Sjevera, žednih južnjačke krvi."
Ser Brvnden je počeo hihotati. "Podsjeti me da se ne zadržavam ovdje. Zadnji put kad sam provjerio, i ja sam bio južnjak."
Barjaci bijahu podignuti navrh svih triju kula. Karstarkov sunčev plamen visio je s Pijančeve kule, ispod vuka; na Kuli djece nalazio se orijaš u polomljenim lancima Velikog Jona. Ali na Stražarskoj se kuli barjak Starkovih vijorio sam. Ondje je Robb načinio svoje sjedište. Catelvn se uputi onamo, sa Ser Brvndenom i Ser Wendelom za sobom, na konjima koji su polako kaskali niz cestu od trupaca i dasaka koja bijaše postavljena preko zeleno-crnih polja blata.
Zatekla je sina okružena knezovima vazalima svoga oca, u propuhu izloženoj dvorani s tresetnom vatrom koja se dimila iz crnog ognjišta. Sjedio je za masivnim kamenim stolom, s hrpom karata i papira pred sobom, zaokupljen razgovorom s Rooseom Boltonom i Velikim Jonom.
Isprva je nije primijetio... ali njegov vuk jest. Veličanstvena siva zvijer ležala je uz vatru, ali kad je Catelvn ušla podigla je glavu, a zlatne su joj oči susrele njezine. Knezovi utihnuše jedan za drugim, a Robb podiže pogled zbog naglog muka i ugleda je. "Majko?" reče, glasom promuklim od ganuća.
Catelvn poželje potrčati k njemu, poljubiti njegovo milo čelo, obaviti ga svojim rukama i zagrliti ga tako čvrsto da mu ništa više ne može nauditi... ali ovdje pred njegovim knezovima, nije se usuđivala. Sad je glumio muškarca, a ona mu nije htjela oduzeti tu ulogu. Stoga se zadržala na suprotnom kraju bazaltne ploče koju su rabili umjesto stola. Vuk se podigne na noge i nečujno pregazi odaju do mjesta gdje je stajala. Doimao se većim nego što bi vuk trebao biti. "Pustio si bradu", ona će Robbu, dok joj je Sivi Vjetar njuškao ruku.
Protrljao je svoju čekinjastu vilicu, odjednom u neprilici. "Da." Dlake na njegovoj bradi bile su crvenije od onih na glavi. "Sviđa mi se." Catelvn pomiluje vučju glavu, nježno. "Tako nalikuješ mom bratu Edmureu." Sivi Vjetar gricne joj prste, nestašno, i otrči natrag na svoje mjesto uz vatru.
Ser Helman Tallhart bio je prvi koji je slijedio vuka preko odaje da iskaže svoje poštovanje, kleknuvši pred nju i pritisnuvši svoje čelo uz njezinu ruku. "Kneginjo Catelvn," reče, "ljepši ste nego ikad, i dobrodošao prizor u teškim vremenima." Gloveri su ga slijedili. Galbart i Robett, i Veliki Jon Umber, te ostali, jedan za drugim. Theon Greyjoy bio je posljednji. "Nisam očekivao da ću vas ovdje ugledati, moja gospo", reče dok je klečao.
"Ni ja nisam mislila da ću se ovdje naći", reče Catelyn, "sve dok se nisam iskrcala u Bijeloj luci, a knez Wyman mi rekao daje Robb sazvao vazale. Poznajete njegova sina, Ser Wendela." Wendel Manderly stupi naprijed i nakloni se onoliko duboko koliko mu je njegov obujam dopuštao. "I mog strica, Ser Bryndena Tullyja, koji je zamijenio službu kod moje sestre za moju."
"Crna ribo," reče Robb, "hvala vam što ste nam se pridružili, ser. Potrebni su nam ljudi vaše hrabrosti. I vi, Ser Wendele, drago mi je što vas ovdje vidim. Je li i Ser Rodrik s vama, majko? Nisam ga vidio."
"Ser Rodrik se iz Bijele luke uputio na Sjever. Imenovala sam ga kaštelanom i naredila mu da brani Oštrozimlje do našeg povratka. Meštar Luwin je mudar savjetnik, ali nevješt u ratovanju."
"Nemajte straha što se toga tiče, kneginjo Stark", reče joj Veliki Jon svojim gromkim basom. "Oštrozimlje je sigurno. Zatjerat ćemo naše mačeve u šupak Tywinu Lannisteru vrlo skoro, da 'prostite, a onda krećemo na Crvenu utvrdu da oslobodimo Neda."
"Moja gospo, pitanje, ako vam je po volji." Roose Bolton, gospodar Strahotvrđe, imao je tih glas, no kad je govorio veći bi ljudi utihnuli da ea poslušaju. Njegove su oči bile neobično svijetle, gotovo bez boje, a njegov pogled uznemirujući. "Govori se da je patuljasti sin kneza Tywina vaš zarobljenik. Jeste li ga doveli k nama? Kunem se, dobro bi nam došao takav talac."
"Tyrion Lannister bio je moj zarobljenik, ali nije više", Catelyn je bila prisiljena priznati. Zbor prepasti pozdravi tu novost. "Nije mi se to mililo ništa manje nego vama, moja gospodo. Bogovi su držali pravednim da ga oslobode, uz malu pomoć moje budalaste sestre." Nije smjela tako otvoreno pokazati svoj prezir, znala je, ali njezin odlazak iz Orlova gnijezda nije bio ugodan. Ponudila je da će povesti kneza Roberta sa sobom, da ga odgaja u Oštrozimlju nekoliko godina. Društvo drugih dječaka činilo bi mu dobro, usudila se priznati. Lysin bijes bilo je strašno gledati. "Sestra ili ne," odvratila je, "pokušaš li mi oteti sina, otići ćeš kroz Mjesečeva vrata." Nakon toga više se ništa nije dalo reći.
Knezovi su je željeli dalje ispitivati, ali Catelyn podigne ruku. "Nesumnjivo ćemo poslije imati vremena za ovo, ali moje me putovanje izmorilo. Htjela bih nasamo govoriti sa svojim sinom. Znam da ćete mi oprostiti, moja gospodo."
Nije im dala izbora; vođeni uvijek susretljivim knezom Hornwoodom, vazali se nakloniše i oprostiše. "I ti, Theone",

dodala je kad je Greyjoy zaostao. On se osmjehne i ostavi ih.
Bilo je piva i sira na stolu. Catelvn napuni rog, sjedne, srkne, i promotri svoga sina. Izgledao je viši nego kad je otišla, a čuperci brade činili su ga starijim. "Edmureu je bilo šesnaest kad je pustio prve zaliske."
"Bit će mi šesnaest vrlo brzo", reče Robb.
"A sada ti je petnaest. Petnaest, a vodiš vojsku u boj. Možeš li razumjeti zašto se bojim, Robbe?"
Njegov izraz posta tvrdoglav. "Nije bilo nikog drugog."
"Nikog?" reče ona. "Molim te, tko su bili oni ljudi koje sam vidjela ovdje trenutak prije? Roose Bolton, Rickard Karstark, Galbart i Robert Glover, Veliki Jon, Helman Tallhart... mogao si predati zapovjedništvo bilo kojem od njih. Dobri bogovi, mogao si čak poslati Theona, iako on ne bi bio moj izbor."
"Oni nisu od Starkovih", reče on.
"Oni su muškarci, Robbe, dorasli bitkama. Ti si se tukao drvenim mačevima prije manje od godinu dana."
Opazila je gnjev u njegovim očima na tu primjedbu, ali nestao je jednako brzo kako se pojavio, i odjednom je ponovno bio dječak. "Znam", reče, smeten. "Kanite... kanite li me poslati natrag u Oštrozimlje?"
Catelvn uzdahne. "Trebala bih. Nisi ni smio otići. No ne usuđujem se, ne sada. Otišao si predaleko. Jednog dana ovi će knezovi u tebi gledati svoga lenskoga gospodara. Ako te sada otpremim, poput djeteta koje je otjerano u postelju bez večere, oni će zapamtiti i smijati se tomu uz kaleže. Doći će dan kada će ti ustrebati da te poštuju, pa i da te se malo boje. Smijeh je otrov za strah. Neću ti to učiniti, koliko god te želim smjestiti na sigurno."
"Imate moju zahvalnost, majko", reče, a njegovo je olakšanje bilo vidljivo ispod ceremonije.
Ona segne preko njegova stola i dotakne mu kosu. "Ti si moj prvorođeni, Robbe. Moram te samo pogledati kako bih se sjetila dana kad si došao na svijet, crvena lica i drečav."
On ustane, vidno obuzet nelagodom od njezina dodira, i pođe k ognjištu. Sivi Vjetar protrlja glavom o njegovu nogu. "Znate... za oca?"
"Da." Vijesti o Robertovoj iznenadnoj smrti i Nedovu padu prestrašile su Catelvn više nego stoje mogla iskazati, ali nije htjela dopustiti da joj sin zamijeti strah. "Knez Manderlv me obavijestio kad sam se iskrcala u Bijeloj luci. Imaš li kakve glase o svojim sestrama?"
"Stiglo je jedno pismo", reče Robb, češkajući svog vuka ispod čeljusti. "Jedno za vas također, ali stiglo je u Oštrozimlje zajedno s mojim." Pođe k stolu, stane prekapati među nekim kartama i papirima, i vrati se sa zgužvanim pergamentom. "Ovo je napisala meni, nisam se sjetio donijeti vaše."
Nešto ju je u Robbovu glasu uznemirivalo. Izravnala je papir i stala čitati. Briga ustupi mjesto nevjerici, potom gnjevu, i konačno bojazni. "Ovo je Cerseino pismo, ne tvoje sestre", reče kad je završila. "Stvarna je poruka u onom što Šansa ne spominje. Sve to o tome kako se ljubazno i blago Lannisterovi odnose prema njoj... poznajem zvuk prijetnje, čak i kad je šapat. Imaju Šansu za taoca, i kane je zadržati."
"Nema ni spomena o Arviji", istakne Robb, nesretno.
"Ne." Catelvn nije htjela razmišljati što bi to moglo značiti, ne sada, ne ovdje.
"Nadao sam se... da još imate Vražićka, razmjeni talaca..." On uzme Sansino pismo i zgužva ga u šaci, a iz načina na koji je to učinio ona osjeti da mu nije bilo prvi put. "Ima li vijesti iz Orlova gnijezda? Pisao sam tetki Lysi, tražeći pomoć. Je li sazvala vazale kneza Arrvna, znate li? Hoće li nam se vitezovi Doline doći pridružiti?"
"Samo jedan," reče ona, "najbolji od njih, moj stric... ali Brvnden Crna Riba najprije je Tully. Moja se sestra ne kani pomaknuti dalje od svojih Krvavih dveri."
Robb je ovo teško primio. "Majko, što ćemo učiniti? Okupio sam cijelu ovu vojsku, osamnaest tisuća ljudi, ali ne mogu... nisam siguran..." Pogledao ju je sjajnih očiju, a ponosan mladi knez istopio se u trenutku, i u tili je čas opet bio dijete, petnaestogodišnji dječak koji je od majke očekivao odgovore.
To nije valjalo.
"Čega se toliko bojiš, Robbe?" upitala je blago.
"Ja..." On okrene glavu, da sakrije prvu suzu. "Ako krenemo u boj... čak i ako pobijedimo... Lannisterovi drže Šansu, i oca. Oni će ih ubiti, zar ne?"
"Žele da tako mislimo." "Mislite da lažu?"
"Ne znam, Robbe. Ono što znam jest da nemaš izbora. Odeš li u Kraljev grudobran i prisegneš li na vjernost, nikad ti neće dopustiti da odeš. Podviješ li rep i povučeš se u Oštrozimlje, izgubit ćeš poštovanje svojih knezova. Neki bi čak možda prešli Lannisterovima. Tada bi kraljica, uz toliko manje straha, mogla činiti što ju je volja sa zatvorenicima. Naša najveća nada, naša jedina prava nada, jest da ćeš uspjeti poraziti neprijatelja na bojištu. Uspiješ li zarobiti kneza Tywina ili Kraljosjeka, e pa, tada će trgovina možda biti moguća, ali to nije bit. Dokle god budeš imao dovoljno moći da te se moraju bojati, Ned i tvoja sestra trebali bi biti sigurni. Cersei je dovoljno mudra da zna kako će ih možda ustrebati pri pomirbi, pođe li rat po zlu za nju."
"Što ako rat ne pode po zlu za nju?" upita Robb. "Što ako pođe po zlu za nas?"
i\. i\. iviutim
Catelvn ga primi za ruku. "Robbe, neću zbog tebe ublažavati istinu. Izgubiš li, nema nade ni za koga od nas. Vele kako nema ničeg osim kamena u srcu Bacačeve hridi. Sjeti se sudbine Rhaegarove djece."
Vidjela je tada strah u njegovim mladim očima, ali ondje je bilo i snage. "Tada neću izgubiti", obeća.

"Reci mi što znaš o ratovanju u riječnim krajevima", reče ona. Morala je doznati je li zaista spreman.
"Prije manje od dva tjedna, vodila se bitka u brdima pod Zlatnim zubom", reče Robb. "Ujak Edmure je poslao kneza Vancea i kneza Pipera da čuvaju prolaz, ali Kraljosjek se obrušio na njih i nagnao ih u bijeg. Knez Vance je poginuo. Posljednje vijesti koje smo primili bile su da se knez Piper povlačio kako bi se pridružio vašem bratu i njegovim vazalima u Rijekotoku, s Jaimeom Lannisterom za petama. To nije ono najgore, međutim. Za cijelo to vrijeme dok su se borili u prolazu, knez Tywin je dovodio drugu lannistersku vojsku naokolo s juga. Vele da je još brojnija od Jaimeove.
Otac je to zacijelo znao, jer je poslao neke ljude da im se suprotstave, pod kraljevim barjacima. Izdao je zapovijed nekom južnjačkom plemiću, knezu Eriku ili Deriku ili tako nešto, ali je Ser Ravmun Darry jahao s njim, a u pismu stoji da je bilo i drugih vitezova, i sva sila očevih strazara. Samo, to je bila zamka. Knez Derik je netom bio pregazio Crvene rašlje kad su Lannisterovi nasrnuli na nj, ne hajući za kraljev barjak, a Gregor Clegane napao ih je s leda dok su se pokušavali povući preko Glumčeva gaza. Taj knez Derik i nekolicina ostalih možda su pobjegli, nitko nije siguran, ali Ser Ravmun je poginuo, i većina naših ljudi iz Ostrozimlja. Knez Tywin je zatvorio kraljevsku cestu, tako vele, i sada stupa na Sjever prema Harrenhalu, paleći putem."
Sve strasnije i strasnije, pomisli Catelyn. Bilo je gore nego što je pomišljala. "Kaniš ga presresti ovdje?" upita.
"Stigne li dovde, ali nitko ne misli da hoće", reče Robb. "Poslao sam glase Hovvlandu Reedu, očevu starom prijatelju u Sivovodskoj straži. Upute li se Lannisterovi Prevlakom, Jezerani će im puštati krv na svakom koraku puta, ali Galbart Glover veli kako je knez Tywin odveć pametan za to, a Roose Bolton se slaže. On će ostati u blizini Trozupca, vjeruju, osvajajući zamke riječnih knezova jednog za drugim, sve dok Rijekotok ne bude ostao sam. Moramo marširati na jug da ga presretnemo."
Od same pomisli na to, Catelyn se smrznula do kosti. Kakve je izglede petnaestogodišnji dječak imao protiv iskusnih vojnih zapovjednika poput Jaimea i Tywina Lannistera? "Je li to mudro? Ovdje ste dobro taboreni. Vele da su drevni kraljevi Sjevera mogli opstati u Jarku Cai-Jin i odbijati vojske deset puta veće od njihovih."
"Da ali hrana i zalihe su nam na izmaku, a ovo nije zemlja koja nas tako lako može prehraniti. Čekali smo kneza Manderlvja, ali sada kad su nam se pridružili njegovi sinovi, moramo krenuti."
Shvatila je kako sluša knezove vazale kako govore glasom njezina sina. Tijekom godina, ugostila je mnoge od njih u Oštrozimlju, i bila dobrodošla zajedno s Nedom na njihova ognjišta i za stol. Znala je kakva su vrsta ljudi bili, svaki poimence. Pitala se zna li Robb.
Pa ipak, bilo je razuma u onome što su govorili. Ova vojska, koju je njezin sin okupio, nije bila mirnodopska vojska kakvu su Slobodni gradovi običavali uzdržavati, ni stražarska sila plaćena novcem. Većina njih bila je iz puka: mali zakupnici, zemljoradnici, ribari, pastiri, sinovi krčmara, trgovaca i kožara, pomiješani sa šačicom najamnih mačevalaca i slobodnih jahača gladnih haračenja. Kad bi njihovi knezovi zvali, oni su dolazili... ali ne zasvagda. "Marširanje je u redu", reče ona svom sinu, "ali kamo, i u koju svrhu? Što kaniš učiniti?"
Robb je oklijevao. "Veliki Jon misli da bismo trebali prenijeti bitku na polje kneza Tywina i iznenaditi ga," reče, "ali Gloveri i Karstarkovi drže kako bi bilo mudrije zaobići njegovu vojsku i udružiti se sa stricem Ser Edmureom protiv Kraljosjeka." On provuče prste kroz kudravu grivu crvene kose, doimljući se nesretno. "Iako u času kad stignemo u Rijekotok... nisam siguran..."
"Budi siguran," reče Catelvn svomu sinu, "ili idi kući i ponovno uzmi onaj drveni mač. Ne možeš sebi priuštiti da se doimaš neodlučnim pred ljudima poput Roosea Boltona i Rickarda Karstarka. Ne zavaravaj se, Robbe - oni su tvoji vazali, ne tvoji prijatelji. Imenovao si sebe vojnim zapovjednikom. Zapovijedaj."
Njezin je sin pogleda, zaprepašten, kao da nije mogao vjerovati onomu što je čuo. "Kako velite, majko."
"Upitat ću te ponovno. Što ti kaniš učiniti?"
Robb raširi zemljopisnu kartu po stolu, poderan komad stare kože prekriven crtama izblijedjele boje. Jedan se kraj povijao uvis zbog načina na koji je bila smotana; pritisnuo ga je svojim bodežom. "Oba plana imaju dobre strane, ali... pogledajte, ako pokušamo zaobići vojsku kneza Tywina, izlažemo se opasnosti da se zateknemo između njega i Kraljosjeka, a ako ga napadnemo... prema svim izvješćima, on ima više ljudstva od mene, i još više oklopljenih konja. Veliki Jon kaže kako to neće biti važno ako ga uhvatimo spuštenih gaća, ali čini mi se da čovjeka koji se borio u tolikim bitkama, poput Tywina Lannistera, nije baš lako iznenaditi."
"Dobro", reče ona. Mogla je čuti Nedove odjeke u njegovu glasu, dok je sjedio ondje, mozgajući nad kartom. "Reci mi više."
"Ostavio bih manju četu ovdje da brani Jarak Cailin, većinom strijelce, a s ostatkom odmarširao niz nasip", reče on. "No, kad se jednom nađemo pod Prevlakom, razdijelio bih vojsku na dva dijela. Pješaštvo bi nastavilo dalje niz kraljevsku cestu, dok bi konjaništvo pregazilo Zelene rašlje kod blizanaca." On pokaže prstom. "Kad knez Tywin dobije vijesti da smo stigli na jug, odmarširat će na Sjever da napadne naše glavne čete, ostavljajući našim jahačima slobodu da požure zapadnom obalom u Rijekotok."
Robb se nasloni, ne usuđujući se posve nasmiješiti, ali zadovoljan sobom i željan njezine pohvale.
Catelvn mrko promotri kartu. "Postavio bi rijeku između dva dijela svoje vojske."
"/ između Jaimea i kneza Tywina", reče gorljivo. Konačno se pojavio i osmijeh. "Nema prijelaza na Zelenim rašljama iznad gaza Rubina, gdje je Robert zadobio svoju krunu. Ništa do blizanaca, daleko gore, a knez Frey nadzire taj most. On je vazal vašeg oca, nije li tako?"

Pokojni knez Frey, pomisli Catelvn. "Jest," prizna, "ali moj mu otac nikad nije vjerovao. Ne smiješ ni ti."
"Neću", obeća Robb. "Što mislite?"
Bila je zadivljena protiv svoje volje. Izgleda poput Tullvja, pomisli, no ipak je sin svog oca, a Ned gaje dobro naučio. "Kojom bi vojskom ti zapovijedao?"
"Konjaništvom", odgovori on smjesta. Opet poput oca; Ned je uvijek preuzimao opasnije zadatke na sebe.
"A drugom?"
"Veliki Jon uvijek govori kako bismo trebali smlaviti kneza Tywina. Mislio sam mu predati tu čast."
Bio je to njegov prvi krivi korak, ali kako ga navesti da to uvidi, a da ne rani njegovu rastuću samosvijest. "Tvoj mi je otac jednom rekao da je Veliki Jon neustrašiv kao nijedan drugi čovjek kojeg je upoznao."
Robb se naceri. "Sivi Vjetar mu je pojeo dva prsta, a on se tomu nasmijao. Slažete se, dakle?"
"Tvoj otac nije neustrašiv", istakne Catelvn. "On je hrabar, a to je nešto posve drugo."
Njezin sin se zamisli nad ovim. "Istočna vojska bit će sve što će stajati između kneza Tywina i Oštrozimlja", reče zamišljeno. "Pa, ta vojska i koliko god strijelaca ostavim ovdje u Jarku. Stoga ne želim nekog neustrašivog, zar ne?"
"Ne. Želiš hladnu lukavost, držim, ne srčanost." "Roose Bolton", reče Robb u isti mah. "Taj me čovjek plaši." "Onda se pomolimo da će preplašiti i Tywina Lannistera." Robb kimne i smota kartu. "Predat ću zapovijedi i sastaviti pratnju da vas odvede kući u Oštrozimlje."
Catelvn se borila da bude jaka, zbog Neda i zbog ovog njihova tvrdoglavog sina. Odložila je očaj i strah na stranu, kao da su odjeća koju nije htjela nositi... ali sada je vidjela da ih je ipak odjenula.
"Ne idem u Oštrozimlje", čula je sebe kako kaže, iznenađena naglom provalom suza koje su joj zamaglile vid. "Moj otac možda umire iza zidova Rijekotoka. Moj brat je okružen neprijateljima. Moram poći k njima."

TYRION

Chella, kći Cheyka od Crnih ušiju, otišla je naprijed u izvidnicu, i upravo je ona donijela natrag vijesti o vojsci kod raskrižja. "Po njihovim vatrama rekla bih da ih je dvadeset tisuća", reče ona. "Barjaci su im crveni, sa zlatnim lavom."
"Vaš otac?" upita Bronn.
"Ili moj brat Jaime", reče Tvrion. "Doznat ćemo uskoro." Promotrio je svoju otrcanu bandu razbojnika: gotovo tri stotine Kamenih vrana, Mjesečeve braće, Crnih ušiju i Izgorjelih, a oni su bili samo sjeme vojske koju se nadao ustrojiti. Gunthor sin Gurnov već je i sad podizao druge klanove. Pitao se što će njegov otac knez misliti o njima u njihovu kožnom ruhu i komadićima ukradena čelika. Istinu govoreći, ni sam nije znao što bi mislio o njima. Je li bio njihov zapovjednik ili njihov zarobljenik? Većinu vremena, činilo se da je bio i jedno i drugo. "Možda će biti najbolje da odjašem dolje sam", predložio je.
"Najbolje za Tvriona sina Tywinova", reče Ulf, koji je govorio za Mjesečevu braću.
Shagga se mrko izbulji, što je bio strahotan prizor. "Shaggi, sinu Dolfovu, ovo se ne sviđa. Shagga će otići s mužićem, a bude li mužić lagao, Shagga će mu odrezati muškost..."
"... i nahraniti njome pse, da", umorno će Tvrion. "Shagga, dajem ti svoju riječ kao Lannister, vratit ću se."
"Zašto bismo vjerovali tvojoj riječi?" Chella je bila niska žilava žena, ravna poput dječaka, i nije bila budala. "Nizinski knezovi lagali su klanovima i prije."
"Vrijeđaš me, Chella", reče Tvrion. "A ja sam mislio da smo postali veliki prijatelji. No neka bude kako želiš. Ti ćeš jahati sa mnom, a Shagga i Conn u ime Kamenih vrana, Ulf u ime Mjesečeve braće, a Timett sin Timettov u ime Izgorjelih."
Predstavnici klanova izmijenili su oprezne poglede dok ih je imenovao. "Ostali će pričekati ovdje dok ne pošaljem po njih. Potrudite se da se međusobno ne ubijete i ne osakatite dok budem izbivao."
Podbo je svog konja i otkasao, ne ostavljajući im drugog izbora već da ga slijede ili ostanu. I s jednima i s drugima se slagao, dokle god nisu sjeli da razgovaraju jedan dan i jednu noć. To je bila nevolja s klanovima, imali su smiješno stajalište da se glas svakoga čovjeka trebao čuti na vijeću, te su se prepirali oko svega, beskonačno. Čak je i njihovim ženama bilo dopušteno govoriti. Nije bilo čudo što su prošle stotine godina otkako su posljednji put zaprijetili Dolini bilo čime osim povremenim prepadom. Tvrion je to kanio izmijeniti.
Bronn je jahao s njim. Iza njih - nakon kratkog gunđanja - pet ih je pripadnika klanova slijedilo na premalenim brdskim konjićima, suhonjavim životinjicama koje su nalikovale ponijima i penjale se stijenama poput koza.
Kamene vrane jahale su zajedno, a Chella i Ulf držali su se zajedno, budući da su Mjesečeva braća i Crne uši bili međusobno povezani čvrstim vezama. Timett, sin Timettov, jahao je sam. Svaki se klan u Mjesečevu gorju pribojavao Izogrjelih, koji su mučili vlastito meso vatrom kako bi dokazali svoju hrabrost i (govorili su drugi) pekli malu djecu na gozbama. Čak su se i ostali Izgorjeli bojali Timetta, koji je iskopao svoje lijevo oko užarenim nožem kad je dosegao muževno doba. Tvrion je razabrao daje bilo uobičajeno za dječaka da si spali bradavicu, prst ili (ako je bio zbilja hrabar, ili zbilja lud) uho. Timmetovi sudrugovi Izgorjeli bili su toliko impresionirani njegovim izborom oka da su ga smjesta imenovali crvenom rukom, što je izgleda bila neka vrsta ratnog poglavice.
"Pitam se što si je njihov kralj spalio", rekao je Tvrion Bronnu kad je čuo pripovijest. Cereći se, najamni se mačevalac potegnuo za prepone... ali čak je i Bronn s poštovanjem držao jezik za zubima u Timettovoi blizini. Ako je čovjek bio dovoljno lud da sam sebi iskopa oko, vjerojatno nije bio nježan prema svojim neprijateljima.
Udaljeni stražari virili su s kula od neožbukana kamena, dok se četica spuštala niz pobrežja, a u jednom je času Tvrion

opazio i gavrana kako polijeće. Na mjestu gdje je gorska cesta zavijala između dviju krševitih uzvisina, nabasali su na prvu točku obrane. Niski zemljani zid visok četiri stope zatvarao je cestu, a tucet ljudi sa samostrelima zauzimao je mjesta na njegovu vrhu. Tvrion zaustavi svoje sljedbenike izvan dometa i odjaše sam do zida. "Tko ovdje zapovijeda?" povikne prema gore.
Kapetan se brzo pojavi, a još brže mu ponudi pratnju kad je prepoznao sina svoga gospodara. Kaskali su mimo pocrnjelih polja i spaljenih utvrda, dolje prema riječnome kraju i Zelenim rašljama Trozupca. Tvrion nije vidio nijedno tijelo, ali zrak bijaše pun gavrana i strvinarskih vrana; ovdje se vodila bitka, i to nedavno.
Pola milje od raskrižja, barikada od zašiljenih kolaca bijaše uzdignuta, pojačana kopljanicima i strijelcima. Iza crte, tabor se prostirao u daljinu. Tanki prsti dima uzdizali su se iz tisuća ognjišnih vatri, oklopljeni ljudi sjedili su pod drvećem i oštrili mačeve, a poznati su barjaci vijorili sa stupova zabitih u blatno tlo.
Skupina konjanika izjahala je da ih zaustavi dok su se primicali kolcima. Vitez koji ih je vodio nosio je srebrni oklop u koji bijahu umetnuti ametisti te prugast grimizno-srebrni plašt. Njegov štit nosio je znak jednoroga, a uvojit rog dug dvije stope stršio je iz čela njegove konjo-glave kacige. Tvrion zaustavi konja da ga pozdravi. "Ser Flemente."
Ser Flement podigne vizir. "Tvrione", reče zaprepašteno. "Moj kneže, svi smo se bojali da ste mrtvi, ili..." On nesigurno pogleda pripadnike klanova. "Ovi... vaši pratioci..."
"Prisni prijatelji i vjerni sluge", reče Tvrion. "Gdje ću pronaći svoga plemenitog oca?"
"Uzeo je svratiste na raskrižju za svoj stan."
Tvrion se nasmijao. Svratiste na raskrižju! Možda su bogovi bili pravedni unatoč svemu. "Odmah ću k njemu."
"Na zapovijed, moj kneže." Ser Flement okrene konja i dovikne zapovijedi. Tri reda kolaca bijahu iščupana iz tla kako bi se napravio prolaz u redu. Tvrion provede svoju četu kroz nju.
Tabor kneza Tywina prostirao se miljama. Chellina procjena o dvadeset tisuća ljudi nije bila previše pogrešna. Pučani su logorovali na
otvorenome, ali vitezovi su digli šatore, dok su neki od visokih plemića postavili paviljone velike poput kuća. Tvrion opazi crvenog vola Prestera, prugastog vepra kneza Crakehalla, plamteće drvo Marbranda, jazavca Lvddena. Vitezovi su mu klicali dok je laganim galopom prolazio pokraj njih, a oklopnici su s neprikrivenim zaprepaštenjem buljili u pripadnike klanova.
Shagga je buljio u njih; sasvim sigurno, nije vidio toliko ljudi, konja i oružja u cijelome svom životu. Ostatak planinskih razbojnika bolje je uspijevao obuzdavati svoja lica, ali Tvrion nije sumnjao da su bili jednako zaprepašteni. Sve bolje od boljeg. Što su više bili impresionirani moći Lannistera, to će im se lakše moći zapovijedati.
Svratiste i pripadajuće mu staje bili su otprilike onakvi kakvih se sjećao, iako je jedva nešto više od srušenog kamenja i pocrnjelih temelja zaostalo na mjestu gdje je stajao ostatak sela. Vješala bijahu podignuta u dvorištu, a tijelo koje se ondje njihalo bijaše prekriveno gavranima. Kad se Tvrion približio, vinuli su se u zrak, grakćući i udarajući svojim crnim krilima. Sjahao je i podigao pogled prema onom što je preostalo od trupla. Ptice su joj izjele usne i oči te većinu obraza, ogoljevši njezine umrljane crvene zube u grozomornu osmijehu. "Sobu, obrok i vrč vina, to je sve što sam tražio", podsjetio ju je s uzdahom prijekora.
Momci oklijevajući izađoše iz staje da se pobrinu za njihove konje. Shagga nije htio prepustiti svoga. "Momak ti neće ukrasti kobilu", uvjeravao ga je Tvrion. "Samo joj želi dati malo zobi i vode i očetkati je." Shagginoj dlaci bi također dobro došlo malo četkanja, ali bilo bi netaktično to spomenuti. "Imate moju riječ, konju nitko neće nauditi."
Mrgodeći se, Shagga olabavi svoj stisak uzda. "Ovo je konj Shagge sina Dolfova", rikne na stajskog momka.
"Ako ti ga ne vrati, odreži mu muškost i nahrani njome koze", reče Tvrion. "Pod uvjetom da ih nađeš."
Dvojica obiteljskih stražara u grimiznim plaštevima i kacigama s lavljom grivom stajala su pod znakom svratišta, sa svake strane vrata. Tvrion prepozna njihova kapetana. "Moj otac?"
"U zajedničkoj odaji, moj kneže."
"Moji će ljudi htjeti mesa i medovine", reče mu Tvrion. "Pobrini se da ih dobiju." Stupio je u svratiste i ondje našao oca.
Tywin Lannister, knez Bacačeve hridi i guverner Zapada, bio je u srednjim pedesetima, no žilav poput dvadesetogodišnjaka. Čak i dok je sjedio, bio je visok, dugih nogu, širokih ramena, ravna trbuha. Njegove tanke ruke napinjali su mišići. Kad se njegova nekoć gusta zlatna kosa počela prorjeđivati, naredio je brijaču da mu obrije glavu; knez Tywin nije vjerovao u polovičnosti. Također je brijao gornju usnicu i bradu, ali je zadržao zaliske, dva velika guštika čekinjave zlatne dlake koja je prekrivala većinu njegovih obraza od ušiju do čeljusti. Oči mu bijahu svijetlozelene, posute zlatnim mrljicama. Luda, daleko luđa od ostalih, jednom se našalila da je čak i govno kneza Tywina bilo posuto mrljicama zlata. Neki su govorili da je taj čovjek još uvijek živio, duboko u utrobi Bacačeve hridi.
Ser Kevan Lannister, jedini preživjeli brat njegova oca, dijelio je vrč vina s knezom Tywinom kad je Tvrion ušao u zajedničku odaju. Njegov je stric bio krupan i ćelav, s kratko podšišanom žutom bradom koja je slijedila liniju njegove masivne vilice. Ser Kevan ga opazi prvi. "Tyrione", reče iznenađeno.
"Striče", reče Tvrion, klanjajući se. "I kneže moj oče. Kakvo je zadovoljstvo zateći vas ovdje."
Knez Tywin ne pomakne se sa svog stolca, ali uputi svom patuljastom sinu, dug, pronicav pogled. "Vidim da su glasine o tvojoj smrti bile neutemeljene."
"Žao mi je što sam vas razočarao, oče", reče Tvrion. "Nema potrebe da skačete i grlite me, ne bih htio da se prenapregnete." Pregazio je sobu do njihova stola, živo svjestan načina na koji se zbog svojih zakržljalih nogu gegao sa

svakim korakom. Kad god su oči njegova oca bile na njemu, počinjao bi s nelagodom osjećati sve svoje nakaznosti i nedostatke. "Ljubazno od vas što ste pošli u rat zbog mene", reče dok se penjao na stolac i posluživao kaležom očeva piva.
"Po mojim saznanjima, ti si taj koji je sve ovo započeo", odvrati knez Tywin. "Tvoj brat Jaime nikad se ne bi krotko pomirio s činjenicom da ga zarobi ženska ruka."
"To je nešto u čemu smo različiti, Jaime i ja. On je i viši, možda ste zamijetili."
Njegov otac zanemari doskočicu. "Čast naše kuće našla se na kušnji. Nisam imao drugog izbora nego odjahati. Nijedan čovjek ne prolijeva lannistersku krv nekažnjeno."
"Počuj moju riku", reče Tvrion, cereći se. Lannistersko geslo. "Istinu govoreći, ništa se od moje krvi nije zapravo prolilo, iako sam jednom ili dvaput to za dlaku izbjegao. Morrec i Jyck su ubijeni."
"Predmnijevam da ćeš željeti nove sluge."
"Ne razbijajte si glavu time, oče, pribavio sam si nekolicinu." Pokušao je progutati pivo. Bilo je smeđe i pjenušavo, tako gusto da ste ga gotovo mogli žvakati. Vrlo ukusno, zapravo. Šteta što je otac objesio krčmaricu. "Kako napreduje vaš rat?"
Njegov stric odgovori. "Prilično dobro, zasada. Ser Edmure je razasuo male čete ljudi duž svojih granica kako bi zaustavio naše upade, a vaš plemeniti otac i ja uspjeli smo postupno uništiti većinu njih prije nego što su se mogli udružiti."
"Tvoj brat se ovjenčao slavom", reče njegov otac. "Šatro je knezove Vancea i Pipera kod Zlatnoga zuba, i sukobio se s nagomilanom silom Tullvjevih pod zidinama Rijekotoka. Knezovi Trozupca poraženi su i raspršeni. Ser Edmure Tully je zarobljen, zajedno s mnogim svojim vitezovima i vazalima. Knez Blackvvood odveo je nekolicinu preživjelih u Rijekotok, gdje ih Jaime drži pod opsadom. Ostatak se razbježao svojim utvrdama."
"Vaš otac i ja napali smo svaku po redu", reče Ser Kevan. "S odlaskom kneza Blackvvooda, Vranino drvo je palo odmah, a kneginja Whent predala je Harrenhal poradi manjka muževa koji bi ga obranili. Ser Gregor je vatrom istjerao Pipere i Brackene..."
"Ostavljajući vas bez zapreka?" reče Tvrion.
"Ne posve", reče Ser Kevan. "Mallisteri još uvijek drže Morsku stražarnicu, a Walder Frey podiže vojsku kod blizanaca."
"Ništa zato", reče knez Tywin. "Frey izlazi na bojište samo kad osjeti miris pobjede u zraku, a sada sve smrdi na propast. A Jasonu Mallisteru manjka snage da se bori sam. Kad jednom Jaime zauzme Rijekotok, obojica će dovoljno brzo saviti koljena. Ako nam se Starkovi i Arrynovi ne suprotstave, rat je gotovo dobiven."
"Ne bih se previše brinuo zbog Arrvnovih da sam na vašem mjestu", reče Tvrion. "Starkovi su druga stvar. Knez Eddard..."
"... je naš talac", reče njegov otac. "On neće voditi nijednu vojsku dok bude trunuo u tamnici ispod Crvene utvrde."
"Neće," složi se Ser Kevan, "ali njegov je sin sazvao vazale i sjedi u Jarku Cailin okružen jakom vojskom."
"Nijedan mač nije jak dok se ne uporabi", izjavi knez Tywin. "Mali Stark je dijete. Nesumnjivo mu se jako sviđa zvuk ratnih rogova, i pogled na njegove barjake dok lepršaju na vjetru, ali na koncu se sve svodi na mesarski posao. Sumnjam da ima želudac za to."
Stvari su zaista postale zanimljive dok je izbivao, pomisli Tvrion. "A što naš neustrašivi monarh radi dok se sav ovaj 'mesarski posao' odrađuje?" upita se. "Kako je moja ljupka i uvjerljiva sestra nagovorila Roberta da se složi s utamničenjem svog dragog prijatelja Neda?"
"Robert Baratheon je mrtav", reče mu njegov stric. "Tvoj nećak stoluje u Kraljevu grudobranu."
To je osupnulo Tvriona. "Moja sestra, mislite." Otpije još jedan gutljaj piya- Kraljevstvo će biti znatno drugačije s Cersei koja vlada na mjestu svog muža.
"Ako imaš namjeru biti od koristi, predat ću ti zapovjedništvo", reče njegov otac. "Marq Piper i Karyl Vance razuzdali su se za našim leđima, provaljujući u naše zemlje preko Crvenih rašlji."
Tyrion ispusti tskav zvuk. "Kakve li drskosti, pružati otpor. Inače bih rado kaznio takvu neuglađenost, oče, ali istini za volju, imam važnija posla drugdje."
"Zaista?" knez Tywin nije se činio dojmljen. "Imamo također nekoliko polovnih dvojnika Neda Starka koji prave neprilike stalno napadajući moje pljačkaške čete. Beric Dondarrion, neki mladi plemićić zaluđen čašću. S njim je ono smiješno debelo čudo od svećenika, onaj koji toliko voli zapaliti svoj mač. Misliš li da ćeš izaći na kraj s njima dok budeš uzmicao? A da ne načiniš od toga preveliku krpanju?"
Tyrion obriše usta nadlanicom i osmjehne se. "Oče, srce mi grije pomisao da biste mi mogli povjeriti... koliko, dvadeset ljudi? Pedeset? Jeste li sigurni da možete ustupiti toliko? No, nije važno. Nabasam li kojim slučajem na Thorosa i kneza Berica, obojici ću im isprašiti stražnjicu." Spustio se sa svog stolca i dogegao se do ormara za posuđe, gdje je kolut bijelog sira išaran žilicama ležao okružen voćem. "Najprije, međutim, moram ispuniti neka obećanja", reče dok je rezao komad. "Bit će mi potrebne tri tisuće kaciga i isto toliko oklopa od okova, plus mačevi, kolci, čelični šiljci za koplja, buzdovani, ratne sjekire, željezne rukavice, štitnici za vrat, štitnici za potkoljenice, prsni oklopi, kola da sve to ponesu..."
Vrata iza njega otvore se s treskom, tako divlje da je Tyrion umalo ispustio svoj sir. Ser Kevan skoči uvis proklinjući dok je kapetan straže proletio kroz sobu i zabio se u ognjište. Dok se kotrljao po hladnom pepelu, nakrivljene lavlje kacige, Shagga prelomi čovjekov mač napola
preko koljena debelog poput debla, baci komade na zemlju, i tromo stupi u zajedničku odaju. Pred njim je išao njegov zadah, gori od pokvarena sira, i nesnosan u zatvorenu prostoru. "Mali crveni plastu," zarežao je, "kad idući put ogoliš čelik na Shaggu sina Dolfova, odrezat ću ti muškost i ispeći je na vatri."

"Što, nema koza?" reče Tvrion, zagrizavši u sir.
Ostali pripadnici klanova slijedili su Chellu u zajedničku odaju, Bronn među njima. Najamni mačevalac pokajnički slegne ramenima.
"Tko ste vi?" upita knez Tywin, hladan poput leda.
"Slijedili su me doma, oče", objasni Tvrion. "Mogu li ih zadržati? Ne jedu mnogo."
Nitko se nije smiješio. "Kojim se pravom vi divljaci namećete našem vijećanju?" zahtijevao je Ser Kevan.
"Divljaci, niskozemče?" Conn je mogao biti naočit kad biste ga okupali. "Mi smo slobodni ljudi, a slobodni ljudi po pravu sjede na svim ratnim vijećima."
"Koji je lavlji knez?" upita Chella.
"Obojica su starci", objavi Timett, sin Timettov, koji još nije napunio dvadesetu.
Ser Kevanova ruka pođe k balčaku njegova mača, ali njegov mu brat položi dva prsta na ruku i zaustavi ga. Knez Tywin se doimao mirnim. "Tvrione, zar si zaboravio na uljudno ponašanje? Ljubazno nas upoznaj s našim... časnim gostima."
Tvrion obliže prste. "Sa zadovoljstvom", reče. "Lijepa djevica je Chella, kći Chevkova, od Crnih ušiju."
"Nisam ja djevica", prosvjedovala je Chella. "Moje su sinove zajedno pedeset puta potegnuli za uši."
"Neka ih potegnu još pedeset." Tvrion se odgega od nje. "Ovo je Conn sin Corattov. Shagga, sin Dolfov, je onaj koji je nalik na Bacačevu hrid s kosom. Oni su Kamene vrane. Ovdje je Ulf, sin Umarov, od Mjesečeve braće, a ovdje Timett, sin Timettov, crvena ruka Izgorjelih. A ovo je Bronn, najamni mačevalac nikakve posebne pripadnosti. Već je dvaput mijenjao strane u kratkom vremenu što ga poznajem, vas biste se dvojica trebali odlično slagati, oče." Bronnu i pripadnicima klanova reče: "Mogu li vam predstaviti svog plemenitog oca, Tywina, sina Tytosova, od kuće Lannister, kneza Bacačeve hridi, guvernera Zapada, zaštitnika luke Lannis, te bivšeg i budućeg Kraljeva Namjesnika."
Knez Tywin ustane, dostojanstven i besprijekoran. "Čak i na Zapadu znamo za smjelost ratničkih klanova iz Mjesečeva gorja. Što vas dovodi dolje iz vaših utvrda, moja gospodo?"
"Konji", reče Shagga.
"Obećanje svile i čelika", reče Timett, sin Timettov.
Tvrion je upravo htio reći svom plemenitom ocu kako je Arrvnsku dolinu kanio svesti na zadimljenu pustaru, ali nije mu se pružila prilika. Vrata su se ponovno s treskom otvorila. Glasnik dobaci Tvrionovim klanašima brz, čudan pogled dok se spuštao na koljeno pred knezom Tywinom. "Moj kneže," reče, "Ser Addam mi je naredio da vam kažem kako se vojska Starkovih spušta niz nasip."
Knez Tywin Lannister nije se nasmiješio. Knez Tywin nikad se nije smiješio, ali Tvrion je unatoč tomu naučio čitati očevo zadovoljstvo, a ono je bilo sada na njegovu licu. "Dakle vučić napušta svoj brlog da bi se igrao s lavovima", reče s prigušenim zadovoljstvom. "Izvrsno. Vrati se Ser Addamu i reci mu da se povuče. Ne smije stupiti u borbu sa Sjevernjacima sve dok mi ne dođemo, ali želim da stalno napada njihova krila i povuče ih dalje na jug."
"Bit će kako zapovijedate." Jahač ode.
"Ovdje smo dobro smješteni", istakne Ser Kevan. "Blizu smo gaza i okruženi jamama i šiljcima. Ako idu na jug, kažem vam, pustimo ih da dođu i razbiju se o nas."
"Dječak će možda oklijevati ili izgubiti hrabrost kad vidi naše brojeve", odvrati knez Tywin. "Što prije Starkovi budu slomljeni, to prije ću biti slobodan da se pozabavim Stannisom Baratheonom. Reci bubnjarima da oglase zbor, i pošalji glase Jaimeu da marširam prema Robbu Starku."
"Na zapovijed", reče Ser Kevan.
Tvrion je promatrao s okrutnom opčinjenošću dok se njegov plemeniti otac obraćao poludivljim pripadnicima klanova.
"Vele da su muževi gorskih klanova ratnici koji ne znaju za strah."
"Istinu vele", odgovori Conn od Kamenih vrana. "I žene", doda Chella.
i. iv. iviurun
"Jašite sa mnom protiv mog neprijatelja, i dobit ćete sve što vam je moj sin obećao, i više", reče im knez Tywin.
"Hoćete li nam platiti vlastitim novcem?" upita Ulf sin Umarov. "Što nam koristi očevo obećanje, kad imamo sinovljevo?"
"Nisam rekao ništa o koristi", odvrati knez Tywin. "Moje riječi bile su riječi uljudnosti, ništa više. Ne morate nam se pridružiti. Ljudi iz zimskih krajeva načinjeni su od željeza i leda, a čak i najsmioniji od mojih vitezova boje se suočiti s njima."
O, vješto učinjeno, pomisli Tvrion, s iskrivljenim smiješkom.
"Izgorjeli se ničeg ne boje. Timett, sin Timettov, jahat će s lavovima."
"Kamo god Izgorjeli pođu, Kamene su vrane ondje bile prve", žestoko objavi Conn. "I mi ćemo jahati."
"Shagga sin Dolfov odrezat će im muškost i nahraniti njome vrane."
"Jahat ćemo s vama, lavlji kneže," složi se Chella kći Chevkova, "ali jedino ako vas sin polutan pođe s nama. Kupio je svoj dah obećanjima. Dok ne budemo držali čelik koji nam je zajamčio, njegov život pripada nama."
Knez Tywin okrene svoje zlatom posute oči prema sinu. "O koje li sreće", reče Tvrion s rezigniranim osmijehom.

SANSA
Zidovi prijestolne odaje bijahu posve ogoljeni, lovačke tapiserije koje je kralj Robert obožavao skinute i složene u

neurednu hrpu u kutu.
Ser Mandon Moore otišao je zauzeti svoje mjesto pod tronom, između dvojice svojih sudrugova iz kraljevske garde. Šansa je oklijevala kraj vrata, ovaj put nepažena. Kraljica joj je dala slobodu zamka kao nagradu što je bila dobra, no unatoč tomu, imala je pratnju kamo god je išla. "Počasna straža za moju buduću snahu", nazivala ih je kraljica, ali s njima se Šansa nije osjećala počašćeno.
"Sloboda zamka", značila je da je mogla ići kamo god je htjela unutar Crvene tvrđave ako obeća da neće stupiti izvan zidova, obećanje koje je Šansa bila više nego voljna dati. Ionako nije mogla stupiti izvan zidova. Na dverima su stražarili danju i noću zlatni plaštevi Janosa Slvnta, a lannisterska obiteljska straža također je uvijek bila u blizini. Usto, čak i da je mogla ostaviti zamak, kamo bi otišla? Dostajalo joj je šetati dvorištem, brati cvijeće u Mvrcellinu vrtu, i posjećivati septu da se pomoli za svog oca. Katkad se molila i u božanskoj šumi, budući da su Starkovi štovali stare bogove.
Ovo je bilo prvo dvorsko zasjedanje u Joffrevjevoj vladavini, te se Šansa nervozno ogledavala. Red lannisterskih obiteljskih stražara stajao je pod zapadnim prozorima, red zlatoplaštih gradskih stražara pod
istočnim. Od puka i građana, nije vidjela ni traga, ali pod galerijom miljelo je naokolo jato plemića velikih i malih. Nije ih bilo više od dvadeset, dok ih je stotinu običavalo dvoriti kralja Roberta.
Šansa šmugne među njih, mrmljajući pozdrave dok se probijala naprijed. Prepoznala je crnokošca Jalabhara Xhoa, sjetnog Ser Arona Santagara, Redwynove blizance Horrora i Slobbera... samo što nitko naizgled nije prepoznao nju. Ili ako jesu, sklanjali su joj se s puta kao da je imala crnu kugu. Boležljivi knez Gyles pokrio je lice pred njezinim dolaskom i odglumio napadaj kašlja, a kad ju je smiješni pripiti Ser Dontos krenuo pozdraviti, Ser Balon Swann šapnuo mu je nešto na uho te je ovaj okrenuo leđa.
A toliko drugih je nedostajalo. Gdje je ostatak njih završio? Šansa se pitala. Uzalud, tražila je prijateljska lica. Nijedno od njih nije htjelo susresti njezin pogled. Bilo je kao da je postala duh, mrtva prije vremena.
Veliki meštar Pvcelle sjedio je sam za vijećničkim stolom, naoko spavajući, ruku složenih navrh brade. Vidjela je kneza Varvsa kako hita u dvoranu, a da mu noge nisu proizvele nikakva zvuka. Trenutak poslije knez Baelish stupio je kroz visoka vrata u pozadini, smiješeći se. Pročavrljao je ljubazno sa Ser Balonom i Ser Dontosom dok se probijao naprijed.
Leptiri se nervozno uskomešaju u Sansinu trbuhu. Ne smijem se bojati, reče samoj sebi. Nemam se čega bojati, sve će izaći na dobro, Joff me voli i kraljica isto tako, sama je rekla.
Glasnikov glas zazvoni. "Svi pozdravite Njegovu Milost, Joffrevja od kuća Baratheon i Lannister, Prvog njegova imena, kralja Andala, Rhoynara i Prvih ljudi, gospodara Sedam kraljevina. Svi pozdravite njegovu plemenitu majku, Cersei od kuće Lannister, kraljicu regenticu, Svjetlo Zapada i Zaštitnicu kraljevstva."
Ser Barristan Selmy, blistav u bijelom oklopu, uvede ih unutra. Ser Arys Oakheart pratio je kraljicu, dok je Ser Boros Blount išao uz Joffrevja, te su sada šestorica kraljevskih stražara bila u dvorani, svi bijeli mačevi osim Jaimea Lannistera. Njezin princ - ne, njezin kralj sada! -uspeo se stubama Željeznoga prijestolja, dvije po dvije, dok je njegova majka sjela zajedno s vijećem. Joff je nosio raskošan crni baršun ispresijecan grimizom, blistavi ogrtač od zlatne tkanine s visokim ovratnikom, a na glavi zlatnu krunu optočenu rubinima i crnim dijamantima.
Kad se Joffrey okrenuo da pogleda po dvorani, njegovo oko uhvati Sansino. On se osmjehne, sjedne i prozbori. "Kraljeva je dužnost kazniti nevjerne i nagraditi one koji su odani. Veliki meštre Pycelle, naređujem vam da pročitate moje odredbe."
Pycelle se odgurne na noge. Bio je odjeven u veličanstvenu halju od gustoga crvenog baršuna, s ovratnikom od hermelina i sjajnim zlatnim kopčama. Iz ovješena rukava, otežala od pozlaćenih spiralnih uresa, on izvuče pergament, odmota ga i stane čitati dugačak popis imena, zapovijedajući svakomu od njih uime kralja i vijeća da se pojavi i prisegne na vjernost Joffreyju. Propuste li to učiniti, bit će im suđeno kao izdajicama, a njihove zemlje i naslovi zaplijenit će prijestolje.
Imena koja je pročitao zaustavila su Šansi dah. Knez Stannis Baratheon, njegova plemenita žena, njegova kći. Knez Renly Baratheon. Oba kneza Royce i njihovi sinovi. Ser Loras Tyrell. Knez Mace Tyrell, njegova braća, stričevi. Crveni svećenik, Thoros od Myra. Knez Beric Dondarrion. Kneginja Lysa Arryn i njezin sin, knežević Robert. Knez Hoster Tully, njegov brat Ser Brynden, njegov sin Ser Edmure. Knez Jason Mallister. Knez Bryce Caron od Međe. Knez Tytos Blackwood. Knez Walder Frey i njegov nasljednik Ser Stevron. Knez Karyl Vance. Knez Jonos Bracken. Kneginja Shella Whent. Doran Martell, princ Dornea i svi njegovi sinovi. Toliko ih je mnogo, pomislila je dok je Pvcelle nastavljao čitati i čitati, trebat će jato gavrana da raznese ove zapovijedi.
A na kraju, među posljednjima, pročitana su imena kojih se Šansa pribojavala. Kneginja Catelyn Stark, Robb Stark, Rickon Stark, Arya Stark. Šansa priguši uzdah zaprepaštenja. Arya. Htjeli su da se Arya pojavi i položi prisegu... to je moralo značiti daje njezina sestra pobjegla na galiji, i sada je na sigurnome u Oštrozimlju...
Veliki meštar Pycelle smota popis, strpa ga u lijevi rukav i izvuče drugi pergament iz desnoga. Pročisti grlo i nastavi.
"Umjesto izdajnika Eddarda Starka, želja je Njegove Milosti da Tywin Lannister, knez Bacačeve hridi i guverner Zapada, preuzme službu Kraljeva Namjesnika, da govori njegovim glasom, vodi njegovu vojsku protiv neprijatelja i izvršava njegovu kraljevsku volju. Tako je kralj odredio. Malo vijeće se slaže.
Umjesto izdajnika Stannisa Baratheona, želja je Njegove Milosti da njegova plemenita majka, regentica Cersei Lannister, koja mu je uvijek bila najčvršćom potporom, sjedi u malome vijeću kako bi mu pomogla vladati mudro i pravedno. Tako je kralj odredio. Malo vijeće se slaže."
Šansa je čula tihi žamor knezova oko sebe, ali taj se brzo utišao. Pycelle nastavi.

"Također je želja Njegove Milosti da se njegov vjerni sluga, Janos Slynt, zapovjednik gradske straže Kraljeva grudobrana, odmah uzdigne do časti kneza i da mu se dodijeli drevni posjed Harrenhala sa svim popratnim zemljištima i prihodima, a njegovi će sinovi i unuci zadržati ove časti nakon njega do kraja vremena. Štoviše, njegova je zapovijed da se knez Slynt odmah posjedne u malo vijeće, kako bi sudjelovao u upravljanju kraljevstvom. Tako je kralj odredio. Malo vijeće se slaže."
Šansa nazre komešanje krajičkom oka dok je Janos Slynt ulazio. Ovaj put žamor je bio glasniji i gnjevniji. Ponosni knezovi čije su kuće vukle lozu tisućama godina protiv volje su se sklanjali pred ćelavim, žabolikim pučaninom dok je stupao pokraj njih. Zlatne ljuske bile su zašivene na crni baršun njegova prsluka i zveckale tiho sa svakim korakom. Njegov je plašt bio od satena s kockastim crno-zlatnim uzorkom. Dva ružna dječaka, koji su sigurno bili njegovi sinovi, išli su pred njim, boreći se s težinom masivnih metalnih štitova visokih poput njih. Za svoj grb uzeo je krvavo koplje, zlatno kao noć na crnome polju. Njegova pojava potjerala je žmarce gore-dolje po Sansinim rukama.
Dok je knez Slynt zauzimao svoje mjesto, veliki meštar Pycelle nastavi. "Kao posljednje, u ovim vremenima izdaje i prevrata, s našim voljenim nedavno umrlim Robertom, vijeće smatra da su život i sigurnost kralja Joffrevja od najviše važnosti..." On pogleda kraljicu.
Cersei ustane. "Ser Barristane Selmy, istupite."
Ser Barristan je stajao u podnožju Željeznoga prijestolja, nepomičan poput kipa, ali sada se spustio na koljeno i pognuo glavu. "Vaša Milosti, vaš sam da mi zapovijedate."
"Ustanite, Ser Barristane", reče Cersei Lannister. "Možete skinuti kacigu."
"Moja gospo?" Ustajući, stari vitez skine svoju bijelu kacigu, iako naizgled nije shvaćao zašto.
"Služili ste kraljevstvu dugo i odano, dobri viteže, a svaki muškarac i žena u Sedam kraljevina duguju vam zahvalnost. No sada je, bojim se, vaše službovanje pri kraju. Želja je kralja i vijeća da odložite svoj teški teret."
"Moj... teret? Bojim se da... ja ne..."
Novoproglašeni knez, Janos Slynt, progovori, glasom strogim i surovim. "Njezina Milost vam pokušava reći da ste oslobođeni dužnosti vrhovnog zapovjednika kraljevske straže."
Činilo se da se visoki, bjelokosi vitez skvrčio dok je stajao ondje, jedva dišući. "Vaša Milosti", reče konačno. "Kraljevska straža je Prisegnuto bratstvo. Naše zakletve položene su doživotno. Samo smrt može osloboditi vrhovnog zapovjednika njegove svete dužnosti."
"Čija smrt, Ser Barristane?" Kraljičin glas bio je mek poput svile, ali njezine su riječi dopirale do najudaljenijeg kutka dvorane. "Vaša, ili vašeg kralja?"
"Dopustili ste da moj otac umre", Joffrey će optužujući s vrha Željeznoga prijestolja. "Prestari ste da ikoga zaštitite."
Šansa je promatrala kako vitez pogledava u novog kralja. Nikad ga nije vidjela da je pokazivao svoje godine, ali sada jest. "Vaša Milosti", reče. "Izabran sam u bijele mačeve kad su mi bile dvadeset tri. Jedino sam o tom sanjao, od trenutka kada sam prvi put uzeo mač u ruke. Odrekao sam se svih prava na tvrđavu mojih predaka. Djevojka koju sam trebao uzeti udala se za mog bratića, nije mi bila potrebna zemlja ni sinovi, svoj život imao sam živjeti za kraljevstvo. Ser Gerold Hightower sam je čuo moju prisegu... da čuvam kralja svom svojom snagom... da dajem vlastitu krv za njega... borio sam se uz Bijelog Bika i princa Lewina Dornskog... uz Ser Arthura Davnea, jutarnjeg mača. Prije nego što sam služio vašem ocu, pomogao sam štititi kralja Aerysa i njegova oca Jaehaerysa prije njega... tri kralja..."
"A svaki je od njih mrtav", istakne Maloprsti.
"Vaše vrijeme je prošlo", objavi Cersei Lannister. "Joffrey oko sebe treba ljude koji su mladi i snažni. Vijeće je odlučilo da će Ser Jaime Lannister preuzeti vaše mjesto vrhovnog zapovjednika Prisegnute braće Bijelih mačeva."
"Kraljosjek", reče Ser Barristan, glasom oporim od prezira. "Lažni vitez koji je obeščastio svoju oštricu krvlju kralja kojeg se zakleo braniti."
"Pripazite na svoje riječi, Ser", upozori ga kraljica. "Govorite o našem voljenom bratu, krvnom rodu vašeg kralja."
Knez Varys progovori, blaže od ostalih. "Ne želimo zanemariti vašu službu, dobri viteže. Knez Tywin Lannister velikodušno je pristao ustupiti vam lijep komad zemlje sjeverno od luke Lannis, pokraj mora, sa zlatom i ljudstvom dostatnim da vam izgrade čvrstu utvrdu, i slugama da se pobrinu za svaku vašu potrebu."
Ser Barristan naglo podigne pogled. "Dvor u kojem imam umrijeti, 1 'jude koji će me pokopati. Hvala vam, moja gospodo... ali pljujem na
vašu samilost." Podigne ruke i odriješi kopče koje su držale njegov plašt na svom mjestu, a teška bijela halja spuzne mu s ramena kako bi pala u hrpu na podu. Njegova kaciga stropošta se uz zvenk. "Ja sam vitez", reče im on. Otkopča srebrne spone svog prsnog oklopa te i njega pusti da padne. "Umrijet ću kao vitez."
"Goli vitez, čini se", našali se Maloprsti.
Svi su se tada nasmijali, Joffrev na svome prijestolju, i knezovi koji stajahu u pratnji, Janos Slynt, kraljica Cersei i Sandor Clegane te čak i ostali muževi kraljevske straže, petorica koja su bila njegovom braćom trenutak prije. Sigurno to mora najviše boljeti, pomisli Šansa. Njezino srce poletje plemenitom starcu dok je stajao posramljen i crvena lica, odveć gnjevan da progovori. Konačno on isuče svoj mač.
Šansa začu nekog kako uvlači dah. Ser Boros i Ser Meryn krenuše naprijed da ga zaustave, ali Ser Barristan ih sledi u mjestu pogledom iz kojeg se cijedio prezir. "Nemajte straha, vitezovi, vaš kralj je na sigurnom. .. ne zahvaljujući vama. Čak i sada, mogao bih rasjeći put kroz vas petoricu jednakom lakoćom kojom bodež reže sir. Ako ste voljni služiti pod

Kraljosjekom, nijedan od vas ne zavređuje nositi bijelo." On baci svoj mač u podnožje Željeznoga prijestolja. "Evo, dječače. Rastopi ga i pridodaj ga drugima, ako želiš. Učinit će ti više dobra nego mačevi u rukama ove petorice. Možda će knez Stannis slučajno sjesti na njega kad uzme tvoje prijestolje."
Odabrao je dug put do izlaza, a njegovi su koraci glasno odzvanjali po podu i odjekivali golim kamenim zidovima. Knezovi i kneginje razdvojili su se da ga propuste. Tek kad su paževi zatvorili za njim golema vrata od hrastovine i bronce, Šansa je ponovno začula zvukove: tihe glasove, nelagodno komešanje, šuštanje papira svijećničkog stola.
"Nazvao me dječakom", Joffrev će mrzovoljno, zvučeći mlađi od svojih godina. "Govorio je i o mom stricu Stannisu."
"Isprazan govor", reče eunuh Varys. "Bez značenja..."
"Mogao bi kovati urote s mojim stričevima. Želim da ga uhvatite i ispitate." Nitko se nije pomaknuo. Joffrev povisi glas. "Rekoh, želim da ga uhvatite!"
Janos Slynt ustane od viječničkog stola. "Moji zlatni plaštevi pobrinut će se za to, Vaša Milosti."
"Dobro", reče kralj Joffrev. Knez Janos napusti dvoranu dugim koracima, a njegovi sinovi podvostručiše korake kako ne bi zaostali dok su vukli goleme metalne štitove s grbom kuće Slynt.
"Vaša Milosti", Maloprsti podsjeti kralja. "Ako bismo mogli nastaviti sedmorica su sada šestorica. Potreban nam je novi mač za vašu kraljevsku gardu."
Joffrey se osmjehne. "Recite im, majko."
"Kralj i vijeće odlučili su da nijedan čovjek u Sedam kraljevina nije sposobniji čuvati i braniti Njegovu Milost od njegova prisegnutog štita, Sandora Cleganea."
"Kako ti se ovo sviđa, Psu?" upita kralj Joffrey.
Psetovo nagrđeno lice teško je bilo pročitati. Dopustio si je malo vremena da razmisli. "Zašto ne? Nemam zemlje ni žene koje bih morao napustiti, a tko bi mario i da imam?" Izgorjela strana njegovih usana se iskrivila. "Ali upozoravam vas, neću položiti nikakvih viteških zavjeta."
"Prisegnuta braća kraljevske straže oduvijek su bili vitezovi", čvrsto će Ser Boros.
"Sve do sada", reče Pas svojim dubokim muklim glasom, a Ser Boros ušuti.
Kad se kraljevski glasnik primaknuo naprijed, Šansa je shvatila da je gotovo došao trenutak. Nervozno je izgladila tkaninu svoje suknje. Bila je odjevena u crninu, kao znak poštovanja prema mrtvome kralju, ali brižljivo se nastojala učiniti lijepom. Njezina haljina bila je ona svilena boje bjelokosti koju joj je kraljica darovala, a Arya uništila, ali dala ju je obojiti u crno te se nije mogla primijetiti mrlja. Satima je birala nakit i konačno se odlučila za elegantnu jednostavnost običnog srebrnog lanca.
Glasnikov glas zatrubi. "Ako ikoji čovjek u ovoj dvorani ima drugih pitanja koje bi postavio Njegovoj Milosti, neka progovori sada ili otiđe i šuti."
Šansa klone. Sada, reče samoj sebi, moram to učiniti sada. Bogovi dajte mi hrabrosti. Učini jedan korak, onda drugi. Knezovi i vitezovi nijemo se odmaknuše u stranu da je propuste, a ona osjeti težinu njihovih pogleda na sebi. Moram biti jaka poput moje plemenite majke. "Vaša Milosti", zazove tihim, drhtavim glasom.
Visina Željeznoga prijestolja davala je Joffreyju bolji pregled od ikoga u dvorani. Bio je prvi koji ju je vidio. "Stupite naprijed, moja gospo", dovikne on, smiješeći se.
Njegov je osmijeh osmjeli, učini da se osjeća lijepom i jakom. On me voli, on me zaista voli. Šansa podigne glavu i uputi se k njemu, ni presporo ni prebrzo. Ne smije im dopustiti da vide koliko je nervozna.
"Kneginjica Šansa od kuće Stark", vikne glasnik.
Ona se zaustavi pod prijestoljem, na mjestu gdje je Ser Barristanov bijeli plašt ležao na hrpici na tlu pokraj njegove kacige i prsnog oklopa. "Imaš li kakva posla za kralja i vijeće, Šanso?" upita kraljica s viječničkog stola.
"Imam." Ona klekne na plašt, da ne zaprlja svoju haljinu, i podigne pogled prema svome princu na strahotnu crnom tronu. "Ako vam je po volji, Vaša Milosti, tražim milost za svog oca, kneza Eddarda Starka, koji je bio Kraljev Namjesnik." Uvježbavala je ovaj govor stotinu puta.
Kraljica uzdahne. "Šansa, razočarala si me. Što sam ti rekla za izdajničku krv?"
"Vaš otac je počinio ozbiljne i strašne zločine, moja gospo", zapjevuši veliki meštar Pvcelle.
"Ah, siroto nesretno biće", uzdahne Varys. "Ona je samo djetešce, moja gospodo, ona ne zna što traži."
Šansa je imala oči samo za Joffrevja. On me mora saslušati, mora, mislila je. Kralj se promeškolji na svome sjedalu. "Neka govori", zapovjedi. "Želim čuti što će reći."
"Hvala vam, Vaša Milosti." Šansa se osmjehne, stidljivim skrivenim osmijehom, samo za njega. Slušao je. Znala je da hoće.
"Izdaja je poguban korov", izjavi Pvcelle dostojanstveno. "Mora se iščupati korijen, stabljika i sjeme, kako novi izdajnici ne bi izniknuli uz rub svake ceste."
"Niječete li zločin svoga oca?" upita knez Baelish.
"Ne, moja gospodo." Šansa je znala bolje od toga. "Znam da se mora kazniti. Sve što tražim jest milost. Znam da se moj plemeniti otac kaje stoje to učinio. Bio je prijatelj kralja Roberta i volio gaje, svi znate da ga je volio. Nikad nije htio biti Namjesnik sve dok ga kralj nije zamolio. Morali su mu lagati. Knez Renly ili knez Stannis ili... netko, morali su lagati, inače..."
Kralj Joffrev se nagne naprijed, šakama čvrsto stežući naslone na prijestolju. Slomljeni vršci mačeva raskrilili su se

između njegovih prstiju. "Rekao je da ja nisam kralj. Zašto je rekao tako nešto?"
"Noga mu je bila slomljena", Šansa odvrati gorljivo. "Toliko ga je boljela, meštar Pvcelle mu je davao makovo mlijeko, a vele da vam makovo mlijeko napuni glavu oblacima. Inače nikad ne bi ono rekao."
Varys reče: "Vjera djeteta... tako slatka nevinost... pa ipak, vele da mudrost često dolazi iz dječjih usta."
"Izdaja je izdaja", smjesta odvrati Pvcelle.
Jofrev se nemirno zibao na prijestolju. "Majko?"
Cersei Lannister zamišljeno promotri Šansu. "Kad bi knez Eddard priznao svoj zločin," reče na koncu, "znali bismo da se pokajao zbog svoje ludosti."
Joffrev se odgurne na noge. Molim te, pomisli Šansa, molim te, molim te, budi kralj koji znam da jesi, dobar, milostiv i plemenit, molim te. "Imate li još što reći?" upita je.
"Samo... da ako me volite, učinite mi ovu milost, moj prinče", reče Šansa.
Kralj Joffrev pogleda je od glave do pete. "Vaše ljupke riječi dirnule su me", reče udvorno, klimajući glavom, kao da želi reći kako će sve biti dobro. "Učinit ću kako tražite... ali vaš otac mora priznati. Mora priznati i reći da sam ja kralj, ili za njega neće biti milosti."
"Hoće", reče Sansa, a srce joj se vine u visine. "O, znam da hoće."

EDDARD

Slama na podu zaudarala je na mokraću. Nije bilo prozora, ni kreveta ni noćne posude. Sjećao se zidova od svijetlocrvena kamena ovjenčanih komadićima salitre, sivih vrata od cijepanog drveta, četiri palca debelih i pribijenih željeznim čavlima. Vidio ih je, nakratko, letimičnim pogledom dok su ga gurali unutra. Kad su se vrata jednom zalupila, ništa više nije vidio. Mrak bijaše potpun. Mogao je isto tako biti slijep.
Ili mrtav. Zakopan sa svojim kraljem. "Ah, Roberte", mrmljao je dok mu je ruka pipajući doticala studeni kameni zid, a noga mu pulsirala sa svakim pokretom. Sjetio se šale koju je kralj ispričao u kripti Oštrozimlja, dok su kraljevi Zime promatrali hladnim kamenim očima. Kralj jede, Robert je rekao, a Namjesnik kupi govna. Kako se smijao. No pogriješio je. Kralj premine, pomisli Ned Stark, a Namjesnika zakopaju.
Tamnica bijaše pod Crvenom tvrđavom, dublje nego što se usuđivao zamisliti. Sjećao se starih priča o Maegoru Okrutnom, koji je umorio sve zidare koji su radili na njegovu zamku, tako da nikad ne odaju njegove tajne.
Proklinjao ih je sve: Maloprstog, Janosa Slvnta i njegove zlatne plašteve, kraljicu, Kraljosjeka, Pvcella i Varvsa i Ser Barristana, čak i kneza Renlvja, Robertovu vlastitu krv, koji je pobjegao kad je bio najpotrebniji. No na kraju je krivio sebe. "Budalo", kriknuo je u tami, "triput prokleta slijepa budalo."
Činilo se da lice Cersei Lannister lebdi pred njim u tami. Kosa joj je bila puna sunca, ali bilo je poruge u njezinu osmijehu. "Kad igrate igru prijestolja, ili pobijedite ili umrete", šapnula je. Ned je igrao i izgubio, a njegovi su ljudi platili cijenu njegove gluposti svojom vlastitom krvlju.
Kad je mislio na svoje kćeri, htio je plakati, ali suze nisu dolazile. Čak i sada, bio je Stark od Oštrozimlja, a njegova tuga i bijes čvrsto su se zaledili u njemu.
Kad je mirovao, noga ga nije toliko boljela, te se trudio ležati nepomično. Koliko dugo, nije mogao reći. Nije bilo ni sunca ni mjeseca. Nije mogao vidjeti da bi zabilježio na zidu. Ned sklopi oči i otvori ih; nije bilo razlike. Spavao je i budio se i ponovno spavao. Nije znao stoje bilo bolnije, buđenje ili spavanje. Dok je spavao, sanjao je: mračne uznemirujuće snove o krvi i prekršenim obećanjima. Kad se probudio, ništa drugo nije mogao raditi već razmišljati, a njegove svjesne misli bile su gore od noćnih mora. Pomisao na Cat bila je bolnija od kreveta od trnja. Pitao se gdje je, što čini. Pitao se hoće li je ikad više vidjeti.
Sati su se pretvarali u dane, ili se barem tako činilo. Mogao je osjetiti tupu bol u svojoj slomljenoj nozi, svrbež pod zavojem. Kad je dotaknuo svoje bedro, koža bijaše vrela na dodir. Jedini zvuk bilo je njegovo disanje. Nakon nekog vremena počeo je glasno govoriti, samo kako bi čuo glasa. Kovao je planove kako bi zadržao zdrav razum, gradio zamke nade u mraku. Robertova braća bila su vani u svijetu, podižući vojske u Zmajevu kamenu i Krajoluji. Alyn i Hanvin će se vratiti u Kraljev grudobran s ostatkom njegove obiteljske straže nakon što se obračunaju sa Ser Gregorom. Catelvn će podići Sjever kad vijest dopre do nje, a knezovi rijeka, gora i Doline će joj se pridružiti.
Zatekao se kako sve više i više razmišlja o Robertu. Gledao je kralja onakvog kakav je bio u cvijetu mladosti, visok i naočit, s veličanstvenom rogatom kacigom na glavi, ratnim maljem u ruci, kako sjedi na konju poput rogatog boga. Čuo je njegov smijeh u mraku, vidio njegove oči, modre i bistre poput gorskih jezera. "Pogledaj nas, Nede", rekao je Robert. "Bogovi, kako je došlo do ovog? Ti ovdje, a mene umorila svinja. Osvojili smo prijestolje zajedno..."
Iznevjerio sam te, Roberte, mislio je Ned. Nije mogao izustiti riječi. Lagao sam ti, skrivao istinu. Dopustio sam da te ubiju.
Kralj gaje čuo. "Ti ukočena budalo," promrmljao je, "odveć ponosna da bi slušala. Možeš li pregristi ponos, Starku? Hoće li čast zaštititi tvoju djecu?" Pukotine su mu se stvarale na licu, procjepi otvarali u mesu, te on posegne i strgne masku. To uopće nije bio Robert; bio je to Maloprsti, cereći se, rugajući mu se. Kad je otvorio usta da prozbori, njegove laži preobraziše se u blijede sive noćne leptire i uzletješe.
Ned je napola spavao kad su se začuli koraci niz hodnik. Isprva je mislio da ih sanja; dugo je vremena prošlo otkako je čuo bilo što osim zvuka vlastitoga glasa. Ned je do tada već bio grozničav, njegova noga u tupoj agoniji, usne suhe i

napukle. Kad su se drvena vrata škripeći otvorila, od iznenadnog svjetla zaboljele su ga oči.
Tamničar mu baci vrč. Glinena posuda bijaše hladna i vlažna. Ned je zgrabi objema rukama i halapljivo stane gutati. Voda mu je tekla iz usta i curila kroz bradu. Pio je sve dok nije pomislio da će mu pozliti. "Kako dugo...?" upitao je slabašno kad više nije mogao piti.
Krvnik bijaše strašilo od čovjeka s licem štakora i izlizanom bradom, odjeven u žičanu košulju i kožnu polukabanicu. "Nema razgovora", reče dok je čupao vrč iz Nedovih ruku.
"Molim vas", reče Ned, "moje kćeri..." Vrata se s treskom zatvore. Trepnuo je dok je svjetla nestajalo, spustio glavu na prsa i sklupčao se na slami. Više nije zaudarala na mokraću i govna. Više ni na što nije vonjala.
Više nije mogao razaznati razliku između bdjenja i spavanja. Uspomena mu se prišuljala iz tame, živa poput sna. Bila je godina lažnog proljeća, i opet mu je bilo osamnaest, spustio se iz Orlova gnijezda na turnir u Harrenhal. Mogao je vidjeti tamno zelenilo trave i namirisati pelud na vjetru. Topli dani i prohladne noći i sladak okus vina. Sjećao se Brandonova smijeha, i Robertove bjesomučne odvažnosti u kreševu, načina na koji se smijao dok je zbacivao ljude s konja slijeva i zdesna. Sjetio se Jaimea Lannistera, zlatnog mladića u bijelome oklopu s krljuštima, kako kleči na travi pred kraljevim paviljonom i polaže prisegu da će štititi i braniti kralja Aervsa. Poslije, Ser Oswel Whent pomogao je Jaimeu ustati, a sam Bijeli Bik, vrhovni zapovjednik Ser Gerold Hightower, pričvrstio je snježni plašt kraljevske straže na njegova ramena. Svih šest Bijelih mačeva bili su ondje da požele dobrodošlicu novom bratu.
No kad je natjecanje počelo, dan je pripao Rhaegaru Targarvenu. Krunski princ nosio je oklop u kojem će umrijeti: blistavu crnu kovinu
s troglavim zmajem svoje kuće i obrađenim rubinima na prsima. Perjanica od grimizne svile vijorila se za njim dok je jahao, i činilo se da ga nijedno koplje ne može dotaknuti. Brandon je pao od njegove ruke, i Brončani Yohn Royce, pa čak i veličanstveni Ser Arthur Davne, Jutarnji Mač.
Robert se natjecao s Jonom i starim knezom Hunterom dok je princ kružio poljanom pošto je zbacio Ser Barristana u posljednjem boju kojim je osvojio krunu pobjednika. Ned se sjetio trenutka kad su svi osmijesi zamrli, kada je princ Rhaegar Targarven potjerao svog konja mimo vlastite žene, dornske princeze Elie Martell, kako bi položio vijenac kraljice ljepote na Lvannino krilo. Još gaje mogao vidjeti: krunu od zimskih ruža, modru poput mraza.
Ned Stark ispruži ruku da zgrabi cvjetnu krunu, ali pod svijetlomodrim laticama bilo je skriveno trnje. Osjetio je kako mu razdire kožu, oštro i okrutno, vidio kako mu polagan potočić krvi klizi niz prste, i probudio se, drhteći, u tami.
Obećaj mi, Nede, njegova mu sestra šapne sa svoje krvave postelje. Voljela je miris zimskih ruža.
"Bogovi spasite me", plakao je Ned. "Poludjet ću." Bogovi mu se nisu udostojili odgovoriti.
Svaki put kad bi mu ključar donio vodu, rekao je samomu sebi da je još jedan dan minuo. Isprva je molio čovjeka za kakvu vijest o svojim kćerima i svijetu izvan ćelije. Gunđanje i udarci bijahu mu jedini odgovori. Poslije, kad su počeli grčevi u trbuhu, umjesto toga molio je hranu. Možda su ga Lannisterovi kanili izgladniti do smrti. "Ne", rekao je samomu sebi. Da ga je Cersei željela mrtva, bili bi ga sasjekli u prijestolnoj odaji zajedno s njegovim ljudima. Željela ga je živa. Slaba, očajna, no živa. Catelvn je držala njezina brata; neće ga se usuditi ubiti jer bi tada i Vražićkov život bio izgubljen.
S druge strane njegove ćelije začulo se zveckanje željeznih lanaca. Dok su se vrata škripeći otvarala, Ned metne ruku na vlažni zid i odgurne se prema svjetlu. Blistav sjaj baklje natjera ga da zaškilji. "Hrane", zakriješti.
"Vina", odvrati glas. To nije bio muškarac štakorskog lica; ovaj tamničar bio je deblji, niži, iako je nosio istu polukabanicu i šiljastu čeličnu kapu. "Pijte, kneže Eddarde." Gurnuo je vinsku mješinu u Nedove ruke.

Glas je bio neobično poznat, no Nedu Starku trebao je trenutak da ga smjesti. "Varys?" reče mamurno kad mu je sinulo. Dotakne muškarčevo lice. "Ja ne... ja ovo ne sanjam. Vi ste ovdje." Eunuhovi punašni obrazi bijahu prekriveni tamnim čekinjama brade. Ned osjeti oštru dlaku pod svojim prstima. Varys se preobrazio u sjedokosog ključara, koji je zaudarao na znoj i kiselo vino. "Kako ste... kakva ste vi vrsta čarobnjaka?"
"Žedna", reče Varys. "Pijte, moj kneže."
Nedove ruke napipaše mješinu. "Je li ovo isti otrov koji su dali Robertu?"
"Činite mi krivo", žalosno će Varys. "Zaista, eunuha nitko ne voli. Dajte mi mješinu." Pio je, a crveni mu je potočić curio iz kutka njegovih punašnih usana. "Nije ravna berbi koju ste mi ponudili one noći turnira, ali ništa otrovnija od većine", zaključi, brišući usta. "Evo."
Ned pokuša gutati. "Drozga." Osjećao se kao da će svaki čas povratiti vino.
"Svi ljudi moraju gutati gorko sa slatkim. I visoki knezovi i eunusi. Vaš čas je došao, moj kneže."
"Moje kćeri..."
"Mlađa je djevojčica izmakla Ser Mervnu i pobjegla", reče mu Varys. "Nisam je uspio naći. Nisu ni Lannisterovi. Tu su vam izašli ususret. Naš je novi kralj ne voli. Vaša starija djevojčica još uvijek je zaručena s Joffrevjem. Cersei je drži blizu sebe. Došla je na dvor prije nekoliko dana moliti da vas poštede. Šteta što niste bili ondje, bili biste dirnuti." Nagne se naprijed napeto. "Vjerujem kako shvaćate da ste mrtav čovjek, kneže Eddarde?"
"Kraljica me neće dati ubiti", reče Ned. U glavi mu se vrtjelo; vino je bilo jako, a prošlo je dugo vremena otkako je jeo. "Cat... Cat drži njezina brata..."
"Pogrešnog brata", uzdahne Varys. "Kojeg je izgubila, u svakom slučaju. Dopustila je da joj Vražićak isklizne kroz prste. Očekujem da je do sada već mrtav, negdje u Mjesečevu gorju."

"Ako je to istina, prerežite mi vrat i svršite s time." Bio je omamljen od vina, umoran i utučen.
"Vaša krv je posljednje što želim."
Ned se namršti. "Kad su poklali moju stražu, stajali ste pokraj kraljice i promatrali, i niste izustili ni riječi."
"I drugi put bih tako. Ako se dobro sjećam bio sam nenaoružan, bez oklopa, i opkoljen lannisterskim mačevima." Eunuh ga znatiželjno pogleda, naherivši glavu. "Kad sam bio mlad dječak, prije nego što sam uškopljen, putovao sam s glumačkom družinom kroz Slobodne gradove. Naučili su me da svaki čovjek ima jednu ulogu koju mora tumačiti, i u životu i u glumačkoj predstavi. Tako je i na dvoru. Kraljev krvnik mora biti strašan, glavni rizničar mora biti štedljiv, vrhovni zapovjednik kraljevske straže mora biti odvažan... glavni uhoda mora biti lukav i pokoran i bez skrupula. Hrabar doušnik bio bi beskoristan koliko i strašljivi vitez." Uzeo je vinsku mješinu natrag i otpio.
Ned je proučavao eunuhovo lice, tragajući za istinom ispod glumačkih ožiljaka i lažnih čekinja. Kušao je još vina. Ovaj put lakše je klizilo niz grlo. "Možete li me izbaviti iz ove jame?"
"Mogao bih... no hoću li? Ne. Postavljala bi se pitanja, a odgovori bi vodili k meni."
Ned nije očekivao više. "Bezobzirni ste."
"Eunuh nema časti, a pauk ne uživa u raskoši skrupula, moj kneže."
"Biste li barem pristali prenijeti moju poruku?"
"To bi ovisilo o poruci. Rado ću vas opskrbjeti papirom i crnilom, ako želite. A kad napišete što vas je volja, uzet ću pismo i pročitati ga, te ga predati ili ne, ako posluži mojoj svrsi."
"Vašoj svrsi. A koja je to svrha, kneže Varvse?"
"Mir", odgovori Varevs bez oklijevanja. "Ako u Kraljevu grudobranu postoji duša koja je zaista očajnički pokušavala održati Roberta Baratheona na životu, to sam bio ja." Uzdahnuo je. "Petnaest godina štitio sam ga od njegovih neprijatelja, ali nisam ga mogao zaštititi od njegovih prijatelja. Kakav vas je čudan napadaj mahnitosti naveo da kažete kraljici kako ste doznali istinu o Joffrevjevu rođenju?"
"Mahnitost milosrđa", prizna Ned.
"Ah", reče Varys. "Naravno. Vi ste pošten i častan čovjek, kneže Eddarde. Često zaboravljam na to. Malo sam takvih upoznao u svom životu." Osvrne se po ćeliji. "Kad vidim što su vam poštenje i čast stekli, shvaćam i zašto."
Ned Stark nasloni glavu na vlažni kameni zid i sklopi oči. U nozi mu je pulsirala bol. "Kraljevo vino... jeste li ispitali Lancela?"
"O, kako ne. Cersei mu je dala mješine i rekla da je to Robertova najomiljenija berba." Eunuh slegne ramenima. "Lovac živi opasnim životom. Da vepar nije dokrajčio Roberta, učinio bi to pad s konja, ugriz šumske guje, zalutala strijela... šuma je božanska klaonica. Nije vino ubilo kralja. Ubilo ga je vaše milosrđe."
Ned se toga i bojao. "Bogovi, oprostite mi."
"Ako bogova ima," reče Varys, "očekujem da hoće. Kraljica ni u kom slučaju ne bi dugo čekala. Robert je postao jogunast, a ona ga se morala riješiti kako bi imala slobodne ruke za obračun s njegovom braćom. Oni su pravi par, Stannis i Renly. Željezna i svilena rukavica." Obrisao je usta nadlanicom ruke. "Bili ste budalasti, moj kneže. Trebali ste poslušati Maloprstog kad vas je nagovarao da poduprete Joffrevjevo nasljedstvo."
"Kako... kako možete to znati?"
Varys se osmjehne. "Znam, to je sve što vas se treba ticati. Također znam da će vas kraljica sutra posjetiti."
Polako Ned podigne oči. "Zašto?"
"Cersei vas se boji, moj kneže... Ali ima drugih neprijatelja kojih se boji još više. Njezin ljubljeni Jaime bojuje već sada s riječnim knezovima. Lysa Arryn sjedi u Orlovu gnijezdu, okružena kamenom i čelikom, a nema mnogo ljubavi između nje i kraljice. U Dorneu, Martellove još uvijek pritišću mračne misli o umorstvu princeze Elie i njezine djece. A sada vaš sin maršira niz Prevlaku sa Sjevernjačkom vojskom za leđima."
"Robb je samo dječak", reče Ned, prestravljen.
"Dječak s vojskom", reče Varys. "No ipak samo dječak, kao što velite. Kraljeva su braća oni koji Cersei donose besane noći... knez Stannis posebice. Njegovo pravo je pravovaljano, poznat je po svojoj smjelosti ratnog zapovjednika, a posve je bez milosti. Nema bića na zemlji ni upola tako strahotnog kao što je uistinu pravedan čovjek. Nitko ne zna što je Stannis radio na Zmajevu kamenu, ali kladio bih se da je sakupio više mačeva nego školjaka. I evo Cerseine noćne more: dok njezin otac i brat troše svoju moć tukući se sa Starkovima i Tullvjevima, knez Stannis će se iskrcati, proglasiti se kraljem, i odrubiti kovrčavu
,
plavu glavu njezinu sinu... a i njoj kao privagu, iako zaista vjerujem da se više brine za dječaka."
"Stannis Baratheon je Robertov istinski nasljednik", reče Ned. "Prijestolje je njegovo prema svim pravima. Pozdravio bih njegovo ustoličenje."
Varys tsne. "Cersei neće to htjeti čuti, uvjeravam vas. Stannis će možda osvojiti prijestolje, ali samo će vaša sagnjila glava preostati da mu kliče ne budete li pripazili na svoj jezik. Šansa je molila tako ljupko, bila bi šteta da to odbacite. Vaš vam se život vraća, budete li ga htjeli natrag. Cersei nije budala. Ona zna da je pripitomljeni vuk korisniji od mrtvog."
"Tražite od mene da služim ženi koja je umorila mog kralja, poklala moje ljude, mog sina učinila bogaljem?" Nedov je glas bio mukao od nevjerice.
"Tražim od vas da služite kraljevstvu", reče Varys. "Recite kraljici da ćete priznati svoju opaku izdaju, narediti svom sinu

da odloži mač, i proglasiti Joffrevja istinskim nasljednikom. Ponudite se da ćete oklevetali Stannisa i Renlvja kao nevjerne uzurpatore. Naša zelenooka lavica zna da ste častan čovjek. Ako joj date mir koji joj je potreban i vremena da se obračuna sa Stannisom, te obećanje da ćete ponijeti njezinu tajnu u grob, vjerujem da će vam dopustiti da odjenete crno i proživite ostatak svojih dana na Zidu, sa svojim bratom i onim nezakonitim sinom."

Pomisao na Jona ispuni Neda osjećajem stida, i tugom predubokom za riječi. Da je samo mogao ponovno vidjeti dječaka, sjesti i govoriti s njim... bol prostruji njegovom slomljenom nogom, pod prljavim sivim melemom njegova zavoja. Trgnuo se, nemoćno otvarajući i zatvarajući prste. "Je li to vaš plan," proštenje na Varvsa, "ili ste u savezu s Maloprstim?"

Činilo se da ovo zabavlja eunuha. "Prije bih se oženio Cjuohorovom Crnom kozom. Maloprsti je po svojoj nastranosti drugi čovjek u Sedam kraljevina. O, hranim ga probranim glasinama, dostatno dapomisli kako sam njegov... upravo kao što dopuštam Cersei da vjeruje kako sam njezin."

"A baš ste me uspjeli uvjeriti da ste moji. Recite mi, kneže Varvse, komu uistinu služite?"

Varys se slabašno osmjehne. "Pa, kraljevstvu, moj dobri kneže, kako ste ikad mogli u to sumnjati? Kunem se svojom izgubljenom muškosti.

Služim kraljevstvu, a kraljevstvo treba mir." Dokrajči posljednji gutljaj vina i hitne praznu mješinu. "Dakle koji je vaš odgovor, kneže Eddarde? Dajte mi svoju riječ da ćete kraljici reći ono što ona želi čuti kad vas dođe posjetiti."

"Ako to učinim, moja riječ bit će šuplja poput praznog oklopa. Moj mi život nije toliko dragocjen."

"Šteta." Eunuh ustane. "A život vaše kćeri, moj kneže? Koliko je on dragocjen?"

Studen probode Nedovo srce. "Moja kći..."

"Sigurno niste mislili da sam zaboravio vaše ljupko nevinašce, moj kneže? Kraljica posve sigurno nije."

"Ne", preklinjao je Ned, glasom koji se lomio. "Varvse, bogovi smilujte se, činite što hoćete sa mnom, ali izostavite moju kćer iz svojih spletki. Šansa nije više od djeteta."

"I Rhaenvs je bila dijete. Kći princa Rhaegara. Zlatna malena, mlađa od vaših djevojčica. Imala je crnog mačića kojeg je zvala Balerion, jeste li znali? Uvijek sam se pitao što je postalo od njega. Rhaenvs se voljela pretvarati da je bio pravi Balerion, Crna strava iz davnina, ali predmnijevam da su je Lannisterovi naučili dovoljno brzo koja je razlika između mačića i zmaja, onog dana kad su provalili njezina vrata." Varys ispusti dug umoran uzdah, uzdah čovjeka koji nosi svu tugu svijeta u vreći na ramenu. "Vrhovni septon jednom mi je rekao da kako griješimo, tako i patimo. Ako je to istina, kneže Eddarde, recite mi... zašto uvijek nevini pate najviše, kad vi visoki knezovi igrate svoju igru prijestolja? Zamislite se nad tim, ako želite, dok čekate kraljicu. A posvetite misao i ovomu: sljedeći posjetitelj koji navrati k vama mogao bi vam donijeti kruha i sira i makova mlijeka za vašu bol... a mogao bi vam donijeti i Sansinu glavu."

"Izbor je, moj dragi kneže Namjesnice, isključivo na vama."

CATELYN

Dok je vojska stupala u stroju niz nasip kroz crne baruštine Prevlake i slijevala se u riječnu krajinu iza nje, Catelynine strepnje su rasle. Zamaskirala je svoje strahove pod licem koje je držala mirnim i strogim, no bili su ondje unatoč tomu, povećavajući se sa svakom miljom koju su prešli. Dani joj bijahu tjeskobni, noći nemirne, a svaki gavran koji im je preletio nad glavom tjerao ju je da stisne zube.

Bojala se za svog oca kneza i čudila njegovoj zloslutnoj šutnji. Bojala se za svog brata Edmurea, i molila se da ga bogovi čuvaju bude li se morao suočiti s Kraljosjekom u bici. Bojala se za Neda i svoje djevojčice, i za drage sinove koje je ostavila u Oštrozimlju. Pa ipak, ništa nije mogla učiniti ni za jednog od njih, te se natjerala da sve misli o njima odloži u stranu. Moraš čuvati svoju snagu za Robba, rekla je samoj sebi. On je jedini komu možeš pomoći. Moraš biti okrutna i čvrsta poput Sjevera, Catelyn Tully. Sada moraš zaista biti Stark, poput tvog sina.

Robb je jahao na čelu kolone, pod lepršavim bijelim barjakom Oštrozimlja. Svakog bi dana zamolio jednog od svojih knezova da mu se pridruži, kako bi se mogli posavjetovati dok su jahali; počastio je svakog čovjeka po redu, nikoga posebno ne istaknuvši, slušajući kao stoje knez nJegov otac slušao, važući riječi jednog naspram drugog. Naučio je toliko mnogo od Neda, mislila je dok ga je gledala, no je li naučio dovoljno?

Crna Riba uzeo je stotinu odabranih ljudi i stotinu brzih konja te pohitao naprijed da zaštiti njihovo kretanje i izvidi put. Izvještaji koje su Ser Brvndenovi jahači donijeli nisu je baš umirili. Vojska kneza Tywina još je bila mnogo dana dalje na jugu... ali Walder Frey, gospodar Prijelaza, okupio je silu od blizu četiri tisuće ljudi kod svojih zamaka na Zelenim rašljama.

"Opet prekasno", promrmljala je Catelvn kad je to čula. Bio je to ponovljeni Trozubac, prokleti čovjek. Njezin brat Edmure sazvao je vazale; po pravilu, knez Frey se trebao pridružiti tullvjevskoj vojsci u Rijekotoku, no sjedio je ovdje.

"Četiri tisuće ljudi", ponovi joj tada Robb, više zbunjen nego ljut. "Knez Frey se ne može nadati da će sam odbiti Lannistere. Zasigurno kani pripojiti svoju silu našoj."

"Zaista?" upitala Catelvn.

Odjahala je naprijed da se pridruži Robbu i Robettu Gloveru, njegovu suputniku toga dana. Prethodnica se protezala pred njima, sporo-hodajuća šuma kopalja, barjaka i sulica. "Pitam se. Ne očekuj ništa od Waldera Freya, i nikad se nećeš iznenaditi."

"On je vazal vašeg oca."

"Neki ljudi svoja obećanja uzimaju ozbiljnije od drugih, Robbe. A knez Walder je uvijek bio naklonjeniji Bacačevoj hridi

nego što bi se mom ocu sviđalo. Jedan od njegovih sinova oženio se sestrom Tywina Lannistera. To samo po sebi znači malo, dakako. Knez Walder je napravio mnogo djece tijekom godina, a ona se moraju vjenčati s nekim. Ipak..."
"Mislite li da nas kani izdati Lannisterovima, moja gospo?" ozbiljno upita Robett Glover.
Catelyn uzdahne. "Ako ćemo govoriti istinu, sumnjam da čak i sam knez Frey zna što knez Frey kani učiniti. On posjeduje oprez starca i častohleplje mladića, a nikad mu nije manjkalo lukavosti."
"Moramo imati blizance, majko", gorljivo će Robb. "Nema drugog puta preko rijeke. Znate to."
"Da. A zna i Walder Frey, u to možeš biti siguran."
Te noći podigli su logor na južnome rubu močvare, na pola puta između kraljevske ceste i rijeke. Onamo im je Theon Greyjoy donio daljnje vijesti od njezina strica. "Ser Brynden je rekao da vam kažem kako je ukrstio mačeve s Lannisterovima. Tucet izviđača neće podnijeti izvještaj knezu Tywinu dulje vremena. Možda nikad više." Naceri se. "Ser Addam Marbrand zapovijeda njihovom prethodnicom, a on se povlači na jug, paleći putem. Zna gdje smo, više-manje, ali Crna Riba priseže da neće znati kad se razdvojimo."
"Osim ako mu knez Frey ne kaže", oštro će Catelyn. "Theone, kad se vratiš mom stricu, reci mu da postavi svoje najbolje strijelce oko blizanaca, danju i noću, sa zapovijedi da obore svakog gavrana kojeg ugledaju da napušta krunište. Ne želim da ijedna ptica donese glase o kretanjima mog sina knezu Tywinu."
"Ser Brinden se već pobrinuo za to, moja gospo", odgovori Theon s drskim osmijehom. "Još nekoliko crnih ptica i imat ćemo ih dovoljno da ispečemo pitu. Sačuvat ću vam njihovo perje za šešir."
Trebala je znati da će Brynden Crna Riba sve uraditi dobro i prije nego što mu ona išta naredi. "Što su Frevevi radili dok su im Lannisterovi palili polja i pljačkali utvrde?"
"Bilo je nešto borbe između Ser Addamovih ljudi i onih kneza Waldera", odvrati Theon. "Ni dan jahanja odavde, pronašli smo dva lannisterska izviđača kako hrane vrane gdje su ih freyevci objesili. Većina snaga kneza Waldera ostaje, međutim, okupljena kod blizanaca."
Ovo nesumnjivo nosi pečat Waldera Fraya, gorko pomisli Catelyn; držati se po strani, čekati, promatrati, ne izlagati se opasnosti osim ako niste prisiljeni.
"Ako se borio s Lannisterovima, možda zaista kani poštovati prisegu", reče Robb.
Catelyn je bila manje ohrabrena. "Braniti vlastitu zemlju je jedno, a otvorena bitka protiv kneza Tywina nešto posve drugo."
Robb se ponovno obrati Theonu Greyjoyu. "Je li Crna Riba pronašao drugi put preko Zelenih rašlji?"
Theon zatrese glavom. "Rijeka je nabujala i brza. Ser Brynden veli da se ne može pregaziti, ne ovako daleko na Sjeveru."
"Moram imati taj prijelaz!" objavi Robb, pjeneći se. "O, naši su konji možda sposobni preplivati rijeku, predmnijevam, ali ne s oklopljenim judima na svojim leđima. Trebamo načiniti splavi da otisnemo naš čelik prijeko, kacige, oklope i koplja, a nemamo za to drveća. M vremena. Knez Tywin marširа na Sjever..." Stisne dlan u šaku.
"Knez Frey bio bi budala kad bi nam pokušao zapriječiti put", reče Theon Greyjoy svojim uobičajenim lagodnim samopouzdanjem. "Imamo pet puta više ljudi. Možeš zauzeti blizance ako trebaš, Robbe."
"Ne olako," upozori ih Catelvn, "i ne na vrijeme. Dok biste podizali opsadu, Tywin Lannister bi doveo svoju vojsku i napao vas s leđa."
Robb skrene pogled s nje na Greyjoya, tragajući za odgovorom i ne nalazeći ga. Na trenutak se doimao još mlađim od svojih petnaest ljeta, unatoč oklopu, maču i čekinjama na obrazima. "Što bi učinio knez moj otac?" upitao ju je.
"Pronašao put prijeko", reče mu ona. "Što god bilo potrebno."
Sljedećeg je jutra sam Ser Brynden Tully dojahao natrag k njima. Zamijenio je težak oklop i kacigu koje je nosio kao Vitez od Dveri za laganiju kožu sa žičanom košuljom izvidničkog konjanika, ali njegova riba od opsidijana još uvijek mu je pridržavala plašt.
Lice njezina strica bilo je ozbiljno dok je silazio s konja. "Dogodila se bitka ispod zidina Rijekotoka", reče, strogih usana. "Čuli smo za nju od lannisterskog izviđača kojeg smo zarobili. Kraljosjek je razorio Edmureovu vojsku i natjerao knezove Trozupca u bijeg posrćući."
Studena ruka ščepa Catelynino srce. "A moj brat?"
"Ranjen i zarobljen", reče Ser Brynden. "Knez Blackwood i ostali preživjeli pod opsadom su unutar Rijekotoka, opkoljeni Jaimeovom vojskom."
Robb se doimao srditim. "Moramo prijeći tu prokletu rijeku ako se želimo imalo nadati da ćemo ih osloboditi na vrijeme."
"To neće biti lako provesti", upozori njezin stric. "Knez Frey je povukao cijelu svoju silu unutar svog zamka, a njegove su dveri zatvorene i zakračunate."
"Prokleti čovjek", opsuje Robb. "Ako stara budala ne popusti i ne pusti me prijeko, neće mi ostaviti drugog izbora nego jurišati na njegove zidine. Strgnut ću mu blizance oko ušiju, budem li morao, vidjet ćemo kako će mu se to svidjeti!"
"Zvučiš poput mrzovoljna dječaka, Robbe", oštro će Catelyn. "Dijete ugleda zapreku, i prva mu je pomisao da je zaobiđe ili sruši. Knez mora naučiti da riječi katkad mogu postići ono što mačevi ne mogu."
Robbov vrat pocrveni od ukora. "Recite mi kako to mislite, majko", reče krotko.
"Frevevi su držali prijelaz šest stotina godina, i tijekom šest stotina godina nikad nisu propustili ubirati cestarinu."
"Kakvu cestarinu? Što on želi?"
Ona se osmjehne. "To moramo otkriti."

"A što ako se odlučim ne platiti ovu cestarinu?"
"Onda se radije povuci u Jarak Cailin, prestroji se kako bi se sukobio s knezom Tywinom u bici... ili se potrudi da ti narastu krila. Ne vidim drugog izbora." Catelyn podbode konja i odjaše, ostavljajući sina da razmišlja o njezinim riječima. Ne bi valjalo kad bi osjećao da mu mati preuzima mjesto. Jesi liga naučio mudrosti jednako kao i srčanosti, Nede? pitala se. Jesi liga naučio klečati? Grobišta Sedam kraljevina bila su puna hrabrih ljudi koji nikad nisu naučili tu lekciju.
Bilo je gotovo podne kad je njihova prethodnica dospjela nadomak blizanaca, gdje su stolovali gospodari Prijelaza. Zelene rašlje tekle su ovdje brzo i duboko, ali Freyevi su ih premostili prije mnogo stoljeća i obogatili se novcem koji su im ljudi plaćali da prijeđu. Njihov je most bio masivan luk od glatkog sivog kamena, dovoljno širok da dvoja kola prođu usporedo; vodene kule dizale su se iz središta luka, nadzirući i cestu i rijeku svojim otvorima za strijele, ubojitim rupama, i željeznim rešetkama. Frevevima su bile potrebne tri generacije da dovrše svoj most; kad su bili gotovi podigli su čvrste drvene utvrde na svakoj obali, tako da nitko nije mogao prijeći bez njihova dopuštenja.
Drvo je odavno prepustilo mjesto kamenu. Blizanci - dva zdepasta, ružna, impresivna zamka, jednaka u svakome pogledu, s mostom koji se poput luka svijao između njih - čuvali su prijelaz stoljećima. Visoki zaštitni zidovi, duboki jarci, i teške hrastove i željezne dveri štitili su prilaze, potpornji mosta uzdizali su se iz čvrstih unutrašnjih glavnih kula, postojale su stražarnice i željezne rešetke na svakoj obali, a vodena kula branila je sam luk mosta.
Jedan letimičan pogled bio je dovoljan da obavijesti Catelyn kako se taj zamak ne može osvojiti na juriš. Iz grudobrana su stršila koplja, mačevi i štipavci, na svakom kruništu i na svakom otvoru za strijele stajao je po jedan strijelac, pokretni je most bio podignut, rešetke spuštene, dveri zatvorene i zakračunate.
Veliki Jon počeo je kleti i psovati čim je vidio što ih čeka. Knez Rickard Karstark mrgodio se u tišini. "To se ne da napasti, moja gospodo", objavio je Roose Bolton.
"Niti osvojiti opsadom, bez vojske na suprotnoj obali koja bi opkolila drugi zamak", turobno će Helman Tallhart. Preko duboke tekuće zelene vode, zapadni blizanac stajao je poput odraza svog istočnog brata. "Čak i kad bismo imali vremena. Kojeg, dakako, nemamo."
Dok su sjevernjački knezovi proučavali zamak, otvorile su se dveri za napad, drveni je most kliznuo preko jarka, a tucet je vitezova izjahalo da se s njima suoči, predvođeni četvoricom od brojnih sinova kneza Waldera. Njihov su barjak resile kule blizanci, tamnomodre na srebrno-sivom svijetlom polju. Ser Stevron Frey, nasljednik kneza Waldera, govorio je za njih. Frevevi su podsjećali na lasice; Ser Stevron, koji je prešao šezdesetu i imao vlastitu unučad, nalikovao je na posebno staru i umornu lasicu, no bio je prilično uljudan. "Moj knez otac poslao me da vas pozdravim i upitam tko predvodi tako silnu vojsku."
"Ja." Robb potjera konja naprijed. Bio je u svom oklopu sa štitom vuka Oštrozimlja privezanim za sedlo i Sivim vjetrom koji je tapkao uz njega.
Stari vitez promotri Catelvna sina s gotovo neprimjetnim bljeskom smijeha u vodenastim sivim očima, iako se njegov škopac nelagodno trgnuo i plaho ustuknuo pred vukom. "Moj otac knez bio bi vrlo počašćen kad biste podijelili meso i medovinu s njime u zamku i objasnili mu svrhu svoga dolaska."
Njegove riječi pale su medu vazalske knezove poput golema kamena iz katapulta. Nijedan nije odobravao. Psovali su, prepirali se, nadvikivali jedan drugog.
"Ne smijete to učiniti, moj gospodaru", Galbart Glover uvjeravao je Robba. "Knezu Walderu ne može se vjerovati."
Roose Bolton kimne. "Odete li onamo sami, njegovi ste. Moći će vas prodati Lannisterovima, baciti u tamnicu, ili vam prerezati vrat, što ga volja."
"Želi li govoriti s nama, neka otvori dveri, i svi ćemo podijeliti njegovo meso i medovinu", objavi Ser Wendel Manderlv.
"Ili neka izađe i raspravlja s Robbom ovdje, pred očima i njegovih i naših ljudi", predloži njegov brat, Ser Wylis.
Catelvn Stark dijelila je njihove sumnje, ali morala je samo letimično pogledati Ser Stevrona da shvati kako nije zadovoljan onim što čuje. Nekoliko riječi više i prilika bi bila izgubljena. Morala je reagirati, i to brzo. "Ja ću poći", reče glasno.
"Vi, moja gospo?" Veliki Jon namršti čelo. "Majko, jeste li sigurni?" Robb očito nije bio.
"Nikad sigurnija", slagala je Catehyn glatko. "Knez Walder je vazal mog oca. Poznajem ga otkad sam bila djevojčica. Nikad mi ne bi učinio zlo." Osim ako ne bi u tome vidio neku dobit, dodala je nijemo, ali neke istine nisu trpjele da se izgovore, a neke su laži bile potrebne.
"Uvjeren sam da bi moj otac knez rado govorio s kneginjom Catelvn", reče Ser Stevron. "Kako bi jamčio za naše dobre namjere, moj brat Ser Perwyn ostat će ovdje dok vam se ona sigurno ne vrati."
"Bit će naš počasni gost", reče Robb. Ser Perwyn, najmlađi od četvorice Frevevih u skupini, sjaše i preda uzde svog konja bratu. "Tražim da se moja majka vrati do večeri, Ser Stevrone", nastavi Robb. "Ne namjeravam se ovdje dulje zadržavati."
Ser Stevron ljubazno kimne glavom. "Kako velite, moj kneže." Catelvn potjera konja naprijed ne osvrnuvši se. Sinovi kneza Waldera i pratnja pristadoše uz nju.
Njezin je otac jednom rekao za Waldera Freya da je bio jedini knez u Sedam kraljevina koji je mogao podići vojsku iz vlastitih hlača. Kad je gospodar Prijelaza poželio Catelvn dobrodošlicu u velikoj dvorani istočnog zamka, okružen dvadesetoricom živućih sinova (bez Ser Perwyna, koji bi bio dvadeset prvi), trideset šestoricom unuka, devetnaestoricom praunuka, te brojnim kćerima, unukama, kopiladi, i prakopiladi, shvatila je točno što je mislio.
Knez Walder bio je devedesetogodišnjak, suhonjava ružičasta lasica s ćelavom pjegavom glavom, odveć kostoboljna da bi

stajala bez pomoći. Njegova najnovija žena, blijeda krhka djevojka od šesnaest ljeta, koračala je pokraj njegove nosiljke dok su ga unosili. Bila je osma kneginja Frey.
"Veliko je zadovoljstvo ponovno vas vidjeti nakon toliko godina, moj kneže", reče Catelyn.
Starac sumnjičavo zaškilji u nju. "Je li? Sumnjam. Poštedite me milozvučnih riječi, kneginjo Catelyn, prestar sam. Zbog čega ste ovdje? Zar je vaš dječak preponosan da bi došao preda me sam? Što imam činiti s vama?"
Catelyn je bila djevojčica kad je posljednji put posjetila blizance, ali čak je i tada knez Walder bio razdražljiv, oštra jezika, grube naravi. Godine su ga učinile gorim nego ikad, činilo se. Morat će birati riječi s pažnjom, i potruditi se najbolje što može da je njegove ne uvrijede.
"Oče," Ser Stevron će prijekorno, "zaboravljate se. Kneginja Stark ovdje je na vaš poziv."
"Jesam li tebe pitao? Još uvijek nisi knez Frey, ne dok ja ne umrem. Izgledam li mrtav? Ne želim čuti upute od tebe."
"Ovako se ne razgovara pred našom plemenitom gošćom, oče", reče jedan od njegovih mlađih sinova.
"Sad me se moja kopilad usuđuje učiti ponašanju", potuži se knez Walder. "Govorit ću kako mi se svidi, proklet bio. Za života sam ugostio tri kralja, i kraljice također, misliš li da mi trebaju lekcije od tebi sličnih, Rvgeru? Tvoja majka je muzla koze kad sam joj prvi put dao svoje sjeme." Otpustio je porumenjelog mladića kvrcnuvši prstima i mahnuo rukom dvojici drugih sinova. "Danvvelle, Whalene, pomozite mi u stolac."
Podigli su kneza Waldera iz njegove nosiljke i odnijeli ga do velikog sjedala Frevevih, visokog stolca od crne hrastovine izrezbarenog u obliku dviju kula povezanih mostom. Njegova mlada žena plaho se prišuljala i pokrila mu noge gunjem. Kad se smjestio, starac dade Catelvn znak da se približi i usadi papirnato suh poljubac na njezinu ruku. "Evo", objavi. "Sada kad sam udovoljio propisima, moja gospo, možda će mi moji sinovi učiniti čast time što će začepiti usta. Zašto ste ovdje?"
"Da vas zamolim da otvorite svoje dveri, moj kneže", uljudno odvrati Catelvn. "Mom sinu i njegovim kneževskim vazalima jako se žuri da prijeđu rijeku i nastave svojim putem."
"Prema Rijekotoku?" On prigušeno zahihoće. "O, ne trebate mi reći, ne trebate. Još nisam slijep. Ovaj starac još uvijek može čitati kartu."
"Prema Rijekotoku", potvrdi Catelvn. Nije vidjela razloga da to zaniječe. "Gdje sam očekivala da ću zateći i vas, moj kneže. Još uvijek ste vazal mog oca, zar ne?"
"He", reče knez Walder, glasom između smijeha i stenjanja. "Sazvao sam svoje mačeve, jesam, ovdje su, vidjeli ste ih na zidovima. Moja je namjera bila da krenem u marš čim se moje snage okupe. Zapravo, da pošaljem svoje sinove. Sam sam daleko od marširanja, kneginjo Catelyn." Ogleda se oko sebe za mogućom potvrdom i pokaže na visokog, pogurenog muškarca od pedeset godina. "Reci joj, Jarede. Reci joj da je to bila moja namjera."
"Jest, moja gospo", reče Ser Jared Frey, jedan od njegovih sinova s drugom ženom. "Na moju čast."
"Je li moja krivnja što je vaš budalasti brat izgubio bitku prije nego što smo mogli pomoći?" Naslonio se na svoje jastuke i mrko je pogledao, kao da je izaziva da ospori njegovu verziju događaja. "Rečeno mi je da je Kraljosjek prošao kroz njega kao sjekira kroz mladi sir. Zašto bi se moji dječaci žurili na jug da umru? Svi koji su otišli na jug sada opet bježe na Sjever."
Catelyn bila rado bila nabila staro zanovijetalo na ražanj i ispekla ga na vatri, ali imala je vremena samo do večeri da otvori most. Mirno, ona reče: "Razlog više da moramo stići u Rijekotok, što prije. Kamo možemo otići razgovarati, moj kneže?"
"Razgovaramo sada", potuži se knez Frey. Pjegava ružičasta glava oštro se osvrne. "Što svi vi gledate?" vikne na svoj rod. "Odlazite odavde. Kneginja Stark želi sa mnom govoriti nasamo. Možda želi moju vjernost staviti na iskušenje, he. Idite, svi vi, nađite si kakva korisnog posla. Da, i ti, ženo. Van, van, van." Dok su se njegovi sinovi, unuci, kćeri i kopilad, nećakinje i nećaci slijevali iz dvorane, on se nagne bliže Catelyn i prizna: "Svi oni samo čekaju da umrem. Stevron čeka već četrdeset godina, ali ja ga neprestano razočaravam. He. Zašto bih umro samo da bi on bio knez, pitam ja vas. Odbijam to učiniti."
"Iskreno se nadam da ćete doživjeti stotu."
"To bi ih uzrujalo, budite sigurni. O, budite sigurni. A sada, što ste htjeli reći?"
"Želimo prijeći", reče mu Catelyn.
"O, zaista? Izravni ste. Zašto bih vas pustio?"
Na trenutak njezin se gnjev rasplamsao. "Kad biste bili dovoljno snažni da se popnete na vlastite bedeme, kneže Frey, vidjeli biste da moj sin ima dvadeset tisuća ljudi pred vašim zidinama."
"Bit će ih dvadeset tisuća trupala kad knez Tywin stigne ovamo", starac uzvrati paljbu. "Ne pokušavajte me zaplašiti, moja gospo. Vaš muž je u nekakvoj izdajničkoj ćeliji pod Crvenom utvrdom, vaš je otac bolestan, možda na samrti, a Jaime Lannister drži vašeg brata u lancima. Sto imate čega bih se trebao bojati? Onog vašeg sina? Na svakog vašeg sina odgovorit ću jednim svojim, i opet ću ih imati osamnaest kad svi vaši budu mrtvi."
"Položili ste prisegu mom ocu", podsjeti ga Catelyn.
On mahne glavom sjedne strane na drugu, smiješeći se. "O, da, izustio sam nekoliko riječi, ali položio sam prisegu i kruni, čini mi se. Joffrev je sada kralj, a to ne čini vas i vašeg dječaka i sve one budale vani ništa boljima od pobunjenika. Da imam makar toliko razuma koliko su ga bogovi dali ribi, pomogao bih Lannisterovima da vam svima zapapre."
"Zašto to ne učinite?" izazove ga ona.

Knez Walder je prezirno frknuo. "Knez Tywin ponosan i sjajan, guverner Zapada, Kraljev Namjesnik, o, kakav je on veličanstven čovjek, on i njegovo zlatno ovo i zlatno ono i lavovi ovdje i lavovi ondje. Okladio bih se s vama da jede previše graha, da pušta vjetrove kao i ja, ali nikad njega nećete čuti da to priznaje, o, ne. Što to uostalom on ima da se tako nadima? Samo dva sina, a jedan od njih je izobličeno malo čudovište. Na svakog njegova sina odgovorit ću mu jednim svojim, i još će mi ih preostati devetnaest i pol kad svi njegovi budu mrtvi!" Zahihotao je. "Ako knez Tywin želi moju pomoć, neka me prokleto lijepo zamoli za nju."
To je bilo sve stoje Catelvn trebala čuti. "Ja molim vašu pomoć, moj kneže", ona će ponizno. "A moj otac i brat, moj muž knez i moji sinovi mole mojim glasom."
Knez Walder uperi koščati prst u njezino lice. "Poštedite me slatkih riječi, moja gospo. Slatke riječi dobivam od svoje žene. Jeste li je vidjeli? Šesnaest joj je, mali cvijetak, a sav njezin med je samo za mene. Kladim se da će mi dogodine u ovo vrijeme dati sina. Možda ću njega učiniti nasljednikom, zar to ne bi razjarilo ostale?"
"Sigurna sam da će vam ona dati mnogo sinova."
Njegova glava micala se gore i dolje. "Vaš knez otac nije došao na vjenčanje. Uvreda, kako ja to vidim. Makar je na samrti. Nije došao ni na moje posljednje vjenčanje. Naziva me pokojnim knezom Frevom, znate. Zar misli da sam umro? Nisam umro, i obećavam vam, nadživjet ću ga kao što sam nadživio njegova oca. Vaša je obitelj uvijek pišala na mene, ne poričite, ne lažite, znate da je istina. Prije mnogo godina, otišao sam vašem ocu i predložio brak između njegova sina i moje kćeri, tek nekoliko godina starijom od Edmurea, a ako se vaš brat ne bi zagrijao za nju, imao sam drugih koje je mogao imati, mladih, starih, djevica, udovica, što god je htio. Ne, knez Hoster nije htio ni čuti za to. Slatke mije riječi uputio, isprike, ali ono što sam ja želio bilo je da se riješim jedne kćeri.

A vaša sestra, ta, ona je zla do srži. Bilo je to, prije godinu dana, ne više, Jon Arryn je još uvijek bio Kraljev Namjesnik, a ja sam otišao u grad da vidim svoje sinove kako jašu na turniru. Stevron i Jared sada su prestari za borilište, ali jahali su Damvell i Hosteen, Perwyn također, a nekoliko moje kopiladi okušalo se u kreševu. Da sam znao kako će me osramotiti, nikad se ne bih pomučio da otputujem. Zar sam morao projahati cijeli taj put samo da bih gledao kako Hosteena zbacuje s konja ono Tvrellovo mladunče? Pitam ja vas. Dječak je upola mlađi, Ser Krasuljak ga zovu, nešto tako. A Danwella je zbacio putujući vitez! Ima dana kada se pitam jesu li ta dvojica zaista moji. Moja treća žena bila je Crakehallica, sve crakehallske žene su drolje. No, zaboravite to, umrla je prije nego što ste se rodili, što vas briga?
Govorio sam o vašoj sestri. Predložio sam knezu i kneginji Arryn da odgajaju moja dva unuka na dvoru, i ponudio da ću uzeti njihova sina za štićenika ovdje u blizancima. Zar moji unuci nisu vrijedni da se vide na kraljevu dvoru? Oni su dragi momci, mirni i uglađeni. Walder je Merettov sin, nazvan po meni, a onaj drugi... he, ne sjećam se... mogao je biti drugi Walder, uvijek ih nazivaju Walder kako bih im bio skloniji, ali njegov otac... kojemu je sad od njih otac?" Njegovo se lice nabora. "Pa, tko god bio, knez Arryn ga nije htio, a ni drugog, a za to okrivljujem vašu sestru. Sledila se kao da sam predložio prodati njezina sina glumačkoj trupi ili učiniti eunuha od njega, a kad je knez Arryn rekao da dijete odlazi u Zmajev kamen da ga odgaja Stannis Baratheon, izjurila je bez riječi kajanja, a sve što mi je Namjesnik mogao ponuditi bile su isprike. Od kakve su koristi isprike? Pitam ja vas."
Catelvn se namršti, uznemirena. "Mislila sam da se Lysin dječak trebao odgajati kod kneza Tywina u Bacačevoj hridi."
"Ne, bio je to knez Stannis", razdražljivo će Walder Frey. "Mislite li da ne umijem razlikovati kneza Stannisa od kneza Tywina? Obojica su šupci koji misle da su odveć plemeniti da bi srali, ali ništa zato, znam razliku. Ili držite da sam toliko star da se ne sjećam? Devedeset mi je i sjećam se vrlo dobro. Sjećam se i što valja raditi sa ženom. Ona moja supruga dat će mi sina za manje od godinu dana, kladim se. Ili kćer, tu se ne može pomoći. Dječak ili djevojčica, bit će crveno, naborano i drečavo, po svoj prilici ona će ga htjeti nazvati Walder ili Walda."
Catelvn nije zanimalo koje će ime kneginja Frey izabrati za svoje dijete. "Jon Arryn je kanio odgajati svog sina kod kneza Stannisa, posve ste sigurni u to?"
"Da, da, da", reče starac. "Samo on je umro, pa kakve onda to ima veze? Vi velite da želite prijeći rijeku?"
"Želimo."
"E pa, ne možete!" reče knez Walder odrješito. "Osim ako ja to dopustim, a zašto bih? Tullvjevi i Starkovi nikad nisu bili moji prijatelji." Naslonio se natrag u svoj stolac i prekrižio ruke, smijuljeći se, čekajući njezin odgovor.
Ostatak je bio samo cjenkanje.
Nabreklo crveno sunce visjelo je nisko nad zapadnim brdima kad su se dveri zamka otvorile. Pomični se most škripeći spustio, rešetke se vitlom podigle, a kneginja Catelvn Stark izjahala da se pridruži svomu sinu i njegovim kneževskim vazalima. Iza nje pristizali su Ser Jared Frey, Ser Hosteen Frey, Ser Danwell Frey, i nezakoniti sin kneza Waldera Ronel Rivers, predvodeći dugačku kolonu kopljanika, red za redom ljudi teška koraka u žicanim košuljama od modroga čelika i srebrnosivim plaštevima.
Robb joj dogalopira u susret, sa Sivim Vjetrom koji je jurio uz njegova pastuha. "Dogovoreno je", reče mu ona. "Knez Walder će ti odobriti prijelaz. Njegovi mačevi su također tvoji, manje četiri stotine koje kani zadržati da čuvaju blizance. Predlažem ti da ostaviš četiri stotine svojih, mješoviti odred strijelaca i mačevalaca. On se ne može usprotiviti ponudi da povećaš njegov garnizon... ali pazi da predaš zapovijed čovjeku kojem možeš vjerovati. Knezu Walderu će možda trebati pomoć da održi riječ."
"Kako velite, majko", odvrati Robb, zureći u redove kopljanika. "Možda... Ser Helman Tallhart, što mislite?"

"Dobar izbor."
"Što... što je htio od nas?"
"Ako možeš ustupiti nekoliko svojih mačeva, treba mi nekoliko ljudi da otprate dvojicu unuka kneza Freya na Sjever u Oštrozimlje", reče mu ona. "Složila sam se da ću ih uzeti za štićenike. Oni su mladi dječaci, od osam i sedam godina. Čini se da se obojica zovu Walder. Mislim da bi tvomu bratu Branu dobro došlo društvo dječaka njegove dobi."
"Je li to sve? Dva štićenika? To je mala cijena za..."
"Sin kneza Freya Olvar ići će s nama", nastavi ona. "Ima ti služiti kao osobni štitonoša. Njegov otac želi da ga proglase vitezom, u skoro vrijeme."

"Štitonoša." Slegne ramenima. "Dobro, to je dobro, ako je..."
"Također, ako nam se tvoja sestra Arya sigurno vrati, složili smo se da će se udati za najmlađeg sina kneza Waldera, Elmara, kad njih dvoje postanu punoljetni."
Robb se doimao zbunjenim. "Aryji se to neće svidjeti."
"A ti se imaš vjenčati s jednom od njegovih kćeri, kad ratovanje završi", reče ona. "Njegovo gospodstvo je ljubazno pristalo dopustiti ti da izabereš onu djevojku koja ti se najviše svidi. Ima ih više za koje drži da bi mogle odgovarati."
Na svoju čast, Robb ne ustukne. "Shvaćam." "Pristaješ li?" "Mogu li odbiti?" "Ne, ako želiš prijeći."
"Pristajem", svečano će Robb. Nikad joj se nije činio toliko muževnim kao u tom trenutku. Dječaci se mogu igrati mačevima, ali samo je knez mogao sklopiti bračni ugovor, znajući što je značio.
Prešli su te večeri dok je mjesečev srp plutao nad rijekom. Dvostruka kolona vijugala je putem kroz dveri istočnog blizanca poput goleme čelične zmije, pužući preko dvorišta, u utvrdu i preko mosta, kako bi ponovno izašla iz drugog zamka na zapadnu obalu.
Catelyn je jahala na čelu zmije, sa svojim sinom i stricem Ser Bryndenom i Ser Stevronom Freyom. Slijedilo ih je devet desetina njihovih konjanika; vitezovi, kopljanici, slobodni jahači i strijelci na konjima. Trebali su im sati da prijeđu. Poslije, Catelyn se sjećala topota nebrojenih kopita po pomičnome mostu, pogleda na kneza Waldera Freya koji ih je sa svoje nosiljke promatrao kako prolaze, bljeska očiju koje su virile kroz proreze ubojitih rupa u stropu dok su jahali kroz Vodenu kulu.
Veći dio Sjevernjačke vojske, kopljanici, strijelci i velik broj oklopljenog pješaštva, ostao je na istočnoj obali pod zapovjedništvom Roosea Boltona. Robb mu je naredio da nastavi marš na jug, kako bi se sukobio s golemom lannisterskom vojskom koja je stizala na Sjever pod knezom Tywinom.
Za dobro ili zlo, njezin je sin bacio kocku.

JON

jesi li dobro, Snow?" upita knez Mormont, mrgodeći se. "Dobro", grakne njegov gavran. "Dobro."
"Jesam, moj gospodaru", Jon izusti laž... glasno, kao da će je to učiniti istinom. "A vi?"
Mormont je naborao čelo. "Mrtvac me pokušao ubiti. Kako bih se morao osjećati?" Počešao se ispod čeljusti. Njegova čupava siva brada bila je oprljena vatrom, te ju je odrezao. Blijede čekinje njegovih novih brkova činile su ga starim, zapuštenim i čangrizavim. "Ne izgledaš dobro. Kako tvoja ruka?"
"Zarasta." Jon savije svoje zavijene prste kako bi mu pokazao. Opekao se teže nego što je mislio bacajući plamteće zastore, a desnica mu je bila umotana u svilu do polovice lakta. U onom času nije osjetio ništa; agonija je nastupila poslije. Iz njegove ispucane crvene kože cijedila se tekućina, a stravični krvavi mjehuri rasli su između njegovih prstiju, veliki poput žohara. "Meštar veli da će mi ostati ožiljci, ali inače bi ruka trebala biti jednako dobra kao prije."
"Nagrđena ruka nije ništa. Na Zidu, rukavice ćeš nositi vrlo Često."
"Kako velite, moj gospodaru." Nije pomisao na ožiljke mučila Jona; mučilo ga je sve ostalo. Meštar Aemon mu je dao makovo mlijeko, no unatoč tomu, bol je bila nesnosna. Isprva se osjećao kao da mu je ruka još uvijek u plamenu, da gori danju i noću. Jedino mu je njezino uranjanje u plitice snijega i sastrugana leda donosilo barem kakvo olakšanje. Jon je zahvaljivao bogovima što ga nitko osim Duha nije vidio kako se previja na postelji, jaučući od boli. A kad bi na koncu zaspao, sanjao je, a to je bilo još gore. U snu, truplo s kojim se borio imalo je modre oči, crne ruke i lice njegova oca, ali nije se usuđivao to reći Mormontu.
"Dywen i Hake su se vratili sinoć", reče Stari Medvjed. "Nisu pronašli ni traga tvomu stricu, ništa više od drugih."
"Znam." Jon se dovukao u zajedničku dvoranu kako bi objedovao s prijateljima, a neuspjeh izviđačke potrage bilo je jedino o čemu su ljudi razgovarali.
"Znaš", progunđa Mormont. "Kako to da ovdje svi sve znaju?" Činilo se da nije očekivao odgovor. "Izgleda da su bila samo dva... ona stvora, što god da su, neću ih nazvati ljudima. A hvala bogovima na tome. Još koji i... pa, ne isplati se o tome razmišljati. Bit će ih više, međutim. Osjećam to u ovim svojim starim kostima, a meštar Aemon se slaže. Hladan vjetar se diže. Ljeto je pri kraju, a dolazi zima kakvu ovaj svijet još nije vidio."
Zima dolazi. Starkovske riječi Jonu nikad nisu zvučale tako strašno i zloslutno kao sada. "Moj gospodaru," reče oklijevajući, "govore da je sinoć stigla ptica..."
"Jest. Što s njom?"

"Nadao sam se da je vijest poslao moj otac."
"Otac", podrugivao se stari gavran, kimajući glavom dok je šetao preko Mormontovih ramena. "Otac."
Vrhovni zapovjednik podigne ruku da mu začepi kljun, ali mu gavran skoči na glavu, raširi krila i odleti preko odaje kako bi sletio iznad prozora. "Žalost i galama", progunđa Mormont. "To je sve čemu služe, gavrani. Zašto trpim tu nesnosnu ptičurinu... daje bilo vijesti od kneza Eddarda, ne misliš li da bih poslao po tebe? Kopile ili ne, ipak si njegova krv. Poruka se odnosila na Ser Barristana Selmvja. Čini se da su ga udaljili iz kraljevske garde. Njegovo su mjesto dali onom crnom psu Cleganeu, a sada Selmvja traže zbog izdaje. Budale su poslale neke stražare da ga uhvate, ali on je ubio dvojicu i utekao." Mormont frkne, ne ostavljajući mjesta sumnji o svome mišljenju o ljudima koji su poslali
zlatne plašteve na viteza tako znamenita kao stoje Barristan Smjeli. "Bijele su sjene u našim šumama, nespokojni mrtvaci opsjedaju naše dvorane, a jedan dječak sjedi na Željeznom prijestolju", reče s gađenjem.
Gavran se prodorno nasmije. "Dječak, dječak, dječak, dječak."
Ser Barristan je bio najveća nada Staroga Medvjeda, sjeti se Jon; ako je pao, kakvi su izgledi da će se itko obazreti na Mormontovo pismo? Stisne prste u šaku. Bol prostruji njegovim opečenim prstima. "Što je s mojim sestrama?"
"U poruci nema spomena knezu Eddardu ni djevojčicama." On nervozno slegne ramenima. "Možda nisu dobili moje pismo. Aemon je poslao dva primjerka, po svojim najboljim pticama, ali tko može reći? Vjerojatnije je da se Pvcelle nije udostojio odgovoriti. Ne bi mu bilo prvi put, ni posljednji. Bojim se da ne značimo ništa u Kraljevu grudobranu. Oni nam kažu što žele da znamo, a to je vrlo malo."
A vi meni kažete što želite da ja znam, no to je još manje, pomisli Jon srdito. Njegov je brat Robb sazvao vazale i odjahao na jug u rat, ali nitko mu o tome nije pisnuo ni riječi... osim Samvvella Tarlvja, koji je pročitao pismo meštru Aemonu i šapnuo Jonu njegov sadržaj potajno te noći, cijelo vrijeme govoreći kako ne bi smio. Nesumnjivo su držali kako rat njegova brata nije njegova briga. To gaje mučilo više nego stoje mogao izreći. Robb je marširao, a on nije. Bez obzira na to koliko je često Jon sebi govorio kako mu je sada mjesto ovdje, s njegovom novom braćom na Zidu, još uvijek se osjećao poput kukavice.
"Kukuruz", kričao je gavran. "Kukuruz, kukuruz."
"O, budi tiho", reče mu Stari Medvjed. "Snow, za koliko ćeš se vremena prema meštru Aemonu moći ponovno koristiti tom svojom rukom?"
"Uskoro", odvrati Jon.
"Dobro." Na stol između njih, knez Mormont položi veliki mač u crnim metalnim koricama optočenim srebrom. "Evo. Onda ćeš biti spreman za ovo."
Gavran doleprša dolje i sleti na stol, šepireći se prema maču, znatiželjno nakrivljene glave. Jon je oklijevao. Nije naslućivao značenje ovog. "Moj gospodaru?"
"Vatra je istopila srebro s jabučice i oštetila štitnik i držak. No, suha koža i staro drvo, što možeš očekivati? Oštrica, međutim... trebala bi vatra stotinu puta vruća da naudi oštrici." Mormont gurne korice preko grubih hrastovih dasaka. "Ostalo sam dao ponovno načiniti. Uzmi ga."
"Uzmi ga", poput jeke ponovi njegov gavran, čisteći perje kljunom. "Uzmi ga, uzmi ga."
Nespretno, Jon uzme mač u ruku. Svoju lijevu ruku; zamotana mu je desnica još uvijek bila odveć bolna i nespretna. Oprezno ga izvuče iz korica i podigne ga u ravninu svojih očiju.
Jabuka bijaše komad blijedog kamena otežana olovom da uravnoteži dugačku oštricu. Bila je izrezbarena u obliku vučje glave iskešenih zubi, s krhotinama granata umetnutima u oči. Držak bijaše od čiste kože, meke i crne, još neumrljane znojem i krvlju. Sama je oštrica bila dobrih pola stope duža od onih na koje je Jon naviknuo, zašiljena da probada jednako kao i da siječe, s tri žljebića duboko urezana u kovinu. Dok je Led bio pravi dvoručni veliki mač, ovaj je bio za ruku i pol, kadikad nazivan "mač kopiladi". No vučji se mač doimao lakšim od oštrica kojima je dotad baratao. Kad ga je Jon okrenuo u stranu, mogao je vidjeti mreškanje na tamnom čeliku gdje je metal bio više puta presavijen. "Ovo je valvrijski čelik, moj gospodaru", reče u čudu. Njegov mu je otac često dopuštao rukovati Ledom; poznavao je izgled, osjećaj.
"Jest", reče mu Stari Medvjed. "Bio je to mač mog oca, i oca njegova oca. Mormonti su ga nosili pet stoljeća. Baratao sam njime u moje doba i predao ga mom sinu kad sam odjenuo crno."
On mi daje mač svoga sina. Jon je jedva mogao povjerovati. Oštrica je bila sjajno uravnotežena. Rubovi su blago treperili dok su ljubili svjetlo. "Vaš sin..."
"Moj je sin nanio sramotu kući Mormont, ali je barem imao pristojnosti ostaviti mač kad je bježao. Moja ga je sestra vratila meni na čuvanje, ali čak me i pogled na njega podsjećao na Jorahovu sramotu, te sam ga odložio i nisam ni pomislio na nj sve dok ga nismo pronašli u pepelu moje spavaće odaje. Izvorna je jabuka bila medvjeđa glava, srebrna, no toliko izlizana da su njezine crte bile gotovo neprepoznatljive. Za tebe, pomislio sam da je bijeli vuk prikladniji. Jedan od naših graditelja pristojan je kipar."
Kad je Jon bio Branovih godina, sanjao je kako izvršava velika djela, kao što su dječaci uvijek običavali. Pojedinosti njegovih junaštava mijenjale su se sa svakim snom, ali prilično je često maštao kako spašava očev život. Poslije bi knez Eddard objavio kako se Jon pokazao pravim Starkom, i položio Led u njegovu ruku. Čak i tada je znao da je to bila samo djetinja mašta; nijedno se kopile nije moglo nadati da će baratati očevim mačem. Čak ga je i sama uspomena na taj san posramljivala. Kakva vrsta čovjeka otima naslijeđeno pravo vlastitom bratu? Nemam pravo na ovo, pomisli, ništa više nego na Led. Grčevito stegne svoje opečene prste, osjećajući udar boli duboko pod kožom. "Moj gospodaru, iskazujete mi

čast, ali..."
"Poštedi me svojih ali, dječače", prekine ga knez Mormont. "Ne bih sjedio ovdje da nije tebe i one tvoje zvijeri. Borio si se hrabro... i što je važnije, razmišljao si brzo. Vatra! Da, prokleto bilo. Trebali smo znati. Trebali smo se sjetiti. Duga je noć dolazila i prije. O, osam tisuća godina je dugo vremena, dakako... no ako se Noćna straža ne sjeća, tko će drugi?"
"Tko će drugi?" suglasi se brbljavi gavran. "Tko će drugi?"
Zaista, bogovi su čuli Jonovu molitvu te noći; vatra je zahvatila mrtvačevu odjeću i progutala ga kao da je njegovo meso bilo vosak, a njegove kosti staro suho drvo. Jon je morao samo sklopiti oči da vidi stvorenje kako posrće preko dnevne odaje, sudarajući se s namještajem i lamatajući po plamenu. Lice gaje najviše progonilo; okruženo nimbusom vatre, kose koja je buktila poput slame, mrtve kože koja se otapala i ljuštila s njegove lubanje otkrivajući sjaj kosti pod njom.
Kakva je god demonska sila pokretala Othora, otjerao ju je plamen; izobličena stvar koju su pronašli u pepelu nije bila ništa doli masa ispečena mesa i pougljenjenih kosti. No u svojim morama on se ponovno sučeljavao s njome... a ovaj put goruće tijelo imalo je lice kneza Eddarda. Koža njegova oca pucala je i crnjela se, oči njegova oca curile su žitke niz njegove obraze poput zgusnutih suza. Jon nije shvaćao zbog čega se to događa ni što znači, ali plašilo ga je više nego što je mogao izreći.
"Mač je mala plaća za život", zaključi Mormont. "Uzmi ga, ne želim čuti ništa više, je li to jasno?"
"Da, moj gospodaru." Meka koža uleknula se pod Jonovim prstima, kao da se mač već sam oblikovao za njegov zahvat. Znao je daje trebao biti počašćen, i bio je, pa ipak...
On nije moj otac. Neželjena misao skoči u Jonov um. Knez Eddard Starkje moj otac. Neću ga zaboraviti, bez obzira na to koliko mi mačeva daruju. No teško da je mogao reći knezu Mormontu kako je sanjao o maču drugoga čovjeka...
"Ne želim nikakvih uljudnosti," reče Mormont, "stoga mi ne izriči hvale. Počasti čelik djelima, ne riječima."
Jon kimne. "Ima li ime, moj gospodaru?" "Imao je, nekoć. Duga Pandža, nazivali su ga." "Pandža", krikne gavran. "Pandža."
"Duga Pandža je prikladno ime." Jon zamahne njime. Bio je nespretan i nesiguran sa svojom lijevom rukom, no unatoč tomu činilo se da čelik leti zrakom, kao da ima vlastitu volju. "Vuci imaju pandže, jednako kao medvjedi."
Stari se Medvjed doimao zadovoljnim time. "Predmnijevam da imaju. Željet ćeš ga nositi preko ramena, držim. Odveć je dug za bok, barem dok ne narasteš još nekoliko palaca. A trebat ćeš poraditi i na dvoručnim udarcima. Ser Endrew ti može pokazati nekoliko zamaha, kad ti se opekline zaliječe."
"Ser Endrew?" Jon nije znao to ime.
"Ser Endrew Tarth, dobar čovjek. Na putu je iz Sjenovite kule da preuzme dužnosti glavnog oruznika. Ser Alliser Thorne otišao je jučer ujutro u Istočnu stražarnicu pokraj mora."
Jon spusti mač. "Zašto?" upita glupo.
Mormont frkne. "Zato što sam ga poslao, što drugo misliš? Nosi ruku koju je tvoj Duh odgrizao u zglobu Jaferu Flowersu. Naredio sam mu da se ukrca na brod za Kraljev grudobran i položi je pred ovog kralja dječaka. To će, držim, privući pažnju mladog Joffrevja... a Ser Alliser je vitez, visoka roda, pomazanik, sa starim prijateljima na dvoru, sve u svemu, teže ga je ne primijetiti od nakinđurene vrane."
"Vrane." Jon pomisli da je gavran zvučao pomalo ljutito.
"Isto tako", nastavi vrhovni zapovjednik, zanemarujući ptičji prigovor, "ovo stavlja tisuću milja između njega i tebe, a da ne izgleda poput prijekora." Uperi prst u Jonovo lice. "Ali nemoj misliti kako to znači da odobravam onu glupost u zajedničkoj dvorani. Junaštvo može nadomjestiti veliku količinu ludosti, ali ti više nisi dječak, koliko god si godina možda doživio. To je muškarčev mač što ga imaš, i trebat će muškarca da njime barata. Očekujem da ćeš se prihvatiti uloge, odsad pa nadalje."
"Da, moj gospodaru." Jon uvuče mač u srebrom optočene korice. Ako već nije bila oštrica koju bi sam bio izabrao, bila je ipak plemenit dar, a oslobađanje od pakosti Allisera Thornea bilo je još plemenitije.
Starije Medvjed počešao bradu. "Zaboravio sam koliko nova brada svrbi", reče. "Pa, tu nema pomoći. Je li ta tvoja ruka dovoljno zdrava da ponovno preuzmeš svoje dužnosti?"
"Jest, moj gospodaru."
"Dobro. Noć će biti hladna, želim vruće začinjeno vino. Pronađi mi vrč crvenog, ne previše kiselog, i ne škrtari sa začinima. I reci Hobbu da ću ako mi ponovno pošalje kuhanu ovčetinu, vjerojatno ja skuhati njega. Onaj zadnji but bio je siv. Čak ga ni ptica nije htjela taknuti." On pogladi gavranovu glavu svojim palcem, a ptica ispusti zadovoljan gugutavi zvuk. "A sada nestani. Imam posla."
Stražari su mu se osmjehivali iz izbi dok je zaokretao niz stubište tornjića, noseći mač u svojoj zdravoj ruci. "Zgodan čelik", reče jedan čovjek. "Zaradio si ga, Snow", reče mu drugi. Jon se natjera da im uzvrati osmijeh, ali u srcu se nije smijao. Znao je daje trebao biti zadovoljan, no zadovoljstvo nije osjećao. Ruka ga je boljela, a okus gnjeva bio mu je u ustima, premda nije znao na koga je bio gnjevan i zašto.
Pola tuceta njegovih prijatelja vrebalo je vani kad je napustio Kraljevu kulu, u koju je vrhovni zapovjednik Mormont sada smjestio svoj stan. Objesili su metu na vrata žitnice, kako bi se doimali kao da bruse svoju streljačku vještinu, ali on je prepoznao vrebače kad ih je vidio. Tek što se pojavio, Pyp dovikne: "Pa, hodi ovamo, daj da vidimo."
"Što?" upita Jon.
Žabac se primakne postrance. "Tvoju ružičastu guzu, što drugo?"

"Mač", objasni Grenn. "Želimo vidjeti mač."
Jon preleti po njima optužujućim pogledom. "Znali ste."
Pyp se naceri. "Nismo svi tako glupi kao Grenn."
"Ti jesi", naglasi Grenn. "Ti si gluplji."
Halder pokajnički slegne ramenima. "Pomogao sam Pateu isklesati kamenu jabuku," reče graditelj, "a tvoj prijatelj Sam kupio je granat u Krtogradu."
"Znali smo međutim i prije toga", reče Grenn. "Rudge je pomagao Donalu Noyeu u kovačnici. Bio je ondje kad mu je Stari Medvjed donio izgorjelu oštricu."
"Mač!" ustrajao je Matt. Ostali prihvatiše napjev. "Mač, mač, mač."
Jon isuče Dugu Pandžu i pokaže im je, okrećući je na sve strane kako bi joj se mogli diviti. Oštrica mača ljeskala se na blijedom suncu,
mračna i smrtonosna. "Valvrijski čelik", on objavi svečano, trudeći se da zvuči zadovoljno i ponosno kao što se trebao osjećati.
"Čuo sam za čovjeka koji je dao načiniti britvu od valvrijskog čelika", objavi Žabac. "Odrubio si je glavu dok se pokušavao obrijati."
Pyp se naceri. "Noćna straža je tisuće godina stara," reče, "ali kladim se da je knez Snow prvi brat ikad nagrađen zato što je spalio kulu vrhovnog zapovjednika."
Ostali se nasmijaše, a čak se i Jon morao osmjehnuti. Požar koji je započeo nije, istinu govoreći, spalio tu veličanstvenu kamenu kulu, ali je napravio dobar posao poharavši unutrašnjost dvaju posljednjih katova, gdje je Stari Medvjed imao svoje odaje. Nikomu to naizgled nije jako smetalo, budući da je požar uništio i Othorovo ubojito truplo.
Druga utvara, jednoruki stvor koji je nekoć bilo izviđač zvan Jafer Flowers, također bijaše uništen, sasječen gotovo na komadiće tucetom mačeva... ali ne prije nego što je umorio Ser Jaremvja Rvkkera i četvoricu drugih ljudi. Ser Jaremv je završio posao odrubljivanja njegove glave, no umro je unatoč tomu kada mu je obezglavljeno truplo izvuklo vlastiti bodež iz korica i žarilo ga u želudac. Snaga i hrabrost nisu bile od pomoći protiv neprijatelja koji nisu padali jer su već bili mrtvi; čak su i oružje i oklopi pružali malu zaštitu.
Ta jeziva pomisao pokvari Jonovo krhko raspoloženje. "Moram vidjeti Hobba u svezi s večerom za Starog Medvjeda", objavi naprasito, gurnuvši Dugu Pandžu natrag u korice. Njegovi su prijatelji imali dobre namjere, ali nisu razumjeli. Nije bila njihova krivnja, uistinu; oni se nisu morali sučeliti s Othorom, nisu vidjeli blijedi sjaj onih mrtvih modrih očiju, nisu osjetili hladnoću onih mrtvih crnih prstiju. Niti su znali za borbu u riječnoj krajini. Kako su mogli očekivati da će shvatiti? Okrenuo im je leđa naglo i udaljio se dugim koracima, mrk. Pyp vikne za njim, ali Jon se ne obazre na nj.
Premjestili su ga natrag u njegovu staru ćeliju u ruševnoj Hardinovoj kuli nakon požara, i onamo se sada vratio. Duh je sklupčan spavao pokraj vrata, ali je podigao glavu na zvuk Jonovih čizama. Vučje crvene oči bijahu tamnije od granata i mudrije od ljudskih. Jon klekne, počeše mu uho i pokaže jabuku mača. "Pogledaj. To si ti."
Duh onjuši svoj lik isklesan u kamenu i pokuša ga liznuti. Jon se osmjehne. "Ti si taj koji zaslužuje časti", reče vuku... i iznenada zatekne samog sebe kako se prisjeća kako ga je našao, onog dana u kasnom ljetnom snijegu. Već su bili odjahali s ostalim vučićima, ali Jon je čuo zvuk
te se vratio natrag, i ondje je bio, bijel, gotovo nevidljiv među nanosima. Bio je posve sam, pomisli, odvojen od ostalih u leglu. Bio je drugačiji, pa su ga otjerali.
"Jone?" On podigne pogled. Samwell Tarly stajao je zibajući se nervozno na petama. Obrazi su mu bili crveni, a bio je umotan u težak krzneni ogrtač u kojem se doimao spremnim za zimski san.
"Same." Jon ustane. "Što je? Želiš li vidjeti mač?" Ako su drugi znali, nije bilo sumnje da je znao i Sam.
Debeli dječak zatrese glavom. "Jednom sam bio nasljednik očeve oštrice", reče turobno. "Srčane Kobi. Knez Randvll mije dopustio daje držim nekoliko puta, ali uvijek sam je se bojao. Bila je od valvrijskog čelika, lijepa ali tako oštra da sam se bojao da ću ozlijediti koju od svojih sestara. Dickon će je dobiti sada." Obriše znojne ruke o svoj plašt. "Ja... ah... meštar Aemon te želi vidjeti."
Nije bilo vrijeme za mijenjanje njegovih zavoja. Jon se sumnjičavo namršti. "Zašto?" htio je znati. Sam je izgledao nesretno. To je bio dostatan odgovor. "Kazao si mu, zar ne?" ljutito će Jon. "Kazao si mu ono što si rekao meni."
"Ja... on... Jone, nisam htio... pitao me... hoću reći... mislim daje znao, on vidi stvari koje nitko drugi ne vidi..."
"On je slijep", Jon žestoko istakne, ogorčen. "Mogu sam pronaći put." Ostavio je Sama stajati ondje, otvorenih usta i drhteći.
Zatekao je meštra Aemona gore među ptičjim gnijezdima, kako hrani gavrane. Clvdas je bio s njim, noseći vjedro usitnjenog mesa dok su se gegali od kaveza do kaveza. "Sam je rekao da me trebate?"
Meštar kimne. "Zaista je tako. Clvdas, daj Jonu vjedro. Možda će biti tako ljubazan da mi pomogne." Pogrbljeni, ružičastooki brat pruži Jonu vjedro i užurbano se spusti ljestvama. "Bacaj meso u kaveze", uputi ga Aemon. "Ptice će učiniti ostalo."
Jon prebaci vjedro u svoju desnu ruku, a ljevicu zarije među krvave komadiće. Gavrani stadoše glasno kričati i letjeti na rešetke, udarajući o kovinu krilima crnim poput noći. Meso bijaše izrezano na komade ne veće od zgloba prsta. On napuni šaku i baci sirove crvene komadiće u kavez, a kreštanje i prepiranje postane žešće. Perje je poletjelo dok su se dvije veće ptice borile oko izabranog komada. Jon brzo zagrabi drugu šaku i baci je za prvom. "Gavran kneza Mormonta voli voće i

kukuruz."
"On je rijetka ptica", reče meštar. "Većina gavrana jede žito, ali draže im je meso. Ono ih čini snažnijima, a bojim se da uživaju u okusu krvi. U tome su slični ljudima... a poput ljudi, nisu ni svi gavrani isti."
Jon nije imao što reći na ovo. Bacao je meso, pitajući se zašto je pozvan. Nesumnjivo će mu starac reći, kad dođe vrijeme. Meštar Aemon nije bio čovjek kojeg se požurivalo.
"Golubice i golubovi također se mogu uvježbati da prenose poruke," nastavi meštar, "premda je gavran snažniji letač, veći, smioniji, mnogo pametniji, sposobniji da se obrani od jastrebova... pa ipak gavrani su crni i jedu mrtve, te ih se neki pobožni ljudi boje. Baelor Blaženi pokušao je sve gavrane zamijeniti golubicama, jesi li znao?" Meštar okrene svoje bijele oči prema Jonu, smiješeći se. "Noćna straža više cijeni gavrane."
Jonovi su prsti bili u vjedru, do zgloba u krvi. "Dywen veli da nas divljaci nazivaju vranama", reče nesigurno.
"Vrana je gavranov siromašni rođak. Oboje su prosjaci u crnom, omraženi i neshvaćeni."
Jon je priželjkivao da može shvatiti o čemu razgovaraju, i zašto. Što je njega bilo briga za gavrane i golubice? Ako mu starac ima što reći, zašto okoliša?
"Jone, jesi li se ikad pitao zašto muževi Noćne straže ne uzimaju ženu i ne postaju očevi djeci?" upita meštar Aemon.
Jon slegne ramenima. "Ne." Razbacao je još mesa. Prsti njegove lijeve ruke bijahu sluzavi od krvi, a desnica ga je žigala od težine vjedra.
"Tako da ne mogu ljubiti," odvrati starac, "jer ljubav je propast časti, smrt dužnosti."
Jon se nije slagao s tim, no on ne reče ništa. Meštar je bio stotinu godina star, i visoki dužnosnik Noćne straže; nije bilo njegovo mjesto da mu proturječi.
Starac je naizgled osjetio njegove sumnje. "Reci mi, Jone, ako bi ikad došao dan kada bi tvoj otac knez morao birati između časti s jedne strane i onih koje voli s druge, što bi učinio?"
Jon je oklijevao. Želio je reći kako knez Eddard sebe nikad ne bi obeščastio, čak ni zbog ljubavi, no u njemu neki mali podmukli glas šapne: Otac je kopileta, gdje je čast u tome? A tvoja majka, stoje s njegovom dužnosti prema njoj, ne želi joj čak spomenuti ni ime. "Učinio bi ono što
bi bilo ispravno", reče... zvonkim glasom, kako bi nadoknadio svoje oklijevanje. "Bez obzira na sve."
"Onda je knez Eddard jedan čovjek među deset tisuća. Većina nas nije tako jaka. Što je čast u usporedbi s ljubavlju žene? Što je dužnost spram osjećaja novorođenog sina na tvojim rukama... ili uspomene na bratov osmijeh? Vjetar i riječi. Vjetar i riječi. Mi smo samo ljudi, a bogovi su nas stvorili za ljubav. To je naša velika slava, i naša velika tragedija.
Ljudi koji su osnovali Noćnu stražu znali su da samo njihova hrabrost štiti kraljevstvo od mraka sa Sjevera. Znali su da ne smiju imati podijeljene vjernosti koje bi im oslabile odlučnost. Stoga su se zakleli da nikad neće imati ni ženu ni djecu. No braću su imali, i sestre. Majke koje su ih rodile, očeve koji su im nadjenuli imena. Došli su iz stotina posvađanih kraljevina, i znali da će se vremena možda promijeniti, ali ljudi ne. Stoga su isto tako prisegnuli da Noćna straža neće imati udjela u bitkama kraljevina koje je čuvala.
Održali su svoju prisegu. Kad je Aegon umorio Crnog Harrena i prisvojio njegovu kraljevinu, Harrenov brat bio je vrhovni zapovjednik na Zidu, s deset tisuća mačeva pri ruci. Nije ih poveo u boj. U danima kad je Sedam kraljevina bilo sedam kraljevina, nije prošao ni jedan naraštaj, a da tri ili četiri od njih nisu bile u ratu. Straža nije stala ni na čiju stranu. Kad su Andali prešli usko more i pomeli kraljevine Prvih ljudi, sinovi palih kraljeva držali su se prisege i ostali na svojim mjestima. Tako je oduvijek bilo, tijekom nebrojenih godina. Takva je cijena časti.
Kukavac može biti hrabar kao bilo tko, kada se ničeg ne mora bojati. I svi mi obavljamo svoju dužnost kad ona nema cijenu. Kako lako se čini tada hodati putem časti. No prije ili kasnije u životu svakog čovjeka dođe dan kada nije lako, dan kada mora izabrati."
Neki od gavrana još su jeli, a dugi vlaknasti komadići visjeli su im iz kljunova. Ostali su ga, činilo se, promatrali. Jon je mogao osjetiti težinu svih onih sićušnih crnih očiju. "A ovo je moj dan... to želite reći?"
Meštar Aemon okrene glavu i pogleda ga onim mrtvim bijelim očima. Bilo je to kao da mu gleda ravno u srce. Jon se osjeti golim i raskrinkanim. Uzme vjedro u obje ruke i ostatak mesa baci kroz rešetke. Niti mesa i krvi poletješe posvuda, rastjeravši gavrane. Oni su uzletjeli, divlje krešteći. Brže ptice zgrabile su komadiće u letu i halapljivo ih gutale. Jon uz zveket spusti prazno vjedro na pod.
Starac položi suhu, pjegavu ruku na njegovo rame. "To boli, dječače", reče tiho. "O, da. Biranje... oduvijek je boljelo. I uvijek će boljeti. Znam."
"Ne znate", gorko će Jon. "Nitko ne zna. Iako sam njegovo kopile, on je ipak moj otac..."
Meštar Aemon uzdahne. "Zar nisi čuo ništa od onog što sam ti rekao, Jone? Zar misliš da si prvi?" Zatrese svojom staračkom glavom, pokretom neizreciva umora. "Tri puta bogovi su držali potrebnim iskušati moju prisegu. Jednom kada sam bio dječak, jednom na vrhuncu mog muževnog doba, i jednom kada sam ostario. Do tada je moja snaga iščezla, moje su oči postale mutne, no taj posljednji izbor bio je jednako okrutan kao prvi. Moji su mi gavrani donosili vijesti s juga, riječi mračnije od njihovih krila, propast moje kuće, smrt mog roda, beščašće i pustoš. Što sam mogao učiniti, star, slijep, krhak? Bio sam nemoćan poput djeteta na sisi, no ipak me žalostilo sjediti zaboravljen dok su klali bratova jadnog unuka, i njegova sina, pa čak i dječicu..."
Jon sa zaprepaštenjem ugleda sjaj suza u starčevim očima. "Tko ste vi?" upita tiho, gotovo prestravljen.
Krezubi osmijeh zatitra na starčevim usnama. "Samo meštar Citadele, obvezan služiti Crnom zamku i Noćnoj straži. U

mom redu zaboravljamo imena svojih kuća kad položimo prisegu i stavimo ovratnik." Starac dotakne meštrov lanac koji je labavo visio oko njegova tankog, mršavog vrata. "Moj otac je bio Maekar, Prvi svog imena, a moj brat Aegon vladao je nakon njega umjesto mene. Moj djed me nazvao po princu Aemonu Zmajevu vitezu, koji mu je bio stric, ili otac, ovisno o tome kojoj priči vjeruješ. Aemon, zvao me..."
"Aemon... Targaryen?" Jon je jedva mogao povjerovati.
"Nekoć", reče starac. "Nekoć. Dakle vidiš, Jone, ja znam... i znajući, neću ti reći ni ostani ni idi. Moraš sam izabrati i živjeti s time do kraja svojih dana. Kao ja." Njegov glas prijeđe u šapat. "Kao ja..."

DAENERYS
kad je bitka završila, Dany je projahala na srebrenki kroz polja mrtvih. Njezine sluškinje i muževi njezine khase išli su za njom, smiješeći se i šaleći medu sobom.
Dothrakijska kopita razrovala su zemlju i zgazila žito i leću u tlo, dok su arakhi i strijele posijali strahotni novi usjev i zalili ga krvlju. Ugibajući konji podizali su glave i vrištali na nju dok je jahala mimo. Ranjeni ljudi stenjali su i molili se.Jaqqa rani kretali su se među njima, milosrdnici s njihovim teškim sjekirama, ubirući žetvu glava od mrtvih i umirućih podjednako. Za njima bi trčkarala skupina djevojčica, izvlačeći strijele iz trupala kako bi napunile svoje košare. Posljednji od svih stigli bi psi njušeći, mršavi i gladni, divlji čopor koji nikad nije bio daleko za khalasarom.
Ovce su najduže bile mrtve. Činilo se da ih je na tisuće, crne od muha, diršci strijela stršili su iz svake strvine. Jahači khala Oga učinili su to, znala je Dany; nijedan čovjek iz Drogove khalasare nije bio takva budala da troši svoje strijele na ovce kad je još bilo pastira koje je morao ubiti.
Grad je bio u plamenu, crne perjanice dima mutile su se i valjale dok su se uzdizale prema nemilosrdnom modrom nebu. Pod porušenim zidovima od suhog blata, jahači su galopirali naprijed i natrag, vitlajući
svojim dugim bičevima dok su tjerali preživjele u gomilu iz zadimljenog krša. Žene i djeca Ogove khalasare hodali su s mrkim ponosom, čak i u porazu i okovima; sada su bili robovi, ali činilo se da se toga ne boje. Drugačije je bilo s građanima. Dany ih je žalila; sjećala se osjećaja užasa. Majke su posrtale putem bezizražajnih, mrtvih lica, vukući uplakanu djecu za ruku. Bilo je tek nekoliko muškaraca među njima, bogalji, kukavice i djedovi.
Ser Jorah je rekao da su ljudi ove zemlje sebe nazivali Lhazareeni, ali su ih Dothraki zvali haesh rakhi, Janjeći narod. Nekoć ih je Danv mogla zamijeniti za Dothrake, jer su imali istu bakrenu kožu i bademaste oči. Sada su joj izgledali strano, zdepasti i plosnatih lica, crne kose ošišane neprirodno kratko. Bili su pastiri ovaca i izjelice povrća, a khal Drogo je govorio da su pripadali kraju južno od riječnoga zavoja. Trava Dothrakijskog mora nije bila namijenjena ovcama.
Dany opazi kako je jedan dječak pobjegao i potrčao prema rijeci. Jahač mu je presjekao put i okrenuo ga, a ostali ga zatvorili, pucketajući svojim bičevima prema njegovu licu, goneći ga sad ovamo sad onamo. Jedan je galopirao iza njega, šibajući ga po stražnjici sve dok mu se bedra nisu zacrvenjela od krvi. Drugi mu zahvati gležanj udarcem biča i izvali ga na zemlju. Konačno, kada je dječak mogao jedino puzati, njima dojadi ta zabava te mu odapeše strijelu u leđa.
Ser Jorah ju je dočekao pred srušenim dverima. Nosio je tamnozelenu surku preko žičane košulje. Njegove metalne rukavice, štitnici za potkoljenice, i veličanstvena kaciga bijahu od tamnosivog čelika. Dothraki su ga podrugljivo nazivali kukavicom kada bi nosio svoj oklop, ali im je vitez pljuvao uvrede natrag u zube, bijes se razbuktao, dugi mač se ukrštao s arakhom, a jahač čije je bockanje bilo najglasnije bio je ostavljen da iskrvari do smrti.
Ser Jorah podigne vizir svoje velike kacige plosnata vrha dok je zaustavljao konja. "Vaš plemeniti muž čeka vas u gradu."
"Drogo nije ozlijeđen?"
"Nekoliko posjekotina," odvrati Ser Jorah, "ništa vrijedno spomena. Ubio je dva khala danas. Khala Oga prvog, a onda sina, Foga, koji je postao khal kada je Ogo pao. Njegovi jahači-pobratimi odrezali su zvončiće iz njihovih vlasi, i sada svaki korak khala Droga odjekuje glasnije nego prije."
Ogo i njegov sin dijelili su visoku klupu s njezinim plemenitim mužem na gozbi imenovanja kada je Vvseris bio okrunjen, ali to je bilo u
Vaes Dothraku, pod Majkom svih gora, gdje je svaki jahač bio brat, a sve se svađe privremeno zaboravljale. Bilo je drugačije vani u travi. Ogova khalasara napadala je grad kad ga je khal Drogo uhvatio. Pitala se što je Janjeći narod pomislio kad je prvi put ugledao prašinu njihovih konja s vrha onih napuklih blatnih zidina. Možda ih je nekolicina, oni mlađi i budalastiji koji su još vjerovali kako bogovi čuju molitve očajnika, smatrala spasenjem.
Prekoputa ceste, djevojka ne starija od Dany jecala je visokim tankim glasom dok ju je jahač gurao na gomilu trupala, licem prema dolje, i zario se u nju. Drugi su jahači sjahali kako bi se izredali. To je bila vrsta spasenja koje su Dothraki donijeli Janjećem narodu.
Ja sam zmajeva krv, podsjeti se Daenerys Targaryen dok je odvraćala lice. Stisnula je usne i otvrdnula srce te nastavila jahati prema dverima.
"Većina Ogovih jahača je utekla", govorio je Ser Jorah. "Ipak, moguće je da imamo gotovo deset tisuća zarobljenika."
Robovi, pomisli Dany. Khal Drogo će ih potjerati niz rijeku do jednog od gradova u Zaljevu trgovaca robljem. Željela je plakati, ali rekla je samoj sebi da mora biti jaka. Ovo je rat, ovako rat izgleda, ovo je cijena Željeznog prijestolja.
"Rekao sam khalu da bi trebao krenuti u Mereen", reče Ser Jorah. "Platit će mu bolju cijenu nego što bi je dobio od robovske karavane. Illvrio piše kako su lani imali kugu, pa javne kuće plaćaju dvostruko za zdrave mlade djevojke, a trostruko za dječake mlađe od deset godina. Preživi li dovoljno djece put, zlato će nam kupiti sve brodove koji su nam

potrebni, i unajmiti ljude da ih plove."
Za njima, silovana djevojka ispusti zvuk koji je parao srce, dug jecav jauk koji je trajao i trajao. Danyna se ruka čvrsto stegne oko uzda, a ona okrene srebrenkinu glavu. "Natjerajte ih da prestanu", zapovjedi ona Ser Jorahu.
"Khaleesi?" Vitez je zvučao zbunjeno.
"Čuli ste moje riječi", reče ona. "Zaustavite ih." Obratila se svojoj khasi oštrim glasom Dothraka. "Jhogo, Quaro, vi ćete pomoći Ser Jorahu. Ne želim silovanja."
Ratnici izmijeniše zbunjene poglede.

Jorah Mormont potjera konja bliže. "Princezo," reče, "u vas je nježno srce, ali ne shvaćate. Ovako je bilo oduvijek. Oni su ljudi prolili krv za khala. Sada ubiru svoju nagradu."
Prekoputa ceste, djevojka je još uvijek plakala, njezin visoki pjevni jezik bio je stran Danvnim ušima. Prvi je muškarac završio s njom, a drugi je zauzeo njegovo mjesto.
"Ona je janjeća djevojka", reče Quaro na dothrakijskom. "Ona nije ništa, khaleesi. Jahači joj čine čast. Janjeći muževi liježu s ovcama, to je poznato."
"To je poznato", poput jeke ponovi njezina sluškinja Irri.
"To je poznato", složi se Jhogo, jašući na visokom sivom pastuhu kojeg mu je Drogo darovao. "Ako njezino jaukanje vrijeđa vaše uši, khaleesi, Jhogo će vam donijeti njezin jezik." Isukao je svoj arakh.
"Ne želim da joj se naudi", reče Dany. "Jaje prisvajam. Učinite kako vam zapovijedam, ili će khal Drogo doznati zašto."
"Ai, khaleesi", odvrati Jhogo, podbovši konja. Quaro i ostali slijedili su njegov primjer, skladno zveckajući zvončićima u kosi.
"Idite s njima", naredi ona Ser Jorahu.
"Na zapovijed." Vitez joj dobaci čudan pogled. "Vi ste uistinu sestra svoga brata."
"Vvserisa?" Nije shvaćala.
"Ne", odgovori on. "Rhaegara." On se udalji galopom.
Dany začu Jhogov povik. Silovatelji su ga ismijali. Jedan čovjek vikne nešto zauzvrat. Jhogov arakh bljesne, a muškarčeva se glava otkotrlja s njegovih ramena. Smijeh se pretvorio u kletve dok su jahači posezali za svojim oružjem, ali dotad su već Quaro, Aggo i Rakharo bili ondje. Vidjela je kako Aggo pokazuje prema drugoj strani ceste gdje je ona sjedila na svojoj srebrenki. Jahači su je promotrili hladnim crnim očima. Jedan je pljunuo. Ostali su se razbježali k svojim konjima, gunđajući.
Cijelo to vrijeme čovjek navrh janjeće djevojke nastavljao je uranjati u nju i izranjati iz nje, toliko usredotočen na vlastito zadovoljstvo da se činilo kako ne primjećuje što se događa oko njega. Ser Jorah sjaše i otrgne ga s nje željeznom rukom. Dothrak se izvali u blatu, skoči uvis s nožem u ruci, i skonča od Aggove strelice kroz vrat. Mormont povuče djevojku s gomile trupala i umota je u svoj krvlju uprskan plašt. Povede je preko ceste k Dany. "Što želite učiniti s njom?"
Djevojka se tresla, očiju širom rastvorenih i bezizražajnih. Njezina je kosa bila slijepljena od krvi. "Doreah, pobrini se za njezine rane. Ne posjeduješ izgled jahača, možda te se neće bojati. Ostali, za mnom." Ona potjera srebrenku kroz slomljene drvene dveri.
U gradu je bilo još gore. Mnogo je kuća bilo zapaljeno, ajaqqa rhani su se bavili svojim jezivim poslom. Obezglavljena trupla ispunjavala su uske zavojite uličice. Mimoišli su druge žene koje su bile silovane. Svaki put Dany bi zaustavila konja, poslala svoju khasu da stane na kraj tomu, i prisvojila žrtvu kao roba. Jedna od njih, žena nezgrapna tijela i plosnata nosa, blagoslovila je Dany, oklijevajući na zajedničkom jeziku, ali od ostalih dobila je samo prazne crne poglede. Sumnjali su u nju, shvatila je s tugom; bojali se da ih je sačuvala za neku goru sudbinu.
"Ne možeš ih prisvojiti sve, dijete", reče Ser Jorah, kada su se zaustavili četvrti put, dok su ratnici njezine khase zbijali nove robove u kolonu iza nje.
"Ja sam khaleesi, nasljednica Sedam kraljevina, zmajeva krv", podsjeti ga Dany. "Nije na vama da mi govorite što ne smijem raditi." Na drugoj strani grada, srušila se zgrada u veličanstvenom oblaku vatre i dima, a ona je čula udaljene krikove i jauke preplašene djece.
Pronašli su khal Droga kako sjedi pred četvrtastim hramom bez prozora, s debelim zemljanim zidovima i kvrgavom kupolom poput kakva golemog smeđeg luka. Pokraj njega je bila hrpa glava, viša od njega. Jedna od kratkih strijela Janjećeg naroda probila je meso njegove nadlaktice, a krv je prekrivala lijevu stranu njegovih golih prsa poput mrlje boje. Njegova su tri jahača-pobratima bila s njim.
Jhiqui pomogne Dany da sjaše; postala je nespretna kako je njezin trbuh bivao sve veći i teži. Kleknula je pred khala. "Moje sunce-i-zvijez-de je ranjeno." Posjekotina arkha bila je široka ali plitka; lijeve mu je bradavice nestalo, a komad krvava mesa i kože visio je s njegovih prsa poput mokrog dronjka.
"Je ogrebotina, mjesece života, od arakha jednog jahača-pobratima khala Oga", reče khal Drogo na zajedničkome jeziku. "Ja ga ubiti zbog toga, i Oga također." Okrene glavu, a zvončići mu u pletenici tiho zazvoniše. "Ja Ogo koga čuješ, i Fogo njegov khalakka, koji je bio khal kad sam ga ubio."
"Nijedan se čovjek ne može oduprijeti suncu mog života," reče Dany, "ocu pastuha koji će zajahati svijet."
Ratnik na konju dojaše i skoči sa sedla. Obrati se Haggu, gnjevnom bujicom na dothrakijskom, prebrzom da bi Dany razumjela. Golemi jahač-pobratim dobacio joj je strog pogled prije nego što se obratio svom khalu. "Ovo je Mago, koji

jaše u khasi Ko Jhaquoa. On veli da je khaleesi uzela njegov plijen, kćer Janjeta koju je on imao pravo zajahati."
Lice khala Droga bilo je nepomično i strogo, ali njegove su crne oči bile znatiželjne dok su tražile Dany. "Reci mi istinu o ovom, mjesece mog života", zapovjedi on na dothrakijskom.
Dany mu ispripovjedi što je učinila, na njegovu jeziku kako bi je khal bolje razumio, riječima jednostavnim i izravnim. Kad je završila, Drogo se mrštio. "Ovo je običaj rata. Te su žene sada naši robovi, da postupamo s njima kako nas je volja."
"Mene je volja da budu na sigurnom", reče Dany, pitajući se nije li otišla predaleko. "Ako tvoji ratnici žele uzjahati te žene, neka ih uzmu nježno i zadrže ih kao supruge. Dajte im mjesto u khalasari i pustite ih da vam rađaju sinove."
Qotho je oduvijek bio najokrutniji od jahača-pobratima. Bio je onaj koji se nasmijao. "Zar se konj pari s ovcom?"
Nešto u njegovu tonu podsjeti je na Vyserisa. "Zmaj se hrani konjima i ovcama podjednako."
Khal Drogo se osmjehne. "Gle kako je postala žestoka", reče. "To je moj sin u njoj, pastuh koji će uzjahati svijet, ispunjava svojom vatrom. Jaši polako, Quotho... ako te majka ne spali ondje gdje sjediš, sin će te satrti u blato. A ti, Mago, drži jezik za zubima i nađi si drugo janje koje ćeš uzjahati. Ova pripadaju mojoj khaleesi." Krenuo je pružiti dlan Daenerys, ali dok je podizao ruku Drogo napravi grimasu iznenadne boli i odvrati glavu.
Dany je gotovo mogla osjetiti njegovu patnju. Rane bijahu teže nego što ju je Ser Jorah uvjeravao. "Gdje su vidari?" vikala je. Khalasara je imala dvije vrste: jalove žene i robove eunuhe. Vidarice su poslovale s napitcima i čarima, eunusi nožem, iglom i vatrom. "Zašto ne njeguju khala?"
"Khal je otjerao ćelavce, khaleesi", uvjeravao ju je stari Cohollo. Dany opazi da je jahač-pobratim i sam ranjen; dubok rez u lijevom ramenu.
"Mnogi su jahači ozlijeđeni", tvrdoglavo će khal Drogo. "Neka njih prve izliječe. Ova strijela nije ništa više od ugriza muhe, ova mala posjekotina tek novi ožiljak kojim ću se pohvaliti svom sinu."
Dany je mogla vidjeti mišiće u njegovim prsima odakle je koža bila otkinuta. Mlaz krvi curio je iz strijele koja mu je probila ruku. "Ne dolikuje khalu Drogu čekati", objavi ona. "Jhogo, potraži te eunuhe i smjesta ih dovedi ovamo."
"Srebrna gospo," ženski glas reče iza njezinih leđa, "ja mogu pomoći Velikom Jahaču s njegovim ranama."
Dany okrene glavu. Govornica bijaše jedna od ropkinja koje je prisvojila, teška žena plosnata nosa koja ju je blagoslovila.
"Khalu ne treba pomoć žena koje liježu s ovcama", viknuo je Qotho. "Aggo, odreži joj jezik."
Aggo je zgrabi za kosu i pritisne joj nož uz grlo.
Dany podigne ruku. "Ne. Ona je moja. Pusti je neka govori."
Aggo prebaci pogled s nje na Qotha. Spusti nož.
"Nisam kanila zlo, neustrašivi jahači." Žena je dobro govorila dothrakijski. Halje koje je nosila bile su nekoć od najlakše i najfinije vune, bogate vezivom, ali sada su bile oblijepljene blatom, krvave i rasparane. Stezala je iskidanu tkaninu svog prsluka na svojim teškim prsima. "Posjedujem malu vještinu u umijećima viđanja."
"Tko si ti?" upita je Dany.
"Ime mi je Mirri Maz Duur. Svećenica sam ovog hrama."
"Maegi", progunđa Haggo, opipavajući svoj arakh. Njegov pogled bio je mračan. Dany se sjeti te riječi iz stravične priče koju joj je Jhiqui pripovijedala jedne noći kraj ognjišne vatre. Maegi je bila žena koja je liježala s demonima i izvodila najcrnje vradžbine, opak stvor, zao i bezdušan, koji je dolazio muškarcima u tami noći i ispijao život i snagu iz njihovih tijela.
"Ja sam vidarica", reče Mirri Maz Dur.
"Vidarica ovaca", podrugljivo će Qotho. "Krvi moje krvi, velim ti da ubiješ ovu maegi i pričekaš ćelavce."
Dany se ne obazre na ispad jahača-pobratima. Ova stara, neugledna, debela žena nije joj se činila poput jedne maegi.
"Gdje si naučila vidati, Mirri Maz Duur?"
"Moja je majka bila svećenica prije mene, i naučila me svim najomiljenijim pjesmama i čarima Velikog pastira, i kako se pravi sveti dim i pomasti od lišća, korijena i bobice. Kad sam bila mlađa i ljepša, otišla sam s karavanom u Asshai kraj Sjena, da učim od njihovih vračeva. Brodovi iz mnogih zemalja dolazili su u Asshai, pa sam se zadržala dugo kako bih učila načine viđanja mnogih dalekih naroda. Mjesečeva pjevačica od Jogos Nhaia darovala mi je svoje pjesme rađanja, žena iz vašeg jahačkog naroda naučila me čarolijama trave, kukuruza i konja, a meštar iz Zemalja zalazećeg sunca otvorio je za mene tijelo i pokazao mi sve tajne koje se kriju pod kožom."
Ser Jorah Mormont prozbori. "Meštar?"
"Marwyn, prozvao se", odvrati žena na zajedničkom jeziku. "S mora. S one strane mora. Sedam zemalja, rekao je. Zemalja zalazećeg sunca. Gdje su muškarci od željeza, a zmajevi vladaju. Naučio me svom jeziku."
"Meštar u Asshaiju", zamisli se Ser Jorah. "Reci mi, svććenice, što je taj Marwyn nosio oko vrata?"
"Lanac, tako uzak da gaje mogao ugušiti, Željezni gospodaru, s karikama od mnogobrojnih kovina."
Vitez pogleda Dany. "Samo čovjek izučen u Citadeli Starigrada nosi takav lanac," reče, "a ti ljudi znaju mnogo o viđanju."
"Zašto bi htjela pomoći mom khalu?"
"Svi su ljudi jedno jato, ili nas barem tako uče", odvrati Mirri Maz Duur. "Veliki pastir poslao me na zemlju da liječim njegovu janjad, gdje god ih zateknem."
Qotho ju je žestoko pljusnuo. "Nismo mi ovce, maegi." "Prestani", gnjevno će Dany. "Ona je moja. Ne želim da joj se naudi." Khal Drogo je zastenjao. "Strijela mora van, Qotho."

"Da, Veliki Jahaču", Mirri Maz Duur odgovori, dotičući svoje pljusnuto lice. "A vaša prsa valja oprati i zašiti, da se rana ne zagnoji."
"Učini to, onda", zapovjedi khal Drogo.
"Veliki Jahaču," reče žena, "moj alat i napitci su unutar božje kuće, gdje su vidarske moći najsnažnije."
"Ponijet ću vas, krvi moje krvi", ponudi se Haggo.
Khal Drogo ga otjera rukom. "Ne treba mi pomoć ikojeg muškarca", reče, glasom ponosnim i grubim. Ustane, bez pomoći, nadvisivši sve.
Svieža krv ponovno mu poteče iz prsa, s kojih je Ogin arakh odrezao bradavicu. Dany mu se brzo primakne. "Ja nisam muško," šapne ona, "stoga se možeš osloniti na mene." Drogo metne veliku ruku na njezino rame. Ona prihvati nešto od njegove težine dok su hodali prema golemu zemljanom hramu. Trojica jahača-pobratima su ih slijedila. Dany zapovjedi Ser Jorahu i ratnicima njezine khase da čuvaju ulaz i paze kako nitko ne bi zapalio zgradu dok su oni unutra.
Prošli su kroz niz predsoblja i ušli u visoku središnju odaju pod lukom. Slabo svjetlo sijalo je iz skrivenih prozora odozgo. Nekoliko baklji gorjelo je zadimljeno iz svijećnjaka na zidovima. Ovčja runa bijahu rasprostrta po zemljanom podu.
"Onamo", reče Mirri Maz Duur, pokazujući prema oltaru, masivnom kamenu s modrim žilicama izrezbarenom likovima pastira i njihovih stada. Khal Drogo legne na nj. Starica baci rukovet suhog lišća na žeravnik, ispunjavajući odaju mirisnim dimom. "Radije pričekajte vani", reče ostalima.
"Mi smo krv njegove krvi", reče Cohollo. "Ovdje ćemo čekati."
Qotho stupi bliže Mirri Maz Duur. "Znaj ovo, nevjesto Janjećeg boga. Naudiš li khalu i sama ćeš pretrpjeti isto." Izvuče svoj nož za deranje i pokaže joj oštricu.
"Ona nikomu neće nauditi." Dany osjeti da može vjerovati ovoj staroj, neuglednoj ženi s plosnatim nosom; naposljetku, ona ju je spasila iz grubih ruku silovatelja.
"Ako već morate ostati, onda pomozite", reče Mirri jahačimapo-bratimima. "Veliki je Jahač presnažan za mene. Držite ga nepomično dok ja izvučem strijelu iz njegova mesa." Ona pusti dronjke svoje halje da joj padnu do struka dok je otvarala izrezbarenu škrinju, i zabavi se bocama i kutijama, noževima i iglama. Kad je bila spremna, slomila je kukastu glavu strelice i izvukla držak, pjevušeći na melodičnom jeziku Lhazareena. Grijala je vrč vina na žeravniku dok vino nije uzavrelo, i prelila ga po njegovim ranama. Khal Drogo je prokune, ali se ne pomakne. Povezala je ranu od strijele zavojem od mokrog lišća i posvetila se posjekotini na njegovim prsima, premazavši je svijetlozelenom smjesom prije nego što je komadić kože vratila natrag na mjesto. Khal zaškripi zubima i proguta krik. Božja nevjesta izvuče srebrnu iglu i kalem svilenog konca te poče šivati meso. Kad je završila premazala je kožu crvenom mašću, prekrila je s još lišća, i povezala prsa istrošenim komadom janjeće kože. "Morate izgovoriti molitve koje ću vam zadati i držati janjeću kožu na mjestu deset dana i deset noći", reče ona. "Bit ce groznice, i svraba, i veliki ožiljak kad liječenje završi."
Khal Drogo sjedne, uz zveckanje zvončića. "Ja pjevam o svojim ožiljcima, ovčja ženo." On savije svoju ruku i namršti se.
"Ne pijte ni vina ni makova mlijeka", upozori ga ona. "Boli ćete imati, ali morate ostaviti svoje tijelo jakim da se bori s duhovima otrova."
"Ja sam khal", reče Drogo. "Pljujem na bol i pijem što mi se prohtije. Cohollo, donesi moj prsluk." Stariji čovjek se žurno udalji.
"Ranije," reče Dany ružnoj Lhazareenki, "čula sam te gdje govoriš o pjesmama rađanja..."
"Poznajem sve tajne krvave postelje, Srebrna gospo, i nisam još izgubila dijete", odvrati Mirri Maz Duur.
"Moje se vrijeme bliži", reče Dany. "Htjela bih da me njeguješ kad dođe, ako želiš."
Khal Drogo se nasmijao. "Mjesece mog života, rob se ne pita, robu se kaže. Ona će učiniti kako zapovjediš." On skoči s oltara. "Dođite, moja krvi. Pastusi zovu, ovo mjesto je pepeo. Čas je da jašemo."
Haggo je slijedio khala iz hrama, ali se Qotho zadržao dovoljno dugo da počasti Mirri Maz Duur prodornim pogledom. "Zapamti, maegi, kako bude khalu, tako će i tebi."
"Kako veliš, jahaču", odgovori mu žena, skupljajući svoje ćupove i boce. "Veliki pastir čuva stado."

TYRION

Na brdu koje je gledalo na kraljevsku cestu, dugačak je stol na nogarima od grubo izblanjane borovine bio podignut pod brijestom i prekriven zlatnom tkaninom. Ondje, pokraj svog paviljona, knez Tywin večerao je zajedno s vodećim vitezovima i kneževskim vazalima, a njegov se veličanstveni grimizno-zlatni barjak vijorio iznad njihovih glava na visokome stupu.
Tvrion je stigao kasno, sa žuljevima od sedla, i zlovoljan, više nego svjestan kako je smiješno morao izgledati dok se gegao uzbrdo prema svom ocu. Dnevni marš bio je dug i zamoran. Pomislio je kako bi se noćas mogao dobro opiti. Bio je sumrak, a zrak je oživio od rojeva krijesnica.
Kuhari su služili mesno jelo: pet odojaka, s dobro pečenom i hrskavom kožom, s različitom voćkom u ustima. Od mirisa, usta su mu se ispunila slinom. "Ispričavam se", počne, zauzimajući mjesto na klupi uz svoga strica.
"Možda bi tebi bilo najbolje povjeriti dužnost pokapanja naših mrtvih, Tvrione", reče knez Tywin. "Ako u bitku kasniš jednako kao za stol, borba će biti gotova prije nego što tamo stigneš."
"O, sigurno mi možete ostaviti jednog ili dva od vaših seljaka, oče", odvrati Tvrion. "Ne previše, ne bih htio ispasti pohlepan." Napunio je

svoj vinski kalež i promatrao kako sluga zarezuje odojka. Hrskava kožica pucketala je pod njegovim nožem, a vruć sok cijedio se iz mesa. Bio je to prekrasan prizor, kakav Tvrion nije već dugo vidio.
"Ser Addamova prethodnica veli kako je vojska Starkovih krenula prema jugu od Blizanaca", obavijesti njegov otac dok su mu pladanj punili komadima svinjetine. "Pridružili su joj se dobrovoljci kneza Freya. Vjerojatno su na manje od dana hoda sjeverno od nas."
"Molim vas, oče", reče Tvrion. "Upravo kanim jesti."
"Zar te pomisao na bitku s malim Starkom lišava muškosti, Tyrione? Tvoj brat Jaime želio bi se uhvatiti ukoštac s njim."
"Radije bih se uhvatio ukoštac s onim praščićem. Robb Stark nije ni upola tako mekan, a nikad nije mirisao ovako dobro."
Knez Lefford, mrzovoljna ptica koja je bila odgovorna za njihove zalihe i opskrbu, nagne se naprijed. "Nadam se da vaši divljaci ne dijele s vama ovu nevoljkost, inače smo na njih potrošili dobar čelik."
"Moji će divljaci odlično upotrijebiti vaš čelik, moj kneže", odvrati Tvrion. Kad je obavijestio Lefforda da treba oružje i oklope kako bi opremio tri stotine ljudi koje je Ulf doveo s pobrđa, pomislili biste kako je zatražio od tog čovjeka da im preda svoje kćeri djevice da se njima zadovolje.
Knez Lefford se namršti. "Vidio sam onog krupnog dlakavog danas, onog koji je tvrdio da mora imati dvije ratne sjekire, one od teškog crnog čelika s jednakim oštricama u obliku polumjeseca."
"Shagga voli ubijati s obje ruke", reče Tvrion dok su pladanj vruće svinjetine polagali pred njega.
"I dalje je imao svoju šumsku sjekiru privezanu na leđa."
"Shaggino je mišljenje da su tri sjekire mnogo bolje od dvije." Tvrion segne palcem i kažiprstom u zdjelu soli, i pospe dobar prstohvat po mesu ispred sebe.
Ser Kevan se nagne naprijed. "Palo nam je na um staviti tebe i tvoje divljake u prethodnicu kad stupimo u bitku."
Ser Kevanu je rijetko kad nešto palo na um prije nego knezu Tywinu. Tvrion je nabadao komad mesa na vršak svog bodeža i prinosio ga ustima. Sada ga spusti. "Prethodnicu?" ponovi sumnjičavo. Ili je njegov knez otac imao novo poštovanje prema Tvrionovim sposobnostima, ili se odlučio riješiti svog sramotnog mladunčeta jednom zasvagda. Tvrion je imao sumoran osjećaj da zna o čemu se radi.
"Čine se dovoljno bezdušnima", reče Ser Kevan.
"Bezdušnima?" Tvrion shvati daje ponavljao riječi svog strica poput uvježbane ptice. Njegov je otac promatrao, prosuđivao ga, vagao svaku riječ. "Da vam kažem koliko su bezdušni. Sinoć, Mjesečev brat probo je Kamenu vranu zbog kobasice. Stoga su danas, dok smo podizali logor, tri Kamene vrane zgrabile čovjeka i prerezale mu grlo. Možda su se nadali da će povratiti kobasicu, ne bih znao reći. Bronn je uspio spriječiti Shaggu da odreže mrtvacu ud, što je bio dobar potez, ali unatoč tomu Ulf je zahtijevao krvavi danak, koji su Conn i Shagga odbijali platiti."
"Kad vojnicima nedostaje stege, to je pogreška njihova zapovjednika", reče njegov otac.
Njegov brat Jaime uvijek je bio sposoban navesti ljude da ga gorljivo slijede, i umru za njega ako ustreba. Tvrionu je manjkao taj dar. Kupovao je vjernost zlatom, a iznuđivao poslušnost svojim imenom. "Veći čovjek bio bi im sposoban utjerati strah u kosti, to želite reći, moj kneže?"
Knez Tywin Lannister obrati se svom bratu. "Ako ljudi mog sina ne slušaju njegove zapovijedi, možda prethodnica nije mjesto za njega. Nesumnjivo bi mu bilo ugodnije na začelju, gdje bi čuvao našu brdsku zapregu."
"Ne iskazujte mi dobrotu, oče", on će gnjevno. "Ako mi nemate povjeriti drugo zapovjedništvo, vodit ću vašu prethodnicu."
Knez Tywin promotri svog patuljastog sina. "Nisam spominjao zapovjedništvo. Služit ćeš pod Ser Gregorom."
Tvrion uzme zalogaj svinjetine, malo ga prožvače i ispljune ljutito. "Vidim kako naposljetku ipak nisam gladan", reče, nezgrapno silazeći s klupe. "Molim ispričajte me, moja gospodo."
Knez Tywin nakrivi glavu, otpravivši ga. Tvrion se okrene i udalji. Bio je svjestan njihovih očiju na svojim leđima dok se gegao nizbrdo. Velika provala smijeha začu se za njim, ali on se ne osvrne. Nadao se da će se svi ugušiti odojkom.
Sumrak se spustio, bojeći sve barjake u crno. Lannisterski tabor prostirao se miljama između rijeke i kraljevske ceste. Između ljudi, konja i stabala, bilo se lako izgubiti, a Tvrion je upravo to i učinio. Mimoišao je tucet velikih paviljona i stotinu ognjišnih vatri. Krijesnice su
vrludale između šatora poput lutajućih zvijezda. Osjetio je miris kobasice s češnjakom, bogat mirodijama i slastan, tako zamaman da mu je prazan želudac stao kruliti. Negdje u daljini, čuo je glasove uzdignute u nekakvoj prostačkoj pjesmi. Neka je žena hihoćući protrčala mimo, gola ispod tamnog plašta, dok se njezin pripiti progonitelj spoticao preko korijenja drveća. Još dalje, dvojica kopljanika sučeljavala su se preko barice od potoka, vježbajući navalu i pariranje na umirućem svjetlu, prsa golih i sjajnih od znoja.
Nitko ga nije pogledao. Nitko mu se nije obratio. Nitko na nj nije obraćao pozornost. Bio je okružen ljudima prisegnutim kući Lannister, golemom vojskom od dvadeset tisuća ljudi, pa ipak bio je sam.
Kad je čuo duboku grmljavinu Shaggina smijeha kako odzvanja mrakom, slijedio ju je do Kamenih vrana u njihovu malom noćnom kutku. Conn, sin Corattov, zamahne vrčem piva. "Tvrion Polutan! Dođi, sjedni uz naš oganj, podijeli meso s Kamenim vranama. Imamo vola,"
"Vidim to, Conne, sine Corattov." Golemi crveni vol bio je obješen iznad bukteće vatre, nataknut na ražanj veličine malog drveta. Nesumnjivo je to I bilo malo drvo. Krv i mast curile su u plamen dok su dvije Kamene vrane okretale meso.
"Hvala vam. Pošaljite po mene kad se vol ispeče." Kako je izgledalo, to će možda biti čak i prije bitke. Nastavio je šetati.

Svaki je klan imao svoju ognjišnu vatru; Crne uši nisu jele s Kamenim vranama, Kamene vrane nisu jele s Mjesečevom braćom, a nitko nije jeo s Izgorjelima. Skromni šator koji je ulagivanjem izmamio iz zaliha kneza Lefforda bio je podignut između četiri vatre. Tvrion pronađe Bronna kako dijeli mješinu vina s novim slugama. Knez Tywin poslao mu je konjušara i osobnog slugu da se pobrinu za njegove potrebe, te je čak zahtijevao da uzme štitonošu. Sjedili su oko male ognjišne vatre. Neka je djevojka bila s njima; vitka, tamnokosa, po vanjštini nije joj bilo više od osamnaest. Tvrion je proučavao njezino lice na trenutak, prije nego što je opazio riblje kosti u pepelu. "Što ste jeli?"
"Pastrve, moj gosp'aru", reče njegov konjušar. "Bronn ih je ulovio."
Pastrve, pomisli on. Odojci. Proklet daje moj otac. Zurio je turobno u kosti, dok mu je u trbuhu krulilo.
Njegov štitonoša, dječak s nesretnim imenom Podrick Payne3, gutao je sve što se ovaj spremao reći. Dječak je bio daljnji rođak Ser Ilyna Paynea, kraljevskog krvnika... i gotovo jednako tih, iako ne zbog nedostatka jezika. Tvrion ga je jednom natjerao da ga isplazi, samo kako bi bio siguran. "Definitivno jezik", rekao je. "Jednog dana morat ćeš ga naučiti rabiti." U ovom trenutku nije imao strpljenja pokušati i izmamiti misao iz momčića, za kojeg je sumnjao da su mu ga nametnuli kao okrutnu doskočicu. Tvrion ponovno skrene svoju pozornost na djevojku. "Je li to ona?" upita Bronna.
Ustala je ljupko i pogledala ga s plemenite visine od kakvih pet ili više stopa. "Jest, moj gosp'aru, i ona može govoriti za sebe, ako vam je po volji."
On naheri glavu. "Ja sam Tvrion, od kuće Lannister. Ljudi me zovu Vražićak."
"Moja mati mije nadjenula ime Shae. Ljudi me zovu... često."
Bronn se nasmijao, a Tvrion se morao osmjehnuti. "U šator, Shae, budi tako ljubazna." On podigne krilo šatora i pridrži joj ga. Unutra, klekne da zapali svijeću.
Život vojnika nije bio bez određene nadoknade. Gdje god da ste imali tabor, mogli ste biti sigurni da ćete imati i taborske pratioce. Na kraju dnevnog marša, Tvrion je poslao Bronna da mu pronađe prikladnu kurvu. "Volio bih jednu koja je prihvatljivo mlada, sa što ljepšim licem što ga možeš naći", rekao je. "Ako se oprala koji put ove godine, bit će mi drago. Ako nije, operi je. Pobrini se da joj kažeš tko sam, i upozori je na to što sam." Jyck se nije uvijek trudio to učiniti. Djevojke su znale katkad u očima zadobiti određen izraz kada bi prvi put ugledale plemićića za kojeg su bile unajmljene da ga zadovolje... izraz koji Tvrion Lannister više nikad nije želio vidjeti.
Podigao je svijeću i dobro je promotrio. Bronn je napravio dobar posao; imala je oči košute i bila je vitka, s malim čvrstim prsima i osmijehom koji je naizmjence bio stidljiv, drzak i zločest. To mu se sviđalo. "Hoću li svući haljinu, moj gosp'aru?" upita ona.
"Kad za to dođe vrijeme. Jesi li djevica, Shae?" "Ako vam je po volji, moj gosp'aru", ona će čedno. "Ono što bi mi bilo po volji jest istina o tebi, djevojko." "Da, ali to će vas stajati dvostruko više."
Tvrion zaključi da će se njih dvoje izvrsno slagati. "Ja sam Lannister. Zlata imam u obilju, a otkrit ćeš da sam velikodušan... ali od tebe tražim više od onog što imaš između nogu, iako ću i to htjeti. Dijelit ćeš sa mnom moj šator, točiti mi vino, smijati se mojim šalama, masirati mi bolne noge svaki put nakon dana jahanja... a bilo da te zadržim jedan dan ili godinu, dokle god smo zajedno nećeš primiti drugog muškarca u svoju postelju."
"Pošteno." Ona segne k porubu svoje tanke grubo tkane haljine i svuče je preko glave jednim potezom odbacivši je. Pod njom nije bilo ničeg, osim Shae. "Ne ugasi li tu svijeću, moj će gosp'ar opržiti prste."
Tvrion ugasi svijeću, uzme njezinu ruku u svoju i privuče je nježno k sebi. Ona se nagne da ga poljubi. Usta su joj imala okus meda i klinčića, a njezini su prsti bili vješti i uvježbani dok su pronalazili kopče na njegovoj odjeći.
Kad je ušao u nju, ona ga je primila sa šapatima nježnosti i malim, drhtavim uzdasima zadovoljstva. Tvrion je sumnjao da je užitak bio hinjen, ali ona je to radila tako dobro da nije bilo važno. Toliko mnogo istine ipak nije zahtijevao.
Trebao ju je, shvatio je Tvrion poslije, dok je tiho ležala u njegovu naručju. Nju ili nekog poput nje. Prošla je gotovo godina dana otkako je legao sa ženom, još prije nego što se uputio u Oštrozimlje u društvu sa svojim bratom i kraljem Robertom. Mogao je umrijeti sutradan ili dan poslije, a ako umre, radije bi otišao u grob misleći na Shae nego na svog oca kneza, Lysu Arryn, ili kneginju Catelvn Stark.
Mogao je osjetiti mekoću njezinih prsa pritisnutih na njegovu ruku dok je ležala pokraj njega. Bio je to dobar osjećaj. Pjesma mu ispuni glavu. Meko, tiho, on stane zviždati.
"Stoje to, moj gosp'aru?" promrmlja Shae uz njega.
"Ništa", reče joj on. "Pjesma koju sam naučio u djetinjstvu, to je sve. Spavaj, dušice."
Kad su se njezine oči sklopile, a disanje postalo duboko i odmjereno, Tvrion se izvuče iz njezina zagrljaja, nježno, da joj ne poremeti san. Gol, odšulja se van, zakorači preko svog štitonoše, i odšeta iza svog šatora da se pomokri.
Bronn je sjedio prekriženih nogu pod kestenom, u blizini mjesta gdje su vezali konje. Brusio je oštricu svog mača, sasvim budan; najamni mačevalac, činilo se, nije spavao poput drugih ljudi. "Gdje si je našao?" upita ga Tvrion dok je pišao.
"Uzeo sam je jednom vitezu. Čovjek ju je odbijao prepustiti, ali vaše je ime donekle promijenilo njegovo mišljenje... to, i moj nož na njegovu vratu."
"Izvrsno", suho će Tvrion, otresajući posljednje kapljice. "Čini mi se da se sjećam kako sam rekao nadi mi kurvu, a ne stvori mi neprijatelja."
"One lijepe već su bile prisvojene", reče Bronn. "Rado ću je vratiti natrag ako vam je draža krezuba djevojčura."
Tvrion došepa bliže mjestu gdje je sjedio. "Moj otac knez nazvao bi to bezobraštinom, i poslao te u rudnike zbog drskosti."

"Sreća za mene što niste vaš otac", odvrati Bronn. "Vidio sam jednu s čirevima po cijelom nosu. Biste li htjeli nju?"
"Što, pa da tebi slomim srce?" ispali natrag Tvrion. "Zadržat ću Shae. Jesi li kojim slučajem zabilježio ime tog viteza kojem si je uzeo? Ne bih ga htio imati uza se u bici."
Bronn ustane, mačje brz i gibak, okrećući mač u ruci. "Imat ćete mene uza se u bici, patuljče."
Tvrion kimne. Noćni zrak bio je topao na njegovoj goloj koži. "Pobrini se da preživim ovu bitku, i moći ćeš navesti svoju nagradu."
Bronn prebaci mač iz desne ruke u lijevu, i iskuša zamah. "Tko bi htio ubiti nekog poput vas?"
"Moj otac knez, kao prvo. Stavio me u prethodnicu."
"I ja bih učinio isto. Mali čovjek s velikim štitom. Bit ćete prava uvreda za strijelce."
"Nalazim tvoje mišljenje neobično ohrabrujućim", reče Tvrion. "Mora da sam poludio."
Bronn vrati mač u korice. "Izvan svake sumnje."
Kad se Tvrion vratio u svoj šator, Shae se prevalila na lakat i pospano promrmljala: "Probudila sam se, a moj gosp'ar je otišao."
"Gosp'ar se sada vratio." On se uvuče k njoj.
Njezina ruka spuzne između njegovih zakržljalih nogu, i pronađe ga krutog. "Da, tako je", šapne, milujući ga.
Upitao ju je za čovjeka od kojeg ju je Bronn uzeo, a ona reče ime manje važnog pratioca, beznačajnog plemićića. "Ne trebate se bojati
ljudi poput njega, moj gosp'aru", reče djevojka, prstiju zaposlenih oko njegova uda. "On je malen čovjek."
"A što sam ja, molim te?" upita je Tvrion. "Orijaš?"
"O, da," zaprede ona, "moj orijaš od Lannistera." Tada gaje objahala, i na neko ga je vrijeme gotovo uspjela natjerati da povjeruje. Tvrion je usnuo smiješeći se...
... i probudio se u tami uz zvuke trublji. Shae ga je tresla za rame. "Moj gosp'aru", šapnula je. "Probudite se, moj gosp'aru. Bojim se."
Mamuran, sjeo je i odgrnuo gunj. Rogovi su dozivali kroz noć, divlje i hitno, poklikom koji je govorio žurno, žurno, žurno. Čuo je povike, zveket koplja, njištanje konja, iako mu još ništa nije govorilo o borbi. "Trublje mog oca kneza", reče. "Zbor za bitku. Mislio sam da je Stark još dan marša daleko."
Shae zatrese glavom, izgubljena. Oči joj bijahu širom otvorene i bijele.
Stenjući, Tvrion posrne na noge i progura se van, dozivajući svog štitonošu. Pramičci blijede magle plovili su kroz noć, dugi bijeli prsti s rijeke. Ljudi i konji spoticali su se kroz predjutarnju studen; sedla su se privezivala, kola tovarila, vatre gasile. Trublje se ponovno oglasiše: žurno, žurno, žurno. Vitezovi su se penjali na brze konje koji su rzali dok su oklopnici u trku opasivali svoje mačeve. Kad je pronašao Poda, dječak je tiho hrkao. Tvrion ga oštro ubode u rebra svojim nožnim prstom. "Moj oklop," reče, "i požuri s tim." Bronn stiže kasom iz magle, već u oklopu i na konju, noseći svoju istrošenu polukacigu. "Znaš li što se dogodilo?" upita ga Tvrion.
"Mali Stark nas je prevario", reče Bronn. "Prišuljao se niz kraljevsku cestu u noći, a sada se njegova vojska, ni milju sjeverno odavde, svrstava u bojne redove."
Žurno, dozivale su trublje, žurno, žurno, žurno.
"Pobrini se da pripadnici klanova budu spremni za jahanje." Tvrion se sagne i vrati u šator. "Gdje mi je odjeća?" vikao je na Shae. "Ondje. Ne, kožu, prokletstvo. Da. Donesi mi čizme."
Kad je završio s odijevanjem, štitonoša mu je iznio njegov oklop, onakav kakav je bio. Tvrion je posjedovao lijepo odijelo od teškog metala, spretno izrađeno da pristaje njegovu izobličenu tijelu. Jao, bilo je na sigurnom u Bacačevoj hridi, a on nije. Morao se zadovoljiti otpacima sastavljenim iz kola kneza Lefforda: žičanom košuljom i tijesno prianjajućom kapom, ovratnikom mrtvoga viteza, jastožastim metalnim rukavicama i štitnicima za koljena te šiljastim čeličnim čizmama. Nešto je od toga bilo urešeno, nešto jednostavno; ništa se od toga nije slagalo, ili pristajalo kako valja. Njegov je prsni oklop bio namijenjen krupnijem čovjeku; za njegovu preveliku glavu pronašli su golemu kacigu u obliku vjedra, okrunjenu stopu dugim trobridnim šiljkom.
Shae je pomagala Podu s kopčama i zakovicama. "Umrem li, plači za mnom", reče Tvrion kurvi.
"Kako ćete znati? Bit ćete mrtvi." "Znat ću."
"Vjerujem da hoćete." Shae spusti veliku kacigu na njegovu glavu, a Pod je pričvrsti za njegovu ovratnik. Tvrion zakopča svoj pojas, otežao pod teretom kratkog mača i bodeža. Dotad mu je njegov konjušar izveo konja, golemog smeđeg trkača oklopljenog jednako teško poput njega. Trebala mu je pomoć da ga uzjaše; osjećao se kao da ima sto kilograma. Pod mu doda štit, masivnu ploču od teškoga željeznog drveta optočena čelikom. Naposljetku mu dade njegovu ratnu sjekiru. Shae zakorači natrag i promotri ga cijelog. "Moj gosp'ar izgleda strahotno."
"Gosp'ar izgleda poput patuljka u neodgovarajućem oklopu," kiselo odvrati Tvrion, "ali hvala ti na ljubaznosti. Podrick, pođe li bitka po zlu za nas, pobrini se da gospa sretno stigne kući." Salutirao joj je svojom sjekirom, okrenuo konja, i udaljio se kasom. Utroba mu je bila poput čvrstog čvora, tako stisnuta da ga je boljelo. Za njim, njegove su sluge užurbano počele rušiti šator. Blijedi grimizni prsti raskriliše se na istoku dok su prve zrake sunca izbijale nad obzorom. Zapadno nebo bilo je tamnogrimizno, posuto zvijezdama. Tvrion se upita nije li ovo posljednji izlazak sunca koji će ikad vidjeti... i nije li ovo pitanje bilo znak kukavičluka. Je li njegov brat Jaime ikad razmišljao o smrti prije bitke?
Ratni rog oglasi se u velikoj daljini, dubokim žalobnim zvukom koji je ledio dušu. Pripadnici klanova uspeli su se na

svoje čupave planinske konje, uzvikujući pogrde i grube šale. Nekolicina je izgledala pripito. Izlazeće sunce pržilo je lutajuće vriježe magle dok ih je Tvrion odvodio odatle. Ono malo trave koju su konji ostavili bilo je otežalo od rose, kao da je kakav bog u prolazu rasuo vreću dijamanata po zemlji. Gorštaci uhvatiše korak za njim, svaki klan postrojen iza svojeg vođe.
Na svjetlu zore, vojska kneza Tywina Lannistera rastvorila se poput željezne ruže, uz bljesak trnja.
Njegov će stric predvoditi sredinu. Ser Kevan je uzdigao svoje barjake iznad kraljevske ceste. S tobolcima koji su im visjeli o pojasu, strijelci pješaci postrojili su se u tri duga niza, na istok i zapad od ceste, i stajali mirno natežući lukove. Između njih, kopljanici su se poredali u četverokute; iza njih bili su redovi i redovi oklopnika s kopljima, mačevima i sjekirama. Tri stotine teških konjanika okruživale su Ser Kevana i kneževske vazale Lefforda, Lydena i Seretta sa svim njihovim prisegnutim pratiocima.
Desno krilo činilo je konjaništvo, nekih četiri tisuće ljudi, otežali pod teretom svojih oklopa. Više od tri četvrtine vitezova bilo je ondje, okupljenih zajedno poput velike čelične šake. Ser Addam Marbrand držao je zapovjedništvo. Tvrion opazi kako se njegov barjak razvija dok gaje barjaktar rastresao; plamteće drvo, narančasto i sivo poput dima. Iza njega vijorio se Ser Flementov grimizni jednorog, Crakehallov prugasti vepar, Swyftov bantamski pijevac i drugi.
Njegov otac knez zauzeo je svoje mjesto na brijegu gdje je spavao. Oko njega, postrojila se pričuva; golema sila, napola konjanici, a napola pješaci, pet tisuća jaka. Knez Tywin je gotovo uvijek odabirao zapovijedati pričuvom; zauzeo bi kakvu uzvisinu i promatrao kako se bitka razvija pod njim, koristeći se svojom silom onda kad je i gdje bila najpotrebnija.
Čak i izdaleka, njegov je otac knez bio blistav. Bojni oklop Tywina Lannistera posramljivao je čak i pozlaćeno odijelo njegova sina Jaimea. Njegov veličanstveni plašt bio je sašiven od bezbroj slojeva zlatnoga platna, tako težak da se jedva pomicao kad je ovaj jurišao, tako velik da su njegovi nabori prekrivali veći dio sapi njegova pastuha kada bi zasjeo na sedlo. Nikakva obična kopča ne bi dostajala za takav teret, te je veličanstveni plašt pridržavao jednak par minijaturnih lavica koje su mu čučale na ramenima, kao da se spremaju skočiti. Njihov par, mužjak raskošne grive, počivao je na vrhu velike kacige kneza Tywina, jednom šapom grabeći zrak dok je rikao. Sva tri lava bijahu izrađena od zlata, s očima od rubina. Njegov je oklop činila teška čelična ploča, pocakljena tamnim grimizom, štitnici za koljena i rukavice bili su izrezbareni kićenim zlatnim spiralama. Njegovi metalni diskovi imali su oblik zlatnih sunaca, sve su mu kopče bile pozlaćene, a crveni čelik tako ulašten da se blistao poput vatre na svjetlu izlazećeg sunca.
Tvrion je sada mogao čuti grmljavinu neprijateljskih bubnjeva. Sjetio se Robba Starka onakva kakvog je vidio posljednji put, na visokom stolcu njegova oca u Velikoj dvorani Oštrozimlja, s isukanim mačem
i se blistao u njegovim rukama. Sjetio se kako su vukovi nasrnuli na ni iz sjene, i iznenada ih je opet mogao vidjeti, kako reže i škljocaju zubima iskešenim njemu u lice. Hoće li dječak povesti svoje vukove sa sobom u rat? Ta mu pomisao probudi nelagodu.
Sjevernjaci će biti iscrpljeni nakon duga besanog marša. Tvrion se pitao što dječak misli. Je li ih namjeravao uhvatiti na prepad dok spavaju? Za to su izgledi bili mali, jer što god da se govorilo o njemu, Tywin Lannister nije bio ničija budala.
Prethodnica se okupljala na lijevoj strani. Najprije je ugledao barjak, tri crna psa na žutome polju. Ser Gregor je sjedio pod njim, jašući na najvećem konju kojeg je Tvrion ikad vidio. Bronn ga obuhvati jednim pogledom i isceri se. "Uvijek slijedi velikog čovjeka u bitku."
Tvrion mu dobaci strog pogled. "A zašto molim?"
"Oni su izvrsne mete. Onaj ondje, taj će privući oči svakog strijelca na polju."
Smijući se, Tvrion pogleda Gorostasa drukčijim očima. "Priznajem, nisam to razmotrio u takvu svjetlu."
Ništa u vezi s Cleganeom nije bilo blistavo; njegov je oklop bio čelična ploča, sumorno siv, izgreben od pretjerane uporabe, ne pokazujući ni grba ni uresa. Pokazivao je ljudima položaje svojom oštricom, dvoručnim dugim mačem kojim je Ser Gregor mahao uokolo jednom rukom kao što bi manji čovjek možda mahao bodežom. "Ako itko pobjegne, sasjeći ću ga osobno", rikao je kad je opazio Tyriona. "Vražićku! Preuzmi ljevicu. Čuvaj rijeku. Ako možeš."
Ljevica ljevice. Da im napadnu bok, Starkovima će trebati konji koji mogu trčati po vodi. Tvrion povede svoje ljude prema obali. "Pogledajte", vikne, pokazujući svojom sjekirom. "Rijeka." Blijeda je magla poput pokrivača prianjala uz površinu vode, dok je mračna zelena struja u virovima protjecala pod njim. Plićaci bijahu blatni i zagušeni trstikom. "Ta je rijeka naša. Što god se dogodilo, držite se blizu vode. Nikad je ne gubite iz vida. Ne dopustite da neprijatelj dođe između nas i naše rijeke. Ako onečiste naše vode, odrežite im kurce i bacite ih ribama."
Shagga je imao sjekiru u svakoj ruci. Tresne jednom o drugu i natjera ih da zazvone. "Polutan!" vikne. Ostale Kamene vrane prihvatiše poklik, Crne uši i Mjesečeva braća također. Izgorjeli nisu vikali, ali su zveketali mačevima i kopljima. "Polutan! Polutan! Polutan!"
Tvrion okrene svog trkaćeg konja ukrug kako bi pogledao preko bojišnice. Tlo je ovdje bilo valovito i neravno; meko i blatnjavo blizu rijeke, uzdižući se u blagom nagibu prema kraljevskoj cesti, kamenito i ispucano iza nje, prema istoku. Nekoliko stabala bilo je rasuto po obroncima, ali je većina zemljišta bila raščišćena i zasađena. Srce mu je lupalo u prsima u ritmu bubnjeva, a pod slojevima kože i čelika čelo mu je bilo hladno od znoja. Promatrao je Ser Gregora dok je Gorostas jahao gore-dolje duž redova, vičući i mašući rukama. I ovo je krilo činilo konjaništvo, ali dok je desnica bila oklopna šaka vitezova i teških kopljanika, prethodnicu je činio otpad zapada: strijelci na konjima u kožnim haljecima, nemirna grupa neobuzdanih slobodnih jahača i najamnih mačevalaca, seljaci na oraćim konjima naoružani kosama i zahrđalim mačevima svojih očeva, napola uvježbani dječaci iz javnih kuća lukeLannis... i Tvrion i njegovi gorski klanovi.

"Hrana za vrane", promrmlja Bronn pokraj njega, izrazivši glasno ono što je Tvrion ostavio neizrečenim. Mogao je samo kimnuti. Zar je njegova plemenitog oca napustio razum? Nijedan kopljanik, premalo strijelaca, jedva šačica vitezova, loše naoružanih i bez oklopa, pod zapovjedništvom nepromišljene beštije koja se povodila za svojim bijesom... kako je njegov otac mogao očekivati da će mu ova sprdačina od bitke obraniti ljevicu?
Nije imao vremena razmišljati o tome. Bubnjevi su bili tako blizu da mu se ritam uvlačio pod kožu, a ruke mu se stale trzati. Bronn isuče svoj mač, i odjednom je neprijatelj bio pred njima, navirući preko vrha bregova, napredujući odmjerenim korakom iza zida štitova i kopalja.
Prokleti bogovi, gledaj koliko ih je, pomisli Tvrion, premda je znao da je njegov otac imao više ljudi na polju. Njihovi su ih zapovjednici vodili na oklopljenim ratnim konjima, a barjaktari su jahali uz njih sa svojim barjacima. Nazreo je mužjaka losa Hormvoodovih, karstarkovski sunčani plamen, ratnu sjekiru kneza Cerwyna, i oklopljenu pesnicu Glovera... i frevevske kule blizanke, modre na sivom. Toliko o uvjerenosti njegova oca da se knez Walder neće pomaknuti. Bjelina kuće Stark vidjela se posvuda, činilo se da sivi vukovi trče i skaču kako su se barjaci okretali i vijorili s visokih motki. Gdje je dječak? pitao se Tvrion.
Ratni rog zatrubi. Haruuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu, oglasio se dugim, dubokim i hladnim zvukom poput studenog sjevernog vjetra. Lannisterske trublje odvratiše da-Da da-Da da-DAAAAAAAAA, mjedene i prkosne, no Tyrionu se činilo da su zvučale nekako slabije, nemirije Mogao je osjetiti treperenje u svojoj utrobi, neugodan židak osjećaj nadao se da neće umrijeti dok bude povraćao.
Dok je zvuk rogova zamirao, piskanje ispuni zrak; veliko jato strijela vine se u luku s njegove desne strane, gdje su strijelci stajali uz bok ceste Sjevernjaci prijeđoše u trk, vičući dok su dolazili, ali Lannisterovi odapeše strijele na njih poput tuče, stotine strijela, tisuće, a povici se pretvoriše u krikove dok su ljudi posrtali i padali. Do tada se drugo jato već našlo u zraku, a strijelci su namještali treću strijelu u tetive svojih lukova.
Trublje se ponovno oglasiše: da-DAAA da-DAAA da-DA da-DA da-DAAAAAAA. Ser Gregor zamahne svojim golemim mačem i zaurla zapovijed, a tisuće drugih glasova uzvratiše mu krikom. Tvrion podbode svog konja i pridoda još jedan glas neskladu zvukova, a prethodnica se uzbiba naprijed. "Rijeka!" vikne on svojim klanovima dok su jahali. "Zapamtite, sijecite prema rijeci." Još uvijek je vodio kad su prešli u lagani galop, sve dok Chella nije ispustila krik od kojeg se ledila krv u žilama te ga pretekla u galopu, a Shagga zatulio i slijedio je. Pripadnici klanova pojuriše za njima, ostavljajući Tvriona u prašini.
Polumjesec neprijateljskih kopljanika postrojio se naprijed, dvostruki jež načičkan čelikom, koji je čekao iza visokih hrastovih štitova označenih sunčevim plamom Karstarkovih. Gregor Clegane bio je prvi koji ih je stigao, predvodeći klin oklopljenih veterana. Polovica konja prepala se u posljednjem trenutku, zaustavivši juriš pred redom kopalja. Ostatak je poginuo, oštri su im čelični vršci razderali prsa. Tvrion vidje kako tucet ljudi pada. Gorostasov pastuh se propne, udarivši željezom potkovanim kopitima dok su mu bodljikavi vršci kopalja grebli vrat. Pomahnitala, životinja nasrne na redove. Koplja poletješe na nju sa svih strana, ali se zid štitova sruši pod njezinom težinom. Sjevernjaci se teturajući povukoše dalje od samrtnih muka životinje. Dok je njegov konj padao, krvareći i grizući posljednjim crvenim dahom, Gorostas se uzdigne netaknut, udarajući oko sebe svojim dvoručnim velikim mačem.
Shagga prodre kroz otvor prije nego što su se štitovi uspjeli zatvoriti, ostale Kamene vrane tik za njegovim petama. Tvrion vikne: "Izgorjeli! Mjesečeva braćo! Za mnom!" ali većina ih je bila ispred njega. Spazio je načas kako je Timett, sin Timettov, skočio na slobodu dok je njegov konj ugibao pod njim u punom trku, vidio je Mjesečeva brata nataknuta na karstarkovsko koplje, promatrao kako Connov konj lomi čovjeku rebra udarcem kopita. Jato strijela spustilo se na njih; odakle su došle nije znao reći, ali pale su na Starkove i Lannisterove podjednako, odbijajući se o oklop ili prolazeći kroz meso. Tyrion podigne svoj štit i sakrije se pod njega.
Jež se raspadao, Sjevernjaci se povlačili pod silinom konjaničkog napada. Tvrion vidje kako je Shagga zahvatio kopljanika posred prsa dok je budala napadala u trku, opazio kako mu je sjekira zasjekla kroz oklop, kožu, mišiće i pluća. Čovjek je umro na nogama, glava sjekire zaglavljena u njegovim prsima, no Shagga je jahao dalje, presjekavši štit nadvoje svojom ljevorukom ratnom sjekirom dok je truplo mlohavo odskakivalo i posrtalo s njegove desne strane. Konačno mrtvac sklizne. Shagga tresne sjekirom o sjekiru i rikne.
Do tada je neprijatelj već nasrnuo na njega, a Tvrionova se bitka suzila na nekoliko stopa zemlje oko njegova konja. Oklopnik mu nasrne prema prsima, a njegova sjekira udari, odbivši koplje u stranu. Čovjek otpleše natrag po još jedan pokušaj, ali Tvrion podbode konja i odjaše ravno preko njega. Bronn bijaše opkoljen trima neprijateljima, ali je odsjekao glavu prvog koplja koje gaje napalo, i zagrebao svojom oštricom po licu drugog čovjeka povratnim udarcem.
Bačeno koplje poleti na Tvriona slijeva i zabije mu se u štit s drvenim žvenk. On okrene konja i pojuri za bacačem, ali čovjek podigne vlastiti štit iznad glave. Tvrion je kružio oko njega, zasuvši ga kišom udaraca sjekire po drvu. Iverje hrasta letjelo je zrakom, sve dok Sjevernjak nije izgubio uporište i posrnuo, srušivši se ravno na leđa sa štitom navrh sebe. Bio je ispod dosega Tvrionove sjekire, a sjahati je zahtijevalo previše truda, stoga ga on ostavi ondje i odjaše za drugim čovjekom, zahvativši ga s leđa dugim udarcem od čije mu je siline zadrhtala ruka. Od toga je osjetio trenutačno olakšanje. Povukavši uzde, on potraži rijeku. Ondje je bila, na desnoj strani. Nekako su ga uspjeli okrenuti naopako.
Izgorjeli projaše mimo, poguren nad svojim konjem. Koplje mu je ušlo kroz trbuh i izašlo kroz leđa. Bio je daleko od svake pomoći, ali kad je Tvrion ugledao jednog od Sjevernjaka kako trči prema njemu i pokušava zgrabiti uzde, on jurne. Njegov ga protivnik dočeka s mačem u ruci. Bio je visok i suhonjav, odjeven u dug oklop od okova i rukavice od

jastožasta čelika, ali je izgubio svoju kacigu te mu je krv curila u oči iz posjekotine na čelu. Tvrion nacilja zamah prema njegovu licu, ali visoki ga čovjek odbije u stranu. "Patuljče", vrisne. "Umri." Okretao se ukrug dok je Tvrion jahao oko njega, udarajući prema njegovoj glavi i ramenima. Čelik je zvonio po čeliku, a Tvrion ubrzo shvati kako je visoki čovjek brži i jači od njega. Gdje
je sedam mu pakala, Bronn? "Umri", zastenje čovjek, divlje zamahnuvši na njega. Tvrion je jedvice uspio na vrijeme podignuti svoj štit, a drvo se činilo kao da eksplodira prema unutra pod snagom udarca. Razmrskani komadi otpadoše mu s ruke. "Umri!" vikne mačevalac, probliživši se Tvrionu i odalamivši ga po sljepoočici tako žestoko da mu je u glavi zazvonilo. Oštrica ispusti jeziv škripav zvuk dok ju je povlačio po čeliku. Visoki se čovjek isceri... sve dok ga Tvrionov ratni konj nije ugrizao, brz poput zmije, ogoljevši mu obraz do kosti. Tada je vrisnuo. Tvrion mu zarije sjekiru u glavu. "Ti umri", reče mu, i on umre.
Dok je izvlačio sjekiru, začu povik. "Eddard!" odjekivao je glas. "Za Eddarda i Oštrozimlje!" Vitez se grmeći obruši na nj, vitlajući oko glave topuzom. Njihovi se ratni konji sudariše prije nego što je Tvrion uspio makar i otvoriti usta da dozove Bronna. Njegov lijevi lakat pucao je od boli dok su šiljci prodirali kroz tanku kovinu oko zgloba. Sjekira mu je nestala u tren oka. Posegnuo je za svojim mačem, ali topuz je već kružio, približavajući se njegovu licu. Mučan hrsk, i padao je. Nije se sjećao kad je udario o zemlju, ali kad je pogledao uvis, nad njim je bilo samo nebo. Prevrnuo se na bok i pokušao pronaći svoje noge, ali bol prostruji kroz njega i svijet zadrhti. Vitez koji gaje oborio uspravi se iznad njega. "Tvrione Vražićku", zagrmi odozgo. "Moj si. Predaješ li se, Lannisteru?"
Da, pomisli Tyrion, ali riječ mu zastane u grlu. Ispusti kreštav zvuk i pokuša se podići na koljena, pipajući po sebi u potrazi za oružjem. Svojim mačem, svojim nožem, bilo čim...
"Predaješ li se?" Vitez se nadvije nad njim na svom oklopljenom konju. I čovjek i konj doimali su se neizmjerno velikima. Topuz se okretao u lijenom krugu. Tvrionove ruke bijahu obamrle, vid zamagljen, korice prazne. "Predaj se ili umri", objavi vitez, dok se njegovo mlatilo okretalo sve brže i brže.
Tvrion posrne na noge, zarivši glavu u konjski trbuh. Životinja ispusti strahotan krik i prope se. Pokušala se izviti iz svoje patnje, a mlaz krvi i crijeva prosu se po Tvrionovu licu, i konj padne poput lavine. Sljedeće što je znao, vizir mu je bio oblijepljen blatom, a nešto mu je pritiskalo nogu. Iskoprcao se, grla tako stisnuta da je jedva mogao govoriti. "... predaj..." uspio je graknuti gotovo nečujno.
"Da", jaukne glas, mukao od boli.
Tvrion sastruže blato sa svoje kacige tako da može ponovno vidjeti. Konj je pao dalje od njega, na svog jahača. Vitezova noga bila je ukliještena, ruka koju je upotrijebio da zaustavi pad svijala se pod grotesknim kutom. "Predaj", on ponovi. Pipkajući po pojasu svojom zdravom rukom, on isuče mač i baci ga pred Tvrionove noge. "Predajem se, moj kneže."
Ošamućen, patuljak klekne i podigne oštricu. Bol mu protutnji laktom kad je pomaknuo ruku. Činilo se da se bitka povukla iza njega. Nitko nije zaostao na ovom dijelu bojišta osim mnogobrojnih trupala. Gavranovi su već kružili i slijetali da se nahrane. Vidio je da je Ser Kevan doveo svoju sredinu da pomogne prethodnici; masa njegovih kopljanika otjerala je Sjevernjake natrag prema brdima. Borili su se na obroncima, tiskajući koplja u još jedan zid štitova, ovalnih i pojačanih željeznim čavlima. Dok je promatrao, zrak se ponovno ispunio strijelama, a ljudi za hrastovim zidom nestadoše pod ubojitom vatrom. "Čini mi se da gubite, ser", reče vitezu pod konjem. Čovjek mu ne odgovori.
Zvuk kopita koji mu se približavao iza leđa natjera ga da se okrene, iako je jedva mogao podići mač koji je držao zbog boli u laktu. Bronn potegne uzde i pogleda na nj s visine.
"Od male si se koristi pokazao", reče mu Tvrion.
"Čini se da vam samom nije loše išlo", odvrati Bronn. "Međutim, izgubili ste šiljak s kacige."
Tvrion opipa vrh velike kacige. Šiljak se potpuno odlomio. "Nisam ga izgubio. Znam točno gdje je. Vidiš li mog konja?"
U času kad su ga pronašli, trublje su se ponovno oglasile, a pričuva kneza Tywina stigla je metući duž rijeke. Tvrion je promatrao svog oca kako prolijeće mimo, a grimizno-zlatni lannisterski barjak mreškao mu se iznad glave dok je tutnjio poljem. Okruživalo ga je pet stotina vitezova, s čijih se vršaka kopalja ljeskalo sunčevo svjetlo. Ostatci Starkovih redova razmrskali su se poput stakla pod njihovim jurišem.
S laktom natečenim i bolnim pod oklopom, Tvrion se nije ni pokušao pridružiti pokolju. On i Bronn otišli su tražiti njegove ljude. Mnoge je našao među mrtvima. Ulf sin Ulmarov ležao je u lokvi zgrušane krvi, ruke odrezane u laktu, s tucetom svoje Mjesečeve braće izvaljene uokolo. Shagga je sjedio pod drvetom, izrešetan strijelama, s Connovom glavom u krilu. Tvrion je mislio da su obojica mrtvi, ali kad je sjahao, Shagga otvori oči i reče: "Ubili su Conna, sina Corattova." Naočiti Conn na sebi nije imao ožiljka osim crvene mrlje na prsima, kroz koja ga je bačeno koplje umorilo. Kad je Bronn povukao Shaggu na noge, golemi je čovjek naizgled tek tada prvi put primijetio strijele. Čupao ih je jednu po jednu, proklinjući rupe koje su ostavile u slojevima njegove žičane i kožnate košulje, i tuleći poput djeteta zbog nekoliko njih koje su mu se žarile u meso. Chella, kći Chevkova, dojahala je dok su izvlačili strijele iz Shagge, i pokazala im četiri uha koja je prisvojila. Timetta su zatekli kako pljačka tijela mrtvih zajedno s Izgorjelima. Od tri stotine pripadnika klanova koji su izjahali u bitku za Tvrionom Lannisterom, možda je polovica preživjela.
Ostavio je žive da se pobrinu za mrtve, poslao Bronna da preuzme odgovornost za zarobljenog viteza, i uputio se u potragu za svojim ocem. Knez Tywin je sjedio pokraj rijeke, pijuckajući vino iz draguljima optočena kaleža, dok je štitonoša razvezivao kopče na njegovu prsnom oklopu. "Lijepa pobjeda", reče Ser Kevan kad je opazio Tvriona. "Tvoji su se divljaci dobro borili."

Oči njegova oca počivale su na njemu, svijetlozelene s mrljicama zlata, tako hladne daje Tvriona zazeblo. "Je li vas to iznenadilo, oče?" upita on. "Je li vam to poremetilo planove? Trebali su nas poklati, zar ne?"
Knez Tywin iskapi svoj kalež, bezizražajna lica. "Stavio sam ljude najmanje navikle na stegu na lijevo krilo, da. Očekivao sam da će se slomiti. Robb Stark je zeleni dječak, više hrabar nego mudar. Nadao sam se da će kad opazi kako nam se ljevica slama, možda skočiti u otvor, željan da ih natjera na uzmak. Jednom kad bi se potpuno izložio, Ser Kevanovi kopljanici bi se okrenuli i napali ga s boka, tjerajući ga u rijeku dok bih ja dovodio pričuvu."
"A mislili ste da je za mene najbolje mjesto bilo usred tog pokolja, no držali ste me neupućena u svoje nakane."
"Hinjen uzmak je manje uvjerljiv," reče njegov otac, "a nisam sklon povjeriti svoje nakane čovjeku koji se bratimi s najamnim mačevaocima i divljacima."
"Šteta što su vam moji divljaci pokvarili ples." Tvrion skine svoju čeličnu rukavicu i pusti je da padne na tlo, trzajući se od boli koja mu je probadala ruku.
"Mali Stark se pokazao opreznijim nego što sam očekivao od nekog njegovih godina," prizna knez Tywin, "ali pobjeda je pobjeda. Čini se da si ranjen."
Tvrionova desna ruka bila je natopljena krvlju. "Dobro ste primijetili, oče", reče kroz stisnute zube. "Mogu li vas toliko zagnjaviti pa da pošaljete po svoje meštre? Osim ako vam nije privlačnija pomisao da imate jednorukog patuljka za sina..."
Prijek povik "Kneže Tywine!" okrene glavu njegova oca prije nego što je uspio odgovoriti. Tywin Lannister podigne se na noge dok je Ser Addam Marbrand skakao sa svog trkaćeg konja. Konj bijaše zapjenjen i krvave gubice. Ser Addam se sruši na koljeno, visok i vitak čovjek tamnobakrene kose koja mu je padala do ramena, oklopljen u čelik prevučen broncom s vatrenim drvetom svoje kuće urezanim crno na njegovim prsima. "Moj gospodaru, zarobili smo neke od njihovih zapovjednika. Kneza Cerwyna, Ser Wylisa Manderlvja, Harriona Karstarka, četvoricu Frevevih. Knez Hornwood je mrtav, a bojim se da nam je Roose Bolton pobjegao."
"A dječak?" upita knez Tywin.
Ser Addam je oklijevao. "Mladi Stark nije bio s njima, moj kneže. Vele da je prešao rijeku kod Blizanaca zajedno s većinom svoje vojske, jašući svom snagom prema Rijekotoku."
Zeleni dječak, sjeti se Tvrion, više hrabar nego mudar. Bio bi se nasmijao, da ga nije toliko boljelo.

CATELYN
Ouma bijaše puna šapata.
Mjesečina je svjetlucala na uzburkanoj vodi potoka dok je ovaj vijugao svojom krševitom putanjom u dnu doline. Ispod drveća, ratni konji tiho su rzali i toptali po vlažnome, lisnatom tlu, dok su muškarci zbijali plahe šale tihim glasovima. Tu i tamo, začula bi zveckanje koplja, slabašan metalan zvuk žicanih košulja, ali čak su i ti zvuči bili prigušeni.
"Ne bi trebalo biti još dugo, moja gospo", reče Hallis Mollen. Zatražio je čast daje štiti u nadolazećoj bici; bilo je to njegovo pravo, pravo zapovjednika garde Oštrozimlja, a Robb mu ga nije zanijekao. Imala je trideset ljudi oko sebe, zaduženih da je čuvaju i otprate zdravu i čitavu kući u Oštrozimlje, okrene li se bojevanje protiv njih. Robb je htio pedesetoricu; Catelvn je uporno tvrdila kako će i deset biti dovoljno, kako će mu trebati svaki mač u bici. Složili su se kod broja trideset, nijedno zadovoljno time.
"Doći će kad dođe", reče mu Catelvn. Kad dođe, znala je da će to značiti smrt. Halovu smrt možda... ili njezinu, ili Robbovu. Nitko nije bio siguran. Ničiji život nije bio izvan opasnosti. Catelvn se zadovoljila čekanjem, osluškivanjem šapata u šumi i tihe glazbe potoka, s osjećanjem toplog vjetra u kosi.
Čekanje joj nije bilo strano, naposljetku. Njezini su je muškarci uvijek ostavljali da čeka. "Vrebaj na mene, mala maco", govorio joj je uvijek njezin otac, kad bi odjahao na dvor, na sajam ili u bitku. A ona bi vrebala, strpljivo stojeći na kruništu Rijekotoka dok su ispod nje protjecale vode Crvenih Rašlji i Pjenkamena. Ne bi uvijek dolazio kad je obećao, a cijeli su dani često prolazili dok bi Catelvn stajala na straži, provirujući između bastiona i kroz otvore za strijele sve dok ne bi spazila kneza Hostera na njegovu smeđem škopcu, kako klipše riječnom obalom prema pristaništu. "Jesi li me vrebala?" pitao je kada bi se sagnuo da je zagrli. "Jesi li, mala maco?"
Brandon Stark također ju je molio da čeka. "Neću izbivati dugo, moja gospo", zakleo se. "Vjenčat ćemo se nakon mog povratka." No kad je taj dan konačno došao, bio je to njegov brat Eddard koji je stajao pokraj nje u septi.
Ned je ostao jedva četrnaest dana sa svojom novom nevjestom prije nego što je i on morao odjahati u rat s obećanjima na usnama. Barem ju je ostavio s više od riječi, dao joj je sina. Devet je uštapa prošlo, a Robb se rodio u Rijekotoku dok je njegov otac još uvijek ratovao na Jugu. Donijela gaje na svijet u krvi i boli, ne znajući hoće li ga Ned ikad vidjeti. Njezin sin. Bio je tako malen...
A sada je Robb bio onaj kojeg je čekala... Robb, i Jaime Lannister, pozlaćeni vitez za kojeg su ljudi govorili kako nikad nije naučio čekati. "Kraljosjek je nemiran i lako raspaljiv", rekao je njezin stric Brvnden Robbu. I uložio njihove živote i najbolju nadu za pobjedu u istinitost onog što je rekao.
Ako se i bojao, Robb to nije pokazivao. Catelvn je promatrala svog sina kako se kreće među ljudima, dodirujući jednog po ramenu, dijeleći šalu s drugim, pomažući trećem da smiri uplašenog konja. Njegov je oklop tiho zveckao dok je hodao. Samo mu je glava bila razgolićena. Catelvn je promatrala kako mu povjetarac pomiče kestenjastu kosu, tako sličnu njezinoj, i pitala se kada je njezin sin narastao tako velik. Petnaest mu je godina, a visok je gotovo kao ona.

Neka naraste još viši, zamoli ona bogove. Neka doživi šesnaestu, i dvadesetu, i pedesetu. Neka naraste visok kao njegov otac, i drži vlastita sina na svojim rukama. Molim vas, molim vas, molim vas. Dok ga je gledala, tog visokog mladića s mladom bradom i vukom koji mu se šuljao za petama, sve što je mogla vidjeti bilo je djetešce koje joj je ležalo na prsima u Rijekotoku, tako davno.
Noć bijaše topla, ali pomisao na Rijekotok dostajala je da zadrhti. Gdje su? pitala se. Je li njezin stric možda bio u krivu? Toliko toga ovisilo je o istinitosti onog što im je rekao. Robb je dao Crnoj Ribi tri stotine odabranih ljudi, i poslao ih naprijed da prikriju njegov pohod. "Jaime ne zna", rekao je Ser Brvnden kad je dojahao natrag. "Kladio bih se u vlastiti život. Nijedna ptica nije doprla do njega, moji su se strijelci pobrinuli za to. Vidjeli smo nekoliko njegovih izvidnika, ali oni koji su nas vidjeli nisu poživjeli da o tome pričaju. Trebao ih je poslati više. On ne zna."
"Kolika mu je vojska?" upitao je njezin sin.
"Dvanaest tisuća pješaka, raštrkanih oko zamkla u tri odvojena tabora, s rijekom između", rekao je njezin stric, sa surovim osmijehom kojeg se tako dobro sjećala. "Nema drugog načina da se opsjedne Rijekotok, pa ipak, to će biti njihova propast. Dvije ili tri tisuće konjanika."
"Kraljosjek je brojčano triput nadmoćniji", rekao Galbart Glover.
"Istina je", rekao je Ser Brvnden, "no postoji jedna stvar koju Ser Jaime nema."
"Da?" upitao je Robb. "Strpljenje."
Njihova je vojska bila veća nego kad su napustili Blizance. Knez Jason Mallister doveo je svoju silu iz morske stražarnice da im se pridruži dok su zaokretali oko izvora Modrih rašlji i galopirali na jug, a ostali su se također prišuljali naprijed, putujući vitezovi i sitni plemići te oklopnici bez gospodara koji su pobjegli na Sjever kad je vojska njezina brata Edmurea bila poražena pod zidinama Rijekotoka. Tjerali su konje što su žešće mogli kako bi dospjeli na ovo mjesto prije nego što do Jaimea Lannistera dopre vijest o njihovu dolasku, a sada je taj čas bio blizu.
Catelvn je gledala svog sina kako se penje u sedlo. Ohyvar Frey mu je pridržavao konja, sin kneza Waldera, dvije godine stariji od Robba, i deset godina mlađi i uznemireniji. Privezao je Robbov štit na mjesto i dodao mu kacigu. Kad ju je spustio preko lica koje je tako voljela, visoki je mladi vitez sjedio na svom sivom pastuhu na mjestu njezina sina. Bilo je mračno među drvećem, kamo mjesec nije mogao doseći. Kad je Robb okrenuo glavu da je pogleda, mogla je vidjeti samo mrak unutar njegova vizira. "Moram odjahati do prve crte bojišnice, majko", reče joj. "Otac veli da moraš pustiti da te ljudi vide prije bitke."
"Idi, onda", reče ona. "Neka te vide."
"To će im uliti hrabrost", reče Robb.
A tko će meni uliti hrabrost? pitala se, no šutjela je i prisilila se da mu se osmjehne. Robb okrene velikog sivog pastuha i polako se korakom udalji od nje, dok ga je Sivi Vjetar slijedio poput sjene. Iza njega svrstala se njegova ratna straža. Kad je prisilio Catelvn da prihvati svoje čuvare, ona je zahtijevala da se i on zaštiti, a kneževski su se vazali složili. Mnogi od njihovih sinova bučno su tražili čast jahanja s Mladim Vukom, kako su ga počeli nazivati. Thorren Karstark i njegov brat Eddard bijahu među njegovom tridesetoricom, te Patrek Mallister, Mali Jon Umber, Daryn Hornvrood, Theon Greyjoy, ništa manje nego petorica od mnogobrojnog potomstva Waldera Freya, zajedno sa starijim ljudima poput Ser Wendela Manderlyja i Robina Flinta. Jedan od njegovih suputnika bila je čak i žena: Dacey Mormont, najstarija kći kneginje Maege i nasljednica Medvjeđeg otoka, vitka djevojka visoka šest stopa, kojoj su darovali topuz u godinama kada većina djevojčica dobiva lutke. Neki od ostalih plemića brundali su na to, ali Catelyn nije htjela slušati njihove prigovore. "Ovdje se ne radi o časti vaših kuća", rekla im je. "Ovdje se radi o tome da moj sin ostane živ i zdrav."
A dođe li do toga, pitala se, hoće li tridesetorica biti dovoljna? Hoće li šest tisuća biti dovoljno?
Ptica se tiho oglasi u daljini, visokim oštrim pjevom koji je Catelvn na svom vratu oćutjela poput ledene ruke. Druga ptica odgovori; treća, četvrta. Dobro je znala njihov zov, iz svojih godina u Rijekotoku. Snježni svračci. Katkad bi se vidjeli u dubokoj zimi, kad je božanska šuma bila bijela i mirna. Bili su sjeverne ptice.
Dolaze, pomisli Catelyn.
"Dolaze, moja gospo", šapne Hal Mollen. Uvijek je bio jedan od ljudi koji iznose očigledno. "Bogovi, budite s nama."
Kimnula je dok je šuma oko njih postajala sve mirnija. U tišini mogla ih je čuti, još uvijek daleko, ali kako se približavaju; koraci mnogih konja, zveket mačeva, kopalja i oklopa, žamor ljudskih glasova, ovdje smijeh, ondje psovka.
Činilo se daje vječnost došla i prošla. Zvuči postadoše glasniji. Čula je još smijeha, glasnu zapovijed, pljuskanje dok su dvaput prelazili mali potok. Konj frkne. Čovjek prokune. A ona ga konačno ugleda... samo na trenutak, uokvirena između grana drveća dok je gledala odozgo prema dnu doline, no znala je daje to bio on. Čak i iz daljine, Ser Jaime Lannister bio je prepoznatljiv. Mjesečina mu je posrebrila oklop i zlato u kosi, te obojila njegov grimizni plašt u crno. Nije nosio kacigu.
Bio je ondje i ponovno je nestao, a njegov je srebrnasti oklop opet prikrilo drveće. Drugi su išli za njim, dugačke kolone njih, vitezova, prisegnutih mačeva i slobodnih jahača, tri četvrtine lannisterskih konjanika.
"On nije čovjek koji će sjediti u šatoru dok njegovi tesari grade opsadne kule", rekao je Ser Brvnden. "Izjahao je sa svojim vitezovima već triput, kako bi otjerao pljačkaše ili jurišao na neosvojivu utvrdu."
Kimajući glavom, Robb je proučavao zemljovid koji mu je stric nacrtao. Ned ga je naučio čitati zemljovide. "Napadnite ga ovdje", reče, upirući prstom. "Nekoliko stotina ljudi, ne više. Tullvjevski barjaci. Kad krene za vama, mi ćemo čekati", njegov se prst pomakne za palac ulijevo, "ovdje."

Ovdje je vladao noćni muk, mjesečina i sjene, debeo sag mrtvog lišća pod nogama, gusto pošumljeni grebeni koji su se blago spuštali prema koritu potoka, šipražje koje se prorjeđivalo kako je tlo propadalo sve dublje.
Ovdje je bio njezin sin na svome pastuhu, osvrćući se za njom posljednji put i podižući mač na pozdrav.
Ovdje je bio zov ratnoga roga Maege Mormont, duga dubokog praska koji se otkotrljao u dolinu s istoka, da im kaže kako su posljednji Jaimeovi jahači upali u zamku.
A Sivi je Vjetar zabacio glavu i počeo zavijati.
Činilo se da zvuk prolazi ravno kroz Catelyn Stark, a ona se zatekne kako drhti. Bio je to užasan zvuk, stravičan zvuk, no u njemu je bilo i glazbe. Na trenutak je osjetila nešto poput samilosti prema Lannisterovima dolje. Dakle, tako zvuči smrt, pomislila je.
HAAruuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu stiže odgovor s udaljenog grebena dok je Veliki Jon puhao u vlastiti rog. S istoka i zapada, trublje Mallisterovih i Freyevih objavile su osvetu. Na Sjever, gdje se dolina sužavala i savijala poput uzdignuta lakta, ratni rogovi kneza Karstarka pripojiše svoje duboke, žalobne glasove mračnomu zboru. Ljudi su vikali, a konji se propinjali dolje u potoku.
Šaputava šuma najednom je ispustila dah, dok su strijelci koje je Robb sakrio među grane drveća odapinjali svoje strijele, a noć odjekivala krikovima ljudi i konja. Svud oko nje, jahači podigoše svoja koplja, a zemlja i lišće koji su zatrpali okrutne blistave vrške opadoše kako bi
otkrili sjaj naoštrena čelika. "Oštrozimlje!" čula je Robba kako viče dok su strijele ponovno uzdisale. Udaljio se od nje kasom, vodeći svoje ljude nizbrdo.
Catelvn je sjedila na svom konju, nepomično, s Halom Mollenom i svojom stražom oko sebe, i čekala je kao što je čekala prije, Brandona, Neda i svog oca. Bila je visoko na grebenu, a drveće je skrivalo većinu onog što se događalo ispod nje. Otkucaj srca, dva, četiri, i iznenada se činilo kao da su ona i njezini čuvari sami u šumi. Ostatak se stopio sa zelenilom.
No kad je pogledala preko doline prema udaljenom grebenu, vidjela je jahače Velikog Jona kako se pomaljaju iz tame pod drvećem. Bijahu u dugome nizu, beskonačnom nizu, a dok su izbijali iz šume, u jednom trenutku, najmanjem djeliću otkucaja srca, jedino što je Catelvn vidjela bila je mjesečina na vršcima njihovih kopalja, kao da su tisuće svjetlosnih lutalica silazile niz greben, omotane srebrnim plamom.
Tada je trepnula, a one su postale tek ljudi, jurišajući nizbrdo da ubiju ili izdahnu.
Poslije, nije mogla tvrditi da je vidjela bitku. No mogla ju je čuti, a dolina je odzvanjala od jeke. Krak slomljenog koplja, sudar mačeva, povici "Lannister" i "Oštrozimlje" i "Tully! Rijekotok i Tully!" Kad je shvatila da više nema što vidjeti, sklopila je oči i slušala. Bitka je oživjela oko nje. Čula je topot kopita, pljuskanje željeznih čizama po plitkoj vodi, drveni zvuk mačeva po hrastovim štitovima i škripu čelika po čeliku, fijuk strijela, grmljavinu bubnjeva, strahotno njištanje tisuća konja. Ljudi su dovikivali kletve i preklinjali za milost, te su je primali (ili ne), i živjeli (ili umirali). Grebeni su se naizgled poigravali sa zvukom. Jednom je čula Robbov glas, jasno kao da je stajao pokraj nje, kako doziva: "K meni! K meni!" A čula je i njegova strahovuka, kako grmi i reži, čula je škljocanje onih dugačkih zubi, razdiranje mesa, krikove straha i boli koji su dopirali od ljudi i konja podjednako. Je li ondje bio samo jedan vuk? Bijaše teško znati zasigurno.
Malo-pomalo, zvuči se izgubiše i zamriješe, sve dok na koncu nisu preostali samo vučji. Dok je crvena zora pucala na istoku, Sivi je Vjetar ponovno stao tuliti.
Robb joj se vratio na drugome konju, jašući na šarenom škopcu umjesto na sivom pastuhu kojeg je odveo u dolinu. Vučja glava na njegovu štitu bila je gotovo rasječena na komade, a sirovo se drvo vidjelo ondje gdje su duboki žljebovi bili urezani u hrastovinu, no sam se Robb
doimao neozlijeđenim. Ipak, kad je prišao bliže, Catelyn opazi da su mu željezna rukavica i rukav surke crni od krvi.
"Ozlijeđen si", reče ona.
Robb podigne ruku, raširi i stisne prste. "Nisam", reče. "Ovo je... Torrhenova krv, možda, ili..." Zatrese glavom. "Ne znam."
Gomila ljudi slijedila gaje uz padinu, prljavi, ulubljenih oklopa i nasmijani, s Theonom i Velikim Jonom na čelu. Između sebe vukli su Ser Jaimea Lannistera. Bacili su ga na tlo ispred njezina konja. "Kraljosjek", objavi Hal, nepotrebno.
Lannister podigne glavu. "Kneginjo Stark", reče na koljenima. Krv mu je curila niz obraz iz posjekotine pod njegovim skalpom, ali blijedo je svjetlo zore povratilo bljesak zlata njegovoj kosi. "Ponudio bih vam svoj mač, ali čini se da sam ga negdje zametnuo."
"Nije vaš mač ono što želim, ser", reče mu ona. "Dajte mi mog oca i mog brata Edmurea. Dajte mi moje kćeri. Dajte mi mog plemenitog muža."
"I njih sam, bojim se, zametnuo." "Šteta", hladno će Catelvn.
"Ubij ga, Robbe", nagovarao ga je Theon Greyjoy. "Odrubi mu glavu."
"Ne", odvrati njezin sin, skidajući svoju krvavu rukavicu. "Od veće je koristi živ nego mrtav. A moj otac knez nikad nije odobravao ubijanje zatvorenika nakon bitke."
"Mudar čovjek," reče Jaime Lannister, "i častan." "Odvedite ga i stavite u okove", reče Catelyn.
"Učinite kako veli moja majka kneginja", zapovjedi Robb, "i pobrinite se da ga čuva jaka straža. Knez Karstark će htjeti njegovu glavu na kolcu."
"To zasigurno", složi se Veliki Jon, mašući rukom. Lannistera odvedoše da ga zaviju i okuju.
"Zašto bi knez Karstark želio njegovu smrt?" upita Catelyn.

Robb pogleda prema šumi, onim istim turobnim pogledom koji je Ned često imao. "On... on ih je ubio..."
"Sinove kneza Karstarka", objasni Galbart Glover.
"Obojicu", reče Robb. "Torrhena i Eddarda. I Daryna Hornwooda."
"Nitko ne može Lannisteru zamjeriti na hrabrosti", reče Glover. "Kad je vidio da je izgubljen, okupio je svoju pratnju i izborio put u dolinu, nadajući se da će dostići kneza Robba i sasjeći ga. A umalo je i uspio."
"Zametnuo je svoj mač u vratu Eddarda Karstarka, nakon što je Torrhenu odsjekao ruku i raskolio lubanju Darvnu Hormvoodu", reče Robb. "Cijelo me vrijeme dozivao. Da ga nisu pokušali zaustaviti..."
"... sada bih plakala ja umjesto kneza Karstarka", reče Catelvn. "Tvoji su ljudi učinili ono na što su prisegnuli, Robbe. Poginuli su štiteći svog lenskog gospodara. Oplakuj ih. Slavi ih zbog njihove hrabrosti. Ali ne sada. Nemaš vremena za tugu. Možda si odsjekao glavu zmiji, ali tri četvrtine tijela još se svija oko zamka mog oca. Dobili smo bitku, ne i rat."
"Ali kakvu bitku!" gorljivo će Theon Greyjoy. "Moja gospo, kraljevstvo nije vidjelo takve pobjede još od Ognjena polja. Kunem se, Lannisterovi su izgubili desetoricu za svakog našeg koji je pao. Zarobili smo oko stotinu vitezova, i tucet kneževskih vazala. Kneza Westerlinga, kneza Baneforta, Ser Gartha Greenfielda, kneza Estrena, Ser Tvtosa Braxa, Mallora Dornjanina... i trojicu Lannisterovih uz Jaimea, nećake kneza Tywina, dva sina njegove sestre i jednog njegova pokojnog brata..."
"A knez Tywin?" prekine ga Catelvn. "Jeste li možda zarobili kneza Tywina, Theone?"
"Nismo", odvrati Greyjoy, doveden u škripac.
"Dok to ne učinite, ovaj rat je daleko od svoga kraja."
Robb podigne ruku i odmakne kosu iz očiju. "Moja je majka u pravu. Još nam preostaje Rijekotok."

DAENERYS

muhe su polako kružile oko khala Droga, njihova su krila zujala, tihim brujanjem na rubu sluha koje je Dany ispunjavalo grozom.
Sunce bijaše visoko i nemilosrdno. Vrućina je strujala u valovima po krševitoj površini niskih bregova. Tanak prst znoja klizio je polako između Danvnih nabreklih prsa. Jedini zvuči bili su jednoličan topot kopita njihovih konja, odmjereno zveckanje zvončića u Drogovoj kosi i udaljeni glasovi za njima.
Dany je promatrala muhe.
Bijahu krupne poput pčela, tuste, grimizne, sjajne. Dothraki su ih nazivali krvavim muhama. Živjele su u močvarama i ustajalim barama, sisale krv ljudima i konjima podjednako, i polagale svoja jajašca u mrtve i umiruće. Drogo ih je mrzio. Kad god bi mu se neka približila, njegova bi ruka poletjela brzo poput zmije na udaru kako bi se zatvorila oko nje. Nikad ga nije vidjela da je promašio. Držao bi muhu u svojoj golemoj saci dovoljno dugo da čuje njezino nemirno zujanje. Tada bi se njegovi prsti stisnuli, a kad bi ponovno otvorio ruku, muha bi bila samo crvena mrlja na njegovu dlanu.
Sada je jedna miljela po sapima njegova pastuha, a konj je gnjevno mahnuo repom daje otjera. Ostale su lepršale oko Droga, sve bliže i blize. Khal nije reagirao. Njegove su oči bile uprte u udaljena smeđa brda,
uzde labave u njegovim rukama. Pod obojenim prslukom, melem od smokvina lišća i zgrudanog modrog blata prekrivao je ranu na njegovim prsima. Travarice su mu ga načinile. Oblog Mirri Maz Dur svrbio je i pekao, te ga je on strgnuo prije šest dana, nazivajući je u svojim kletvama jednom maegi. Blatni melem bio je ublažujući, a travarice su mu također načinile makovo vino. Pio gaje obilno ova posljednja tri dana; ako ne makovo vino, a onda kiselo kobilje mlijeko ili papreno pivo.
No jedva je doticao hranu, a ritao se i stenjao noćima. Dany je mogla vidjeti kako mu je lice postalo ispijeno. Rhaego je bio nemiran u njezinu trbuhu, ritajući se poput pastuha, no čak ni to nije potaknulo Drogovo zanimanje kao nekad. Svakog jutra njezine su oči pronalazile svježe crte boli na njegovu licu kada bi se probudio iz svog nemirnog sna. A sada ova tišina. Budila je u njoj strah. Otkako su uzjahali u zoru, nije progovorio ni riječi. Kad mu se obraćala, nije dobivala drugog odgovora osim gunđanja, a od podneva niti toliko.
Jedna krvožedna muha sleti na golu kožu khalova ramena. Druga mu se, kružeći, spusti na vrat i stane puzati prema njegovim ustima. Khal Drogo se zanjiše u sedlu, uz zvonjavu zvončića, dok je njegov pastuh nastavljao naprijed odmjerenim korakom.
Dany utisne pete u svoju srebrenku i dojaše bliže. "Moj gospodaru", reče tiho. "Drogo. Moje sunce-i-zvijezde."
Činilo se daje ne čuje. Krvožedna muha izmili iz njegova ovješenog brka i zaustavi mu se na obrazu, u bori pokraj nosa. Dany dahne: "Drogo. " Nespretno posegne za njim i dotakne mu ruku.
Khal Drogo se okrene u sedlu, polagano se nagne i sruši s konja. Muhe se razbježaše na tren, a onda se kružeći vratiše kako bi se smjestile na njega dok je ležao.
"Ne", reče Dany, potegnuvši uzde. Ne mareći prvi put za svoj trbuh, ona se iskobelja sa svoje srebrenke i potrči k njemu. Trava je pod njim bila smeđa i suha. Drogo krikne od boli kad je Dany kleknula kraj njega. Dah mu je grubo krkljao u grlu, a gledao ju je ne prepoznajući je. "Moj konj", dahne. Dany otjera muhe s njegovih prsa, zgnječivši jednu kao što bi on učinio. Koža mu je gorjela pod njezinim prstima.
Khalovi jahači-pobratimi jahali su odmah za njima. Čula je Haggov povik dok su se približavali galopom. Cohollo skoči s konja. "Krvi moje krvi", reče dok je padao na koljena. Druga dvojica ostadoše u sedlima.
"Ne", zastenje khal Drogo, naprežući se u Danynim rukama. "Moram jahati. Jahati. Ne."

"Pao je s konja", reče Haggo, zureći dolje. Njegovo je široko lice bilo bezizražajno, ali glas mu bijaše olovan.
"Ne smiješ to govoriti", reče mu Dany. "Odjahali smo dovoljno daleko danas. Utaborit ćemo se ovdje."
"Ovdje?" Haggo se osvrne oko sebe. Zemlja bijaše smeđa i suha, negostoljubiva. "Ovo nije mjesto za tabor."
"Nije ženino pravo naređivati nam da se zaustavimo," reče Ootho, "čak ni kad je ona khaleesi."
"Utaborit ćemo se ovdje", ponovi Dany. "Haggo, reci im da je khal Drogo zapovjedio da stanu. Ako tko upita zašto, reci im da se bliži moj čas i da ne mogu dalje. Cohollo, dovedi robove, moraju smjesta podići khalov šator. Qotho..."
"Vi mi ne zapovijedate, khaleesi", reče Qotho.
"Pronađi Mirri Maz Duur", reče mu ona. Svećenica je išla zajedno s Janjećim narodom, u dugoj koloni robova. "Dovedi je k meni, zajedno s njezinom škrinjom."
Qotho se zapilji u nju odozgo, očiju tvrdih poput kremena. "Maegi." Pljune. "To neću učiniti."
"Hoćeš," reče Dany, "ili će Drogo kad se probudi čuti zbog čega si mi prkosio."
Bijesan, Qotho okrene svog pastuha i gnjevno odgalopira odatle... ali Dany je znala da će se vratiti s Mirri Maz Duur, koliko god mu se to malo sviđalo. Robovi podigoše khalu Drogu šator pod zupčastom površinom crne stijene čija je sjena pružala makar mali zaklon od vrućine poslijepodnevnog sunca. Čak i tako, bilo je zagušljivo pod grubom svilom dok su Irri i Doreah pomagale Dany da uvede Droga. Debeli šareni sagovi bijahu položeni po tlu, a jastuci razbacani po kutovima. Eroeh, plaha djevojka koju je Dany spasila pred zemljanim zidinama Janjećeg naroda, naložila je žeravnik. Ispružili su Droga na pleteni prostirač. "Ne", mrmljao je na zajedničkome jeziku. "Ne, ne." To je bilo sve što je govorio, sve što je naizgled bio sposoban reći.
Doreah mu otkopča pojas s medaljonima i svuče mu prsluk i hlače, dok je Jhiqui klečala kraj njegovih nogu i odvezivala uzice na njegovim jahaćim sandalama. Irri je htjela ostaviti šatorska krila otvorena da pusti povjetarac, no Dany joj to zabrani. Nije htjela da itko vidi Droga u ovakvu stanju, u bunilu i slabosti. Kad je njezina khasa stigla, postavila ju je ispred na stražu. "Ne propuštajte nikog bez mog dopuštenja", rekla je Jhogu. "Nikog."
Eroeh je plašljivo zurila u Drogu koji je ležao. "On umire", šapnula je.
Dany je pljusne. "Khal ne može umrijeti. On je otac pastuha koji će objahati svijet. Njegova kosa nikad nije bila podrezana. Još nosi pojas koji mu je dao otac."
"Khaleesi," reče Jhiqui, "on je pao s konja."
Dršćući, očiju punih iznenadnih suza, Dany im okrene leđa. Pao je s konja! Bilo je tako, sama je vidjela, a vidjeli su i jahači-pobratimi, te nesumnjivo njezine sluškinje i muževi njezine khase. I tko zna koliko drugih? Nisu to mogli držati tajnom, a Dany je znala što to znači. Khal koji nije mogao jahati nije mogao vladati, a Drogo je pao sa svog konja.
"Moramo ga okupati", ona će tvrdoglavo. Ne smije si dopustiti da očajava. "Irri, neka smjesta donesu kadu. Doreah, Eroeh, pronađite vode, hladne vode, tako je vruć." Bio je vatra u ljudskoj koži.
Robovi postaviše tešku bakrenu kadu u kut šatora. Kad je Doreah donijela prvi vrč vode, Dany je smočila komad svile i položila ga preko Drogova čela, na goruću kožu. Njegove je oči pogledaše, ali on nije vidio. Kad su mu se usne rastvorile, nije mu se omaknula nijedna riječ, samo uzdah. "Gdje je Mirri Maz Duur?" vikala je, a njezino je strpljenje bilo istanjeno strahom.
"Qotho će je pronaći", reče Irri.
Njezine su sluškinje napunile kadu mlakom vodom koja je zaudarala na sumpor, te dodale vrčeve opora ulja i rukoveti zgnječena lišća metvice. Dok se kupka priređivala, Dany je nezgrapno klečala kraj svog plemenitog muža, trbuha nabreklog od djeteta unutra. Rasplela mu je pletenicu nervoznim prstima, kao što je učinila one noći kada ju je uzeo prvi put, pod zvijezdama. Njegove je zvončiće pažljivo odložila, jedan po jedan. Htjet će ih opet kad ozdravi, rekla je samoj sebi.
Dašak zraka prodre u šator kad je Aggo promolio glavu kroz svilu. "Khaleesi," reče, "Andal je došao, i moli dopuštenje da uđe."
"Andal" je bilo ime kojim su Dothraki zvali Ser Joraha. "Da," reče, ustajući nespretno, "pusti ga unutra." Vjerovala je vitezu. On će znati što valja učiniti ako je itko znao.
Ser Jorah Mormont sagnuo se prolazeći kroz otvor šatora i pričekao trenutak da mu se oči priviknu na tamu. Na okrutnoj vrućini juga, nosio je prostrane hlače od šarene grube svile i jahaće sandale otvorenih prstiju, koje su se vezivale do koljena. Njegov tok visio je s pletenog pojasa od konjske dlake. Pod izblijedjelim bijelim prslukom, prsa mu bijahu gola, koža pocrvenjela na suncu. "Glasine idu od usta do uha, po cijeloj khalasari", reče. "Govori se daje khal Drogo pao s konja."
"Pomozite mu", molila je Dany. "Zbog ljubavi koju velite da osjećate za me, pomozite mu sada."
Vitez klekne pokraj nje. Gledao je Droga dugo i prodorno, a onda Dany. "Otjerajte sluškinje."
Bez riječi, grla stisnuta od straha, Dany mahne rukom. Irri potjera ostale tri djevojke iz šatora.
Kad su ostali sami, Ser Jorah izvuče svoj bodež. Spretno, iznenađujućom nježnošću za tako krupna čovjeka, stane strugati crno lišće i suho modro blato s Drogovih prsa. Melem se stisnuo poput zemljanih zidina Janjećeg naroda, a poput tih zidina je lako i pucao. Ser Jorah je odlomio suho blato svojim nožem, odlijepio komadiće od mesa i ogulio listove jednog za drugim. Odvratan, slatkast miris proširi se iz rane, tako težak da ju je gotovo ugušio. Listovi bijahu prevučeni krvavom i gnojnom krastom, Drogova prsa crna i sjajna od truleži.
"Ne", šapne Dany dok su joj suze tekle niz obraze. "Ne, molim vas, bogovi, čujte me, ne."

Khal Drogo stane mlatiti oko sebe, boreći se s nekim nevidljivim neprijateljem. Gusta crna krv poteče polako iz njegove otvorene rane.
"Vašem khalu nema spasa, princezo."
"Ne, on ne može umrijeti, ne smije, bila je to samo posjekotina." Dany uzme njegovu veliku ogrubjelu ruku u svoje male dlanove i stisne je čvrsto između njih. "Neću dopustiti da umre..."
Ser Jorah se oglasi gorkim smijehom. "Khaleesi ili kraljica, ta zapovijed je izvan vaše moći. Štedite svoje suze, dijete. Plačite za njim sutra, ili za godinu dana. Nemamo vremena za tugu. Moramo ići, i to brzo, prije nego što umre."
Dany je bila izgubljena. "Ići? Kamo?"
"U Asshai, rekao bih. Leži dalje na jugu, na kraju poznatog svijeta, no ljudi vele daje velika luka. Pronaći ćemo brod da nas vrati u Pentos.
Put će biti težak, tu nema zabune. Vjerujete li svojoj khasi? Hoće li poći s nama?"
"Khal Drogo im je zapovjedio da me čuvaju", nesigurno odvrati Dany, "ali ako on umre..." Ona dotakne izbočinu svog trbuha. "Ne razumijem. Zašto bismo bježali? Ja sam khaleesi. Nosim Drogova nasljednika. On će biti khal nakon Droga..."
Ser Jorah se namršti. "Princezo, počujte me. Dothraki neće slijediti još nerođeno dijete. Drogova je snaga bila ono čemu su se klanjali, samo to. Kad njega ne bude, Jhaqo i Pono i ostali kosi borit će se za njegovo mjesto, a ova će khalasara proždrijeti samu sebe. Pobjednik neće htjeti još takmaca. Dječaka će vam uzeti sa sise netom što se rodi. Bacit će ga psima..."
Dany se obgrli. "Ali zašto?" vikne plačno. "Zašto bi ubili malo dijete?"
"On je Drogov sin, a starice su rekle da će biti pastuh koji će uzjahati svijet. Tako je prorečeno. Bolje je ubiti dijete nego se izložiti pogibli njegova gnjeva kad dosegne muževno doba."
Dijete se ritne u njoj, kao da je čulo. Dany se sjeti priče koju joj je Vvseris ispripovjedio, o onome što su Uzurpatorovi psi učinili Rhaegarovoj djeci. Njegov je sin također bio djetešce, no oni su ga otrgnuli s majčine sise i smrskali mu glavu o zid. Tako su postupali ljudi. "Ne smiju ozlijediti mog sina!" kriknula je. "Naredit ću svojoj khasi da ga čuva, a Drogovi će jahači-pobratimi..."
Ser Jorah je uhvati za ramena. "Jahač-pobratim umire sa svojim khalom. Znate to, dijete. Odvest će vas u Vaes Dothrak, staricama, to je posljednja dužnost koju mu duguju za života... kad bude izvršena, pridružit će se Drogu u zemljama noći."
Dany se nije željela vratiti u Vaes Dothrak i proživjeti ostatak života među onim strahotnim starim ženama, no znala je da je vitez zborio istinu. Drogo je bio više od njezina sunca-i-zvijezda; bio je štit koji ju je čuvao na sigurnom. "Neću ga napustiti", rekla je tvrdoglavo, nesretno. Ponovno ga je primila za ruku. "Neću."
Komešanje kod šatorskog krila natjera Dany da okrene glavu. Mirri Maz Duur uđe, klanjajući se duboko. Dani na maršu, vukući se za khalasarom, učinili su je šepavom i oronulom, sa žuljavim i krvavim stopalima i kolobarima ispod očiju. Iza nje uđoše Qotho i Haggo, noseći svećeničinu škrinju između sebe. Kad su jahači-pobratimi opazili Drogovu ranu, škrinja spuzne iz Haggovih prstiju i sruši se na pod šatora, a Qotho izusti kletvu tako gnusnu da je ožigosala zrak.
Mirri Maz Duur je proučavala Droga, lica nepomičnog i mrtvog. "Rana se zagnojila."
"Ovo je tvoje djelo, maegi", reče Qotho. Haggo položi šaku preko Mirrina obraza uz mesnati pljas koji ju je bacio zemlju. Tada je udari nogom gdje je ležala.
"Prestani!" krikne Dany.
Qotho povuče Hagga, govoreći: "Udarci su premilostivi za jednu maegi. Odvedi je van. Zavezat ćemo je za zemlju, da je može objahati svaki čovjek koji prođe. A kad završe s njom, psi će je također obraditi. Lasice će joj rastrgati crijeva, a vrane strvinarke gostit će se njezinim očima. Muhe s rijeke položit će svoja jajašca u njezinu utrobu i piti gnoj s razvalina njezinih prsa..." Zario je poput željeza čvrste prste u meko, drhtavo meso pod svećeničinom rukom i povukao je na noge.
"Ne", reče Dany. "Ne želim da joj se naudi."
Qothove usne se povukoše s njegovih krivih smeđih zubi u strahotnom ruglu od osmijeha. "Ne? Vi mi velite ne? Radije se molite da i vas ne privežemo vani uz vašu maegi. Vi ste učinili ovo, jednako kao i ona."
Ser Jorah zakorači između njih, oslobađajući bodež iz korica. "Zauzdaj jezik, jahaču-pobratime. Princeza je još uvijek tvoja khaleesi."
"Samo dok krv-moje-krvi živi", reče Qotho vitezu. "Kad on umre, ona je ništa."
Dany osjeti napetost u sebi. "Prije nego što sam postala khaleesi, bila sam krv zmaja. Ser Jorah, sazovite moju khasu."
"Ne", reče Qotho. "Otići ćemo. Za sada... Khaleesi." Haggo ga je slijedio iz šatora, mršteći se.
"Taj vam ne misli dobro, princezo", reče Mormont. "Dothraki vele da čovjek i njegovi jahači-pobratimi dijele jedan život, a Qotho mu vidi konac. Mrtav čovjek ne poznaje strah."
"Nitko nije umro", reče Dany. "Ser Jorah, možda će mi trebati vaša oštrica. Radije pođite odjenuti oklop." Bila je uplašenija nego što se usuđivala priznati, čak i samoj sebi.
Vitez se nakloni. "Na zapovijed." Dugim koracima napusti šator.
Dany se okrene Mirri Maz Duur. Ženine oči bijahu oprezne. "Još ste me jednom spasili."
"A sada ti moraš spasiti njega", reče Dany. "Molim te..."
"Ropkinja se ne moli", oštro odvrati Mirri, "njoj se zapovijeda." Prišla je Drogu koji je gorio na prostiraču, i dugo mu zurila u ranu. "Moliti ili zapovijedati, nije važno. On je izvan vidarevih moći." Khalove oči bijahu sklopljene. Ona otvori

jedno svojim prstima. "Ublaživao je bol makovim mlijekom."
"Da", prizna Dany.
"Načinila sam mu oblog od vatrene mahune i nežacni-me i obložila ga janjećom kožom."
"Pekao ga je, rekao je. Strgnuo ga je. Travarice su mu načinile novi, vlažan i ublažujući."
"Pekao je, da. Velika je čarolija liječenja u vatri, čak i vaši ćelavci to znaju."
"Načini mu drugi oblog", preklinjala je Dany. "Ovaj put pripazit ću da ga nosi."
"Vrijeme za to je minulo, moja gospo", reče Mirri. "Sve što sada mogu učiniti jest olakšati mu mračni put pred njim, tako da može bezbolno ujahati u zemlje noći. Umrijet će prije jutra."
Njezine su riječi bile nož u Danvne grudi. Sto je to učinila da su bogovi prema njoj tako okrutni? Konačno je pronašla sigurno mjesto, konačno je okusila ljubav i nadu. Konačno je išla kući. A sada izgubiti sve to... "Ne", kumila je. "Spasi ga, i oslobodit ću te, zaklinjem se. Moraš znati način... neku čaroliju, nešto..."
Mirri Maz Duur sjedne na pete i promotri Daenervs očima crnim poput noći. "Postoji čarolija." Glas joj bijaše tih, jedva čujniji od šapata. "Ali teška je, gospo, i mračna. Neki bi rekli da je smrt čišća. Naučila sam način u Asshaiju, i skupo platila pouku. Moj učitelj bio je krvavi mag iz Sjenovitih zemalja."
Dany zahvati studen po cijelome tijelu. "Onda si zaista maegi..."
"Jesam li?" Mirri Maz Duur se osmjehne. "Samo maegi može sada spasiti vašeg jahača, Srebrna Gospo."
"Zar nema drugog načina?"
"Nema."
Khal Drogo ispusti drhtav uzdah.
"Učini to", vikne Dany. Ne smije se bojati; bila je zmajeva krv. "Spasi ga."
"Postoji cijena", upozori je svećenica.
"Dobit ćeš zlato, konje, što god želiš."
"Ne radi se o zlatu i konjima. Ovo je krvava čarolija, gospo. Samo se smrću može platiti život."
"Smrću?" Dany se zaštitnički obavila rukama, zibajući se naprijed-natrag na svojim petama. "Mojom smrću?" Rekla je samoj sebi da bi umrla za njega, ako bude morala. Bila je zmajeve krvi, neće se bojati. Njezin brat Rhaegar umro je za ženu koju je ljubio.
"Ne", obeća Mirri Maz Duur. "Ne vašom smrću, khaleesi." Dany zadrhti od olakšanja. "Učini to."
Maegi svečano kimne. "Kako zapovijedate, tako će biti učinjeno. Pozovite svoje sluge."
Khal Drogo se slabašno previjao dok su ga Rakharo i Quaro spuštali u kupku. "Ne," mrmljao je, "ne. Moram jahati." Jednom u vodi, činilo se da je sva snaga istekla iz njega.
"Dovedite njegova konja", zapovjedi Mirri Maz Duur, i tako bijaše učinjeno. Jhogo uvede velikog crvenog pastuha u šator. Kad je životinja osjetila zadah smrti, vrisnula je i propela se, prevrćući očima. Trebala su tri čovjeka da je smire.
"Što kanite učiniti?" Dany je upita.
"Trebamo krv", odgovori Mirri. "To je jedini način."
Jhogo ustukne s rukom na svom arakhu. Bio je mladić od šesnaest godina, tanak poput biča, neustrašiv, brz na smijehu, s neznatnim tragom prvih brkova na gornjoj usni. Pao je na koljena pred njom. "Khaleesi, " preklinjao je, "ne smijete to učiniti. Dopustite mi da ubijem ovu maegi."
"Ubij je i ubit ćeš i svog khala", reče Dany. "Ovo je krvava čarolija", reče. "Zabranjena je."
"Ja sam khaleesi, i ja velim da nije zabranjena. U Vaes Dothraku, khal Drogo je ubio pastuha i ja sam pojela njegovo srce, kako bih našem sinu dala snage i hrabrosti. Ovo je isto. Isto."
Pastuh se ritao i propinjao dok su ga Rakharo, Quaro i Aggo povlačili bliže kadi u kojoj je khal plutao kao netko već mrtav, a gnoj i krv cijedili mu se iz rane da onečiste vodu u kupki. Mirri Maz Duur pjevajući je izgovarala riječi na jeziku koji Dany nije poznavala, a nož joj se pojavio u ruci. Dany nije vidjela odakle se stvorio. Doimao se starim; prekovana crvena bronca, u obliku lista, oštrice prekrivene drevnim brazdama. Maegi ga povuče preko pastuhova vrata, podno plemenite glave, a konj vrisne i zadrhti dok je krv tekla iz njega u crvenoj bujici. Bio bi se skljokao, ali su ga muževi njezine khase pridržavali. "Snago konja, uđi u jahača", pjevala je Mirri dok se konjska krv slijevala u Drogovu kupku. "Snago zvijeri, uđi u čovjeka."
Jhogo je izgledao prestravljeno dok se borio s težinom pastuha, bojeći se dotaknuti mrtvo meso, a istovremeno i ispustiti ga. Samo konj, pomisli Dany. Ako je mogla kupiti Drogov život smrću konja, bila je voljna platiti tu cijenu tisuću puta.
Kad su pustili pastuha da padne, kupka je bila tamnocrvena, a od Droga se ništa nije vidjelo osim lica. Mirri Maz Duur nije imala koristi od strvine. "Spalite je", reče im Dany. Tako su običavali činiti, znala je. Kada bi čovjek umro, njegova bi konja ubili i polegli pod njega na pogrebnoj lomači, kako bi ga prenio u zemlje noći. Muževi njezine khase odvukoše strvinu iz šatora. Krv je dospjela posvuda. Čak su i zidovi od grube svile bili umrljani crvenim, a sagovi pod nogama bili su crni i vlažni.
Upališe žeravnike. Mirri Maz Duur baci crveni prah na ugljen. Od njega je dim poprimio vonj mirodija, prilično ugodan, no Eoreh je ipak pobjegla jecajući, a Dany je obuzeo strah. No otišla je predaleko da se sada vrati. Otjerala je svoje sluškinje. "Idite s njima, Srebrna Gospo", reče joj Mirri Maz Duur.
"Ostat ću", reče Dany. "Taj me čovjek uzeo pod zvijezdama i podario život djetetu u meni. Neću ga ostaviti."
"Morate. Kad jednom počnem pjevati, nitko ne smije stupiti u ovaj šator. Moja će pjesma probuditi sile drevne i mračne.

Mrtvi će ovdje plesati noćas. Nitko ih živ ne smije vidjeti."
Dany pogne glavu, bespomoćno. "Nitko neće ući." Nagnula se nad kadom, nad Drogom u njegovoj krvavoj kupki i nježno ga poljubila u čelo. "Vrati mi ga", šapnula je Mirri Maz Dur prije nego što je pobjegla.
Vani, sunce bijaše nisko nad obzorom, nebo boje crvene masnice. Khalasara je podigla logor. Šatori i prostirke za spavanje bijahu rasuti dokle je pogled dopirao. Puhao je topli vjetar. Jhogo i Aggo kopali su ognjisnu jamu da zapale mrtvog pastuha. Mnoštvo se okupilo kako bi zurilo u Dany bešćutnim crnim očima, lica poput maski od kovana bakra. Vidjela je Ser Joraha Mormonta, sada odjevena u oklop i kožu, sa zrncima znoja na široku, oćelavljenu čelu. Progurao se kroz Dothrake prema Dany. Kad je opazio grimizne otiske koje su njezine čizme ostavile na tlu, činilo se da mu boja otječe s lica. "Što ste učinili, vi mala budalo?" upita promuklo.
"Morala sam ga spasiti."
"Mogli smo pobjeći", reče on. "Otpratio bih vas na sigurno u Asshai, princezo. Nije bilo potrebe..."
"Jesam li zaista vaša princeza?" upita ga ona. "Znate da jeste, bogovi, spasite nas oboje." "Onda mi sada pomozite." Ser Jorah načini grimasu. "Kad bih znao kako."
Glas Mirri Maz Duur uzdigne se u visok, jecav jauk koji potjera drhtaje niz Danyna leđa. Neki od Dothraka stadoše zamoriti i povlačiti se. Šator se žario od svjetla žeravnika u njemu. Kroz krvlju poškropljenu grubu svilu, nazrela je sjene kako se kreću.
Mirri Maz Duur je plesala, i nije bila sama.
Dany opazi neprikriven strah na licima Dothraka. "Ovo se ne smije dogoditi", zagrmi Qotho.
Nije opazila povratak jahača-pobratima. Haggo i Cohollo bijahu s njim. Doveli su ćelavce, eunuhe koji su liječili nožem, iglom i ognjem.
"Ovo će se dogoditi", odvrati Dany.
"Maegi", zareži Haggo. A stari Cohollo - Cohollo koji je vezao svoj život uz Drogov na dan njegova rođenja, Cohollo koji je uvijek bio ljubazan prema njoj - Cohollo joj je pljunuo ravno u lice.
"Umrijet ćete, maegi," obeća Qotho, "ali drugi moraju umrijeti prije." Isukao je svoj arakh i uputio se prema šatoru.
"Ne," viknula je, "ne smijete." Uhvatila ga je za rame, ali Qotho je odgurne u stranu. Dany padne na koljena, prekriživši ruke na trbuhu kako bi zaštitila dijete u njemu. "Zaustavite ga," zapovjedila je svojoj khasi, "ubijte ga."
Rakharo i Quaro stajali su kraj šatorskog krila. Quaro učini korak naprijed, posežući za drškom svog biča, no Qotho se zavrti graciozno poput plesača, podižući zakrivljeni arakh. Zahvatio je Quara podno ruke,
blistav oštar čelik zagrizao je kroz kožnato ruho i kožu, kroz mišiće i rebro. Krv prokulja dok je mladi jahač teturao unatrag, zastenjavši.
Qotho istrgne oštricu. "Konjski kneže", dovikne Ser Jorah Mormont. "Iskušaj me." Njegov dugi mač klizne iz korica. Qotho se okrene, proklinjući. Sra Jorah se kretao tako brzo daje Qothova krv poletjela s njega u nježnom vodenom mlazu, poput kiše na toplom vjetru. Dugi ga mač zaustavi stopu od Ser Jorahova lica, i zadrži treperući na trenutak dok je Qotho urlikao od bijesa. Vitez bijaše odjeven u žičanu košulju, s rukavicama i štitnicima za koljena od jastožasta čelika i teškom ogrlicom oko vrata, ali nije se sjetio nataknuti kacigu.
Qotho zapleše unatrag, a arakh mu je kružio oko glave u blještavoj mrlji, izletjevši van kad je vitez pošao u napad. Ser Jorah je parirao što je bolje mogao, ali udarci su dolazili tako brzo da se Dany činilo kako Qotho ima četiri arakha i jednako toliko ruku. Čula je grebanje mača po oklopu, vidjela kako su iskre poletjele dok je duga zakrivljena oštrica okrznula metalnu rukavicu. Najednom je Mormont posrtao natrag, a Qotho skakao u napad. Lijeva strana vitezova lica bijaše crvena od krvi, a udarac u kuk otvorio je pukotinu u njegovu oklopu pa je zašepao. Qotho mu je dovikivao poruge, nazivajući ga kukavicom, čovjekom od mlijeka, eunuhom u željeznom ruhu. "Sada ćeš umrijeti!" obećao je, a arakh zadrhti kroz crveni sumrak. U Danvnoj utrobi, njezin se sin divlje ritne. Zakrivljena oštrica klizne pokraj one ravne i zari se duboko u vitezov bok gdje se oklop razjapi.
Mormont zastenje, posrne. Dany osjeti oštru bol u svom trbuhu, vlažnost na bedrima. Qotho krikne pobjednički, ali njegov je arakh pronašao kost, i na pola otkucaja srca zapeo.
To bijaše dovoljno. Ser Jorah spusti svoj dugi mač svom snagom koja mu je preostala, kroz kožu, mišić i kost, a Qothova podlaktica se mlohavo zanjiše, viseći na tankoj niti kože i tetiva. Vitezov sljedeći udarac pao je na Dothrakijevo uho, tako divlje da se činilo kako se Qothovo lice gotovo rasprsnulo.
Dothraki su urlali, Mirri Maz Duur je neljudski jaukala u šatoru, Quaro iskao vodu dok je umirao. Dany povikne upomoć, ali nitko je nije čuo. Rakharo se borio s Haggom, arakh je plesao s arakhom sve dok Jhogov bič nije pucnuo, glasno poput groma, a vrh mu se ovio oko Haggova vrata. Trzaj, i jahač-pobratim zatetura natrag, izgubivši tlo pod nogama i svoj mač. Rakharo skoči naprijed, urličući, zamahnuvši svojim arakhom objema rukama prema vrhu Haggove glave. Vršak ga zahvati
medu oči, crven i drhtav. Netko baci kamen, a kad je Dany pogledala, rame joj bijaše izgrebeno i krvavo. "Ne", plakala je, "ne, molim vas, prestanite, previsoka je, cijena je previsoka." Doleti još kamenja. Pokušala je otpuzati prema šatoru, ali Cohollo je uhvati. Prstima u njezinoj kosi, povukao joj je glavu unatrag, a ona je osjetila hladan dodir njegova noža na svom vratu. "Moje dijete", vrisnula je, a bogovi su možda čuli, jer u tren oka, Cohollo je bio mrtav. Aggova strijela pogodila ga je ispod ruke, i probila mu pluća i srce.
Kad je Dany konačno pronašla snage da podigne glavu, vidjela je kako se mnoštvo razilazi, kako se Dothraki nijemo

iskradaju prema šatorima i prostirkama za spavanje. Neki su sedlali konje i jahali odatle. Sunce je zašlo. Vatre su gorjele po cijeloj khalasari, veličanstvene narančaste buktinje koje su divlje pucketale i rigale žeravicu prema nebu. Pokušala je ustati, a agonija je zahvati i stisne poput orijaške šake. Nestalo joj je daha; mogla je jedino hroptati. Zvuk glasa Mirri Maz Duur bijaše poput pogrebne naricaljke. U šatoru, sjene su se vrtjele u plesu.

Neka ruka je uhvati oko struka, a tada je Ser Jorah podigne na noge. Lice mu bijaše ljepljivo od krvi, a Dany opazi da mu nedostaje pola uha. Zgrčila se u njegovim rukama kad ju je ponovno zahvatila bol, i čula kako vitez doziva njezine sluškinje da mu pomognu. Zar se svi toliko boje? Znala je odgovor. Bol je opet zgrabi, a Dany stisne zube da zaustavi krik. Činilo joj se kao da njezin sin ima nož u svakoj ruci, kao da je komada kako bi se izvukao van. "Doreah, prokleta bila", riknuo je Ser Jorah. "Dolazi ovamo. Dovedi babice."

"Ne žele doći. Vele da je prokleta."

"Doći će ili ću im otkinuti glave."

Doreah se rasplače. "Otišle su, moj gospodaru."

"Maegi", reče netko drugi. Je li to bio Aggo? "Odvedite je k maegi."

Ne, Dany je htjela reći, ne, ne to, ne smijete, ali kad je otvorila usta, omakne joj se dug jauk boli, a znoj joj oblije kožu. Stoje s njima, zar ne mogu vidjeti? U šatoru spodobe su plesale, kružeći oko žeravnika i krvave kupke, tamne naspram grube svile, a neke nisu izgledale ljudski. Nazrela je sjenu velikog vuka, i još jednu poput čovjeka obavijena plamenom.

"Janjeća žena pozna tajne poroda", reče Irri. "Rekla je to, čula sam je."

"Da," složi se Doreah, "i ja sam je čula."

Ne, kriknula je, ili je možda to samo pomislila, jer joj se ni šapat nije omaknuo s usana. Nosili su je. Njezine su se oči otvorile i zapiljile u jednolično mrtvo nebo, crno, opustjelo i bez zvijezda. Molim vas, ne. Zvuk glasa Mirri Maz Duur postane jači, sve dok nije ispunio svijet. Spodobe! vrisnula je. Plesači!

Ser Jorah unio ju je u šator.

ARYA

miris vrućeg kruha koji je dopirao iz dućana duž Brašne ulice bio je ugodniji od ikojeg miomirisa koji je Arya ikad osjetila. Duboko je udahnula i koraknula bliže golubu. Bio je punašan, sa smeđim pjegama, zaposlen kljucanjem korice koja je upala između dva oblutka na kaldrmi, ali kad ga je Arvjina sjena dodirnula, vinuo se uvis.

Njezin drveni mač zazviždi zrakom i dohvati ga dvije stope od tla te se srušio u vrtlogu smedeg perja. Obrušila se na nj u tren oka, grabeći mu krilo dok je golub lepršao i lepetao. Kljucnuo ju je po ruci. Ona ga ščepa za vrat i stane ga okretati sve dok nije čula pucanje kosti.

U usporedbi s hvatanjem mačaka, golubovi su bili lak plijen.

Septon je u prolazu pogleda iskosa. "Ovo je najbolje mjesto za naći goluba", reče mu Arya dok je brisala prašinu sa sebe i podizala svoj drveni mač. "Dolaze po mrvice." Ovaj se žurno udalji.

Svezala je goluba za svoj pojas i uputila se niz ulicu. Neki je čovjek gurao tovar pita na dvokolici; mirisale su po borovnicama, limunima i marelicama.

Njezin želudac ispusti šuplji zvuk krulenja. "Mogu li dobiti jednu?" čula je sebe kako kaže. "Od limuna, ili... bilo koje vrste."

Čovjek s ručnim kolicima promotri je od glave do pete. Očigledno mu se nije sviđalo ono što je vidio. "Tri bakrenjaka."

Arya kvrcne drvenim mačem o svoju čizmu. "Dat ću vam za nju tustoga goluba", reče.

"Drugi ti uzeli goluba", reče čovjek s ručnim kolicima.

Pite bijahu još tople iz peći. Od mirisa su joj porasle zazubice, ali nije imala tri bakrenjaka... a ni jedan. Dobacila je čovjeku s ručnim kolicima pogled, prisjetivši se onog što joj je Syrio rekao o gledanju. Bio je nizak, s malim okruglim trbuhom, a kad se kretao činilo se da je malko štedio svoju lijevu nogu. Upravo je razmišljala kako je, kad bi zgrabila pitu i pobjegla, nikad ne bi uspio uhvatiti kadli on prozbori: "Drži te prljave ruke podalje. Zlatni se plaštevi znaju nositi s kradljivim malim uličnim štakorima, i te kako znaju."

Arya se oprezno osvrne. Dvojica gradskih stražara stajala su na ulazu u jednu uličicu. Njihovi su plaštevi visjeli gotovo do poda, od teške vune obojene u bogatu zlatnu boju; njihovi oklop, čizme i rukavice bijahu crni. Jedan je nosio dugi mač o boku, drugi željeznu toljagu. S posljednjim čeznutljivim pogledom na pite, Arya se polagano odmakne od kolica i žurno udalji. Zlatni plaštevi nisu se osobito obazirali na nju, ali pogled na njih vezivao je njezin želudac u čvorove. Arya se od zamka držala stoje dalje mogla, no čak i izdaleka mogla je vidjeti glave kako trunu na visokim crvenim zidinama. Jata vrana bučno su se prepirala oko svake glave, brojna poput muha. Na tržnici se govorkalo da su se zlatni plaštevi udružili s Lannisterovima, daje njihov zapovjednik uzdignut do plemstva, s imanjima na Trozupcu i mjestom u kraljevskom vijeću. Također je čula i druge stvari, strašne stvari, stvari koje joj nisu imale smisla. Neki su govorili daje njezin otac ubio kralja Roberta i daje sam izdahnuo od ruke kneza Renlvja. Drugi su tvrdili kako je Renly umorio kralja u pijanoj prepirci između braće. Zašto je inače utekao usred noći poput obična tata? Jedna je priča kazivala kako je kralja u lovu ubio vepar, druga kako je umro jedući vepra, nakljukavši se do te mjere da se rasprsnuo za stolom. Ne, kralj je umro za stolom, govorili su drugi, ali zbog toga što ga je Varys otrovao. Ne, kraljica je bila ta koja ga je otrovala. Ne, umro je od kozica. Ne, ugušio se ribljom kosti.

U jednoj su se stvari slagale sve priče: kralj Robert bio je mrtav. Zvona u sedam kula Velike septe Baelora zvonila su

cijeli dan i cijelu noć, grmljavina njihove tuge kotrljala se gradom u brončanoj plimi. Zvona su tako zvonila samo zbog smrti kralja, rekao je kožarev pomoćnik Aryji.
Jedino Što je željela bilo je otići kući, ali ostaviti Kraljev grudobran e činilo tako jednostavnim kao što se nadala. Govor o ratu bio je otvflčiiim usnama, a zlatnih plašteva bilo je na gradskim zidinama kao buha na... pa, njoj, na primjer. Spavala je u okolici buvlje tržnice, po krovovima i u stajama, gdje god je mogla pronaći mjesto da legne, a nije joj trebalo dugo da nauči kako je ta četvrt ispravno nazvana.
Svakog dana od svoga bijega iz Crvene utvrde Arya je posjećivala svaku od sedam gradskih dveri naizmjence. Zmajeve dveri, Lavlje dveri i Stare dveri bijahu zatvorene i zakračunate. Blatne dveri i Dveri bogova bijahu otvorene, ali samo za one koji su željeli ući u grad; stražari nikog nisu puštali van. Oni kojima je bilo dopušteno otići odlazili su kroz Kraljeve dveri ili Željezne dveri, no lannisterski su oklopnici u grimiznim plaštevima i kacigama s lavljim perjanicama stajali ondje na stražarskim mjestima. Uhodeći s krova jedne krčme kraj Kraljevih dveri, Arya ih je vidjela kako pretražuju kola i kočije, prisiljavajući jahače da otvore svoje bisage, i ispitujući svakoga tko je htio proći pješice.
Katkad je razmišljala da prepliva rijeku, ali Bujica Crnovoda bila je široka i duboka, i svatko se slagao da su njezine struje bile obijesne i varljive. Nije imala novca da plati splavara ili mjesto na brodu.
Njezin otac knez naučio ju je da nikad ne krade, ali bivalo je sve teže sjetiti se zašto. Ako uskoro ne izađe, morat će okušati sreću sa zlatnim plaštevima. Nije dugo gladovala budući da je naučila obarati ptice svojim drvenim mačem, ali bojala se da će se od toliko golubova razboljeti. Pojela je nekoliko sirovih, prije nego što je pronašla tržnicu.
Na tržnici je bilo krčmi duž uličica u kojima se gulaš krčkao u golemim kotlovima, i mogao si mijenjati pola svoje ptice za okrajak jučerašnjeg kruha i 'zdjelu smeđeg', a čak bi ti bacili drugu polovicu na vatru i ispekli je, dokle god bi sam očerupao perje. Arya bi dala sve za šalicu mlijeka i kolač od limuna, ali ni smeđi gulaš nije bio tako loš. Obično je u njemu bilo ječma, i komada mrkve, luka i repe, a kadikad čak i jabuke, s tankim slojem masti koji je plivao na vrhu. Većinom je pokušavala ne misliti na meso. Jednom je dobila komad ribe.
Jedini problem bio je taj što krčme nikad nisu bile prazne te je čak i za vrijeme halapljivog gutanja svoje hrane, Arya mogla osjetiti kako je promatraju. Neki su joj zurili u čizme ili plašt, a ona je znala što misle. Kod drugih, gotovo je mogla osjetiti kako im se oči zavlače pod njezino kožno ruho; nije ni htjela znati što oni misle, a to ju je još više plašilo. Nekoliko puta slijedili su je van u uličice i gonili, ali dosad je nitko nije uspio uhvatiti.
Srebrna narukvica koju se nadala prodati ukradena joj je prve noći izvan zamka, zajedno sa zavežljajem dobre odjeće, zgrabljena dok je spavala u izgorjeloj kući nedaleko od Svinjskog prolaza. Sve što su joj ostavili bila je kabanica u koju se umotala, kožno ruho na njezinim leđima, njezin drveni mač za vježbanje... i Igla. Ležala je na Igli, inače bi i ona bila nestala; to je vrijedilo više od svakog počinka. Otad je Arya počela hodati okolo s kabanicom prebačenom preko desne ruke, kako bi sakrila oštricu o svom boku. Drveni je mač nosila u lijevoj ruci, otvoreno gdje ga je svatko mogao vidjeti, kako bi preplašila razbojnike, ali bilo je muškaraca po krčmama koje ne bi preplašila ni daje imala ratnu sjekiru. To je dostajalo da izgubi tek za golubove i pljesnivi kruh. Često je odlazila na spavanje gladna radije nego da se izloži opasnosti pogleda.
Jednom kad bude izvan grada, pronaći će bobice koje će ubrati, ili voćnjake jabuka i trešanja, koje će moći poharati. Arya se sjećala da je vidjela neke s kraljevske ceste na putu na jug. A moći će i kopati korijenje u šumi, pa čak i uloviti kakvog zeca. U gradu, jedino što se dalo uloviti bili su štakori, mačke i izgladnjeli psi. Krčme bi vam dale šaku bakrenjaka za leglo štenadi, čula je, ali nije voljela razmišljati o tome.
Podno Brašne ulice nalazio se labirint vijugavih uličica i raskrižja. Arya se s mukom probijala kroz svjetinu, pokušavajući povećati udaljenost između sebe i zlatnih plašteva. Naučila se držati sredine ulice. Katkad se morala sklanjati kolima i konjima, ali ih je barem mogla opaziti na vrijeme. Ako ste hodali blizu zgradama, ljudi bi vas grabili. U nekim uličicama niste mogli izbjeći, a da se ne očešete o zidove; zgrade su se naginjale tako blizu jedna drugoj da su se gotovo doticale.
Četica bučne male djece protrčala je mimo, loveći kolut koji se kotrljao. Arya je srdito zurila za njima, sjećajući se vremena kad se igrala kolutovima s Branom i Jonom i njihovim malim bratom Rickonom. Pitala se koliko je narastao Rickon, i je li Bran žalostan. Dala bi sve da je Jon tu, da je zove "sestricom" i razbaruši joj kosu. Ne da joj je trebalo još barušenja. Vidjela je svoj odraz u lokvama, i držala kako kosa ne može postati čupavija od njezine.
Pokušala je razgovarati s djecom koju je vidjela na ulici, nadajući se da će steći prijatelja koji bi joj dao mjesto za spavanje, ali mora da je govorila pogrešno ili nešto slično. Oni maleni samo bi je pogledali hitrim, opreznim očima i pobjegli ako bi im došla suviše blizu. Njihova velika braća i sestre postavljali su pitanja na koja Arya nije mogla odgovoriti, nazivali je pogrdnim imenima, i pokušavali ukrasti od nje. Eto, jučer, mršava bosonoga djevojka dvostruko starija od nje srušila ju je na
tlo i pokušala skinuti čizme s njezinih nogu, ali Arya joj je dalapljas po uhu svojim drvenim mačem koji ju je otjerao jecajući i krvareći.
Galeb je kružio iznad njezine glave dok je išla nizbrdo prema tržnici. Arva zamišljeno zirne prema njemu, ali bio je dobrano izvan dosega njezina štapa. Natjerao ju je da pomisli na more. Možda je ono bilo izlaz. Stara Nana je nekoć pripovijedala priče o dječacima koji su putovali kao slijepi putnici na trgovačkim galijama i jedrili u svakojake vrste pustolovina. Možda bi i Arya mogla to učiniti. Odlučila je posjetiti riječnu luku. Ionako je stajala na putu prema Blatnim dverima, a danas ta vrata nije provjerila.
Pristanište bijaše neobično tiho kad je Arya onamo stigla. Opazila je još jedan par zlatnih plašteva, kako idu rame uz rame

kroz ribarnicu, ali nisu je niti pogledali. Polovica klupa bila je prazna, a činilo joj se da je na dokovima bilo manje brodova nego što se sjećala. Vani na Crnovodi, tri kraljevske ratne galije plovile su u stroju, zlatno oličeni pramci sjekli su vodu dok su se njihova vesla dizala i padala. Arya ih je malko promatrala, a potom se uputila duž rijeke.
Kad je ugledala stražare na trećem gatu, u sivim vunenim plaštevima obrubljenim bijelim satenom, srce joj je gotovo zastalo u prsima. Od pogleda na boje Oštrozimlja navrle su joj suze na oči. Iza njih, vitka trgovačka galija s tri veslačke klupe zibala se na svom vezu. Arya nije mogla pročitati ime na pramcu; riječi bijahu strane, mvrijske, braavoske, možda čak i visoko valvrijske. Zgrabila je lučkog radnika u prolazu za rukav. "Molim vas," reče, "koji je ovo brod?"
"To je Vještica vjetra, iz Myra", reče čovjek.
"Još je tu", izlane Arya. Lučki radnik dobaci joj čudan pogled, slegne ramenima, i udalji se. Arya potrči prema gatu. Vještica vjetra bio je brod koji je otac unajmio da je odvede kući... i još je čekao! Mislila je da je odavno otplovio. Dvojica stražara bacali su kocku dok je treći bio u ophodnji, s rukom na jabuci svog mača. Stideći se dopusti im da je vide kako plače poput djeteta, zaustavila se da otare svoje oči. Svoje oči svoje oči svoje oči, zašto je...
Gledaj svojim očima, čula je kako Syrio šapće.
Arya pogleda. Poznavala je sve očeve ljude. Trojica u sivim plaštevima bili su stranci. "Ti", dovikne onaj koji je bio u ophodnji. "Što tražiš ovdje, dečko?" Druga dvojica podignu glave s kocaka.
Arya umalo nije udarila u bijeg, ali znala je da će, ako to učini, oni smjesta poći za njom. Primorala se da priđe bliže. Tražili su djevojčicu, ali on je mislio da je ona dječak. U tom slučaju bit će dječak. "Želite li kupiti goluba?" Pokaže mu mrtvu pticu.
"Nosi se odavde", reče stražar.
Arya učini kako joj je rekao. Nije se trebala pretvarati da je preplašena. Iza nje, muškarci se vratiše svojoj kocki.
Nije znala kako se vratila na tržnicu, ali teško je disala u času kad je stigla u uzane krivudave nepopločane ulice između brežuljaka. Tržnica je imala poseban vonj, smrad po svinjcima, stajama i kožarskim sušama, pomiješan s oporim mirisom vinskih slivnika i jeftinih javnih kuća. Arya je tromo vijugala labirintom. Tek kad je uhvatila dašak uzavrelog smeđeg kroz vrata krčme shvatila je da joj je golub nestao. Morao je skliznuti s njezina pojasa dok je trčala, ili ga je netko ukrao, a ona nije primijetila. Na trenutak je ponovno htjela zaplakati. Morat će prijeći čitav put natrag do Brašne ulice da pronađe još jednog onako tustog.
Daleko na drugoj strani grada, zvona stadoše zvoniti.
Arya pogleda uvis, osluškujući, pitajući se što zvonjava znači ovog puta.
"Sto je sad?" debeli čovjek dovikne iz krčme.
"Opet zvona, bogovi smilujte se", zakuka neka starica.
Crvenokosa kurva u komadićima obojene svile otvori prozor na drugome katu. "Jel' to sad umro i kralj dječak?" vikne odozgo, nagnuvši se nad ulicu. "Ah, to ti je dječak, oni nikad ne potraju dugo." Dok se smijala, goli muškarac provuče ruke oko nje s leđa, ugrizavši je za vrat i protrljavši teške bijele dojke koje su mlohavo visjele pod njezinom košuljom.
"Glupa droljo", povikne odozdo debeli čovjek. "Kralj nije mrtav, to su samo zvona sazivanja. Zvoni jedan toranj. Kad kralj umre, zvone sva zvona u gradu."
"Ej, prekini me gristi, ili ću povući tvoja zvona", žena na prozoru reče čovjeku iza sebe, odgurnuvši ga laktom. "Pa tko je onda umro, ako nije kralj?"
"Ovo je sazivanje", ponovi debeli čovjek.
Dva dječaka Arvinih godina klisnula su mimo, pljuskajući kroz lokvu. Starica ih prokune, ali oni nastaviše ići. I drugi su se ljudi kretali, idući
ma brijegu da vide čemu sva halabuka. Arya potrča za sporijim djekom. "Kamo idete?" vikne kad je bila točno iza njega. "Što se zbiva?"
On se osvrne ne usporavajući. "Zlatni plaštevi ga nose u septu."
"Koga?" viknula je, žestoko grabeći.
"Namjesnika! Odrubit će mu glavu, veli Buu."
Kola su prošavši ostavila dubok trag na cesti. Dječak ga je preskočio, ali Arya ga nije vidjela. Zapela je i pala, najprije na lice, raskrvavivši koljeno na kamen i smrskavši prste kad su joj ruke udarile o tvrdu zemlju. Igla joj se zaplela između nogu. Jecala je dok se s mukom podizala na koljena. Palac lijeve ruke bio joj je prekriven krvlju. Kad ga je posisala, opazila je da je pola nokta nestalo, otkinuto pri njezinu padu. U rukama joj je bubnjalo, a i cijelo joj je koljeno bilo krvavo.
"S puta!" netko vikne iz poprečne ulice. "S puta knezovima od Redwynea!" Arya se jedva makla s ceste prije nego što bi je pregazili, četiri stražara na golemim konjima, protutnjavši mimo u galopu. Nosili su kockaste plašteve, modro-grimizne. Iza njih, dva mlada plemićića jahala su rame uz rame na paru kestenjastih kobila, slični kao jaje jajetu. Arya ih je vidjela u dvorištu zamka stotinu puta; Redwynovi blizanci, Ser Horas i Ser Hobber, nelijepi mladići narančaste kose i četvrtastih, pjegavih lica. Šansa i Jeyne Poole su ih običavale nazivati Ser Užas i Ser Slinavko, i hihotati se kad god bi ih opazile. Sada se nisu doimali smiješno.
Svi su se kretali u istom smjeru, u žurbi da vide zbog čega se zvonilo. Zvona su se sada doimala glasnijima, zvekećući, dozivajući. Arya se pridružila rijeci ljudi. Palac ju je toliko bolio da se jedva prisiljavala da ne zaplače. Grizla je usnicu i šepala dalje, slušajući uzbuđene glasove oko sebe.

"... Kraljev Namjesnik, knez Stark. Nose ga u Baelorovu septu." "Čuo sam da je umro."
"Brzo će, brzo će. Evo, dajem srebrnog jelena da će mu odsjeći glavu."
"Bilo je i vrijeme, izdajici." Muškarac pljune.
Arya se borila da pronađe glas. "On nikad..." počela je, ali bila je samo dijete, a oni su razgovarali točno preko nje.
"Budalo! Nitko neće njemu odsjeći glavu. Otkad to rezuckaju izdajice na stubama Velike septe?"
"Pa, ne kane ga pomazati za viteza. Čuo sam daje Stark ubio starog kralja Roberta. Prerezao mu vrat u šumi, a kad su ga našli, staj'o je ondje 'ladan kol'ko 'oćeš i rek'o da je neki stari vepar sredio Njegovu Milost."
"Ah, to nije istina, ubio ga je njegov brat, onaj Renly, onaj sa zlatnim rogovima."
"Ti začepi lažljivu gubicu, ženo. Ne znaš što govoriš, Njegova Visost je plemenit i pravedan čovjek."
Kad su stigli u Ulicu Sestara, bili su zbijeni rame uz rame. Arya je pustila da je ljudska struja nosi putem, uzbrdo prema vrhu Vysenyna brijega. Bijeli mramorni trg bio je čvrsta masa ljudi, koji su svi uzbuđeno blebetali i naprezali da dođu što bliže Velikoj septi Baelora. Zvona su ovdje bila vrlo glasna.
Arya je migoljila kroz vrevu, zavlačeći se između konjskih nogu i čvrsto stišćući svoj drveni mač. Usred gomile, sve što je mogla vidjeti bile su ruke, noge i trbusi, i sedam vitkih kula septe koje su se nadvijale nad glavama. Opazila je kola s drvom i pomislila se popeti na stražnji dio odakle će možda moći vidjeti, ali i drugi su imali istu zamisao. Kočijaš ih prokune i otjera pucketanjem svog biča.
Aryju zahvati pomama. Silom se probijajući na čelo svjetine, gurnuli su je uz kamen podnožja stupa. Podigla je pogled prema Baeloru Blaženom, septonskom kralju. Provukavši svoj drveni mač kroz pojas, Arya se stane penjati. Njezin slomljeni palac ostavljao je mrlje krvi na obojenom mramoru, ali uspjela se popeti na vrh, i progurala se između kraljevih nogu.
Tada je ugledala svog oca.
Knez Eddard je stajao na propovjedaonici vrhovnog septona pred vratima septe, a pridržavala su ga dvojica zlatnih plašteva. Bio je odjeven u prsluk od bogata sivog baršuna, s bijelim vukom našivenim perlama na prednjici, i sivi vuneni plašt obrubljen krznom, no bio je mršaviji nego što ga je Arya ikad vidjela, duguljasta lica napeta od boli. Nije toliko stajao koliko su ga držali uspravno; kruti zavoj na njegovoj slomljenoj nozi bio je siv i truo.
Sam vrhovni septon stajao je iza njega, zdepast čovjek, posivio od godina i nezgrapno debeo, noseći dugu bijelu halju i golemu krunu od zlatnih niti i kristala koja mu je ovjenčavala glavu dugama kad god se kretao.
Okupljeno oko vrata septe, pred podignutom mramornom propovjedaonicom, bijaše klupko vitezova i visokih plemića. Joffrey se isticao eđu njima, u ruhu posve grimiznom, svili i satenu urešenim uzorcima razigranih jelena i ričućih lavova i sa zlatnom krunom na glavi. Njegova kraljica majka stajala je uz njega u crnoj korotnoj haljini prošaranoj orimizom, s velom od crnih dijamanata u kosi. Arya prepozna Psa, odjevena u snježnobijeli plašt ponad svog tamnosivog oklopa, s četiri kraljevska stražara oko sebe. Vidjela je eunuha Varysa kako klizi među plemićima u mekim papučama i damastnoj halji s uzorcima, a držala je da bi niski čovjek sa srebrnastim plaštem i šiljastom bradom mogao biti onaj koji se jednoć borio u dvoboju za majku.
A ondje u sredini bila je Šansa, odjevena u nebeskomodru svilu, s dugom crveno kestenjastom kosom opranom i uvijenom i srebrnim narukvicama na zglavcima. Arya se namršti, pitajući se što njezina sestra radi ondje, zašto se doima tako sretnom.
Dugačak niz kopljanika u zlatnim plaštevima zadržavao je gomilu, a njima je zapovijedao krupan čovjek u kićenu oklopu, cijelom od crne pokosti i zlatnog filigranskog rada. Njegov plašt imao je metalan sjaj pravog zlatnog sukna.
Kad je zvono prestalo zvoniti, tišina se polako spusti na veliki trg, a njezin otac podigne glavu i krene govoriti, glasom tako tankim i slabim da ga je jedva mogla razaznati. Ljudi iza nje stadoše vikati, "Što?" i "Glasnije!" Čovjek u crno-zlatnom oklopu korakne iza oca i žestoko ga podbode. Ostavi ga na miru! Arya htjede viknuti, ali znala je daje nitko ne bi čuo. Zagrizla je usnicu.
Njezin otac podigne glas i počne ispočetka. "Ja sam Eddard Stark, knez Oštrozimlja i Kraljev Namjesnik", reče glasnije, glasom koji se razlegao trgom, "i došao sam pred vas priznati svoju izdaju naočigled bogova i ljudi."
"Ne", procvili Arya. Pod njom, svjetina stade urlati i vikati. Poruge i prostote ispuniše zrak. Šansa sakrije lice rukama.
Njezin otac podigne glas još više, naprežući se da ga čuju. "Iznevjerio sam obećanje mom kralju i zloupotrijebio povjerenje mog prijatelja, Roberta", vikne. "Prisegao sam da ću braniti i štititi njegovu djecu, no prije nego što se njegova krv ohladila, kovao sam urotu da svrgnem i umorim njegova sina i prigrabim prijestolje za sebe. Neka visoki septon, Baelor Ljubljeni i Sedmorica budu svjedocima istinitosti onog što kazujem: Joffrey Baratheon jedini je pravi nasljednik Željeznog prijestolja, i milošću svih bogova, gospodar Sedam kraljevina i Kraljevski Namjesnik."
Kamen dojedri iz svjetine. Arya krikne kad opazi da joj je otac udaren. Zlatni plaštevi spriječiše da padne. Krv mu poteče niz lice iz duboke posjekotine na čelu. Još kamenja uslijedi. Jedan udari stražara s očeve lijeve strane. Drugi zvekne o ploču na prsima viteza u crno-zlatnom oklopu. Dvojica kraljevskih stražara iskoračiše pred Joffrevja i kraljicu, zaklonivši ih svojim štitovima.
Ruka joj klizne ispod plašta i pronađe Iglu u koricama. Stisnula je prste oko drška, stežući ih čvršće nego što je ikad išta stegnula. Molim vas, bogovi, čuvajte ga, molila je. Ne dajte im da ozlijede mog oca.
Vrhovni septon klekne pred Joffrevja i njegovu majku. "Kako griješimo, tako i patimo", zapjevuši, dubokim punim glasom mnogo glasnijim od očeva. "Ovaj je čovjek priznao svoje zločine naočigled bogova i ljudi, ovdje na ovom svetom

mjestu." Duge mu zaplešu oko glave dok je podizao ruke u usrdnoj molbi. "Bogovi su pravedni, no blaženi Baelor nas je naučio da su također i milosrdni. Sto će se učiniti s ovim izdajnikom, Vaša Milosti?"
Tisuću je glasova vrištalo, ali Arya ih nije čula. Princ Joffrev... ne, kralj Joffrev... iskorači ispred štitova svoje kraljevske garde. "Moja majka mi je naredila da dopustim knezu Eddardu odjenuti crno, a kneginjica Šansa molila je milost za svoga oca." Tada pogleda izravno u Šansu, i osmjehne se, te Arya na trenutak pomisli da su bogovi uslišili njezinu molitvu, sve dok se Joffrev nije ponovno okrenuo svjetini i rekao: "Ali one imaju meka srca žena. Dokle god budem vaš kralj, izdaja nikad neće proći nekažnjena. Ser Uyne, donesite mi njegovu glavu!"
Svjetina rukne, a Arya osjeti kako se Baelorov kip zaljuljao dok su se ustalasali oko njega. Vrhovni septon ščepa kraljevu kabanicu, Varys pohita bliže mašući rukama, a čak mu je i kraljica nešto govorila, no Joffrev je samo tresao glavom. Knezovi i vitezovi se razmaknuše dok je prolazio on, visok i beskrvan, kostur u željeznom oklopu, kraljeva pravda. Nejasno, kao iz velike daljine, Arya začu da je njezina sestra kriknula. Šansa je pala na koljena, histerično jecajući. Ser Illyn Payne se uspne stubama propovjedaonice.
Arya se promigolji između Baelorovih nogu i baci među svjetinu, isukavši Iglu. Sletjela je na čovjeka u mesarskoj pregači, srušivši ga na tlo. Istog časa netko joj bubne u leđa te je gotovo i sama pala. Tijela je
opkoliše, posrćući i tiskajući se, gazeći sirotog mesara. Arya zamahne na njih Iglom.
Visoko navrh propovjedaonice, Ser Ilyn Payne mahne rukom, a vitez u crno-zlatnom oklopu izda zapovijed. Zlatni plaštevi baciše kneza Eddarda na mramor, glave i prsa preko ruba.
"Ej, ti!" gnjevan glas vikne na Aryju, ali ona se otkotrlja, gurajući ljude u stranu, migoljeći kroz njih, sudarajući se sa svakim na svome putu. Neka ruka je ščepa za nogu, a ona zasiječe u nju, udari po goljenicama. Žena zatetura, a Arya joj potrči uz leđa, zamahujući mačem na obje strane, ali nije vrijedilo, nije vrijedilo, bilo je previše ljudi, netom što je načinila rupu ona bi se zatvorila. Netko je gurne u stranu. Još je mogla čuti Sansine krikove.
Ser Ilyn isuče dvoručni veliki mač iz korica na svojim leđima. Dok je podizao oštricu iznad svoje glave, činilo se da sunčevo svjetlo mreška i pleše niz tamnu kovinu, ljeskajući se s brida oštrijeg od ikoje britve. Led, pomisli ona, on ima Led! Suze joj potekoše niz lice, zaslijepivši je.
A tada ruka sune iz vreve i sklopi se oko njezine nadlaktice poput vučje zamke, tako čvrsto da joj je Igla poletjela iz ruke. Arya izgubi tlo pod nogama. Bila bi pala daje on nije podigao uvis, lako kao daje lutka. Lice se utisne u njezino, duga crna kosa, zamršena brada i gnjili zubi. "Ne gledaj!" mukli glas zareži na nju.
"Ja.. .ja...ja..." jecala je Arya.
Starac je protrese tako snažno da su joj zubi škljocali. "Začepi gubicu i zatvori oči, dečko." Nejasno, kao iz velike daljine, čula je... šum... tih zvuk nalik uzdisaju, kao daje milijun ljudi odjednom ispustilo dah. Starčevi prsti zariju joj se u ruku, čvrsti poput željeza. "Pogledaj me. Da, tako treba, u mene." Dah mu je mirisao na kiselo vino. "Sjećaš se, dečko?"
Miris je polučio svrhu. Arya ugleda slijepljenu masnu kosu, umrljan, prašnjav crni plašt koji mu je pokrivao povijena ramena, surove crne oči kako škilje u nju. I sjeti se crnog brata koji je došao posjetiti njezina oca.
"Sad me znaš, zar ne? Bistar dečko." On pljune. "Ovdje su završili. Poći ćeš sa mnom, i držat ćeš gubicu začepljenu." Kad je krenula odgovoriti, on je ponovno protrese, još jače. "Začepljenu, rekao sam."
Trg se stao prazniti. Vreva se rastapala oko njih dok su se ljudi polako vraćali svojim životima. Ali Aryjina života je nestalo. Omamljena, vukla se za... Yorenom, da, ime mu je Yoren. Nije se sjećala daje pronašao Iglu, sve dok joj nije dodao mač. "Nadam se da ga znaš rabiti, dečko."
"Ja nisam..." počela je.
On je gurne u neku vežu, zarije prljave prste u njezinu kosu i savije je, povukavši joj glavu prema natrag. "... nisam pametan dečko, to si kanio reći?"
Imao je nož u drugoj ruci.
Dok je oštrica bljeskala pred njezinim licem, Arya zabaci tijelo unatrag, ritajući se divlje, izvijajući glavu s jedne strane na drugu, ali on ju je držao za kosu, tako čvrsto, mogla je osjetiti kako joj se skalp para, a na usnama slan okus suza.

BRAN

najstariji već bijahu odrasli ljudi, sedamnaest i osamnaest godina od dana njihova imenovanja. Jedan je prešao dvadesetu. Većina bijaše mlađa, šesnaest ili manje.
Bran ih je promatrao s balkona tornjića meštra Luwina, slušajući ih kako sopću, naprežu se i kunu dok su mahali svojim štapovima i drvenim mačevima. Dvorište bijaše oživjelo od tras drva po drvu, isprekidanog prečesto s pljas i jaucima boli kada bi udarac zahvatio kožno ruho ili ljudsko meso. Ser Rodrik je stupao među dječacima, lica koje se sve više crvenjelo pod bijelim zaliscima, brundajući na sve do jednog. Bran nikad nije vidio starog viteza tako gnjevnog. "Ne", neprestano je govorio. "Ne. Ne. Ne."
"Ne tuku se baš dobro", nesigurno će Bran. Lijeno je češkao Ljetnika iza ušiju dok je vuk žderao but. Kosti su pucale među njegovim zubima.
"Posve sigurno", složi se meštar Luwin s dubokim uzdahom. Meštar je zurio kroz svoju veliku mvrijsku cijev s lećama, mjereći sjene i bilježeći položaj komete koja je visjela nisko na jutarnjem nebu. "No, ako im se da vremena... Ser Rodrik ima pravo, potrebni su nam ljudi koji će hodati zidinama. Tvoj otac knez odveo je cvijet svoje straže u Kraljev grudobran, a tvoj je brat uzeo ostatak, zajedno sa svim podobnim momčićima na milje daleko. Mnogi nam se neće vratiti, pa moramo

pronaći ljude da preuzmu njihova mjesta."
Bran je srdito zurio u znojne dječake ispod. "Da još imam noge, mogao bih ih sve pobijediti." Sjećao se kad je posljednji put imao mač u ruci, kad je kralj došao u Oštrozimlje. Bio je to samo drveni mač, no on je srušio princa Tommena stotinu puta. "Ser Rodrik bi me trebao naučiti koristiti dugu sjekiru. Kad bih imao dugu sjekiru s velikim, dugačkim drškom, Hodor bi mogao biti moje noge. Mogli bismo biti vitez zajedno."
"Držim da je to... malo vjerojatno", reče meštar Luwin. "Brane, kada se čovjek bori, njegove ruke, noge i misli moraju biti jedno."
Dolje u dvorištu, Ser Rodrik je urlao. "Boriš se kao gusan. On kljucne tebe, a ti kljucneš njega jače. Pariraj! Zapriječi udarac. Guščja borba nije dovoljna. Da su to pravi mačevi, prvi bi ti kljucaj otkinuo ruku!" Jedan se od dječaka nasmije, a stari se vitez obori na nj. "Ti se smiješ. Ti. E pa to je bezobrazno. Ti se boriš poput ježa..."
"Postojao je nekoć vitez koji nije mogao vidjeti", tvrdoglavo će Bran, dok je Ser Rodrik nastavljao dolje. "Stara Nana mi je pričala o njemu. Imao je dugačak štap s oštricom na oba kraja i mogao ga je vrtjeti u rukama i sasjeći dva čovjeka odjednom."
"Svmenon Zvjezdooki", reče Luwin dok je zapisivao brojke u knjigu. "Kad je izgubio oči, metnuo je zvjezdane safire u prazne duplje, ili barem tako tvrde pjevači. Brane, to je samo priča, poput legendi o Florianu Ludi. Bajka iz Doba junaka." Meštar tsne. "Moraš se ostaviti tih snova, oni će ti samo slomiti srce."
Spomen na snove podsjeti ga. "Opet sam sanjao vranu prošle noći. Onu s trima očima. Uletjela mi je u spavaću odaju i rekla da pođem s njom, pa sam pošao. Otišli smo dolje u kriptu. Otac je bio ondje, i pričali smo. Bio je tužan."
"A zbog čega?" Luwyn zaviri kroz svoju cijev.
"Nešto u vezi s Jonom, mislim." San ga je duboko uznemirio, više nego ikoji drugi od snova s vranama. "Hodor ne želi otići u kriptu."
Meštar je samo napola slušao, Bran je to mogao vidjeti. Podigao je oko sa cijevi, trepćući. "Hodor ne želi...?"
"Otići dolje u kriptu. Kad sam se probudio, rekao sam mu da me odvede dolje, da vidim je li otac zbilja tamo. Isprva nije znao što govorim, ali doveo sam ga do stuba govoreći mu da ide sad ovamo sad onamo, i samo što potom nije htio sići. Samo je stajao na vrhu stuba i govorio 'Hodor,' kao da se boji mraka, ali ja sam imao baklju. To me toliko razljutilo da sam ga umalo tresnuo po glavi, kao što Stara Nana uvijek čini." Vidio je kako se meštar mršti i brzo dodao: "Nisam, međutim."
"Dobro. Hodor je čovjek, ne mazga da se udara." "U snu sam sletio dolje s vranom, ali to ne mogu kad sam budan", objasni Bran.
"Zašto želiš otići dolje u kripte?" "Rekao sam vam. Da potražim oca."
Meštar potegne lanac oko svoga vrata, kao što je često činio kad se osjećao nelagodno. "Brane, milo dijete, jednog dana knez Eddard će sjediti ispod u kamenu, pokraj svog oca i oca svog oca i svih Starkovih sve do starih kraljeva na Sjeveru... ali to neće biti još mnogo godina, bogovi, budite milostivi. Tvoj otac je kraljičin zatočenik u Kraljevu grudobranu. Nećeš ga pronaći u kriptama."
"Bio je ondje sinoć. Govorio sam s njim."
"Tvrdoglavi dječače", uzdahne meštar, odlažući knjigu. "Želiš li poći vidjeti?"
"Ne mogu. Hodor ne želi ići, a stube su preuske i zavojite za Plesačicu."
"Vjerujem da mogu riješiti tu teškoću."
Umjesto Hodora, pozvali su divljakinju Oshu. Bila je visoka, žilava i strpljiva, voljna ići kamo god joj je zapovjeđeno. "Provela sam život s one strane Zida, rupa u tlu ne zadaje mi brige, moji gospari", rekla je.
"Ljetniče, dođi", vikne Bran dok ga je podizala u žilave i jake ruke. Vuk ostavi svoju kost i pođe za njima dok je Osha nosila Brana preko dvorišta i niz zavojite stube u hladnu grobnicu pod zemljom. Meštar Luwin išao je naprijed s bakljom. Branu nije čak ni smetalo -previše -što ga je nosila na rukama, a ne na leđima. Ser Rodrik je naredio da se Oshi skine lanac, budući da je služila vjerno i dobro otkako je boravila u Oštrozimlju. Još je nosila teške željezne okove na gležnjevima - znak da joj se još nije potpuno vjerovalo - ali oni nisu kočili njezine sigurne korake niz stube.
Bran se nije mogao sjetiti kada je zadnji put bio u kriptama. Bilo je to prije, zasigurno. Kad je bio malen, običavao se igrati dolje s Robbom, Jonom i svojim sestrama.
Poželio je da su sada ovdje; grobnica se možda ne bi doimala tako mračnom i strašnom. Ljetnik se prikrao naprijed u mrak prepun jeke, potom stao, podigao glavu i onjušio hladan ustajali zrak. Iskesio je zube i povukao se natrag, očiju koje su se žarile zlatom na svjetlu meštrove baklje. Čak je i Osha, čvrsta poput starog željeza, osjećala nelagodu. "Nemilosrdna sorta, sudeći po izgledu", reče dok je promatrala dugačak red granitnih Starkovih na njihovim kamenim prijestoljima.
"Ovo su bili kraljevi Zime", šapne Bran. Nekako se činilo pogrešnim govoriti preglasno na ovome mjestu.
Osha se osmjehne. "Zima nema kralja. Da si je vidio, znao bi to, ljetni dečko."
"Bili su kraljevi na Sjeveru tisuće godina", reče meštar Luvvin, podižući baklju visoko tako daje svjetlo zasjalo na kamenim licima. Neka bijahu kosmata i bradata, čupavi ljudi divlji poput vukova što su im čučali kraj nogu. Drugi bijahu obrijani, crta suhonjavih i oštrih poput dugih mačeva na njihovim krilima. "Surovi ljudi za surovo doba. Hajdemo." Odšetao je žustro niz grobnicu, pokraj svečane povorke kamenih stupova i beskonačnih isklesanih figura. Jezičac plamena vukao se iz podignute baklje dok je išao.
Grobnica je bila špiljasta, duža od samog Oštrozimlja, a Jon mu je jednoć rekao da je bilo još razina ispod, grobnica još

dubljih i mračnijih, u koje su stariji kraljevi bili pokopani. Ne bi valjalo izgubiti svjetlo. Ljetnik se odbijao pomaknuti sa stuba, čak i kada je Osha stala slijediti baklju, s Branom na rukama.
"Sjećaš li se svoje povijesti, Brane?" upita meštar dok su išli. "Ispripovijedaj Oshi tko su bili i što su činili, ako umiješ."
Promatrao je lica u prolazu i pripovijesti mu se vratiše. Meštar mu je ispričao priče, a Stara Nana ih oživila. "Onaj je Jon Stark. Kad su se morski pljačkaši iskrcali na istoku, on ih je istjerao i podigao zamak u Bijeloj luci. Njegov je sin bio Rickard Stark, ne otac mog oca, već drugi Rickard, on je oteo Prevlaku močvarnom kralju i oženio se njegovom kćeri. Theon Stark je onaj jako mršavi duge kose i tanke brade. Zvali su ga 'Gladni Vuk', jer je uvijek ratovao. Ono je Brandon, onaj visoki sanjarskog lica, on je bio Brandon Brodograditelj, jer je ljubio more. Njegov grob je prazan. Pokušao je otploviti na zapad preko Mora zalazećeg sunca i nikad više nije viđen. Njegov sin bio je Brandon Palitelj, jer je užgao sve očeve brodove u tuzi. Ondje je Rodrik Stark, koji je u hr-vanju osvojio Medvjeđi otok i darovao ga Mormontima. A ondje je Torrhen Stark, kralj koji je kleknuo. Bio je posljednji kralj na Sjeveru i prvi knez Oštrozimlja, nakon što se predao Aegonu Osvajaču. O, ondje, ono je Cregan Stark. On se jednom borio s princem Aemonom, a Zmajev vitez je rekao kako se nikad nije sukobio s boljim mačevaocem." Bili su sada gotovo na kraju, a Bran osjeti kako ga obuzima tuga. "A ondje je moj djed, knez Rickard, kojem je glavu odrubio Ludi kralj Aerys. Njegova kći Lvanna i sin Brandon su u grobovima kraj njega. Ne ja, drugi Brandon, očev brat. Oni nisu smjeli imati kipove, ti su samo za knezove i kraljeve, ali moj ih je otac toliko volio da ih je dao načiniti."
"Djevojka je lijepa", reče Osha.
"Robert se zaručio s njom i trebali su se oženiti, ali princ Rhaegar ju je oteo i silovao", objasni Bran. "Robert je poveo rat da je ponovno zadobije. Ubio je Rhaegara na Trozupcu svojim maljem, ali Lvanna je umrla i on je nikad nije vratio."
"Žalosna priča", reče Osha, "ali one prazne jame su žalosnije."
"Grob kneza Eddarda, kad dođe njegov čas", reče meštar Luvvin. "Jesi li ovdje u snu vidio svog oca, Brane?"
"Da." Uspomena ga natjera da zadrhti. Nelagodno se ogleda po grobnici, a dlačice na leđima mu se nakostriješiše. Je li čuo šum? Je li ovdje bilo koga?
Meštar Luvvin zakorači prema otvorenom grobu, s bakljom u ruci. "Kao što vidiš, nije tu. Niti će biti, još mnogo godina. Snovi su samo snovi, dijete." Gurnuo je ruku u tamu unutar groba kao u ralje kakve goleme zvijeri. "Vidiš? Posve je praz..."
Tama skoči na njega, režeći.
Bran ugleda oči poput zelene vatre, bljesak zubi, krzno crno poput jame oko njega. Meštar Luvvin vikne i podigne ruke. Baklja mu odleti iz ruke, odbije se o kameno lice Brandona Starka i ljosne pred noge kipa, a plamen mu lizne noge. U pijanim kretnjama svjetlosti baklje, ugledali su Luvvina kako se hrva s vukom, udarajući mu gubicu jednom šakom dok je čeljust bila stisnuta oko druge.
"Ljetniče!" krikne Bran.
I Ljetnik stiže, jurnuvši iz tame iza njih, sjena u skoku. Zario se u Kudrova i srušio ga na leđa, te su se dva vuka kotrljala iznova i iznova u zapletaju sivog i crnog krzna, škljocajući i grizući jedan drugoga, dok je meštar Luvvin posrtao na koljenima, ruke razderane i krvave. Osha prisloni Brana o kamenog vuka kneza Rickarda dok je hitala pomoći meštru. Na svjetlu izlokane baklje, sjene vukova dvadeset stopa visoke borile su se na zidu i svodu.
"Kudrove", zovne tanak glas. Kad je Bran podigao pogled, njegov je maleni brat stajao u otvoru očeva groba. S posljednjim škljocajem prema Ljetnikovu licu, Kudrov se otkine i skokom vrati Rickonu. "Pustite mog oca na miru", upozori Rickon Luwina. "Pustite ga na miru."
"Rickone", blago će Bran. "Otac nije tu."
"Jest, tu je. Vidio sam ga." Suze su blistale na Rickonovu licu. "Vidio sam ga sinoć."
"Usnu...?"
Rickon kimne. "Ostavite ga. Ostavite ga na miru. On sad dolazi kući, kao što je obećao. On dolazi kući."
Bran nikad nije vidio da se meštar Luvvin doimao tako nesigurnim. Krv mu je kapala niz ruku gdje je Kudrov razderao u komadiće vunu s njegova rukava i meso pod njom. "Osha, baklju", reče, stisnuvši zube od boli, a ona je podigne prije nego što se utrnula. Čađave mrlje kapnule su na obje noge kipa njegova strica. "Ta... ta zvijer", nastavi Luwin, "trebala je biti svezana u kućici."
Rickon potapše Kudrova po gubici, vlažnoj od krvi. "Ja sam ga oslobodio. On ne voli lance." Ovaj mu lizne prste.
"Rickone", reče Bran, "hoćeš li poći sa mnom?" "Ne. Sviđa mi se tu." "Ovdje je mračno. I hladno." "Ne bojim se. Moram čekati oca."
"Možeš čekati sa mnom", reče Bran. "Čekat ćemo zajedno, ti i ja i naši stahovukovi." Oba su strahovuka sada lizala rane, i valjalo je na njih pomno pripaziti.
"Brane", čvrsto će meštar, "znam da misliš dobro, ali Kudrov je isuviše divlji da bude na slobodi. Ja sam treći čovjek koga je napao. Pruži mu slobodu unutar zamka i samo je pitanje vremena kad će nekoga zaklati. Istina je teška, ali vuka treba svezati, ili..." Oklijevao je.
... /// ubiti, pomisli Bran, ali ono što je rekao bilo je: "On nije stvoren za lance. Čekat ćemo u vašoj kuli, svi zajedno."
"To je sasvim nemoguće", reče meštar Luwin.
Osha se naceri. "Dječak je ovdje knežević, koliko se ja sjećam." Vratila je Luvvinu baklju i ponovno podigla Brana u svoje naručje. "Idemo u meštrovu kulu."

"Hoćeš li doći, Rickone?"
Njegov brat kimne. "Ako i Kudrov dođe", reče, trčeći za Oshom i Branom, a meštar Luvvin nije mogao drugo nego ih slijediti, držeći vukove na oku.
Tornjić meštra Luvvina bio je toliko natrpan da se Bran pitao je li ikad uspijevao išta pronaći. Klimave hrpe knjiga prekrivale su stolove i stolce, redovi začepljenih vrčeva zauzimali su police, ostaci svijeća i tragovi suhog voska istočkali su namještaj, brončana mvrijska cijev s lećama počivala je na tronošcu pokraj vrata terase, zvjezdane karte visjele su na zidovima, mape sjena ležale razbacane među rogozom, papiri, pera i lončići s crnilom bijahu posvuda, a sve je to bilo umrljano izmetom gavrana na rožnicima. Njihovo kreštavo graktanje dopiralo je odozgo dok je Osha ispirala, čistila i povezivala meštrove rane, po Luvvinovim jezgrovitim uputama. "Ovo je ludost", reče maleni sijedi čovjek dok mu je tapkala vučje ugrize ljutom mašću. "Slažem se da je neobično što ste obojica sanjali isti san, no zaustavimo li se i promislimo, to je posve prirodno. Nedostaje vam vaš knez otac, i znate da je zatočenik. Strah može izazvati groznicu u ljudskom umu i dati mu čudnovate misli. Rickon je premlad da bi razumio..."
"Četiri su mi godine", reče Rickon. Zurio je kroz cijev s lećama u kamena čudovišta na Glavnoj kuli. Strahovukovi su sjedili na suprotnim stranama velike okrugle odaje, ližući rane i glođući kosti.
"... premlad, i... ooh, sedam mu pakala, to peče, ne, nemoj stati, još. Premlad, kao što rekoh, ali ti, Brane, ti si dovoljno star da znaš kako su snovi samo snovi."
"Neki jesu, neki nisu." Osha ulije svijetlocrveno vatreno mlijeko u dugačku posjekotinu. Luvvin zadrži dah. "Šumska djeca bi vam mogla reći nekoliko stvari o snovima."
Suze su klizile niz meštrovo lice, no on nepopustljivo zatrese glavom. "Djeca... žive samo u snovima. Sada. Mrtva i nestala. Dosta, dosta je. Sada zavoje. Najprije jastučiće, potom rubac, dobro stisni, krvarit ću."
"Stara Nana veli da su Djeca znala pjesme drveća, da su mogla letjeti poput ptica i plivati poput riba i razgovarati sa životinjama", reče Bran. "Ona veli da su stvarala glazbu tako lijepu da bi se rasplakao poput djeteta samo kada bi je čuo."
"I sve su to radili s pomoću čarolije", reče meštar Luwin, rastreseno. "Htio bih da su sada tu. Čarolija bi zaliječila moju ruku s manje boli a mogla bi razgovarati s Kudrovom i reći mu da ne ujeda." Dobacio je velikom crnom vuku gnjevan pogled krajičkom oka. "Primi pouku, Brane. Čovjek koji vjeruje čarolijama vitla staklenim mačem. Takva su i djeca. Evo, dopusti da ti pokažem nešto." Naglo ustane, prijeđe odaju, i vrati se sa zelenim vrčem u zdravoj ruci. "Pogledaj ove", reče dok je izvlačio čep i istresao rukovet sjajnih crnih vršaka strijela.
Bran uzme jedan. "Načinjen je od stakla." Znatiželjan, Rickon se primakne bliže kako bi provirio preko stola.
"Zmajsko staklo", imenova ga Osha dok je sjedila uz Luwina, povezujući mu ruku.
"Opsidijan", tvrdio je meštar Luwin, ispruživši ranjenu ruku. "Iskovan vatrom bogova, duboko pod zemljom. Šumska su djeca time lovila, prije tisuće godina. Djeca nisu obrađivala kovine. Umjesto oklopa, nosila su duge košulje od pletenog lišća i omatala noge korom drveća, te se činilo da se stapaju s drvom. Umjesto mačeva, nosila su oštrice od opsidijana."
"I još uvijek ih nose." Osha položi meke jastučiće preko ugriza na meštrovoj podlaktici i čvrsto ih sveže platnenim trakama.
Bran primakne k sebi vršak strelice. Crno je staklo bilo glatko i sjajno. Smatrao ga je vrlo lijepim. "Mogu li zadržati jedan?"
"Kako želiš", reče meštar.
"I ja hoću jedan", reče Rickon. "Hoću četiri. Meni su četiri."
Luwin ga pusti da ih izbroji. "Oprezno, još su oštri. Nemoj se porezati."
"Pričajte mi o Djeci", reče Bran. Bilo je važno. "Što bi želio znati?"
"Sve."
Meštar Luwin povuče svoj metalni ovratnik na mjestu gdje mu je žuljao vrat. "Oni su bili ljudi iz Doba osvita, prvi, prije kraljeva i kraljevina", reče. "U tim danima, nije bilo zamaka ni utvrda, ni gradova, ni makar jedan trgovački gradić koji bi se našao između ovog mjesta i Dornskog mora. Uopće nije bilo ljudi. Samo su Šumska djeca boravila u zemljama koje sada zovemo Sedam kraljevina.
Bijahu narod tamnoput i prelijep, niska rasta, ne viši od djece čak i kada bi dosegli muževno doba. Živjeli su u dubini šume, u špiljama, jezerskim kolibama i tajanstvenim gradovima od drveća. Iako majušna, Djeca su bila hitra i graciozna. Muškarci i žene lovili su zajedno, lukovima od usud-drva i letećim zamkama. Njihovi bogovi bili su bogovi šume, potoka i kamena, drevni bogovi čija su imena tajna. Njihovi mudraci nazivahu se zelenim vidovnjacima, i urezivahu čudnovata lica u usud-drva da stražare lugovima. Koliko su dugo Djeca ovdje vladala i odakle su došla, nitko ne zna.
Ali prije nekih dvanaest tisuća godina, Prvi su ljudi došli s istoka, prešavši Slomljenu ruku Dornea, prije nego stoje pukla. Došli su s brončanim mačevima i veličanstvenim kožnim štitovima, jašući na konjima. Nijedan konj nikad nije bio viđen na ovoj strani uskoga mora. Nema sumnje da su se Djeca prepala konja jednako kao i Prvi ljudi lica na drveću. Kako su Prvi ljudi rezbarili utvrde i gospodarstva, tako su sjekli lica i davali ih vatri. Prestravljena, djeca su krenula u rat. Drevne pjesme vele da su zeleni vidovnjaci rabili crnu magiju kojom su podigli mora i pomeli zemlju, razorili prevlaku koja danas nosi ime Slomljena ruka, ali bilo je prekasno da zatvore vrata. Ratovi su trajali sve dok se zemlja nije zacrvenjela od krvi ljudi i Djece podjednako, ali više Djece nego ljudi, jer ljudi bijahu veći i jači, a drvo, kamen i opsidijan ne bijahu dorasli bronci. Konačno mudraci obiju rasa prevladaše, te se poglavice i junaci Prvih ljudi susretoše sa zelenim vidovnjacima i šumskim plesačima u gaju usud-drveća na malom otoku usred velikog jezera zvanog Božje oko.

Ondje su se nagodili. Prvim su ljudima dane obale, visoke nizine i svijetle livade, planine i močvare, no duboka šuma imala je zauvijek ostati posjed Šumske djece, a nijedno se usud-drvo nije smjelo posjeći igdje u kraljevstvu. Kako bi bogovi mogli posvjedočiti zapečaćenju, svakom je drvu na otoku dano lice, a poslije, sveti red zelenih ljudi postavljen je da stražari nad Otokom lica.
Nagodbom su započele četiri tisuće godina prijateljstva između ljudi i Djece. S vremenom, Prvi su se ljudi čak odrekli bogova koje su donijeli sa sobom, i okrenuli se štovanju tajanstvenih bogova šume. Zapečacenjem nagodbe završilo je Doba osvita i započelo Doba junaka."
Branova se šaka stisne oko sjajnog crnog vrška strijele. "Ali Šumske djece sada više nema, rekli ste."
"Ej, ima ih", reče Osha, dok je zubima trgala kraj posljednjeg zavoja. "Sjeverno od Zida, stvari su drugačije. Onamo su otišla Djeca, i divovi i ostale stare rase."
Meštar Luwin uzdahne. "Ženo, po pravu bi trebala biti mrtva ili u lancima. Starkovi su postupali s tobom blaže nego što zaslužuješ. Neljubazno je naplatiti im ljubaznost punjenjem dječjih glava glupostima."
"Recite mi kamo su pošli", reče Bran. "Želim znati." "I ja", poput jeke javi se Rickon.
"O, vrlo dobro", progunđa Luwin. "Dokle god su kraljevine Prvih ljudi držale vlast u svojim rukama, nagodba je trajala cijelo Doba junaka, Dugu noć i rođenje Sedam kraljevina, no na koncu je došlo vrijeme, mnogo stoljeća poslije, kada su drugi narodi prešli usko more.
Andali bijahu prvi, rasa visokih, svjetlokosih ratnika koji su došli s čelikom, ognjem i sedmokrakom zvijezdom novih bogova naslikanom na njihovim prsima. Ratovi su trajali stotine godina, no na koncu je šest južnih kraljevina propalo pred njima. Samo je ovdje, gdje je kralj na Sjeveru odbijao svaku vojsku koja je ikad pokušala prijeći Prevlaku, vladavina Prvih ljudi potrajala. Andali su spalili lugove usud-drveća, sasjekli lica, poklali Šumsku djecu gdje god su ih zatekli, i posvuda proglasili trijumf Sedmorice nad drevnim bogovima. Stoga su Djeca pobjegla na Sjever..."
Ljetnik stane zavijati.
Meštar Luwin prekine pripovijest, preplašen. Kad je Kudrov skočio na noge i pridružio svoj glas bratovu, užas ščepa Branovo srce. "Dolazi", šapne, s izvjesnošću očaja. Znao je još od prošle noći, shvati, otkako ga je vrana odvela dolje u kriptu da se oprosti. Znao je, ali nije vjerovao. Htio je daje meštar Luwin u pravu. Vrana, pomisli, trooka vrana...
Zavijanje je prestalo naglo kako je i počelo. Ljetnik dotapka preko poda kule do Kudrova i stane lizati čuperak krvavog krzna na šiji svog brata. S prozora dopre lepršanje krila.
Gavran sleti na sivi kameni prag, otvori kljun, i ispusti oštar, hrapav zov pogibelji.
Rickon stane plakati. Vršci strijela ispadoše mu iz ruke jedan za drugim i zaštropotaše po podu. Bran ga povuče k sebi i zagrli ga.
Meštar Luwin je zurio u crnu pticu kao daje škorpijon s krilima. Ustane, polako poput mjesečara, i primakne se prozoru. Kad je zazviždao, gavran skoči na njegovu povijenu nadlakticu. Biio je suhe krvi na njegovim krilima. "Jastreb", promrmlja Luwin, "možda sova. Jadnik, čudo je da se probio." Uzme pismo s njegove noge.
Bran se zatekne kako drhti dok je meštar razmatao papir. "Stoje?" upita, čvršće privijajući svog brata.
"Znaš što je, dječače", reče Osha, nimalo neljubazno. Metnula je ruku na njegovu glavu.
Meštar Luvvin pogleda u njih nijemo, nizak sijed čovjek s krvlju na rukavu svoje sive vunene halje i suzama u svijetlim sivim očima. "Moja gospodo", reče dječacima, glasom koji je postao promukao i stisnut, "morat... morat ćemo pronaći klesara koji je dobro poznavao njegov lik..."
Sansa u odaji kule u srcu Maegorove tvrde, Sansa se predala tami.
Navukla je zastore oko svoje postelje, usnula, probudila se plačući, i ponovno usnula. Kad nije mogla spavati ležala je pod gunjevima drhteći od tuge. Sluge su dolazile i odlazile, donoseći obroke, ali pogled na hranu bio je više nego stoje mogla podnijeti. Jela su se gomilala na stolu pokraj prozora, netaknuta i kvareći se, sve dok ih sluge ne bi ponovno odnijele. Kadikad joj je počinak bio olovan i bez snova, a budila se još umornija nego što je bila kad je sklopila oči. No to su bili najbolji trenuci, jer kad je sanjala, sanjala je oca. Budna ili usnula, gledala ga je, gledala je kako ga zlatni plaštevi bacaju na tlo, gledala kako Ser Ilyin stupa naprijed, izvlači Led iz korica na svojim leđima, gledala trenutak... trenutak kada... htjela je odvratiti pogled, htjela je, noge su je izdale i pala je na koljena, no nekako nije mogla okrenuti glavu, i svi su ljudi vrištali i urlali, a njezin joj se princ osmjehnuo, osmjehnuo se i osjetila se sigurnom, ali samo na otkucaj srca, sve dok nije izustio one riječi, a noge njezina oca... toga se sjećala, njegovih nogu, kako su se trzale kad je Ser Ilyn... kad je mač...
Možda ću i ja umrijeti, rekla je samoj sebi, a ta joj se pomisao nije učinila strašnom. Kad bi se bacila s prozora, mogla bi staviti točku na svoje patnje, a u nadolazećim godinama pjevači bi pisali pjesme o njezinoj tuzi. Tijelo bi joj ležalo na kamenju ispod, slomljeno i nevino, sramoteći sve one koji su je iznevjerili. Šansa je otišla tako daleko da je prešla spavaću odaju i rastvorila prozorske kapke... ali tada ju je hrabrost napustila, te je potrčala natrag k svojoj postelji, jecajući.
Sluškinje su pokušale razgovarati s njom kad su joj donosile obroke, ali ona im nije odvraćala. Jednom je veliki meštar Pvcelle došao s kutijom tikvica i bočica daje upita nije li bolesna. Opipao joj je čelo, natjerao je da se svuče, i doticao po cijelom tijelu dok ju je sluškinja pridržavala. Odlazeći dao joj je napitak od medene vode i bilja i naredio joj da popije gutljaj svake noći. Popila ga je cijelog u isti mah i otišla spavati.
Sanjala je korake na stubama kule, zlokobno struganje kože po kamenu dok se čovjek polako uspinjao prema njezinoj spavaćoj odaji, korak po korak. Jedino što je mogla bilo je skutriti se uz vrata i osluškivati, drhteći, kako dolazi sve bliže i

bliže. Bio je to Ser Ilyn Payne, znala je, dolazio je po nju s Ledom u ruci, dolazio da joj odrubi glavu. Nije imala kamo uteći, nije se imala kamo sakriti, a znala je da je pred vratima, stoji ondje tiho sa svojim mrtvim očima i duguljastim kozičavim licem. Tad je shvatila da je gola. Čučnula je, pokušavajući se pokriti rukama, dok su se vrata počinjala otvarati, škripeći, a vršak velikog mača provirio...
Probudila se mrmljajući: "Molim vas, molim vas, bit ću dobra, bit ću dobra, molim vas nemojte", ali nije bilo nikog tko bi je čuo.
Kad su konačno zaista došli po nju, Šansa nije ni čula korake. Joffrey je bio taj koji je otvorio njezina vrata, ne Ser Ilyn već dječak koji je bio njezin princ. Bila je u postelji, čvrsto sklupčana, povučenih zastora, i nije znala reći je li podne ili ponoć. Prvo što je čula bio je tresak vrata. Tada su se zastori njezine postelje razgrnuli, a ona je podigla ruku spram iznenadnog svjetla i ugledala ih kako stoje iznad nje.
"Prisustvovat ćeš primanju danas poslije podne", reče Joffrey. "Pobrini se da se okupaš i odjeneš kako dolikuje mojoj zaručnici." Sandor Clegane stajao mu je uz rame u jednostavnom smeđem prsluku i zelenoj kabanici, opečena lica grozomorna na jutarnjem svjetlu. Iza njih su bila dva viteza kraljevske garde u dugim bijelim satenskim plaštevima.
Šansa povuče svoj gunj do brade da se pokrije. "Ne", procvili, "molim vas... ostavite me na miru."
"Ako odbijaš ustati i odjenuti se, moj Pas će to obaviti za tebe", reče Joffrey.
"Molim vas, moj prinče..."
"Sad sam kralj. Psu, izvuci je iz postelje."
Sandor Clegane je zgrabi oko struka i podigne s pernate postelje dok se nemoćno opirala. Gunj joj padne na pod. Imala je ispod samo tanku spavaćicu koja joj je prekrivala golotinju. "Učini kako ti je rečeno, dijete", reče Clegane. "Odjeni se." Gurnuo ju je prema ormaru, gotovo nježno.
Šansa ustukne pred njima. "Učinila sam kako je kraljica tražila, napisala sam pisma, napisala ono što mi je rekla. Obećali ste da ćete biti milostivi. Molim vas, pustite me kući. Neću počiniti izdaju, bit ću dobra, kunem se, nemam izdajničke krvi, nemam. Samo želim ići kući." Sjetivši se pravila ponašanja, ona pogne glavu. "Ako vam je po volji", završi slabašno.
"Nije mi po volji", reče Joffrey. "Majka veli da se ipak moram oženiti tobom, pa ćeš ostati ovdje, i bit ćeš poslušna."
"Ali ja se ne želim udati za vas", jaukne Šansa. "Odrubili ste momu ocu glavu!"
"Bio je izdajica. Nikad nisam obećao da ću ga poštedjeti, samo da ću biti milostiv, i bio sam. Da nije bio tvoj otac, dao bih ga raskomadati ili oderati, ali pružio sam mu čistu smrt."
Šansa je zurila u njega, vidjevši ga prvi put. Nosio je podstavljeni grimizni prsluk s lavljim uzorkom i plašt od zlatnog sukna s visokim ovratnikom koji mu je uokvirivao lice. Pitala se kako ga je ikad mogla držati naočitim. Usne mu bijahu meke i crvene poput crva koje biste našli poslije kiše, a oči mu bijahu tašte i okrutne. "Mrzim vas", šapnula je.
Lice kralja Joffreyja otvrdne. "Moja mi je mati rekla kako ne dolikuje kralju udariti vlastitu ženu. Ser Meryne."
Vitez se obruši na nju prije nego što je uspjela promisliti, povukavši joj glavu natrag dok je pokušavala zaštititi svoje lice i udarivši je preko uha nadlanicom u rukavici. Šansa se nije sjećala pada, no sljedeće što je znala bilo je da je ležala na jednom koljenu među rogozom. U glavi joj je odzvanjalo. Ser Meryn Trant stajao je iznad nje, s krvlju na zglobovima svoje bijele svilene rukavice.
"Hoćeš li sada poslušati, ili mu moram narediti da te ponovno kazni?"
Sansino uho bilo je obamrlo. Dotaknula ga je, a prsti joj se vratiše vlažni i crveni. "Ja... kako... kako zapovijedate, moj gospodaru."
"Vaša Milosti", ispravi je Joffrev. "Očekujem da ću te vidjeti na primanju." Okrene se i ode.
Ser Mervn i Ser Arys slijedili su ga iz odaje, ali Sandor Clegane se zadrži dovoljno dugo daje grubo povuče na noge.
"Poštedi se boli, djevojko, i daj mu što želi."
"Što... što on želi? Molim vas, recite mi."
"Želi da se smiješiš, slatko miršeš i budeš njegova ljubljena gospa", muklo će Pas. "Želi čuti kako izgovaraš sve one lijepe male riječi kojima te septa naučila. Želi da ga voliš... i da ga se bojiš."
Nakon što je otišao, Šansa se ponovno spusti na rogoz, zureći u zid sve dok se njezine dvije sluškinje nisu stidljivo ušuljale u odaju. "Treba mi vruće vode za kupelj, molim", reče im ona, "i miomirisa, i malo praška da prikrijem ovu modricu." Desna strana njezina lica bila joj je natekla i počinjala ju je boljeti, ali znala je da Joffrev želi da bude lijepa.
Vruća voda podsjeti je na Oštrozimlje, i to je ispuni snagom. Nije se okupala od dana kad joj je otac umro, i zaprepastilo ju je koliko je voda postala prljava. Sluškinje su joj isprale krv s lica, istrljale prljavštinu s leđa, oprale joj kosu i češljale je sve dok se nije uvila u guste crvenkaste uvojke. Šansa nije razgovarala s njima, osim što im je izdavala zapovijedi; bile su lannisterske sluškinje, ne njezine, i nije im vjerovala. Kad je došao čas da se odjene izabrala je zelenu svilenu haljinu koju je nosila na turniru. Sjetila se kako je udvoran Joff bio prema njoj te večeri na gozbi. Možda će i njega navesti da se sjeti i ophodi se s njome blaže.
Popila je čašu surutke i pojela nekoliko slatkih prepečenaca dok je čekala, da primiri želudac. Bilo je podne kad se Ser Mervn vratio. Nosio je svoj bijeli oklop; košulju od ocakljenih ljuski sa zlatnom gravurom, visoku kacigu sa zlatnom krestom nalik na sunčeve zrake, štitnike za koljena, ovratnik, rukavice i čizme od ulaštene kovine, težak vuneni plašt prikopčan zlatnim lavom. Vizir mu je bio odstranjen s kacige, kako bi se što bolje vidjelo njegovo strogo lice; ovješene vrećice ispod očiju, široka mrzovoljna usta, kosa boje hrđe prošarana sjedinama. "Moja gospo", reče, klanjajući se, kao daje nije do krvi udario prije samo tri sata. "Njegova Milost naredila mi je da vas otpratim u prijestolnu odaju."

"Je li vam naredio da me udarite ako odbijem poći?"
"Odbijate li poći, moja gospo?" Pogled koji joj je uputio bio je bezizražajan. Nije niti bacio oko na modricu koju joj je ostavio.
Ne mrzi me, shvati Šansa; niti me voli. Nije osjećao ništa prema njoj. Za njega je bila... tek stvar. "Ne", ona će, ustajući. Htjela je planuti, povrijediti ga kao što je on povrijedio nju, upozoriti ga da će ga, kad postane kraljicom, prognati bude li se ikad usudio ponovno je udariti... ali sjetila se što joj je rekao Pas, pa je jedino što je rekla bilo: "Učinit ću kako god Njegova Milost zapovijeda."
"Kao i ja", odvrati on.
"Da... ali vi niste pravi vitez, Ser Mervne."
Sandor Clegane bi se nasmijao na to, znala je Šansa. Drugi bi je čovjek možda prokleo, upozorio da šuti, čak molio za oprost. Ser Mervn Trant nije učinio ništa od toga. Ser Mervn Trant jednostavno nije mario.
Na balkonu nije bilo nikoga osim Šanse. Stajala je pognute glave, boreći se da zadrži suze, dok je dolje Joffrev sjedio na svome prijestolju i dijelio ono što mu se sviđalo nazivati pravdom. Činilo se da mu je devet slučajeva od deset dosadno; njihovo rješavanje prepuštao je svomu vijeću, vrpoljeći se nemirno dok su knez Baelish, veliki meštar Pvcelle, ili kraljica Cersei odlučivali o stvarima. Međutim, kad bi sam odabrao izvršiti presudu, čak ga ni njegova kraljica majka ne bi uspjela pokolebati.
Neki je lopov bio doveden pred njega, a on je dao da mu Ser Ilyn odreže ruku, upravo na samom dvoru. Dva viteza došla su mu s rasprom oko neke zemlje, a on je odredio da se sutradan izbore za nju u dvoboju. "Do smrti", dodao je. Neka je žena pala na koljena da moli za glavu čovjeka smaknuta zbog izdaje. Ljubila ga je, rekla je, i željela ga vidjeti dolično pokopana. "Ako si ljubila izdajnika, i ti si sigurno izdajnica", rekao je Joffrev. Dva zlatna plašta odvukla su je u tamnicu.
Zaboliki knez Slynt sjedio je na kraju vijećničkoga stola, u crnome baršunastom prsluku i sjajnom plastu od zlatnoga sukna, kimajući s odobravanjem svaki put kada bi kralj donio presudu. Šansa je čvrsto zurila u njegovo nakazno lice, prisjećajući se kako je bacio njezina oca na tlo da mu Ser Ilyn odrubi glavu, želeći da mu može nauditi, želeći da neki junak njega baci na zemlju i odrubi mu glavu. Ali glas u njoj šapne: Nema više junaka, a ona se sjeti onog što joj je rekao knez Petyr, ovdje u ovoj dvorani. "Život nije pjesma, draga", rekao joj je. "Možda ćeš to naučiti jednog dana, na svoju žalost." U životu, čudovišta pobjeđuju, rekla je samoj sebi, a tada je čula glas Psa, hladan i mukao, poput kovine po kamenu. "Poštedi se boli, djevojko, i daj mu što želi."
Posljednji slučaj bio je punašan krčmarski pjevač, optužen za skladanje pjesme koja se podsmjehivala pokojnom kralju Robertu. Joff je zapovjedio da donesu njegovu drvenu harfu i naredio mu da izvede pjesmu za dvor. Pjevač je zaplakao i prisegnuo kako nikad više neće zapjevati tu pjesmu, no kralj je bio uporan. Bila je to vrsta vesele pjesmice, sve o Robertovoj borbi sa svinjom. Svinja je bila vepar koji ga je ubio, znala je Šansa, ali u pojedinim stihovima gotovo je zvučalo kao da je pjevao o kraljici. Kad je pjesma završila, Joffrev objavi kako je odlučio biti milostiv. Pjevač će moći zadržati ili svoj prste ili svoj jezik. Imao je dan vremena da se odluči. Janos Slynt kimne.
To je bio posljednji posao poslijepodneva, opazila je Šansa s olakšanjem, ali njezina kušnja još nije bila gotova. Kad je glasnik objavio završetak primanja, pobjegla je s balkona, samo da bi pronašla Joffrevja kako je čeka na dnu zavojita stubišta. Pas bijaše s njim, a Ser Meryn također. Mladi kralj prouči je kritički, od glave do pete. "Izgledaš mnogo bolje nego prije."
"Hvala vam, Vaša Milosti", reče Šansa. Prazne riječi, no natjerale su ga da kimne i osmjehne se.
"Pođi sa mnom", zapovjedi Joffrev, ponudivši joj svoju ruku. Nije imala izbora nego je primiti. Dodir njegove ruke nekoć bi je uzbudio; sada joj se od njega ježila koža. "Uskoro će mi biti imendan", reče Joffrev dok su neopaženo izlazili kroz stražnji dio prijestolne dvorane. "Bit će velike gozbe, i darova. Što ćeš mi darovati?"
"Ja... nisam o tom razmišljala, moj gospodaru."
"Vaša Milosti", on će oštro. "Zaista si glupa djevojčica, zar ne? Moja majka veli da jesi."
"Zbilja?" Nakon svega što se dogodilo, njegove su riječi trebale izgubiti moć da je povrijede, no nekako nisu. Kraljica je uvijek bila tako dobra prema njoj.
"O, da. Zabrinuta je zbog naše djece, hoće li biti glupa kao ti, ali rekao sam joj da se ne uznemiruje." Kralj pokaže rukom, a Ser Meryn im otvori vrata.
"Hvala vam, Vaša Milosti", promrmlja ona. Pas je u pravu, pomisli, ja sam tek mala papiga, koja ponavlja riječi kojima su me naučili. Sunce
. zašlo iza zapadnog zida, a kamenje Crvene utvrde žarilo se tamno poput krvi.
"Napravit ću ti dijete čim budeš sposobna", reče Joffrev dok ju je pratio preko dvorišta za vježbu. "Bude li prvo glupo, odrubit ću ti glavu i pronaći si pametniju ženu. Kad misliš da ćeš biti sposobna imati djecu?"
Šansa ga nije mogla pogledati, toliko ju je postiđivao. "Septa Mordane veli kako se većina... većina plemenitih djevojaka rascvate u dvanaestoj ili trinaestoj godini."
Joffrev kimne. "Ovuda." Poveo ju je u stražarnicu, do dna stuba koje su vodile na krunište.
Šansa grčevito odskoči od njega, drhteći. Odjednom je znala kamo idu. "Ne", reče, glasom poput prestravljena šapata. "Molim vas, ne, ne tjerajte me, preklinjem vas..."
Joffrev stisne usne. "Želim ti pokazati što se događa izdajicama." Šansa divlje zatrese glavom. "Neću, neću."
"Mogu natjerati Ser Mervna da te odvuče gore", reče on. "To ti se neće svidjeti. Radije učini kako ti kažem." Joffrev

posegne za njom, a Šansa ustukne pred njim, sudarivši se s Psom.
"Učini to, djevojko", reče joj Sandor Clegane, gurajući je natrag prema kralju. Usta su mu se trzala na opečenoj strani lica, a Šansa je gotovo mogla čuti ostatak toga. Odvući će te gore unatoč svemu, pa mu radije daj što želi.
Prisilila se primiti ruku kralja Joffrevja. Uspon bijaše poput nečeg iz noćne more; svaki korak bio je borba, kao daje izvlačila noge iz do gležnja duboka blata, a bilo je više stuba nego što bi mogla povjerovati, tisuće i tisuće stuba, i užas što ju je čekao na kruništu.
S visokog kruništa stražarnice nad dverima, cijeli se svijet prostirao pod njima. Šansa je mogla vidjeti Veliku septu Baelora na Visenvnu brijegu, gdje je njezin otac izdahnuo. Na drugome kraju Ulice sestara stajale su od ognja pocrnjele ruševine Zmajevske jame. Prema zapadu, nabreklo crveno sunce bilo je napola skriveno za Dverima bogova. Slano more bilo joj je za leđima, a na jugu ribarnica, dokovi i uzburkana struja bujice Crnovode. A na Sjeveru...
Okrenula se u tom smjeru i vidjela samo grad, ulice, prolaze, brežuljke, doline, i još ulica, još prolaza i kamenje dalekih zidina. No znala
je da su za njima bili otvoreni krajevi, gospodarstva, polja i šume, a iza njih, još dalje i dalje i dalje na Sjeveru, bilo je Oštrozimlje.
"U što gledaš?" upita Joffrev. "Ovo sam htio da vidiš, upravo ovdje."
Široka kamena ograda štitila je vanjski rub bedema, sežući sve do Sansine brade, s bastionima usječenim svaku petu stopu za strijelce. Glave bijahu podignute između bastiona, duž vrha zida, nataknute na željezne šiljke tako da su gledale na grad. Šansa ih je opazila netom što je stupila na šetnicu, ali rijeka, žive ulice i sunce na zalasku bijahu mnogo ljepši. Može me natjerati da pogledam glave, rekla je samoj sebi, ali me ne može natjerati da ih vidim.
"Ova je tvog oca", reče on. "Ova ovdje. Psu okreni je da ga može vidjeti."
Sandor Clegane primi glavu za vlasi i okrene je. Otkinuta glava bila je umočena u smolu da se dulje sačuva. Šansa je promotri mirno, uopće je ne vidjevši. Nije zapravo nalikovala na kneza Eddarda, pomislila je; nije se čak ni doimala stvarnom. "Koliko dugo moram gledati?"
Joffrev se doimao razočaranim. "Želiš li vidjeti ostale?" Bilo ih je mnogo.
"Ako je po volji Vašoj Milosti."
Joffrev je povede niz šetnicu, pokraj tuceta drugih glava i dvaju praznih šiljaka. "Čuvam ih za svog strica Stannisa i strica Renh/ja", objasni. Ostale glave bile su mrtve i postavljene dulje od očeve. Unatoč smoli, većina je postala gotovo neprepoznatljiva. Kralj pokaže jednu i reče: "To je tvoja septa", ali Šansa čak nije mogla prepoznati da se radilo o ženi. Vilica je istrunula s lica, a ptice su pojele jedno uho i većinu obraza.
Šansa se pitala što se dogodilo septi Mordane, iako je predmnijevala kako je znala cijelo vrijeme. "Zašto ste ubili nju?" upita. "Bila je bogovima zakleta..."
"Bila je izdajica." Joffrev je izgledao nadureno; nekako gaje uspjela uznemiriti. "Nisi rekla što mi kaniš darovati za moj imendan. Možda bih ja tebi trebao nešto dati, bi li to voljela?"
"Ako vam je po volji, gospodaru", reče Šansa.
Kad se nasmiješio, znala je da joj se ruga. "I tvoj brat je izdajnik, znaš." Okrenuo je glavu septe Mordane na drugu stranu. "Sjećam se tvog brata iz Oštrozimlja. Moj Pas ga je nazvao knezom od drvenog mača. Nisi li, Psu?"
"Jesam li?" odvrati Pas. "Ne sjećam se."
Joffrev nestrpljivo slegne ramenima. "Tvoj je brat porazio mog ujaka Jaimea. Moja majka veli da se radilo o izdaji i prijevari. Plakala je kad je čula. Sve su žene slabe, čak i ona, iako se pretvara da nije. Veli kako moramo ostati u Kraljevu grudobranu u slučaju da moji stričevi napadnu, ali ja ne marim. Nakon gozbe za moj imendan, podići ću vojsku i sam ubiti tvog brata. To ću ti pokloniti, kneginjice Šanso. Glavu tvoga brata."
Neka ju je mahnitost zahvatila u tom času, i ona začu sebe kako govori: "Možda će moj brat meni pokloniti vašu glavu."
Joffrev se naroguši. "Ne smiješ mi se nikad tako rugati. Prava se žena ne ruga svom gospodaru. Ser Mervne, naučite je."
Ovaj put vitez ju je ščepao ispod vilice i držao joj glavu mirno dok ju je udarao. Udario ju je dvaput, slijeva nadesno, i jače, zdesna nalijevo. Usna joj se raspuknula i krv joj potekla niz bradu, kako bi se pomiješala sa solju njezinih suza.
"Ne smiješ plakati cijelo vrijeme", reče joj Joffrev. "Ljepša si kad se smiješiš i smiješ."
Šansa se prisili na osmijeh, bojeći se da će on narediti Ser Mervnu da je ponovno udari ako to ne učini, ali nije valjalo, kralj je još uvijek tresao glavom. "Obrisi krv, sva si prljava."
Vanjska ograda sezala joj je do brade, ali duž unutarnjeg ruba šetnice nije bilo ničeg, ničeg osim dugačkog pada u dvorište zamka sedamdeset, osamdeset stopa niže. Bilo ga je potrebno samo pogurnuti, rekla je samoj sebi. Stajao je ondje, točno ondje, smijuljeći joj se onim tustim crvolikim usnama. Mogla bi to učiniti, rekla je samoj sebi. Mogla bi. Učini to sada. Ne bi čak bilo važno kada bi pošla dolje s njim. Ne bi uopće bilo važno.
"Ovamo, djevojko." Sandor Clegane klekne pokraj nje, između nje i Joffrevja. S nježnošću iznenađujućom za tako krupnog čovjeka, obrisao je krv koja je navirala iz njezine raspuknute usne.
Trenutak je prošao. Šansa spusti oči. "Hvala vam", reče kad je završio. Bila je dobra djevojčica, i uvijek je pazila na lijepo ponašanje.

DANENEYERS

kRila su zasjenjivala njezine grozničave snove. "Ti ne želiš probuditi zmaja, zar ne?"

Hodala je dugom dvoranom podno visokih kamenih lukova. Nije se mogla ogledati za sobom, nije se smjela ogledati za sobom. Pred njom bijahu nekakva vrata, umanjena daljinom, ali čak i izdaleka, vidjela je da su obojena crveno. Hodala je brže, a bosa su joj stopala ostavljala krvave otiske po kamenu.
"Ti ne želiš probuditi zmaja, zar ne?"
Ugledala je svjetlost sunca na Dothrakijskom moru, živućoj ravnici, bogatoj mirisima zemlje i smrti. Vjetar je uzbibao travu, a ona se mreškala poput vode. Drogo ju je držao u svojim snažnim rukama, a njegova ruka milovala je njezino spolovilo i rastvorila je i probudila onu slatku vlažnost koja je bila samo njegova, a zvijezde su se smiješile na njih s visina, zvijezde na danjem nebu. "Dom", šapnula je dok je ulazio u nju i ispunjavao je svojim sjemenom, ali odjednom je zvijezda nestalo, a preko modrog neba prolepršala su golema krila, i cijeli se svijet užgao.
Ti ne želiš probuditi zmaja, zar ne?"
Ser Jorahovo lice bilo je napeto i tužno. "Rhaegar je bio posljednji zmaj", rekao joj je. Grijao je prozirne ruke nad užarenim žeravnikom gdje su kamena jaja tinjala crvena poput ugljena. U jednom je trenutku bio tu, a u drugom je već nestajao, bezbojna tijela, manje postojana od vjetra. "Posljednji zmaj", šapnuo je, tiho poput daška, i iščeznuo. Osjetila je tamu iza sebe, a crvena vrata činila su se udaljenija nego ikad.
"... ne želiš probuditi zmaja, zar ne?"
Vvseris je stajao pred njom, vrišteći. "Zmaj ne moli, droljo. Zmaju se ne zapovijeda. Ja sam zmaj, i bit ću okrunjen." Tekuće zlato kapalo mu je niz lice poput voska, progorjevši duboke brazde u njegovu mesu. "Ja sam zmaj, i bit ću okrunjen!" vrisnuo je, a prsti mu zapucketaše poput zmija, grizući njezine bradavice, štipajući, stišćući, čak i kad su mu se oči rasprsnule i potekle poput hladetine niz opržene i pocrnjele obraze.
"... ne želiš probuditi zmaja... "
Crvena vrata bila su daleko pred njom, a mogla je osjetiti leden dah iza sebe, kako joj se približava. Ako je dohvati umrijet će smrću koja je bila više od smrti, jaučući zauvijek sama u tami. Počela je trčati.
"... ne želiš probuditi zmaja... "
Mogla je osjetiti vrućinu u sebi, strahotno izgaranje u utrobi. Njezin je sin bio visok i ponosit, Drogove bakrene kože i njezine srebrno-zlatne kose, ljubičastih očiju oblikovanih poput lješnjaka. I smiješio joj se i stao dizati ruke prema njoj, ali kad je otvorio usta iz njih je buknula vatra. Ugledala je kako mu srce plamti u prsima, i u času ga je nestalo, poput noćnog leptira izgorjela u plamenu svijeće, pretvorena u pepeo. Plakala je za svojim djetetom, za obećanjem slatkih usta na svojim prsima, ali suze su joj se pretvorile u paru kad su dotakle njezinu kožu.
"... želiš probuditi zmaja..."
Duhovi su bili poredani duž hodnika, odjeveni u izblijedjele odore kraljeva. U njihovim rukama bijahu mačevi od blijeda ognja. Imali su srebrne vlasi, zlatne vlasi i vlasi bijele poput platine, a njihove oči bijahu opali i ametisti, turmalini i nefriti. "Brže", vikali su, "brže, brže." Hitala je, a noge su joj otapale kamen gdje god bi ga dotakle. "Brže!" duhovi kriknuše poput jednog, a ona vrisne i baci se naprijed. Veliki nož boli zari joj se niz leđa, a ona osjeti kako joj se koža razdire, nanjuši vonj goruće krvi te ugleda sjenu krila. I Daenervs Targarven poleti.
"... probuditi zmaja..."
Vrata se pomoliše pred njom, crvena vrata, tako blizu, tako blizu, dvorana bijaše mrlja oko nje, studen se gubila za njom. A tada kamena nestade i ona poletje iznad Dothrakijskog mora, sve više i više, dok se zelenilo mreškalo pod njom, i sve stoje živjelo i disalo razbježa se u strahu od sjene njezinih krila. Mogla je namirisati dom, mogla ga je vidjeti, upravo za vratima, zelena polja, velike kamene kuće i ruke koje će je čuvati na toplome, ondje. Otvorila je vrata.
"... zmaja..."
I ugledala svog brata Rhaegara, na pastuhu crnom poput njegova oklopa. Vatra je tinjala crveno kroz uzak očni prorez na njegovoj kacigi. "Posljednji zmaj", Ser Jorahov glas tiho šapne. "Posljednji, posljednji." Dany podigne njegov ulašteni crni vizir. Lice iznutra bijaše njezino.
Nakon toga, dugo vremena, postojala je samo bol, vatra u njoj, šaputanje zvijezda.
Probudila se kako bi okusila pepeo.
"Ne", zastenjala je, "ne, molim vas."
"Khaleesi?" Jhiqui se nadvila nad njom, preplašena golubica.
Šator bijaše uronjen u sjenu, tih i zatvoren. Pahuljice pepela uzdizale su se iz žeravnika, a Dany ih je slijedila svojim očima kroz dimni otvor na vrhu. Letjeti, pomisli. Imala sam krila. Letjela sam. Ali bio je to samo san. "Pomozi", šapnula je, pokušavajući ustati. "Donesi mi..." Glas joj bijaše poput otvorene rane, i nije se mogla prisjetiti stoje htjela. Zašto je toliko boli? Bilo je kao da joj je tijelo rastrgano i ponovno sastavljeno iz komadića. "Želim..."
"Da, khaleesi."
Brzo kao munja Jhiqui je nestala, trčeći iz šatora, vičući. Dany je trebala... nešto... nekog... što? Bilo je važno, znala je. Bila je to jedina stvar na svijetu koja je bila važna. Prevrnula se na bok i poduprla o lakat, boreći se s gunjem zapletenim oko nogu. Bilo je tako teško pomaknuti se. Svijet se vrtoglavo ljuljao. Moram...
Pronašli su je na sagu, kako puže prema zmajevskim jajima. Ser Jorah Mormont podignuo ju je u naručje i ponio natrag u njezinu svilenu postelju, dok se ona slabašno opirala. Preko njegova ramena ugledala je svoje tri sluškinje, Jhoga i njegove čupaste brkove, i plosnato široko lice Mirri Maz Duur. "Moram", pokušala im je reći, "moram..."
"... spavati, princezo", reče Ser Jorah.

"Ne", reče Dany. "Molim vas. Molim vas."
"Da." Pokrio ju je svilom, iako je gorjela. "Spavajte i vratite snagu, khaleesi. Vratite nam se." A tada je Mirri Maz Duur bila ondje, maegi, iskrećući kalež uz njezine usne. Okusila je kiselo mlijeko, i još nešto, nešto gusto i gorko. Topla tekućina poteče joj niz bradu. Nekako uspije progutati. Šator se zatamni, a san je ponovno obuzme. Ovaj put nije sanjala. Plutala je, mirna i spokojna, po crnome moru koje nije poznavalo obale.
Nakon nekog vremena, noći, dana, godine, nije znala - ponovno se probudila. Šator bijaše mračan, njegovi svileni zidovi lepršali su poput krila pod žestokim udarima vjetra vani. Ovaj put Dany nije pokušala ustati. "Irri", pozvala je, "Jhiqui, Doreah." Bile su ondje u tili čas. "Grlo mi je suho", reče ona, "tako suho", a one joj donesoše vode. Bila je topla i bljutava, ali Dany ju je popila gorljivo, i poslala Jhiqui po još. Irri navlaži mek komad tkanine i stane joj gladiti čelo. "Bila sam bolesna", reče Dany. Dothrakijka kimne. "Kako dugo?" Tkanina ju je smirivala, ali Irri se doimala tužnom, što ju je plašilo. "Dugo", šapne ona. Kad se Jhiqui vratila s još vode, Mirri Maz Duur uđe s njom, očiju teških od sna. "Pijte", reče, podižući još jednom Danynu glavu prema kaležu, ali ovaj put radilo se samo o vinu. Slatkom, slatkom vinu. Dany popije i legne natrag, osluškujući mek zvuk vlastitoga disanja. Mogla je osjetiti težinu u udovima, dok se san šuljao da je još jednom obuzme. "Donesite mi..." promrmlja, nejasnim i pospanim glasom. "Donesite... želim držati..." "Da?" upita maegi. "Što želite, khaleesi?" "Donesite mi... jaje... zmajevo jaje... molim vas..."
Njezine se trepavice pretvoriše u olovo, bila je preumorna da ih drži otvorenima.
Kad se probudila po treći put, zraka zlatne sunčeve svjetlosti slijevala se kroz dimni otvor u šatoru, a ruke joj bijahu obavijene oko zmajeva jajeta. Bilo je to ono blijedo, krljušti boje vrhnja, prošarano pršljenima od zlata i bronce, a Dany je mogla osjetiti njegovu vrelinu. Pod svilenim pokrivačima, tanak sloj znoja prekrivao je njezinu golu kožu. Zmajeva rosa, pomisli ona. Prsti joj lako prijeđu preko površine ljuske, prateći zlatne pramenove, i duboko u kamenu ona osjeti kako se nešto izvija i rasteže u odgovoru. Nije se prepala. Sav strah ju je napustio, sagorio je.
Dany dotakne svoje čelo. Pod slojem znoja, koža joj bijaše hladna na dodir, njezine vrućice je nestalo. Prisili se da sjedne. Na časak osjeti
vrtoglavicu, i duboku bol među stegnima. No osjećala se snažnom. Njezine sluškinje doletješe trkom na zvuk njezina glasa. "Vode", reče im ona "vrč vode, što je hladnije možete naći. I voća, mislim. Datulja."
"Kako velite, khaleesi."
"Želim vidjeti Ser Joraha", reče ona, ustajući. Jhiqui donese halju od grube svile i ovije ju oko njezinih ramena. "I toplu kupelj, i Mirri Maz Duur, i..." Sve sjećanje joj se odjednom vratilo, i ona zapne. "Khal Drogo", prisili se reći, promatrajući njihova lica sa stravom. "Je li...?"
"Khal živi", tiho odvrati Irri... no Dany opazi tamu u njezinim očima kad je izustila te riječi, i netom što je progovorila pohitala je van po vodu.
Ona se obrati Doreah. "Reci mi."
"Ja... dovest ću Ser Joraha", reče Lysenka, pognuvši glavu i utekavši iz šatora.
I Jhiqui bi također bila pobjegla, ali Dany je uhvati za zglob i zarobi. "Što je? Moram znati. Drogo... i moje dijete." Zašto se do ovog časa nije sjetila djeteta? "Moj sin... Rhaego... gdje je? Želim ga vidjeti."
Njezina sluškinja spusti pogled. "Dječak... nije preživio, khaleesi." Glas joj bijaše uplašeni šapat.
Dany pusti njezinu nadlakticu. Moj sinje mrtav, pomisli dok je Jhiqui napuštala šator. Nekako je znala. Znala je otkad se prvi put probudila uz Jhiquine suze. Ne, znala je prije nego što se probudila. Njezin joj se san vrati, iznenadan i živ, i ona se sjeti visoka čovjeka bakrene kože i duge srebrno-zlatne pletenice, raznesena plamenom.
Trebala bi plakati, znala je, no oči joj bijahu suhe poput pepela. Plakala je u snu, a suze su se pretvorile u paru na njezinim obrazima. Sva je tuga iz mene nestala, reče samoj sebi. Osjećala se žalosnom, pa ipak... mogla je osjetiti kako Rhaego iščezava iz nje, kao da ga nikad nije bilo.
Ser Jorah i Mirri Maz Duur uđoše nakon nekoliko časaka, i zateko se Dany kako stoji nad ostalim zmajevskim jajima, dvama još uvijek u škrinji. Činilo joj se da su bila jednako vrela poput onog s kojim je spavala, što je bilo vrlo čudno. "Ser Jorah, dođite ovamo", reče ona. Primi ga za ruku i položi je na crno jaje s grimiznim virovima. "Što osjećate?"
"Ljusku, tvrdu poput stijene." vitez je bio oprezan. "Ljusku." "Vrelinu?"
"Ne. Studen kamen." On povuče ruku. "Princezo, je li vam dobro? Smijete li biti na nogama, ovako slabi?"
"Slaba? Ja sam jaka, Jorah." Da mu udovolji, ona se nasloni na hrpu jastuka. "Recite mi kako je umrlo moje dijete."
"Nikad nije ni živjelo, moja princezo. Žene vele..." On zapne, a Dany opazi kako koža labavo visi na njemu, i kako šepa dok se kreće. "Recite mi. Recite mi što žene vele."
On odvrati svoje lice. Oči mu bijahu izmučene. "Vele da je dijete bilo..."
Čekala je, ali Ser Jorah to nije mogao izgovoriti. Lice mu potamni od stida. I sam je napola nalikovao na mrtvaca.
"Čudovišno", završi mjesto njega Mirri Maz Duur. Vitez je bio moćan čovjek, no Dany u tom času shvati da je maegi bila snažnija, okrutnija, i beskrajno opasnija. "Izopačeno. Sama sam ga izvukla. Bio je ljuskav poput guštera, slijep, s batrljkom od repa i malim kožnim krilima poput krila šišmiša. Kad sam ga taknula, koža mu se oljuštila s kostiju, a unutra je bio pun grobnih crva i smrada po truleži. Bio je mrtav godinama."
Tama, pomisli Dany. Strahotna tama koja je hitala za njom da je proždre. Ogleda li se za sobom izgubljena je. "Moj je sin bio živ i jak kad me je Ser Jorah unio u ovaj šator", reče ona. "Mogla sam ga osjetiti kako se rita, boreći se da se rodi."
"Bilo kako bilo", odvrati Mirri Maz Duur, "ali stvorenje koje je izašlo iz vaše utrobe bilo je onakvo kako sam rekla. Smrt

je bila u onom šatoru, khaleesi."
"Samo sjene", muklo će Ser Jorah, ali Dany je čula sumnju u njegovu glasu. "Ja sam vidio, maegi. Vidio sam tebe, samu, kako plešeš sa sjenama."
"Grobovi bacaju dugačke sjene, Željezni gospodaru", reče Mirri. "Dugačke i mračne, i na koncu nikakvo ih svjetlo ne može zadržati."
Ser Jorah je ubio njezina sina, znala je Dany. Učinio je to stoje učinio iz ljubavi i vjernosti, no unio ju je u mjesto kamo nijedan živ čovjek nije smio stupiti i nahranio njezinim djetetom tamu. I on je to znao; sivo lice, prazne oči, šepanje.
"Sjene su i vas dotakle, Ser Jorah", reče mu ona. Vitez ne odgovori. Dany se okrene svećenici. "Upozorila si me da se samo smrću može platiti za život. Držala sam da misliš na konja."
"Ne", reče Mirri Maz Duur. "To je bila laž koju ste izrekli samoj sebi. Znali ste cijenu."
Je li znala? Je li znala? Ogledam li se za sobom izgubljena sam. "Cijena je bila plaćena", reče Dany. "Konj, moje dijete, Quaro i Qotho, Haggo i Cohollo. Cijena je bila plaćena i plaćena i plaćena." Ona ustane s jastuka. "Gdje je khal Drogo? Pokaži mi ga, svećenice, maegi, krvavi magu, što god da si. Pokaži mi khala Droga. Pokaži mi što sam kupila sinovim životom."
"Kako zapovijedate, khaleesi", reče starica. "Dođite, odvest ću vas k njemu."
Dany je bila slabija nego što je mislila. Ser Jorah ovije ruku oko nje i pomogne joj ustati. "Bit će za to vremena poslije, moja princezo", reče tiho.
"Želim ga vidjeti sada, Ser Jorah."
Nakon tame šatora, vanjski svijet bio je zasljepljujuće jasan. Sunce je plamtjelo poput rastopljena zlata, a zemlja bila osušena i pusta. Njezine su sluškinje čekale s voćem, vinom i vodom, a Jhogo se primaknuo bliže kako bi pomogao Ser Jorahu da je pridrži. Aggo i Rakharo stajali su iza. Blještavilo sunca po pijesku sprječavalo ju je da vidi više, sve dok Dany nije podigla ruku da zasjeni oči. Ugledala je pepeo vatre, nekoliko obilježenih konja koji su tromo miljeli i tražili zalogaj trave, nešto rasutih šatora i ležaja. Grupica djece okupila se da je promotri, a iza njih je nazrela žene koje su išle okolo za poslom, i uvele starce koji su zurili u prazno modro nebo umornim očima, slabašno udarajući po krvavim muhama. Prebrojavanje bi pokazalo stotinjak ljudi, ne više. Gdje je ostalih četrdeset tisuća podiglo tabor, sada su živjeli samo vjetar i prašina.
"Drogova khalasara je otišla", reče ona.
"Khal koji ne može jahati nije khal", reče Jhogo.
"Dothraki slijede samo jake", reče Ser Jorah. "Žao mi je, moja princezo. Nije bilo načina da se zadrže. Ko Pono otišao je prvi, prozvavši se khal Pono, a mnogi su ga slijedili. Jhaqu nije trebalo dugo da učini isto. Ostali su bježali iz noći u noć, u velikim četama i malim. Tucet je novih khalasara na Dothrakijskom moru, gdje je nekoć bila samo Drogova."
"Stari su ostali", reče Aggo. "Preplašeni, slabi, bolesni. I mi koji smo se zakleli. Mi smo ostali."
"Uzeli su khal Drogova krda, khaleesi", reče Rakharo. "Bilo nas je premalo da ih zaustavimo. Pravo je jačih da uzimaju od slabih. Odveli su i mnogo robova, khalovih i vaših, no ostavili su ih nešto malo."
"Eroeh?" upita Dany, sjetivši se preplašenog djeteta koje je spasila pred gradom Janjećega naroda.
"Mago ju je zgrabio, koji je sada khal Jhaqov jahač-pobratim", reče Jhogo. "Jahao ju je i sprijeda i straga i predao svome khalu, a Jhaqo ju je dao ostalim jahačima-pobratimima. Bila su ih šestorica. Kad su završili s njom, prerezali su joj vrat."
"To joj je bila sudbina, khaleesi", reče Aggo.
Ogledam li se za sobom izgubljena sam. "To je bila okrutna sudbina", reče Dany, "no ne tako okrutna kao što će Magova biti. Prisežem vam na to, bogovima starim i novim, janjećim bogom, konjskim bogom i svim bogovima što žive. Kunem se Majkom svih gora i Utrobom svijeta. Prije nego što završim s njima, Mago i Ko Jhaqo molit će za milost koju su pokazali Eroeh."
Dothraki izmijene nesigurne poglede. "Khaleesi", sluškinja Irri objasni, kao djetetu, "Jhaqo je sada khal, s dvadeset tisuća jahača za svojim leđima."
Ona podigne glavu. "A ja sam Daenervs U-oluji-rođena, Daenervs od kuće Targarven, od krvi Aegona Osvajača i Maegora Okrutnog i stare Valvrije prije njih. Ja sam zmajeva kći, i kunem vam se, oni će ljudi umrijeti vrišteći. Sad me odvedite khalu Drogu."
Ležao je na goloj crvenoj zemlji, zureći u sunce.
Tucet krvavih muha smjestilo se po njegovu tijelu, iako se činilo da ih on ne osjeća. Dany ih otjera i klekne uz njega. Oči mu bijahu širom otvorene ali nisu vidjele, i znala je odmah da je slijep. Kad je šapnula njegovo ime, činilo se da je ne čuje. Rana na njegovim prsima bila je zaliječena koliko je to bilo moguće, ožiljak koji ju je prekrivao siv, crven i užasan.
"Zašto je ovdje sam, na suncu?" upita ih ona.
"Čini se da mu se sviđa toplina, princezo", reče Ser Jorah. "Oči mu slijede sunce, iako ga ne vidi. Može donekle i hodati. Ide kamo ga povedete, ali ne dalje. Jede ako mu metnete hranu u usta, pije ako mu iscijedite vodu na usne."
Dany nježno poljubi svoje sunce-i-zvijezde u čelo, i ustane da se suoči s Mirri Maz Duur. "Tvoje čarolije su skupe, maegi."
"On živi", reče Mirri Maz Duur. "Tražili ste život. Platili ste za
život."
"Ovo nije život, za onog tko je bio kao Drogo. Njegov je život bio smijeh, i meso koje se peklo nad ognjišnom jamom, i

konj među njegovim nogama. Njegov je život bio arakh u njegovoj ruci, i zvona koja su mu zvonila u kosi dok je jahao ususret neprijatelju. Njegov su život bili njegovi jahači-pobratimi, i ja, i sin kojeg sam mu trebala podariti."
Mirri Maz Duur ništa ne odgovori.
"Hoće li biti kakav je bio?" zahtijevala je Dany.
"Kad sunce izađe na zapadu i zađe na istoku", reče Mirri Maz Duur. "Kad se mora osuše i planine odnese vjetar poput lišća. Kad vaša utroba ponovno oživi, a vi rodite živo dijete. Tada će se vratiti, ne prije."
Dany mahne Ser Jorahu i ostalima. "Ostavite nas. Želim govoriti s ovom maegi nasamo." Mormont i ostali Dothraki se povukoše. "Znala si", reče Dany kad su otišli. Boljelo ju je, iznutra i izvana, ali njezin bijes davao joj je snage. "Znala si što sam kupovala, i znala si cijenu, pa ipak si dopustila da je platim."
"Pogriješili su kad su spalili moj hram", reče blago teška žena plosnata nosa. "Razgnjevili su velikog pastira."
"Ovo nije bilo božje djelo", hladno će Dany. Osvrnem li se za sobom izgubljena sam. "Prevarila si me. Umorila si dijete u meni."
"Pastuh koji će uzjahati svijet sada neće paliti gradove. Njegova khalasara neće satirati nijedan narod u prah."
"Zauzela sam se za tebe", reče ona, izmučeno. "Spasila sam te."
"Spasila me?" Lhazareenka pljune. "Tri jahača su me uzela, ne kao što muškarac uzima ženu već odostraga, kao što pas uzima kuju. Četvrti je bio u meni kad ste projahali pokraj. Kako ste me onda spasili? Vidjela sam kako gori kuća mog boga, u kojoj sam izliječila mnogo dobrih ljudi.
I moj dom su spalili, a na ulici sam vidjela gomile glava. Vidjela sam glavu pekara koji mije pekao kruh. Vidjela sam glavu dječaka kojeg sam spasila od smrtnooke groznice, samo tri mjeseca prije. Čula sam kako djeca plaču dok su ih jahači rastjerivali svojim bičevima. Recite mi opet, što ste spasili."
"Tvoj život."
Mirri Maz Duur se okrutno nasmijala. "Pogledajte svog khala i vidjet ćete što život vrijedi, kad svega drugog nestane."
Dany pozove muževe iz svoje khase i naredi im da uhvate Mirri Maz Duur i svezu joj ruke i noge, ali maegi joj se osmjehne dok su je odvodili, kao da su dijelile tajnu. Jedna riječ, i Dany joj je mogla dati odrubiti glavu... no što bi tada imala? Glavu? Ako je život bio bezvrijedan, kakva je onda smrt?
Odveli su khala Droga natrag u njezin šator, a Dany im zapovjedi da napune kadu, i ovaj put nije bilo krvi u vodi. Sama ga je okupala, ispirući prljavštinu i prašinu s njegovih ruku i prsa, brišući mu lice mekim komadom sukna, sapunajući njegovu dugu crnu kosu i češljajući uzlove i zapletaje iz nje sve dok se ponovno nije sjajila onako kako se sjećala. Već je uvelike pao mrak kad je završila. Bila je iscrpljena. Zastala je da se napije i najede, ali jedva je uspjela pojesti smokvu i zadržati gutljaj vode. San bi bio izbavljenje, ali spavala je dovoljno... predugo, uistinu. Dugovala je ovu noć Drogu, za sve noći što su bile, i što su još mogle biti.
Uspomena na njihovo prvo jahanje bila je s njom kad ga je izvela u tamu, jer su Dothraki vjerovali da se sve važnije stvari u čovjekovu životu moraju obaviti pod otvorenim nebom. Rekla je samoj sebi kako postoje sile snažnije od mržnje, čarolije starije i istinitije od ijedne koju je maegi naučila u Assaiju. Noć je bila crna i bez mjeseca, ali u visinama je milijun zvijezda jasno sjalo. Shvatila je to kao znak.
Nikakav mek gunj trave nije ih dočekao ovdje, samo tvrdo prašnjavo tlo, golo i posuto kamenjem. Nikakvo drvo nije se uskomešalo na vjetru, i nije bilo potoka da joj ublaži strahove nježnom glazbom vode. Dany reče samoj sebi kako će zvijezde dostajati. "Sjeti se, Drogo", šapnula je. "Sjeti se našeg prvog jahanja zajedno, dana kad smo se vjenčali. Sjeti se noći kad smo napravili Rhaega, s khalasarom svud oko nas i tvojim očima na mome licu. Sjeti se kako je hladna i čista bila voda u Utrobi svijeta. Sjeti se, moje sunce-i-zvijezde. Sjeti se, i vrati mi se."
Rastrgana porodom i osjećajući preveliku bol nije ga mogla primiti u sebe, kao stoje htjela, ali Doreah ju je naučila drugim načinima. Dany je rabila svoje ruke, svoja usta, svoja prsa. Grebla ga je svojim noktima i prekrila poljupcima i šaputala i molila se i pripovijedala mu priče, a pri koncu ga je okupala suzama. No Drogo nije osjećao, ni govorio, niti ustao.
A kad je sumorna zora pukla iznad praznog obzora, Dany je znala H ea je zaista izgubila. "Kad sunce izađe na zapadu i zađe na istoku", če tužno. "Kad se mora osuše i planine odnese vjetar poput lišća. Kad moia utroba ponovno oživi, a ja rodim živo dijete. Tada ćeš se vratiti, moje sunce-i-zvijezde, a ne prije."
Nikad, krikne tama, nikad nikad nikad.
U šatoru Dany pronađe jastuk, meku svilu napunjenu perjem. Stezala ga je na prsima dok se vraćala Drogu, svom suncu-i-zvijezdama. Osvrnem li se za sobom izgubljena sam. Boljelo ju je čak i hodati, a htjela je spavati, spavati a ne sanjati. Kleknula je, poljubila Droga u usta, i pritisnula mu jastuk na lice.

TYRON

Imaju mog sina", reče Tywin Lannister.
"Imaju, moj gospodaru." Glasnikov glas bio je prigušen od iscrpljenosti. Na prsima njegove rasparane surke, prugasti vepar Crakehalla bio je napola skriven osušenom krvlju.
Jednog od vaših sinova, pomisli Tvrion. Otpio je gutljaj vina i nije rekao ni riječi, misleći na Jaimea. Kad bi podigao ruku, bol bi mu prostrujala laktom, podsjećajući ga na vlastiti kratak okus bitke. Volio je svog brata, ali ne bi htio biti s njim u Šaputavoj šumi za sve zlato Bacačeve hridi.

Okupljeni zapovjednici i vazali njegova oca kneza postali su vrlo tihi dok je teklič pripovijedao svoju priču. Jedini zvuk bilo je pucketanje i siktanje cjepanice stoje izgarala na ognjištu na drugom kraju duge, propuhu izložene zajedničke odaje. Nakon duga nemilosrdnog jahanja na jug, obećanje makar jedne noći u svratištu neizmjerno je veselilo Tvriona... iako bi više volio da se ne radi opet o ovom svratištu, sa svim njegovim uspomenama. Njegov je otac odredio naporan tempo, a taj je ubrao svoj danak. Ljudi ranjeni u bici držali su korak što su bolje mogli ili bivali napušteni da se pobrinu sami za sebe. Svakog jutra ostavljali su ih još nekoliko uz rub ceste, ljude
koji su usnuli da se nikad ne probude. Svakog poslijepodneva još nekoliko srušilo bi se putem. A svake večeri još nekoliko ih je dezertiralo, iskravši se u sumrak. Tvrion je napola bio u kušnji da pođe s njima.
Bio je na katu, uživajući u udobnosti pernate postelje i toplini Shaeina tijela uza se, kad gaje njegov štitonoša probudio da mu kaže kako je stigao jahač s lošim vijestima iz Rijekotoka. Dakle, sve je bilo uzalud. Jurnjava na jug, beskonačni prisilni marševi, tijela ostavljena uz cestu, sve ni za što. Robb Stark stigao je u Rijekotok danima prije.
"Kako se to moglo dogoditi?" jauknuo je Ser Harys Swyft. "Kako? Čak i nakon Šaputave šume, imali ste Rijekotok okružen željezom, opkoljen golemom vojskom... kakva je ludost natjerala Ser Jaimea da odluči razdijeliti svoje ljude na tri odvojena tabora? Sigurno je znao koliko će ih to učiniti ranjivima?"
Bolje od tebe, ti bezbrada kukavico, pomisli Tvrion. Jaime je možda izgubio Rijekotok, ali ljutilo ga je slušati kako mu brata kleveću ljudi poput Swyfta, besramne podle ulizice čiji je najveći pothvat bio udati vlastitu jednako bezbradu kćer za Ser Kevana, i time se povezati s Lannisterovima.
"Ja bih učinio isto", odgovori njegov stric, mnogo mirnije nego što bi Tvrion. "Vi nikad niste vidjeli Rijekotok, Ser Harvse, inače biste znali da je Jaime imao malo izbora u vezi s tim. Zamak je smješten na kraju jezička zemlje gdje se Pjenkamen ulijeva u Crvene rašlje Trozupca. Rijeke tvore dvije stranice trokuta, pa kad opasnost zaprijeti, Tulh/jevi ot-vore vrata svoje ustave uzvodno kako bi stvorili širok jarak na trećoj strani, pretvarajući Rijekotok u pravi otok. Zidine se uzdižu ravno iz vode, a s njihovih kula braniteljima se pruža pogled na suprotne obale mnogo milja naokolo. Kako bi odsjekao sve pristupe, opsjedatelj mora postaviti jedan tabor sjeverno od Pjenkamena, jedan južno od Crvenih rašlji, a treći između rijeka, zapadno od jarka. Nema drugog načina, nema."
"Ser Kevan govori istinu, moja gospodo", reče teklić. "Sagradili smo palisade od zašiljenih kolaca oko tabora, ali to nije bilo dovoljno, ne bez ikakva upozorenja i s rijekama koje su nas odsijecale jedne od drugih. Najprije su se oborili na sjeverni tabor. Nitko nije očekivao napad. Marq Piper je pljačkao naše lance namirnica, ali nije imao više od pedeset ljudi. Ser Jaime ih se otišao riješiti noć prije... to jest, njih o kojima smo držali da se radi. Rečeno nam je da je vojska Starkovih istočno od Zelenih rašlji, i da stupa na jug..."
"A vaši izvidnici?" lice Ser Gregora Cleganea bilo je kao isklesano iz kamena. Vatra u ognjištu davala je sumornu narančastu boju njegovoj koži i bacala duboke sjene u njegove očne duplje. "Ništa nisu vidjeli? Nisu vam dali nikakvo upozorenje?"
Krvlju umrljan glasnik zatrese glavom. "Naši izvidnici su počinjali nestajati. Djelo Marqa Pipersa, držali smo. Oni koji su se vraćali ništa nisu vidjeli."
"Čovjek koji ništa ne vidi nema koristi od svojih očiju", objavi Gorostas. "Izvadite mu ih i dajte ih sljedećem izvidniku. Recite mu kako* se nadate da će četiri oka vidjeti bolje od dva... a ako ne, čovjek iza njega imat će ih šest."
Knez Tywin Lannister okrene svoje lice kako bi proučio Ser Gregora. Tvrion opazi bljesak zlata dok je svjetlost isijavala iz zjenica njegova oca, ali nije znao reći je li mu pogled bio pun odobravanja ili gađenja. Knez Tywin je često bio tih u vijeću, dajući prednost slušanju prije nego što bi prozborio, navika koju je sam Tvrion pokušavao oponašati. No ova je šutnja bila nesvojstvena čak i njemu, a vino mu je bilo netaknuto.
"Rekli ste da su došli noću", nastavi Ser Kevan.
Čovjek umorno kimne. "Crna Riba vodio je prethodnicu, sasjekavši naše stražare i uklonivši palisade za glavni napad. Do časa kad su naši ljudi saznali što se događa, jahači su navirali preko nasipa jarka i galopirali kroz tabor s mačevima i bakljama u rukama. Spavao sam u zapadnom taboru, između rijeka. Kad smo čuli zvuke borbe i ugledali paljenje šatora, knez Brax nas je poveo k splavima te smo se pokušali otisnuti prijeko, ali struja nas je odvukla nizvodno, a Tulh/jevi su počeli sa zidina katapultima bacati kamenje na nas. Vidio sam kako se jedna splav razbila na komadiće, tri druge prevrnule, a ljude pomela i utopila rijeka... a oni koji su stigli prijeko pronašli su Starkove kako ih čekaju na obalama."
Ser Flement Brax nosio je preko oklopa srebrno-grimizni kratki kaput i imao izraz čovjeka koji ne može shvatiti što je upravo čuo. "Moj otac knez..."
"Zao mi je, moj gospodaru", reče glasnik. "Knez Brax je bio odjeven u oklop i žičanu košulju kad se njegova splav prevrnula. Bio je vrlo hrabar."
Bio je budala, pomisli Tvrion, vrteći svoj kalež i zureći u vinske dubine. Prelaziti rijeku u noći na gruboj splavi, noseći oklop, s neprijateljem koji čeka na drugoj strani - ako je to bila hrabrost, on će odabrati
kukavičluk svaki put. Pitao se je li se knez Brax osjećao izrazito neustrašivo dok ga je težina njegova čelika povlačila pod crnu vodu.
"Tabor između rijeka također je pregažen", govorio je glasnik. "Dok smo mi pokušavali prijeći, još je starkovaca nahrupilo sa zapada, dvije kolone oklopljenih konjanika. Vidio sam diva u lancima kneza Umbera i Mallisterova orla, ali dječak je bio taj koji ih je vodio, s čudovišnim vukom koji mu je trčao uz bok. Nisam bio ondje da to vidim, ali vele kako je zvijer ubila četiri čovjeka i rastrgala tucet konja. Naši kopljanici postavili su zaštitni zid i izdržali njihov prvi napad, ali

kad su ih Tullvjevi vidjeli uposlene, otvorili su dveri Rijekotoka, a Tytos Blackvvood je poveo juriš preko pokretnog mosta i napao ih s leđa."
"Bogovi spasite nas", prokune knez Lefford.
"Veliki Jon Umber užgao je opsadne kule koje smo podizali, a knez Blackvvood je pronašao Ser Edmurea Tullvja u lancima među ostalim zarobljenicima, i pobjegao sa svima njima. Naš južni tabor bio je pod zapovjedništvom Ser Forlevja Prestera. On se povukao u dobrom redu kad je opazio da su ostali tabori izgubljeni, s dvije tisuće kopljanika i isto toliko strijelaca, ali tvroshijski najamni mačevalac koji je vodio slobodne jahače spustio je svoje barjake i prešao na neprijateljsku stranu."
"Prokleti čovjek." Njegov stric Kevan zvučao je više gnjevno nego iznenađeno. "Upozorio sam Jaimea da ne vjeruje ovomu. Čovjek koji se bori za novac vjeran je samo svojoj novčarki."
Knez Tywin ispreplete svoje prste pod bradom. Samo su mu se oči pomicale dok je slušao. Njegovi čekinjasti zlatni zalisci uokvirivali su lice tako mirno da je moglo biti krinka, ali Tvrion je mogao vidjeti sitna zrnca znoja kako posipaju očevu izbrijanu glavu.
"Kako se to moglo dogoditi?" Ser Harys Swyft ponovno zakuka. "Ser Jaime uhvaćen, opsada slomljena... to je katastrofa!"
Ser Addam Marbrand reče: "Siguran sam da smo vam svi zahvalni što ste upozorili na očigledno, Ser Harvse. Pitanje je, što ćemo učiniti u vezi s tim?"
"Što možemo učiniti? Cijela Jaimeova vojska ili je poklana ili zarobljena ili rastjerana, a Starkovi i Tullvjevi čvrsto sjede na našoj crti opskrbe. Presječeni smo sa zapada! Mogu marširati na Bacačevu hrid ako tako izaberu, i što ih može spriječiti? Moja gospodo, poraženi smo. Moramo moliti za mir."
"Mir?" Tvrion je zamišljeno vrtio svoje vino, otpio dug gutljaj i bacio prazan kalež na pod, gdje se razbio na tisuće komadića. "Eto vam vašeg mira, Ser Harvse. Moj mili nećak prekinuo ga je na vijeke vjekova kad je odlučio uresiti Crvenu utvrdu glavom kneza Eddarda. Lakše ćete popiti vino iz ovog kaleža negoli uvjeriti Robba Starka da se izmiri sada. On pobjeđuje... ili možda to niste primijetili?"
"Dvije bitke ne čine rat", uporan je bio Ser Addam. "Daleko smo od toga da bismo bili izgubljeni. Pozdravio bih priliku da iskušam vlastiti čelik na ovome malom Starku."
"Možda bi pristali na primirje i dopustili nam da zamijenimo naše zarobljenike za njihove", ponudi knez Lefford.
"Ako ne budu mijenjali trojicu za jednoga, slabo ćemo proći po tom omjeru", kiselo će Tvrion. "A što imamo ponuditi za mog brata? Trulu glavu kneza Eddarda?"
"Čuo sam da kraljica Cersei ima Namjesnikove kćeri", Lefford će pun nade. "Ako dečku vratimo njegove sestre..."
Ser Addam prezirno frkne. "Morao bi biti pravi magarac da zamijeni život Jaimea Lannistera za dvije djevojčice."
"Tada moramo otkupiti Ser Jaimea, koliko god to stajalo", reče knez Lefford.
Tvrion zakoluta očima. "Osjete li Starkovi potrebu za zlatom, mogu istopiti Jaimeov oklop."
"Zatražimo li primirje, držat će nas slabima", obrazlagao je knez Addam. "Trebamo marširati na njih smjesta."
"Sigurno se naši prijatelji na dvoru mogu privoljeti da nam se pridruže sa svježim četama", reče Ser Harys. "A netko bi se mogao vratiti u Bacačevu hrid da podigne novu vojsku."
Knez Tywin Lannister ustane na noge. "Imaju mog sina", reče još jednom, glasom koji je presjekao žagor kao mač salo. "Ostavite me. Svi vi."
Uvijek duša poslušnosti, Tvrion ustane da pođe s ostalima, ali otac mu dobaci pogled. "Ne ti, Tvrione. Ostani. I ti, Kevane. Vi ostali, van."
Tvrion se spusti natrag na klupu, zanijemjevši od prepasti. Ser Kevan prijeđe sobu k vinskim bačvama. "Striče", dozove Tvrion, "ako biste bili tako ljubazni..."
Izvoli." Otac mu ponudi vlastiti kalež, s još netaknutim vinom. Sada je Tvrion zaista bio zbunjen. Popije.
Knez Tywin sjedne. "Imaš pravo što se Starkovih tiče. Živa, mogli smo upotrijebiti kneza Eddarda da skujemo mir s Oštrozimljem i Rijekotokom, mir koji bi nam dao potrebno vrijeme da se obračunamo s Robertovom braćom. Mrtva..." Njegova se ruka savije u šaku. "Ludost. Čista ludost."
"Joff je samo dječak", istakne Tvrion. "U njegovim godinama i ja sam počinio nekoliko gluposti na vlastitu ruku."
Njegov mu otac dobaci oštar pogled. "Predmnijevam kako bismo trebali biti zahvalni što se još nije oženio kurvom."
Tvrion je pijuckao svoje vino, pitajući se kako bi knez Tywin izgledao kada bi mu bacio kalež u lice.
"Naš položaj je gori nego što misliš", nastavi njegov otac. "Čini se da imamo novog kralja."
Ser Kevan se doimao posječenim. "Novog, koga? Što su učinili s Joffrevjem?"
Sićušan trzaj gađenja prošao je oko tankih usana kneza Tywina. "Ništa... zasad. Moj unuk još uvijek sjedi na Željeznom prijestolju, ali eunuh je čuo šaptanja s juga. Renly Baratheon oženio se Margaerv Tvrell u Visovrtu prije četrnaest dana. Nevjestin otac i braća savili su koljena i prisegli mu svoje mačeve."
"To su loše vijesti." Kad se Ser Kevan namrštio, bore na njegovu čelu postale su duboke poput gudura.
"Moja kći nam zapovijeda da smjesta odjašemo u Kraljev grudobran, i obranimo Crvenu utvrdu od kralja Renh/ja i Viteza Cvijeća." Njegova se usta stisnu. "Zapovijeda nam, razumijete. U ime kralja i vijeća."
"Kako je kralj Joffrev primio vijest?" upita Tvrion s određenim crnim humorom.
"Cersei još nije držala prikladnim reći mu", reče knez Tywin. "Boji se da bi mogao ustrajati na tom da sam maršira na

Renhyja."
"S kojom vojskom?" upita Tvrion. "Ne kanite mu dati ovu, nadam se?" "Govori o vođenju gradske straže", reče knez Tywin.
"Uzme li stražu, ostavit će grad nebranjen", reče Ser Kevan. "A što s knezom Stannisom na Zmajevu kamenu..."
"Da." Knez Tywin spusti pogled na svog sina. "Držao sam te stvorena za odjeću dvorske lude, Tvrione, ali čini se da sam bio u krivu."
"Pa, oče", reče Tvrion, "to gotovo zvuči poput hvale." Napeto se nagne naprijed. "Što je sa Stannisom? On je stariji, ne Renly. Što on misli o zahtjevu svoga brata?"
Njegov otac nabere čelo. "Osjećao sam od početka kako je Stannis veća opasnost od svih ostalih zajedno. No on ne poduzima ništa. O, Varys čuje svoje uhode. Stannis gradi brodove, Stannis unajmljuje mačeve, Stannis dovodi utjerivača duhova iz Asshaija. Što to znači? Je li išta od toga istina?" Razdraženo slegne ramenima. "Kevane, donesi nam zemljovid."
Ser Kevan učini kako mu je naređeno. Knez Tywin razmota kožu, izravnavši je. " Jaime nas je ostavio u škripcu. Roose Bolton i ostaci njegove vojske su sjeverno od nas. Naši neprijatelji drže Blizance i Jarak Cailin. Robb Stark sjedi na zapadu, te se ne možemo povući u luku Lannis i Hrid ako ne odlučimo stupiti u bitku. Jaime je uhvaćen, a njegova je vojska po svoj prilici prestala postojati. Thoros iz Myra i Beric Dondarion nastavljaju dodijavati našim dobavljačkim odredima. Na istoku od nas imamo Arrvnove, Stannis Baratheon sjedi na Zmajevu kamenu, a na jugu Visovrt i Krajoluje sazivaju svoje vazale."
Tvrion se iskrivljeno osmjehnuo. "Glavu gore, oče. Barem je Rhaegar Targaryen još uvijek mrtav."
"Nadao sam se da ćeš nam imati ponuditi više od pošalica, Tyrione", reče knez Tywin Lannister.
Ser Kevan se namrštio nad zemljovidom, nabirući čelo. "Robb Stark sada već uza se ima Edmurea Tullyja i knezove Trozupca. Njihova ujedinjena sila može nadvisiti našu. A s Rooseom Boltonom iza nas... Tywine, ostanemo li ovdje, bojim se da bismo se mogli naći između tri vojske."
"Nemam namjeru ostati ovdje. Moramo završiti naš posao s mladim knezom Starkom prije nego što Renly Baratheon odmaršira iz Visovrta. Bolton me ne zabrinjava. On je oprezan čovjek, a mi smo ga učinili opreznijim na Zelenim rašljama. Neće se žuriti u lov. Dakle... sutradan, krećemo u Harrenhal. Kevane, hoću da Ser Addamovi izvidnici prikriju naše kretanje. Daj mu koliko god ljudi zatraži, i pošaljite ih u grupama od četiri. Neću trpjeti nikakva nestajanja."
"Na zapovijed, moj kneže, ali... zašto Harrenhal? To je mračno, nesretno mjesto. Neki ga nazivaju ukletim."
Neka", reče knez Tywin. "Razulari Ser Gregora i pošalji ga pred nas s njegovim razbojnicima. Pošalji naprijed Varga Hoata i njegove slobodne jahače, te Ser Amoryja Lorcha. Svaki mora dobiti tri stotine konjanika. Reci im da želim riječnu krajinu u plamenu od Božjeg oka do Crvenih rašlji."
"Gorjet će, moj kneže", reče Ser Kevan, ustajući. "Izdat ću zapovijedi." Nakloni se i pođe k vratima.
Kad su ostali sami, knez Tywin pogleda u Tvriona. "Tvoji će divljaci možda uživati u malo grabeža. Reci im kako mogu jahati s Vargom Hoatom i otimati što žele - dobra, stoku, žene, mogu uzeti što ih je volja i spaliti ostalo."
"Govoriti Shaggi i Timmetu kako valja robiti isto je kao govoriti pijetlu kako valja kukurikati", primijeti Tvrion, "ali radije bih ih zadržao uza se." Surovi i neukrotivi možda su bili, no divljaci su bili njegovi, i vjerovao im je više nego ikojem od očevih ljudi. Nije ih kanio predati drugomu.
"Onda ih radije nauči obuzdavati. Neću dopustiti da poharaju grad." "Grad?" Tvrion je bio izgubljen. "Koji bi grad to trebao biti?" "Kraljev grudobran. Šaljem te na dvor."
Bilo je to posljednje što je Tvrion Lannister očekivao. Posegnuo je za svojim vinom i razmišljao trenutak dok je pijuckao. "A što mi je tamo činiti?"
"Vladati", odsječno će njegov otac.
Tvrion zahuče od smijeha. "Moja će slatka sestra možda imati što reći uvezi s tim!"
"Neka govori što hoće. Sina joj trebamo uzeti u svoje ruke prije nego što nas sve uništi. Krivim one majmune u vijeću - našeg prijatelja Petyra, časnog velikog meštra, i ono uškopljeno čudo kneza Varvsa. Kakve li savjete daju Joffrevju kad on srlja iz jedne gluposti u drugu? Čija je ideja bila učiniti onog Janosa Slvnta knezom? Čovjekov otac bio je mesar, a oni mu dodijele Harrenhal. Harrenhal, koji je bio sjedište kraljeva! Nikad neće stupiti nogom u njega, ako ja budem imao što reći u vezi s tim. Rečeno mi je daje uzeo krvavo koplje za svoj grb. Krvava mesarska sjekirica bila bi moj izbor." Njegov otac nije povisio glas, ali Tvrion je mogao vidjeti gnjev u zlatu njegovih očiju. "A otpravljanje Selmyja, gdje je u tome bila pamet? Da, čovjek je bio star, ali ime Barristana Smjelog još ima značenje u kraljevstvu. Davao je čast svakom čovjeku kojem je služio. Može li tko reći isto za Psa? Pas se hrani kostima pod stolom, ne posjeda se uza se na visoku klupu." Uperi prst u Tyrionovo lice. "Ako Cersei ne može ukrotiti dječaka, ti moraš. A ako nas ovi vijećnici varaju..."
Tvrion je znao. "Kolci", uzdahne. "Glave. Zidovi."
"Vidim da si nešto naučio od mene."
"Više nego što mislite, oče", odvrati Tvrion tiho. Popio je svoje vino i odložio kalež, zamišljen. Dio njega bio je zadovoljniji nego što se usuđivao priznati. Drugi dio sjećao se bitke uzvodno, i pitao se jesu li ga ponovno slali da čuva ljevicu. "Zašto ja?" upita, naginjući glavu s jedne strane na drugu. "Zašto ne moj stric? Zašto ne Ser Addam ili Ser Flement ili knez Serrett? Zašto ne... veći čovjek?"
Knez Tywin naglo ustane. "Ti si moj sin."

Tada je znao. Držiš ga izgubljenim, pomisli. Ti prokleto kopile, za tebe Jaime kao da je već mrtav, pa sam ja jedino što ti je ostalo. Tyrion ga je htio pljusnuti, isukati svoj bodež i iščupati mu srce te vidjeti je li načinjeno od staroga tvrdog zlata, onako kako je puk govorio. No sjedio je ondje, nijem i miran.
Krhotine razbijenog kaleža škripale su pod petama njegova oca dok je knez Tywin prelazio sobu. "Još nešto", reče na vratima. "Nećeš odvesti kurvu na dvor."
Tyrion je sjedio sam u zajedničkoj odaji dugo nakon što mu je otac otišao. Konačno se uspeo stubama u svoju udobnu potkrovnicu pod zvonikom. Strop bijaše nizak, ali to jedva da je bila zapreka za jednog patuljka. S prozora, mogao je vidjeti vješala koja je njegov otac podigao u dvorištu. Krčmaričino tijelo polako se okretalo na konopcu kad god bi noćni vjetar zapuhnuo. Njezino meso se stanjilo i raspucalo poput lannisterskih nada.
Shae pospano promrmlja i okrene se prema njemu kad je sjeo na rub pernate postelje. Uvukao je ruku pod poplun i obuhvatio meku dojku, a njezine su se oči otvorile. "Moj gosparu", ona će sa snenim osmijehom.
Kad je osjetio da joj se bradavica ukrutila, Tyrion je poljubi. "Mislim da ću te odvesti u Kraljev grudobran, mila", šapnuo je.

JON

kobila je tiho zarzala dok je Jon Snow pritezao kolan. "Lakše, slatka gospo", reče on tihim glasom, umirujući je dodirom. Vjetar je pirkao stajom, hladeći mu lice, ali Jon se nije obazirao na nj. Privezao je svoj zavežljaj o sedlo, ranjenim prstima što su bili ukočeni i nespretni. "Duše", tiho je dozvao, "k meni." I vuk se ondje stvori, očiju nalik na žeravicu.
"Jone, molim te. Ne smiješ to učiniti."
Uzjahao je, s uzdama u rukama, i okrenuo konja kako bi se suočio s noći. Samvvell Tarly stajao je na vratima staje, pun mjesec virio mu je preko ramena. Bacao je orijašku sjenu, golemu i crnu. "Makni mi se s puta, Same."
"Jone, ne možeš", reče Sam. "Neću ti dopustiti."
"Ne bih te želio povrijediti", reče mu Jon. "Makni se, Same, inače ću te pregaziti."
"Nećeš. Moraš me saslušati. Molim te..."
Jon zabije ostruge u konjsko meso, a kobila jurne prema vratima. Na trenutak, Sam je stajao na mjestu, lica okrugla i blijeda poput mjeseca iza njega, usta u sve širem izrazu iznenađenja. U posljednjem času, kad su već bili na njemu, izmaknuo se kao što je Jon znao da hoće, posrnuo i pao. Kobila preskoči preko njega, van u noć.
Jon podigne kukuljicu svog teškog plašta i prepusti uzde konju. Crni zamak bio je tih i miran dok je jahao van, s Duhom koji mu je hitao uz bok. Ljudi na Zidu su motrili, znao je, ali njihove su oči bile okrenute prema sjeveru, ne jugu. Nitko ga neće vidjeti kako odlazi, nitko doli Sama Tarlvja, koji se s mukom dizao na noge u prašini stare staje. Nadao se da se Sam nije ozlijedio kada je onako pao. Bio je tako težak i tako nespretan, bilo bi mu baš nalik da slomi zglob ili ugane gležanj sklanjajući se s puta. "Upozorio sam ga", glasno će Jon. "To ionako nije imalo veze s njim." Savijao je opečene ruke dok je jahao, otvarajući i zatvarajući ranjene prste. Još su ga boljeli, ali bilo je ugodno skinuti zavoje.
Mjesečina je posrebrila bregove dok je slijedio zavojiti trak kraljevske ceste. Morao je otići stoje dalje mogao od Zida prije nego što shvate da ga nema. Sutradan će ostaviti cestu i udariti prečacem preko polja, šikare i potoka kako bi izbjegao potjeru, ali zasad je brzina bila važnija od prijevare. Nije bilo kao da neće pogoditi kamo se uputio.
Stari Medvjed običavao je ustajati s prvim svjetlom, te je Jon imao vremena do zore ostaviti mnogo milja između sebe i Zida... ako ga Sam Tarly ne izda. Debeli dječak bio je poslušan i plašljiv, ali je volio Jona kao brata. Ispitan, Sam bi im nesumnjivo rekao istinu, ali Jon ga nije mogao zamisliti kako zaziva stražare pred Kraljevom kulom da probude Mormonta iz sna.
Kad se Jon ne pojavi da odnese doručak Starom Medvjedu iz kuhinje, potražit će ga u njegovoj ćeliji i pronaći Dugu Pandžu na postelji. Bilo ju je teško ostaviti, ali Jon ipak nije bio toliko nečastan da je ponese sa sobom. Čak ni Jorah Mormont nije to učinio, kad je pobjegao u sramoti. Nesumnjivo će knez Mormont pronaći nekog vrjednijeg oštrice. Jon se osjećao loše kad je mislio na starca. Znao je da će njegovo dezerterstvo biti sol na još svježu ranu sinove sramote. To se činilo bijednim načinom na koji mu je naplaćivao dano mu povjerenje, ali nije bilo pomoći. Bez obzira na to što činio, Jon je osjećao da nekoga izdaje.
Čak i sada, nije znao je li činio časnu stvar. Južnjacima je bilo lakše. Oni su imali septone s kojima su mogli razgovarati, nekoga tko će im prikazati volju bogova i pomoći im da odijele dobro od zla. Ali Starkovi su štovali drevne bogove, bezimene bogove, pa ako je drveće srca slušalo, nije odgovaralo.
Kad su posljednja svjetla Crnoga zamka iščezla za njim, Jon uspori svoju kobilu u hod. Imao je dug put pred sobom i samo jednog konja da ga njime provede. Bilo je utvrda i poljodjelskih sela duž ceste na jug u kojima bi mogao zamijeniti kobilu za svježeg konja kad mu ustreba, ali ne ako ona bude ranjena ili izmorena.
Trebat će što prije pronaći novu odjeću; najvjerojatnije će je morati ukrasti. Bio je odjeven u crno od glave do pete; visoke kožne jahaće čizme, grubo tkane hlače i tuniku, kožni haljetak bez rukava, i težak vuneni plašt. Njegov dugi mač i bodež bili su ukoričeni crnom mekom kožom, a žičana košulja i tijesna kapa u njegovim bisagama bile su od crnih okova. Bilo koji komadić toga mogao je značiti njegovu smrt ako ga uhvate. Stranca odjevena u crno promatrali su krajnje sumnjičavo u svakom selu i utvrdi sjeverno od Prevlake, a ljudi će uskoro vrebati na nj. Kad jednom gavrani meštra Aemona uzlete, Jon je znao da neće pronaći sigurno utočište. Čak ni u Oštrozimlju. Bran će ga možda htjeti pustiti unutra, ali meštar Luwin je imao više razuma. On će zakračunati dveri i otjerati Jona, kao što je i morao. Bolje da tamo uopće ne svraća.

No vidio je zamak jasno u svojim mislima, kao da ga je ostavio tek jučer; visoke granitne zidine, Veliku dvoranu s mirisima dima, pasa i pečenog mesa, dnevnu odaju svoga oca, sobu u tornjiću u kojoj je spavao. Dio njega ništa nije toliko želio nego ponovno čuti Branov smijeh, večerati jednu od Gageovih pita s govedinom i slaninom, slušati Staru Nanu kako pripovijeda svoje priče o Šumskoj djeci i Florianu Ludi.
Ali nije ostavio Zid zbog toga; ostavio ga je jer je, naposljetku, ipak bio sin svog oca, i Robbov brat. Dar u obliku mača, makar jednog mača osobitog poput Duge Pandže, nije ga činio Mormontom. Niti je bio Aemon Targarven. Tri je puta starac birao, i tri je puta odabrao čast, ali to je bio on. Čak i sada, Jon nije mogao odlučiti je li meštar ostao jer je bio slabić i kukavica, ili jer je bio jak i pravičan. No shvaćao je što je starac mislio o boli biranja; shvaćao je to predobro.
Tvrion Lannister je tvrdio da bi većina ljudi radije zanijekala tešku istinu nego se s njome suočila, ali Jon je završio s poricanjima. Bio je to što je bio; Jon Snow, kopile i vjerolomnik, bez majke, bez prijatelja, i proklet. Do kraja svog života - koliko god dug bio - bit će osuđen da bude izopćenik, nijem čovjek koji stoji u sjeni i ne usuđuje se izustiti svoje pravo ime. Kamo god da ode u Sedam kraljevina, morat će živjeti u laži, kako se ne bi ruka svakog čovjeka digla na njega. Ali to nije bilo važno, dokle god pozivi dovoljno dugo da zauzme svoje mjesto uz bratovo rame i pomogne osvetiti oca.
Sjećao se Robba kakvog ga je posljednji put vidio, kako stoji u dvorištu sa snijegom što se otapao u njegovoj crvenkastoj kosi. Jon će mu morati doći potajno, prerušen. Pokušao je zamisliti izraz na Robbovu licu kad mu se otkrije. Njegov će brat zatresti glavom i osmjehnuti se, i reći će... reći će...
Nije mogao vidjeti osmijeh. Koliko god da je pokušavao, nije ga mogao vidjeti. Zatekao se kako razmišlja o dezerteru kojeg je njegov otac obezglavio onog dana kad su pronašli vukove. "Izrekao si riječi", rekao mu je knez Eddard. "Položio si prisegu, pred svojom braćom, pred bogovima starim i novim." Desmond i Debeli Tom odvukli su čovjeka k panju. Branove su oči bile raširene poput tanjura, a Jon ga je morao podsjetiti da drži svog ponija na uzdama. Sjetio se izraza na očevu licu kad je Theon Greyjoy iznio Led, mlaza krvi na snijegu, načina na koji je Theon šutnuo glavu kad mu se dokotrljala pred noge.
Pitao se što bi knez Eddard učinio daje dezerter bio njegov brat Benjen umjesto onog odrpanog stranca. Bi li išta bilo drugačije? Bilo bi, jamačno, jamačno... a Robb bi ga srdačno primio, sasvim sigurno. Morao bi, inače...
Nije vrijedilo misliti o tome. Bolje pulsirala, duboko u njegovim prstima, dok je stezao uzde. Jon zarije pete u konja i prijeđe u galop, hitajući niz kraljevsku cestu, kao da želi prestići svoje sumnje. Jon se nije bojao smrti, ali nije htio umrijeti ovako, sputan, svezan i obezglavljen poput običnog cestovnog razbojnika. Bude li morao izdahnuti, neka to bude s mačem u ruci, boreći se s očevim ubojicama. Nije bio pravi Stark, nikad nije bio jedan od njih... ali mogao je umrijeti kao takav. Neka govore kako je Eddard Stark imao četiri sina, ne tri.
Duh je držao korak s njim gotovo pola milje, crvena jezika koji mu se njihao iz gubice. I čovjek i konj pognuše glave dok je tražio od kobile veću brzinu. Vuk uspori, zaustavi se, promatrajući očima što su sijevale crveno na mjesečini. Izgubio se za njima, no Jon je znao da će ih slijediti, svojim korakom.
Raštrkana svjetla treptala su kroz drveće pred njim, s obje strane ceste: Krtograd. Pas zalaje dok je jahao mimo, a on začu mazgino promuklo revanje iz staje, inače je selo bilo mirno. Mjestimični žar ognjišnih vatri promaljao se kroz zatvorena prozorska okna, cureći između drvenih letvica, ali samo nekoliko.
Krtograd bio je veći nego što se činio, ali tri četvrtine pod zemljom, u dubokim toplim podrumima povezanim labirintom tunela. Čak je i javna kuća bila dolje, ništa na površini osim drvene daščare ne veće od poljskog zahoda, s crvenim fenjerom obješenim iznad vrata. Na Zidu, čuo je muškarce kako nazivaju kurve "zakopanim blagom". Pitao se je li ikoji od njegove braće u crnome bio dolje noćas, rudareći. I to je bilo vjerolomstvo, no činilo se da nitko za to ne haje.
Tek kad je dobrano prošao selo, Jon ponovno uspori. Dotad su i on i kobila bili vlažni od znoja. Sjahao je drhtureći, a opečena ga je ruka boljela. Sloj snijega koji se otapao ležao je pod drvećem, svijetao na mjesečini, dok je voda kapala i stvarala mala plitka jezerca. Jon čučne i spoji ruke, zahvativši vodu koju zemlja nije upila među prste. Otopljeni snijeg bio je ledeno hladan. Otpio je i pljuskao nešto po licu, sve dok mu obrazi nisu stali trnuti. Prsti su mu bridjeli jače nego proteklih dana, a i u glavi mu je bubnjalo. Činim pravu stvar, reče samomu sebi, zašto se onda osjećam tako loše?
Konj bijaše dobro zapjenjen, stoga Jon uzme uzde i povede ga neko vrijeme. Cesta je jedva bila široka da dvojica jahača mogu proći usporedo, njezina površina rasječena mnogobrojnim potočićima i posuta kamenjem. Onaj trk je zaista bio glup, pozivnica za slomljeni vrat. Jon se pitao što ga je spopalo. Je li bio u tako velikoj žurbi da umre?
Dalje među drvećem, dalek krik neke preplašene životinje natjera ga da podigne pogled. Njegova kobila nervozno je zarzala. Je li njegov vuk našao kakav plijen? Savio je dlanove oko usta. "Duše!" vikne. "Duše, k meni." Jedini odgovor bio je šum krila za njegovim leđima dok je jedna sova uzlijetala.
Mršteći se, Jon nastavi svojim putem. Vodio je kobilu oko pola sata, dok se nije osušila. Duh se nije pojavio. Jon se ponovno htio uspeti na konja i jahati, ali bio je zabrinut zbog svog nestalog vuka. "Duše", ponovno zovne. "Gdje si? K meni! Duše!" Ništa u ovim šumama nije moglo uznemiriti vuka, čak ni napola odraslog vuka, osim... ne, Duh je bio prepametan da bi napao medvjeda, a ako je vučji čopor bio negdje u blizini Jon bi ih zasigurno čuo kako zavijaju.
Trebao bi jesti, odluči. Hrana bi mu smirila utrobu i pružila Duhu priliku da ga sustigne. Još uvijek nije bilo opasnosti; Crni zamak još je spavao. U bisagama je pronašao dvopek, komad sira, i malu suhu smeđu jabuku. Ponio je i slane govedine, te krišku slanine koju je ukrao iz kuhinje, ali je meso čuvao za sutra. Nakon što ga nestane morat će loviti, a to će ga usporiti.
Jon sjedne ispod drveća i stane jesti svoj dvopek i sir dok je njegova kobila pasla duž kraljevske ceste. Ostavio je jabuku

za kraj. Malo je omekšala, ali meso je još bilo kiselo i sočno. Došao je do srčike kad je čuo zvukove: konje, i to sa sjevera. Jon hitro skoči i dugim koracima priđe svojoj kobili. Može li im pobjeći? Ne, bijahu preblizu, čuli bi ga sasvim sigurno, a ako su iz Crnoga zamka...
Odveo je kobilu s ceste, iza gustog izrasta sivozelenih stražarica. "Sad tiho", reče prigušenim glasom, čučnuvši kako bi provirio kroz granje. Ako bogovi budu milostivi, jahači će projahati mimo njega. Po svoj prilici, bili su samo pučani iz Krtograda, zemljoradnici na putu u polje, ali što su činili vani usred noći...
Osluškivao je kako se zvuk kopita ravnomjerno pojačava dok su žustro kasali kraljevskom cestom. Prema zvuku, bilo ih je najmanje pet ili šest. Njihovi glasovi dopru kroz drveće.
"... sigurni daje prošao ovim putem?" "Ne možemo biti sigurni."
"Mogao je odjahati na istok, koliko vi znate. Ili je ostavio cestu da presiječe kroz šumu. Tako bih ja učinio."
"Po mraku? Glupane. Ako ne bi pao s konja i slomio vrat, izgubio bi se i završio natrag na Zidu kad bi sunce izašlo."
"Ne bih." Grenn je zvučao ljutito. "Samo bih jahao na jug, možeš prepoznati jug po zvijezdama."
"Što ako je nebo oblačno?" upita Pyp. "Onda ne bih išao."
Drugi glas upadne. "Znate gdje bih/a bio da sam na njegovu mjestu? Bio bih u Krtogradu, u potrazi za zakopanim blagom." Žapčev prodorni smijeh odjekne drvećem. Jonova kobila frkne.
"Tiho, vi tamo", reče Halder. "Čini mi se da sam nešto čuo."
"Gdje? Ja nisam čuo ništa." Konji se zaustaviše.
"Ti ne možeš čuti ni vlastiti prdac."
"Mogu", tvrdio je Grenn.
"Tišina!"
Svi su ušutjeli, osluškujući. Jon se zatekao kako zadržava dah. Sam, pomisli. Nije otišao Starom Medvjedu, ali nije otišao ni u postelju, probudio je ostale dječake. Prokleti bili odreda. Kad dođe zora, ne budu li u krevetima, i njih će proglasiti dezerterima. Sto su to mislili da čine?
Prigušen se muk naizgled protezao unedogled. S mjesta na kojem je čučao, Jon je mogao vidjeti noge njihovih konja kroz granje. Konačno Pyp prozbori. "Što si čuo?"
"Ne znam", prizna Halder. "Zvuk, mislio sam da bi mogao biti konj ah..-
"Nešto je tamo."
Krajičkom oka, Jon opazi blijedu pojavu kako se pomiče među drvećem. Lišće zašušti, Duh izleti iz sjena, tako naglo da se Jonova kobila prepala i zanjištala. "Ondje!" vikne Halder.
"I ja sam čuo!"
"Izdajico", Jon reče vuku dok se uspinjao u sedlo. Okrene kobilinu glavu kako bi šmugnuo kroz drveće, ali oni ga sustigoše prije nego što je prešao deset stopa.
"Jone!" Pyp vikne za njim.
"Stani", reče Grenn. "Ne možeš nam svima uteći."
Jon se okrene sučelice njima, isukavši mač.
"Natrag. Ne želim vas ozlijediti, ali hoću budem li morao."
"Jedan protiv sedmorice?" Halder dade znak. Dječaci se razdvojiše i opkoliše ga.
"Što hoćete od mene?" zahtijevao je Jon.
"Hoćemo da se vratiš tamo gdje ti je mjesto", reče Pyp.
"Mjesto mi je uz mog brata."
"Mi smo ti sada braća", reče Grenn.
"Odrubit će ti glavu ako te uhvate, znaš", Žabac ubaci nervozan smijeh. "Ovo je tako glupo, nalikuje nečemu što bi Tur učinio."
"Ne bih", reče Grenn. "Ja nisam vjerolomnik. Izrekao sam riječi i stojim iza njih."
"I ja sam", reče im Jon. "Kako ne shvaćate? Ubili su mog oca. Počeo je rat, moj brat Robb bori se u riječnom kraju..."
"Znamo", ozbiljno će Pyp. "Sam nam je sve ispripovjedio."
"Zao nam je zbog tvog oca", reče Grenn, "ali to nije važno. Kad jednom izgovoriš riječi, ne možeš otići, unatoč svemu."
"Moram", gorljivo će Jon.
"Prisegnuo si", podsjeti ga Pyp. "Sad moja straža počinje, tako si rekao. Neće završiti do moje smrti."
"Živjet ću i umrijeti na svome mjestu", doda Grenn, kimnuvši.
"Ne morate mi govoriti riječi, znam ih jednako dobro kao vi." Sada je bio gnjevan. Zašto ga nisu pustili da ode u miru?
"Ja sam mač u tami", pjevno će Halder.
"Promatrač na zidovima", piskutavo će Žabac.
Jon ih sve prokune u lice. Nisu se obazreli na to. Pyp podbode svog konja bliže, recitirajući, "Ja sam vatra koja gori spram studeni, svjetlo koje donosi zoru, rog koji budi spavače, štit koji čuva kraljevstva ljudi."
"Dalje od mene", upozori ga Jon, zavitlavši mačem. "Ne šalim se, Pype." Nisu čak ni nosili oklop, mogao ih je sasjeći na komadiće bude li morao.
Matthar ga zaobiđe i nađe mu se za leđima. Pridruži se zboru. "Zavjetujem svoj život i čast Noćnoj straži."
Jon podbode svoju kobilu, okrećući je ukrug. Dječaci su sada bili svud oko njega, primičući se sa svih strana.

"Ove noći..." Halder se kasom primakne slijeva. "... / svih noći koje imaju doći", završi Pyp. Posegne za Jonovim uzdama. "Evo ti tvog izbora. Ubij me, ili se vrati sa mnom."
Jon podigne svoj mač... i spusti ga, bespomoćan. "Proklet bio", reče. "Prokleti da ste svi odreda."
"Moramo li ti zavezati ruke, ili ćeš nam dati riječ da ćeš mirno jahati natrag?" upita Halder.
"Neću bježati, ako to misliš." Duh se pojavi iz drveća, a Jon ga osine pogledom. "Od male si mi pomoći bio", reče. Duboke crvene oči pametno ga pogledaše.
"Radije se požurimo", reče Pyp. "Ako se ne vratimo prije prvog svjetla, Stari Medvjed svima će nam otkinuti glave."
Jahanja natrag Jon Snow se sjećao malo. Činilo se kraće nego putovanje na jug, možda stoga što su mu misli bile drugdje. Pyp je određivao tempo, galopom, korakom, kasom, a onda udarajući u novi galop. Krtograd je došao i prošao, crveni fenjer iznad javne kuće odavna utrnut. Dobro su napredovali. Zora je još bila sat vremena daleko kad je Jon nazreo kule Crnoga zamka pred njima, tamne spram blijede neizmjernosti Zida. Ovaj put nije mu se činio poput doma.
Mogli su ga vratiti, reče Jon samomu sebi, ali nisu ga mogli natjerati da ostane. Rat neće završiti sutradan, ni dan poslije, a njegovi ga prijatelji nisu mogli nadgledati i danju i noću. Čekat će pravu priliku, natjerati ih da pomisle kako je zadovoljan što ostaje... a tada, kad im pažnja popusti, opet će pobjeći. Idući put će izbjegavati kraljevsku cestu. Mogao bi slijediti Zid na istok, možda cijelim putem do mora, dužom rutom, ali sigurnijom. Ili čak na zapad, prema gorjima, a potom na jug preko visokih prijelaza. Bila je to divlja staza, teška i opasna, ali barem ga nitko neće slijediti. Neće se izgubiti ni unutar stotinu milja od Oštrozimlja ili kraljevske ceste.
Samwell Tarly čekao ih je u starim stajama, sklupčan na tlu uz balu sijena, odveć zabrinut da bi usnuo. Ustao je i otresao se. "Ja... drago mi je što su te pronašli, Jone."
"Meni nije", reče Jon, sjahavši.
Pyp skoči sa svog konja i s gađenjem pogleda sve svjetlije nebo. "Daj nam pomozi, da nastremo konjima stelju, Same", reče maleni dječak. "Dug je dan pred nama, a nemamo sna da ga lakše podnesemo, zahvaljujući knezu Snowu."
Kad je dan svanuo, Jon ušeta u kuhinje kao što je činio svake zore. Troprsti Hobb ne reče ništa dok mu je davao doručak za Starog Medvjeda. Danas su to bila tri smeđa tvrdo kuhana jaja, s prženim kruhom i odreskom šunke te zdjelom smežuranih šljiva. Jon odnese hranu u Kraljevu kulu. Zatekao je Mormonta kako piše na prozorskoj klupici. Gavran mu je hodao tamo-amo po ramenima, mrmljajući: "Kukuruz, kukuruz, kukuruz." Ptica zakriješti kad je Jon ušao. "Metni hranu na stol", reče Stari Medvjed, podigavši pogled. "Htio bih malo piva."
Jon otvori prozorske kapke, uzme bačvicu piva s vanjskog praga i napuni rog. Hobb mu je dao limun, još hladan od Zida. Jon ga zdrobi u šaci. Sok mu poteče kroz prste. Mormont je pio pivo s limunom svaki dan i tvrdio kako zbog toga još ima vlastite zube.
"Nesumnjivo si ljubio svog oca", reče Mormont kad mu je Jon donio njegov rog. "Ono što volimo uvijek nas dođe glave, momče. Sjećaš se kad sam ti to rekao?"
"Sjećam se", mrzovoljno će Jon. Nije mu se govorilo o očevoj smrti, čak ni s Mormontom.
"Pazi da nikad ne zaboraviš. Teških se istina valja čvrsto držati. Dodaj mi tanjur. Je li opet šunka? Neka je. Izgledaš iscrpljeno. Zar je tvoje jahanje po mjesečini bilo tako zamorno?"
Jonov grlo bijaše suho. "Vi znate?"
"Znate", poput jeke ponovi gavran s Mormontova ramena. "Znate."
Stari Medvjed frkne. "Zar misliš da su me izabrali za vrhovnog zapovjednika Noćne straže zato što sam glup kao klada, Snowe? Aemon mi je rekao da ćeš otići. Ja sam mu rekao da ćeš se vratiti. Poznam svoje ljude... i svoje dječake također. Čast te poslala na kraljevsku cestu... i čast te vratila natrag."
"Moji prijatelji su me vratili natrag", reče Jon.
"Jesam li rekao da se radilo o tvojoj časti?" Mormont prouči svoj tanjur.
"Ubili su mog oca. Zar ste očekivali da neću učiniti ništa?"
"Ako ćemo pravo, očekivali smo da ćeš učiniti upravo ono što jesi." Mormont zagrize šljivu, ispljune košticu. "Naredio sam da se stražari nad tobom. Viđen si kako odlaziš. Da te tvoja braća nisu dovela, uhvatili bi te na putu, ali ne bi bili prijatelji. Osim ako nemaš konja s krilima poput gavranovih. Imaš li?"
"Ne." Jon se osjećao poput budale. "Šteta, dobro bi nam došao takav konj."
Jon se uspravi. Reče samomu sebi kako će umrijeti dobro, barem je toliko mogao učiniti. "Znam kaznu za dezerterstvo, moj gospodaru. Ne bojim se umrijeti."
"Umrijeti!" krikne gavran.
"Ni živjeti, nadam se", reče Mormont, režući svoju šunku bodežom i hraneći komadićem pticu. "Nisi dezertirao - zasad. Ovdje si. Kad bismo odrubili glavu svakom dečku koji je noću odjahao u Krtograd, samo bi duhovi čuvali Zid. No možda kaniš ponovno uteći sutra, ili za četrnaest dana. Je li tako? Tomu se nadaš, dječače?"
Jon je šutio.
"Tako sam i mislio." Mormont oguli ljusku s kuhanog jajeta. "Tvoj otac je mrtav, momče. Misliš li da ga možeš vratiti?"
"Ne", odvrati on, mrko.
"Dobro", reče Mormont. "Vidjeli smo mrtve koji su se vratili, ti i ja, a takvo što ne bih ponovno volio vidjeti." Pojeo je jaje u dva zalogaja i kvrcnuo komadić ljuske među zubima. "Tvoj brat je na bojišnici sa svim silama Sjevera za leđima. Svaki od njegovih kneževskih vazala zapovijeda većim brojem mačeva nego što ćeš ih naći u cijeloj Noćnoj straži. Zašto

mislis da trebaju tvoju pomoć? Jesi li tako silan ratnik, ili možda nosiš čarobnjaka u džepu da ti začara mač?"
Jon nije imao odgovora za nj. Gavran je kljucao jedno jaje, razbivši mu ljusku. Zavlačeći kljun u rupicu, izvlačio je komadiće bjelanca i žumanca.
Stari Medvjed uzdahne. "Nisi jedini koga je dotakao ovaj rat. Vrlo vjerojatno, moja sestra stupa u vojsci tvog brata, ona i one njezine kćeri, odjevene u muške oklope. Maege je sijed stari snark, tvrdoglav, raspaljiv i svojeglav. Istinu rečeno, jedva podnosim biti u blizini te nevoljne žene, ali to ne znači daje moja ljubav prema njoj išta manja od ljubavi koju osjećaš prema svojim polusestrama." Mrgodeći se, Mormont uzme posljednje jaje i stisne ga u šaci dok se ljuska nije zdrobila. "Ili možda znači. Kako bilo da bilo, ipak bih tugovao kad bi je ubili, no mene nećeš vidjeti kako bježim. Izrekao sam riječi, isto kao što si ti. Moje mjesto je tu... gdje je tvoje, dječače?"
Ja nemam mjesto, htjede Jon reći, ja sam kopile, ja nemam prava, ni imena, ni majke, a sada ni oca. Riječi nisu dolazile. "Ne znam."
"Ja znam", reče vrhovni zapovjednik Mormont. "Hladni vjetrovi jačaju, Snow. S one strane Zida, sjene su sve dulje. Cotter Pyke piše o brojnim krdima losova, koji naviru na jug i istok prema moru, a s njima i mamuti. Veli kako je jedan od njegovih ljudi otkrio goleme, izobličene otiske niti tri lige od Istočne stražarnice. Izvidnici iz Sjenovite kule pronašli su čitava sela napuštena, a noću Ser Denys veli kako viđaju vatre u planinama, goleme vatre koje plamte od sumraka do zore. Quorin Poluruki uhvatio je zarobljenika u dubini Klanca, a taj se kune kako Mance Ryder okuplja sve svoje ljude u nekakvoj novoj, tajnoj utvrdi koju je pronašao, s kojom nakanom samo bogovi znaju. Misliš li da je tvoj stric Benjen bio jedini izvidnik kojeg smo izgubili ove godine?"
"BenJen", zakriješti gavran, kimajući glavom, dok su mu komadići jajeta visjeli iz kljuna. "Ben Jen. Ben Jen."
"Ne", reče Jon. Bilo je drugih. Previše.
"Misliš li da je rat tvog brata važniji od našeg?" zavikao je starac.
Jon zagrize usnicu. Gavran zaleprša prema njemu. "Rat, rat, rat, rat", pjevao je.
"Nije", reče mu Mormont. "Bogovi spasite nas, dječače, nisi ni slijep a nisi ni glup. Kad mrtvaci krenu loviti noću, misliš li da će biti važno tko sjedi na Željeznom prijestolju?"
"Neće." Jon nije razmišljao o tome na taj način. "Tvoj otac te je poslao k nama, Jone. Zašto, tko zna?" "Zašto? Zašto? Zašto?" vikao je gavran.
"Sve što znam jest da krv prvih ljudi teče u žilama Starkovih. Prvi ljudi izgradili su Zid, a vele kako se sjećaju inače zaboravljenih stvari. A ona tvoja zvijer... on nas je doveo k utvarama, upozorio te na mrtvaca na stubama. Ser Jaremv bi to nesumnjivo nazvao slučajnošću, ali Ser Jaremv je mrtav a ja nisam." Knez Mormont probode komad slanine vrškom svog bodeža. "Mislim da si predodređen da budeš ovdje, i hoću tebe i tog tvog vuka s nama kad krenemo s one strane Zida."
Njegove riječi izazvaše mravce uzbuđenja niz Jonova leđa. "S one strane Zida?"
"Čuo si me. Kanim pronaći Benjena Starka, živa ili mrtva." Sažvakao je i progutao. "Neću ovdje krotko sjediti i čekati snijeg i ledene vjetrove. Moramo saznati što se događa. Ovaj put Noćna će straža jahati svom silom, protiv Kralja-s-onu-stranu-Zida, i Drugih, i bilo čega što je možda ondje. Kanim im sam zapovijedati." Uperi svoj bodež u Jonove grudi. "Prema običaju, upravitelj vrhovnog zapovjednika ujedno je i njegov štitonoša... ali ja se nemam volje buditi svake zore pitajući se jesi li ponovno utekao. Stoga hoću odgovor od tebe, kneže Snow, i hoću ga smjesta. Jesi li brat Noćne straže... ili samo malo kopile koje se želi igrati rata?"
Jon Snow se isprsi i duboko udahne. Oprostite mi, oče. Robbe, Arya, Brane... oprostite mi, ne mogu vam pomoći. On govori istinu. Ovo je moje mjesto. "Ja sam... vaš, moj gospodaru. Vaš čovjek. Prisežem da više neću bježati."
Stari Medvjed frkne. "Dobro. Sad idi i opaši svoj mač."

CATELYN

Činilo se da je tisuću godina prije Catelvn Stark iznijela svog novorođenog sina iz Rijekotoka, prešavši Pjenkamen u malenom čamcu kako bi započela svoj put na Sjever prema Oštrozimlju. A upravo preko Pjenkamena su se sada vraćali kući, iako je dječak nosio oklop i žičanu košulju umjesto povoja.
Robb je sjedio na pramcu sa Sivim Vjetrom, a ruka mu je počivala na glavi njegova vuka dok su veslači vukli svoja vesla. Theon Greyjoy bio je s njim. Njezin stric Benjen slijedit će ih u idućem brodu, s Velikim Jonom i knezom Karstarkom. Catelvn je zauzela mjesto bliže krmi. Jurili su Pjenkamenom, puštajući da ih jaka struja nosi mimo Mlinske kule, koja se uzdizala nad njima. Pljuskanje i grmljavina velikog vodenog kotača u njoj bijaše zvuk iz njezina djetinjstva koji je izmamio sjetan smiješak na Catelvninu licu. S pješčenjačkih zidina zamka, vojnici i sluge uzvikivali su njezino ime, i Robbovo, i "Oštrozimlje!" Sa svakog kruništa vijorio se barjak kuće Tully: pastrva u skoku, srebrna, na namreškanom modrocrvenom polju. Bijaše to uzbudljiv prizor, no nije joj razvedrio srce. Pitala se hoće li joj se uistinu srce ikad ponovno razvedriti. O, Nede...
Ispod Mlinske kule, učinili su širok zaokret i presjekli kroz zapjenjenu vodu. Muškarci su uprli svom snagom. Širok luk Vodenih dveri pojavi se pred njihovim očima, a ona začu škripu teških lanaca dok su se veličanstvene željezne rešetke podizale uvis pomoću vitla. Uspinjale su se polako dok su se primicali, a Cateh/n opazi kako je donja polovica bila crvena od hrde. S najnižeg dijela kapalo je na njih smeđe blato dok su prolazili ispod, a nazubljeni šiljci bili su jedva nekoliko palaca iznad njihovih glava. Cateh/n pogleda uvis prema rešetkama i upita se koliko je duboko hrđa prodrla i koliko će

dugo željezne dveri izdržati pred ovnom i je li ih trebalo zamijeniti. Misli poput tih bile su joj često na pameti ovih dana. Prošli su ispod luka i podno zidina, zašavši iz sunčeve svjetlosti u sjenu te ponovno na sunce. Brodovi veliki i mali bijahu svud oko njih, zavezani o željezne prstenove umetnute u kamen. Stražari njezina oca čekali su na vodenim stubama s njezinim bratom. Ser Edmure Tullv bio je zdepast mladić kuštrave kestenjaste kose i plamene brade. Njegov prsni oklop bio je ogreben i ulupljen u bici, njegov modrocrveni plašt umrljan krvlju i dimom. Uz njegov bok stajao je knez Tytos Blackvvood, tvrd orah od čovjeka, kratko podrezanih prosijedih brkova i kukasta nosa. Njegov jarkožuti oklop bio je optočen crnim jantarom u razrađenim uzorcima grozdova i lišća, a plašt sašiven od gavranova perja pokrivao je njegova mršava ramena. Knez Tytos je vodio iznenadni protunapad koji je izvukao njezina brata iz lannisterskog tabora.
"Privucite ih", zapovjedi Ser Edmure. Tri čovjeka požuriše niz stube do koljena u vodi i povukoše brod bliže dugim kukama. Kad je Sivi Vjetar skočio van, jedan od njih ispusti svoj štap i zatetura prema natrag, posrne i naglo sjedne u rijeku. Ostali se nasmiju, a čovjek zadobije glupav izraz na licu. Theon Greyjoy preskoči brodski bok i uhvati Catelyn oko struka, spustivši je na suhu stubu iznad njega dok mu je voda zapljuskivala čizme.
Edmure se spusti stubama da je zagrli. "Draga sestro", promrmlja muklo. Imao je duboke modre oči i usta stvorena za osmijehe, ali sada se nije smiješio. Izgledao je iscrpljeno i umorno, slomljen bitkom i oronuo od napora. Vrat mu bijaše povezan na mjestu gdje je zadobio ranu. Catelyn ga divlje zagrli.
"Tvoja tuga je moja, Cat", reče kad su se razdvojili. "Kad smo čuli za kneza Eddarda... Lannisterovi će platiti, kunem ti se, imat ćeš svoju osvetu."
"Hoće li mi to vratiti Neda?" oštro će ona. Rana je još bila odveć svježa za blaže riječi. Nije mogla sada misliti o Nedu. Nije htjela. Ne bi valjalo. Morala je biti jaka. "Sve to može pričekati. Moram vidjeti oca."
"Čeka te u svojoj dnevnoj odaji", reče Edmure.
"Knez Hoster je prikovan za postelju, moja gospo", objasni očev upravitelj. Kad je taj dobri čovjek postao tako star i sijed? "Rekao mi je da vas smjesta dovedem k njemu."
"Ja ću je odvesti." Edmure je otprati uz vodene stube i preko donjeg dvorišta, gdje su jednoć Petyr Baelish i Brandon Stark ukrstili mačeve za njezinu naklonost. Masivni pješčenjački zidovi utvrde uzdizali su se nad njima. Dok su otvarali vrata između dva stražara u kacigama s ribljom krestom, ona upita: "Koliko mu je loše?" užasavajući se odgovora čak i dok je izgovarala riječi.
Edmureov pogled bio je tmuran. "Neće još dugo biti uz nas, vele meštri. Bolje... neprestana, i mučna."
Slijepa srdžba je ispuni, srdžba na cijeli svijet; na njezina brata Edmurea i sestru Lysu, na Lannisterove, na meštre, na Neda i njezina oca i čudovišne bogove koji su ih joj obojicu kanili oduzeti. "Trebao si mi reći", ona će. "Trebao si poslati glase čim si saznao."
"On je zabranio. Nije htio da mu neprijatelji doznaju da umire. S ovakvim nemirima u kraljevstvu, bojao se ako Lannisterovi otkriju koliko je slab..."
"... da će možda napasti?" završi Catelyn, grubo. Ti si ovo skrivila, ti, šapne glas u njoj. Da nisi sebi utuvila kako moraš zarobiti patuljka...
Uspeli su se zavojitim stubama u tišini.
Utvrda je bila trostrana, poput samog Rijekotoka, te je i dnevna soba kneza Hostera bila trokutna, s kamenim balkonom koji je stršio prema istoku poput pramca kakva velikog kamenog broda. Odatle je gospodar zamka mogao vidjeti svoje zidine i bedeme, te još dalje, gdje su se vode spajale. Premjestili su očevu postelju van na balkon. "Voli sjediti na suncu i promatrati rijeke", objasni Edmure. "Oče, pogledaj koga sam doveo. Cat te je došla vidjeti..."
Hoster Tully je oduvijek bio krupan čovjek; visok i širokih ramena u mladosti, debeo kad je ostajio. Sada se činio stisnutim, mišići i meso istopili su mu se s kostiju. Čak mu se i lice uleknulo. Kad ga je Cateh/n posljednji put vidjela, kosa i brada bile su mu smeđe, dobrano prošarane sjedinama. Sada su postale bijele poput snijega.
Njegove su se oči otvorile na zvuk Edmureova glasa. "Mala maco", promrmlja glasom tankim, usukanim i propalim od boli. "Moja mala
maco." Drhtav osmijeh dotakne mu lice dok mu je ruka tražila njezinu. "Vrebao sam te..."
"Ostavit ću vas da razgovarate", reče njezin brat, poljubivši kneza oca nježno u čelo prije nego što se povukao.
Cateh/n klekne i uzme očevu ruku u svoju. Bila je to krupna ruka, ali sada bez mesa, kosti su se slobodno pomicale pod kožom, sva snaga iz nje je istekla. "Trebali ste mi reći", ona će. "Jahač, gavran..."
"Jahače zarobljavaju, ispituju", odvrati on. "Gavrane obaraju..." Zahvati ga grč boli, a njegovi prsti čvrsto stegnuše njezine. "Rakovi su mi u trbuhu... štipaju, vječito štipaju. Danju i noću. Imaju strašna kliješta, rakovi. Meštar Vyman pripravlja mi sanjivo vino, makovo mlijeko... mnogo spavam... ali htio sam biti budan da te vidim, kad dođeš. Bojao sam se... kad su ti Lannisterovi zarobili brata, tabori svud oko nas... bojao sam se da ću otići, prije nego što te uzmognem ponovno vidjeti... bojao sam se..."
"Tu sam, oče", reče ona. "S Robbom, mojim sinom. I on te želi vidjeti."
"Tvoj dječak", šapne on. "Imao je moje oči, sjećam se..."
"Imao je, i još ih ima. A dovela sam vam Jaimea Lannistera, u okovima. Rijekotok je ponovno slobodan, oče."
Knez Hoster se osmjehne. "Vidio sam. Prošle noći, kad je počelo, rekao sam im... moram vidjeti. Odnijeli su me u stražarnicu nad dverima... gledao sam s bedema. Ah, bilo je lijepo... baklje su stizale u valovima, mogao sam čuti povike kako dopiru preko rijeke... mile povike... kad je opsadna kula poletjela u zrak, bogovi... umro bih tada, i rado, samo da

sam najprije mogao vidjeti svoju djecu. Je li to tvoj dječak učinio? Je li to učinio Robb?"
"Da", Catelvn reče, divlje ponosna. "Bio je to Robb... i Brvnden. I vaš brat je ovdje, moj gospodaru."
"On." Očev glas bio je nečujan poput šapata. "Crna Riba... vratio se? Iz Doline?"
"Da."
"A Lysa?" Hladan vjetar prođe mu kroz rijetku bijelu kosu. "Bogovi budite dobri, tvoja sestra... je li i ona došla?"
Zvučao je tako pun nade i čežnje da je bilo teško reći istinu. "Ne. Žao mije..."
"O." Lice mu se izdulji, a nešto mu se svjetla ugasi u očima. "Nadao sam se... volio bih je vidjeti, prije..."
"Ona je sa svojim sinom, u Orlovu gnijezdu."
Knez Hoster umorno kimne. "Knezom Robertom sada, siroti Arryn je umro... sjećam se... zašto nije došla s tobom?"
"Boji se, moj gospodaru. U Orlovu se gnijezdu osjeća sigurno." Poljubila je njegovo izborano čelo. "Robb sigurno čeka. Hoćete li ga vidjeti? I Brvndena?"
"Tvoj sin", šapne on. "Da. Catino dijete... imao je moje oči, sjećam se. Kad se rodio. Dovedi ga... da."
"A vašeg brata?"
Njezin otac baci pogled preko rijeka. "Crna Riba", reče. "Je li se oženio? Uzeo kakvu... djevojku za ženu?"
Čak i na samrtnoj postelji, tužno pomisli Catelvn. "Nije se oženio. Znate to, oče. Neće nikad."
"Rekao sam mu... zapovjedio sam mu. Oženi se! Bio sam njegov gospodar. On zna. Moje pravo, da mu nađem mladu. Dobru mladu. Redwyneovi. Stara kuća. Mila djevojka, ljupka... bez pjega... Bethanv, da. Siroto dijete. Još čeka. Da. Još..."
"Bethanv Redwyne se udala za kneza Rowana prije više godina", podsjeti ga Catelvn. "Ima troje njegove djece."
"Ipak", promrmlja knez Hoster. "Ipak. Pljuvao je po djevojci. Redwynovima. Pljuvao je po meni. Njegov gospodar, njegov brat... ona Crna Riba. Imao sam drugih ponuda. Kćer kneza Brackena. Waldera Freya... bilo koju od tri, rekao je... Je li se oženio? Bilo kojom? Bilo kojom?"
"Ni jednom", reče Catelvn, "no prešao je mnogo liga da vas vidi, izvojevavši put do Rijekotoka. Ne bih sada bila ovdje, da nam Ser Brvnden nije pomogao."
"Oduvijek je bio ratnik", protisne njezin otac. "To je znao činiti. Vitez od Dveri, da." Nasloni se i sklopi oči, neizrecivo umoran. "Pošalji ga. Poslije. Sada ću spavati. Odveć sam bolestan za borbu. Pošalji ga gore poslije, Crnu Ribu..."
Catelyn ga nježno poljubi, zagladi mu vlasi, i ostavi ga ondje u sjeni njegove utvrde, s njegovim rijekama što su protjecale ispod. Usnuo je prije nego što je napustila dnevnu odaju.
Kad se vratila u donje dvorište, Ser Brvnden Tully stajao je na vodenim stubama u mokrim čizmama, razgovarajući sa zapovjednikom straže Rijekotoka. Smjesta joj je prišao. "Je li...?"
"Umire", reče ona. "Kao što smo se bojali."
Ogrubjelo lice njezina strica otvoreno je pokazivalo njegovu bol. Provukao je prste kroz svoju gustu sijedu kosu. "Hoće li me vidjeti?"
Ona kimne. "Veli kako je odveć bolestan za borbu."
Brvnden Crna Riba tiho se nasmije. "Predugo sam vojnik da bih u to povjerovao. Hoster će me koriti zbog one Redwynove cure čak i dok mu budemo palili pogrebnu lomaču, proklete mu kosti."
Catelvn se osmjehne, znajući da je to istina. "Ne vidim Robba."
"Otišao je s Greyjoyem u dvoranu, vjerujem."
Theon Greyjoy sjedio je na klupi u Velikoj dvorani Rijekotoka, uživajući u rogu piva i časteći garnizon njezina oca pričom o pokolju u Šaputavoj šumi. "Neki su pokušali uteći, ali smo zatvorili dolinu s obje strane i izjahali iz mraka s mačem i kopljem. Lannisterovi su morali misliti kako su ih sami Durgi napali kad je onaj Robbov vuk zašao među njih. Vidio sam kako je jednom čovjeku otrgnuo ruku s ramena, a njihovi su konji pomahnitali od njegova mirisa. Ne mogu vam reći koliko je ljudi zbačeno..."
"Theone", prekine ga ona, "gdje mogu pronaći svog sina?" "Knez Robb je otišao posjetiti božansku šumu, moja gospo."
To bi i Ned bio učinio. Očev je sin jednako kao i moj, moram zapamtiti. Obogovi, Ned...
Pronašla je Robba pod zelenim baldahinom lišća, okružena visokim mamutovcima i veličanstvenim drevnim brijestovima, kako kleči pred drvetom srca, vitkim usud-drvom s licem više sjetnim nego srditim. Njegov je dugi mač bio pred njim, vrška zarivena u zemlju, njegove ruke u rukavicama sklopljene oko balčaka. Oko njega klečali su ostali: Veliki Jon Umber, Rickard Karstark, Maege Mormont, Galbart Glover i drugi. Čak je i Tytos Blackwood bio među njima, s veličanstvenim gavranovim plaštem raskriljenim poput lepeze za njim. To su oni koji štuju drevne bogove, shvati ona. Upitala se koje je bogove ona štovala ovih dana, ali nije pronašla odgovor.
Nije ih valjalo uznemirivati pri molitvi. Bogovi moraju dobiti što im pripada... čak i okrutni bogovi koji su joj odlučili uzeti Neda, a i njezina oca kneza. Stoga Catelyn pričeka. Riječni vjetar pomicao se kroz visoko granje, a mogla je vidjeti Mlinsku kulu sa svoje desne strane, uz čije je strane puzao bršljan. Dok je stajala ondje, sva joj sjećanja nadodoše poput plime. Njezin ju je otac naučio jahati među ovim drvećem, ono je brijest s kojeg je Edmure pao kad je slomio ruku, a tamo prijeko, pod onom sjenicom, ona i Lysa igrale su se ljubljenja s Petyrom.
Nije na to pomislila godinama. Kako su mladi svi bili - ona ne starija od Šanse, Lysa mlađa od Aryje, a Petyr još mladi, no vatren. Djevojčice su ga među sobom mijenjale, ozbiljne i nasmijane naizmjence. Vratilo joj se to tako živo da je gotovo mogla osjetiti njegove znojne prste na svojim ramenima i okusiti metvicu u njegovu dahu. Metvica je oduvijek

rasla u božanskoj šumi, a Petyr ju je volio žvakati. Bio je tako smion mali dječak, uvijek u nevolji. "Pokušao mi je gurnuti jezik u usta", priznala je Catelyn svojoj sestri poslije, kad su bile same. "I meni isto", šapnula je Lysa, stidljivo i bez daha. "Svidjelo mi se."

Robb se polako podigne na noge i vrati mač u korice, a Catelyn zatekne samu sebe kako se pita je li njezin sin ikad poljubio djevojku u božanskoj šumi. Zasigurno jest. Vidjela je kako mu Jeyne Poole dobacuje vlažnooke poglede, a i neke djevojke među služinčadi, čak i one od gotovo osamnaest godina... odjahao je u bitku, i ubio ljude mačem, zasigurno ga je neka poljubila. Suze joj bijahu u očima. Ona ih je gnjevno obrisala.

"Majko", reče Robb kad ju je opazio. "Moramo sazvati vijeće. Postoje stvari o kojima valja odlučiti."

"Tvoj bi te djed volio vidjeti", reče ona. "Robbe, veoma je bolestan."

"Ser Edmure mi je rekao. Zao mi je, majko... zbog kneza Hostera i zbog tebe. No najprije se moramo sastati. Dobili smo vijesti s juga. Renly Baratheon traži krunu svoga brata."

"Renly?" ona će, zaprepašteno. "Mislila sam da će to biti knez Stannis..."

"I mi smo, moja gospo", reče Galbart Glover.

Ratno vijeće sastalo se u Velikoj dvorani, za četiri duga stola s nogarima postavljenima u slomljeni četverokut. Knez Hoster bio je preslab da prisustvuje, usnuo na svom balkonu, snivajući o suncu na rijekama svoje mladosti. Edmure je sjedio na visoku stolcu Tullvjevih, s Bryndenom Crnom Ribom pokraj sebe, i očevim vazalima poredanim slijeva i zdesna duž pokrajnjih stolova. Vijest o pobjedi kod Rijekotoka doprla
je do odbjeglih knezova Trozupca, privukavši ih natrag. Ušao je Karyl Vance, sada knez, budući da je njegov otac umro pod Zlatnim zubom. Ser Marq Piper bijaše s njim, a doveli su jednog Darrvja, Ser Ravmunova sina, momčića ne starijeg od Brana. Knez Jonos Bracken stigao je iz ruševina Kamene živice, mrka pogleda i prijeteći, te zauzeo mjesto što dalje od Tvtosa Blackvvooda što su mu stolovi dopuštali.

Sjevernjački knezovi sjedili su nasuprot, s Catelvn i Robbom sučelice njezinu bratu preko stolova. Bilo ih je manje. Veliki Jon sjedio je uz Robbovu ljevicu, a potom Theon Greyjoy; Galbart Glover i kneginja Mormont bijahu desno od Catelvn. Knez Rickard Karstark, suhonjav i upalih očiju u svojoj tuzi, zauzeo je svoj stolac poput čovjeka u noćnoj mori, duge brade nepočešljane i neoprane. Ostavio je dva sina mrtva u Šaputavoj šumi, a nije bilo vijesti o trećem, najstarijem, koji je vodio karstarkovska koplja protiv Tywina Lannistera na Zelenim rašljama.

Prepirka je trajala do kasno u noć. Svaki knez imao je pravo govora, pa su i te kako govorili... i vikali, i psovali, i raspravljali, i laskali, i šalili se, i pogađali, i treskali pivskim vrčevima po stolu, i prijetili, i odlazili, te se vraćali mrki ili nasmiješeni. Catelvn je sjedila i slušala sve to. Roose Bolton je ponovno okupio razbijene ostatke njihove druge vojske na kraju nasipa. Ser Helman Tallhart i Walder Frey još su držali Blizance. Vojska kneza Tywina prešla je Trozubac, i kretala se prema Harrenhalu. A bila su dva kralja u kraljevstvu. Dva kralja, a nimalo sloge.

Mnogo je vazalskih knezova htjelo odmah marširati na Harrenhal, da se sukobe s knezom Tywinom i učine kraj lannisterskoj moći za sva vremena. Mladi, raspaljivi Marq Piper, je nasuprot tomu, naredio udar na Bacačevu hrid sa zapada. Drugi su pak savjetovali strpljenje. Rijeko-tok je razdvojio lannisterske putove opskrbe, istaknuo je Jason Mallister; neka pričekaju pravi čas, uskraćujući knezu Tywinu svježe novake i namirnice dok budu učvršćivali svoju obranu i odmarali iscrpljene trupe. Knez Blackwood za to nije htio ni čuti. Trebali su završiti posao započet u Šaputavoj šumi. Marširati na Harrenhal i dovesti vojsku Roosea Boltona također. Sto je Blackwood predlagao, Bracken je pobijao, kao i uvijek; knez Jonos Bracken ustao je tvrdeći kako trebaju zavjetovati svoju odanost kralju Renlvju i premjestiti se na jug kako bi pridružili svoju silu njegovoj.

"Renly nije kralj", reče Robb. Bijaše to prvi put što je njezin sin prozborio. Poput svoga oca, znao je slušati.

"Ne mislite valjda ostati uz Joffreyja, moj kneže", reče Galbart Glover. "Smaknuo vam je oca."

"To ga čini zlim", odvrati Robb. "Ne znam čini li to Renlvja kraljem. Joffrey je ipak Robertov najstariji čistokrvni sin, stoga je prijestolje po pravu njegovo, u skladu sa svim zakonima kraljevstva. Ako umre, a kanim se pobrinuti da to i učini, ima mlađeg brata. Tommen je sljedeći na redu iza Joffreyja."

"Tommen nije ništa manje Lannister", prasne Ser Marq Piper.

"Kao što velite", reče Robb, uznemiren. "No ako nijedan od njih nije kralj, kako bi to onda mogao biti knez Renly? On, mladi od Robertove braće. Bran ne može biti knez Oštrozimlja prije mene, a Renly ne može biti kralj prije kneza Stannisa."

Kneginja Mormont se složi. "Knez Stannis ima veće pravo."

"Renly je okrunjen", reče Marq Piper. "Visovrt i Krajoluje podržavaju njegov zahtjev, a ni Dornijci neće oklijevati. Ako Oštrozimlje i Ri-jekotok pridaju svoje snage njegovoj, imat će pet od sedam velikih kuća na svojoj strani. Šest, ako se Arryni predomisle! Šest protiv Hridi! Moja gospodo, unutar godine dana, imat ćemo njihove glave na kolcu, kraljice i kralja dječaka, kneza Tywina, Vražićka, Kraljosjeka, Ser Kevana, sviju njih! To ćemo dobiti udružimo li se s kraljem Renlyjem. Što knez Stannis ima nasuprot tomu, da bismo sve to odbacili?"

"Pravo", tvrdoglavo će Robb. Catelyn pomisli kako je zvučao jezovito poput svog oca kad je to rekao.

"Dakle, želite da se izjasnimo za Stannisa?" upita Edmure.

"Ne znam", reče Robb. "Molio sam se da doznam što mi je činiti, ali bogovi mi nisu odgovorili. Lannisterovi su ubili mog oca kao izdajnika, a svi znamo daje to bila laž, ali ako je Joffrey zakoniti kralj, a mi se budemo borili protiv njega, bit ćemo izdajice."

"Moj knez otac savjetovao bi oprez", reče Ser Stevron, s frevevskim lasičjim osmijehom. "Čekajte, neka ova dva kralja odigraju svoju igru prijestolja. Kad završe bojevati, možemo saviti koljeno pred pobjednikom, ili mu se suprotstaviti, kako izaberemo. S Renlvjevim naoružavanjem, knez Tywin bi vjerojatno pozdravio primirje... i siguran povratak svoga sina. Plemenita gospodo, dopustite mi da pođem k njemu u Harenhall i ugovorim dobre uvjete i otkupnine..."
Jeka uvreda zagluši njegov glas. "Kukavico!" grmio je Veliki Jon. "Moljakanje za primirjem učinit će nas da se doimamo slabima", objavi
kneginja Mormont. "Proklete bile otkupnine, ne smijemo predati Kraljosjeka", vikao je Rickard Karstark.
"Zašto ne mir?" upita Catelvn.
Knezovi je pogledaju, ali Robbove su oči bile te koje je osjetila, njegove i samo njegove. "Moja gospo, umorili su mog plemenitog oca, vašeg muža", on će strogo. Isukao je svoj dugi mač i položio ga na stol preda se, blistav čelik na grubo drvo. "Ovo je jedini mir koji imam za Lannisterove."
Veliki Jon zagrmi odobravajući, a ostali pripojiše svoje glasove, uzvikujući i isukujući mačeve te udarajući šakama o stol. Catelvn pričeka da se stišaju. "Moja gospodo", tada će ona, "knez Eddard je bio vaš lenski gospodar, no ja sam dijelila njegovu postelju i rodila mu djecu. Zar mislite da ga volim išta manje od vas?" Njezin je glas umalo prepukao od tuge, ali ona duboko udahne i umiri se. "Robbe, da ga taj mač može vratiti, ne bih ti dopustila da ga vratiš u tok sve dok Ned opet ne bi stajao uza me... ali on je otišao, i ni stotine Saputavih šuma ne mogu to promijeniti. Ned je otišao, i Daryn Hornwood, i odvažni sinovi kneza Karstarka, i mnogi drugi dobri ljudi uz njih, i nijedan od njih neće nam se vratiti. Moramo li imati još smrti?"
"Vi ste žena, moja gospo", zatutnji Veliki Jon svojim dubokim glasom. "Žene ne razumiju ove stvari."
"Vi ste nježni spol", reče knez Karstark, sa svježim crtama tuge na svom licu. "Muškarcu je potrebna osveta."
"Dajte mi Cersei Lannister, kneže Karstarku, i vidjet ćete koliko nježna jedna žena može biti", odvrati Catelvn. "Možda ne razumijem taktiku i strategiju... ali razumijem jalovost. Pošli smo u rat kad su lannisterske vojske harale riječnom krajinom, a Ned bio zatočenik, lažno optužen za izdaju. Borili smo se da obranimo sebe, i zadobijemo slobodu moga gospodara.
Pa, jedno je učinjeno, a drugo je zauvijek izvan našeg domašaja. Tugovat ću za Nedom do kraja svojih dana, ali moram misliti na žive. Želim da mi se moje kćeri vrate, a kraljica ih još uvijek drži. Budem li morala zamijeniti naša četiri Lannistera za njihova dva Starka, nazvat ću to niskom cijenom i zahvaliti bogovima. Želim te na sigurnom, Robbe, da vladaš Oštrozimljem s očeva stolca. Želim da živiš svoj život, poljubiš djevojku, oženiš se i postaneš otac sinu. Želim ispisati kraj ovomu. Želim poći kući, moja gospodo, i oplakali svog muža."
Dvorana je bila vrlo tiha kad je Catelvn završila govor.

"Mir", reče njezin stric Brvnden. "Mir je sladak, moja gospo... ali pod kojim uvjetima? Ne valja mač pretvoriti u ralo, ako ga sutradan morate ponovno prekovati."
"Zbog čega su Torrhen i moj Eddard umrli, ako se moram vratiti u Karhold ni sa čim doli njihovim kostima?" upita Rickard Karstark.
"Da", reče knez Bracken. "Gregor Clegane opustošio je moja polja, poklao moj puk, i ostavio Kamenu živicu u zadimljenim ruševinama. A sada da savijem koljeno pred onima koji su ga poslali? Zbog čega smo se borili, ako moramo vratiti sve kako je bilo prije?"
Knez Blackwood se složi, na Catelvnino iznenađenje i očaj. "Pa i ako se pomirimo s kraljem Joffrevjem, nećemo li tada biti izdajice kralja Renlvja? Što ako jelen nadvlada lava, gdje će nas onda to ostaviti?"
"Što god odlučite za sebe, ja nikad neću nazvati Lannistera svojim kraljem", objavi Marq Piper.
"Ni ja!" povikne mali Darry. "Neću nikad!"
Povici ponovno započnu. Catelvn je sjedila u beznađu. Bila je tako blizu, pomisli. Gotovo su poslušali, gotovo... ali trenutak je minuo. Neće biti mira, ni mogućnosti zacjeljivanja, ni sigurnosti. Pogledala je svog sina, promatrala ga dok je slušao raspru knezova, mršteći se, uznemiren, no oženjen svojim ratom. Obvezao se da će se vjenčati s kćeri Waldera Freya, ali ona je jasno vidjela njegovu pravu nevjestu pred sobom: mač koji je položio na stol.
Catelvn je mislila na svoje djevojčice, pitajući se hoće li ih ikad više vidjeti, kadli Veliki Jon zatetura.
"MOJA GOSPODO!" vikne, glasom koji se odbio o rožnice. "Evo što ja velim ovim dvama kraljevima!" Pljunuo je. "Renly Baratheon nije mi ništa, a ni Stannis. Zašto bi oni vladali mnome i mojima, s nekakva cvjetna stolca u Visovrtu ili Dornu? Što oni znaju o Zidu ili vučjoj šumi ili humcima Prvih ljudi? Čak su i njihovi bogovi krivi. A neka Drugi odnesu i Lannistere, pun mi ih je nos." Posegne preko svog ramena i isuče svoj golemi dvoručni mač. "Zašto ne bismo ponovno vladali sami sobom? Vjenčali smo se sa zmajevima, a zmajevi su svi pomrli!" On uperi oštricu u Robba. "Ondje sjedi jedini kralj pred kojim kanim saviti svoje koljeno, moja gospodo", zagrmi on. "Kralj na Sjeveru!"
I on klekne, te položi svoj mač njezinu sinu pred noge.
"Pristat ću na mir pod takvim uvjetima", reče knez Karstark. "A oni mogu zadržati i svoj crveni zamak i svoj željezni stolac." Izvuče svoj dugi mač iz korica. "Kralj na Sjeveru!" reče, kleknuvši uz Velikoga Jona.
Maege Mormont ustane. "Kralj Zime!" objavi, i položi svoj šiljcima načičkani buzdovan pokraj njihovih mačeva. A i riječni su knezovi ustajali, Blackwood, Bracken i Mallister, kuće kojima se nikad nije vladalo iz Oštrozimlja, no Catelvn ih je gledala kako se dižu i izvlače oštrice, savijaju koljena i uzvikuju drevne riječi koje se nisu čule u kraljevstvu više od

tri stotine godina, otkako je Aegon Zmaj došao učiniti od Sedam kraljevina jednu... no sada su se ponovno čule, odzvanjajući s greda dvorane njezina oca:
"Kralj na Sjeveru!" "Kralj na Sjeveru!" "KRALJ NA SJEVERU!"

DAENERYS
Zemlja bijaše crvena, mrtva i ispržena, a do dobrog je drva bilo teško doći. Njezini dobavljači vratiše se s čvornatim pamuk-drvom, grimiznim grmljem, snopovima smeđe trave. Uzeli su dva najuspravnija drva, odsjekli im grane i grančice, ogulili koru, i prepolovili ih, slažući cjepanice u četverokut. Njegovu sredinu ispuniše slamom, granjem, strugotinama kore i svežnjevima suhe trave. Rakharo odabra pastuha iz malog krda koje im je preostalo; nije bio ravan riđanu khala Droga, ali malo je konja bilo. U središtu četverokuta, Aggo ga nahrani suhom jabukom i obori u trenu udarcem sjekire između očiju.
Svezanih ruku i nogu, Mirri Maz Duur promatrala je iz prašine s nemirom u svojim crnim očima. "Nije dovoljno ubiti konja", reče Dany. "Sama po sebi, krv nije ništa. Nemate riječi da načinite čaroliju, niti mudrosti da ih pronađete. Mislite li da je krvava magija igra za djecu? Zovete me maegi kao da je to kletva, ali sve što ta riječ znači jest mudar. Vi ste dijete, s dječjim neznanjem. Što god kanite učiniti, nećete uspjeti. Oslobodite me ovih spona i pomoći ću vam."
"Umorna sam od maeginog revanja", Dany će Jhogu. On joj prinese svoj bič, i nakon toga svećenica ušuti.
Nad konjskom lešinom, podigoše platformu od oguljenih cjepanica; debla manjih stabala i glavnih većih grana, te najdebljih najuspravnijih grana koje su mogli naći. Polagali su drvo od istoka prema zapadu, od izlaska sunca prema njegovu zalasku. Na platformu naslagaše blago khala Droga: njegov veliki šator, njegove obojene prsluke, njegova sedla i ormu, bič koji mu je darovao otac kad je dosegao muževno doba, arakh koji je upotrijebio da ubije khala Oga i njegova sina, moćan luk od zmajeve kosti. Aggo je također htio dodati oružje koje su Drogovi jahači-pobratimi poklonili Dany kao vjenčani dar, ali je ona to zabranila. "Moje je", reče mu, "i kanim ga zadržati." Drugi sloj granja bio je naslagan oko khalova blaga, a svežnjevi suhe trave razbacani oko njih.
Ser Jorah Mormont odvuče je na stranu dok se sunce šuljalo prema zenitu. "Princezo..." počne.
"Zašto me tako zovete?" izazove ga Dany. "Moj brat Viserys bio je vaš kralj, zar ne?"
"Bio je, moja gospo."
"Viserys je mrtav. Ja sam njegova nasljednica, posljednja krv kuće Targaryen. Što je bilo njegovo sada je moje."
"Moja... kraljice", reče Ser Jorah, spuštajući se na jedno koljeno. "Moj mač koji je bio njegov sad je vaš, Daenervs. I moje srce također, koje nikad nije pripadalo vašem bratu. Ja sam samo vitez, i nemam vam što ponuditi osim izgnanstva, ali preklinjem vas, čujte me. Pustite khala Droga da ode. Nećete biti sami. Obećavam vam, nitko vas neće odvesti u Vaes Dothrak ako vi ne želite poći. Ne morate se pridružiti dosh khaleenama. Pođite na istok sa mnom. Yi Ti, Qarth, Nefritsko more, Asshai pokraj Sjene. Vidjet ćemo sva čuda još neviđena, i piti vina koja nam bogovi odluče poslužiti. Molim vas, khaleesi. Znam što kanite. Ne činite to. Ne činite to."
"Moram", reče mu Dany. Dotakne mu lice, nježno, tužno. "Vi ne razumijete."
"Razumijem da ste ga ljubili", reče Ser Jorah glasom muklim od očaja. "I ja sam nekoć ljubio svoju gospu ženu, no nisam umro s njom. Moja ste kraljica, moj mač je vaš, ali ne tražite od mene da stojim po strani dok se uspinjete na Drogovu lomaču. Neću vas gledati kako gorite."
"Toga se bojite?" Dany ga lako poljubi u široko čelo. "Nisam baš takvo dijete, dragi ser."
"Ne kanite umrijeti s njim? Prisežete, moja kraljice?"
"Prisežem", ona će na zajedničkome jeziku Sedam kraljevina koje su po pravu bile njezine.
Treća ravnina platforme bijaše ispletena od grančica ne debljih od prsta, i prekrivena suhim lišćem i suharcima. Polagali su ih od sjevera prema jugu, od leda prema vatri, i nagomilali visoko na njih meke jastuke i svilene ponjave. Sunce se već počelo spuštati prema zapadu kad su bili gotovi. Dany okupi Dothrake oko sebe. Ostalo ih je manje od stotinu. S koliko ih je počeo Aegon? pitala se. Nije bilo važno.
"Vi ćete biti moja khalasara", reče im ona. "Vidim lica robova. Oslobađam vas. Skinite svoje ovratnike. Idite ako želite, nitko vam neće nauditi. Ostanete li, bit ćete braća i sestre, muževi i žene." Crne su je oči promatrale, oprezne, bezizražajne. "Vidim djecu, žene, naborana lica starih. Bila sam dijete jučer. Danas sam žena. Sutra ću ostarjeti. Svakomu od vas velim, dajte mi svoje ruke i svoja srca, i za vas će uvijek biti mjesta." Okrenula se trojici mladih ratnika iz svoje khase. "Jhogo, tebi dajem bič sa srebrnim drškom koji bijaše moj vjenčani dar i imenujem te koom, te tražim tvoju prisegu da ćeš živjeti i umrijeti kao krv moje krvi, jašući uza me kako bi me štitio od zla."
Jhogo uze bič iz njezinih ruku, ali lice mu bijaše zbunjeno. "Khaleesi", reče oklijevajući, "to se ne radi. Bila bi za me sramota da sam jahač-pobratim jednoj ženi."
"Aggo", zovne Dany, ne obraćajući pažnju na Jhogove riječi. Osvrnem li se za sobom izgubljena sam. "Tebi dajem luk od zmajeve kosti koji bijaše moj vjenčani dar." Bio je dvostruko savijen, sjajno crn i skupocjen, viši od nje. "Imenujem te koom, te tražim tvoju prisegu da ćeš živjeti i umrijeti kao krv moje krvi, jašući uza me kako bi me štitio od zla."
Aggo prihvati luk spuštena pogleda. "Ne mogu izustiti te riječi. Samo muškarac može voditi khalasaru ili imenovati koa."
"Rakharo", reče Dany, okrećući leđa odbijaču, "ti ćeš imati veliki arakh koji bijaše moj vjenčani dar, s balčakom i oštricom urezanima u zlatu. A i tebe imenujem koom, te tražim tvoju prisegu, da ćeš živjeti i umrijeti kao krv moje krvi, jašući uza me kako bi me štitio od zla."

"Vi ste khaleesi", reče Rakharo, uzimajući arakh. "Jahat ću uz vas do Vaes Dothraka podno Majke svih gora, i štititi vas od zla dok ne zauzmete svoje mjesto sa staricama dosh khaleena. Više ne mogu obećati."
Ona kimne, mirno kao da nije čula njegov odgovor, i okrene se posljednjem od svojih junaka. "Ser Jorah Mormont", reče, "prvi i najveći od mojih vitezova, nemam vjenčanog dara koji bih vam dala, ali kunem vam se, jednog ćete dana iz mojih ruku dobiti mač kakva svijet nije ugledao, zmajem iskovan i načinjen od valyrijskog čelika. I od vas tražim vašu prisegu."
"Imate je, moja kraljice", reče Ser Jorah, kleknuvši kako bi položio svoj mač pred njezine noge. "Kunem se da ću vam služiti, pokoravati vam se i umrijeti za vas ako ustreba."
"Što god da se dogodi?" "Što god da se dogodi."
"Držat ću vas za riječ. Molit ću se da nikad ne požalite što ste je dali." Dany ga podigne na noge. Uspinjući se na prste kako bi dosegnula njegove usne, ona nježno poljubi viteza te reče: "Vi ste prvi od moje kraljičine straže."
Mogla je osjetiti oči khalasare na sebi dok je ulazila u svoj šator. Dothraki su mrmljali i dobacivali joj čudne skrivene poglede krajičcima tamnih bademastih očiju. Držali su je ludom, Dany shvati. Možda je i bila. Doznat će uskoro. Osvrnem li se za sohom izgubljena sam.
Njezina je kupelj bila kipuća kad joj je Irri pomogla da uđe u kadu, ali Dany nije ni ustuknula ni glasno viknula. Voljela je vrućinu. Od nje se osjećala čistom. Jhiqui je namirisala vodu uljima koja je pronašla na tržnici u Vaes Dothraku; para se uzdizala vlažna i miomirisna. Doreah joj je oprala kosu i iščešljala je, rasplećući klupka i uzlove. Irri joj je istrljala leđa. Dany je sklopila oči i pustila da je miris i toplina obaviju. Mogla je osjetiti kako joj vrelina prodire u osjetljivo područje između bedara. Zadrhtala je kad je ušla u nju, a njezina bol i ukočenost naizgled se istopiše. Plutala je.
Kad je bila čista, njezine joj sluškinje pomogoše izići iz vode. Irri i Jhiqui su je osušile lepezama, dok joj je Doreah češljala kosu sve dok nije padala poput rijeke tekućeg srebra niz njezina leđa. Namirisale su je mirodijskim cvijetom i cimetom; dodir na svaki pregib, iza ušiju, i na vrške njezinih mlijekom otežanih dojki. Posljednja kapljica bila je za njezino spolovilo. Irrin prst činio se hladnim i svježim poput ljubavnikova poljupca kad je kliznuo nježno između njezinih usana.
Nakon toga, Dany ih sve udalji, kako bi mogla pripremiti khala Droga za njegovo konačno jahanje u noćne zemlje. Oprala mu je tijelo i iščešljala i nauljila kosu, prolazeći kroz nju prstima posljednji put, osjećajući njezinu težinu, sjećajući se kad ju je dotakla prvi put, noći njihova bračnog jahanja. Njegova kosa nikad nije bila odrezana. Koliko je ljudi moglo umrijeti neodrezane kose? Zarila je lice u nju i udahnula taman miomiris ulja. Mirisao je na travu i toplu zemlju, na dim, sjeme i konje. Mirisao je na Droga. Oprosti mi, sunce mog života, pomisli ona. Oprosti mi za sve što sam učinila i što moram učiniti. Platila sam cijenu, moja zvijezdo, ali bila je previsoka, previsoka...
Dany mu isplete kosu u pletenicu i provuče brkove kroz srebrne prstenove te objesi njegove zvončiće jednog za drugim. Toliko zvončića, zlatnih i srebrnih i brončanih. Zvončića da ga njegovi neprijatelji čuju kako dolazi i pokolebaju se od straha. Obula mu je gamaše od konjske dlake i visoke čizme, zakopčavši mu pojas otežao od zlatnih i srebrnih medaljona oko pojasa. Preko njegovih ranjenih prsa navukla je obojeni prsluk, star i izblijedio, onaj koji je Drogo najviše volio. Za sebe je odabrala hlače od grube svile, sandale koje su se vezivale do pola njezinih nogu i prsluk nalik na Drogov.
Sunce je zalazilo kad ih je pozvala da odnesu njegovo tijelo na lomaču. Dothraki su gledali u tišini kako ga Jhogo i Aggo iznose iz šatora. Dany je hodala za njima. Polegli su ga na njegove jastuke i svilu, glave prema Majci svih gora daleko na sjeveroistoku.
"Ulja", ona zapovjedi, a oni iznesoše vrčeve i izliše ih po lomači, namočivši svilu, granje i svežnjeve suhe trave, sve dok ulje nije prokapalo ispod cjepanica, a zrak bio bogat miomirisima. "Donesite moja jaja", naloži Dany svojim sluškinjama. Nešto u njezinu glasu natjera ih da potrče.
Ser Jorah je uhvati za ruku. "Moja kraljice, Drogo nema potrebe za zmajevim jajima u zemljama noći. Bolje ih je prodati u Asshaiju. Prodajte jedno i moći ćemo kupiti brod koji će nas vratiti u Slobodne gradove. Prodajte tri i bit ćete bogata žena u svim svojim danima."
"Nisu mi ih darovali da ih prodam", reče mu Dany.
Sama se uspela na lomaču kako bi položila jaja oko svoga sunca-i-zvijezda. Crno pokraj njegova srca, ispod ruke. Zeleno pokraj njegove glave, njegove pletenice omotane oko njega. Žućkastozlatno dolje između njegovih nogu. Kad ga je poljubila posljednji put, Dany je mogla okusiti slatkoću ulja na njegovim usnama.
Dok je silazila s lomače, opazi da ju Mirri Maz Duur gleda. "Vi šte ludi", promuklo će svećenica.
"Je li tako dalek put od ludosti do mudrosti?" upita Dany. "Ser Jorah, uhvatite ovu maegi i vežite je na lomaču."
"Ne... moja kraljice, ne, počujte me..."
"Učinite kako velim." Oklijevao je, sve dok se njezin gnjev nije razbuktao. "Prisegnuli ste da ćete mi se pokoravati, što god da se dogodi. Rakharo, pomozi mu."
Svećenica nije vikala dok su je odvlačili do khal Drogove lomače i privezivali za stup među njegovim blagom. Dany sama izlije ulje po ženinoj glavi. "Hvala ti, Mirri Maz Duur", reče, "na poukama koje si mi dala."
"Nećete me čuti kako vrištim", odvrati Mirri dok joj je ulje kapalo s kose i namakalo odjeću.
"Hoću", reče Dany, "ali nisu tvoji krici ono što želim, već samo tvoj život. Sjećam se što si mi rekla. Samo se smrću može platiti život." Mirri Maz Duur otvori usta, ali ne odgovori. Dok se udaljavala, Dany opazi kako je iz maeginih bezdušnih crnih očiju nestao prezir; na njegovu mjestu bilo je nečeg što je možda bilo strah. Tada se više nije imalo što učiniti već promatrati sunce i tražiti prvu zvijezdu.

Kad konjski knez umre, njegova konja ubiju s njim, kako bi mogao odjahati ponosno u noćne zemlje. Tijela pale pod otvorenim nebom, a khal se uzdiže na svom vatrenom konju kako bi zauzeo svoje mjesto među zvijezdama. Što je jače čovjek gorio za života, to će mu njegova zvijezda svjetlije sjati u tami.
Jhogo je prvi opazi. "Ondje", reče prigušenim glasom. Dany pogleda i vidje je, nisko na zapadu. Prva zvijezda bila je komet, koji je plamtio crveno. Krvavo crveno; vatreno crveno; zmajev rep. Nije mogla tražiti čvršći znamen.
Dany uzme baklju iz Aggove ruke i baci je među cjepanice. Ulje smjesta prihvati vatru, granje i suha trava otkucaj srca poslije. Sićušni plamenovi frcali su iz drva poput hitrih crvenih miševa, kližući po ulju i skakućući s kore na granu i list. Rastuća vrelina zapahne joj lice, meko i naglo poput ljubavnikova daha, ali za nekoliko sekundi postade nepodnošljivo vruće. Dany zakorači natrag. Drvo je pucketalo, sve jače i jače. Mirri Maz Duur počela je pjevati reskim, jecavim glasom. Plamen je plesao i svijao se, utrkujući se duž platforme. Sumrak se ljeskao dok se sam zrak naoko talio od vrućine. Dany začu kako cjepanice cvrče i praskaju. Plamen je obavio Mirri Maz Duur. Njezina pjesma postade glasnija, reskija... tad ona stane soptati, iznova i iznova, a njezina se pjesma pretvori u drhtavi jauk, tanak, visok i prepun agonije.
A sada je plamen dosegnuo njezina Droga, i obavio ga. Njegovo se ruho zapali, i na trenutak khal bijaše odjeven u pramenove lepršave narančaste svile i vriježe vijugava dima, sivog i masnog. Danyne su se usne razdvojile i ona se zatekne kako zadržava dah. Dio nje htio je poći k njemu, kao što se Ser Jorah plašio, poletjeti u plamen kako bi ga zamolila za oprost i uvela ga u se posljednji put, dok bi vatra otapala meso s njihovih kostiju sve dok ne bi bili jedno, zauvijek. Mogla je nanjušiti zadah izgorjela mesa, ništa drugačiji od konjetine pečene u ognjišnoj jami. Lomača je bjesnjela u sve tamnijem sutonu poput kakve goleme zvijeri, zaglušivši tihe krikove Mirri Maz Duur i šaljući uvis dugačke plamene jezike da ližu trbuh noći. Kako je dim bivao sve gušći, Dothraki se stadoše povlačiti, kašljući. Golemi narančasti zapuši vatre razvijali su svoje barjake na onom paklenom vjetru, cjepanice siktale i pucketale, užaren pepeo uzdizao se na dimu kako bi odlebdio u mrak poput mnoštva netom rođenih krijesnica. Vrućina je udarala po zraku veličanstvenim crvenim krilima, prisilivši Dothrake na povlačenje, prisilivši na povlačenje čak i Mormonta, ali Dany je ostala na mjestu. Bila je zmajeva krv, a oganj je bio u njoj.
Naslutila je istinu davno prije, pomisli Dany dok je koračala bliže vatri, ali žeravnik nije dostajao. Plamen se izvijao pred njom poput žena koje su plesale na njezinu vjenčanju, okrećući se, pjevajući i vrteći svoje žute, narančaste i grimizne velove, pogledu strahotni, no ljupki, tako ljupki, oživjeli od vreline. Dany raskrili ruke prema njima, kože porumenjele i užarene. I ovo je vjenčanje, pomisli. Mirri Maz Duur je utihnula. Svećenica ju je držala djetetom, ali djeca odrastu, i djeca nauče. Još jedan korak i Dany je mogla osjetiti vrućinu pijeska na tabanima svojih nogu, čak i kroz sandale. Znoj joj se slijevao niz bedra i između grudi te u potocima po njezinim obrazima, gdje su suze nekoć tekle. Ser Jorah je vikao iza nje, ali on više nije bio važan, samo je oganj bio važan. Plamen bijaše tako lijep, nešto najljepše što je ikad vidjela, svaki krak poput vješca odjevena u žutu, narančastu i grimiznu boju, vrteći dugačke zadimljene plašteve. Ugledala je grimizne ognjene lavove i velike žute zmije i jednoroge načinjene od svijetlomodrog plamena; vidjela je ribe, lisice i čudovišta, vukove i svijetle ptice i drveće u cvatu, svako ljepše od prethodnog. Ugledala je konja, velikog sivog pastuha oslikana dimom, lepršave grive nalik na nimbus modrog plamena. Da, ljubavi moja, moje sunce-i-zvijezde, da, uzjaši sada, jaši sada.
Njezin prsluk počeo se pušiti, pa ga Dany svuče i pusti ga da padne na pod. Obojena koža provali u plamen dok je skakutala bliže vatri, golih prsa naspram žaru, s potocima mlijeka što je tekJo iz njezinih crvenih i natečenih bradavica. Sada, pomisli, sada, i na trenutak ona nazre
khal Droga pred sobom, posjednuta na njegova pastuha od dima, s plamtećim bičem u ruci. Nasmiješio se, a bič se poput zmije ovio oko vatre, sikćući.
Čula je prasak, zvuk pucanja kamena. Platforma od drva, granja i trave pomakne se i uruši. Komadići gorućeg drva kliznuše na nju, te Dany zasuše pepeo i žeravica. I još je nešto drugo padalo, odskakujući i kotrljajući se, kako bi sletjelo pred njezine noge; komad zaobljena kamena, blijed sa žilicama od zlata, slomljen i zadimljen. Huka ispuni svijet, no nejasno kroz vatreni slap Dany začu kako žene kriče, a djeca uzvikuju od čuda.
Samo se smrću može platiti život.
I tad stiže drugi prasak, glasan i oštar poput groma, dim se uskomeša i zavrti oko nje, lomača pomakne, cjepanice rasprše dok je oganj doticao njihova skrivena srca. Čula je njištanje preplašenih konja, i glasove Dothraka uzdignute u povike straha i užasa, i Ser Joraha kako joj doziva ime i preklinje. Ne, htjela mu je doviknuti, ne, moj dobri viteže, ne bojte se za mene. Vatra je moja. Ja sam Daenerys U-oluji-rođena, kći zmajeva, nevjesta zmajeva, majka zmajeva, žarne vidite? Žarne VIDITE? Uz riganje plamena i dim koji se propinjao trideset stopa u nebo, lomača se stropošta i sruši oko nje. Ne bojeći se, Dany zakorači naprijed u ognjenu oluju, dozivajući svoju djecu.
Treći prasak bio je glasan i oštar poput loma svijeta.
Kad je oganj konačno zamro i tlo postalo dovoljno hladno da se po njemu može hodati, Ser Jorah Mormont ju je našao usred pepela, okruženu pocrnjelim cjepanicama i komadićima žeravice te spaljenim kostima muškarca, žene i pastuha. Bila je gola, prekrivena čađom, odjeće pretvorene u pepeo, prelijepe kose posve spržene... no ona bijaše neozlijeđena. Žućkastozlatni zmaj sisao je njezinu lijevu dojku, zelenobrončani desnu. Njezine su ih ruke čvrsto privijale. Crnogrimizna zvijer bila joj je ovijena oko ramena, duga zavojita vrata namotana pod njezinom bradom. Kad je ugledala Joraha, podigla je glavu i promotrila ga očima crvenim poput žeravice.
Bez riječi, vitez je pao na koljena. Muževi njezine khase stigoše za njim. Jhogo bijaše prvi koji je položio svoj arakh pred

njezine noge. "Krvi moje krvi", promrmlja, zarivši lice u zadimljenu zemlju. "Krvi moje krvi", čula je kako Aggo ponavlja poput jeke. "Krvi moje krvi", viknuo je Rakharo.
A za UJima stigoše njezine sluškinje, a potom i ostali, svi Dothraki, muškarci, žene i djeca, a Dany ih je samo morala pogledati u oči da zna kako su sada bili njezini, danas i sutra i zauvijek, njezini kao što nikad nisu bili Drogovi.
Dok se Daenerys Targarven podizala na noge, njezin crni zmaj zasikće, a blijedi dim mu se izvije iz gubice i nosnica. Druga dva odijeliše se od njezinih prsa i pripojiše svoje glasove zovu, raširivši prozirna krila i uskomešavši zrak, i prvi put u stotinu godina noć oživi od glazbe zmajeva.

DODATAK

KUĆA BAPATHEON

Najmlađa od Velikih kuća, rođena tijekom Osvajačkih ratova. O njezinu osnivaču, Orysu Baratheonu, kružile su glasine daje nezakonit brat Aegona Zmaja. Orys se uzdigao od običnog vojnika do jednog od Aegonovih najhrabrijih zapovjednika. Kad je porazio i umorio Argilaca Oholog, posljednjeg Olujnog kralja, Aegon ga je nagradio Argilacovim zamkom, zemljom i kćerkom. Orys se oženio djevojkom, i posvojio stijeg, časti i geslo njezina roda.
Grb Baratheonovih je crni okrunjeni jelen na zlatnom polju. Njihovo geslo je Naša je srdžba.
KRALJ ROBERT BARATHEON, Prvi svoga imena
• njegova žena, KRALJICA CERSEI, od kuće Lannister
• njihova djeca:
• PRINC JOFFREY, nasljednik Željeznog prijestolja, dvanaestogodišnji dječak
• PRINCEZA MYRCELLA, osmogodišnja djevojčica
• PRINC TOMMEN, sedmogodišnji dječak
• njegova braća:
• STANNIS BARATHEON, knez Zmajeva kamena
• njegova žena, KNEGINJA SELYSE od kuće Florent
• njihova kći, SHIREEN, devetogodišnja djevojčica
• RENLY BARATHEON, knez Krajoluje
• njegovo malo vijeće:
• VELIKI MEŠTAR PYCELLE
• KNEZ PETYR BAELISH, zvan MALOPRSTI, glavni rizničar
• KNEZ STANNIS BARATHEON, vrhovni zapovjednik mornarice
• KNEZ RENLY BARATHEON, vrhovni zakonodavac
• SER BARRISTAN SELMY, Vrhovni zapovjednik kraljevske straže
• VARYS, eunuh, zvan Pauk, glavni uhoda
• njegovi dvorjani i podanici:
• SERILYN PA YNE, Kraljeva pravda, krvnik
• SANDOR CLEGANE, zvan Pas, zakleti štit princa Joffrevja
• JANOS SLYNT, pučanin, zapovjednik Gradske straže u Kraljevu grudobranu
• JALABHAR XHO, prognani princ s Ljetnog otočja
• MALI LUNA, lakrdijaš i luda
• LANCEL i TYREK LANNISTER, kraljevi štitonoše, kraljičini rođaci
• SER ARON SANTAGAR, glavni oružnik • njegova Kraljevska garda:
• SER BARRISTAN SELMY, Vrhovni zapovjednik
• SER JAIME LANNISTER, zvan Kraljosjek •SER BOROS BLOUNT •SERMERYNTRANT
•SER ARYS OAKHEART
• SER PRESTON GREENFIELD
• SER MANDON MOORE
Najvažnije kuće prisegnute Krajoluji su Selmy, Wylde, Trant, Penrose, Errol, Es- I termont, Tarth, Swann, Dondarrion, Caron.
Najvažnije kuće prisegnute Zmajevu kamenu su Celtigar, Velaryon, Seaworth, Bar Emmon, i Sunglass.

KUĆA STARK

Starkovi vuku porijeklo od Brandona Graditelja i drevnih Kraljeva zime. Tisuće godina vladali su iz Oštrozimlja kao Kraljevi na Sjeveru, sve dok Torrhen Stark, Kralj koji je kleknuo, nije umjesto borbe izabrao prisegnuti vjernost Aegonu Zmaju.
Njihov grb je sivi vukodlak na ledeno-bijelom polju. Geslo Starkovih je Zima dolazi.
EDDARD STARK, knez Oštrozimlja, Guverner Sjevera

• njegova žena, KNEGINJA CATELYN, od kuće Tully
• njihova djeca:
• ROBB, nasljednik Oštrozimlja, četrnaestogodišnji dječak
• ŠANSA, starija kći, jedanaestogodišnja djevojčica
• ARYA, mlađa kći, devetogodišnja djevojčica
• BRANDON, zvan Bran, sedmogodišnji dječak
• RICKON, trogodišnji dječak
• njegov nezakoniti sin, JON SNOW, četrnaestogodišnji dječak
• njegov štićenik, THEON GREYJOY, nasljednik Željeznog otočja
• njegovi braća i sestre:
• (BRANDON), njegov stariji brat, umoren po zapovjedi Aervsa II Targaryena
• (LYANNA), njegova mlađa sestra, umrla u Dornskom gorju
• BENJEN, njegov mlađi brat, muž Noćne straže
• njegovo domaćinstvo:
• MEŠTAR LUWIN, savjetnik, vidar i učitelj
• VAYON POOLE, upravitelj Oštrozimlja
• JEYNE, njegova kćer, Sansina najprisnija prijateljica
• JORY CASSEL, zapovjednik straže
• HALLIS MOLLEN, DESMOND, JACKS, PORTHER, QUENT, ALYN
• TOMARD, VARLY, HEVVARD, CAYN, WYL, stražari
• SER RODRIK CASSEL, glavni oružnik, Jorvjev stric
• BETH, njegova mlada kćer
• SEPTA MORDANE, odgajateljica kćeri kneza Eddarda
• SEPTON CHAYLE, čuvar septe zamka i knjižnice
• HULLEN, glavni konjušar
• njegov sin, HARWIN, stražar
• JOSETH, stajski momak i odgojitelj konja
• FARLEN, glavni psetar
• STARA NANA, pripovjedačica priča, nekoć dojilja
• HODOR, njezin praunuk, priglupi stajski momak •GAGE, kuhar
• MIKKEN, kovač i oružar
• njegovi najvažniji vazali:
• SER HELMAN TALLHART
• RICKARD KARSTARK, knez Karholda
• ROOSE BOLTON, knez Strahotvrđe
• JON UMBER, zvan Veliki Jon
• GALBART i ROBETT GLOVER
• WYMAN MANDERLY, knez Bijele luke
• MAEGE MORMONT, kneginja Medvjeđeg otoka
Najvažnije kuće prisegnute Oštrozimlju su Karstark, Umber, Flint, Mormont, Hornwood, Cerwyn, Reed, Manderlv, Glover, Tallhart, Bolton.

KUĆA LANNISTER

Plavokosi, visoki, i naočiti, Lannisterovi su potomci andalskih pustolova koji su izrezbarili moćnu kraljevinu u zapadnim brdima i dolinama. Po ženskoj lozi hvale se porijeklom od Lanna Lukavog, legendarnog lupeža iz Doba junaka. Zlato Bacačeve hridi i Zlatnog zuba učinilo ih je najbogatijom od Velikih kuća. Njihov grb je zlatni lav na grimiznom polju.
Geslo Lannisterovih je Počuj moju riku!
TYWIN LANNISTER, knez Bacačeve hridi, Guverner Zapada, Štit luke Lannis
• njegova žena, (KNEGINJA JOANNA), bratučeda, umrla na porodu
• njihova djeca:
• SER JAIME, zvan Kraljosjek, nasljednik Bacačeve hridi, Cersein brat blizanac
• KRALJICA CERSEI, žena kralja Roberta I Baratheona, Jaimeova sestra blizanka
• TYRION, zvan Vražićak, patuljak,
• njegovi braća i sestre:
• SER KEVAN, najstariji od njegove braće
• njegova žena DORNA, od kuće Swyft
• njihov najstariji sin LANCEL, kraljev štitonoša
• njihovi sinovi blizanci WILLEM i MARTTN
• njihova mala kći JANEI
• GENNA, njegova sestra, udana za Ser Emmona Freya
• njihov sin SER CLEOS FREY

• njihov sin TION FREY, štitonoša
• (SER TYGETT), njegov drugi brat, umro od kozica
• njegova udovica DARLESSA, od kuće Marbrand
• njihov sin TYREK, kraljev štitonoša
• (GERION), najmlađi od njegove braće, izgubljen na moru
• njegova nezakonita kći JO Y, desetogodišnja djevojčica
• njihov bratić SER STAFFORD LANNISTER, brat pokojne kneginje Joanne
• njegove kćeri CERENNA i MYRIELLE
• njegov sin SER DAVEN LANNISTER
• njegov savjetnik MEŠTAR CREYLEN
• njegovi vodeći vitezovi i kneževski vazali:
• KNEZ LEO LEFFORD
• SER ADDAM MARBRAND
• SER GREGOR CLEGANE, Gorostas Koji Jaše
• SER HARYS SWYFT, Ser Kevanov otac po ženidbi
• KNEZ ANDROS BRAX
• SER FORLEY PRESTER •SERAMORYLORCH
• VARGO HOAT, iz Slobodnog grada Qohora, najamni mačevalac

Najvažnije kuće prisegnute Bacačevoj hridi su Payne, Swyft, Marbrand, Lydden, Banefort, Lefford, Crakehall, Serrett, Broom, Clegane, Prester i Westerling.

KUĆA ARRYN

Arrynovi su potekli od Kraljeva Gore i Doline, jedne od najstarijih i najčišćih loza andalskog plemstva. Njihov grb je bijeli mjesec-i-sokol na nebesko modrom polju. Geslo Arrynovih je Visoki poput časti.

(JON ARRYN), knez Orlova gnijezda, Branitelj Doline, Guverner Istoka, Kraljev Namjesnik, nedavno preminuo
• njegova prva žena, (KNEGINJA JEYNE, od kuće Royce), umrla pri porodu, njezina kći mrtvorođena
• njegova druga žena, (KNEGINJA RONVENA, od kuće Arryn), njegova bratučeda, umrla od zimske prehlade, bez djece
• njegova treća žena i udovica, KNEGINJA LYSA, od kuće Tully
• njihov sin:
• ROBERT ARRYN, boležljivi dječak od šest godina, sada knez Orlova gnijezda i Branitelj Doline
• njihovi vazali i domaćinstvo:
• MEŠTAR COLEMON, savjetnik, vidar, učitelj
• SER VARDIS EGEN, zapovjednik straže
• SER BRYNDEN TULLY, zvan Crna Riba, Vitez od Dveri i stric kneginje Lyse
• KNEZ NESTOR ROYCE, Vrhovni upravitelj Doline
• SER ALBAR ROYCE, njegov sin
• MYA STONE, nezakonita djevojka u njegovoj službi
• KNEZ EON HUNTER, prosac kneginje Lyse
• SER LYN CORBRAY, prosac kneginje Lyse
• MYCHEL REDFORT, njegov štitonoša
• KNEGINJA ANYA WAYNWOOD, udovica
• SER MORTON WAYNWOOD, njezin sin, prosac kneginje Lyse
• SER DONNEL WAYNWOOD, njezin sin
• MORD, okrutni tamničar

Najvažnije kuće prisegnute Orlovu gnijezdu su Royce, Baelish, Egen, Waynwood, Hunter, Redfort, Corbray, Belmore, Melcom i Hersy.

KUĆA TULLY

Tullyjevi nikad nisu vladali kao kraljevi, iako su tisuću godina posjedovali bogate zemlje i velebni zamak kod Rijekotoka. Tijekom Osvajačkih ratova, riječni krajevi pripadali su Harrenu Crnom, Kralju otočja. Harrenov djed, kralj Harwyn od Čvrste ruke, oteo je Trozubac Arrecu Olujnom kralju, čiji su preci podjarmili sve zemlje do Prevlake tri stotine godina prije, ubivši posljednjeg od starih Riječnih kraljeva. Harren Crni bio je tašt i krvoločan tiranin, oni kojima je vladao nisu ga voljeli, i mnogi su ga riječni knezovi

napustili kako bi se pridružili Aegonovoj vojsci. Prvi među njima bio je Edmyn Tully od Rijekotoka. Kad su Harren i njegova loza izumrli u požaru Harenhalla, Aegon je nagradio kuću Tully podigavši kneza Edmvna na vlast nad zemljama Trozupca i zatraživši od ostalih riječnih kneževa da mu se zakunu na vjernost. Grb Tullvjevih je srebrna pastrva koja iskače iz vode na polju od namreškane plave i crvene boje. Geslo Tullvjevih je Obitelj, Dužnost, Čast.
HOSTER TULLY, knez Rijekotoka
• njegova žena, (KNEGINJA MINISA, od kuće Whent), umrla prilikom poroda
• njihova djeca:
• CATELYN, najstarija kći, udana za kneza Eddarda Starka
• LYSA, mlađa kći, udana za kneza Jona Arryna
• SER EDMURE, nasljednik Rijekotoka
• njegov brat SER BR YNDEN, zvan Crna Riba
• njegovo domaćinstvo:
• MEŠTAR VYMAN, savjetnik, vidar i učitelj
• SER DESMOND GRELL, glavni oružnik
• SER ROBIN RYGER, zapovjednik straže
• UTHERYDES WAYN, upravitelj Rijekotoka
• njegovi vitezovi i kneževski vazali:
• JASON MALLISTER, knez Morske stražarnice
• PATREK MALLISTER, njegov sin i nasljednik
• WALDER FREY, knez Prijelaza
• Njegovi brojni sinovi, unuci i kopilad
• JONOS BRACKEN, knez Kamene Živice
. jyTOS BLACKWOOD, knez Gavranjeg drveta
• SER RAYMUN DARRY •SERKARYLVANCE
• SER MARQ PIPER
• SHELLA WHENT, kneginja Harrenhala
• SER WILLIS WODE, vitez u njezinoj službi
Manje kuće prisegnute Rijekotoku su Darry, Frey, Mallister, Bracken, Blackvvood, Whente, Ryger, Piper, i Vance.

KUĆA TYRELL

Tyrellovi su se uzdigli do moći kao upravitelji Kraljeve Ravni, a njihova su dobra uključivala plodne ravnice jugozapadno od Dornskih močvara i bujice Crnovode do obala Mora zalazećeg sunca. Preko ženske loze, tvrde kako vuku porijeklo od Gartha Zelenorukog, kralja vrtlara od Prvih ljudi, koji je nosio krunu od vinove loze i cvijeća i koji je učinio da zemlja procvjeta. Kad je kralj Mern, posljednji od stare loze, izginuo na Ognjenu polju, njegov upravitelj Harlen Tyrell predao je Visovrt Aegonu Targaryenu, obvezujući se na vjernost. Aegon mu je udijelio zamak i vlast nad Ravni. Grb Tvrellovih je zlatna ruža na travnato-zelenom polju. Njihovo geslo je Bivamo jači.
MACE TYRELL, knez Visovrta, guverner Juga, branitelj Močvara, Vrhovni maršal Ravni
• njegova žena, KNEGINJA ALERIE, od kuće Hightovver od Starigrada
• njihova djeca:
• WILLAS, njihov najstariji sin, nasljednik Visovrta
• SER GARLAN, zvan Srčani, njihov drugi sin
• SER LORAS, Vitez Cvijeća, njihov najmlađi sin
• MARGERY, njihova kći, djevica od četrnaest godina
• njegova obudovjela majka KNEGINJA OLENNA od kuće Redwyne, zvana Kraljica Trnja
• njegove sestre:
• MINA, udana za kneza Paxtera Redwynea
• JANNA, udana za Ser Jona Fossowaya
• njegovi stričevi:
• GARTH, zvan Debeli, vrhovni upravitelj dvora Visovrta
• njegovi nezakoniti sinovi, GARSE i GARRETT FLOWERS
• SER MORYN, Vrhovni zapovjednik gradske straže Starigrada
• MEŠTAR GORMON, učenjak Citadele
• njegovo domaćinstvo:
• MEŠTAR LOMYS, savjetnik, vidar i učitelj
• IGON VYRWELL, zapovjednik straže
• SER VORTIMER CRANE, glavni oružnik
• njegovi vitezovi i kneževski vazali:
• PAXTER REDWYNE, knez Sjenice
• njegova žena, KNEGINJA MINA, od kuće Tyrell
• njihova djeca:
• SER HORAS, podrugljivo zvan Užas, Hobberov blizanac

- SER HOBBER, podrugljivo zvan Slinavko, Horasov blizanac
- DESMERA, petnaestogodišnja djevica
- RANDYLLTARLY, knez Rogatog brijega
- SAMVVELL, njegov najstariji sin, od Noćne straže
- DICKON, njegov mladi sin, nasljednik Rogatog brijega
- ARWYN OAKHEART, kneginja Starog hrasta
- MATHIS ROWAN, knez Zlatnog luga
- LEYTON HIGHTOWER, glas Starigrada, knez Luke
- SER JON FOSSOWAY

Najvažnije kuće prisegnute Visovrtu su Vyrwel, Florent, Oakeheart, Hightovver, Crane, Tarly, Redwyne, Rowan, Fossoway i Mullendore.

KUĆA GREYJOY

Greyjoyevi od Pykea tvrde kako vuku lozu od Sivog kralja iz Doba junaka. Legenda veli kako Sivi kralj nije vladao samo zapadnim otočjem već i samim morem, te uzeo morsku sirenu za ženu.
Tisućama godina, otimači sa Željeznog otočja - zvani "željezni" od strane onih koje su pljačkali - bili su strah i trepet mora, ploveći sve do Ibbenske luke i Ljetnog otočja. Dičili su se neustrašivošću u bici i svetom slobodom. Svaki otok imao je svog "slanog kralja" i "kamenog kralja". Vrhovni kralj Otočja birao se iz njihova broja, sve dok kralj Urron nije prijestolje učinio nasljednim umorivši ostale kraljeve kad su se okupili na odabir. Urronova loza izumrla je tisuću godina kasnije kad su Andali poharali otocima. Greyjoyevi, poput drugih otočnih knezova, poženili su se njihovim osvajačima.
Željezni kraljevi proširili su svoju vlast daleko izvan samih otoka, isklesavši kraljevine na kopnu ognjem i mačem. Kralj Qhoređs pravom se mogao hvaliti kako su njegove naredbe dopirale "kamo god ljudi mogu namirisati slanu vodu ili čuti lomljavu valova" . U kasnijim stoljećima, Qhoredovi potomci izgubili su Sjenicu, Starigrad, Medvjeđi otok, i velik dio zapadne obale. Ipak, početkom Osvajačkih ratova, kralj Harren Crni -vladao je svim zemljama između gorja, od Prevlake do Bujice Crnovode. Kad su Harren i njegovi sinovi izginuli u propasti Harrenhala, Aegon Targaryen dodijelio je riječne krajeve kući Tully, i dopustio preživjelim knezovima Željeznog otočja da ožive njihov drveni običaj i odaberu tko će imati prvenstvo među njima. Odabrali su kneza Vickona Greyjoya od Pykea.
Grb Greyjoyevih je zlatna orijaška lignja na crnom polju. Njihovo geslo je Mi ne sijemo.
BALON GREYJOY, knez Željeznog otočja, kralj Soli i Kamena, Sin Morskog vjetra, Vrhovni žetelac Pykea
- njegova žena, KNEGINJA ALANNYS, od kuće Harlaw
- njihova djeca:
- (RODRIK), njihov najstariji sin, umoren na zidinama Pykea tijekom Greyjoyeve pobune
- (MARON), njihov drugi sin, umoren na zidinama Pykea tijekom

Greyjoyeve pobune
- ASHA, njihova kći, kapetanica Crnog Vjetra
- THEON, njihov jedini preživjeli sin, nasljednik Pykea, štićenik kneza Eddarda Starka
- njegova braća:
- EURON, zvan Vranino oko, kapetan tišine, odmetnik, gusar, i otimač
- VICTARION, Vrhovni zapovjednik Željezne flote
- AERON, zvan Damphair, svećenik Utopljenog boga

Manje kuće prisegnute Pykeu uključuju Harlaw, Stonehouse, Merlvn, Sunderlv, Botley, Tawney, Wynche, Goodbrother.

KUĆA MARTELL

Nymeria, ratnička kraljica od Rhoynea, pristala je sa svojih deset tisuća brodova u Dorneu, najjužnijoj od Sedam kraljevina, i uzela kneza Morsa Martella za muža. Uz njezinu pomoć, porazio je svoje takmace kako bi zavladao cijelim Dorneom. Rhovnarski utjecaj ostaje jak. Tako se dornski vladari nazivaju "prinčevi" radije nego "kraljevi." Prema dornskom zakonu, zemlja i naslovi prelaze najstarijem djetetu, ne najstarijem muškom. Dorne, jedinu od Sedam kraljevina, nikad nije osvojio Aegon Zmaj. Bila je trajno pripojena kraljevstvu tek dvjesto godina kasnije, a tada brakom i pregovorom, ne mačem. Miroljubivi kralj Daeron II uspio je u onome u čemu ratnici nisu time stoje vjenčao dornsku princezu Myriah i dao vlastitu sestru za ženu vladajućem princu Dornea. Stijeg Martellovih je crveno sunce probodeno zlatnim kopljem. Njihovo geslo je Nepokoreni, Nesavladani, Neslomljeni.
DORAN NYMEROS MARTELL, knez Sunčeva koplja, Princ Dornea
- njegova žena, MELLARIO, od Slobodnog grada Norvosa
- njihova djeca:
- PRINCEZA ARIANNE, njihova najstarija kći, nasljednica

Sunčeva koplja

• PRINC QUENTYN, njihov stariji sin
• PRINC TRYSTANE, njihov mlađi sin

• njegovi braća i sestre:
• njegova sestra, (PRINCEZA ELIA), udana za princa Rhaegara Targarvena, umorena tijekom razaranja Kraljeva grudobrana
• njihova djeca:
• (PRINCEZA RHAENYS), djevojčica, umorena tijekom razaranja Kraljeva grudobrana
• (PRINC AEGON), djetešce, umoren tijekom razaranja Kraljeva grudobrana
• njegov brat, PRINC OBERYN, Crvena ljutica
• njegovo domaćinstvo:
• AREO HOTAH, norvoshijski najamni mačevalac, zapovjednik straže
• MEŠTAR CALEOTTE, savjetnik, vidar i učitelj
• njegovi vitezovi i kneževski vazali:
• EDRIC DAYNE, knez Zvjezdanpada
Najvažnije kuće prisegnute Sunčevu koplju su Jordavn, Santagar, Allvrion, Toland, Yronwood, Wyl, Fovvler, i Davne.

STARA DINASTIJA
KUĆA TARGARY

Targaryenovi su krv zmaja, potekli od visokih knezova drevnog Slobodnog posjeda Valvrie, njihovo naslijeđe izraženo je napadnom (neki vele neljudskom) ljepotom, s blijedo ljubičastom, indigo bojom očiju te srebrnom, zlatnom ili platinasto bijelom kosom.
Preci Aegona Zmaja utekli su iz propasti Valvrie te kaosa i pokolja koji su uslijedili kako bi se naselili na Zmajevu kamenu, stjenovitu otoku na uskom moru. Upravo odatle su Aegon i njegove sestre Visenva i Rhaenvs isplovili da pokore Sedam kraljevina. Kako bi očuvali kraljevsku krv i zadržali je čistom, kuća Targarven često je slijedila valvrijski običaj ženidbe brata sa sestrom. Sam Aegon uzeo je obje svoje sestre za žene, i objema načinio sinove. Stijeg Targarvenovih je crveni troglavi zmaj na crnoj podlozi, a tri glave predstavljaju Aegona i njegove sestre. Geslo Targarvenovih je Vatra i krv.
TARGARYENOVI NASLJEDNICI
datirani po godinama nakon Aegonova iskrcavanja

1-37	AegonI	Aegon Osvajač, Aegon Zmaj
37-42	Aenys I	sin Aegona i Rhaenvs
42-48	Maegor I	Maegor Okrutni, sin Aegona i Visenve
48-103	Jaehaervs I	Stari kralj, Pomiritelj, Aenvsov sin
103-129	Viservs I	Jaehaervsov unuk
129-131	Aegon II	najstariji Viservsov sin, (Ustoličenje Aegona II osporavala je njegova sestra Rhaenvra, godinu dana starija. Oboje su izginuli u međusobnom ratu, kojeg pjevači nazivaju Ples zmajeva.)
131-157	Aegon III	Zmajeva kob, Rhaenvrin sin, (Posljednji od targarvenskih zmajeva umro je za vrijeme vladavine Aegona III.)
157-161	Daeron I	Mladi zmaj, Kralj dječak, najstariji sin Aegona III, (Daeron je pokorio Dorneu, ali je nije bio sposoban zadržati, umro je mlad.)
161-171	BaelorI	Voljeni, Blaženi, septon i kralj, drugi sin Aegona III
171-172	Viservs II	mlađi brat Aegona III
172-184	AegonIV	Nevrijedni, najstariji Viservsov sin, (Njegov mlađi brat, princ Aemon Zmajevski vitez, bio je junak a neki kažu i ljubavnik kraljice Naervs.)
184-209	Daeron II	sin kraljice Naervs, Aegonov ili Aemonov, (Daeron je uveo Dorne u kraljevstvo oženivši dornsku princezu Mvriah.)
209-233	Maekar I	četvrti sin Daerona II
233-259	Aegon V	Nevjerojatni, Maekarov četvrti sin
259-262	Jaehaervs II	drugi sin Aegona Nevjerojatnog

262-283 Aerys II Ludi kralj, jedini Jaehaervsov sin
Ovdje završava loza zmajevskih kraljeva, kad je Aerys II zbačen s prijestolja i umoren, zajedno s njegovim nasljednikom, krunskim princem Rhaegarom Targarvenom, umorenim od ruke Roberta Baratheona na Trozupcu.

POSLJEDNJI TARGARYENOVI

(KRALJ AERYS TARGARYEN), Drugi svoga imena, umoren od ruke Jaimea Lannistera tijekom razaranja Kraljeva grudobrana,
- njegova sestra i žena, (KRALJICA RHAELLA) od kuće Targarven, umrla tijekom poroda na Zmajevu kamenu,
- njihova djeca:
- (PRINC RHAEGAR), nasljednik Željeznog prijestolja, umoren od ruke Roberta Baratheona na Trozupcu • njegova žena, (PRINCEZA ELIA) od kuće Martell, umorena tijekom razaranja Kraljeva grudobrana
- njihova djeca:
- (PRINCEZA RHAENYS), djevojčica, umorena tijekom razaranja Kraljeva grudobrana
- (PRINC AEGON), djetešce, umoren tijekom razaranja Kraljeva grudobrana
- PRINC VISERYS, oslovljava samog sebe Vvseris, Treći svoga imena, Gospodar Sedam kraljevina, zvan Prosjački kralj
- PRINCEZA DAENERYS, zvana Daenervs U-oluji-rođena, djevica od trinaest godina

ZAHVALE

Vrag je u pojedinostima, kažu.

Knjiga ove veličine ima mnogo vragova, svaki od njih će vas ugristi ne budete li pazili. Na svu sreću, poznajem mnogo anđela.

Moja zahvalnost i poštovanje, stoga, idu svim onim dobrim ljudima koji su me tako ljubazno saslušali i njihovoj stručnosti (a u nekim slučajevima njihovim knjigama) pomoću kojih sam uskladio sve te male pojedinosti - Sageu Walkeru, Martinu Wrightu, Melindi Snodgrass, Carlu Keimu, Bruceu Baughu, Timu O'Brienu, Rogeru Zelaznyu, Jane Lindskold i Lauri J. Mixon, i naravno Parris.

A posebno hvala Jennifer Hershey, za trud iznad i izvan zatraženog...